

مجموعه نظرات شورای نگهبان

در مورد مصوبات مجلس شورای اسلامی

دوره چهارم

(خرداد ۱۳۷۱ تا خرداد ۱۳۷۵)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

نشر دادگستر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«نرفع درجات من نشاء و فوق كل ذي علم عليم»
قرآن کریم

مجموعه نظریات شورای نگهبان

در مورد مصوبات مجلس شورای اسلامی

دوره چهارم

(خرداد ۱۳۷۱ تا خرداد ۱۳۷۵)

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

نشر دادگستر

شورای نگهبان قانون اساسی، مرکز تحقیقات
مجموعه نظریات شورای نگهبان در مورد مصوبات مجلس شورای نگهبان اسلامی
(دوره چهارم) / تدوین مرکز تحقیقات شورای نگهبان — تهران: دانشگاه، ۱۳۸۵.
[۱۱۵۲] ص: جدول.

ISBN 964-6352-02-2

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه به صورت زیر نویس.

۱. ایران. قوانین و احکام. الف. عنوان.
۲۳۹/۵۵ KMH۱۵/ش۹م۲۷
کتابخانه ملی ایران

م ۱۳۸۶۳

مجموعه نظریات شورای نگهبان
در مورد مصوبات مجلس شورای نگهبان اسلامی (دوره چهارم)
تدوین: مرکز تحقیقات شورای نگهبان
ناشر: موسسه انتشارات دادگستر

چاپ اول: پاییز ۱۳۸۵

شمار: ۱۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۲۵۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۶۳۵۲-۰۲-۲

دفتر مرکزی انتشارات: میدان حضرت ولی عصر (عج)، بلوار کشاورز، خ فلسطین.

کوی شهید زاکری، پلاک ۱۶ - تلفن ۸۸۹۰۴۴۶۵

فهرست

مقدمه

فصل اول ۱

مصوبات تأیید شده در مرحله اول

فصل دوم ۳۱

مصوبات تأیید شده پس از رفع ابهام و ایراد

فصل سوم ۱۰۳۵

مصوبه لازم الاجرا شده به دلیل عدم اظهار نظر شورای نگهبان در موعد مقرر

فصل چهارم ۱۰۳۹

مصوبات اعاده شده به مجلس شورای اسلامی

فصل پنجم ۱۰۷۵

مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرحها و لوایح ارسال شده

از سوی مجلس شورای اسلامی

فهرست اصول ۱۱۲۳

اصول مورد استناد از قانون اساسی

فهرست تفصیلی ۱۱۲۷

بسم الله الرَّحْمَن الرَّحِيم

خدای قادر متعال را شاکریم که به ما این توفیق را عنایت فرمود که پس از انتشار مجموعه نظریات شورای نگهبان در مورد مصوبات پنجمین دوره مجلس شورای اسلامی، مجموعه حاضر را که به نظریات این شورا درباره مصوبات دوره چهارم قانونگذاری مجلس شورای اسلامی اختصاص دارد به حضور خوانندگان تقدیم نماییم. این مجموعه در پنج فصل به قرار ذیل تنظیم شده است:

فصل اول دربرگیرنده دویست و بیست و شش مصوبه است که در مرحله اول و بدون ایراد شورای نگهبان مورد تأیید قرار گرفته است. مشخصات این مصوبات به صورت جدول تنظیم شده و شماره و تاریخ نشر آنها در روزنامه رسمی نیز برای مراجعه به متن کامل مصوبات درج گردیده است.

فصل دوم شامل یکصد و دوازده مصوبه است که پس از ایراد شورا از حیث ابهام در متن و یا مغایرت و مخالفت با شرع و قانون اساسی برای اصلاح به مجلس شورای اسلامی اعاده شده و پس از اصلاح از سوی مجلس، مورد تأیید نهایی شورای نگهبان قرار گرفته است. در این فصل از نقل متن کامل مصوبات مطول نظیر لوایح بودجه و یا موافقتنامه‌ها صرف نظر شده و تنها متن مواد و تبصره‌های مورد ایراد شورای نگهبان درج گردیده است.

فصل سوم تنها دربرگیرنده یک مصوبه است که شورای نگهبان در موعد مقرر قانونی نسبت به آن اظهار نظر نکرده و با انقضای موعد مقرر (به موجب اصل ۹۴ قانون اساسی) لازم‌الاجرا گردیده است.

فصل چهارم شامل هفت مصوبه است که با اعلام ایراد از سوی شورای نگهبان به مجلس شورای اسلامی اعاده شده و تا پایان چهارمین دوره قانونگذاری مجدداً برای

اظهار نظر به شورای نگهبان ارسال نشده است.

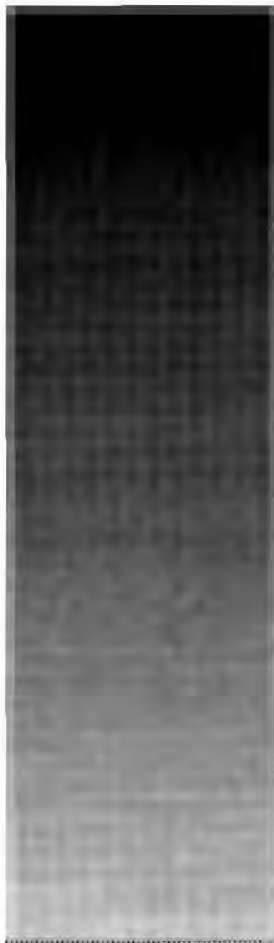
فصل پنجم دربرگیرنده شش مصوبه می باشد که با اصرار مجلس شورای اسلامی بر نظریات خود و عدم تأمین نظر شورای نگهبان در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی، به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال شده و به تصویب آن مجمع رسیده است.

هر چند در گردآوری این مجموعه دقت کافی و تلاش فراوان صورت گرفته است، اما مدعی عاری بودن آن از عیب و نقص نیستیم، لذا از تمامی دانش پژوهان و محققان به ویژه حقوقدانان و قضات محترم تقاضا داریم از ارائه نظرات اصلاحی دریغ نفرمایند.

و من الله التوفیق و علیه التکلان

مرکز تحقیقات شورای نگهبان

شهریورماه ۱۳۸۴

فصل اول

مصوبات تأیید شده در مرحله اول

ردیف	موضوع و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب	موضوع در مجلس	شماره و تاریخ نامه جهت اطلاع	استعمال شورای ارباب	تایید شورا	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ در قانون رسمی
۸	لایحه موافقتنامه صلح و نقل بین المللی جاده های بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ایتالیا	۱۳۷۱/۶/۱۵	۱۳۷۱/۶/۱۷	ق-۳۰-۶	۱۳۷۱/۶/۱۷	۱۳۷۱/۶/۲۴	۴۴۸	۱۳۸۵۱ ۱۳۷۱/۷/۱۵
۹	لایحه تصویب قانون واگذاری امور ترابری و حمل و نقل	۱۳۷۱/۶/۲۹	۱۳۷۱/۶/۳۱	ق-۳۷۶	۱۳۷۱/۶/۳۱	۱۳۷۱/۷/۵	۴۴۵	۱۳۸۶۹ ۱۳۷۱/۷/۲۷
۱۰	لایحه موافقتنامه همکاری بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری سوریه در زمینه فعالیت ترابری بین المللی	۱۳۷۱/۶/۲۹	۱۳۷۱/۷/۵	ق-۳۸۵	۱۳۷۱/۷/۵	۱۳۷۱/۷/۵	۴۵۸	۱۳۸۶۹ ۱۳۷۱/۷/۲۷
۱۱	لایحه تصویب موافقتنامه نظام ترابری تجاری میان کشورهای اسلامی	۱۳۷۱/۶/۳۱	۱۳۷۱/۷/۵	ق-۳۸۶	۱۳۷۱/۷/۵	۱۳۷۱/۷/۵	۴۶۹	۱۳۸۷۰ ۱۳۷۱/۷/۲۸
۱۲	طرح تغییر ماده ۱۸ قانون دیوان عدالت اداری	۱۳۷۱/۷/۱	۱۳۷۱/۷/۵	ق-۳۰۳	۱۳۷۱/۷/۵	۱۳۷۱/۷/۱۲	۴۸۵	۱۳۸۷۰ ۱۳۷۱/۷/۲۸
۱۳	لایحه ایجاد مطبوعات جمهوری اسلامی ایران در کمیسیون بازار و ترابری و ارتباطات ایران و سوریه	۱۳۷۱/۶/۲۹	۱۳۷۱/۷/۵	ق-۳۱۴	۱۳۷۱/۷/۵	۱۳۷۱/۷/۱۲	۴۹۱	۱۳۸۸۲ ۱۳۷۱/۸/۱۴
۱۴	لایحه موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالتی	۱۳۷۱/۷/۵	۱۳۷۱/۷/۸	ق-۳۲۷	۱۳۷۱/۷/۸	۱۳۷۱/۷/۱۲	۴۹۸	۱۳۸۷۰ ۱۳۷۱/۷/۲۸
۱۵	طرح دو فوریت سرپرست بازرسین فرهنگیان	۱۳۷۱/۷/۱۵	۱۳۷۱/۷/۱۵	ق-۳۵۵	۱۳۷۱/۷/۱۵	۱۳۷۱/۷/۱۶	۴۷۷	۱۳۸۷۰ ۱۳۷۱/۷/۲۸

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکوره در ذیل نظریه خویش آورده است: با استظهار به این که فاقد بار مالی بوده معایر شیخ و قانون اساسی شناخته نشده چنانکه گزارش مذکور داده شده در صورت وجود بار مالی معاد تبصره (۳) راجع شکل نمی گیرد.

ردیف	عنوان طرح ها و لوایح مصوب	تاریخ تصویب معموبه در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت انتظار نظر شورای امن	شماره و تاریخ تصویب استعمال شورای (بر اساس اصل ۹۵ قانون اساسی)	تاریخ جلسه تایید شورای	شماره و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی
۲۳	لایحه چگونگی محاسبه و وصول حقوق گمرکی، سود بازرگانی و مالیات انواع خودرو و ماشین آلات راهسازی و وارداتی و ساخت داخل و قطعات آنها	۱۳۷۱/۱۰/۲	ق-۷۴۷ ۱۳۷۱/۱۰/۷	ق-۳۲۷ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳	(۱) ۱۳۷۱/۱۰/۲۰	۱۳۹۸۷ ۱۳۷۱/۱۲/۱۹
۲۴	لایحه اصلاح تبصره ۳۰ قانون بودجه سال ۱۳۷۱ کل کشور	۱۳۷۱/۱۰/۱۵	ق-۷۹۹ ۱۳۷۱/۱۰/۱۶	ق-۳۲۷ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳	۱۳۷۱/۱۰/۲۰	۱۳۹۵۵ ۱۳۷۱/۱۱/۱۰
۲۵	لایحه اصلاح قانون اعتبار اسناد عادی و امضای پرداختی شرکت های تعاونی روستایی مطابق با ضوابط مصوب ۱۳۶۵/۱/۱۷	۱۳۷۱/۱۰/۱۶	ق-۸۲۸ ۱۳۷۱/۱۰/۲۱	ق-۳۲۷ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳	۱۳۷۱/۱۰/۲۷	۱۳۹۵۵ ۱۳۷۱/۱۱/۱۰
۲۶	لایحه الحاق یک تبصره به ماده (۳) قانون تغییر در صحت های مذکور در بندهای الف و «ج» ماده (۱۲) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۷۱/۱۰/۲۷	ق-۸۵۵ ۱۳۷۱/۱۰/۲۹	ق-۳۲۷ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳	۱۳۷۱/۱۰/۳۰	۱۳۹۵۱ ۱۳۷۱/۱۱/۱۷
۲۷	لایحه حذف تبصره (۱) فصل (۳۰) جدول تعرفه گمرکی و ارباع اختلالات موضوع این تبصره به مرجع مذکور در ماده (۵۱) قانون امور گمرکی و اصلاح ماده مزبور	۱۳۷۱/۱۰/۲۳	ق-۸۵۸ ۱۳۷۱/۱۰/۲۹	ق-۳۲۷ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳	۱۳۷۱/۱۱/۴	۱۳۹۵۵ ۱۳۷۱/۱۱/۲۴
۲۸	لایحه تشکیل شرکت سرمایه گذاری های خارجی ایران	۱۳۷۱/۱۰/۳۰	ق-۸۷۰ ۱۳۷۱/۱۱/۵	ق-۳۲۷ ۱۳۷۱/۱۱/۷	۱۳۷۱/۱۱/۷	۱۳۹۵۵ ۱۳۷۱/۱۱/۲۴
۲۹	لایحه افزایش نصاب مربوط به لازم الاجرا بودن قراردادهای ملی این سازمان چای کشور با جایگزینان	۱۳۷۱/۱۱/۲۵	ق-۹۴۰ ۱۳۷۱/۱۱/۲۶	ق-۳۲۷ ۱۳۷۱/۱۲/۲	۱۳۷۱/۱۲/۲	۱۳۹۹۳ ۱۳۷۱/۱۲/۲۷

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش آورده است: لازم به تذکر است که تبصره ۲۲ از تاریخ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر را ملغی اعلام کرده است با توجه به اینکه این قانون پس از ۱۵ روز از تاریخ انتشار لازم الاجرا می شود مسؤولین اجرایی را در فاصله زمانی - از زمان تصویب تا انقضای مدت مذکور دچار بی قانونی و حداقل ایهام می سازد مقتضی است رفع ایهام به عمل آید.

ردیف	موضوع طرح و لوایح مصوب	تاریخ تصویب	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اظهار نظر	شماره و تاریخ تقاضای استعفاء شورای (پیرامان اصل ۹۵ قانون اساسی)	تاریخ جلسه تأیید شورای نگهبان	شماره و تاریخ نامه تأیید شورای نگهبان	شماره و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی
۲۰	لایحه عضویت هیأت مرکزی ایران در شرکت هیأت انکسار آسیا	۱۳۷۱/۱/۲۵	۱۳۷۱/۱/۲۷ ت. ۹۶ ق. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۲	۳۲۵۸ ۱۳۷۱/۱۲/۶	۳۲۹۹۳ ۱۳۷۱/۲/۲۷
۲۱	لایحه اصلاح قانون اختراع سازمان چای کشور از وزارت بازرگانی و صنایع آن به وزارت کشاورزی	۱۳۷۱/۱/۲۸	۱۳۷۱/۱/۲۶ ق. ۹۷ ت. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۲	۳۲۸۲ ۱۳۷۱/۱۲/۶	۳۲۹۹۵ ۱۳۷۱/۱/۸
۲۲	لایحه مسئولیت هیأت و انکسار که در زمره آثار ملی ثبت گردیده‌اند از برداشت عوارض شهرداری	۱۳۷۱/۱/۲۸	۱۳۷۱/۱/۲۷ ق. ۹۷ ت. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۲	۳۲۸۳ ۱۳۷۱/۱۲/۶	۳۲۹۹۵ ۱۳۷۲/۱/۸
۲۳	لایحه تأسیس شرکت گلگیران ایران و پاکستان	۱۳۷۱/۱/۲۷	۱۳۷۱/۱/۲۶ ق. ۹۷ ت. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۲	۳۲۸۵ ۱۳۷۱/۱۲/۶	۳۲۹۹۳ ۱۳۷۱/۲/۲۷
۲۴	طرح تقوین اصلاح ماده ۵ قانون تشکیل انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۹ و حذف تبصره‌های آن	۱۳۷۱/۱/۲۷	۱۳۷۱/۱/۲۶ ق. ۹۷ ت. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۹	۳۳-۵ ۱۳۷۱/۱۲/۹	۳۲۹۹۳ ۱۳۷۱/۲/۲۷
۲۵	طرح تقوین صندوق رفاه دانشجویان	۱۳۷۱/۱/۲۴	۱۳۷۱/۱/۲۸ ق. ۹۷ ت. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۹ ^{۱۱}	۳۳۲۲ ۱۳۷۱/۱۲/۹	۳۲۹۹۶ ۱۳۷۲/۱/۹
۲۶	طرح تقوین اصلاح و حذف موادی از قانون تشکیل دادگاه‌های حقوقی و ۲ مصوب سال ۱۳۶۴ و لایحه تقوین دادگاه مدنی خاص مصوب ۱۳۵۸ شورای انقلاب	۱۳۷۱/۱/۲۷	۱۳۷۱/۱/۲۵ ق. ۹۷ ت. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۶	۳۳۳۱ ۱۳۷۱/۱۲/۶	۳۲۹۹۸ ۱۳۷۲/۱/۱
۲۷	طرح استعفاء هیأت هیئت مدیره ماده (۶) قانون نحوه تبدیل نیروی انسانی دستگاه‌های دولتی مصوب ۶۶/۱۰/۲۷	۱۳۷۱/۱/۲۶	۱۳۷۱/۱/۲۸ ق. ۹۷ ت. ۹۷	—	۱۳۷۱/۱/۲۳	۳۳۶۱ ۱۳۷۱/۱۲/۳	۳۳۰۰۱ ۱۳۷۲/۱/۶

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش ارائه کرده است: لازم به تذکر است ماده ۵ سبب خلاء قانونی است که با اضافة شدن کلمه «اساسنامه» در ماده ۵ بعد از «کلمه از تاریخ تصویب» اشکال مرتفع می‌گردد.

ردیف	عنوان طرحها و لوایح مصوب	تاریخ تصویب معموبه در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت انتشار نظر شورا	شماره و تاریخ تصویب استیضال شورا (بر اساس اصل ۵۵ قانون اساسی)	تاریخ جلسه تایید شورا	شماره و تاریخ تایید شورا	شماره و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی
۳۸	لایحه موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر	۱۳۷۱/۱۲/۱۸	$\frac{۱۰۰۶۹}{۱۳۷۱/۱۲/۲۳}$	۱۳۷۱/۱۲/۲۳	۱۳۷۱/۱۲/۲۳	$\frac{۳۳۸۱}{۱۳۷۲/۱/۱۶}$	$\frac{۱۴۰۰۱}{۱۳۷۲/۱/۱۶}$
۳۹	لایحه موافقتنامه بازرگانی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین	۱۳۷۱/۱۲/۱۸	$\frac{۱۰۰۶۸}{۱۳۷۱/۱۲/۲۳}$	۱۳۷۱/۱۲/۲۳	۱۳۷۱/۱۲/۲۳	$\frac{۳۳۸۲}{۱۳۷۱/۱۲/۲۳}$	$\frac{۱۴۰۰۰}{۱۳۷۲/۱/۱۵}$
۴۰	لایحه راجع به تصویب اسفندنامه و اصلاح مقرراتنامه (کنوانسیون) اقتصادی بین المللی مقررات (ITU) منقده در سیزدهمین اجلاس سران مختار کشورهای عضو ۱۹۸۹ (تیسیم) و اجازه میزبانی اسفند مصوب آنها	۱۳۷۱/۱۲/۱۸	$\frac{۱۰۰۷۵}{۱۳۷۲/۱/۹}$	۱۳۷۲/۱/۱۸	۱۳۷۲/۱/۱۸	$\frac{۳۳۰۵}{۱۳۷۲/۱/۱۸}$	$\frac{۱۴۰۲۸}{۱۳۷۲/۱/۱۹}$
۴۱	لایحه اصلاح قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۱/۱۷	$\frac{۱۰۰۹۶}{۱۳۷۲/۱/۱۸}$	۱۳۷۲/۱/۲۲ ^(۱)	۱۳۷۲/۱/۲۲	$\frac{۳۳۲۲}{۱۳۷۲/۱/۲۲}$	$\frac{۱۴۰۲۰}{۱۳۷۲/۱/۱۶}$
۴۲	طرح قانونی تغییر نام استان باختران به کرمانشاه	۱۳۷۲/۱/۱۸	$\frac{۱۰۰۰۶}{۱۳۷۲/۱/۱۸}$	۱۳۷۲/۱/۲۲	۱۳۷۲/۱/۲۲	$\frac{۳۳۳۳}{۱۳۷۲/۱/۲۲}$	$\frac{۱۴۰۲۰}{۱۳۷۲/۱/۱۸}$
۴۳	طرح تأمین اعتبارات مورد نیاز چهار خسارات وارده به مناطق حادثه دیده کشور	۱۳۷۲/۱/۱۸	$\frac{۱۰۰۰۵}{۱۳۷۲/۱/۱۸}$	۱۳۷۲/۱/۲۲	۱۳۷۲/۱/۲۲	$\frac{۳۳۴۴}{۱۳۷۲/۱/۲۲}$	$\frac{۱۴۰۲۰}{۱۳۷۲/۱/۱۸}$
۴۴	لایحه تأسیس استان اردبیل	۱۳۷۲/۱/۲۲	$\frac{۱۰۰۱۳۵}{۱۳۷۲/۱/۲۳}$	۱۳۷۲/۱/۲۹	۱۳۷۲/۱/۲۹	$\frac{۳۳۶۵}{۱۳۷۲/۱/۲۹}$	$\frac{۱۴۰۲۶}{۱۳۷۲/۱/۱۶}$
۴۵	لایحه احتساب وجوه پرداختی سال ۱۳۵۶ آموزش و پرورش مناطق استثنای شهرستانهای سراسر کشور جهت خرید سهام بانک فرهنگیان سابق به عنوان هزینه های کلی	۱۳۷۲/۱/۲۵	$\frac{۱۰۰۱۱۶۹}{۱۳۷۲/۱/۳۰}$	۱۳۷۲/۱/۵	۱۳۷۲/۱/۵	$\frac{۳۳۸۲}{۱۳۷۲/۱/۵}$	$\frac{۱۴۰۳۲}{۱۳۷۲/۱/۴}$

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش آورده است: لازم به تذکر است کلمه «قانون مذکور» در متن ماده واحده زائد بوده و مناسب است حذف گردد.

ردیف	موضوع طرح و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب	مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اظهار نظر	شماره و تاریخ تقاضای استعمال شورا (از اساسی اصل ۵۵ قانون اساسی)	تایید شورا	شماره و تاریخ نامه و تاریخ نامه	تاریخ تصویب	موضوع در مجلس	ردیف
۴۶	لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه استفاده صلح جهانی از انرژی هسته‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراسیون روسیه	۱۳۷۲/۱/۲۴	۱۳۷۲/۱/۳۰	۱۳۷۲/۱/۳۰	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۳۸۲	۱۳۷۲/۷/۵	نام تصویب شورا	۴۶
۴۷	لایحه تصویب قطعنامه اصلاح بند اول ماده ۶ مشهور سازمان کنفرانس اسلامی	۱۳۷۲/۱/۲۴	۱۳۷۲/۱/۳۰	۱۳۷۲/۱/۳۰	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۳۸۶	۱۳۷۲/۷/۵	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۴۷
۴۸	لایحه موافقتنامه همکاری در زمینه کارهای صلح جهانی از انرژی هسته‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری خلق چین	۱۳۷۲/۱/۲۴	۱۳۷۲/۱/۳۰	۱۳۷۲/۱/۳۰	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۳۸۷	۱۳۷۲/۷/۵	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۴۸
۴۹	طرح حذف تبصره ماده ۲۹۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۷۰/۵/۸	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۵۱۰	۱۳۷۲/۷/۵	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۴۹
۵۰	لایحه موافقتنامه علمی و آموزشی بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و قطر	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۵۱۱	۱۳۷۲/۷/۵	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۵۰
۵۱	طرح قانون اصلاح تبصره ۲ ماده ۹۵ قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۷۲/۱/۲۹	۱۳۷۲/۷/۳	۱۳۷۲/۷/۳	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۵۱۲	۱۳۷۲/۷/۵	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۵۱
۵۲	لایحه مطلق در باب جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس و دریای عمان	۱۳۷۲/۱/۳۱	۱۳۷۲/۷/۳	۱۳۷۲/۷/۳	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۵۳۲	۱۳۷۲/۷/۱۲	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۵۲
۵۳	لایحه اصلاح ماده یک لایحه قانونی معافیت فارغ‌التحصیلان مرکز تربیت معلم از خدمت و زیرمجموعه مصوب اردیبهشت ۱۳۵۸ شورای انقلاب اسلامی	۱۳۷۲/۲/۱۴	۱۳۷۲/۲/۱۸	۱۳۷۲/۲/۱۸	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۵۷۲	۱۳۷۲/۷/۱۹	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۵۳
۵۴	لایحه اجازه ورود و تردد فارغ‌التحصیلان فوق لیسانس و بالاتر و متحصنان ایرانی ششم خارج از کشور بدون اوردن وضعیت خدمت عمومی	۱۳۷۲/۷/۱۴	۱۳۷۲/۷/۱۸	۱۳۷۲/۷/۱۸	۱۳۷۲/۷/۵	۱۳۷۲/۷/۵	۴۵۷۳	۱۳۷۲/۷/۱۹	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	۵۴

ردیف	موضوع طرح و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب مجلس در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اعمال نظر شورای امنیت	شماره و تاریخ تصویب استعمال شورای امنیت (در اساس)	تاریخ جلسه تایید شورای امنیت	شماره و تاریخ نامه تأیید شورای امنیت	شماره و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی
۵۵	لایحه شمول قانون پرداخت حق مهر ویت از مطب به مشمولان لایحه قانون خدمت نیروی مسلح، در باب ویرانه‌های و اصلاحیه‌های بعدی آن	۱۳۷۲/۲/۱۵	$\frac{۱۳۲۹}{۱۳۷۲/۲/۱۹}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۶	$\frac{۴۵۸۱}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	$\frac{۱۳۰۳۶}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$
۵۶	لایحه نحوه تألیف سوابق خدمت نیرو دولتی در پارانشنگی و وظیفه و مستمری کارکنان دولت	۱۳۷۲/۲/۱۹	$\frac{۱۳۴۵}{۱۳۷۲/۲/۲۲}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۶	$\frac{۴۵۰۵}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	$\frac{۱۳۰۳۶}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$
۵۷	لایحه اصلاح نیرو ۱ ماده ۱۲ قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری و الحاق یک نیرو به عنوان نیرو ۲ به ماده مذکور	۱۳۷۲/۲/۱۹	$\frac{۱۳۶۶}{۱۳۷۲/۲/۲۲}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۶	$\frac{۴۵۰۶}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	$\frac{۱۳۰۵۰}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$
۵۸	لایحه اجازه ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلی بالاتر به مشمولان قانون نیرو و تأمین معاش ملی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی عالی کشور (نام از دولتی و غیر دولتی)	۱۳۷۲/۲/۲۱	$\frac{۱۳۹۵}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۹	$\frac{۴۶۲۷}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$	$\frac{۱۳۰۵۳}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$
۵۹	لایحه الحاق یک ماده به قانون اصلاح پارامتری از مقررات مربوط به پایه حقوقی اعضای رسمی هیات ملی (آموزشی و پژوهشی) قانونی و بازنگری در آن‌ها و مؤسسات آموزشی عالی	۱۳۷۲/۲/۲۷	$\frac{۱۳۹۶}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۹	$\frac{۴۶۲۸}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$	$\frac{۱۳۰۵۳}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$
۶۰	لایحه مشمولیت مدیران پیمان‌های تجاری، توسعه و تجهیز مدارس استان در کمیته برنامه‌ریزی استان	۱۳۷۲/۲/۲۱	$\frac{۱۳۹۷}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۹	$\frac{۴۶۲۹}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$	$\frac{۱۳۰۵۳}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$
۶۱	لایحه تغییر نظام معاملات موضوع ماده (۸۷) قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۷۲/۲/۲۱	$\frac{۱۳۹۸}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۹	$\frac{۴۶۵۰}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$	$\frac{۱۳۰۵۳}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$
۶۲	لایحه اصلاح بند (الف) تبصره (۳) قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۲/۲۶	$\frac{۱۳۹۹}{۱۳۷۲/۲/۲۶}$	—	۱۳۷۲/۲/۲۹	$\frac{۴۶۵۱}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$	$\frac{۱۳۰۵۳}{۱۳۷۲/۲/۲۹}$

ردیف	موضوع طرح و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اظهار نظر شورای نگهبان	شماره و تاریخ تقاضای استعمال شورای نگهبان (در صورتی که اصل ۹۵ قانون اساسی)	تاریخ جلسه تأیید شورای نگهبان	تاریخ و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی
۶۳	لایحه اصلاح تشکر مدای ۴۴ و ۴۵ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۲/۲۲	ق-۱۳۰۰ ۱۳۷۲/۷/۲۶	_____	۱۳۷۲/۲/۲۹	۴۶۵۲ ۱۳۷۲/۲/۲۹
۶۴	لایحه اصلاح قانون اصلاح انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۲/۲۸	ق-۱۳۴۷ ۱۳۷۲/۷/۲۸	_____	۱۳۷۲/۲/۲۹	۴۶۷۶ ۱۳۷۲/۲/۲۹
۶۵	طرح الحاق پنج خبر به مواد ۱۹، ۱۸، ۱۵ قانون دیوان عدالت اداری	۱۳۷۲/۲/۲۶	ق-۱۴۵۲ ۱۳۷۲/۷/۲۸	_____	۱۳۷۲/۲/۲۹	۴۶۷۹ ۱۳۷۲/۲/۲۹
۶۶	طرح اصلاح ماده یک قانون نحوه اصلاح کانونهای وکلای دادگستری مصوب ۱۳۷۰/۷/۱۶	۱۳۷۲/۲/۲۶	ق-۱۴۵۱ ۱۳۷۲/۷/۲۸	_____	۱۳۷۲/۲/۲۹	۴۶۸۰ ۱۳۷۲/۲/۲۹
۶۷	لایحه تنظیم خارواژه و جمعیت	۱۳۷۲/۲/۲۶	ق-۱۴۴۶ ۱۳۷۲/۷/۲۸	_____	۱۳۷۲/۲/۲۹	۴۶۷۵ ۱۳۷۲/۲/۲۹
۶۸	لایحه استناد به هر قسمتی تأثیر ماده ۱۷۳ قانون مالیاتی مستقیم بر ماده ۱۱۱ قانون شرکت های تعاونی	۱۳۷۲/۲/۲۹	ق-۱۴۷۱ ۱۳۷۲/۷/۲۸	_____	۱۳۷۲/۲/۲۹	۴۷۵۵ ۱۳۷۲/۲/۲۹
۶۹	لایحه اثر محدودیت های مربوط به واگذاری اموالهای سیاسی و کسب و معاش مشتمل بر ایران قبل از گذشت ۱۰ سال	۱۳۷۲/۲/۱۰	ق-۱۵۴۹ ۱۳۷۲/۷/۲۸	_____	۱۳۷۲/۲/۲۳	۴۸۱۱ ۱۳۷۲/۲/۲۳
۷۰	طرح در تشریح استناد به مشارکت به ۴ قانون اصلاح تشکیلات اساسی کشور و ۱۳۶۸/۵/۲۱	۱۳۷۲/۲/۲۰	ق-۱۵۵۳ ۱۳۷۲/۷/۲۵	_____	۱۳۷۲/۲/۲۰	۴۸۳۱ ۱۳۷۲/۲/۲۰
۷۱	طرح در تشریح استناد به مشارکت به ۴ قانون اصلاح تشکیلات اساسی کشور و ۱۳۶۸/۵/۲۱	۱۳۷۲/۲/۲۲	ق-۱۶۰۰ ۱۳۷۲/۷/۲۲	_____	۱۳۷۲/۲/۲۲	۴۹۲۷ ۱۳۷۲/۲/۲۲

ردیف	موضوع طرح و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب	مجلس جهت اظهار نظر شورای	شماره و تاریخ تقاضای استعفاء شورای (بر اساس اصل قانون اساسی)	تاریخ جلسه تأیید شورای	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ
۷۲	لایحه تقویت و اصلاح قانون مربوط به ضبط اسکناسهای گداز به طور غیر قانونی و از کشور میسرند	۱۳۷۲/۴/۲۳	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۴۹۵۶	۱۳۷۲/۴/۲۷
۷۳	طرح تعیین سطر و ضوابط آیت الله عارف به عنوان رز مجلس	۱۳۷۲/۴/۲۳	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۴۹۵۱	۱۳۷۲/۴/۲۷
۷۴	لایحه اصلاح بند الف تبصره ۲۷ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور	۱۳۷۲/۴/۲۳	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۴۹۵۱	۱۳۷۲/۴/۲۷
۷۵	لایحه اجازه بر داخت کمک هزینه به دانشجویان که به عنوان کارآموز در دستگاههای اجرایی خدمت می نمایند	۱۳۷۲/۴/۲۹	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۴۹۴۹	۱۳۷۲/۴/۲۷
۷۶	لایحه الحاق یک تبصره به ماده واحد و قانون استفاده از نظر انجمنان و اعضای در تصدیقات و سایر تظلمه	۱۳۷۲/۴/۲۹	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۷	۴۹۴۹	۱۳۷۲/۴/۲۷
۷۷	طرح استفاده مربوط به بند ۲۵ تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۵/۵	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۴۹۷۸	۱۳۷۲/۵/۴
۷۸	لایحه اقدام و اصلاحی در پیش شورای عالی محاسبات کشور در سازمان پیرامونی کشور	۱۳۷۲/۵/۶	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۴۹۷۸	۱۳۷۲/۵/۴
۷۹	لایحه نحوه تهیه خامهای سازش و سرهای مساج و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۵/۶	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۴۹۷۸	۱۳۷۲/۵/۴
۸۰	لایحه استفاده در خصوص و پیش کشور در کشور	۱۳۷۲/۵/۶	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۴۹۷۸	۱۳۷۲/۵/۴
۸۱	طرح اصلاح ماده ۷۲ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و تبصره آن	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۱۳۷۲/۵/۴	۴۹۷۸	۱۳۷۲/۵/۴

ردیف	عنوان طرح و لوایح مصوب	تاریخ تصویب مجلس در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اطلاع و نظر شورای اعلی	شماره و تاریخ نظامی استعمال شورای (فرمان) اصل ۹۵ قانون اساسی	تاریخ جلسه تایید شورای	شماره و تاریخ نامه تأیید شورای اعلی	شماره و تاریخ قانون در روزنامه رسمی
۸۲	لایحه ابطال یک تبصره به ماده واحد قانون راجع به سرکرد امور مربوط به تأسیسات شهر تهران در نظر شهر داری تهران مصوب ۵۹/۳/۷۸ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۲۵ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۵۱۲۲ ۱۳۷۲/۵/۳	۱۳۷۲/۵/۷	۵۰۹۳ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰
۸۳	لایحه اصلاح ماده واحد قانون شهرداری و تأسیسات مبارکی و غیره توزیع مجدد مصوب ۱۳۵۸/۱۰/۵	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	(۱) ۱۳۷۲/۵/۷	۵۱۱۱ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰
۸۴	لایحه اصلاح تبصره (۲) ماده (۱۰) قانون ارزش جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۷	۵۱۲۸ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰
۸۵	لایحه برقراری حقوق و رفاه با مستمری بازنشستگان آن دسته از مجامیران و کسانی که به مناطق جنگی مرابست نموده و به علت برخورد با مواد متفجره معذور یا فوت می‌شوند	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۷	۵۱۲۸ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰
۸۶	طرح استفسار به موضوع بند الف ماده ۱۳۸ قانون مالیاتهای مستقیم	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۷	۵۱۲۸ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰
۸۷	لایحه اصلاح ماده ۳ قانون معلمان پرشکانت و پروازشان و رفاه و حدف تبصره آن	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۷	۵۱۲۸ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰
۸۸	لایحه مسئولیت شرکت شهرکهای صنعتی ایران و شرکتها تابع از پرداخت مالیات	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۷	۵۱۲۸ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰
۸۹	طرح استفسار به در خصوص کارون شکوک و اقبال در زندانهای کفکوردی و جهانبازندگی مصوب ۱۳۶۹/۵/۱۱	۱۳۷۲/۵/۲۰	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۳۱ ۱۳۷۲/۵/۳۱	۱۳۷۲/۵/۷	۵۱۲۸ ۱۳۷۲/۵/۷	۱۳۷۲/۵/۳۰

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکوره در ذیل نظریه خویش آورده است: لازم به تذکر است که در اول سطر سوم ماده واحد بین کلمه «نه» بار آورده‌های کشای روزی «نه» جای افتاده است.

ردیف	موضوع طرح و نام مصوب	نوع مصوب	شماره و تاریخ نامه مجلس	شماره و تاریخ استیضاح (در اساس اصل قانون اساسی)	تاریخ جلسه تأیید شورای نگهبان	تاریخ و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی	شماره و تاریخ نشریه
۹۰	لایحه صحت اعتبار استیضاح مستخدمین شهید چاقچار از کار افتاده و معذور و اکثر انقلاب اسلامی و جنگ تحصیل	۱۳۷۲/۶/۳۰	$\frac{۱۹۱۴}{۱۳۷۲/۷/۳}$	—	۱۳۷۲/۷/۱۱ ^(۱)	$\frac{۵۳۰۰}{۱۳۷۲/۷/۱۱}$	شماره و تاریخ طرح قانون در روزنامه رسمی
۹۱	طرح تغییر نام کمیسیون امور اقتصادیک و دارایی موضوع بند ۴ ماده ۳۴ آییننامه داخلی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۲/۷/۶	$\frac{۱۹۲۹}{۱۳۷۲/۷/۷}$	—	۱۳۷۲/۷/۱۱	$\frac{۵۳۲۲}{۱۳۷۲/۷/۱۱}$	۱۳۱۵۷/۱۳۷۲/۷/۲۳
۹۲	طرح تخصیص سهمیه برای زنان در پانصد نفری رفته‌های تخصصی پزشکی	۱۳۷۲/۷/۷	$\frac{۱۹۵۲}{۱۳۷۲/۷/۱۳}$	—	۱۳۷۲/۷/۲۱	$\frac{۵۳۷۵}{۱۳۷۲/۷/۲۱}$	۱۳۱۷۳/۱۳۷۲/۸/۱۳
۹۳	لایحه درخواست اجازت فروش اموالهای خریداری شده از محل اعتبار بند ۲ تبصره ۸ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۷/۲۵	$\frac{۱۹۸۲}{۱۳۷۲/۷/۲۵}$	—	۱۳۷۲/۷/۲۵	$\frac{۵۳۱۱}{۱۳۷۲/۷/۲۵}$	۱۳۱۷۳/۱۳۷۲/۸/۱۳
۹۴	طرح استیضاح ماده ۹۸۲ قانون مدنی	۱۳۷۲/۷/۲۷	$\frac{۲۰۰۱}{۱۳۷۲/۷/۲۸}$	—	۱۳۷۲/۸/۵	$\frac{۵۳۳۸}{۱۳۷۲/۸/۵}$	۱۳۱۷۸/۱۳۷۲/۸/۱۸
۹۵	لایحه اجازه تعیین میزان حقوق گمرکی و سود بازرگانی کالاهای وارداتی توسط دولت	۱۳۷۲/۷/۲۷	$\frac{۲۰۰۱}{۱۳۷۲/۷/۲۸}$	—	۱۳۷۲/۸/۵	$\frac{۵۳۲۷}{۱۳۷۲/۸/۵}$	۱۳۱۷۳/۱۳۷۲/۸/۱۳
۹۶	لایحه اصلاح تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۸/۱۲	$\frac{۲۰۰۵}{۱۳۷۲/۸/۱۷}$	—	۱۳۷۲/۸/۱۹	$\frac{۵۵۲۳}{۱۳۷۲/۸/۱۹}$	۱۳۱۹۷/۱۳۷۲/۹/۱۰
۹۷	لایحه اصلاح بند ۲ تبصره ۸ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۸/۲۵	$\frac{۲۰۰۶}{۱۳۷۲/۸/۲۹}$	—	۱۳۷۲/۹/۳	$\frac{۵۵۶۷}{۱۳۷۲/۹/۳}$	۱۳۲۰۶/۱۳۷۲/۹/۲۱
۹۸	طرح اصلاح ماده ۱ از آییننامه داخلی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۲/۹/۲۳	$\frac{۲۰۱۷}{۱۳۷۲/۹/۲۴}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۱	$\frac{۵۵۶۷}{۱۳۷۲/۱۰/۱}$	۱۳۲۲۸/۱۳۷۲/۱۰/۵

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش آورده است: لازم به تذکر است که تبصره ۲ به صورتی که تنظیم شده موجب محدودیت وراثت اناث موضوع تبصره از برقراری مجدد حقوق در صورتی که شوهر اقدام به طلاق کرده باشد نمی‌شود که به اصلاح عبارتی نیاز دارد.

ردیف	موضوع طرح و لوایح مصوب	تاریخ تصویب مهریه در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اطلاع نظر شورای اعلی	شماره و تاریخ تصویب استعمال شورای (بر اساس اصل ۹۵ قانون اساسی)	تاریخ جلسه تایید شورای اعلی	شماره و تاریخ فایده شورا	شماره و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی
۹۹	لایحه اختصاص خدمت دانشمندان پزشکی (انترپا) که بر اساس مصوبات مربوط در مناطق جنگی انجام وظیفه نموده اند به عنوان قسمتی از خدمت خارج از مرکز یا خدمت پزشکان و پیراپزشکان	۱۳۷۲/۹/۲۳	$\frac{۲۱۳۸}{۱۳۷۲/۹/۲۴}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۱	$\frac{۵۵۶۸}{۱۳۷۲/۱۰/۱}$	$\frac{۱۳۲۵}{۱۳۷۲/۱۰/۲۷}$
۱۰۰	طرح دو فوریتی استثنای بودن مصوبات مربوط به آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی از موضوع ماده ۲ قانون مدنی	۱۳۷۲/۱۰/۷	$\frac{۲۱۸۷}{۱۳۷۲/۱۰/۷}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۷	$\frac{۵۷۰۶}{۱۳۷۲/۱۰/۷}$	$\frac{۱۳۲۸}{۱۳۷۲/۱۰/۱۸}$
۱۰۱	لایحه تقطیل مؤسسات و واحدهای آموزشی و تحقیقاتی و فرهنگی که بدون اتخاذ مجوز قانونی دایر شده و می شود	۱۳۷۲/۱۰/۷	$\frac{۲۱۹۰}{۱۳۷۲/۱۰/۷}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۱۵	$\frac{۵۷۱۴}{۱۳۷۲/۱۰/۱۵}$	$\frac{۱۳۲۸}{۱۳۷۲/۱۰/۳۰}$
۱۰۲	طرح اصلاح بند ۳ قسمت الف تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۱۰/۸	$\frac{۲۲۰۳}{۱۳۷۲/۱۰/۱۱}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۱۵	$\frac{۵۷۲۵}{۱۳۷۲/۱۰/۱۵}$	$\frac{۱۳۲۸}{۱۳۷۲/۱۰/۳۰}$
۱۰۳	طرح استفساریه در خصوص تبصره ۲ ماده ۱ قانون نظام همهگی پرداخت کارکنان دولت	۱۳۷۲/۱۰/۷	$\frac{۲۲۰۳}{۱۳۷۲/۱۰/۱۲}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۱۵	$\frac{۵۷۲۸}{۱۳۷۲/۱۰/۱۵}$	$\frac{۱۳۲۸}{۱۳۷۲/۱۰/۳۰}$
۱۰۴	طرح ممنوعیت ادامه تحصیل کارکنان کشور در ساعات اداری	۱۳۷۲/۱۰/۱۴	$\frac{۲۲۳۷}{۱۳۷۲/۱۰/۱۱}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۲۲	$\frac{۵۷۵۵}{۱۳۷۲/۱۰/۲۲}$	$\frac{۱۳۲۳}{۱۳۷۲/۱۱/۶}$
۱۰۵	لایحه استفاده از خدمات تخصصی و حرفه ای حسابداران ذی صلاح به عنوان حسابدار رسمی	۱۳۷۲/۱۰/۲۱	$\frac{۲۲۶۹}{۱۳۷۲/۱۰/۲۶}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۲۹	$\frac{۵۷۶۴}{۱۳۷۲/۱۰/۲۹}$	$\frac{۱۳۲۵}{۱۳۷۲/۱۱/۱۰}$
۱۰۶	طرح تفسیر بندهای ب و ج تبصره ۳۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۱۰/۲۲	$\frac{۲۲۷۵}{۱۳۷۲/۱۰/۲۷}$	—	۱۳۷۲/۱۰/۲۹	$\frac{۵۷۶۶}{۱۳۷۲/۱۰/۲۹}$	$\frac{۱۳۲۶}{۱۳۷۲/۱۱/۴}$
۱۰۷	طرح استفساریه مربوط به عبارت «مهران روستایی» در بند ۲ تبصره ۵۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۲/۱۰/۲۸	$\frac{۲۳۱۸}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۱/۳	$\frac{۵۷۹۱}{۱۳۷۲/۱۱/۴}$	$\frac{۱۳۲۵}{۱۳۷۲/۱۱/۳۰}$

ردیف	عنوان طرحها و اوراق مصوب	تاریخ تصویب مجلس شورای مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اطلاع رئیس کشور	شماره و تاریخ تقاضای استعمال کشور (اگر باشد) اصل ۹۵ قانون اساسی	تایید کشور	شماره و تاریخ فرمان و تاریخ	تاریخ و تاریخ
۱۰۸	لایحه موافقتنامه فرهنگی، علمی و آموزشی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان	۱۳۷۲/۱۰/۲۸	$\frac{۳-۲۳۱۶}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۰۹	لایحه موافقتنامه فرهنگی، علمی و آموزشی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان	۱۳۷۲/۱۰/۲۸	$\frac{۳-۲۳۱۷}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۱۰	لایحه موافقتنامه فرهنگی، علمی و آموزشی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ترکمنستان	۱۳۷۲/۱۰/۲۹	$\frac{۳-۲۳۲۰}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۱۱	لایحه اسامی سازمان تأمین خدمات درمانی پرستار نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۱۰/۲۹	$\frac{۳-۲۳۲۱}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۱۲	لایحه تصویب دولت جمهوری اسلامی ایران در مرکز تحقیقات تاریخ هنر و فرهنگی اسلامی وابسته به سازمان کفزارش اسلامی	۱۳۷۲/۱۰/۲۹	$\frac{۳-۲۳۲۲}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۱۳	طرح احداث تونل مشیرک شهری	۱۳۷۲/۱۱/۲۷	$\frac{۳-۲۳۲۵}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۱۴	لایحه موافقتنامه همکاریهای اجرایی درباری بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری بلغارستان	۱۳۷۲/۱۲/۱	$\frac{۳-۲۳۲۹}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۱۵	لایحه پذیرش اسلحه صیاد ۶ و ۷ کواکسبون کلاهی مهم تیراندازی و کلاهی رینگان پرتگان آیری (راسو) مصوب ۱۴۵۲	۱۳۷۲/۱۲/۳	$\frac{۳-۲۳۳۱}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$
۱۱۶	لایحه تغییر وضعیت حقوقی جایگاههای بزرگ دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور	۱۳۷۲/۱۲/۴	$\frac{۳-۲۳۳۲}{۱۳۷۲/۱۱/۲}$	—	۱۳۷۲/۱۲/۱۱	$\frac{۵۹۷۳}{۱۳۷۲/۱۲/۱۲}$	$\frac{۱۳۲۹۷}{۱۳۷۲/۱/۲۰}$

۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش آورده است: لازم به تذکر است که کلمه «پایستی» در سطر اول ماده ۹ و حرف «ه» در آخر سطر چهارم مندرجه ۵ زائد است و باید حذف شود.

ردیف	عنوان طرح ها و لوایح مصوب	تاریخ تصویب معمومه در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت انتظار نظر شورا	شماره و تاریخ تصویب استعمال شورا (بر اساس اصل ۹۵ قانون اساسی)	تاریخ جلسه تایید شورا	شماره و تاریخ نامه تایید شورا	شماره و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی
۱۱۷	لایحه عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در شرکت اسلامی پیمه سرمایه گذاری و اعتبار صادرات و خرید پنج هزار سهم از سهام شرکت مذکور به ارزش پنج میلیون دینار اسلامی	۱۳۷۲/۱/۳۰	ق-۲۶۰۳ ۱۳۷۲/۱/۳۱	—	۱۳۷۲/۲/۱۱	۶۱۷۲ ۱۳۷۲/۲/۱۱	۱۳۳۲ ۱۳۷۲/۲/۲۹
۱۱۸	طرح اصلاح قانون انتقال سرزمین بهداشت مدارس به واحد های آموزشی تأیید وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۷۰/۹/۱۲	۱۳۷۲/۱/۲۴	ق-۱۵۸۹ ۱۳۷۲/۱/۲۹	—	۱۳۷۲/۲/۷	۶۱۰۷ ۱۳۷۲/۲/۷	۱۳۳۵ ۱۳۷۲/۲/۲۱
۱۱۹	لایحه اجازه انعقاد دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی نجات دریایی	۱۳۷۲/۱/۳۰	ق-۲۶۲۰ ۱۳۷۲/۲/۴	—	۱۳۷۲/۲/۱۱	۶۱۲۳ ۱۳۷۲/۲/۱۱	۱۳۳۹ ۱۳۷۲/۲/۹
۱۲۰	لایحه انعقاد دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی تسهیل ترافیک دریایی مصوب ۱۳۳۲ شمسی مطابق ۱۹۶۵ میلادی سازمان بین المللی دریانوردی	۱۳۷۲/۱/۳۱	ق-۲۶۲۱ ۱۳۷۲/۲/۴	—	۱۳۷۲/۲/۱۱	۶۱۲۳ ۱۳۷۲/۲/۱۱	۱۳۳۰ ۱۳۷۲/۲/۱۰
۱۲۱	طرح اصلاح موادی از قانون تأمین هواپیماهای جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۲/۶	ق-۲۶۵۱ ۱۳۷۲/۲/۱۱	—	۱۳۷۲/۲/۱۱	۶۱۶۸ ۱۳۷۲/۲/۱۱	۱۳۳۰ ۱۳۷۲/۲/۲۷
۱۲۲	طرح انعقاد یک تیمرد به ماده ۱۳۶ و یک تیمرد به ماده ۱۳۸ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی	۱۳۷۲/۲/۴	ق-۲۶۵۴ ۱۳۷۲/۲/۱۱	—	۱۳۷۲/۲/۱۱	۶۱۷۰ ۱۳۷۲/۲/۱۱	۱۳۳۰ ۱۳۷۲/۲/۲۷
۱۲۳	لایحه پروتکل اصلاحی عهدنامه ازمیر	۱۳۷۲/۲/۴	ق-۲۶۵۰ ۱۳۷۲/۲/۱۱	—	۱۳۷۲/۲/۱۱	۶۱۶۷ ۱۳۷۲/۲/۱۱	۱۳۳۰ ۱۳۷۲/۲/۲۷
۱۲۴	لایحه اصلاح موادی از کنوانسیون حمل و نقل بین المللی راه آلمن	۱۳۷۲/۲/۶	ق-۲۶۵۵ ۱۳۷۲/۲/۱۱	—	۱۳۷۲/۲/۱۴ ^(۱)	۶۱۷۱ ۱۳۷۲/۲/۱۴	۱۳۳۵ ۱۳۷۲/۵/۵

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش آورده است: یادآوری این نکته ضروری است که متن اصلاحی از نظر تنظیم عبارات و کیفیت ترجمه به نحوی

ردیف	موضوع طرح و لوایح مصوب	تاریخ تصویب	مجلس هجری	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اظهار نظر شورای اعلیٰ قانون اساسی	تایید شورای	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ
۱۲۵	لایحه بودجه کل اسلامی، موافقتنامه حمل و نقل در جنبه کلا از طریق جاده بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری پاکستان	۱۳۷۳/۲/۱۸	۱۳۷۳/۲/۲۴	ق-۲۷۶۹ ۱۳۷۳/۲/۲۴	۱۳۷۳/۲/۲۸	۶۲۸ ۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۳۸ ۱۳۷۳/۲/۲۴
۱۲۶	طرح استفساریه مربوط به ماده واحد قانون جمعیت وراثتخانهها، مؤسسات و شرکتهای دولتی از جانب و انتشار نشریات غیر ضرور مصوبه مورخه ۱۳۵۹/۹/۲۷	۱۳۷۳/۲/۱۸	۱۳۷۳/۲/۲۴	ق-۲۷۷۱ ۱۳۷۳/۲/۲۴	۱۳۷۳/۲/۲۸	۶۲۰ ۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۵۶ ۱۳۷۳/۲/۲۷
۱۲۷	لایحه الحاق جمهوری اسلامی ایران به کشورهای غیر متجانس و نجات دریایی	۱۳۷۳/۲/۲۱	۱۳۷۳/۲/۲۵	ق-۲۷۷۴ ۱۳۷۳/۲/۲۵	۱۳۷۳/۲/۲۸	۶۲۳ ۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۳۸ ۱۳۷۳/۲/۲۴
۱۲۸	طرح تفسیر ماده ۸ قانون نحوه تبدیل نیروی انسانی مصوب ۱۳۵۶/۱۰/۲۷	۱۳۷۳/۲/۲۳	۱۳۷۳/۲/۲۴	ق-۲۸۹۳ ۱۳۷۳/۲/۲۴	۱۳۷۳/۲/۲۸	۶۲۰ ۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۵۸ ۱۳۷۳/۲/۲۵
۱۲۹	طرح توزیع حق التعمیر و دفتر اسناد رسمی موضوع ماده ۵۴ قانون دفتر اسناد رسمی مصوب ۱۳۵۳/۲/۲۵	۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۷۳/۲/۲۴	ق-۲۸۹۵ ۱۳۷۳/۲/۲۴	۱۳۷۳/۲/۲۸	۶۲۲ ۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۵۶ ۱۳۷۳/۲/۲۵
۱۳۰	لایحه اصلاح قانون نحوه معاینه پزشکی مشمولان خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۸	۱۳۷۳/۲/۲۳	۱۳۷۳/۲/۲۴	ق-۲۹۲۴ ۱۳۷۳/۲/۲۴	۱۳۷۳/۲/۲۸	۶۲۱ ۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۵۶ ۱۳۷۳/۲/۲۵
۱۳۱	لایحه لغو بخش سوم ماده جمهوری اسلامی ایران در شرکت ملی بین المللی (وابسته به بانک جهانی)	۱۳۷۳/۲/۲۴	۱۳۷۳/۲/۲۴	ق-۲۹۲۸ ۱۳۷۳/۲/۲۴	۱۳۷۳/۲/۲۸	۶۲۳ ۱۳۷۳/۲/۲۸	۱۳۵۶ ۱۳۷۳/۲/۲۵
۱۳۲	طرح دو فوریتی نحوه بررسی و تصویب لایحه توسعه	۱۳۷۳/۲/۲۵	۱۳۷۳/۲/۲۵	ق-۲۹۵۱ ۱۳۷۳/۲/۲۵	۱۳۷۳/۲/۲۵	۶۲۵ ۱۳۷۳/۲/۲۵	۱۳۳۳ ۱۳۷۳/۲/۲۲

است که از جانب مراجع رسمی مانند دولت و مجلس شورای اسلامی قابل ارائه نخواهد بود و لایحه زینده نیست که چنین متنی در روزنامه رسمی کشور درج شود لذا مناسب است اصلاح گردد. به دولت نیز تذکر داده شود که متون رسمی را به نحو صحیح تهیه و ارائه نماید.

ردیف	شماره و تاریخ نامه	تاریخ جلسه	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ	ردیف
۱۳۳	لاایحه اصلاح دولت جمهوری اسلامی ایران به مقررات بین المللی اینجمن جهان اشخاص در دریا مصوب ۱۳۵۳ هجری شمسی مطابق با ۱۹۷۲ میلادی سازمان بین المللی دریانوردی	۱۳۷۲/۲/۲۷	۱۳۷۲/۲/۲۵	۱۳۷۲/۲/۲۵	۱۳۷۲/۲/۲۵	۱۳۳
۱۳۴	لاایحه موافقتنامه همکاری برای کار و کارگری و اجتماعی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت قطر	۱۳۷۲/۴/۵	۱۳۷۲/۴/۱۵	۱۳۷۲/۴/۱۵	۱۳۷۲/۴/۱۵	۱۳۴
۱۳۵	لاایحه افزایش نرخ خدمات موضوع بند ۱۰ قانون راجع به موافقتنامه مربوط به انتقال راه آهن میرجاوه - زاهدان	۱۳۷۲/۴/۸	۱۳۷۲/۴/۱۵	۱۳۷۲/۴/۱۵	۱۳۷۲/۴/۱۵	۱۳۵
۱۳۶	طرح دو فرایض تعدیه مدت اجرای قانون اجازه تعیین میزان حقوق گمرکی و سود بازرگانی کالاهای وارداتی توسط دولت مصوب ۱۳۷۲/۷/۲۷	۱۳۷۲/۴/۲۱	۱۳۷۲/۴/۲۲	۱۳۷۲/۴/۲۲	۱۳۷۲/۴/۲۲	۱۳۶
۱۳۷	لاایحه اصلاح قانون مسلمانان، پزشکان و پیران پزشکان وظیفه	۱۳۷۲/۵/۹	۱۳۷۲/۵/۱۲	۱۳۷۲/۵/۱۲	۱۳۷۲/۵/۱۲	۱۳۷
۱۳۸	طرح ادغام وزارتخانه های صنایع و صنایع سنگین و تشکیل وزارت صنایع	۱۳۷۲/۵/۲۲	۱۳۷۲/۵/۲۹	۱۳۷۲/۵/۲۹	۱۳۷۲/۵/۲۹	۱۳۸
۱۳۹	لاایحه اصلاح مواد ۲۵ و ۲۶ قانون گذرنامه مصوب ۵۱/۱/۷۱۰	۱۳۷۲/۷/۳	۱۳۷۲/۷/۱۳	۱۳۷۲/۷/۱۳	۱۳۷۲/۷/۱۳	۱۳۹
۱۴۰	لاایحه اجازه تشکیل شرکتهای عمران و خدمات قضایی به وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح	۱۳۷۲/۷/۶	۱۳۷۲/۷/۱۳	۱۳۷۲/۷/۱۳	۱۳۷۲/۷/۱۳	۱۴۰

ردیف	موضوع طرح و لوایح مصوب	تاریخ تصویب	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اظهار نظر شورای اعلیٰ قانون اساسی	شماره و تاریخ تصویب	تایید شورای اعلیٰ قانون اساسی	شماره و تاریخ جلسه	شماره و تاریخ طرح و لوایح	شماره و تاریخ
۱۳۹۱	لایحه تعدید مهلت اجرای قانون نظام جهادستاران	۱۳۹۷/۷/۳	$\frac{ق-۳۳۲۹}{۱۳۹۷/۷/۶}$	۱۳۹۷/۷/۱۳ ^(۱)	$\frac{۶۸۹۳}{۱۳۹۷/۷/۱۴}$	$\frac{۶۸۹۳}{۱۳۹۷/۷/۱۴}$	قانون در روزنامه رسمی	۱۳۹۰/۸/۳
۱۳۹۲	طرح استفساریه در خصوص مفهوم اصلاح حریم مذکور در بند ۳ ماده واحده قانون الحاق یک بند و ۳ تبصره به عنوان بند ۳ به ماده ۹۹ قانون شهرداریها	۱۳۹۷/۷/۱۰	$\frac{ق-۳۳۵۵}{۱۳۹۷/۷/۱۶}$	۱۳۹۷/۷/۲۰	۱۳۹۷/۷/۲۰	$\frac{۶۹۶۱}{۱۳۹۷/۷/۲۰}$	۱۳۹۲/۸/۵	۱۳۹۰/۸/۵
۱۳۹۳	لایحه اصلاح بندهای (الف)، (ب) و (ج) ماده (۸۰) و ماده (۸۶) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱	۱۳۹۷/۷/۲۳	$\frac{ق-۳۳۸۸}{۱۳۹۷/۷/۲۷}$	۱۳۹۷/۷/۲۷	۱۳۹۷/۷/۲۹	$\frac{۷۰۱۰}{۱۳۹۷/۷/۲۹}$	۱۳۹۰/۸/۱۵	۱۳۹۲/۸/۱۵
۱۳۹۴	لایحه اصلاح ماده ۲ قانون نحوه تأمین جهات علمی مورد نیاز دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور مصوب ۱۳۶۵	۱۳۹۷/۷/۲۴	$\frac{ق-۳۳۸۹}{۱۳۹۷/۷/۲۷}$	۱۳۹۷/۷/۲۷	۱۳۹۷/۷/۳۰	$\frac{۷۰۱۱}{۱۳۹۷/۷/۳۰}$	۱۳۹۰/۸/۱۵	۱۳۹۲/۸/۱۵
۱۳۹۵	طرح جلوگیری از تردد موتورسیکتهای فاقد شماره راهنمایی و راهنمایی	۱۳۹۷/۷/۲۴	$\frac{ق-۳۳۹۰}{۱۳۹۷/۷/۲۷}$	۱۳۹۷/۷/۲۷	۱۳۹۷/۷/۳۰	$\frac{۷۰۱۲}{۱۳۹۷/۷/۳۰}$	۱۳۹۰/۸/۱۵	۱۳۹۲/۸/۱۵
۱۳۹۶	طرح تصویب بند ۳ تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۲ (دو فوریه)	۱۳۹۷/۸/۳	$\frac{ق-۳۴۱۱}{۱۳۹۷/۸/۳}$	۱۳۹۷/۸/۳	۱۳۹۷/۸/۴	$\frac{۷۰۳۰}{۱۳۹۷/۸/۴}$	۱۳۹۴/۹/۱	۱۳۹۲/۹/۱
۱۳۹۷	لایحه لغو ماده ۱۷ قانون حقوق و مزایای مستقرین نظام وظیفه، جوینده و بیمه در مجلس مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۷/۸/۳	$\frac{ق-۳۴۲۳}{۱۳۹۷/۸/۷}$	۱۳۹۷/۸/۱۱	۱۳۹۷/۸/۱۱	$\frac{۷۰۵۱}{۱۳۹۷/۸/۱۱}$	۱۳۹۴/۹/۱	۱۳۹۲/۹/۱

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش آورده است: تذکر این نکته ضروریست که به کار بردن کلمه تعدید در این گونه موارد که مربوط به گذشته است و مدت تعدید نیز گذشته باشد نیست، اگر تغییر شود و وجه پرداخت شده در این مدت براساس ضوابط قانون مصوب... بابت هزینه قطعی محسوب می گردد تغییر می اشکالی است. منظور از قانون هم همین است.

ردیف	موضوع	تاریخ تصویب	مجلس هجرت	شماره و تاریخ تقاضای استیفاء شورای ابراسیم اصل	تاریخ جلسه تأیید شورای تأیید شورای	شماره و تاریخ درج قانون در روزنامه رسمی	ردیف
۱۴۸	طرح دو فوریتی استیفاء به مورد اجرای بند د تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور	۱۳۷۳/۸/۱۰	$\frac{ق-۳۳۳۵}{۱۳۷۳/۸/۸}$	—	۱۳۷۳/۸/۱۱	$\frac{۷۰۵۶}{۱۳۷۳/۸/۱۱}$	۱۴۷۸
۱۴۹	طرح اصلاح بند الف تبصره ۲۷ قانون بودجه ۱۳۶۴ کل کشور	۱۳۷۳/۸/۱۰	$\frac{ق-۳۳۳۶}{۱۳۷۳/۸/۱۴}$	—	۱۳۷۳/۸/۱۸	$\frac{۷۰۷۹}{۱۳۷۳/۸/۱۸}$	۱۴۸۷
۱۵۰	لایحه اصلاح تبصره ۱ ماده ۳۴ قانون خدمت وظیفه عمومی مصوب ۱۳۶۴	۱۳۷۳/۸/۸	$\frac{ق-۳۳۳۸}{۱۳۷۳/۸/۱۴}$	—	۱۳۷۳/۸/۱۸	$\frac{۷۰۸۱}{۱۳۷۳/۸/۱۸}$	۱۴۸۷
۱۵۱	طرح اصلاح ماده ۱ از قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹	۱۳۷۳/۹/۱۵	$\frac{ق-۳۵۷۸}{۱۳۷۳/۹/۲۰}$	—	۱۳۷۳/۹/۲۳	$\frac{۷۲۵۰}{۱۳۷۳/۹/۲۳}$	۱۴۵۱۷
۱۵۲	طرح اصلاح قانون تربیت بهداشت کارمندان و دندان به منظور گسترش خدمات درمانی و بهداشتی در روستاها مصوب ۱۳۶۰/۱/۲۳	۱۳۷۳/۹/۱۵	$\frac{ق-۳۵۸۹}{۱۳۷۳/۹/۲۱}$	—	۱۳۷۳/۹/۲۳	$\frac{۷۲۵۰}{۱۳۷۳/۹/۲۳}$	۱۴۵۱۸
۱۵۳	طرح اصلاح بند ۱ تبصره ۵۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۳/۱۰/۱۴	$\frac{ق-۳۶۲۳}{۱۳۷۳/۱۰/۲۱}$	—	۱۳۷۳/۱۰/۲۸	$\frac{۷۳۹۸}{۱۳۷۳/۱۰/۲۸}$	۱۴۵۴۵
۱۵۴	لایحه اصلاح بند (ها) تبصره ۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور	۱۳۷۳/۱۰/۱۴	$\frac{ق-۳۶۲۵}{۱۳۷۳/۱۰/۲۱}$	—	۱۳۷۳/۱۰/۲۸	$\frac{۷۳۹۸}{۱۳۷۳/۱۰/۲۸}$	۱۴۵۴۵
۱۵۵	لایحه استیفاء رایج به ماده ۱۳ قانون چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۳/۱/۲۱	$\frac{ق-۳۳۳۳}{۱۳۷۳/۱/۲۳}$	—	۱۳۷۳/۱/۳۰	$\frac{۱۴۸}{۱۳۷۳/۱/۳۰}$	۱۴۶۱۰
۱۵۶	طرح استیفاء به خصوص تبصره ۵۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور	۱۳۷۳/۱/۲۱	$\frac{ق-۳۳۳۴}{۱۳۷۳/۱/۲۳}$	—	۱۳۷۳/۱/۳۰	$\frac{۱۴۹}{۱۳۷۳/۱/۳۰}$	۱۴۶۱۰

۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکوره در ذیل نظریه خویش آورده است: مناسب است عبارت «انجام گردد» در بند ۲ حذف گردد و کلمه «ترکیب» در ماده ۱۱ اضافه است. کلمه «مربوط» در تبصره ۱ ماده ۱۱ و کلمه «می باشد» در ماده ۱۳ صحیح می باشد.

ردیف	موضوع طرح و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب	مجلس	شماره و تاریخ نامه	استقبال شورای (در اساس)	تاریخ جلسه	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ
۱۵۷	لایحه اصلاح مجرمه ۵ قانون اساق بیخ مجرمه به قانون شرایط انتخابات قضات دادگستری مصوب ۱۳۶۳	۱۳۷۳/۱/۲۹	مجلس	$\frac{۳۷۶۶}{۱۳۷۳/۲/۲}$	اصل ۹۵ قانون اساسی	۱۳۷۳/۲/۶	$\frac{۲۰۷}{۱۳۷۳/۲/۷}$	درج قانون در روزنامه رسمی
۱۵۸	لایحه فروش با اجاره ماشین آلات و امکانات مربوط به طرحهای ساختمانی منطقه چهارم و دریافت وجه آن از خزانه پس از بازپس وجود مجوز به خزانه داری کل	۱۳۷۳/۱/۲۹	مجلس	$\frac{۳۷۶۷}{۱۳۷۳/۲/۲}$	---	۱۳۷۳/۲/۶	$\frac{۲۰۸}{۱۳۷۳/۲/۷}$	---
۱۵۹	لایحه اصلاح مجرمه (۱) ماده (۱۵۷) قانون مقررات شکایات مستخدمین ملی و قضایی وزارت امور خارجه مصوب ۱۳۵۲/۱۲/۱۷	۱۳۷۳/۱/۲۹	مجلس	$\frac{۳۷۶۸}{۱۳۷۳/۲/۲}$	---	۱۳۷۳/۲/۶	$\frac{۲۰۹}{۱۳۷۳/۲/۷}$	---
۱۶۰	طرح اصلاح ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارو و مواد خوراکی و آشامیدنی مصوب سال ۱۳۳۴	۱۳۷۳/۱/۲۹	مجلس	$\frac{۳۷۶۹}{۱۳۷۳/۲/۲}$	---	۱۳۷۳/۲/۶	$\frac{۲۱۰}{۱۳۷۳/۲/۷}$	---
۱۶۱	لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌های بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ارمنستان	۱۳۷۳/۱/۲۹	مجلس	$\frac{۳۷۷۰}{۱۳۷۳/۲/۲}$	---	۱۳۷۳/۲/۶	$\frac{۲۱۱}{۱۳۷۳/۲/۷}$	---
۱۶۲	لایحه لستردان مخابرات برآمد شرکتهای کشتیرانی و هواپیمایی به منظور خرید کشتی و هواپیما	۱۳۷۳/۱/۲۹	مجلس	$\frac{۳۷۷۱}{۱۳۷۳/۲/۲}$	---	۱۳۷۳/۲/۶	$\frac{۲۱۲}{۱۳۷۳/۲/۷}$	---
۱۶۳	لایحه تسهیل حملات هوایی بدون اجازه مجوزات حقوق گمرکی و رسید بازگشت گمرکی از طریق ایستگاه دولت ایدو قورچیا	۱۳۷۳/۲/۲۷	مجلس	$\frac{۳۷۶۷}{۱۳۷۳/۲/۲۶}$	---	۱۳۷۳/۲/۲۷	$\frac{۲۰۱}{۱۳۷۳/۲/۲۷}$	---
۱۶۴	لایحه اصلاح قانون تابعین به تأسیس شرکتهای سهامی حمل و نقل	۱۳۷۳/۲/۲۴	مجلس	$\frac{۳۷۶۲}{۱۳۷۳/۲/۲۶}$	---	۱۳۷۳/۲/۲۴	$\frac{۲۹۷}{۱۳۷۳/۲/۲۴}$	---
۱۶۵	لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌های بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین	۱۳۷۳/۲/۲۴	مجلس	$\frac{۳۷۶۳}{۱۳۷۳/۲/۲۶}$	---	۱۳۷۳/۲/۲۴	$\frac{۲۹۸}{۱۳۷۳/۲/۲۴}$	---
۱۶۶	لایحه موافقتنامه کشتیرانی تجاری دریای بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین	۱۳۷۳/۲/۲۴	مجلس	$\frac{۳۷۶۴}{۱۳۷۳/۲/۲۶}$	---	۱۳۷۳/۲/۲۴	$\frac{۲۰۰}{۱۳۷۳/۲/۲۴}$	---

ردیف	عنوان طرح و کار و تاریخ مصوب	تاریخ تصویب	مجلس جهت اظهار نظر شورای	شماره و تاریخ تصویب	تایید شورای	شماره و تاریخ
۱۷۷	لایحه موافقتنامه بازرگانی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری چک	۱۳۷۴/۵/۱۵	۱۳۷۴/۵/۲۲	۸۵۷	۱۳۷۴/۵/۲۹	۱۳۷۴/۷/۲۴
۱۷۸	طرح الحاق دو تیمسار به قانون مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی مصوب ۷۳/۳/۱۲	۱۳۷۴/۵/۱۵	۱۳۷۴/۵/۲۲	۸۵۸	۱۳۷۴/۵/۲۹	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۷۹	لایحه تأسیس شرکت دانش پست بانک	۱۳۷۴/۵/۲۱	۱۳۷۴/۵/۲۲	۸۷۱	۱۳۷۴/۵/۲۹	۱۳۷۴/۷/۲۴
۱۸۰	طرح صندوقت و زرد برشی از کالاهای غیر ضرور	۱۳۷۴/۵/۲۲	۱۳۷۴/۵/۲۸	۹۱۳	۱۳۷۴/۵/۲۹	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۸۱	لایحه اصلاح تیمسار ۱ ماده ۵ قانون اصلاح قانون نظام منشی مصوب ۱۳۵۸/۲/۳۱	۱۳۷۴/۵/۲۶	۱۳۷۴/۷/۱	۹۵۷	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۲۴
۱۸۲	لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان	۱۳۷۴/۵/۲۲	۱۳۷۴/۷/۱	۹۵۸	۱۳۷۴/۷/۸	۱۳۷۴/۷/۱۰

۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکوره در ذیل نظریه خویش آورده است: ضمناً در سطر آخر بند «و» ماده ۱ کلمه «ماده» و در سطر آخر بند «ا» بعد از کلمه «و» کلمه «و» حذف و صحیح است.

در سطر اول بند ۳ ماده ۳ بعد از کلمه «یک» کلمه «طرف» باید اضافه شود.
 و ماده ۱۲ در سطر پنجم بند ۵ ماده ۳ باید به «ماده ۱۰» اصلاح شود.
 در سطر چهارم ماده ۷ بعد از کلمه «پایان» مناسب است کلمه «که» اضافه شود.
 عدد «۳» در سطر اول بند ۳ ماده ۸ اضافی است.

ردیف	عنوان طرحها و توابع صورت	تاریخ تصویب	مجلس جهت اظهار نظر شود	شماره و تاریخ نامه	استعمال شورای اربابین اصل ۹۵ قانون اساسی	تاریخ جلسه	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ
۱۸۲	لایحه موافقتنامه صل و نقل بین اسلامی جادهای مسطری و کلان دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری مجارستان	۱۳۷۴/۶/۲۲	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۵	۹۵۹	۱۳۷۴/۷/۲۳
۱۸۳	لایحه موافقتنامه صل و نقل جادهای بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان	۱۳۷۴/۶/۲۲	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۵	۹۶۰	۱۳۷۴/۷/۲۳
۱۸۵	لایحه موافقتنامه صل و نقل بین اسلامی جادهای بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان	۱۳۷۴/۶/۲۲	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۵	۹۶۱	۱۳۷۴/۷/۲۳
۱۸۶	لایحه موافقتنامه صل و نقل جادهای بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان	۱۳۷۴/۶/۲۲	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۵	۹۶۲	۱۳۷۴/۷/۲۳
۱۸۷	طرح اصلاح تبعه ۵۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور	۱۳۷۴/۷/۹	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۵	۹۶۳	۱۳۷۴/۷/۲۳
۱۸۸	لایحه موافقتنامه صل و نقل جادهای بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان	۱۳۷۴/۷/۱۲	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۵	۹۶۴	۱۳۷۴/۷/۲۳
۱۸۹	طرح تصحیح ماده (۱) قانون دیوان عدالت اداری در رابطه با قانون فهرست نهادهای و مؤسسات عمومی غیر دولتی	۱۳۷۴/۷/۱۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۱	۱۳۷۴/۷/۵	۱۳۷۴/۷/۵	۹۶۵	۱۳۷۴/۷/۲۳

مناسب است کلمه «ایران» بعد از کلمه «ویشیادای» در سطر دوم بند ۳ ماده ۱۰ اضافه شود.

در سطر چهارم پاراگراف دوم ماده ۱۱، ۱۳ سیمایر و در سطر آخر آن ۲۳ سیمایر صحیح است.

مناسب است کلمه «که» بعد از کلمه «و اویسهای» در سطر ۹ بند ۳ ماده ۱۱ و کلمه «معمول» بعد از کلمه «و» در آخر سطر بند ۳ ماده ۱۱ اضافه شود.

مناسب است در پاراگراف دوم ماده ۱۲ کلمه «آزاری» قبل از کلمه «اضافی» ذکر شود.

ردیف	موضوع طرح و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب	موضوع در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اطلاع شورای اصل قانون اساسی	شماره و تاریخ امضای استیضاح شورای اصل قانون اساسی	تاریخ جلسه تأیید شورای	شماره و تاریخ نامه و تاریخ	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ
۱۹۰	لایحه موافقتنامه صلح و نقل این الساللی جنگهای این دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری تاجیکستان	۱۳۷۴/۷/۱۱	۱۳۷۴/۷/۱۱	ق-۳۳۸۸ ۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۹۱ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۹	۱-۲۷ ۱۳۷۴/۷/۱۹	۱۳۷۴/۷/۱۹	۱۳۷۴/۷/۱۹
۱۹۱	لایحه موافقتنامه کشوری جمهوری دربار این دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت کویت	۱۳۷۴/۷/۱۲	۱۳۷۴/۷/۱۲	ق-۳۳۸۸ ۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۹۲ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱-۲۵ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۹۲	لایحه موافقتنامه صلح و نقل این الساللی جنگهای کلا و مسطر این دولتی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری گرجستان	۱۳۷۴/۷/۱۱	۱۳۷۴/۷/۱۱	ق-۳۳۹۴ ۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۹۵ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱-۲۸ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۹۳	لایحه تصویب اصلاحیه کتب اسفهان این الساللی در پیروزی	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۰۵ ۱۳۷۴/۷/۱۸	ق-۳۳۰۶ ۱۳۷۴/۷/۱۸	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱-۳۰ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۹۴	لایحه تصویب اسلحه و سلاحهای این الساللی در پیروزی	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۰۵ ۱۳۷۴/۷/۱۸	ق-۳۳۰۶ ۱۳۷۴/۷/۱۸	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱-۳۲ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۹۵	لایحه تصویب اسلحه و سلاحهای این الساللی در پیروزی	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۰۵ ۱۳۷۴/۷/۱۸	ق-۳۳۰۶ ۱۳۷۴/۷/۱۸	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱-۳۲ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۹۶	لایحه اجازه و رسان مالیات غیر مستقیم از این الساللی در پیروزی	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۰۵ ۱۳۷۴/۷/۱۸	ق-۳۳۰۶ ۱۳۷۴/۷/۱۸	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱-۳۲ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۹۷	طرح اصلاح مواد از این الساللی در پیروزی	۱۳۷۴/۷/۱۹	۱۳۷۴/۷/۱۹	ق-۳۳۸۵ ۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۸۶ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۹	۱-۳۱ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۶
۱۹۸	لایحه ۴ فوریه اصلاح ماده (۵) بیمه مسکن	۱۳۷۴/۷/۱۹	۱۳۷۴/۷/۱۹	ق-۳۳۸۵ ۱۳۷۴/۷/۱۶	ق-۳۳۸۶ ۱۳۷۴/۷/۱۶	۱۳۷۴/۷/۱۹	۱-۳۱ ۱۳۷۴/۷/۱۹	۱۳۷۴/۷/۱۹	۱۳۷۴/۷/۱۹

(۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظر به توضیح آورده است: با عنایات قانون مسجوت برخی از کالاهای غیر ضروری مصوب ۱۳۷۴/۷/۲۲ که به موجب آن، ورود ترشاهای خارجی از جمله ماسال شیر و آب میوه و نیز سیگارهای خارجی ممنوع اعلام شده است با این مصوبه، آیا منظور نسخ قانون قبلی بوده یا بخشی صورت گرفته است.

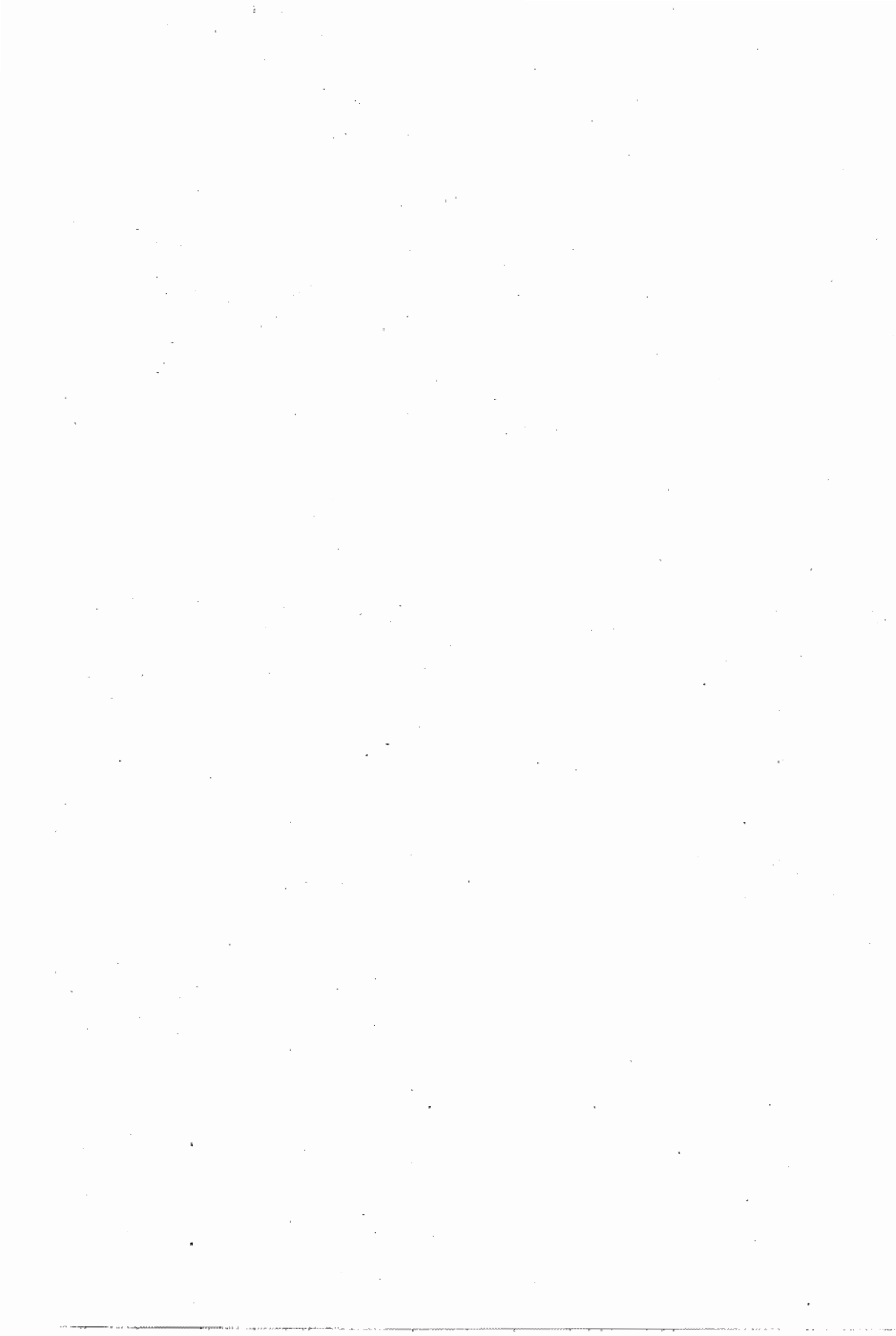
ردیف	موضوع طرح و تاریخ تصویب	تاریخ تصویب	مجموعه در مجلس	شماره و تاریخ نامه مجلس جهت اظهار نظر شورای نگهبان	شماره و تاریخ تقاضای استماع شورا (در اساس اصل ۹۵ قانون اساسی)	تایید شورا	نامه تأیید شورا	شماره و تاریخ طرح
۱۹۹	طرح اصلاح بند ۲ ماده (۳۳) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۸	۱۳۷۳/۸/۹	۱۳۷۳/۸/۹	$\frac{۳۳۰-۳۳۸}{۱۳۷۲/۸/۱۳}$	—	۱۳۷۳/۸/۱۷	$\frac{۱۸۵}{۱۳۷۲/۸/۱۷}$	$\frac{۱۳۷۷۸}{۱۳۷۲/۹/۲}$ درج قانون در روزنامه رسمی
۲۰۰	طرح دو فوریتی لایحه در استفاده از حلقه‌های تمبر خدمت اجاره کار و تحصیل ابتکارگران گروه پزشکی و پیراپزشکی	۱۳۷۳/۸/۱۷	۱۳۷۳/۸/۱۷	$\frac{۳۳۸-۳۳۹}{۱۳۷۲/۸/۱۶}$	—	۱۳۷۳/۸/۱۷	$\frac{۱۹۰}{۱۳۷۲/۸/۱۷}$	$\frac{۱۳۷۷۸}{۱۳۷۲/۹/۲}$
۲۰۱	طرح اصلاح جدول حورهای انتخابیه	۱۳۷۳/۹/۲۲	۱۳۷۳/۹/۲۶	$\frac{۳۶۰-۳۶۹}{۱۳۷۲/۹/۲۵}$	—	۱۳۷۳/۹/۲۶	$\frac{۱۳۲۹}{۱۳۷۲/۹/۲۷}$	$\frac{۱۳۸۱۱}{۱۳۷۲/۱۰/۱۳}$
۲۰۲	طرح اصلاح تبصره ۶ قانون حاکم انتخاب مستخدمین شهید چابیان از کارخانه و مقنن اکثر انقلاب اسلامی و جنگ تصویب مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰	۱۳۷۳/۹/۲۶	۱۳۷۳/۹/۲۸	$\frac{۳۶۷-۳۶۷}{۱۳۷۲/۱۰/۳}$	—	۱۳۷۳/۱۰/۶	$\frac{۱۳۰}{۱۳۷۲/۱۰/۶}$	$\frac{۱۳۸۱۵}{۱۳۷۲/۱۰/۲۰}$
۲۰۳	طرح تبصره ماده (۱) قانون نحوه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین	۱۳۷۳/۹/۲۸	۱۳۷۳/۱۰/۵	$\frac{۳۶۷-۳۶۷}{۱۳۷۲/۱۰/۵}$	—	۱۳۷۳/۱۰/۶	$\frac{۱۳۲}{۱۳۷۲/۱۰/۶}$	$\frac{۱۳۸۱۵}{۱۳۷۲/۱۰/۲۰}$
۲۰۴	طرح دو فوریتی نحوه پرداخت عیدی به کارکنان مشمول نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت	۱۳۷۳/۱۰/۱۹	۱۳۷۳/۱۰/۱۹	$\frac{۳۶۹-۳۶۹}{۱۳۷۲/۱۰/۱۹}$	—	۱۳۷۳/۱۰/۲۰	$\frac{۱۳۲۱}{۱۳۷۲/۱۰/۲۱}$	$\frac{۱۳۸۲۹}{۱۳۷۲/۱۰/۷}$
۲۰۵	لایحه تصویب اصلاحات و املاحات به اسطفا و مشاغل تابعه اتحادیه نیروهای مسلح (I.T.L) طی کمیسیون سیزدهمین (۱۹۹۳)	۱۳۷۳/۱۰/۱۰	۱۳۷۳/۱۰/۱۰	$\frac{۳۶۵۸-۳۶۵۸}{۱۳۷۲/۱۰/۱۸}$	—	۱۳۷۳/۱۰/۲۰	$\frac{۱۳۱۵}{۱۳۷۲/۱۰/۲۳}$	$\frac{۱۳۸۳۸}{۱۳۷۲/۱۰/۱۷}$
۲۰۶	لایحه اصلاح قسمت اخیر ماده واحد قانون حذف تبصره (۱) فصل (۳۰) جدول تعرفه گمرکی و ارجاع اختلافات موضوع این تبصره به مرجع مذکور در ماده (۵۱) قانون امور گمرکی و اصلاح ماده مزبور	۱۳۷۳/۱۰/۱۰	۱۳۷۳/۱۰/۲۰	$\frac{۳۶۶-۳۶۶}{۱۳۷۲/۱۰/۱۸}$	—	۱۳۷۳/۱۰/۲۰	$\frac{۱۳۱۷}{۱۳۷۲/۱۰/۲۳}$	$\frac{۱۳۸۲۹}{۱۳۷۲/۱۰/۷}$

ردیف	عنوان طرح ها و لوایح مصوب	تاریخ تصویب	شماره و تاریخ نامه	شماره و تاریخ تصویب	تاریخ جلسه	تایید شورای	شماره و تاریخ	درج قانون در روزنامه رسمی
۲۰۷	لایحه تعیین حدود گمرک کالاهای وارداتی بر اساس سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا	۱۳۷۲/۱۰/۱۰	$\frac{۱۳۷۲}{۱۰/۱۸}$	۱۳۷۲/۱۰/۲۰	۱۳۷۲/۱۰/۲۰	۱۳۷۲/۱۰/۲۰	۱۳۷۲/۱۰/۲۰	۱۳۷۲/۱۰/۲۰
۲۰۸	لایحه تصویب موارد حدود اصلاح و احقاق به استناد ماده ۱۰۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (L.T.U)	۱۳۷۲/۱۰/۱۰	$\frac{۱۳۷۲}{۱۰/۱۸}$	۱۳۷۲/۱۰/۲۷	۱۳۷۲/۱۱/۱۱	۱۳۷۲/۱۱/۱۱	۱۳۷۲/۱۱/۲۷	۱۳۷۲/۱۱/۲۷
۲۰۹	لایحه در مورد روش اصلاح قوانین و مقررات پارلمنتی و نظایر	۱۳۷۲/۱۱/۲۵	$\frac{۱۳۷۲}{۱۱/۲۴}$	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴
۲۱۰	لایحه استناد به شرکت سهامی خاص خدمات هوایی پست و مخابرات (په‌ام)	۱۳۷۲/۱۱/۲۵	$\frac{۱۳۷۲}{۱۱/۲۴}$	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴
۲۱۱	طرح اصلاح مواردی از قانون استناد به جمعیت ملل اصغر جمهوری اسلامی ایران	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	$\frac{۱۳۷۲}{۱۱/۲۴}$	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴
۲۱۲	لایحه موافقتنامه فر هنگی، علمی و آمزشی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری چین	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	$\frac{۱۳۷۲}{۱۱/۲۴}$	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴
۲۱۳	لایحه در مورد روش موافقتنامه ترانزیت تجاری سازمان همکاری اقتصادی (اکی)	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	$\frac{۱۳۷۲}{۱۱/۲۴}$	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴
۲۱۴	لایحه ایجاد استان قم	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	$\frac{۱۳۷۲}{۱۱/۲۴}$	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴	۱۳۷۲/۱۱/۲۴

۱) شورای نگهبان ضمن تأیید مصوبه مذکور در ذیل نظریه خویش آورده است: عدد ۳۰۷۲ در ردیف ۱۴ صفحه ۵ باید اصلاح شود و عدد ۱۹۱- د در ردیف ۷۴ صفحه ۳۲ زاید به نظر می رسد و کلمه «مسائل» در سطر اول صفحه ۴۵ باید تصحیح شود.

ردیف	متن طرح و توضیح مصوب	تاریخ تصویب	شماره و تاریخ نامه مجلس	شماره و تاریخ انتشار	استعمال شورای نگهبان	تایید شورای نگهبان	شماره و تاریخ نامه شورای نگهبان	شماره و تاریخ طرح
۲۱۵	لایحه شمول قانون استخدام کشوری به کارکنان سازمان تأمینات اسلامی	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۷۵/۲/۱۰-۴۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۵	۷۵/۲/۱۰-۴۳۱	۱۳۷۵/۲/۱۳	۱۳۷۵/۲/۱۳
۲۱۶	لایحه استفساریه مؤسسه فرهنگی اگر	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۷۵/۲/۱۰-۴۳۵	۱۳۷۵/۲/۲۵	۷۵/۲/۱۰-۴۳۵	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۱۷	طرح استعاضی مدرک کارشناسی و بالاتر به حفاظت کل قرآن مجید	۱۳۷۵/۲/۱۶	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۳۶	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۱۸	لایحه اصلاح بندهای (ن) و (ج) ماده ۸۴ و بند (ج) ماده ۸۶ قانون محاسبات عمومی کشور	۱۳۷۵/۲/۱۲	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۳۷	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۱۹	طرح سلباً به خدمت پرستاران و بهیار پرستاران	۱۳۷۵/۲/۱۲	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۳۸	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۲۰	لایحه دو نفری پروانه و دانش بهایان خدمت و بهیمن از بهیمنهای ضروری به کارکنان دولت	۱۳۷۵/۲/۱۶	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۳۹	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۲۱	لایحه استفساریه بنیاد ملی اگر	۱۳۷۵/۲/۱۶	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۴۰	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۲۲	طرح اصلاح بند د، ب، ماده (۳۹) قانون وصول برخی از اراضی دولتی و معرفی آن در موارد معین	۱۳۷۵/۲/۱۷	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۴۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۲۳	لایحه استخدام روحانیون و طلاب علوم دینی در وزارت آموزش و پرورش با استفاده از صلاحیت تحصیلی	۱۳۷۵/۲/۲۳	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۴۲	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱
۲۲۴	لایحه آموزش نظام جامع پزشکی کشور	۱۳۷۵/۲/۱۲	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۲۶	۷۵/۲/۱۰-۴۴۳	۱۳۷۵/۲/۱۱	۱۳۷۵/۲/۱۱

ردیف	موضوع طرح	تاریخ تصویب	تاریخ ثبت	شماره و تاریخ نامه	شماره و تاریخ استفاده از پروانه	تاریخ جلسه تأیید شورای تأییدیه	شماره و تاریخ	شماره و تاریخ
۲۲۵	طرح تصویب ماده ۲۲ قانون محاکم استناد رسمی و کلون سر و کلون و دفتر بخاران مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۵	۱۳۷۵/۲/۶	۱۳۷۵/۳/۹	۱۳۷۵/۳/۹	۱۳۷۵/۳/۹	۱۳۷۵/۳/۱۳	۷۵/۲/۱۰-۵۳۹ ۱۳۷۵/۳/۱۳	۱۳۹۵۳ ۱۳۷۵/۳/۱۸
۲۲۶	لازمه تصویب ماده ۲۲ قانون محاکم استناد رسمی و کلون سر و کلون و دفتر بخاران مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۵	۱۳۷۲/۲/۲۲	۱۳۷۲/۲/۲۷	۱۳۷۲/۲/۲۷	۱۳۷۲/۲/۲۷	۱۳۷۲/۲/۱۲	۳۷۹۳ ۱۳۷۲/۲/۱۲	۱۳۰۶۹ ۱۳۷۲/۲/۸

فصلی دؤم
مصوبات تأیید شده
پس از رفع ابهام
و ایراد

مغایرت لایحه تأمین زنان و کودکان بی سرپرست با قانون اساسی

شماره: ۳۷۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۶/۳۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۲۴ مورخ ۱۳۷۰/۱/۱۹ دولت در خصوص تأمین زنان و کودکان بی سرپرست که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۷۱/۵/۲۱ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۷۱/۶/۲۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- به پیروی از تعالیم عالیه اسلام در جهت حفظ شؤون حقوق اجتماعی زن و کودک بی سرپرست و زدودن آثار فقر از جامعه اسلامی و به منظور اجرای قسمتی از اصل بیست و یکم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران،^(۲) زنان و کودکان بی سرپرستی که تحت پوشش قوانین حمایتی دیگری نیستند از حمایت‌های مقرر در این قانون بهره‌مند خواهند شد.

(۱) اصل نود و چهارم: کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی باید به شورای نگهبان فرستاده شود. شورای نگهبان موظف است آن را حداکثر ظرف ده روز از تاریخ وصول از نظر انطباق بر موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار دهد و چنانچه آن را مغایر ببیند برای تجدیدنظر به مجلس بازگرداند. در غیراین صورت مصوبه قابل اجرا است.
(۲) اصل بیست و یکم: دولت موظف است حقوق زن را در تمام جهات با رعایت موازین اسلامی تضمین نماید و امور زیر را انجام دهد:

- ۱- ایجاد زمینه‌های مساعد برای رشد شخصیت زن و احیای حقوق مادی و معنوی او.
- ۲- حمایت مادران، بالخصوص در دوران بارداری و حضانت فرزند و حمایت از کودکان بی سرپرست.
- ۳- ایجاد دادگاه صالح برای حفظ کیان و بقای خانواده.
- ۴- ایجاد یمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست.
- ۵- اعطای قیومت فرزندان به مادران شایسته در جهت غبطه آنها در صورت نبودن ولی شرعی.

ماده ۲- مشمولان این قانون عبارتند از:

۱- زنان بیوه - بیوه به زنانی اطلاق می شود که به عقد ازدواج (دائم یا منقطع) درآمده و سپس به یکی از دلایل طلاق، فوت شوهر، فسخ عقد، صدور حکم موت فرضی، بذل مدت و یا انقضای مدت در نکاح منقطع، شوهر خود را از دست داده باشند.

۲- زنان پیر و سالخورده - زنان بی سرپرست و مستی هستند که قادر به تأمین معاش خود نباشند.

۳- سایر زنان و دختران بی سرپرست - به زنان و دخترانی اطلاق می شود که بنا به عللی از قبیل: مفقودالاثر شدن یا از کار افتادگی، به طور دائم یا موقت بدون سرپرست (نان آور) می مانند.

۴- کودکان بی سرپرست - به کودکانی اطلاق می شود که بنا به هر علت و به طور دائم یا موقت، سرپرست خود را از دست داده باشند.

تبصره - کودکان موضوع بند (۴) این ماده، در مورد پسران تا رسیدن به حداقل سن قانونی (مندرج در قانون کار) مگر این که شرایط ادامه تحصیل داشته باشند و در مورد دختران تا زمانی که ازدواج نمایند، مشمول این قانون باقی خواهند ماند مگر این که تحت سرپرستی قرار گیرند یا به نحوی تمکن مالی بیابند.

ماده ۳- زنان و کودکان بی سرپرست که به هر نحو از مستمری های بازنشستگی، از کار افتادگی و بازماندگان بهره مند می شوند و یا از تمکن مالی برخوردار باشند از شمول مقررات این قانون خارج هستند.

ماده ۴- حمایت های موضوع این قانون عبارتند از:

۱- حمایت های مالی شامل تهیه وسایل و امکانات خودکفایی یا مقرری نقدی و غیرنقدی به صورت نوبتی یا مستمر.

۲- حمایت های فرهنگی، اجتماعی شامل ارائه خدمات نظیر خدمات آموزشی (تحصیلی، تربیتی، کاربایی، آموزش حرفه و فن جهت ایجاد اشتغال) خدمات مشاوره ای و مددکاری جهت رفع مسائل و مشکلات زندگی مشمولان و به وجود آوردن زمینه ازدواج و تشکیل خانواده.

۳- نگهداری روزانه یا شبانه روزی کودکان و زنان سالمند بی سرپرست در واحدهای بهزیستی یا واگذاری سرپرستی و نگهداری اینگونه کودکان و زنان به افراد واجد شرایط.

تبصره - کلیه مشمولان واجد شرایط که از سلامتی جسمی و روانی برخوردارند به تشخیص مددکاران ذی ربط، جهت شرکت در دوره‌های آموزش حرفه‌ای و کارایی معرفی می‌شوند.

ماده ۵- میزان و مدت پرداخت مقرری ماهیانه طبق آیین‌نامه‌ای تعیین می‌گردد که بنا به پیشنهاد سازمان بهزیستی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - پرداخت مقرری نقدی و غیرنقدی تا احراز موارد مندرج در ماده (۶) این قانون ادامه خواهد یافت.

ماده ۶- در موارد زیر مقرری مشمولان قطع خواهد شد.

۱- در صورت ازدواج، رجوع یا تحت تکفل قرار گرفتن.

۲- یافتن تمکن مالی.

۳- خودداری از شرکت در دوره‌های آموزشی (تحصیلی) و آموزش حرفه‌ای بدون عذر موجه.

۴- امتناع از قبول شغل مناسب پیشنهادی.

تبصره - در صورت محکومیت کیفری که منجر به بازداشت و زندان شود، مقرری مربوط در مدت محکومیت قطع خواهد شد.

ماده ۷- هر کس بر اساس اسناد و گواهی‌های خلاف یا با توسل به عناوین تقلبی از مزایای مقرر در این قانون به نفع خود استفاده نماید به رد عین یا معادل کمکهای نقدی و غیرنقدی دریافتی و نیز تا دو برابر آن جریمه محکوم می‌شود و چنانچه موجبات استفاده اشخاص ثالث را من غیرحق فراهم نماید به جزای نقدی تا سه برابر مزبور محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- کلیه خسارات و وجوه حاصل از جرایم نقدی مقرر در این قانون در یکی از حسابهای خزانه تمرکز می‌یابند و براساس درخواست سازمان بهزیستی کشور و طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، هزینه می‌گردد.

تبصره ۲- سازمان بهزیستی می‌تواند از هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت اجرای این قانون استفاده نماید.

ماده ۸- چنانچه مشمولان این قانون، اشتغال، ازدواج یا رجوع خود را مکتوم داشته و مقرری دریافت دارند، برابر ماده ۷ این قانون مورد پیگرد قرار خواهند گرفت.

ماده ۹- سازمان بهزیستی کشور مجری این قانون خواهد بود و موظف است آیین‌نامه‌های اجرایی مربوط را ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ قانون با هماهنگی کلیه نهادها و دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران تقدیم نماید.

تبصره - اجرای این قانون مانع از انجام وظایف قانونی و موارد پیش‌بینی شده در اسامنامه کمیته امداد امام خمینی (ره) نمی‌باشد و کمیته مزبور در چهارچوب وظایف قانونی خویش کماکان نسبت به ارائه خدمات مربوط ادامه خواهد داد.

ماده ۱۰- کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات عمومی و سازمانهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد موظفند همکاریهای لازم را در زمینه اجرای این قانون با سازمان بهزیستی کشور معمول دارند.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ۱۰ ماده و ۷ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۶۶۴

تاریخ: ۱۳۷۱/۷/۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۷۷- ق مورخ ۱۳۷۱/۶/۳۱: «لایحه تأمین زنان و کودکان بی‌سرپرست» مصوب جلسه ۱۳۷۱/۶/۲۹ مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۷/۵ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

الف - در تبصره ماده ۲ جمله «مگر اینکه شرایط ادامه تحصیل داشته باشند» اضافه بر لایحه دولت سبب پار مالی است فلذا مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

ب - تبصره ۱ ماده ۷ به جهت ملحوظ نمودن سقف مصوبی برای اعتبارات مذکوره مغایر

(۱) اصل هفتاد و پنجم: طرحهای قانونی و پیشنهادها و اصلاحاتی که نمایندگان در خصوص لوایح قانونی عنوان می‌کنند و به تقلیل درآمد عمومی یا افزایش هزینه عمومی می‌انجامد در صورتی قابل طرح در مجلس است که در آن طریق جبران کاهش درآمد یا تأمین هزینه جدید نیز معلوم شده باشد.

اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی
دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۵۸۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۶۶۴ مورخ ۷۱/۷/۵ و پیرو نامه شماره ۳۷۷ - ق مورخ ۷۱/۶/۳۱ لایحه شماره ۵۲۴ مورخ ۱۳۷۰/۱/۱۹ دولت در خصوص تأمین زنان و کودکان بی سرپرست که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۷۱/۵/۲۱ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۷۱/۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱-....

ماده ۲-....

بند ۴- کودکان بی سرپرست - به کودکانی اطلاق می شود که بنا به هر علت و به طور دائم یا موقت، سرپرست خود را از دست داده باشند.

تبصره ۱- پسران موضوع بند ۴ این تا رسیدن به حداقل سن قانونی (مندرج در قانون کار) و دختران تا زمانی که ازدواج نمایند مشمول این قانون باقی خواهند ماند، مگر اینکه

(۱) اصل پنجاه و سوم: کلیه دریافت های دولت در حساب های خزانه داری کل متمرکز می شود و همه پرداخت ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می گیرد.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۰۸ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۲.

تحت سرپرستی قرار گیرند یا به نحوی تمکن مالی بیابند.

تبصره ۲- پسرانی که ادامه تحصیل دهند به شرط وجود اعتبار تا پایان تحصیل مشمول مفاد این قانون می‌باشند.

ماده ۳-...

ماده ۷- هر کس بر اساس استاد و گواهی‌های خلاف یا با توسل به عناوین تقلبی از مزایای مقرر در این قانون به نفع خود استفاده نماید به رد عین یا معادل کمکهای تقدی و غیرتقدی دریافتی و نیز تا دو برابر آن جریمه محکوم می‌شود و چنانچه موجبات استفاده اشخاص ثالث را من غیرحق فراهم نماید به جزای نقدی تا سه برابر مزبور محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- کلیه خسارات و وجوه حاصل از جرایم تقدی مقرر در این قانون جزء درآمد اختصاصی سازمان بهزیستی کشور و در یک ردیف درآمد و هزینه مستقل همه ساله در قانون بودجه منظور و طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، هزینه می‌گردد.

تبصره ۲- سازمان بهزیستی می‌تواند از هدایا و کمکهای اشخاص حقیقی و حقوقی در جهت اجرای این قانون استفاده نماید.

ماده ۸-...

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ۱۰ ماده و ۸ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۳۸۷۳

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۸۸- ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۶ و نامه شماره ۳۷۷- ق مورخ ۷۱/۶/۳۱ و پیرو نامه شماره ۳۶۶۴ مورخ ۱۳۷۱/۷/۵: «لایحه تأمین زنان و کودکان

بی سرپرست»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۷ شورای نگهبان مطرح و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۰۸ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۲.

مغایرت لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست با قانون اساسی

شماره: ۴۰۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۷/۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۸۱/۶۴۴۴ مورخ ۱۳۶۹/۳/۳ دولت در خصوص اصلاح قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۱/۶/۳۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳^(۲) در موارد ذیل اصلاح می گردد:

۱- ماده ۲ به شرح زیر اصلاح می گردد:

- ریاست شورای عالی حفاظت محیط زیست با رئیس جمهور است و اعضای آن عبارتند از: وزیر کشاورزی، کشور، صنایع، مسکن و شهرسازی، جهاد سازندگی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و چهار نفر از اشخاص یا مقامات ذی صلاح که بنا به پیشنهاد رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و تصویب رئیس جمهور برای مدت سه سال منصوب می شوند. تبصره - در موارد لزوم برحسب مورد به پیشنهاد رئیس سازمان حفاظت محیط زیست و تصویب رئیس جمهور از سایر وزرا برای حضور در جلسات شورای عالی دعوت به عمل می آید. وزرایی که بدین نحو به جلسات دعوت می شوند در تصمیم گیری شورا حق رأی دارند.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۸۵۹۲ مورخ ۱۳۵۳/۴/۱۸.

۲- ماده ۵ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست توسط رئیس جمهور انتخاب و عنوان معاونت رئیس جمهور را داشته و سمت دبیر شورایعالی حفاظت محیط زیست را نیز برعهده دارد.

۳- کلمه «نخست وزیر» مذکور در ماده ۷ حذف و به جای آن کلمه «رئیس جمهور» جایگزین می‌گردد.^(۱)

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی و یکم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۶۸۴

تاریخ: ۱۳۷۱/۷/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۰۴ - ق مورخ ۱۳۷۱/۷/۵: «لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست» مصوب جلسه ۱۳۷۱/۶/۳۱ مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

«بند ۲ در رابطه با اصلاح ماده ۵ از این جهت که رئیس سازمان را الزاماً معاون رئیس جمهور دانسته است خلاف اصل ۱۲۴ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) ماده ۷ قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست (مصوب ۱۳۵۳): هرگاه اجرای هر یک از طرحهای عمرانی و یا بهره‌برداری از آنها به تشخیص سازمان یا قانون و مقررات مربوط به حفاظت محیط زیست مغایرت داشته باشد سازمان مورد را به وزارتخانه یا مؤسسه مربوط اعلام خواهد نمود تا با همکاری سازمانهای ذی ربط به منظور رفع مشکل در طرح مزبور تجدیدنظر به عمل آید. در صورت وجود اختلاف نظر طبق تصمیم نخست وزیر عمل خواهد شد.

(۲) اصل یکصد و بیست و چهارم: رئیس جمهور می‌تواند برای انجام وظایف قانونی خود معاونانی داشته باشد. معاون اول رئیس جمهور با موافقت وی اداره هیأت وزیران و مسؤولیت هماهنگی سایر معاونتها را به عهده خواهد داشت.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۵۸۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۶۸۴ مورخ ۷۱/۷/۱۲ و پیرو نامه شماره ۴۰۴-ق مورخ ۷۱/۷/۵ لایحه شماره ۸۷/۶۴۴۴ مورخ ۱۳۶۹/۳/۳ دولت در خصوص اصلاح قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه (۱)

ماده واحده - ...

۲- ماده ۵ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست توسط رئیس جمهور انتخاب و سمت دبیر شورای عالی حفاظت محیط زیست را نیز برعهده دارد.

۳- ...

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۳۸۷۲

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۸۷-ق مورخ ۷۱/۸/۲۶ و نامه شماره ۴۰۴-ق مورخ

(۱) برای رعایت اختصار فقط به متن ماده مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۰۸ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۲.

۷۱/۷/۵ و پرو نامه شماره ۳۶۸۴ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۲: «لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه ۱۳۷۱/۸/۲۷ شورای نگهبان مطرح گردید و مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۰۸ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱۲.

مغایرت لایحه به هزینه قطعی منظور نمودن پرداخت حقوق ایام بلا تکلیفی کارگران کارگاه‌های تعطیل شده بر اثر جنگ تحمیلی با قانون اساسی

شماره: ۴۳۶-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۷/۸

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۸۴۰۲۴/ل/۶۰ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۰ دولت در خصوص به هزینه قطعی منظور نمودن پرداخت حقوق ایام بلا تکلیفی کارگران کارگاه‌های تعطیل شده بر اثر جنگ تحمیلی که بنا به تصمیم مجلس شورای اسلامی در جلسه روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۱ تصویب آن طبق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی^(۱) به کمیسیون امور اقتصادی و دارایی تفویض شده بود تا پس از تصویب و پیشنهاد مدت اجرای آزمایشی تقدیم مجلس شورای اسلامی گردد، در جلسه روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۱ عیناً به تصویب کمیسیون مذکور رسید و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۷/۵ با سه سال مدت آزمایشی موافقت گردید که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) اصل هشتاد و پنجم: ست نمایندگی قائم به شخص است و قابل واگذاری به دیگری نیست. مجلس نمی‌تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیأتی واگذار کند ولی در موارد ضروری می‌تواند اختیار وضع بعضی از قوانین را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیونهای داخلی خود تفویض کند، در این صورت این قوانین در مدتی که مجلس تعیین می‌نماید به صورت آزمایشی اجرا می‌شود و تصویب نهایی آنها با مجلس خواهد بود.

همچنین مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب دائمی اساسنامه سازمانها، شرکها، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را با رعایت اصل هفتاد و دوم به کمیسیونهای ذی ربط واگذار کند و یا اجازه تصویب آنها را به دولت بدهد. در این صورت مصوبات دولت نباید با اصول و احکام مذهب رسمی کشور و یا قانون اساسی مغایرت داشته باشد، تشخیص این امر به ترتیب مذکور در اصل نود و ششم با شورای نگهبان است. علاوه بر این، مصوبات دولت نباید مخالف قوانین و مقررات عمومی کشور باشد و به منظور بررسی و اعلام عدم مغایرت آنها با قوانین مزبور باید ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی برسد.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

متن لایحه

ماده واحده - کلیه پرداختهایی که بر اساس دستورالعمل شماره ۴۳۲۹۶ مورخ ۱۳۵۹/۹/۵ نخست وزیر توسط وزارتخانه ها، مؤسسات و سازمانها و شرکتهای دولتی و شهرداریها به کارکنان کارگاههای مشمول قانون کار به صورت علی الحساب انجام گرفته است به عنوان مزد یا حقوق و مزایای مستمر کارکنان مزبور در ایام تعطیل کارگاه منظور شده و قابل احتساب به هزینه قطعی می باشد.

تبصره ۱- در صورت از کار افتادگی، فوت یا بازنشسته شدن کارگران در زمان تعطیلی کارگاه، مستمری آنان بر مبنای تمام مزد یا حقوق قبل از تعطیلی، طبق قانون تأمین اجتماعی محاسبه و برقرار خواهد شد.

تبصره ۲- کارفرمایان موضوع این ماده واحده موظفند حق بیمه سهم بیمه شده را نسبت به مبالغ پرداختی بر اساس دستورالعمل فوق کسر و پس از افزودن سهم خود به نسبت تمام مزد یا حقوق بیمه شده قبل از تعطیلی کارگاه بر آن، به سازمان تأمین اجتماعی تأدیه نمایند.

تبصره ۳- دستگاههای فوق الذکر مکلفند ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون نسبت به تعیین تکلیف قطعی کلیه کارکنان مورد بحث براساس مقررات مربوط (اعم از اشتغال، بازنشستگی یا از کارافتادگی) اقدام نمایند و پس از انقضای مهلت مذکور پرداخت علی الحساب به آنها مجاز نخواهد بود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره طبق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۱ کمیسیون امور اقتصادی و دارایی تصویب و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ پنجم مهرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک با سه سال مدت آزمایشی آن موافقت گردیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۶۹۷

تاریخ: ۱۳۷۱/۷/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۳۶ - ق مورخ ۱۳۷۱/۷/۸: لایحه به هزینه قطعی منظور نمودن

پرداخت حقوق ایام بلاتکلیفی کارگران کارگاه‌های تعطیل شده بر اثر جنگ تحمیلی» مصوب جلسه ۷۱/۷/۵ مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

«چون پس از گذشت ۳ ماه مذکور در تبصره ۳ موضوعی برای پرداختهای مذکور در ماده واحده باقی نمی‌ماند و به هزینه قطعی منظور شدن این پرداختها دائمی است. و اجرای آزمایشی آن معنی ندارد لذا این قانون جزء قوانین دائمی است و تصویب آن توسط کمیسیون خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۵۳۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۱۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۶۹۷ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ و پیرو نامه شماره ۴۳۶ - ق مورخ ۱۳۷۱/۷/۸. لایحه شماره ۸۴۰۲۴/ل/۶۰ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۰ دولت در خصوص به هزینه قطعی منظور نمودن پرداخت حقوق ایام بلاتکلیفی کارگران کارگاه‌های تعطیل شده بر اثر جنگ تحمیلی که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کلیه پرداختهایی که بر اساس دستورالعمل شماره ۴۳۲۹۶ مورخ ۱۳۵۹/۹/۵ نخست‌وزیری توسط وزارتخانه‌ها، مؤسسات و سازمانها و شرکتهای دولتی

و شهرداریها به کارکنان کارگاه‌های مشمول قانون کار به صورت علی الحساب انجام گرفته است به عنوان مزد یا حقوق و مزایای مستمر کارکنان مزبور در ایام تعطیل کارگاه منظور شده و قابل احتساب به هزینه قطعی می‌باشد.

تبصره ۱- در صورت از کار افتادگی، فوت یا بازنشسته شدن کارگران در زمان تعطیلی کارگاه، مستمری آنان بر مبنای تمام مزد یا حقوق قبل از تعطیلی، طبق قانون تأمین اجتماعی محاسبه و برقرار خواهد شد.

تبصره ۲- کارفرمایان موضوع این ماده واحده موظفند حق بیمه سهم بیمه شده را نسبت به مبالغ پرداختی بر اساس دستورالعمل فوق کسر و پس از افزودن سهم خود به نسبت تمام مزد یا حقوق بیمه شده قبل از تعطیلی کارگاه بر آن، به سازمان تأمین اجتماعی تأدیه نمایند.

تبصره ۳- دستگاه‌های فوق‌الذکر مکلفند ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون نسبت به تعیین تکلیف قطعی کلیه کارکنان مورد بحث براساس مقررات مربوط (اعم از اشتغال، بازنشستگی یا از کارافتادگی) اقدام نمایند و پس از انقضای مهلت مذکور پرداخت علی الحساب به آنها مجاز نخواهد بود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ دوازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۳۸۲۱

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۳۷- ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۶ و نامه شماره ۴۳۶- ق مورخ ۷۱/۷/۸ و پیرو نامه شماره ۳۶۹۷ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۲: «لایحه به هزینه قطعی منظور نمودن پرداخت حقوق ایام بلا تکلیفی کارگران کارگاه‌های تعطیل شده بر اثر جنگ

تحمیلی»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۸/۱۲ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۷ شورای نگهبان مطرح و پس از بررسی مقایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۸۹۷ مورخ ۱۳۷۱/۸/۳۰.

مغایرت طرح نحوه حمایت قضایی از بسیج با موازین شرع و قانون اساسی

شماره: ۵۳۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۱۲

شورای محترم نگهبان

طرح نحوه حمایت قضایی از بسیج که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- به نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اجازه داده می‌شود همانند ضابطین قوه قضائیه هنگام برخورد با جرایم مشهود در صورت عدم حضور ضابطین دیگر و یا عدم اقدام به موقع آنها و یا اعلام نیاز آنان به منظور جلوگیری از امحاء آثار جرم و فرار متهم و تهیه و ارسال گزارش به مراجع قضایی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱- کلیه ضابطین دادگستری و مراجع نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند در صورت ارجاع گزارش و یا تحویل متهمین در جرایم مشهود از سوی مسئولین مجاز رده‌های مقاومت نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی متهم را تحویل گرفته و گزارش بسیج را ضمیمه مدارک ارسالی به مراجع قضایی نمایند.

تبصره ۲- تعیین رده‌های مقاومت مذکور در تبصره ۱ به عهده فرماندهی نیروی مقاومت بسیج می‌باشد.

تبصره ۳- نیروی مقاومت بسیج سپاه، وظیفه فوق را از طریق افرادی که آموزشهای لازم

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

را در این زمینه فراگرفته و مجوز مخصوص را از نیروی مزبور دریافت نموده باشند اجرا خواهد کرد. نیروهای مذکور موظفند به هنگام برخورد با متهم مجوز مخصوص خود را در صورت مطالبه ارائه دهند.

ماده ۲- هرگونه توهین یا ایراد ضرب و شتم یا جرح به افراد موضوع این قانون در حین انجام وظایف محوله در حکم توهین و مقابله با ضابطین دادگستری و مأمورین دولتی و انتظامی بوده و با مرتکبین برابر مقررات کیفری مربوطه رفتار می شود.

ماده ۳- کلیه افراد موضوع این قانون چنانچه در حین انجام وظیفه یا به سبب آن کشته، فوت و یا معلول و یا گروگان گرفته شوند حسب مورد شهید و جانباز و آزاده شناخته شده و تحت پوشش بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی و ستاد امور آزادگان قرار می گیرند.

ماده ۴- به منظور حمایت از افراد موضوع این قانون دفاتر حمایت و خدمات حقوقی و قضایی بسیجیان در نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ارتباط با اجرای این قانون تشکیل می گردد.

تبصره - کارشناسان حقوقی این دفتر بدون الزام به کسب پروانه وکالت از کانون وکلای می توانند در کلیه مراحل دادرسی از طرف افراد مذکور، به عنوان وکیل اقدام کنند.

ماده ۵- نیروی مقاومت بسیج موظف است نسبت به جذب آحاد مردم از تمامی اقشار و صفوف و ایجاد رده های مقاومت در مساجد، ادارات، کارخانجات و مراکز آموزشی اقدام نماید و کلیه مسئولین ادارات و نهادها و کارخانجات، امور مساجد و مراکز آموزشی موظف به همکاری و فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم موضوع این قانون می باشند.

ماده ۶- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت ۲ ماه توسط ستاد مشترک سپاه و قوه قضائیه و وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۷- اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از ردیف تقویت بینه دفاعی تأمین می گردد. طرح قانونی فوق مشتمل بر هفت ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ دوازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۸۱۱

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۲۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۳۰- ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۳، با ارسال تصویرنامه شماره ۹۰-۱۰۷/۱/۱۰۲/م مورخ ۷۱/۸/۱۸ ستاد فرماندهی کل قوا: ^(۱) «طرح نحوه حمایت قضایی از بسیج» مصوب جلسه ۱۳۷۱/۸/۱۲ مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۷ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- نظر به این که قانون از لحاظ زمانی محدود نیست و ماده ۷ بار مالی آن را فقط تا پایان سال ۷۱ تأمین می‌کند برای تأمین بار مالی سالهای ۱۳۷۲ به بعد باید رفع ایراد شود.
- ۲- نظر به این که بسیج بدون دستور فرماندهی کل قوا نمی‌تواند کاری انجام دهد لازم است آیین‌نامه مذکور در ماده ۶ این قانون در نهایت به تصویب فرماندهی کل قوا برسد.
- ۳- نسبت به موظف نمودن بنیاد مستضعفان و جانبازان و امور مساجد در خصوص قانون، چون اذن و اجازه مقام معظم رهبری تلفنی تحصیل شد، فلذا از این جهت طرح فوق مغایر

(۱) نامه شماره ۹۰-۱۰۷/۱/۱۰۲/م مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۸ ستاد فرماندهی کل قوا:

از: ستاد کل نیروهای مسلح (معاونت ط.ب.ب)

به: شورای محترم نگهبان

موضوع: طرح حمایت قضایی از بسیج

سلام علیکم

احتراماً، به استحضار می‌رساند مجلس محترم شورای اسلامی در مورخه ۱۳۷۱/۸/۱۲ ماده ۶ طرح حمایت قضایی از بسیج را به شرح زیر تصویب نموده است:

«ماده ۶- آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت ۲ ماه توسط ستاد مشترک سپاه و قوه قضائیه وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.»

از آنجایی که مرجع تصویب آیین‌نامه فوق، فرماندهی کل قوا پیش‌بینی شده بود و در صحن مجلس تغییر فوق ایجاد شد، مراتب طی گردشکار شماره ۲۰۹۶۹ مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۲ به استحضار مقام معظم فرماندهی کل قوا رسید، معظم له مقرر فرمودند: «بسیج بدون اذن فرمانده کل قوا کاری نمی‌تواند انجام دهد این آیین‌نامه در نهایت به تصویب فرمانده کل قوا برسد.» لذا با توجه به موارد معروض، مستدعی است تذکرات لازم به مجلس شورای اسلامی داده شود.

دکتر سیدحسن فیروزآبادی

رئیس ستاد کل نیروهای مسلح

موازين شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۷۱۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۸۱۱ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۰ و پیرو نامه شماره ۵۳۰-ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۳. طرح نحوه حمایت قضایی از بسیج که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- به نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اجازه داده می شود همانند ضابطین قوه قضائیه هنگام برخورد با جرایم مشهود در صورت عدم حضور ضابطین دیگر و یا عدم اقدام به مرقع آنها و یا اعلام نیاز آنان به منظور جلوگیری از امحاء آثار جرم و فرار متهم و تهیه و ارسال گزارش به مراجع قضایی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱- کلیه ضابطین دادگستری و مراجع نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند در صورت ارجاع گزارش و یا تحویل متهمین در جرایم مشهود از سوی مسؤولین مجاز رده های مقاومت نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی متهم را تحویل گرفته و گزارش بسیج را ضمیمه مدارک ارسالی به مراجع قضایی نمایند.

تبصره ۲- تعیین رده های مقاومت مذکور در تبصره ۱ به عهده فرماندهی نیروی مقاومت بسیج می باشد.

تبصره ۳- نیروی مقاومت بسیج سپاه، وظیفه فوق را از طریق افرادی که آموزشهای لازم را در این زمینه فراگرفته و مجوز مخصوص را از نیروی مزبور دریافت نموده باشند اجرا خواهد کرد. نیروهای مذکور موظفند به هنگام برخورد با متهم مجوز مخصوص خود را در صورت مطالبه ارائه دهند.

ماده ۲- هرگونه توهین یا ایراد ضرب و شتم یا جرح به افراد موضوع این قانون در حین انجام وظایف محوله در حکم توهین و مقابله با ضابطین دادگستری و مأمورین دولتی و انتظامی بوده و با مرتکبین برابر مقررات کیفری مربوطه رفتار می شود.

ماده ۳- کلیه افراد موضوع این قانون چنانچه در حین انجام وظیفه یا به سبب آن کشته، فوت و یا معلول و یا گروگان گرفته شوند حسب مورد شهید و جانباز و آزاده شناخته شده و تحت پوشش بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی و ستاد امور آزادگان قرار می گیرند.

ماده ۴- به منظور حمایت از افراد موضوع این قانون دفاتر حمایت و خدمات حقوقی و قضایی بسیجیان در نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ارتباط با اجرای این قانون تشکیل می گردد.

تبصره - کارشناسان حقوقی این دفتر بدون الزام به کسب پروانه وکالت از کانون وکلا می توانند در کلیه مراحل دادرسی از طرف افراد مذکور، به عنوان وکیل اقدام کنند.

ماده - نیروی مقاومت بسیج موظف است نسبت به جذب آحاد مردم از تمامی اقشار و صنوف و ایجاد رده های مقاومت در مساجد، ادارات، کارخانجات و مراکز آموزشی اقدام نماید و کلیه مسئولین ادارات و نهادها و کارخانجات، امور مساجد و مراکز آموزشی موظف به همکاری و فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم موضوع این قانون می باشند.

ماده ۶- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت ۲ ماه توسط ستاد مشترک سپاه و قوه قضائیه و وزارت کشور تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا می رسد.

ماده ۷- اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از ردیف تقویت بنیه دفاعی در سال ۱۳۷۱ و برای سالهای بعد از طریق افزودن ۱۰٪ به هزینه ابطال تمبر در پرونده های کیفری منظور و در بودجه همه ساله پیش بینی می گردد.

طرح قانونی فوق مشتمل بر هفت ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یکم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۰۳۳

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۷۱۹- ق مورخ ۷۱/۱۰/۵ و نامه شماره ۵۳۰- ق مورخ ۷۱/۸/۱۳ و پیرو نامه شماره ۳۸۱۱ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۰: «طرح حمایت قضایی از بسیج»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ شورای نگهبان مطرح و پس از بحث و بررسی مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۴۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۸.

مغایرت طرح اصلاح موادی از آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی

شماره: ۵۴۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۱۲

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح موادی از آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه ۱۳۷۱/۷/۷ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه ۱۳۷۱/۸/۱۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - مواد ۴۲ و ۱۴۶ و ۱۴۸ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی^(۲) به شرح

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۴۲ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: کمیسیون های دایمی مجلس شورای اسلامی عبارتند از: ۱- آموزش و پرورش. ۲- ارشاد و هنر اسلامی و وسایل ارتباط جمعی. ۳- امور اداری و استخدامی. ۴- امور اقتصادی و دارائی. ۵- امور برنامه و بودجه. ۶- امور نفت. ۷- صنایع و معادن. ۸- کار و امور اجتماعی. ۹- مسکن و شهرسازی و راه و ترابری. ۱۰- امور قضائی و حقوقی. ۱۱- امور دفاعی (شامل امور سپاه پاسداران). ۱۲- سیاست خارجی. ۱۳- شوراها و امور داخلی کشور. ۱۴- امور بهداشتی و بهزیستی و امداد و تأمین اجتماعی و هلال احمر. ۱۵- امور پست و تلگراف و نیرو. ۱۶- امور بازرگانی و توزیع. ۱۷- امور کشاورزی و عمران روستاها. ۱۸- اصل ۹۰. ۱۹- دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس. ۲۰- کمیسیون نهادهای انقلاب (از قبیل جهاد و بنیاد مستضعفین و بنیاد شهید). ۲۱- کمیسیون سؤالات. ۲۲- کمیسیون تحقیق. ۲۳- کمیسیون تدوین آیین نامه مجلس. ۲۴- کمیسیون ویژه برای بررسی قوانین شورای انقلاب و قبل از انقلاب. ۲۵- کمیسیون فرهنگ و آموزش عالی.

- ماده ۱۴۶ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: هر یک از نمایندگان می توانند راجع به مسائل داخلی و خارجی کشور از دولت سؤال نمایند. سؤال باید کتبی به طور صریح و اختصار بوده و در جلسه رسمی به رئیس مجلس داده شود و در همان جلسه عنوان آن قرائت و فوراً برای وزیر مربوط ارسال می گردد و ظرف ۴۸ ساعت تکثیر و در اختیار نمایندگان قرار گیرد.

- ماده ۱۴۸ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: در صورتی که سؤال کننده با پاسخ وزیر قانع نشود رئیس مجلس به تقاضای سؤال کننده موضوع را به کمیسیون تخصص ارجاع می نماید. کمیسیون مزبور مکلف است از تاریخ ارجاع سؤال بدون فوت وقت ظرف ۱۵ روز برای روشن شدن مطلب به هر طریق که صلاح بداند اعم از خواستن سوابق امر و یا اخذ توضیح کتبی یا شفاهی از شخص وزیر و هرگونه تحقیقات دیگری که لازم بداند به موضوع رسیدگی نموده

ذیل اصلاح می‌گردد؛

۱- بند ۱۸ ماده ۴۲ به کمیسیون اصول ۹۰ و ۸۸^(۱) اصلاح و بند ۲۱ آن حذف و بندهای ۲۲ تا ۲۵ به ۲۱ تا ۲۴ اصلاح می‌گردد.

۲- ماده ۱۴۶ آیین‌نامه داخلی به صورت ذیل اصلاح می‌گردد.

ماده ۱۴۶- هر یک از نمایندگان می‌توانند راجع به مسائل داخلی و خارجی کشور از وزیر مسئول درباره وظایف او سؤال نمایند. سؤال باید کتبی به طور صریح و اختصار بوده و به رئیس مجلس داده شود. رئیس مجلس موضوع را در اسرع وقت به کمیسیون تخصصی ارجاع می‌نماید. کمیسیون موظف است حداکثر ظرف یک هفته جلسه‌ای با حضور وزیر و سؤال‌کننده تشکیل دهد و وزیر موظف به شرکت در این جلسه می‌باشد در صورتی که نماینده در این مرحله قانع نشود به هیأت رئیسه اطلاع می‌دهد. در اولین جلسه علنی عنوان سؤال نماینده قرائت و فوراً برای وزیر مربوطه ارسال و ظرف ۴۸ ساعت تکثیر و در اختیار نمایندگان قرار می‌گیرد.

۳- در ماده ۱۴۸ «کمیسیون تفحص» به «کمیسیون اصول ۹۰ و ۸۸» اصلاح می‌گردد. طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سیزدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۸۲۵

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۲۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۴۰- ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۷: «طرح اصلاح موادی از آیین‌نامه

گزارش خود را تنظیم و به مجلس تقدیم دارد و این گزارش در دستور هفته بعد قرار خواهد گرفت و بدون بحث در مجلس قرائت خواهد شد.

(۱) اصل هشتاد و هشتم: در هر مورد که حداقل یک چهارم کل نمایندگان مجلس شورای اسلامی از رئیس جمهور و یا هر یک از نمایندگان از وزیر مسئول، درباره یکی از وظایف آنان سؤال کنند، رئیس جمهور یا وزیر موظف است در مجلس حاضر شود و به سؤال جواب دهد و این جواب نباید در مورد رئیس جمهور بیش از یک ماه و در مورد وزیر بیش از ده روز به تأخیر افتد مگر با عذر موجه به تشخیص مجلس شورای اسلامی.

- اصل نودم: هر کس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد می‌تواند شکایت خود را کتباً به مجلس شورای اسلامی عرضه کند. مجلس موظف است به این شکایات رسیدگی کند و پاسخ کافی دهد و در مواردی که شکایت به قوه مجریه و یا قوه قضائیه مربوط است رسیدگی و پاسخ کافی از آنها بخواهد و در مدت متناسب نتیجه را اعلام نماید و در مواردی که مربوط به عموم باشد به اطلاع عامه برساند.

داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب جلسه ۱۳۷۱/۸/۱۳ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۰ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

«موظف نمودن وزیر به شرکت در کمیسیون تخصصی در بند ۲ ماده واحده مغایر اصول ۵۷ - ۷۰^(۱) - ۸۸ بوده فلذا مغایر قانون اساسی شناخته شد.»

احمد جنتی
دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۶۷۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۹/۲۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۸۲۵ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۰ و پیرو نامه شماره ۵۴۰ - ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۷. طرح قانون اصلاح از آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - مواد ۴۲ و ۱۴۶ و ۱۴۸ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

(۱) اصل پنجاه و هفتم: قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران عبارتند از: قوه مقننه، قوه مجریه و قوه قضائیه که زیر نظر ولایت مطلقه امر و امامت امت بر طبق اصول آینده این قانون اعمال می‌گردند. این قوا مستقل از یکدیگرند.

- اصل هفتماد: رئیس جمهور و معاونان او و وزیران به اجتماع یا با افراد حق شرکت در جلسات علنی مجلس را دارند و می‌توانند مشاوران خود را همراه داشته باشند و در صورتی که نمایندگان لازم بدانند، وزرا مکلف به حضورند و هرگاه تقاضا کنند مطالبشان استماع می‌شود.

۱- بند ۱۸ ماده ۴۲ به کمیسیون اصول ۹۰ و ۸۸ اصلاح و بند ۲۱ آن حذف و بندهای ۲۲ تا ۲۵ به ۲۱ تا ۲۴ اصلاح می‌گردد.

۲- ماده ۱۴۶ آیین‌نامه داخلی به صورت ذیل اصلاح می‌گردد.

ماده ۱۴۶- هر یک از نمایندگان می‌توانند راجع به مسائل داخلی و خارجی کشور از وزیر مسئول درباره وظایف او سؤال نمایند. سؤال باید کتبی به طور صریح و اختصار بوده و به رئیس مجلس داده شود. رئیس مجلس موضوع را در اسرع وقت به کمیسیون تخصصی ارجاع می‌نماید. کمیسیون موظف است حداکثر ظرف یک هفته جلسه‌ای با حضور وزیر و سؤال‌کننده تشکیل دهد، چنانچه وزیر در کمیسیون حاضر نشود و یا در صورت حضور سؤال‌کننده قانع نگردد به هیأت رئیسه اطلاع می‌دهد تا در اولین جلسه علنی عنوان سؤال نماینده قرائت و فوراً برای وزیر مربوطه ارسال و ظرف ۴۸ ساعت تکثیر و در اختیار نمایندگان قرار می‌گیرد.

۳- در ماده ۱۴۸ «کمیسیون تفحص» به «کمیسیون اصول ۹۰ و ۸۸» اصلاح می‌گردد. طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و دوم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره:

تاریخ: ۱۳۷۱/۹/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۶۷۸- ق مورخ ۷۱/۹/۲۳ و شماره ۵۴۰ مورخ ۷۱/۸/۱۷ و پیرو نامه شماره ۳۸۲۵ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۰: «طرح اصلاح موادی از آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۹ شورای نگهبان مطرح و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد. لازم به تذکر است: عبارات ماده ۱۴۶ خالی از اغلاط و احیاناً اشتباه نیست. حداقل می‌بایست

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۳۴ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳.

مسئول اطلاع دادن به هیأت رئیسه در ذیل بند ۲ به طور روشن ذکر شود. و نیز یا کلمه «گردد» بعد از کلمه «قرائت» اضافه شود و یا کلمه «می‌گردد» در آخر ماده تبدیل به «گردد» شود.^(۱)

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) ظاهراً مقصود کلمه «می‌گیرد» بوده که به اشتباه «می‌گردد» درج شده است. به دنبال تذکر اصلاحی فوق، در اصلاحیه نهایی ذیل بند ۲ بعد از کلمه ارسال، فعل «گردد» اضافه شده است (ر.ک: روزنامه رسمی، شماره ۱۳۹۳۴ مورخ ۱۳/۱۰/۱۳۷۱).

مقایرت لایحه اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با موازین شرع و قانون اساسی

شماره: ۵۱۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۱۰

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۲۲۶۵۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۰ دولت در خصوص اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه ۱۳۷۱/۵/۲۱ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه‌شنبه ۱۳۷۱/۸/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه (۲)

فصل اول - کلیات

ماده ۱- به منظور تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) و نظارت بر اجرای آنها و همچنین انجام تحقیقات مربوط، مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که در این قانون اختصاراً مؤسسه نامیده می‌شود به موجب مواد بعدی این قانون انجام وظیفه خواهد نمود.

ماده ۲- مؤسسه دارای شخصیت حقوقی مستقل کشوری بوده و به صورت غیرانتفاعی اداره می‌شود.

تبصره - تشکیلات تحقیقاتی مؤسسه معادل پژوهشگاه محسوب و از مقررات مربوطه

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی در کت: روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۵ مورخ ۱۳۷۲/۱/۸.

تبعیت نموده و از امکانات آن برخوردار خواهد شد.

ماده ۳-....

ماده ۹- هرگاه اجرای استاندارد در مورد کالاهایی اجباری اعلام شود پس از انقضای مهلت‌های مقرر، تولید، تمرکز، توزیع و فروش اینگونه کالاها با کیفیت پایین‌تر از استاندارد مربوط و بدون علامت استاندارد ایران ممنوع و متخلفین به حبس از سه ماه تا دو سال و جزای نقدی از یک میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال با حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- عدم اجرای آیین‌های کار اجباری پس از انقضای مهلت‌های مقرر مشمول ضوابط این ماده می‌باشد.

تبصره ۲- رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی خواهد بود.

تبصره ۳- مؤسسه می‌تواند با تصویب شورایعالی استاندارد مفاد این ماده را درباره کالاهایی که استاندارد تشویقی آنها در کشور اجرا می‌شود، معمول دارد.

تبصره ۴- مؤسسه می‌تواند علاوه بر اعلام جرم و درخواست تعقیب متخلفین موضوع این ماده از مراجع قضایی، فرآورده‌های خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد را از مراکز تولید، تمرکز، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف نموده به منظور جلوگیری از ادامه تولید اینگونه فرآورده‌ها ابزار، ماشین‌آلات و وسایل تولید مربوط را موقتاً لاک و مهر نماید.

تبصره ۵- آیین‌نامه طرز اجرای توقیف کالاهای غیراستاندارد و نحوه فروش و مصرف آن در ارتباط با توسعه و تجهیز آزمایشگاه‌های مؤسسه، به تصویب شورایعالی استاندارد می‌رسد.

تبصره ۶- مسئولیت کنترل کیفیت فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری در واحدهای تولیدی به عهده افرادی خواهد بود که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته‌های تولیدی مربوطه باشند. چگونگی تأیید صلاحیت علمی و فنی و عزل و نصب این افراد به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورایعالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۱۰- هر کاسب و تاجر و یا هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی به امور تولید تجارت، ارائه خدمات و داد و ستد عمومی اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاسها

و وسایل سنجش قلب بوده و یا با اوزان و مقیاسهای تقلبی و یا غیرقانونی داد و ستد کند به حبس از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از یک میلیون ریال تا ده میلیون ریال به علاوه به استرداد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده با حکم محاکم صالحه محکوم خواهد شد و اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش مذکور به نفع مؤسسه ضبط خواهد شد.

ماده ۱۱- هر کس مشخصات فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری را پس از تهیه، تولید یا ساخت تغییر دهد یا از ظروف و وسایل بسته‌بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته‌بندی و عرضه و فروش فرآورده‌های خارج از استاندارد استفاده کند، یا به قصد تقلب و یا به هر کیفیتی در قوطی، بسته، جعبه و لفاف محتوی فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری دخل و تصرف نماید و یا به جای جنس استاندارد شده جنس دیگری تحت همان عنوان عرضه کند و یا به فروش برساند و یا به قصد تقلب از برگهای آزمایش و تشخیص مشخصات فرآورده‌ها و همچنین پروانه کاربرد علامت استاندارد ایران در غیر مورد استفاده کند و یا علامت استاندارد ایران را بدون دریافت پروانه بر روی محصولات خود به کار برد، به حبس از شش ماه تا دو سال و جزای نقدی از یک میلیون ریال تا پنجاه میلیون ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲- هرگاه ارتکاب یکی از جرایم مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیبی گردد مرتکب حسب نتایج حاصله به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

۱- در صورتی که مدت معالجه زائد بر دو ماه باشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تعزیری و پانصد هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۲- در صورتی که مدت معالجه زائد بر دو ماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس تعزیری و یک میلیون تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۳- در صورتی که موجب نقص عضو شود مجازات مرتکب حسب مورد سه تا ده سال حبس تعزیری و دو میلیون تا پنج میلیون ریال جزای نقدی.

۴- در صورتی که منتهی به مرگ شود مجازات مرتکب سه الی پانزده سال حبس تعزیری و سه میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

در تمام موارد فوق کلیه هزینه‌های درمان مصدومین و سایر خسارات احتمالی و پرداخت دیه مرگ در صورت اقوی بودن سبب از مباشر به عهده متخلف می‌باشد.

ماده ۱۳- بازرسان و کارشناسان مؤسسه مجاز هستند به دستور مؤسسه به محل‌های

تولید، بسته بندی تمرکز عرضه و فروش کالاها و یا خدمات مشمول استانداردهای اجباری وارد شده و به بازرسی و نمونه برداری پیردازند.

مسئولین واحدهای تولیدی و خدماتی و محلهای عرضه و فروش کالاهای مشمول استاندارد اجباری و یا سایر اشخاص چنانچه از ورود بازرسان و کارشناسان مؤسسه جلوگیری به عمل آورند و یا از انجام بازرسی و نمونه برداری ممانعت نمایند به حبس از ۵ ماه تا یک سال و جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا یک میلیون ریال با حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴- در صورت تخلف تولیدکننده یا فروشنده از مقررات اعلام شده در رابطه با کالاهای استاندارد شده یا اوزان و مقیاس و وسایل سنجش، با شکایت مشتری و اثبات موضوع، خسارت مشتری تماماً توسط تولیدکننده با حکم محاکم صالحه پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۵- مؤسسه می تواند برای انجام وظایف خود افراد و مؤسسات ذی صلاح را به عنوان کارشناس استاندارد و تحقیقات صنعتی انتخاب و از آنها استفاده نماید. طرز انتخاب و حدود وظایف و اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناسان طبق آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب شورایعالی استاندارد خواهد رسید.

ماده ۱۶- ...

ماده ۲۰- وظایف و اختیارات شورایعالی استاندارد به شرح زیر است:

۱- رسیدگی به گزارش رئیس مؤسسه در مورد اقدامات و برنامه های انجام شده و تعیین خط مشی و سیاست آتی مؤسسه در امور استاندارد کشور.

۲- تعیین خط مشی سیاست های کلی مؤسسه در زمینه تدوین استاندارد.

۳- تصویب آیین نامه های مالی - اداری و استخدامی مؤسسه با رعایت قوانین و مقررات.

۴- تصویب و اصلاح بودجه سالانه مؤسسه.

۵- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور.

۶- تصویب تعرفه کارمزد ارائه خدمات سالیانه و خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی و آموزشی و سایر تعرفه های مورد نیاز مؤسسه همراه با برنامه های زمانی اعلام نتایج آزمون.

۷- تصویب آیین نامه های اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی، کنترل ادواری اوزان و مقیاسها و سایر آیین نامه های مورد نیاز مؤسسه.

- ۸- اتخاذ تصمیم درباره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی مؤسسه به سایر سازمانها.
- ۹- نظارت بر حسن جریان امور در مؤسسه.
- ۱۰- رسیدگی به گزارشها و ارزیابی کارهای انجام شده و تجدیدنظر در سیاستهای کلی مؤسسه در صورت لزوم.
- ۱۱- تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه مؤسسه که به منزله تفریغ بودجه و مفادحساب مؤسسه در هر سال می باشد.
- ۱۲- تصویب حدود وظایف - روش کار و نحوه انتخاب اعضای کمیته های ملی استاندارد به پیشنهاد مؤسسه.
- ۱۳ اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد با سازمانهای علمی و مؤسسات مشابه خارجی در چهارچوب مقررات مملکتی.
- ۱۴- تصویب ضوابط مربوط به ارائه خدمات بازرسی مؤسسه به بخشهای دولتی و غیردولتی.
- ۱۵- تصویب چارت سازمانی مؤسسه و تعیین پست های سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رئیس مؤسسه.
- ۱۶- تصویب طرح علایم استاندارد به عنوان علایم رسمی دولت.
- ماده ۲۱- ...

فصل چهارم - سایر مقررات

- ماده ۲۴- بودجه ریالی و ارزی مؤسسه از محل بودجه سالیانه دولت و درآمدهای مؤسسه در قبال انجام خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی و آموزشی و نظارت بر اجرای استاندارد و کاربرد علایم استاندارد تأمین خواهد شد.
- ماده ۲۵- کلیه درآمدهای مؤسسه به حساب خزانه واریز و طبق نظام هماهنگ پرداختها هزینه می گردد.
- تبصره - مطالبات مؤسسه از اشخاص حقیقی و حقوقی جزء دیون ممتازه آنان محسوب می گردد.
- ماده ۲۶- کمکهای دولت متناسب با نیازمندیهای مؤسسه هر ساله در بودجه کل کشور منظور خواهد شد.
- ماده ۲۷- بودجه های غیرپرستلی مؤسسه از محل کمکهای دولتی و درآمدهای

اختصاصی براساس ضوابط و مقررات عمومی و قانون بودجه کل کشور به مصرف خواهد رسید.

ماده ۲۸- مؤسسه تابع قانون استخدام کشوری^(۱) و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی^(۲) خواهد بود.

ماده ۲۹- رئیس مؤسسه حکم معاون وزیر صنایع را خواهد داشت و از نظر حقوقی و استخدامی تابع مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۳۰- مأمورین انتظامی در کلیه مراحل اجرای این قانون مکلف به همکاری با بازرسان و کارشناسان مؤسسه خواهند بود.

ماده ۳۱- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می‌گردد.
لایحه قانونی فوق مشتمل بر سی و یک ماده و بیست و دو تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۲۸۷۷

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۱۴- ق مورخ ۷۱/۸/۱۰ و پیرو نامه شماره ۳۷۹۶ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۰: «لایحه اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب جلسه ۱۳۷۱/۸/۵ مجلس شورای اسلامی» در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:
۱- اطلاق تبصره ۴ و ۵ ماه ۹ در مواردی که نوع تعزیر متناسب با تخلفات نیست موجب اجحاف و خلاف موازین شرع شناخته شد.

۲- تبصره ۵ ماده ۹ از این جهت که تصرف در وجوهی را که از فروش اموال توقیفی به دست

(۱) روزنامه رسمی شماره ۶۲۲۶ مورخ ۱۳۴۵/۴/۱۸.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۶۳ مورخ ۱۳۷۰/۷/۱۱.

(۳) تقاضای استمهال براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (همین مجموعه، صفحه ۲).

می‌آید بدون واریز به خزانه و رعایت اعتبار مصوب به شورای عالی استاندارد واگذار نموده است خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۳- تبصره ۵ و ۶ ماده ۹ و ماده ۱۵ از این نظر که تصویب آیین‌نامه را به عهده شورای عالی استاندارد که غیر وزیر عضو آن است گذاشته خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۴- اطلاق ماده ۱۰ در مواردی که نوع تعزیر متناسب با تخلفات نیست اجحاف و خلاف موازین شرع می‌باشد.

۵- بندهای ماده ۱۲ از این جهت که علاوه بر جرایم تعزیری و دیه کلیه هزینه‌های درمان مصدومین و سایر خسارات احتمالی را به عهده متخلف دانسته است خلاف موازین شرع شناخته شد.

۶- سطر آخر ماده ۱۴ خلاف موازین شرع است و باید بدین صورت اصلاح شود:
«خسارت مشتری حسب مورد تماماً توسط تولیدکننده یا فروشنده با حکم محاکم صالحه پرداخت خواهد شد.»

۷- عموم آیین‌نامه‌های مندرج در بند ۷ ماده ۲۰ در مورد قوانین کشور خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

۸- ماده ۲۴ و ۲۵ از این جهت که کلیه درآمدها باید به خزانه واریز گردد و پرداختها در حد اعتبار مصوب باشد مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۹- تبصره ماده ۲۵ از این جهت که مطالبات مؤسسه را جزء دیون ممتاز دانسته است خلاف موازین شرع شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

(۲) اصل یکصد و سی و هشتم: علاوه بر مواردی که هیأت وزیران یا وزیری مأمور تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی قوانین می‌شود هیأت وزیران حق دارد برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمانهای اداری به وضع تصویب نامه و آیین‌نامه پردازد. هر یک از وزیران نیز در حدود وظایف خویش و مصوبات هیأت وزیران حق وضع آیین‌نامه و صدور بخشنامه را دارد ولی مفاد این مقررات نباید با متن و روح قوانین مخالف باشد. دولت می‌تواند تصویب برخی از امور مربوط به وظایف خود را به کمیسیونهای متشکل از چند وزیر واگذار نماید. مصوبات این کمیسیونها در محدوده قوانین پس از تأیید رئیس جمهور لازم‌الاجرا است. تصویب نامه‌ها و آیین‌نامه‌های دولت و مصوبات کمیسیونهای مذکور در این اصل، ضمن ابلاغ برای اجرا به اطلاع رئیس مجلس شورای اسلامی می‌رسد تا در صورتی که آنها را برخلاف قوانین بیاید با ذکر دلیل برای تجدیدنظر به هیأت وزیران بفرستد.

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۷۱۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۸۷۷ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۷ و پیرو نامه شماره ۵۱۴ - ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۰. لایحه شماره ۱۲۳۶۵۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۰ دولت در خصوص اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۱ مجلس شورای اسلامی تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

ماده ۹- هرگاه اجرای استاندارد در مورد کالاهایی اجباری اعلام شود، پس از انقضای مهلت‌های مقرر، تولید، تمرکز، توزیع و فروش اینگونه کالاها با کیفیت پایین‌تر از استاندارد مربوط و بدون علامت استاندارد ایران ممنوع و با توجه به شرایط و امکانات خاطی، متخلفین به حبس از یک ماه تا دو سال و جزای نقدی از یکصد هزار ریال تا پنجاه میلیون ریال با حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- عدم اجرای آیین‌های کار اجباری پس از انقضای مهلت‌های مقرر مشمول ضوابط این ماده می‌باشد.

تبصره ۲- رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی خواهد بود.

تبصره ۳- مؤسسه می‌تواند با تصویب شورای عالی استاندارد مفاد این ماده را درباره کالاهایی که استاندارد تشویقی آنها در کشور اجرا می‌شود، معمول دارد.

تبصره ۴- مؤسسه می‌تواند علاوه بر اعلام جرم و درخواست تعقیب متخلفین موضوع

این ماده از مراجع قضایی، فرآورده‌های خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد را از مراکز تولید، تمرکز، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف نموده به منظور جلوگیری از ادامه تولید اینگونه فرآورده‌ها ابزار، ماشین آلات و وسایل تولید مربوط را موقتاً لاک و مهر نماید.

تبصره ۵- فرآورده‌های موضوع تبصره ۴ این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان مؤسسه مورد بررسی کارشناسی قرار گرفته و قابلیت مصرف (انسانی یا حیوانی) و یا بهسازی و اصلاح آن و یا استفاده از آن به عنوان مواد اولیه یا ضایعات و یا احتمالاً معدوم نمودن این قبیل فرآورده‌ها معین گشته و پس از صدور حکم توقیف از سوی مراجع قضایی معدوم و یا به فروش رسیده و وجوه حاصله به حساب خزانه واریز و معادل آن در چهارچوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز آزمایشگاه مؤسسه می‌رسد.

تبصره ۶- مسئولیت کنترل کیفیت فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری در واحدهای تولیدی به عهده افرادی خواهد بود که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته‌های تولیدی مربوطه باشند. چگونگی تأیید صلاحیت علمی و فنی و عزل و نصب این افراد به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزیرای عضو شورایی عالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۱۰- هر کاسب و تاجر و یا هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی به امور تولید، تجارت، ارائه خدمات و داد و ستد عمومی اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش قلب بوده و یا با اوزان و مقیاسهای تقلبی و یا غیرقانونی داد و ستد کند، با توجه به مراتب و تناسب جرم به حبس از دو ماه تا دو سال و جزای نقدی از دویست هزار ریال تا ده میلیون ریال به علاوه به استرداد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده با حکم محاکم صالحه محکوم خواهد شد و اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش مذکور به نفع مؤسسه ضبط خواهد شد.

ماده ۱۱-

ماده ۱۲- هرگاه ارتکاب یکی از جرایم مذکور در این قانون موجب بیماری یا آسیبی گردد مرتکب حسب نتایج حاصله به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردد:

۱- در صورتی که مدت معالجه زائد بر دو ماه نباشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس تعزیری و پانصد هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۲- در صورتی که مدت معالجه زائد بر دو ماه باشد مجازات مرتکب یک تا سه سال حبس تعزیری و یک میلیون تا دو میلیون ریال جزای نقدی.

۳- در صورتی که موجب نقص عضو شود مجازات مرتکب حسب مورد سه تا ده سال حبس تعزیری و دو میلیون تا پنج میلیون ریال جزای نقدی.

۴- در صورتی که منتهی به مرگ شود مجازات مرتکب سه الی پانزده سال حبس تعزیری و سه میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

در تمام موارد فوق در صورت شکایت مصرف‌کننده و به شرط اقوی بودن سبب از مباشر، دیه و خسارت مصرف‌کننده بر اساس قانون مجازات اسلامی و بر طبق حکم محاکم جبران می‌گردد.

ماده ۱۳- ...

ماده ۱۴- در صورت تخلف تولیدکننده یا فروشنده از مقررات اعلام شده در رابطه با کالاهای استاندارد شده یا اوزان و مقیاس و وسایل سنجش، با شکایت مشتری و اثبات موضوع، خسارت مشتری حسب مورد تماماً توسط تولیدکننده یا فروشنده با حکم محاکم صالحه پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۵- مؤسسه می‌تواند برای انجام وظایف خود افراد و مؤسسات ذی‌صلاح را به عنوان کارشناس استاندارد و تحقیقات صنعتی انتخاب و از آنها استفاده نماید. طرز انتخاب و حدود و اختیارات و میزان حق الزحمه کارشناسان طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶- ...

ماده ۲۰- وظایف و اختیارات شورای عالی استاندارد به شرح زیر است:

۱- رسیدگی به گزارش رئیس مؤسسه در مورد اقدامات و برنامه‌های انجام شده و تعیین خط‌مشی و سیاست آتی مؤسسه در امور استاندارد کشور.

۲- تعیین خط‌مشی سیاست‌های کلی مؤسسه در زمینه تدوین استاندارد.

۳- تصویب آیین‌نامه‌های مالی - اداری و استخدامی مؤسسه با رعایت قوانین و مقررات.

۴- تصویب و اصلاح بودجه سالانه مؤسسه.

۵- تصویب اجرای اجباری استانداردها در سراسر کشور.

۶- تصویب تعرفه کارمزد ارائه خدمات سالیانه و خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی و

آموزشی و سایر تعرفه‌های مورد نیاز مؤسسه همراه با برنامه‌های زمانی اعلام نتایج آزمون.

۷- تصویب ضوابط اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی، کنترل ادواری اوزان و مقیاسها.

۸- اتخاذ تصمیم درباره تفویض قسمتی از اختیارات اجرایی مؤسسه به سایر سازمانها.

۹- نظارت بر حسن جریان امور در مؤسسه.

۱۰- رسیدگی به گزارشها و ارزیابی کارهای انجام شده و تجدیدنظر در سیاستهای کلی مؤسسه در صورت لزوم.

۱۱- تصویب حساب درآمد و هزینه سالانه مؤسسه که به منزله تفریغ بودجه و مفادحساب مؤسسه در هر سال می‌باشد.

۱۲- تصویب حدود وظایف - روش کار و نحوه انتخاب اعضای کمیته‌های ملی استاندارد به پیشنهاد مؤسسه.

۱۳- اتخاذ تصمیم در مورد روابط همکاری در زمینه استاندارد با سازمانهای علمی و مؤسسات مشابه خارجی در چهارچوب مقررات مملکتی.

۱۴- تصویب ضوابط مربوط به ارائه خدمات بازرسی مؤسسه به بخشهای دولتی و غیردولتی.

۱۵- تصویب چارت سازمانی مؤسسه و تعیین پست‌های سازمانی مورد نیاز به پیشنهاد رئیس مؤسسه.

۱۶- تصویب طرح علایم استاندارد به عنوان علایم رسمی دولت.

ماده ۲۱- ...

فصل چهارم - سایر مقررات

ماده ۲۴- درآمدهای مؤسسه در قبال خدمات آزمایشگاهی، تحقیقاتی، آموزشی، بازرسی و نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری و تشویقی و کاربرد علامت استاندارد، به حساب خزانه واریز و معادل آن حسب قانون بودجه کل کشور در اختیار مؤسسه قرار می‌گیرد.

ماده ۲۵- کمک‌های دولت متناسب با نیازمندی‌های مؤسسه هر ساله در بودجه کل کشور منظور خواهد شد.

ماده ۲۶- بودجه‌های غیرپرستلی مؤسسه از محل کمک‌های دولتی و درآمدهای

اختصاصی بر اساس ضوابط و مقررات عمومی و قانون بودجه کل کشور به مصرف خواهد رسید.

ماده ۲۷- مؤسسه تابع قانون استخدام کشوری و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲۸- رئیس مؤسسه حکم معاون وزیر صنایع را خواهد داشت و از نظر حقوقی و استخدامی تابع مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۲۹- مأمورین انتظامی در کلیه مراحل اجرای این قانون مکلف به همکاری با بازرسان و کارشناسان مؤسسه خواهند بود.

ماده ۳۰- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می‌گردد.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر سی ماده و بیست و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۴۰۲۷

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۷۱۵- ق مورخ ۷۱/۱۰/۲ و نامه شماره ۵۱۴- ق مورخ:

۷۱/۸/۱۰ و پیرو نامه شماره ۳۷۹۶ مورخ ۷۱/۸/۲۰ و نامه شماره ۳۸۷۷ مورخ

۱۳۷۱/۸/۲۷: «لایحه اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران»

اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۹ مجلس

شورای اسلامی به تصویب رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ شورای نگهبان

مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

«اصلاح به عمل آمده در ماده ۹ و ۱۰ رافع اشکال اجحاف نیست.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۹۶۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۲۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۴۰۲۷ مورخ ۷۱/۱۰/۶ و ۳۸۷۷ مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۷ و ۳۷۹۶ مورخ ۷۱/۸/۲۰ و پیرو نامه‌های شماره ۷۱۵-ق مورخ ۷۱/۱۰/۲، ۵۱۴-ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۰، لایحه شماره ۱۲۳۶۵۰ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۲۰ دولت در خصوص اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۱ مجلس شورای اسلامی تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

ماده ۹- هرگاه اجرای استاندارد در مورد کالاهایی اجباری اعلام شود، پس از انقضای مهلت‌های مقرر، تولید، تمرکز، توزیع و فروش اینگونه کالاها با کیفیت پایین‌تر از استاندارد مربوط و یا بدون علامت استاندارد ایران ممنوع و با رعایت شرایط و امکانات خاطی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تعزیر از احضار، وعظ، تذکر، توبیخ، تهدید و اخذ تعهد و حبس از یک ماه تا دو سال و جزای نقدی از یکصد هزار ریال تا پنجاه میلیون ریال به حکم محاکم صالحه محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- عدم اجرای آیین‌های کار اجباری پس از انقضای مهلت‌های مقرر مشمول ضوابط این ماده می‌باشد.

تبصره ۲- رعایت کلیه مقررات استانداردهای اجباری در مورد کالاهای وارداتی الزامی خواهد بود.

تبصره ۳- مؤسسه می‌تواند با تصویب شورایعالی استاندارد مفاد این ماده را درباره کالاهایی که استاندارد تشویقی آنها در کشور اجرا می‌شود، معمول دارد.

تبصره ۴- مؤسسه می‌تواند علاوه بر اعلام جرم و درخواست تعقیب متخلفین موضوع این ماده از مراجع قضایی، فرآورده‌های خارج از استاندارد و فاقد علامت استاندارد را از مراکز تولید، تمرکز، توزیع و فروش جمع‌آوری و توقیف نموده به منظور جلوگیری از ادامه تولید اینگونه فرآورده‌ها ابزار، ماشین‌آلات و وسایل تولید مربوط را موقتاً لاک و مهر نماید.

تبصره ۵- فرآورده‌های موضوع تبصره ۴ این ماده پس از کشف توسط بازرسان و کارشناسان مؤسسه مورد بررسی کارشناسی قرار گرفته و قابلیت مصرف (انسانی یا حیوانی) و یا بهسازی و اصلاح آن و یا استفاده از آن به عنوان مواد اولیه یا ضایعات و یا احتمالاً معدوم نمودن این قبیل فرآورده‌ها معین گشته و پس از صدور حکم توقیف از سوی مراجع قضایی معدوم و یا به فروش رسیده و وجوه حاصله به حساب خزانه واریز و معادل آن در چهارچوب قانون بودجه کل کشور به مصرف توسعه و تجهیز آزمایشگاه مؤسسه می‌رسد.

تبصره ۶- مسئولیت کنترل کیفیت فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری در واحدهای تولیدی به عهده افرادی خواهد بود که دارای تحصیلات لازم و تجربه کافی در رشته‌های تولیدی مربوطه باشند. چگونگی تأیید صلاحیت علمی و فنی و عزل و نصب این افراد به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب وزیر عضو شورایعالی استاندارد می‌رسد.

ماده ۱۰- هر کاسب و تاجر و یا هر شخص حقیقی و حقوقی که به نحوی به امور تولید، تجارت، ارائه خدمات و داد و ستد عمومی اشتغال دارد، چنانچه دارای اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش قلب بوده و یا با اوزان و مقیاسهای تقلبی و یا غیرقانونی داد و ستد کند، با رعایت شرایط و امکانات خاطی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تعزیر اعم از احضار، عطف، تذکر، توبیخ، تهدید، و اخذ تعهد و حبس از دو ماه تا دو سال و جزای نقدی از دویست هزار ریال تا ده میلیون ریال به علاوه به استرداد معادل اموالی که با تقلب کسب کرده با حکم محاکم صالحه محکوم خواهد شد و اوزان و مقیاسها و وسایل سنجش مذکور به نفع مؤسسه ضبط خواهد شد.

ماده ۱۱- ...

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۲۶۷

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۹۶۱- ق مورخ ۷۱/۱۱/۲۷ و نامه شماره ۷۱۵- ق مورخ ۷۱/۱۰/۲ و نامه شماره ۵۱۴- ق مورخ ۷۱/۸/۱۰ و پیرو نامه‌های شماره ۳۷۹۶ مورخ ۷۱/۸/۲۰ و ۳۸۷۷ مورخ ۷۱/۸/۲۷ و ۴۰۲۷ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶: «لایحه اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران»^(۱) اعاده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۵ مورخ ۱۳۷۲/۱/۸.

مغایرت طرح قانونی اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی با قانون اساسی

شماره: ۵۹۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۹/۱

شورای محترم نگهبان

طرح قانون اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی^(۲) به شرح ذیل اصلاح و دو تبصره به عنوان تبصره ۳ و ۴ به آن الحاق می گردد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی (مصوب ۱۳۶۰): هرگاه نماینده ای در دوران نمایندگی خود به درجه رفیع شهادت برسد و یا در راه انجام وظیفه وفات نموده و یا معلول شود به نحوی که قادر به انجام وظایف نمایندگی نباشد مقرری ماهانه ای که برابر با حقوق ثابت نمایندگی او است و به عنوان حقوق وظیفه به عایله تحت تکفل قانونی وی و یا خود نماینده حسب مورد پرداخت می شود.

تبصره ۱ - ...

تبصره ۲ - ...

الف:

۱- در سطر چهارم ماده ۱ عبارت «حقوق ثابت نمایندگی او» به عبارت «حقوق مبنا و افزایش سنواتی نمایندگی» تغییر می‌یابد.

۲- به انتهای ماده ۱ عبارت ذیل اضافه می‌گردد:
نمایندگان شهید از کلیه مزایای مندرج در قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت^(۱) که در مورد شهدا وضع شده است، استفاده خواهند کرد.

ب:

تبصره ۳- نمایندگان مجلس شورای اسلامی در صورتی که مستخدم دولت یا بازنشسته نباشند و پس از پایان دوره نمایندگی امکان استخدام نداشته باشند حقوق بازنشستگی ماهیانه بر مبنای سنوات دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی هر سال یک روز حقوق برای آنان مقرر می‌گردد.

تبصره ۴- اعتبار لازم جهت اجرای این قانون از محل اعتبارات مجلس شورای اسلامی تأمین خواهد شد.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هفتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۸۹۴

تاریخ: ۱۳۷۱/۹/۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۹۷- ق مورخ ۱۳۷۱/۹/۱: «طرح قانونی اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی مصوب جلسه ۱۳۷۱/۸/۲ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۹/۸ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اصلاح ماده واحده دارای بار مالی است و طریق تأمین اعتبار در تبصره ۴ به لحاظ دائمی

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۶۳ مورخ ۱۳۷۰/۷/۱۱.

بودن قانون کافی نمی باشد علاوه بر این برای سال جاری نیز محل تأمین پیش بینی نشده است
 فلذا مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- تخصیص به ازای هر سال یک روز حقوق در تبصره ۳ ماده واحده به نمایندگانی که امکان
 استخدام نداشته یا مستخدم دولت نبوده یا بازنشسته نباشند تبعیض ناروا و مغایر بند ۹ اصل
 ۳ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

تذکر این نکته لازم است که عموم و اطلاع تبصره ۳ ماده واحده شامل کسانی که صلاحیتهای
 لازم را جهت استخدام ندارند نیز می گردد که باید اصلاح شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۷۱۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۸۹۴ مورخ ۱۳۷۱/۹/۸ و پیرو نامه شماره ۵۹۷ - ق مورخ
 ۱۳۷۱/۹/۱. طرح قانونی اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری
 نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح
 ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ
 ۱۳۷۱/۹/۲۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای
 اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست
 ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) اصل سوم: دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم، همه امکانات
 خود را برای امور زیر به کار برد:

....۱

۹- رفع تبعیضات ناروا و ایجاد امکانات عادلانه برای همه، در تمام زمینه های مادی و معنوی.

....۱۰

متن طرح

ماده واحده - ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی به شرح ذیل اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به آن الحاق می‌گردد.

الف - در سطر چهارم ماده ۱ عبارت «حقوق ثابت نمایندگی او» به عبارت «حقوق مبنا و افزایش سنواتی نمایندگی» تغییر می‌یابد.

ب - به انتهای ماده ۱ عبارت ذیل اضافه می‌گردد:

نمایندگان شهید از کلیه مزایای مندرج در قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت که در مورد شهدا وضع شده است، استفاده خواهند کرد.

ب:

تبصره ۳ الحاقی - اعتبار لازم جهت اجرای این قانون از محل اعتبارات مجلس شورای اسلامی تأمین خواهد شد.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و نهم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۴۰۲۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۷۱۶ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۲ و نامه شماره ۵۹۷ - ق مورخ ۷۱/۹/۱ و پیرو نامه شماره ۳۸۹۴ مورخ ۱۳۷۱/۹/۸: «طرح قانونی اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی» اعساده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۹/۲۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ شورای نگهبان بدین شرح اعلام می‌گردد:

«اشکال بند ۱ نظر شورای نگهبان مبنی بر داشتن بار مالی به قوت خود باقی است و تبصره ۳

الحاقی رافع اشکال نیست.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۸۵۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۰۲۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ و پیرو نامه شماره ۷۱۶ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲، طرح قانونی اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی به شرح ذیل اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به آن الحاق می گردد.

الف - در سطر چهارم ماده ۱ عبارت «حقوق ثابت نمایندگی او» به عبارت «حقوق مبنا و افزایش سنواتی نمایندگی» تغییر می یابد.

ب - به انتهای ماده ۱ عبارت ذیل اضافه می گردد:

نمایندگان شهید از کلیه مزایای مندرج در قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت که در مورد شهدا وضع شده است، استفاده خواهند کرد.

تبصره ۳ الحاقی - اعتبار لازم جهت اجرای این قانون در سال ۱۳۷۱ از محل صرفه‌جویی مجلس شورای اسلامی تأمین خواهد شد در سالهای بعد در صورت وجود اعتبار لازم الاجرا است.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هفتم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۱۴۵

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۳۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۵۶ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۲۹ و نامه‌های شماره ۷۱۶ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۲ و ۵۹۷ - ق مورخ ۷۱/۹/۱ و پیرو نامه شماره ۴۰۲۶ مورخ ۷۱/۱۰/۶ و ۳۸۹۴ مورخ ۱۳۷۱/۹/۸: «طرح قانونی اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۶۱ مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۷.

مغایرت لایحه پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر با قانون اساسی

شماره: ۷۱۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۱۳۲۰ مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۰ دولت در خصوص پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۷۱/۹/۲۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه مشتمل بر پانزده بند که در تاریخ ۲۸ خرداد ۱۳۶۹ هجری شمسی برابر با ۱۸ ژوئن ۱۹۹۰ میلادی از طرف دولتهای جمهوری اسلامی ایران و پاکستان و جمهوری ترکیه در اسلام آباد به امضا رسیده است، تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر

دولتهای جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه در خصوص اصلاحات مربوط به عهدنامه از میر مورخ ۱۲ مارس ۱۹۷۷ مطابق با ماده ۳۷ عهدنامه مزبور به شرح ذیل موافقت نمودند:

۱- سه دولت مجدداً تأیید می نمایند نام سازمان که به موجب عهدنامه از میر تأسیس یافته بود از سازمان همکاری عمران منطقه ای (آر. سی. دی) به سازمان همکاری های

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن ماده مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۹ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۴.

اقتصادی (اکر) تغییر یابد.

۲- مقدمه عهدنامه مذکور حذف گردیده و مقدمه جدیدی به قرار ذیل در آن گنجانده خواهد شد:

«مقدمه: ...

۱۴- پروتکل حاضر در چهار نسخه اصلی به زبان انگلیسی تنظیم گردید که هر چهار متن دارای اعتبار یکسان می باشد.

۱۵- پروتکل حاضر در تاریخ ۱۸ ژوئن ۱۹۹۰ در اجلاس فوق العاده وزیران کشورهای عضو اکو در اسلام آباد تهیه گردید. بنابر مراتب نمایندگان تام الاختیار ذیل پروتکل حاضر را امضا نمودند.

از طرف دولت جمهوری اسلامی پاکستان از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران
صاحبزاده یعقوب خان - وزیر امور خارجه دکتر علی اکبر ولایتی - وزیر امور خارجه

از طرف دولت جمهوری ترکیه

ایسین چلبی - وزیر مشاور

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن پروتکل اصلاحی شامل مقدمه و پانزده بند در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و پنجم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۰۲۱

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۷۱۰- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱: «لایحه پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر مصوب جلسه ۱۳۷۱/۹/۲۵ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام

می‌گردد:

«ماده ۱۵ از این جهت که با تاریخ هجری تطبیق داده نشده است مغایر اصل ۱۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۱۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۰۲۱ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ و پیرو نامه شماره ۷۱۰ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱ لایحه شماره ۲۱۳۲۰ مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۰ دولت در خصوص پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در ماده ۱۵ و ماده واحده به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ...

پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر

دولت‌های جمهوری اسلامی ایران، جمهوری اسلامی پاکستان و جمهوری ترکیه اصلاحات مربوط به عهدنامه از میر مورخ ۱۲ مارس ۱۹۷۷ برابر با اسفند ۱۳۵۵ مطابق

(۱) اصل هفدهم: مبدأ تاریخ رسمی کشور هجرت پیامبر اسلام (صلی الله علیه و آله وسلم) است و تاریخ هجری شمسی و هجری قمری هر دو معتبر است اما مبنای کار ادارات دولتی هجری شمسی است تعطیل رسمی هفتگی روز جمعه است.

با ماده ۳۷ عهدنامه مزبور به شرح ذیل موافقت نمودند:

۱- ...

...

۱۵- پروتکل حاضر در تاریخ ۲۸ خرداد ۱۳۶۹ هجری شمسی مطابق با ۱۸ ژوئن ۱۹۹۰ در اجلاس فوق العاده وزیران کشورهای عضو اکو در اسلام آباد تهیه گردید. بنابر مراتب نمایندگان تام الاختیار ذیل پروتکل حاضر را امضا نمودند. اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۳۴۰

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۰۱۹ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۱۵ و نامه شماره ۷۱۰ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۱ و پیرو نامه ۴۰۲۱ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۶: «لایحه پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۶ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مقایرت لایحه پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی

شماره: ۷۴۶-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۰۹۹۲ مورخ ۱۳۷۱/۵/۱۴ دولت در خصوص پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی که در (۱۶) ماده و سه ضمیمه در سال ۱۳۶۸ در کویت تنظیم شده است، با قید شرط «حق جمهوری اسلامی ایران برای انعقاد قراردادهای دو جانبه منطقه ای محفوظ است» تصویب می گردد و اجازه تودیع اسناد آن به سازمان محیط زیست داده می شود.

رئیس جمهور

وزیر امور خارجه

پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی دولتهای متعاقد:

اعضای کنوانسیون منطقه ای کویت برای همکاری در باره حمایت از محیط زیست دریایی در برابر آلودگی، با وقوف بر خطرات آلودگی منابع مستقر در خشکی بر محیط

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۰۰۰ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۵.

زیست دریایی و بهداشت انسان و نیز مشکلات جدی ناشی از آن در آبهای ساحلی بسیاری از دولتهای متعاقد، که عمدتاً به علت تخلیه فاضلابهای تصفیه نشده، تصفیه ناقص و یا دفع نامناسب شهری و صنعتی می باشد، با توجه به لزوم تحکیم تدابیر موجود برای جلوگیری، کاهش و مبارزه با آلودگی ناشی از منابع مستقر در خشکی در سطح ملی و منطقه ای، با آگاهی از مواد ۱۹۴، ۲۰۷، ۲۱۲ و ۲۱۳، بخش ۱۲ کنوانسیون ۱۹۸۲ ملل متحد در مورد حقوق دریاها^(۱) و رهنمودهای موثرال ۱۹۸۵^(۲) برای حمایت از محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی و به منظور تحکیم اجرای بند «ب» ماده ۳ و ماده ۶ کنوانسیون^(۳)، به شرح زیر توافق نموده اند:

ماده ۱-....

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۵۳۶۲ مورخ ۱۳۷۶/۸/۲۹.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۴۰۰۰ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۵.

(۳) ماده ۳ قانون پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی (مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۹): منابع آلودگی - این پروتکل به مواد تخلیه شده از منابع مستقر در خشکی سرزمینهای دولت های متعاقد اختصاص دارد که به منطقه پروتکل برسد. علی الخصوص: الف - از مجاری و لوله های فاضلاب که به دریا تخلیه می گردد. ب - از رودخانه ها کانال ها یا سایر آبراه ها، از جمله جریان های آب های زیرزمینی. ج - ...

- ماده ۶ قانون پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی (مصوب ۱۳۷۱/۱۲/۹): مقررات منطقه ای و محلی / مجوز برای تخلیه فضولات

۱- دولت های متعاقد بر طبق ضمیمه ۳ این پروتکل به تدریج نسبت به تهیه و تصویب موارد زیر، در صورت اقتضا با همکاری سازمان های ذیصلاح منطقه ای و بین السلی اقدام خواهند کرد.

الف - رهنمودها، استانداردها و ضوابط منطقه ای برای کیفیت آب دریا در زمینه مضارف خاص، به منظور حمایت از بهداشت انسان، منابع زنده و اکوسیستم ها.

ب - مقررات منطقه ای برای تخلیه فضولات و یا میزان تصفیه کلیه انواع مهم منابع آلودگی مستقر در خشکی.

ج - مقررات محلی شدیدتر برای تخلیه فضولات و یا میزان تصفیه منابع آلودگی خاص بر اساس مشکلات آلودگی محلی و ملاحظات مربوط به استفاده مطلوب از آب. وضع مقررات شدیدتر برای منابع آلودگی خاص به منظور حفظ کیفیت آب دریا برای مضارف مورد نظر انجام می گیرد. در تهیه چنین مقرراتی خصوصیات فیزیکی، جغرافیایی و اکولوژیکی محل و همچنین سطح آلودگی موجود در محیط زیست دریایی باید در نظر گرفته شود.

۲- برای اجرای تدابیر فوق برنامه های مربوطه باید تنظیم شود و برای اجرای تدریجی آنها، هزینه تدابیر متخذ، ظرفیت تطبیق و تبدیل تأسیسات موجود، توانایی اقتصادی دولت های متعاقد و نیاز آنها به توسعه مستمر در نظر گرفته می شود.

۳- مسؤولین آلودگی باید از مراجع ذیصلاح دولتی برای تخلیه فضولات مجوز دریافت کنند. در چنین مجوزهایی باید امکان بررسی و اصلاح شرایط تخلیه با توجه به مقررات جدید ادواری در نظر گرفته می شود.

۴- رهنمودها، استانداردها و ضوابط، همراه با مقررات، برنامه ها و تدابیر باید طبق مفاد ماده ۱۴ این پروتکل تهیه و اتخاذ شود و به طور ادواری، در صورت لزوم هر دو سال یک بار، برای انعکاس اطلاعات جدید حاصل از برنامه نظارت مندرج در ماده ۷ این پروتکل، تغییرات پیش آمده در فعالیت های صنعتی و سایر فعالیت های انسانی و یسرفت های احتمالی در علم و در تکنولوژی های کنترل آلودگی، تجدید شود.

ماده ۱۶- مقررات نهایی

۱- پروتکل حاضر از تاریخ ۲۱ فوریه لغایت ۲۱ مه ۱۹۹۰ در کویت برای امضای هر یک از دولتهای عضو کنوانسیون منطقه‌ای کویت برای همکاری درباره حمایت از محیط زیست دریایی در برابر آلودگی مفتوح خواهد بود.

۲- پروتکل حاضر منوط به تصویب، پذیرش، موافقت یا الحاق دول عضو کنوانسیون خواهد بود. اسناد تصویب، پذیرش، موافقت یا الحاق به دولت کویت که عهده‌دار وظایف دولت امانت‌دار می‌باشد، سپرده خواهد شد.

۳- پروتکل حاضر در پایان نودمین روز پس از تاریخ سپردن حداقل پنج سند تصویب، پذیرش یا موافقت پروتکل یا الحاق به آن توسط دولتهای مشروح در بند ۱ این ماده لازم‌الاجرا خواهد بود.

در تأیید مراتب فوق نمایندگان تام‌الاختیار امضاکننده زیر که دارای اختیارات لازم از سوی دولتهای خود می‌باشند، پروتکل حاضر را امضا نموده‌اند.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن پروتکل شامل ۱۶ ماده و سه ضمیمه آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۱۵

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۷۴۶- ق مورخ ۷/۱۰/۷۱ و پیرو نامه شماره ۴۰۴۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳: «لایحه پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۰/۲ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۰ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ۱ و ذیل بند ۳ ماده ۱۶ از این جهت که با تاریخ هجری تطبیق داده نشده است مغایر اصل

۱۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی
دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۱۱ - ق
تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۱۱۵ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۱ و پیرو نامه شماره ۷۴۶ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۷ لایحه شماره ۲۰۹۹۲ مورخ ۱۳۷۱/۵/۱۴ دولت در خصوص پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در بند ۱ و ذیل بند ۳ ماده ۱۶ به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- ...

...

ماده ۱۶- مقررات نهایی

۱- پروتکل حاضر از تاریخ ۲۱ فوریه لغایت ۲۱ مه ۱۹۹۰ مطابق با دوم اسفندماه سال ۱۳۶۸ لغایت سی و یکم اردیبهشت ماه سال ۱۳۶۹ هجری شمسی در کویت برای امضای هر یک از دولتهای عضو کنوانسیون منطقه ای کویت برای همکاری درباره حمایت از محیط زیست دریایی در برابر آلودگی مفتوح خواهد بود.

۲- ...

...

۳- پروتکل حاضر در پایان نودمین روز پس از تاریخ سپردن حداقل پنج سند تصویب،

(۱) همین مجموعه، صفحه ۸۲.

پذیرش یا موافقت پروتکل یا الحاق به آن توسط دولتهای مشروح در بند ۱ این ماده لازم الاجرا خواهد بود.

در تأیید مراتب فوق نمایندگان تام‌الاختیار امضاکننده زیر که دارای اختیارات لازم از سوی دولتهای خود می‌باشند، پروتکل حاضر را امضا نموده‌اند.

این پروتکل در تاریخ ۲۱ فوریه ۱۹۹۰ مطابق با دوم اسفندماه سال ۱۳۶۸ هجری شمسی در کویت به زبانهای فارسی، عربی و انگلیسی تنظیم و امضا گردیده است و هر سه متن از اعتبار واحد برخوردارند.

ضمیمه ۱- کاهش آلودگی از طریق کنترل منبع
با توجه ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۲۳۳۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۰۱۱ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۱۲ و نامه شماره ۷۴۶ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۷ و پیرو نامه شماره ۴۰۴۶ مورخ ۷۱/۱۰/۱۳ و ۴۱۱۵ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۱: «لایحه پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۶ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مقایرت طرح قانونی حذف تبصره ۲ ماده ۱۴۹ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و الحاق ۴ تبصره به آن با قانون اساسی

شماره: ۷۴۸-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۷

شورای محترم نگهبان

طرح قانونی حذف تبصره ۲ ماده ۱۴۹ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی^(۱) و الحاق ۴ تبصره به آن که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز شنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره ۲ ماده ۱۴۹ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی حذف و

۱) ماده ۱۴۹ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: در اجرای اصل ۷۶ قانون اساسی هرگاه نماینده ای تحقیق و تفحص در هر یک از امور کشور را لازم بداند درخواست خود را کتباً از طریق هیأت رئیسه مجلس به کمیسیونی که امر مزبور در تخصص آن است تقدیم می نماید و کمیسیون اطلاعاتی را که در آن زمینه دارد در اختیار وی قرار می دهد در صورتی که نماینده مزبور اطلاعات موجود در کمیسیون را کافی تشخیص ندهد کمیسیون از نماینده مزبور در اولین فرصت دعوت به عمل می آورد و دلایل ضرورت تحقیق و تفحص در زمینه مورد نظر را استماع می نماید و پس از بررسی، نظر خود را مبنی بر تصویب یا رد درخواست نماینده به مجلس گزارش می دهد، این گزارش خارج از نوبت در دستور مجلس قرار می گیرد، در صورتی که گزارش مبنی بر تصویب باشد در مجلس پس از گزارش کمیسیون به وسیله مخبر بدون بحث رأی گیری به عمل می آید و در صورتی که گزارش کمیسیون مبنی بر رد درخواست تحقیق و تفحص باشد نماینده درخواست کننده پس از گزارش مخبر می تواند حداکثر به مدت ده دقیقه از درخواست خود دفاع نماید، در صورت تصویب، انجام تحقیق و تفحص به همان کمیسیون همراه با نمایندگان درخواست کننده تفحص محول می گردد. کمیسیون پس از انجام تحقیق و تفحص نتیجه را به مجلس گزارش خواهد نمود.

تبصره ۱- ارگان موضوع تحقیق و تفحص، موظف است کلیه مدارک و اطلاعات مورد نیاز کمیسیون را برای بررسی در اختیار قرار دهد.

تبصره ۲- مهلت انجام تفحص مطابق ماده ۴۸ آیین نامه است.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

تبصره‌های ذیل به عنوان تبصره‌های ۲، ۳، ۴ و ۵ به آن ملحق می‌گردد.

تبصره ۲- عضویت اعضای دیگر کمیسیون‌ها در هیأت تحقیق و تفحص بلامانع است و تشخیص آن با کمیسیون ذی‌ربط می‌باشد.

تبصره ۳- مهلت انجام تحقیق و تفحص به مدت دو ماه بوده و در صورت ضرورت با درخواست هیأت تحقیق و تفحص و تصویب هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی حداکثر تا شش ماه قابل تمدید است.

تبصره ۴- در صورت احراز تخلف توسط هیأت تحقیق و تفحص مراتب حسب مورد برای پیگیری به کمیسیون اصل ۹۰^(۱) ارجاع و کمیسیون اصل ۹۰ متخلف را به محاکم قضایی جهت پیگیری معرفی می‌نماید. بالاترین مقام اجرایی موظف است مأمور متخلف را تا اتمام رسیدگی از کار برکنار نماید.

دادگاه صالحه به تقاضای کمیسیون اصل ۹۰ موظف است خارج از نوبت به موضوع رسیدگی کرده و نتیجه را به کمیسیون مربوطه اعلام نماید.

تخلف مأمورین متخلف در نهادهای تحت امر مقام معظم رهبری جهت ملاحظه معظم له ارسال خواهد شد.

تبصره ۵- مسئولان دستگاه موضوع تحقیق و تفحص و کلیه دستگاه‌های اجرایی، قضایی و نهادهای انقلاب اسلامی موظف به فراهم نمودن امکانات و تسهیلات مورد نیاز هیأت و در اختیار گذاردن اطلاعات و مدارک درخواستی هیأت می‌باشند و در صورت عدم همکاری مسئولان دستگاه ذی‌ربط متخلف و مجرم محسوب می‌گردند و کمیسیون اصل ۹۰ طبق مقررات قانونی رسیدگی خواهد کرد.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه علنی روز شنبه مورخ پنجم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۰۴۸

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۱۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۷۴۸-ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۷: «طرح قانونی حذف تبصره ۲ ماده

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۵.

۱۴۹ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی» و الحاق ۴ تبصره به آن مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۰/۵ مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۳ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- تبصره ۴ از این جهت که بالاترین مقام اجرایی را موظف به برکناری مأمور متخلف نموده است خلاف اصول ۹۰-۵۷^(۱) و برخی اصول دیگر قانون اساسی شناخته شد.

۲- ذیل تبصره ۴ و عموم صدر تبصره ۵ از این جهت که به مجلس اجازه تحقیق و تفحص و یا رسیدگی به شکایات را در مورد نهادهای تحت امر مستقیم مقام معظم رهبری داده است خلاف اصول متعدد قانون اساسی شناخته شد.

۳- ذیل تبصره ۵ که کمیسیون اصل ۹۰ را موظف به رسیدگی نموده است خلاف اصل ۹۰ شناخته شد.

و اگر عبارتی در قالب تبصره جدید و یا ذیل تبصره ۴ به این صورت آورده شود:
«تحقیق و یا رسیدگی به شکایات مربوط به مأمورین متخلف در نهادهایی که تحت امر مستقیم مقام معظم رهبری مدظله العالی اداره می‌شود طبق نظر معظم له رسیدگی خواهد شد»، رفع این اشکال خواهد شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۰۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۰۴۸ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۴ و پیرو نامه شماره ۷۴۸-ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۷ طرح قانونی حذف تبصره ۲ ماده ۱۴۹ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و الحاق ۴ تبصره به آن که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۵ تصویب شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل

(۱) همین مجموعه، صفحات ۹۰ و ۵۶.

نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره ۲ ماده ۱۴۹ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی حذف و تبصره های ذیل به عنوان تبصره های ۲، ۳، ۴ و ۵ به آن ملحق می گردد.

تبصره ۲ - عضویت اعضای دیگر کمیسیون ها در هیأت تحقیق و تفحص بلامانع است و تشخیص آن با کمیسیون ذی ربط می باشد.

تبصره ۳ - مهلت انجام تحقیق و تفحص به مدت دو ماه بوده و در صورت ضرورت با درخواست هیأت تحقیق و تفحص و تصویب هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی حداکثر تا شش ماه قابل تمدید است.

تبصره ۴ - در صورت احراز تخلف توسط هیأت تحقیق و تفحص مراتب حسب مورد برای پیگیری به کمیسیون اصول ۸۸^(۱) و ۹۰ ارجاع و کمیسیون مذکور متخلف را به محاکم قضایی جهت پیگیری معرفی می نماید.

هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری و دادگاه صالحه موظفند حسب مورد به تقاضای کمیسیون فوق الذکر خارج از نوبت و برابر مقررات رسیدگی کرده و نتیجه را به کمیسیون مربوطه اعلام نماید.

تحقیق و تفحص در مورد آن دسته از نهادهایی که تحت امر مستقیم مقام معظم رهبری هستند با اجازه معظم له انجام خواهد شد.

تبصره ۵ - مسئولان دستگاه موضوع تحقیق و تفحص و کلیه دستگاه های اجرایی، قضایی و نهادهای انقلاب اسلامی موظف به فراهم نمودن امکانات و تسهیلات مورد نیاز هیأت و در اختیار گذاردن اطلاعات و مدارک درخواستی هیأت می باشند و در صورت عدم همکاری مسئولان دستگاه ذی ربط متخلف و مجرم محسوب می گردند و کمیسیون

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۵.

اصول ۸۸ و ۹۰ در صورتی که هیأت تحقیق و تفحص شکایت نماید طبق مقررات قانونی رسیدگی خواهد کرد.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۲۳۳۴

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۰۰۹ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۱۲ و نامه شماره ۷۴۸ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۷ و پیرو نام شماره ۴۰۴۸ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱۴: «طرح قانونی حذف تبصره ۲ ماده ۱۲۹ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و الحاق ۴ تبصره»^(۱) به آن اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۶ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۷ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۰.

۱۱

مغایرت لایحه اختیارات و وظایف رئیس قوه قضائیه با قانون اساسی

شماره: ۸۳۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۸۱۴۸۸/ل/۵۳ مورخ ۱۳۶۷/۶/۲۶ دولت در خصوص اختیارات و وظایف رئیس قوه قضائیه که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کلیه وظایف و اختیاراتی که در قوانین مختلف برای شورای عالی قضایی منظور شده به رئیس قوه قضائیه محول می شود.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم دی ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۵۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۳۲ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۲۳ و پیرو نامه شماره ۴۱۲۸ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۳:^(۲) «لایحه اختیارات و وظایف رئیس قوه قضائیه مصوب جلسه ۷۱/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی» در جلسات شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) تقاضای استمهال براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (همین مجموعه، صفحه ۲).

به لحاظ اینکه عموم ماده واحده شامل «تبصره قانون شرایط انتخابات قضات دادگستری مصوب اردیبهشت ۱۳۶۱»^(۱) می شود و ذیل تبصره مذکور مخالف اصل ۱۶۴ قانون اساسی که در شورای بازنگری اصلاح شده است می باشد فلذا عموم این ماده خلاف اصل ۱۶۴^(۲) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۱۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۱۵۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۴ و پیرو نامه شماره ۸۳۲ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۳ لایحه شماره ۸۱۴۸۸/ل/۵۳ مورخ ۱۳۶۷/۶/۲۶ دولت در خصوص اختیارات و وظایف رئیس قوه قضائیه که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) تبصره ماده واحده قانون شرایط انتخاب قضات دادگستری (مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۶۱): شرایطی که در این قانون برای قاضی ذکر شده در مورد قضات شاغل نیز باید رعایت شود و رسیدگی به این جهت برعهده شورایعالی قضایی است. شورایعالی قضایی می تواند قضاتی را که بر اساس این رسیدگی واجد این شرایط نباشد، چنانچه صلاحیت حقوقدان مشاور طبق مصوبه مجلس شورای اسلامی در دیوان عدالت را داشته باشند، برای مشاورت انتخاب نماید و نسبت به بقیه اگر پانزده سال به بالا سابقه خدمت داشته باشند با سنوات خدمت بازنشسته کند و در مورد سایرین در صورتی که واجد وثاقت و حسن سابقه باشند به کار اداری بگمارد و دیگران را به ازای هر سال خدمت با پرداخت یک ماه حقوق و مزایا بازخرید کند قضاتی که مایل به خدمت به کار اداری نباشند بازخرید می شوند.

(۲) اصل یکصد و شصت و چهارم: قاضی را نمی توان از مقامی که شاغل آن است بدون محاکمه و ثبوت جرم یا تخلفی که موجب انفصال است بطور موقت یا دائم منفصل کرد یا بدون رضای او محل خدمت یا سمتش را تغییر داد مگر به اقتضای مصلحت جامعه با تصمیم رئیس قوه قضائیه پس از مشورت با رئیس دیوان عالی کشور و دادستان کل. نقل و انتقال دوره ای قضات بر طبق ضوابط کلی که قانون تعیین می کند صورت می گیرد.

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه وظایف و اختیاراتی که در قوانین مختلف برای شورایعالی قضایی منظور شده به استثناء موضوع تبصره ذیل ماده واحده قانون شرایط انتخاب قضات مصوب ۱۳۶۱/۲/۱۴ به رئیس قوه قضائیه محول می شود.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۳۳۵

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۰۱۰ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۱۲ و نامه شماره ۸۳۲ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۲۳ و پیرو نامه شماره ۴۱۲۸ مورخ ۷۱/۱۰/۲۳ و ۴۱۵۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۴: «لایحه اختیارات و وظایف رئیس قوه قضائیه»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۶ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

۱۲

مغایرت لایحه شمول تبصره ۳ قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور به کارکنان واحدهای صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح
شماره: ۸۳۳-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۳۴۲۴ مورخ ۱۳۷۰/۸/۱۸ دولت در خصوص شمول تبصره ۳ قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور به کارکنان واحدهای صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.
علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کارکنان واحدهای صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح که در مشاغل سخت و زیان آور خدمت می کنند و پرستاران نیروهای مسلح و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مشمول مقررات تبصره ۳ قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور مصوب ۱۳۶۷/۹/۱ مجلس شورای اسلامی^(۲) می گردند.

تبصره - آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت ۳ ماه توسط وزارت دفاع و پشتیبانی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) تبصره ۳ قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و... شاغلین مشاغل سخت و زیان آور که وظایف مربوط به شغل آنان باعث بروز ناراحتی های جسمی و روحی می گردد می توانند با داشتن حداقل بیست سال سابقه خدمت براساس درخواست کتبی خود با حداکثر پنج سال ارفاق بازنشسته شوند.

نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۲۹

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۳۳- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۳: «لایحه شمول تبصره ۳ قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان‌آور به کارکنان واحدهای صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده از این جهت که اضافه کردن پرستاران به لایحه دولت سبب افزایش هزینه‌های عمومی می‌گردد و طریق جبران آن معلوم نشده است مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۳۵۰

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

پیرو نامه شماره ۴۱۲۹ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۱: نظریه مذکور در نامه فوق بر مبنای

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

اصل لایحه دولت اعلام شده که در آن ذکری از پرستاران به میان نیامده بود. اکنون با توجه به نامه شماره ۷۰۷۹۲ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۴ معاون اول ریاست جمهوری^(۱) و مصوبه هیأت وزیران و اینکه مجلس شورای اسلامی با توجه به مستندات یاد شده پرستاران را به دیگر اشخاص مذکور در لایحه وفق مقررات اضافه نموده است. از این رو اشکال شورای نگهبان مرتفع و مصوبه فوق خلاف قانون اساسی شناخته نمی‌شود.^(۲)

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) نامه شماره ۷۰۷۹۲ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۴ معاون اول رئیس جمهور:

جناب آقای مهاجرانی

معاون محترم رئیس جمهور در امور حقوقی و مجلس

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۱ تصویب نمود پرستاران نیروهای مسلح و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به ماده واحده لایحه شمول تبصره (۳) قانون نحوه بازنگشتگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان آور به کارکنان واحدهای صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح که طی نامه شماره ۴۳۴۲۴ مورخ ۱۳۷۰/۷/۱۸ تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است اضافه گردد.

حسن حبیبی

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت

- وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح - شورای نگهبان.

- دفتر رئیس جمهور - دفتر معاون اول - دفتر هیأت دولت

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۷ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۰.

وجود ابهام در لایحه معافیت کلیه دانشجویان بورسیه و اعضای هیأت علمی که جهت تکمیل تحصیلات عالی یا استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می‌گردند از پرداخت حق‌الثبت اسناد مربوط به سپردن تعهد رسمی شماره: ۸۳۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۱۰۵۱ مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۳ دولت در خصوص معافیت کلیه دانشجویان بورسیه و اعضای هیأت علمی که جهت تکمیل تحصیلات عالی یا استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می‌گردند از پرداخت حق‌الثبت اسناد مربوط به سپردن تعهد رسمی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون اعضای هیأت علمی و تحقیقاتی کلیه دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی و اعضای هیأت علمی حوزه ستادی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که برای استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور عزیمت می‌نمایند و همچنین بورسیه‌ها و دانشجویان دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی که جهت تحصیلات تکمیلی به خارج از کشور اعزام می‌کردند و مکلف به سپردن تعهد رسمی (ملکی یا غیرملکی) می‌باشند از پرداخت حق‌الثبت اسناد رسمی به هر میزانی که باشد معاف می‌گردند.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم دیماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۳۰

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۳۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۳۱- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۳: «لایحه معافیت کلیه دانشجویان بورسیه و اعضای هیأت علمی که جهت تکمیل تحصیلات عالی یا استفاده از فرصتهای مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می‌گردند از پرداخت حق‌الثبت اسناد مربوط به سپردن تعهد رسمی مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۲۷ و ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تغییرات به عمل آمده در لایحه دولت موجب ابهام بار مالی است و پس از اصلاح و روشن نمودن ابهام قابل اظهار نظر خواهد بود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۹۸۹- ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۱۳۰ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ و پیرو نامه شماره ۸۳۱- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۳ لایحه شماره ۴۱۰۵۱ مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۳ دولت در خصوص معافیت کلیه دانشجویان بورسیه و اعضای هیأت علمی که جهت تکمیل تحصیلات عالی یا استفاده از فرصتهای مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می‌گردند از پرداخت حق‌الثبت اسناد مربوط به سپردن تعهد رسمی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی و اعضای هیأت علمی حوزه ستادی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که برای استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور عزیمت می‌نمایند و همچنین بورسیه‌ها و دانشجویانی که جهت تکمیل تحصیلات عالیه به خارج از کشور اعزام می‌گردند و مکلف به سپردن تعهد رسمی می‌باشند از پرداخت حق‌الثبت اسناد رسمی به هر میزانی که باشد معاف می‌گردند.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوم اسفند ماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۳۰۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۹۸۹ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۴ و نامه شماره ۸۳۱ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۲۳ و پیرو نامه شماره ۴۱۳۰ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ «لایحه معافیت کلیه دانشجویان بورسیه و اعضای هیأت علمی که جهت تکمیل تحصیلات عالی یا استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می‌گردند از پرداخت حق‌الثبت اسناد مربوطه به سپردن تعهد رسمی»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۵ مورخ ۱۳۷۲/۱/۸.

مغایرت لایحه معافیت پرسنل و خدمه ارگانها و سازمانهای دریایی
از پرداخت عوارض موضوع ماده ۷ قانون وصول برخی از درآمدهای
دولت و مصرف آن در موارد معین^(۱) با قانون اساسی

شماره: ۸۵۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۳۴۸۰/ل/۱۹ مورخ ۱۳۶۹/۴/۲۸ دولت در خصوص معافیت پرسنل
و خدمه ارگانهای دریایی از پرداخت عوارض موضوع بند هتبصره ۳۳ قانون بودجه سال
۱۳۶۸ کل کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ مجلس شورای
اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل
نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست
ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کلیه پرسنل و خدمه دریایی که دارای مدارک دریاوردی معتبر صادره از
سوی سازمان بنادر و کشتیرانی هستند و با کشتیها و شناورهای متعلق به دولت جهت
انجام مأموریت و وظایف محوله، از مرزهای دریایی کشور خارج می گردند از پرداخت
عوارض موضوع ماده (۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد
معین مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۰ معاف می باشند.

(۱) ماده ۷ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۶۹): وزارت
کشور مکلف است از کلیه اتباع ایرانی که با گذرنامه عادی از کشور خارج می شوند (به استثنای اشخاصی که از طریق
هوایی مسافرت می نمایند) مبلغ پنجاه هزار ریال دریافت و به درآمد عمومی کشور واریز نماید. اشخاصی که از
پرداخت تمام یا درصدی از عوارض موضوع قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴/۴/۳۰ معاف
می باشند از پرداخت تمام یا درصدی از وجوه موضوع این ماده نیز معاف خواهند بود.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

تبصره - همسر و فرزندان این قبیل مأموران چنانچه همراه بودن آنان مورد تأیید سازمان یا ارگان ذی ربط باشد، می توانند از تسهیلات موضوع این قانون استفاده نمایند.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هفتم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۴۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۳۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۵۹ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۹: «لایحه معافیت پرسنل و خدمه ارگانها و سازمانهای دریایی از پرداخت عوارض موضوع ماده ۷ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

ماده واحد از این نظر که مصوبه مجلس نسبت به لایحه دولت سبب کاهش درآمد عمومی شده است مفایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۹۹۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۱۴۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ و پیرو نامه شماره ۸۵۹ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۹ لایحه شماره ۴۳۴۸۰/ل ۱۹ مورخ ۱۳۶۹/۴/۲۸ دولت در خصوص

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

معافیت پرسنل و خدمه ارگانهای دریایی از پرداخت عوارض موضوع بند ه تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۶۸ کل کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کلیه پرسنل و خدمه ارگانها و سازمانهای دریایی که دارای مدارک دریانوردی معتبر صادره از سوی سازمان بنادر و کشتیرانی هستند و با کشتیها و شناورهای متعلق به دولت جهت انجام مأموریت و وظایف محوله، از مرزهای دریایی کشور خارج می گردند از پرداخت عوارض موضوع ماده (۷) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹/۸/۲۰ معاف می باشند. تبصره - همسر و فرزندان این قبیل مأموران چنانچه همراه بودن آنان مورد تأیید سازمان یا ارگان ذی ربط باشد، می توانند از تسهیلات موضوع این قانون استفاده نمایند. لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۳۰۴

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۹۹۱ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۴ و نامه شماره ۸۵۹ - ق مورخ ۷۱/۱۰/۲۹ و پیرو نامه شماره ۴۱۴۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰: «لایحه معافیت پرسنل و خدمه ارگانها و سازمانهای دریایی از پرداخت عوارض موضوع ماده ۷ قانون وصول برخی از

درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین»^(۱) اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۹ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بررسی مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۵ مورخ ۱۳۷۲/۱/۸.

مغایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۸۷۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۱۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۳۴۱۸ مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۴ دولت در خصوص بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور که در جلسه علنی روز شنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - ...

الف - ...

ب - بودجه شرکتهای دولتی و بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر سی و پنج هزار و دویست و سی میلیارد و پانصد و سی و شش میلیون و چهارصد و سی و شش هزار (۳۵/۲۳۰/۵۳۶/۴۳۶/۰۰۰) ریال و از حیث هزینه ها و سایر پرداختها بالغ بر سی و پنج هزار و دویست و سی میلیارد و پانصد و سی و شش میلیون و چهارصد و سی و شش هزار (۳۵/۲۳۰/۵۳۶/۴۳۶/۰۰۰) ریال.

به دولت اجازه داده می شود درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار در قسمت سوم این قانون را با رعایت قوانین و مقررات مربوط در سال ۱۳۷۲ وصول و هزینه های وزارتخانه ها و

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به بندها و تبصره های مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۶۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۵.

مؤسسات دولتی و همچنین کمکها و سایر اعتباراتی را که در جداول قسمتهای چهارم و پنجم و ششم و پیوست شماره ۱ این قانون منظور شده است در حدود وصولی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار در سال ۱۳۷۲ با رعایت قوانین و مقررات مربوط و براساس شرح عملیات و فعالیتهای موافقتنامه‌های متبادله و تبصره‌های این قانون و براساس تخصیص اعتبار، به استثنای مناطق محروم و بخش کشاورزی که صد در صد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌شود، تعهد و پرداخت نماید.

وصول درآمدها و پرداخت هزینه‌های شرکتهای دولتی و بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت به استثنای هزینه‌های سرمایه‌ای که منابع آن از محل درآمد عمومی (اعتبارات طرحهای عمرانی) تأمین می‌شود و مشمول مقررات عمومی مالی و معاملاتی دولت می‌باشد، بر طبق اساسنامه‌ها و سایر قوانین و مقررات ناظر بر شرکتهای و بانکها و مؤسسات انتفاعی مذکور مجاز خواهد بود.

تبصره ۱- سقف تنخواه گردان خزانه در سال ۱۳۷۲ دو هزار و پانصد میلیارد (۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- ...

الف - ...

ن - تا پایان شهریور سال ۱۳۷۲ شرکتهای و بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از شش دوازدهم برده پیشنهادی در لایحه سال ۱۳۷۲ برخوردار خواهند بود.

تبصره ۳-

الف - به منظور تحقق بند (۲) اصل چهل و سوم قانون اساسی^(۱) و ایجاد اشتغال مولد،

(۱) اصل چهل و سوم: برای تأمین استقلال اقتصادی جامعه و ریشه کن کردن فقر و محرومیت و برآوردن نیازهای انسان در جریان رشد، با حفظ آزادی او، اقتصاد جمهوری اسلامی ایران براساس ضوابط زیر استوار می‌شود:
۱- تأمین نیازهای اساسی: مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه.

۲- تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل و قراردادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کارند ولی وسایل کار ندارند، در شکل تعاونی، از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر که نه به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص منتهی شود و نه دولت را به صورت یک کارفرمای بزرگ مطلق درآورد، این اقدام باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌ریزی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد صورت گیرد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حداکثر تا مبلغ یکهزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار از تسهیلات اعتباری سیستم بانکی کشور به طرحهای مربوط به بخش کشاورزی و دامپروری، صنعت، صنایع روستایی، صنایع دستی و معدن، علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی، سیاحتی، آموزشی، حمل و نقل، بهداشتی، درمانی، اشتغال مشمولین قانون بیمه بیکاری و ایجاد آموزشگاههای فنی و حرفه‌ای آزاد خود اشتغالی و طرحهای اشتغال‌زا، طراحی - مهندسی و طراحی - مونتاژ و طرحهای مبتکرین و مخترعین مورد تأیید سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران، خود اشتغالی و طرحهای زیربنایی آب و خاک با اولویت مناطق جنگزده، مناطق محروم روستایی و عشایری و تعاونیها، ایثارگران و خسارت دیدگان از حوادث غیرمترقبه را که دارای توجیهات اقتصادی، فنی و مالی بوده و فقط از نظر وثیقه و سرمایه گذاری مجری با مقررات بانکها وفق نمی دهند، تأمین نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با هماهنگی شورای پول و اعتبار، منابع اعتبارات این تبصره را در اختیار بانکهای عامل قرار دهند.

ب - تسهیلات اعتباری موضوع بند (الف) این تبصره به شرح زیر اختصاص می یابد:

۱ - مبلغ پنج میلیارد ریال برای طرحهای نیمه صنعتی و ابتکاری (ابتکاری اختراعی) که به تأیید سازمان پژوهشهای علمی و صنعتی ایران می رسد.

۲ - حداقل بیست درصد (۲۰٪) به منظور اشتغال ایثارگران (آزادگان، جانبازان، رزمندگان، خانواده محترم شهدا و مفقودین و اسرا) و مهاجرین جنگ تحمیلی در استانهای جنگزده و خسارت دیدگان از حوادث غیرمترقبه.

۳ - تنظیم برنامه اقتصادی کشور به صورتی که شکل و محتوا و ساعات کار چنان باشد که هر فرد علاوه بر تلاش شغلی، فرصت و توان کافی برای خودسازی معنوی، سیاسی و اجتماعی و شرکت فعال در رهبری کشور و افزایش مهارت و ابتکار داشته باشد.

۴ - رعایت آزادی انتخاب شغل، و عدم اجبار افراد به کاری معین و جلوگیری از بهره کشی از کار دیگری.

۵ - منع اضرار به غیر و انحصار و احتکار و ربا و دیگر معاملات باطل و حرام.

۶ - منع اسراف و تبذیر در همه شؤون مربوط به اقتصاد، اعم از مصرف، سرمایه گذاری، تولید، توزیع و خدمات.

۷ - استفاده از علوم و فنون و تربیت افراد ماهر به نسبت احتیاج برای توسعه و پیشرفت اقتصاد کشور.

۸ - جلوگیری از سلطه اقتصادی بیگانه بر اقتصاد کشور.

۹ - تأکید بر افزایش تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی که نیازهای عمومی را تأمین کند و کشور را به مرحله خودکفایی برساند و از وابستگی برهاند.

۳- حداقل چهل درصد (۴۰٪) جهت فعالیتهای بخشهای محروم کشور و دهستانهای محروم واقع در بخشهای غیرمحروم.

۴- ده درصد (۱۰٪) جهت احداث مراکز فرهنگی، هنری سینما و هتل و مراکز سیاحتی و جهانگردی، فیلم سازی، انتشارات و سایر فعالیتهای فرهنگی و هنری با نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات.

۵- بقیه تسهیلات اعتباری موضوع بند الف این تبصره در اختیار کمیته برنامه ریزی استانها قرار می گیرد تا بین آن عده از طرحهای نیمه تمام و یا جدید مقرر شده در بند الف که به تأیید کمیته برنامه ریزی استان مربوطه می رسد، توزیع و توسط بانک عامل در اختیار طرحهای مصوب مذکور قرار گیرد.

ج - پنجاه درصد (۵۰٪) تسهیلات اعتباری موضوع بند (الف) این تبصره در اختیار صندوق تعاون وزارت تعاون قرار می گیرد تا راساً به آن عده از طرحهای مقرر شده در بند الف که به تأیید کمیته ای متشکل از استاندار، مدیرکل تعاون، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان، مدیرکل دستگاه ذی ربط و نماینده صندوق تعاون می رسند و توسط تعاونی های تحت پوشش وزارت تعاون اجرا و یا تکمیل می گردند، اختصاص می یابد. دبیرخانه این کمیته، اداره کل تعاون استان می باشد.

د - دولت موظف است هفتاد درصد (۷۰٪) کارمزد و سود تسهیلات اعطایی موضوع این تبصره را برای طرحهای مهاجرین جنگ تحمیلی در استانهای جنگزده و طرحهای مربوط به اینارگران و معلولین تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور و طرحهای تعاونی تولیدی و نیز طرحهایی که در بخشهای محروم و دهستانهای محروم کشور و مناطق عشایری اجرا می گردند، تعهد و پرداخت نماید.

ه - سهم هر یک از استانها از تسهیلات اعتباری بند الف این تبصره توسط کمیته ای متشکل از وزرای تعاون، امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس دفتر امور مناطق محروم کشور ریاست جمهوری مشخص و حداکثر ظرف دو ماه به استانها ابلاغ خواهد شد.

و - ...

تبصره ۴-

الف - دولت موظف است بازپرداخت اعتباراتی را که از محل منابع قرض الحسنه یا سایر

منابع سیستم بانکی کشور از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا پایان شهریور ماه ۱۳۷۲ در اختیار بانک کشاورزی قرار داده می‌شود و توسط بانک مزبور جهت اهداف بخش کشاورزی و صنایع روستایی و دستی و صنایع تولید ادوات و ماشینهای کشاورزی و اعضای آنها در برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر افزایش تولیدات بخش به عنوان سرمایه در گردش در اختیار اعضا و شرکتهای تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی روستایی، عشایری، کشاورزی، منابع طبیعی، صیادی، دامی، مرغداران، پرورش زنبور عسل و کرم ابریشم، تولیدی مشاع، تولیدی روستایی و عشایری، فرش بافان، «صنایع فرش» و تعاونیهای تولیدی وابسته وزارت تعاون و سایر افرادی که در زمینه‌های فوق فعالیت می‌نمایند و شرکتهای سهامی زراعی و سهامی ابریشم، کمیته امداد و سازمان بهزیستی قرار می‌گیرد تا با رعایت مفاد این تبصره جمعاً تا مبلغ سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع قرض الحسنه و در صورت عدم تکافو تا مبلغ یکهزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از سایر منابع سیستم بانکی تضمین و مانده مطالبات آن را در بودجه سال بعد کل کشور منظور نماید. تضمین مزبور نافذ و وظایف بانکها جهت حصول مطالبات لاوصول ناشی از اعطای اینگونه تسهیلات نخواهد بود. استفاده کنندگان تسهیلات اعتباری این تبصره ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت بدهی در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است.

ب - حداکثر مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره به منظور تهیه و تدارک بذور و نهال اصلاح شده، پلایه تر، کیسه گونی، نطفه اصلاح شده، تخم نوغان، ادوات و ماشین آلات کشاورزی، دامی و صیادی، داروهای دامی، سموم، دان مرغ، کود، علوفه دام و لاستیک و ادوات مورد نیاز ماشین آلات کشاورزی با معرفی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی در اختیار افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی قرار می‌گیرد و در صورت عدم تأمین نهاده‌ها و لوازم فوق قسمتی از اعتبارات در اختیار دستگاه‌های تخصصی وابسته به وزارتین مذکور قرار خواهد گرفت.

ج - بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات این تبصره به منظور تهیه و تدارک مواد لازم برای کارگاه‌های قالی‌بافی که دو درصد (۲٪) آن در اختیار شرکت سهامی فرش ایران و یازده درصد (۱۱٪) در اختیار اتحادیه فروشندگان و تعاونیهای فرش تحت پوشش

جهادسازندگی و سه درصد (۳٪) در اختیار سازمان صنایع دستی و دو درصد (۲٪) در اختیار کمیته امداد امام و دو درصد (۲٪) در اختیار سازمان بهزیستی قرار گیرد تا به صورت مواد نیاز در اختیار فرش بافان قرار دهند.

د - ...

تبصره ۵ - ...

الف - ...

ک - مبلغ سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۲۶۶۵۰۲ تحت عنوان حمایت ویژه دولت از بخش کشاورزی تلقی و اثر آن در محاسبه قیمت‌های تضمینی محصولات کشاورزی و دامی منظور نخواهد شد.

این مبلغ تحت عنوان حمایت ویژه دولت از بخش کشاورزی به عنوان سوبسید کودهای کشاورزی و داروهای دامی اختصاص می‌یابد.

تبصره ۶ -

الف - اجازه داده می‌شود:

۱- مبلغ هشتاد میلیارد (۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار ردیف ۵۰۳۰۰۲ قسمت چهارم این قانون و مبلغ هفتاد میلیارد (۷۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار ردیف ۵۰۳۱۴۵ قسمت چهارم این قانون جهت عملیات عمرانی ضروری (از جمله فرهنگی) بخشهای محروم و دهستانهای محروم واقع در بخشهای برخوردار اختصاص یابد تا به پروژه‌های مشخص با تعیین دستگاه اجرایی هزینه‌کننده و به صورت صددرصد تخصیص یافته و براساس پیشنهاد دفتر امور مناطق محروم کشور و موافقت رئیس جمهور به مصرف برسد.

۱-۱- دفتر امور مناطق محروم کشور موظف است بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات این بند را صرف مسائل فرهنگی نماید.

۱-۲- با تصویب هیأت وزیران مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این بند علاوه بر سهمیه عادی جهت طرحهای عمرانی سیستان و بلوچستان اختصاص می‌یابد.

۲- مبلغ سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار ردیف ۵۰۳۰۰۲ قسمت چهارم این قانون جهت هزینه‌های متفرقه عمرانی پیش‌بینی نشده و ضروری استانها و

طرحهای عمرانی مناطق روستایی و عشایری به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان برنامه و بودجه حسب نیاز بین استانهای کشور تقسیم و سهم هر استان با پیشنهاد استاندار و یا دستگاه اجرایی و تصویب کمیته برنامه ریزی استان به طرحهای مشخص اختصاص داده شود.

۳- ایجاد هرگونه تعهد برای سالهای بعد و همچنین شروع پروژههایی که به تنهایی قابل بهره برداری نباشد با مبلغ بیش از سیصد و پنجاه میلیون (۳۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات بندهای ۱ و ۲ این تبصره ممنوع است.

۴- مبلغ نود میلیارد (۹۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار منظور در ردیف ۵۰۳۰۰۲ قسمت چهارم این قانون به منظور بازسازی مناطق مختلف کشور که در اثر عوامل غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، خشکسالی و آتش سوزی، طوفان و یا پیشروی آب دریا خسارت دیده و یا می بیند اختصاص می یابد که لازم است ده درصد (۱۰٪) آن برای پیشگیری از وقوع این امور (از قبیل سیل بند و آبخیزداری) هزینه گردد.

این اعتبار به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران بین استانهای آسیب دیده تقسیم می شود.

وزارت کشور می تواند از محل تسهیلات اعتباری سیستم بانکی تا مبلغ یکصد و پنجاه میلیارد (۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال رام به مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی، کشاورزی، بهداشتی و درمانی خسارت دیده در مناطق فوق الذکر اعطا نماید.

مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات اعطایی بانکی در لایحه بودجه سالهای آینده منظور خواهد شد.

ب - ...

تبصره ۸ - ...

الف - ...

ب - مبلغ چهل میلیارد (۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع سیستم بانکی پنجاه درصد (۵۰٪) به صورت قرض الحسنه و پنجاه درصد (۵۰٪) به صورت سایر تسهیلات بانکی با حداقل کارمزد به منظور تقویت تعاونی مصرف کارکنان و فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش و سایر تعاونیهای کارمندی به ترتیب به نسبت چهار پنجم و یک پنجم به عنوان

سرمایه در گردش در اختیار اتحادیه شرکتهای تعاونی مصرف کارکنان و فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش و سایر تعاونیهای کارمندی قرار می‌گیرد.

ج - ...

د - کلیه شرکتهای و کارخانجات دولتی و وابسته به نهادهای و ارگانهای موظفند حداقل دو درصد (۲٪) سود ناخالص سال قبل خود را در جهت تأمین فضاهای آموزشی و پرورشی مورد نیاز فرزندان لازم‌التعلیم پرسنل تحت پوشش خود و یا در جهت احداث، توسعه، تعمیر و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی غیراداری و ساخت مراکز فرهنگی، سینما، کتابخانه مورد نیاز سایر اقشار در سطح کشور به طور مستقیم و یا از طریق سازمان نوسازی توسعه و تجهیز مدارس کشور به مصرف برسانند.

مبلغ حاصل از اجرای این بند به ترتیب به میزان دو سوم و یک سوم در اختیار وزارتین آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می‌گیرد.

کل هزینه‌های انجام شده با تأیید وزارتین آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی جزء هزینه‌های قابل قبول مؤدیان مالیاتی تلقی و از درآمد مشمول مالیات آنها کسر خواهد شد.

ه - کلیه هزینه‌هایی که توسط اشخاص خیر اعم از حقیقی و یا حقوقی و بخشهای مردمی برای مشارکت در امور عام‌المنفعه و تحت نظارت مراجع ذی‌ربط صرف احداث و تکمیل فضاهای آموزشی و پرورشی، آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای و اماکن ورزشی شود به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی خواهد شد و از درآمد مشمول مالیات آنها کسر می‌گردد.

ساخت و ساز فضاهای یاد شده و انتقال آنها به مراجع مربوط از پرداخت هرگونه عوارض و مالیات معاف است.

و - پنج درصد (۵٪) از عوارض شهرداریها در شهرهای: تهران، اصفهان، مشهد، شیراز، تبریز، کرج صرف احداث و تکمیل فضاهای آموزشی و پرورشی همان شهر خواهد شد. ز - شهرداریها موظفند یک درصد (۱٪) از درآمد ناخالص سال ۱۳۷۲ خود را به احداث مراکز فرهنگی و هنری از قبیل سینما، کتابخانه، سالن تئاتر و اجتماعات اختصاص دهند که با نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات در این زمینه هزینه گردد.

ح - ...

تبصره ۹-...

الف -...

ب - نیروهای مسلح نظامی و انتظامی موظفند مهمات و تجهیزات نظامی مورد نیاز خود را از سازمان صنایع دفاع، صنایع الکترونیک و سازمان صنایع هوایی تأمین نمایند و صرفاً آن قسمت از تجهیزات نظامی که قابل تولید در داخل کشور نباشد منحصراً توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران از خارج خریداری گردد.

ج -...

تبصره ۱۰ -

الف - مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار منظور در ردیف ۱۲۹۰۲۶ جهت راه اندازی بیمارستانهای آماده بهره برداری در سطح کشور و مراکز قرنطینه ای و استخدام کادر مورد نیاز آنها اختصاص یافته و حسب مورد به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید سازمان برنامه و بودجه به سقف اعتبارات جاری دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و سازمانهای منطقه ای بهداشت و درمان استانها افزوده خواهد شد.

- مبلغ هفت میلیارد (۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از ردیف ۱۲۹۰۰۲ به حساب هیأت امنا واریز می گردد تا صرف راه اندازی و تجهیز و پرداختهای بیمارستانهای همکار هیأت امنای ارزی برای درمان بیماران پیوند کلیه، جراحی چشم، قلب و بیماران سرطان خون طبق ضوابط بند ۱۳ تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۱^(۱) (که به قوت خود باقی است) مصرف نماید. هیأت امنا از پرداخت هرگونه مابه التفاوت ارز معاف است.

(۱) بند ۱۳ تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۱ کل کشور (مصوب ۱۳۷۰): به منظور تجهیز بیمارستانهای داخلی جهت تأمین خدمات پزشکی بیمارانی که به خارج از کشور اعزام می شوند و یا انجام خدمات پزشکی و راه اندازی و تجهیز مرکز آموزش ای، وی، اف و آموزش دانشکده های پزشکی واقع در نقاط محروم مبلغ شصت و پنج میلیون (۶۵/۰۰۰/۰۰۰) دلار تخصیص یافته و در حساب مخصوص هیأت امنا در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز می گردد تا به درخواست هیأت امنا (که از طرف وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معرفی می شوند) به تدریج مصرف گردد. تقلیل این مبلغ منوع است.

شرایط واردات مواد و وسایل و ثبت سفارش و پرداخت ها و دریافت ها فقط تابع آیین نامه ای است که از طرف وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابلاغ می گردد و از هرگونه مالیات، عوارض و حقوق گمرکی و ثبت سفارش و سود بازرگانی معاف است.

دانشکده ها و بیمارستان ها و مؤسساتی که از امکانات هیأت امنا استفاده می کنند موظفند ضوابط آن هیأت را اجرا نمایند.

ب - ...

تبصره ۱۱-

الف - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در سال ۱۳۷۲ مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات بانکی کوتاه مدت (حداکثر یک ساله) را به صورت وام در اختیار سازمان تعاون مصرف شهر و روستا قرار دهد تا در جهت کالارسانی به مردم به مصرف برساند، وام مزبور در نیمه اول سال حداکثر در چهارنوبت پرداخت و یک سال بعد از هر پرداخت تسویه گردد.

ب - به منظور حمایت از تسهیل امر ازدواج، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع قرض الحسنه بانکها به نسبت سپرده قرض الحسنه آنها در اختیار مزدوجین سالهای ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲ قرار دهد. حداقل ده درصد (۱۰٪) از وام ازدواج این بند به جانبازان اختصاص می یابد.

وام پرداختی حداقل یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال و حداکثر دو میلیون (۲/۰۰۰/۰۰۰) ریال و مدت بازپرداخت آن سه سال خواهد بود.

آیین نامه اجرایی این بند ظرف یک ماه توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت دولت می رسد.

تبصره ۱۲- ...

الف - ...

ج - تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی که در اختیار آموزش و پرورش می باشد در سال ۱۳۷۲ ممنوع است. قانون تخلیه واحدهای آموزشی... مصوب ۱۳۷۱/۹/۲۰^(۱) مجلس شورای اسلامی با حذف تبصره ۳ آن^(۲) متعلق به وزارت آموزش و پرورش و همچنین قانون الزام تخلیه ساختمانهای وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسات وابسته و دانشگاه ها... مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۲۹^(۳) و قانون

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۷۸۴ مورخ ۱۳۶۷/۱۰/۲۲، ظاهر آثار تاریخ تصویب قانون فوق ۱۳۶۷/۹/۲۰ می باشد.
(۲) تبصره ۳ قانون تخلیه واحدهای آموزشی وزارت آموزش و پرورش و مراکز آموزشی دیگر که در اختیار سایر دستگاه ها، ارگان ها، سازمان ها و نهادها است و تحویل آن به وزارت آموزش و پرورش (مصوب ۱۳۶۷/۹/۲۰): در استان ها و شهرستان ها بنا بر تشخیص شورای تأمین استان یا شهرستان که مدیرکل و یا رئیس آموزش و پرورش در آن شرکت می نماید تا رفع نیاز همچنان در اختیار سپاه باقی می ماند.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۱۳۱۳۰ مورخ ۱۳۶۹/۱/۱۴.

ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶^(۱) لازم‌الاجرا خواهد بود.

د- مهاجرین جنگ تحمیلی تا زمان بازسازی اوطان اولیه خود از این تبصره مستثنی می‌باشند.

ه- آیین‌نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب توسط اعضای ثابت کمیسیون تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

و- کلیه ساختمانها و تأسیسات و اراضی متعلق به سازمان اطلاعات و امنیت کشور سابق در اختیار وزارت اطلاعات قرار می‌گیرد.

ز- تخلیه مراکز بهداشتی و درمانی ممنوع می‌باشد.

تبصره ۱۳- خرید هر نوع اتومبیل سواری داخلی و خارجی به جز آمبولانس در سال ۱۳۷۲ برای کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است تحت هر شرایطی ممنوع است. وزارتخانه‌های راه و ترابری، کشاورزی و جهادسازندگی به منظور تأمین ماشین‌آلات و وسایل و تجهیزات مورد نیاز اجرای پروژه‌ها و ناوگان ترابری سنگین مشمول ماده واحده قانون ایجاد تسهیلات برای تسریع در تأمین کالاهای مورد نیاز وزارت نیرو مصوب ۱۳۶۸/۳/۳۰^(۲) مجلس شورای اسلامی خواهند بود.

تبصره ۱۶-...

الف -...

ج- اجازه داده می‌شود مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار ردیف ۵۰۳۱۵۶ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزیر آموزش و پرورش قرار گیرد تا نسبت به تکمیل فضاهای آموزشی نیمه تمامی که توسط افراد خیر و با مشارکت آنان ساخته شده است و همچنین طرحهای استانی در دست اجرا اختصاص یابد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱۷-...

۶- مبلغ دوازده میلیارد (۱۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار عمرانی صرفاً برای جبران

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۰۰۵ مورخ ۱۳۶۸/۸/۴.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۲۹۳۲ مورخ ۱۳۶۸/۵/۵.

کمبود اعتبار سال جاری پروژه‌های در دست اجرا (منظور در پیوست شماره ۱ قانون) و مبلغ سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال الباقی اعتبار عمرانی برای تعمیرات اساسی ساختمانها و تأسیسات دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مربوط.
تبصره ۱۷-....

ج-....

۷- مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال وام با استفاده از تسهیلات بانکی جهت کمک به دانشجویان دانشگاه‌های غیردولتی در اختیار صندوق رفاه دانشجویان قرار می‌گیرد تا پس از فراغت از تحصیل بازپرداخت نمایند.

۸- مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال وام با استفاده از تسهیلات بانکی جهت خرید و احداث و تکمیل مراکز دانشگاه پیام نور در سراسر کشور.
تبصره ۲۵-

الف - اجازه داده می‌شود تمام سود ویژه مربوط به بودجه سال ۱۳۷۲ شرکتهای برق منطقه‌ای و توانیر و سازمان برق ایران و سازمان آب و برق خوزستان با تصویب مجمع عمومی شرکتهای فوق‌الذکر با رعایت تبصره ۸ این قانون به منظور تسريع و تسهيل در اجرای طرحها و پروژه‌های زیربنایی تولید و انتقال نیرو جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای طرحهای شرکتهای فوق‌الذکر اختصاص یابد. وجوه حاصله از این تبصره و تبصره ۳۱ قانون بودجه سال ۱۳۶۶^(۱) با نظارت وزارت نیرو مستقیماً و بدون احتساب در درآمدهای شرکتهای فوق‌الذکر و از طریق حساب تمرکز وجوه سازمان برق ایران یا شرکت توانیر حسب اعلام وزارت نیرو براساس بودجه مصوب شرکتهای فوق‌الذکر و مبادله موافقتنامه شرح عملیات با سازمان برنامه و بودجه و رعایت مفاد ماده ۱۷ قانون

(۱) تبصره ۳۱ قانون بودجه سال ۱۳۶۶ کل کشور (مصوب ۱۳۶۵/۱۲/۲۸): الف - به وزیر نیرو اجازه داده می‌شود به منظور فراهم آمدن موجبات تسهيل و تسريع در اجرای طرح‌های زیربنایی تولید و انتقال و توزیع نیروی برق از اول سال ۱۳۶۶ تعرفه‌های مختلف فروش برق (به استثنای مصارف کشاورزی که بر اساس تعرفه‌های سال ۱۳۶۴ تعیین خواهد شد و مصارف خانگی تا ۲۵۰ کیلو وات ساعت در ماه و برق پمپ‌های آب آشامیدنی روستایی) را متناسب با قیمت تمام شده تعیین و تصویب نماید.

ب - شرکت‌های تابعه وزارت نیرو که در امر تولید و انتقال و توزیع برق فعالیت می‌نمایند مکلفند ضمن افزایش کارایی و اعمال حداکثر صرفه‌جویی در هزینه‌های جاری، درآمد حاصل از اجرای بند (الف) این تبصره را منحصرأً برای سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولید و انتقال و توزیع برق به مصرف برسانند.

برنامه و بودجه کشور^(۱) به پروژه‌های تولید و انتقال نیرو پرداخت می‌شود. سازمان برنامه و بودجه مکلف است بر اجرای هزینه‌های سرمایه‌ای این شرکتها نظارت عملیاتی اعمال نماید و شرکتهای مذکور مکلفند هرگونه اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در اختیار سازمان برنامه و بودجه قرار دهند.

وجوه سرمایه‌گذاری شده در هر شرکت از محل اعتبارات این تبصره و تبصره‌های یاد شده فوق و تبصره ۳۰ قانون بودجه سال ۱۳۶۸^(۲) کل کشور به حساب افزایش سرمایه دولت در آن شرکت منظور خواهد شد.

ب - ...

تبصره ۲۶ - ...

الف - ...

ز - مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات بانکی با رعایت تبصره ۲ این قانون جهت گسترش شبکه گازرسانی منازل در اختیار شرکت ملی گاز ایران قرار می‌گیرد.

(۱) ماده ۱۷ قانون برنامه و بودجه کشور (مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۱۰): به منظور تلفیق و هماهنگ نمودن سرمایه‌گذاری در بخش دولتی شرکتهای دولتی که از محل منابع داخلی خود اقدام به سرمایه‌گذاری جهت احداث ساختمان یا ایجاد تأسیسات و تجهیزات جدید و یا توسعه می‌نمایند و کل مبلغ سرمایه‌گذاری سالانه آنها از محل منابع مالی داخلی خود مجموعاً از پنجاه میلیون ریال تجاوز می‌کند مکلفند هر سال در موقع تنظیم بودجه کل کشور برنامه سرمایه‌گذاری سال بعد خود را جهت تلفیق و هماهنگ نمودن با سایر عملیات عمرانی دولت به سازمان ارسال نمایند. برنامه پیشنهادی شرکت را سازمان بررسی و نظر خود را جهت تأیید در شورای اقتصاد مطرح خواهد نمود.

وزرا و سایر مقامات که از طرف دولت به سمت نماینده صاحبان سهام یا به عنوان دیگر در مجامع عمومی و یا شوراهای شرکتها عضویت دارند موظفند نظر شورای اقتصاد را در تصویب بودجه دستگاه رعایت نمایند.

(۲) تبصره ۳۰ قانون بودجه سال ۱۳۶۸ کل کشور (مصوب ۱۳۶۷/۱۲/۲۹): الف - اجازه داده می‌شود تمام سود ویژه مربوط به عملکرد بودجه سال ۱۳۶۸ شرکتهای برق منطقه‌ای و توانیر و سازمان برق ایران و سازمان آب و برق خوزستان با تصویب مجمع عمومی شرکتهای فوق‌الذکر به منظور تسریع و تسهیل در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های زیربنایی تولید و انتقال نیرو جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای طرح‌های شرکتهای فوق‌الذکر اختصاص یابد. وجوه حاصله از این تبصره و تبصره ۳۱ قانون بودجه سال ۱۳۶۶ با نظارت وزارت نیرو و از طریق حساب تمرکز وجوه سازمان برق ایران بر اساس بودجه مصوب شرکتهای فوق‌الذکر و مبادله موافقتنامه شرح عملیات با وزارت برنامه و بودجه و رعایت مفاد ماده ۱۷ قانون برنامه و بودجه کشور به پروژه‌های تولید و انتقال نیرو پرداخت می‌شود. وزارت برنامه و بودجه مکلف است بر اجرای هزینه‌های سرمایه‌ای این شرکتها نظارت عملیاتی اعمال دارد و شرکتهای مذکور مکلفند هرگونه اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در اختیار وزارت برنامه و بودجه قرار دهند.

ب - به وزیر نیرو اجازه داده می‌شود از اول سال ۱۳۶۸ تعرفه‌های مختلف فروش برق (به استثنای مصارف کشاورزی و خانگی و پمپاژ آب شرب روستایی که بر اساس تعرفه‌های موجود اجرا خواهد شد) را متناسب با قیمت تمام شده تعیین و تصویب نماید.

ح-۴-۴-

تبصره ۲۷- اجازه داده می‌شود تمام سود ویژه مربوط به سال ۱۳۷۲ شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران و شرکت‌های تابعه با تصویب مجامع عمومی شرکت‌های ملی نفت، گاز و صنایع پتروشیمی با رعایت مفاد تبصره ۸ به منظور تسریع و تسهیل در اجرای طرح‌ها پروژه‌های زیربنایی در بخش نفت و گاز و پتروشیمی با اولویت گازرسانی مناطق سردسیر کشور جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای طرح‌های شرکت‌های فوق‌الذکر پس از تبادل موافقتنامه شرح عملیات با سازمان برنامه و بودجه اختصاص یابد.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است بر اجرای هزینه‌های سرمایه‌ای این شرکت‌ها نظارت عملیاتی اعمال دارد و شرکت‌های مذکور مکلفند هرگونه اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در اختیار سازمان برنامه و بودجه قرار دهند.

استخراج نفت در مخازن کربنج و پارس تا اتمام عملیات پروژه تزریق گاز ممنوع است. برداشت نفت از مخازن مزبور پس از راه‌اندازی پروژه‌های تزریق گاز و تأمین فشار آن مخازن مجاز می‌باشد.

شرکت‌های فوق‌الذکر مکلفند لیست طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی را که از محل اعتبارات این تبصره شروع نموده و یا می‌نمایند، از طریق وزارت نفت به کمیسیون‌های برنامه و بودجه، نفت و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی تقدیم نمایند.

تبصره ۲۸- اجازه داده می‌شود معادل پنجاه درصد (۵۰٪) بهای اموالی که وزارت اطلاعات در راستای انجام مأموریت‌های قانونی خود کشف و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۰۱۰۸ قسمت سوم قانون منظور می‌گردد حداکثر معادل پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال با رعایت قانون تأسیس سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن از محل اعتبار ردیف ۱۰۲۱۰۱ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت مذکور قرار می‌گیرد.

تبصره ۲۹-

الف- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به منظور تنظیم تعهدات ارزی کشور حفظ توازن و تعادل در تراز پرداخت‌های ارزی طی سال ۱۳۷۲ ضوابط زیر را در چارچوب قانون پولی و بانکی کشور و سیاست‌های پولی و ارزی در ایجاد تعهد ارزی و

ایفای تعهدات قبلی رعایت نماید، کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات، سازمانها و شرکتهای تابعه و وابسته و آن دسته از مؤسسات و شرکتهایی که شمول قوانین و مقررات بر آنها مستلزم ذکر نام است مشمول این ضوابط می‌باشند.

۱- از محل درآمدهای سال ۱۳۷۲ در جهت مصارف تعیین شده، مبالغ زیر با نرخ برابری هر ریال معادل ۰/۰۱۰۸ حق برداشت مخصوص تخصیص یافته تا بر اساس مقررات مربوط تعهد و پرداخت گردد.

۱-۱- حداکثر تا مبلغ هشتصد و پتجاه میلیون (۸۵۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به منظور تقویت بنیه دفاعی کشور.

برای خرید خارجی، وزارت دفاع موظف است قبل از گشایش اعتبار اسنادی مربوط، گواهی عدم ساخت داخلی را از وزارتخانه مربوط اخذ نماید. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در هنگام گشایش اعتبارات اسنادی موظف به کنترل رعایت این شرط می‌باشد.

۲-۱- معادل یک میلیارد و دویست و پنجاه میلیون (۱/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به منظور تأمین کالاهای اساسی شامل گندم، گوشت قرمز، قند و شکر، برنج، روغن نباتی و پنبه. وزارت بازرگانی موظف است خرید کالاهای اساسی موضوع این بند را با اعلام شرایط و به صورت مناقصه در داخل کشور و در حد امکان به ریال انجام دهد. بانک مرکزی موظف است معادل ریال مزبور را برای خرید کالاهای مورد نیاز به نرخ شناور محاسبه و در اختیار دستگاه ذی‌ربط قرار دهد و خرید کالاهای اساسی مذکور از خارج، مادامی که امکان خرید در داخل کشور (تولیدی و یا وارداتی) میسر باشد ممنوع است.

۳-۱- حداکثر تا مبلغ چهارصد و بیست میلیون (۴۲۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به منظور تولید دارو در داخل و تأمین شیرخشک و واردات بخشی از داروهای مورد نیاز کشور در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

از مبلغ فوق مبلغ ۳۲ میلیون دلار جهت تجهیز و راه‌اندازی بخشهای فوق تخصصی اختصاص می‌یابد تا براساس سیاستها و برنامه‌های هیأت امنای ۵ نفره منتخب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به مصرف برسد.

خرید کالاها و خدمات مورد نیاز در این بند حتی‌الامکان با ریال و در داخل صورت گیرد و شرایط خریده‌ها به صورت مناقصه اعلام گردد و در صورت میسر نبودن خرید در داخل، خرید از خارج و به صورت مستقیم صورت پذیرد.

۴-۱- معادل یک میلیارد و یکصد و شصت و پنج میلیون و هشتاد هزار دلار (۱/۱۶۵/۰۸۰/۰۰۰) به منظور تأمین فرآورده‌های نفتی بر اساس مفاد تبصره ۲۶ این لایحه.

۵-۱- حداکثر تا مبلغ هشتاد میلیون (۸۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به منظور تأمین ارز دانشجویان اعزامی از سوی دو وزارتخانه فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در اختیار وزارتین مذکور قرار می‌گیرد. وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند در جهت صرفه‌جویی ارزی گسترش کمی و کیفی ظرفیتهای تخصصی داخل کشور نسبت به گسترش دوره‌های بورس ترددی، دکترای مشترک اقدام نمایند. صرفه‌جویی‌های حاصل از این سیاست مطابق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارتخانه‌های فوق‌الذکر به تصویب هیأت وزیران می‌رسد صرف ایجاد ظرفیت‌های کارشناسی ارشد و دکترای داخل کشور خواهد شد.

هرگونه تعهد، تخصیص و پرداخت دیگری با نرخ مذکور در بند (۱) در سال ۱۳۷۲ ممنوع می‌باشد.

۲- دستگاه‌های اجرایی موضوع بند (۱) موظف به تبادل موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه هستند و مکلفند گزارش نحوه عملکرد مبالغ ارزی تخصیص یافته را هر سه ماه یک بار به سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

۳- کمیته‌ای به ریاست رئیس جمهور و با عضویت وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه، یکی از وزرا به انتخاب رئیس جمهور جهت ترغیب و تشویق خریده‌ها در داخل و در حد امکان به صورت ربالی و تنظیم بازار ارز و ایجاد تعادل‌های لازم و تدوین سیاستها و دستورالعمل‌های مربوط تشکیل خواهد شد و نسبت به مسائل ارزی موضوع این تبصره و تخصیص آن حسب مورد اقدام خواهد نمود.

دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در جلسات کمیته شرکت خواهند کرد.

دبیرخانه کمیته فوق‌الذکر در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مستقر خواهد شد.

تبصره ۳۰-

بند الف - ...

ج - فروش واحدهای مذکور در بند (الف) در موارد زیر به قیمت کارشناسی رسمی انجام خواهد گرفت:

۱- استقرار در مناطق روستایی و کشاورزی و روستایان و کشاورزان همان محل.

۲- خریدار از مهاجرین جنگ تحمیلی باشد.

۳- ساختمانهایی که اعیانی آنها متعلق به ستاد بازسازی و عرصه آنها به اشخاص حقیقی و حقوقی تعلق داشته باشد به مالک عرصه.

۴- فروش به سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسسات آموزش اعم از دولتی و غیردولتی و نهادهای عمومی غیردولتی.

د - پنج نفر از نمایندگان شهرهای جنگزده به تفکیک، استان خوزستان سه نفر، استان ایلام یک نفر و استان باختران یک نفر به عنوان ناظر بر اجرای مفاد این تبصره در جلسات ستاد بازسازی مرکز و استان شرکت خواهد نمود.

ه - ...

تبصره ۳۴- ...

الف - ...

ب - به شرکت پایانههای عمومی وسایل نقلیه باربری وابسته به وزارت راه و ترابری اجازه داده می شود معادل یک درصد از مبالغ مندرج در بارنامه های حمل کالا (صادره در سراسر کشور) را که به حساب درآمد عمومی ردیف ۴۱۹۹۵۵ قسمت سوم این قانون واریز می گردد، از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۹۶ قسمت چهارم این قانون دریافت و جهت احداث پایانه های جدید هزینه نماید.

یک درصد مذکور در بارنامه های حمل کالا به عنوان منابع مالی معاف از پرداخت مالیات تلقی می گردد.

تبصره ۳۶-

الف - دولت مکلف است در سال ۱۳۷۲ قیمت فروش کالاها و خدمات کلیه مؤسسات و شرکتهای دولتی و بانکها و شرکتهای تابعه و وابسته یا تحت پوشش آنها و همچنین

شرکتهای تحت پوشش نهادهای عمومی موضوع ماده (۵) قانون محاسبات عمومی^(۱) را هر سه ماه یکبار اعلام نماید.

ب - ادارات بازرگانی و سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان مکلفند وظایف قانونی خود را در مورد صیانت از حقوق مصرف کنندگان و نظارت بر نحوه عرضه کالاها و خدمات مورد نیاز عموم و الصاق برچسب قیمت در فروشگاهها (طبق قوانین موجود) انجام دهند.

ج - قوه قضائیه مکلف است به کلیه شکایات مردم درباره تخلف فروشندگان کالا و عرضه کنندگان خدمات اعم از دولتی و غیردولتی (موضوع بندهای الف و ب این تبصره) در چارچوب قوانین و مقررات کشور رسیدگی نموده و برطبق موازین قانونی و شرعی با متخلفین برخورد نماید.

د - کمیته ای مرکب از وزیر بازرگانی، نماینده رئیس جمهور، نماینده قوه قضائیه و ۲ نفر از نمایندگان از کمیسیونهای بازرگانی و قضایی مجلس شورای اسلامی به ریاست وزیر بازرگانی بر اجرای این تبصره نظارت خواهند نمود.

تبصره ۳۷-

الف - در اجرای تبصره ۵ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۲) حداقل سیصد میلیارد و ششصد میلیون (۳۰۰/۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال موضوع جدول قسمت ششم تحت عنوان اعتبارات خاص نقاط محروم کشور این قانون به تفکیک فصل برای هر استان علاوه بر سهم اعتبارات استانی و ملی مناطق محروم کشور به صورت صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته به طرحهای آموزش و پرورش (با اولویت احداث و توسعه و تجهیز مراکز

(۱) ماده ۵ قانون محاسبات عمومی کشور (مصوب ۱۳۶۶): مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی از نظر این قانون واحدهای سازمانی مشخصی هستند که با اجازه قانون به منظور انجام وظایف و خدماتی که جنبه عمومی دارد تشکیل شده و یا می شود.

تبصره - فهرست این قبیل مؤسسات و نهادها با توجه به قوانین و مقررات مربوط از طرف دولت پیشنهاد و به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

(۲) تبصره ۵ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۸): توزیع سالانه اعتبارات سرمایه گذاریهای ثابت بین استانهای مختلف در طول برنامه باید به گونه ای صورت پذیرد که در انتهای برنامه، برخورداری بخشهای محروم از امکانات آموزشی - بهداشتی و راه مناسب روستایی، اشتغال و برق رسانی بر مبنای گزارش اجمالی شناسایی بخشهای محروم (مرحله ششم) سازمان برنامه و بودجه حداقل مطابق برخورداری بخشهای غیرمحروم در سال ۱۳۶۸ باشد.

شبانه‌روزی)، بهداشت و آبرسانی، عملیات زیربنایی چند منظوره اشتغال‌زا (عمران زیربنایی نواحی صنعتی جهاد، کمک به شهرکهای صنعتی، طرحهای کوچک آب و خاک، خانه‌های سازمانی، مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و احداث اماکن مناسب ورزشی) برق رسانی روستایی، راه مناسب روستایی (با اولویت عملیات آسفالت راه‌های فرعی و روستایی) و بهسازی روستاها در بخشهای محروم و دهستانهای محروم واقع در بخشهای برخوردار در قالب پروژه‌های مشخص جدید و همچنین تکمیل پروژه‌های مشخص نیمه‌تمام در مناطق محروم روستایی و عشایری اختصاص می‌یابد. مسئولیت تعیین برنامه، طرح، پروژه مشخص، ذکر دقیق محل اجرا، تعیین دستگاه اجرایی هر پروژه از محل اعتبارات این بند به نسبت سهم اعتبار هر دهستان (براساس محاسبه ضرایب متناسب محرومیتها و نیازهای هر دهستان) برعهده کمیسیون ویژه امور مناطق محروم استان که به ریاست استاندار و با عضویت برنامه و بودجه، امور اقتصادی و دارایی، جهادسازندگی، امور عشایری که منظمأ هر ماه حداقل یکبار به منظور نظارت و هماهنگی اجرایی تشکیل می‌گردد، می‌باشد.

تبصره ۳۸-

الف - در اجرای تبصره ۵۱ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجازه داده می‌شود وجوه ذیل را اخذ و به حساب خزانه‌داری کل واریز نماید:

۱- دو درصد (۲٪) هزینه اقامت هر شب یک مسافر در هتل‌های یک الی پنج ستاره و پلاژهای عمومی و مجتمع ساحلی.

۲- درآمد حاصل از اجرای قانون وصول عوارض از متقاضیان شرکت در گشت‌های گروهی سیاحتی و زیارتی اعزامی به خارج از کشور^(۲)

(۱) تبصره ۵۱ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۸/۱۱/۱۱): به موجب این قانون اجازه داده می‌شود در طول برنامه پنج ساله، هر ساله معادل درآمدهای حاصل از فعالیت‌های فرهنگی و هنری و سیاحتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که به خزانه واریز می‌گردد، هنگام تنظیم بودجه سالیانه در ردیف جداگانه‌ای در بودجه وزارت مذکور جهت توسعه فعالیت‌ها منظور شده و امکان هزینه آن فراهم گردد.

(۲) قانون وصول عوارض از متقاضیان شرکت در گشت‌های گروهی سیاحتی و زیارتی اعزامی به خارج از کشور (مصوب ۱۳۶۴/۱۰/۱): وزارت ارشاد اسلامی مکلف است از تاریخ ابلاغ این قانون از هر متقاضی شرکت در گشت‌های گروهی سیاحتی و زیارتی اعزامی به خارج از کشور مبلغ ۲۵۰۰ ریال اخذ و به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نماید.

- ۳- ده درصد (۱۰٪) افزایش به قیمت آگهی‌های مطبوعاتی.
- ۴- درآمدهای حاصل از فعالیتهای فرهنگی، هنری و سیاحتی.
- ۵- مبلغ (۵۰) ریال به ازای هر نوار کاست و نوار ریل ضبط صوت وارده به کشور.
- ۶- به منظور توسعه و گسترش آموزشهای مربوط به صنعت چاپ و حمایت از گسترش فعالیتهای چاپ و نشر و ایجاد دوره‌های آموزشی برای دست‌اندرکاران امور چاپ و فراهم ساختن تسهیلات به منظور نظارت و حمایت بیشتر در امر چاپ و نشر، به دولت اجازه داده می‌شود وجوه ذیل را به ترتیب زیر اخذ و به حساب خزانه‌داری کل واریز نماید.
- ۶-۱- پنج درصد (۵٪) از کل هزینه‌های انجام شده برای امور چاپی (شامل لیتوگرافی، حروفچینی و چاپ) به جز کتاب و نشریات و فعالیتهای چاپی آموزشی دولتی، که توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اخذ می‌شود.
- ۶-۲- سه درصد (۳٪) از قیمت ماشین‌آلات چاپی و دستگاه‌های وابسته به صنعت چاپ که از خارج وارد می‌شود براساس پروفورمهای گمرکی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی اخذ می‌گردد.
- ۶-۳- پنج درصد (۵٪) از مجوزهای صادره توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای تأسیس نقل و انتقال چاپخانه و ماشین‌آلات چاپی و دستگاه‌های وابسته به آن که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی اخذ می‌گردد.
- اجازه داده می‌شود معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیفهای ۱ و ۲ به منظور خدمات آموزشی و توسعه صنعت جهانگردی و ایرانگردی و معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف ۳ به منظور آموزش نیروهای مطبوعاتی و حمایت از گسترش فعالیتهای سالم مطبوعاتی در کشور و ایجاد دوره‌های آموزشی برای آموزش روزنامه‌نگاری و تأمین اجتماعی و رفاهی روزنامه‌نگاران و انتشارات مطبوعات مناسب در خارج از کشور و تأمین هزینه فعالیتهای بنیاد اندیشه اسلامی صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیفهای ۴ و ۵ به منظور کمک به فعالیتهای هدایتی و حمایتی فرهنگی و هنری نظیر برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها و صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف ۶ به منظور توسعه و گسترش آموزش صنعت چاپ و نشر در جهت اهداف فرهنگی جمهوری اسلامی ایران از محل اعتبار ردیفهای ۱۱۴۰۴۰ و ۱۱۴۰۸۰ و ۱۱۴۰۹۰ و ۱۱۴۰۸۱ و ۱۱۴۰۸۲ قسمت چهارم این قانون به مصرف برسد.

الف - ...

ب - به دولت اجازه داده می شود ۵٪ از بهای سیف و سایل سمعی و بصری وارداتی از قبیل تلویزیون رنگی، دوربین فیلمبرداری دریافت و وجوه حاصله را به درآمد عمومی واریز نماید.

صد در صد (۱۰۰٪) از وجوه دریافتی این بند از محل ردیف ۵۰۳۱۸۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان تبلیغات اسلامی قرار خواهد گرفت تا در جهت اشاعه فرهنگ اسلامی به مصرف برسد.

ج - ...

تبصره ۴۲- از ابتدای سال ۱۳۷۲ کلیه پروژه های راهسازی و راهداری فقط مشمول پرداخت بهره مالکانه شده و از پرداخت عوارض شن و ماسه معاف می گردد. همچنین وزارت راه و ترابری در کمیته تعیین عاملین استخراج و بهره برداری از معادن شن و ماسه معمولی و خاک رس معمولی عضویت یافته و اولویت بهره برداری از معادن مذکور برای راهسازی و راهداری می باشد. هرگونه برداشت از معادن شن و ماسه و خاک رس رودخانه ها و سواحل دریا بدون اخذ مجوز قبلی از کمیته فوق الذکر در حکم تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب و متخلفین ضمن جبران خسارت وارده تحت پیگرد قانون قرار خواهند گرفت.

تبصره ۴۴- ...

الف - ...

ج - مابقی ناشی از فروش کارخانجات سازمان صنایع ملی صرف اتمام کارخانجات نیمه تمام گردد.

تبصره ۴۷-

الف - شرکت دخانیات ایران مکلف است معادل دودرصد (۲٪) قیمت برگ توتون را از توتونکاران دریافت داشته و به حساب درآمد عمومی ردیف ۵۹۴۳۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

ب - دولت مکلف است معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از اجرای بند الف این تبصره را پس از تخصیص اعتبار برای هر استان با تصویب کمیته برنامه ریزی استانهای ذی ربط به نسبت درآمد هر بخش به پروژه های مشخص روستاهای همان بخش اختصاص دهد.

تبصره ۵۰-...

الف -...

ب - سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران مکلف است نسبت به واگذاری سهام شرکت‌های تحت پوشش خود تا سقف سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اقدام نموده و پس از واريز مبلغ يك ششم آن به حساب درآمد عمومی ردیف ۵۹۴۰۰۰ قسمت سوم این قانون و باقیمانده را تا سقف مذکور به منظور اجرای طرح‌های عمرانی ۹ گانه (صنایع مکانیکی) موضوع بند «ب» تبصره ۱۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۱ که اجرای آنها به عهده سازمان مذکور گذاشته و سایر طرح‌های در دست اجرای سازمان هزینه نماید.

درآمدهای سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران حاصل از فروش و یا سود سهام شرکت‌های تحت پوشش «که صرف سرمایه‌گذاری» شود تا سقف فوق‌الذکر از مالیات معاف است.

در صورت عدم خرید سهام در بازار، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از محل منابع بانک‌های عامل کسری اعتبار فوق‌الذکر را برای طرح‌هایی که توجیه فنی اقتصادی دارند به صورت وام در اختیار سازمان مذکور قرار دهد.

ج - به شرکت ملی فولاد ایران اجازه داده می‌شود طرح‌های:

۱- زغال سنگ طبس به شماره طبقه‌بندی ۴۰۷۰۳۳۱۹

۲- سنگ آهن سنگان خواف به شماره طبقه‌بندی ۴۰۷۰۲۳۲۷

۳- فولادسازی خراسان

۴- فولادسازی آذربایجان

۵- فولادسازی هرمزگان

را با استفاده از منابع مالی خود حاصل از سود ویژه، یا فروش سهام شرکت‌ها و کارخانجات تحت پوشش و استفاده از منابع بانکی تا سقف دویست و پنجاه میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اجرا نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منظور تأمین کسری اعتبار مورد نیاز شرکت ملی فولاد ایران در جهت اجرای طرح‌های موضوع این بند اعتبار قید شده را از محل منابع خود یا سایر بانک‌ها به صورت وام در اختیار شرکت مذکور قرار دهد.

تبصره ۵۲- به دولت اجازه داده می‌شود با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه وام‌های داخلی مربوط به طرح‌های مصوب شورای اقتصاد شرکتهای دولتی شامل شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی ناشی از سیاستهای تعدیل اقتصادی دولت را که (منحصراً) از منابع بانک‌های عامل صورت خواهد گرفت تضمین نماید.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است اقساط معوق لاوصول و تمام یا درصدی کارمزد متعلقه را در سررسید در لایحه بودجه سنوات آینده کل کشور منظور نماید.

تضمین فوق نافی وظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود.

تبصره ۵۶- به منظور جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی و افزایش ارزش افزوده این محصولات و صادرات مناسب تولیدات کشاورزی، بانک کشاورزی و سازمان تحقیقات کشاورزی ایران موظف‌اند با استفاده از منابع داخلی بانک، نسبت به تهیه طرح جامع و مطالعات طرح‌های صنایع نگهداری تبدیلی محصولات کشاورزی و ارائه آن به وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی جهت اجرا اقدام نمایند.

تبصره ۵۷- به منظور اجرای تبصره ۴۰ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و جایگزین کردن شیوه مکاتبه و ارتباط پستی به جای ارتباط حضوری مردم به ادارات دولتی و همچنین انجام خدمات پستی دستگاه‌های دولتی و عمومی توسط شرکت پست جمهوری اسلامی ایران کمیته‌ای متشکل از سازمان امور اداری و استخدامی کشور، سازمان برنامه و بودجه، وزارت پست و تلگراف و تلفن و دستگاه اجرایی ذی‌ربط با مسئولیت معاون اول رئیس جمهور تشکیل می‌گردد تا عرضه و جایگزینی آن قسمت از خدمات پستی کلیه دستگاه‌های دولتی، شرکتهای دولتی و تحت پوشش، بانکها، مؤسسات وابسته به دولت، شهرداریها و نهادهای انقلاب اسلامی و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران که قابل واگذاری به شرکت پست باشد تعیین و متناظر با آن پستهای سازمانی ذی‌ربط حذف و اعتبارات جاری دستگاه‌های ذی‌ربط کاهش یابد.

کمیته فوق‌الذکر بایستی حداقل ماهی یکبار تشکیل جلسه داده و هر سه ماه یکبار گزارش فعالیتهای خود را به کمیسیونهای پست و تلگراف و نیرو و برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

تبصره ۵۸- اجازه داده می‌شود تمام سود ویژه مربوط به سال ۱۳۷۲ شرکت مخابرات ایران که در فصل هشتم مربوط به بودجه شرکتهای دولتی قسمتی از آن به عنوان مالیات منظور گردیده جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای به منظور تسریع و تسهیل در اجرای پروژه‌های زیربنایی شهری و روستایی آن شرکت با رعایت مفاد تبصره ۲۸ اختصاص یابد.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۹۳

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۷۷- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۱: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور» مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۱/۱۰ مجلس شورای اسلامی که قبلاً به طور غیررسمی و اصل گردید در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح گردید و مورد بحث و بررسی قرار گرفت، نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- بند ن تبصره ۲، در صورتی که تغییر بند ب لایحه دولت توسط مجلس سبب تغییراتی در بودجه گردد باید عبارت به «بودجه مصوب لایحه در سال ۱۳۷۲» تغییر یابد.

۲- تبصره ۳ از این جهت که بانک مرکزی را موظف به پرداخت تسهیلات حتی در صورت عدم اعلام نیاز دولت نموده و مبلغ سیصد میلیارد ریال علاوه بر اعلام نیاز دولت به امر استقرار دولت افزوده و نسبت به پرداخت ۵۰٪ از اعتبار بند ج تبصره مذکور به صندوق تعاون، بانک مرکزی را ملوبالاختیار کرده و تضمین قطعی دولت را در بازپرداخت تسهیلات پیش‌بینی نکرده است خلاف موازین شرع شناخته شد.

۳- تبصره ۴ و بند ۴ الف تبصره ۶ و بند ب تبصره ۸ و تبصره ۱۱ و بند ۶ تبصره ۱۷ و بند ز تبصره ۲۶ از این جهت که بانک مرکزی را موظف به پرداخت تسهیلات از سپرده‌های مردم نموده و این امر سبب استقراض و نشر اسکناس خواهد گردید خلاف موازین شرع شناخته شد خصوصاً اینکه سقف تسهیلات نسبت به مصوبات دولت افزایش یافته است و تضمین قطعی دولت را در بازپرداخت تسهیلات پیش‌بینی نکرده است.

۴- در تبصره ۵ مبلغ بند «ک» مشخص گردد.

۵- بندهای «د» و «و» در تبصره ۸ سقف اعتبار نداشته فلذا مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد. همچنین بند «و» مقید به تاریخ یکساله نیست و در بند «ز» فاعل یا عامل مشخص نمی‌باشد.

۶- ردیف مذکور در قسمت دوم بند الف تبصره ۱۰ فاقد اعتبار لازم بوده فلذا مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد خصوصاً اینکه سقف اعتبار در بند ۱۳ تبصره ۲۹ بودجه ۱۳۷۱ ۶۵ میلیون دلار و در بودجه سال ۱۳۷۲ به ۳۲ میلیون دلار کاهش یافته است. همچنین مناسب است ردیفهای تبصره‌ها در بودجه هر سال به بودجه‌های سالهای قبل که ملغی گردیده است استناد داده شود.

۷- بند «ج» و «د» و «و» و «ز» تبصره ۱۲ و قسمت دوم تبصره ۱۳ از کلمه «وزارتخانه‌های» و بند الف - ب - ج تبصره ۳۶ و تبصره ۴۲ ماهیت بودجه‌ای نداشته و مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۸- منظور از عبارت (تبصره ۸) در تبصره‌های ۲۵ و ۲۷ چیست روشن گردد تا اظهارنظر گردد همچنین در تبصره‌های مذکور در صورتی که این دستگاه‌ها طبق قانونی از مالیات معاف نشده باشد تصریح گردد که سود ویژه پس از کسر مالیات صرف سرمایه‌گذاری گردد.

۹- اعتبار مازاد بر لایحه دولت منظور شده در تبصره ۲۹ از این جهت که سبب استقراض می‌گردد مغایر موازین شرع شناخته شد همچنین شق ۳ بند الف تبصره ۲۹ از این جهت که رئیس سازمان برنامه و بودجه را الزاماً معاون رئیس جمهور دانسته است مغایر اصل ۱۲۶ قانون اساسی^(۳) می‌باشد.

۱۰- در بند د تبصره ۳۰ چون حق نظارت مجلس به بعضی نمایندگان بدون رأی مجلس واگذار گردیده است خلاف اصل ۷۶ قانون اساسی^(۴) شناخته شد.

۱۱- بند ب تبصره ۳۸ فاقد ردیف اعتبار است و ردیف اعتبار بند ب تبصره ۳۴ در ردیف‌های بودجه یافت نشد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

(۲) اصل پنجاه و دوم: بودجه سالانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می‌شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد. هرگونه تغییر در ارقام بودجه نیز تابع مراتب مقرر در قانون خواهد بود.

(۳) اصل یکصد و بیست و ششم: رئیس جمهور مسؤولیت امور برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور را مستقیماً برعهده دارد و می‌تواند اداره آنها را به عهده دیگری بگذارد.

(۴) اصل هفتاد و ششم: مجلس شورای اسلامی حق تحقیق و تفحص در تمام امور کشور را دارد.

۱۲- بند تبصره ۳۶ به دلیل تداخل وظایف قوا مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۱۳- بند تبصره ۴۷ از این جهت که سقف هزینه نامشخص است مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۱۴- بند تبصره ۵۰ از نظر اینکه واریز $\frac{5}{6}$ وجوه مذکور در این بند را به خزانه قید ننموده است مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۱۵- در پاراگراف سوم بند و انتهای بند ج تبصره ۵۰ چون لفظ وام به معنی قرض است مستلزم ربا و مخالف موازین شرع است و اگر منظور تسهیلات است تصریح گردد.

۱۶- در ذیل همین بند موظف نمودن بانک مرکزی به پرداخت تسهیلات به سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران از این جهت که از سپرده‌های مردم استفاده ننموده و این امر سبب استقراض و نشر اسکناس است خلاف موازین شرع شناخته شد خصوصاً اینکه در لایحه دولت پیش‌بینی نگردیده است و تضمین قطعی دولت را در بازپرداخت تسهیلات پیش‌بینی نکرده است.

۱۷- تبصره ۵۶ و ۵۷ ماهیت بودجه‌ای نداشته فلذا مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۱۸- در تبصره ۵۸ نسبت به مالیات ماهیت بودجه‌ای ندارد محتاج به قانون جداگانه است.

۱۹- تذکر: اصلاحات عبارتی زیر معمول گردد:

۱- در بند تبصره ۹ عبارت «نظامی و انتظامی» داخل پراتز بیاید.

۲- در بند ج تبصره ۱۶ کلمه «وزیر» به «وزارت» تغییر یابد.

۳- در پاراگراف سوم تبصره ۲۷ استخراج نفت در مخازن به استخراج نفت از مخازن تبدیل شود.

۴- تبصره ۲۸ کلمه «می‌گیرد» در آخر تبصره به «گیرد» تبدیل شود.

۵- عبارت شق ۱ بند ج تبصره ۳۰ نامفهوم است رفع ابهام گردد.

۶- چهار سطر ماقبل آخر پاراگراف اول تبصره ۳۷ بعد از کلمه عضویت «رؤسای ادارات» اضافه شود تا مفهوم جمله روشن گردد.

۷- عنوان شق ۶ بند الف تبصره ۳۸ به «ب» تبدیل گردد و ارقام فرعی ۶ حذف شود و سایر بندها تصحیح گردد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

۸- کلمه انتشارات در سطر ۶ پاراگراف آخر بند الف تبصره ۳۸ به انتشار تغییر یابد.

۹- کلمه «گردد» در آخر بند ج تبصره ۴۴ به «می‌گردد» تبدیل شود.

۱۰- کلمه «یا درصدی کارمزد» در پاراگراف دوم تبصره ۵۲ به «یا درصدی از کارمزد» اصلاح شود.

۱۱- کلمه «لاوصل» در پاراگراف سوم تبصره ۵۲ به «لاوصول» تغییر یابد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

نظریه تکمیلی (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۹۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۷۷- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۱ و پیرو نامه شماره ۴۱۹۳ مورخ

۱۳۷۱/۱۱/۱۲ «لایحه بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور» مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۱/۱۰

مجلس شورای اسلامی مطرح گردید نظر تکمیلی شورا که از قلم افتاده بدین شرح اعلام می‌گردد:

شماره‌های ۷ و ۸ بند ج تبصره ۱۷ به لحاظ افزایش سقف از مصوبه دولت خلاف شرع شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۸۷۸- ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۴۱۹۳ مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۲ و ۴۱۹۶ مورخ

۱۳۷۱/۱۱/۱۲ و پیرو نامه شماره ۸۷۷- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۱. اصلاحات لایحه

بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور که پس از اظهار نظر آن شورای محترم در جلسه علنی روز به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

اصلاحات لایحه بودجه جهت رفع اشکال شورای محترم نگهبان:

- تبصره ۲:

در بند «ن» تبصره عبارت «پیشنهادی در لایحه» حذف و به جای آن «مصوب» اضافه گردید.

- تبصره ۳:

متن زیر به عنوان بند «الف» تبصره اضافه گردید:

الف - دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانکها را که در این تبصره پیش‌بینی گردیده است تضمین نماید.

- بند «الف» تبصره به بند «ب» تغییر پیدا کرد و رقم مذکور در سطر سوم آن از یک هزار میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به هفتصد میلیارد (۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تقلیل یافت.

- متن بند «ج» تبصره که به «د» تغییر یافته است به شرح زیر اصلاح گردید:

د - پنجاه درصد (۵۰٪) اعتبار بند «الف» این تبصره جهت استفاده شرکتهای تعاونی به طرحهای آنها که دارای توجیحات اقتصادی، فنی بوده و به تصویب کمیته‌ای متشکل از استاندار، مدیرکل تعاون، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان، نماینده بانک عامل و مدیرکل دستگاه ذی‌ربط می‌رسد حسب مورد اعطا کند.

- بند زیر به عنوان بند «م» در آخر تبصره اضافه گردید:

م - تضمین فوق نافی وظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود.

استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این تبصره ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت بدهی در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است.
تبصره ۴:

در بند «الف» تبصره رقم مذکور در سطر هفدهم از یک هزار میلیارد (۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به هفتصد میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تقلیل یافت.

- در سطر اول بند «ب» مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به سیصد و چهل میلیارد (۳۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تقلیل یافت.
تبصره ۵:

در بند «ک» مبلغ دویست و هشتاد میلیارد (۲۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال افزایش یافت.
تبصره ۶:

در انتهای بند «الف» متن زیر اضافه گردید:
دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانکها را که در این بند پیش‌بینی شده است تضمین نماید. تضمین فوق نافذ و ظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود.
استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این بند ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت آن در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است.
تبصره ۸:

مبلغ مندرج در سطر اول بند «ب» از چهل میلیارد (۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تقلیل یافت.
در انتهای بند «ب» متن زیر اضافه گردید:

دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانکها را که در این بند پیش‌بینی شده است تضمین نماید. تضمین فوق نافذ و ظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود.
استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این بند ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت آن در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است.

- بند د تبصره از سطر ششم به بعد به شرح زیر اصلاح گردید:
کتابخانه مورد نیاز سایر اقشار در سطح کشور به طور مستقیم به مصرف برساند.
اجرای این بند توسط شرکتها با نظارت وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی انجام خواهد گرفت. آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه‌های مزبور و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
کل هزینه‌های انجام شده با تأیید وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی جزء هزینه‌های قابل قبول مؤدیان مالیاتی تلقی و از درآمد مشمول مالیات آنها کسر خواهد شد.

- بند «و» تبصره به شرح زیر اصلاح گردید:
و - پنج درصد (۵٪) از عوارض شهرداریهای: تهران، اصفهان، مشهد، شیراز، تبریز و کرج برای سال ۱۳۷۲ صرف احداث و تکمیل فضاهای آموزشی و پرورشی توسط شهرداریهای همان شهر خواهد شد.
- تبصره ۱۰:

از سطر ۱۲ بند «الف» تبصره تا انتهای بند، به شرح زیر اصلاح گردید:
خون شود.
شرایط واردات مواد و وسایل و ثبت سفارش و پرداختها فقط تابع آیین‌نامه‌ای است که به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید. واردات فوق از هرگونه مالیات، عوارض، حقوق گمرکی، ثبت سفارش و سودبازگانی معاف است.
- تبصره ۱۱:

مبلغ مندرج در سطر دو بند «ب» تبصره از سیصد میلیارد (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به دویست میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تقلیل یافت و عبارت زیر بعد از سطر هشتم آن اضافه گردید:

دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی این بند را تضمین و اقساط معوق لاوصول را در لوایح بودجه سالهای بعد منظور نماید. تضمین فوق نافی وظایف بانکها در وصول مطالبات مربوط نمی‌باشد.

- تبصره ۱۲:
بندهای «ج»، «د»، «و» و «ز» حذف و بند ه به بند «ج» تغییر یافت.

- تبصره ۱۳:

در سطر چهارم تبصره از کلمه «وزارتخانه‌های...» تا آخر تبصره حذف گردید.

- تبصره ۱۶:

در سطر دوم بند «ج» کلمه «وزیر» به کلمه «وزارت» اصلاح گردید.

- تبصره ۱۷:

ردیفهای ۶ و ۷ و ۸ بند «ج» تبصره حذف گردید و به انتهای ردیف ۵ عبارت زیر اضافه گردید:

تضمین فوق نافذ و وظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود.

استفاده‌کنندگان از تسهیلات اعتباری این تبصره ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت بدهی در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است.

- تبصره ۲۵:

در سطر سوم بند «الف» تبصره بعد از عبارت «آب و برق خوزستان» عبارت «با رعایت قانون معافیت مالیات مربوطه» اضافه گردید.

- تبصره ۲۶:

عبارت زیر به انتهای بند «ز» تبصره اضافه گردید:

دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی این بند را تضمین و اقساط معوق لاوصول را در لوایح بودجه سالهای بعد منظور نماید. تضمین فوق نافذ و وظایف بانکها در وصول مطالبات مربوط نمی‌باشد.

- تبصره ۲۷:

در سطر سوم تبصره، بعد از عبارت «شرکتهای تابعه» عبارت «پس از کسر مالیات» اضافه گردید.

- تبصره ۲۹:

ردیف ۳ بند «الف» از سطر سوم عبارت «معاون رئیس جمهور» حذف گردید.

بعد از سطر ششم بند «ب» یک سطر به شرح زیر اضافه گردید:

- احداث پالایشگاه مایعات گازی بندر عسلویه.

بند «د» و بند «ه» حذف گردید.

- تبصره ۳۰:

ردیف ۱ بند «ج» تبصره به شرح زیر اصلاح گردید:

۱- در صورتی که واحدهای مذکور مستقر در مناطق روستایی و کشاورزی باشد به روستاییان و کشاورزان همان محل.

در سطر سوم بند «د» بعد از کلمه «نفر» عبارت «با تصویب مجلس شورای اسلامی» اضافه گردید.

- تبصره ۳۴:

در سطر چهارم و پنجم بند «ب» تبصره به ترتیب ردیفهای ۴۱۹۹۵۵ و ۵۰۳۱۹۰ تعیین گردید.

- تبصره ۳۶:

تبصره ۳۶ حذف گردید.

تبصره ۳۷:

در سطر ۲۱ بند «الف» تبصره بعد از کلمه «با عضویت» عبارت «رؤسا و مدیران کل» اضافه گردید.

تبصره ۳۸:

به انتهای ردیفهای ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵ بند الف تبصره، به ترتیب عبارتهای زیر اضافه گردید:

۱- ... به ردیف درآمدی (۴۱۹۹۴۶) واریز گردد.

۲- ... به ردیف درآمدی (۴۱۰۳۲۱) واریز گردد.

۳- ... به ردیف درآمدی (۴۱۹۹۴۷) واریز گردد.

۴- ... به ردیف درآمدی (۴۱۰۳۱۸) واریز گردد.

۵- ... به ردیف درآمدی (۴۱۹۹۴۸) واریز گردد.

ردیف ۶ بند «الف» به بند «ب» تغییر یافت.

ردیف ۱-۶ به ردیف ۱ اصلاح و به انتهای آن عبارت زیر اضافه گردید:

به ردیف درآمدی (۴۱۹۹۵۱) واریز گردد.

در سطر دهم ردیف ۳-۶ که به ردیف ۳ تغییر یافته است کلمه «انتشارات» به «انتشار» تغییر یافت.

بند «ب» تبصره به «ج» تغییر یافت و سطر سوم آن به شرح زیر اصلاح گردید:

دریافت و وجوه حاصله را به درآمد عمومی به ردیف (۵۹۴۲۰۰) قسمت سوم این قانون واریز نماید.

- تبصره ۴۲:

تبصره ۴۲ حذف گردید.

- تبصره ۴۷:

در سطر دوم بند «ب» بعد از کلمه «را» عبارت «از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۹۲ قسمت چهارم این قانون» اضافه گردید.

- تبصره ۵۰:

ابتدای سطر اول بند «ب» عبارت «شرکت سهامی» اضافه و عبارت زیر جایگزین هفت سطر آخر بند مذکور گردید:

درآمدهای شرکت سهامی سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران حاصل از فروش و یا سود سهام شرکتهای تحت پوشش تا سقف فوق الذکر که صرف سرمایه گذاری در طرحهای موضوع این بند می گردد مشمول معافیت مالیاتی قوانین مربوطه خواهد بود.
- پاراگراف آخر بند «ج» از عبارت بانک مرکزی تا آخر حذف و به جای آن متن زیر اضافه گردید:

در صورت عدم خرید سهام در بازار، بانکهای عامل کسری اعتبار مورد نیاز مذکور در بندهای «ب» و «ج» این تبصره را تا سقفهای مذکور جهت اجرائه با تشخیص بانکهای عامل دارای توجیهات فنی - اقتصادی است تأمین خواهند کرد.

- تبصره ۵۶:

تبصره ۵۶ به شرح زیر اصلاح گردید:

تبصره ۵۶- به منظور جلوگیری از ضایعات محصولات کشاورزی و افزایش ارزش افزوده این محصولات و صادرات مناسب تولیدات کشاورزی، سازمان تحقیقات کشاورزی ایران موظف است با استفاده از اعتبارات ردیف ۴۰۱۹۸۲۳۸ منظور در پیوست شماره ۱ این قانون تا سقف پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال نسبت به تهیه طرح جامع و مطالعات طرحهای صنایع نگهداری و تبدیلی محصولات کشاورزی و ارائه آن به وزارتخانه های جهاد سازندگی و کشاورزی جهت اجرا اقدام نماید.

- تبصره ۵۷:

تبصره ۵۷ حذف گردید.

- تبصره ۵۸:

تبصره ۵۸ حذف گردید.

اصلاحات فوق در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۲ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۲۰۱

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۷۷- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۱ و نامه شماره ۸۷۸- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۳ و پیرو نامه شماره ۴۱۹۳ مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۲ و نامه شماره ۴۱۹۶ مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۱۲: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور»^(۱) که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۱۱/۱۲ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت. با استظهار این مطلب که در تبصره ۵۰ (جمله شمول معافیت مالیاتی قوانین مربوطه خواهد بود) به معنی معافیت جدید مالیاتی نمی باشد و با توجه به ضرورت های موجود مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

۱۶

مغایرت لایحه اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴) و الحاق یک تبصره به ماده ۷۶^(۱) با قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۹۷۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۲

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۹۸۱۷ مورخ ۱۳۷۱/۳/۱۹ دولت در خصوص اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) ماده ۷۲ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴): میزان مستمری ماهانه از کارافتادگی کلی ناشی از کار عبارت است از یک سی و پنجم مزد یا حقوق متوسط بیمه شده ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر اینکه این مبلغ از پنجاه درصد مزد یا حقوق متوسط ماهانه او کمتر و از صد درصد آن بیشتر نباشد. در مورد بیمه شدگانی که دارای همسر بوده یا فرزند یا پدر و مادر تحت تکفل داشته باشند و مستمری استحقاقی آنها از شصت درصد مزد یا حقوق متوسط آنها کمتر باشد علاوه بر آن معادل ده درصد مستمری استحقاقی به عنوان کمک مشروط بر آن که جمع مستمری و کمک از ۶۰٪ تجاوز نکند پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱-...

تبصره ۲-....

- ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴): مشمولین این قانون در صورت حایز بودن شرایط زیر حق استفاده از مستمری بازنشستگی را خواهند داشت.

۱- حداقل ده سال حق بیمه مقرر را قبل از تاریخ تقاضای بازنشستگی پرداخته باشند.

۲- سن مرد به شصت سال تمام و سن زن به پنجاه و پنج سال تمام رسیده باشند.

تبصره - در مورد افرادی که قبل از تقاضای بازنشستگی حداقل مدت بیست سال متوالی یا بیست و پنج سال متناوب در مناطق بد آب و هوا کار کرده اند و یا آنکه کارهای سخت و مخل سلامتی (زیان آور) اشتغال داشته اند سن بازنشستگی پنجاه و پنج سال تمام خواهد بود. کسانی که سی سال تمام کار کرده و حق بیمه مقرر را به سازمان پرداخته باشند در صورت داشتن پنجاه و پنج سال تمام می توانند تقاضای مستمری بازنشستگی کنند. مناطق بد آب و هوا و کارهای زیان آور به موجب آیین نامه مربوط مصوب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

- ماده ۷۷ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴): میزان مستمری بازنشستگی عبارت است از یک سی ام متوسط مزد یا حقوق بیمه شده ضرب در سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه از صد درصد (۱۰۰٪) متوسط مزد یا حقوق تجاوز ننماید.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

متن لایحه

ماده واحده - قانون تأمین اجتماعی در موارد زیر اصلاح می شود:

الف - نسبت یک سی و پنجم مزد یا حقوق متوسط بیمه شده مذکور در ماده ۷۲ قانون به نسبت یک سی ام تغییر می یابد.

ب - تبصره ماده ۷۶ به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به آن الحاق می گردد:
تبصره ۱ - در مورد افرادی که قبل از تقاضای بازنشستگی حداقل ۲۰ سال متوالی و ۲۵ سال متناوب در مناطق بد آب و هوا کار کرده و یا آن که به کارهای سخت و مغل سلاستی (زیان آور) اشتغال داشته و نیز کسانی که ۳۰ سال تمام کار کرده و در هر مورد حق بیمه مدت مزبور را به سازمان پرداخته باشند در صورتی که سن مردان ۵۰ سال تمام و سن زنان ۴۵ سال تمام باشد می توانند تقاضای مستمری بازنشستگی نمایند. مناطق بد آب و هوا و کارهای سخت و زیان آور به موجب آیین نامه مربوطه خواهد بود.

تبصره ۲ - بیمه شدگانی که دارای ۳۵ سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه باشند می توانند بدون در نظر گرفتن شرط سنی مقرر در قانون تقاضای بازنشستگی نمایند.

ج - ماده ۷۷ به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۷۷ - میزان مستمری بازنشستگی عبارتست از یک سی ام متوسط مزد یا حقوق بیمه شده ضربدر سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه از (۳۵/۳۰) سی و پنج، سی ام متوسط مزد یا حق بیمه تجاوز ننماید.

تبصره - متوسط مزد یا حقوق برای محاسبه مستمری بازنشستگی عبارتست از مجموع مزد یا حقوق بیمه شده که براساس آن حق بیمه پرداخت گردیده ظرف آخرین دو سال پرداخت حق بیمه بر بیست و چهار.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۲۸۴

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۹۷۱ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲: «لایحه اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و

تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق یک تبصره به ماده ۷۶»
مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی که در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲
شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام
می‌گردد:

تبصره یک از این جهت که موجب افزایش هزینه‌های عمومی و مازاد بر لایحه دولت است
مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.
ضمناً جمله آخر تبصره ماده ۷۷ مبهم می‌باشد و رفع ابهام گردد.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۳۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۱۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۲۸۴ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ و پیرو نامه شماره ۹۷۱ - ق مورخ
۱۳۷۱/۱۲/۲ لایحه شماره ۹۸۱۷ مورخ ۱۳۷۱/۳/۱۹ دولت در خصوص اصلاح مواد
۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ که در جلسه علنی روز
یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به
تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و
اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - قانون تأمین اجتماعی در موارد زیر اصلاح می‌شود:

الف - نسبت یک سی و پنجم مزد یا حقوق متوسط بیمه شده مذکور در ماده ۷۲ قانون به

نسبت یک سی ام تغییر می یابد.

ب - تبصره ماده ۷۶ به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به عنوان تبصره ۲ و ۳ به آن الحاق می گردد:

تبصره ۱- کسانی که ۳۰ سال تمام کارکرده و در هر مورد حق بیمه مدت مزبور را به سازمان پرداخته باشند در صورتی که سن مردان ۵۰ سال و سن زنان ۴۵ سال تمام باشند می توانند تقاضای مستمری بازنشستگی نمایند.

تبصره ۲- افرادی که حداقل ۲۰ سال متوالی و ۲۵ سال متناوب در مناطق بد آب و هوا کارکرده و یا آن که به کارهای سخت و زیان آور (مخل سلامتی) اشتغال داشته باشند و در هر مورد حق بیمه مدت مزبور را به سازمان پرداخته باشند در صورتی که سن مردان ۵۰ سال و سن زنان ۴۵ سال تمام باشد می توانند تقاضای مستمری بازنشستگی نمایند مناطق بد آب و هوا و کارهای سخت و زیان آور به موجب آیین نامه مربوطه خواهد بود. افزایش هزینه ناشی از این تبصره از کاهش هزینه سازمان ناشی از اجرای تبصره ۱ همین ماده تأمین خواهد شد.

تبصره ۳- بیمه شدگانی که دارای ۳۵ سال تمام سابقه پرداخت حق بیمه باشند می توانند بدون در نظر گرفتن شرط سنی مقرر در قانون تقاضای بازنشستگی نمایند.

ج - ماده ۷۷ به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۷۷- میزان مستمری بازنشستگی عبارتست از یک سی ام متوسط مزد یا حقوق بیمه شده ضربدر سنوات پرداخت حق بیمه مشروط بر آنکه از (۳۵/۳۰) سی و پنج، سی ام متوسط مزد یا حق بیمه تجاوز ننماید.

تبصره - متوسط مزد یا حقوق برای محاسبه مستمری بازنشستگی عبارتست از مجموع مزد یا حقوق بیمه شده که براساس آن حق بیمه پرداخت گردیده ظرف آخرین دو سال پرداخت حق بیمه بر بیست و چهار.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۳۶۲

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۰۳۵ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۱۸ و نامه شماره ۹۷۱ - ق مورخ ۷۱/۱۲/۲ و پیرو نامه شماره ۴۲۸۴ مورخ ۷۱/۱۲/۲: «لایحه اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶»^(۱) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ و الحاق دو تبصره به ماده ۷۶ اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۷۱/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید، در جلسه مورخ ۷۱/۱۲/۲۳ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۰۰۱ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۶.

مغایرت لایحه الحاق یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴) با موازین شرع

شماره: ۱۱۳۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱/۲۴

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۹/۴۴۷۷۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۰ دولت در خصوص الحاق یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب تیرماه ۱۳۵۴ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - تبصره زیر به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب تیرماه ۱۳۵۴^(۲) الحاق می گردد.

تبصره - کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه های اجتماعی سابق^(۳)

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴): در مواردی که انجام کار به طور مقطعه به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار می شود کارفرما باید در قراردادی که منعقد می کند مقطعه کار را متعهد نماید که کارکنان خود همچنین کارکنان مقطعه کاران فرعی را نزد سازمان بیمه نماید و کل حق بیمه را به ترتیب مقرر در ماده ۲۸ این قانون بپردازد. پرداخت پنج درصد بهای کل کار مقطعه کار از طرف کارفرما موکول به ارائه مفاسحاسب از طرف سازمان خواهد بود. در مورد مقطعه کارانی که صورت مزد و حق بیمه کارکنان خود را در موعد مقرر به سازمان تسلیم و پرداخت می کنند معادل حق بیمه پرداختی بنا به درخواست سازمان از مبلغ مذکور آزاد خواهد شد. هرگاه کارفرما آخرین قسط مقطعه کار را بدون مطالبه مفاسحاسب سازمان بپردازد مسئول پرداخت حق بیمه مقرر و خسارات مربوط خواهد بود و حق دارد وجوهی را که از این بابت به سازمان پرداخته است از مقطعه کار مطالبه و وصول نماید. کلیه وزارتخانه ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی - همچنین شهرداریها و اتاق اصناف و مؤسسات غیردولتی و مؤسسات خیریه و عام المنفعه مشمول مقررات این ماده می باشند.

(۳) ماده ۲۹ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴/۴/۳): نه درصد از مأخذ محاسبه حق بیمه مذکور در ماده ۲۸ این قانون حسب مورد برای هزینه های ناشی از موارد مذکور در بندهای الف و ب ماده ۳ این قانون تخصیص می یابد و بقیه به سایر تعهدات اختصاص خواهد یافت.

تبصره - غرامت دستمزد ایام بیماری بیمه شدگان که از طرف کارفرما پرداخت نمی شود به عهده سازمان می باشد.

مکلفند، مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقاطعه کاران و مهندسين مشاورى که حداقل یک سال از تاريخ خاتمه، تعليق و يا فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفاصاحساب سازمان تأمین اجتماعی مراجعه ننموده اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقاطعه کاران و مهندسين مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهدارى شده به این سازمان پرداخت نمایند. میزان حق بیمه مطابق قوانین و مقررات مربوطه تعیین و توسط سازمان تأمین اجتماعی اعلام خواهد شد.

نحوه اجرای تبصره به موجب آیین نامه ای خواهد بود که توسط سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد. لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و دوم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۴۷۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۱/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۱۳۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۴: «لایحه الحاق یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴» که در جلسه مورخ بیست و دوم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه بیست و نهم فروردین ماه هفتاد و دو شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

اطلاق ماده واحده از این لحاظ که ممکن است بدهی افراد مذکور قطعی و محرز نباشد و نیز از این لحاظ که ممکن است با اعلام مجدد و مطالبه استناع از پرداختن حق بیمه نداشته باشند خلاف موازین شرعی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۴۴۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۴۷۲ مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۹ و پیرو نامه شماره ۱۱۳۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۴. لایحه شماره ۵۹/۴۴۷۷۲ مورخ ۱۳۶۸/۱۱/۱۰ دولت در خصوص الحاق یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب تیرماه ۱۳۵۴ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - تبصره زیر به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب تیرماه ۱۳۵۴ الحاق می‌گردد.

تبصره - کلیه کارفرمایان موضوع این ماده و ماده ۲۹ قانون بیمه‌های اجتماعی سابق مکلفند، مطالبات سازمان تأمین اجتماعی از مقاطعه‌کاران و مهندسين مشاوري که حداقل یکسال از تاریخ خاتمه، تعلیق و یا فسخ قرارداد آنان گذشته و در این فاصله جهت پرداخت حق بیمه کارکنان شاغل در اجرای قرارداد و ارائه مفاد حساب سازمان تأمین اجتماعی مراجعه ننموده‌اند را ضمن اعلام فهرست مشخصات مقاطعه‌کاران و مهندسين مشاور از محل پنج درصد کل کار و آخرین قسط نگهداری شده به این سازمان پرداخت نمایند.

میزان حق بیمه پس از قطعی شدن طبق قانون و براساس آرای هیأت تجدیدنظر موضوع ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی^(۱) و ابلاغ مجدد به پیمانکار جهت پرداخت بدهی حق

(۱) ماده ۴۴ قانون تأمین اجتماعی: هیأت‌های تجدیدنظر تشخیص مطالبات در تهران با شرکت افراد زیر تشکیل می‌شود:

۱- نماینده وزارت رفاه اجتماعی که ریاست هیأت را به عهده خواهد داشت.

بیمه ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ توسط سازمان تأمین اجتماعی اعلام خواهد شد. نحوه اجرای تبصره به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط سازمان تأمین اجتماعی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۶۷۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۴۴۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۸ و پرو نامه شماره ۴۴۷۲ مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۹: «لایحه الحاق یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴»^(۱) که در جلسه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۹ شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۲- یک نفر از قضات دادگستری به انتخاب وزارت دادگستری.

۳- یک نفر به انتخاب شورای عالی تأمین اجتماعی.

۴- نماینده سازمان به انتخاب رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان

۵- یک نفر به عنوان نماینده کارفرما به انتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران در مورد بازرگانان و صاحبان صنایع یا یک نفر نماینده اتاق اصناف در مورد افراد صنفی و صاحبان حرف و مشاغل آزاد.

آرای هیأت تجدیدنظر قطعی و لازم‌الاجرا است.

تبصره - هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر تاریخ رسیدگی را به کارفرما ابلاغ خواهند کرد و حضور کارفرما برای ادای توضیحات بلامانع است.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۰۵۳ مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۰.

مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران
و دولت پادشاهی عمان با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۱۲۴۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۸

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۹۴۱۴ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۴ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل
هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی عمان که در جلسه علنی روز
چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در
اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم
به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت
پادشاهی عمان مشتمل بر یک مقدمه و ۲۳ ماده تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده
می شود.

موافقتنامه خدمات هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و
دولت پادشاهی عمان در داخل و ورای مرزهای دو کشور

مقدمه

با توجه به اینکه دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی عمان از امضاکنندگان
کنوانسیون بین المللی هواپیمایی غیر نظامی که در تاریخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ (۱۶ آذر ماه
۱۳۲۳) جهت امضا در شیکاگو گشایش یافته بود^(۳) می باشند، علاقه مند هستند

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان آورده می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه
مزبور پس از تأیید نهایی ر. ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۰۶۶ مورخ ۱۳۷۲/۴/۵.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۱ مورخ ۱۳۲۸/۷/۱۴.

توافقنامه‌ای مضاف بر کنوانسیون مذکور به منظور تأسیس خدمات هوایی در حد فاصل و فرای مرزهای دو کشور به عمل آورند، که مفاد مورد توافق به شرح ذیل است:

ماده ۱- تعاریف

تعاریف قید شده در ذیل جهت این توافقنامه منظور گردیده است، مگر اینکه مفاهیم آن به غیر از آنچه تعریف شده تغییرپذیرد که عنوان می‌گردد:

الف - واژه «کنوانسیون» به معنای کنوانسیون بین‌المللی هواپیمای غیر نظامی است، که در تاریخ ۷ دسامبر ۱۹۴۴ (۱۶ آذر ماه ۱۳۲۳) جهت امضای شیکاگو گشایش یافته بود، و شامل کلیه ضمایم که در ماده ۹۰ آن کنوانسیون^(۱) قید شده و کلیه ضمایم اصلاحی مربوط به آن که در ماده ۹۰ و ۹۴^(۲) قید گردیده و تاکنون کاربرد داشته و یا مورد تأیید طرفین قرارداد می‌باشد.

ب - واژه «اولیای امور هوانوردی» در خصوص دولت جمهوری اسلامی ایران، معاون وزیر راه و ترابری و رئیس سازمان هواپیمایی غیر نظامی است و یا هر شخص یا گروهی که از جانب ایشان در امر فعلی یا امور مشابهی مسئولیتی را عهده‌دار باشند. و در خصوص دولت پادشاهی عمان وزیر ارتباطات و یا هر شخص و گروهی که از جانب ایشان در امور جاری و یا امور مشابهی مسئولیتی را عهده‌دار باشد.

۱) ماده ۹۰ قانون اجازه الحاق دولت ایران به مقررات هواپیمایی کشوری بین‌المللی (مصوب ۱۳۲۸/۴/۳۰):
 قبول ضمایم مشروحه در بند ۱ ماده ۵۴ از طرف شوری اکثریت دو سوم آرای اعضای شوری را در جلسه‌ای که بدین منظور تشکیل می‌گردد لازم می‌دارد. تصمیمات متخذه بعداً از طرف شوری به هر یک از کشورهای متعاقد ابلاغ خواهد گردید. هر ضمیمه یا اصلاح ضمیمه که به این ترتیب به عمل آمده باشد در ظرف سه ماه پس از ابلاغ آن از طرف شوری به کشورهای متعاقد و یا در خاتمه مدت طویل‌تری که شوری ممکن است تجویز نماید به مورد اجرا گذارده خواهد شد مگر آن که در این مدت اکثریت کشورهای متعاقد مخالفت خود را در شوری به ثبت برسانند. شوری باید به فوریت به کلیه کشورهای متعاقد تاریخ اجرای ضمیمه یا اختلافات مزبور را اعلام نماید.

۲) ماده ۹۴ قانون اجازه الحاق دولت ایران به مقررات هواپیمایی کشوری بین‌المللی (مصوب ۱۳۲۸/۴/۳۰):
 الف - هرگونه پیشنهاد اصلاحی به این قرارداد با اکثریت دو سوم آرای مجمع عمومی صورت خواهد گرفت و پس از آن در مورد کشورهایی که اصلاح مزبور را تصویب نموده باشند در موقعی که مورد اجرا گذارده خواهد شد که به تصویب یک عده کشورهایی که از طرف مجمع تعیین شده‌اند رسیده باشد عده کشورهایی که بدین ترتیب تعیین می‌شوند از دو ثلث مجموع عده کشورهای متعاقد نیابتی کمتر باشد.

ب - هرگاه به عقیده مجمع عمومی اصلاح مزبور از نوعی باشد که اتخاذ چنین رویه‌ای لازم باشد مجمع عمومی ضمن تصمیم نامه خود ممکن است مقرر دارد که هر کشوری که ماده اصلاحی مزبور را در مدت معینی به مورد اجرا نگذارد از تاریخی که اصلاح مزبور به موقع اجرا گذارده می‌شود از عضویت سازمان و مشارکت در این قرارداد محروم خواهد گردید.

ج - واژه «خط‌هوایی معرفی شده» به معنای خط هوایی است که طبق مفاد ماده ۳ این توافقنامه معرفی و مجاز شناخته شده باشد.

د - واژه «سرزمین» در رابطه با یک کشور معنایی دارد که مطابق با مفاد ماده ۲ کنوانسیون^(۱) نسبت به آن اطلاق گردیده.

ه - مفهوم واژه‌های «سرویس هوایی»، «سرویس بین‌المللی هوایی»، «خط هوایی» و «تعریف برای اهداف غیر از تردد» مطابق با تعاریف قید شده در ماده ۹۶ کنوانسیون^(۲) می‌باشد.

و - واژه «ظرفیت» در رابطه با هواپیما به معنای سیزان حمل بار مجاز برای هواپیمای مذکور در یک مسیر و یا بخشی از مسیر می‌باشد.

ز - واژه «ظرفیت» در رابطه با، خدمات به توافق رسیده، به معنای ظرفیت هواپیما با توجه به تعداد دفعات پروازهای عمل شده در مسیر مشخص و یا بخشی از مسیر در مدت زمان معین می‌باشد.

ح - واژه «برنامه مسیر پرواز» عبارت است از برنامه مسیر که به ضمیمه این توافقنامه می‌باشد و شامل هر نوع اصلاحیه که در رابطه با ماده ۱۶ این توافقنامه است و طرفین بر آن توافق دارند. برنامه مسیر پروازی بخشی از این توافقنامه را تشکیل می‌دهد.

ماده ۲-....

ماده ۱۴- مشورت

۱- با توجه به روحیه همکاری نزدیک و به منظور حاصل نمودن اطمینان جهت اجرای

(۱) ماده ۲ قانون اجازه الحاق دولت ایران به مقررات هواپیمایی کشوری بین‌المللی (مصوب ۱۳۲۸/۴/۳۰): از نظر این قرارداد قلمرو یک کشور عبارت خواهد بود از اراضی و آب‌های ساحلی متصل به آن که تحت حاکمیت یا قیمومت، حمایت و یا تحت‌الحماگی آن کشور قرار دارد.

(۲) ماده ۹۶ قانون اجازه الحاق دولت ایران به مقررات هواپیمایی کشوری بین‌المللی (مصوب ۱۳۲۸/۴/۳۰): از نظر این قرارداد عبارات مندرجه در ذیل به این شرح تعریف می‌گردد:

الف - سرویس هوایی عبارت است از هر سرویس منظم هوایی که به وسیله هواپیما برای حمل و نقل عمومی، مسافر، پست و بار تخصیص داده می‌شود.

ب - سرویس هوایی بین‌المللی عبارت است از هر سرویس هوایی که از فضای فوق قلمرو بیش از یک کشور عبور نماید.

ج - شرکت هواپیمایی عبارت است از هر بنگاه حمل و نقل هوایی که یک سرویس هوایی بین‌المللی را فراهم نموده یا عمل نماید.

د - توقف به منظورهای غیرتجاری عبارت است از فرود آمدن به هر منظوری غیر از گرفتن بار، پیاده نمودن مسافر و بار و پست.

توافقنامه و حصول رضایت از اجرای مفاد آن و برنامه‌های ضمیمه، مقامات هواپیمایی طرفین قرارداد هر چند وقت با یکدیگر مشورت خواهند نمود و همچنین در شرایطی که لازم باشد تغییراتی در توافقنامه داده شود در آن مورد خاص مشورت خواهند نمود.

۲- هر یک از طرفین قرارداد ممکن است به صورت کتبی از طرف مقابل قرارداد تقاضای مشورت بنماید که مهلت جهت انجام چنین مشورتی به مدت ۶۰ روز پس از دریافت تقاضا می‌باشد، مگر این که طرفین توافق نمایند که موعد ملاقات در فاصله بیش از ۶ روز انجام گیرد.

ماده ۱۵-...

ماده ۱۶- حل و فصل اختلافات

۱- در صورت بروز اختلاف بین طرفین قرارداد در مورد تفسیر و یا اجرای مفاد این توافقنامه طرفین بایستی در وهله اول تلاش نمایند تا این اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

۲- چنانچه طرفین موفق نشوند از طریق مذاکره این اختلاف را رفع نمایند، می‌توانند توافق نمایند که اختلاف از طریق تصمیماتی که شخص و یا هیأت دیگری می‌گیرد حل گردد و چنانچه به چنین توافقی هم نرسند، این اختلاف باید به تقاضای یکی از طرفین قرارداد جهت تصمیم‌گیری به محکمه داورى سه نفره واگذار شود که در این محکمه هر یک از طرفین قرارداد یک نفر را معرفی می‌کند و نفر سوم مورد تأیید و یا معرفی هر دو طرف می‌باشد. هر یک از طرفین قرارداد شخص مورد نظر خود را باید ظرف ۶۰ روز پس از تاریخ دریافت اطلاعیه کتبی که از طریق کانال دیپلماتیک انجام می‌شود به هیأت داورى معرفی نماید و نفر سوم هیأت داورى باید ظرف ۶۰ روز پس از تعیین این دو نفر مشخص گردد، چنانچه در مدت زمان مشخص شده طرفین نتوانند افراد خود را تعیین نمایند و یا نتوانند نفر سوم را مشخص کنند، لذا براساس تقاضای هر یک از طرفین قرارداد رئیس شورای هواپیمایی بین‌المللی غیرنظامی می‌تواند یک داور و یا داورانی را جهت حل و فصل این مشکل تعیین نمایند. در چنین شرایطی داور نفر سوم از کشور ثالث خواهد بود و به عنوان رئیس هیأت داوران می‌باشد.

۳- طرفین قرارداد طبق تصمیماتی که در پاراگراف ۲ از این ماده اتخاذ شده است عمل خواهند نمود.

ماده ۱۷-...

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و بیست و سه ماده و ضمایم آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و پنجم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۵۳۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۳۴۷ - ق مورخ ۱۳۷۲/۲/۸: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی عمان» مصوب جلسه ۱۳۷۲/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۲ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام گردید:

«اتفاق بند ۲ ماده ۱۶ در مواردی که صلح دعاوی راجع به اموال عمومی و دولتی باشد مغایر اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.»

ضمناً در بند ۲ ماده ۱۴ عدد «۶» به «۶۰» و در ذیل بند ۲ ماده ۱۶ جمله «تعیین نمایند» به «تعیین نماید» تبدیل شود.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۴۳۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۵۳۹ مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۲ و پیرو نامه شماره ۱۲۴۷ - ق مورخ

(۱) اصل یکصد و سی و نهم: صلح دعاوی راجع به اموال عمومی و دولتی یا ارجاع آن به داوری در هر مورد، موکول به تصویب هیأت وزیران است و باید به اطلاع مجلس برسد. در مواردی که طرف دعوی خارجی باشد و در موارد مهم داخلی باید به تصویب مجلس نیز برسد. موارد مهم را قانون تعیین می‌کند.

۱۳۷۲/۲/۸ اصلاحاتی که جهت رفع ایرادهای آن شورای محترم در لایحه شماره ۹۴۱۴ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۴ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی عمان در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی به عمل آمده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ...

موافقتنامه خدمات هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و
دولت پادشاهی عمان در داخل و فرای مرزهای دو کشور

مقدمه - ...

...

ماده ۱- تعاریف ...

ماده ۱۴- مشورت

۱- ...

۲- هر یک از طرفین قرارداد ممکن است به صورت کتبی از طرف مقابل قرارداد تقاضای مشورت بنماید که مهلت جهت انجام چنین مشورتی به مدت ۶۰ روز پس از دریافت تقاضا می باشد، مگر این که طرفین توافق نمایند که موعد ملاقات در فاصله بیش از ۶ روز انجام گیرد.

در سطر بالا عبارت «۶ روز» به «۶۰ روز» تغییر یافت.

ماده ۱۵- امنیت هوایی

...

ماده ۱۶- حل و فصل اختلافات

۱- ...

۲- چنانچه طرفین موفق نشوند از طریق مذاکره این اختلاف را رفع نمایند، می توانند

توافق نمایند که اختلاف از طریق تصمیماتی که شخص و یا هیأت دیگری می‌گیرد حل گردد و چنانچه به چنین توافقی هم نرسند، این اختلاف باید به تقاضای یکی از طرفین قرارداد جهت تصمیم‌گیری به محکمه داورى سه نفره واگذار شود که

در سطر بالا پس از کلمه قرارداد عبارت «و با رعایت قوانین» اضافه گردید.

در این محکمه هر یک از طرفین قرارداد یک نفر را معرفی می‌کند و نفر سوم مورد تأیید و یا معرفی هر دو طرف می‌باشد. هر یک از طرفین قرارداد شخص مورد نظر خود را باید ظرف ۶۰ روز پس از تاریخ دریافت اطلاعیه کتبی که از طریق کانال دیپلماتیک انجام می‌شود به هیأت داورى معرفی نماید و نفر سوم هیأت داورى باید ظرف ۶۰ روز پس از تعیین این دو نفر مشخص گردد، چنانچه در مدت زمان مشخص شده طرفین نتوانند افراد خود را تعیین نمایند و یا نتوانند نفر سوم را مشخص کنند، لذا براساس تقاضای هر یک از طرفین قرارداد رئیس شورای هوایمایی بین‌المللی غیرنظامی می‌توانند یک داور و یا

در سطر بالا کلمه می‌توانند به «می‌تواند» اصلاح گردید.

داورانی را جهت حل و فصل این مشکل تعیین نمایند. در چنین شرایطی داور نفر سوم از

در سطر بالا کلمه نمایند به «نماید» اصلاح گردید.

کشور ثالث خواهد بود و به عنوان رئیس هیأت داوران می‌باشد.

۳-...

ماده ۱۷-...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای اسلامی

شماره: ۴۶۵۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۴۳۲ - ق مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۶ و پیرو نامه شماره ۴۵۳۹ مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۲: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و

دولت پادشاهی عمان^(۱) که در جلسه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو و به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۹ شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۰۶۶ مورخ ۱۳۷۲/۴/۵.

مغایرت لایحه تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها با موازین شرع و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۱۳۳۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۱۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۵۶۸۱ مورخ ۱۳۷۰/۶/۱۸ دولت در خصوص تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- آرای دادگاه‌ها اعم از حکم یا قرار در مواردی که مطابق این قانون قابل تجدیدنظر است به شرح زیر مورد رسیدگی قرار می‌گیرد:

ماده ۲- مرجع بررسی نقض یا تأیید احکام دادگاه‌های کیفری دو، کیفری یک و حقوقی دو، حقوقی یک و نظامی دو، نظامی یک همان محل می‌باشد و چنانچه در محل، دادگاه مربوط نباشد پرونده به نزدیکترین دادگاه هم عرض ارجاع می‌شود.

ماده ۳- مرجع نقض و ابرام آرای دادگاه‌های کیفری یک و حقوقی یک و نظامی یک و مدنی خاص و انقلاب، دیوانعالی کشور می‌باشد.

تبصره - در مواردی که دادگاه حقوقی یک، یا کیفری یک یا نظامی یک به دعاوی در صلاحیت دادگاه حقوقی دو یا کیفری دو یا نظامی دو رسیدگی می‌نماید مرجع تجدیدنظر آرای مربوطه شعبه دیگر همان دادگاه و در صورت نبودن شعبه دیگر نزدیکترین دادگاه هم عرض است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

ماده ۴- هرگاه از رأی دادگاه کیفری دو یا حقوقی دو یا نظامی دو درخواست تجدیدنظر شود، مرجع تجدیدنظر به نحو زیر عمل خواهد نمود:

۱- اگر رأی دادگاه به صورت قرار باشد و قرار نقض شود پرونده را برای رسیدگی ماهوی به دادگاه صادرکننده قرار ارجاع می دهد و دادگاه مکلف به رسیدگی ماهوی است.

۲- اگر رأی دادگاه به صورت حکم باشد در صورتی که حکم را نقض کند باید به اصل دعوی رسیدگی و حکم مقتضی صادر نماید.

۳- در صورتی که متهم را بی گناه بداند حکم را نقض و او را تبرئه می نماید هر چند که محکوم علیه درخواست تجدیدنظر نکرده باشد و تنها دادستان یا یکی دیگر از کسانی که حق تجدیدنظرخواهی دارند، تقاضای تجدیدنظر نموده باشند.

تبصره ۱- در امور حقوقی مرجع تجدیدنظر فقط نسبت به آنچه مورد درخواست تجدیدنظر واقع شده است رسیدگی خواهد نمود و نسبت به آن قسمت از حکم که مورد درخواست تجدیدنظر نمی باشد حق رسیدگی و اظهارنظر ندارد.

تبصره ۲- در احکام کیفری مرجع تجدیدنظر نمی تواند مجازات مقرر در حکم بدوی را تشدید نماید مگر اینکه دادستان از این جهت درخواست تجدیدنظر نموده باشد.

ماده ۵- دیوانعالی کشور در مورد احکام دادگاه های حقوقی یک و کیفری یک و نظامی یک و انقلاب و مدنی خاص به شرح زیر اقدام می نماید:

۱- اگر رأی مطابق قانون و دلایل موجود در پرونده باشد آن را ابرام می کند.

۲- اگر رأی، تجدیدنظر خواسته از نظر احتساب محکوم به یا خسارات یا تعیین مشخصات طرفین دعوی یا تعیین نوع و میزان مجازات و تطبیق عمل با قانون و یا نقایصی نظیر آنها که متضمن اشتباهی باشد که به اساس رأی لطمه وارد نسازد، دیوانعالی کشور اشتباه را رفع و رأی را ابرام خواهد نمود.

۳- هرگاه در تعیین مجازات، اشتباهاً به ماده دیگر قانونی استناد شده ولی از این اشتباه تغییری در میزان مجازات حاصل نشده باشد حکم ابرام، ولی اخطار لازم به محکمه تالی داده خواهد شد. مفاد این بند در مورد بند ۲ نیز اجرا می شود.

ماده ۶- هرگاه رأی از دادگاه فاقد صلاحیت ذاتی صادر شده یا برخلاف قانون صادر شده یا رعایت تشریفات قانونی در آن نشده و عدم رعایت تشریفات مذکور، به درجه ای اهمیت داشته باشد که رأی را از اعتبار قانونی بیاندازد یا بدون توجه به دلایل یا مدافعات

اصحاب دعوی یا با نقض تحقیقات صادر شده باشد، رأی را نقض و به شرح زیر اقدام می‌نماید:

الف - اگر عملی که محکوم علیه به اتهام ارتکاب آن محکوم شده است به فرض ثبوت، جرم نباشد یا مشمول عفو عمومی شده باشد یا به جهتی دیگر از جهات قانونی قابل تعقیب نباشد، دیوانعالی کشور رأی را نقض بلاارجاع می‌نماید.

ب - اگر رأی منقوض، قرار باشد یا حکم به علت نقض تحقیقات نقض شود پس از نقض برای رسیدگی مجدد به همان دادگاه صادرکننده رأی، ارجاع می‌شود.

ج - اگر حکم به علت عدم صلاحیت ذاتی دادگاه نقض شده باشد به دادگاهی که دیوانعالی کشور آن را صالح می‌داند ارجاع و دادگاه مرجوع الیه مکلف به رسیدگی است.

د - در سایر موارد پس از نقض حکم، پرونده جهت رسیدگی مجدد به شعبه دیگر همان دادگاه یا دادگاه هم عرض (به تشخیص دیوانعالی کشور) ارجاع می‌گردد.

تبصره - هرگاه دیوانعالی کشور حکم را به علت نقض تحقیقات نقض می‌کند مکلف است کلیه نواقض تحقیقات را مشروحاً ذکر کند.

ماده ۷ - مرجع رسیدگی پس از نقض رأی در دیوانعالی کشور به شرح زیر اقدام می‌نماید:
الف - در صورت نقض قرار در دیوانعالی کشور، دادگاه مرجوع الیه باید از نظر دیوان متابعت نماید و وارد رسیدگی ماهوی شود.

ب - در صورت نقض حکم به علت نقض تحقیقات، دادگاه مرجوع الیه باید تحقیقات مورد نظر دیوانعالی کشور را انجام دهد و سپس مبادرت به صدور حکم نماید.

ج - در صورت نقض حکم در غیر موارد مذکور دادگاه مرجوع الیه مکلف به تبعیت از نظر دیوانعالی کشور نیست و می‌تواند رأی اصراری صادر نماید. اگر یکی از کسانی که حق درخواست تجدیدنظر را دارد، درخواست تجدیدنظر آن را نماید پرونده مجدداً در دیوانعالی کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد اگر شعبه دیوانعالی کشور استدلال دادگاه را بپذیرد حکم را ابرام می‌نماید والا در هیأت عمومی شعب حقوقی یا کیفری دیوانعالی کشور حسب مورد مطرح می‌شود و در صورتی که نظر شعبه دیوانعالی کشور مورد تأیید قرار گرفت حکم نقض، و دادگاه مرجوع الیه مکلف به تبعیت از نظر هیأت مذکور می‌باشد.

ماده ۸- آرای زیر قابل تجدیدنظر است:

۱- در امور مدنی:

- الف - حکمی که خواسته آن از یک میلیون ریال متجاوز باشد.
- ب - حکمی که مستند به اقرار خواننده در دادگاه نباشد.
- ج - حکمی که مستند به رأی یک یا چند نفر کارشناس که طرفین کتباً رأی آنان را قاطع دعوی قرارداداده باشند، نباشد.
- د - طرفین دعوی کتباً حق تجدیدنظرخواهی خود را ساقط نکرده باشند.
- ه - حکم راجع به متفرعات دعوی، در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر نباشد.

۲- در امور کیفری:

الف - اعدام

- ب - حدود، قصاص نفس و اطراف
- ج - دیه بیش از خمس دیه کامل
- د - ضبط و مصادره اموال
- ه - در صورتی که حداکثر مجازات قانونی جرم بیش از شش ماه حبس یا شلاق یا بیش از یک میلیون ریال جزای نقدی باشد.

۳- آرای دادگاه مدنی خاص:

- الف - آرای راجع به نکاح و طلاق و فسخ نکاح و مهر
- ب - آرای راجع به نسب و وصیت و وصایت و وقف و ثلث و حبس و تولیت.
- ج - حکم راجع به حجر و رفع حجر.
- ۴- قرارهای زیر در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر نباشد:
- الف - قرار ابطال دادخواست یا رد دادخواست که از دادگاه صادر شود.
- ب - قرار رد دعوی یا عدم استماع دعوی.
- ج - قرار سقوط دعوی.
- د - قرار عدم اهلیت یکی از طرفین دعوی.
- تبصره - احکامی که در مرحله تجدیدنظر صادر می شود (به جز در خصوص رأی اصراری) قابل تجدیدنظر مجدد نیست.

ماده ۹- جهات درخواست تجدیدنظر به قرار زیر است:

۱- ادعای عدم اعتبار مدارک استنادی دادگاه یا دروغ بودن شهادت شهود یا فقدان شرایط قانونی شهادت، در شهود.

۲- ادعای مخالف بودن رأی با قانون.

۳- ادعای عدم صلاحیت دادگاه یا عدم صلاحیت قاضی صادرکننده رأی.

۴- ادعای عدم توجه قاضی به دلایل یا مدافعات.

تبصره - اگر درخواست تجدیدنظر به استناد یکی از جهات مذکور در این ماده به عمل آمده باشد مرجع تجدیدنظر در صورت وجود جهتی دیگر می‌تواند به آن جهت هم رسیدگی نماید.

ماده ۱۰- در موارد مذکور در ماده قبل اشخاص زیر حق درخواست تجدیدنظر را دارند:

۱- در مورد احکام حقوقی:

محکوم علیه یا نماینده قانونی یا قائم مقام او مانند وارث - وصی - انتقال گیرنده و به طور کلی هر یک از طرفین که از رأی دادگاه متضرر می‌شود.

۲- در مورد احکام کیفری:

الف - محکوم علیه یا نماینده قانونی او.

ب - شاکی خصوصی یا نماینده قانونی او از جهت براءت متهم یا از حیث ضرر و زیان.

ج - دادستان از جهت براءت متهم یا عدم انطباق حکم با موازین قانونی.

۳- در مورد قرارها:

هر یک از طرفین دعوی که قرار دادگاه به ضرر او صادر شده باشد یا نماینده قانونی آنان.

۴- قاضی صادرکننده حکم چنانچه مجتهد جامع الشرایط نباشد می‌تواند در صورتی که به اشتباه قانونی یا شرعی یا عدم صلاحیت خود پی‌برد درخواست نقض حکم خود را نماید.

ماده ۱۱- مهلت درخواست تجدیدنظر برای اشخاص ساکن ایران ۲۰ روز و برای کسانی که خارج از کشور می‌باشند ۲ ماه از تاریخ ابلاغ رأی می‌باشد.

ماده ۱۲- متقاضی تجدیدنظر باید دادخواست و یا درخواست خود را ظرف مهلت مقرر به دفتر دادگاه صادرکننده رأی و یا دفتر بازداشتگاهی که در آنجا توقیف است تسلیم نماید.

مدیر دفتر دادگاه یا بازداشتگاه باید بلافاصله آنرا ثبت و رسیدی مشتمل بر نام متقاضی و طرف دعوی و تاریخ تسلیم و ذکر شماره ثبت به تقدیم کننده بدهد و در روی کلیه برگهای دادخواست یا درخواست تجدیدنظر همان تاریخ را قید نماید. این تاریخ، تاریخ تجدیدنظرخواهی محسوب می گردد.

دفتر بازداشتگاه مکلف است که پس از ثبت تقاضای تجدیدنظر بلافاصله آن را به دادگاه صادرکننده رأی ارسال نماید دفتر دادگاه صادرکننده رأی در صورتی که تقاضای تجدیدنظر در مهلت قانونی باشد پس از تکمیل رأی در صورتی که تقاضای تجدیدنظر در مهلت قانونی باشد پس از تکمیل پرونده بلافاصله آن را به مرجع تجدیدنظر ارسال می دارد.

تبصره ۱- دادگاه باید در ذیل رأی خود قابل تجدیدنظر بودن یا نبودن رأی و مرجع تجدیدنظر آن را معین نماید.

تبصره ۲- هرگاه ثابت شود که به علت قوه قهریه امکان استفاده از حق تجدیدنظرخواهی در مهلهای مقرر نبوده است، ابتدای مهلت از تاریخ رفع قوه قهریه خواهد بود.

تبصره ۳- متقاضی تجدیدنظر در آرای کیفری باید مبلغ ده هزار ریال بابت هزینه دادرسی بپردازد و در آرای حقوقی هزینه دادرسی برابر مقررات آیین دادرسی مدنی خواهد بود. ماده ۱۳- متقاضی تجدیدنظر باید تمام علل و جهات تقاضای خود را در دادخواست یا درخواست تجدیدنظر تصریح نماید مگر این که آن جهت بعداً حادث شده باشد که در صورت اخیر می تواند برابر مقررات اعاده دادرسی اقدام کند.

ماده ۱۴- در صورتی که تقاضای تجدیدنظر ظرف مهلت مقرر داده شده باشد اجرای حکم تا اتخاذ تصمیم مرجع تجدیدنظر متوقف خواهد شد.

ماده ۱۵- آرای صادره از حیث قطعیت یا عدم قطعیت تابع قانون زمان صدور آنها می باشد.

ماده ۱۶- محکوم علیه می تواند احکام قطعیت یافته هر یک از محاکم را که قابل تجدیدنظر بوده در صورتی که دیوانعالی کشور در مقام تجدیدنظر رسیدگی نکرده باشد از تاریخ قطعیت یافتن حکم تا یک ماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی بنماید. دادستان کل کشور در صورتی که حکم را مخالف شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوانعالی کشور درخواست نقض می نماید. دیوانعالی کشور در صورت نقض حکم

رسیدگی را به دادگاه هم عرض ارجاع می‌دهد. رأی دادگاه در این موارد غیرقابل اعتراض و تجدیدنظر است.

ماده ۱۷- قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاه‌ها و نحوه رسیدگی آنها مصوب ۱۳۶۷/۷/۱۴^(۱) و ماده ۳۵ قانون تشکیل دادگاه‌های کیفری یک و دو و شعب دیوانعالی کشور مصوب ۱۳۶۸^(۲) و تفسیر قانونی آن و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می‌شود.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر هفده ماده و نه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۵۸۱

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

«لایحه تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها» که در جلسه مورخ دوازدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه ۱۳۷۲/۲/۲۶ شورای نگهبان مطرح و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- تبصره ۲ ماده ۴ از این لحاظ که قاضی را ملزم نموده است «حتی در صورتی که مجازات مقرر در حکم بدوی را خلاف شرع می‌داند» آن را تأیید کند خلاف موازین شرع شناخته شد. بلکه مرجع تجدیدنظر می‌تواند حکم مذکور را نقض کند و برای رسیدگی ماهوی مجدداً به

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۷۲۹ مورخ ۱۳۶۷/۸/۱۸.

(۲) ماده ۳۵ قانون تشکیل دادگاه‌های کیفری یک و دو و شعب دیوانعالی کشور (مصوب ۱۳۶۸): هرگاه رئیس دیوانعالی کشور یا دادستان کل کشور آراء هر یک از محاکم اعم از حقوقی، کیفری، مدنی خاص، انقلاب و نظامی را ولو اینکه در مقام تجدیدنظر صادر شده باشد نسبت به موارد تجدیدنظر مذکور در قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاه‌ها و نحوه رسیدگی آنها قابل تجدیدنظر بدانند حق درخواست تجدیدنظر به نحو مندرج در قانون مذکور را دارند. در مورد این ماده مرجع تجدیدنظر مجدد آراء صادره وسیله دادگاه در مقام تجدیدنظر دیوان عالی کشور است.

دادگاه دیگر ارجاع نماید.

۲- اطلاق ذیل بند ج ماده ۷ از این نظر که قاضی دادگاه را مکلف به تبعیت از نظر هیأت عمومی دیوانعالی کشور نموده است خلاف موازین شرعی قضاء شناخته شد.

۳- ماده ۸ از این جهت که موارد تجدیدنظرخواهی را منحصر در بندهای مذکور دانسته است خلاف موازین شرع می باشد.

۴- اطلاق ماده ۹ در مورد بندهای ۱ و ۲ و ۴ در صورتی که درخواست تجدیدنظر مستند به دلیل بینی نباشد که با ارائه به دادگاه بدوی مورد پذیرش همان قاضی واقع می شود خلاف موازین شرعی قضاء شناخته شد.

۵- بند ۴ ماده ۱۰ از این لحاظ که درخواست نقض حکم را مختص به غیر مجتهد جامع الشرائط دانسته است خلاف موازین شرع شناخته شد.

۶- ماده ۱۱ که در تمام موارد برای درخواست تجدیدنظر مهلت تعیین کرده است خلاف موازین شرع است فلذا لازم است مهلت مذکور در ماده ۱۲ و تبصره آن و ماده ۱۴ نیز اصلاح شود.

۷- در ماده ۱۴ اطلاق متوقف شدن حکم نسبت به احکام حقوقی خلاف موازین شرعی است. ۸- در مورد ماده ۱۶:

الف - با توجه به اصلاح ماده ۸ صدر این ماده اصلاح گردد.

ب - اطلاق ماده از این نظر که به دادستان کل کشور اجازه می دهد که حتی در موردی هم که مخالف شرع یا قانون بودن حکم به طوری واضح نباشد که با تذکر به قاضی صادرکننده آن متنبه می گردد درخواست تجدیدنظر نماید خلاف موازین شرع است. و پس از این اصلاح استثناء نمودن مواردی را که دیوانعالی کشور رسیدگی کرده است خلاف موازین شرع است.

ج - اطلاق ذیل ماده که رأی دادگاه مرجوع الیه را مطلقاً غیر قابل اعتراض دانسته است خلاف موازین شرع است.

در تبصره ماده ۶ مناسب است کلمه «می کند» به «کند» اصلاح شود.

در بند ۱ ماده ۱۰ مناسب است اصلاح عبارتی صورت پذیرد.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۷۵۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۲۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۵۸۱ مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۷ و پیرو نامه شماره ۱۳۳۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۹ لایحه شماره ۱۵۶۸۱ مورخ ۱۳۷۰/۶/۱۸ دولت در خصوص تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- آرای دادگاه‌ها اعم از حکم یا قرار در مواردی که مطابق این قانون قابل تجدیدنظر است به شرح زیر مورد رسیدگی قرار می‌گیرد:

ماده ۲- مرجع بررسی نقض یا تأیید احکام دادگاه‌های کیفری دو، کیفری یک و حقوقی دو، حقوقی یک و نظامی دو، نظامی یک همان محل می‌باشد و چنانچه در محل، دادگاه مربوط نباشد پرونده به نزدیکترین دادگاه هم عرض ارجاع می‌شود.

ماده ۳- مرجع نقض و ابرام آرای دادگاه‌های کیفری یک و حقوقی یک و نظامی یک و مدنی خاص و انقلاب، دیوانعالی کشور می‌باشد.

تبصره - در مواردی که دادگاه حقوقی یک، یا کیفری یک یا نظامی یک به دعاوی در صلاحیت دادگاه حقوقی دو یا کیفری دو یا نظامی دو رسیدگی می‌نماید مرجع تجدیدنظر آرای مربوطه شعبه دیگر همان دادگاه و در صورت نبودن شعبه دیگر نزدیکترین دادگاه هم عرض است.

ماده ۴- هرگاه از رأی دادگاه کیفری دو یا حقوقی دو یا نظامی دو درخواست تجدیدنظر شود، مرجع تجدیدنظر به نحو زیر عمل خواهد نمود:

۱- اگر رأی دادگاه به صورت قرار باشد و قرار نقض شود پرونده را برای رسیدگی ماهوی

- به دادگاه صادرکننده قرار ارجاع می دهد و دادگاه مکلف به رسیدگی ماهری است.
- ۲- اگر رأی دادگاه به صورت حکم باشد در صورتی که حکم را نقض کند باید به اصل دعوی رسیدگی و حکم مقتضی صادر نماید.
- ۳- در صورتی که متهم را بی گناه بداند حکم را نقض و او را تبرئه می نماید هر چند که محکوم علیه درخواست تجدیدنظر نکرده باشد و تنها دادستان یا یکی دیگر از کسانی که حق تجدیدنظرخواهی دارند، تقاضای تجدیدنظر نموده باشند.
- تبصره ۱- در امور حقوقی مرجع تجدیدنظر فقط نسبت به آنچه مورد درخواست تجدیدنظر واقع شده است رسیدگی خواهد نمود و نسبت به آن قسمت از حکم که مورد درخواست تجدیدنظر نمی باشد حق رسیدگی و اظهارنظر ندارد.
- تبصره ۲- در احکام کیفری مرجع تجدیدنظر نمی تواند مجازات تعزیری مقرر در حکم بدوی را تشدید نماید مگر اینکه دادستان از این جهت درخواست تجدیدنظر نموده باشد.
- ماده ۵- دیوانعالی کشور در مورد احکام دادگاه های حقوقی یک و کیفری یک و نظامی یک و انقلاب و مدنی خاص به شرح زیر اقدام می نماید:
- ۱- اگر رأی مطابق قانون و دلایل موجود در پرونده باشد آن را ابرام می کند.
- ۲- اگر رأی، تجدیدنظر خواسته از نظر احتساب محکوم به یا خسارات یا تعیین مشخصات طرفین دعوی یا تعیین نوع و میزان مجازات و تطبیق عمل با قانون و یا نقایصی نظیر آنها که متضمن اشتباهی باشد که به اساس رأی لطمه وارد نسازد، دیوانعالی کشور اشتباه را رفع و رأی را ابرام خواهد نمود.
- ۳- هرگاه در تعیین مجازات، اشتباهاً به ماده دیگر قانونی استناد شده ولی از این اشتباه تغییری در میزان مجازات حاصل نشده باشد حکم ابرام، ولی اخطار لازم به محکمه تالی داده خواهد شد. مفاد این بند در مورد بند ۲ نیز اجرا می شود.
- ماده ۶- هرگاه رأی از دادگاه فاقد صلاحیت ذاتی صادر شده یا برخلاف قانون صادر شده یا رعایت تشریفات قانونی در آن نشده و عدم رعایت تشریفات مذکور، به درجه ای اهمیت داشته باشد که رأی را از اعتبار قانونی بیاندازد یا بدون توجه به دلایل یا مدافعات اصحاب دعوی یا با نقض تحقیقات صادر شده باشد، رأی را نقض و به شرح زیر اقدام می نماید:

الف - اگر عملی که محکوم علیه به اتهام ارتکاب آن محکوم شده است به فرض ثبوت، جرم نباشد یا مشمول عفو عمومی شده باشد یا به جهتی دیگر از جهات قانونی قابل تعقیب نباشد، دیوانعالی کشور رأی را نقض بلاارجاع می نماید.

ب - اگر رأی منقوض، قرار باشد یا حکم به علت نقص تحقیقات نقض شود پس از نقض برای رسیدگی مجدد به همان دادگاه صادرکننده رأی، ارجاع می شود.

ج - اگر حکم به علت عدم صلاحیت ذاتی دادگاه نقض شده باشد به دادگاهی که دیوانعالی کشور آن را صالح می داند ارجاع و دادگاه مرجوع الیه مکلف به رسیدگی است.

د - در سایر موارد پس از نقض حکم، پرونده جهت رسیدگی مجدد به شعبه دیگر همان دادگاه یا دادگاه هم عرض (به تشخیص دیوانعالی کشور) ارجاع می گردد.

تبصره - هرگاه دیوانعالی کشور حکم را به علت نقص تحقیقات نقض می کند مکلف است کلیه نواقص تحقیقات را مشروحاً ذکر کند.

ماده ۷- مرجع رسیدگی پس از نقض رأی در دیوانعالی کشور به شرح زیر اقدام می نماید:
الف - در صورت نقض قرار در دیوانعالی کشور، دادگاه مرجوع الیه باید از نظر دیوان متابعت نماید و وارد رسیدگی ماهوی شود.

ب - در صورت نقض حکم به علت نقص تحقیقات، دادگاه مرجوع الیه باید تحقیقات مورد نظر دیوانعالی کشور را انجام دهد و سپس مبادرت به صدور حکم نماید.

ج - در صورت نقض حکم در غیر موارد مذکور دادگاه مرجوع الیه مکلف به تبعیت از نظر دیوانعالی کشور نیست و می تواند رأی اصراری صادر نماید. اگر یکی از کسانی که حق درخواست تجدیدنظر را دارد، درخواست تجدیدنظر آن را نماید پرونده مجدداً در دیوانعالی کشور مورد بررسی قرار می گیرد بعد دیوانعالی کشور استدلال دادگاه را بپذیرد حکم را ابرام می نماید والا در هیأت عمومی شعب حقوقی یا کیفری دیوانعالی کشور حسب مورد مطرح می شود و در صورتی که نظر شعبه دیوانعالی کشور مورد تأیید قرار گرفت حکم نقض، و دادگاه مرجوع الیه با توجه به استدلال هیأت عمومی دیوانعالی کشور حکم مقتضی صادر و رأی اوقطعی است مگر اینکه قاضی صادرکننده حکم پی به اشتباه خود ببرد.

ماده ۸- کلیه آرا در موارد زیر قابل تجدیدنظر است:

- ۱- جایی که قاضی صادرکننده رأی متوجه اشتباه رأی خود شود.
- ۲- جایی که قاضی دیگری پی به اشتباه رأی صادره ببرد به نحوی که اگر به قاضی صادرکننده رأی تذکر دهد متنبه گردد.
- ۳- جایی که ثابت شود قاضی صادرکننده رأی صلاحیت رسیدگی و انشاء رأی را نداشته است.

تبصره - در مورد بندهای ۱ و ۲ مرجع تجدیدنظر رأی را نقض و رسیدگی می نماید و در مورد بند ۳ مرجع تجدیدنظر بدواً به اصل ادعای عدم صلاحیت رسیدگی و در صورت احراز، رسیدگی مجدد را انجام خواهد داد.

ماده ۹- علاوه بر موارد مذکور در ماده ۸ آرای زیر نیز قابل تجدیدنظر می باشد تا چنانچه مرجع تجدیدنظر پس از رسیدگی پی به اشتباه بین حکم و یا عدم صلاحیت دادگاه ببرد، رأی را نقض و رسیدگی مجدد نماید.

۱- در امور مدنی:

- الف - حکمی که خواسته آن از یک میلیون ریال متجاوز باشد.
- ب - حکمی که مستند به اقرار خوانده در دادگاه نباشد.
- ج - حکمی که مستند به رأی یک یا چند نفر کارشناس که طرفین کتباً رأی آنان را قاطع دعوی قرار داده باشند، نباشد.
- د - طرفین دعوی کتباً حق تجدیدنظرخواهی خود را ساقط نکرده باشند.
- ه - حکم راجع به متفرعات دعوی، در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر باشد.

۲- در امور کیفری:

الف - اعدام

- ب - حدود، قصاص نفس و اطراف
- ج - دیه بیش از خمس دیه کامل
- د - ضبط و مصادره اموال
- ه - در صورتی که حداکثر مجازات قانونی جرم بیش از شش ماه حبس یا شلاق یا بیش از یک میلیون ریال جزای نقدی باشد.
- ۳- آرای دادگاه مدنی خاص:

- الف - آرای راجع به نکاح و طلاق و فسخ نکاح و مهر
- ب - آرای راجع به نسب و وصیت و وصایت و وقف و ثلث و حبس و تولیت.
- ج - حکم راجع به حجر و رفع حجر.
- ۴- قرارهای زیر در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر باشد:
- الف - قرار ابطال دادخواست یا رد دادخواست که از دادگاه صادر شود.
- ب - قرار رد دعوی یا عدم استماع دعوی.
- ج - قرار سقوط دعوی.
- د - قرار عدم اهلیت یکی از طرفین دعوی.
- تبصره - احکامی که در مرحله تجدیدنظر صادر می شود (به جز در خصوص رأی اصراری) قابل تجدیدنظر مجدد نیست.
- ماده ۱۰ - جهات درخواست تجدیدنظر به قرار زیر است:
- ۱- ادعای عدم اعتبار مدارک استنادی دادگاه یا دروغ بودن شهادت شهود یا فقدان شرایط قانونی شهادت، در شهود.
- ۲- ادعای مخالف بودن رأی با قانون.
- ۳- ادعای عدم صلاحیت دادگاه یا عدم صلاحیت قاضی صادرکننده رأی.
- ۴- ادعای عدم توجه قاضی به دلایل یا مدافعات.
- تبصره - اگر درخواست تجدیدنظر به استناد یکی از جهات مذکور در این ماده به عمل آمده باشد مرجع تجدیدنظر در صورت وجود جهتی دیگر می تواند به آن جهت هم رسیدگی نماید.
- ماده ۱۱ - در موارد مذکور در ماده قبل اشخاص زیر حق درخواست تجدیدنظر را دارند:
- ۱- در مورد احکام حقوقی:
- محکوم علیه یا نماینده قانونی یا قائم مقام او مانند وارث - وصی - انتقال گیرنده که از رأی دادگاه متضرر می شود.
- ۲- در مورد احکام کیفری:
- الف - محکوم علیه یا نماینده قانونی او.
- ب - شاکی خصوصی یا نماینده قانونی او از جهت برائت متهم یا از حیث ضرر و زیان.
- ج - دادستان از جهت برائت متهم یا عدم انطباق حکم با موازین قانونی.

۳- در مورد قرارها:

هر یک از طرفین دعوی که قرار دادگاه به ضرر او صادر شده باشد یا تماینبه قانونی آنان. ماده ۱۲- مهلت درخواست تجدیدنظر در موارد مذکور در ماده ۹ برای اشخاص ساکن ایران ۲۰ روز و برای کسانی که خارج از کشور می باشند ۲ ماه از تاریخ ابلاغ رأی می باشد.

ماده ۱۳- متقاضی تجدیدنظر باید دادخواست و یا درخواست خود را ظرف مهلت مقرر به دفتر دادگاه صادرکننده رأی و یا دفتر بازداشتگاهی که در آنجا توقیف است تسلیم نماید.

مدیر دفتر دادگاه یا بازداشتگاه باید بلافاصله آنرا ثبت و رسیدی مشتمل بر نام متقاضی و طرف دعوی و تاریخ تسلیم و ذکر شماره ثبت به تقدیم کننده بدهد و در روی کلیه برگهای دادخواست یا درخواست تجدیدنظر همان تاریخ را قید نماید. این تاریخ، تاریخ تجدیدنظرخواهی محسوب می گردد.

دفتر بازداشتگاه مکلف است که پس از ثبت تقاضای تجدیدنظر بلافاصله آن را به دادگاه صادرکننده رأی ارسال نماید دفتر دادگاه صادرکننده رأی در صورتی که تقاضای تجدیدنظر در مهلت قانونی باشد پس از تکمیل رأی در صورتی که تقاضای تجدیدنظر در مهلت قانونی باشد پس از تکمیل پرونده بلافاصله آن را به مرجع تجدیدنظر ارسال می دارد.

تبصره ۱- دادگاه باید در ذیل رأی خود قابل تجدیدنظر بودن یا نبودن رأی و مرجع تجدیدنظر آن را معین نماید.

تبصره ۲- هرگاه ثابت شود که به علت قوه قهریه امکان استفاده از حق تجدیدنظرخواهی در مهلت های مقرر نبوده است، ابتدای مهلت از تاریخ رفع قوه قهریه خواهد بود.

تبصره ۳- متقاضی تجدیدنظر در آرای کیفری باید مبلغ ده هزار ریال بابت هزینه دادرسی بپردازد و در آرای حقوقی هزینه دادرسی برابر مقررات آیین دادرسی مدنی خواهد بود.

ماده ۱۴- متقاضی تجدیدنظر باید تمام علل و جهات تقاضای خود را در دادخواست یا درخواست تجدیدنظر تصریح نماید مگر این که آن جهت بعداً حادث شده باشد که در صورت اخیر می تواند برابر مقررات اعاده دادرسی اقدام کند.

ماده ۱۵- در صورتی که تقاضای تجدیدنظر ظرف مهلت مقرر داده شده باشد اجرای

حکم در امور کیفری تا اتخاذ تصمیم مرجع تجدیدنظر متوقف خواهد شد.
ماده ۱۶- آرای صادره از حیث قطعیت یا عدم قطعیت تابع قانون زمان صدور آنها می باشد.

ماده ۱۷- محکوم علیه می تواند احکام قطعیت یافته هر یک از محاکم را که قابل تجدیدنظر بوده در صورتی که دیوانعالی کشور در مقام تجدیدنظر رسیدگی نکرده باشد از تاریخ قطعیت یافتن حکم تا یک ماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی بنماید دادستان کل کشور در صورتی که حکم را مخالف بین با شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوانعالی کشور درخواست نقض می نماید. دیوانعالی کشور در صورت نقض حکم رسیدگی را به دادگاه هم عرض ارجاع می دهد. رأی دادگاه در غیر موارد مذکور در ماده ۸ غیر قابل اعتراض و تجدیدنظر است.

ماده ۱۸- قانون تعیین موارد تجدیدنظر احکام دادگاه ها و نحوه رسیدگی آنها مصوب ۱۳۶۷/۷/۱۴ و ماده ۳۵ قانون تشکیل دادگاه های کیفری یک و دو و شعب دیوانعالی کشور مصوب ۱۳۶۸ و تفسیر قانونی آن و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می شود.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ۱۸ ماده و ۱۰ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۰۷۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۷۵۶- ق مورخ ۷۲/۵/۲۳ و ۱۳۳۰- ق مورخ ۱۳۷۲/۲/۱۹ و پیرو نامه شماره ۲۵۸۱ مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۷: «لایحه تجدیدنظر آرای دادگاه ها»^(۱) اعاده شده از سوی شورای نگهبان که مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ هفدهم مرداد ماه

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۲۱ مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۱.

یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۲۴ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور با قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۱۴۳۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۲۶

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۸۴۵۹۴ مورخ ۱۳۷۰/۴/۹ دولت در خصوص تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱- به منظور انجام وظایف مشروح زیر سازمان پزشکی قانونی کشور که در این قانون به اختصار سازمان نامیده می شود زیر نظر رئیس قوه قضائیه تشکیل می گردد.

۱- اظهار نظر در امور پزشکی قانونی و کارشناسی آن، کالبدشکافی و انجام امور آزمایشگاهی و پاراکلینیکی به دستور مراجع ذی صلاح قضایی.

۲- پاسخ به استعلامات ادارات و سازمانهای وابسته به قوه قضائیه و سایر دستگاههای دولتی.

۳- اجرای برنامه های کارآموزی پزشکی قانونی و بررسی صلاحیت علمی داوطلبان خدمت پزشکی قانونی در سازمان.

۴- همکاری علمی و انجام امور آموزشی و پژوهشی مورد نیاز دانشگاه ها که برای پیشبرد اهداف سازمان و دانشگاه ها مفید می باشد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۰۱ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷.

۵- تبادل اطلاعات علمی مورد نیاز با مراکز آموزشی و پژوهشی داخل و خارج کشور.
تبصره ۱- اظهار نظر پزشکی قانونی باید مستدل، روشن و متضمن شرح مشهودات و معاینات و مبتنی بر مدارک و ملاحظات علمی و آزمایشگاهی و با استفاده از تکنیکهای مدرن و نتیجه گیری کافی باشد.

تبصره ۲- متخلفین از انجام دستورهای مقامات ذیصلاح قضایی، مشمول حکم مندرج در قسمت اخیر ماده ۱۹ قانون آیین دادرسی کیفری^(۱) خواهند بود.
ماده ۲-...

ماده ۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی مکلفند با اعلام نیاز سازمان به استفاده از خدمات پزشکی و پیراپزشکی افراد متبوع آنان فوراً فرد مورد نیاز را در مدت اعلامی سازمان به پزشکی قانونی مأمور نمایند. حق الزحمه فرد مورد نیاز در خارج از وقت اداری براساس تعرفه سازمان پرداخت می‌شود.
تبصره - تعرفه پرداخت حق الزحمه پزشکان و پیراپزشکان مورد نیاز توسط رئیس سازمان تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.
ماده ۶-...

ماده ۸- مشمولین قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب ۱۳۶۷/۱/۳۰^(۲) که به خدمت سازمان در می‌آیند در صورتی که حداقل مدت ده سال در مناطق غیرمجاز مذکور در قانون اصلاح موادی از قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب ۱۳۶۷/۱/۳۰^(۳) و حسب مورد مدت ۳ تا ۵ سال در مناطق مجاز در سازمان خدمت نمایند از انجام خدمت موضوع قانون مزبور معاف خواهند بود. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط سازمان با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین خواهد شد.

ماده ۱۱- آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف ۶ ماه با هماهنگی سازمان و وزارت دادگستری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

(۱) ماده ۱۹ قانون آیین دادرسی کیفری (اصلاحی ۱۳۳۵): ... کلیه ضابطین دادگستری مکلفند دستور مقامات قضایی را انجام داده و اجرا نمایند. متخلفین از طرف دادستان در دادگاه شهرستان تعقیب و به انفصال موقت از یک ماه تا شش ماه از خدمت دولت محکوم خواهند شد و به حکم دادگاه شهرستان قطعی است.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۲۶۰۳ مورخ ۱۳۶۷/۳/۱۶.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۵۳ مورخ ۱۳۷۰/۶/۳۱.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر یازده ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و یکم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۶۵۴

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۴۳۳ - ق مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۶: «لایحه تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور» که در جلسه مورخ بیست و یکم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۹ شورای نگهبان مطرح و بدین شرح اعلام نظر می‌گردد:

ماده ۵ خلاف اصول ۵۷ و ۲۸ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

یادآوری می‌نماید که مرجع تصویب آیین‌نامه در ماده ۸ را مشخص فرمایند.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۶۵۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۶۵۴ مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۹ و پیرو نامه شماره ۱۴۳۳ - ق مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۶، لایحه شماره ۸۴۵۹۴ مورخ ۱۳۷۰/۴/۹ دولت در خصوص

(۱) اصل پنجاه و هفتم: همین مجموعه، صفحه ۵۶.

اصل بیست و هشتم: هر کس حق دارد شغلی را که بدان مایل است و مخالف اسلام و مصالح عمومی و حقوق دیگران نیست برگزیند. دولت موظف است با رعایت نیاز جامعه به مشاغل گوناگون، برای همه افراد امکان اشتغال به کار و شرایط مساوی را برای احراز مشاغل ایجاد نماید.

تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- به منظور انجام وظایف مشروح زیر سازمان پزشکی قانونی کشور که در این قانون به اختصار سازمان نامیده می‌شود زیر نظر رئیس قوه قضائیه تشکیل می‌گردد.

۱- اظهارنظر در امور پزشکی قانونی و کارشناسی آن، کالبدشکافی و انجام امور آزمایشگاهی و پاراکلینیکی به دستور مراجع ذیصلاح قضایی.

۲- پاسخ به استعلامات ادارات و سازمانهای وابسته به قوه قضائیه و سایر دستگاههای دولتی.

۳- اجرای برنامه‌های کارآموزی پزشکی قانونی و بررسی صلاحیت علمی داوطلبان خدمت پزشکی قانونی در سازمان.

۴- همکاری علمی و انجام امور آموزشی و پژوهشی مورد نیاز دانشگاه‌ها که برای پیشبرد اهداف سازمان و دانشگاه‌ها مفید می‌باشد.

۵- تبادل اطلاعات علمی مورد نیاز با مراکز آموزشی و پژوهشی داخل و خارج کشور.

تبصره ۱- اظهارنظر پزشکی قانونی باید مستدل، روشن و متضمن شرح مشهودات و معاینات و مبتنی بر مدارک و ملاحظات علمی و آزمایشگاهی و با استفاده از تکنیکهای مدرن و نتیجه‌گیری کافی باشد.

تبصره ۲- متخلفین از انجام دستورهای مقامات ذیصلاح قضایی، مشمول حکم مندرج در قسمت اخیر ماده ۱۹ قانون آیین دادرسی کیفری خواهند بود.

ماده ۲- ...

ماده ۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی مکلفند با اعلام ضرورت سازمان به استفاده از خدمات پزشکی و پیراپزشکی افراد تابعه آنان

فوراً فرد مورد نیاز را در پس از جلب رضایت او در مدت اعلامی سازمان به پزشکی قانونی مأمور نمایند. حق الزحمه فرد مورد نیاز در خارج از وقت اداری براساس تعرفه سازمان پرداخت می شود.

تبصره - تعرفه پرداخت حق الزحمه پزشکان و پیراپزشکان مورد نیاز توسط رئیس سازمان تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد.

ماده ۶-....

ماده ۸- مشمولین قانون مربوط به خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب ۱۳۶۷/۱/۳۰ که به خدمت سازمان در می آیند در صورتی که حداقل مدت ده سال در مناطق غیرمجاز مذکور در قانون اصلاح مواد از قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان مصوب ۱۳۶۷/۱/۳۰ و حسب مورد مدت ۳ تا ۵ سال در مناطق مجاز در سازمان خدمت نمایند از انجام خدمت موضوع قانون مزبور معاف خواهند بود. آیین نامه اجرایی این ماده توسط سازمان با همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تدوین و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

ماده ۱۱- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف ۶ ماه با هماهنگی سازمان و دادگستری جمهوری اسلامی ایران و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ۱۱ ماده و ۶ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هفتم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۹۶۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۶۵۳ - ق مورخ ۷۲/۴/۲۸ و ۱۴۳۳ - ق مورخ ۷۲/۲/۲۶ و پیرو نامه شماره ۴۶۵۴ مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۹: «لایحه تشکیل سازمان پزشکی قانونی

کشور»^(۱) که در جلسه مورخ بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۳ شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی با قانون اساسی

شماره: ۱۵۲۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۳/۸

شورای محترم نگهبان

طرح ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۹ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۳/۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - قبول هرگونه پورسانت از قبیل وجه، مال، سند پرداخت وجه یا تسلیم مال تحت هر عنوان به طور مستقیم یا غیرمستقیم در رابطه با معاملات خارجی قوای سه گانه، سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی، نیروهای مسلح، نهادهای انقلابی، شهرداریها و کلیه تشکیلات وابسته به آنها ممنوع است. مرتکب علاوه بر رد پورسانت یا معادل آن به دولت به حبس تعزیری از ۲ تا ۵ سال و جزای نقدی برابر پورسانت محکوم می‌گردد.

تبصره ۱ - مجازات شروع به این جرم حداقل مجازات مقرر در ماده مذکور است و در صورتی که نفس عمل انجام شده نیز جرم باشد مرتکب به مجازات آن جرم نیز محکوم خواهد شد.

تبصره ۲ - در متن ماده واحده رد پورسانت یا معادل آن به دولت از مورخه ۱۳۵۸/۱/۱ مجری خواهد بود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

تبصره ۳- در صورتی که قبول پورسانت با اطلاع مسؤول دستگاه ذی ربط باشد و تماماً به حساب خزانه واریز شود دریافت کننده مشمول ماده فوق نخواهد بود.
طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۸۳۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۳/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

پیرو نامه شماره ۴۷۷۳ مورخ ۱۶/۳/۷۲^(۱) و عطف به نامه شماره ۱۵۲۲ - ق تاریخ ۱۳۷۲/۳/۸: «طرح ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی» که در جلسه مورخ چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:
اطلاق ماده واحده از این نظر که اجازه می دهد در موردی که پرداخت پورسانت در عرف تجارت بین الملل مرسوم باشد حتی به نفع خریدار واقعی اخذ نشود، موجب اضرار به دولت و نهادها و سازمانهای مذکور در ماده است و خلاف قانون اساسی است و در این رابطه تبصره ۳ به نحوی که تنظیم شده است رافع اشکال نیست.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۶۵۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۳/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۸۳۸ مورخ ۲۳/۳/۱۳۷۲ و پیرو نامه شماره ۱۵۲۲ - ق مورخ

(۱) تقاضای استعفاء براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (همین مجموعه، صفحه ۲).

۱۳۷۲/۳/۸: طرح ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۹ تصویب شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - قبول هرگونه پورسانت از قبیل وجه، مال، سند پرداخت وجه یا تسلیم مال تحت هر عنوان به طور مستقیم یا غیرمستقیم در رابطه با معاملات خارجی قوای مه گانه، سازمانها، شرکتها و مؤسسات دولتی، نیروهای مسلح، نهادهای انقلابی، شهرداریها و کلیه تشکیلات وابسته به آنها ممنوع است. مرتکب علاوه بر رد پورسانت یا معادل آن به دولت به حبس تعزیری از ۲ تا ۵ سال و جزای نقدی برابر پورسانت محکوم می‌گردد.

تبصره ۱- مجازات شروع به این جرم حداقل مجازات مقرر در ماده مذکور است و در صورتی که نفس عمل انجام شده نیز جرم باشد مرتکب به مجازات آن جرم نیز محکوم خواهد شد.

تبصره ۲- در متن ماده واحده رد پورسانت یا معادل آن به دولت از مورخه ۱۳۵۸/۱/۱ مجری خواهد بود.

تبصره ۳- در صورتی که شخص حقیقی یا حقوقی طرف معامله، پورسانت می‌پردازد موضوع به اطلاع مسؤول دستگاه ذی ربط رسانده می‌شود و وجه مزبور دریافت و تماماً به حساب خزانه واریز می‌گردد در این صورت اقدام کننده مشمول ماده فوق نخواهد بود.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و مه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هفتم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۹۶۴

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۵۲۲ - ق مورخ ۷۲/۳/۸ و ۱۶۵۷ - ق مورخ ۷۲/۴/۲۸ و
 پیرو نامه شماره ۴۸۳۸ مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۳: «طرح ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات
 خارجی»^(۱) که در تاریخ بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی
 مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۳
 شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون
 اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۵/۲۱.

مغایرت لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۱۵۶۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۳۰۸۴۵ مورخ ۱۳۷۱/۵/۱۲ دولت در خصوص چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۷۲/۳/۳۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

قسمت اول - اهداف:

ماده ۱- به منظور تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی، به دولت اجازه داده می شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید:

الف - منطقه آزاد جزیره کیش

ب - منطقه آزاد قشم

ج - منطقه آزاد چاه بهار (طبق نقشه پیوست)

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۵۰ مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۵.

تبصره ۱- مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موضوع این قانون برخوردار خواهند بود.
تبصره ۲- ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲-...

ماده ۵- شورایعالی به ریاست رئیس جمهور و عضویت وزرای امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، کشور، اطلاعات، فرهنگ و ارشاد اسلامی، کار و امور اجتماعی، راه و ترابری، صنایع، رئیس کل بانک مرکزی و رئیس اطاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران به عنوان عالیترین نهاد سیاستگذاری مناطق آزاد تجاری - صنعتی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- سه نفر از نمایندگان مجلس با معرفی کمیسیونهای صنایع و معادن، برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارایی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در جلسات شورایعالی شرکت خواهند نمود. ناظران موظفند سالیانه گزارش کتبی جماعی به مجلس تقدیم نمایند.

تبصره ۲- شورایعالی دارای یک دبیرخانه خواهد بود که زیر نظر رئیس جمهور تشکیل می‌شود و وظایف این دبیرخانه با تصویب شورایعالی خواهد بود.

تبصره ۳- جلسات شورایعالی با حضور دو سوم اعضا رسمیت خواهد داشت و مصوبات با اکثریت نصف به علاوه یک مجموع اعضا اعتبار خواهد یافت.

تبصره ۴- شورایعالی موظف است هر شش ماه یکبار گزارشی از پیشرفت امور و عملکرد مناطق آزاد را به کمیسیونهای برنامه و بودجه، صنایع و بازرگانی مجلس ارسال نماید.

ماده ۶- وظایف شورایعالی عبارتند از:

الف - تدوین آیین‌نامه‌ها و هماهنگ نمودن کلیه فعالیتهای هر منطقه.

ب - تهیه و پیشنهاد اساسنامه سازمان و شرکتهای تابعه به هیأت وزیران جهت تصویب.

ج - تصویب برنامه‌های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه و عملکرد صورتهای مالی سازمانهای مناطق.

د - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی مناطق با نظر فرماندهی کل قوا.

ه - اعمال نظارت عالیه بر فعالیتهای مناطق.

ماده ۷-...

ماده ۸- سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد. اعضای هیأت مدیره توسط شورایعالی انتخاب خواهد شد. مدیرعامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده خواهد داشت، به موجب حکم ریاست جمهوری و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی در زمینه‌های اقتصادی و زیربنایی منطقه می‌باشد. انتخاب مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال بوده و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

عزل مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره با همان مراجع انتخاب‌کننده می‌باشد. شورای عالی مسئولیت و اختیار مجامع عمومی سازمان هر منطقه را به عهده دارد.

ماده ۹- ارگانهای اجرایی کشور به یکی از دو روش زیر نسبت به اعمال تصدی و حاکمیت دولت در منطقه اقدام می‌نمایند.

الف - طی حکمی اختیارات به رئیس منطقه تفویض می‌گردد.

ب - با موافقت رئیس منطقه به فرد واجد شرایط حکم داده می‌شود.

تبصره - قوه قضائیه با تشخیص رئیس قوه واحدهای مورد نیاز را در هر منطقه مستقر می‌نماید. این واحدها تابع قوانین قضایی کشور خواهند بود.

ماده ۱۰- سازمان هر منطقه مجاز است با تصویب شورایعالی نسبت به تشکیل شرکتهای لازم که طبق موازین قانون تجارت تشکیل می‌شود، اقدام نماید.

قسمت چهارم - مقررات عمومی

ماده ۱۱- سازمان و شرکتهای تابع آن مجاز هستند قراردادهای لازم را با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی منعقد نمایند و با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای انجام طرحهای عمرانی و تولیدی مشارکت کنند. اختلافها و دعاوی ناشی از قراردادهای منعقد شده حسب توافقات و تعهدهای قراردادی دو طرف، رسیدگی و حل و فصل می‌شود.

ماده ۱۲- وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسه‌ها و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت می‌توانند برای ارائه تسهیلات و خدمات در محدوده هر منطقه، قراردادهای لازم را در حدود مصوبه‌های شورایعالی با سازمان یا شرکتهای تابع آن منعقد نمایند. شرایط اینگونه قراردادهای به نحوی خواهد بود که موجب حفظ موقعیت رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها گردد.

ماده ۱۳- سازمان هر منطقه می‌تواند با تصویب شورایعالی در مقابل انجام خدمات شهری و فراهم نمودن تسهیلات مواصلاتی، بهداشت، امور فرهنگی، آموزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن منطقه عوارض اخذ نماید.

ماده ۱۴-...

ماده ۱۵- مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی و صدور روادید ویژه برای مناطق به موجب آیین‌نامه‌هایی خواهد بود که پس از تأیید شورای عالی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶- اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت پانزده سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضای پانزده سال تابع مقررات ویژه مالیاتی خواهند بود که به پیشنهاد شورایعالی و تصویب دولت به مجلس شورای اسلامی تقدیم خواهد شد.

ماده ۱۷- مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در محدوده هر منطقه توسط شورایعالی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. مبادلات بازرگانی مناطق با سایر نقاط کشور اعم از مسافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می‌باشد.

ماده ۱۸- واردات کالای تولید شده در منطقه آزاد به سایر نقاط کشور، تا حد ارزش افزوده در آن منطقه با تصویب شورایعالی از پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می‌باشند.

ماده ۱۹-...

ماده ۲۱- ضوابط عملیات و معاملات پولی و بانکی در مناطق توسط شورای پول و اعتبار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با هدف حفظ امکانات رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها تهیه می‌گردد و توسط هر منطقه اجرا می‌شود.

ماده ۲۲- سازمان می‌تواند برای اجرای طرحهای زیربنایی و تولیدی در قالب برنامه و بودجه مصوب خود نسبت به تأمین و تضمین اعتبار از منابع داخلی و خارجی یا تصویب

شورایعالی اقدام نماید. بازپرداخت این اعتبارات فقط از محل درآمدهای سازمان انجام خواهد شد.

ماده ۲۳- ورود و خروج سرمایه و سود حاصل از فعالیتهای اقتصادی در هر منطقه، آزاد می باشد. مقررات لازم برای جلب و حمایت سرمایه گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیتهای هر منطقه توسط شورایعالی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۴- سازمان هر منطقه می تواند با تصویب شورایعالی و از محل دارایی های خود یا از طریق عقد قرارداد با بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه نسبت به تضمین سرمایه های خارجی در مقابل خسارات ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن تا حد تعهدات مندرج در قراردادهای مربوطه اقدام نماید.

ماده ۲۵- ثبت شرکتها و مالکیتهای صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتیها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه، توسط سازمان آن منطقه با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی^(۱) طبق ضوابط مصوب شورایعالی انجام می شود.

ماده ۲۶- سازمان می تواند در محلهای لازم دفتر نمایندگی تأسیس نماید.

ماده ۲۷- نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن به اتباع کشور در محدوده هر منطقه که در مالکیت دولت باشد طبق مقررات مصوب شورایعالی و با رعایت برنامه های عمرانی هر منطقه تعیین می گردد.

سازمان هر منطقه مسئول اجرای مقررات مربوط خواهد بود.

تبصره ۱- اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز و فروش آن مطلقاً ممنوع است.

تبصره ۲- ساکنین ایرانی جزایر موضوع مناطق آزاد همانند سایر نقاط کشور دارای کلیه حقوق مالکیت عرصه و اعیان می باشند. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است برابر قوانین و مقررات سند مالکیت به نام اشخاص صادر نمایند.

ماده ۲۸- اعضای موضوع ماده ۵ این قانون، رئیس و مدیران سازمان هر منطقه، مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره شرکتهای تابعه، کلیه وزرا و رؤسای سازمانهای دولتی، رؤسای قوه قضائیه و دیوانعالی کشور و دیوان عدالت اداری، دادستان کل کشور، رئیس سازمان بازرسی کل کشور و معاونان و مشاوران آنان و نمایندگان مجلس، استانداران،

(۱) اصل هشتاد و یکم: دادن امتیاز تشکیل شرکتها و مؤسسات در امور تجاری و صنعتی و کشاورزی و معادن و خدمات به خارجیان مطلقاً ممنوع است.

شهرداران و معاونان ایشان مجاز به داشتن سهام در شرکتیایی که توسط سازمان هر منطقه ایجاد می شود و همچنین شرکتهای خصوصی که در محدوده منطقه فعالیت دارند نمی باشند. (۱)

ماده ۲۹- آیین نامه های اجرایی این قانون توسط شورایعالی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ۲۹ ماده و ۹ تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ سی و یکم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۸۸۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۵۶۵ - ق مورخ ۷۲/۴/۵، لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه مورخ سی و یکم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۴/۶ شورای نگهبان مطرح و پس از بحث و بررسی، نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

- ۱- محدوده بندهای الف و ب ماده یک ابهام دارد، مراد کل جزیره است یا بخشی از آن پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۲- تشکیل شورایعالی با کیفیت مذکور در ماده ۵ و وظایف مذکور در ماده ۶ خلاف اصول

(۱) نامه شماره ۱۶۰۱ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۲ رئیس مجلس شورای اسلامی:

شورای محترم نگهبان

پیرو نامه شماره ۱۵۶۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۵ عبارت «و وابستگان درجه یک آنان» از انتهای سطر ششم ماده ۲۸ لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران بعد از کلمه «ایشان» در نسخه ارسالی از قلم افتاده است، مراتب جهت اظهار نظر آن شورای محترم ابلاغ می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

- ۶۰ (۱) و ۱۳۸ قانون اساسی (۲) شناخته شد.
- ۳- محدود کردن رئیس جمهور در انتخاب مدیرعامل از میان اعضای هیأت مدیره در ماده ۸ خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.
- ۴- ماده ۹ کلاً خلاف قانون اساسی شناخته شد.
- ۵- ماده ۱۱ خلاف قانون اساسی می باشد. اگر قید شود با رعایت اصول قانون اساسی رفع اشکال خواهد شد.
- ۶- صدور روادید در ماده ۱۵ برای ایرانیان خلاف اصل ۳۳ قانون اساسی (۳) شناخته شد.
- ۷- تعیین ضوابط عملیات و معاملات پولی و بانکی در مناطق توسط شورای پول و اعتبار بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در ماده ۲۱ خلاف اصل ۸۵ قانون اساسی (۴) شناخته شد.
- ۸- با توجه به اینکه موارد ۵ و ۶ خلاف قانون اساسی شناخته شد، کلیه مواردی که در این شورا به نحوی مطرح شده باید اصلاح شود، بنابراین مواد ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵ و ۲۷ که به نحوی شورایعالی را مداخلیت داده است خلاف قانون اساسی می باشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۸۱۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۸۸۶ مورخ ۱۳۷۲/۴/۷ و پیرو نامه شماره ۱۵۶۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۵، لایحه شماره ۲۰۸۴۵ مورخ ۱۳۷۱/۵/۱۲ دولت در خصوص چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز یکشنبه

(۱) اصل شصتم: اعمال قوه مجریه جز در ابوری که در این قانون مستقیماً برعهده رهبری گذارده شده از طریق رئیس جمهور و وزرا است.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

(۳) اصل سی و سوم: هیچ کس را نمی توان از محل اقامت خود تبعید کرد یا از اقامت در محل مورد علاقه اش ممنوع یا به اقامت در محلی مجبور ساخت، مگر در مواردی که قانون مقرر می دارد.

(۴) همین مجموعه، صفحه ۴۳.

مورخ ۱۳۷۲/۶/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

قسمت اول - اهداف:

ماده ۱- به منظور تسریع در انجام امور زیربنایی، عمران و آبادانی رشد و توسعه اقتصادی، سرمایه گذاری و افزایش درآمد عمومی، ایجاد اشتغال سالم و مولد، تنظیم بازار کار و کالا، حضور فعال در بازارهای جهانی و منطقه ای، تولید و صادرات کالاهای صنعتی و تبدیلی و ارائه خدمات عمومی، به دولت اجازه داده می شود مناطق ذیل را به عنوان مناطق آزاد تجاری و صنعتی براساس موازین قانونی و این قانون اداره نماید:

الف - منطقه آزاد جزیره کیش طبق نقشه پیوست.

ب - منطقه آزاد قشم حداکثر به وسعت سیصد کیلومتر مربع بهم پیوسته در ضلع شمال شرق جزیره در محدوده ای که هیأت وزیران تعیین خواهد نمود.

ج - منطقه آزاد چاه بهار (طبق نقشه پیوست)

تبصره ۱- مناطق آزاد از تسهیلات و امتیازات موضوع این قانون برخوردار خواهند بود.

تبصره ۲- ایجاد مناطق جدید و تعیین محدوده آنها بنا به پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود.

ماده ۲- درآمد سازمانهای مناطق آزاد صرفاً بایستی در چارچوب بودجه سالیانه که به تصویب هیأت وزیران می رسد هزینه گردد. کمک های سازمان جهت عمران و آبادانی سایر نواحی (با اولویت نواحی همجوار) صرفاً با تصویب هیأت دولت امکان پذیر بوده و هرگونه کمک دیگری تصرف غیرقانونی در اموال عمومی محسوب خواهد شد.

قسمت دوم - تعاریف:

ماده ۳- در این قانون واژه های زیر به جای عبارتهای مشروح مربوط به کار می رود.

کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران.

منطقه: منطقه آزاد تجاری - صنعتی.

سازمان: سازمان هر منطقه آزاد تجاری - صنعتی.

مجلس: مجلس شورای اسلامی.

قسمت سوم وظایف:

ماده ۴- هیأت وزیران مسئولیت:

الف - تصویب آیین نامه ها و هماهنگی نمودن کلیه فعالیت های هر منطقه.

ب - تصویب اساسنامه سازمان و شرکت های تابعه.

ج - تصویب برنامه های عمرانی، فرهنگی، بودجه سالانه و عملکرد صورتهای مالی سازمان های مناطق.

د - تصویب مقررات امنیتی و انتظامی مناطق با تأیید فرماندهی کل قوا.

ه - اعمال نظارت عالیه بر فعالیت های مناطق.

را به عهده خواهد داشت.

ماده ۵- هر منطقه توسط سازمانی که به صورت شرکت با شخصیت حقوقی مستقل تشکیل می گردد و سرمایه آن متعلق به دولت است اداره می شود. این شرکتها و شرکتهای وابسته از شمول قوانین و مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی بوده و متحصراً بر اساس این قانون و اساسنامه مربوط اداره خواهند شد و در موارد پیش بینی نشده در این قانون و اساسنامه، تابع قانون تجارت خواهند بود.

ماده ۶- سازمان توسط هیأت مدیره متشکل از سه یا پنج نفر اداره خواهد شد. اعضای هیأت مدیره توسط هیأت وزیران انتخاب خواهند شد. مدیرعامل سازمان که ریاست هیأت مدیره را به عهده خواهد داشت، به موجب حکم ریاست جمهوری و از میان اعضای هیأت مدیره منصوب و بالاترین مقام اجرایی در زمینه های اقتصادی و زیربنایی منطقه می باشد. انتخاب مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال بوده و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

عزل مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره با همان مراجع انتخاب کننده می باشد. هیأت وزیران مسئولیت و اختیار مجامع عمومی سازمان هر منطقه را به عهده دارد.

ماده ۷- سازمان هر منطقه مجاز است با تصویب هیأت وزیران نسبت به تشکیل شرکتهای لازم که طبق موازین قانون تجارت تشکیل می شود، اقدام نماید.

قسمت چهارم - مقررات عمومی:

ماده ۸- سازمان و شرکتهای تابع آن مجاز هستند قراردادهای لازم را با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی منعقد نمایند و با سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی با رعایت اصول قانون اساسی برای انجام طرحهای عمرانی و تولیدی مشارکت کنند. اختلافها و دعاوی ناشی از قراردادهای منعقد شده حسب توافقه‌ها و تعهدهای قراردادی دو طرف، رسیدگی و حل و فصل می‌شود.

ماده ۹- وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسه‌ها و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت می‌توانند برای ارائه تسهیلات و خدمات در محدوده هر منطقه، قراردادهای لازم را در حدود مصوبه‌های هیأت وزیران با سازمان و شرکتهای تابع آن منعقد نمایند. شرایط اینگونه قراردادها به نحوی خواهد بود که موجب حفظ موقعیت رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها گردد.

ماده ۱۰- سازمان هر منطقه می‌تواند با تصویب هیأت وزیران در مقابل انجام خدمات شهری و فراهم نمودن تسهیلات مواصلاتی، بهداشت، امور فرهنگی، آموزشی و رفاهی از اشخاص حقیقی و حقوقی ساکن منطقه عوارض اخذ نماید.

ماده ۱۱- صدور مجوز برای انجام هر نوع فعالیت اقتصادی مجاز، ایجاد بنا و تأسیسات و تصدی به انواع مشاغل توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، در مورد مشاغلی که متصدی مستقیم ندارند در محدوده منطقه فقط در اختیار سازمان می‌باشد.

ماده ۱۲- مقررات مربوط به اشتغال نیروی انسانی، بیمه و تأمین اجتماعی و صدور رواید ویژه برای اتباع خارجی به موجب آیین‌نامه‌هایی خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۳- اشخاص حقیقی و حقوقی که در منطقه به انواع فعالیت‌های اقتصادی اشتغال دارند، نسبت به هر نوع فعالیت اقتصادی در منطقه آزاد از تاریخ بهره‌برداری مندرج در مجوز به مدت پانزده سال از پرداخت مالیات بر درآمد و دارایی موضوع قانون مالیاتهای مستقیم معاف خواهند بود و پس از انقضای پانزده سال تابع مقررات ویژه مالیاتی خواهند بود که به پیشنهاد هیأت وزیران به تصویب به مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

ماده ۱۴- مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور پس از ثبت گمرکی از شمول مقررات صادرات و واردات مستثنی هستند و مقررات صدور و ورود کالا و تشریفات گمرکی در

محدوده هر منطقه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید مبادلات بازرگانی مناطق با سایر نقاط کشور اعم از مسافری و تجاری تابع مقررات عمومی صادرات و واردات کشور می باشد.

ماده ۱۵- واردات کالای تولید شده در منطقه آزاد به سایر نقاط کشور، تا حد ارزش افزوده در آن منطقه با تصویب هیأت وزیران از پرداخت تمام یا قسمتی از حقوق گمرکی و سود بازرگانی معاف می باشند.

ماده ۱۶- ورود کالاهایی که تمام یا بخشی از مواد اولیه آن از داخل کشور تأمین و در منطقه آزاد تولید می شود از تمام یا بخشی (متناسباً) از حقوق گمرکی و سود بازرگانی مربوط به مواد اولیه داخلی معاف خواهند بود.

ماده ۱۷- کالاهایی که برای به کارگیری و مصرف در منطقه از داخل کشور به مناطق حمل می گردند، از موارد نقل و انتقال داخلی کشور است ولی صادرات آنها از منطقه به خارج تابع مقررات عمومی صادرات و واردات خواهد بود.

ماده ۱۸- آیین نامه اجرایی عملیات و معاملات پولی و بانکی در مناطق توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران طی مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با هدف حفظ امکانات رقابتی منطقه در مقابل مناطق آزاد سایر کشورها تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۹- سازمان می تواند برای اجرای طرحهای زیربنایی و تولیدی در قالب برنامه و بودجه مصوب خود نسبت به تأمین و تضمین اعتبار از منابع داخلی و خارجی با تصویب هیأت وزیران اقدام نماید. بازپرداخت این اعتبارات فقط از محل درآمدهای سازمان انجام خواهد شد.

ماده ۲۰- ورود و خروج سرمایه و سود حاصل از فعالیتهای اقتصادی در هر منطقه، آزاد می باشد. مقررات لازم برای جلب و حمایت سرمایه گذاری در هر منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیت های هر منطقه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۱- سازمان هر منطقه می تواند با تصویب هیأت وزیران و از محل دارایی های خود یا از طریق عقد قرارداد با بانکها و مؤسسات اعتباری و شرکتهای بیمه نسبت به تضمین سرمایه های خارجی در مقابل خسارات ناشی از سلب مالکیت و ملی شدن تا حد

تعهدات مندرج در قراردادهای مربوطه اقدام نماید.

ماده ۲۲- ثبت شرکتها و مالکیتهای صنعتی و معنوی، همچنین ثبت کشتیها، شناورها و هواپیماها در هر منطقه، توسط سازمان آن منطقه با رعایت اصل هشتاد و یکم قانون اساسی طبق ضوابط مصوب هیأت وزیران انجام می شود.

ماده ۲۳- سازمان می تواند در محلهای لازم دفتر نمایندگی تأسیس نماید.

ماده ۲۴- نحوه استفاده از زمین و منابع ملی و ترتیب فروش یا اجاره آن به اتباع کشور در محدوده هر منطقه که در مالکیت دولت باشد طبق مقررات مصوب هیأت وزیران و با رعایت برنامه های عمرانی هر منطقه تعیین می گردد.

سازمان هر منطقه مسؤول اجرای مقررات مربوط خواهد بود.

تبصره ۱- اجاره زمین به اتباع خارجی مجاز و فروش آن مطلقاً ممنوع است.

تبصره ۲- ساکنین ایرانی جزایر موضوع مناطق آزاد همانند سایر نقاط کشور دارای کلیه حقوق مالکیت عرصه و اعیان می باشند. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است برابر قوانین و مقررات سند مالکیت به نام اشخاص صادر نمایند.

ماده ۲۵- رئیس و مدیران سازمان هر منطقه، مدیران عامل و اعضای هیأت مدیره شرکتهای تابعه، کلیه وزرا و رؤسای سازمانهای دولتی، رؤسای قوه قضائیه و دیوانعالی کشور و دیوان عدالت اداری، دادستان کل کشور، رئیس سازمان بازرسی کل کشور و معاونان و مشاوران آنان و نمایندگان مجلس، استانداران، شهرداران و معاونان ایشان مجاز به داشتن سهام در شرکتهایی که توسط سازمان هر منطقه ایجاد می شود و همچنین شرکتهای خصوصی که در محدوده منطقه فعالیت دارند نمی باشند. (۱)

ماده ۲۶- آیین نامه های اجرایی این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

(۱) نامه شماره ۱۸۴۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۵ رئیس مجلس شورای اسلامی:

شورای محترم نگهبان

پیرو نامه شماره ۱۸۱۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۶/۸ در خصوص لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، عبارت «و وابستگان درجه یک آنان» از سطر ششم ماده ۲۵ بعد از عبارت «معاونان ایشان» که از ابتدا به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده بود، در نسخه ابلاغی از قلم افتاده است. لطفاً به هنگام بررسی و اظهار نظر مورد عنایت قرار گیرد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

لایحه فوق مشتمل بر ۲۶ ماده و ۴ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۲۰۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۱۸۱۰ - ق مورخ ۷۲/۶/۸ و ۱۵۶۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۵ و پیرو نامه‌های شماره ۴۸۸۶ مورخ ۱۳۷۲/۴/۷ و ۵۱۳۵ مورخ ۷۲/۶/۱۷: «لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری صنعتی جمهوری اسلامی ایران»^(۱) اعاده شده از سوی شورای نگهبان که در جلسه مورخ هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده و با استظهار اینکه رعایت اصول قانون اساسی در قراردادهای نیز خواهد شد و قهراً قید با رعایت اصول قانون اساسی در ماده ۸ شامل همه موارد می‌شود مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

مقایرت طرح تهیه مسکن برای افراد کم درآمد با قانون اساسی

شماره: ۱۵۹۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۲۲

شورای محترم نگهبان

طرح تهیه مسکن برای افراد کم درآمد که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۹ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور تأمین مسکن برای محرومین سراسر کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است علاوه بر وصول مالیاتهای مقرر، نیم درصد از درآمد مشمول مالیات بانکهای کشور را اخذ و به حساب مخصوص خزانه واریز نماید. معادل صد درصد وجوه دریافتی از حساب خزانه به حساب ۱۰۰ (صد) حضرت امام (ره) (ویژه کمک به مسکن محرومین) واریز می گردد.

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظف است مبلغ دریافتی مزبور را صرفاً جهت تأمین مسکن ارزان قیمت برای محرومین مصرف نماید.

آیین نامه اجرایی این قانون توسط بانک مرکزی و بنیاد مسکن تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم تیرماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۹۳۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۵۹۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۲: «طرح تهیه مسکن برای افراد کم درآمد» که در جلسه مورخ بیستم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

نظر به اینکه همه پرداختها باید در حدود اعتبارات مصوب در بودجه سالانه کل کشور باشد و این امر در مصوبه مزبور منظور نشده لذا مغایر با اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۸۴۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۹۳۳ مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷ و پیرو نامه شماره ۱۵۹۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۲. طرح تهیه مسکن برای افراد کم درآمد که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۹ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور تأمین مسکن برای محرومین سراسر کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است علاوه بر وصول مالیاتهای مقرر، نیم درصد از درآمد مشمول مالیات بانکهای کشور را اخذ و به حساب مخصوص خزانه واریز و معادل صددرصد وجوه دریافتی از حساب خزانه در قالب قانون بودجه به حساب ۱۰۰ (صد) حضرت امام (ره) (ویژه کمک به مسکن محرومین) واریز نماید.

بنیاد مسکن انقلاب اسلامی موظف است مبلغ دریافتی مزبور را صرفاً جهت تأمین مسکن ارزان قیمت برای محرومین مصرف نماید.

آیین نامه اجرایی این قانون توسط بانک مرکزی و بنیاد مسکن تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۱۸۰

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۱۸۴۳ - ق مورخ ۷۲/۶/۱۵ و ۱۵۹۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۲ و پیرو نامه شماره ۴۹۳۳ مورخ ۷۲/۴/۲۷: «طرح تهیه مسکن برای افراد کم درآمد»^(۱) اعاده شده از سوی شورای نگهبان که در جلسه مورخ نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۴۲ مورخ ۱۳۷۲/۷/۶.

مغایرت طرح آیین نامه مالی، محاسباتی و معاملاتی دیوان محاسبات کشور با قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۱۶۵۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۴/۲۸

شورای محترم نگهبان

طرح آیین نامه مالی، محاسباتی و معاملاتی دیوان محاسبات کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۷ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱- امور مالی، معاملاتی و محاسباتی دیوان محاسبات کشور طبق مفاد این قانون اداره و انجام خواهد شد.

ماده ۲- بودجه دیوان محاسبات کشور به تفکیک برنامه ها توسط رئیس دیوان محاسبات پیشنهاد و به تأیید کمیسیون دیوان محاسبات، بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی می رسد که عیناً به صورت یک قلم در لایحه بودجه کل کشور منظور و اعتبارات آن پس از تصویب مجلس شورای اسلامی تخصیص یافته تلقی می گردد.

ماده ۳- ...

ماده ۴- درخواست وجه سندی است که مدیر امور مالی دیوان محاسبات برای دریافت وجه به منظور پرداخت حواله های صادر شده موضوع ماده ۳ این قانون و سایر پرداخته هایی که به موجب قانون از محل بودجه مورد عمل عهده خزانه در وجه حساب یا

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل طرح مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۴۴ مورخ ۱۳۷۲/۷/۸.

حسابهای بانکی دیوان محاسبات صادر می‌گردد.

ماده ۵- تنخواه گردان حسابداری عبارت است از وجهی که خزانه از محل اعتبارات مصوب دیوان محاسبات برای انجام بعضی از هزینه‌های سال جاری و تعهدات قابل پرداخت سالهای قبل در اختیار مدیر امور مالی دیوان محاسبات قرار می‌دهد تا در قبال حواله‌های صادر شده واریز و با صدور درخواست وجه مجدداً دریافت گردد.

ماده ۶-...

ماده ۱۹- اعتبارات مندرج در بودجه دیوان محاسبات تحت عنوان «دیون بلامحل» در مورد اعتبارات جاری و عمرانی و همچنین تشخیص سایر بدهیهایی که خارج از اختیار دیوان ایجاد شده باشد به تشخیص رئیس دیوان محاسبات کشور تعیین و قابل مصرف می‌باشد.

ماده ۲۰- در مواردی که لازم است قبل از انجام تعهد براساس شرایط مندرج در احکام و یا قراردادهای طبق مقررات وجهی پرداخت شود می‌توان به تشخیص رئیس دیوان محاسبات و یا مقامات مجاز از طرف ایشان مبالغی به عنوان پیش پرداخت تأدیه نمود.

ماده ۲۱-...

ماده ۲۷- معاملات دیوان محاسبات اعم از خرید، فروش، اجاره، استجاره، پیمانکاری، اجرت کار و غیره (به استثنای مواردی که مشمول مقررات استخدامی می‌شود) باید حسب مورد از طریق مناقصه و یا مزایده انجام شود مگر در موارد زیر.

۱- در مورد معاملاتی که طرف معامله وزارتخانه‌ها یا مؤسسه دولتی و یا شرکت دولتی باشد.

۲- در مورد معاملاتی که انجام آنها به تشخیص رئیس دیوان محاسبات کشور و یا مقامات مجاز از طرف ایشان با نهادها و مؤسسات و شرکتهای زیر مقرون به صرفه و صلاح دیوان محاسبات باشد.

الف- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و مؤسسات تابعه که بیش از پنجاه درصد سهام و یا سرمایه و یا مالکیت آنها متعلق به مؤسسات و نهادهای مذکور باشد.

ب- شرکتهای تعاونی مصرف و توزیع کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی که بر اساس قوانین و مقررات ناظر بر شرکتهای تعاونی تشکیل و اداره می‌شوند.

ج - شرکتها و مؤسسات تعاونی تولید و توزیع که تحت نظارت مستقیم دولت تشکیل و اداره می‌گردند.

۳- در مورد خرید اموال و خدمات و حقوقی که به تشخیص و مسئولیت رئیس دیوان محاسبات و یا مقامات مجاز از طرف ایشان منحصر به فرد بوده و دارای انواع مشابه نباشد.

۴- در مورد خرید و استجاره اموال غیرمنقول که به تشخیص و مسئولیت رئیس دیوان محاسبات و یا مقامات مجاز از طرف ایشان با کسب نظر کارشناس رسمی دادگستری و یا کارشناس خبره و متعهد رشته مربوط با مسئولیت رئیس دیوان محاسبات کشور انجام خواهد شد.

۵- در مورد خرید خدمات هنری با رعایت موازین اسلامی و صنایع مستظرفه و خدمات کارشناسی.

۶- در مورد خرید کالاهای انحصاری دولتی و یا سایر کالاهایی که دارای فروشنده انحصاری بوده و برای آنها از طرف دستگاه‌های ذی‌ربط دولتی نرخهای معینی تعیین و اعلام شده باشد.

۷- در مورد خرید کالاهای مورد مصرف روزانه که در محل از طرف دستگاه‌های ذی‌ربط دولتی و یا شهرداریها برای آنها نرخ ثابتی تعیین شده باشد.

۸- در مورد کالاهای ساخت کارخانه‌های داخلی و کرایه حمل و نقل بار از طریق زمینی که از طرف دستگاه‌های دولتی ذی‌ربط برای آنها نرخ تعیین شده باشد.

۹- در مورد کرایه حمل و نقل هوایی، دریایی و هزینه مسافرت و نظایر آنها در صورت وجود نرخ ثابت و مقطوع.

۱۰- در مورد تعمیر ماشین‌آلات و تجهیزات ثابت و متحرک به تشخیص رئیس دیوان محاسبات و مقامات مجاز از طرف ایشان.

۱۱- در مورد خرید قطعات یدکی برای تعویض یا تکمیل لوازم و تجهیزات ماشین‌آلات ثابت و متحرک موجود و همچنین ادوات و ابزار و وسایل اندازه‌گیری دقیق و لوازم آزمایشگاه‌های علمی و فنی و نظایر آنها با تعیین بهای مورد معامله حداقل وسیله یک نفر کارشناس خبره و متعهد رشته مربوط که بر حسب مورد توسط رئیس دیوان محاسبات و یا مقامات مجاز از طرف ایشان انتخاب خواهد شد.

۱۲- در مورد معاملاتی که به تشخیص رئیس دیوان محاسبات به ملاحظه صرفه و صلاح دیوان محاسبات باید مستور بماند.

تبصره - انجام معاملات موضوع ردیف‌های ۱ و ۲ این ماده بدون رعایت تشریفات مناقصه و یا مزایده مشروط به آن است که دستگاه فروشنده مورد معامله را در اختیار داشته و یا تهیه‌کننده یا انجام‌دهنده آن باشد و یا این که وظیفه تهیه و توزیع و فروش مورد معامله را به عهده داشته باشد.

ماده ۲۸-...

ماده ۳۸- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن ملغی است و در موارد پیش‌بینی نشده برابر قوانین مربوط عمل خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر ۳۸ ماده و ۷ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۹۶۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۶۵۶ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۸: «طرح آیین‌نامه مالی، محاسباتی و معاملاتی دیوان محاسبات کشور» که در جلسه مورخ بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۳ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

الف - ماده ۲ به استظهار این که بودجه دیوان محاسبات بدون اظهار نظر دولت، عیناً در بودجه کل کشور منظور می‌شود خلاف اصل پنجاه و دوم قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

ب - عبارت ماده ۴ ناقص است و نیاز به تکمیل دارد.

ج - در دو نظر^(۲) آخر ماده ۵ اشکال عبارتی وجود دارد که باید رفع شود.

د - در ماده ۱۹ کلمه تشخیص اول نیازی نبوده و باید حذف شود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۲۱.

(۲) ظاهراً مقصود «سطر» می‌باشد که اشتهاً «نظر» آمده است.

هـ- در تبصره ذیل بند ۱۲ ماده ۲۷ حرف «و» قبل از کلمه «مشروط» زائد است و باید حذف شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۸۴۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۹۶۳ مورخ ۱۳۷۲/۵/۳ و پیرو نامه شماره ۱۶۵۶ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۸ طرح آیین نامه مالی، محاسباتی و معاملاتی دیوان محاسبات کشور که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- امور مالی، معاملاتی و محاسباتی دیوان محاسبات کشور طبق مفاد این قانون اداره و انجام خواهد شد.

ماده ۲- حواله اجازه ای است که کتباً وسیله مقامات مجاز دیوان محاسبات برای تأدیه تعهدات و بدهیهای قابل پرداخت از محل اعتبارات مربوط عهده مدیر امور مالی دیوان محاسبات در وجه ذی نفع صادر می شود.

ماده ۳- درخواست وجه سندی است که مدیر امور مالی دیوان محاسبات برای دریافت وجه به منظور پرداخت حواله های صادر شده موضوع ماده ۲ این قانون و سایر پرداختهایی که به موجب قانون از محل بودجه مورد عمل عهده خزانه در وجه حساب یا حسابهای بانکی دیوان محاسبات صادر می گردد، تنظیم می نماید.

ماده ۴- تنخواه گردان حسابداری عبارت است از وجهی که خزانه از محل اعتبارات مصوب دیوان محاسبات برای انجام بعضی از هزینه‌های سال جاری و تعهدات قابل پرداخت سالهای قبل در اختیار مدیر امور مالی دیوان محاسبات قرار می‌دهد تا در قبال حواله‌های صادر شده واریز و سپس با ارائه اسناد هزینه جهت تکمیل تنخواه گردان درخواست وجه نماید.

ماده ۵- تنخواه گردان پرداخت عبارت است از وجهی که از محل تنخواه گردان حسابداری از طرف مدیر امور مالی دیوان محاسبات با تأیید رئیس دیوان محاسبات و یا مقامات مجاز از طرف ایشان برای انجام برخی از هزینه‌ها در اختیار واحدها و یا مأمورینی که به موجب این قانون و آیین‌نامه‌های اجرایی آن مجاز به دریافت تنخواه گردان هستند قرار می‌گیرد تا به تدریج که هزینه‌های مربوط انجام می‌شود اسناد هزینه تحویل و مجدداً وجه دریافت دارند.

ماده ۶-...

ماده ۱۸- اعتبارات مندرج در بودجه دیوان محاسبات تحت عنوان «دیون بلا محل» در مورد اعتبارات جاری و عمرانی و همچنین تشخیص سایر بدهیهایی که خارج از اختیار دیوان ایجاد شده باشد به تشخیص رئیس دیوان محاسبات کشور تعیین و قابل مصرف می‌باشد.

ماده ۱۹- در مواردی که لازم است قبل از انجام تعهد براساس شرایط مندرج در احکام و یا قراردادهای طبق مقررات وجهی پرداخت شود می‌توان به تشخیص رئیس دیوان محاسبات و یا مقامات مجاز از طرف ایشان مبالغی به عنوان پیش پرداخت تأدیه نمود.

ماده ۲۰-...

ماده ۲۶-...

تبصره - انجام معاملات موضوع ردیف‌های ۱ و ۲ این ماده بدون رعایت تشریفات مناقصه و یا مزایده مشروط به آن است که دستگاه فروشنده مورد معامله را در اختیار داشته و یا تهیه‌کننده یا انجام دهنده آن باشد و یا اینکه وظیفه تهیه و توزیع و فروش مورد معامله را به عهده داشته باشد.

ماده ۲۷-...

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۱۸۵

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۱۸۴۸ - ق مورخ ۷۲/۶/۱۵ و ۱۶۵۶ - ق مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۸ و پیرو نامه شماره ۴۹۶۳ مورخ ۷۲/۵/۳. طرح آیین‌نامه مالی، محاسباتی و معاملاتی دیوان محاسبات کشور^(۱) اعاده شده از سوی شورای نگهبان که در جلسه مورخ نهم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۴۴ مورخ ۱۳۷۲/۷/۸.

مغایرت لایحه تسری قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع با موازین شرع

شماره: ۱۶۷۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۲

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۵۵۶۲ مورخ ۱۳۷۱/۸/۵ دولت در خصوص تسری قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون، وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع مشمول قانون «خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری» مصوب ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی^(۲) می‌باشند.

تبصره - مهلت مندرج در ماده (۶) قانون «خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری»^(۳) از

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۷۸ مورخ ۱۳۷۰/۷/۲۹.

(۳) ماده ۶ قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری (مصوب ۱۳۷۰): مهلت مقرر در قانون الحاق یک تبصره به عنوان تبصره یک به ماده ۹ قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۶۴/۶/۲۸، نسبت به آن دسته از واحدهای آموزشی که مالکان آنها مطابق ماده (۱) این قانون با وزارت آموزش و پرورش توافق نمایند، پنج سال دیگر تمدید می‌گردد.

تاریخ تصویب آن قانون نسبت به وزارتخانه‌ها و مؤسسه‌های یادشده، لازم‌الاجرا می‌باشد. لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۹۷۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۶۷۶ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۲: «لایحه تسری قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع» که در جلسه مورخ بیست و نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۳ شورای نگهبان مطرح شد، نظر شورا بدین اعلام می‌گردد:

در مورد تبصره ماده واحده به لحاظ آنکه اجمال ذکر قید «پرداخت اجاره بهای مورد توافق مالک یا اجرةالمثل اماکن مورد تصرف در زمان عسرو حرج» عملاً موجب وقوع خلاف شرع است. لازم است قید مزبور در تبصره آورده شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۸۴۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۹۷۷ مورخ ۱۳۷۲/۵/۳ و پیرو نامه شماره ۱۶۷۶ - ق مورخ

ماده (۱) قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری (مصوب ۱۳۷۰): وزارت آموزش و پرورش و نهضت سوادآموزی مجاز است با استفاده از تسهیلات اعتباری سیستم بانکی مطابق ماده (۲) این قانون املاک کلیه واحدهای آموزشی و پرورشی و اداری و استیجاری مورد نیاز خود را پس از توافق با مالکان آنها خریداری نماید.

۱۳۷۲/۵/۲. لایحه شماره ۲۵۵۶۲ مورخ ۱۳۷۱/۸/۵ دولت در خصوص تسری قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزشی پزشکی و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون، وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع مشمول قانون «خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری» مصوب ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی می‌باشند.

تبصره - مهلت مندرج در ماده (۶) قانون «خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری» از تاریخ تصویب آن قانون نسبت به وزارتخانه‌ها و مؤسسه‌های یاد شده، لازم‌الاجرا و اعمال این قانون نافذ مطالبه اجرت‌المسمی یا اجرت‌المثل حسب مورد برای مالک نمی‌باشد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۱۸۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۱۸۴۶ - ق مورخ ۷۲/۶/۱۵ و ۱۶۷۶ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۲

و پیرو نامه شماره ۴۹۷۷ مورخ ۱۳۷۲/۵/۳: «لایحه تسری قانون خرید و تملک اماکن آموزشی استیجاری به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه‌های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی تابع»^(۱) اعاده شده از سوی شورای نگهبان که در جلسه مورخ نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۴۲ مورخ ۱۳۷۲/۷/۶.

مغایرت لایحه ممنوعیت تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی و پرورشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش با موازین شرع و قانون اساسی

شماره: ۱۶۸۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۳۱۴۰ مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۷ دولت در خصوص ممنوعیت تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی و پرورشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۸ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تخلیه اماکن آموزشی و پرورشی که در تصرف وزارت آموزش و پرورش می باشد تا رفع نیاز وزارت مذکور به مدت پنج سال ممنوع است.

تبصره ۱ - دولت موظف است از محل هزینه های پیش بینی نشده در ردیف ۵۰۳۰۰۲ اعتبارات لازم برای تعدیل اجاره بهای ساختمانهای موضوع این ماده را برآورد و در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار دهد.

تبصره ۲ - قانون تخلیه واحدهای آموزشی وزارت آموزش و پرورش و مراکز آموزشی دیگر که در اختیار سایر دستگاه ها، ارگانها، سازمانها و نهادها است و تحویل آن به وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۷/۹/۲۰^(۲) با حذف تبصره ۳ آن^(۳) و همچنین

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۲۷۸۴ مورخ ۱۳۶۷/۱۰/۲۲.

(۳) تبصره ۳ قانون تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی و پرورشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش... در استانها و شهرستانها بنابر تشخیص شورای تأمین استان یا شهرستان که مدیرکل و یا رئیس آموزش و پرورش در آن شرکت می نماید تا رفع نیاز همچنان در اختیار سپاه باقی می ماند.

قانون الزام تخلیه ساختمانهای وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسات وابسته و دانشگاه‌ها که در اختیار سایر وزارتخانه‌ها و ارگانها می‌باشد، مصوب ۱۳۶۸^(۱) و قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸^(۲) لازم‌الاجرا خواهد بود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و ۲ تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۹۸۰

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۶۸۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۳: «لایحه ممنوعیت تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی و پرورشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش» که در جلسه مورخ بیست و نهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اطلاق ماده واحده به لحاظ شمول اماکن غیردولتی که مالکان آنها پس از انقضاء مدت اجاره به ادامه تصرف رضایت نمی‌دهند خلاف شرع است. البته چنانچه دادگاه تخلیه را عسرو حرج تشخیص دهد طبق موازین قضایی حکم خواهد کرد.

۲- تبصره ۱ از این نظر که الزام به تعدیل اجاره‌بها کرده است مستلزم افزایش هزینه‌های عمومی و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۳) است و ردیف مذکور چون یک ساله است رافع اشکال نمی‌باشد.

۳- ذیل تبصره ۲ نیز با استظهار تمدید قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌ها به مدت ۴ سال

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۱۳۰ مورخ ۱۳۶۹/۱/۱۴.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۰۰۵ مورخ ۱۳۶۸/۸/۴.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

دیگر به شرحی که در اصل ماده ذکر شد خلاف موازین شرع است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۸۴۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۹۸۰ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ و پیرو نامه شماره ۱۶۸۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۳، لایحه شماره ۳۱۴۰ مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۷ دولت در خصوص ممنوعیت تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی و پرورشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۲/۲۸ تصویب شده بود در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون تخلیه اماکن آموزشی و پرورشی که در تصرف وزارت آموزش و پرورش می باشد پس از احراز عسر و حرج طبق موازین قضایی توسط دادگاه تا رفع نیاز وزارت مذکور به مدت پنج سال ممنوع است و اعمال این قانون نافی مطالبه اجرت المثل یا اجرت المسمی حسب مورد برای مالک نمی باشد.

تبصره - قانون تخلیه واحدهای آموزشی وزارت آموزش و پرورش و مراکز آموزشی دیگر که در اختیار سایر دستگاه ها، ارگانها، سازمانها و نهادها است و تحویل آن به وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۷/۹/۲۰ با حذف تبصره ۳ آن و همچنین قانون الزام تخلیه ساختمانهای وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و

آموزش پزشکی و مؤسسات وابسته و دانشگاه‌ها که در اختیار سایر وزارتخانه‌ها و ارگانها می‌باشد، مصوب ۱۳۶۸ لازم‌الاجرا خواهد بود.
لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۱۸۱

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۱۸۴۴ - ق مورخ ۷۲/۶/۱۵ و ۱۶۸۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۳ و پیرو نامه شماره ۴۹۸۰ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰: «لایحه ممنوعیت تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی و پرورشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش»^(۱) اعاده شده از سوی شورای نگهبان که در جلسه مورخ نهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحلّه با قانون اساسی

شماره: ۱۶۸۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۵

شورای محترم نگهبان

طرح اختیار واگذاری زمین شرکت تعاونی مسکن نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحلّه به مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۵/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل تود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون زمین متعلق به شرکت تعاونی مسکن نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحلّه به شرح زیر تعیین تکلیف می گردد:

الف - آن قسمت از زمین که طبق تشخیص کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهری^(۲) موات تشخیص داده شده است در اختیار شرکت تعاونی مسکن کارکنان مجلس شورای اسلامی قرار می گیرد تا به کارکنان اداری مجلس شورای اسلامی طبق ضوابط وزارت مسکن و شهرسازی واگذار شود.

ب - زمین دایر باقیمانده کماکان متناسب با سهم کارکنان اداری مجلس شورای ملی منحلّه متعلق به آنان است که طبق ضوابط مربوطه به اعضای واجد شرایط واگذار می گردد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۲۲.

(۲) ماده ۱۲ قانون زمین شهری (مصوب ۱۳۶۶): تشخیص عمران و احیا و تأسیسات متناسب و تعیین نوع زمین دایر و تمیز بایر از موات به عهده وزارت مسکن و شهرسازی است، این تشخیص قابل اعتراض در دادگاه صالحه می باشد.

تبصره ۱ - ...

تبصره ۲ - ...

ج - کلیه خدمات شهری و تأسیسات زیربنایی از سهم زمینهای خارج محدوده منظور گردد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پنجم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۰۰۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۶۸۲ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۵: «طرح تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل» که در جلسه مورخ پنجم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

بند «الف» ماده واحده از این حیث که تمامی آن قسمت از زمین را که طبق تشخیص کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهری موات تشخیص داده است در اختیار شرکت تعاونی مسکن کارکنان مجلس شورای اسلامی قرار می دهد مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۸۰۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۰۰۲ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ و پیرو نامه شماره ۱۶۸۳ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۵، طرح اختیار واگذاری زمین شرکت تعاونی مسکن نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل به مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب

(۱) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون زمین متعلق به شرکت تعاونی مسکن نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی متحله به شرح زیر تعیین تکلیف می‌گردد:

الف - به مقدار مورد نیاز از آن قسمت از زمین که طبق تشخیص کمیسیون ماده ۱۲ قانون زمین شهری موات تشخیص داده شده است در اختیار شرکت تعاونی مسکن کارکنان مجلس شورای اسلامی قرار می‌گیرد تا به کارکنان اداری مجلس شورای اسلامی طبق ضوابط وزارت مسکن و شهرسازی واگذار شود.

ب - زمین دایر باقیمانده کماکان متناسب با سهم کارکنان اداری مجلس شورای ملی متحله متعلق به آنان است که طبق ضوابط مربوطه به اعضای واجد شرایط واگذار می‌گردد.

ج - کلیه خدمات شهری و تأسیسات زیربنایی از سهم زمینهای خارج محدوده منظور گردد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۲۰۵

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۱۸۰۹ - ق مورخ ۷۲/۶/۸ و ۱۶۸۳ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۵ و پیرو نامه‌های شماره ۵۰۰۲ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ و ۵۱۳۳ مورخ ۷۲/۶/۱۷: «طرح

تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و کارکنان مجلس شورای ملی منحل^(۱) اعاده شده از سوی شورای نگهبان که در جلسه مورخ هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو با اصلاحاتی مجدداً به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

مقایرت لایحه مقررات صادرات و واردات با قانون اساسی

شماره: ۱۶۹۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۴۴۰۵ مورخ ۱۳۷۱/۷/۱۸ دولت در خصوص مقررات صادرات و واردات که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۵/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱-....

ماده ۱۰- دولت موظف است در آیین نامه اجرایی نکات ذیل را در خصوص مبادلات مرزی مشخص نماید:

- ۱- نقاط یا اعماقی از حاشیه های مرزی که ساکنین آن مجاز به مبادلات مرزی هستند.
- ۲- نوع و مقدار کالاهای قابل صدور و ورود توسط خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها، کارگران ایرانی شاغل مجاز در خارج، پيلهوران مرزنشین، ملوانان و کارکنان شناورهای که بین سواحل جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها در تردد هستند.
- ۳- شرایطی که اشخاص و گروه های یاد شده باید داشته باشند.
- ۴- شرایط صدور و ورود کالا و انجام تعهدات.

تبصره ۱- خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها و کارکنان شناورها برای مصارف شخصی خود، از پرداخت ۱۰۰٪ حقوق گمرکی و سود بازرگانی نسبت به ارزاق عمومی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۵۷ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۴.

و ۵۰٪ حقوق گمرکی و سود بازرگانی نسبت به لوازم خانگی معاف می‌باشند. تبصره ۲- کارگران و ایرانیان شاغل مجاز در خارج از کشور می‌توانند ماشین‌آلات صنعتی، ابزار و مواد اولیه مورد نیاز کشور را با رعایت میزان و با استفاده از معافیت درصدی از سود بازرگانی که متفقاً توسط وزارت بازرگانی، وزارت کار و امور اجتماعی و وزارتخانه صنعتی ذی‌ربط تعیین و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، وارد نمایند. ماده ۱۱-...

ماده ۱۹- دولت موظف است همه ساله وجوهی را تحت عنوان تشویق صادرات در بودجه سنواتی منظور و به صورت کمک سود تسهیلات پرداختی بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیأت وزیران به صادرکنندگان پرداخت نماید. ماده ۲۰- از ابتدای سال ۱۳۷۳ با لحاظ شدن در لایحه بودجه سالیانه برابر دو درصد (۲٪) از مجموع وجوه دریافتی بابت حقوق گمرکی و سود بازرگانی کلیه کالاهای وارداتی به عنوان عوارض ویژه در اختیار دولت قرار می‌گیرد تا بر اساس آیین‌نامه اجرایی این قانون جهت تشویق و توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و همچنین راه‌اندازی صندوق تضمین صادرات، آموزش و تبلیغات بازرگانی به مصرف برسانند. ماده ۲۱-....

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۰۱۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۶۹۸- ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۹: «لایحه مقررات صادرات و واردات» که در جلسه مورخ سوم مرداد ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- تبصره ۱ ماده ۱۰ خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

(۱) همین مجموعه صفحه ۳۵.

- ۲- ماده ۱۹ خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.
 ۳- ماده ۲۰ خلاف اصول ۵۳ و ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی
 دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۹۳۷- ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۷

عطف به نامه شماره ۵۰۱۹ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۲ و پیرو نامه شماره ۱۶۹۸- ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۹، لایحه مقررات صادرات و واردات که در جلسه علنی مورخ ۱۳۷۲/۷/۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری
 رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-

ماده ۱۰- دولت موظف است در آیین نامه اجرایی نکات ذیل را در خصوص مبادلات مرزی مشخص نماید:

- ۱- نقاط یا اعماقی از حاشیه‌های مرزی که ساکنین آنها مجاز به مبادلات مرزی هستند.
- ۲- نوع و مقدار کالاهای قابل صدور و ورود توسط خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنها، کارگران ایرانی شاغل مجاز در خارج، پبله‌وران مرزنشین، ملوانان و کارکنان شناورهای که بین سواحل جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها در تردد هستند.
- ۳- شرایطی که اشخاص و گروه‌های یاد شده باید داشته باشند.

(۱) همین مجموعه صفحات ۳۶ و ۴۵.

۴- شرایط صدور و ورود کالا و انجام تعهدات.

تبصره ۱- کالاهای قابل ورود که خانوارهای مرزنشین یا شرکتهای تعاونی آنان و کارکنان شناورها برای مصارف شخصی خود، وارد کشور می نمایند با تصویب هیأت وزیران در مورد ارزاق عمومی از پرداخت سی درصد (۳۰٪) تا حداکثر معادل صد درصد (۱۰۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی متعلقه و در مورد لوازم خانگی از پرداخت حداکثر تا معادل پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق گمرکی و سود بازرگانی متعلقه معاف می باشند.

تبصره ۲- کارگران و ایرانیان شاغل مجاز در خارج از کشور می توانند ماشین آلات صنعتی، ابزار و مواد اولیه مورد نیاز کشور را با رعایت میزان و با استفاده از معافیت درصدی از سود بازرگانی که متفقاً توسط وزارت بازرگانی، وزارت کار و امور اجتماعی و وزارتخانه صنعتی ذی ربط تعیین و به تصویب هیأت وزیران می رسد، وارد نمایند.

ماده ۱۱- ...

ماده ۱۹- دولت می تواند همه ساله وجوهی را تحت عنوان تشویق صادرات در بودجه ستوانی منظور و به صورت کمک سود تسهیلات پرداختی بنا به پیشنهاد وزارت بازرگانی و تصویب هیأت وزیران به صادرکنندگان پرداخت نماید.

ماده ۲۰- دولت مکلف است از ابتدای سال ۱۳۷۳ از واردکنندگان بخشهای غیردولتی که به صورت تجاری کالا وارد می نمایند، برابر یک درصد (۱٪) از مجموع وجوه دریافتی بابت حقوق گمرکی و سود بازرگانی کلیه کالاهای وارداتی را علاوه بر حقوق گمرکی و سود بازرگانی مقرر به عنوان عوارض ویژه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. همه ساله معادل صد درصد (۱۰۰٪) مبالغی که از این بابت به حساب درآمد عمومی کشور واریز می گردد از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال پیشینی می شود با تصویب هیأت وزیران در اختیار دستگاههای اجرایی ذی ربط قرار خواهد گرفت تا براساس آیین نامه اجرایی این قانون جهت تشویق و توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و همچنین راه اندازی صندوق تضمین صادرات، آموزش و تبلیغات بازرگانی به مصرف برسانند.

ماده ۲۱- ...

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۳۳۰

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۹۳۷ - ق مورخ ۷۲/۷/۷ و ۱۶۹۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۹ و
پیرو نامه شماره ۵۰۱۹ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷: «لایحه مقررات صادرات و واردات»^(۱) اعاده
شده از سوی این شورا که در جلسه مورخ چهارم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو
به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ شورای
نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرعی و قانون
اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۵۷ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۴.

مغایرت طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی

شماره: ۱۷۰۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۰

شورای محترم نگهبان

طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۵/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

فصل اول - کلیات

ماده ۱- امور استخدامی مستخدمین مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان که از این پس در این قانون مجلس خوانده می‌شود، تابع مقررات این قانون خواهد بود.

ماده ۲- کارکنان مجلس عبارتند از:

الف - مستخدمین رسمی که برای تصدی یکی از پستهای ثابت سازمانی استخدام شده یا می‌شوند.

ب - مستخدمین پیمانی که برای مدت معین و کار مشخص به استخدام در می‌آیند.

ج - کارکنان قراردادی و خرید خدمت که فقط برای مشاغل فنی و تخصصی به کار گرفته می‌شوند.

د - متصدیان مشاغل کارگری که مشمول قانون کار خواهند بود.

تبصره ۱- ضوابط استخدامی مستخدمین پیمانی، قراردادی و خرید خدمت توسط اداره امور پرسنلی تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و

استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس خواهد رسید.

تبصره ۲- تشخیص مشاغل کارگری با پیشنهاد اداره امور پرسنلی (طبق ضوابط و آیین نامه های قانون استخدام کشوری) با شورای اداری خواهد بود.

تبصره ۳- محافظین نمایندگان تا زمانی که به عنوان محافظ از طرف نماینده مورد تأیید باشند جزء مستخدمین قراردادی مجلس محسوب می گردند. در صورتی که این گونه افراد در وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداریها و مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است به استخدام رسمی یا ثابت درآمده یا درآیند این مدت با رعایت مقررات مربوط جزو سنوات خدمت دولتی آنان از هر لحاظ منظور و محسوب خواهد شد.

ماده ۳- به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون و انجام وظایفی که در آن مشخص گردیده است، شورای اداری مرکب از کارپرداز اداری و مالی، رئیس سازمان اداری، مدیرکل اداری و مالی، نماینده کمیسیون امور اداری و استخدامی، نماینده کمیسیون دیوان محاسبات تشکیل می گردد.

تبصره - وظایف شورای اداری غیر از آن چه که در این قانون پیش بینی شده، توسط شورا تهیه و به تصویب هیأت رئیسه مجلس خواهد رسید.

ماده ۴- پست سازمانی عبارت از محلی است که به طور مستمر برای یک شغل و ارجاع آن به یک مستخدم در نظر گرفته شده است.

فصل دوم - ورود به خدمت و استخدام

ماده ۵- داوطلبان استخدام در مجلس باید دارای شرایط ذیل باشند:

الف - اعتقاد به مبانی جمهوری اسلامی و اصل ولایت فقیه.

ب - تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

ج - تدین و عمل به احکام اسلام یا یکی از ادیان رسمی شناخته شده در قانون اساسی.

د - داشتن حداقل هجده سال تمام و حداکثر چهل سال تمام.

ه - دارا بودن برگ خاتمه خدمت زیر پرچم (دوره ضرورت) یا معافیت دائم.

و - داشتن حداقل گواهینامه پایان دوره راهنمایی تحصیلی.

ز - داشتن توانایی جسمی و تخصص انجام کاری که برای آن استخدام می شود.

ح - عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ط - نداشتن سابقه محکومیت جزایی و سیاسی مؤثر به گواهی مقامات ذی صلاح.
تبصره ۱- استخدام مستخدمینی که از سوی هیأت‌های پاکسازی، بازسازی، تخلقات اداری و یا هیأت‌های مشابه منقصل، اخراج، بازنشسته یا بازخرید شده‌اند در مجلس ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲- حداکثر سن مذکور در این ماده در مورد داوطلبین استخدام لیسانس به بالا برای مشاغل تخصصی نادر به تشخیص شورای اداری ۴۵ سال تمام می‌باشد.
ماده ۶- امتحان یا مصاحبه تخصصی برای استخدام افراد داوطلب توسط اداره امور پرسنلی و مراحل گزینش عقیدتی و سیاسی و اخلاقی به وسیله هسته گزینش انجام می‌گیرد.

ماده ۷- داوطلبان استخدام رسمی در مجلس، پس از گذراندن مراحل مذکور در ماده ۸ یک دوره آزمایشی که حداقل آن شش ماه و حداکثر دو سال خواهد بود را طی خواهند نمود.

ماده ۸- افرادی که در طی دوره آزمایشی لیاقت، کاردانی و علاقه به کار از خود نشان بدهند و صلاحیت ادامه خدمت (براساس نظر هسته گزینش) داشته باشند پس از پیشنهاد مدیرکل مربوطه و تأیید رئیس سازمان اداری در پایان دوره آزمایشی به استخدام رسمی در خواهند آمد و مدت خدمت آزمایشی جزء خدمت آنان محسوب خواهد شد.
تبصره ۱- افرادی که در طی دوره آزمایشی صالح تشخیص داده نشوند به خدمت آنان خاتمه داده می‌شود. حقوق مرخصی استحقاقی استفاده نشده به علاوه کسور بازنشستگی سهم مستخدم این قبیل مستخدمین به آنان پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲- انتقال و یا مأموریت کارکنان (اعم از اداری و یا آموزشی) در دوران خدمت آزمایشی امکان‌پذیر نیست.

تبصره ۳- حکم استخدام رسمی (قطعی) مستخدمین پس از پایان مدت دو سال به هر صورت تهیه و صادر خواهد شد.

فصل سوم - آموزش و ارزشیابی

ماده ۹- کارپردازی مجلس می‌تواند به منظور بالا بردن سطح آگاهی‌های عقیدتی، سیاسی، علمی و تخصصی و توانائیهای عملی مستخدمین با توجه به احتیاجات خود در حدود خط‌مشی مصوب هیأت‌رئیس، برنامه‌های آموزشی لازم را تنظیم و به مورد اجرا درآورد.

ماده ۱۰- رئیس سازمان اداری مجلس موظف است در پایان هر سال استعداد، لیاقت، کاردانی، تعهد و عملکرد مستخدمین را مورد ارزیابی قرار داده و خدمات ارائه شده آنان را در طول دوره ارزیابی به منظور اعمال افزایش سنواتی و ارتقای گروه مشخص نماید.

ماده ۱۱- عوامل و معیارها و نحوه ارزشیابی مستخدمین مجلس جهت استفاده از ضریب افزایش سنواتی و ارتقای گروه، مطابق ضوابطی است که توسط رئیس سازمان اداری تهیه و به تصویب شورای اداری خواهد رسید.

فصل چهارم - حقوق و مزایا

ماده ۱۲- مستخدمین رسمی مجلس شورای اسلامی تابع قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و اصلاحات بعدی آن می باشند.

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده توسط شورای اداری تهیه و به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی، دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس خواهد رسید.

ماده ۱۳- به مستخدمین زن شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر مشمول این قانون که همسر آنان قادر به کار نبوده و خود به تنهایی متکفل مخارج فرزندان می باشند مزایای کمک هزینه عائله‌مندی موضوع بند ۱ ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت^(۱) خواهد شد. همچنین فرزندان علیل یا ناقص‌العضو که قادر به کار نباشند با رعایت سایر مقررات مربوط مادام‌العمر از کمک هزینه اولاد استفاده خواهند کرد.

ماده ۱۴- مستخدمین رسمی مجلس به استناد شغلی که برای آن استخدام می شوند در اولین گروه مربوط تخصیص می یابند و در صورتی که دارای سوابق خدمت دولتی قابل قبول باشند به ازای هر سال خدمت از ۳٪ افزایش سنواتی حقوق مبنای آخرین گروه مربوط که بر اساس مقاطع تحصیلی آنان تعیین می شود برخوردار خواهند شد. لیکن احتساب اینگونه سوابق از لحاظ ارتقای گروه منوط به اتمام دوره آزمایشی و صدور حکم قطعی خواهد بود. ملاک احتساب سوابق خدمت دولتی قابل قبول مجلس و

(۱) ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰): کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری و این قانون به شرح زیر قابل پرداخت است:

۱- به مستخدمین مرد شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر مشمول این قانون که دارای همسر دائم می باشند ماهانه معادل پنجاه درصد (۵۰٪) حداقل حقوق مبنای جدول موضوع ماده ۱ این قانون به عنوان کمک هزینه عائله‌مندی.

همچنین نحوه احتساب سوابق در بخش خصوصی طبق ضوابط مشمولین قانون استخدام کشوری می باشد.

ماده ۱۵- برقراری فوق العاده های اضافه کار ساعتی، روزانه، سختی شرایط محیط کار و همچنین پرداخت هزینه های سفر، نقل مکان، ایاب و ذهاب، عیدی و پاداش و نحوه تهیه و تحویل لباس کار کارکنان مجلس براساس مقررات مورد عمل مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره - فوق العاده نوبت کاری و کشیک برای کارکنان واحدهای بهداری، غذاخوری، موتوری، فنی و سایر مستخدمینی که در ساعات غیرمتعارف اداری انجام وظیفه می نمایند براساس ضوابطی که توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و به تصویب شورای امور اداری می رسد پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۶- مستخدمین مجلس از نظر مرخصی استحقاقی، استعلاجی، بدون حقوق، خدمت نیمه وقت بانوان، استعفا، نقل و انتقال و مأموریتها، رسیدگی به تخلفات اداری، ترک تابعیت، ساعات کار، آمادگی به خدمت، بازخریدی و بازنشستگی، حداقل و حداکثر حقوق تابع مقررات مربوط به مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری خواهند بود.

تبصره - چنانچه حقوق بازنشستگی، وظیفه از کار افتادگی وظیفه وراث (مجموع پرداختی به وراث) از حداکثر مقرر در ماده ۱۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت^(۱) تجاوز نماید، چهار پنجم مبلغ مازاد علاوه بر حداکثر مقرر در ماده مزبور قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۷- اداره امور پرسنلی مجلس مکلف است براساس مقررات این قانون و طرح طبقه بندی مشاغل، مستخدمین شاغل خود را در گروه استحقاقی تخصیص دهد.

ماده ۱۸- مجموع پرسنل رسمی و پیمانی مجلس از دو برابر و مجموع نیروهای مذکور در بندهای «ج» و «د» ماده ۲ این قانون از دو سوم تعداد نمایندگان هر دوره تجاوز نخواهد کرد.

(۱) ماده ۱۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰): از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث (جمع پرداختی به وراث) موضوع قانون راجع به تعیین حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه مصوب خردادماه سال ۱۳۶۱ معادل ۱۱۰٪ حداکثر عدد مبنای جدول حقوق موضوع این قانون و حداقل آن معادل ۱۲۵٪ حداقل عدد مبنای جدول مزبور تعیین می گردد.

تبصره - استاندارد مشاغل تشکیلات اداری مجلس و ضوابط پرداخت فوق العاده کارانه با توجه به ضوابط و آیین نامه های قانون استخدام کشوری توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و با تأیید شورای اداری به تصویب هیأت رئیسه مجلس خواهد رسید.

ماده ۱۹ - در مواردی که این قانون مسکوت است ملاک قوانین و آیین نامه ها و اصلاحات بعدی قانون استخدام کشوری خواهد بود. و با تصویب این قانون کلیه مقررات قبلی مربوط به استخدام مستخدمین مجلس شورای اسلامی و قوانین مغایر لغو می گردد.

ماده ۲۰ - رئیس سازمان اداری مجلس موظف است آیین نامه اجرایی این قانون و تشکیلات تفصیلی و پستهای سازمانی مورد نیاز و طرح طبقه بندی مشاغل که شامل دستورالعمل ارزیابی مشاغل و شرح وظایف و شرایط احراز رشته های شغلی و جدول تخصیص مشاغل و شرایط احراز گروه های ورودی و همچنین جدول حداقل و حداکثر فوق العاده شغل را ظرف مدت سه ماه تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس برساند.

تبصره - تغییرات و اصلاحات بعدی نیز به ترتیب ماده فوق عمل خواهد شد.

ماده ۲۱ - ...

طرح فوق مشتمل بر بیست و یک ماده و سیزده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه ششم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۰۲۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۷۰۱ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰: «طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی» که در جلسه مورخ ششم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ شورای

نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- تبصره ۱ ماده ۲ از این جهت که کارکنان شورای نگهبان را نیز در برمی‌گیرد مغایر قانون اساسی شناخته شد. لذا چون تبصره ۲ ماده ۲، ماده ۳ و تبصره آن، تبصره ۲ ماده ۵، مواد ۶، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۵، ۱۷، ۱۸، ۲۰ و تبصره آن مبتنی بر تبصره ۱ ماده ۲ می‌باشد خلاف قانون اساسی شناخته شد و همچنین ماده ۱ باید اصلاح گردد.
- ۲- تبصره ۳ ماده ۲ به لحاظ داشتن بار مالی مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) و چون تبعیض نارو است مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.
- ۳- ذیل ماده ۱۳ خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۴- تبصره ماده ۱۶ علاوه بر تبعیض خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۹۶۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۰۲۲ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ و پیرو نامه شماره ۱۷۰۱ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ طرح استخدانی کارکنان مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

متن طرح

فصل اول - کلیات

ماده ۱- امور استخدامی مستخدمین مجلس شورای اسلامی که از این پس در این قانون مجلس خوانده می شود، تابع مقررات این قانون خواهد بود.

ماده ۲- کارکنان مجلس عبارتند از:

الف - مستخدمین رسمی که برای تصدی یکی از پستهای ثابت سازمانی استخدام شده یا می شوند.

ب - مستخدمین پیمانی که برای مدت معین و کار مشخص به استخدام در می آیند.

ج - کارکنان قراردادی و خرید خدمت که فقط برای مشاغل فنی و تخصصی به کار گرفته می شوند.

د - متصدیان مشاغل کارگری که مشمول قانون کار خواهند بود.

تبصره ۱- ضوابط استخدامی مستخدمین پیمانی، قراردادی و خرید خدمت توسط اداره امور پرسنلی تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس خواهد رسید.

تبصره ۲- تشخیص مشاغل کارگری با پیشنهاد اداره امور پرسنلی (طبق ضوابط و آیین نامه های قانون استخدام کشوری) با شورای اداری خواهد بود.

تبصره ۳- محافظین نمایندگان تا زمانی که به عنوان محافظ از طرف نماینده مورد تأیید باشند جزء مستخدمین قراردادی مجلس محسوب می گردند. در صورتی که این گونه افراد در وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداریها و مؤسسات و شرکتهای دولتی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است به استخدام رسمی یا ثابت درآمده یا در آیند این مدت با رعایت مقررات مربوط جزو سنوات خدمت دولتی آنان از هر لحاظ منظور و محسوب خواهد شد.

ماده ۳- به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون و انجام وظایفی که در آن مشخص گردیده است، شورای اداری مرکب از کارپرداز اداری و مالی، رئیس سازمان اداری، مدیرکل اداری و مالی، نماینده کمیسیون امور اداری و استخدامی، نماینده کمیسیون دیوان محاسبات تشکیل می گردد.

تبصره - وظایف شورای اداری غیر از آن چه که در این قانون پیش بینی شده، توسط شورا

تهیه و به تصویب هیأت رئیسه مجلس خواهد رسید.

ماده ۴- پست سازمانی عبارت از محلی است که به طور مستمر برای یک شغل و ارجاع آن به یک مستخدم در نظر گرفته شده است.

فصل دوم- ورود به خدمت و استخدام

ماده ۵- داوطلبان استخدام در مجلس باید دارای شرایط ذیل باشند:

الف- اعتقاد به مبانی جمهوری اسلامی و اصل ولایت فقیه.

ب- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

ج- تدین و عمل به احکام اسلام یا یکی از ادیان رسمی شناخته شده در قانون اساسی.

د- داشتن حداقل هجده سال تمام و حداکثر چهل سال تمام.

ه- دارا بودن برگ خاتمه خدمت زیر پرچم (دوره ضرورت) یا معافیت دائم.

و- داشتن حداقل گواهینامه پایان دوره راهنمایی تحصیلی.

ز- داشتن توانایی جسمی و تخصص انجام کاری که برای آن استخدام می شود.

ح- عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ط- نداشتن سابقه محکومیت جزایی و سیاسی مؤثر به گواهی مقامات ذیصلاح.

تبصره ۱- استخدام مستخدمینی که از سوی هیأت‌های پاکسازی، بازسازی، تخلفات اداری و یا هیأت‌های مشابه منفصل، اخراج، بازنشسته یا بازخرید شده‌اند در مجلس ممنوع می باشد.

تبصره ۲- حداکثر سن مذکور در این ماده در مورد داوطلبین استخدام لیسانس به بالا برای مشاغل تخصصی نادر به تشخیص شورای اداری ۴۵ سال تمام می باشد.

ماده ۶- امتحان یا مصاحبه تخصصی برای استخدام افراد داوطلب توسط اداره امور پرسنلی و مراحل گزینش عقیدتی و سیاسی و اخلاقی به وسیله هسته گزینش انجام می گیرد.

ماده ۷- داوطلبان استخدام رسمی در مجلس، پس از گذراندن مراحل مذکور در ماده ۸ یک دوره آزمایشی که حداقل آن شش ماه و حداکثر دو سال خواهد بود را طی خواهند نمود.

ماده ۸- افرادی که در طی دوره آزمایشی لیاقت، کاردانی و علاقه به کار از خود نشان بدهند و صلاحیت ادامه خدمت (براساس نظر هسته گزینش) داشته باشند پس از

پیشنهاد مدیرکل مربوطه و تأیید رئیس سازمان اداری در پایان دوره آزمایشی به استخدام رسمی در خواهند آمد و مدت خدمت آزمایشی جزء خدمت آنان محسوب خواهد شد. تبصره ۱- افرادی که در طی دوره آزمایشی صالح تشخیص داده نشوند به خدمت آنان خاتمه داده می شود. حقوق مرخصی استحقاقی استفاده نشده به علاوه کسور بازنشستگی سهم مستخدم این قبیل مستخدمین به آنان پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲- انتقال و یا مأموریت کارکنان (اعم از اداری و یا آموزشی) در دوران خدمت آزمایشی امکان پذیر نیست.

تبصره ۳- حکم استخدام رسمی (قطعی) مستخدمین پس از پایان مدت دو سال به هر صورت تهیه و صادر خواهد شد.

فصل سوم - آموزش و ارزشیابی

ماده ۹- کارپردازی مجلس می تواند به منظور بالا بردن سطح آگاهیهای عقیدتی، سیاسی، علمی و تخصصی و توانائیهای عملی مستخدمین با توجه به احتیاجات خود در حدود خطمشی مصوب هیأت رئیسه، برنامه های آموزشی لازم را تنظیم و به مورد اجرا درآورد.

ماده ۱۰- رئیس سازمان اداری مجلس موظف است در پایان هر سال استعداد، لیاقت، کاردانی، تعهد و عملکرد مستخدمین را مورد ارزیابی قرار داده و خدمات ارائه شده آنان را در طول دوره ارزیابی به منظور اعمال افزایش سنواتی و ارتقای گروه مشخص نماید. ماده ۱۱- عوامل و معیارها و نحوه ارزشیابی مستخدمین مجلس جهت استفاده از ضریب افزایش سنواتی و ارتقای گروه، مطابق ضوابطی است که توسط رئیس سازمان اداری تهیه و به تصویب شورای اداری خواهد رسید.

فصل چهارم - حقوق و مزایا

ماده ۱۲- مستخدمین رسمی مجلس شورای اسلامی تابع قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و اصلاحات بعدی آن می باشند.

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده توسط شورای اداری تهیه و به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی، دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس خواهد رسید.

ماده ۱۳- به مستخدمین زن شاغل و بازنشسته و وظیفه بگیر مشمول این قانون که همسر

آنان قادر به کار نبوده و خود به تنهایی متکفل مخارج فرزندان می باشند مزایای کمک هزینه عائله مندی موضوع بند ۱ ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۴- مستخدمین رسمی مجلس به استناد شغلی که برای آن استخدام می شوند در اولین گروه مربوط تخصیص می یابند و در صورتی که دارای سوابق خدمت دولتی قابل قبول باشند به ازای هر سال خدمت از ۳٪ افزایش ستوانی حقوق مبنای آخرین گروه مربوط که بر اساس مقاطع تحصیلی آنان تعیین می شود برخوردار خواهند شد. لیکن احتساب اینگونه سوابق از لحاظ ارتقای گروه منوط به اتمام دوره آزمایشی و صدور حکم قطعی خواهد بود. ملاک احتساب سوابق خدمت دولتی قابل قبول مجلس و همچنین نحوه احتساب سوابق در بخش خصوصی طبق ضوابط مشمولین قانون استخدام کشوری می باشد.

ماده ۱۵- برقراری فوق العاده های اضافه کار ساعتی، روزانه، سختی شرایط محیط کار و همچنین پرداخت هزینه های سفر، نقل مکان، ایاب و ذهاب، عیدی و پاداش و نحوه تهیه و تحویل لباس کار کارکنان مجلس براساس مقررات مورد عمل مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره - فوق العاده نوبت کاری و کشیک برای کارکنان واحدهای بهداشتی، غذاخوری، موتور، فنی و سایر مستخدمینی که در ساعات غیرمتعارف اداری انجام وظیفه می نمایند براساس ضوابطی که توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و به تصویب شورای امور اداری می رسد پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۶- مستخدمین مجلس از نظر مرخصی استحقاقی، استعلاجی، بدون حقوق، خدمت نیمه وقت بانوان، استعفا، نقل و انتقال و مأموریتها، رسیدگی به تخلفات اداری، ترک تابعیت، ساعات کار، آمادگی به خدمت، بازخریدی و بازنشستگی، حداقل و حداکثر حقوق تابع مقررات مربوط به مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری خواهند بود.

ماده ۱۷- اداره امور پرسنلی مجلس مکلف است براساس مقررات این قانون و طرح طبقه بندی مشاغل، مستخدمین شاغل خود را در گروه استحقاقی تخصیص دهد.

ماده ۱۸- مجموع پرسنل رسمی و پیمانی مجلس از دو برابر و مجموع نیروهای مذکور در بندهای «ج» و «د» ماده ۲ این قانون از دو سوم تعداد نمایندگان هر دوره تجاوز نخواهد کرد.

تبصره - استاندارد مشاغل تشکیلات اداری مجلس و ضوابط پرداخت فوق‌العاده کارانه با توجه به ضوابط و آیین‌نامه‌های قانون استخدام کشوری توسط اداره امور پرسنلی مجلس تهیه و با تأیید شورای اداری به تصویب هیأت رئیسه مجلس خواهد رسید.

ماده ۱۹ - در مواردی که این قانون سکوت است ملاک قوانین و آیین‌نامه‌ها و اصلاحات بعدی قانون استخدام کشوری خواهد بود، و با تصویب این قانون کلیه مقررات قبلی مربوط به استخدام مستخدمین مجلس شورای اسلامی و قوانین مغایر لغو می‌گردد.

ماده ۲۰ - رئیس سازمان اداری مجلس موظف است آیین‌نامه اجرایی این قانون و تشکیلات تفصیلی و پستهای سازمانی مورد نیاز و طرح طبقه‌بندی مشاغل که شامل دستورالعمل ارزیابی مشاغل و شرح وظایف و شرایط احراز رشته‌های شغلی و جدول تخصیص مشاغل و شرایط احراز گروه‌های ورودی و همچنین جدول حداقل و حداکثر فوق‌العاده شغل را ظرف مدت سه ماه تهیه و پس از تأیید شورای اداری به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس برساند.

تبصره - تغییرات و اصلاحات بعدی نیز به ترتیب ماده فوق عمل خواهد شد.

ماده ۲۱ - امور استخدامی مستخدمین مجلس شورای اسلامی از تاریخ ۱۳۷۱/۹/۲۵ تابع این مقررات خواهد بود.

اصلاح فوق در جلسه علنی روز یکشنبه یازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دوبه تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۵۳۷۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۱۹۶۱ - ق مورخ ۷۲/۷/۱۳ و ۱۷۰۱ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ و پیرو نامه شماره ۵۰۲۲ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷: «طرح استخدامی کنارکنان مجلس شورای اسلامی» که در جلسه مورخ یازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو مجدداً با اصلاحاتی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ

شورای نگهبان مطرح شد و به نظر شورا اشکال تبصره ۳ ماده دو رفع نشده است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۰۶۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۲۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۳۷۷ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۱ و پیرو نامه شماره ۱۹۶۱ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۳. تبصره ۳ ماده ۲ طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی که مورد اشکال آن شورای محترم می باشد در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۸/۲۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - ...

ماده ۲ - کارکنان مجلس عبارتند از:

الف - ...

تبصره ۱ - ...

تبصره ۲ - ...

تبصره ۳- محافظین نمایندگان تا زمانی که به عنوان محافظ از طرف نماینده مورد تأیید باشند جزء مستخدمین قراردادی مجلس محسوب می‌گردند. در صورتی که اینگونه افراد در وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداریها و مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است به استخدام رسمی یا ثابت درآمده یا درآیند این مدت با رعایت مقررات مربوط صرفاً از نظر بازنشستگی جزو سنوات خدمت دولتی آنان منظور و محسوب خواهد شد.

ماده ۳-....

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۵۵۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۰۶۳- ق مورخ ۷۲/۸/۲۵ و ۱۹۶۱- ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۳ و پیرو نامه شماره ۵۳۷۷ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۱: «طرح استخدای کنارکنان مجلس شورای اسلامی»^(۱) که مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و سوم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۹/۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۰۶ مورخ ۱۳۷۲/۹/۲۱.

مغایرت لایحه اجازه شرکت یکی از معاونان وزرا و رؤسای سازمانهای
مستقل در شوراها، شوراهای عالی و مجامعی که بر اساس
قانون مرکب از چند وزیر می باشند با قانون اساسی

شماره: ۱۷۰۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۰

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۱۷۵۰۸ مورخ ۱۳۶۹/۴/۱۴ دولت راجع به اجازه شرکت یکی از
معاونان وزرا و رؤسای سازمانهای مستقل در شوراها، شوراهای عالی و مجامعی که بر
اساس قانون مرکب از چند وزیر می باشند که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ
۱۳۷۲/۵/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای
اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به
پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود به پیشنهاد هریک از وزرا و رؤسای سازمانهای
مستقل دولتی (سازمان برنامه و بودجه، سازمان امور اداری و استخدامی کشور، سازمان
تربیت بدنی، سازمان محیط زیست، سازمان انرژی اتمی) که بر اساس قانون موظف به
شرکت در شوراها، شوراهای عالی و مجامعی می باشند یکی از معاونان آنها را برای
حضور در شورا، شورای عالی و مجمع مشخص، تعیین نماید.

معاون تعیین شده موظف است شخصاً در جلسات شرکت نماید و نمی تواند شخص
دیگری را به جای خود تعیین کند.

تبصره ۱ - شوراها و شوراهای عالی و مجامعی که ریاست آنها را رئیس جمهور یا معاون
اول به عهده دارند از این حکم مستثنی می باشند.

تبصره ۲- وزرایی که به موجب قانون ریاست مجمع یا شورایی را به عهده دارند موظفند شخصاً در آن مجمع یا شورا شرکت نمایند.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و ۲ تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ششم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۰۲۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۷۰۳ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰: «لایحه اجازه شرکت یکی از معاونان وزرا و رؤسای سازمانهای مستقل در شوراها، شوراها و شوراهای عالی و مجامعی که بر اساس قانون مرکب از چند وزیر می‌باشند» که در جلسه مورخ ششم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اطلاق ماده واحده از این نظر که به معاون مذکور اجازه می‌دهد حتی در موردی که شورای مورد نظر به کار تهیه و تصویب آیین‌نامه می‌پردازد به جای وزیر رأی دهد خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۱) است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۴۷۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۱۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۰۲۳ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ و پرو نامه شماره ۱۷۰۳ - ق مورخ

(۱) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

۱۳۷۲/۵/۱۰. لایحه شماره ۱۱۷۵۰۸ مورخ ۱۳۶۹/۴/۱۴ دولت در خصوص اجازه شرکت یکی از معاونان وزرا و رؤسای سازمانهای مستقل در شوراها، شوراهای عالی و مجامعی که براساس قانون مرکب از چند وزیر می‌باشند که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود به پیشنهاد هریک از وزرا و رؤسای سازمانهای مستقل دولتی (سازمان برنامه و بودجه، سازمان امور اداری و استخدامی کشور، سازمان تربیت بدنی، سازمان محیط زیست، سازمان انرژی اتمی) که بر اساس قانون موظف به شرکت در شوراها، شوراهای عالی و مجامع می‌باشند یکی از معاونان آنها را برای حضور در شورا، شورای عالی و مجمع مشخص، تعیین نماید.

معاون تعیین شده موظف است شخصاً در جلسات شرکت نماید و نمی‌تواند شخص دیگری را به جای خود تعیین کند.

تبصره ۱- شوراها و شوراهای عالی و مجامعی که ریاست آنها را رئیس جمهور یا معاون اول به عهده دارند از این حکم مستثنی می‌باشند.

تبصره ۲- وزرایی که به موجب قانون ریاست مجمع یا شورایی را به عهده دارند موظفند شخصاً در آن مجمع یا شورا شرکت نمایند.

تبصره ۳- با لحاظ نمودن اصل ۱۳۸ قانون اساسی در مواردی که شوراها و مجامع موضوع این قانون موظف به تصویب آیین‌نامه می‌باشند، معاون تعیین شده در اجرای این قانون نمی‌تواند به جای وزیر تصمیم لازم اتخاذ نماید و صرفاً رأی وزرای مربوطه در اینگونه موارد ملاک عمل خواهد بود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۰۸۲

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۴۷۹- ق مورخ ۷۳/۸/۱۴ و ۱۷۰۳- ق مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۰ و پیرو نامه شماره ۵۰۲۳ مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۷: «لایحه اجازه شرکت یکی از معاونان وزرا و رؤسای سازمانهای مستقل در شوراها، شوراها، شوراهای عالی و مجامعی که براساس قانون مرکب از چند وزیر می‌باشند»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۸۷ مورخ ۱۳۷۳/۹/۵.

مغایرت طرح صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات ارضی در روستاها و شهرهای مشمول با قانون اساسی

شماره: ۱۷۲۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۲

شورای محترم نگهبان

طرح صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات ارضی در روستاها و شهرهای مشمول که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون سازمان ثبت مکلف است نسبت به صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات ارضی در شهرها و روستاهای مشمول اقدام نماید. تبصره ۱ - آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مشترک وزارت دادگستری و وزارت کشاورزی و سازمان ثبت اسناد و املاک به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

تبصره ۲ - درآمد ناشی از اجرای این قانون به خزانه واریز و ۵۰ درصد آن صرف تجهیز سازمان ثبت اسناد و املاک خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۰۴۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۵/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۷۲۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۲: «طرح صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات ارضی در روستاها و شهرهای مشمول» که در جلسه مورخ دهم مرداد ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۲ ماده واحده از این جهت که بدون رعایت تصویب سالانه اعتبار مذکور اجازه مصرف آن را داده است خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۹۵۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۰۴۷ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷ و پیرو نامه شماره ۱۷۲۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۲ طرح صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات ارضی در روستاها و شهرهای مشمول که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون سازمان ثبت مکلف است نسبت به صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات ارضی در شهرها و روستاهای مشمول اقدام نماید. تبصره ۱ - آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه با پیشنهاد مشترک وزارت دادگستری و وزارت کشاورزی و سازمان ثبت اسناد و املاک به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

تبصره ۲ - درآمد ناشی از اجرای این قانون به خزانه واریز و ۵۰ درصد آن که در بودجه سالانه منظور می گردد صرف تجهیز ثبت اسناد و املاک خواهد شد. طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۳۷۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۱۹۵۹ - ق مورخ ۱۳/۷/۷۲ و ۱۷۲۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۲ و پیرو نامه شماره ۵۰۴۷ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۷: «طرح صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات ارضی در روستاها و شهرهای مشمول»^(۱) که در جلسه مورخ یازدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو مجدداً با اصلاحاتی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۷۴ مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۳.

مغایرت طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۱۸۳۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۱۰

شورای محترم نگهبان

طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱- در اجرای ماده ۶۶ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی^(۳) امور مالی و معاملاتی مجلس شورای اسلامی که در این قانون مجلس نامیده می شود به موجب این قانون انجام خواهد شد.

ماده ۲- بودجه مجلس با رعایت مفاد ماده ۱۸۳^(۴) آیین نامه مجلس مصوب مهر ماه سال

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل طرح مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱.

(۳) ماده ۶۶ قانون محاسبات عمومی: در مورد بودجه شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی رعایت مقررات این قانون الزامی نیست و مصرف اعتبارات هر یک از آنها تابع آیین نامه داخلی خاص هر کدام خواهد بود و اعتبارات مزبور براساس درخواست وجه از طرف دبیر شورای نگهبان و رئیس مجلس شورای اسلامی و یا مقاماتی که از طرف ایشان مجاز هستند توسط خزانه قابل پرداخت می باشد.

(۴) ماده ۱۸۳ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۹): کاربردان تا پانزده آذر ماه هر سال بودجه سال بعد مجلس را تهیه و پس از تصویب هیأت رئیسه منتهی تا اول دی ماه برای ارجاع به کمیسیون محاسبات تقدیم مجلس می نمایند. کمیسیون پس از رسیدگی، گزارش آن را منتهی تا ۱۵ دی ماه به منظور درج در بودجه کل کشور از طریق رئیس، برای هیأت دولت می فرستد و دولت عیناً آن را ضمن بودجه کل کشور به مجلس می دهد و بعد از تصویب مجلس، اجازه اجرای آن به کاربردانی داده خواهد شد.

۱۳۶۹ مجلس شورای اسلامی تهیه و در قانون بودجه کل کشور درج می‌گردد.
 ماده ۳- اعتبارات مصوب مجلس براساس درخواست وجه از طرف رئیس مجلس و یا مقاماتی که از طرف ایشان مجاز هستند، توسط خزانه کل کشور قابل پرداخت می‌باشد.
 ماده ۴-...

ماده ۳۱- در مواردی که انجام مناقصه یا مزایده به تشخیص کاربردازان و تصویب هیأت رئیسه جلسه به مصلحت نباشد، می‌توان معامله را به طریق دیگری انجام داد در این صورت کاربردازان مزبور نحوه انجام معامله را با اطلاع و تأیید کمیسیون دیوان محاسبات تعیین خواهند نمود.
 ماده ۳۲-...

طرح فوق مشتمل بر سی و هشت ماده و یازده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۲۰۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۸۳۵ - ق مورخ ۷۲/۶/۱۰ و پیرو نامه شماره ۵۱۶۷ مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۷: «طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی» که در جلسه مورخ هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۶/۲۱ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:
 ماده ۲ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

لازم به تذکر است که در صدر ماده ۳۱ کلمه «با» باید به «یا» تغییر نماید.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۹۹۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۲۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۲۰۶ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۱ و پیرو نامه شماره ۱۸۳۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۰. ماده ۲ طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی که مورد اشکال آن شورای محترم می باشد در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- ...

ماده ۲- بودجه مجلس با رعایت قوانین توسط مجلس شورای اسلامی تهیه و در قانون بودجه کل کشور درج می گردد.

ماده ۳- ...

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم مهر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۵۴۳۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۱۹۹۴ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۷ و ۱۸۳۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۶/۱۰ و پیرو نامه شماره ۵۲۰۶ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۱: «طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی» که مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و پنجم مهر ماه یک هزار و

سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۸/۵ شورای نگهبان مطرح شد و به نظر شورا اشکال ماده ۲ باقی است.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۱۲۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۴۳۶ مورخ ۱۳۷۲/۸/۵ و پیرو نامه شماره ۱۹۹۴ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۷ طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۹/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- در اجرای ماده ۶۶ قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی امور مالی و معاملاتی مجلس شورای اسلامی که در این قانون مجلس نامیده می شود به موجب این قانون انجام خواهد شد.

ماده ۲- اعتبارات مصوب مجلس براساس درخواست وجه از طرف رئیس مجلس و یا مقاماتی که از طرف ایشان مجاز هستند، توسط خزانه کل کشور قابل پرداخت می باشد.

ماده ۳- سال مالی مجلس یک سال هجری شمسی است که از اول فروردین ماه هر سال شروع و به پایان اسفندماه همان سال ختم می گردد.

ماده ۴- ...

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۶۲۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۱۲۵ - ق مورخ ۷۲/۹/۱۶ و ۱۹۹۴ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۷ و پیرو نامه شماره ۵۴۳۶ مورخ ۱۳۷۲/۸/۵: «طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ هفتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱.

مغایرت طرح اصلاح موادی از قانون صدور چک (مصوب تیر ماه ۱۳۵۵) با موازین شرع

شماره: ۱۹۱۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۶/۳۱

شورای محترم نگهبان

طرح صدور چک که در جلسه علنی روزیکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱- متن زیر به عنوان ماده ۱ به قانون صدور چک^(۳) اضافه می‌شود و ماده ۱ قانون به ماده ۲ و شماره‌های بعدی به همین ترتیب تغییر می‌یابد.

ماده ۱- انواع چک عبارت است از:

۱- چک عادی، چکی است که اشخاص عهده بانکها به حساب جاری خود صادر و دارنده آن تضمینی جز اعتبار صادرکننده آن ندارد.

۲- چک تأیید شده، چکی است که اشخاص عهده بانکها به حساب جاری خود صادر و توسط بانک محال علیه پرداخت وجه آن تأیید می‌شود.

۳- چک تضمین شده، چکی است که توسط بانک به عهده همان بانک به درخواست مشتری صادر و پرداخت وجه آن توسط بانک تضمین می‌شود.

۴- چک مسافرتی، چکی است که توسط بانک صادر و وجه آن در هر یک از شعب آن

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل طرح مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۸۹ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۹۲۱۰ مورخ ۱۳۵۵/۵/۱۹.

بانک یا توسط نمایندگان و کارگزاران آن پرداخت می‌گردد.

ماده ۲-...

ماده ۵- ماده ۱۲^(۱) به ماده ۱۳ تغییر و به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۱۳- اگر شخصی چک را تحت هر عنوان مانند تضمین یا تأمین اعتبار یا مشروط و یا وعده‌دار یا سفید امضا صادر کند در صورت عدم پرداخت مشمول مقررات کیفری این قانون خواهد بود.

ماده ۶-...

طرح فوق مشتمل بر هشت ماده و پنج تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هشتم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۲۹۰

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۹۱۱- ق مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱: «طرح اصلاح موادی از قانون صدور چک مصوب تیر ماه ۱۳۵۵» که در جلسه مورخ بیست و هفتم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۷/۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

(۱) ماده ۱۲ قانون صدور چک (مصوب ۱۳۵۵/۴/۱۶): در موارد زیر صادرکننده چک از نظر این قانون قابل تعقیب کیفری نیست.

۱- در صورتی که ثابت شود چک سفید امضا داده شده باشد.

۲- هرگاه در متن چک وصول وجه آن منوط به تحقیق شرطی شده باشد.

۳- هرگاه در متن چک قید شده باشد که چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.

۴- هرگاه بدون قید در متن چک ثابت شود که وصول وجه آن منوط به تحقیق شرطی بوده یا چک بابت تضمین انجام معامله یا تعهدی است.

۵- در صورتی که ثابت شود چک بدون تاریخ صادر شده و یا تاریخ واقعی صدور چک مقدم بر تاریخ سدرج در متن چک باشد.

در مورد این ماده شهادت شهود به تنهایی مثبت ادعا نیست.

اطلاق ماده ۵ به صورتی که تنظیم شده نسبت به سواردی که پرداخت وجه چک برای صادرکننده شرعاً لازم نباشد خلاف موازین شرع شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۰۵۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۱۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۲۹۰ مورخ ۱۳۷۲/۷/۷ و پیرو نامه شماره ۱۹۱۱-ق مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱، طرح صدور چک که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱-....

ماده ۵- ماده ۱۲ به ماده ۱۳ تغییر و به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۱۳- صدور چک به عنوان تضمین یا تأمین اعتبار یا مشروط، وعده دار یا سفید امضا ممنوع است، صادرکننده در صورت شکایت ذی نفع و عدم پرداخت به مجازات حبس از شش ماه تا ۲ سال و یا جزای نقدی از یکصد هزار تا ده میلیون ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۶-...

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یازدهم آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۵۲۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۰۵۴ - ق مورخ ۷۲/۸/۱۷ و ۱۹۱۱ - ق مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱ و پیرو نامه شماره ۵۲۹۰ مورخ ۱۳۷۲/۷/۷: «طرح اصلاح موادی از قانون صدور چک مصوب تیرماه ۱۳۵۵»^(۱) که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ یازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۹ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مقایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۸۹ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱.

مغایرت طرح نحوه تأمین هزینه‌های اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی

شماره: ۱۹۱۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۳

شورای محترم نگهبان

طرح نحوه تأمین هزینه‌های اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور تأمین هزینه‌های ضروری اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است علاوه بر وصول مالیاتهای مقرر معادل سه در هزار درآمد مشمول مالیات دارندگان کارت بازرگانی را به عنوان سهم اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن ایران وصول و پس از واریز به حساب مربوطه در خزانه‌داری کل در اختیار اتاق‌های بازرگانی و صنایع و معادن قرار دهد. حکم این ماده نسبت به عملکرد سال مالی منتهی به اسفند ماه ۱۳۷۱ به بعد جاری خواهد بود.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ سی‌ام شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۳۰۴

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۹۱۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۳: «طرح نحوه تأمین هزینه‌های اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران» که در جلسه مورخ سیام شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۷/۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

چون سهم اتاقهای بازرگانی بدون منظور شدن در بودجه سالانه کل کشور و اعتبار مصوب در اختیار قرار می‌گیرد خلاف اصل پنجاه و دوم و پنجاه و سوم قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه‌هایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۰۵۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۱۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۳۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۷/۷ و پیرو نامه شماره ۱۹۱۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۳، طرح نحوه تأمین هزینه‌های اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) همین مجموعه، صفحات ۱۳۱ و ۳۶.

متن طرح

ماده واحده - به منظور تأمین هزینه‌های ضروری اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است علاوه بر وصول مالیاتهای مقرر معادل سه در هزار درآمد مشمول مالیات دارندگان کارت بازرگانی را به عنوان سهم اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن ایران وصول و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. همه ساله معادل صددرصد وجوه واریزی فوق از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه کل کشور منظور می‌شود در اختیار اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن قرار خواهد گرفت. حکم این ماده نسبت به عملکرد سال مالی منتهی به اسفند ماه ۱۳۷۱ به بعد جاری خواهد بود.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ یازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۵۲۵

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۰۵۳ - ق مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۷ و ۱۹۱۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۳ و پیرو نامه شماره ۵۳۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۷/۷: «طرح نحوه تأمین هزینه‌های اتاقهای بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران»^(۱) که مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ یازدهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۹ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۸۹ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱.

مغایرت لایحه فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی با موازین شرع

شماره: ۱۹۳۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۴ ل/۸۶۶۴۲ مورخ ۱۳۶۸/۸/۲۲ دولت در خصوص فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - واحدهای سازمانی مشروحه زیر و مؤسسات وابسته به آنها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع تبصره ماده ۵ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶^(۲) می باشند.

۱- شهرداریها و شرکتهای تابعه آنان مادام که بیش از ۵۰ درصد سهام و سرمایه آنها متعلق به شهرداریها باشد.

۲- بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی.

۳- هلال احمر.

۴- کمیته امداد امام.

۵- بنیاد شهید انقلاب اسلامی.

۶- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی.

۷- کمیته ملی المپیک ایران.

۸- بنیاد ۱۵ خرداد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۲.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۲۴.

۹- سازمان تبلیغات اسلامی.

۱۰- سازمان تأمین اجتماعی.

تبصره - مؤسسه وابسته از نظر این قانون واحد سازمانی مشخصی است که به صورتی غیر از شرکت و برای مقاصد غیرتجارتی و غیرانتفاعی توسط یک یا چند مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی تأسیس و اداره می‌شود و به نحوی مالکیت آن متعلق به یک یا چند مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی باشد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی و یکم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۳۳۱

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۱۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۹۳۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۷: «لایحه فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی» که در جلسه مورخ سی و یکم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

نظر به اینکه لایحه مذکور نهادهای تحت نظر مقام ولایت فقیه را نیز شامل می‌شود بدون جلب موافقت مقام معظم رهبری خلاف موازین شرعی است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۱۲۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۳۳۱ مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۴ و پیرو نامه شماره ۱۹۳۸ - ق مورخ

۱۳۷۲/۷/۷. لایحه شماره ۸۶۶۴۲/ل ۵۴ مورخ ۱۳۶۸/۸/۲۲ در خصوص فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - واحدهای سازمانی مشروحه زیر و مؤسسات وابسته به آنها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع تبصره ماده ۵ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶ می‌باشند.

۱- شهرداریها و شرکتهای تابعه آنان مادام که بیش از ۵۰ درصد سهام و سرمایه آنها متعلق به شهرداریها باشد.

۲- بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی.

۳- هلال احمر.

۴- کمیته امداد امام.

۵- بنیاد شهید انقلاب اسلامی.

۶- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی.

۷- کمیته ملی المپیک ایران.

۸- بنیاد ۱۵ خرداد.

۹- سازمان تبلیغات اسلامی.

۱۰- سازمان تأمین اجتماعی.

تبصره ۱- مؤسسه وابسته از نظر این قانون واحد سازمانی مشخصی است که به صورتی غیر از شرکت و برای مقاصد غیر تجارتي و غیراتفاقي توسط یک یا چند مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی تأسیس و اداره می‌شود و به نحوی مالکیت آن متعلق به یک یا چند مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی باشد.

تبصره ۲- اجرای قانون در مورد مؤسسات و نهادهای عمومی که تحت نظر مقام ولایت فقیه هستند با اذن معظم له خواهد بود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۶۰۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۱۲۴-ق مورخ ۷۳/۴/۲۲ و ۱۹۳۸-ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۷ و پیرو نامه شماره ۵۳۳۱ مورخ ۱۳۷۲/۷/۱۴: «لایحه فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ نوزدهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۹ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۹۵ مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۹.

مقایرت لایحه رسیدگی به تخلفات اداری با موازین شرع و قانون اساسی

شماره: ۲۰۴۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۱۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۳۵۳۴ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۵ دولت در خصوص رسیدگی به تخلفات اداری که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۸/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

فصل اول - تشکیلات و حدود وظایف

ماده ۱- به منظور رسیدگی به تخلفات اداری در هر یک از دستگاه‌های مشمول این قانون هیأت‌های تحت عنوان «هیأت رسیدگی به تخلفات اداری کارمندان» تشکیل خواهد شد. هیأت‌های مزبور شامل هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر می باشد.

تبصره ۱- هیأت تجدیدنظر در مرکز وزارتخانه یا سازمان مستقل دولتی و نیز تعدادی از دستگاه‌های مشمول این قانون که فهرست آنها به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، تشکیل می شود و در صورت لزوم دارای شعبه‌هایی خواهد بود.

تبصره ۲- در صورت تشخیص هیأت عالی نظارت یک هیأت تجدیدنظر در مرکز برخی از استانها که ضرورت ایجاب نماید تشکیل می گردد.

ماده ۲- ...

ماده ۱۹- هرگاه تخلف کارمند عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است مطابق این قانون به تخلف رسیدگی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایواد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی در ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱.

و رأی قانونی صادر نماید و مراتب را برای رسیدگی به اصل جرم به مرجع قضایی صالح ارسال دارد. هرگونه تصمیم مراجع قضایی مانع اجرای مجازاتهای اداری نخواهد بود.

ماده ۲۰- به آن دسته از کارمندانی که پرونده آنان در هیأت‌های پاکسازی و بازسازی سابق و هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری مطرح و به دلیل عدم صدور رأی یا قطعیت نیافتن رأی یا نقض رأی صادر شده در دیوان عدالت اداری، در هیأت‌های رسیدگی تخلفات اداری مورد رسیدگی قرار گرفته و منجر به برائت آنان گردیده حقوق مبنای عنوان مشابه دوران عدم اشتغال به مأخذ آخرین پست سازمانی که قبل از این دوران، تصدی آن را به عهده داشته‌اند پرداخت خواهد گردید. و در صورت عدم برائت دوران عدم اشتغال شاغلان جزو سابقه خدمت آنان محسوب نمی‌شود، و طبق بند «د» ماده ۱۲۴ قانون استخدام کشوری^(۱) عمل می‌شود.

تبصره ۱- در مورد بازنشستگان در صورت برائت حقوق بازنشستگی پرداخت می‌شود و در صورت عدم برائت نسبت به مدت گذشته حقوق پرداخت نمی‌شود.

تبصره ۲- کلیه احکام آمادگی به خدمت و برکناری از خدمت در مورد متهمانی که بعد از انقضای مهلت قانونی پاکسازی و قبل از اجرای قانون بازسازی نیروی انسانی توسط مقامات اجرایی صادر گردیده اعتبار قانونی داشته و در صورت محکومیت، غیر از آنچه به عنوان حقوق آمادگی به خدمت دریافت داشته‌اند، حقوق دیگری به آنان تعلق نخواهد گرفت، در صورت برائت مابه‌التفاوت حقوق آمادگی به خدمت و حقوق مبنای متعلق به آنان، پرداخت خواهد شد.

ماده ۲۱- در صورتی که متهم به آرای قطعی صادره توسط هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری اعتراض داشته باشد، می‌تواند حداکثر تا یک ماه پس از ابلاغ رأی به دیوان عدالت اداری شکایت نماید در غیر این صورت رأی قابل رسیدگی در دیوان نخواهد بود.

تبصره ۱- رسیدگی دیوان عدالت اداری به آرای هیأت‌ها به صورت شکلی خواهد بود.

تبصره ۲- آن دسته از کارمندانی که براساس آرای هیأت‌های بازسازی یا پاکسازی نیروی

(۱) ماده ۱۲۴ قانون استخدام کشوری (مصوب ۱۳۴۵): وضع استخدامی مستخدمین رسمی منحصرأ یکی از حالات زیر را خواهد داشت و نمی‌توان مستخدم را در حال استخدامی دیگری قرار داد:

الف - ...

د - حال تعلیق و آن وضع مستخدمی است که طبق حکم مقامات صلاحیتدار به علت صدور کیفرخواست از طرف مقامات قضائی یا به علت تصمیم دادگاه اداری در حدود تبصره ۴ ماده ۵۹ این قانون از ادامه خدمت سبوق می‌شود.

ز - ...

انسانی به محکومیت قطعی رسیده و تا تاریخ ۱۳۶۵/۷/۲ به دیوان عدالت اداری شکایت تسلیم نکرده‌اند، دیگر حق شکایت ندارند.

ماده ۲۲- به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون در دستگاه‌های مشمول و برای ایجاد هماهنگی در کار هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری «هیأت عالی نظارت» به ریاست دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و عضویت یک نفر نماینده رئیس قوه قضائیه و سه نفر از بین نمایندگان وزرا و یا بالاترین مقام سازمانهای مستقل دولتی تشکیل می‌شود. هیأت مزبور در صورت مشاهده موارد زیر از سوی هر یک از هیأت‌های بدوی یا تجدیدنظر دستگاه‌های مزبور، تمام یا بعضی از تصمیمات آنها را ابطال و در صورت تشخیص سهل‌انگاری در کار هر یک از هیأت‌ها، هیأت مربوط را منحل می‌نماید. هیأت عالی نظارت می‌تواند در مورد کلیه احکامی که در اجرای این قانون و مقررات مشابه صادر شده یا می‌شود بررسی و اتخاذ تصمیم نماید.

الف- عدم رعایت قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه.

ب- اعمال تبعیض در اجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه.

ج- کم‌کاری در امر رسیدگی به تخلفات اداری.

د- موارد دیگر که هیأت بنا به مصالحی ضروری تشخیص دهد.

تبصره ۱- تخلفات اداری اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری توسط هیأتی که از طرف هیأت عالی نظارت تعیین می‌شود رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۲- هیچ یک از اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری را نمی‌توان در رابطه با آرای صادره از سوی هیأت‌های مذکور تحت تعقیب قضایی قرار داد.

تبصره ۳- هیأت عالی نظارت می‌تواند بازرسانی را به دستگاه‌های مشمول اعزام نموده و در صورت مشاهده موارد تخلف، کارکنان متخلف را جهت رسیدگی به پرونده آنان به هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری معرفی نماید.

تبصره ۴- در مورد معتادان به مواد مخدر که براساس آرای قطعی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات‌های بازخریدی خدمت، بازنشستگی یا تقلیل گزیده، اخراج و انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم شده یا می‌شوند در صورت ترک اعتیاد در مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ رأی، به تشخیص هیأت تجدیدنظر، موضوع بر اساس ماده ۲۲ این قانون به هیأت عالی نظارت ارجاع می‌شود.

ماده ۲۳- اعمال مجازات شدیدتر نسبت به آرای غیرقطعی هیأت‌های بدوی یا آرای نقض

شده توسط دیوان عدالت اداری با توجه به مستندات جدید پس از رسیدگی مجدد با توجه به کلیه جوانب امر بلامانع است.

ماده ۲۴- اصلاح یا تغییر آرای قطعی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری صرفاً در مواردی که هیأت به اکثریت آرا تشخیص دهد که مفاد حکم صادر شده از لحاظ موازین قانونی (به لحاظ شکلی یا ماهوی) مخدوش می‌باشد، پس از تأیید هیأت عالی نظارت در خصوص مورد امکان‌پذیر است.

ماده ۲۵- هرگاه برای عضویت در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری پست سازمانی پیش‌بینی نشده باشد، انجام وظیفه به هر عنوان در هیأت‌ها، تصدی دو پست سازمانی محسوب نمی‌شود.

تبصره - اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری در مدت عضویت در هیأت‌های مذکور از حقوق مبنای یک گروه بالاتر از گروه استحقاقی مربوط بهره‌مند خواهند بود.

ماده ۲۶- از تاریخ تصویب آیین‌نامه اجرای این قانون، کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو می‌گردد و پرونده‌هایی که در هیأت‌های پاکسازی، بازسازی و رسیدگی به تخلفات اداری گذشته منجر به صدور رأی قطعی نگردیده یا توسط دیوان عدالت اداری نقض شده است، حسب مورد، برای رسیدگی و صدور رأی قطعی به هیأت‌های بدوی و تجدیدنظر موضوع این قانون ارسال می‌شود.

ماده ۲۷- آیین‌نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون به وسیله سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. لایحه فوق مشتمل بر بیست و هفت ماده و سی تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۴۹۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۰۴۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۱: «لایحه رسیدگی به تخلفات اداری» که در جلسه مورخ نهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس

شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اطلاق ذیل ماده ۱۹ که هرگونه تصمیم مراجع قضایی را مانع مجازاتهای اداری ندانسته است، در موردی که مرجع قضایی رأی به برائت دهد و هیأت رسیدگی به تخلفات اداری پس از اطلاع پیدا کردن از تصمیمات مرجع قضایی و ملاحظه آن با اکثریت آرا از رأی قطعی خود برگردد خلاف اصول قانون اساسی است.

و اگر به این صورت اصلاح شود که «هرگاه تصمیم مراجع قضایی مبنی بر برائت کارمند باشد این تصمیم به هیأت رسیدگی به تخلفات اداری اعلام می‌شود تا طبق ماده ۲۴ این قانون عمل شود» رفع اشکال خواهد شد.

۲- اطلاق تبصره ۲ ماده ۲۲ در موردی که ثابت شود اعمال غرض شده است مغایر موازین شرعی و مغایر اصل ۳۴^(۱) و بند ۴ اصل ۱۵۶ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۳- تبصره ماده ۲۵ به لحاظ داشتن بار مالی خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۱۲۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۴۹۹ مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۹ و پیرو نامه شماره ۲۰۴۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۱ اصلاحیه لایحه شماره ۵۳۵۳۴ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۵ در خصوص

۱) اصل سی و چهارم: دادخواهی حق مسلم هر فرد است و هر کس می‌تواند به منظور دادخواهی به دادگاه‌های صالح رجوع نماید، همه افراد ملت حق دارند اینگونه دادگاه‌ها را در دسترس داشته باشند و هیچکس را نمی‌توان از دادگاهی که به موجب قانون حق مراجعه به آن را دارد منع کرد.

۲) اصل یکصد و پنجاه و ششم: قوه قضائیه قوه‌ای است مستقل که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسؤول تحقق بخشیدن به عدالت و عهده‌دار وظایف زیر است: (۱) - ...

۴- کشف جرم و تعقیب مجازات و تعزیر مجرمین و اجرای حدود و مقررات مدون جزایی اسلام.

۵- اقدام مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مجرمین.

(۳) همین مجسوعه، صفحه ۳۵.

رسیدگی به تخلفات اداری که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۹/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

فصل اول - تشکیلات و حدود وظایف

ماده ۱- ...

ماده ۱۹- هرگاه تخلف کارمند عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین جزایی را نیز داشته باشد هیأت رسیدگی به تخلفات اداری مکلف است مطابق این قانون به تخلف رسیدگی و رأی قانونی صادر نماید و مراتب را برای رسیدگی به اصل جرم به مرجع قضایی صالح ارسال دارد. هرگونه تصمیم مراجع قضایی مانع اجرای مجازاتهای اداری نخواهد بود. چنانچه تصمیم مراجع قضایی مبنی بر برائت باشد هیأت رسیدگی به تخلفات اداری طبق ماده ۲۴ این قانون اقدام می‌نماید.

ماده ۲۰- ...

ماده ۲۲- به منظور نظارت بر حسن اجرای این قانون در دستگاه‌های مشمول و برای ایجاد هماهنگی در کار هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری «هیأت عالی نظارت» به ریاست دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور و عضویت یک نفر نماینده رئیس قوه قضائیه و سه نفر از بین نمایندگان وزرا و یا بالاترین مقام سازمانهای مستقل دولتی تشکیل می‌شود. هیأت مزبور در صورت مشاهده موارد زیر از سوی هر یک از هیأت‌های بدوی یا تجدیدنظر دستگاه‌های مزبور، تمام یا بعضی از تصمیمات آنها را ابطال و در صورت تشخیص سهل‌انگاری در کار هر یک از هیأت‌ها، هیأت مربوط را منحل می‌نماید. هیأت عالی نظارت می‌تواند در مورد کلیه احکامی که در اجرای این قانون و مقررات مشابه صادر شده یا می‌شود بررسی و اتخاذ تصمیم نماید.

الف - عدم رعایت قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه.

ب - اعمال تبعیض در اجرای قانون رسیدگی به تخلفات اداری و مقررات مشابه.

ج- کم کاری در امر رسیدگی به تخلفات اداری.

د- موارد دیگر که هیأت بنا به مصالحی ضروری تشخیص دهد.

تبصره ۱- تخلفات اداری اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری توسط هیأتی که از طرف هیأت عالی نظارت تعیین می شود رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۲- هیچ یک از اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری را نمی توان در رابطه با آرای صادره از سوی هیأت‌های مذکور تحت تعقیب قضایی قرار داد مگر در صورت اثبات غرض مجرمانه.

تبصره ۳- هیأت عالی نظارت می تواند بازرسانی را به دستگاه‌های مشمول اعزام نموده و در صورت مشاهده موارد تخلف، کارکنان متخلف را جهت رسیدگی به پرونده آنان به هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری معرفی نماید.

تبصره ۴- در مورد معتادان به مواد مخدر که براساس آرای قطعی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری به مجازات‌های بازخریدی خدمت، بازنشستگی با تقلیل گروه، اخراج و انفصال دائم از خدمات دولتی محکوم شده یا می شوند در صورت ترک اعتیاد در مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ رأی، به تشخیص هیأت تجدیدنظر، موضوع بر اساس ماده ۲۴ این قانون به هیأت عالی نظارت ارجاع می شود.

ماده ۲۳- ...

ماده ۲۵- هرگاه برای عضویت در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری پست سازمانی پیش‌بینی نشده باشد، انجام وظیفه به هر عنوان در هیأت‌ها، تصدی دو پست سازمانی محسوب نمی شود.

ماده ۲۶- ...

لایحه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۶۰۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۱۲۱- ق مورخ ۷۲/۹/۱۰ و ۲۰۴۹- ق مورخ

۱۳۷۲/۸/۱۱ و پرو نامه شماره ۵۴۹۹ مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۹: «لایحه رسیدگی به تخلفات اداری»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ هفتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱.

مغایرت طرح شمول قانون روابط موجر و مستأجر (مصوب ۱۳۵۶) بر مطب پزشکان با موازین شرع

شماره: ۲۰۸۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۸/۲۹

شورای محترم نگهبان

طرح شمول قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۵۶ بر مطب پزشکان که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۸/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره های ذیل به قانون محل مطب پزشکان مصوب ۱۳۶۶/۱۰/۲۰^(۲) الحاق می گردد:

تبصره ۱- مطب پزشکان محل کار آنها است و در حکم محل کسب و پیشه بوده و مشمول مقررات قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۵۶^(۳) می باشد.

تبصره ۲- وصول هر نوع وجهی تحت عنوان سرقتی در مطب های استیجاری و واگذاری محل مطب به غیر در صورتی که در متن قرارداد بین موجر و مستأجر ذکر نشده باشد ممنوع است.

تبصره ۳- استفاده از محل های مسکونی در محل هایی که در قرارداد موجر و مستأجر عنوان استفاده از مطب قید نگردیده بدون رضایت مالک ممنوع است.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و ۳ تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و ششم آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) قانون محل مطب پزشکان: ماده واحده - فعالیت شغلی پزشکان و صاحبان حرف وابسته در ساختمانهای مسکونی و تجاری ملکی و اجاری بلامانع است.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۹۵۱۸ مورخ ۱۳۵۶/۶/۱.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۵۶۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۰۸۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۸/۲۹: «طرح شمول قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۵۶ بر مطب پزشکان» که در جلسه مورخ بیست و ششم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۹/۳ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۱ به لحاظ این که مطب پزشکان را در تمام احکام به استثنای آنچه در تبصره ۲ آمده است در حکم محل کسب و پیشه و مشمول مقررات قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۵۶ دانسته است و قانون فوق در مواردی مغایر شرع است خلاف موازین اسلامی تشخیص داده شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۱۸۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۵۶۶ مورخ ۷۲/۹/۳ و پیرو نامه شماره ۲۰۸۵ - ق مورخ ۷۲/۸/۲۹، طرح شمول قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۵۶ بر مطب پزشکان که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - بند زیر به عنوان بند ج با دو تبصره به ماده ۲ قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۶۲^(۱) اضافه می‌گردد:

ج - مطب پزشکان.

تبصره ۱ - وصول هر نوع وجهی تحت عنوان سرقفلی در مطب‌های استیجاری و واگذاری محل مطب به غیر در صورتی که در متن قرارداد بین موجر و مستأجر ذکر نشده باشد ممنوع است.

تبصره ۲ - استفاده از محل‌های مسکونی در محل‌هایی که در قرارداد موجر و مستأجر عنوان استفاده از مطب قید نگردیده بدون رضایت مالک ممنوع است.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و ۲ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ پنجم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۱۵

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۱۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۱۸۹ - ق مورخ ۷۲/۱۰/۷ و ۲۰۸۵ - ق مورخ ۷۲/۸/۲۹ و پیرو نامه شماره ۵۵۶۶ مورخ ۷۲/۳/۳: «طرح الحاق یک بند به عنوان بند ج و دو تبصره به ماده ۲ قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۶۲» که پس از ایراد شورای نگهبان با اصلاحاتی در عنوان و متن در جلسه مورخ پنجم دیماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۱۰/۱۵ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

به لحاظ اینکه مفاد ماده واحده استثناء مورد بند ج از قانون روابط موجر و مستأجر مصوب

(۱) ماده ۲ قانون روابط موجر و مستأجر (مصوب ۱۳۶۲): موارد زیر مشمول این قانون نمی‌باشند:

الف - تصرف ناشی از معاملات با حق استرداد یا معاملات رهن،

ب - خانه‌های سازمانی و سایر محلهایی مسکونی که از طرف وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت یا اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی به مناسب شغل در اختیار و استفاده کارکنان آنها قرار می‌گیرد، این موارد تابع قوانین خاص خود یا طبق قرارداد فیابین است.

۱۳۶۲ است و در نتیجه مطب پزشکان مشمول قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۵۶ می‌شود فلذا ایراد شورای نگهبان مذکور در نامه ۵۵۶۶ مورخ ۷۲/۹/۳ کماکان به حال خود باقی است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۳۹۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۷۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۵ و پیرو نامه شماره ۲۱۸۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۷. طرح شمول قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۵۶ بر مطب پزشکان که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - بند زیر به عنوان بند ج با دو تبصره به ماده ۲ قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۶۲ اضافه می‌گردد:

ج - محل کار پزشکان که تابع قرارداد فیما بین بوده و در صورت نبودن قرارداد تابع قانون مدنی است.

تبصره ۱ - وصول هر نوع وجهی تحت عنوان سرقفلی در مطب‌های استیجاری و واگذاری محل مطب به غیر در صورتی که در متن قرارداد بین موجر و مستأجر ذکر نشده باشد ممنوع است.

تبصره ۲ - استفاده از محل‌های مسکونی در محل‌هایی که در قرارداد موجر و مستأجر

عنوان استفاده از مطب قید نگردیده بدون رضایت مالک ممنوع است. طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۸۸۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۳۹۶ - ق مورخ ۷۲/۱۱/۲۶ و ۲۱۸۹ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۷ و پیرو نامه شماره ۵۷۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۵: «طرح الحاق یک بند به عنوان بند ج و دو تبصره به ماده ۲ قانون روابط موجر و مستأجر مصوب سال ۱۳۶۲»^(۱) که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و چهارم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۷۳ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۱.

مقایرت لایحه تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها و مناطق کشور با قانون اساسی

شماره: ۲۱۰۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۸

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۹۱۵۱ مورخ ۱۳۷۲/۹/۲۹ دولت در خصوص تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها و مناطق کشور که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۹/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱- به منظور تحقق مشارکت و نظارت مردم در امر آموزش و پرورش و بهره گیری از کلیه منابع و امکانات، جهت تأسیس، توسعه و تجهیز قضاای آموزشی و پرورشی و تسهیل در فعالیتهای اجرایی آموزش و پرورش، شوراهای آموزش و پرورش در استانها و شهرستانها به شرح این قانون تشکیل می گردد.

ماده ۲- ...

ماده ۸- وظایف و اختیارات شورای شهرستان به شرح زیر است:

۱- توزیع اعتبارات دولتی تخصیص یافته به صورت آموزشی و پرورشی، به شهرستان بین مدارس و فعالیتهای مختلف، بر اساس ضوابطی که وزارت آموزش و پرورش معین می کند.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۵۳ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۱۸.

۲- تصویب ضوابط مالی مدارس، شامل کلیه دریافتها و هزینه‌ها و سایر درآمدهای مردمی، با توجه به وضعیت اقتصادی اولیای هر مدرسه و کیفیت ارائه فعالیت‌های آموزشی و پرورشی.

۳- پیشنهاد وضع عوارض برای احداث، توسعه، نگهداری و تأمین و تجهیز و تهیه وسایل کمک آموزشی و پرورشی به مراجع ذی‌ربط جهت تصویب.

۴- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری در مورد اجاره، احداث و توسعه اماکن آموزشی و پرورشی شهرستان (از نظر محل، دوره تحصیلی)

۵- تصمیم‌گیری در خصوص توزیع و هزینه کردن عوارض اخذ شده برای احداث، توسعه و تعمیر اماکن آموزشی و پرورشی و تأمین تجهیزات لازم و سایر فعالیت‌ها.

۶- بررسی و تصمیم‌گیری برای برنامه‌ریزی نیروی انسانی مورد نیاز و ارائه نتایج آن به وزارت آموزش و پرورش از طریق شورای استان.

۷- صدور مجوز برای به کارگیری افراد مازاد بر سهمیه استخدام رسمی از محل درآمدهای منطقه براساس قوانین کار و تأمین اجتماعی.

۸- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری درباره چگونگی تشویق و تقدیر از کارکنان شایسته و لایق مدارس و پرداخت فوق‌العاده خاص و کارانه براساس کیفیت و کمیت خدمات آنان.

۹- تشویق و ترغیب متمکنین و صاحبان صنایع و اصناف به احداث و اهدای مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی.

۱۰- برنامه‌ریزی جهت ایجاد تسهیلات و به کارگیری ابزارهای مناسب جهت توسعه مدارس غیرانتفاعی، آموزشگاه‌های علمی و فنی و حرفه‌ای و مدارس جوار کارخانه و مؤسسات مشابه و ترغیب مردم به مشارکت بیشتر در این زمینه.

۱۱- نظارت مستمر بر فعالیت‌های آموزش و پرورش منطقه و تهیه گزارش سالانه حاوی نقاط قوت و ضعف فعالیت‌ها و ارائه پیشنهادها لازم به شورای آموزش و پرورش استان.

۱۲- برنامه‌ریزی و اقدام جهت تهیه زمین و سایر امکانات لازم به منظور تأمین و تجهیز فضاهای آموزشی و پرورشی منطقه از طریق خودیاری اهالی و همکاری مؤسسات و سازمانهای ذی‌صلاح دولتی و قانونی.

۱۳- برنامه‌ریزی و بذل مساعی برای سوق دادن بخشی از درآمد بانکها، شرکتهای دولتی

و غیردولتی و کارخانه‌ها به امر توسعه و تجهیز اماکن آموزشی و پرورشی در چهارچوب مقررات مربوط.

۱۴- کمک به ترویج و گسترش فعالیتهای پرورشی و آموزشی و استحکام اعتقادات دینی و مکارم اخلاقی دانش‌آموزان.

۱۵- برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری برای پرداخت کمک هزینه تحصیلی به دانش‌آموزان کم بضاعت از عواید محلی شورا و اعطای بورس تحصیلات عالی به دانش‌آموزان مستعد.

۱۶- انجام وظایفی که شورایعالی آموزش و پرورش، شورایعالی انجمن اولیا و مربیان یا وزارت آموزش و پرورش به موجب اختیارات قانونی خود به شورا واگذار می‌نمایند.

۱۷- بررسی راه‌های مختلف صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری منابع در چهارچوب سیاستهای وزارت آموزش و پرورش و شورای استان.

۱۸- تلاش در گسترش آموزش و پرورش عمومی و تحت پوشش قراردادن کلیه اطفال واجب‌التعلیم منطقه، به طوری که هیچ یک از آنان از تحصیل باز نمانند.

۱۹- جلوگیری از افت تحصیلی دانش‌آموزان و تلاش در ارتقای کیفیت برنامه‌های آموزشی و پرورشی.

۲۰- سازماندهی امکانات برای اجرای آموزشهای فنی و حرفه‌ای، کار دانش و کارآموزی دانش‌آموزان.

۲۱- ارتقای سطح دانش فرهنگیان و پیش‌بینی و تدارک وسایل رفاهی و معیشتی آنان و فراهم کردن امکانات لازم.

۲۲- پیشنهاد برنامه سالانه توسعه فضای آموزشی و پرورشی و نیروی انسانی، براساس خط‌مشی‌ها و سیاستهای کلی وزارت آموزش و پرورش و ارائه آن به شورای استان.

ماده ۹-...

ماده ۱۲- رئیس آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه، موظف است هر سال گزارش جامعی از فعالیتهای کمی و کیفی آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه را به شورای مربوط ارائه دهد.

ماده ۱۳- منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه‌های جاری و عمرانی عبارتند از:

۱- سهم منطقه از اعتباراتی که در بودجه جاری و عمرانی سالانه دولت که براساس تعداد دانش‌آموزان برای هر استان پیش‌بینی می‌گردد.

۲- یک درصد از بهای فروش کالا و خدمات کارخانه‌ها و مؤسسات خدماتی و تولیدی استان که از طریق شورای استان میان مناطق توزیع می‌شود.

۳- تا پنج درصد عوارض صدور پروانه‌های ساختمانی، تفکیک زمینها، پذیره و نوسازی علاوه بر عوارض مذکور را شهرداریها دریافت کرده و به حساب شورای منطقه واریز می‌کنند.

۴- عواید حاصل از فروش ساختمانها و زمینهای بلااستفاده و نیز ساختمانها و زمینهای دیگر که در اختیار آموزش و پرورش است و می‌توان آنها را با توجه به نیازهای آموزش و پرورش تبدیل به احسن نمود، در چهارچوب ضوابطی که از سوی وزارت آموزش و پرورش معین می‌شود.

تبصره - عواید حاصل از بندهای (۳) و (۴) صرفاً به مصرف احداث و توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی همان شهرستان می‌رسد.

۵- هدایا و کمکهای دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی و افراد خیر.
تبصره - آیین‌نامه اجرای این ماده به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۴- ...

ماده ۱۶- کلیه شهرداریها موظفند با توجه به نیازهای پیش‌بینی شده در طرحهای تفصیلی شهرها ظرف مدت پنج سال از اجرای این قانون، با استفاده از امکانات مالی و مجوزهای قانونی خود، زمینهای پیش‌بینی شده برای توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی را تملک و به رایگان در اختیار آموزش و پرورش قرار دهند. کمیسیونهای موضوع ماده ۵ قانون شورایعالی شهرسازی و معماری^(۱) موظفند ضمن رعایت استانداردهای مربوطه درخواستهای شهرداری و آموزش و پرورش را در چهارچوب اجرای این بند، به صورت خارج از نوبت رسیدگی نمایند.

(۱) ماده ۵ قانون تأسیس شورایعالی شهرسازی و معماری ایران (مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲): بررسی و تصویب طرح‌های تفصیلی شهری و تغییرات آنها در هر استان یا فرمانداری کل به وسیله کمیسیونی به ریاست استاندار یا فرماندار کل و به عضویت رئیس انجمن شهرستان و شهردار و نمایندگان وزارت فرهنگ و هنر و آبادانی و مسکن و نماینده مهندس مشاور تهیه‌کننده طرح انجام می‌شود. آن قسمت از نقشه‌های تفصیلی که به تصویب انجمن شهر برسد برای شهرداری لازم‌الاجرا خواهد بود. تغییرات نقشه‌های تفصیلی اگر در اساس طرح جامع شهری مؤثر باشد باید به تأیید شورای عالی شهرسازی برسد.

تبصره - شهرداری پایتخت از شمول این ماده همچنین طرح‌های تفصیلی موضوع بند ۳ ماده ۴ و بند ۴ ماده مذکور مستثنی خواهد بود.

ماده ۱۷-....

ماده ۲۲- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه وسیله وزارت آموزش و پرورش و وزارت کشور و سازمان امور اداری و استخدامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر بیست و دو ماده و هجده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه سوم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۵۹۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۱۰۶-ق مورخ ۱۳۷۲/۹/۸: «لایحه تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها، شهرستانها و مناطق کشور» که در جلسه مورخ سوم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

۱- اطلاق بند ۲ ماده ۸ از این جهت که شامل اخذ وجوهی از مردم ولو به نحو اجبار می شود خلاف اصل سی ام قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- اطلاق بند ۱۲ ماده ۸ به لحاظ اینکه احیاناً موجب الزام مردم به پرداخت وجوهی خواهد شد مغایر اصل سی ام و در مواردی مغایر اصل پنجاه و یکم قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۳- بندهای ۲ و ۳ و ۴ ماده ۱۳ به علت عدم واریز دریافتها به خزانه مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

۴- ماده ۱۶ به لحاظ آنکه موجب افزایش هزینه عمومی می شود و طریق جبران آن را معین

(۱) اصل سی ام: دولت موظف است وسایل آموزش و پرورش رایگان را برای همه ملت تا پایان دوره متوسطه فراهم سازد و وسایل تحصیلات عالی را تا سرحد خودکفایی کشور به طور رایگان گسترش دهد.

(۲) اصل پنجاه و یکم: هیچ نوع مالیات وضع نمی شود مگر به موجب قانون موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی به موجب قانون مشخص می شود.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

نکرده است مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی
دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۲۹۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۵۹۸ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۱ و پیرو نامه شماره ۲۱۰۶-ق مورخ ۱۳۷۲/۹/۸ اشکالات آن شورای محترم در مورد لایحه شماره ۲۹۱۵۱ مورخ ۱۳۷۱/۹/۲۹ دولت در خصوص تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها و مناطق کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-...

ماده ۸-وظایف و اختیارات شورای شهرستان به شرح زیر است:

۱- توزیع اعتبارات دولتی تخصیص یافته به صورت آموزشی و پرورشی، به شهرستان بین مدارس و فعالیتهای مختلف، بر اساس ضوابطی که وزارت آموزش و پرورش معین می‌کند.

۲- تصویب ضوابط مالی مدارس، شامل کلیه دریافتها و هزینه‌ها و سایر درآمدهای مردمی، با توجه به کیفیت ارائه فعالیتهای آموزشی و پرورشی.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

۳-....

۲۲- پیشنهاد برنامه سالانه توسعه فضای آموزشی و پرورشی و نیروی انسانی، بر اساس خط‌مشی‌ها و سیاست‌های کلی وزارت آموزش و پرورش و ارائه آن به شورای استان. تبصره - دریافت کمک‌ها و خودیاری از اولیای دانش‌آموزان و مردم در صورتی مجاز است که داوطلبانه پرداخت نمایند.

ماده ۹-....

ماده ۱۰- شهرداریها موظفند با تدوین آیین‌نامه‌ها و اتخاذ روشهای لازم نسبت به وصول عوارض مصوب در این قانون و واریز آن به حساب معین خزانه اقدام نمایند.

ماده ۱۱-....

ماده ۱۳- منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه‌های جاری و عمرانی عبارتند از:

۱-....

۳- تا پنج درصد عوارض صدور پروانه‌های ساختمانی، تفکیک زمینها، پذیره و نوسازی علاوه بر عوارض مذکور را که شهرداریها دریافت می‌کنند.

۴- عواید حاصل از فروش ساختمانها و زسینهای بلااستفاده و نیز ساختمانها و زسینهای دیگر که در اختیار آموزش و پرورش است و می‌توان آنها را با توجه به نیازهای آموزش و پرورش تبدیل به احسن نمود، در چهارچوب ضوابطی که از سوی وزارت آموزش و پرورش معین می‌شود.

تبصره ۱- عواید حاصل از بندهای (۳) و (۴) صرفاً به مصرف احداث و توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی همان شهرستان می‌رسد.

تبصره ۲- عواید حاصل از بندهای ۲ و ۳ و ۴ به خزانه واریز می‌گردد و هر ساله معادل آن در لایحه بودجه در ردیف معین به صورت تخصیص یافته پیش‌بینی می‌شود تا مطابق ضوابط این قانون به مصرف برسد.

۵- هدایا و کمکهای دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و غیردولتی و افراد خیر.

تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۴-....

ماده ۱۶- کلیه شهرداریها موظفند با توجه به نیازهای پیش‌بینی شده در طرحهای تفصیلی شهرها با استفاده از امکانات مالی و مجوزهای قانونی خود زمینه احراز مالکیت زمینهای پیش‌بینی شده جهت توسعه فضاهای آموزشی و پرورشی شهرهای مربوطه را برای ادارات آموزش و پرورش فراهم سازند. برای تأمین اعتبارات لازم جهت اجرای این ماده شورای آموزش و پرورش شهرستان یا منطقه می‌تواند با پیشنهاد و تصویب شورای استان بخشی از هزینه‌های خرید زمین و ساخت فضاهای آموزشی و پرورشی را از سازندگان واحدهای جدید تجاری دریافت و به حساب خزانه واریز نمایند. صددرصد منافع دریافتی به صورت تخصیص یافته در اختیار آموزش و پرورش قرار خواهد گرفت. کمیسیونهای موضوع ماده ۵ قانون شورایعالی شهرسازی و معماری موظفند ضمن رعایت استانداردهای مربوطه درخواستهای شهرداری و آموزش و پرورش را در چهارچوب اجرای این ماده به صورت خارج از نوبت رسیدگی نمایند.

تبصره- حداکثر مبالغ دریافتی موضوع این ماده برای هر مترمربع زیربنا نباید از ۰.۵٪ بهای یک مترمربع ساختمانهای مشابه در همان منطقه تجاوز نماید.

ماده ۱۷- ...

اصلاحات لایحه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و ششم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۷۷۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۲۹۰- ق مورخ ۷۲/۱۰/۲۸ و ۲۱۰۶- ق مورخ ۱۳۷۲/۹/۸ و پیرو نامه شماره ۵۵۹۸ مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۱: «لایحه تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها، شهرستانها و مناطق کشور»^(۱) که از سوی این شورا اعاده گردیده بود و مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و ششم دی ماه یکهزار و

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۵۳ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۱۸

سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۹ شورای نگهبان مطرح شده با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مقایرت طرح نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند با موازین شرع

شماره: ۲۱۸۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۵

شورای محترم نگهبان

طرح نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۷/۴ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱- هر شخصی که مبادرت به هرگونه اعمالی برای معرفی آثار سمعی و بصری غیرمجاز به جای آثار مجاز نماید و یا موجب تضییع حقوق صاحبان اثر شود، اعم از جعل برچسب رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی الصاق شده بر روی نوار و یا تعویض نوار یا محتوای داخل کاست نوار دارای برچسب و نظایر آن، برحسب مورد علاوه بر مجازات جعل و پرداخت خسارت وارده در صورت مطالبه به صاحبان اثر به جریمه نقدی از دو میلیون ریال تا بیست میلیون ریال محکوم می‌شود. تبصره - در مرحله تشخیص عمل ارتكابی دادگاه می‌تواند نظر کارشناسی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را ملاک عمل قرار دهد.

ماده ۲- هرگونه فعالیت تجاری در زمینه تولید، توزیع، تکثیر و عرضه نوارهای صوتی و

(۱) همین مجموعه، صفحه ۲۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل طرح مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۷۴ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۲.

تصویری نیاز به اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دارد. متخلفین از این امر به جریمه نقدی از یک میلیون تا ده میلیون ریال محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- نیروهای انتظامی موظفند ضمن ممانعت از فعالیت این گونه افراد و مراکز نسبت به پلمپ این گونه مراکز و دستگیری افراد طبق موازین قضایی اقدام نمایند.

تبصره ۲- در خصوص شخصیت‌های حقوقی، بالاترین مقام اجرایی تصمیم‌گیر مسئول خواهد بود.

ماده ۳-...

طرح فوق مشتمل بر ۵ ماده و ۱۱ تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ یکم دیماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۰۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۱۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۱۸۲-ق مورخ ۷۲/۱۰/۵: «طرح نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند» که در جلسه مورخ یکم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۱۰/۱۵ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

«شمول حکم به پرداخت خسارت وارده - مذکور در ذیل ماده ۱ - نسبت به مواردی که شرعاً تضییع حق موجب ضمان مالی نباشد خلاف موازین شرع شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۳۹۵-ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۷۰۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۵ و پیرو نامه شماره ۲۱۸۲-ق مورخ

۱۳۷۲/۱۰/۵. طرح نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیتهای غیرمجاز می نمایند که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۷/۴ تصویب شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- هر شخصی که مبادرت به هرگونه اعمالی برای معرفی آثار سمعی و بصری غیرمجاز به جای آثار مجاز نماید و یا موجب تضییع حقوق صاحبان اثر شود، اعم از جعل برچسب رسمی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی الصاق شده بر روی نوار و یا تعویض نوار یا محتوای داخل کاست نوار دارای برچسب و نظایر آن، برحسب مورد علاوه بر مجازات جعل و پرداخت خسارت وارده در جایی که تضییع حق موجب خسارت مالی است در صورت مطالبه به صاحبان اثر به جریمه نقدی از دو میلیون ریال تا بیست میلیون ریال محکوم می شود.

تبصره - در مرحله تشخیص عمل ارتكابی دادگاه می تواند نظر کارشناسی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی را ملاک عمل قرار دهد.

ماده ۲- هرگونه فعالیت تجاری در زمینه تولید، توزیع، تکثیر و عرضه نوارهای صوتی و تصویری نیاز به اخذ مجوز از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دارد. متخلفین از این امر به جریمه نقدی از یک میلیون تا ده میلیون ریال محکوم خواهند شد.

تبصره ۱- نیروهای انتظامی موظفند ضمن ممانعت از فعالیت اینگونه افراد و مراکز نسبت به پلمپ اینگونه مراکز و دستگیری افراد طبق موازین قضایی اقدام نمایند.

تبصره ۲- در خصوص شخصیت های حقوقی، بالاترین مقام اجرایی تصمیم گیر مسئول خواهد بود.

ماده ۳- ...

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۸۸۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۳۹۵ - ق مورخ ۷۲/۱۱/۲۶ و ۲۱۸۲ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۵ و پیرو نامه شماره ۵۷۰۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۵: «طرح نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت‌های غیرمجاز می‌نمایند»^(۱) که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و چهارم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۷۴ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۲.

مغایرت لایحه اصلاح لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافری و ممنوعیت تردد اتومبیلهای مسافری بین شهری در داخل شهر تهران با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۲۲۱۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۱۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۷۲۳۸ مورخ ۱۳۶۹/۵/۲۲ دولت در خصوص اصلاح لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافری و ممنوعیت تردد اتومبیلهای مسافری بین شهری در داخل شهر تهران که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - عنوان لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافری و ممنوعیت تردد اتومبیلهای مسافری بین شهری در داخل شهر تهران مصوب ۱۳۵۹/۲/۹^(۲) شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران و مواد ۲ و ۳ و تبصره ذیل آنها و مواد ۵ و ۶^(۳) آن به

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۰۲۵۷ مورخ ۱۳۵۹/۲/۲۴.

(۳) ماده ۲ لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافری و ممنوعیت تردد اتومبیلهای مسافری بین شهری در داخل شهر تهران (مصوب ۱۳۵۹/۲/۹): شهرداری تهران غرفه های ترمینالهای شهر را به شرکت های مسافری که طبق شرایط خاص تشکیل می شود در مقابل اخذ اجاره های مناسب به صورت نمایندگی واگذار می نماید. شرایط تشکیل این شرکت ها بر طبق آیین نامه ای خواهد بود که توسط شهرداری تهران بر اساس قوانین مصوب وزارت راه و ترابری و همکاری آن وزارت تهیه و به تصویب شورای شهر و در غیاب شورای شهر به تصویب وزارت کشور خواهد رسید. شرکت های تعاونی متشکل از دارندگان اتوبوس ها و کارکنان شرکت های مسافری موجود اولویت خواهند داشت.

شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۲- شهرداریها غرفه‌های ترمینالهای شهر را به شرکتهای مسافربری که طبق ضوابط وزارت راه و ترابری تشکیل می‌شوند در مقابل اخذ اجاره بهای مناسب به صورت نمایندگی واگذار می‌نمایند. شرکتهای تعاونی مسافربری اولویت خواهند داشت.

تبصره - شرایط واگذاری غرفه‌ها طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارتین کشور و راه و ترابری تهیه و به تصویب شورای شهر و در غیاب شورای شهر به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. این واگذاری مشمول مقررات قانون روابط موجر و مستأجر نبوده و حقوق استیجاری و کسب و پیشه برای متصرفین یا متصدیان آنها ایجاد نخواهد کرد و هر موقع که شهرداری لازم بداند با موافقت وزارت راه و ترابری می‌تواند محل را با توجه به شرایط واگذاری و با اخطار قبلی لااقل دو ماهه تصرف نماید.

ماده ۳- مدیریت بهره‌برداری، برنامه‌ریزی، سیاستگذاری، نرخ گذاری در امر مسافربری برون شهری و نظارت بر کیفیت عرضه خدمات مربوط به آن و مسؤولیتهای مربوط به جابجایی مسافر برعهده وزارت راه و ترابری می‌باشد مالکیت و مدیریت تأسیسات ترمینالها شهرداری و مسؤولیت خدمات مربوط به آنها برعهده شهرداریها می‌باشد و شهرداریها کلیه عوارض و حقوق قانونی خود را وصول خواهند نمود.

تبصره - شرایط واگذاری غرفه‌ها طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط شهرداری تهران تهیه و به تصویب شورای شهر یا در غیاب شورای شهر به تصویب وزارت کشور خواهد رسید. این واگذاری مشمول مقررات قانون روابط موجر و مستأجر نبوده و حقوق استیجاری و کسب و پیشه برای متصرفین یا متصدیان آنها ایجاد نخواهد کرد و هر موقع که شهرداری لازم بداند می‌تواند محل را با توجه به شرایط واگذاری نمایندگی و با اخطار قبلی لااقل یک ماهه تصرف کند.

- ماده ۳ لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافربری و... (مصوب ۱۳۵۹/۲/۹): مالکیت و مدیریت تأسیسات ترمینالها و مسؤولیت خدمات با شهرداری تهران می‌باشد.

شهرداری تهران موظف به نظارت بر برنامه‌ریزی مسافربری و کیفیت عرضه خدمات شرکت‌ها خواهد بود. تبصره - حدود وظایف و اختیارات و نظارت شهرداری تهران و خدمات شرکت‌ها بر طبق آیین‌نامه جداگانه‌ای خواهد بود که بر اساس ماده دوم و تبصره ذیل آن مشخص خواهد شد.

- ماده ۵ لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافربری و... (مصوب ۱۳۵۹/۲/۹): سایر شهرداری‌های بزرگ کشور که جمعیت آنها بیش از یکصد هزار نفر باشند موظفند نسبت به ایجاد ترمینال مسافربری بین شهری در محل‌های مناسب بر اساس مفاد این قانون با توجه به امکانات اقدام نمایند.

- ماده ۶ لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافربری و... (مصوب ۱۳۵۹/۲/۹): کلیه مقررات و قوانین و آیین‌نامه‌های موجود که مغایر با مفاد این قانون باشند از درجه اعتبار ساقط است.

تبصره - شهرداریهای سراسر کشور موظف به ارائه امکانات مناسب در محل ترمینالها به وزارت راه و ترابری می‌باشند.

ماده ۵- شهرداریهای شهرهای با بیش از پنجاه هزار نفر جمعیت سراسر کشور موظفند نسبت به ایجاد ترمینال مسافربری برون شهری در محلهای مناسب براساس مفاد این قانون با توجه به امکانات، اقدام نمایند.

تبصره - احداث ترمینال مسافربری توسط شهرداری مانع احداث ترمینال توسط بخش تعاونی یا خصوصی با رعایت ضوابط و مقررات قانونی نخواهد بود.

ماده ۶- با تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو و آیین‌نامه اجرایی آن ظرف سه ماه از تاریخ تصویب توسط وزارتین راه و ترابری و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هشتم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۳۴

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۲۱۳ - ق مورخ ۷۲/۱۰/۱۵: «لایحه اصلاح لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافربری و ممنوعیت تردد اتومبیلهای مسافربری برون شهری در داخل شهر تهران» که در جلسه مورخ هشتم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ماده ۲ به لحاظ این که اجازه تصویب آیین‌نامه را به شورای شهر داده است خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

ضمناً تذکر دو مطلب را لازم می‌داند:

۱- عبارت متن واحده به صورتی که تنظیم شده است اشکال دارد و می‌بایست بعد از عبارت

(۱) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

«شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران» عبارت «به شرح فوق تغییر» اضافه گردد.
 ۲- در ماده ۳ آخر سطر چهارم ظاهراً حرف «ی» در مورد کلمه ترمینالها جا افتاده است که مناسب است اضافه شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۴۹۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۷۳۴ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۲ و پیرو نامه شماره ۲۲۱۳ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۵. لایحه شماره ۵۷۲۳۸ مورخ ۱۳۶۹/۵/۲۲ دولت در خصوص اصلاح لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافربری بین شهری در داخل شهر تهران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - عنوان لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافربری و ممنوعیت تردد اتومبیلهای مسافربری بین شهری در داخل شهر تهران مصوب ۱۳۵۹/۲/۹ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران به شرح فوق تغییر و مواد ۲ و ۳ و تبصره ذیل آنها و مواد ۵ و ۶ آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲- شهرداریها غرفه های ترمینالهای شهر را به شرکتهای مسافربری که طبق ضوابط وزارت راه و ترابری تشکیل می شوند در مقابل اخذ اجاره بهای مناسب به صورت نمایندگی واگذار می نمایند. شرکتهای تعاونی مسافربری اولویت خواهند داشت.
 تبصره - شرایط واگذاری غرفه ها طبق آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارتین کشور و

راه و ترابری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. این واگذاری مشمول مقررات قانون روابط موجر و مستأجر نبوده و حقوق استیجاری و کسب و پیشه برای متصرفین یا متصدیان آنها ایجاد نخواهد کرد و هر موقع که شهرداری لازم بداند با موافقت وزارت راه و ترابری می تواند محل را با توجه به شرایط واگذاری و با اخطار قبلی لااقل دو ماهه تصرف نماید.

ماده ۳- مدیریت بهره برداری، برنامه ریزی، سیاستگذاری، نرخ گذاری در امر مسافربری برون شهری و نظارت بر کیفیت عرضه خدمات مربوط به آن و مسئولیتهای مربوط به جابجایی مسافر برعهده وزارت راه و ترابری می باشد مالکیت و مدیریت تأسیسات پایانه های شهرداری و مسئولیت خدمات مربوط به آنها برعهده شهرداریها می باشد و شهرداریها کلیه عوارض و حقوق قانونی خود را وصول خواهند نمود.

تبصره - شهرداریهای سراسر کشور موظف به ارائه امکانات مناسب در محل ترمینالها به وزارت راه و ترابری می باشند.

ماده ۵- شهرداریهای شهرهای با بیش از پنجاه هزار نفر جمعیت سراسر کشور موظفند نسبت به ایجاد پایانه مسافربری برون شهری در محلهای مناسب براساس مفاد این قانون یا توجه به امکانات، اقدام نمایند.

تبصره - احداث ترمینال مسافربری توسط شهرداری مانع احداث پایانه توسط بخش تعاونی یا خصوصی با رعایت ضوابط و مقررات قانونی نخواهد بود.

ماده ۶- با تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر لغو و آیین نامه اجرایی آن ظرف سه ماه از تاریخ تصویب توسط وزارتین راه و ترابری و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۹۶۶

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۲۴۹۰ - ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۶ و ۲۲۱۳ - ق مورخ

۱۳۷۲/۱۰/۱۵ و پیرو نامه شماره ۵۷۳۴ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۲: «لایحه اصلاح لایحه قانونی احداث پایانه‌های مسافربری و ممنوعیت تردد اتومبیل‌های مسافربری برون شهری در داخل شهر تهران»^(۱) که از سوی این شورا اعاده گردیده و مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ دهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۴۱

مغایرت لایحه تأسیس شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور با قانون اساسی

شماره: ۲۲۷۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۹۷۸۱ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۸ دولت در خصوص تأسیس شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- به منظور اعمال سیاستهای جامع و هماهنگ ترافیکی و تهیه خط مشی لازم و بهبود اداره کلیه امور مربوط به امر عبور و مرور همانند طراحی، برنامه ریزی، سازماندهی، هماهنگی، هدایت، نظارت و انتظامات ترافیکی شهرها، شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که از این پس شورایعالی نامیده می شود، مرکب از اعضای زیر تأسیس می شود:

۱- وزیر کشور، ریاست شورا

۲- وزیر راه و ترابری

۳- وزیر مسکن و شهرسازی

۴- وزیر پست و تلگراف و تلفن

۵- رئیس سازمان برنامه و بودجه

۶- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست

۷- فرمانده نیروی انتظامی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

- ماده ۲- وزارت کشور عهده‌دار دبیرخانه شورایعالی خواهد بود.
- ماده ۳- شورای هماهنگی ترافیک استان به ریاست استاندار یا معاون عمرانی وی و با حضور مدیران کل وزارتخانه‌ها و سازمانهای عضو شورایعالی مستقر در استان و فرمانده ناحیه انتظامی تشکیل می‌شود.
- تبصره - دبیرخانه شورای هماهنگی ترافیک استان در استانداریها خواهد بود.
- ماده ۴- مصوبات شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که باید در چارچوب قوانین و مقررات کشور باشد برای کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌ها، سازمانهای دولتی، نهادها و مؤسسه‌های عمومی و خصوصی لازم‌الاجرا است.
- ماده ۵- وظایف شورای هماهنگی ترافیک استان، همچنین وظایف دبیرخانه شورایعالی و شورای هماهنگی ترافیک استان بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ماده ۶- کلیه قوانین و مقررات مغایر از تاریخ تصویب این قانون لغو و بلااثر است.
- تبصره - مصوبات شورایعالی هماهنگی ترافیک کشور باید مغایر با مصوبات قانونی شورایعالی شهرسازی و معماری و شورایعالی هماهنگی ترابری کشور باشد.
- لایحه فوق مشتمل بر ۶ ماده و ۲ تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و دوم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۶۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۲۷۶- ق مورخ ۷۲/۱۰/۲۷: «لایحه تأسیس شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور» که در جلسه مورخ بیست و دوم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۹ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

الف - ماده ۱ با توجه به شرح وظایفی که برای شورایعالی تعیین شده است خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

ب - ماده ۴ نیز چون ناظر بر ماده ۱ می باشد خلاف اصل مذکور شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۴۸۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۷۶۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۹ و پیرو نامه شماره ۲۲۷۶ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۷. لایحه شماره ۲۹۷۸۱ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۸ دولت در خصوص تأسیس شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- به منظور اعمال سیاستهای جامع و هماهنگ ترافیکی و تهیه خط مشی لازم و بهبود اداره کلیه امور مربوط به امر عبور و مرور همانند طراحی، برنامه ریزی، سازماندهی، هماهنگی، هدایت، نظارت و انتظامات ترافیکی شهرها، شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که از این پس شورایعالی نامیده می شود، مرکب از اعضای زیر تأسیس می شود:

(۱) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

۱- معاون وزیر کشور، ریاست شورا

۲- معاون وزیر راه و ترابری

۳- معاون وزیر مسکن و شهرسازی

۴- معاون وزیر پست و تلگراف و تلفن

۵- معاون رئیس سازمان برنامه و بودجه

۶- رئیس سازمان حفاظت محیط زیست یا معاون وی

۷- فرمانده نیروی انتظامی یا معاون وی

ماده ۲- وزارت کشور عهده‌دار دبیرخانه شورایعالی خواهد بود.

ماده ۳- شورای هماهنگی ترافیک استان به ریاست استاندار یا معاون عمرانی وی و با حضور مدیران کل وزارتخانه‌ها و سازمانهای عضو شورایعالی مستقر در استان و فرمانده ناحیه انتظامی تشکیل می‌شود.

تبصره - دبیرخانه شورای هماهنگی ترافیک استان در استانداریها خواهد بود.

ماده ۴- مصوبات شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور که باید در چارچوب قوانین و مقررات کشور باشد با رعایت ماده یک این قانون برای کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌ها، سازمانهای دولتی، نهادها و مؤسسه‌های عمومی و خصوصی لازم‌الاجرا است.

ماده ۵- وظایف شورای هماهنگی ترافیک استان، همچنین وظایف دبیرخانه شورایعالی و شورای هماهنگی ترافیک استان بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۶- کلیه قوانین و مقررات مغایر از تاریخ تصویب این قانون لغو و بلااثر است.

تبصره - مصوبات شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور نباید مغایر با مصوبات قانونی شورایعالی شهرسازی و معماری و شورایعالی هماهنگی ترابری کشور باشد.

لایحه فوق مشتمل بر شش ماده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۹۵۵

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۴۸۹ - ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۲ و ۲۲۷۶ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۷ و پیرو نامه شماره ۵۷۶۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۹: «لایحه تأسیس شورای عالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور»^(۱) که از سوی این شورا اعاده گردیده و مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ هشتم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۹۷ مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۰.

مغایرت لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حقوق کودک با موازین شرع

شماره: ۲۲۶۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۹۴۲۰ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۳ دولت در خصوص اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حقوق کودک که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۹ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه (۲)

ماده واحده - کنوانسیون حقوق کودک مشتمل بر یک مقدمه و ۵۴ ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به آن داده می‌شود مشروط بر آن که مفاد آن در هر مورد و هر زمان در تعارض با قوانین داخلی و موازین اسلامی قرارگیرد از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران لازم‌الرعایه نباشد.

کنوانسیون حقوق کودک

مقدمه: ...

بخش ۱ -

ماده (۱) - ...

(۱) همین مجموعه، صفحه ۲۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۹۵ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۶.

ماده ۱۲-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون تضمین خواهد کرد کودکی که قادر به شکل دادن به عقاید خود می باشد بتواند این عقاید را آزادانه درباره تمام موضوعاتی که مربوط به وی می شود ابراز کند، به نظرات کودک مطابق با سن و بلوغ وی بها داده می شود.

۲- بدین منظور، خصوصاً برای کودک فرصت هایی فراهم آورده می شود تا بتواند در هر یک از مراحل دادرسی های اجرایی و قضایی مربوط به وی به طور مستقیم یا از طریق نماینده یا شخصی مناسب به طریقی که مطابق با مقررات اجرایی قوانین ملی باشد، ابراز عقیده نماید.

ماده ۱۳-

۱- کودک دارای حق آزادی ابراز عقیده می باشد. این حق شامل آزادی جستجو، دریافت و رساندن اطلاعات و عقاید از هر نوع، بدون توجه به مرزها، کتبی یا شفاهی یا چاپ شده، به شکل آثار هنری یا از طریق هر رسانه دیگری به انتخاب کودک می باشد.

۲- اعمال این حق ممکن است منوط به محدودیت های به خصوص باشد، ولی این محدودیت ها فقط منحصر به مواردی است که در قانون تصریح شده و ضرورت دارند.

الف) برای احترام به حقوق یا آبروی دیگران، یا

ب) برای حفاظت از امنیت ملی یا نظم عمومی یا به خاطر سلامت عمومی و یا مسائل اخلاقی.

ماده ۱۴-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق آزادی فکر، عقیده و مذهب را برای کودک محترم خواهند شمرد.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون حقوق و وظایف والدین و در صورت شمول قیم های قانونی کودک را درباره هدایت کودک در جهت حقوق وی به طریقی که باعث اعتلای استعدادها و توانایی های کودک شود، محترم خواهند شمرد.

۳- آزادی اظهار مذهب و عقاید فقط طبق محدودیت هایی که در قانون تصریح شده و برای حفظ امنیت، نظام، سلامت و اخلاقیات عمومی و یا حقوق آزادی های اساسی دیگران لازم است، محدود می شود.

ماده ۱۵-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حقوق کودک را در مورد آزادی (تشکیل) اجتماعات و آزادی مجمع مسالمت آمیز به رسمیت می شناسد.

۲- به غیر از محدودیت هایی که در قانون تصریح شده و یا برای حفظ منافع امنیت ملی یا امنیت عمومی، نظم عمومی، سلامت عمومی و اخلاقیات و یا حقوق و آزادی های دیگران ضروری است، هیچ محدودیتی در اعمال این حقوق وجود ندارد.

ماده ۱۶-

۱- در امور خصوصی، خانوادگی، یا مکاتبات هیچ کودکی نمی توان دلخواه یا غیرقانونی دخالت کرد یا هتک حرمت نمود.

۲- کودک در برابر اینگونه دخالت ها و یا هتک حرمت ها مورد حمایت قانون قرار دارد.

ماده ۱۷-...

ماده ۲۸-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون حق کودک را نسبت به آموزش و پرورش به رسمیت می شناسند و برای دستیابی تدریجی به این حق و براساس ایجاد فرصت های مساوی، اقدامات ذیل را معمول خواهند داشت:

الف) اجباری و رایگان نمودن تحصیل ابتدایی برای همگان.

ب) تشویق توسعه اشکال مختلف آموزش متوسطه منجمله آموزش حرفه ای و کلی در دسترس قرار دادن اینگونه آموزش ها برای تمام کودکان و اتخاذ اقدامات لازم از قبیل ارائه آموزش و پرورش رایگان و دادن کمک های مالی در صورت لزوم.

ج) در دسترس قرار دادن آموزش عالی برای همگان براساس توانایی ها و از هر طریق مناسب.

د) در دسترس قرار دادن اطلاعات و راهنمایی های آموزشی و حرفه ای برای تمام کودکان.

ه) اتخاذ اقداماتی جهت تشویق حضور مرتب کودکان در مدارس و کاهش غیبت ها.

۲- کشورهای طرف کنوانسیون تمام اقدامات لازم را جهت تضمین اینکه نظم و انضباط در مدارس مطابق با حفظ شئون انسانی کودکان بوده و مطابق با کنوانسیون حاضر باشد،

به عمل خواهند آورد.

۳- کشورهای طرف کنوانسیون همکاری‌های بین‌المللی را در موضوعات مربوط به آموزش و پرورش خصوصاً در زمینه زدودن جهل و بیسوادی در سراسر جهان و تسهیل دسترسی به اطلاعات فنی و علمی و روش‌های مدرن آموزشی، تشویق و افزایش خواهند داد. در این ارتباط، به نیازهای کشورهای در حال توسعه توجه خاصی خواهد شد.

ماده ۲۹-

۱- کشورهای طرف کنوانسیون موافقت می‌نمایند که موارد ذیل باید جزء آموزش و پرورش کودکان باشد:

(الف) پیشرفت کامل شخصیت، استعدادها و توانایی‌های ذهنی و جسمی کودکان.

(ب) توسعه احترام به حقوق بشر و آزادی‌های اساسی و اصول مذکور در منظور سازمان ملل.

(ج) توسعه احترام به والدین کودک، هویت فرهنگی، زبان و ارزش‌های ری و ارزش‌های ملی کشوری که در آن زندگی می‌کند، به موطن اصلی وی و به تمدن‌های متفاوت با تمدن وی.

(د) آماده نمودن کودک برای داشتن زندگی مسؤولانه در جامعه‌ای آزاد و با روحیه‌ای (مملو) از تفاهم صلح، صبر، تساوی زن و مرد و دوستی بین تمام مردم، گروه‌های قومی، مذهبی و ملی و اشخاص دیگر.

(ه) توسعه احترام نسبت به محیط طبیعی.

۲- از هیچ یک از بخش‌های این ماده و ماده ۲۸ نباید چنان تعبیر شود که مداخله‌ای در آزادی افراد و ارگان‌ها برای تأسیس اداره مؤسسه آموزشی‌ای که همواره طبق اصول ذکر شده در پاراگراف ۱ ماده حاضر و با شرط ارائه آموزش مطابق با حداقل استاندارد ذکر شده توسط دولت ایجاد می‌شوند، تلقی شود.

ماده ۳۰-...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و پنجاه و چهار ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۶۰

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۲۶۷ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵: «لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حقوق و کودک» که در جلسه مورخ نوزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۳ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ۱ ماده ۱۲ و بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۳ و بندهای ۱ و ۳ ماده ۱۴ و بند ۲ ماده ۱۵ و بند ۱ ماده ۱۶ و بند ۲ قسمت ۱ ماده ۲۹ مغایر موازین شرع شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۴۶۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۷۶۰ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۴ و پیرو نامه شماره ۲۲۶۷ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵. اشکال آن شورای محترم در مورد لایحه شماره ۹۴۲۰ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۳ دولت در خصوص اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حقوق کودک که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کنوانسیون حقوق کودک مشتمل بر یک مقدمه و ۵۴ ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به آن داده می شود مشروط بر آن که مفاد آن در هر مورد و هر زمان در تعارض با قوانین داخلی و موازین اسلامی باشد و یا قرار گیرد از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران لازم الرایه نباشد.

مصوبه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یکم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۹۲۴

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۲۴۶۰ - ق مورخ ۷۲/۱۲/۴ و ۲۲۶۷ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۵ و پیرو نامه شماره ۵۷۶۰ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۴: «لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حقوق کودک»^(۱) که از سوی شورای نگهبان اعاده گردیده و مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ یکم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۹۵ مورخ ۱۳۷۳/۱/۱۶.

۴۳

مقایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان با قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۲۲۶۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۶

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۷۲۷ مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۴ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۹ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان، مشتمل بر یک مقدمه و ۱۹ ماده تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یونان

مقدمه: ...

ماده ۱- تعاریف

بجز در مواردی که فحوای عبارت معنی دیگری را ایجاب نماید، از لحاظ این موافقتنامه:
الف - عبارت «مقامات هواپیمایی» در مورد جمهوری اسلامی ایران اطلاق می‌شود به

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۳۹ مورخ ۱۳۷۳/۳/۹.

«رئیس سازمان هواپیمایی کشوری» و هر شخص یا مقامی که مجاز به انجام وظایف فعلی آن سازمان و یا وظایف مشابه آن باشد.

ب - اصطلاح کنوانسیون به «کنوانسیون هواپیمایی کشوری بین‌المللی که در ۷ دسامبر ۱۹۴۴ مطابق با ۱۶ آذر ماه ۱۳۲۳ در شیکاگو^(۱) برای امضا مفتوح گردید، اطلاق می‌شود که موارد زیر را شامل است:

- ۱- هر اصلاحیه‌ای که به موجب ماده ۹۴ (الف) آن کنوانسیون^(۲) لازم‌الاجرا گردیده و از سوی طرفین متعاهدین به تصویب رسیده است.
- ۲- هر الحاقیه یا اصلاحیه‌های مربوط به آن که به موجب ماده ۹۰ کنوانسیون مذکور^(۳) به تصویب رسیده و تا جایی که این اصلاحیه یا الحاقیه در هر زمان معین برای طرفین متعاهدین نافذ باشد.

ج - ...

ماده ۲- ...

ماده ۴- تعلیق و لغو

- ۱- هر طرف متعاهد حق دارد در موارد مشروحه ذیل، اجازه بهره‌برداری صادره را لغو یا استفاده از حقوق مشخصه در ماده ۲ این موافقتنامه را در مورد شرکتی که توسط طرف متعاهد دیگر تعیین گردیده معلق نماید یا هر شرطی را که ممکن است برای استفاده از این حقوق لازم باشد - تحمیل نماید:

الف - آن شرکت هواپیمایی بتواند اثبات کند که شرایط مصرحه در قوانین و مقرراتی را که به طور معمول و منطقی برای انجام مروسه‌های هوایی بین‌المللی توسط این مقامات مطابق با کنوانسیون اعمال می‌گردد حائز می‌باشد، یا

ب - قانع نشده باشد که مالکیت عمده و کنترل مؤثر آن شرکت هواپیمایی در دست طرف متعاهد یا اتباع طرف متعاهدی است که شرکت مذکور را تعیین نموده - یا.

ج - آن شرکت هواپیمایی قوانین و یا مقررات طرف متعاهدی را که این حقوق را اعطا نموده است رعایت نکند - یا

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۱ مورخ ۱۳۲۸/۷/۱۴.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۵۱.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۱۵۱.

د- شرکت هواپیمایی به هر نحوی از انحاء عملیات بهره‌برداری را برخلاف مقررات موافقتنامه حاضر انجام دهد.

۲- جز در مواردی که لغو یا تعلیق یا تحمیل شرایط مذکور در بند (۱) این ماده به صورت فوری برای جلوگیری از نقض بیشتر قوانین و یا مقررات لازم باشد اعمال این حق فقط پس از مشورت با طرف متعاقد دیگر مطابق با مفاد ماده ۱۴ این موافقتنامه انجام خواهد گرفت.

ماده ۵-...

ماده ۷- امنیت هوانوردی

۱- طرفین متعاهدین در راستای حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین‌الملل، تاکید می‌نمایند که تعهد آنان در قبال یکدیگر برای حفظ امنیت هوانوردی در برابر اعمال غیرقانونی جزء لاینفکی از این موافقتنامه را تشکیل می‌دهد.

طرفین متعاهدین بدون تحدید کلیت حقوق و تعهدات خود به موجب حقوق بین‌الملل، به ویژه مطابق با مفاد کنوانسیون راجع به جرایم و برخی اعمال ارتكابی دیگر در هواپیما^(۱) امضا شده در توکیو به تاریخ ۱۴ سپتامبر ۱۹۶۳ مطابق با ۲۳ شهریور ماه ۱۳۴۲ کنوانسیون راجع به جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیما^(۲) امضا شده در لاهه به تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۷۰ مطابق با ۲۵ آذر ماه ۱۳۴۹ و کنوانسیون راجع به جلوگیری از اعمال غیرقانونی علیه امنیت هواپیمایی کشوری^(۳) امضا در موترال به تاریخ ۲۳ سپتامبر ۱۹۷۱ مطابق با اول مهرماه ۱۳۵۰ عمل خواهند کرد.

۲- طرفین متعاهدین کلیه مساعدتهای لازم را جهت جلوگیری از تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری و دیگر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافری و خدمه آن، فرودگاه‌ها و تأسیسات هوانوردی و هر نوع تهدید دیگر علیه امنیت هواپیمایی کشوری را بنابر تقاضا در مورد یکدیگر به عمل خواهند آورد.

۳- طرفین باید در روابط دو جانبه خود طبق مقررات امنیت هوانوردی تعیین شده از سوی سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری بین‌المللی شناخته شده‌اند تا حدودی که این

(۱) روزنامه رسمی شماره ۹۱۶۷ مورخ ۱۳۵۵/۳/۲۹.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۷۸۵۳ مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۲۲.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۸۲۹۰ مورخ ۱۳۵۲/۴/۱۶.

مقررات امنیتی در مورد طرفین قابل اجراست - عمل نمایند آنها می باید از گردانندگان هواپیماهای ثبت شده در کشور خود یا گردانندگان هواپیماهایی که محل کار اصلی و یا اقامت دائم آنها در سرزمین طرفین می باشد و نیز گردانندگان فرودگاه های واقع در سرزمینهای خود بخواهند که طبق مقررات امنیت هوانوردی مزبور عمل نمایند.

۴- هر یک از طرفین متعاهدین موافقت دارد که می توان از این گردانندگان هواپیماها درخواست نمود تا مقررات امنیت هوانوردی مورد اشاره در بند (۳) فوق را که طرف متعاقد دیگر از لحاظ ورود به سرزمین خود، توقف در آنجا یا خروج از آن خواستار است، رعایت کنند.

هر یک از طرفین متعاهدین باید اطمینان حاصل کند که در سرزمین خود اقدامات کافی برای حفاظت از هواپیماها و واریسی مسافری و لوازم همراه آنها به نحو مؤثر معمول می شود و کتلهای لازم را در مورد خدمه، اثاثیه مسافر، بار و خواربار هواپیماها قبل و در خلال سوار و پیاده شدن مسافری و بارگیری و تخلیه بار - به عمل آورد. هر یک از طرفین متعاهدین همچنین باید با هر درخواست طرف متعاقد دیگر برای انجام اقدامات امنیتی ویژه در حد معقول جهت مقابله با یک تهدید خاص برخورد مثبت داشته باشد.

۵- هنگامی که حادثه یا خط بروز حادثه تصرف غیرقانونی هواپیماهای کشوری یا دیگر اعمال غیرقانونی علیه امنیت این هواپیماها، مسافری و خدمه آن، فرودگاه ها یا تأسیسات هوانوردی رخ دهد - طرفین متعاهدین باید با تسهیل ارتباطات و دیگر اقدامات مناسب به منظور پایان سریع و امن حادثه مزبور یا خطر بروز آن یکدیگر را یاری نمایند.

۶- هنگامی که یکی از طرفین بنا به دلایل منطقی معتقد شود که طرف دیگر یا شرکت هواپیمایی طرف دیگر از مقررات امنیت هوانوردی موضوع این ماده تخطی کرده است - مقامات هواپیمایی آن طرف می توانند از مقامات هواپیمایی طرف دیگر تقاضای مشاوره فوری نمایند. عدم دستیابی به یک توافق رضایتبخش ظرف سی (۳۰) روز از تاریخ این تقاضا، می تواند موجبات اتخاذ تصمیمی را مبنی بر مضایقه، لغو، تحدید یا تحمیل شرایطی در رابطه با اجازه بهره برداری یا پروانه های فنی یک شرکت یا شرکتهای هواپیمایی طرف دیگر فراهم آورد در صورت بروز یک وضعیت اضطراری که تهدید فوری و فوق العاده ای را متوجه ایمنی مسافری، خدمه یا هواپیما نماید - یکی از طرفین

می تواند اقدام مناسب موقتی را جهت مقابله با این تهدید قبل از انقضای سی (۳۰) روز معمول نماید. هرگونه اقدام به عمل آمده طبق این بند می باید به مجرد مرعی شدن مفاد ماده حاضر - متوقف گردد.

ماده ۸-....

ماده ۱۱- مقررات ظرفیت و تصویب برنامه های پرواز

۱- شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفین متعاهدین از رفتار عادلانه و متساوی برخوردار خواهند بود تا بتوانند برای انجام سرویسهای مورد توافق در مسیرهای مشخصه از فرصتهای متساوی بهره مند باشند.

۲- در انجام سرویسهای مورد توافق شرکتهای هواپیمایی تعیین شده هر یک از طرفین متعاهد منافع شرکت هواپیمایی طرف دیگر را منظور نظر خواهد داشت تا من غیرحق در سرویسهای طرف دیگر در تمامی یا قسمتی از همان مسیرها اثر نامطلوب ایجاد نشود.

۳- هدف اصلی سرویسهای مورد توافق که توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاهد انجام می شود، تأمین ظرفیت کافی بار ضریب با مناسب است برای رفع نیازمندیهای حمل مسافر و بار و پست جاری و آنچه برای آینده مناسب قابل پیش بینی باشد بین سرزمین طرف متعاهد تعیین کننده شرکت هواپیمایی و سرزمین طرف متعاهد دیگر.

۴- تأمین حمل مسافر، بار و پست که در نقاطی از مسیرها در سرزمین کشورهایی غیر از کشور تعیین کننده شرکت هواپیمایی سوار یا پیاده می شوند براساس توافق طرفین متعاهدین صورت خواهد پذیرفت.

۵- ظرفیتی که عرضه می شود از جمله تعداد سرویسها و نوع هواپیمای مورد استفاده شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفین متعاهدین در سرویسهای مورد توافق براساس توصیه شرکتهای هواپیمایی تعیین شده مورد موافقت مقامات هواپیمایی قرار خواهد گرفت. شرکتهای هواپیمایی تعیین شده چنین توصیه ای را پس از شور بین خود و رعایت اصول مندرج در بندهای ۱ و ۲ و ۳ این ماده به عمل خواهند آورد.

۶- در صورت عدم توافق بین شرکتهای هواپیمایی تعیین شده طرفین متعاهدین - مسائل مشروحه در بند ۵ فوق از طریق توافق بین مقامات هواپیمایی طرفین متعاهدین حل و

فصل خواهد گردید. تا زمانی که این توافق حاصل نگردیده، ظرفیت عرضه شده توسط شرکتهای هواپیمایی تعیین شده - بدون تغییر باقی خواهد ماند.

۷- شرکت هواپیمایی تعیین شده هر یک از طرفین متعاهدین - حداقل سی روز یکبار قبل از شروع سرویسها در مسیرهای مشخصه - برنامه‌های پرواز را به مقامات هواپیمایی طرف متعاقد دیگر برای تصویب تسلیم خواهد نمود و در مورد تغییرات بعدی نیز از همین قرار عمل خواهد شد. این محدودیت زمانی را می‌توان در همین قرار عمل خواهد شد. این محدودیت زمانی را می‌توان در موارد خاص با تصویب مقامات نامبرده کاهش داد.

ماده ۱۲- ...

ماده ۱۵- حل اختلافات

۱- هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و ضمیمه آن بین طرفین متعاهدین اختلافی بروز نماید - طرفین متعاهدین در مرحله نخست اهتمام خواهند نمود تا اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

۲- هرگاه طرفین متعاهدین نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند - می‌توانند توافق نمایند موضوع را جهت کسب نظر مشورتی به هر شخص یا هیأتی ارجاع کنند.

۳- چنانچه طرفین متعاهدین نتوانند به موجب بندهای ۱ و ۲ فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند - اختلاف به یک محکمه داورى سه نفره ارجاع خواهد شد که هر یک از طرفین متعاهدین یک داور را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده درباره داور سوم توافق خواهند نمود. هر یک از طرفین متعاهدین ظرف شصت (۶۰) روز پس از وصول تقاضای ارجاع اختلاف به محکمه داورى، از طریق مجرای دیپلماتیک به تعیین داور خود مبادرت خواهد نمود و داور سوم نیز ظرف شصت (۶۰) روز بعد از آن تعیین خواهد شد. چنانچه هر یک از طرفین متعاهدین ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند - بنا به تقاضای هر یک از طرفین متعاهدین، رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری برحسب مورد داور یا داورها را تعیین خواهد نمود مشروط بر اینکه چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری از اتباع هر یک از طرفین متعاهدین باشد، از نامب رئیس ارشد شورا و در صورتی که نامبرده نیز از اتباع یکی از

طرفین متعاهدین باشد - از عضو مقدم شورا که در چنین وضع تابعیتی نباشد - درخواست خواهد شد که حسب مورد داور یا داورها را تعیین نماید. در هر حال داور سوم از اتباع یک دولت ثالث خواهد بود و به عنوان رئیس محکمه دآوری عمل نموده و محل تشکیل محکمه را تعیین خواهد کرد.

۴- محکومه دآوری آیین نامه کار خود را تعیین خواهد نمود.

۵- هزینه های محکمه دآوری به طور یکسان بین طرفین متعاهدین تقسیم خواهد شد.

۶- طرفین متعاهدین تعهد می نمایند تصمیمات متخذه به موجب ماده حاضر را رعایت کنند.

۷- در صورتی که و مادامی که هر یک از طرفین متعاهدین یا شرکت هواپیمایی تعیین شده او تصمیمات متخذه به موجب بند ۳ این ماده را رعایت نکند - طرف متعاهد دیگر می تواند نسبت به تحدید، مضایقه یا لغو هرگونه حقوق یا مزایای اعطا شده به موجب این موافقتنامه مبادرت کند.

ماده ۱۶- ...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و نوزده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۶۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۲۶۸ - ق مورخ ۷۲/۱۰/۲۶: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان» که در جلسه مورخ نوزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۳ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

بند ۳ ماده ۱۵ مغایر اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

ضمناً کلمه «تحمل» در ذیل بند ۱ ماده ۴ به کلمه «تحمیل» و کلمه «خط» در سطر اول بند ۵ ماده ۷ به کلمه «خطر» و عبارت «تأمین ظرفیت کافی بار ضریب با مناسب است» در بند ۳ ماده ۱۱ به عبارت «تأمین ظرفیت کافی با ضریب بار مناسب است» باید اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

نظریه تکمیلی (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۸۱۵

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۲۶۸ - ق مورخ ۷۲/۱۰/۲۶ و پیرو نامه شماره ۵۷۶۳ مورخ ۷۲/۱۱/۴ در خصوص «لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان» که در جلسه مورخ نوزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، نظر تکمیلی شورای نگهبان که از قلم افتاده است بدین شرح اعلام می‌گردد:

چون اصلاحیه و الحاقیه مذکور در شماره ۱ و ۲ بند ب ماده ۱ روشن نیست اظهار نظر شرعی و قانون اساسی در مورد آنها میسر نمی‌باشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۵۹۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۳۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۸۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۶ و پیرو نامه شماره ۲۲۶۸ - ق مورخ ۷۲/۱۰/۲۶. اشکالات لایحه شماره ۴۷۲۷ مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۴ دولت در خصوص

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۵۴.

موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

ضمناً در مورد اصلاحیه و الحاقیه مذکور در شماره ۱ و ۲ بند ب ماده ۱ عین مقاوله نامه نیز ضمیمه می‌باشد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ...

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری یونان
مقدمه

...

ماده ۱ - ...

ماده ۱۵ - حل اختلافات

۱ - ...

۳ - چنانچه طرفین متعهدین نتوانند به موجب بندهای ۱ و ۲ فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، با رعایت قوانین و مقررات مربوط، اختلاف، به یک محکمه داورى سه نفره ارجاع خواهد شد که هر یک از طرفین متعهدین یک داور را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده درباره داور سوم توافق خواهند نمود ...

مصوبه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۱۹۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۱۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۵۹۱ - ق مورخ ۷۳/۱/۳۰ و ۲۲۶۸ ق مورخ

۱۳۷۲/۱۰/۲۶ و پیرو نامه های شماره ۵۸۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۶ و ۵۷۶۳ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۴ و ۶۱۱۱ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان»^(۱) که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۴ شورای نگهبان مطرح شد و مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۳۹ مورخ ۱۳۷۳/۳/۹.

مفایرت طرح الحاق یک بند و ۳ تبصره به عنوان بند ۳ ماده ۹۹ قانون شهرداریها یا قانون اساسی

شماره: ۲۳۱۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲

شورای محترم نگهبان

طرح الحاق یک تبصره به ماده ۹۹ قانون شهرداریها مصوب ۱۳۵۵ ه. ش که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - بند زیر و ۳ تبصره آن به عنوان بند ۳ به ماده ۹۹ قانون شهرداریها^(۲) الحاق می‌گردد:

۳- به منظور حفظ بافت فرهنگی - سیاسی و اجتماعی تهران و شهرستانهای کرج، ورامین، شهریار و بخشهای تابعه ری و شمیرانات، دولت مکلف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه نسبت به اصلاح حریم شهر تهران، کرج، ورامین، شهریار و بخشهای تابعه ری و شمیرانات براساس قانون تقسیمات کشوری و منطبق بر محدوده قانونی شهرستانهای مذکور اقدام نماید.

تبصره ۱- به منظور حفاظت از حریم مصوب شهرهای استان تهران، شهرداریهای مربوطه مکلفند از مقررات تبصره ذیل ماده ۲ قانون نظارت بر گسترش شهر تهران

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۹۹ قانون شهرداری (مصوب ۱۳۳۴): شهرداریها مکلفند در مورد حریم شهر اقدام زیر را بنمایند:

۱- تعیین حدود حریم و تهیه نقشه جامع شهرسازی با توجه به توسعه احتمالی شهر.
۲- تهیه مقررات برای کلیه اقدامات عمرانی از قبیل قطعه‌بندی و تفکیک اراضی، خیابان‌کشی، ایجاد باغ و ساختمان، ایجاد کارگاه و کارخانه و همچنین تهیه مقررات مربوط به حفظ بهداشت عمومی مخصوص به حریم شهر با توجه به نقشه عمرانی شهر.

حریم و نقشه جامع شهرسازی و مقررات مذکور پس از تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور برای اطلاع عمومی آگهی و بروجع اجرا گذاشته خواهد شد.

تبصره ۱-

مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷^(۱) استفاده نمایند.

تبصره ۲- به منظور جلوگیری از ساخت و سازهای غیرمجاز در خارج از حریم مصوب شهرها و نحوه رسیدگی به موارد تخلف کمیسیون مرکب از نمایندگان وزارت کشور، قوه قضائیه و وزارت مسکن و شهرسازی در استانداریها تشکیل خواهد شد. کمیسیون حسب مورد و با توجه به طرح جامع (چنانچه طرح جامع به تصویب نرسیده باشد با رعایت ماده ۴ آیین نامه احداث بنا در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مصوب ۱۳۵۵)^(۲) نسبت به صدور رأی قطع بنا یا جریمه اقدام خواهد نمود. میزان جریمه برای

(۱) تبصره ذیل ماده ۲ قانون نظارت بر گسترش شهر تهران (مصوب ۱۳۵۲): تبصره - شهرداری تهران مکلف است ابنیه و تأسیساتی را که بدون پروانه ساختمان و رعایت مفاد این ماده در خارج از محدوده خدمات شهری فعلی تهران احداث گردد جلوگیری و تخریب نماید.

(۲) ماده ۴ آیین نامه احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها (مصوب ۱۳۵۵): ایجاد هرگونه ساختمان و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مستلزم رعایت ضوابط عمومی زیر است:

۱- رعایت حریم نسبت به راهها، دریا، رودخانه، جنگلها، دریاچهها، تالابها، نهرهای عمومی، قنوات و چاهها، میلها، خطوط و پایههای انتقال نیروی برق، خطوط و پایهها و تأسیسات محابراتی، پلها و تونلهای واقع در مسیر راهها یا تأسیسات عمرانی، لولههای انتقال نفت و گاز، سدها و کانالها و شبکههای آبیاری، خطوط و لولههای آبرسانی، تأسیسات نظامی و انتظامی و امنیتی و مرزی، تصفیهخانههای آب و فاضلاب، سیل بندها و سیل گیرها و سایر تأسیسات عمومی و عمرانی و ابنیه و آثار تاریخی و همچنین رعایت ضوابط مقرر توسط مراجع ذیربط در مورد بهداشت عمومی و بهسازی و حفاظت محیط زیست.

۲- مدخل هر ساختمان باید در گذرگاهی باشد که لااقل ۸ متر عرض داشته و این گذرگاه در هر حال باید با شبکه معابر عمومی ارتباط داشته باشد.

۳- رعایت قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی رویه درخت در مورد اراضی مشجر و باغات و ضوابط مربوط به قانون مذکور و آیین نامه های مربوط به آن.

۴- منظور داشتن حداقل ۷۵ درصد از مساحت زمین به صورت فضای باز و در صورتی که ساختمان بیش از یک طبقه باشد عدم تجاوز مساحت کل زیربنای ساختمان از ۵۰ درصد مساحت زمین.

۵- ارائه طرحی که به تصویب مراجع ذیربط دولتی رسیده باشد و در مواردی که مرجع مشخصی برای تصویب طرح وجود ندارد تأیید مراجع مقرر در ماده ۶ این آیین نامه.

۶- اخذ پروانه ساختمان با رعایت ماده ۶ این آیین نامه و رعایت مشخصات مندرج در پروانه مذکور.

تبصره ۱- ضوابط مذکور در بند ۱ این ماده در صورتی لازم الزامی خواهد بود که آن ضوابط به موجب مقررات قانونی وضع و اعلام شده باشد و یا از طرف سازمانهای ذیربط در حدود قانون به مراجع صادرکننده پروانه ابلاغ گردیده باشد.

تبصره ۲- دستورالعمل طرز اجرای بند ۶ این ماده توسط وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کشور تهیه و ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۳- در محلهایی که طرح جامع منطقه ای یا ناحیه ای برای آنها تهیه گردیده و به تصویب مراجع مقرر در قوانین مربوط برسد و یا به عنوان قطب کشاورزی یا صنعتی تعیین شود هرگاه ضوابط مشخصی در طرح های فوق الذکر از لحاظ تفکیک ارضی و ساختمان و ایجاد تأسیسات عمرانی مقرر شده باشد ضوابط مذکور در صدور پروانه ساختمان و ایجاد شهرک و صدور اجازه تفکیک ملحوظ خواهد گردید.

کلیه ابنیه غیرمجاز به پیشنهاد کمیسیونهای مذکور و تأیید وزیر کشور و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

تبصره ۳- شهرداریهای سراسر کشور مکلفند علاوه بر اعتبارات دولتی حداقل هشتاد درصد از عوارض و درآمدهایی را که از حریم استحفاظی شهرها کسب می نمایند با نظارت فرمانداری و بخشداری ذی ربط در جهت عمران و آبادانی روستاها و شهرکهای واقع در حریم خصوصاً در جهت راه سازی، آموزش و پرورش، بهداشت، تأمین آب آشامیدنی و کشاورزی هزینه نمایند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و ششم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۸۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۳۱۵- ق مورخ ۷۲/۱۱/۲: «طرح الحاق یک بند و ۳ تبصره به عنوان بند ۳ به ماده ۹۹ قانون شهرداریها» که در جلسه مورخ بیست و ششم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۲/۱۱/۶ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

۱- اطلاق بند ۳ از این لحاظ که اجازه ایجاد تشکیلات جدید را می دهد باعث افزایش هزینه عمومی و در مواردی که درآمد منحصرأ مربوط به شهرداری تهران باشد و با اجرای این طرح از محدوده شهرداری تهران خارج شود یا مربوط به شهرداری باشد و به طور کلی از محدوده آن خارج گردد باعث کاهش درآمد عمومی می گردد مغایر با اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- ذیل تبصره ۲ که تعیین میزان جریمه را منوط به تصویب هیأت وزیران نموده مغایر با اصل ۸۵ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۴۳.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۴۵۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۷۸۸ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۶ و پیرو نامه شماره ۲۳۱۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲. طرح الحاق یک تبصره به ماده ۹۹ قانون شهرداریها مصوب ۱۳۵۵ ه. ش که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - بند زیر و ۳ تبصره آن به عنوان بند ۳ به ماده ۹۹ قانون شهرداریها الحاق می‌گردد:

۳- به منظور حفظ بافت فرهنگی - سیاسی و اجتماعی تهران و شهرستانهای کرج، ورامین، شهریار و بخشهای تابعه ری و شمیرانات، دولت مکلف است حداکثر ظرف مدت ۳ ماه نسبت به اصلاح حریم شهر تهران، کرج، ورامین، شهریار و بخشهای تابعه ری و شمیرانات براساس قانون تقسیمات کشوری و منطبق بر محدوده قانونی شهرستانهای مذکور اقدام نماید.

هزینه‌های حاصل از اجرای این بند از محل درآمد موضوع تبصره ۲ این قانون تأمین خواهد شد.

نقاطی که در اجرای این قانون از حریم شهرداریهای مذکور جدا می‌شوند در صورتی که در محدوده قانونی و استحقاقی شهر دیگری قرار گیرند عوارض متعلقه کماکان توسط شهرداری مربوط دریافت خواهد شد. و در غیر این صورت توسط بخشداری مربوط اخذ و به حساب خزانه واریز می‌گردد.

همه ساله لااقل معادل ۸۰٪ وجوه واریزی مذکور در بودجه سالانه کل کشور برای فعالیتهای عمرانی موضوع تبصره ۳ این قانون منظور خواهد شد.

تبصره ۱- به منظور حفاظت از حریم مصوب شهرهای استان تهران، شهرداریهای مربوطه مکلفند از مقررات تبصره ذیل ماده ۲ قانون نظارت بر گسترش شهر تهران مصوب ۱۳۵۲/۵/۱۷ استفاده نمایند.

تبصره ۲- به منظور جلوگیری از ساخت و سازهای غیرمجاز در خارج از حریم مصوب شهرها و نحوه رسیدگی به موارد تخلف کمیسیونی مرکب از نمایندگان وزارت کشور، قوه قضائیه و وزارت مسکن و شهرسازی در استاندارها تشکیل خواهد شد. کمیسیون حسب مورد و با توجه به طرح جامع (چنانچه طرح جامع به تصویب نرسیده باشد با رعایت ماده ۴ آیین نامه احداث بنا در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مصوب ۱۳۵۵) نسبت به صدور رأی قطع بنا یا جریمه اقدام خواهد نمود.

مراجع ذی ربط موظف اند برای ساختمانهایی که طبق مقررات این قانون و نظر کمیسیون برای آنها جریمه تعیین و پرداخت گردیده در صورت درخواست صاحبان آنها برابر مقررات گواهی پایان کار صادر نمایند.

تبصره ۳- شهرداریهای سراسر کشور مکلفند علاوه بر اعتبارات دولتی حداقل هشتاد درصد از عوارض و درآمدهایی را که از حریم استحفاظی شهرها کسب می نمایند با نظارت فرمانداری و بخشداری ذی ربط در جهت عمران و آبادانی روستاها و شهرکهای واقع در حریم خصوصاً در جهت راه سازی، آموزش و پرورش، بهداشت، تأمین آب آشامیدنی و کشاورزی هزینه نمایند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یکم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۹۲۲

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۲۴۵۸ - ق مورخ ۷۲/۱۲/۴ و ۲۳۱۵ - ق مورخ

۱۳۷۲/۱۱/۲ و پیرو نامه شماره ۵۷۸۸ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۶: «طرح الحاق یک بند و ۳

تبصره به ماده ۹۹ قانون شهرداری‌ها^(۱) که از سوی شورای نگهبان اعاده گردیده و مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ یکم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۹۷ مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۰.

مغایرت لایحه اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران با قانون اساسی

شماره: ۲۴۲۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۴۶۲ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۲۳ دولت در خصوص اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایرانی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران مصوب سال ۱۳۵۰^(۲) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می گردد.

ماده ۷ - شرکت می تواند در اجرای وظایف مقرر در این قانون با استفاده از سرمایه خود یا با مشارکت بخش دولتی و غیردولتی مؤسساتی را به صورت شرکت سهامی تشکیل دهد. اساسنامه شرکتی که براساس این ماده تشکیل می گردد توسط مجمع عمومی شرکت تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران توسط کمیسیون مرکب از کمیسیونهای امور

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۳/۲۹): شرکت می تواند در اجرای وظایف مقرر در این قانون با استفاده از سرمایه خود و یا با مشارکت با سایر مؤسسات دولتی مؤسساتی را به صورت شرکت سهامی تشکیل دهد.

اساسنامه شرکت های مذکور از طرف مجمع عمومی شرکت پس از تصویب کمیسیون های پست و تلگراف و امور استخدام و سازمان های اداری و دارایی و دادگستری مجلسین به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

تبصره - در صورتی که حق الثبت شرکت و همچنین مؤسساتی که با سرمایه شرکت مزبور تشکیل و یا شرکت در آنها سهم می شود نسبت به مازاد بر یک میلیون ریال بخشوده خواهد بود.

اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیروی مجلس شورای اسلامی به تصویب خواهد رسید.

تبصره - وزارت پست و تلگراف و تلفن موظف است برای متقاضیان بخش خصوصی جهت سرمایه گذاری تولید لوازم مخابراتی موافقت اصولی صادر نماید. لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و ششم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۹۱۰

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۴۲۴-ق مورخ ۷۲/۱۲/۲: «لایحه اصلاح ماده ۷ قانون شرکت مخابرات ایران» که در جلسه مورخ بیست و ششم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۴ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد: اطلاق تبصره از این لحاظ که اجازه تأسیس تشکیلاتی که مستلزم بار مالی باشد را می دهد خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) است، در صورتی که قید شود که تنها از امکانات موجود استفاده شود، رفع اشکال خواهد شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۶۵۳-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۱۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۹۱۰ مورخ ۷۲/۱۲/۴ و پیرو نامه شماره ۲۴۲۴-ق مورخ

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

۷۲/۱۲/۲، لایحه اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران مصوب سال ۱۳۵۰ به شرح زیر اصلاح می گردد.

ماده ۷- شرکت می تواند در اجرای وظایف مقرر در این قانون با استفاده از سرمایه خود یا با مشارکت بخش دولتی و غیردولتی مؤسساتی را به صورت شرکت سهامی تشکیل دهد. اساسنامه شرکت هایی که براساس این ماده تشکیل می گردد توسط مجمع عمومی شرکت تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران توسط کمیسیون مرکب از کمیسیون های امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیروی مجلس شورای اسلامی به تصویب خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۱۶۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۲۶۵۳- ق مورخ ۷۳/۲/۱۱ و ۲۴۲۴- ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۴: لایحه اصلاح ماده ۷ قانون

تأسیس شرکت مخابرات ایران^(۱) که در جلسه مورخ ششم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۳۲ مورخ ۱۳۷۲/۳/۱.

مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه با موازین شرع

شماره: ۲۴۹۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۹۸۳۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه (۲)

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و فدراتیو روسیه، مشتمل بر یک مقدمه و ۱۹ ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه که منبعت در این توافقنامه «طرفین متعاقد» نامیده می‌شوند با تمایل به توسعه و تسهیل متقابل حمل و نقل جاده‌ای کالا و مسافر بین دو کشور و همچنین به صورت ترانزیت از سرزمین آنها، در موارد زیر توافق نمودند:

مقررات مقدماتی

ماده ۱-

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۳/۳۱.

ماده ۱۳- تشریفات گمرکی

۱- ورود موقت وسایل نقلیه جاده‌ای به سرزمین طرف متعاقد دیگر مشمول قوانین و مقررات ملی طرف متعاقد مذکور خواهد بود.

۲- مواد سوختی و روغنی موجود در مخازن استاندارد وسایل نقلیه جاده‌ای یکی از طرفین متعاقد که به طور موقت به سرزمین طرف متعاقد دیگر وارد می‌شوند از پرداخت مالیات و عوارض ورودی معاف بوده و مشمول ممنوعیت و محدودیت‌های وارداتی نخواهد بود مشروط بر آنکه این مخازن بدواً توسط کارخانه سازنده وسیله نقلیه جاده‌ای بر روی آن نصب شده باشد.

۳- قطعات یدکی وارد شده به منظور تعمیر یک وسیله نقلیه معین که قبلاً به صورت موقت وارد گردیده است موقتاً از پرداخت مالیات و عوارض ورودی و همچنین ممنوعیت و محدودیت وارداتی معاف خواهند بود. طرفین متعاقد ممکن است لازم بدانند که جهت اینگونه قطعات پروانه موقت صادر شود.

قطعات یدکی تعویض شده را باید مطابق با قوانین و مقررات ملی طرف متعاقدی که این قطعات به سرزمین آن وارد شده ترخیص قطعی نمود یا عودت داد یا تحت نظارت مقاماتی گمرکی ذی‌ربط از حیز انتفاع ساقط نمود یا به طور مجانی در اختیار مقامات گمرکی طرف اخیرالذکر قرار داد.

ماده ۱۴- ...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و نوزده ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۹۷۷

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۴۹۴ - ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۷: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه» که در جلسه مورخ دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا

بدین شرح اعلام می‌گردد:

ذیل بند ۳ ماده ۱۳ که ساقط نمودن قطعات یدکی تعویض شده از حیز انتفاع را تجویز کرده خلاف موازین شرعی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۸۰۲-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۹۷۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ و پیرو نامه شماره ۲۴۹۴-ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۷. لایحه شماره ۹۸۳۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۱ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و فدراتیو روسیه، مشتمل بر یک مقدمه و ۱۹ ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه که متباعد در این توافقنامه «طرفین متعاقد» نامیده می‌شوند با تمایل به توسعه و تسهیل متقابل حمل و نقل جاده‌ای کالا و

مسافریین دو کشور و همچنین به صورت ترانزیت از سرزمین آنها، در موارد زیر توافق نمودند:

مقررات مقدماتی

ماده ۱-...

ماده ۱۳- تشریفات گمرکی

۱- ورود موقت وسایل نقلیه جاده‌ای به سرزمین طرف متعاقد دیگر مشمول قوانین و مقررات ملی طرف متعاقد مذکور خواهد بود.

۲- مواد سوختی و روغنی موجود در مخازن استاندارد وسایل نقلیه جاده‌ای یکی از طرفین متعاقد که به طور موقت به سرزمین طرف متعاقد دیگر وارد می‌شوند از پرداخت مالیات و عوارض ورودی معاف بوده و مشمول ممنوعیت و محدودیت‌های وارداتی نخواهد بود مشروط بر آنکه این مخازن بدو توسط کارخانه سازنده وسیله نقلیه جاده‌ای بر روی آن نصب شده باشد.

۳- قطعات یدکی وارد شده به منظور تعمیر یک وسیله نقلیه معین که قبلاً به صورت موقت وارد گردیده است موقتاً از پرداخت مالیات و عوارض ورودی و همچنین ممنوعیت و محدودیت وارداتی معاف خواهند بود. طرفین متعاقد ممکن است لازم بدانند که جهت اینگونه قطعات پروانه موقت صادر شود.

قطعات یدکی تعویض شده را باید مطابق با قوانین و مقررات ملی طرف متعاقدی که این قطعات به سرزمین آن وارد شده ترخیص قطعی نمود یا عودت داد یا تحت نظارت مقاماتی گمرکی ذی‌ربط از حیز انتفاع ساقط نمود (منظور از ساقط گردد اعراض می‌باشد) یا به طور مجانی در اختیار مقامات گمرکی طرف اخیرالذکر قرار داد.

ماده ۱۴-...

اصلاحیه فوق مشتمل در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۲۷۱

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۸۰۲- ق مورخ ۷۳/۲/۲۸ و ۲۴۹۴- ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۷

و پرو نامه شماره ۵۹۷۷ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه»^(۱) که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۴ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مقایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۳/۳۱.

مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فنلاند با موازین شرع و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۲۴۹۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۹۵۲۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۷ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فنلاند که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فنلاند مشتمل بر یک مقدمه و ۱۳ ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فنلاند

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فنلاند که از این پس در این موافقتنامه «طرفین متعاقد» خوانده می‌شوند با تمایل به تسهیل و تشویق حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای مسافر و کالا بین دو کشور و به صورت ترانزیت از سرزمین‌های خود در موارد

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۳/۳۱.

زیر توافق نمودند:

مقررات مقدماتی

ماده ۱-...

ماده ۸- تشریفات گمرکی

۱- ورود موقت وسایل نقلیه به سرزمین طرف متعاقد دیگر مشمول قوانین و مقررات ملی طرف متعاقد مذکور خواهد بود.

۲- مواد سوختی موجود در مخازن سوخت استاندارد وسیله نقلیه یکی از طرفین متعاقد که به طور موقت به سرزمین، طرف متعاقد دیگر وارد می شود از پرداخت حقوق و عوارض ورودی معاف بوده و مشمول ممنوعیت و محدودیت های وارداتی نخواهد بود، مشروط بر آنکه این مخازن بدواً توسط کارخانه سازنده وسیله نقلیه بر روی آن نصب شده باشد.

۳- قطعات یدکی وارد شده به منظور تعمیر یک وسیله نقلیه معین که قبلاً به صورت موقت وارد گردیده است موقتاً از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض ورودی و همچنین ممنوعیت و محدودیت وارداتی معاف خواهند بود. طرفین متعاقد ممکن است لازم بدانند که جهت اینگونه قطعات پروانه موقت صادر گردد. قطعات یدکی تعویض شده را باید مطابق با قوانین و مقررات ملی طرف متعاهدی که این قطعات به سرزمین آن وارد گردیده ترخیص قطعی نمود یا عودت داد یا تحت نظارت مقامات گمرکی ذی ربط از حیز انتفاع ساقط نمود یا به طور مجانی در اختیار مقامات گمرکی طرف اخیرالذکر قرار داد.

۴- خدمه وسایل نقلیه جاده ای مجاز خواهند بود لوازم شخصی مستعمل و وسایل و ابزار تعمیر را که عرفاً در وسیله نقلیه با خود دارند و در طول سفر مورد نیاز می باشد، به طور موقت با خود حمل نمایند.

ماده ۹-...

ماده ۱۳- لازم الاجرا شدن و مدت اعتبار

۱- این موافقتنامه سی روز بعد از آنکه طرفین متعاقد کتباً یکدیگر را از طریق مجاری دیپلماتیک مطلع نمودند که طبق مقررات قانون اساسی خود درباره لازم الاجرا شدن این موافقتنامه عمل نموده اند به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

۲- این موافقتنامه برای یک دوره سه ساله منعقد می‌شود و پس از این دوره معتبر خواهد ماند مگر آنکه یکی از طرفین متعاقد در هر هنگام با یک اخطار کتبی شش ماهه انقضای آن را به طرف دیگر اعلام دارد.

این موافقتنامه به تاریخ ۲۴ دی ماه ۱۳۷۰ هجری شمسی برابر با ۱۴ ژانویه ۱۹۹۲ میلادی در یک مقدمه و سیزده ماده، در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی، فنلاندی و انگلیسی در تهران به امضا رسید. هر سه متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند و در صورت بروز اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی معتبر خواهد بود.

از طرف دولت	از طرف دولت
جمهوری اسلامی ایران	جمهوری فنلاند

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و سیزده ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۹۷۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۴۹۵ - ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۷: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فنلاند» که در جلسه مورخ دهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ۳ ماده ۸ که ساقط نمودن قطعات یدکی تعویض شده از حیز انتفاع را تجویز کرده خلاف موازین شرعی شناخته شد.

ضمناً متذکر می‌شود کلمه «دو» در آخر سطر دوم پاراگراف دوم بند ۲ ماده ۱۳ باید به «سه» اصلاح شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۸۰۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۹۷۸ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ و پیرو نامه شماره ۲۴۹۵ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۷. لایحه شماره ۹۵۲۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۷ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری فنلاند که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ...

ماده ۱ - ...

ماده ۸ - تشریفات گمرکی

۱- ورود موقت وسایل نقلیه به سرزمین طرف متعاقد دیگر مشمول قوانین و مقررات ملی طرف متعاقد مذکور خواهد بود.

۲- مواد سوختی موجود در مخازن سوخت استاندارد وسیله نقلیه یکی از طرفین متعاقد که به طور موقت به سرزمین، طرف متعاقد دیگر وارد می‌شود از پرداخت حقوق و عوارض ورودی معاف بوده و مشمول ممنوعیت و محدودیت‌های وارداتی نخواهد بود، مشروط بر آنکه این مخازن بدو توسط کارخانه سازنده وسیله نقلیه بر روی آن نصب شده باشد.

۳- قطعات یدکی وارد شده به منظور تعمیر یک وسیله نقلیه معین که قبلاً به صورت موقت وارد گردیده است موقتاً از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض ورودی و همچنین ممنوعیت و محدودیت وارداتی معاف خواهند بود. طرفین متعاقد

ممکن است لازم بدانند که جهت اینگونه قطعات پروانه وقت صادر گردد. قطعات یدکی تعویض شده را باید مطابق با قوانین و مقررات ملی طرف متاعده‌ی که این قطعات به سرزمین آن وارد گردیده ترخیص قطعی نمود یا عودت داد یا تحت نظارت مقامات گمرکی ذی ربط از حیز انتفاع ساقط نمود (منظور از ساقط گردد اعراض شود) یا به طور مجانی در اختیار مقامات گمرکی طرف اخیرالذکر قرار داد.

۴- خدمه و سایل نقلیه جاده‌ای مجاز خواهند بود لوازم شخصی مستعمل و سایل و ابزار تعمیر را که عرفاً در وسیله نقلیه با خود دارند و در طول سفر مورد نیاز می‌باشد، به طور موقت با خود حمل نمایند.

ماده ۹- ...

ماده ۱۳- لازم‌الاجرا شدن و مدت اعتبار

۱- این موافقتنامه سی روز بعد از آنکه طرفین متعاقد کتباً یکدیگر را از طریق مجاری دیپلماتیک مطلع نمودند که طبق مقررات قانون اساسی خود درباره لازم‌الاجرا شدن این موافقتنامه عمل نموده‌اند به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

۲- این موافقتنامه برای یک دوره سه ساله منعقد می‌شود و پس از این دوره معتبر خواهد ماند مگر آنکه یکی از طرفین متعاقد در هر هنگام با یک اخطار کتبی شش ماهه انقضای آن را به طرف دیگر اعلام دارد.

این موافقتنامه به تاریخ ۲۴ دی ماه ۱۳۷۰ هجری شمسی برابر با ۱۴ ژانویه ۱۹۹۲ میلادی در یک مقدمه و سیزده ماده، در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی، فنلاندی و انگلیسی در تهران به امضا رسید. هر سه متن دارای اعتبار یکسان می‌باشند و در صورت بروز اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی معتبر خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری

از طرف دولت

فنلاند

جمهوری اسلامی ایران

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و سیزده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۲۷۲

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۸۰۳-ق مورخ ۷۳/۲/۲۸ و ۲۴۹۵-ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۷ و پیرو نامه شماره ۵۹۷۸ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فنلاند»^(۱) که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۴ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۳/۳۱.

مغایرت طرح تعیین تکلیف پرونده‌های معترضی ثبتی که فاقد سابقه بوده
و یا اعتراض آنها در مراجع قضایی از بین رفته است با موازین شرع

شماره: ۲۴۹۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۷

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح مواد ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت اسناد و املاک کشور که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون اعتراضاتی که به موجب مادتين ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت^(۲) تا پایان سال ۱۳۶۰ نسبت به اصل یا حدود املاک به مرجع قضایی ذی‌ربط

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۱۶ قانون ثبت (مصوب ۱۳۱۰): هرکس نسبت به ملک مورد ثبت اعتراضی داشته باشد باید از تاریخ نشر اولین اعلان نوبتی تا ۹۰ روز اقامه دعوی نماید. عرضحال مزبور مستقیماً به اداره یا دایره یا شعبه ثبتی که در ضمن اعلان نوبتی معین شده است تسلیم می‌شود - در مقابل عرض حال باید رسید داده شود - در صورتی که عرضحال در مدت قانونی داده شده باشد اداره ثبت آن را نزد دفتر محکمه‌ای که مرجع رسیدگی است ارسال می‌دارد. اگر اداره ثبت تشخیص دهد که عرضحال خارج از مدت داده شده کتباً نظر خود را اظهار خواهد کرد و به حاکم محکمه ابتدایی محل می‌دهد تا حاکم مزبور در جلسه اداری موافق نظامنامه وزارت عدلیه رسیدگی کرده رأی دهد. رأی حاکم محکمه ابتدایی در این موضوع قاطع است.

- ماده ۲۰ قانون ثبت (مصوب ۱۳۱۰): مجاوری که نسبت به حدود یا حقوق ارشافی حتی برای خود قائل است می‌تواند فقط تا سی روز از تاریخ تنظیم صورتمجلس تحدید حدود به وسیله اداره ثبت به مرجع صلاحیتدار عرض حال دهد. مقررات مواد ۱۶-۱۷-۱۹ (به استثنای مدت اعتراض که سی روز است) در این مورد نیز رعایت خواهد شد. تقاضاکننده ثبتی که خود یا نماینده‌اش در موقع تحدید حدود حاضر نبوده و ملک مورد تقاضای او با حدود اظهارشده از طرف مجاورین مطابق ماده ۱۵ تحدید شده می‌تواند مطابق مقررات این ماده عرضحال اعتراض دهد.

تبصره - در دعای اعتراض به حدود ملک مورد تقاضای ثبت واقع در محدوده قانونی شهرها که تا تاریخ تصویب این

ارسال گردیده و به هر علت سابقه اعتراض در مراجع قضایی وجود ندارد اعتراض از درجه اعتبار ساقط فقط معترضین یا قائم مقام قانونی آنان می توانند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون دادخواست اعتراض خود را به دادگاه صالح تقدیم نموده گواهی لازم در این مورد اخذ و به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم دارند. تبصره ۱- متقاضیان ثبت املاک یا قائم مقام قانونی آنها که نسبت به تقاضای ثبت آنان اعتراض شده و از طرف معترض یا معترضین در مهلت تعیین شده فوق گواهی مربوط را به ثبت محل تسلیم ننموده اند می تواند با مراجعه به دادگاه مربوط و اخذ گواهی مبنی بر نداشتن سابقه اعتراض قبلی و عدم تقدیم دادخواست جدید آن را به ثبت محل تسلیم نموده و تقاضای ادامه عملیات ثبتی را بنماید. ثبت محل مکلف است نسبت به ادامه عملیات ثبت اقدام نماید.

تبصره ۲- اعتراض به تقاضای ثبت و تحدید حدود (موضوع مواد ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت) می باید توسط معترض ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع ثبتی با تقدیم دادخواست به مرجع ذی صلاح قضایی صورت پذیرد.

تبصره ۳- مهلت مذکور در تبصره ۲ ماده ۷ قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۶۵/۴/۳۱ و الحاق موادی به آن مصوب ۱۳۷۰/۶/۲۱^(۱) به مدت ۲ سال دیگر از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون تمدید می شود.

۱۳۶۵ قانون مطرح شده است هرگاه اعتراض از طرف غیرمجاور به عمل آمده باشد و همچنین در صورت استرداد دعوی به موجب سند رسمی یا اخذ سند مالکیت از طرف معترض یا حدودی که در صورتجلسه تحدید حدود تعیین شده است دادگاه در جلسه اداری فوق العاده رسیدگی حسب مورد قرار رد یا سقوط دعوی را صادر خواهد کرد و این قرار فقط قابل رسیدگی پژوهشی است.

نسبت به اعتراضاتی که بعد از تصویب این قانون به عمل می آید در صورتی که اعتراض از طرف غیرمجاور به عمل آید یا معترض مجاور یا حدود تعیین شده در صورتجلسه تحدید حدود سند مالکیت بگیرد یا به موجب سند رسمی از اعتراض خود بدون قید و شرط صرف نظر کند واحد ثبتی مربوط نظر خود را در بی اثر بودن اعتراض به معترض ابلاغ می نماید. معترض می تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ نظر مزبور به هیأت نظارت شکایت نماید. رأی هیأت نظارت قطعی است. در صورتی که اقامتگاه معترض معلوم نباشد نظر واحد ثبتی بک نوبت در روزنامه ای که برای آگهی های ثبتی تعیین شده منتشر می گردد و معترض می تواند ظرف ده روز از تاریخ انتشار آگهی به هیأت نظارت شکایت نماید.

۱) تبصره ۲ ماده ۷ قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح و حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۶۵/۴/۳۱ و الحاق موادی به آن (مصوب ۱۳۷۰/۶/۲۱): ادارات ثبت مکلفند از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون حداکثر ظرف مدت سه ماه از طریق رادیوی استان و نشر آگهی در روزنامه کثیرالانتشار محل یا نزدیک به محل و الصاق آگهی در اماکن و معابر عمومی مراتب را به اطلاع مردم برسانند که ظرف مدت یکسال درخواست خود را به ضمیمه رونوشت مصدق مدارک در قبالت اخذ رسید تسلیم ثبت محل وقوع ملک نمایند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ دهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۹۷۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۴۹۳-ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۷: «طرح تعیین تکلیف پرونده‌های معترضی ثبتی که فاقد سابقه بوده و یا اعتراض آنها در مراجع قضایی از بین رفته است» که در جلسه مورخ دهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

نظر به اینکه اسقاط اعتراض قبلی و محدود نمودن اعتراض مجدد به مدت شش ماه در مواردی موجب تضییع حقوق افراد ذی‌نفع می‌شود خلاف موازین شرعی شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۸۰۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۹۷۹ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ و پیرو نامه شماره ۲۴۹۳-ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۷. طرح اصلاح مواد ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت اسناد و املاک کشور که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون اعتراضاتی که به موجب مادتين ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت تا پایان سال ۱۳۶۰ نسبت به اصل یا حدود املاک به مرجع قضایی ذی ربط ارسال گردیده و به هر علت سابقه اعتراض در مراجع قضایی وجود ندارد معترضین یا قائم مقام قانونی آنان می توانند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه دیگر از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون دادخواست اعتراض خود را با در دست داشتن مدارک لازم به دادگاه صالح تقدیم نموده گواهی لازم در این مورد اخذ و به اداره ثبت محل وقوع ملک تسلیم دارند اگر در این مدت بدون عذر موجه شرعی مراجعه نمایند معرض شناخته خواهند شد.

تبصره ۱ - متقاضیان ثبت املاک یا قائم مقام قانونی آنها که نسبت به تقاضای ثبت آنان اعتراض شده و از طرف معترض یا معترضین در مهلت تعیین شده فوق گواهی مربوط را به ثبت محل تسلیم ننموده اند می توانند با مراجعه به دادگاه مربوط و اخذ گواهی مبنی بر نداشتن سابقه اعتراض قبلی و عدم تقدیم دادخواست جدید آن را به ثبت محل تسلیم نموده و تقاضای ادامه عملیات ثبتی را بنمایند. ثبت محل مکلف است نسبت به ادامه عملیات ثبت اقدام نماید.

تبصره ۲ - اعتراض به تقاضای ثبت و تحدید حدود (موضوع مواد ۱۶ و ۲۰ قانون ثبت) می باید توسط معترض ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض به مرجع ثبتی با تقدیم دادخواست به مرجع ذی صلاح قضایی صورت پذیرد.

تبصره ۳ - مهلت مذکور در تبصره ۲ ماده ۷ قانون اصلاح مواد ۱ و ۲ و ۳ قانون اصلاح حذف موادی از قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۶۵/۴/۳۱ و الحاق موادی به آن مصوب ۱۳۷۰/۶/۲۱ به مدت ۲ سال دیگر از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون تمدید می شود.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۲۷۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۲۸۰۱ - ق مورخ ۷۳/۲/۲۸ و ۲۴۹۳ - ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۷

و پیرو نامه شماره ۵۹۷۹ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱: «طرح تعیین تکلیف پرونده‌های معترضی ثبتی که فاقد سابقه بوده و یا اعتراض آنها در مراجع قضایی از بین رفته است»^(۱) که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۴ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۵۱ مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۵.

مغایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۲۵۰۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۱۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۳۲۱۹۴ مورخ ۱۳۷۲/۹/۳۰ دولت در خصوص بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور از حیث درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر شصت و نه هزار و هفتصد و هفتاد و دو میلیارد و هفتصد و پنجاه و دو میلیون و نهصد و هشتاد و هفت هزار (۶۹/۷۷۲/۷۵۲/۹۸۷/۰۰۰) ریال و از حیث هزینه ها و سایر پرداختها بالغ بر شصت و نه هزار و هفتصد و هفتاد و دو میلیارد و هفتصد و پنجاه و دو میلیون و نهصد و هشتاد و هفت هزار (۶۹/۷۷۲/۷۵۲/۹۸۷/۰۰۰) ریال به شرح زیر است:

الف - بودجه عمومی دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و از حیث هزینه ها و سایر پرداختها بالغ بر سی و دو هزار و سیصد و سه میلیارد و سیصد و پنجاه میلیون و نهصد و هشتاد و هفت هزار (۳۲/۳۰۳/۳۵۰/۹۸۷/۰۰۰) ریال به شرح زیر:

۱- درآمد عمومی و سایر منابع تأمین اعتبار مبلغ سی هزار و چهل و هشت میلیارد و نهصد و چهل و شش میلیون و یکصد و هفتاد و نه هزار (۳۰/۰۴۸/۹۴۶/۱۷۹/۰۰۰) ریال و هزینه ها و سایر پرداختها از آن محل مبلغ سی هزار و چهل و هشت میلیارد و

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی رک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۱۳ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷.

نهصد و چهل و شش میلیون و یکصد و هفتاد و نه هزار (۳۰/۰۴۸/۹۴۶/۱۷۹/۰۰۰) ریال.

۲- درآمد اختصاصی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مبلغ دو هزار و دویست و پنجاه و چهار میلیارد و چهارصد و چهار میلیون و هشتصد و هشت هزار (۲/۲۵۴/۴۰۴/۸۰۸/۰۰۰) ریال و هزینه‌ها و سایر پرداختها از آن محل مبلغ دو هزار و دویست و پنجاه و چهار میلیارد و چهارصد و چهار میلیون و هشتصد و هشت هزار (۲/۲۵۴/۴۰۴/۸۰۸/۰۰۰) ریال.

ب- بودجه شرکتهای دولتی و بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر چهل و پنج هزار و چهارصد و پنجاه و سه میلیارد و نود میلیون (۴۵/۴۵۳/۰۹۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و از حیث هزینه‌ها و سایر پرداختها بالغ بر چهل و پنج هزار و چهارصد و پنجاه و سه میلیارد و نود میلیون (۴۵/۴۵۳/۰۹۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال.

به دولت اجازه داده می‌شود درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار مندرج در قسمت سوم این قانون را با رعایت قوانین و مقررات مربوط در سال ۱۳۷۳ وصول و هزینه‌های وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و همچنین کمکها و سایر اعتباراتی را که در جداول قسمتهای چهارم و پنجم و ششم و پیوست شماره ۱ این قانون منظور شده است در حد وصولی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار در سال ۱۳۷۳ با رعایت قوانین و مقررات مربوط و براساس شرح عملیات و فعالیتهای موافقنامه‌های متبادله و تبصره‌های این قانون و براساس تخصیص اعتبار، به استثنای مناطق محروم و بخش کشاورزی که صددرصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته تلقی می‌شود، تعهد و پرداخت نماید.

وصول درآمدها و پرداخت هزینه‌های شرکتهای دولتی و بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت به استثنای هزینه‌های سرمایه‌ای که منابع آن از محل درآمد عمومی (اعتبارات طرحهای عمرانی) تأمین می‌شود و مشمول مقررات عمومی مالی و معاملاتی دولت می‌باشد، بر طبق اسامنامه و سایر قوانین و مقررات ناظر بر شرکتهای و بانکها و مؤسسات انتفاعی مذکور مجاز خواهد بود.

ج- دولت مکلف است:

۱- در صورت افزایش درآمد حاصله از ردیف منظور شده در بند (۱) این ماده واحده تا سقف نهصد و شصت و چهار میلیارد و پانصد و شصت و چهار میلیون و پانصد هزار

(۹۴۶/۵۶۴/۵۰۰/۰۰۰) ریال براساس درآمد وصول به نسبت سه ماهه طبق جدول شماره یک قسمت دهم این قانون هزینه نماید.

۲- در صورت افزایش درآمد ارزی حاصله از فروش نفت خام از مبلغ ده میلیارد و یکصد و پنجاه و چهار میلیون و سیصد هزار (۱۰/۱۵۴/۳۰۰/۰۰۰) دلار تا مبلغ هشتصد و چهل و پنج میلیون (۸۴۵/۰۰۰/۰۰۰) دلار و یا معادل ریالی آن براساس درآمد وصولی نسبت سه ماهه طبق جدول شماره دو قسمت دهم این قانون هزینه نماید. مازاد مبلغ فوق بابت بازپرداخت تعهدات ارزی کشور اضافه بر آن چه در بند ۱ تبصره ۲۹ این قانون مقرر شده است اختصاص دهد.

د- در صورت افزایش درآمد عمومی نسبت به میزان مبلغ مندرج در بند الف و ج به دولت اجازه داده می‌شود تا مبلغ دو هزار و دویست و بیست میلیارد (۲/۲۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از درآمد عمومی افزایش یافته جهت اجرای طرحهای مندرج در قسمت پنجم پیوست شماره یک قانون و همچنین کمبود اعتبارات جاری دستگاه‌های اجرایی مندرج در قسمت چهارم و کمبود اعتبارات طرحهای عمرانی مندرج در پیوست شماره یک این قانون با رعایت قوانین و مقررات مربوط و براساس شرح عملیات و فعالیتهای موافقتنامه متبادله و براساس تخصیص اعتبار تعهد و پرداخت نماید.

تبصره ۱- سقف تنخواه‌گردان خزانه در سال ۱۳۷۳ دو هزار میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- ...

الف - ...

ل- مبادرت شرکتهای دولتی به عملیات و فعالیتهای خارج از موضوع و وظایف مقرر در قانون تشکیل و اساسنامه آنها ممنوع است. تخلف از این بند در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی می‌باشند.

تبصره ۳- ...

الف - ...

ز- طرحهای تولیدی و عمرانی تعاونیها و شرکتهایی که حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) از اعضای آن را رزمندگان داوطلب که حداقل شش ماه متوالی یا نه ماه متناوب در جبهه بوده‌اند و یا خانواده معظم شهدا و مفقودین، آزادگان، جانبازان و مهاجرین جنگ

تحمیلی تشکیل دهند در صورتی که به تشخیص بنیاد شهید، بنیاد جانبازان، ستاد امور آزادگان یا بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی و وزارت تعاون حسب مورد توانایی مالی نداشته باشند، از بازپرداخت تمام و یا قسمتی از آورده متقاضی معاف می‌باشند.

ح - - -

ط - اعتبار منظور شده در ردیف ۶۰۱۰۲۷ قسمت چهارم این قانون به منظور بازپرداخت تفاوت سود و کارمزد و اقساط معوق لاوصول ناشی از اجرای تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۵۹^(۱) و تبصره ۳ قوانین بودجه سالهای ۱۳۶۰ تا ۱۳۷۲ کل کشور^(۲) می‌باشد

(۱) تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۵۹ (مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۰): الف - به منظور کمک به راه‌اندازی و گسترش کارخانجات و مراکز تولیدی و کشاورزی در جهت افزایش فعالیت‌های تولیدی کشور، بانک مرکزی ایران با توجه به سیاست‌های پولی کشور رأساً و یا از طریق بانک‌های دیگر از محل منابع خود و یا از محل منابع بانک‌ها اعتبارات لازم را در اختیار بانک‌های تخصصی و استانی برای امور تولیدی صنعتی و معدنی، کشاورزی و احداث مسکن و ساختمان به منظور اجرای طرح‌های سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مذکور قرار خواهد داد. سازمان برنامه و بودجه مانده مطالبات ناشی از اجرای این تبصره برای هر سال را پس از انجام بررسی‌های لازم حداکثر ظرف پنج سال به پیشنهاد بانک مرکزی ایران در بودجه کل کشور منظور و به بانک مرکزی ایران پرداخت نماید.

ب - به سازمان برنامه و بودجه اجازه داده می‌شود عندالزوم تمام یا قسمتی از کارمزد و سود تضمین شده این اعتبارات را تضمین و در بودجه سال بعد کل کشور منظور نماید.

پ - آیین‌نامه اجرایی این تبصره در مورد مبلغ، حد اعتبارات هر بخش، مدت و سایر شرایط اعتبارات مذکور در این تبصره ظرف مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون توسط بانک مرکزی ایران و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید.

(۲) برای رعایت اختصار، فقط متن تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور آورده می‌شود. برای آگاهی از متن تبصره ۴ قوانین بودجه سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۷۱ کل کشور، ر.ک: مجموعه قوانین سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۷۰.

- تبصره ۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور (مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۲): الف - دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانک‌ها را که در این تبصره پیش‌بینی گردیده است تضمین نماید.

ب - به منظور تحقق بند (۲) اصل چهل و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ایجاد اشتغال مولد، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حداکثر تا مبلغ هفتصد میلیارد (۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار از تسهیلات اعتباری سیستم بانکی کشور به طرح‌های مربوط به بخش کشاورزی و دامپروری، صنعت، صنایع روستایی، صنایع دستی و معدنی، علمی، فرهنگی، هنری، ورزشی، سیاحتی، آموزشی، حمل و نقل، بهداشتی، درمانی، اشتغال مشمولین قانون بیمه بیکاری و ایجاد آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای آزاد، خوداشتغالی و طرح‌های اشتغال‌زا، طراحی - سهندسی و طراحی - مونتاژ و طرح‌های مبتکرین و مخترعین مورد تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران - خوداشتغالی و طرح‌های زیربنایی آب و خاک با اولویت مناطق جنگ‌زده، مناطق محروم روستایی و عشایری و تعاونی‌ها، ایثارگران، و خسارت‌دیدگان از حوادث غیرمتربیه را که دارای توجیهات اقتصادی، فنی و مالی بوده و فقط از نظر وثیقه و سرمایه‌گذاری مجری یا مقررات بانک‌ها وفق نمی‌دهند، تأمین نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با هماهنگی شورای پول و اعتبار، منابع اعتبارات این تبصره‌ها را در اختیار بانک‌های عامل قرار دهد.

ج - تسهیلات اعتباری موضوع بند (ب) این تبصره به شرح زیر اختصاص می‌یابد:

۱- مبلغ پنج میلیارد ریال برای طرح‌های نیمه صنعتی و ابتکاری (ابتکاری اختراعی) که به تأیید سازمان پژوهش‌های علمی و صنعتی ایران می‌رسد.

۲- حداقل بیست درصد به منظور اشتغال اینترگران (آزادگان، جانبازان، رزمندگان، خانواده محترم شهدا و مفقودین و اسرا) و مهاجرین جنگ تحمیلی در استان‌های جنگزده و خسارت دیدگان از حوادث غیرمترقبه.

۳- حداقل چهل درصد جهت فعالیت‌های بخش‌های محروم کشور و دهستان‌های محروم واقع در بخش‌های غیرمحروم.

۴- ده درصد جهت احداث مراکز فرهنگی، هنری سینما و هتل و مراکز سیاحتی و جهانگردی، فیلم‌سازی، انتشارات و سایر فعالیت‌های فرهنگی و هنری با نظر وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی.

د - پنجاه درصد اعتبار بند (ب) این تبصره جهت استفاده شرکت‌های تعاونی به طرح‌های آنها که دارای نوجبهات اقتصادی فنی بوده و به تصویب کمیته‌ای متشکل از استاندار، مدیرکل تعاون استان، رئیس سازمان برنامه و بودجه استان، نماینده بانک عامل و مدیرکل دستگاه ذیربط می‌رسد حسب مورد اعطا نماید. دبیرخانه این کمیته، اداره کل تعاون استان می‌باشد.

بقیه تسهیلات اعتباری موضوع بند (ب) این تبصره در اختیار کمیته برنامه‌ریزی استانها قرار می‌گیرد تا بین آن عده از طرح‌های نیمه تمام و یا جدید مقرر شده در بند (ب) که به تأیید کمیته برنامه‌ریزی استان مربوطه می‌رسد، توزیع و توسط بانک عامل در اختیار طرح‌های مصوب مذکور قرار گیرد.

ه - دولت موظف است هفتاد درصد کارمزد و سود تسهیلات اعطایی موضوع این تبصره را برای طرح‌های مهاجرین جنگ تحمیلی در استانهای جنگزده و طرح‌های مربوط به اینترگران و معلولین تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور و طرح‌های تعاونی تولیدی و نیز طرح‌هایی که در بخش‌های محروم و دهستان‌های محروم کشور و مناطق عشایری اجرا می‌گردند، تعهد و پرداخت نماید.

و - سهم هر یک از استان‌ها از تسهیلات اعتباری بند (ب) این تبصره توسط کمیته‌ای متشکل از وزرای تعاون، امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان برنامه و بودجه و رئیس دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور مشخص و حداکثر ظرف دو ماه به استانها ابلاغ خواهد شد.

ز - طرح‌های تولیدی و عمرانی تعاونی‌ها و شرکت‌هایی که حداقل هشتاد درصد اعضای آن را رزمندگان داوطلب که حداقل ۶ ماه متوالی یا ۹ ماه متناوب در جبهه بوده‌اند و یا خانواده معظم شهدا و مفقودین، آزادگان، جانبازان و مهاجرین جنگ تحمیلی تشکیل دهند در صورتی که به تشخیص بنیاد شهید، بنیاد جانبازان، ستاد امور آزادگان یا بنیاد مهاجرین جنگ تحمیلی و وزارت تعاون حسب مورد توانایی مالی نداشته باشند، از پرداخت تمام و یا قسمتی از سهم آورده متقاضی معاف می‌باشند.

ح - مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل تسهیلات اعتباری موضوع بند (ب) این تبصره برای امور زیربنایی به آن دسته از متقاضیانی که آمادگی قبل هزینه‌های طرح‌های مذکور را دارند، بازپرداخت اقساط ۵ ساله پرداخت می‌شود.

ط - اعتبار منظور شده در ردیف ۶۰۱۰۲۷ قسمت چهارم این قانون به منظور بازپرداخت تفاوت سود و کارمزد و اقساط معوق لاوصول ناشی از اجرای تبصره ۳۳ قانون بودجه سال ۱۳۵۹ و تبصره ۳ قوانین بودجه سال‌های ۱۳۶۰ تا ۱۳۷۱ کل کشور می‌باشد که بنا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط سازمان برنامه و بودجه تخصیص داده خواهد شد.

که بنا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط سازمان برنامه و بودجه تخصیص داده خواهد شد.

ی - ...

ک - سازمان برنامه و بودجه مکلف است همه ساله در لوائح بودجه کل کشور اعتبار مورد نیاز را جهت بازپرداخت تفاوت سود و کارمزد اقساط معوق لاوصول ناشی از اجرای این تبصره پیش‌بینی و منظور نماید تا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط سازمان برنامه و بودجه به بانک تسهیلات دهنده پرداخت گردد آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف دو ماه بنا به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، جهادسازندگی، سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

م - ...

تبصره ۴ - ...

ن - بانک سپه مکلف است پس از رسیدگی‌های لازم تمام و یا قسمتی از مایملک آن تعداد از شرکت‌های تعاونی زیرپوشش وزارت تعاون را که قابلیت واریز وام دریاضی را ندارند، طبق مقررات ضمن عقد به فروش رساند و از محل موجودی و مطالبات شرکت و اموال و دارایی‌های سهامداران شرکت و ماحصل فروش، مطالبات خود و دولت را تأمین و پرداخت نماید.

چنانچه مجموع وجوه حاصله از اقدامات فوق، تکافوی پرداخت کامل مطالبات بانک را ننماید، سازمان برنامه و بودجه مکلف است مانده مطالبات پرداخت نشده و معوق لاوصول را از این بابت بر اساس اسناد و مدارک ارائه شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از محل ردیف‌های اعلام شده در بند (ط) پرداخت نماید.

در مورد پرداخت تعهدات دولت ناشی از مفاد این بند در سال‌های گذشته حداکثر ۲ سال و پس از آخرین بازپرداخت گیرنده تسهیلات ملاک محاسبه سود و کارمزد بانک خواهد بود و مازاد بر آن ناشی از تعلل بانک در وصول مطالبات قانونی تلقی گردیده و جزو مطالبات بانک از دولت محسوب نخواهد شد.

وزارت تعاون مکلف است کلیه اسناد و قراردادهای و مدارک و تعهدات و اطلاعات و وثایق مربوط به این شرکت‌ها و سهامداران آنها را که در اختیار دارد به منظور فراهم آوردن امکان وصول مطالبات در اختیار بانک سپه قرار دهد.

ک - سازمان برنامه و بودجه مکلف است همه ساله در لوائح بودجه کل کشور اعتبار مورد نیاز را جهت بازپرداخت تفاوت سود و کارمزد و اقساط معوق و لاوصول ناشی از اجرای این تبصره پیش‌بینی و منظور نماید تا به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط سازمان برنامه و بودجه به بانک تسهیلات دهنده پرداخت گردد.

ل - آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف دو ماه بنا به پیشنهاد مشترک وزارت تعاون، جهاد سازندگی، سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و دفتر امور مناطق محروم کشور ریاست جمهور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

م - تضمین فوق نافی و وظایف بانک‌ها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود. استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این تبصره ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت بدهی در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است.

تبصره ۷-...

الف -...

به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می شود براساس ماده ۱۵۴ قانون کار^(۱) از واحدهای تولیدی که بتوانند نسبت به ایجاد فضای ورزشی، فرهنگی و تفریحی در داخل کارگاه خود اقدام نمایند. به ازای هر نفر دوازده هزار (۱۲/۰۰۰) ریال سالانه دریافت و به حساب درآمد عمومی واریز نمایند و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی به وزارت مذکور اختصاص داده می شود تا صرف ایجاد و توسعه اماکن ورزشی، فرهنگی و تفریحی نماید.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر از بند د ماده واحده تأمین خواهد شد.

و - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می شود در مقابل صدور و تمدید پروانه کار اتباع خارجی در ایران نسبت به دریافت مبلغ دوست و چهل هزار (۲۴۰/۰۰۰) ریال برای صدور و یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰/۰۰۰) ریال برای تمدید در هر مورد وصول و به خزانه واریز نماید.

پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ واریز شده جهت تکمیل مجتمع آموزشی و پژوهشی کار به مصرف خواهد رسید.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر از بند د ماده واحده تأمین خواهد شد.

ز - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می شود بابت هزینه های مربوط به:

۱- برای مدارک و نقشه های ساختمانی و طرح های احداث و توسعه کارگاه های موضوع ماده ۸۷ قانون کار.^(۲)

۲- بابت هزینه های مربوط به ثبت تشکلهای کارگری و کارفرمایی موضوع فصل ششم

(۱) ماده ۱۵۴ قانون کار (مصوب ۱۳۶۹): کلیه کارفرمایان موظفند با مشارکت وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تربیت بدنی کشور، محل مناسب برای استفاده کارگران در رشته های مختلف ورزش ایجاد نمایند.

تبصره - آیین نامه نحوه ایجاد و ضوابط مربوط به آن و همچنین مدت شرکت کارگران در مسابقات قهرمانی ورزشی یا هنری و ساعات متعارف تمرین، توسط وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تربیت بدنی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

(۲) ماده ۸۷ قانون کار (مصوب ۱۳۶۹): اشخاص حقیقی و حقوقی که بخواهند کارگاه جدیدی احداث نمایند و یا کارگاه های موجود را توسعه دهند، سکلند بدو برنامه کار و نقشه های ساختمانی و طرح های مورد نظر را از لحاظ پیش بینی در امر حفاظت فنی و بهداشت کار، برای اظهار نظر و تأیید به وزارت کار و امور اجتماعی ارسال دارند. وزارت کار و امور اجتماعی موظف است نظرات خود را ظرف مدت یک ماه اعلام نماید. بهره برداری از کارگاه های مزبور منوط به رعایت مقررات حفاظتی و بهداشتی خواهد بود.

قانون کار (به میزان پنج درصد حق عضویت اعضا).

۳- بابت بررسی طرحهای طبقه‌بندی مشاغل موضوع مواد ۴۸ و ۴۹ قانون کار.^(۱)

۴- بابت ارائه خدمات بهداشتی و آموزشی و ایمنی و حفاظت کار حسب تقاضای کارفرمایان.

۵- بابت فروش نشریات و جزوات آموزشی.

مبالغی براساس تعرفه‌ای که به پیشنهاد وزارت مزبور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد دریافت و به حساب درآمد عمومی واریز و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی فوق در اختیار وزارت کار و امور اجتماعی قرار خواهد گرفت تا در جهت توسعه دوره‌های آموزشی مربوط به حفاظت فنی - ایمنی کار و آموزش تشکیلات کارگری و کارفرمایی و تقویت بازرسی کار و اجرای شناسنامه کار به مصرف برسد.

ح - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود از طریق واحدهای آموزشی و تحقیقاتی خود قراردادهای اجرای طرحهای آموزشی و پژوهشی را با شخصیتهای حقیقی و حقوقی منعقد نموده و پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصله را پس از دریافت از خزانه صرف تجهیز و تقویت بنیه علمی مؤسسات مذکور نماید.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر از بند د ماده واحده تأمین خواهد شد.

ط - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود تا با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به شناسایی بازار کار با رعایت ارزشها در کلیه کشورها و تقویت نیروی متخصص و اعزام آنها اقدام و صد درصد (۱۰۰٪) هزینه‌های آموزشی و سنی درصد (۳۰٪) حقوق و مزایای آنان در اولین ماه اشتغال طبق ضوابطی که توسط وزارت کار و امور اجتماعی پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید وصول و صد درصد (۱۰۰٪) آن را به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) از درآمدهای واریز شده از محل اعتبار ردیف قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کار و امور

(۱) ماده ۴۸ قانون کار (مصوب ۱۳۶۹): به منظور جلوگیری از بهره‌کشی از کار دیگری، وزارت کار و امور اجتماعی موظف است نظام ارزیابی و طبقه‌بندی مشاغل را با استفاده از استاندارد مشاغل و عرف مشاغل کارگری در کشور تهیه نماید و به مرحله اجرا درآورد.

- ماده ۴۹ قانون کار (مصوب ۱۳۶۹): به منظور استقرار مناسبات صحیح کارگاه یا بازار کار در زمینه مزد و مشخص بودن شرح وظایف و دامنه مسؤولیت مشاغل مختلف در کارگاه، کارفرمایان مشمول این قانون موظفند با همکاری کمیته طبقه‌بندی مشاغل کارگاه و یا مؤسسات ذی‌صلاح طرح طبقه‌بندی مشاغل را تهیه کنند و پس از تأیید وزارت کار و امور اجتماعی به مرحله اجرا درآورند.

اجتماعی قرار خواهد گرفت تا به منظور ایجاد فرصت‌های شغلی جهت ایجاد مشاغل جدید به مصرف برسد.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر از بند د ماده واحده تأمین خواهد شد.

تبصره ۸-...

الف -...

ج - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود تمام یا قسمتی از زمین‌ها و ساختمان‌های اداری و یا آموزشی خود را به قیمت روز به فروش رسانده و وجوه مربوطه را به حساب خزانه واریز نماید. میزان وصولی از این محل صرف توسعه فضاهای آموزشی و ایجاد تسهیلاتی برای فرهنگیان کشور گردد.

د - کلیه کارخانجات، بانک‌ها و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظفند دو درصد (۲٪) سود ناخالص سال قبل خود را در جهت تأمین فضاهای آموزشی و پرورشی و دانشگاهی مورد نیاز فرزندان لازم‌التعلیم پرسنل تحت پوشش خود و یا در جهت احداث، توسعه، تعمیر و تجهیز فضاهای آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی به ترتیب به نسبت دوم سوم و یک سوم به مصرف برسانند.

کل هزینه‌های انجام شده با تأیید وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی جزء هزینه‌های قابل قبول مؤدیان مالیاتی تلقی و از درآمد مشمول مالیات آنها کسر خواهد شد.

آیین‌نامه اجرای این بند توسط وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و ظرف یک ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ه - کلیه هزینه‌هایی که توسط اشخاص خیر اعم از حقیقی و یا حقوقی و بخش‌های مردمی برای مشارکت در امور عام‌المنفعه و تحت نظارت مراجع ذی‌ربط صرف احداث و تکمیل فضاهای آموزشی و پرورشی، آموزشگاه‌های فنی و حرفه‌ای و اماکن ورزشی شود به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی خواهد شد و از درآمد مشمول مالیات آنها کسر می‌گردد.

ساخت و ساز فضاهای یاد شده و انتقال آنها به مراجع مربوط از پرداخت هرگونه عوارض و مالیات معاف است.

و....

ز- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود به منظور توسعه آموزشهای پاره وقت و تکمیلی و همچنین استفاده بهینه از امکانات موجود، نسبت به اجاره عادلانه ساختمان و امکانات آموزشی مدارس در خارج از نوبت اجرای آموزشهای رسمی برای تشکیل کلاسهای فوق برنامه و تقویتی با رعایت کلیه اصول اخلاقی و تربیتی به فرهنگیان واجد شرایط براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، اقدام نماید.

درآمد حاصل از این امر به حساب درآمدهای دولت واریز و معادل آن از ردیف ۵۰۳۱۱۶ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار داده می‌شود تا جهت پرداخت هزینه‌های مربوط به تجهیز و توسعه مدارس و همچنین تقویت و توسعه آموزشهای دوره‌های راهنمایی و متوسطه به ویژه در مناطق محروم هزینه شود.

تبصره ۹-....

الف....

ط- به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود تا با هماهنگی وزارت کشور:

۱- از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول تا مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب خزانه‌داری کل ردیف..... قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده در اختیار این نیرو قرار خواهد گرفت تا در جهت احداث، تعمیر، تجهیز پاسگاه‌های مرزی و تبدیل به احسن نمودن خودروهای پاسگاه‌های انتظامی هزینه نماید.

۲- در اجرای طرح تعویض پلاک خودروهای کشور به ازای هر دستگاه خودرو حداکثر مبلغ پانزده هزار (۱۵/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب خزانه‌داری کل ردیف..... قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا جهت مکانیزه کردن سیستم شماره‌گذاری و سایر هزینه‌های لازم مصرف نماید.

۳- از محل سود حاصله از فعالیت «شرکت تولید و عمران» تا مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب خزانه‌داری کل ردیف..... قسمت سوم این قانون

واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) آن را جهت احداث پاسگاه‌های مرزی و ساحلی و تعمیر و نگهداری آنها هزینه نماید.

۴- راهنمایی و رانندگی مجاز است نسبت به صدور برگ معاینه وسایل نقلیه اقدام و در قبال آن حداقل پانصد (۵۰۰) و حداکثر سه هزار (۳۰۰۰) ریال دریافت و به حساب خزانه‌داری کل موضوع ردیف قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا هشتاد درصد (۸۰٪) آن را جهت تکمیل و تعمیر و تجهیز پاسگاه‌های نیروی انتظامی و راهنمایی و رانندگی و بیست درصد (۲۰٪) امور جاری نیرو هزینه نماید.

ی - ...

ل - خریدهای خارجی اقلام عمده دفاعی زیر نظر هیأتی مرکب از اعضای زیر در حدود اعتبارات مصوب انجام می‌گیرد:

۱- نماینده رئیس جمهور.

۲- نماینده رئیس ستاد کل نیروهای مسلح.

۳- نماینده وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران.

۴- نماینده رئیس ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران.

۵- نماینده ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران.

۶- نماینده وزیر امور خارجه.

۷- سه نفر از نمایندگان کمیسیونهای برنامه و بودجه، امور دفاعی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی.

یک نفر نماینده وزیر اطلاعات به عنوان ناظر در هیأت فوق‌الذکر شرکت می‌نماید. ریاست هیأت با نماینده ریاست جمهوری اسلامی ایران می‌باشد و وظیفه دبیرخانه هیأت را وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران عهده‌دار می‌باشد.

هیأت حداکثر تا پایان فروردین ماه سال ۱۳۷۳ با دعوت وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران تشکیل می‌شود.

هیأت موضوع این بند مجاز به تأیید خریدهای خارجی قابل تولید در داخل نمی‌باشد.

همچنین افتتاح اعتبار اسنادی برای خریدهای مذکور توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر بانکهای کشور قبل از تأیید هیأت موضوع این بند ممنوع می باشد. تبصره ۱۰-....

الف -....

ج - معادل درآمدهای اکتسابی هر یک از سازمانهای منطقه ای بهداشت و درمان استانها موضوع قانون استفاده از درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۵/۵/۷ مجلس شورای اسلامی^(۱) و درآمد حاصل از قراردادهای خاص موضوع قانون تأمین خدمات درمانی مستخدمین دولت مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۷^(۲) پس از واریز به خزانه از محل درآمد اختصاصی ردیف ۱۲۹۰۰۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان منطقه ای بهداشت و درمان استان ذی ربط قرار می گیرد.

بیست درصد (۲۰٪) از منابع فوق جهت ایجاد فاضلاب و دستگاه زباله سوز و تأمین بهداشت محیط بیمارستانها و تعمیر و تکمیل خانه های بهداشت و مراکز بهداشتی و درمانی شهری و روستایی اختصاص می یابد.

آیین نامه اجرایی این بند حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد مشترک وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

د -....

ه - گمرک ایران موظف است در سال ۱۳۷۳ از هر نخ سیگار وارداتی مبلغ پنج (۵) ریال و از هر کیلو پسته صادراتی مبلغ دویست (۲۰۰) ریال دریافت و وجوه دریافتی را به حساب درآمد عمومی به ترتیب در ردیفهای ۵۹۳۸۰۰ و ۵۹۳۹۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل دو پنجم از وجوه دریافتی از سیگار وارداتی و حداکثر شصت درصد (۶۰٪) وجود دریافتی از پسته صادراتی از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۷۴ قسمت چهارم این قانون به منظور افزایش کمکهای نقدی و جنسی به مددجویان و مشمولین طرح شهید رجایی

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۰۷۶ مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۸۲۲۴ مورخ ۱۳۵۲/۱/۳۰.

در اختیار کمیته امداد امام و معادل یک پنجم از وجوه دریافتی از سیگار وارداتی در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار گیرد تا یک دوم آن جهت مبارزه با استعمال دخانیات هزینه و یک دوم دیگر به سقف اعتبار ردیف ۱۲۹۰۱۸ موضوع طرح توسعه شبکه‌های بهداشتی و درمانی افزایش یابد.

یک پنجم جهت فعالیتهای فرهنگی (مبارزه با استعمال دخانیات) از طریق تولید فیلم و انتشارات در اختیار حوزه اندیشه و هنر اسلامی و معادل یک پنجم بقیه وجود دریافتی از سیگار وارداتی جهت انجام هزینه‌های ضروری در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد.

و - - -

ز - به سازمان بهزیستی اجازه داده می‌شود به منظور استفاده بهینه از امکانات بالقوه منقول و غیر منقول خود نسبت به فروش آنها به قیمت روز اقدام و درآمد حاصله را جهت ایجاد و تجهیز مراکز نگهداری و حمایتی مصرف نماید. سازمان مذکور موظف است گزارش اقدامات انجام شده را هر شش ماه یک بار به کمیسیونهای بهداشتی و بهزیستی برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ح - - -

ط - معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ واریز شده به خزانه موضوع تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح بند ۲ و تبصره ۲ ماده ۵ قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی و ارتقای سطح دانش پزشکی آنها مصوب ۱۳۷۱/۶/۱۵^(۱) به منظور اجرا و اشاعه فرهنگ اسلامی در جوامع پزشکی و پیراپزشکی و طرح جداسازی و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زنان و مردان از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۵۱ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد.

(۱) تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح بند ۲ و تبصره ۲ ماده ۵ قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی و ارتقای سطح دانش پزشکی آنها (مصوب ۱۳۷۱/۶/۱۵): معادل پنجاه درصد (۵۰٪) درآمدی که از منابع مقرر در بندهای ۱ و ۲ این ماده کسب و به خزانه واریز می‌گردد به عنوان درآمد اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل اعتبار ردیف مربوط در اختیار آن وزارت قرار می‌گیرد تا با رعایت قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۸ جهت کمک به امر بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی کشور هزینه گردد.

پنجاه درصد (۵۰٪) بقیه درآمد موضوع این تبصره به حساب درآمد عمومی کشور واریز خواهد شد...

ی - وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتها و کارخانجات و مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است در صورتی که بخواهند طبق ضوابط ایجاد بیمارستان اختصاصی بنمایند موظفند حق بیمه درمانی و غیردرمانی کارکنان خود را به سازمان تأمین اجتماعی و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پرداخت نمایند.

ک - ...

ل - در سال ۱۳۷۳ تخلیه اماکن استیجاری سازمان انتقال خون ایران ممنوع می‌باشد.

م - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود هزینه ارزشیابی مدارک تحصیلی فارغ التحصیلان خارج از کشور را از آنها اخذ و پس از واریز به خزانه معادل پنجاه درصد (۵۰٪) آن را برای برگزاری امتحانات و عملیات اجرایی ارزشیابی هزینه نماید.

آیین‌نامه مربوط به مبلغ دریافتی به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ن - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود وجوهی را در ازای صدور پروانه ساخت و ورود دارو، ساخت مواد غذایی و بهداشتی، صدور پروانه تأسیس کارخانجات داروسازی و صدور پروانه برای مسئولین فنی آنها دریافت و تحت ردیفی مستقل در قسمت سوم این قانون به حساب خزانه واریز نماید.

تبصره ۱۱ - ...

تبصره ۱۳ -

الف - به وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است اجازه داده می‌شود که در جهت تقلیل هزینه‌های خدماتی و پشتیبانی، تمام یا تعدادی از خودروهای سواری، وانت، مینی‌بوس، اتوبوس و کامیون متعلق به خود را به صورت اجاره یا فروش براساس مقررات آیین‌نامه معاملات دولتی به کارکنان و یا اشخاص حقیقی و یا حقوقی واگذار نماید و نیازمندیهای خود به وسایل نقلیه فوق‌الذکر را از طریق قرارداد با اشخاص حقیقی و یا حقوقی و یا پرداخت حق ایاب و ذهاب تأمین نمایند. وجوه حاصل از فروش وسایل نقلیه برای آن تعداد از دستگاه‌های اجرایی که از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند در اختیار دستگاه ذی‌ربط خواهد بود که جهت پرداخت اجاره برای قراردادهای اجاره وسایل نقلیه مورد نیاز خود

و بازخريد کارکنانی که به این ترتیب از خدمت دولت خارج می‌شوند به مصرف برسانند. دولت موظف است اجرای این تبصره را به صورتی تنظیم نماید که حداقل بیست درصد (۲۰٪) از خودروهای موضوع این تبصره مربوط به دولت در سال ۱۳۷۳ به فروش برسد.

ب - ...

و - انجام مأموریت‌های خارج از کشور توسط مأمورین و کارکنان دولت و شرکتها و سازمانهای وابسته که از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند باید به تصویب هیأت پنج نفره‌ای که از طرف هیأت دولت تعیین می‌شود و دو نفر از اعضای کمیسیون اصول نظارتی مجلس شورای اسلامی (اصول ۸۸ و ۹۰)^(۱) که نظارت بر حسن اجرای این بند را دارند، برسد.

مأموریت و مسافرتهاى رؤسای سه قوه، نمایندگان مجلس، وزرا و معاونین آنها و بالاترین مقام مسؤول در سازمانها و نهادهای عمومی و انقلابی در مرکز مستثنی می‌باشند.

ز - ...

ک - استفاده از خودروهای سواری دستگاه‌های موضوع این قانون (رأساً و یا با راننده مربوطه) در خارج از ساعت رسمی اداری کشور توسط مسؤولین رده‌های مختلف دستگاه‌های اجرایی، قضایی، نظامی و انتظامی، نهادهای انقلابی و عمومی ممنوع می‌باشد. مگر آن عده از مسؤولینی را که هیأت وزیران ضرورت استفاده از خودروهای مذکور را تصویب نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند و استثنائات از شمول ممنوعیت مذکور حداکثر ظرف مدت یک ماه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری کمیسیونهای امور اداری و استخدامی و اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ل - کمیسیونهای دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس و اصول نظارتی (اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی) مجلس شورای اسلامی با توجه به اختیارات قانونی بر حسن اجرای این تبصره نظارت خواهند داشت و به تخلفات مسؤولین و ذی‌حسابان دستگاه‌های مختلف رسیدگی نموده و در صورت تأیید تخلف مراتب طبق مقررات

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۵.

جهت صدور حکم مجازات متخلفین به دادگاه‌های ذی صلاح معرفی می‌گردد.

تبصره ۱۴-

الف - حق ثبت سفارش کالاهای وارداتی به کشور موضوع ماده ۵ قانون وصول مالیات مقطوع از بعضی کالاها و خدمات مصوب ۱۳۶۶/۳/۲۶^(۱) در سال ۱۳۷۳ به ازای هر دلار یا معادل آن در مورد سایر ارزها برای کالاهای اساسی مبلغ پنج (۵) ریال و در مورد سایر کالاها مبلغ چهل (۴۰) ریال تعیین می‌شود.

ب - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است علاوه بر مالیاتها و عوارض موجود از مصرف‌کننده هر دستگاه خودرو وارداتی ده درصد (۱۰٪) ارزش سیف در زمان نمره‌گذاری، مالیات دریافت نموده و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۱۴۰۹۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

ج - هر مسافر ورودی کشور (شامل بنادر آزاد) می‌تواند تا مبلغ یکصد و پنجاه هزار ریال کالای مجاز بدون پرداخت حقوق گمرکی و سود بازرگانی وارد نماید. کلیه کالاهای مازاد بر مبلغ فوق مشمول پرداخت کلیه حقوق گمرکی و سود بازرگانی می‌گردد مبنای محاسبه قیمت کالاها، نرخ شناور ارز اعلام شده از سوی بانک مرکزی می‌باشد.

تبصره ۱۵-...

تبصره ۱۷-...

الف - ...

ب - به منظور رفع تنگناها و مشکلات خوابگاه‌های دانشجویی و کمک به صندوقهای رفاه دانشجویان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است مبلغ یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق سیستم بانکی کشور به صورت قرض الحسنه و یا وام مشارکت و سایر عقود اسلامی با اولویت قرض الحسنه و بدون استفاده از اعتبارات عمرانی دولت جهت تکمیل و احداث خوابگاه‌های دانشجویی، خرید ساختمان و تبدیل آن به خوابگاه‌های دانشجویی و همچنین کمک به دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (کاردانی به بالا) در اختیار دستگاه‌های مربوط قرار دهد. بازپرداخت اقساط وامهای مزبور را دولت از طریق سازمان برنامه و بودجه تضمین می‌نماید.

ج - ...

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۳۴۴ مورخ ۱۳۶۶/۴/۲۵.

د- به منظور ارتقای کیفی آموزش عالی و استفاده بیشتر از ظرفیت آموزش عالی کشور و همچنین ترغیب دانشجویان به تحصیل بهتر و در مدت کوتاهتر و تقلیل افت تحصیلی، به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی اجازه داده می‌شود چنانچه دانشجویی در درس یا درسهایی مردود شود، تمامی هزینه‌های مربوط به تکرار این دروس به صورت نقدی یا تمهیدی از وی دریافت شود. وجوهی که از این بابت دریافت می‌گردد به حساب درآمد عمومی کشور ردیف قسمت سوم این قانون واریز می‌شود. معادل مبلغ واریزی از محل ردیف قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت رشد و توسعه آموزش عالی هزینه گردد.

ه- به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اجازه داده می‌شود به منظور استفاده بهینه، ساختمانها و امکانات موجود را مشروط بر آن که بر فعالیتها و وظایف مستمر و جاری آنها لطمه‌ای وارد ننماید و تأثیر نامطلوبی نگذارد، به صورت موقت به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به قیمت عادلانه روز اجازه دهد. درآمد حاصل از این امر به حساب درآمد عمومی ردیف قسمت سوم این قانون واریز می‌شود. معادل وجوه واریزی از محل ردیف قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت رشد و توسعه دانشگاه‌ها و نگهداری ساختمانها و امکانات موجود هزینه نماید.

و- دانشجویان مددجوی کمیته امداد امام خمینی (ره) از پرداخت شهریه و هزینه‌های ناشی از انتخاب واحد معاف می‌باشند.

تبصره ۱۸-

الف -

ب- از محل کاهش اعتبارات طرحهای سایر برنامه‌های همان فصل بنا به پیشنهاد و تأیید بالاترین مقام دستگاه یا دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و موافقت سازمان برنامه و بودجه و سازمان برنامه و بودجه استان حسب مورد مشروط بر آنکه کاهش و یا افزایش اعتبارات کل هر برنامه از ده درصد (۱۰٪) تجاوز ننماید.

ج -

د - افزایش اعتبارات طرحهای عمرانی استانی در هر فصل از محل کاهش اعتبارات سایر فصل تا میزان پنج درصد (۵٪) با رعایت مفاد بندهای الف و ب این تبصره و مازاد بر آن فقط برای یک بار در سال با پیشنهاد دستگاه اجرایی مربوط و موافقت کمیته برنامه‌ریزی استان مجاز خواهد بود.

تبصره ۱۹ - ...

الف - ...

ج - خزانه‌داری کل مکلف است وجوهی را که طبق قوانین و مقررات مربوط توسط وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی به نام شهرداریها وصول و در حسابهای خزانه‌داری کل متمرکز می‌گردد جهت تأمین خودکفایی و تقسیم بین شهرداریها در اختیار وزارت کشور - سازمان شهرداریها قرار دهد.

د - ...

تبصره ۲۰ - ...

الف - ...

ج - نقل و انتقالات اعتبارات جاری بین دستگاههای اجرایی محلی، مشمول نظام بودجه استانی منظور در قسمت پنجم این قانون بنا به پیشنهاد دستگاههای اجرایی محلی و تأیید سازمان برنامه و بودجه استان به طور یک جا در مورد هر استان حداکثر تا میزان پنج درصد (۵٪) اعتبار مصوب هر دستگاه اجرایی محلی فقط برای یک بار در سال با رعایت محدودیت ده درصد (۱۰٪) مندرج در بند (ب) این تبصره مجاز می‌باشد مشروط بر آنکه در جمع کل اعتبارات جاری استان تغییری حاصل نشود.

د - ...

تبصره ۲۱ - ...

تبصره ۲۳ - ...

الف - ...

۱ - ...

۳ - به سازمان ایرانگردی و جهانگردی اجازه داده می‌شود تا سقف چهل و پنج میلیارد (۴۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق سیستم بانکی جهت بهره‌وری و احیای آثار تاریخی موضوع این تبصره وام ارزان قیمت دریافت نماید تا با نظر سازمان میراث

فرهنگی کشور در جهت احیای این آثار و توسعه امور ایرانگردی و جهانگردی هزینه نماید. قسمتی بین ۳ تا ۵ درصد از سود و کارمزد بانکی توسط دولت پرداخت خواهد شد و سازمان ایرانگردی و جهانگردی موظف است از محل درآمدهای سازمان، بازپرداخت وام دریافتی را در بودجه سالانه خود پیش‌بینی نماید و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است این تسهیلات بانکی را در اختیار سازمان ایرانگردی و جهانگردی تا سقف مذکور قرار دهد.

ب- ...

تبصره ۲۴- ...

تبصره ۲۵-

الف - به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ تعرفه‌های برق را به صورت تصاعدی و فصلی و با رعایت موارد زیر تنظیم و اجرا نماید:

۱- مصارف مسکونی تا ۵۰۰ کیلووات ساعت در هر ماه به قیمت تعرفه‌های سال ۱۳۷۲.

۲- مصارف مسکونی ۵۰۰ کیلووات ساعت تا ۷۵۰ کیلووات ساعت در هر ماه به قیمت متوسط ۸۰ ریال نسبت به مازاد ۵۰۰ کیلووات ساعت.

۳- مصارف مسکونی ۷۵۰ تا ۱۰۰۰ کیلووات ساعت در هر ماه به قیمت متوسط ۸۰ ریال برای هر کیلووات ساعت (برای کل مصرف).

۴- مصارف مسکونی از ۱۰۰۰ کیلووات ساعت به بالا در هر ماه به قیمت متوسط ۱۰۸ ریال برای هر کیلووات ساعت (برای کل مصرف).

۵- مصارف خانگی و تجاری فصول گرم مناطق گرمسیری کشور تا ۳۵۰۰ کیلووات ساعت در ماه به قیمت تعرفه‌های سال ۱۳۷۲.

۶- مصارف خانگی و تجاری مناطق گرمسیری کشور از ۳۵۰۰ کیلووات ساعت به بالا در هر ماه به قیمت متوسط ۸۰ ریال.

۷- ...

۱۲- مصارف عمومی (به استثناء مراکز فرهنگی، آموزشی، تحقیقاتی، مدارس و حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها، مراکز بهداشتی و درمانی، بهزیستی و مراکز ورزشی و امور خیریه، خوابگاه‌های دانشجویی، مساجد و مصارف اشتراکی مسکونی که بر مبنای قیمت تعرفه‌های سال ۱۳۷۲ محاسبه خواهد شد)، به قیمت متوسط ۵۶ ریال.

مابه‌التفاوت منابع حاصل از قیمت‌های منظور شده نسبت به قیمت‌های سال ۱۳۷۲ به عنوان عوارض مصرف برق وصول و به حساب درآمد عمومی کشور در ردیف شماره قسمت سوم این قانون واريز خواهد شد.

صد در صد (۱۰۰٪) وجوه مذکور در اختیار وزارت نیرو (شرکت توانیر) و انرژی اتمی قرار خواهد گرفت تا از محل قسمت چهارم این قانون منحصرأ در اجرای طرح‌های مندرج در قسمت ۴ پیوست شماره ۱ به مصرف برسد. مبالغ پرداختی فوق و همچنین وجوه حاصل از اعمال تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور^(۱) بدون احتساب

(۱) تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور (مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۲): الف - اجازه داده می‌شود تمام سود ویژه مربوط به بودجه سال ۱۳۷۲ شرکت‌های برق منطقه‌ای و توانیر و سازمان برق ایران و سازمان آب و برق خوزستان با رعایت قانون معافیت مالیات مربوطه و با تصویب مجمع عمومی شرکت‌های فوق‌الذکر با رعایت تبصره ۸ این قانون به منظور تسریع و تسهیل در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های زیربنایی تولید و انتقال نیرو جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای طرح‌های شرکت‌های فوق‌الذکر اختصاص یابد. وجوه حاصله از این تبصره و تبصره ۳۱ قانون بودجه سال ۱۳۶۶ با نظارت وزارت نیرو مستقیماً بدون احتساب در درآمدهای شرکت‌های فوق‌الذکر و از طریق حساب تمرکز وجوه سازمان برق ایران یا شرکت توانیر حسب اعلام وزارت نیرو بر اساس بودجه مصوب شرکت‌های فوق‌الذکر و مبادله موافقتنامه شرح عملیات با سازمان برنامه و بودجه و رعایت ماده ۱۷ قانون برنامه و بودجه کشور به پروژه‌های تولید و انتقال نیرو پرداخت می‌شود. سازمان برنامه و بودجه مکلف است بر اجرای هزینه‌های سرمایه‌ای این شرکت‌ها نظارت عملیاتی اعمال نماید و شرکت‌های مذکور مکلفند هرگونه اطلاعات و مدارک مورد نیاز را در اختیار سازمان برنامه و بودجه قرار دهند.

وجوه سرمایه‌گذاری شده در هر شرکت از محل اعتبارات این تبصره و تبصره‌های یادشده فوق و تبصره ۳۰ قانون بودجه سال ۱۳۶۸ کل کشور به حساب افزایش سرمایه دولت در آن شرکت منظور خواهد شد.

ب - برق مصرفی جهت روشنایی و تهویه تونل‌ها و چراغ‌های مخصوص نقاط مه‌گیر از پرداخت بهای برق معاف هستند. ج - وزارت نیرو مکلف است بهای فروش برق مشترکین خانگی و تجاری که میزان مصرف ماهانه آنها کمتر از ۷۵۰ کیلو وات ساعت باشد (در فصول گرم برای مناطق گرمسیری کمتر از ۳۵۰۰ کیلو وات ساعت) را معادل قیمت‌های سال ۱۳۷۱ محاسبه و دریافت نماید. به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود بهای مازاد بر مصارف فوق را به قیمت تمام شده دریافت نماید.

د - وزارت نیرو موظف است از محل منابع داخلی شرکت‌های وابسته در سال ۱۳۷۲ با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه به یک هزار روستا برق‌رسانی نمایند.

ه - محدودیت یک ریال سقف روشنایی معابر مربوط به ماده ۱۱ قانون برق ایران مصوب سال ۱۳۴۶ حذف می‌گردد. و - هرگونه افزایش در قیمت برق و آب مصرفی و حق انشعاب برای بخش کشاورزی در سال ۱۳۷۲ از سوی وزارت نیرو و شرکت‌های سهامی آب و برق استانها بدون تصویب مجلس شورای ملی ممنوع می‌گردد.

ز - مدیریت مناطق آزاد تجاری موظف است مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از درآمد سال ۱۳۷۲ بنادر آزادکیش و قشم را به نسبت (۱ و ۲) جهت ادامه خط محرم به سازمان آب منطقه‌ای استان هرمزگان اختصاص دهد. ح - شرکت‌های آب و فاضلاب استانها مکلفند آب بهای آن گروه از مشترکین خانگی و تجاری که مازاد بر مصرف

در درآمد شرکتهای ذی ربط به عنوان سرمایه گذاری در شرکتهایی که وجوه مذکور را برای اجرای طرحهای تولید و اشتغال به مصرف می‌رسانند، منظور خواهد شد. مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه برای طرحهای موضوع این تبصره الزامی است.

ب- ...

ب-۴- شرکت مخابرات ایران موظف است در سال ۱۳۷۳ از اعتبارات بند ب این تبصره براساس مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه ارتباط تلفنی «۵۰۰ روستا» فاقد تلفن را با اولویت روستاهای بالای یکصد خانوار برقرار نماید.

ه- به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود از هر مترمکعب آب تنظیمی در مخازن سدهای کشور و آبهای انتقالی توسط تونلها و خطوط انتقال که جهت صنعت مصرف می‌گردد مبلغ ۵ ریال به عنوان عوارض اخذ و به حساب خزانه واریز گردد و معادل ۵۰٪ وجوه واریزی از محل اعتبار ردیف شماره قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت نیرو قرار می‌گیرد تا به مصرف طرحهای آب کشور برساند.

و- شرکتهای آب و فاضلاب استانها مکلفند از کلیه واحدهای صنعتی که فاضلاب آنها موجب آلودگی منابع آبهای سطحی و زیرزمینی می‌شوند به تناسب شدت آلودگی عوارضی را که توسط وزارت نیرو پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید وصول و درآمد ناشی از این تبصره را تا مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور در ردیف شماره قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل ۵۰٪ وجوه واریزی از محل اعتبار ردیف شماره قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت نیرو قرار می‌گیرد تا به مصرف طرحهای آب و فاضلاب استانها برساند.

ز- کلیه واحدهای مسکونی آپارتمانی که به وسیله تعاونیهای کارمندی، کارگری که به صورت غیرتجاری ساخته می‌شوند و تراکم مجاز شهری را رعایت نموده و متراژ هر

حداکثر ۷۰ متر مکعب آب آشامیدنی را مصرف می‌نمایند به قیمت تمام شده دریافت و با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه به مصرف بازسازی شبکههای توزیع آب و فاضلاب شهرها برسانند.

ط- کلیه افرادی که در شهرهای بزرگ کمتر از ۷۵ متر مربع و در شهرهای کوچک کمتر از ۱۰۰ متر مربع و در روستاها با هر سطح زیربنای اقدام به احداث منزل مسکونی نمایند از پرداخت حق واگذاری انشعاب آب و برق معاف می‌باشند و حق انشعاب آنها از طریق سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان پرداخت خواهد بود.

واحد مسکونی در حد الگوی مصوب شورای عالی الگوی مصرف در بخش مسکن می باشد از پرداخت حق تفکیکی یا هزینه سرمایه گذاری و هزینه نصب انشعاب به شرکتهای آب و فاضلاب معاف می باشند.

ح - وزارت نیرو موظف است از محل منابع بند الف این تبصره در سال ۱۳۷۳ براساس موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه به یک هزار و هشتصد روستا (یک هزار و پانصد روستا برق رسانی و سیصد روستا توسعه) با اولویت روستاهای بالای پنجاه خانوار فاقد برق به نسبت محرومیت و استعداد استانها برق رسانی نماید.

ط - یک درصد (۱٪) از اعتبارات برق رسانی به یک هزار و هشتصد روستا بایستی از طریق انرژیهای نو (سازمان انرژی اتمی) انجام پذیرد.

ی - وزارت جهاد سازندگی موظف است از محل منابع بند ج ماده واحده این قانون در صورت حصول درآمدهای موضوع بند مذکور تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت تأمین آب آشامیدنی یک هزار (۱۰۰۰) روستای بالای ۵۰ خانوار براساس موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه هزینه نماید. و همچنین یکصد روستا در شهرستانهای میناب و رودان و جاسک را برق رسانی نماید.

ک - سازمان منطقه آزاد قشم مکلف است از محل درآمد آن سازمان روستاهای جزیره قشم را برق رسانی نموده برابر اعلام وزارت نیرو همانند سایر نقاط کشور امتیاز فروخته و هزینه مصرف دریافت نماید.

تبصره ۲۶ - به منظور تسریع و جلب منابع بیشتر جهت سرمایه گذاری در اجرای طرحهای شبکه های آبیاری و زهکشی اجازه داده می شود حداکثر تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) از سرجمع اعتبارات مصوب برنامه ایجاد شبکه آبیاری و زهکشی با اعلام وزیر نیرو و از طریق وزارت نیرو در اختیار بانک کشاورزی قرار گیرد، ذی حسابان مکلفند مبالغ پرداختی به بانک را به هزینه قطعی منظور دارند. بانک کشاورزی موظف است از محل تلفیق منابع مذکور با منابع اعتباری سیستم بانکی و منابع حاصل از مشارکت کشاورزان جهت سرمایه گذاری در این طرحهای شبکه های آبیاری و زهکشی در چارچوب مقررات اعتباری بانک مبادرت به اعطای تسهیلات نماید. در صورت لزوم بخشی از نیازهای اعتباری طرحهای مذکور می تواند از محل بودجه عمومی دولت به

عنوان کمک بلاعوض تلقی گردد. عناوین و سهم حمایت دولت در قالب کمک بلاعوض و سوبسید سود انتظاری در طرحهای مشمول دریافت این کمک توسط کمیته‌ای مرکب از وزارت نیرو و سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین خواهد شد. بانک کشاورزی موظف است هر ساله مبالغ دریافتی از بابت بازپرداخت اقساط تسهیلات که از محل بودجه عمومی تأمین شده است را صرف افزایش سرمایه دولت در آن بانک نماید. آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف ۳ ماه از تصویب این لایحه توسط وزارت نیرو، سازمان برنامه و بودجه و بانک کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی نیز می‌توانند از روش پیش‌بینی شده در این تبصره در اجرای طرحهای مربوط در سقف اعتبارات مصوب خود اقدام نمایند.

تبصره ۲۷-...

تبصره ۲۸-

الف - ستاد بازسازی و نوسازی مناطق جنگ‌زده کشور مکلف است واحدهای مسکونی و تجاری (اعم از احداثی و خریداری شده)، زمینها، کارگاه‌های تولیدی، سهام و دارائیهای منقول و غیرمنقول شرکتهای تحت پوشش، ماشین‌آلات و ابزار و اموال و خودروهای مازاد و بلااستفاده خود را به فروش رسانده و وجوه حاصل از فروش را به خزانه واریز نماید تا به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۳۹۰۶۰۰ قسمت سوم قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور منظور گردد.

به مهاجران جنگ تحمیلی در خرید این نوع امکانات اولویت داده خواهد شد. مهاجران جنگ تحمیلی و آن دسته از کارکنان ستاد بازسازی و نوسازی مناطق جنگ‌زده که از ستاد منفک می‌شوند می‌توانند ابزار، وسایل و تجهیزات و نیز وسایل نقلیه را جهت ایجاد اشتغال خریداری نمایند.

ب - اعتبار ردیف ۱۰۵۱۰۱ قسمت چهارم این قانون معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد وصول موضوع بند (الف) این تبصره تا سقف پنجاه و دو میلیارد و دویست میلیون (۵۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت بازگشت، استقرار، آموزش فنی و تخصصی و اشتغال مهاجرین، ساخت حداقل زیربنای مسکن برای خانواده‌های بی‌سرپرست و از

کارافنامه مهاجرین جنگ تحمیلی در مناطق آسیب دیده ناشی از جنگ تحمیلی و حق بیمه و پاداش پایان خدمت کارکنان مازاد، و هزینه‌های جاری اعم از اداری، پرسنلی و دیون سنواتی، در اختیار ستاد بازسازی قرار خواهد گرفت تا در راستای تحقق اهداف بازسازی استفاده نماید.

ج - فروش واحدهای مذکور در بند (الف) در موارد زیر به قیمت کارشناسی رسمی انجام خواهد گرفت:

۱- در صورتی که واحدهای مذکور مستقر در مناطق روستایی و کشاورزی باشد به روستایان و کشاورزان همان محل.

۲- خریدار از مهاجران جنگ تحمیلی باشد.

۳- ساختمانهایی که اعیانی آنها متعلق به ستاد بازسازی و عرصه آنها به اشخاص حقیقی و حقوقی تعلق داشته باشد به مالک عرصه.

۴- فروش به مؤسسات آموزشی، فرهنگی، تربیت بدنی، بهزیستی اعم از دولتی و غیردولتی با اولویت متقاضیان محلی، شهرداریهای مناطق جنگ‌زده و تعاونی‌های جنگ‌زدگان، ایثارگران و کارکنان بنیاد مهاجرین جنگ تحمیلی سابق.

د - آیین‌نامه اجرایی این تبصره براساس پیشنهاد ستاد بازسازی مناطق جنگ‌زده و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

هـ - وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در اول سال ۱۳۷۳ از محل تنخواه‌گردان خزانه مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تنخواه‌گردان برای مصارف موضوع این تبصره در اختیار ستاد مرکزی بازسازی قرار دهد. تنخواه‌گردان مذکور به تدریج و از محل درآمد موضوع ردیف ۳۹۰۶۰۰ تا پایان سال ۱۳۷۳ تسویه خواهد شد. و - پنج نفر از نمایندگان شهرهای جنگ‌زده به تفکیک استان خوزستان ۳ نفر، استان ایلام یک نفر و استان کرمانشاه یک نفر با تصویب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر اجرای مفاد این تبصره در جلسات ستاد بازسازی مرکز و استان شرکت خواهند نمود.

تبصره ۲۹-....

الف -....

هـ -

۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ارز حاصل از فروش هر محموله نفت خام یا فرآورده‌های نفتی را در موقع وصول ارز مربوط به نسبت هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) به نرخ شناور و پانزده درصد (۱۵٪) به نرخ رسمی ارز در تاریخ پایان اسفند ۱۳۷۱ به ریال تبدیل و وجوه حاصل را به حسابهای درآمد عمومی مربوط به نام خزانه واریز نماید.

۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعمال تفاوت حاصل از نرخ رسمی ارز در تاریخ پایان اسفند ۱۳۷۱ و نرخ شناور اعلام شده روز مربوط از پانزده درصد (۱۵٪) مقرر در بند ۱ این قسمت را محاسبه و در دفاتر بانک منحصراً به حساب «ذخیره تعهدات ارزی» منظور می‌دارد و تفاوت ریالی تعهدات ارزی سررسید شده موضوع بند ۱ این تبصره سنوات قبل را که در سال ۱۳۷۳ به مرحله پرداخت می‌رسد از طریق حساب «ذخیره تعهدات ارزی» تسویه نماید.

۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است خالص درآمد حاصل از خرید و فروش ارز در بازار مداخله‌ای را به حساب «ذخیره تعهدات ارزی» فوق منظور نماید.

۴- حساب ذخیره مذکور صرفاً جهت پرداخت تعهدات ارزی در سال جاری خواهد بود و دولت بدون اجازه مجلس شورای اسلامی حق هیچ‌گونه تصرفی به غیر از مورد فوق در حساب مذکور نخواهد داشت.

و - ده درصد (۱۰٪) از درآمد ارزی و ریالی تمدید گذرنامه و درآمد کتسولی جهت خرید وسایل توانبخشی معلولین «که از حقوق و سود بازرگانی معاف خواهد بود» اختصاص می‌یابد.

تبصره ۳۰-...

الف - ...

ب - مبلغ سیصد و بیست میلیارد (۳۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار عمرانی منظور در ردیف ۵۰۳۰۴۱ قسمت چهارم این قانون جهت تأمین خسارات آسیب دیدگان از جنگ که توسط آتش منظم دشمن و یا توسط ضدانقلاب دچار خسارت گردیده و تأمین خسارت وارده به اشخاص ناشی از موارد فوق و همچنین تأمین تفاوت سود و کارمزد وامهای اعطایی در این خصوص قابل مصرف خواهد بود.

تبصره ۳۱- هزینه دادرسی موضوع ماده ۸۶ قانون آیین دادرسی مدنی^(۱) در اموال غیرمنقول در صورتی که مبلغ خواسته کمتر از قیمت منطقه‌ای باشد، براساس قیمت منطقه‌ای و در صورتی که بیش از قیمت منطقه‌ای باشد براساس مبلغ خواسته شده اخذ خواهد شد، ولی از نقطه نظر صلاحیت بهای خواسته همان است که در دادخواست تعیین می‌شود.

تبصره ۳۲-...

تبصره ۳۳-

الف- اجازه داده می‌شود مازاد افزایش درآمد نسبت به درآمد مصوب پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور شرکت سهامی آزمایشگاه‌های فنی و مکانیک خاک وابسته به وزارت راه و ترابری با تصویب مجمع عمومی شرکت به منظور توسعه و تجهیز آزمایشگاه مرکزی و شعب آن در کلیه استانها جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای اختصاص یابد. و همچنین افزایش درآمد نسبت به درآمد مصوب پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور شرکتهای راه آهن جمهوری اسلامی ایران و پایانه، جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای اختصاص یابد.

ب- به شرکت پایانه‌های عمومی وسایل نقلیه باربری وابسته به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود معادل یک درصد از مبالغ مندرج در بارنامه‌های حمل کالا (صادره در سراسر کشور) را که به حساب درآمد عمومی ردیف ۴۱۹۹۵۵ قسمت سوم این قانون واریز می‌گردد، از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۹۶ قسمت چهارم این قانون دریافت و جهت احداث پایانه‌های جدید هزینه نماید.

یک درصد (۱٪) مذکور در بارنامه‌های حمل کالا به عنوان منابع مالی معاف از پرداخت مالیات تلقی می‌گردد.

ج-...

د- به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود مازاد مصالح شن و ماسه و آسفالت تولیدی مراکز سرند و سنگ شکن و یا تولیدی کارخانه‌های آسفالت خود را به فروش برسانند و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف واریز نماید.

(۱) ماده ۸۶ قانون آیین دادرسی مدنی (مصوب ۱۳۱۸): بهای خواسته از نقطه نظر صلاحیت و هزینه دادرسی مبلغی است که در دادخواست قید شود.

و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از این اقدام پس از واریز به خزانه در اختیار وزارت راه و ترابری قرار خواهد گرفت تا صرف نگهداری واحدهای مذکور گردد.

هـ- وزارت راه و ترابری از پرداخت بهای برق مصرفی جهت روشنایی و تهویه تونلها و چراغهای مخصوص نقاط مه گیر و چراغهای چشمک زن موجود در طول راه های کشور معاف می باشد.

تبصره ۳۴-

۱-....

۵- به منظور فراهم آمدن موجبات تحقق درآمدهای مالیاتی پیش بینی شده در این قانون، به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می شود برای اشخاص حقیقی و حقوقی کارت اقتصادی (شامل شماره اقتصادی) صادر نماید. کلیه اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی که حسب اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف به اخذ شماره اقتصادی می شوند، مکلفند براساس دستورالعملی که توسط وزارت مزبور تهیه و ابلاغ می گردد، برای انجام کلیه معاملات خود صورتحساب صادر و شماره اقتصادی مربوط را در صورتحسابها و فرمها و اوراق مالی مربوط درج نمایند.

عدم صدور صورتحساب و یا عدم درج شماره اقتصادی و همچنین عدم رعایت دستورالعملهای صادره از طرف وزارت امور اقتصادی و دارایی علاوه بر بی اعتباری دفاتر مربوط، مشمول جرایمی به شرح زیر خواهد بود:

- برای بار او، جریمه ای معادل دو برابر مبلغ مورد معامله.

- برای بار دوم، تعطیل محل کسب یا توقف فعالیت حسب مورد به مدت سه ماه.

- برای بار سوم، حبس تعزیری از سه ماه تا شش ماه برای شخص متخلف و در مورد اشخاص حقوقی برای مدیر یا مدیران مسؤول ذریبط.

تعقیب و اقامه دعوی علیه متخلفین نزد مراجع قضایی منوط به شکایت وزارت امور اقتصادی و دارایی است.

تبصره ۳۵-....

تبصره ۳۶-

الف - به دولت اجازه داده می شود وجوه ذیل را اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور

واریز نماید:

- ۱- دو درصد (۲٪) هزینه اقامت هر شب یک مسافر در هتل‌های یک الی پنج ستاره و پلاژهای عمومی و مجتمع‌های ساحلی.
- ۲- درآمد حاصل از اجرای قانون وصول عوارض از متقاضیان شرکت در گشت‌های گروهی سیاحتی و زیارتی اعزامی به خارج از کشور.^(۱)
- ۳- ده درصد (۱۰٪) افزایش به قیمت آگهی‌های مطبوعاتی (روزنامه‌هایی که تیراژ بیشتر از ده هزار نسخه دارند).
- ۴- درآمدهای حاصل از فعالیتهای فرهنگی، هنری و سیاحتی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.
- ۵- مبلغ پنجاه (۵۰) ریال به ازای هر نوار کاست و نوار ریل ضبط صوت وارده به کشور (به استثنای نوارهای وارده توسط سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران) و مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال به ازای هر نوار ویدئو وارداتی.
- ۶- پنج درصد (۵٪) از کل هزینه‌های انجام شده برای امور چاپی (شامل لیتوگرافی، حروفچینی و چاپ) به جز کتاب و نشریات و فعالیتهای چاپی آموزشی دولتی.
- ۷- سه درصد (۳٪) از قیمت ماشین‌آلات چاپی و دستگاه‌های وابسته به صنعت چاپ که از خارج وارد می‌شود براساس پروفورم‌های گمرکی.
- ۸- پنج درصد (۵٪) قیمت دفتری چاپخانه و ماشین‌آلات چاپی و سایر تجهیزات مربوط که مجوز نقل و انتقال آنها توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صادر می‌گردد.
- ۹- پنج درصد (۵٪) از بهای سیف و سایل سمعی و بصری وارداتی از قبیل تلویزیون رنگی، ویدئو، دوربین فیلمبرداری، به استثنای وسایل سمعی و بصری مورد نیاز سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
- ۱۰- درآمد حاصل از اجرای قانون تشدید مجازات تولید، تکثیر و توزیع‌کنندگان غیرمجاز نوارهای ویدیویی^(۲) معادل مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب درآمد عمومی ردیف شماره ۲۱۹۴۵۷ واریز، معادل صددرصد (۱۰۰٪) آن در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور تولید فیلم‌های ویدیویی و حمایت از شبکه ویدیویی کشور قرار داده شود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۲۵.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۷۴ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۲.

اجازه داده می‌شود معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف‌های ۱ و ۲ به منظور ارائه خدمات آموزشی و توسعه صنعت جهانگردی و ایرانگردی، و معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف ۳ به منظور آموزش نیروهای مطبوعاتی و حمایت از گسترش فعالیتهای سالم مطبوعاتی در کشور و ایجاد دوره‌های آموزشی برای آموزش روزنامه‌نگاری و تأمین اجتماعی و رفاهی روزنامه‌نگاران و انتشار مطبوعات مناسب در خارج از کشور و تأمین هزینه فعالیتهای بنیاد اندیشه اسلامی، و صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف‌های ۴ و ۵ به منظور کمک به فعالیتهای هدایتی و حمایتی فرهنگی و هنری نظیر برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها، و صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف ۶ و ۷ و ۸ به منظور توسعه و گسترش آموزش صنعت چاپ و نشر در جهت اهداف فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، و صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف ۹ در جهت اشاعه فرهنگ اسلامی، از محل اعتبارات مربوط منظور در این قانون به ترتیب به نسبت شصت درصد (۶۰٪) و چهل درصد (۴۰٪) در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی قرار گیرد.

رقم بیست (۲۰) ریال در قانون اخذ عوارض سیمان و اختصاص به انجمن آثار ملی مصوب ۱۳۴۲^(۱) به سیصد (۳۰۰) ریال تبدیل می‌شود و کل درآمد حاصله جهت تعمیر و مرمت، بازسازی و به بهره‌برداری رساندن آثار و میراث فرهنگی کشور و بناهای ارزشمند تاریخی و نیز بزرگداشت مفاخر فرهنگی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می‌گیرد.

ب - به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجازه داده می‌شود در قبال ارائه خدمات کارشناسی و آموزشی به هتل‌ها و کارکنان آنان مبالغی براساس تعرفه‌ای که به پیشنهاد وزارت مزبور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل وجوه واریزی فوق از محل اعتبار مربوط منظور در این قانون در اختیار وزارت مذکور قرار خواهد گرفت تا جهت هزینه‌های کارشناسی و آموزشی مربوط به مصرف برساند.

(۱) قانون اخذ مبلغ بیست ریال عوارض از هر تن سیمان به نفع انجمن آثار ملی (مصوب ۱۳۴۶/۲/۱۹): دریافت مبلغ بیست ریال عوارض از هر تن سیمان به وسیله وزارت دارایی جهت تعمیرات بناهای تاریخی که در اختیار انجمن آثار ملی قرار گرفته و می‌گیرد تأیید و تصویب می‌شود.

ج- عبارت «که حداکثر از ۵۰ ریال تجاوز ننماید» از متن تبصره ۴۵ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور^(۱) حذف می‌شود.

د- آیین‌نامه اجرایی این تبصره شامل نحوه وصول درآمدهای فوق و موارد مصرف آنها به پیشنهاد وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی و تأیید سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳۷-...

تبصره ۳۹-

الف- به سازمان هواپیمایی کشوری اجازه داده می‌شود به ازای ارائه خدمات به مقامات، میهمانان و مسافران خارجی که از پایونهای فرودگاه‌های کشور عبور می‌نمایند، وجوهی را دریافت و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۱۹۹۵۴ قسمت سوم این قانون واریز نماید، معادل درآمد وصولی ردیف مذکور از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۱۶ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان هواپیمایی کشوری قرار خواهد گرفت تا جهت توسعه و تجهیز و اداره پایونهای کشور به مصرف برسد.

ب- به سازمان هواپیمایی کشوری اجازه داده می‌شود بهای خدمات فرودگاهی و پروازی و جنبی به پروازها را براساس جداول و میزانی که به تصویب هیأت وزیران می‌رسند، دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل واریز نماید.

ج-...

و- وزارت راه و ترابری موظف است از محل درآمد این تبصره با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه در سال ۱۳۷۳ حداقل یک هزار کیلومتر راه روستایی احداث نماید.

آیین‌نامه این تبصره توسط وزارت راه و ترابری، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه تا پایان فروردین ماه سال ۱۳۷۳ تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴۰-...

تبصره ۴۳- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود با استفاده از ظرفیتهای نوبت

(۱) تبصره ۴۵ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۴۳ کل کشور (۱۳۴۳/۵/۴): به دولت اجازه داده می‌شود برای اماکن قدیمی و آثار باستانی کشور طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و روده مناسبی که حداکثر از پنجاه ریال تجاوز ننماید تعیین و دریافت نماید و وجوه حاصل را طبق مقررات که در آیین‌نامه مذکور معین خواهد گردید به مصرف برساند.

دوم و شبانه مراکز آموزشی تحت پوشش خود نسبت به برقراری دوره‌های آموزش رسمی یا کوتاه مدت با دریافت هزینه‌های آموزشی از افراد متقاضی و مؤسسات اقدام نماید. کلیه وجوه دریافتی از این بابت به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۱۰۳۴۷ قسمت سوم این قانون واریز و معادل آن از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۶۲ قسمت چهارم این قانون برای تأمین بخشی از هزینه‌های مدارس و دوره‌های مذکور در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار خواهد گرفت تا براساس آیین‌نامه‌ای که بنا به پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به مصرف برسد.

تبصره ۴۴-...

تبصره ۴۵- به سازمان تربیت بدنی ایران و وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود اماکن و تأسیسات ورزشی در اختیار خود و همچنین طرحها و پروژه‌های نیمه تمامی را که قابل واگذاری به بخش غیردولتی است، با حفظ کاربری و به تشخیص هیأتی مرکب از نمایندگان ارگانهای مذکور حسب مورد، وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه با رعایت مقررات به فروش رسانده و درآمد حاصل را به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید.

معادل هشتاد و هفت درصد (۷۸٪) وجوه واریزی فوق‌الذکر از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۷۳ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان تربیت بدنی ایران و از محل ردیف ۵۰۳۱۱۶ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کار و امور اجتماعی قرار خواهد گرفت تا طبق موافقتنامه متبادله با سازمان برنامه و بودجه برای تکمیل، تجهیز و راه‌اندازی تأسیسات و اماکن ورزشی موجود و طرحها و پروژه‌های نیمه تمام هزینه نماید.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون بنا به پیشنهاد سازمان تربیت بدنی ایران، وزارت کار و امور اجتماعی و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴۶- دولت مکلف است اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول را که از محل اعتبارات طرح عمرانی «تکمیل تأسیسات جهانگردی متوسط نیمه تمام» ایجاد شده است، با حفظ کاربری و رعایت قوانین و مقررات مربوط به بخش غیردولتی واگذار نموده و وجوه حاصله را به حساب خزانه‌داری کل واریز نماید.

صد در صد (۱۰۰٪) وجوه فوق الذکر از محل ردیف (۵۰۳۱۷۲) قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می‌گیرد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه به مصرف توسعه فعالیت‌های بخش جهانگردی با اولویت استانهای مربوطه برسد.

تبصره ۴۷-....

تبصره ۵۲- به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس بند ۴ قسمت الف و قسمت د تبصره ۶ بند ب تبصره ۸ و تبصره ۵۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۲^(۱) و

۱) بند ۴ قسمت الف تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور (مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۲): مبلغ نود میلیارد (۹۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبار منظور در ردیف ۵۰۳۰۰۲ قسمت چهارم این قانون به منظور بازسازی مناطق مختلف کشور که در اثر عوامل غیرمترقبه از قبیل سیل، زلزله، خشکسالی و آتش‌سوزی، طوفان و یا پیشروی آب دریا خسارت دیده و یا می‌بند اختصاص می‌یابد که لازم است ده درصد (۱۰٪) آن برای پیشگیری از وقوع این امور (از قبیل سیل‌بند و آبخیزداری) هزینه گردد.

این اعتبار به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران بین استانهای آسیب‌دیده تقسیم می‌شود.

وزارت کشور می‌تواند از محل تسهیلات اعتباری سیستم بانکی تا مبلغ یکصد و پنجاه میلیارد (۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال وام به مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی، کشاورزی، بهداشتی و درمانی خسارت دیده در مناطق فوق الذکر اعطا نماید.

مابه‌الضات سود و کارمزد تسهیلات اعطایی بانکی در لایحه بودجه سالهای آینده منظور خواهد شد.

دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانکها را که در این بند پیش‌بینی شده است تضمین نماید. تضمین فوق نافی وظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق الذکر نخواهد بود.

استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این بند ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت آن در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است.

- قسمت د تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور (مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۲): زمین‌هایی که جهت مسکن آزادگان و جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) به بالا واگذار شده و می‌شود از پرداخت هزینه آماده‌سازی معاف هستند، وزارت مسکن و شهرسازی موظف است با استفاده از منابع داخلی شرکتهای مربوطه به میزان شش میلیارد (۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و از محل اعتبارات ردیف ۵۰۳۰۰۲ به میزان دوازده میلیارد (۱۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال هزینه‌های لازم را با تصویب هیأت وزیران تأمین نماید.

- بند ب تبصره ۸ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور (مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۲): مبلغ سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع سیستم بانکی پنجاه درصد (۵۰٪) به صورت قرض‌الحسنه و پنجاه درصد (۵۰٪) به صورت سایر تسهیلات بانکی با حداقل کارمزد به منظور تقویت تعاونی مصرف کارکنان و فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش و سایر تعاونی‌های کارمندی به ترتیب به نسبت چهار پنجم و یک پنجم به عنوان سرمایه در گردش در اختیار اتحادیه شرکتهای تعاونی مصرف کارکنان و فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش و سایر تعاونی‌های کارمندی قرار می‌گیرد.

تأمین مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده «الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف» و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده‌سازی‌ها در قالب مسکن حمایت شده مبلغ پنجاه و یک میلیارد (۵۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره ۱ این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد.

مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای وام مسکن جانبازان بالای ۲۵٪ و خانواده شهدا با مدت بازپرداخت بیست ساله و مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده‌سازی زمین و اگذاری شده به جانبازان بالای ۴۰٪ اختصاص می‌یابد.

بانکهای عامل موظفند بدون اخذ وثیقه و صرفاً براساس تأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) وام مسکن مورد نیاز بهسازی مسکن روستاییان و معلمان مقیم روستا را با همین تسهیلات پرداخت نمایند. دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان نسبت مشخصی را تعیین و به مسکن روستایی اختصاص دهد.

دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانکها را که در این بند پیش‌بینی گردیده است تضمین نماید. تضمین فوق نافی وظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود. استفاده‌کنندگان از تسهیلات اعتباری این بند ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت بدهی در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است.

- تبصره ۵۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور (مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۱۲): به دولت اجازه داده می‌شود مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن جهت واحدهای مسکونی که طبق الگوی مصوب مصرف مسکن به استثنای جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰٪) و به صورت فروش اقساطی مورد معامله قرار می‌گیرد حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) و به مدت ده سال و جهت اینترگران و کارکنان رسمی دیپلمه و زیردیپلم و کارکنان غیررسمی (قراردادی) آموزش و پرورش به نرخ دوازده درصد (۱۲٪) و به مدت ۱۵ سال تضمین و پرداخت نماید. مبلغ هجده میلیارد (۱۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای پرداخت مابه‌التفاوت کارمزد مازاد بر چهار درصد (۴٪) ناشی از تسهیلات وام مسکن آزادگان از ردیف ۵۰۳۰۰۱ تخصیص می‌یابد و در اختیار ستاد رسیدگی به امور آزادگان قرار می‌گیرد.

مبلغ بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای وام مسکن جانبازان بالای پنجاه درصد (۵۰٪) با اولویت درصد جانبازی با معرفی بنیاد جانبازان انقلاب اسلامی به بانک عامل مورد استفاده قرار می‌گیرد.

با تصویب این تبصره کلیه امتیازهای ائتشار خاص که قبلاً به تصویب رسیده است (به استثنای آنچه در قانون مسکن معلمان^(۱) آمده است) لغو می‌شود و کلیه حمایت‌های پیش‌بینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۵۳-

الف - تبصره ۸۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۲^(۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- به دولت اجازه داده می‌شود از تاریخ ۱۳۷۳/۱/۱ در ازای صدور و تمدید هر گذرنامه عادی در داخل کشور به ترتیب مبلغ پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال و در هزار (۲/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور منظور نماید.

۲- دولت موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون لایحه موارد معافیت را تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

ب - مبالغ مذکور در ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴/۵/۱ مجلس شورای اسلامی،^(۳) برای بار اول در هر سال به مبلغ هفتاد هزار (۷۰/۰۰۰) ریال و برای بار دوم و بیشتر در همان سال برای هر نوبت به مبلغ یکصد و بیست هزار ریال (۱۲۰/۰۰۰) ریال افزایش می‌یابد.

تبصره ۵۴-

الف - به وزارت جهادسازندگی اجازه داده می‌شود:

۱- اراضی موضوع ماده ۳۱ قانون اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۸۸۸ مورخ ۱۳۶۸/۳/۷.

(۲) تبصره ۸۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۲ کل کشور (مصوب ۱۳۶۱/۱۲/۲۶): ۱- به دولت اجازه داده می‌شود از تاریخ ۱۳۶۲/۱/۱ در ازای صدور هر گذرنامه عادی مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال از بابت صدور، دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور منظور نماید.

۲- دولت موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون لایحه موارد معافیت را تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

(۳) ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور (مصوب ۱۳۶۴/۵/۱): دولت مکلف است از هر سفری که با گذرنامه دولت جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور مسافرت می‌نماید برای بار اول در هر سال مبلغ پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال و برای بار دوم و بیشتر در همان سال برای هر نوبت مبلغ یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال تحت عنوان عوارض خروج از کشور اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور منظور نماید.

جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب^(۱) که برای واحدهای مربوط به فعالیت کشاورزی واگذار شده یا می‌شود را پس از بهره‌برداری به قیمت منطقه‌ای به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی ردیف شماره قسمت سوم این قانون واریز نماید.

۲- اراضی موضوع ماده ۳۲ قانون اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب^(۲) که با رعایت ضوابط برای واحدهای صنعتی که به بهره‌برداری رسیده‌اند و شهرکهای مسکونی واگذار شده یا می‌شود را در مناطق محروم و روستایی به قیمت منطقه‌ای و در شهرهای غیرمراکز استان (زیر ۱۵۰ هزار نفر جمعیت) به قیمت کارشناسی و در سایر شهرها و مراکز استانها به قیمت روز به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی ردیف شماره قسمت سوم این قانون واریز نماید.

۳- درآمدهای حاصله از اجرای قانون اصلاح ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور^(۳) را به حساب درآمد عمومی، ردیف شماره قسمت سوم این قانون واریز نماید.

۴- به ازای مجوز صادرات هر رأس گوسفند و بز در سال ۱۳۷۳ تا سقف یک میلیون

(۱) قانون مذکور دارای ۹ ماده بوده و مصوب ۱۳۵۹/۱/۲۶ شورای انقلاب می‌باشد. لذا منظور در این بند و بند بعدی، مواد ۳۱ و ۳۲ آیین‌نامه اجرایی آن می‌باشد.

- ماده ۳۱ آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱): به منظور کمک به توسعه و ایجاد مؤسسات دامداری و پرورش طیور و آبزیان و واحدهای وابسته به آنها، وزارت کشاورزی و عمران روستایی مجاز است طرح‌های اشخاص حقیقی یا حقوقی ایران را مورد بررسی قرار دهد و در صورت تصویب رأساً نسبت به واگذاری اراضی متناسب با طرح مصوبه از اراضی ملی شده یا سایر زمین‌های دولتی از طریق اجاره اقدام نماید. موقعیت و مساحت و اجاره‌بها و سایر شرایط مربوط در هر مورد به وسیله کارشناسان منتخب وزارت مذکور و متناسب با طرح مصوبه تعیین خواهد گردید. وزارت کشاورزی و عمران روستایی بر اجرای طرح‌های مذکور نظارت خواهد داشت و اجاره‌بهای وصولی را پس از کسر هزینه‌های کارشناسی به خزانه دولت واریز خواهد کرد.

(۲) ماده ۳۲ آیین‌نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱): اراضی مورد احتیاج وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات خیریه و عام‌المنفعه و همچنین اراضی مورد نیاز برای مصارف غیرکشاورزی، بر اساس طرح‌های مصوبه سازمان‌های مربوط به وسیله وزارت کشاورزی و عمران روستایی بررسی و از زمین‌های ملی شده و دولتی اختصاص و با شرایط متناسب با طرح رأساً توسط وزارت مذکور واگذار خواهد شد.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۵۶ مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۸.

رأس که پنجاه درصد (۵۰٪) آن را گوسفند و پنجاه درصد (۵۰٪) را بز تشکیل دهد مبلغ چهل هزار (۴۰/۰۰۰) ریال اخذ و درآمد حاصله به حساب درآمد عمومی ردیف شماره قسمت سوم این قانون واریز نماید.

۵- معادل پنجاه درصد (۵۰٪) از درآمدهای بندهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ قسمت الف به نسبت پس از حصول درآمدهای مربوط به ردیفهای طرحهای عمرانی وزارت جهادسازندگی اختصاص یابد.

ب - به وزارت کشاورزی اجازه داده می شود:

۱- اراضی موضوع لایحه قانونی اصلاح قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی^(۱) و آیین نامه اجرایی مربوطه مصوب سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب که به تعاونیهای مشاع واگذار شده یا می شود را بر مبنای بیست و پنج درصد (۲۵٪) قیمت ارزیابی روز طی اقساط (حداکثر پنج ساله) به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی ردیف شماره قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) اعتبارات این بند پس از حصول به نسبت به ردیفهای مربوط به طرحهای عمرانی وزارت کشاورزی اضافه گردد.

۲- از هر کیلوگندم خریداری شده در سال ۱۳۷۳ به میزان ۲ ریال (یک ریال از کشاورز و یک ریال از محل صرفه جویی هزینه های جنبی خرید گندم) کسر و به حساب درآمد عمومی ردیف شماره قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صد درصد (۱۰۰٪) از مبالغ واریز شده از محل ردیف قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان تعاون روستایی کشور قرار می گیرد تا جهت احداث سیلو و انبارهای چند منظوره هزینه گردد.

تبصره ۵۵ - ...

تبصره ۵۶ - به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اجازه داده می شود درآمدهای حاصل از فعالیتهای زیر:

اجرای دوره های شبانه، اجرای دوره های خاص، انجام خدمات مشاوره ای، اجرایی و کارشناسی، انجام خدمات درمانی، دامپزشکی، فنی، آزمایشگاهی و کارگاهی، انجام خدمات چاپی و تکثیر، فروش کتب و نشریات و نتایج تحقیقات فنی و اطلاعات تولیدی، فروش محصولات کشاورزی، دامداری و نظایر آن، فروش خدمات آموزشی، پژوهشی،

فرهنگی، ورزشی و رفاهی را طبق تعرفه‌ای که به تصویب هیأت امنای می‌رسد از متقاضیان حقیقی و حقوقی دریافت و به عنوان درآمد اختصاصی به خزانه واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) از ردیف مذکور (به استثنای دوره‌های شبانه که صددرصد تخصیص می‌یابد) جهت تأمین هزینه‌های ضروری و نگهداری امکانات و تجهیزات مربوط هزینه خواهد شد.

تبصره ۵۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است به منظور بهبود کیفیت، حمایت و تشویق صادرات محصولات کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی یک درصد (۱٪) از فروش سال ۱۳۷۳ محصولات این قبیل کارخانجات در داخل کشور را اخذ و به حساب درآمد عمومی واریز نماید.

معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد وصولی موضوع این تبصره از محل اعتبار ردیف قسمت چهارم این قانون زیر نظر کمیته‌ای به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی یا نماینده ایشان و نمایندگان وزارتخانه‌های کشاورزی، صنایع، بازرگانی، جهادسازندگی و مشورت و هماهنگی انجمنهای تخصصی و علمی صنایع غذایی صرف تکمیل تجهیزات صادراتی کشور از قبیل ماشین‌آلات بسته‌بندی، صنایع تبدیلی، تکمیلی، مخارج بازاریابی و افزایش کیفیت می‌گردد.

وجوهی که از این تبصره در اختیار واحدهای تولیدی صادراتی قرار می‌گیرد مشمول هیچگونه مالیات و عوارض نخواهد بود.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره تا پایان فروردین ماه ۱۳۷۳ توسط وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنایع و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۵۸- قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹^(۱) و احکام مربوط به وصول درآمدهای عمومی منظور در قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، در سال ۱۳۷۳ به ترتیب تا تصویب و لازم‌الاجرا شدن لایحه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن‌ها در موارد معین و قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، با رعایت مقررات این قانون به قوت خود باقی است.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و پنجاه و هشت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هجدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۵۰۰-ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۹: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور» که در جلسه علنی مورخ هیجدهم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد و فوق العاده شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- بند ۵ تبصره ۷ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۲- بند ۵ تبصره ۷ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳- بند ۷ تبصره ۷ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد و جهت مغایر نبودن با اصل ۵۲ قانون اساسی باید توضیح داده شود.
- ۴- بند ۴ تبصره ۷ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد و جهت مغایر نبودن با اصل ۵۲ قانون اساسی باید توضیح داده شود.
- ۵- بند ۵ تبصره ۷ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد و جهت مغایر نبودن با اصل ۵۲ قانون اساسی باید توضیح داده شود.
- ۶- بند ۶ تبصره ۸ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷- بند ۷ تبصره ۸ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸- بند ۸ تبصره ۸ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹- بند ۷ تبصره ۸ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۰- اطلاق قسمت ۱ بند ۵ تبصره ۹ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۱- قسمت ۲ بند ۵ تبصره ۹ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۲- قسمت ۴ بند ۵ تبصره ۹ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۳- قسمت ۷ بند ۵ تبصره ۹ مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

(۱) همین مجموعه، صفحات ۱۳۱ و ۳۶.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

- ۱۴- بند ج تبصره ۱۰ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۵- بند ه تبصره ۱۰ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۶- بند ز تبصره ۱۰ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۷- بند ط تبصره ۱۰ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۸- بند ی تبصره ۱۰ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۹- بند ل تبصره ۱۰ مغایر موازین شرع و اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۰- بند م تبصره ۱۰ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۱- بند ن تبصره ۱۰ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۲- بند الف تبصره ۱۳ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۳- بند و تبصره ۱۳ به لحاظ جامع و مانع نبودن و تبعیض ناروا، مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۲۴- بند ک تبصره ۱۳ به لحاظ تبعیض ناروا مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۵- بند ل تبصره ۱۳ مغایر اصول ۵۷، ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۶- بندهای ب و ج تبصره ۱۴ با استظهار به این که در بند الف تبصره مذکور، سال ۱۳۷۳ را ذکر نموده است مغایر قانون اساسی شناخته نشد.
- ۲۷- آخر سطر چهارم بند ب تبصره ۱۷ کلمه «وام» باید حذف شود.
- ۲۸- آخر سطر نهم بند ب تبصره ۱۷ کلمه «وامهای» باید به عبارت «تسهیلات» اصلاح شود.
- ۲۹- بند د تبصره ۱۷ خلاف اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۰- بند ه تبصره ۱۷ خلاف اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۱- بند و تبصره ۱۷ خلاف اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۲- عبارت «در سال» در ذیل بند ب تبصره ۱۸ باید حذف شود.
- ۳۳- بند ج تبصره ۱۹ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۳۴- عبارت «در سال» در ذیل بند ج تبصره ۱۹ باید حذف شود.
- ۳۵- عبارت وام ارزان قیمت در قسمت ۳ بند الف تبصره ۲۳ مغایر موازین شرع شناخته شد و باید به عبارت «تسهیلات» اصلاح گردد تا رفع اشکال شود.

۳۶- قسمتهای ۴، ۵ و ۶ بند الف تبصره ۲۵ دارای تناقض و تبیض ناروا و نیز مبهم است، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۷- ذیل قسمت ۱۲ بند الف تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۳۸- قسمت ب ۴ بند ب تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۳۹- بند ه تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۴۰- ذیل بند و تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۴۱- بند ز تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.

۴۲- بند ح تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۴۳- بند ط تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۴۴- بندی تبصره ۲۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۴۵- بند ک تبصره ۲۵ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۴۶- تبصره ۲۶ مغایر اصل ۵۳ و عبارت «هر ساله» مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.

۴۷- تبصره ۲۸ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.

۴۸- کلمه آخر بند ل ردیف ۳ تبصره ۲ «می باشد» صحیح است.

۴۹- ذیل بند ز تبصره ۳ کلمه «متقاضی» صحیح است.

۵۰- سطر دوم بند ط تبصره ۳ عبارت «سود و کارمزد» صحیح است.

۵۱- سطر سوم بند ک تبصره ۳ کلمه «اقساط» صحیح است.

۵۲- سطر چهارم بند ک تبصره ۳ «جمهوری اسلامی» صحیح است.

۵۳- سطر دوم بند ل تبصره ۳ «وزارت تعاون» صحیح است.

۵۴- کلمه «بابت» در ردیفهای ۱ تا ۵ بند ز تبصره ۷ باید حذف شود.

۵۵- کلمه «لغو» در پاراگراف آخر بند ب تبصره ۱۳ باید به عبارت «مجاری نیست» اصلاح شود.

۵۶- کلمه آخر بند د تبصره ۱۳ «خواهد» صحیح است.

۵۷- سطر سوم بند ه تبصره ۲۲ «مؤسساتی» صحیح است.

۵۸- عبارت «فروش به» در ردیف چهارم بند ج تبصره ۲۸ زاید است.

۵۹- کلمه «معدل» در سطر دوم ردیف چهارم بند الف تبصره ۲۹ باید به «معدل» اصلاح شود.

- ۶۰- کلمه «منظم» در آخر سطر سوم بند ب تبصره ۳ باید به کلمه «مستقیم» اصلاح شود.
- ۶۱- کلمه «وامهای» در سطر آخر بند ب تبصره ۳۰ باید به کلمه «تسهیلات» اصلاح گردد.
- ۶۲- آخر پاراگراف دوم بند الف تبصره ۳۷ کلمه «می‌گردد» صحیح است.
- ۶۳- سطر چهارم تبصره ۴۵ کلمه «واگذاری» صحیح است.
- ۶۴- آخر پاراگراف اول تبصره ۴۶ کلمه «خزانه‌داری» صحیح است.
- ۶۵- سطر دوم پاراگراف دوم تبصره ۵۲ کلمه «جانبازان» صحیح است.
- ۶۶- اول سطر ششم ردیف ۱ تبصره ۵۵ کلمه «طرحهای» صحیح است.
- ۶۷- در مورد بند ب تبصره ۲۹ در قسمتهای ردیف ۱ و ۲ به لحاظ اینکه اطلاق آن اجازه می‌دهد مبلغی را به عنوان بهره مبالغ تعهد شده بپردازد خلاف موازین شرع است.
- ۶۸- قسمت و بند ه تبصره ۲۹ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۶۹- تبصره ۳۱ که قبلاً به عنوان تبصره ۲۸ اظهار نظر گردیده است مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۰- عبارت «وامهای» در ذیل بند ب تبصره ۳۰ باید به «تسهیلات» اصلاح گردد.
- ۷۱- بند الف تبصره ۳۲ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۲- بند ب تبصره ۳۳ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۳- بند د تبصره ۳۳ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۴- بند ه تبصره ۳۳ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۵- بند ۵ تبصره ۳۴ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۶- بند الف تبصره ۳۶ و قسمتهای آن مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۷- پاراگراف دوم قسمت ۱۰ بند الف تبصره ۳۶ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۸- پاراگراف سوم قسمت ۱۰ بند الف تبصره ۳۶ مغایر اصل ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷۹- بند ب تبصره ۳۶ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۰- بند ج تبصره ۳۶ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۱- بند الف تبصره ۳۹ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۲- بند ب تبصره ۳۹ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.

- ۸۳- بند و تبصره ۳۹ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۴- تبصره ۴۳ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۵- پاراگراف دوم تبصره ۴۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۶- پاراگراف دوم تبصره ۴۶ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۷- ذیل تبصره ۵۲ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۸- ردیف ۱ بند الف تبصره ۵۳ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۸۹- ردیف ۲ بند الف تبصره ۵۳ مغایر اصول ۷۴ و ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۹۰- بند ب تبصره ۵۳ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۱- ردیف ۵ بند الف تبصره ۵ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۲- ردیف ۱ بند ب تبصره ۵۴ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۳- ذیل ردیف ۲ بند ب تبصره ۵۴ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۴- تبصره ۵۶ مغایر اصول ۵۲ و ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۵- پاراگراف دوم تبصره ۵۷ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۶- بند ۱۰ قسمت الف تبصره ۲۹ الحاقی مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۷- بند د تبصره ۴۹ الحاقی مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹۸- بند ط - تبصره ۱۳ الحاقی از این جهت که موجب وهن نظام جمهوری اسلامی در بعضی موارد و اختلال در انجام وظایف دستگاه‌ها در موارد دیگر می‌گردد خلاف موازین شرعی شناخته شد.
- ۹۹- الحاقیه به بند «م» تبصره ۱۳ از این حیث که در بعضی موارد موجب تضییع حقوق اشخاص و نیز تضییع حقوق جمهوری اسلامی در بعضی موارد و اختلال در انجام وظایف دستگاه‌ها در موارد دیگر می‌شود خلاف موازین شرعی شناخته شد.
- ۱۰۰- بند ب تبصره ۲ مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) اصل هفتاد و چهارم: لوایح قانونی پس از تصویب هیأت وزیران به مجلس تقدیم می‌شود و طرحهای قانونی به پیشنهاد حداقل پانزده نفر از نمایندگان در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است.
- اصل هفتاد و پنجم: همین مجموعه، صفحه ۳۵.

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۵۰۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های مربوط به نظرات آن شورای محترم و پیرو نامه شماره ۲۵۰۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۹ لایحه شماره ۳۲۱۹۴ مورخ ۱۳۷۲/۹/۳ دولت در خصوص بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور که در جلسه علنی روز شنبه ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

۱- بند ه تبصره ۷ به شرح ذیل اصلاح گردید:

ه- به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ براساس ماده ۱۵۴ قانون کار از واحدهای تولیدی که نتوانند نسبت به ایجاد فضای ورزشی، فرهنگی و تفریحی در داخل کارگاه خود اقدام نمایند، به ازای هر نفر دوازده هزار (۱۲/۰۰۰) ریال سالانه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۴۵ قسمت سوم این قانون واریز نمایند و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۳۰۵۰۱۲۴۶ قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون به وزارت مذکور اختصاص داده می‌شود تا صرف ایجاد و توسعه اماکن ورزشی، فرهنگی و تفریحی نماید.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر از بند «د» ماده واحده این قانون تأمین خواهد شد.

۲- بند و تبصره ۷ به شرح ذیل اصلاح گردید:

و- به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ در مقابل صدور و تمدید پروانه کار اتباع خارجی در ایران نسبت به دریافت مبلغ دویست و چهل هزار (۲۴۰/۰۰۰) ریال برای صدور و یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰/۰۰۰) ریال برای تمدید در هر مورد وصول و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف

۵۹۴۸۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ واریز شده جهت تکمیل مجتمع آموزشی و پژوهشی کار به شماره طبقه‌بندی ۳۱۲۰۳۲۴۶ قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون به مصرف خواهد رسید.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر از بند «د» ماده واحده این قانون تأمین خواهد شد.
۳- عبارت «در سال ۱۳۷۳» در سطر اول بند «ز» تبصره ۷ بعد از عبارت «اجازه داده می‌شود» اضافه گردید.

۴- پاراگراف آخر بند «ز» تبصره ۷ به شرح ذیل اصلاح گردید:
مبالغی براساس تعرفه‌ای که به پیشنهاد وزارت مزبور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۴۲۰۳۲۲ قسمت سوم این قانون واریز و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۱۱۲۵۰۵ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کار و امور اجتماعی قرار خواهد گرفت تا در جهت ...

۵- بند «ح» تبصره ۷ به شرح ذیل اصلاح گردید:

ح- به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ از طریق واحدهای آموزشی و تحقیقاتی خود قراردادهای اجرای طرحهای آموزشی و پژوهشی را با شخصیت‌های حقیقی و حقوقی منعقد نموده وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۰۳۵۱ قسمت سوم این قانون واریز و معادل با پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی فوق را از محل اعتبار ردیف ۱۱۲۵۰۶ قسمت چهارم این قانون دریافت و صرف تجهیز و تقویت بنیه علمی مؤسسات مذکور نماید.

۶- بند «ط» تبصره ۷ به شرح ذیل اصلاح گردید:

ط- به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط نسبت به شناسایی بازار کار با رعایت ارزشها در کلیه کشورها و تقویت نیروی متخصص و اعزام آنها اقدام و صددرصد (۱۰۰٪) هزینه‌های آموزشی و سی درصد (۳۰٪) حقوق و مزایای آنان در اولین ماه اشتغال طبق ضوابطی که توسط وزارت کار و امور اجتماعی پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید وصول و صددرصد (۱۰۰٪) آن را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۰۳۵۲ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) از

درآمدهای واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۱۱۲۵۰۷ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کار و امور اجتماعی قرار خواهد گرفت تا به منظور ایجاد فرصتهای شغلی جهت ایجاد مشاغل جدید به مصرف برسد

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر از بند «د» ماده واحده این قانون تأمین خواهد شد.

۷- بند ج تبصره ۸ به شرح ذیل اصلاح گردید:

ج - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ تمام یا قسمتی از زمینها و ساختمانهای اداری و یا آموزشی خود را به قیمت روز به فروش رسانده و وجوه مربوطه را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۲۳۲۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۰ قسمت چهارم این قانون صرف توسعه فضاهای آموزشی و ایجاد تسهیلاتی برای فرهنگیان کشور گردد.

۸- عبارت «در سال ۱۳۷۳» در سطر سوم بند «ه» تبصره ۸ بعد از کلمه «ذی ربط» و در سطر اول بند «ز» این تبصره بعد از عبارت «اجازه داده می شود» اضافه گردید.

۹- عبارت «درآمدهای دولت» مذکور در سطر اول پاراگراف آخر بند «ز» تبصره ۸ به عبارت «درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۵۷ قسمت سوم این قانون» اصلاح شد.

۱۰- بند «ط» تبصره ۹ به شرح ذیل اصلاح گردید

ط - به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ با هماهنگی وزارت کشور:

۱- از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول تا مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب خزانه داری کل ردیف ۴۲۳۳۰۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۱ قسمت چهارم این قانون در اختیار این نیرو قرار خواهد گرفت تا در جهت احداث، تعمیر، تجهیز پاسگاه های مرزی و تبدیل به احسن نمودن خودروهای پاسگاه های انتظامی هزینه نماید.

۲- در اجرای طرح تعویض پلاک خودروهای کشور به ازای هر دستگاه خودرو حداکثر مبلغ پانزده هزار (۱۵/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل ردیف ۴۱۰۲۰۷ قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل پنجاه درصد

(۵۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۲ قسمت چهارم این قانون در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا جهت مکانیزه کردن سیستم شماره گذاری و سایر هزینه های لازم مصرف نماید.

۳- از محل سود حاصله از فعالیت «شرکت تولید و عمران» تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب خزانه داری کل ردیف ۴۱۹۹۶۲ قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا حداقل هشتاد درصد (۸۰٪) آن را جهت احداث پاسگاه های مرزی و ساحلی و تعمیر و نگهداری آنها هزینه نماید.

۴- راهنمایی و رانندگی مجاز است نسبت به صدور برگ معاینه وسایل نقلیه اقدام و در قبال آن حداقل پانصد (۵۰۰) و حداکثر سه هزار (۳۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۸ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۳ این قانون در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا هشتاد درصد (۸۰٪) آن را جهت تکمیل و تعمیر و تجهیز پاسگاه های نیروی انتظامی و راهنمایی و رانندگی بیست درصد (۲۰٪) دیگر را برای امور جاری نیرو هزینه نماید.

۱۱- عبارت «خزانه از محل درآمد اختصاصی ردیف» مذکور در سطر ششم تبصره ۱۰ به عبارت «خزانه داری کل از محل اعتبار درآمد اختصاصی موضوع ردیف» تغییر یافت.

۱۲- عبارت «کشور نزد خزانه داری کل» بعد از کلمه «عمومی» مذکور در سطر چهارم بند ه تبصره ۱۰ اضافه گردید و پاراگراف آخر آن به شرح ذیل اصلاح شد:

یک پنجم مربوط به (مبارزه با استعمال دخانیات) جهت فعالیتهای فرهنگی از طریق تولید فیلم و انتشارات از محل اعتبار ردیف ۱۱۴۰۰۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار حوزه اندیشه و هنر اسلامی و معادل یک پنجم بقیه وجوه دریافتی از سیگار وارداتی از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۴ قسمت چهارم این قانون جهت انجام هزینه های ضروری در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می گیرد.

۱۳- بند «ز» تبصره ۱۰ به شرح ذیل اصلاح گردید:

ز - به سازمان بهزیستی اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ به منظور استفاده بهینه از امکانات بالقوه متقول و غیر متقول خود نسبت به فروش آنها به قیمت روز اقدام و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل کشور موضوع ردیف

۴۲۳۱۰۰ قسمت چهارم این قانون واریز و معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق را از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۸۸ قسمت چهارم این قانون دریافت و جهت ایجاد و تجهیز مراکز نگهداری و حمایتی مصرف نماید.

سازمان مذکور موظف است گزارش اقدامات انجام شده را هر شش ماه یک بار به کمیسیونهای بهداشتی و بهزیستی و برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

۱۴- عبارت «به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل کشور ردیف ۴۱۰۳۵۵ قسمت سوم این قانون» جایگزین عبارت «به خزانه» مذکور در سطر اول بند «ط» تبصره ۱۰ گردید.

۱۵- عبارت «در سال ۱۳۷۳ بعد از عبارت «مستلزم ذکر نام است» مذکور در سطر دوم بند «ی» تبصره ۱۰ اضافه شد.

۱۶- بند «ل» تبصره ۱۰ حذف گردید.

۱۷- بندهای «م» و «ن» تبصره ۱۰ به شرح ذیل اصلاح گردید:

م - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ هزینه ارزشیابی مدارک تحصیلی فارغ التحصیلان خارج از کشور را از آنها اخذ و پس از واریز به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۱۰۳۴۴ قسمت سوم این قانون معادل پنجاه درصد (۵۰٪) آن را از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۵ قسمت چهارم این قانون برای برگزاری امتحانات و عملیات اجرایی ارزشیابی هزینه نماید.

آیین نامه مربوط به مبلغ دریافتی به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ن - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ وجوهی را در ازای صدور پروانه ساخت و ورود دارو، ساخت مواد غذایی و بهداشتی، صدور پروانه تأسیس کارخانجات داروسازی و صدور پروانه برای مسئولین فنی آنها دریافت و به حساب عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۱۰۴۲۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ مزبور پس از واریزی به خزانه داری کل از محل اعتبار درآمد اختصاصی برنامه خدمات بهداشتی شماره ۳۰۳۰۲ ردیف ۱۲۹۰۰۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت.....

۱۸- بند الف تبصره ۱۳ به شرح ذیل اصلاح گردید:

الف - به وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است اجازه داده می‌شود که در سال ۱۳۷۳ در جهت تقلیل هزینه‌های خدماتی و پشتیبانی، تمام یا تعدادی از خودروهای سواری، وانت، مینی‌بوس، اتوبوس و کامیون متعلق به خود را به صورت اجاره و یا فروش براساس مقررات آیین‌نامه معاملات دولتی به کارکنان و یا اشخاص حقیقی و حقوقی واگذار نمایند و نیازمندیهای خود را به وسایل نقلیه فوق‌الذکر، از طریق قرارداد با اشخاص حقیقی و یا حقوقی و یا پرداخت حق ایاب و ذهاب تأمین نمایند. معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه حاصل از فروش وسایل نقلیه مذکور برای آن تعداد از دستگاه‌های اجرایی که از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند پس از واریز به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۳۴۰۰ قسمت سوم این قانون از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۶ قسمت چهارم این قانون تا معادل مبلغ واریزی هر دستگاه در اختیار همان دستگاه قرار خواهد گرفت که جهت پرداخت اجاره وجوه قراردادهای اجاره وسایل نقلیه مورد نیاز خود و بازخريد کارکنانی که به این ترتیب از خدمت دولت خارج می‌شوند به مصرف برسانند. دولت موظف است اجرای این تبصره را به صورتی تنظیم نماید که حداقل بیست درصد (۲۰٪) از خودروهای موضوع این تبصره مربوط به دولت در سال ۱۳۷۳ به فروش برسد.

۱۹- پاراگراف (قسمت) آخر بند و تبصره ۱۳ به شرح زیر اصلاح گردید:

مأموریت و مسافرتهاى مقامات و هم‌طراز آنان موضوع تبصره (۲) ماده (۱) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳/۶/۱۳۷۰^(۱) مستثنی می‌باشد.

۲۰- عبارت «و موارد استثناء از این بند طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری

(۱) تبصره ۲ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت: اعداد بنای حقوق ماهانه مقامات و هم‌طراز آنان به شرح زیر تعیین می‌گردد که با اعمال ضریب مذکور در ماده ۱ قابل پرداخت خواهد بود:

الف - معاونین وزرا	۱۷۰۰
ب - استانداران، سفراء	۱۸۰۰
ج - وزراء، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، معاونین رئیس جمهور، معاونین قوه قضائیه و رئیس کل دیوان محاسبات	۱۹۰۰
د - معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای نگهبان	۲۰۰۰
ه - رؤسای سه قوه	۲۲۰۰

و استخدامی کشور و تأیید هیأت وزیران می‌رسد تعیین می‌گردد» بعد از کلمه «است» مذکور در سطر آخر بند ط تبصره ۱۳ اضافه گردید.

۲۱- عبارت «ساعت رسمی اداری» مذکور در سطر دوم بند ک تبصره ۱۳ به عبارت «اوقاف موظف کاری» تغییر یافت.

۲۲- بندهای «ل» و «م» تبصره ۱۳ به شرح ذیل اصلاح گردید:

ل- دو نفر از کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی و یک نفر از کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس برحسن اجرای این تبصره نظارت خواهند داشت. کلیه دستگاه‌های موضوع این تبصره مکلفند هر چهار ماه یکبار گزارش عملکرد مربوط را به این هیأت تقدیم دارند.

م- وزارتخانه‌ها، ارگانها، نهادها، شرکتهای دولتی و کلیه مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از جمله (شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی فولاد، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی و غیره) جهت اعزام مأمورین به خارج از کشور در صورتی که هزینه سفر آنها به عهده دستگاه‌های مربوطه می‌باشد حداکثر می‌توانند روزانه تا مبلغ چهل هزار (۴۰/۰۰۰) ریال حق مأموریت پرداخت نمایند.

پرداخت و دریافت مبلغی علاوه بر مبلغ فوق اعم از ریالی و یا ارزهای خارجی ممنوع بوده و به منزله تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب می‌گردد.

۲۳- کلمه «لغو» مذکور در سطر ماقبل آخر بند ب تبصره ۱۳ به عبارت «ملغی‌الاثراً» تغییر یافت.

۲۴- کلمه «وام» از سطر چهارم بند «ب» تبصره ۱۷ حذف و عبارت «وامهای» در سطر نهم آن به عبارت «تسهیلات» اصلاح شد.

۲۵- بندهای «د» و «ه» و «و» تبصره ۱۷ به شرح زیر اصلاح گردید:

د- به منظور ارتقای کیفی آموزش عالی و استفاده بیشتر از ظرفیت آموزش عالی کشور و همچنین ترغیب دانشجویان به تحصیل بهتر و در مدت کوتاه‌تر و تقلیل افت تحصیلی، به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی در سال ۱۳۷۳ اجازه داده می‌شود چنانچه دانشجویی در درس یا درسهایی مردود شود، تمامی هزینه‌های مربوط به تکرار این دروس به صورت نقدی یا تعهدی از وی دریافت شود. وجوهی که از این بابت دریافت

می‌گردد به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیفهای ۴۱۰۳۵۳ و ۴۱۰۳۵۴ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود. معادل مبلغ واریزی فوق از محل اعتبار ردیفهای ۵۰۳۲۰۷ و ۵۰۳۲۰۸ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت رشد و توسعه آموزش عالی هزینه گردد.

هـ- به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ به منظور استفاده بهینه، ساختمانها و امکانات موجود خود را مشروط بر آن که بر فعالیتهای و وظایف مستمر و جاری آنها لطمه‌ای وارد ننماید و تأثیر نامطلوبی نگذارد، به صورت موقت به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به قیمت عادلانه روز اجاره دهد. درآمد حاصل از این امر به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیفهای ۴۱۹۹۵۸ و ۴۱۹۹۵۹ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود. معادل وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیفهای ۵۰۳۲۰۹ و ۵۰۳۲۱۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت رشد و توسعه دانشگاه‌ها و نگهداری ساختمانها و امکانات موجود هزینه نمایند.

و- دانشجویان مددجوی کمیته امداد امام خمینی (ره) در سال ۱۳۷۳ از پرداخت شهریه و هزینه‌های ناشی از انتخاب واحد معاف می‌باشند.

۲۶- عبارت «تا سقف شصت و پنج میلیارد (۶۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال» بعد از عبارت «می‌گردد» مذکور در سطر چهارم بند ج تبصره ۱۹ اضافه گردید.

۲۷- عبارت «در سال» از سطر چهارم بند «د» تبصره ۱۸ و سطر ششم بند ج تبصره ۲۰ حذف گردید.

۲۸- عبارت «وام ارزان قیمت» مذکور در سطر سوم بند ۳ قسمت «الف» تبصره ۲۳ به عبارت «تسهیلات» اصلاح گردید.

۲۹- عبارت «فصول گرم» در سطر اول بند ۶ قسمت الف تبصره ۲۵ بعد از کلمه «تجاری» اضافه شد.

۳۰- بند ۱۲ قسمت الف تبصره ۲۵ به شرح ذیل اصلاح شد:

۱۲- مصارف عمومی (به استثناء مراکز فرهنگی، آموزشی، تحقیقاتی، مدارس و

حوزه‌های علمیه، دانشگاه‌ها، مراکز بهداشتی و درمانی، بهزیستی و مراکز ورزشی و امور خیریه، خوابگاه‌های دانشجویی مساجد و مصارف اشتراکی مسکونی که بر مبنای قیمت تعرفه‌های سال ۱۳۷۲ محاسبه خواهد شد)، به قیمت متوسط ۵۶ ریال.

مابه‌التفاوت منابع حاصل از قیمت‌های منظور شده نسبت به قیمت‌های سال ۱۳۷۲ به عنوان عوارض مصرف برق وصول و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۵۹۴۵۰۰ قسمت سوم این قانون واریز خواهد شد.

صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتبارات ردیف‌های ۵۰۳۱۹۹ و ۵۰۳۲۰۰ این قانون به ترتیب در اختیار وزارت نیرو (شرکت توانیر) و سازمان انرژی اتمی ایران قرار خواهد گرفت تا متحصراً در اجرای طرح‌های مندرج در قسمت ۴ پیوست شماره (۱) به مصرف برسد. مبالغ پرداختی فوق و همچنین وجوه حاصل از اعمال تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور بدون احتساب در درآمد شرکت‌های ذی‌ربط به عنوان سرمایه‌گذاری در شرکت‌هایی که وجوه مذکور را برای اجرای طرح‌های تولید و اشتغال به مصرف می‌رسانند، منظور خواهد شد.

مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه برای طرح‌های موضوع این تبصره الزامی است.

۳۱- عبارت «درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۵۹۴۷۰۰ قسمت سوم این قانون» جایگزین عبارت «خزانه» مذکور در سطر آخر تبصره ۲۵ گردید و متن زیر به انتهای بند ب این تبصره الحاق گردید:

و معادل صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی جهت اجرای طرح‌های شرکت مخابرات مندرج در قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون تا سقف دویست میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال که با نوع درآمدی مشخص شده‌اند به مصرف برسانند.

۳۲- عبارت «تا سقف بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از» بعد از عبارت «در سال ۱۳۷۳» مذکور در سطر اول بند ب-۴ تبصره ۲۵ اضافه شد.

۳۳- بندهای ه- و- ز- ح- ط- ی- ک تبصره ۲۵ به شرح زیر اصلاح گردید:

ه- به وزارت نیرو اجازه داده می‌شود از هر مترمکعب آب تنظیمی در مخازن سدهای کشور و آبهای انتقالی توسط تونل‌ها و خطوط انتقال که جهت صنعت مصرف می‌گردد مبلغ ۵ ریال به عنوان عوارض اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل

موضوع ردیف ۵۹۴۸۱۰ قسمت سوم این قانون واریز گردد و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف شماره ۱۴۳۵۰۳ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت نیرو قرار می‌گیرد تا به مصرف طرحهای آب کشور برساند.

و - شرکت‌های آب و فاضلاب استانها مکلفند از کلیه واحدهای صنعتی که فاضلاب آنها موجب آلودگی منابع آبهای سطحی و زیرزمینی می‌شوند به تناسب شدت آلودگی عوارضی را که توسط وزارت نیرو پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید وصول و درآمد ناشی از این تبصره را تا مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۵۹۴۸۱۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی از محل اعتبار ردیف شماره ۱۴۳۵۰۴ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت نیرو قرار می‌گیرد تا به مصرف طرحهای آب و فاضلاب استانها برساند.

ز - در سال ۱۳۷۳ کلیه واحدهای مسکونی آپارتمانی که به وسیله تعاونی‌های کارمندی، کارگری که به صورت غیرتجاری ساخته می‌شود و تراکم مجاز شهری را رعایت نموده و زیربنای هر واحد مسکونی در حد الگوی مصوب شورای عالی الگوی مصرف در بخش مسکن می‌باشد از پرداخت حق تفکیکی یا هزینه سرمایه‌گذاری و هزینه نصب انشعاب به شرکت‌های آب و فاضلاب معاف می‌باشند.

ح - وزارت نیرو موظف است از محل منابع بند الف این تبصره تا سقف نود میلیارد (۹۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در سال ۱۳۷۳ براساس مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه به یک هزار و هشتصد روستا (یک هزار و پانصد روستا برق‌رسانی و سیصد روستا توسعه) با اولویت روستاهای بالای پنجاه خانوار فاقد برق به نسبت محرومیت و استعداد استانها برق‌رسانی نماید.

ط - یک درصد (۱٪) از اعتبارات برق رسانی به یک هزار و هشتصد روستا تا سقف نهصد میلیون (۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال بایستی از طریق انرژیهای نو (سازمان انرژی اتمی) انجام پذیرد.

ی - وزارت جهادسازندگی موظف است از محل منابع بند ج (۲) ماده واحده این قانون در صورت حصول درآمدهای موضوع بند مذکور تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت تأمین آب آشامیدنی یک هزار (۱/۰۰۰) روستای

بالای ۵۰ خانوار براساس موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه هزینه نماید. و همچنین یکصد روستا از محل منابع بند فوق در شهرستانهای میناب و رودان و جاسک را برق‌رسانی نماید.

ک - سازمان منطقه آزاد قشم مکلف است در سال ۱۳۷۳ از محل درآمد آن سازمان تا سقف پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال روستاهای جزیره قشم را برق‌رسانی نموده برابر اعلام وزارت نیرو همانند سایر نقاط کشور امتیاز فروخته و هزینه مصرف دریافت نماید.

۳۴- تبصره ۲۶ به شرح زیر اصلاح گردید:

تبصره ۲۶- به منظور تسریع و جلب منابع بیشتر جهت سرمایه‌گذاری در اجرای طرحهای شبکه‌های آبیاری و زهکشی اجازه داده می‌شود حداکثر تا سقف بیست و پنج درصد (۲۵٪) از اعتبارات مصوب برنامه شماره ۴۰۳۰۲۰۰۰ «ایجاد شبکه آبیاری و زهکشی» با اعلام وزیر نیرو و از طریق وزارت نیرو در اختیار بانک کشاورزی قرار گیرد، ذی‌حسابان مکلفند مبالغ پرداختی به بانک را به هزینه قطعی منظور دارند. بانک کشاورزی موظف است از محل تلفیق منابع مذکور با منابع اعتباری سیستم بانکی و منابع حاصل از مشارکت کشاورزان جهت سرمایه‌گذاری در طرحهای شبکه‌های آبیاری و زهکشی در چارچوب مقررات اعتباری بانک مبادرت به اعطای تسهیلات نماید. در صورت لزوم بخشی از نیازهای اعتباری طرحهای مذکور می‌تواند از محل بودجه عمومی دولت به عنوان کمک بلاعوض تلقی گردد. عناوین و سهم حمایت دولت در قالب کمک بلاعوض و سوسید سود انتظاری در طرحهای مشمول دریافت این کمک توسط کمیته‌ای مرکب از وزارت نیرو و سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین خواهد شد. بانک کشاورزی موظف است در سال ۱۳۷۳ مبالغ دریافتی از بابت بازپرداخت اقساط تسهیلات که از محل بودجه عمومی تأمین شده است را صرف افزایش سرمایه دولت در آن بانک نماید. آیین‌نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف ۳ ماه از تصویب این لایحه توسط وزارت نیرو، سازمان برنامه و بودجه و بانک کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی نیز می‌توانند از روش پیش‌بینی شده در این تبصره در اجرای طرحهای مربوط در سقف اعتبارات مصوب خود اقدام نمایند.

۳۵- کلمه «منظم» مذکور در سطر سوم بند ب تبصره ۲۸ به «مستقیم» اصلاح و عبارت «سود و کارمزد وامهای» مذکور در سطر ششم آن بند به عبارت «تسهیلات» تغییر یافت.

۳۶- کلمه «بهره» از سطر سیزدهم بند (۱) قسمت ب تبصره ۲۹ و کلمه «سود» از سطر هشتم بند (۲) آن حذف گردید.

۳۷- بند «د» تبصره ۲۹ حذف شد.

۳۸- با توجه به حذف بند «د» بند «ه» به بند «د» تبدیل و به شرح اصلاح گردید:
د- ده درصد (۱۰٪) از درآمد ارزی و ریالی تمدید گذرنامه و درآمد کنسولی تا سقف دو میلیارد و ششصد و پنجاه میلیون (۲/۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت خرید وسایل توانبخشی معلولین «که از حقوق و سود بازرگانی معاف خواهد بود» اختصاص می‌یابد.
۳۹- عبارت «در سال ۱۳۷۳» به (اول تبصره ۳۰- بعد از عبارت «مکلف است»، سطر اول بند الف تبصره ۳۱- بعد از عبارت «اجازه داده می‌شود»، سطر سوم بند (۵) تبصره ۳۴، سطر اول بند «الف» تبصره ۳۶ و اول پاراگراف آخر بند الف تبصره ۳۶ و ابتدای بند «ج» همین تبصره) اضافه گردید.

۴۰- ردیفهای مذکور در تبصره ۳۲ به ترتیب ۴۲۳۵۰۰ و ۲۰۱۵۰۱ می‌باشد.

۴۱- تبصره ۳۳ به شرح ذیل اصلاح گردید:

تبصره ۳۳-

الف- اجازه داده می‌شود تا سقف سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال مازاد درآمد نسبت به درآمد مصوب پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور شرکت سهامی آزمایشگاهی فنی و مکانیک خاک وابسته به وزارت راه و ترابری با تصویب مجمع عمومی شرکت به منظور توسعه و تجهیز آزمایشگاه مرکزی و شعب آن در کلیه استانها جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای اختصاص یابد. و همچنین افزایش درآمد نسبت به درآمد مصوب پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور شرکتهای راه آهن جمهوری اسلامی ایران و پایانه، جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای اختصاص یابد.

ب- به شرکت پایانه‌های عمومی وسایط نقلیه باربری وابسته به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود معادل یک درصد از مبالغ مندرج در بارنامه‌های حمل کالا (صادره در سراسر کشور) را که به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۵۵ قسمت سوم این قانون واریز می‌گردد، از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۹۶ قسمت چهارم این قانون دریافت و جهت احداث پایانه‌های جدید هزینه نماید.

یک درصد (۱٪) مذکور در بارنامه‌های حمل کالا به عنوان منابع مالی معاف از پرداخت مالیات تلقی می‌گردد.

ج - به استناد ماده ۲۴ موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای ایران و ترکیه^(۱) به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود در اجرای بند «ج» ماده ۵ موافقتنامه مزبور^(۲) معادل پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال وصول و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۵۶۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی فوق از این محل از اعتبار ردیف قسمت چهارم این قانون در اختیار شرکت خاص پایانه‌های عمومی وسایل نقلیه باربری قرار خواهد گرفت تا نسبت به ایجاد مجتمع‌های خدماتی و رفاهی بین راهی رانندگان (تیرپارکها) در راه‌های ترانزیتی کشور هزینه کند.

د - به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود مازاد مصالح شن و ماسه و آسفالت تولیدی مراکز سرنده و سنگ‌شکن و یا تولیدی کارخانجات آسفالت خود را به فروش برساند و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۶۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

(۱) ماده ۲۴ لایحه قانونی موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی زمینی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه (مصوب ۱۳۵۹/۲/۳): مقامات صلاحیتداری که مسؤولیت اجرای این موافقتنامه را دارند به شرح زیر می‌باشند:

الف - در ایران

وزارت راه و ترابری - تهران

ب - در ترکیه

Kara Vlastirmasi Genel Madurlg

Uastrima Bakanligi

Ankara

(۲) ماده ۵ لایحه قانونی موافقتنامه حمل و نقل بین‌المللی زمینی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه (مصوب ۱۳۵۹/۲/۳): هر یک از طرف متعاقد هیچگونه مالیات یا عوارض واردات یا صادرات (منجمله حقوق گمرکی) نسبت به وسایط نقلیه طرف متعاقد دیگری که در سرزمین آن طرف متعاقد به صورت ترانزیت عبور می‌نماید به جز عوارض زیر وضع نخواهد کرد:

الف - ...

ج - وجوهی که به طور یکسان جهت پوشاندن تفاوت قیمت سوخت در داخل کشور و قیمت بین‌المللی آن اخذ می‌گردد.

د - ...

و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۱۴۸۰۰۵ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت راه و ترابری قرار خواهد گرفت تا صرف نگهداری واحدهای مذکور گردد.

هـ- وزارت راه و ترابری در سال ۱۳۷۳ از پرداخت بهای برق مصرفی جهت روشنایی و تهیه ترنلها و چراغهای مخصوص نقاط مه گیر و چراغهای چشمک زن موجود در طول راه های کشور معاف می باشد.

۴۲- بند ۱۰ قسمت الف و قسمت ب تبصره ۳۶ به شرح ذیل اصلاح گردید:

۱۰- درآمد حاصل از اجرای قانون تشدید مجازات تولید، تکثیر و توزیع کنندگان غیرمجاز نوارهای ویدیویی معادل مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف شماره ۲۱۹۴۵۷ قسمت سوم این قانون واریز، معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۱۱۴۰۲۷ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به منظور تولید فیلم های ویدیویی و حمایت از شبکه ویدیویی کشور قرار داده شود.

اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف (۳) از محل ردیف ۱۱۴۰۹۰ قسمت چهارم این قانون به منظور آموزش نیروهای مطبوعاتی و حمایت از گسترش فعالیتهای سالم مطبوعاتی در کشور و ایجاد دوره های آموزشی برای آموزش روزنامه نگاری و تأمین اجتماعی و رفاهی روزنامه نگاران و انتشار مطبوعات مناسب در خارج از کشور و تأمین هزینه فعالیتهای بنیاد اندیشه اسلامی، و صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیفهای (۴) و (۵) از محل ردیف ۱۱۴۰۴۰ قسمت چهارم این قانون به منظور کمک به فعالیتهای هدایتی و حمایتی فرهنگی و هنری نظیر برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه ها، و صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف (۶) و (۷) و (۸) از محل ردیف ۱۱۴۰۸۲ قسمت چهارم این قانون به منظور توسعه و گسترش آموزش صنعت چاپ و نشر در جهت اهداف فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ردیف (۹) از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۱۴ قسمت چهارم این قانون در جهت اشاعه فرهنگ اسلامی، از محل اعتبارات مربوط منظور در این قانون به ترتیب به نسبت شصت درصد (۶۰٪) و چهل درصد (۴۰٪) در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان تبلیغات اسلامی قرار گیرد.

در سال ۱۳۷۳ رقم بیست (۲۰) ریال در قانون اخذ عوارض سیمان و اختصاص به انجمن آثار ملی مصوب ۱۳۴۲ به سیصد (۳۰۰) ریال افزایش می‌یابد و کل درآمد حاصله به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۵۹۴۸۳۰ قسمت سوم این قانون واریز و معادل واریزی مذکور از محل اعتبار ردیف ۵۰۰۰۳۲ قسمت چهارم این قانون جهت تعمیر و مرمت، بازسازی و به بهره‌برداری رساندن آثار و میراث فرهنگی کشور و بناهای ارزشمند تاریخی و نیز بزرگداشت مفاخر فرهنگی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می‌گیرد.

ب- به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ در قبال ارائه خدمات کارشناسی و آموزشی به هتل‌ها و کارکنان آنان مبالغی بر اساس تعرفه‌ای که به پیشنهاد وزارت مزبور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۵۰۳۲۱۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۱۱۴۰۹۲ منظور در قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت مذکور قرار خواهد گرفت تا جهت هزینه‌های کارشناسی و آموزشی مربوط به مصرف برساند.

۴۳- عبارت در سال ۱۳۷۳ بعد از عبارت «اجازه داده می‌شود» مذکور در سطر اول تبصره ۳۸ اضافه گردید.

۴۴- عبارت در سال ۱۳۷۳ «بعد از عبارت «اجازه داد می‌شود» سطر اول بندهای الف و ب تبصره ۳۹ و بعد از عبارت «این تبصره» مذکور در سطر اول بند ج همین تبصره اضافه شد.

۴۵- عبارت کشور نزد خزانه‌داری کل «بعد از عبارت «حساب درآمد عمومی» مذکور در سطر چهارم بند الف تبصره ۳۹ و سطر پنجم تبصره ۴۳ اضافه گردید.

۴۶- بند «و» تبصره ۳۹ به شرح ذیل اصلاح شد:

و- وزارت راه و ترابری موظف است از محل بند ج (۲) ماده واحده این قانون تا سقف پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه در سال ۱۳۷۳ حداقل یک هزار کیلومتر راه روستایی احداث نماید.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره

۴۷- عبارت «نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیفهای ۴۲۳۶۰۰ و ۴۲۳۷۰۰ قسمت سوم

این قانون» بعد از عبارت «عمومی کشور» مذکور در سطر آخر پاراگراف اول تبصره ۴۵ اضافه گردید.

۴۸- عبارت «درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف قسمت سوم این قانون» جایگزین عبارت «خزانه‌داری کل» مذکور در سطر پنجم تبصره ۴۶ گردید.

۴۹- ردیف خالی مذکور در بند الف تبصره ۴۹- (۵۰۳۱۹۷) و در بند «ب» همین تبصره (۳۹۰۹۰۰) می‌باشد.

۵۰- عبارت «در سال ۱۳۷۳» قبل از عبارت «با تصویب این تبصره» مذکور در سطر ۲۲ تبصره ۵۲ و بعد از عبارت «اجازه داده می‌شود» بند (۱) قسمت الف تبصره ۵۳ و بعد از عبارت «مجلس شورای اسلامی» مذکور در سطر دوم بند ب همین تبصره اضافه گردید.

۵۱- عبارت «موظف است» مذکور در سطر اول بند ۲ قسمت الف تبصره ۵۳ به عبارت «می‌تواند» تغییر یافت و عبارت «در هر سال» از سطر دوم بند ب همین تبصره حذف گردید.

۵۲- عبارت «تا سقف پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال» بعد از عبارت «قسمت الف» مذکور در بند (۵) قسمت الف تبصره ۵۴ اضافه گردید.

۵۳- بند ب تبصره ۵۴ به شرح ذیل اصلاح گردید:

ب- به وزارت کشاورزی اجازه داده می‌شود:

۱- اراضی موضوع لایحه قانونی اصلاح قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی و آیین‌نامه اجرایی مربوطه مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب که به تعاونیهای مشاع واگذار شده یا می‌شود را بر مبنای بیست و پنج درصد (۲۵٪) قیمت ارزیابی روز طی اقساط (حداکثر پنج ساله) به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف شماره ۴۲۳۸۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل این بند تا سقف بیست و پنج میلیون میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال پس از حصول به نسبت به ردیفهای مربوط به طرحهای عمرانی وزارت کشاورزی اضافه گردد.

۲- از هر کیلوگندم خریداری شده در سال ۱۳۷۳ به میزان ۲ ریال (یک ریال از کشاورز و یک ریال از محل صرفه‌جویی هزینه‌های جنبی خرید گندم) کسر و به حساب درآمد

عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف شماره ۵۹۴۸۴۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صددرصد (۱۰۰٪) از مبالغ واریز شده فوق از محل ردیف ۵۰۳۲۱۲ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان تعاون روستایی کشور قرار می‌گیرد تا جهت احداث سیلو و انبارهای چند منظوره هزینه گردد.

۵۴- تبصره‌های ۵۶ و ۵۷ به شرح ذیل اصلاح گردید:

تبصره ۵۶- به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۳ درآمدهای حاصل از فعالیتهای زیر: اجرای دوره‌های شبانه، اجرای دوره‌های خاص، انجام خدمات مشاوره‌ای، اجرایی و کارشناسی، انجام خدمات درمانی، دامپزشکی، فنی، آزمایشگاهی و کارگاهی، انجام خدمات چاپی و تکثیر، فروش کتب و نشریات و نتایج تحقیقاتی فنی و اطلاعات تولیدی، فروش محصولات کشاورزی، دامداری و نظایر آن، فروش خدمات آموزشی، پژوهشی، ورزشی و رفاهی را طبق تعرفه‌ای که به تصویب هیأت امنا می‌رسد از متقاضیان حقیقی و حقوقی دریافت و به حساب خزانه‌داری کل واریز نمایند تا به حساب درآمد اختصاصی موضوع ردیف ۵۹۰۶۰۰ قسمت سوم این قانون منظور گردد و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) آن از محل اعتبار درآمد اختصاصی ردیف منظور در قسمت چهارم این قانون (به استثنای دوره‌های شبانه که صددرصد تخصیص می‌یابد) جهت تأمین هزینه‌های ضروری و نگهداری امکانات و تجهیزات مربوط هزینه خواهد شد.

تبصره ۵۷- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است به منظور بهبود کیفیت، حمایت و تشویق صادرات محصولات کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی یک درصد (۱٪) از فروش سال ۱۳۷۳ محصولات این قبیل کارخانجات در داخل کشور را اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۵۹۴۸۵۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد وصولی موضوع این تبصره از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۱۳ قسمت چهارم این قانون زیر نظر کمیته‌ای به

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز شنبه مورخ بیست و یکم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۶۰۰۸

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۵۰۲- ق مورخ ۷۲/۱۲/۲۳ و ۲۵۰۰- ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۹ و پیرو نامه شماره ۵۹۹۹ مورخ ۷۲/۱۲/۲۳،^(۱) اصلاحات به عمل آمده در «لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور» در جلسات شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- بند ۷ تبصره ۸ اشکال رفع نشده است.
- ۲- قسمت ۷ بند ۷ تبصره ۹ اشکال رفع نشده است.
- ۳- بند ۵ تبصره ۱۰ در پاراگراف دوم عبارت «یک دوم آن جهت مبارزه با استعمال دخانیات» اشکال باقی است.
- ۴- ذیل بند ۲ تبصره ۳ مبهم است و باید روشن شود که منظور از طریق بانکهای عامل است یا به نحو دیگر.
- ۵- در تبصره ۲۶ به لحاظ مشخص نکردن سقف مقدار بازپرداخت تسهیلات که صرف افزایش سرمایه‌گذاری بانک کشاورزی می‌شود خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی و اشکال باقی است.
- ۶- ردیف‌های ۱ و ۲ بند ۲ تبصره ۲۹ اشکال باقی است.
- ۸- بند ۱۰ تبصره ۴۹ الحاقی اشکال باقی است.
- ۹- بند ۱۳ تبصره ۱۳ مبهم است و اگر به این صورت «علاوه بر هزینه سفر آنها که به عهده دستگاه‌های مربوطه می‌باشد حداکثر می‌تواند روزانه مبلغ چهل هزار ریال نیز حق مأموریت پرداخت نمایند» اصلاح شود رفع ابهام می‌شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) تقاضای استمهال براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (همین مجموعه، صفحه ۲).

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۵۰۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۵۹۹۹ مورخ ۱۳۷۵۲/۱۲/۲۲ و ۶۰۰۸ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۳ و پیرو نامه‌های شماره ۲۵۰۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۹ و ۲۵۰۲ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۳، لایحه شماره ۳۲۱۹۴ مورخ ۱۳۷۲/۹/۳۰ دولت در خصوص بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور که در جلسه علنی روز دوشنبه ۱۳۷۲/۱۲/۲۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

۱- بند ب تبصره ۲ به شرح ذیل اصلاح گردید:

کلیه شرکت‌های دولتی بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موظفند (۱٪) یک درصد از هزینه‌های پیش‌بینی شده جاری و عمرانی سال ۷۳ خود را صرفه‌جویی نموده و به حساب خاصی نزد خزانه واریز نمایند (۹۰٪) نود درصد مبلغ فوق براساس پیشنهاد وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه پس از تصویب هیأت وزیران صرف اجرای طرح‌های کوچک تأمین آب و آبرسانی و راه‌های روستایی و عشایری و نواحی صنعتی روستایی، آب و خاک، شیلات، آبخیزداری و تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی و دام و تأمین سوسید نهاده‌های کشاورزی و دامی خواهد شد (۱۰٪) ده درصد باقیمانده مبلغ فوق به سقف اعتباری تبصره ۳۷ اضافه می‌گردد تا براساس مکانیزم تبصره مذکور در مناطق محروم کشور هزینه گردد.

دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیون‌های برنامه و بودجه و امور کشاورزی و عمران روستاها به انتخاب مجلس بر توزیع اعتبارات و اجرای این بند نظارت خواهند نمود.

وزارت امور اقتصادی و دارایی مسؤول اخذ و تخصیص مبلغ فوق می باشد.

۲- پاراگراف آخر بند «ب» تبصره ۳ به شرح ذیل اصلاح گردید:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با هماهنگی شورای پول و اعتبار تسهیلات اعتباری این تبصره را از طریق بانکهای عامل تأمین نماید.

۳- عبارت «تا مبلغ سیصد میلیون (۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال» بعد از عبارت «این قانون» مذکور در سطر دوم پاراگراف دوم بند «ز» تبصره ۸ اضافه گردید.

۴- متن زیر جایگزین ردیف (۷) بند «ل» تبصره ۹ گردید:

ضمناً سه نفر از نمایندگان کمیسیونهای برنامه و بودجه، امور دفاعی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی و یک نفر نماینده وزیر اطلاعات به عنوان ناظر در هیأت فوق الذکر شرکت می نمایند و وظیفه دیرخانه هیأت را وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران عهده دار می باشد.

.....

۵- عبارت «از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۱۸ قسمت چهارم این قانون» بعد از عبارت «تا یک دوم آن» مذکور در سطر هفتم پاراگراف دوم بند «تبصره ۱۰ اضافه گردید.

۶- در سطر اول بند «م» تبصره ۱۰ و در سطر دوم پاراگراف دوم همین بند، عبارت «و وزارت فرهنگ و آموزش عالی» بعد از عبارت «آموزش پزشکی» اضافه گردید.

۷- بند «م» تبصره ۱۳ به شرح ذیل اصلاح گردید:

م - در سال ۱۳۷۳ وزارتخانه ها، ارگانها، نهادها، شرکتهای دولتی و کلیه مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از جمله (شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی فولاد، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی و غیره) جهت اعزام مأمورین به خارج از کشور علاوه بر هزینه سفر که به عهده دستگاههای مربوط می باشد حداکثر می تواند روزانه مبلغ چهل هزار (۴۰/۰۰۰) ریال به عنوان حق مأموریت پرداخت نمایند. پرداخت و دریافت مبلغی علاوه بر مبلغ فوق اعم از ریالی و یا ارزهای خارجی ممنوع بوده و به منزله تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب می گردد.

دولت موظف است در سال ۱۳۷۳ حق مأموریت و هزینه های مربوط به مسافرتهاى خارج از کشور را به گونه ای تنظیم نماید که هزینه های پرداختی بابت این بند از حیث نفر، روز و مبالغ ریالی و ارزی حداکثر معادل یک دوم هزینه های مربوط به این قسمت در سال ۱۳۷۲ باشد.

۸- بند «ی» تبصره ۲۵ به شرح زیر اصلاح شد:

ی- وزارت جهادسازندگی موظف است از محل منابع بند ج (۲) ماده واحده این قانون در صورت حصول درآمدهای موضوع بند مذکور تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت تأمین آب آشامیدنی یکهزار (۱/۰۰۰) روستای بالای ۵۰ خانوار براساس موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه هزینه نماید.

با توجه به اعتبارات تخصیص داده شده، وزارت جهادسازندگی از محل سرجمع اعتبارات عمرانی خود به مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اقدام به برق‌رسانی یکصد روستا در شهرستانهای میناب و رودان و جاسک نماید.

۹- متن ذیل از تبصره ۲۶ حذف گردید:

«بانک کشاورزی موظف است در سال ۱۳۷۳ مبالغ دریافتی از بابت بازپرداخت اقساط تسهیلات که از محل بودجه عمومی تأمین شده است را صرف افزایش سرمایه دولت در آن بانک نماید.»

۱۰- ردیف ۱۰ بند الف تبصره ۲۹ به شرح ذیل اصلاح شد:

۱۰- به شرکت ملی گاز ایران اجازه داده می‌شود درآمد حاصل از صادرات میعانات گازی در سال ۱۳۷۳ را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۲۱۰۱۰۲ قسمت سوم این قانون واریز و معادل آن را از محل ردیف ۲۲۰۵۰۱ به منظور گازرسانی به مصرف برساند.

۱۱- عبارت «حداکثر با نرخ بهره متوسط بین‌المللی» از ردیف ۱ بند ب تبصره ۲۹ و عبارت «و با نرخ متوسط سود بین‌المللی» از ردیف ۲ بند ب همین تبصره حذف گردید.

۱۲- کلمه «استان» در سطر سوم پاراگراف دوم بند الف تبصره ۳۷ به کلمه «دهستان» اصلاح گردید.

۱۳- بند «د» تبصره ۴۹ حذف گردید.

۱۴- بند ۲ تبصره ۵۵ به شرح زیر اصلاح گردید:

۲- سیزده درصد (۱۳٪) از مبلغ مذکور جهت تسریع در اجرای طرحهای فصول کشاورزی، منابع طبیعی و عمران روستاها که به پیشنهاد وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران خواهد رسید به ردیف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی اضافه گردد.

دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیونهای برنامه و بودجه و امور کشاورزی و عمران روستاها به انتخاب مجلس بر توزیع اعتبارات و اجرای این بند نظارت خواهند نمود.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز دوشنبه بیست و سوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۰۰۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۲/۲۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۵۰۸-ق مورخ ۷۲/۱۲/۲۴ و ۲۵۰۲-مورخ ۷۲/۱۲/۲۳ و ۲۵۰۰-ق مورخ ۷۲/۱۲/۱۹ و پیرو نامه‌های شماره ۶۰۰۸-مورخ ۷۲/۱۲/۲۳ و ۵۹۹۹-مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۳: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور»^(۱) در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح شد.

الف - بند م تبصره ۱۳ با استظهار به اینکه منظور مجلس شورای اسلامی تعیین هزینه به نصف مبلغ مصرفی سال ۱۳۷۲ می‌باشد و

ب - در سایر موارد، با عنایت به ضرورتهای موجود اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرعی و قانونی اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

از طرف دبیر شورای نگهبان

نامه الحاقی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۵۲۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۱۶

شورای محترم نگهبان

پیرو نامه‌های ۲۵۰۰-ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۱۹ و ۲۵۰۲-ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۳ و

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۱۳ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷.

۲۵۰۸ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۴ در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور، متن زیر که به عنوان بند الحاقی به تبصره ۲۲ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و هنگام ارسال از قلم افتاده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

تبصره ۲۲ -

...

و - کلیه مؤسسات دولتی اعم از دستگاه های اجرایی، شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و خصوصی موظفند قبل از انجام هرگونه خرید خارجی در زمینه مواد پرتوزا و دستگاه هایی که به نحوی با پرتوهای یون ساز و غیر یون ساز سر و کار دارند از سازمان انرژی اتمی ایران مجوز عدم تولید داخلی و عدم وجود دانش فنی داخلی را دریافت نمایند. در صورت وجود توان داخلی طبق استانداردهای لازم موظفند از طریق عقد قرارداد با مراکز تحقیقاتی و سازنده و تولیدی سازمان انرژی اتمی ایران اعتبارات مربوطه را هزینه نمایند.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

پاسخ شورای نگهبان به نامه الحاقی

شماره: ۶۰۵۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۵۲۹ - ق مورخ ۱۳۷۳/۱/۱۶: «بند «و» الحاقی به تبصره ۲۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور» که هنگام ارسال از سوی آن مجلس محترم از قلم افتاده است در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱/۱۶ شورای نگهبان مطرح شد و مقایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

لازم به تذکر است که کلمه «مجوز» در سطر پنجم بند «و» باید به کلمه «گواهی» اصلاح گردد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی با قانون اساسی

شماره: ۲۸۹۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۴

شورای محترم نگهبان

طرح مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۸ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور ایمن سازی، نگهداری و بهسازی جاده و احداث مجتمع‌های خدمات رفاهی رانندگان (تیرپارکها) به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود با ایجاد دفاتر و استقرار نمایندگان خود در مرزهای جاده‌ای بین‌المللی کشور نسبت به صدور پروانه‌های تردد وسایل نقلیه خارجی در قلمرو جمهوری اسلامی ایران که تعیین‌کننده مشخصات عملیات حمل و نقل از جمله زمان سفر و مسیر تردد وسایل مزبور می‌باشد اقدام کند و بر حسب طول مسیر تردد و میزان مصرف سوخت هر یک از وسایل نقلیه خارجی و مابه‌التفاوت قیمت داخلی سوخت با قیمتهای متعارف خارجی را با توجه به عملکرد و رفتار متقابل کشورهای اعزام‌کننده وسیله نقلیه از وسایل نقلیه مزبور در بدو ورود اخذ و به حساب خزانه واریز و معادل آن را دریافت نماید.

تبصره ۱- تردد وسایل نقلیه خارجی، خارج از چهارچوب پروانه‌های صادر شده ممنوع بوده و نیروهای انتظامی جمهوری اسلامی ایران و گمرک موظف به اعمال کنترل‌های

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

لازم می‌باشد.

تبصره ۲- کالاهای ایرانی که در صورت وجود ناوگان ایرانی با ناوگان غیرایرانی وارد کشور می‌شوند مشمول پرداخت عوارضی به میزان ۱۰٪ کل کرایه حمل کالای مورد حمل از سوی صاحب کالا خواهد بود که در زمان صدور مجوزهای حمل کالا توسط وزارت راه و ترابری اخذ و به حساب خزانه واریز می‌شود.

آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت راه و ترابری تهیه و حداکثر ظرف مدت ۲ ماه به تصویب هیأت وزیران برسد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۱۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۸۹۲- ق مورخ ۷۳/۳/۴ «طرح مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ذیل ماده واحده از این جهت که اجازه دریافت معادل وجوه واریز شده به خزانه را بدون تصویب اعتباری برای آن می‌دهد خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۰۹۶-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۱۹ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرو نامه شماره ۲۸۹۲-ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۴: طرح مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۸ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور ایمن سازی، نگهداری و بهسازی جاده‌ها و احداث مجتمع‌های خدماتی رفاهی رانندگان (تیربارکها) به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود با ایجاد دفاتر و استقرار نمایندگان خود در مرزهای جاده‌ای بین‌المللی کشور نسبت به صدور پروانه‌های تردد وسایل نقلیه خارجی در قلمرو جمهوری اسلامی ایران که تعیین‌کننده مشخصات عملیات حمل و نقل از جمله زمان سفر و مسیر تردد وسایل مزبور می‌باشد اقدام کند و بر حسب طول مسیر تردد و میزان مصرف سوخت هر یک از وسایل نقلیه خارجی و مابه‌التفاوت قیمت داخلی سوخت با قیمت‌های متعارف خارجی را با توجه به عملکرد و رفتار متقابل کشورهای اعزام‌کننده وسیله نقلیه از وسایل نقلیه مزبور در سال ۱۳۷۳ حداکثر به میزان صد میلیارد اخذ و به خزانه واریز و صد درصد آن تخصیص یافته هزینه می‌گردد و برای سالهای آینده در حدود اعتبارات مصوب و به موجب قانون درآمد و هزینه می‌گردد.

تبصره ۱- تردد وسایل نقلیه خارجی، خارج از چهارچوب پروانه‌های صادر شده ممنوع بوده و نیروهای انتظامی جمهوری اسلامی ایران و گمرک موظف به اعمال کنترل‌های

لازم می باشد.

تبصره ۲- کالاهای ایرانی که در صورت وجود نارگان ایرانی با نارگان غیرایرانی وارد کشور می شوند مشمول پرداخت عوارضی به میزان ۱۰٪ کل کرایه حمل کالای مورد حمل از سوی صاحب کالا خواهد بود که در زمان صدور مجوزهای حمل کالا توسط وزارت راه و ترابری اخذ و به حساب خزانه واریز می شود.

آیین نامه اجرایی این قانون توسط وزارت راه و ترابری تهیه و حداکثر ظرف مدت ۲ ماه به تصویب هیأت وزیران برسد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم تیر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۵۶۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۳۰۹۶- ق مورخ ۷۳/۴/۱۵ و ۲۸۹۲- ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۴ و پیرو نامه شماره ۶۴۱۹ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱: «طرح مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی»^(۱) که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دوازدهم تیرماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۸۹ مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۱.

مقایرت لایحه تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۲۵۹۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۲۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۸۸۸/ل ۳۰ مورخ ۱۳۶۸/۵/۱ دولت در خصوص تشکیل دادگاه‌های عام که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱- به منظور رسیدگی و حل و فصل کلیه دعاوی و مراجعه مستقیم به قاضی و ایجاد مرجع قضایی واحد، دادگاه‌هایی با صلاحیت عام به شرح مواد آتی تشکیل می‌شوند.

ماده ۲- تأسیس دادگاه‌های عمومی در هر حوزه قضایی و تعیین قلمرو محلی و تعداد شعب دادگاه‌های مزبور به تشخیص رئیس قوه قضائیه است.

ماده ۳- با تأسیس دادگاه‌های عمومی در هر حوزه قضایی رسیدگی به کلیه امور مدنی و جزایی و امور حسبه با لحاظ قلمرو محلی با دادگاه‌های مزبور خواهد بود.

تبصره ۱- حوزه قضایی عبارت است از قلمرو یک بخش یا شهرستان و یا نقاط معینی از شهرهای بزرگ.

تبصره ۲- رسیدگی به اموری که به حکم قانون به مرجع دیگری واگذار شده از دایره شمول این قانون خارج است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۸۴ مورخ ۱۳۷۳/۵/۳.

تبصره ۳- حاکم دادگاه عمومی در دعاوی راجع به اصل نکاح و طلاق در صورتی صلاحیت رسیدگی دارد که اجازه مخصوص از طرف رئیس قوه قضائیه داشته باشد.

ماده ۴- به رئیس قوه قضائیه اختیار داده می شود در هر حوزه قضایی که لازم باشد به لحاظ نوع دعاوی و تجربه و تبحر قضات هر یک از قضات دادگاه عمومی را به رسیدگی به دعاوی: حقوقی، کیفری، احوال شخصیه و امثال آن اختصاص داده و حدود صلاحیت هر یک از آنان را معین نماید.

ماده ۵-...

ماده ۶- طرفین دعوا در صورت توافق می توانند برای احقاق حق و فصل خصومت، به قاضی تحکیم مراجعه نمایند.

تبصره - شرایط قضات تحکیم و میزان و حدود صلاحیت و چگونگی کار آنان براساس آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می رسد.

ماده ۷-...

ماده ۸- قضات دادگاه های عمومی و انقلاب مکلفند به دعاوی و شکایات و اعلانات موافق قوانین موضوعه و اصل یکصد و شصت و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران^(۱) رسیدگی کنند و حکم قضیه مطروحه را صادر نمایند، والا مستنکف از فصل خصومت و احقاق حق محسوب می شوند.

ماده ۹-...

ماده ۱۹- علاوه بر موارد مذکور در ماده ۱۸ آرای زیر نیز قابل تجدیدنظر می باشد تا چنانچه مرجع تجدیدنظر پس از رسیدگی پی به اشتباه بین حکم و یا عدم صلاحیت دادگاه ببرد رأی را نقض و رسیدگی مجدد نماید.

الف - احکام:

۱- اعدام و رجم.

۲- حدود، قصاص نفس و اطراف.

(۱) اصل یکصد و شصت و هفتم: قاضی موظف است کوشش کند حکم هر دعوا را در قوانین مدوّنه بیابد و اگر نیابد با استناد به منابع معتبر اسلامی یا فتاوی معتبر، حکم قضیه را صادر نماید و نمی تواند به بهانه سکوت یا نقض یا اجمال یا تعارض قوانین مدوّنه از رسیدگی به دعوا و صدور حکم امتناع ورزد.

- ۳- مصادره و ضبط اموال.
- ۴- دیه بیش از خمس دیه کامل.
- ۵- در صورتی که حداکثر مجازات قانونی جرم بیش از ۶ ماه حبس یا شلاق یا بیش از یک میلیون ریال جزای نقدی باشد.
- ۶- حکمی که خواسته آن از یک میلیون ریال متجاوز باشد.
- ۷- حکمی که مستند به اقرار خواننده در دادگاه نباشد.
- ۸- حکمی که مستند به رأی یک یا چند نفر کارشناس که طرفین کتباً رأی آنان را قاطع دعوی قرار داده باشند، نباشد.
- ۹- طرفین دعوی کتباً حق تجدیدنظرخواهی خود را ساقط نکرده باشند.
- ۱۰- حکم راجع به متفرعات دعوی در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر باشد.
- ۱۱- حکم راجع به نکاح و طلاق و فسخ نکاح و مهر.
- ۱۲- حکم راجع به نسب و وصیت و وصایت و وقف و ثلث و حبس و تولیت.
- ۱۳- حکم راجع به حجر و رفع حجر.
- ب- قرارهای زیر در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر باشد:
 - ۱- قرار ابطال دادخواست یا رد دادخواست که از دادگاه صادر شود.
 - ۲- قرار رد دعوی یا عدم استماع دعوی.
 - ۳- قرار سقوط دعوی.
 - ۴- قرار عدم اهلیت یکی از طرفین دعوی.
- تبصره - احکامی که در مرحله تجدیدنظر صادر می شود، «به جز در خصوص رأی اصراری» قابل تجدیدنظر مجدد نیست.
- ماده ۲۰- به منظور تجدیدنظر در آرای دادگاه های عمومی و انقلاب در مرکز هر استان دادگاه تجدیدنظر تشکیل خواهد شد.
- دادگاه تجدیدنظر از یک نفر رئیس و دو عضو مستشار تشکیل و رأی اکثریت قطعی و لازم الاجرا می باشد.
- تبصره - رئیس دادگاه تجدیدنظر می تواند رئیس شعبه اول دادگاه های عمومی نیز باشد مگر در مورد احکامی که خود صادر نموده که در این صورت دادرس علی البدل به قائم مقامی رئیس رسیدگی خواهد کرد.

ماده ۲۱-....

ماده ۲۲- هرگاه از رأی دادگاه عمومی و انقلاب در اموری که در صلاحیت دادگاه تجدیدنظر است درخواست تجدیدنظر شود دادگاه مزبور به ترتیب زیر عمل خواهد نمود.

۱- اگر رأی دادگاه به صورت قرار باشد و قرار نقض شود پرونده را برای رسیدگی ماهوی به همان دادگاه ارجاع می‌دهد و دادگاه مکلف به رسیدگی ماهوی می‌باشد.

۲- اگر رأی دادگاه به صورت حکم باشد و حکم مورد تأیید قرار گیرد به منظور اجرا به دادگاه صادرکننده حکم اعاده می‌گردد و چنانچه حکم را نقض نماید پرونده برای رسیدگی مجدد به شعبه دیگر ارجاع خواهد شد.

تبصره - چنانچه رئیس دادگاه تجدیدنظر ریاست شعبه اول دادگاه‌های عمومی را عهده‌دار باشد ارجاع توسط دادگاه تجدیدنظر انجام می‌گیرد و در غیر این صورت پرونده پس از نقض به منظور ارجاع به نظر رئیس شعبه اول خواهد رسید.

۳- در صورتی که متهم بی‌گناه شناخته شود حکم را نقض و متهم تبرئه خواهد شد هر چند محکوم علیه درخواست تجدیدنظر نکرده باشد.

۴- اگر حکم تجدیدنظر خواسته از نظر احتساب محکوم به یا خسارات یا تعیین مشخصات طرفین دعوی یا تعیین نوع و میزان مجازات و تطبیق عمل با قانون و یا نقایصی نظیر آنها که متضمن اشتباهی باشد که به اساس حکم لطمه وارد نسازد دادگاه تجدیدنظر یا دیوانعالی کشور که در مقام تجدیدنظر عمل می‌کند اشتباه را رفع و رأی را تأیید خواهد نمود.

تبصره ۱- در امور حقوقی مرجع تجدیدنظر فقط نسبت به آنچه مورد درخواست تجدیدنظر واقع شده است رسیدگی خواهد نمود و نسبت به آن قسمت که مورد درخواست تجدیدنظر نمی‌باشد حق رسیدگی و اظهار نظر ندارد.

تبصره ۲- در احکام کیفری مرجع تجدیدنظر نمی‌تواند مجازات تعزیری مقرر در حکم بدوی را تشدید نماید.

۵- هرگاه در تعیین مجازات سهواً به ماده دیگری استناد شده ولی از این اشتباه تغییری در مجازات حاصل نشده باشد مرجع تجدیدنظر حکم را تأیید و تذکر لازم به دادگاه داده خواهد شد.

ماده ۲۳-....

ماده ۲۴- مرجع رسیدگی پس از نقض در دیوانعالی کشور به شرح ذیل اقدام می نماید:
الف - در صورت نقض قرار در دیوانعالی کشور، باید از نظر دیوان متابعت نماید و وارد رسیدگی ماهوی شود.

ب - در صورت نقض حکم به علت نقص تحقیقات، باید تحقیقات موردنظر دیوان را انجام دهد سپس مبادرت به انشاء حکم نماید.

ج - در صورت نقض حکم در غیر موارد مذکور دادگاه می تواند رأی اصراری صادر نماید اگر یکی از کسانی که حق درخواست تجدیدنظر دارد تقاضای تجدیدنظر نماید پرونده مجدداً در دیوانعالی کشور مورد بررسی قرار می گیرد، هرگاه شعبه دیوانعالی کشور استدلال دادگاه را بپذیرد حکم را ابرام می نماید و در غیر این صورت پرونده در هیأت عمومی شعب حقوقی یا کیفری دیوانعالی کشور حسب مورد مطرح و چنانچه نظر شعبه دیوانعالی کشور مورد تأیید قرار گرفت حکم نقض و پرونده به شعبه دیگر دادگاه ارجاع خواهد شد دادگاه مرجوع الیه با توجه به استدلال هیأت عمومی دیوانعالی کشور حکم مقتضی صادر و این حکم قطعی است مگر در موارد سه گانه ای که در ماده ۱۸ این قانون ذکر گردیده است.

ماده ۲۵- ...

ماده ۲۶- در موارد مذکور در ماده قبل اشخاص زیر حق درخواست تجدیدنظر را دارند:

۱- در مورد احکام حقوقی:

محکوم علیه یا نماینده قانونی یا قائم مقام او مانند وراث، وصی، انتقال گیرنده که از رأی دادگاه متضرر می شود.

۲- در مورد احکام کیفری:

الف - محکوم علیه یا نماینده قانونی او.

ب - شاکی خصوصی یا نماینده قانونی او از جهت براءت متهم یا از حیث ضرر و زیان.

۳- در مورد قرارها:

هر یک از طرفین دعوی که قرار دادگاه به ضرر او صادر شده باشد یا نماینده قانونی آنان.

ماده ۲۷- ...

ماده ۳۱- محکوم علیه می تواند احکام قطعیت یافته هر یک از محاکم را که قابل تجدیدنظر بوده در صورتی که دیوانعالی کشور در آن نظر نداده است از تاریخ ابلاغ حکم تا یک ماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی بنماید. دادستان کل کشور

در صورتی که حکم را مخالف بین با شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوانعالی کشور درخواست نقض می نماید. دیوانعالی کشور در صورت نقض حکم رسیدگی را به دادگاه هم عرض ارجاع می دهد. رأی دادگاه در غیر موارد مذکور در ماده ۱۸ غیر قابل اعتراض و تجدیدنظر است.

ماده ۳۲- تشخیص صلاحیت یا عدم صلاحیت هر دادگاه نسبت به دعوی مطروحه با همان دادگاه است.

ماده ۳۳- در صورتی که دادگاه رسیدگی کننده خود را صالح به رسیدگی نداند با صدور قرار عدم صلاحیت پرونده را به دادگاه ذی صلاح ارسال می نماید چنانچه دادگاه مرجوع الیه ادعای عدم صلاحیت را نپذیرد پرونده جهت حل اختلاف توسط دادگاه مرجوع الیه به دادگاه تجدیدنظر استان ارسال می شود.

تبصره - در صورتی که اختلاف صلاحیت بین دادگاه های دو حوزه قضایی از دو استان باشد مرجع حل اختلاف دیوانعالی کشور خواهد بود.

ماده ۳۴- ...

ماده ۳۷- آیین نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط وزیر دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

ماده ۳۸- از تاریخ تشکیل دادگاه عمومی و انقلاب در هر حوزه قضایی کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن در همان حوزه لغو می گردد.

لایحه فوق مشتمل بر سی و هشت ماده و بیست تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و سوم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۱۹۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۱۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۵۹۰- ق مورخ ۷۳/۱/۲۹ و پیرو نامه شماره ۶۱۰۸ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷: لایحه تشکیل دادگاه های عمومی و انقلاب که در جلسه مورخ بیست و سوم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده

است، در جلسه متعدد شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:
۱- ماده ۴ از این نظر که تعیین حدود صلاحیت دادگاه‌های مذکور در این ماده را منوط به تعیین رئیس قوه قضائیه نموده است مغایر اصل ۱۵۹ قانون اساسی^(۱) است.

۲- تبصره ماده ۶ که شرایط قاضی و حدود صلاحیت دادگاه را منوط به تصویب رئیس قوه قضائیه نموده مغایر اصول ۱۶۳ و ۱۵۹ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۳- اطلاق ماده ۸ در مورد استنکاف قاضی مجتهد که قانون مصوب را خلاف شرع بداند خلاف موازین شرع است.

۴- در مورد ماده ۱۹:

الف - اطلاق آن اجازه توقف اجرای حکم دادگاه را «حتی در موردی که بر اجرای آن فساد می‌ترتب نیست» می‌دهد خلاف موازین شرع است.

ب - این ماده از دو جهت مبهم است:

اولاً: در صدر ماده تقاضای تجدیدنظر مشخص نشده است و علاوه بر آن اگر موارد تجدیدنظر ذکر شده همان موارد مذکور در ماده ۱۸ است که عنوان علاوه معنی ندارد و اگر غیر آن موارد است تجدیدنظر جایز نیست.

ثانیاً: ظاهراً مراد مجلس محترم از بند ۹ این است که هرگاه طرفین حق تجدیدنظرخواهی خود را ساقط نموده باشند دیگر حق تقاضای تجدیدنظر را نخواهند داشت در صورتی که به نحوی که بند الف ماده ۱۹ تنظیم شده است این مطلب افاده نمی‌شود. لازم است از این دو جهت رفع ابهام گردد تا امکان اظهارنظر فراهم گردد.

۵- اطلاق ذیل ماده ۲۰ از این جهت که در مورد اختلاف آراء، رأی اکثریت را حتی در مورد رسیدگی ماهوی لازم‌الاجرا دانسته است خلاف موازین شرعی است و اگر حق حکم کردن از طرفی که در اقلیت است سلب شود و یا حق حکم تنها به یکی از دو نفر که در اکثریتند داده شود رفع اشکال خواهد شد.

۶- اطلاق تبصره ۱ بند ۴ ماده ۲۲ از این جهت که حتی در موردی که امر حقوقی از نظر نسب و وقف عام حقوق شخص نباشد نیز حق اظهارنظر را از قاضی سلب کرده است خلاف

(۱) اصل یکصد و پنجاه و نهم: مرجع رسمی تظلمات و شکایات، دادگستری است. تشکیل دادگاه‌ها و تعیین صلاحیت آنها منوط به حکم قانون اساسی است.

(۲) اصل یکصد و شصت و سوم: صفات و شرایط قاضی طبق موازین فقهی به وسیله قانون معین می‌شود.

موازین شرع شناخته شد.

۷- اطلاق بند ج ماده ۲۴ از این نظر که مجرد تأیید نظر شعبه دیوانعالی کشور را موجب نقض حکم دانسته و تقیید به این که از موارد سه گانه تشخیص داده شود ننموده است خلاف موازین شرع شناخته شد.

۸- در ماده ۲۶ در مورد احکام حقوقی از این نظر که حق درخواست تجدیدنظر را از محکوم له و قائم مقام او سلب نموده است و در مورد احکام کیفری نیز که حق درخواست تجدیدنظر شاکی خصوصی را منحصر به موارد مذکور دانسته تبعیض و خلاف بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۱) است.

۹- ماده ۳۱ از این نظر که به طور مطلق احکامی را که دیوانعالی کشور رسیدگی کرده است قابل درخواست تجدیدنظر ندانسته و نیز از این نظر که تقاضای تجدیدنظر را مقید به زمان خاص نموده است خلاف موازین قضاء شرعی است.

۱۰- ماده ۳۲ که تشخیص صلاحیت هر دادگاه را به عهده خود آن دادگاه گذاشته است مبهم است پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۹۸۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۳۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۱۹۶ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۵ و پیرو نامه شماره ۲۵۹۰ - ق مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۹ لایحه شماره ۴۸۸۸ ل/۳۰ مورخ ۱۳۶۸/۵/۱ دولت در خصوص تشکیل دادگاه های عام که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل

(۱) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

از طرف رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- به منظور رسیدگی و حل و فصل کلیه دعاوی و مراجعه مستقیم به قاضی و ایجاد مرجع قضایی واحد، دادگاه‌هایی با صلاحیت عام به شرح مواد آتی تشکیل می شوند.

ماده ۲- تأسیس دادگاه‌های عمومی در هر حوزه قضایی و تعیین قلمرو محلی و تعداد شعب دادگاه‌های مزبور به تشخیص رئیس قوه قضائیه است.

ماده ۳- با تأسیس دادگاه‌های عمومی در هر حوزه قضایی رسیدگی به کلیه امور مدنی و جزایی و امور حسبه با لحاظ قلمرو محلی با دادگاه‌های مزبور خواهد بود.

تبصره ۱- حوزه قضایی عبارت است از قلمرو یک بخش یا شهرستان و یا نقاط معینی از شهرهای بزرگ.

تبصره ۲- رسیدگی به اموری که به حکم قانون به مرجع دیگری واگذار شده از دایره شمول این قانون خارج است.

تبصره ۳- حاکم دادگاه عمومی در دعاوی راجع به اصل نکاح و طلاق در صورتی صلاحیت رسیدگی دارد که اجازه مخصوص از طرف رئیس قوه قضائیه داشته باشد.

ماده ۴- به رئیس قوه قضائیه اختیار داده می شود در هر حوزه قضایی که لازم باشد با لحاظ نوع دعاوی و تجربه و تبحر قضات هر یک از قضات دادگاه عمومی را به رسیدگی به دعاوی: حقوقی، کیفری، احوال شخصیه و امثال آن اختصاص دهد.

ماده ۵- ...

ماده ۶- طرفین دعوا در صورت توافق می توانند برای احقاق حق و فصل خصومت، به قاضی تحکیم مراجعه نمایند.

ماده ۷- ...

ماده ۸- قضات دادگاه‌های عمومی و انقلاب مکلفند به دعاوی و شکایات و اطلاعات موافق قوانین موضوعه و اصل یکصد و شصت و هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران رسیدگی کنند و حکم قضیه مطروحه را صادر نمایند.

ماده ۹-....

ماده ۱۹- آرای زیر نیز قابل تجدیدنظر می‌باشد تا چنانچه مرجع تجدیدنظر پس از رسیدگی پی به اشتباه بین حکم و یا عدم صلاحیت دادگاه ببرد رأی را نقض و رسیدگی مجدد نماید.

الف - احکام:

۱- اعدام و رجم.

۲- حدود، قصاص نفس و اطراف.

۳- مصادره و ضبط اموال.

۴- دیه بیش از خمس دیه کامل.

۵- در صورتی که حداکثر مجازات قانونی جرم بیش از ۶ ماه حبس یا شلاق یا بیش از یک میلیون ریال جزای نقدی باشد.

۶- حکمی که خواسته آن از یک میلیون ریال متجاوز باشد.

۷- حکمی که مستند به اقرار خوانده در دادگاه نباشد.

۸- حکمی که مستند به رأی یک یا چند نفر کارشناس که طرفین کتباً رأی آنان را قاطع دعوی قرار داده باشند، نباشد.

۹- حکم راجع به متفرعات دعوی در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر باشد.

۱۰- حکم راجع به نکاح و طلاق و فسخ نکاح و مهر.

۱۱- حکم راجع به نسب و وصیت و وصایت و وقف و ثلث و حبس و تولیت.

۱۲- حکم راجع به حجر و رفع حجر.

ب- قرارهای زیر در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل تجدیدنظر باشد:

۱- قرار ابطال دادخواست یا رد دادخواست که از دادگاه صادر شود.

۲- قرار رد دعوی یا عدم استماع دعوی.

۳- قرار سقوط دعوی.

۴- قرار عدم اهلیت یکی از طرفین دعوی.

تبصره ۱- احکامی که در مرحله تجدیدنظر صادر می‌شود. «به جز در خصوص رأی اصراری» قابل تجدیدنظر مجدد نیست.

تبصره ۲- در موارد مذکور در این ماده در صورتی که طرفین دعوا کتباً حق تجدیدنظرخواهی خود را ساقط کرده باشند تقاضای تجدیدنظرخواهی آنان مسموع نیست.

ماده ۲۰- به منظور تجدیدنظر در آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب در مرکز هر استان دادگاه تجدیدنظر به تعداد مورد نیاز مرکب از یک نفر رئیس و دو عضو مستشار تشکیل می‌شود. جلسه دادگاه با حضور دو نفر عضو رسمیت یافته پس از رسیدگی ماهوی رأی اکثریت که به وسیله رئیس یا عضو مستشار انشاء می‌شود قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره - رئیس دادگاه تجدیدنظر می‌تواند رئیس شعبه اول دادگاه‌های عمومی نیز باشد مگر در مورد احکامی که خود صادر نموده که در این صورت دادرس علی‌البدل به قائم مقامی رئیس رسیدگی خواهد کرد.

ماده ۲۱-

ماده ۲۲- هرگاه از رأی دادگاه عمومی و انقلاب در اموری که در صلاحیت دادگاه تجدیدنظر است درخواست تجدیدنظر شود دادگاه مزبور به ترتیب زیر عمل خواهد نمود.

۱- اگر رأی دادگاه به صورت قرار باشد و قرار نقض شود پرونده را برای رسیدگی ماهوی به همان دادگاه ارجاع می‌دهد و دادگاه مکلف به رسیدگی ماهوی می‌باشد.

۲- اگر رأی دادگاه به صورت حکم باشد و حکم مورد تأیید قرار گیرد به منظور اجرا به دادگاه صادرکننده حکم اعاده می‌گردد و چنانچه حکم را نقض نماید رأساً مبادرت به رسیدگی و انشاء رأی خواهد کرد. رأی صادره قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

تبصره - چنانچه رئیس دادگاه تجدیدنظر ریاست شعبه اول دادگاه‌های عمومی را عهده‌دار باشد ارجاع توسط دادگاه تجدیدنظر انجام می‌گیرد و در غیر این صورت پرونده پس از نقض به منظور ارجاع به نظر رئیس شعبه اول خواهد رسید.

۳- در صورتی که متهم بی‌گناه شناخته شود حکم را نقض و متهم تبرئه خواهد شد هر چند محکوم علیه درخواست تجدیدنظر نکرده باشد.

۴- اگر حکم تجدیدنظر خواسته از نظر احتساب محکوم به یا خسارات یا تعیین مشخصات طرفین دعوی یا تعیین نوع و میزان مجازات و تطبیق عمل با قانون و یا

نقایصی نظیر آنها که متضمن اشتباهی باشد که به اساس حکم لطمه وارد نسازد دادگاه تجدیدنظر یا دیوانعالی کشور که در مقام تجدیدنظر عمل می‌کند اشتباه را رفع و رأی را تأیید خواهد نمود.

تبصره ۱- در امور حقوقی مرجع تجدیدنظر فقط نسبت به آنچه مورد درخواست تجدیدنظر واقع شده است رسیدگی خواهد نمود و نسبت به آن قسمت که مورد درخواست تجدیدنظر نمی‌باشد حق رسیدگی و اظهار نظر ندارد.

تبصره ۲- در احکام کیفری مرجع تجدیدنظر نمی‌تواند مجازات تعزیری مقرر در حکم بدوی را تشدید نماید.

۵- هرگاه در تعیین مجازات سهواً به ماده دیگری استناد شده ولی از این اشتباه تغییری در مجازات حاصل نشده باشد مرجع تجدیدنظر حکم را تأیید و تذکر لازم به دادگاه داده خواهد شد.

ماده ۲۳-...

ماده ۲۴- مرجع رسیدگی پس از نقض در دیوانعالی کشور به شرح ذیل اقدام می‌نماید:
الف - در صورت نقض قرار در دیوانعالی کشور، باید از نظر دیوان متابعت نماید و وارد رسیدگی ماهوی شود.

ب - در صورت نقض حکم به علت نقص تحقیقات، باید تحقیقات مورد نظر دیوان را انجام دهد سپس مبادرت به انشاء حکم نماید.

ج - در صورت نقض حکم در غیر موارد مذکور دادگاه می‌تواند رأی اصراری صادر نماید اگر یکی از کسانی که حق درخواست تجدیدنظر دارد تقاضای تجدیدنظر نماید پرونده مجدداً در دیوانعالی کشور مورد بررسی قرار می‌گیرد، هرگاه شعبه دیوانعالی کشور استدلال دادگاه را بپذیرد حکم را ابرام می‌نماید و در غیر این صورت پرونده در هیأت عمومی شعب حقوقی یا کیفری دیوانعالی کشور حسب مورد مطرح و چنانچه نظر شعبه دیوانعالی کشور مورد تأیید قرار گرفت حکم نقض و پرونده به شعبه دیگر دادگاه ارجاع خواهد شد دادگاه مرجوع‌الیه با توجه به استدلال هیأت عمومی دیوانعالی کشور حکم مقتضی صادر و این حکم قطعی است.

تبصره - قطعیت حکم در صورتی است که از موارد سه گانه مذکور در ماده ۱۸ نباشد.

ماده ۲۵-...

ماده ۲۶- در موارد مذکور در ماده قبل اشخاص زیر حق درخواست تجدیدنظر را دارند:
۱- در مورد احکام حقوقی:

هر یک از طرفین دعوا یا نماینده قانونی یا قائم مقام آنان مانند وراث، وصی، انتقال گیرنده که از رأی دادگاه متضرر می شود.

۲- در مورد احکام کیفری:

الف - محکوم علیه یا نماینده قانونی او.

ب - شاکی خصوصی یا نماینده قانونی او.

۳- در مورد قرارها:

هر یک از طرفین دعوی که قرار دادگاه به ضرر او صادر شده باشد یا نماینده قانونی آنان.
ماده ۲۷- ...

ماده ۳۱- محکوم علیه می تواند احکام قطعیت یافته هر یک از محاکم را که قابل تجدیدنظر بوده از تاریخ ابلاغ حکم تا یک ماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی بنماید. دادستان کل کشور در صورتی که حکم را مخالف بین با شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوانعالی کشور درخواست نقض می نماید. دیوانعالی کشور در صورت نقض حکم رسیدگی را به دادگاه هم عرض ارجاع می دهد. رأی دادگاه در غیر موارد مذکور در ماده ۱۸ غیر قابل اعتراض و تجدیدنظر است.

ماده ۳۲- تشخیص صلاحیت یا عدم صلاحیت هر دادگاه نسبت به دعوی مطروحه با همان دادگاهی است که قانوناً مکلف به رسیدگی به پرونده بوده است.

ماده ۳۳- در صورتی که دادگاه رسیدگی کننده خود را صالح به رسیدگی نداند با صدور قرار عدم صلاحیت پرونده را به دادگاه ذی صلاح ارسال می نماید، چنانچه دادگاه مرجوع الیه ادعای عدم صلاحیت را نپذیرد پرونده جهت حل اختلاف توسط دادگاه مرجوع الیه به دادگاه تجدیدنظر استان ارسال می شود.

تبصره - در صورتی که اختلاف صلاحیت بین دادگاه های دو حوزه قضایی از دو استان باشد مرجع حل اختلاف دیوانعالی کشور خواهد بود.

ماده ۳۴- ...

ماده ۳۷- آیین نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط وزیر دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

ماده ۳۸- از تاریخ تشکیل دادگاه عمومی و انقلاب در هر حوزه قضایی کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن در همان حوزه لغو می‌گردد.

لایحه فوق مشتمل بر سی و هشت ماده و بیست تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۶۵۰۴

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۹۸۵- ق مورخ ۷۳/۳/۳۱ و ۲۵۹۰- ق مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۹ و پیرو نامه‌های شماره ۶۱۹۶ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۵ و ۶۱۰۸ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷: «لایحه تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب» که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و پنجم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اصلاحی که در ماده ۳۰- به منظور رفع ایراد مذکور در قسمت الف بند ۴ نظریه شورای نگهبان - به عمل آمده است از این جهت که اجازه اجرای احکام حقوقی را حتی در موردی که فساد بر آن مترتب باشد می‌دهد، موجب اشکال شرعی جدید می‌باشد، و اگر عبارت به این گونه (چنانچه بر اجرای حکم در امور کیفری فساد مترتب باشد با اتخاذ تصمیم مرجع تجدیدنظر اجرای حکم متوقف خواهد شد) تنظیم شود رفع اشکال خواهد شد.

۲- حذف عبارت «علاوه بر موارد مذکور در ماده ۱۸» از صدر ماده ۱۹، با وجود کلمه «نیز» رافع ابهام «مذکور در ذیل قسمت اولاً از بند ب» نظر نیست، و اگر صدر ماده ۱۹ به اینصورت (آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب اعم از حکم یا قرار در موارد زیر نقض می‌شود) تنظیم شود و مترتب بر آن کلمه «درخواست» بعد از لفظ «قابل» در بند ب ماده ۱۹ و تبصره ۱ این ماده اضافه شود رفع ابهام خواهد شد.

۳- با توجه به اصلاح پیشنهادی در صدر ماده ۱۹ می‌بایست در ماده ۳۱ کلمه «درخواست» قبل از عبارت تجدیدنظر در هر دو مورد باید اضافه گردد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۰۹۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۱۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۵۲۳ مورخ ۱۳۷۳/۴/۶^(۱) و پیرو نامه شماره ۲۹۸۵/ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۳۱ اشکالات آن شورای محترم در مورد لایحه شماره ۴۸۸۸/ل ۳۰ مورخ ۱۳۶۸/۵/۱ دولت در خصوص تشکیل دادگاه‌های عام که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

ریس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

.....

ماده ۱۸- آرای دادگاه‌های عمومی و انقلاب اعم از حکم یا قرار در مورد زیر نقض می‌شود:

۱-....

ماده ۱۹- آرای زیر قابل درخواست تجدیدنظر می‌باشد تا چنانچه مرجع تجدیدنظر پس از رسیدگی پی به اشتباه بین حکم و یا عدم صلاحیت دادگاه ببرد رأی را نقض و رسیدگی

(۱) مقصود نامه شماره ۶۵۰۴ مورخ ۱۳۷۳/۴/۴ می‌باشد که به اشتباه شماره مذکور درج شده است.

مجدد نماید:

الف - احکام:

۱-....

ب - قرارهای زیر در صورتی که حکم راجع به اصل دعوی قابل درخواست تجدیدنظر باشد:

۱-....

تبصره ۱- احکامی که در مرحله تجدیدنظر صادر می شود «به جز درخصوص رأی اصراری» قابل درخواست تجدیدنظر مجدد نیست.

تبصره ۲-....

ماده ۲۰-....

ماده ۳۰- در صورتی که تقاضای تجدیدنظر ظرف مهلت مقرر داده شده باشد چنانچه بر اجرای حکم در امور کیفری فساد مترتب باشد تا اتخاذ تصمیم مرجع تجدیدنظر اجرای حکم متوقف خواهد شد.

ماده ۳۱- محکوم علیه می تواند احکام قطعیت یافته هر یک از محاکم را که قابل درخواست تجدیدنظر بوده از تاریخ ابلاغ حکم تا یک ماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی بنماید. دادستان کل کشور در صورتی که حکم را مخالف بین با شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوانعالی کشور درخواست نقض می نماید. دیوانعالی کشور در صورت نقض حکم رسیدگی را به دادگاه هم عرض ارجاع می دهد. رأی دادگاه در غیر موارد مذکور در ماده ۱۸ غیر قابل اعتراض و درخواست تجدیدنظر است. مصوبه فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پانزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۵۸۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۳۰۹۹-ق مورخ ۷۳/۴/۱۹ و ۲۹۸۵-ق مورخ ۷۳/۳/۳۱

و ۲۵۹۰ - ق مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۹ و پیرو نامه‌های شماره ۶۱۹۶ مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۵ و ۶۱۰۸ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷ و ۶۵۰۴ مورخ ۷۳/۴/۴: «لایحه تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ پانزدهم تیر ماه یکهزار سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۸۳ مورخ ۱۳۷۳/۵/۳.

مغایرت طرح اصلاح ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آرای دادگاهها با موازین شرع و وجود ابهام در آن

شماره: ۲۵۵۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۲۱

شورای محترم نگهبان

طرح الحاق ۳ تبصره به ماده ۱۶ قانون تجدیدنظر آرای دادگاههای مصوب ۱۳۷۲/۵/۳۱ مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آرای دادگاهها مصوب ۱۳۷۲/۵/۱۷^(۲) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۷ - در مواردی که حکم قطعی دادگاه مخالف بین شرع و یا قانون باشد ولو این که به تأیید دیوانعالی کشور رسیده باشد دادستان کل کشور می تواند ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ حکم برای یک نوبت از دیوانعالی کشور درخواست تجدیدنظر نماید برای رسیدگی به این پرونده ها شعبه خاصی در دیوانعالی کشور تعیین خواهد شد. طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ شانزدهم فروردین

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آرای دادگاهها (مصوب ۱۳۷۲/۵/۱۷): محکوم علیه می تواند احکام قطعیت یافته هر یک از محاکم را که قابل تجدیدنظر بوده در صورتی که دیوان عالی کشور در مقام تجدیدنظر رسیدگی نکرده باشد از تاریخ قطعیت یافتن حکم تا یک ماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی بنماید. دادستان کل کشور در صورتی که حکم را مخالف بین شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوان عالی کشور درخواست نقض می نماید. دیوان عالی کشور در صورت نقض حکم رسیدگی را به دادگاه هم عرض ارجاع می دهد. رأی دادگاه در غیر موارد مذکور در ماده ۸ غیر قابل اعتراض و تجدیدنظر است.

ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۰۶۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۲۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۵۵۳ - ق مورخ ۷۳/۱/۲۱:

«طرح اصلاح ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آرای دادگاهها مصوب ۷۲/۵/۱۷ مجلس شورای اسلامی» که در جلسه مورخ شانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۴ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اطلاق ماده واحده به صورتی که تنظیم شده از این جهت که اجازه می‌دهد حکمی را که مخالف بین شرع و قانون باشد در صورتی که دادستان کل کشور ظرف مدت مذکور درخواست تجدیدنظر ننماید و یا نوبت دوم و بالاتر باشد و یا شعبه دیوانعالی کشور نقض نکند اجرا شود خلاف موازین شرعی است.

و اگر مقصود عبارت این است که دادستان کل کشور حکم را خلاف شرع بین یا قانون تشخیص داده است و رسیدگی و اعتراض دادستان تنها در یک نوبت و در ظرف خاصی انجام می‌گیرد باید عبارت اصلاح گردد.

ضمناً طرف ابلاغ حکم در عبارت روشن نیست که باید رفع ابهام گردد.

احمد جنتی

دبیر شورای اسلامی

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۹۲۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۱۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۰۶۵ مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۴ و پیرو نامه شماره ۲۵۵۳ - ق مورخ

۱۳۷۳/۱/۲۱. طرح الحاق ۳ تبصره به ماده ۱۶ قانون تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها مصوب ۱۳۷۲/۵/۱۷ مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده ۱۷- ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها مصوب ۱۳۷۲/۵/۱۷ به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۱۷- محکوم علیه می‌تواند احکام قطعیت یافته هر یک از محاکم را که قابل تجدیدنظر بوده از تاریخ ابلاغ حکم به وی تا یک ماه از دادستان کل کشور درخواست رسیدگی نماید دادستان کل کشور در صورتی که حکم را مخالف بین با شرع یا قانون تشخیص دهد از دیوانعالی کشور درخواست نقض می‌نماید.

برای رسیدگی به این پرونده‌ها شعبه خاصی در دیوانعالی کشور تعیین خواهد شد. طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول خرداد ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۴۳۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۱۱

زیاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۹۲۳- ق مورخ ۷۳/۳/۱۰ و ۲۵۵۳- ق مورخ ۷۳/۱/۲۱

و پیرو نامه شماره ۱۳۷۳/۱/۲۴ ۶۰۶۵:

«طرح اصلاح ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها مصوب ۱۳۷۲/۵/۱۷ مجلس شورای

اسلامی»^(۱) که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۳۵۶ مورخ ۱۳۷۳/۴/۲.

وجود ابهام در طرح نحوه انجام به هزینه قطعی منظور نمودن اعتبارات جاری و عمرانی سال ۱۳۷۲ دانشگاه پیام نور

شماره: ۲۵۵۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۲۱

شورای محترم نگهبان

طرح مستثنی بودن قسمتی از بودجه جاری و عمرانی دانشگاه پیام نور از قانون محاسبات عمومی کشور که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - دانشگاه پیام نور به لحاظ شیوه خاص نظام آموزشی باز می تواند ۶۵٪ اعتبارات جاری و اختصاصی و هم چنین ۲۵٪ از اعتبارات عمرانی خود را براساس قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی بدون رعایت سایر مقررات عمومی دولت مصرف نماید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ شانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۰۶۴

تاریخ: ۱۳۷۳/۱/۲۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۵۵۲ - ق مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۱: «طرح الحاق یک بند به تبصره

۱۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور که در جلسه مورخ شانزدهم فروردین ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۴ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

گرچه متن ماده واحده خلاف شرع و قانون اساسی نیست اما با توجه به این که پس از گذشت مدت قانونی (۱۵ روز) از زمان انتشار در روزنامه رسمی قابلیت اجرا پیدا می‌کند^(۱) مفاد مصوبه شامل سال ۱۳۷۲ نمی‌شود و اگر منظور مجلس محترم شمول نسبت به سال ۱۳۷۳ نیز می‌باشد باید در ذیل آن تذکر داده شود و در هر حال عنوان مصوبه می‌بایست به نحو مناسب اصلاح گردد. با عنایت به مطالب فوق مقصود مجلس محترم مبهم است که پس از رفع ابهام اعلام نظر قانونی خواهد شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۷۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۲۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۰۶۴ مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۴ و پیرو نامه شماره ۲۵۵۲ - ق مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۱ طرح مستثنی بودن قسمتی از بودجه جاری و عمرانی دانشگاه پیام نور از قانون محاسبات عمومی کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۱۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) ماده ۲ قانون مدنی (اصلاحی ۱۳۴۸): قوانین ۱۵ روز پس از انتشار، در سراسر کشور لازم‌الاجرا است مگر آن که در خود قانون، ترتیب خاصی برای موقع اجرا مقرر شده باشد.

متن طرح

ماده واحده - به دانشگاه پیام نور اجازه داده می شود که به لحاظ شیوه خاص نظام آموزشی باز، حداکثر ۶۵٪ اعتبارات جاری و اختصاصی و هم چنین ۲۵٪ از اعتبارات عمرانی خود را که در سال ۱۳۷۲ مصرف نموده است، براساس قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی بدون رعایت سایر مقررات عمومی دولت به هزینه قطعی منظور نماید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۲۲۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۲۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۲۷۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۴ و ۲۵۵۲ - ق مورخ ۷۳/۱/۲۱ و پیرو نامه شماره ۶۰۶۴۷ مورخ ۱۳۷۳/۱/۲۴: «طرح نحوه انجام به هزینه قطعی منظور نمودن اعتبارات جاری و عمرانی سال ۱۳۷۲ دانشگاه پیام نور»^(۱) که در جلسه مورخ هجدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۸ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۵۴

مغایرت طرح اصلاح تبصره (۱) قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی با موازین شرع و قانون اساسی
شماره: ۲۸۹۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۴

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح تبصره ۱ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰^(۱) که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۵ تصویب شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره (۱) قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید و جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر به شرح زیر اصلاح می‌گردد.

تبصره ۱- برای آن دسته از شهدا و جانبازان و آزادگان از کار افتاده کلی و مفقودالاثر که مستخدمین دولت نبوده و شهید یا مفقود یا جانباز یا آزاده از کار افتاده شده‌اند با توجه به میزان تحصیلات و تخصص آنها حسب مورد از طرف بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان و جانبازان و ستاد آزادگان حقوق و مزایای همطراز نظام هماهنگ پرداخت تعیین و پرداخت خواهد شد.

(۱) تبصره ۱ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی (مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰): برای آن دسته از شهدا و جانبازان از کار افتاده کلی و آزادگان از کار افتاده کلی و مفقودالاثر که مستخدم دولت نبوده و شهید یا مفقود یا جانباز یا آزاده از کار افتاده شده‌اند با توجه به میزان تحصیلات و تخصص آنها از طرف بنیاد شهید انقلاب اسلامی حقوق و مزایای همطراز نظام هماهنگ پرداخت تعیین و پرداخت خواهد شد.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۱۸

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۸۹۱-ق مورخ ۷۳/۳/۴: «طرح اصلاح تبصره (۱) قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ شورای نگهبان مطرح و نظر شورای بدین شرح اعلام می گردد:

- ۱- موظف کردن بنیاد مستضعفان و جانبازان را حسب مورد به پرداخت حقوق و مزایا بدون استیذان و یا تنفیذ مقام معظم رهبری، خلاف شرع شناخته شد.
- ۲- موظف کردن ستاد آزادگان را حسب مورد به پرداخت حقوق و مزایا با توجه به این که بنیاد شهید انقلاب اسلامی نهادی دولتی نیست موجب بار مالی و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۸۶۵-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۱۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۱ و پیرو نامه شماره ۲۸۹۱-ق مورخ

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

۱۳۷۳/۳/۴:

طرح اصلاح تبصره ۱ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره (۱) قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید و جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر به شرح زیر اصلاح می‌گردد.

تبصره ۱ - برای آن دسته از شهدا و جانبازان و آزادگان از کار افتاده کلی و مفقودالاثر که مستخدمین دولت نبوده و شهید یا مفقود یا جانباز یا آزاده از کار افتاده شده‌اند با توجه به میزان تحصیلات و تخصص آنها حسب مورد از طرف بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد مستضعفان و جانبازان با تنفیذ مقام معظم رهبری و ستاد آزادگان از محل کمک دولت به بنیاد شهید حقوق و مزایای همطراز نظام هماهنگ پرداخت تعیین و پرداخت خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۲۹۹

تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۳

رئاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۸۶۵ - ق مورخ ۷۴/۲/۲۶ و ۲۸۹۱ - ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۴ و پیرو نامه شماره ۶۴۱۸ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱: «طرح اصلاح تبصره (۱) قانون حالت

اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ بیست و چهارم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۵۵

مقایرت لایحه استخدام دویست نفر در سازمان میراث فرهنگی کشور با موازین شرع

شماره: ۲۸۹۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۴

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۱۶۸۷۰/ل/۱۳ مورخ ۱۳۶۸/۴/۸ دولت در خصوص استخدام دویست نفر در سازمان میراث فرهنگی کشور که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به منظور حفظ و احیای هنرهای سنتی و ایفای رسالت هنری و فرهنگی سازمان میراث فرهنگی کشور، به سازمان مذکور اجازه داده می شود تا در سال ۱۳۷۳ نسبت به جذب و تربیت دویست نفر هنرآموز که شرایط آنها به تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور خواهد رسید، اقدام نماید و پس از آموزش و تعلیمات لازم با رعایت مقررات قانون استخدام کشوری آنها را به استخدام رسمی بپذیرد و با تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور نسبت به جذب نیروهای جایگزین هنرمندان براساس ماده ۷ قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی مصوب ۱۳۶۶/۱۰/۲۷^(۲) اقدام خواهد نمود.

تبصره ۱ - سازمان برنامه و بودجه مکلف است اعتبارات لازم برای تحقق این ماده را در

(۱) همین مجموعه، صفحه ۲۲.

(۲) ماده ۷ قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی مصوب (۱۳۶۶/۱۰/۲۷): استخدام در سایر دستگاهها برای مشاغل که به موجب تبصره ۶۰ منوع اعلام گردیده با رعایت ماده ۴ این قانون و حداکثر به تعداد یک، دوم افرادی که در همان مشاغل از خدمت خارج می گردند (به استثنای انتقال) با تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور مجاز خواهد بود.

تبصره ۱ -

بودجه سالانه سازمان مذکور منظور کند و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تمهیدات لازم تشکیلاتی را به عمل آورد.

تبصره ۲- استفاده از نیروهای مزبور در مشاغل خدماتی و پشتیبانی مطلقاً ممنوع است. لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و ۲ تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۲۱

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۸۹۴- ق مورخ ۷۳/۳/۴، لایحه استخدام دویست نفر در سازمان میراث فرهنگی کشور، که در جلسه روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ شورای نگهبان مطرح و نظر شورابدین شرح اعلام می‌گردد:

صدر ماده واحده از این نظر که عموم هنرهای سنتی شامل هنرهایی که خلاف شرع باشد نیز می‌شود مغایر موازین شرع شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۲۵۵- ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۲۱ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرو نامه شماره ۲۸۹۴- ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۴ لایحه شماره ۱۱۶۸۷۰/ل/۱۳ مورخ ۱۳۶۸/۴/۸ دولت در خصوص

استخدام دوست نفر در سازمان میراث فرهنگی کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر فاطمی نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به منظور حفظ و احیای هنرهای سنتی که در چهارچوب شرع مقدس اسلامی مجاز می باشد و ایفای رسالت هنری و فرهنگی سازمان میراث فرهنگی کشور، به سازمان مذکور اجازه داده می شود تا در سال ۱۳۷۳ نسبت به جذب و تربیت دوست نفر هنرآموز که شرایط آنها به تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور خواهد رسید، اقدام نماید و پس از آموزش و تعلیمات لازم با رعایت مقررات قانون استخدام کشوری آنها را به استخدام رسمی بپذیرد و با تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور نسبت به جذب نیروهای جایگزین هنرمندان براساس ماده ۷ قانون نحوه تعدیل نیروی انسانی مصوب ۱۳۶۶/۱۰/۲۷ اقدام خواهد نمود.

تبصره ۱- سازمان برنامه و بودجه مکلف است اعتبارات لازم برای تحقق این ماده را در بودجه سالانه سازمان مذکور منظور کند و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تمهیدات لازم تشکیلاتی را به عمل آورد.

تبصره ۲- استفاده از نیروهای مزبور در مشاغل خدماتی و پشتیبانی مطلقاً ممنوع است. لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و ۲ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۸۴۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۳۲۵۵ - ق مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۲ و ۲۸۹۴ - ق مورخ

۱۳۷۳/۳/۴ و پیرو نامه شماره ۶۴۲۱ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱: «لایحه استخدام دوست نفر در سازمان میراث فرهنگی کشور»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیستم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه دریافت جرایم نقدی از کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق بیمه‌شدگان و حق بیمه مربوط اقدام نمی‌نمایند با قانون اساسی

شماره: ۲۸۹۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۴

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۸۳۳۵۸ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۶ دولت در خصوص دریافت جرایم نقدی از کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق بیمه‌شدگان و حق بیمه مربوط اقدام نمی‌نمایند که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱-....

ماده ۴- قانون جایگزینی تبصره ۳ الحاقی به قانون منع دریافت خسارات و جرایم بهره‌مندرج در قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۶۶/۶/۲۹^(۳) از تاریخ اجرای این قانون لغو و اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی در خصوص خسارات و جرایم تابع این قانون می‌باشند.

ماده ۵- کلیه جرایم وصولی موضوع این قانون به حساب خزانه‌داری کل منظور و معادل آن پس از واریز به منظور تعمیم بیمه‌های اجتماعی به صورت کمک در اختیار سازمان تأمین اجتماعی قرار می‌گیرد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی رکعت: روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۰۵ مورخ ۱۳۷۳/۵/۳۱.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۱۲۴۱۹ مورخ ۱۳۶۶/۷/۲۳.

ماده ۶- جرایم موضوع این قانون طبق ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی^(۱) از طریق صدور اجرائیه وصول خواهد شد.

ماده ۷- طرحهای بازسازی مناطق جنگ زده و محلهایی که در اثر بمباران دشمن و یا تخریب ضد انقلاب بازسازی شده، حداکثر به مدت ۳ سال از جرایم موضوع این قانون معاف خواهند بود.

لایحه فوق مشتمل بر ۷ ماده و ۵ تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و هفتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۲۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۸۹۶ - ق مورخ ۷۳/۳/۴: لایحه دریافت جرایم نقدی از کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق بیمه‌شدگان و حق بیمه مربوط اقدام نمی‌نمایند که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و هفتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ماده ۴ به لحاظ اینکه تبصره ۳ مذکور را لغو نموده و درآمد حاصل از این ماده را (به موجب ماده ۵) از اختیار دولت بیرون برده است موجب تقلیل درآمد عمومی و خلاف اصل ۷۵

(۱) ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴): مطالبات سازمان بابت حق بیمه و خسارات تأخیر و جریمه‌های نقدی که ناشی از اجرای این قانون یا قوانین سابق بیمه‌های اجتناعی و قانون بیمه‌های اجتناعی روستاییان باشد همچنین هزینه‌های انجام شده طبق مواد ۶۵ و ۸۹ و خسارات مذکور در مواد ۹۹ و ۱۰۰ این قانون در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم‌الاجرا بوده و طبق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی به وسیله مأمورین اجرای سازمان قابل وصول می‌باشد. آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون از طرف سازمان تهیه و پس از تصویب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت دادگستری به موقع اجرا گذارده خواهد شد. تا تصویب آیین‌نامه مزبور مقررات این ماده توسط مأمورین اجرای احکام محاکم دادگستری براساس آیین‌نامه ماده ۳۵ قانون بیمه‌های اجتناعی اجرا خواهد شد.

قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- ماده ۵ از این نظر که معادل وجوه واریز شده را بدون تصویب اعتبار در اختیار سازمان تأمین اجتماعی قرار داده است مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۱۶۵-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۲۳ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرو نامه شماره ۲۸۹۶-ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۴، لایحه شماره ۸۳۳۵۸ مورخ ۱۳۶۹/۱۲/۶ دولت در خصوص دریافت جرایم نقدی از کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق بیمه شدگان و حق بیمه مربوط اقدام نمی‌نمایند که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۵/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

ماده ۴- قانون جایگزینی تبصره ۳ الحاقی به قانون منع دریافت خسارات و جرایم بهره‌مند در قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۶۶/۶/۲۹ از تاریخ اجرای این قانون لغو و اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی در خصوص خسارات و جرایم تابع این قانون می‌باشند.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

ماده ۵- کلیه جرایم وصولی موضوع این قانون به حساب خزانه داری کل واریز می گردد. دولت مکلف است همه ساله معادل مبلغ جرایم واریز شده را در قانون بودجه منظور و به منظور تعمیم بیمه های اجتماعی در اختیار سازمان تأمین اجتماعی قرار دهد. صدرصد اعتبار مذکور تخصیص یافته تلقی می گردد.

ماده ۶- جرایم موضوع این قانون طبق ماده ۵۰ قانون تأمین اجتماعی از طریق صدور اجرائیه وصول خواهد شد.

ماده ۷- طرح های بازسازی مناطق جنگ زده و محلهایی که در اثر بمباران دشمن و یا تخریب ضدانقلاب بازسازی شده، حداکثر به مدت ۳ سال از جرایم موضوع این قانون معاف خواهند بود.

لایحه فوق مشتمل بر ۷ ماده و ۵ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۶۷۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۳۱۶۵- ق مورخ ۷۳/۵/۱۱ و ۲۸۹۶- ق مورخ ۷۳/۳/۴ و پیرو نامه شماره ۶۴۲۳ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱: «لایحه دریافت جرایم نقدی از کارفرمایان کارگاه های مشمول قانون تأمین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق بیمه شدگان و حق بیمه مربوط اقدام نمی نمایند»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در تاریخ نهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده و توضیحات ارائه شده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح اصلاح ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون
وکلای دادگستری (مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵) با قانون اساسی

شماره: ۲۹۲۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۰

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح بند ج و الحاق بند «د» به ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵^(۱) مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- بند ج ماده مزبور به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ج - نمایندگان مجلس شورای اسلامی که دارای لیسانس قضایی یا گواهی پایان تحصیلات سطوح عالی از حوزه علمیه قم و ۵ سال سابقه کار قضایی در محاکم باشند.

۲- بند زیر به عنوان بند د به ماده مزبور الحاق می‌گردد:

۱) ماده ۸ لایحه قانون استقلال کانون وکلای دادگستری (مصوب ۱۳۳۵/۱۲/۵): به اشخاص زیر پروانه وکالت درجه اول از طرف کانون وکلا داده می‌شود:

الف - ...

ج - نمایندگان هر یک از مجلسین که علاوه از عضویت کمیسیون دادگستری سابقه تدریس در دانشکده حقوق داشته و یا حداقل بیست سال در دوائر وزارت دادگستری و یا ثبت اسناد انجام وظیفه اداری نموده باشند به شرط آنکه از تاریخ تصویب این قانون ظرف مدت دو ماه درخواست صدور پروانه نمایند.

بصره - ...

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

د- معاونین حقوقی و امور مجلس و مدیران کل حقوقی وزارتخانه‌ها و مدیران و کارشناسان حقوقی واحدهای حقوقی وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نیروهای مسلح و اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی و نهاد ریاست جمهوری که با داشتن لیسانس حقوق قضایی یا گواهی پایان تحصیلات سطوح عالیه از حوزه علمیه قم حداقل ۵ سال سابقه متوالی و یا ۱۰ سال متناوب در سمت‌های مزبور داشته باشند و بعد از اجرای این قانون با داشتن سی سال سابقه خدمت بازنشسته شوند بدون رعایت شرط سن با انجام نصف مدت مقرر کارآموزی.

۳- عنوان تبصره ماده مزبور به تبصره ۱ اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به شرح زیر به آن الحاق گردد:

تبصره ۲- کانون ملزم است در مورد تقاضاهای پروانه کارآموزی یا وکالت ظرف مدت شش ماه اتخاذ تصمیم نماید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۲۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۹۲۵- ق مورخ ۷۳/۳/۱۰: «طرح اصلاح ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵» که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ سوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اطلاق بند ج به لحاظ اینکه نمایندگانی را که مدت اندکی سمت نمایندگی را داشته‌اند نیز شامل می‌شود، تبعیض ناروا و خلاف بند ۹ اصل سوم قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- تجویز دادن پروانه وکالت درجه ۱ منحصرأ به اشخاص مذکور تبعیض ناروا و مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۱۰۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۱۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۲۹ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرو نامه شماره ۲۹۲۵-ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۰ طرح اصلاح بند ج و الحاق بند «د» به ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵ که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵ به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- بند ج ماده مزبور به شرح زیر اصلاح می گردد:

ج - نمایندگان مجلس شورای اسلامی با گذراندن یک دوره کامل نمایندگی که دارای لیسانس قضایی یا گواهی پایان تحصیلات سطوح عالیه از حوزه علمیه قم و ۵ سال سابقه کار قضایی در محاکم باشند.

۲- بند زیر به عنوان بند د به ماده مزبور الحاق می گردد:

د - کلیه کسانی که دارای لیسانس حقوق قضایی یا گواهی پایان تحصیلات سطوح عالیه از

حوزه علمیه قم با حداقل ۵ سال سابقه کار متوالی یا ۱۰ سال متناوب در سمتهای حقوقی در دستگاههای دولتی و وابسته به دولت و نهادهای نیروهای مسلح باشند و بعد از اجرای این قانون با داشتن سی سال سابقه خدمت بازنشسته شوند بدون رعایت شرط سن با انجام نصف مدت مقرر کارآموزی.

۳- عنوان تبصره ماده مزبور به تبصره ۱ اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به شرح زیر به آن الحاق گردد:

تبصره ۲- کانون ملزم است در مورد تقاضاهای پروانه کارآموزی یا وکالت ظرف مدت شش ماه اتخاذ تصمیم نماید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پانزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۵۸۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۱۰۰- ق مورخ ۷۳/۴/۱۹ و ۲۹۲۵- ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۰ و پیرو نامه شماره ۶۴۲۹ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱: «طرح اصلاح ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵»^(۱) که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ پانزدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه ارتقاء
حمایت و تضمین سرمایه گذاری فیما بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس
اسلامی با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۲۹۳۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۲۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۱ دولت در خصوص الحاق دولت جمهوری
اسلامی ایران به موافقتنامه ارتقای حمایت و تضمین سرمایه گذاری فیما بین کشورهای
عضو سازمان کنفرانس اسلامی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۴
مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل
نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست
ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - موافقتنامه ارتقاء، حمایت و تضمین سرمایه گذاری فیما بین کشورهای عضو
سازمان کنفرانس اسلامی مشتمل بر یک مقدمه و ۲۵ ماده مصوب دوازدهم اجلاس
وزرای خارجه کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی منعقد در ۱۳۶۰/۳/۱۵
مطابق با ۵ ژوئن ۱۹۸۱ به شرح پیوست، با شرایط زیر تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن
داده می شود:

۱- انتقال مالکیت سرمایه موضوع ماده (۱۲) به اتباع سایر کشورها مشروط به تصویب
دولت ایران است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه
مزبور پس از تأیید نهایی در کت: روزنامه رسمی شماره ۱۶۳۹۷ مورخ ۱۳۷۳/۵/۲۲.

۲- در مورد ماده (۱۷) دولت ایران تصمیمات هیأت داورى را قطعى و لازم الاجرا شناخته، آنها را به مورد اجرا خواهد نهاد، مشروط بر این که:

الف - حکم صادره ناظر به انتقال مالکیت به اتباع دول غیر عضو بدون اجازه دولت ایران نباشد.

ب - حکم صادره با قوانین آمره و نظم عمومى ایران مغایرت نداشته باشد و مقررات شکلى نیز رعایت شده باشد.

...

ماده ۱-

ماده ۱۷- تا زمانى که ارگان معینى برای حل و فصل اختلافات ناشى از این موافقتنامه ایجاد گردد، اختلافات ناشیه، طبق روش و قواعد زیر، از طریق سازش یا داورى مورد حل و فصل قرار خواهد گرفت:

۱- سازش:

الف - چنانچه طرفین اختلاف بر سازش توافق نمایند، توافقنامه سازش باید متضمن شرح اختلاف، ادعای طرفین اختلاف و نام مصالح منتخب باشد، طرفین ذی ربط مى توانند از دبیرخانه کل بخواهند تا مصالح را انتخاب نماید.

دبیرخانه کل یک نسخه از توافقنامه سازش را جهت پذیرش وظایف به مصالح ارسال خواهد نمود.

ب - وظیفه مصالح محدود به نزدیکتر ساختن اختلاف نظر طرفین و ارائه پیشنهاداتی است که بتواند به یک راه حل مورد قبول طرفین منتهی گردد. مصالح باید ظرف دوره‌ای که برای تکمیل وظیفه وی تعیین شده، گزارشی را در خصوص موضوع تسلیم دارد که به طرفین اعلام گردد. گزارش مزبور، در صورت ارجاع مورد اختلاف به یک محکمه، برای محکمه مذکور فاقد اعتبار حقوقی خواهد بود.

۲- داورى:

الف - چنانچه طرفین اختلاف با توسل به سازش به توافق نائل نگردند، یا مصالح قادر به ارائه گزارش خود ظرف دوره موصوف نگردد، یا طرفین راه‌حلهای مندرج در گزارش مذکور را نپذیرند، هر یک از طرفین حق خواهد داشت جهت اخذ رأی نهایی در خصوص مورد اختلاف به دیوان داورى رجوع نمایند.

ب - رسیدگی داورى یا ارسال اخطار طرف متقاضى داورى به طرف دیگر اختلاف، که

موضوع مبین ماهیت اختلاف و نام داور منتخب توسط وی است، آغاز می‌گردد. طرف دیگر بایستی ظرف شصت روز از تاریخ ابلاغ اخطار نام داور منتخب خود را به اطلاع طرف دیگر برساند. دو داور مذکور بایستی ظرف شصت روز از تاریخ انتخاب آخرین خود به عنوان داور، یک سرداور انتخاب نمایند که در صورت تساوی آراء، رأی وی قاطع خواهد بود. چنانچه طرف دوم داوری را انتخاب ننماید، یا دو داور ظرف زمان موصوف در مورد انتخاب سه داور توافق ننمایند، احد طرفین می‌تواند از دبیرکل بخواهد که ترکیب دیوان داوری را تکمیل نماید.

ج - دیوان داوری، اولین جلسه خود را در تاریخ و محلی که سرداور تعیین می‌نماید، تشکیل خواهد داد. بعد از آن دیوان نسبت به تعیین محل و زمان جلسات و سایر موارد مربوط به وظایف خود، اتخاذ تصمیم خواهد کرد.

د - آرای دیوان داوری نهایی و غیرقابل اعتراض بوده، و برای طرفین الزام‌آور، لازم‌الرعايه و لازم‌الاجرا خواهد بود. آرای مزبور از اعتبار و قوت احکام مراجع قضایی برخوردار خواهد بود. اطراف متعاقد موافقتنامه، فارغ از این که خود طرف دعوا باشند یا نباشند، یا سرمایه‌گذاری که رأی بر علیه وی صادر گردیده یکی از اتباع یا شهروندان آنان باشد یا نباشد، مکلفند آرای صادره را در قلمرو خود، به مثابه احکام قطعی و لازم‌الاجرای صادره از محاکم ملی خود، به اجرا درآورند.

ماده ۱۸-....

ماده ۲۵- این موافقتنامه به زبانهای عربی، انگلیسی و فرانسه تنظیم شده است و هر سه متن آن دارای اعتبار یکسان می‌باشند.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و بیست و پنج ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۳۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۹۳۷ - ق مورخ ۷۳/۳/۱۱: لایحه الحاق دولت جمهوری

اسلامی ایران به موافقتنامه ارتقای حمایت و تضمین سرمایه‌گذاری فیما بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی^(۱) که در جلسه مورخ چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده ۱۷ موافقتنامه به لحاظ این که سازش و ارجاع به داوری را منوط به تصویب مجلس ننموده است، خلاف اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) شناخته شد و بند ۲ ماده واحده نیز رافع اشکال نمی‌باشد.

ضمناً کلمه «یادآوری» در ماده ۱۷ باید به «داوری» و کلمه «مصلح» در بندهای ۱ و ۲ و ماده ۱۷ باید به «مصلح» و کلمه «یا» در سطر اول بند ب قسمت ۲ ماده ۱۷ باید به «با» و کلمه «سه داور» در سطر نهم مذکور باید به «سرداور» اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۱۲۵-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۳۳ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ و پیرو نامه شماره ۲۹۳۷-ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱، اشکالات آن شورای محترم در مورد لایحه شماره ۵۲۰۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۸/۱۱ دولت در خصوص الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه ارتقای حمایت و تضمین سرمایه‌گذاری فیما بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - موافقتنامه ارتقاء، حمایت و تضمین سرمایه گذاری قیما بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی مشتمل بر یک مقدمه و ۲۵ ماده مصوب دوازدهمین اجلاس وزرای خارجه کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی منعقد در ۱۵/۳/۱۳۶۰ مطابق با ۵ ژوئن ۱۹۸۱ به شرح پیوست، با شرایط زیر تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می شود:

۱- انتقال مالکیت سرمایه موضوع ماده (۱۲) به اتباع سایر کشورها مشروط به تصویب دولت ایران است.

۲- در مورد ماده (۱۷) دولت ایران تصمیمات هیأت داوری را قطعی و لازم الاجرا شناخته، آنها را به مورد اجرا خواهد نهاد، مشروط بر این که:

الف - ارجاع به داوری و حاکم صادره با قوانین آمره و مقررات موضوعه کشور و نظم عمومی ایران مغایرت نداشته باشد و مقررات شکلی نیز رعایت شده باشد.

ب - حکم صادره ناظر به انتقال مالکیت به اتباع دول غیر عضو بدون اجازه دولت ایران نباشد.

...

ماده ۱- ...

ماده ۱۷- تا زمانی که ارگان معینی برای حل و فصل اختلافات ناشی از این موافقتنامه ایجاد گردد، اختلافات ناشیه، طبق روش و قواعد زیر، از طریق سازش یا داوری مورد حل و فصل قرار خواهد گرفت:

۱- سازش:

الف - چنانچه طرفین اختلاف بر سازش توافق نمایند، موافقتنامه سازش باید متضمن شرح اختلاف، ادعای طرفین اختلاف و نام مصلح منتخب باشد. طرفین ذی ربط می توانند از دبیرخانه کل بخواهند تا مصلح را انتخاب نماید.

دبیرخانه ...

۲- داوری:

الف - چنانچه طرفین اختلاف با توسل به سازش به توافقی نائل نگردند، یا مصلح قادر به

ارائه گزارش خود ظرف دوره موصوف نگردد، یا طرفین راه‌حلهای مندرج در گزارش مذکور را نپذیرند، هر یک از طرفین حق خواهند داشت جهت اخذ رأی نهایی در خصوص مورد اختلاف به دیوان داوری رجوع نمایند.

ب- رسیدگی داوری یا ارسال اظهار طرف متقاضی داوری به طرف دیگر اختلاف، که موضوع مبین ماهیت اختلاف و نام داور منتخب توسط وی است، آغاز می‌گردد. طرف دیگر بایستی ظرف شصت روز از تاریخ ابلاغ اظهار نام داور منتخب خود را به اطلاع طرف دیگر برساند. دو داور مذکور بایستی ظرف شصت روز از تاریخ انتخاب آخرین خود به عنوان داور، یک سرداور انتخاب نمایند که در صورت تساوی آرا، رأی وی قاطع خواهد بود. چنانچه طرف دوم داوری را انتخاب ننماید، یا دو داور ظرف زمان موصوف در مورد انتخاب سرداور توافق ننمایند، احد طرفین می‌تواند از دبیرکل بخواهد که ترکیب دیوان داوری را تکمیل نماید.

ج- ...

....

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۶۰۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۱۲۵ - ق مورخ ۷۳/۴/۲۲ و ۲۹۳۷ - ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرونامه شماره ۶۴۳۳ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸: «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه ارتقاء، حمایت و تضمین سرمایه‌گذاری فیما بین کشورهای عضو کنفرانس اسلامی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی، در جلسه مورخ نوزدهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۹۷ مورخ ۱۳۷۳/۵/۲۲.

اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۹ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه الحاق یک بند به ماده ۲۲ قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم (مصوب ۱۳۷۱) با قانون اساسی

شماره: ۲۹۳۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۱۴۷ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ دولت در خصوص الحاق یک بند به ماده ۲۲ قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱^(۱) که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - عبارت زیر به عنوان بند (ج) به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم الحاق می شود:

ج - متن زیر به عنوان بند ۱۶ به ماده ۹۱ اضافه می شود:

۱۶ - پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق اصلی کادر عملیاتی و خدماتی پرواز شرکت هواپیمایی

(۱) ماده ۲۲ قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم (مصوب ۱۳۷۱/۲/۷): ماده ۹۱ به شرح زیر اصلاح می شود:
الف - در بند ۱۳ ماده ۹۱ بعد از عبارت «از محل اعتبارات دولتی» عبارت «بابت مزایای غیرمستمر پرداخت می گردد به طور کلی و همچنین وجوهی که» و بعد از عبارت «حق التدریس» عبارت «یا حق التحقیق» و به آخر این بند نیز عبارت «در صورتی که درآمد سالانه حقوق بگیر کمتر از میزان معافیت مقرر در ماده ۸۴ این قانون یا تبصره ذیل آن حسب مورد باشد مشمول کسر مالیات نخواهد شد» اضافه می گردد.

ب - متن زیر به عنوان بند ۱۵ به ذیل ماده ۹۱ اضافه می شود:

۱۵ - درآمد مشمول مالیات حقوق اعضای هیأت علمی (آموزشی و پژوهشی) کلیه دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی به نرخ ۱۰٪ مشمول مالیات می باشد و به این درآمد مالیات دیگری تعلق نخواهد گرفت.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

جمهوری اسلامی ایران و سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت خدمات هوایی کشور و سایر شرکتها و سازمانهای هواپیمایی متعلق به وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی در محاسبه مالیات بر درآمد حقوق منظور نخواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۳۲

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۹۳۶-ق مورخ ۷۳/۳/۱۱: «لایحه الحاق یک بند به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱ه که در جلسه مورخ چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ج ماده واحده با ملاحظه اصل لایحه پیشنهادی دولت به نحوی که تنظیم شده است باعث تقلیل درآمد عمومی می‌شود و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۰۶۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۳۲ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ و پروانه شماره ۲۹۳۶-ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱، لایحه شماره ۶۱۴۷ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ دولت در خصوص الحاق یک

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

بند به ماده ۲۲ قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۸ مجلس شورای اسلامی مجدداً عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - عبارت زیر به عنوان بند (ج) به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم الحاق می‌شود:

ج - متن زیر به عنوان بند ۱۶ به ماده ۹۱ اضافه می‌شود:

۱۶ - پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق اصلی کادر عملیاتی و خدماتی پرواز شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت خدمات هوایی کشور و سایر شرکتها و سازمانهای هواپیمایی متعلق به وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی در محاسبه مالیات بردرآمد حقوق منظور نخواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۵۶۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۰۶۴ - ق مورخ ۷۴/۴/۲۰ و ۲۹۳۶ - ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرو نامه شماره ۶۴۳۲ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸: «لایحه الحاق یک بند به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱ که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً با اصلاحاتی در جلسه مورخ هیجدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۱ شورای

نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

با توجه به این که قانون مورد عمل فعلی معافیت مالیاتی برای هیچ یک از عناوین مذکور در مصوبه قائل نشده و دولت در لایحه خود تنها موافقت با معافیت مالیاتی برای بعضی از آنان کرده است اضافه شدن عناوین دیگر به تقلیل درآمد عمومی می‌انجامد و چون راه تأمین آن مشخص نشده است مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله دوم) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۲۷۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۵۶۶ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۱ و ۶۴۳۲ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ و پیرو نامه‌های شماره ۴۰۶۴-ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ و ۲۹۳۶-ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ لایحه شماره ۶۱۴۷ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ دولت در خصوص الحاق یک بند به ماده ۲۲ قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - عبارت زیر به عنوان بند (ج) به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم الحاق می‌شود:

ج - متن زیر به عنوان بند ۱۶ به ماده ۹۱ اضافه می‌شود:

۱۶- پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق اصلی کادر عملیاتی و خدماتی پرواز شرکت هواپیمایی

جمهوری اسلامی ایران و سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت خدمات هوایی کشور در محاسبه مالیات بر درآمد حقوق منظور نخواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و ششم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله سوم) شورای نگهبان

شماره: ۹۵۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۲۷۷- ق مورخ ۷۴/۷/۱ و ۴۰۶۴- ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ و ۲۹۳۶- ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرو نامه‌های شماره ۵۶۶ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۱ و ۶۴۲۲ مورخ ۱۳۷۴/۳/۱۸: «لایحه الحاق یک بند به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ بیست و ششم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۲ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده به نحوی که تنظیم شده است اشکال باقی است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۵۵۰- ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۹۵۵ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۲ و ۵۶۶ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۱ و

۶۴۲۲ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ و پیرو نامه‌های شماره ۴۲۷۷ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱ و ۴۰۶۴ - ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۳۰ و ۳۹۳۶ - ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۱، لایحه شماره ۶۱۴۷ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ دولت در خصوص الحاق یک بند به ماده ۲۲ قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - عبارت زیر به عنوان بند (ج) به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم الحاق می‌شود:

ج - متن زیر به عنوان بند ۱۶ به ماده ۹۱ اضافه می‌شود:

۱۶ - پنجاه درصد (۵۰٪) حقوق اصلی کادر عملیاتی و تخصصی شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران و سازمان هواپیمایی کشوری و شرکت خدمات هوایی کشور (آسمان) در محاسبه مالیات بر درآمد حقوق منظور نخواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۲۸۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۵۵۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴: «لایحه الحاق یک بند به ماده (۲۲) قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۰۵ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۷.

مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مغايرت طرح اصلاح تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ايجاد تسهيلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسيجي به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با قانون اساسی

شماره: ۲۹۳۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۱

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ايجاد تسهيلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسيجي به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی^(۱) که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ايجاد تسهيلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسيجي به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

تبصره ۳- فرزندان شهدا، مفقودین، اسرا و جانبازان بالای پنجاه درصد و همسران آنها می‌توانند با معرفی بنیاد شهید انقلاب اسلامی و ستاد آزادگان و بنیاد جانبازان و مستضعفان از مزایای این قانون استفاده نمایند. هر جانباز می‌تواند فقط یک بار برای همسرش از امتیاز فوق استفاده نماید.

(۱) تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ايجاد تسهيلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسيجي به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (مصوب ۱۳۷۱): فرزندان شهدا و مفقودین و اسرا و همسران آنها و فرزندان جانبازان بالای ۵۰ درصد می‌توانند با معرفی بنیاد شهید انقلاب اسلامی و ستاد آزادگان و بنیاد جانبازان و مستضعفان از مزایای این قانون استفاده نمایند.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ نهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۳۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۹۳۹ - ق مورخ ۷۳/۳/۱۱: «طرح اصلاح تبصره ۳ قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی» که در جلسه مورخ چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۳ از این جهت که همسران جانبازان را اضافه نموده است با توجه به ماده ۱ قانون ایجاد تسهیلات... مصوب بهمن ماه ۱۳۶۷^(۱) به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۲) است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۱۶۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۳۵ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ و پیرو نامه شماره ۲۹۳۹ - ق مورخ

(۱) ماده ۱ قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (مصوب بهمن ماه ۱۳۶۷): از تاریخ تصویب این قانون، وزارتخانه‌های آموزش و پرورش فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قبل از آزمون ورودی تمامی مقاطع تحصیلی و بورسی و اعزام، هر کدام به تناسب، برای رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی که حداقل شش ماه متوالی و یا متناوب در مناطق عملیاتی در زمان جنگ داوطلبانه خدمت کرده‌اند و از طریق سپاه پاسداران انقلاب اسلامی معرفی گردند کلاسهای تقویتی تشکیل دهند و کمبود آموزشی آنان را جبران کنند.

تبصره -

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

۱۳۷۳/۳/۱۱ طرح اصلاح تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۵/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

تبصره ۳- فرزندان شهدا، مفقودین، اسرا و جانبازان بالای پنجاه درصد و همسران آنها می‌توانند با معرفی بنیاد شهید انقلاب اسلامی و ستاد آزادگان و بنیاد جانبازان و مستضعفان از مزایای این قانون استفاده نمایند. هر جانباز می‌تواند فقط یک بار برای همسرش از امتیاز فوق استفاده نماید. همچنین در صورتی که همسران جانبازان خواسته باشند از کلاسهای تقویتی موضوع ماده (۱) قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی استفاده نمایند، موظفند هزینه آن را پرداخت کنند.

میزان هزینه طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارتخانه‌های ذی‌ربط تهیه و به تصویب وزرای مربوطه برسد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۶۷۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۱۶۴ - ق مورخ ۷۳/۵/۱۱ و ۲۹۳۹ - ق مورخ

۱۳۷۳/۳/۱۱ و پیرو نامه شماره ۶۴۳۵ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸: «طرح اصلاح تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۷۱/۹/۱۱»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در تاریخ نهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۰۵ مورخ ۱۳۷۳/۵/۳.

مغایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا با قانون اساسی

شماره: ۲۹۵۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۱۸

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۴۸۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۹/۲۹ دولت در خصوص الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا منعقد در بروکسل در تاریخ ۲۴ خرداد ۱۳۶۲ هجری شمسی مطابق با ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ میلادی مشتمل بر یک مقدمه، ۲۰ ماده و ضمیمه آن (فهرست طبقه بندی سیستم هماهنگ شده) به شرح پیوست تصویب و به دولت اجازه تسلیم اسناد و الحاق به آن داده می‌شود.

تبصره ۱- جدول تعرفه گمرکی موضوع بند الف ماده ۲ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰^(۳) باید براساس فهرست طبقه بندی سیستم هماهنگ شده موضوع این ماده واحده تنظیم گردد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۶.

(۳) بند الف ماده ۲ قانون امور گمرکی (مصوب ۱۳۵۰): حقوق گمرکی وجوهی است که میزان آن به موجب جدول تعرفه گمرکی ضمیمه این قانون تعیین و دریافت می‌شود.

تبصره ۲- از تاریخ اجرای فهرست طبقه‌بندی سیستم هماهنگ شده موضوع این قانون عبارت «فهرست طبقه‌بندی (فهرست طبقه‌بندی) بروکسل» مندرج در قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰ به عبارت «فهرست طبقه‌بندی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا» اصلاح می‌گردد.

...

ماده ۱- ...

ماده ۱۰- حل و فصل اختلافات

۱- هر نوع اختلاف بین اعضای کنوانسیون در مورد تفسیر یا اجرای کنوانسیون حاضر حتی الامکان از طریق مذاکرات بین اعضای مزبور حل و فصل می‌شود.

۲- هر نوع اختلافی که بدین ترتیب حل و فصل نشود به وسیله طرفهای اختلاف به کمیته سیستم هماهنگ شده ارجاع می‌گردد که آن را مورد بررسی قراردادده و توصیه‌هایی به منظور حل و فصل آن می‌کند.

۳- اگر کمیته سیستم هماهنگ شده نتواند اختلاف را حل کند آن را در شورا مطرح می‌سازد که در این صورت شورا طبق بند ۵ ماده ۳ کنوانسیون مؤسس شورا^(۱) توصیه‌هایی به عمل می‌آورد.

۴- طرفهای اختلاف می‌توانند از پیش توافق کنند که توصیه‌های کمیته یا شورا را بپذیرند.

ماده ۱۱- ...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و بیست ماده و ضمیمه آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هشتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) ماده ۳ قرارداد راجع به تأسیس یک شورای همگانی گمرکی (امضاء شده در بروکسل مورخ ۱۹۵۰م):
شورا مأمور است که:

الف - ...

ه - به عنوان یک سازمان سازش برای رفع اختلافاتی که درباره تفسیر قراردادهای مذکور توصیه‌هایی بکند دولتهای ذی‌نفع می‌توانند توافق نموده و قبلاً متعهد شوند که طبق توصیه شورا عمل خواهند کرد.

و - ...

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۴۴۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۳/۲۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۹۵۲ - ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸: «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا» که در جلسه مورخ بیست و هشتم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۵ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورای بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ۴ ماده ۱۰ چنانچه منتهی به امر مالی شود مغایر صدر اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۲۵۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۴۴۶ مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۵ و پیرو نامه شماره ۲۹۵۲ - ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸، اصلاحیه لایحه شماره ۵۴۸۰۴ مورخ ۱۳۷۲/۹/۲۹ دولت در خصوص الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۵۴.

متن لایحه

ماده واحده - کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا منعقد در بروکسل در تاریخ ۲۴ خرداد ۱۳۶۲ هجری شمسی مطابق با ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ میلادی مشتمل بر یک مقدمه، ۲۰ ماده و ضمیمه آن (فهرست طبقه‌بندی سیستم هماهنگ شده) به شرح پیوست تصویب و به دولت اجازه تسلیم اسناد و الحاق به آن داده می‌شود.

تبصره ۱- جدول تعرفه گمرکی موضوع بند الف ماده ۲ قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰ باید براساس فهرست طبقه‌بندی سیستم هماهنگ شده موضوع این ماده واحده تنظیم گردد.

تبصره ۲- از تاریخ اجرای فهرست طبقه‌بندی سیستم هماهنگ شده موضوع این قانون عبارت «فهرست طبقه‌بندی (فهرست طبقه‌بندی) بروکسل» مندرج در قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۵۰ به عبارت «فهرست طبقه‌بندی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا» اصلاح می‌گردد.

تبصره ۳- اجرای بند ۴ ماده ۱۰ این کنوانسیون در مورد ایران منوط به رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون بین‌المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا

مقدمه

کشورهای امضاکننده ...

ماده ۱- تعاریف

از نظر این کنوانسیون:

الف - ...

.....

ماده ۲۰- ...

.....

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۸۴۱

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۲۵۶- ق مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۲ و ۲۹۵۲- ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸ و پیرو نامه شماره ۲۹۵۲- ق مورخ ۱۳۷۳/۳/۱۸: «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی میستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیستم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۶.

مغایرت طرح نظارت بر مسافرتهاى خارجى کارکنان دولت با قانون اساسى

شماره: ۳۰۹۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۱۵

شورای محترم نگهبان

طرح نظارت بر مسافرتهاى خارجى کارکنان دولت که در جلسه علنى روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۲ مجلس شورای اسلامى با اصلاحاتى به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسى^(۱) جهت بررسى و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال مى گردد.

على اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامى

متن طرح

ماده ۱- برای نظارت بر امر مسافرتها و مأموريتهاى غیرثابت خارجى کارکنان دولت و کلیه دستگاه هاىی که به نحوى از بودجه عمومى کشور و شرکتهای دولتى استفاده مى نمایند، هیأتى از افراد ذیل در وزارت امور خارجه تشکیل مى گردد:

۱- معاون وزیر امور خارجه.

۲- معاون وزیر اطلاعات.

۳- معاون دیوان محاسبات عمومى کشور.

۴- معاون وزیر دستگاه ذی ربط بدون حق رأی.

۵- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامى به انتخاب مجلس.

تبصره ۱- حداکثر ۱۵ روز پس از تصویب این قانون دستگاه هاى ذکر شده در این ماده موظفند نسبت به معرفی نماینده خود اقدام نمایند.

تبصره ۲- در اولین جلسه، هیأت از بین خود یک نفر را به عنوان رئیس انتخاب و جلسات هیأت با ۴ نفر رسمیت خواهد داشت و مصوبات این هیأت با سه رأی معتبر خواهد بود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

تبصره ۳- دبیرخانه این هیأت در وزارت امور خارجه مستقر و معاون وزیر خارجه نیز به عنوان دبیر این هیأت می باشد.

تبصره ۴- دبیرخانه موظف است حسب مورد با اعلام قبلی دستور جلسه و دعوت از اعضای هیأت نسبت به تشکیل جلسات اقدام نماید.

ماده ۲- صدور گذرنامه و بلیط برای مأمورین و پرداخت کلیه مخارج مسافرت منوط به مجوز از هیأت فوق می باشد.

ماده ۳- کلیه دستگاه های موضوع این قانون مکلف اند تقاضای مأموریت و مسافرت و فهرست اسامی افراد اعم از این که سفر آنان بتابه درخواست طرف خارجی یا هزینه های میزبان باشد و یا دستگاه مربوطه، همراه با توضیحات کتبی حداقل یک ماه قبل برای هیأت ارسال نمایند.

تبصره ۱- مسافرتها و مأموریت های خارجی رؤسای سه قوه و معاونین آنان و وزرا و فرماندهان نیروهای زمینی، هوایی، دریایی ارتش و سپاه و رؤسای مشترک این نیروها و رئیس ستادکل نیروهای مسلح و فرمانده نیروی انتظامی از این قانون مستثنی می باشند.

تبصره ۲- مأموریت های محرمانه وزارت اطلاعات از شمول این قانون مستثنی خواهند بود.

تبصره ۳- در خصوص مسافرت هیأت های اعزامی از مجلس شورای اسلامی، هیأت رئیسه مجلس ضرورت و موارد را بررسی و اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

تبصره ۴- اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی برای ارائه مقاله خود در کنفرانس های بین المللی معتبر که مورد تأیید وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هستند شرکت می کنند از مفاد این طرح مستثنی می باشند.

ماده ۴- هیأت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه جواب رد یا قبول را به دستگاه مربوطه اعلام نماید.

ماده ۵- مسافرتها باید در جهت مأموریت محوله و اجرای وظایف دستگاه های مربوطه و دارای اهمیت کافی باشد.

ماده ۶- گزارش کلیه مسافرتها فوق الذکر حداکثر ظرف یک ماه باید به اطلاع کمیسیون مربوط در مجلس شورای اسلامی برسد.

ماده ۷- مسؤولین متخلف از این قانون به حکم محاکم قضایی ملزم به پرداخت حداقل دو برابر کلیه هزینه‌های ناشی از مسافرتها به خزانه دولت می‌باشند.

طرح فوق مشتمل بر هفت ماده و هشت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۵۶۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۴/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۰۹۵-ق مورخ ۷۳/۴/۱۵: «طرح نظارت بر مسافرتها خارجی کارکنان دولت» که در جلسه مورخ دوازدهم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- عضویت معاون دیوان محاسبات در هیأت مذکور در ماده ۱ با توجه به وظیفه‌ای که برای این هیأت در ماده ۲ آمده است خروج از محدوده اختیاراتی است که در قانون اساسی برای دیوان محاسبات ذکر شده است و خلاف اصل ۵۵ قانون اساسی^(۱) می‌باشد.

۲- عضویت نمایندگان مجلس در هیأت مذکور دخالت در کار اجرایی و خلاف اصول قانون اساسی است.

۳- تبصره ۳ ماده ۳ به لحاظ این که چنین اختیاری را منحصرأ در مورد یکی از قوی قائل شده است تبعیض ناروا و خلاف بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۲) می‌باشد.

(۱) اصل پنجاه و پنجم: دیوان محاسبات به کلیه حسابهای وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکتهای دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از انحاء از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند به ترتیبی که قانون مقرر می‌دارد رسیدگی یا حسابرسی می‌نماید که هیچ هزینه‌ای از اعتبارات مصوب تجاوز نکرده و هر وجهی در محل خود به مصرف رسیده باشد.

دیوان محاسبات، حسابها و اسناد و مدارک مربوطه را برابر قانون جمع‌آوری و گزارش تفریغ بودجه هر سال را به انفسام نظرات خود به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌نماید. این گزارش باید در دسترس عموم گذاشته شود.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

۴- تبصره یک ماده ۳ به لحاظ جامع نبودن عناوین هم طراز نیز تبعیض ناروا و خلاف بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۲۵۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۵۶۸ مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۲ و پیرو نامه شماره ۳۰۹۵-ق مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۵، طرح نظارت بر مسافرتهاى خارجى کارکنان دولت که در جلسه علنى روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق توری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- برای نظارت بر امر مسافرتها و مأموريتهاى غیر ثابت خارجى کارکنان دولت و کلیه دستگاه‌هایی که به نحوی از بودجه عمومی کشور و شرکتهاى دولتی استفاده می‌نمایند، هیأتی از افراد ذیل در وزارت امور خارجه تشکیل می‌گردد:

۱- نماینده رئیس جمهور به عنوان رئیس هیأت.

۲- معاون وزیر امور خارجه.

۳- معاون وزیر اطلاعات.

۴- معاون وزیر دستگاه ذی‌ربط بدون حق رأی.

۵- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس، به عنوان ناظر.

تبصره ۱- حداکثر ۱۵ روز پس از تصویب این قانون دستگاه‌های ذکر شده در این ماده موظفند نسبت به معرفی نماینده خود اقدام نمایند.

- تبصره ۲- دبیرخانه این هیأت در نهاد ریاست جمهوری مستقر خواهد شد.
- تبصره ۳- دبیرخانه موظف است حسب مورد با اعلام قبلی دستور جلسه و دعوت از اعضای هیأت نسبت به تشکیل جلسات اقدام نماید.
- ماده ۲- صدور گذرنامه و بلیط برای مأمورین و پرداخت کلیه مخارج مسافرت منوط به مجوز از هیأت فوق می باشد.
- ماده ۳- کلیه دستگاه های موضوع این قانون مکلف اند تقاضای مأموریت و مسافرت و فهرست اسامی افراد اعم از این که سفر آنان بنابه درخواست طرف خارجی یا هزینه های میزبان باشد و یا دستگاه مربوطه، همراه با توضیحات کتبی حداقل یک ماه قبل برای هیأت ارسال نمایند.
- تبصره ۱- مأموریت و مسافرتها مقامات و همطراز آنان موضوع تبصره ۲ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳^(۱) مستثنی می باشد.
- تبصره ۲- مأموریت های محرمانه وزارت اطلاعات از شمول این قانون مستثنی خواهند بود.
- تبصره ۳- اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی برای ارائه مقاله خود در کنفرانس های بین المللی معتبر که مورد تأیید وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هستند شرکت می کنند از مفاد این طرح مستثنی می باشند.
- ماده ۴- هیأت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه جواب رد یا قبول را به دستگاه مربوطه اعلام نماید.
- ماده ۵- مسافرتها باید در جهت مأموریت محوله و اجرای وظایف دستگاه های مربوطه و دارای اهمیت کافی باشد.
- ماده ۶- گزارش کلیه مسافرتها فوق الذکر حداکثر ظرف یک ماه باید به اطلاع کمیسیون مربوط در مجلس شورای اسلامی برسد.
- ماده ۷- مسؤولین متخلف از این قانون به حکم محاکم قضایی ملزم به پرداخت حداقل دو برابر کلیه هزینه های ناشی از مسافرتها به خزانه دولت می باشند.
- طرح فوق مشتمل بر هفت ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم

شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۸۴۲

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۲۵۷- ق مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۲ و ۳۰۹۵- ق مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۵ و پیرو نامه شماره ۶۵۶۸ مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۲: «طرح نظارت بر مسافرتهاى خارجى کارکنان دولت»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیستم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

نائب مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۳۹ مورخ ۱۳۷۳/۷/۹.

مغایرت طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایثارگران و کارگران با موازین شرع و قانون اساسی

شماره: ۳۱۵۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۵

شورای محترم نگهبان

طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایثارگران و کارگران که دو فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۹ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۵/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱-....

ماده ۹- دولت موظف است کلیه درآمد حاصل از فروش سهام متعلق به دولت در کارخانجات و شرکتهای موضوع این قانون را به حساب خاصی نزد خزانه داری کل واریز و معادل صد درصد (۱۰۰٪) آن را به شرح زیر به مصرف برساند:

۱- چهل درصد (۴۰٪) از درآمدهای حاصل از اجرای این قانون به پرداخت دیون دولت به نسبت مطالبات بابت هدایای ایثار، ین کارگری، صندوق سازمان بازنشستگی کشوری و لشکری صندوق سازمان تأمین اجتماعی و همچنین طرحهای تولیدی نیمه تمام و جدید اشتغالزا در شهرهای زیر پنجاه هزار نفر جمعیت اختصاص می‌یابد.

۲- شصت درصد (۶۰٪) از درآمد حاصل از اجرای این قانون به نسبت ضرایب

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۰۹ مورخ ۱۳۷۳/۶/۵.

محرومیت مناطق محروم هر استان که توسط دفتر امور مناطق محروم کشور تعیین می‌گردد به استانهای مربوطه اختصاص می‌یابد تا در جهت سرمایه‌گذاریهای توسعه و عمران منطقه‌ای، طرحهای جدید تولیدی اشتغال‌زا (صنایع تبدیلی کشاورزی، امور دام، معدنی) و صنایع روستایی و دستی در مناطق محروم توسط دولت هزینه گردد.

تبصره - نحوه توزیع و مصرف اعتبار موضوع بندهای ۱ و ۲ این ماده بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که ظرف مدت دو ماه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه و دفتر امور مناطق محروم کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۰ - آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی و با همکاری سایر ارگانها که در ترکیب ستاد موضوع بندهای «ب» و «ج» و «د» و «ه» ماده ۷ این قانون حضور دارند ظرف مدت یک ماه تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

ماده ۱۱ - از تاریخ تصویب این قانون، تا تصویب آیین‌نامه اجرایی ذی‌ربط و ابلاغ جهت اجرا، دولت موظف است معاملات موضوع این قانون را در هر مرحله‌ای که باشد متوقف نماید.

تبصره - معاملاتی که تا زمان تصویب این قانون، تمامی یا حداقل بیست درصد (۲۰٪) از ثمن مورد معامله، توسط خریدار نقداً پرداخت شده باشد از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده ۱۲ - ...

طرح فوق مشتمل بر سیزده ماده و سیزده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۶۵۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۱۵۷ - ق مورخ ۱۳۷۳/۵/۵: «طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و

متعلق به دولت به ایثارگران و کارگران» که در جلسه مورخ پنجم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۵/۵ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ماده ۹ از این جهت که در آن پرداختها در حدود اعتبارات مصوب نمی‌باشد خلاف اصل پنجاه و سوم قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- اطلاق تبصره الحاقی به ماده ۱۱ به لحاظ این که شامل معاملاتی که به صورت قطعی انجام یافته نیز می‌شود خلاف موازین شرع شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

نامه الحاقی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۱۶۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۱

شورای محترم نگهبان

پیرو نامه شماره ۳۱۵۷-ق مورخ ۱۳۷۳/۵/۵، در خصوص طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایثارگران و کارگران به استحضار می‌رساند، ماده ۱۴ طرح که به تصویب مجلس رسیده بود در نسخه ارسالی منظور نگردیده علیهذا متن ماده چهارده جهت ملاحظه و اظهار نظر آن شورای محترم به شرح زیر ارسال می‌گردد:

ماده ۱۴- از زمان تصویب این قانون، کلیه قوانین و آیین‌نامه‌ها و مقررات مغایر لغو می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

نظریه شورای نگهبان در خصوص نامه الحاقی

شماره: ۶۶۸۱

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۱۶۷ - ق مورخ ۷۳/۵/۱۱ در خصوص ماده ۱۴ طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایشارگران و کارگران که در نامه شماره ۳۱۵۷ - ق مورخ ۱۳۷۳/۵/۵ منظور نگردیده بود در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۲ شورای نگهبان مطرح شد و مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۱۷۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۶۵۶ مورخ ۱۳۷۳/۵/۶ و پیرو نامه شماره ۳۱۵۷ - ق مورخ ۱۳۷۳/۵/۵، طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایشارگران و کارگران که دو فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۹ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱-

ماده ۹- دولت موظف است کلیه درآمد حاصل از فروش سهام متعلق به دولت در

کارخانجات و شرکتهای موضوع این قانون را به حساب خاصی نزد خزانه داری کل واریز نموده و کل درآمد حاصله را هر سال تا سقف هفتصد میلیارد (۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال براساس اعتبارات مصوب بودجه سالانه کل کشور به شرح زیر هزینه نماید:

۱- چهل درصد (۴۰٪) از درآمدهای حاصل از اجرای این قانون به پرداخت دیون دولت به نسبت مطالبات بابت هدایای ایثار، بن کارگری، صندوق سازمان بازنشستگی کشوری و لشکری صندوق سازمان تأمین اجتماعی و همچنین طرحهای تولیدی نیمه تمام و جدید اشتغالزا در شهرهای زیر پنجاه هزار نفر جمعیت اختصاص می یابد.

۲- شصت درصد (۶۰٪) از درآمد حاصل از اجرای این قانون به نسبت ضرایب محرومیت مناطق محروم هر استان که توسط دفتر امور مناطق محروم کشور تعیین می گردد به استانهای مربوطه اختصاص می یابد تا در جهت سرمایه گذاریهای توسعه و عمران منطقه ای، طرحهای جدید تولیدی اشتغالزا (صنایع تبدیلی کشاورزی، امور دام، معدنی) و صنایع روستایی و دستی در مناطق محروم توسط دولت هزینه گردد.

تبصره - نحوه توزیع و مصرف اعتبار موضوع بندهای ۱ و ۲ این ماده براساس آیین نامه ای خواهد بود که ظرف مدت دو ماه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه و دفتر امور مناطق محروم کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۰- آیین نامه اجرایی این قانون توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی و با همکاری سایر ارگانها که در ترکیب ستاد موضوع بندهای «ب» و «ج» و «د» و «ه» ماده ۷ این قانون حضور دارند ظرف مدت یک ماه تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

ماده ۱۱- از تاریخ تصویب این قانون، تا تصویب آیین نامه اجرایی ذی ربط و ابلاغ جهت اجرا، دولت موظف است معاملات موضوع این قانون را در هر مرحله ای که باشد متوقف نماید.

ماده ۱۲- شرکت سرمایه گذاری شاهد به ازای هر یک هزار نفر عضو ایثارگر (فرزندان شهدا) می تواند یک بار از مزایای این قانون بهره مند گردد.

ماده ۱۳- بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی (بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، دفتر تبلیغات، بنیاد شهید، بنیاد ۱۵ خرداد، کمیته امداد امام، سازمان تبلیغات اسلامی...) با اذن ولی فقیه به هنگام واگذاری سهام شرکتهای کارخانجات خود موظفند

در چارچوب این قانون عمل نمایند.

ماده ۱۴- از زمان تصویب این قانون کلیه قوانین و آیین‌نامه‌ها و مقررات مغایر لغو می‌گردد.

طرح فوق مشتمل بر چهارده ماده و دوازده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۶۹۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۱۷۹-ق مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۳: «طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایشارگران و کارگران»^(۱) که در جلسه مورخ دوازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۹ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد.

با توجه به اصلاحات به عمل آمده و با استظهار این که - به قرینه عنوان قانون و مفاد ماده ۹ آن - مقصود قانون، تنها فروش سهام متعلق به دولت است و شامل سهامی که متعلق به مردم و به وکالت از آنها در اختیار بانکها است نمی‌شود - خلاف موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۰۹ مورخ ۱۳۷۳/۶/۵.

مغایرت لایحه بیمه همگانی خدمات درمانی کشور با قانون اساسی

شماره: ۳۳۰۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۳۵۳۵ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۵ دولت در خصوص نظام بیمه خدمات درمانی کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱- ...

ماده ۱۰- حداقل شمول و سطح خدمات پزشکی و دارو شامل خدمات پزشکی اورژانس، عمومی و تخصصی (سرپایی و بستری) که انجام و ارائه آن در نظام بیمه خدمات درمانی به عهده سازمان های بیمه گر قرار می گیرد و لیست خدمات فوق تخصصی که مشمول بیمه های مضاعف (مکمل) می باشد به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تصویب شورایعالی تعیین و اعلام می شود.

ماده ۱۱- ...

ماده ۱۲- ارائه خدمات درمانی به روستاییان از طریق شبکه های بهداشتی، درمانی و سیستم ارجاع بوده و میزان حق بیمه سرانه خدمات درمانی روستاییان در شروع برنامه معادل ۴۰٪ حق سرانه تعیین شده شهرنشینان خواهد بود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۰.

تبصره ۱- به منظور حمایت از روستاییان و تعمیم بیمه خدمات درمانی در جوامع روستایی و عشایری، دولت موظف است بخشی از هزینه سرانه بیمه خدمات درمانی روستاییان بیمه شده را تقبل و از محل بودجه عمومی تأمین و به صورت ردیفی مستقل در قانون بودجه سالانه منظور و براساس موافقتنامه شرح فعالیت‌های جاری جهت حق بیمه سرانه خدمات درمانی افراد مشمول این ماده و انعقاد قرارداد با سازمان‌ها و شرکت‌های بیمه‌گر به مصرف برساند.

تبصره ۲- ساکنین شهرهایی که جمعیت آن کمتر از ده هزار نفر باشد در این قانون از مزایای روستاییان برخوردارند.

ملاک جمعیت گزارش رسمی مرکز آمار ایران می‌باشد که به طور ادواری پس از سرشماری رسماً اعلام می‌شود.

ماده ۱۳- سهم مشمولان این قانون از حق بیمه سرانه خدمات درمانی برحسب گروه‌های شغلی به ترتیب زیر خواهد بود.

۱- کارکنان دولت: یک پنجم تا یک سوم حق بیمه سرانه که متناسب با حقوق و مزایا با تصویب هیأت وزیران تعیین می‌شود.

۲- مشمولان قانون تأمین اجتماعی: بر طبق مقررات قانون تأمین اجتماعی.

۳- روستاییان: حداکثر تا ۴۰٪ حق بیمه سرانه مربوط به روستاییان، براساس مصوبات هیأت وزیران.

۴- صاحبان حرف و مشاغل آزاد: تا ۱۰۰٪ حق بیمه سرانه، به پیشنهاد شورای عالی و تصویب هیأت وزیران.

۵- سایر اقشاری که در این قانون ذکری از آنها به عمل نیامده است، براساس پیشنهاد شورای عالی و تصویب هیأت وزیران.

ماده ۱۴- ...

ماده ۱۹- کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون لغو می‌گردد.

لایحه فوق مشتمل بر ۱۹ ماده و ۱۸ تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۸۷۴

تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۳۰۸ - ق مورخ ۷۳/۷/۳: «لایحه بیمه همگانی خدمات درمانی کشور» که در جلسه مورخ بیست و هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۷/۶ شورای نگهبان مطرح و مورد بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ذیل ماده ۱۰ از این نظر که تصویب «شورایعالی» را در تعیین سطح خدمات ارائه شده قاطع دانسته است خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۱) است.

۲- تبصره ۲ ماده ۱۲ چون موجب افزایش هزینه دولت می‌شود مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۳- بند ۳ ماده ۱۳ چون موجب افزایش هزینه دولت می‌شود مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۴۳۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۸۷۴ مورخ ۱۳۷۳/۷/۹ و پیرو نامه شماره ۳۳۰۸ مورخ ۱۳۷۳/۷/۳، لایحه شماره ۵۳۵۳۵ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۵ دولت در خصوص نظام بیمه خدمات درمانی کشور که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل

(۱) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- ...

ماده ۱۰- حداقل شمول و سطح خدمات پزشکی و دارو شامل خدمات پزشکی اورژانس، عمومی و تخصصی (سرپایی و بستری) که انجام و ارائه آن در نظام بیمه خدمات درمانی به عهده سازمان های بیمه گر قرار می گیرد و لیست خدمات فوق تخصصی که مشمول بیمه های مضاعف (مکمل) می باشد به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و تأیید شورای عالی و تصویب هیأت وزیران تعیین و اعلام می شود.

ماده ۱۱- ...

ماده ۱۲- ارائه خدمات درمانی به روستاییان از طریق شبکه های بهداشتی، درمانی و سیستم ارجاع بوده و میزان حق بیمه سرانه خدمات درمانی روستاییان در شروع برنامه معادل ۴۰٪ حق سرانه تعیین شده شهرنشینان خواهد بود.

تبصره - به منظور حمایت از روستاییان و تعمیم بیمه خدمات درمانی در جوامع روستایی و عشایری، دولت موظف است بخشی از هزینه سرانه بیمه خدمات درمانی روستاییان بیمه شده را تقبل و از محل بودجه عمومی تأمین و به صورت ردیفی مستقل در قانون بودجه سالانه منظور و براساس موافقتنامه شرح فعالیت های جاری جهت حق بیمه سرانه خدمات درمانی افراد مشمول این ماده و انعقاد قرارداد با سازمان ها و شرکت های بیمه گر به مصرف برساند.

ماده ۱۳- سهم مشمولان این قانون از حق بیمه سرانه خدمات درمانی برحسب گروه های شغلی به ترتیب زیر خواهد بود.

۱- کارکنان دولت: یک پنجم تا یک سوم حق بیمه سرانه که متناسب با حقوق و مزایا با تصویب هیأت وزیران تعیین می شود.

- ۲- مضمولان قانون تأمین اجتماعی: بر طبق مقررات قانون تأمین اجتماعی.
 - ۳- روستاییان: براساس مصوبات هیأت وزیران.
 - ۴- صاحبان حرف و مشاغل آزاد: تا ۱۰۰٪ حق بیمه سرانه، به پیشنهاد شورای عالی و تصویب هیأت وزیران.
 - ۵- سایر اقشاری که در این قانون ذکری از آنها به عمل نیامده است، براساس پیشنهاد شورای عالی و تصویب هیأت وزیران.
- ماده ۱۴- ...
- اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ سوم آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۰۵۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۴۳۴-ق مورخ ۷/۸/۷۳ و ۳۳۰۸-ق مورخ ۳/۷/۱۳۷۳ و پیرو نامه شماره ۶۸۷۴ مورخ ۱۳۷۳/۷/۹: «لایحه بیمه همگانی خدمات درمانی کشور»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ سوم آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۰.

مغايرت لايحه نظام هماهنگ حقوق بازنشستگی و وظیفه با قانون اساسی

شماره: ۳۱۸۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۱۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۷۳۳۰۰ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۵ دولت در خصوص نظام هماهنگ حقوق بازنشستگی و وظیفه که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- در صورتی که حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراثت (مجموع پرداختی به وراثت) در نیروهای مسلح و کلیه دستگاه‌های مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت^(۲) و مشمولین تأمین اجتماعی از حداکثر مقرر در ماده ۱۶ قانون مزبور^(۳) تجاوز نماید، دو سوم مبلغ مازاد علاوه بر حداکثر مزبور به عنوان حقوق بازنشستگی و وظیفه قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۱- در محاسبه حقوق بازنشستگی و وظیفه اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، معدل خالص حقوق و فوق‌العاده شغل سه سال آخر خدمت آنان و سنوات خدمت مربوط ملاک عمل قرار می‌گیرد.

تبصره ۲- مفاد این ماده در مورد اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی نیز لازم‌الاجرا است و عبارت «و در هیچ مورد از بالاترین حقوق بازنشستگی مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری کمتر نخواهد بود.» از قسمت اخیر ماده ۴ قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به پایه حقوق اعضای رسمی هیأت علمی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۶۳ مورخ ۱۳۷۰/۷/۱۱.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۲۲۸.

(آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی - مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۶^(۱) - حذف می‌گردد.

ماده ۲- حقوق بازنشستگی و وظیفه مشترکان صندوق بازنشستگی کشوری که تا تاریخ اجرای این قانون بازنشسته، از کارافتاده و یا فوت شده‌اند، به شرح ذیل تعیین می‌شود:
الف - تعیین حقوق مبنا براساس جدول حقوق موضوع ماده یک قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت^(۲) و تعیین فوق‌العاده شغل مربوط با رعایت مقررات جاری و مورد عمل شاغلان دستگاه مربوط.

ب - اعمال سه درصد (۳٪) افزایش حقوق مبنا در ازای هر سال خدمتی که ملاک اعطای پایه یا عناوین مشابه قرار گرفته است به عنوان افزایش سنواتی.

ج - معدل خالص مجموع حقوق و فوق‌العاده شغل سه سال آخر خدمت که در اجرای بندهای «الف» و «ب» فوق تعیین می‌شود، با رعایت قوانین و مقررات مربوط، مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی و وظیفه قرار می‌گیرد و چنانچه حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث (مجموع پرداختی به وراث) از حداکثر مقرر در ماده ۱۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تجاوز نماید دو سوم مبلغ مازاد علاوه بر حداکثر مزبور قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره ۱- حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث دارندگان پایه‌های قضایی که تا تاریخ اجرای این قانون بازنشسته، از کارافتاده و یا فوت شده‌اند هماهنگ با

(۱) ماده ۴ قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به پایه حقوق اعضای رسمی هیأت علمی (آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۶): حقوق بازنشستگی مشمولین این قانون که از تاریخ اجرای این قانون به بعد بازنشسته می‌شوند مطابق آخرین مرتبه و پایه هنگام بازنشستگی خواهد بود و در هیچ مورد از بالاترین حقوق بازنشستگی مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری کمتر نخواهد بود.
(۲) ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳): حقوق مبنای مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و مقررات استخدامی شرکت‌های دولتی مصوب ۱۳۵۲ برابر است با حاصلضرب ضریب حقوق موضوع ماده ۳۲ قانون مذکور در عدد مبنای گروه مربوط به شرح جدول زیر که جایگزین جدول حقوق ماده ۳۲ قانون استخدام کشوری می‌شود تعیین می‌گردد:

گروه	عدد مبنای	گروه	عدد مبنای	گروه	عدد مبنای	گروه	عدد مبنای
۱	۴۰۰	۴	۵۶۰	۷	۷۴۰	۱۰	۹۵۰
۲	۴۵۰	۵	۶۲۰	۸	۸۱۰	۱۱	۱۰۲۰
۳	۵۰۰	۶	۶۸۰	۹	۸۸۰		

فواصل اعداد مبنای گروه‌های متوالی بعد از گروه ۱۱ به ترتیب ۷۰ و حداکثر گروه قابل احراز، گروه ۲۰ خواهد بود.

مشمولان ماده ۱۴ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت^(۱) و با رعایت مفاد بند ج ماده ۲ این قانون تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری پرسنل نیروهای مسلح که تا تاریخ اجرای این ماده بازنشسته، از کارافتاده یا فوت شده‌اند مطابق با بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۳ اصلاحی قانون اصلاح قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۱/۳/۵^(۲) و ضریب افزایش سنوات خدمتی سالانه سه درصد (۳٪) محاسبه و پرداخت می‌گردد. در صورتی که حقوق آنان از حداکثر مقرر در ماده ۱۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تجاوز نماید، دو سوم مبلغ مازاد علاوه بر حداکثر تعیین شده قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره ۳- حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراثت اعضای هیأت علمی که تا تاریخ اجرای این ماده بازنشسته از کار افتاده یا فوت شده‌اند براساس ضوابط و مقررات مربوط به تعیین حقوق و فوق‌العاده شغل اعضای هیأت علمی شاغل و با رعایت مفاد این قانون تعیین می‌گردد.

تبصره ۴- افزایش سنواتی مستخدمینی که در فاصله اجرای قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تا زمان اجرای این قانون بازنشسته شده‌اند به همان میزان در تطبیق با مقررات این قانون محاسبه خواهد شد.

تبصره ۵- حقوق بازنشستگی پرسنل نیروهای مسلح بر مبنای معدل مجموع حقوق و

(۱) ماده ۱۴ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳): حقوق فضا به شرح زیر محاسبه می‌گردد:

(سنوات خدمت قابل قبول $\times$ ضریب افزایش سنواتی $+$ عدد بنا) $\times$ ضریب حقوق = حقوق.
(۲) ماده ۱۳ قانون اصلاح قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ (مصوب ۱۳۷۱/۳/۵): از تاریخ اجرای این قانون، نیروهای مسلح، مشمول مفاد تبصره‌های ۲ و ۳ مواد ۱ و ۲ و مواد ۶، ۸، ۱۵ و ۱۶ آن بوده و اصلاحات ذیل در قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران، قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و قانون حقوق و مزایای مستمر، پس‌انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران اعمال می‌شود.

۱- عدد ۳۰۰ در بند الف ماده ۱۴۴ قانون مقررات استخدامی سپاه و بند الف ماده ۱ قانون حقوق و مزایای ارتش به عدد ۴۸۰ تغییر می‌یابد.

۲- واحد حق کارآیی موضوع بند ج ماده ۱۴۴ قانون مقررات استخدامی سپاه و بند ب ماده ۱ قانون حقوق و مزایای مستمر ارتش، برای پرسنل دارای مدرک لیسانس و معادل آن یا بالاتر، عدد ۲/۵ تعیین می‌گردد.

تفاوت تطبیق حقوق و مزایای شغل سه سال آخر خدمت آنان که حداکثر از معدل سه ساله آخر مجموع حقوق و مزایای کارکنان استخدام کشوری بیست درصد (۲۰٪) اضافه‌تر خواهد بود محاسبه و پرداخت می‌گردد. در صورتی که پرسنل مذکور قبل از ۳۰ سال بازنشسته شوند پس از اعمال ترتیب فوق نتیجه در یک سی‌ام سنوات خدمت قابل قبول آنان ضرب می‌شود (در هر صورت سنوات مزبور حداقل پانزده سال تمام محسوب خواهد شد) و به میزان حقوق وظیفه و مستمری‌بگیران در قوانین نیروهای مسلح عبارت «مزایای شغل» اضافه می‌گردد از تاریخ اجرای این قانون کسور حقوق بازنشستگی به میزان ده درصد (۱۰٪) مجموع حقوق و مزایای شغل ماهیانه خواهد بود. ماده ۳- آن دسته از دستگاه‌های دولتی که دارای مقررات استخدامی خاص و صندوق بازنشستگی جداگانه بوده و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در آن دستگاه‌ها به اجرا درآمده باشد، مشمول مفاد ۲ این قانون خواهند شد.

تبصره - اجرای مفاد ماده ۲ این قانون در مورد آن دسته از مستخدمان ثابت شرکتهای دولتی مشمول مقررات استخدامی شرکتهای دولتی - مصوب ۱۳۵۲/۳/۵^(۱) - که تابع قانون تأمین اجتماعی بوده و مستمری بازنشستگی، از کارافتادگی کلی یا مجمع مستمری بازماندگان آنان از سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌گردد و همچنین مستخدمان رسمی سازمان تأمین اجتماعی با رعایت قانون تأمین اجتماعی به پیشنهاد سازمان مزبور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴- حقوق بازنشستگی، وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراثت (مجمع پرداختی به وراثت) مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و مستخدمینی که از لحاظ بازنشستگی و وظیفه مشمول قانون مزبور و مشترک صندوق بازنشستگی کشوری می‌باشند و نیز مستخدمین ثابت شهرداریها و نیروهای مسلح و مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و مستمری‌بگیرانی که از محل اعتبار شرکتهای دولتی مستمری دریافت می‌کنند همواره برابر با حداقل حقوق و مزایای مقرر برای مستخدمین شاغل خواهند بود.

ماده ۵- در صورتی که در اجرای این قانون حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراثت کارکنان مشمولین این قانون کمتر از دریافتی قبلی گردد مابه‌التفاوت پرداخت خواهد شد.

ماده ۶- تاریخ اجرای ماده ۱ این قانون از ۱۳۷۳/۱/۱ و ماده ۲ و سایر مواد از ۱۳۷۴/۱/۱ تعیین می شود و آیین نامه های اجرایی آن حسب مورد ظرف مدت ۳ ماه پس از لازم الاجرا شدن قانون، توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور (برای کارکنان مشمول قانون استخدام کشوری) و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (برای نیروهای مسلح) تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۷- کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می گردد.

لایحه فوق مشتمل بر هفت ماده و هشت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۷۰۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۵/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۱۸۹- ق مورخ ۱۳۷۳/۵/۱۹: «لایحه نظام هماهنگ پرداخت بازنشستگی و وظیفه» که در جلسه مورخ دوازدهم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۵/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

۱- اضافه شدن کلمه «مشمولین تأمین اجتماعی» در ماده ۱ باعث افزایش هزینه عمومی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- اضافه شدن کلمه «وظیفه» در سطر اول تبصره ۱ ماده ۱ باعث افزایش هزینه عمومی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۳- تبصره های ۳ و ۴ ماده ۲ باعث افزایش هزینه عمومی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۴- تبصره ۵ ماده ۲ با عنایت به سوابق موجود در پرونده امر موجب افزایش هزینه عمومی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۵- ماده ۳ با توجه به حذف قیود مذکور در لایحه دولت موجب افزایش هزینه عمومی و معایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۶- ماده ۴ به لحاظ افزایش هزینه عمومی معایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۷- ماده ۵ با اضافه شدن کلمه «مشمولین این قانون» موجب افزایش هزینه عمومی و معایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۲۶۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۹۲۳۰ مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۱ دولت در خصوص نظام هماهنگ حقوق بازنشستگی و وظیفه که دو فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۲ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۳ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- در صورتی که حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث (مجموع پرداختی به وراث) در نیروهای مسلح و کلیه دستگاه های مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و مشمولان قانون تأمین اجتماعی از حداکثر مقرر در ماده ۱۶ قانون یاد شده تجاوز کند، دو سوم مبلغ مازاد علاوه بر حداکثر مزبور به عنوان حقوق بازنشستگی و وظیفه قابل پرداخت است.

تبصره ۱- در محاسبه حقوق بازنشستگی و وظیفه اعضای هیأت علمی دانشگاه ها و

مؤسسات آموزش عالی، معدل خالص حقوق و فوق العاده شغل سه سال آخر خدمت آنان و سنوات خدمت مربوط ملاک عمل قرار می‌گیرد.

تبصره ۲- مفاد این ماده در مورد اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی نیز لازم‌الاجرا است و عبارت «و در هیچ مورد از بالاترین حقوق بازنشستگی مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری کمتر نخواهد بود.» از قسمت اخیر ماده ۴ قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به پایه حقوق اعضای رسمی هیأت علمی (آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی - مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۶ - حذف می‌شود.

ماده ۲- حقوق بازنشستگی و وظیفه مشترکان صندوق بازنشستگی کشوری که تا تاریخ اجرای این قانون بازنشسته، از کارافتاده یا فوت شده‌اند، به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - تعیین حقوق مبنا براساس جدول حقوق موضوع ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و تعیین فوق العاده شغل مربوط با رعایت مقررات جاری و مورد عمل شاغلان دستگاه مربوط.

ب - اعمال سه درصد (۳٪) افزایش حقوق مبنا در ازای هر سال خدمتی که ملاک اعطای پایه یا عنوان مشابه قرار گرفته است به عنوان افزایش سنواتی:

ج - معدل مجموع حقوق و فوق العاده شغل سه سال آخر خدمت که در اجرای بندهای الف و ب بالا تعیین می‌شود، با رعایت قوانین و مقررات مربوط، مبنای محاسبه حقوق بازنشستگی و وظیفه قرار می‌گیرد و چنانچه حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراثت (مجموع پرداختی به وراثت) از حداکثر مقرر در ماده ۱۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تجاوز کند، دو سوم مبلغ مازاد علاوه بر حداکثر مزبور قابل پرداخت است.

تبصره ۱- حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراثت دارندگان پایه‌های قضایی که تا تاریخ اجرای این قانون بازنشسته، از کارافتاده یا فوت شده‌اند، هماهنگ با مشمولان ماده ۱۴ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت و با رعایت مفاد بند ج این ماده تعیین می‌شود.

تبصره ۲- حقوق بازنشستگی و وظیفه و مستمری کارکنان نیروهای مسلح که تا تاریخ اجرای این قانون بازنشسته، از کارافتاده یا فوت شده‌اند مطابق با بندهای ۱، ۲ و ۵

ماده ۱۳ اصلاحی قانون اصلاح قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت - مصوب ۱۳۷۱-^(۱) و ضریب افزایش سنوات خدمتی سالانه سه درصد (۳٪) محاسبه و پرداخت می شود و در صورتی که حقوق آنان از حداکثر مقرر در ماده ۱۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تجاوز کند، دو سوم مبلغ مازاد علاوه بر حداکثر تعیین شده قابل پرداخت است.

تبصره ۳- حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراثت اعضای هیأت علمی که تا تاریخ اجرای این ماده بازنشسته، از کار افتاده یا فوت شده اند براساس ضوابط و مقررات مربوط به تعیین حقوق و فوق العاده شغل اعضای هیأت علمی شاغل و با رعایت مفاد این قانون تعیین می شود.

تبصره ۴- افزایش سنواتی مستخدمانی که در فاصله اجرای قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تا زمان اجرای این قانون بازنشسته شده اند به همان میزان در تطبیق با مقررات این قانون محاسبه می شود.

تبصره ۵- حقوق بازنشستگی کارکنان نیروهای مسلح بر مبنای معدل مجموع حقوق و تفاوت تطبیق حقوق و مزایای شغل سه سال آخر خدمت آنان که حداکثر از معدل سه سال آخر مجموع حقوق و مزایای کارکنان استخدام کشوری بیست درصد (۲۰٪) اضافه تر است محاسبه و پرداخت می شود.

در صورتی که کارکنان یاد شده قبل از ۳۰ سال خدمت بازنشسته شوند، پس از اعمال ترتیب فوق نتیجه در یک سی ام سنوات خدمت قابل قبول آنان ضرب می شود (در هر صورت سنوات مزبور حداقل پانزده سال تمام محسوب می شود) و به میزان حقوق وظیفه و مستمری بگیران در قوانین نیروهای مسلح عبارت «مزایای شغل» اضافه می شود. از تاریخ اجرای این قانون کسور حقوق بازنشستگی به میان ده درصد (۱۰٪) مجموع حقوق و مزایای شغل ماهانه است.

(۱) بند ۵ ماده ۱۳ قانون اصلاح قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ (مصوب ۱۳۷۱/۳/۵): تبصره ای به شرح زیر به مواد ۱۳۹ قانون ارتش و ۱۵۰ مقررات استخدامی سپاه اضافه می شود: - میزان فوق العاده شغل پرسنل شاغل در نیروهای مسلح، نباید از ۵۰٪ مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی شاغل کمتر و از ۱۵۰٪ آن بیشتر باشد. فوق العاده شغل پرسنل شاغل در مشاغل فرماندهی، مدیریت و سرپرستی، همچنین فوق العاده شغل پرسنل متصدی مشاغل تحقیقی و تخصصی و با آموزشی، هر کدام تا ۲۵٪ مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی پرسنل قابل افزایش است.

ماده ۳- آن دسته از دستگاه‌های دولتی که دارای مقررات استخدامی خاص و صندوق بازنشستگی جداگانه هستند و قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در آن دستگاه‌ها به اجرا درآمده است، مشمول مفاد ماده ۲ این قانون هستند.

تبصره - اجرای مفاد ماده ۲ این قانون در مورد آن دسته از مستخدمان ثابت شرکتهای دولتی مشمول مقررات استخدامی شرکتهای دولتی - مصوب ۱۳۵۲/۳/۵ - که تابع قانون تأمین اجتماعی هستند و مستمری بازنشستگی، از کارافتادگی کلی یا مجموع مستمری بازماندگان آنان از سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌شود، همچنین مستخدمان رسمی سازمان تأمین اجتماعی با رعایت قانون تأمین اجتماعی و پیشنهاد سازمان مزبور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۴- حداقل حقوق بازنشستگی، وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث (مجموع پرداختی به وراث) مستخدمان رسمی مشمول قانون استخدام کشوری و مستخدمانی که از لحاظ بازنشستگی و وظیفه مشمول قانون مزبور و مشترک صندوق بازنشستگی کشوری هستند، همچنین مستخدمان ثابت شهرداری‌ها و نیروهای مسلح و مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و مستمری بگیریانی که از محل اعتبار شرکتهای دولتی مستمری دریافت می‌کنند، همواره برابر با حداقل حقوق و مزایای مقرر برای مستخدمان شاغل است.

ماده ۵- در صورتی که در اجرای این قانون حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث کارکنان مشمول قانون استخدام کشوری و نیروهای مسلح کمتر از دریافتی قبلی شود مابه‌التفاوت پرداخت می‌شود.

ماده ۶- تاریخ اجرای ماده ۱ این قانون از ۱۳۷۳/۱/۱ و سایر مواد از ۱۳۷۴/۱/۱ تعیین می‌شود و آیین‌نامه‌های اجرایی آن حسب مورد ظرف ۳ ماه پس از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون، توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور (برای کارکنان مشمول این قانون) و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح (برای نیروهای مسلح) تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۷- کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می‌شود.

لایحه فوق مشتمل بر هفت ماده و هشت تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و سوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۸۴۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۲۶۰ - ق مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۲ و ۳۲۶۵ - ق مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۳؛ «لایحه نظام هماهنگ حقوق بازنشستگی و وظیفه»^(۱) که با قید دو فوریت و با حضور اعضای شورای نگهبان در جلسه مورخ بیست و سوم شهریور ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۶/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و مقایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل با موازین شرع قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۳۳۰۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۳

شورای محترم نگهبان

طرح ممنوعیت بیش از یک شغل داشتن که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - با توجه به اصل ۱۴۱ قانون اساسی^(۲) جمهوری اسلامی ایران هر شخص می‌تواند تنها یک شغل دولتی را عهده‌دار شود.

تبصره ۱- سمتهای آموزشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و تحقیقاتی از این حکم مستثنی می‌باشند.

تبصره ۲- تصدی هر نوع مسئولیت غیر از تدریس در دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی و آموزشی سمت آموزشی محسوب نمی‌گردد.

تبصره ۳- منظور از شغل عبارت است از وظایف مستمر مربوط به پست ثابت سازمانی، یا شغل و یا پستی که به طور تمام وقت انجام می‌شود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) اصل یکصد و چهل و یکم: رئیس‌جمهور، معاونان رئیس‌جمهور، وزیران و کارمندان دولت نمی‌توانند بیش از یک شغل دولتی داشته باشند و داشتن هر نوع شغل دیگر در مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت یا مؤسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای اسلامی و وکالت دادگستری و مشاوره حقوقی و نیز ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع مختلف شرکتهای خصوصی، جز شرکتهای تعاونی ادارات و مؤسسات برای آنان ممنوع است. سمتهای آموزشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی از این حکم مستثنی است.

تبصره ۴- شرکت و عضویت در شوراهای عالی، مجامع عمومی، هیأت‌های مدیره و شوراهای مؤسسات و شرکتهای دولتی که به عنوان نمایندگان قانونی سهام دولت و به موجب قانون و یا در ارتباط با وظایف و مسؤولیتهای پست و یا شغل سازمانی صورت می‌گیرد شغل دیگر محسوب نمی‌گردد لکن پرداخت یا دریافت حقوق بابت شرکت و یا عضویت در موارد فوق ممنوع خواهد بود.

تبصره ۵- تصدی هر نوع شغل دیگر در مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت و یا مؤسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای اسلامی، وکالت دادگستری، مشاوره حقوقی و ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع شرکتهای خصوصی جز شرکتهای تعاونی ادارات و مؤسسات برای کارکنان دولت ممنوع است.

تبصره ۶- متخلف از این قانون به انفصال خدمت موقت از ۶ ماه تا یکسال محکوم می‌گردد و وجوه دریافتی از مشاغلی که در یک زمان تصدی آن را داشته است به جز حقوق و مزایای شغل اصلی وی مسترد می‌گردد. در صورت تکرار در مرتبه دوم، علاوه بر استرداد وجوه موضوع این تبصره به انفصال دائم از مشاغل محکوم می‌گردد.

تبصره ۷- آمر و صادرکننده احکام در صورت اطلاع به نصف مجازات مذکور در صدر تبصره ۶ محکوم می‌گردند.

تبصره ۸- مسؤولین ذی‌حسابی و واحدهای مالی دستگاه‌های دولتی در صورت پرداخت حقوق و مزایا بابت شغل دیگر، در صورت مطلع بودن از شغل دوم به انفصال خدمت موقت بین ۳ تا ۶ ماه محکوم خواهند گردید.

تبصره ۹- افرادی که مستقیماً از سوی مقام معظم رهبری به سمت‌هایی در دستگاه‌های مختلف اجرایی منصوب می‌گردند از شمول مفاد این قانون مستثنی خواهند بود.

تبصره ۱۰- کلیه سازمانها، نهادها و ارگانهایی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند و شرکتهای و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مشمول این قانون می‌باشند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و ده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی‌ام شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۶۹۶۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۳۰۹ - ق مورخ ۷۳/۷/۳ و پیرو نامه شماره ۶۸۷۶ مورخ ۷۳/۷/۱۱: «طرح ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل» که در تاریخ سی ام شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

۱- تبصره ۲ ماده واحده به لحاظ منحصر بودن سمتهای آموزشی در خصوص تدریس خلاف ذیل اصل ۱۴۱ قانون اساسی شناخته شد.

۲- در صورتی که کلمه «اجرائی» در تبصره ۹ در مقابل قوه قضائیه و قوه مقننه باشد خلاف موازین شرع و قانون اساسی است، در غیر این صورت پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۴۷۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۶۹۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۶ و پیرو نامه شماره ۳۳۰۹ - ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۳ طرح ممنوعیت بیش از یک شغل داشتن که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۱۵ تصویب شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - با توجه به اصل ۱۴۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران هر شخص می تواند تنها یک شغل دولتی را عهده دار شود.

تبصره ۱- سمتهای آموزشی در دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی و تحقیقاتی از این حکم مستثنی می باشند.

تبصره ۲- تصدی هر نوع مسؤولیت غیر از تدریس و تحقیق در دانشگاه ها و مؤسسات تحقیقاتی و آموزشی سمت آموزشی محسوب نمی گردد.

تبصره ۳- منظور از شغل عبارت است از وظایف مستمر مربوط به پست ثابت سازمانی، یا شغل و یا پستی که به طور تمام وقت انجام می شود.

تبصره ۴- شرکت و عضویت در شوراهای عالی، مجامع عمومی، هیأت های مدیره و شوراهای مؤسسات و شرکتهای دولتی که به عنوان نمایندگان قانونی سهام دولت و به موجب قانون و یا در ارتباط با وظایف و مسؤولیتهای پست و یا شغل سازمانی صورت می گیرد شغل دیگر محسوب نمی گردد لکن پرداخت یا دریافت حقوق بابت شرکت و یا عضویت در موارد فوق ممنوع خواهد بود.

تبصره ۵- تصدی هر نوع شغل دیگر در مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت و یا مؤسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای اسلامی، وکالت دادگستری، مشاوره حقوقی و ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع شرکتهای خصوصی جز شرکتهای تعاونی ادارات و مؤسسات برای کارکنان دولت ممنوع است.

تبصره ۶- متخلف از این قانون به انفصال خدمت موقت از ۶ ماه تا یکسال محکوم می گردد و وجوه دریافتی از مشاغلی که در یک زمان تصدی آن را داشته است به جز حقوق و مزایای شغل اصلی وی مسترد می گردد. در صورت تکرار در مرتبه دوم، علاوه بر استرداد وجوه موضوع این تبصره به انفصال دائم از مشاغل محکوم می گردد.

تبصره ۷- آمر و صادرکننده احکام در صورت اطلاع به نصف مجازات مذکور در صدر تبصره ۶ محکوم می گردند.

تبصره ۸- مسؤولین ذی حسابی و واحدهای مالی دستگاه های دولتی در صورت پرداخت

حقوق و مزایا بابت شغل دیگر، در صورت مطلع بودن از شغل دوم به انفصال خدمت موقت بین ۳ تا ۶ ماه محکوم خواهند گردید.

تبصره ۹- افرادی که مستقیماً از سوی مقام معظم رهبری به سمت‌هایی در دستگاه‌های مختلف منصوب می‌گردند از شمول مفاد این قانون مستثنی خواهند بود.

تبصره ۱۰- کلیه سازمانها، نهادها و ارگانهایی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند و شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مشمول این قانون می‌باشند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و ده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۷۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۴۷۳-ق مورخ ۷۳/۸/۱۴ و ۳۳۰۹-ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۳ و پیرو نامه شماره ۶۹۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۶: «طرح ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- با توجه به اصلاح به عمل آمده در تبصره ۲ ماده واحده، اشکال برطرف نشده است.
- ۲- در تبصره ۹ به استظهار این که مقصود افرادی که مستقیماً از جانب مقام معظم رهبری به سمت‌هایی منصوب می‌شوند غیر از مقاماتی هستند که معظم‌له به موجب قانون منصوب می‌فرمایند، اشکال برطرف گردید.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۰۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۷۰۷۶ مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ و ۶۹۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۶ و پیرو نامه‌های شماره ۳۴۷۳ - ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴ و ۳۳۰۹ - ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۳، طرح ممنوعیت بیش از یک شغل داشتن که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - با توجه به اصل ۱۴۱ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران هر شخص می‌تواند تنها یک شغل دولتی را عهده‌دار شود.

تبصره ۱ - سمتهای آموزشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و تحقیقاتی از این حکم مستثنی می‌باشند.

تبصره ۲ - منظور از شغل عبارت است از وظایف مستمر مربوط به پست ثابت سازمانی، یا شغل و یا پستی که به طور تمام وقت انجام می‌شود.

تبصره ۳ - شرکت و عضویت در شوراهای عالی، مجامع عمومی، هیأت‌های مدیره و شوراهای مؤسسات و شرکتهای دولتی که به عنوان نمایندگان قانونی سهام دولت و به موجب قانون و یا در ارتباط با وظایف و مسؤولیتهای پست و یا شغل سازمانی صورت می‌گیرد شغل دیگر محسوب نمی‌گردد لکن پرداخت یا دریافت حقوق بابت شرکت و یا عضویت در موارد فوق ممنوع خواهد بود.

تبصره ۴ - تصدی هر نوع شغل دیگر در مؤسساتی که تمام یا قسمتی از سرمایه آن متعلق به دولت و یا مؤسسات عمومی است و نمایندگی مجلس شورای اسلامی، وکالت دادگستری، مشاوره حقوقی و ریاست و مدیریت عامل یا عضویت در هیأت مدیره انواع شرکتهای خصوصی جز شرکتهای تعاونی ادارات و مؤسسات برای کارکنان دولت ممنوع است.

تبصره ۵- متخلف از این قانون به انفصال خدمت موقت از ۶ ماه تا یکسال محکوم می‌گردد و وجوه دریافتی از مشاغلی که در یک زمان تصدی آن را داشته است به جز حقوق و مزایای شغل اصلی وی مسترد می‌گردد. در صورت تکرار در مرتبه دوم، علاوه بر استرداد وجوه موضوع این تبصره به انفصال دائم از مشاغل محکوم می‌گردد.

تبصره ۶- آمر و صادرکننده احکام در صورت اطلاع به نصف مجازات مذکور در صدر تبصره ۶ محکوم می‌گردند.

تبصره ۷- مسئولین ذی‌حسابی و واحدهای مالی دستگاه‌های دولتی در صورت پرداخت حقوق و مزایا بابت شغل دیگر، در صورت مطلع بودن از شغل دوم به انفصال خدمت موقت بین ۳ تا ۶ ماه محکوم خواهند گردید.

تبصره ۸- افرادی که مستقیماً از سوی مقام معظم رهبری به سمت‌هایی در دستگاه‌های مختلف منصوب می‌گردند از شمول مفاد این قانون مستثنی خواهند بود.

تبصره ۹- کلیه سازمانها، نهادها و ارگانهایی که به نحوی از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند و شرکتها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مشمول این قانون می‌باشند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و نه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۳۳۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۰۹- ق مورخ ۷۳/۱۰/۱۳: «طرح ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل»^(۱) که در جلسه مورخ یازدهم دی ماه سال یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۴ شورای نگهبان مطرح و مغایر موازین شرع و قانون اساسی تشخیص داده نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۳۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۳.

مغایرت لایحه معافیت مالیاتی کلیه مؤسسات خصوصی شاغل در امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و نظایر آن و همچنین انجام خدمات در شبانه روزیها و مهدهای کودک با قانون اساسی
شماره: ۳۳۹۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۲۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۱۵۲ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ دولت در خصوص معافیت مالیاتی کلیه مؤسسات خصوصی شاغل در امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و نظایر آن و همچنین انجام خدمات در شبانه روزیها و مهدکودک که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کلیه مؤسسات خصوصی که با مجوز سازمان بهزیستی کشور امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و انجام خدمات در مراکز روزانه و شبانه روزیهای نگهداری معلولین و کودکان بی سرپرست را به عهده دارند و همچنین مهدهای کودک از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می باشند مشروط بر اینکه سازمان مذکور بر درآمد و هزینه آنها نظارت داشته و مؤسسات فوق حداقل ده درصد از مددجویان خود را بدون دریافت هرگونه دستمزد به افراد معرفی شده از طرف سازمان بهزیستی اختصاص دهد. این قانون نسبت به عملکرد متتهی به سال ۱۳۷۳ و بعد از آن جاری خواهد بود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۱۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۳۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۳۹۱- ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷: «لایحه معافیت مالیاتی کلیه مؤسسات خصوصی شاغل در امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و همچنین انجام خدمات در شبانه روزیها و مهدهای کودک» که در جلسه علنی مورخ بیست و چهارم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

افزودن جمله «این قانون نسبت به عملکرد منتهی به سال ۱۳۷۳ و بعد از آن جاری خواهد بود» به تقلیل درآمد عمومی می‌انجامد و خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۰۶۵- ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۰۱۳ مورخ ۱۳۷۳/۷/۳۰ و پیرو نامه شماره ۳۳۹۱- ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷، لایحه شماره ۶۱۵۲ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ دولت در خصوص معافیت مالیاتی کلیه مؤسسات خصوصی شاغل در امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و همچنین انجام خدمات در شبانه روزیها و مهدهای کودک که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کلیه مؤسسات خصوصی که با مجوز سازمان بهزیستی کشور امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و انجام خدمات در مراکز روزانه و شبانه روزیهای نگهداری معلولین و کودکان بی سرپرست را به عهده دارند و همچنین مهدهای کودک از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می باشند مشروط بر این که سازمان مذکور بر درآمد و هزینه آنها نظارت داشته و مؤسسات فوق حداقل ده درصد از مددجویان خود را بدون دریافت هرگونه دستمزد به افراد معرفی شده از طرف سازمان بهزیستی اختصاص دهد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۶۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۴۰۶۵ - ق مورخ ۷۴/۴/۲۰ و ۳۳۹۱ - ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ و پیرو نامه شماره ۷۰۱۳ مورخ ۱۳۷۳/۷/۳۰، لایحه معافیت مالیاتی کلیه مؤسسات خصوصی شاغل در امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به

عقب ماندگان ذهنی و همچنین انجام خدمات در شبانه‌روزیها و مهدهای کودک»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ هیجدهم تیر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۸۱ مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۱.

مغایرت لایحه الحاق بندهای ۱۸ و ۱۹ به تبصره ۵ ماده واحده
قانون دریافت عوارض خروج از کشور (مصوب ۱۳۶۴) با قانون اساسی

شماره: ۳۴۳۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۱۴۸ مورخ ۱۳۷۳/۴/۱۹ دولت در خصوص الحاق بند ۱۸ به تبصره ۵ ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴ که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - بندهای زیر به عنوان بندهای ۱۸ و ۱۹ به تبصره ۵ قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴^(۲) الحاق می شود:

۱۸ - مسافری ایرانی که قصد خروج از کشور را از طریق بنادر و مناطق مجاز محروم کشور داشته باشند.

این بنادر و مناطق بنا به پیشنهاد وزارت کشور و تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

۱۹ - مسافری ایرانی که قصد دارند از طریق بنادر حاشیه دریای خزر با کشتی های مسافری دارای پرچم دولت جمهوری اسلامی ایران از کشور خارج شوند.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهارم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) تبصره ۵ ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور: مسافران زیر از پرداخت عوارض خروج از کشور موضوع این قانون معاف می باشند.

۱ - اطفال تا سن هفت سالگی تمام.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۵۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۳۲-ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۷: «لایحه الحاق بندهای ۱۸ و ۱۹ به تبصره ۵ ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴» که در جلسه مورخ چهارم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اضافه کردن بند ۱۹ بر لایحه دولت چون باعث تقلیل درآمد می‌شود مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۵۰۳-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۰۵ مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۱ و پیرو نامه شماره ۳۴۳۲-ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۷ در خصوص لایحه الحاق بندهای ۱۸ و ۱۹ به تبصره ۵ ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴ یادآوری می‌شود که بند ۱۹ الحاقی طی لایحه جداگانه‌ای به شماره ۹۴۱۸ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۲ پس از تصویب هیأت محترم وزیران به مجلس و اصل شده که هر دو لایحه در گزارش کمیسیون و مصوبه مجلس یک جا تدوین گردیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

ضمن ارسال یک نسخه تصویر از لایحه الحاق بند ۱۹^(۱) خواهشمند است نظر آن شورای محترم را در مورد مصوبه ارسالی مجدداً اعلام فرمائید.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۱۰۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۵۰۳ - ق مورخ ۷۳/۸/۲۲ و پیرو نامه شماره ۷۰۵۰ مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۱، «لایحه الحاق بندهای ۱۸ و ۱۹ به تبصره ۵ ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴»^(۲) که در جلسه علنی مورخ چهارم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است مجدداً در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۹ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به توضیحات مذکور در نامه شماره ۳۵۰۳ - ق مورخ ۷۳/۸/۲۲ لایحه فوق مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) نامه شماره ۹۴۱۸ مورخ ۱۳۸۲/۶/۲۲ رئیس جمهور:

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

لایحه «الحاق بند (۱۹) به تبصره (۵) قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴» که بنا به پیشنهاد وزارت راه و ترابری در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۵/۲۷ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس جمهور

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۹۹ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۹.

مقایرت لایحه الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط
به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی
(مصوب ۱۳۳۴) با قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۳۴۷۲-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۴

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۷۴۴۹ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲ دولت در خصوص الحاق یک تبصره به
عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی
و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۰ مجلس
شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم
قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.
علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - متن زیر به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و
دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴^(۲) الحاق می شود و عنوان تبصره
فعلی آن به تبصره ۱ تغییر می یابد:

تبصره ۲- در مواردی که مؤسس مرکز و مؤسسه پزشکی یک نفر باشند و شخص مزبور
فوت نماید، وراثت او می توانند با ارائه گواهی تسلیم دادخواست حصر وراثت و معرفی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی: هر کس بدون داشتن
پروانه رسمی به امور پزشکی، داروسازی، دندان پزشکی، آموزشگاهی، فیزیوتراپی و مامایی اشتغال ورزد یا بدون
پروانه از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اقدام به تأسیس یکی از مؤسسات پزشکی مصرح در ماده (۱) نماید
یا پروانه خود را به دیگری واگذار یا پروانه دیگری را مورد استفاده قرار دهد بلافاصله محل کار آنها توسط وزارت
بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعطیل و به حبس تعزیری از شش ماه تا سه سال و پرداخت جریمه نقدی از پنج
میلیون تا پنجاه میلیون ریال محکوم خواهد شد و در صورت تکرار به حبس از دو تا ده سال و پرداخت جریمه از پنج
میلیون تا صد میلیون ریال یا دو برابر قیمت داروهای سکشوفه (هر کدام که بیشتر باشد) محکوم خواهد شد.

یک نفر به عنوان مسئول فنی واجد شرایط دریافت پروانه به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، درخواست صدور پروانه مسئولیت فنی نمایند.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۷۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۴۷-ق مورخ ۷۳/۸/۱۴: «لایحه الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خورده‌نی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴» که در جلسه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

هرگاه مقصود مجلس محترم این است که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حق اعمال تبصره ۴ «مذکور در بند (ج) ماده ۱۱ لایحه اصلاح بعضی از مواد قانون مربوط به مقررات پزشکی و مواد خورده‌نی و آشامیدنی مصوب ۱۳۶۷/۱/۲۳ مجلس شورای اسلامی»^(۱) را در مورد ورثه ندارد خلاف بند ۹ اصل سوم قانون اساسی^(۲) است و اگر مقصود غیر از این است رفع ابهام شود تا اعلام نظر میسر گردد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) تبصره ۴ بند ج ماده ۱۱ قانون اصلاح بعضی از مواد قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خورده‌نی و آشامیدنی (مصوب ۱۳۶۷/۱/۲۳): در صورتی که مؤسسات مذکور در این قانون و همچنین مؤسسان آنها از ضوابط و مقررات و نرخهای مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مذکور در آیین‌نامه‌های مربوط تخطی نمایند یا فاقد صلاحیتهای مربوط تشخیص داده شوند وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است موضوع را در محاکم قضایی مطرح نماید. دادگاه پس از بررسی در صورت ثبوت تخلف با رعایت شرایط و امکانات خاطی و دفعات و مراتب جرم و مراتب تأدیب پروانه تأسیس یا پروانه مؤولان فنی را موقتاً یا به طور دائم لغو می‌نماید.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۵۹۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۰۷۷ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۱ و پیرو نامه شماره ۳۴۷۴-ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴، لایحه شماره ۵۷۴۴۹ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲ دولت در خصوص الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - متن زیر به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ الحاق می شود و عنوان تبصره فعلی آن به تبصره ۱ تغییر می یابد:

تبصره ۲- در مواردی که مؤسس مرکز و مؤسسه پزشکی یک نفر باشد و شخص مزبور فوت نماید، وراث او می توانند با ارائه گواهی تسلیم دادخواست حصر وراثت و معرفی یک نفر به عنوان مسئول فنی واجد شرایط دریافت پروانه به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، درخواست صدور پروانه مسئولیت فنی نمایند.

به وراث متوفی مدت دو سال مهلت داده می شود فرد یا افرادی از بین خود یا دیگران که واجد شرایط مندرج در این قانون باشند را به عنوان مؤسس به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معرفی نمایند.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۲۷۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۵۹۴ - ق مورخ ۷۳/۹/۲۳ و ۳۴۷۴ - ق مورخ ۷۳/۸/۱۴ و پیرو نامه شماره ۷۰۷۷ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۱: «لایحه الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیستم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۲۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۸.

مقایرت طرح گذرانیدن مدت خدمت وظیفه فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی در محاکم قضایی کشور با قانون اساسی

شماره: ۳۴۷۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۴

شورای محترم نگهبان

طرح گذرانیدن مدت خدمت وظیفه فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی در دادسراها و محاکم قضایی کشور که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به موجب این قانون، فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی وابسته به دادگستری جمهوری اسلامی ایران که خدمت سربازی خود را انجام نداده اند با پیشنهاد قوه قضائیه و موافقت ستاد کل نیروهای مسلح در صورت تعهد حداقل ده سال خدمت در قوه قضائیه که دو سال اول از حقوق و مزایای وظیفه برخوردار خواهند بود و طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و پس از اقبای تعهد از انجام خدمت زیر پرچم در زمان صلح معاف می باشند.

تبصره ۱- قوه قضائیه می تواند افراد مشمول این قانون را در سمت های قضایی و اداری طبق مقررات مربوطه حسب مورد به خدمت گیرد.

تبصره ۲- وزارت دادگستری مکلف است چنانچه مشمولان این قانون از انجام خدمت مورد تعهد امتناع نمایند و یا در طی مدت تعهد به عللی از خدمت در دادگستری برکنار

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

شوند آنان را بلافاصله جهت رسیدگی به وضع مشمولیت به اداره وظیفه عمومی معرفی نماید. مخارج انجام شده برای افرادی که امتناع از خدمت نمایند توسط وزارت دادگستری اخذ و به خزانه‌داری کل واریز خواهد شد.

تبصره ۳- کلیه هزینه‌های دوره آموزش نظامی و حرفه‌ای مشمولین این قانون اعم از حقوق و مزایا، جیره غذایی، درمانی و غیره به عهده وزارت دادگستری می‌باشد و سازمان برنامه و بودجه موظف است همه ساله معادل اعتبار مورد نیاز را در ردیف جداگانه‌ای در لوایح بودجه سالیانه منظور و تأمین نماید.

تبصره ۴- در صورت استخدام مشمولان موضوع این قانون، تمام مدت ده سال خدمت و دوره آموزش نظامی آنان جزء سنوات خدمت محسوب می‌گردد.

تبصره ۵- وزارتخانه‌های دادگستری، کشور و دفاع با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح مسئول اجرای این قانون بوده و آیین‌نامه اجرایی مربوطه توسط وزارتخانه‌های مذکور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و پنج تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۷۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۷۵- ق مورخ ۷۳/۸/۱۴: «طرح گذرانیدن مدت خدمت وظیفه فارغ‌التحصیلان دانشکده علوم قضایی در محاکم قضایی کشور» که در جلسه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۲ و ۳ ماده واحده از این نظر که تکالیفی به عهده وزارت دادگستری گذاشته است که

خارج از محدوده اختیارات آن وزارت است خلاف اصل ۱۶۰ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۵۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۰۷۸ مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ و پیرو نامه شماره ۳۴۷۵-ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴، طرح گذراندن مدت خدمت و وظیفه فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی در دادسراها و محاکم قضایی کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به موجب این قانون، فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی وابسته به دادگستری جمهوری اسلامی ایران که خدمت سربازی خود را انجام نداده اند با پیشنهاد قوه قضائیه و موافقت ستاد کل نیروهای مسلح در صورت تعهد حداقل ده سال خدمت در قوه قضائیه که دو سال اول از حقوق و مزایای وظیفه برخوردار خواهند بود و طی دوره آموزش مقدماتی نظامی و پس از ایفای تعهد از انجام خدمت دوره ضرورت در زمان صلح معاف می باشند.

(۱) اصل یکصد و شصتم: وزیر دادگستری مسؤولیت کلیه مسائل مربوط به روابط قوه قضائیه با قوه مجریه و قوه مقننه را برعهده دارد و از میان کسانی که رئیس قوه قضائیه به رئیس جمهور پیشنهاد می کند انتخاب می گردد. رئیس قوه قضائیه می تواند اختیارات تام مالی و اداری و نیز اختیارات استخدامی غیرقضات را به وزیر دادگستری تفویض کند. در این صورت وزیر دادگستری دارای همان اختیارات و وظایفی خواهد بود که در قوانین برای وزرا به عنوان عالیترین مقام اجرایی پیش بینی می شود.

تبصره ۱- قوه قضائیه می‌تواند افراد مشمول این قانون را در سمت‌های قضایی و اداری طبق مقررات مربوطه حسب مورد به خدمت گیرد.

تبصره ۲- قوه قضائیه مکلف است چنانچه مشمولان این قانون از انجام خدمت مورد تعهد امتناع نمایند و یا در طی مدت تعهد به عللی از خدمت در دادگستری برکنار شوند آنان را بلافاصله جهت رسیدگی به وضع مشمولیت به اداره وظیفه عمومی معرفی نماید. مخارج انجام شده برای افرادی که امتناع از خدمت نمایند توسط قوه قضائیه اخذ و به خزانه‌داری کل واریز خواهد شد.

تبصره ۳- کلیه هزینه‌های دوره آموزش نظامی و حرفه‌ای مشمولین این قانون اعم از حقوق و مزایا، جیره غذایی، درمانی و غیره به عهده قوه قضائیه می‌باشد و سازمان برنامه و بودجه موظف است همه ساله معادل اعتبار مورد نیاز را در ردیف جداگانه‌ای در لوایح بودجه سالیانه منظور و تأمین نماید.

تبصره ۴- ...

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴۶۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۵۰- ق مورخ ۷۳/۱۱/۱۱ و پیرو نامه شماره ۷۰۷۸ مورخ ۷۳/۸/۱۸: «طرح گذرانیدن مدت خدمت وظیفه فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی در محاکم قضایی کشور»^(۱) که در جلسه مورخ ۷۳/۱۱/۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است، در جلسه شورای نگهبان مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲ بررسی و با توجه به اصلاحات به عمل آمده طرح فوق مغایر شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۵۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹.

مغایرت لایحه به کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری با شرع

شماره: ۳۴۸۰-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۴

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۷۳۱۰ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ دولت در خصوص به کارگیری سلاح توسط مأمورین انتظامی در موارد ضروری که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- مأمورین مسلح موضوع این قانون که به منظور استقرار نظم و امنیت و جلوگیری از فرار متهم یا مجرم و یا در مقام ضابط قوه قضائیه به تفتیش، تحقیق و کشف جرایم و اجرای احکام قضایی و یا سایر مأموریتهای محوله، مجاز به حمل و به کارگیری سلاح می باشند موظفند به هنگام به کارگیری سلاح در موارد ضروری کلیه ضوابط و مقررات این قانون را رعایت نمایند.

تبصره - مأمورین مسلح وزارت اطلاعات در اجرای وظایف محوله قانونی، در مورد به کارگیری سلاح مشمول این قانون می باشند.

ماده ۲- مأمورین مسلح موضوع این قانون باید شرایط زیر را داشته باشند:

- ۱- سلامت جسمانی و روانی متناسب با مأموریت محوله.
- ۲- داشتن آموزشهای لازم در راستای مأموریتهای محوله.
- ۳- تسلط کامل در به کارگیری سلاحی که در اختیار آنها گذارده می شود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۲.

- ۴- آشنایی کامل به قانون و مقررات مربوط به به کارگیری سلاح.
- ماده ۳- مأمورین انتظامی در موارد زیر حق به کارگیری سلاح را دارند:
 - ۱- برای دفاع از خود در برابر کسی که با سلاح سرد یا گرم به آنان حمله نماید.
 - ۲- برای دفاع از خود در برابر یک یا چند نفر که بدون سلاح حمله می آورند ولی اوضاع و احوال طوری باشد که بدون به کارگیری سلاح مدافعه شخصی امکان نداشته باشد.
 - ۳- در صورتی که مأمورین مذکور مشاهده کنند که یک یا چند نفر مورد حمله واقع شده و جان آنان در خطر است.
 - ۴- برای دستگیری سارق و قاطع الطريق و کسی که اقدام به ترور و یا تخریب و یا انفجار نموده و در حال فرار باشد.
 - ۵- در موردی که شخص بازداشت شده یا زندانی از بازداشتگاه یا زندان و یا در حال انتقال فرار نماید، از اقدامات دیگر برای دستگیری و یا توقیف وی استفاده کرده و ثمری نبخشیده باشد.
- تبصره - آیین نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه های کشور و دادگستری تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به اجرا گذاشته خواهد شد.
- ۶- برای حفظ اماکن انتظامی (مقر نیروهای انتظامی از قبیل مرکز فرماندهی، ستاد، پاسگاه، پایگاه، انبار سلاح یا مهمات و مرکز آموزشی).
- ۷- برای حفظ سلاحی که جهت انجام مأموریت در اختیار آنان می باشد.
- ۸- برای حفظ اماکن طبقه بندی شده به ویژه اماکن حیاتی و حساس در مقابل هرگونه هجوم و حمله جهت ترور، تخریب، آتش سوزی، غارت اسناد و اموال، گروگانگیری و اشغال.
- ۹- برای جلوگیری و مقابله با اشخاصی که از مرزهای غیرمجاز قصد ورود و یا خروج را داشته و به اخطار مأمورین مرزبانی توجه نمی نمایند.
- ۱۰- برای حفظ تأسیسات، تجهیزات و اماکن نظامی و انتظامی و امنیتی.
- تبصره ۱- در موارد فوق در صورت اقتضای شرایط، اخطار قبلی الزامی است.
- تبصره ۲- نیروهای مسلح در مواردی که در چهارچوب بندهای مذکور مأموریت داشته باشند، مجاز به استفاده از سلاح می باشند.

ماده ۴- مأمورین انتظامی برای اعاده نظم و کنترل راهپیمایی‌های غیرقانونی، فرونشاندن شورش و بلوا و ناآرامی‌هایی که بدون به کارگیری سلاح مهار آنها امکان‌پذیر نباشد، حق به کارگیری سلاح را به دستور فرمانده عملیات، در صورت تحقق شرایط زیر دارند:

الف- قبلاً از وسایل دیگری مطابق مقررات استفاده شده و مؤثر واقع نشده باشد.
ب- قبل از به کارگیری سلاح با اخلاط‌گران و شورشیان نسبت به به کارگیری سلاح اتمام حجت شده باشد.

تبصره ۱- تشخیص ناآرامیهای موضوع ماده ۴ حسب مورد برعهده رئیس شورای تأمین استان و شهرستان و در غیاب هر یک برعهده معاون آنان خواهد بود و در صورتی که فرماندار معاون سیاسی نداشته باشد این مسئولیت را به یکی از اعضای شورای تأمین محول خواهد نمود.

تبصره ۲- در مواردی که برای اعاده نظم و امنیت موضوع این ماده نیروی نظامی طبق مقررات قانونی مأموریت پیدا نمایند از لحاظ مقررات به کارگیری سلاح مشمول این ماده می‌باشند.

تبصره ۳- آیین‌نامه اجرایی ماده فوق توسط وزارتخانه‌های کشور و دادگستری و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به اجرا گذاشته خواهد شد.
ماده ۵- مأمورین نظامی و انتظامی برای اعاده نظم و امنیت در راهپیماییهای غیرقانونی مسلحانه و ناآرامیها و شورشهای مسلحانه مجازند از سلاح استفاده نمایند. مأمورین مذکور موظفند به دستور فرمانده عملیات و بدون تعلل نسبت به برقراری نظم و امنیت، خلع سلاح و جمع‌آوری مهمات و دستگیری افراد و معرفی آنان به مراجع قضایی اقدام نمایند.

ماده ۶- تیراندازی به سوی وسایل نقلیه به منظور متوقف ساختن آنها توسط مأمورین موضوع این قانون در موارد زیر مجاز است:

الف- در صورتی که وسیله نقلیه بنا به قرائن و دلایل معتبر و یا اطلاعات موثق مسروقه یا حامل افراد متواری یا اموال مسروقه یا کالای قاچاق یا مواد مخدر و یا به طور غیرمجاز حامل سلاح و مهمات باشد.

ب- در صورتی که از وسیله نقلیه برای تهاجم عمدی به مأمورین و یا مردم استفاده شده باشد.

تبصره ۱- مأمورین مذکور موظفند که در ایستگاه‌های ایست و بازرسی وسایل هشداردهنده به اندازه لازم (اعم از موانع، تابلو، چراغ گردان) تعبیه نمایند.

تبصره ۲- مأمورین مذکور در صورتی می‌توانند به وسایل نقلیه تیراندازی نمایند که علاوه بر انجام امور تبصره ۱ با صدای رسا و بلند به راننده وسیله نقلیه ایست داده و راننده به اخطار ایست توجهی ننموده باشد.

ماده ۷- مأمورین موضوع این قانون هنگام به کارگیری سلاح باید حتی المقدور پا را هدف قرار بدهند و مراقبت نمایند که اقدام آنان منجر به فوت نشود و به اشخاص ثالث که دخیل در ماجرا نمی‌باشند آسیب نرسد.

تبصره - مواظبت و مراقبت از حال مجروحین برعهده مأمورین انتظامی است و باید در اولین فرصت آنان را به مراکز درمانی برسانند.

ماده ۸- رؤسا و فرماندهان مربوط مکلفند قبل از اعزام مأمورین حدود اختیارات و مسؤولیتهای آنان را گوشزد نمایند.

ماده ۹- مأمورینی که آموزش کافی در مورد سلاحی که در اختیار آنان گذارده شده است ندیده‌اند باید مراتب را به فرمانده خود اطلاع دهند و در صورتی که مأموریتی به این قیل افراد محول شود فرمانده مسؤول عواقب ناشی از آن خواهد بود مشروط بر این که مأمور در حدود دستور فرمانده اقدام کرده باشد.

ماده ۱۰- سلاحی که در اختیار مأمورین موضوع این قانون قرار داده می‌شود باید متناسب با موضوع مأموریت و وظیفه آنان باشد.

ماده ۱۱- نیروهای نظامی و امنیتی در مواردی که طبق قانون و مأموریت‌های محوله با نیروی انتظامی همکاری می‌کنند طبق ضوابط این قانون از سلاح استفاده خواهند نمود. تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارتخانه‌های کشور، اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۲- مأمورینی که با رعایت مقررات این قانون مبادرت به به کارگیری سلاح نمایند از این جهت هیچگونه مسؤولیت جزایی یا مدنی نخواهد داشت.

ماده ۱۳- در صورتی که مأمورین با رعایت مقررات این قانون سلاح به کارگیرند و در نتیجه طبق آرای محاکم صالحه شخص یا اشخاص بیگناهی مقتول و یا مجروح شده یا

خسارت مالی بر آنان وارد گردیده باشد، پرداخت دیه و جبران خسارت بر عهده سازمان مربوط خواهد بود و دولت مکلف است همه ساله بودجه‌ای را به این منظور اختصاص داده و حسب مورد در اختیار نیروهای مسلح قرار دهد.

تبصره - مفاد این ماده در مورد کسانی هم که قبل از تصویب این قانون مرتکب اعمال مذکور شده‌اند جاری است.

ماده ۱۴- نیروهای مسلح می‌توانند در مواردی که مقتضی بدانند علاوه بر جبران خسارت وارده در قبال صدمات جانی و ضرر و زیان مالی که مأمورین مسلح در جهت انجام وظیفه طبق این قانون متحمل شده‌اند، مطابق مقررات به مأموران مذکور کمک مالی نمایند.

ماده ۱۵- نحوه تأمین و پرداخت وجوه مذکور در مواد ۱۳ و ۱۴ به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارتخانه‌های کشور، اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶- هرگاه مأمور برخلاف مقررات این قانون اقدام به به کارگیری سلاح نماید حسب مورد به مجازات عمل ارتكابی وفق قوانین تحت پیگرد قرار می‌گیرد.

ماده ۱۷- از تاریخ تصویب و ابلاغ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر ملغی می‌گردد. لایحه فوق مشتمل بر هفده ماده و دوازده تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۱۶۶

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۸۰- ق مورخ ۷۳/۸/۱: «لایحه به کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری» که در جلسه مورخ دهم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد

شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اطلاق تجویز به کارگیری سلاح در موارد مذکور^(۱) خلاف شرع شناخته شد:

۱- قید انحصار چاره.

۲- رعایت مراتب، مانند تیره هوایی، کمر به پایین و در آخرین مرحله کمر به بالا باید ذکر شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۳۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۲۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۱۶۶ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲ و پیرو نامه شماره ۳۴۸۰-ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴، لایحه شماره ۷۳۱۰ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ دولت در خصوص به کارگیری سلاح توسط مأمورین انتظامی در موارد ضروری که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- مأمورین مسلح موضوع این قانون که به منظور استقرار نظم و امنیت و جلوگیری از فرار متهم یا مجرم و یا در مقام ضابط قوه قضائیه به تفتیش، تحقیق و کشف جرایم و اجرای احکام قضایی و یا سایر مأموریت‌های محوله، مجاز به حمل و به کارگیری سلاح

(۱) مقصود «در موارد ذیل» بوده است که به اشتباه «در موارد مذکور» آمده است.

می باشند موظفند به هنگام به کارگیری سلاح در موارد ضروری کلیه ضوابط و مقررات این قانون را رعایت نمایند.

تبصره - مأمورین مسلح وزارت اطلاعات در اجرای وظایف محوله قانونی، در مورد به کارگیری سلاح مشمول این قانون می باشند.

ماده ۲- مأمورین مسلح موضوع این قانون باید شرایط زیر را داشته باشند:

۱- سلامت جسمانی و روانی متناسب با مأموریت محوله.

۲- داشتن آموزشهای لازم در راستای مأموریتهای محوله.

۳- تسلط کامل در به کارگیری سلاحی که در اختیار آنها گذارده می شود.

۴- آشنایی کامل به قانون و مقررات مربوط به به کارگیری سلاح.

ماده ۳- مأمورین انتظامی در موارد زیر حق به کارگیری سلاح را دارند:

۱- برای دفاع از خود در برابر کسی که با سلاح سرد یا گرم به آنان حمله نماید.

۲- برای دفاع از خود در برابر یک یا چند نفر که بدون سلاح حمله می آورند ولی اوضاع و احوال طوری باشد که بدون به کارگیری سلاح مدافعه شخصی امکان نداشته باشد.

۳- در صورتی که مأمورین مذکور مشاهده کنند که یک یا چند نفر مورد حمله واقع شده و جان آنان در خطر است.

۴- برای دستگیری سارق و قاطع الطريق و کسی که اقدام به ترور و یا تخریب و یا انفجار نموده و در حال فرار باشد.

۵- در موردی که شخص بازداشت شده یا زندانی از بازداشتگاه یا زندان و یا در حال انتقال فرار نماید، از اقدامات دیگر برای دستگیری و یا توقیف وی استفاده کرده و ثمری نبخشیده باشد.

تبصره - آیین نامه اجرایی این بند توسط وزارتخانه های کشور و دادگستری تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به اجرا گذاشته خواهد شد.

۶- برای حفظ اماکن انتظامی (مقر نیروهای انتظامی از قبیل مرکز فرماندهی، ستاد، پاسگاه، پایگاه، انبار سلاح یا مهمات و مرکز آموزشی).

۷- برای حفظ سلاحی که جهت انجام مأموریت در اختیار آنان می باشد.

۸- برای حفظ اماکن طبقه بندی شده به ویژه اماکن حیاتی و حساس در مقابل هرگونه هجوم و حمله جهت ترور، تخریب، آتش سوزی، غارت اسناد و اموال، گروگانگیری و اشغال.

۹- برای جلوگیری و مقابله با اشخاصی که از مرزهای غیرمجاز قصد ورود و یا خروج را داشته و به اخطار مأمورین مرزبانی توجه نمی نمایند.

۱۰- برای حفظ تأسیسات، تجهیزات و اماکن نظامی و انتظامی و امنیتی.

تبصره ۱- در موارد فوق در صورت اقتضای شرایط، اخطار قبلی الزامی است.

تبصره ۲- نیروهای مسلح در مواردی که در چهارچوب بندهای مذکور مأموریت داشته باشند، مجاز به استفاده از سلاح می باشند.

تبصره ۳- مأمورین مسلح در کلیه موارد مندرج در این قانون در صورتی مجازند از سلاح استفاده نمایند که اولاً چاره‌ای جز به کارگیری سلاح نداشته باشند، ثانیاً در صورت امکان مراتب:

الف - تیر هوایی

ب - تیراندازی کمر به پایین

ج - تیراندازی کمر به بالا

را رعایت نمایند.

ماده ۴- مأمورین انتظامی برای اعاده نظم و کنترل راهپیمایی‌های غیرقانونی، فرونشاندن شورش و بلوا و ناآرامی‌هایی که بدون به کارگیری سلاح مهار آنها امکان‌پذیر نباشد، حق به کارگیری سلاح را به دستور فرمانده عملیات، در صورت تحقق شرایط زیر دارند:

الف - قبلاً از وسایل دیگری مطابق مقررات استفاده شده و مؤثر واقع نشده باشد.

ب - قبل از به کارگیری سلاح با اخلاص‌گران و شورشیان نسبت به به کارگیری سلاح اتمام حجت شده باشد.

تبصره ۱- تشخیص ناآرامی‌های موضوع ماده ۴ حسب مورد برعهده رئیس شورای تأمین استان و شهرستان و در غیاب هر یک برعهده معاون آنان خواهد بود و در صورتی که فرماندار معاون سیاسی نداشته باشد این مسئولیت را به یکی از اعضای شورای تأمین محول خواهد نمود.

تبصره ۲- در مواردی که برای اعاده نظم و امنیت موضوع این ماده نیروی نظامی طبق مقررات قانونی مأموریت پیدا نمایند از لحاظ مقررات به کارگیری سلاح مشمول این ماده می باشند.

تبصره ۳- آیین‌نامه اجرایی ماده فوق توسط وزارتخانه‌های کشور و دادگستری و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده ۵- مأمورین نظامی و انتظامی برای اعاده نظم و امنیت در راهپیماییهای غیرقانونی مسلحانه و ناآرامیها و شورشهای مسلحانه مجازند از سلاح استفاده نمایند. مأمورین مذکور موظفند به دستور فرمانده عملیات و بدون تعلل نسبت به برقراری نظم و امنیت، خلع سلاح و جمع‌آوری مهمات و دستگیری افراد و معرفی آنان به مراجع قضایی اقدام نمایند.

ماده ۶- تیراندازی به سوی وسایل نقلیه به منظور متوقف ساختن آنها توسط مأمورین موضوع این قانون در موارد زیر مجاز است:

الف - در صورتی که وسیله نقلیه بنابه قرائن و دلایل معتبر و یا اطلاعات موثق مسروقه یا حامل افراد متواری یا اموال مسروقه یا کالای قاچاق یا مواد مخدر و یا به طور غیرمجاز حامل سلاح و مهمات باشد.

ب - در صورتی که از وسیله نقلیه برای تهاجم عمدی به مأمورین و یا مردم استفاده شده باشد.

تبصره ۱- مأمورین مذکور موظفند که در ایستگاه‌های ایست و بازرسی وسایل هشداردهنده به اندازه لازم (اعم از موانع، تابلو، چراغ‌گردان) تعبیه نمایند.

تبصره ۲- مأمورین مذکور در صورتی می‌توانند به وسایل نقلیه تیراندازی نمایند که علاوه بر انجام امور تبصره ۱ با صدای رسا و بلند به راننده وسیله نقلیه ایست داده و راننده به اخطار ایست توجهی ننموده باشد.

ماده ۷- مأمورین موضوع این قانون هنگام به کارگیری سلاح باید حتی‌المقدور پا را هدف قرار بدهند و مراقبت نمایند که اقدام آنان منجر به فوت نشود و به اشخاص ثالث که دخیل در ماجرا نمی‌باشند آسیب نرسد.

تبصره - مواظبت و مراقبت از حال مجروحین برعهده مأمورین انتظامی است و باید در اولین فرصت آنان را به مراکز درمانی برسانند.

ماده ۸- رؤسا و فرماندهان مربوط مکلفند قبل از اعزام مأمورین حدود اختیارات و مسؤولیتهای آنان را گوشزد نمایند.

ماده ۹- مأمورینی که آموزش کافی در مورد سلاحی که در اختیار آنان گذارده شده است ندیده‌اند باید مراتب را به فرمانده خود اطلاع دهند و در صورتی که مأموریتی به این قیل افراد محول شود فرمانده مسؤول عواقب ناشی از آن خواهد بود مشروط بر این که مأمور در حدود دستور فرمانده اقدام کرده باشد.

ماده ۱۰- سلاحی که در اختیار مأمورین موضوع این قانون قرار داده می‌شود باید متناسب با موضوع مأموریت و وظیفه آنان باشد.

ماده ۱۱- نیروهای نظامی و امنیتی در مواردی که طبق قانون و مأموریت‌های محوله با نیروی انتظامی همکاری می‌کنند طبق ضوابط این قانون از سلاح استفاده نمود. تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارتخانه‌های کشور، اطلاعات و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۲- مأمورینی که با رعایت مقررات این قانون مبادرت به به‌کارگیری سلاح نمایند از این جهت هیچگونه مسئولیت جزایی یا مدنی نخواهند داشت.

ماده ۱۳- در صورتی که مأمورین با رعایت مقررات این قانون سلاح به‌کارگیرند و در نتیجه طبق آرای محاکم صالحه شخص یا اشخاص بیگناهی مقتول و یا مجروح شده یا خسارت مالی بر آنان وارد گردیده باشد، پرداخت دیه و جبران خسارت برعهده سازمان مربوط خواهد بود و دولت مکلف است همه ساله بودجه‌ای را به این منظور اختصاص داده و حسب مورد در اختیار نیروهای مسلح قرار دهد.

تبصره - مفاد این ماده در مورد کسانی هم که قبل از تصویب این قانون مرتکب اعمال مذکور شده‌اند جاری است.

ماده ۱۴- نیروهای مسلح می‌توانند در مواردی که مقتضی بدانند علاوه بر جبران خسارت وارده در قبال صدمات جانی و ضرر و زیان مالی که مأمورین مسلح در جهت انجام وظیفه طبق این قانون متحمل شده‌اند، مطابق مقررات به مأموران مذکور کمک مالی نمایند.

ماده ۱۵- نحوه تأمین و پرداخت وجوه مذکور در مواد ۱۳ و ۱۴ به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارتخانه‌های کشور، اطلاعات، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه با هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۶- هرگاه مأمور برخلاف مقررات این قانون اقدام به به‌کارگیری سلاح نماید حسب مورد به مجازات عمل ارتكابی وفق قوانین تحت پیگرد قرار می‌گیرد.

ماده ۱۷- از تاریخ تصویب و ابلاغ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر ملغی می‌گردد.

لایحه فوق مشتمل بر هفده ماده و سیزده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هجدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴۱۱

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۲۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۸۰-ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴ و نامه شماره ۳۶۳۴-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و پیرو نامه ۷۱۶۶ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲: «لایحه به کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۸ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۴۶ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۷.

مفایرت طرح اصلاح ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی

شماره: ۳۴۷۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۴

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی^(۱) که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۷/۶ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۸ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۷۴ - هرگاه هنگام بحث درباره لوایح و طرحها، رئیس جمهور و معاونان وی، وزیران و معاونان آنها همچنین مخبرین کمیسیون های مربوطه و رئیس دیوان محاسبات لازم بدانند می توانند در موضوع بحث با رعایت مواد مطروحه برای مدت معین طبق آیین نامه اظهار نظر نمایند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی: هرگاه هنگام بحث درباره لوایح و طرح ها، رئیس جمهور و معاونان او، وزیران و معاونان آنها هم چنین مخبرین کمیسیون های مربوطه لازم بدانند در موضوع مورد بحث با رعایت مواد طرح شده صحبت کنند، برای مدت تعیین شده در آیین نامه به آنها اجازه داده خواهد شد.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۸۰

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۷۷- ق مورخ ۷۳/۸/۱۴: «طرح اصلاح ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی» که در جلسه مورخ هشتم آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورای بدین شرح اعلام می گردد:

اضافه شدن رئیس دیوان محاسبات مغایر اصل ۷۰ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۱۰- ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۰۸۰ مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۸ و پیرو نامه شماره ۳۴۷۷- ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۴، طرح اصلاح ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

متن طرح

ماده واحده - ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۷۴- هرگاه هنگام بحث درباره لوایح و طرحها، رئیس جمهور و معاونان وی، وزیران و معاونان آنها همچنین مخبرین کمیسیونهای مربوطه لازم بدانند می توانند در موضوع بحث با رعایت مواد مطروحه برای مدت معین طبق آیین نامه اظهار نظر نمایند.

تبصره - رئیس جلسه علنی مجلس در موارد لازم می تواند به رئیس یا دادستان دیوان محاسبات جهت اظهار نظر در طرحها و لوایح مربوطه اجازه دهد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۳۳۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۱۰ - ق مورخ ۷۳/۱۰/۱۳: «طرح اصلاح ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی»^(۱) که در جلسه مورخ یازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه تصویب به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۴ شورای نگهبان مطرح شد و مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۴۸۳-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۵۱۹۹۶ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۱۹ دولت در خصوص مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که بنا به تصمیم مجلس شورای اسلامی در جلسه روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۳ تصویب آن طبق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی^(۱) به کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور تفویض شده بود تا پس از تصویب و پیشنهاد مدت اجرای آزمایشی تقدیم مجلس شورای اسلامی گردد، در جلسه روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۲ با اصلاحاتی به تصویب کمیسیون مذکور رسید و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۸ با ۵ سال مدت آزمایشی آن موافقت گردید که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۳)

ماده ۱- در این قانون عبارات اختصاری زیر جایگزین عناوین کامل آن می گردد.
الف - «فرماندهی کل قوا» به جای «فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ب - «نیروهای مسلح» به جای «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ج - «ستاد کل» به جای «ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۳.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۳) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی در تک: روزنامه رسمی شماره ۱۶۷۴۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۰.

- د- «نیروی انتظامی» به جای «نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».
- ه- «ارتش» به جای ارتش جمهوری اسلامی ایران.
- و- «سپاه» به جای «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران».
- ز- «سازمان عقیدتی سیاسی» به جای «سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».
- ح- «سازمان حفاظت اطلاعات» به جای «سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».
- ط- «سازمان تأمین خدمات درمانی» به جای «سازمان تأمین خدمات درمانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».
- ماده ۲- نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران عبارتند از:
- ارتش، سپاه و نیروی انتظامی.
- ماده ۳- ...
- ماده ۳۳- مراکز و دوره‌های طولی آموزشی پرسنل کادر ثابت نیروی انتظامی به شرح ذیل می‌باشد:
- الف- مراکز آموزش:
- ۱- مراکز آموزش عمومی برای پرسنل وظیفه.
 - ۲- آموزشگاه انتظامی.
 - ۳- دانشکده علوم پایه انتظامی.
 - ۴- دانشکده علوم و فنون انتظامی.
 - ۵- دانشکده فرماندهی و ستاد.
- ب- دوره‌های آموزشی:
- ۱- دوره آموزشگاه انتظامی.
 - ۲- دوره تخصصی.
 - ۳- دوره سرپرستی.
 - ۴- دوره کاردانی دانشکده علوم پایه انتظامی.
 - ۵- دوره کارشناسی دانشکده علوم پایه انتظامی.
 - ۶- دوره مقدماتی رسته‌ای.
 - ۷- دوره عالی رسته‌ای.

۸- دوره آموزش انتظامی.

۹- دوره آموزش کارمندی.

۱۰- دوره فرماندهی و ستاد.

۱۱- دوره علوم استراتژیک.

ماده ۳۴- نیروی انتظامی می تواند در صورت نیاز علاوه بر آموزشهای مذکور در ماده ۳۳ این قانون دوره های عرضی آموزشی را برای پرسنل تشکیل دهد.

ماده ۳۵- ...

ماده ۳۹- دانشکده علوم پایه انتظامی:

نیروی انتظامی متناسب با نیاز خود اقدام به تشکیل دانشکده های علوم پایه انتظامی می نماید. آموزش در این دانشکده در دو دوره به شرح زیر می باشد:

دوره کاردانی - این دوره حداقل شامل سه ترم تحصیلی می باشد و برای آموزش به کسانی که با مدرک پایان دوره متوسطه از طریق مسابقه ورودی استخدام می شوند تشکیل می گردد.

دوره کارشناسی - این دوره حداقل شامل هفت ترم تحصیلی برای آموزش به کسانی که با مدرک پایان دوره متوسطه از طریق مسابقه ورودی استخدام می شوند تشکیل می گردد. تبصره ۱- نیروی انتظامی می تواند عنداللزوم آموزشهای رسته ای را در قالب گرایش در برنامه آموزش دوره کارشناسی طراحی نماید.

تبصره ۲- فارغ التحصیلان دوره کاردانی دانشکده علوم پایه انتظامی در طول درجه ستوان سومی در صورت ضرورت و فوریت و دارندگان مدرک کاردانی مورد نیاز از دانشگاه ها و مؤسسات عالی غیرنظامی و غیرانتظامی می توانند با داشتن حداقل ۲۴ سال سن در مسابقه ورودی دوره کارشناسی شرکت نمایند، و در صورت موفقیت کلیه واحدهای درسی طی شده فارغ التحصیلان دوره کاردانی دانشکده علوم پایه انتظامی و آن تعداد از واحدهای درسی دارندگان مدرک کاردانی از دانشگاه ها و مؤسسات عالی غیرنظامی و غیرانتظامی که در راستای آموزشهای دوره کارشناسی دانشکده علوم پایه انتظامی می باشد، محاسبه و لحاظ خواهد شد.

تبصره ۳- پرسنلی که براساس مدرک پایین تر از دیپلم استخدام شده و مدرک پایان دوره متوسطه ارائه می نمایند در درجات گروه بان یکمی و استوار دومی و نیز کارمندی که دارای مدرک پایان دوره متوسطه بوده و حداقل ۲۵ سال سن داشته باشند می توانند در مسابقه ورودی دوره کاردانی شرکت نمایند. نیروی انتظامی می تواند حداکثر تا ۲۰

درصد از تعداد مورد نیاز را به پرسنل شاغل خود اختصاص دهد.

تبصره ۴- اساسنامه مربوط و مواد آموزشی باید طوری تنظیم گردد که با طی دوره‌های آموزشی بعدی، فارغ التحصیلان دوره کاردانی از عهده مشاغل ستوان سومی تا سرهنگی برآمده و فارغ التحصیلان دوره کارشناسی آمادگی انجام وظیفه در مشاغل کلیه درجات از ستوان دومی به بالا را داشته باشند.

تبصره ۵- نیروی انتظامی می‌تواند آموزشهای مورد نیاز هوایی و دریایی خود را به شرح زیر انجام دهد:

الف - به صورت تخصصی، دوره کاردانی دانشکده علوم پایه انتظامی.

ب - به عنوان یکی از گرایشهای دوره کارشناسی دانشکده علوم پایه انتظامی.

تبصره ۶- پذیرفته شدگان در دوره کارشناسی بدون استفاده از درجه انتظامی به تحصیل ادامه خواهند داد.

تبصره ۷- نیروی انتظامی می‌تواند با رعایت انطباق محتوای برنامه‌های تفصیلی آموزشی با وظایف محوله و ماده ۴۸ این قانون و با رعایت ضوابط و مقررات وزارتین فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در تأسیس دانشکده‌ها و تصویب رشته‌ها و رعایت مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی به فارغ التحصیلان دوره کاردانی دانشکده، مدرک کاردانی و به فارغ التحصیلان دوره کارشناسی مدرک کارشناسی اعطا نماید.

ماده ۴۰- دوره مقدماتی رسته‌ای:

دوره مقدماتی رسته‌ای برحسب نیاز، به منظور آموزش مقدماتی برای رسته‌های مورد احتیاج به فارغ التحصیلان دوره کاردانی و قبل از اعزام به یگانها به مدت حداقل ۶ ماه در دانشکده علوم انتظامی تشکیل می‌گردد.

ماده ۴۱- ...

ماده ۵۹- فارغ التحصیلان آموزشگاه انتظامی به درجه گروهبان دومی نائل و حداقل مدت توقف آنان در تمامی درجات تا درجه ستوان سومی چهار سال و از آن به بعد ۵ سال خواهد بود.

تبصره ۱- پرسنلی که مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه داشته باشند پس از ارائه مدرک مزبور مدت توقف در درجات ستوان سومی به بعد برای آنان حداقل چهار سال خواهد بود.

تبصره ۲- پرسنل انتظامی مشمول این ماده در صورتی که موفق به اخذ مدرک تحصیلی بالاتر گردند به ازای هر سال تحصیلی تا مدرک دیپلم (پایان دوره دبیرستان) از ۶ ماه

ارشدیت برخوردار خواهند شد.

ماده ۶۰-...

ماده ۶۵- پرسنل پیمانی پس از طی دوره آموزشی لازم به درجات یا رتبه‌های زیر نائل می‌گردند:

الف - دارندگان مدرک پایان دوره ابتدایی به درجه گروه‌بانی سومی یا رتبه ۲.

ب - دارندگان مدرک پایان دوره راهنمایی به درجه گروه‌بانی دومی یا رتبه ۵.

ج - دارندگان مدرک پایان دوره متوسطه به درجه گروه‌بانی یکمی یا رتبه ۷.

د - دارندگان مدرک کاردانی به درجه ستوان سومی یا رتبه ۱۰.

ه - دارندگان مدرک کارشناسی به درجه ستوان دومی یا رتبه ۱۱.

و - دارندگان مدرک بالاتر در ازای هر سال تحصیلی بالاتر از کارشناسی از دو سال ارشدیت نسبت به دارندگان مدرک کارشناسی و در ازای هر چهار سال ارشدیت از یک درجه یا رتبه بالاتر برخوردار می‌گردند.

رعایت مفاد تبصره بندج ماده ۶۳ در مورد اینگونه پرسنل الزامی خواهد بود.

تبصره ۱- رتبه کارمندان پیمانی موضوع تبصره ۱ ماده ۲۱ معادل رتبه‌های مذکور در ماده ۶۹ این قانون می‌باشد و ارشدیت مدرک تحصیلی مذکور در تبصره ۱ ماده مذکور در محاسبه رتبه خدمتی و حقوقی این قبیل پرسنل رعایت نخواهد شد.

تبصره ۲- هرگاه کارمند پیمانی به استخدام رسمی درآید ارشدیت مدرک تحصیلی موضوع تبصره یک ماده ۶۹ این قانون محاسبه و به وی اعطا می‌گردد.

تبصره ۳- حداقل مدت توقف پرسنل پیمانی در درجه یا رتبه مذکور در این ماده چهار سال بوده و نیل به درجه یا رتبه بالاتر تابع ضوابط ترفیعات پرسنل کادر ثابت خواهد بود.

تبصره ۴- پرسنل پیمانی که برابر مقررات این قانون در کادر ثابت استخدام می‌شوند چنانچه آموزشهای مورد نیاز کادر ثابت را طی نکرده باشند می‌بایست آن را طی نموده و چنانچه درجه آنان پس از آموزشهای مزبور برابر درجات پیمانی آنان باشد، مدت خدمت پیمانی در آن درجه جزء سابقه ترفیع منظور خواهد شد.

ماده ۶۶- پرسنل وظیفه براساس نیاز نیروی انتظامی و وجود محل سازمانی پس از طی دوره آموزشی لازم به درجات زیر نائل می‌آیند:

الف - پرسنل وظیفه‌ای که فاقد مدرک پایان دوره متوسطه باشند به یکی از درجات

سربازی و گروه‌بان سومی.

ب - دارندگان مدرک پایان دوره متوسطه به درجات گروه‌بان دومی و گروه‌بان یکمی.

ج - دارندگان مدرک کاردانی به درجات استوار یکمی و ستوان سومی.

د - دارندگان مدرک کارشناسی به درجه ستوان دومی.

ه - دارندگان مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر درجه ستوانیکمی.

تبصره - پرسنل وظیفه در صورت نداشتن صلاحیت‌های لازم جهت تیل به درجات مصرحه فوق و یا عدم نیاز سازمان به درجات مناسب پایین‌تر تا درجه سربازی نائل خواهند شد.

ماده ۶۷- اولین رتبه خدمتی وضعیت ترفیعاتی کارمندان موضوع ماده ۱۹ این قانون پس از استخدام و طی دوره آموزش مربوطه، حسب مورد به قرار ذیل است:

الف - کارمندانی که با مدرک تحصیلی پایین‌تر از پایان دوره ابتدایی استخدام شده‌اند به رتبه خدمتی یک و با مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدایی (قدیم و جدید) به رتبه خدمتی ۳ و با مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی (دوره اول متوسطه) به رتبه خدمتی ۵ نائل می‌شوند و حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌ها تا رتبه خدمتی ۱۰، چهارسال و از آن به بعد ۵ سال خواهد بود.

ب - کارمندانی که با مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه استخدام می‌شوند به رتبه خدمتی ۹ نائل و حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌های بعدی چهارسال بوده و نهایتاً به رتبه خدمتی ۱۵ خواهند رسید.

ج - رتبه خدمتی کارمندان فارغ‌التحصیل مؤسسات آموزش عالی و دانشگاه‌ها به قرار زیر خواهد بود:

۱- دارندگان مدرک کاردانی به رتبه خدمتی ۱۰ نائل، حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌های بعدی چهارسال و نهایتاً به رتبه خدمتی ۱۶ خواهند رسید.

۲- دارندگان مدرک کارشناسی به رتبه خدمتی ۱۱ نائل، حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌های بعدی تا رتبه ۱۷ چهار سال خواهد بود.

۳- دارندگان مدرک بالاتر، در ازای هر سال تحصیلی بالاتر از کارشناسی یا معادل آن، از دو سال ارشدیت نسبت به دارندگان مدرک کاردانی و کارشناسی و در ازای هر چهار سال ارشدیت، از یک رتبه بالاتر برخوردار می‌گردند. حداقل مدت توقف این کارمندان

در تمامی رتبه‌های بعدی تا رتبه ۱۷ چهار سال خواهد بود.

تبصره ۱- رتبه خدمتی نهایی کارمندان با مدرک پایان دوره ابتدایی و پایین‌تر ۱۰ و رتبه خدمتی نهایی کارمندان با مدرک پایان دوره راهنمایی ۱۲ می‌باشد.

تبصره ۲- مدت توقف پرسنلی که مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه ارائه نمایند از تاریخ ارائه مدرک، در تمامی رتبه‌ها چهار سال و نهایتاً به رتبه خدمتی ۱۵ نائل خواهند شد. تبصره ۳- مشمولین موضوع بند ب این ماده پس از طی حداقل مدت توقف در درجه نهایی، چنانچه شایستگی و کارایی لازم جهت نایل به رتبه خدمتی بالاتر را داشته باشند، در ازای هر چهار سال یک واحد به رتبه حقوقی آنان اضافه می‌شود.

تبصره ۴- نایل به رتبه خدمتی ۱۴ برای پرسنل موضوع بندهای ب و ج این ماده، موکول به طی آموزشهای عمومی دوره عالی رسته‌ای خواهد بود.

تبصره ۵- سالهای قابل احتساب موضوع بند ج این ماده، برابر حداقل زمان تعیین شده توسط وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در هر یک از مقاطع تحصیلی می‌باشد.

تبصره ۶- اعطای رتبه‌های خدمتی ۱۸، ۱۹ و ۲۰ به کارمندانی که به رتبه خدمتی ۱۷ نائل شده و دانشکده فرماندهی و ستاد را طی نموده یا مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر مورد نیاز و قابل قبول نیروی انتظامی را داشته باشند، حسب نیاز، موکول به پیشنهاد فرمانده نیروی انتظامی با هماهنگی وزیر کشور و تصویب فرماندهی کل قوا خواهد بود.

۶۸-...

ماده ۱۲۰- استعفای پرسنل در صورت تقاضای شخصی و تصویب مقامات مذکور در ماده ۷۲ این قانون حسب مورد تابع یکی از بندهای زیر می‌باشد:

الف- محصلین در مدت طی دوره آموزشی بدو خدمت در نیروی انتظامی یا به هزینه آن یا بلافاصله پس از پایان آموزش با پرداخت دو برابر هزینه‌های تحصیلی مستعفی می‌گردند.

ب- پرسنلی که علاوه بر سنوات آموزشی، مدتی خدمت نموده‌اند به میزان یک دوم مدت مزبور از پرداخت هزینه موضوع بند الف معاف خواهند شد.

در مورد آخرین دوره آموزشی، سنوات خدمتی پس از آن ملاک محاسبه خواهد بود.

ج- پرسنلی که نیروی انتظامی برای تحصیل آنان هزینه‌ای پرداخت نکرده است پس از خدمت به میزان مدت حداقلی که برای تقاضای استعفا در قرارداد استخدامی تعیین

گردیده مستعفی می‌گردند.

تبصره - در محاسبه مبلغی که برای تحصیل پرسنل صرف شده است کمک هزینه تحصیلی، حقوق و مزایای پرداختی به آنان در مدت تحصیل، هزینه‌های جاری تحصیلی در مراکز آموزشی، وجوهی که بابت شهریه با مؤسسه‌های آموزشی پرداخت شده است، فوق‌العاده مأموریت آموزشی در داخل یا خارج از کشور و هزینه نوشت‌افزار و تهیه مدارک تحصیلی، خوراک و پوشاک منظور می‌گردد.

ماده ۱۲۱-...

ماده ۱۲۷- حقوق ماهانه پرسنل از مجموع عوامل ذیل تشکیل می‌گردد:

الف - حداقل حقوق مبلغ معینی است که به عنوان کمترین میزان حقوق دریافتی در سطح پرسنل مشمول این قانون پرداخت می‌گردد.

ب - حق کارایی - مبلغی است برابر با حاصل ضرب رتبه حقوقی به توان دو در واحد حق کارایی.

تبصره - اولین رتبه حقوقی پرسنل اعداد مشخصی است که به موجب ماده ۱۳۰ این قانون برای هر یک از مقاطع تحصیلی تعیین شده است و رتبه حقوقی پرسنل برابر است با مجموع اولین رتبه حقوقی و تعداد درجات یا رتبه‌های دریافتی پس از اولین درجه یا رتبه.

ج - حقوق پایه - مبلغی است معادل ۳ یا ۴ یا ۵ درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارایی و حقوق پایه سالهای قبل که براساس ارزشیابی پرسنل پس از هر یک سال خدمت به پرسنل تعلق می‌گیرد و به حقوق آنان اضافه می‌شود.

ماده ۱۲۸- میزان عوامل مذکور در ماده فوق به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - حداقل حقوق ۴۸۰ واحد

ب - واحد حق کارایی ۲ و برای پرسنل دارای مدرک تحصیلی لیسانس یا معادل آن و بالاتر عدد ۲/۵.

ج - پرسنل نیروی انتظامی در قبال هر سال خدمت قابل قبول خود تا پایان سال ۱۳۶۹ از حقوق پایه میزان ۳٪ مجموع حداقل حقوق و حق کارایی مربوط به آخرین درجه یا رتبه برخوردار می‌گردند.

تبصره ۱- ضریب ریالی واحدهای تعیین شده در این ماده همواره معادل ضریب ریالی

حقوق مشمولین قانون ارتش می‌باشد.

تبصره ۲- تعیین همطرازی مقامات نیروی انتظامی با مقامات مندرج در تبصره ۲ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت^(۱) و برخورداری آنان از امتیازات متعلقه به استناد ماده مذکور براساس دستورالعملی خواهد بود که نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

تبصره ۳- مقامات مذکور در تبصره ۲ پس از پایان دوران تصدی به ترتیب در بالاترین گروه‌های جدول مربوط تخصیص می‌یابند و حقوق هر یک از آنان براساس عدد مبنای گروه مربوطه تعیین و افزایش سنواتی نیز براساس آن محاسبه خواهد شد.

تبصره ۴- مقامات مذکور در صورت اشتغال در هر یک از دستگاه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و مؤسسات و شرکتهایی که شمول حکم بر آنها مستلزم ذکر نام است از افزایش سنواتی براساس عدد مبنای گروه مربوطه برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۲۹- با توجه به سختی و کیفیت خاص خدمت در نیروی انتظامی و به منظور حفظ قدرت جذب نیروی انسانی حداقل و حداکثر حقوق مشمولین این قانون از حداقل و حداکثر حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری ۲۰٪ اضافه خواهد بود و در کلیه مواردی که نظام پرداخت یا اعداد حقوقی مشمولین قانون ارتش تغییر نماید عوامل مندرج در این قانون به همان نسبت و به طور همزمان تغییر خواهد نمود در صورت اصلاح گروه یا گروه‌های ورودی مشمولین قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت توسط هیأت دولت واحد حق کارآیی موضوع بند ب ماده ۱۲۸ با رعایت مفاد این ماده توسط هیأت دولت برای همان مقطع یا مقاطع مشابه نیروی انتظامی افزایش می‌یابد.

ماده ۱۳۰- اولین رتبه حقوقی پرسنل با توجه به مدارک تحصیلی قابل قبول و مورد نیاز نیروی انتظامی به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف- پایین‌تر از پایان دوره ابتدایی «۱»

ب- پایان دوره ابتدایی (جدید و قدیم) «۳»

ج- پایان دوره راهنمایی یا سیکل اول متوسطه سابق «۶»

د- پایان دوره متوسطه «۹»

ه- پایان دوره‌های کاردانی و آموزشگاه‌های افسری و همافری سابق و دوره اول

دانشکده‌های علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی همپراز «۱۱» و -پایان دوره‌های کارشناسی و دانشکده‌های افسری و خلبانی سابق و دوره دوم دانشکده علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی همپراز «۱۳» ز -پایان دوره‌های کارشناسی ارشد و همچنین دکترای رشته‌های درمانی به جز پزشکی عمومی «۱۵»

ح -دکترای پزشکی عمومی و دکترای سایر رشته‌های علوم «۱۶» تبصره ۱-اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی چهارم و پنجم متوسطه نظام سابق که مدرکشان اساس استخدام بوده به ترتیب «۷» و «۸» تعیین می‌گردد. تبصره ۲-به اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی دکترای کلیه رشته‌ها که دوره‌های تخصصی و یا فوق تخصصی قابل قبول و مورد نیاز نیروی انتظامی را طی نموده باشند حسب مورد ۳ و ۴ واحد اضافه می‌گردد. تبصره ۳-در مواردی که طول دوره‌های مذکور در تبصره ۲ و بندهای (ز -ح -ه) به موجب مدارک مورد تأیید یکی از وزارتین فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بیش از سنوات مورد محاسبه در بندهای مزبور باشد به ازای هر سال تحصیل بالاتر یک واحد به اولین رتبه حقوقی آنان افزوده می‌گردد. تبصره ۴-اولین رتبه حقوقی پرسنلی که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷^(۱) در اثر رشادت و به فرمان فرماندهی کل قوا یا در اجرای حضور در جبهه بر طبق ماده ۳۳ قانون سابق ارتش^(۲) از طریق درجه موقت ستوان سومی^(۳) به درجات بالاتر نائل گردیده‌اند و مدرک تحصیلی آنان پایین‌تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد ۱۱ تعیین می‌گردد.

۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۴۴۱ مورخ ۱۳۶۶/۸/۲۱.

۲) ماده ۳۳ قانون ترفیعات ارتش (مصوب ۱۳۱۴/۱۲/۷): محصلین فنی و مهندسی و معلمین علوم عالی و اطباء و بیطاران و دواسازان و محصلین آموزشگاه‌های عالی هواپیمایی و مکانیک و الکتریسته خارجه و امثال آن که به موجب مدارک رسمی دارای تحصیلات دوره کامل متوسطه بوده و برای تحصیل به خارجه اعزام می‌گردند در صورتی که منطبقاً دروس آموزشگاه‌های مزبور را پیروی نموده باشند (به جز سنوات تجدیدی که محسوب نمی‌شود) بعد از چهار سال از تاریخ شروع به تحصیل به رتبه ستوان دومی بدون حقوق نایل و از خرج تحصیل و فوق‌العاده مأسوریت طبق مقررات استفاده نموده پس از خاتمه تحصیلات آنها از تاریخ مراجعت به ایران رتبه آنها تثبیت و حقوق رتبه خود را دریافت خواهند نمود.

۳) ظاهراً عبارت صحیح، «ستوان دومی» می‌باشد.

تبصره ۵- مدارک تحصیلی که حسب مورد به موجب ارزیابی وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معادل یکی از مقاطع مذکور در این ماده شناخته شوند دارای ارزش برابر خواهد بود.

تبصره ۶- پرسنلی که به علت داشتن مدرک هنری یا ورزشی و یا تخصصی به موجب مقررات استخدامی سابق نیروهای مسلح و یا مقررات سازمان اموری اداری و استخدامی کشور از نظر استخدامی معادل هر یک از مقاطع تحصیلی فوق‌الذکر طبقه‌بندی شده یا بشوند در محاسبه حقوق آنان اولین رتبه حقوقی همان مدرک تحصیلی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۷- مدارک تحصیلی پایان دوره متوسطه و مقاطع پایین‌تر استخدامی همین قانون در هر وضعیت خدمتی مورد نیاز و قابل قبول تلقی گردیده و چنانچه اولین رتبه حقوقی این مدارک از اولین رتبه حقوقی قبلی بیشتر باشد، در مورد مدرک پایان دوره متوسطه براساس این ماده و در سایر موارد رتبه حقوقی بالاتر ملاک محاسبه قرار خواهد گرفت. ماده ۱۳۱- اولین رتبه حقوقی کارمندان موضوع بند ب ماده ۱۹ این قانون برابر است با رتبه خدمتی موضوع ماده ۶۹ همین قانون.

ماده ۱۳۲- به محصلینی که قبل از نيل به درجه یا رتبه در بدو استخدام دوره‌های آموزشی را طی می‌نمایند ماهانه مبلغی به میزان یک دوم حقوق حاصله از عوامل مذکور در مواد ۱۲۷ و ۱۲۸ و براساس رتبه حقوقی مدرک تحصیلی اساس استخدام و سنوات قابل قبول آموزشی آنان تعیین و پرداخت می‌گردد.

تبصره - به محصلینی که در رشته‌های پروازی، دریانوردی، تکاوری و هوابرد آموزش می‌بینند طبق ضوابط مذکور در آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴۵ این قانون حسب مورد مبالغی تا ۵۰ درصد مزایای شغلی که در آن کارآموزی می‌نمایند به عنوان مزایای ویژه آموزشی در طول مدت آموزش عملی پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۳۳- با پرسنل مشروحه زیر چنانچه با دارا بودن شایستگی و کارایی لازم امکان اعطای درجه یا رتبه بالاتر به آنان وجود نداشته باشد با رعایت حداکثر تعداد ارتقای مندرج در ماده ۱۳۶ این قانون در ازای هر چهار سال یک واحد حق ارتقا به حقوق آنان اضافه می‌شود.

الف - آن گروه از پرسنل انتظامی که قبل از تصویب این قانون استخدام شده‌اند و به علت نداشتن مدرک تحصیلی دوم متوسطه سابق و یا پایان دوره راهنمایی، درجه نهایی آنان

مستوان سومی می باشد برای سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال در درجه مستوان سومی. ب- پرسنل استخدام شده قبل از تصویب این قانون که به علت داشتن مدرک تحصیلی قابل قبول و مورد نیاز بالاتر و یا آموزشهای بدو استخدام بیشتر، با درجه یا رتبه بالاتر از پرسنل مشابه خود آغاز به خدمت نموده اند در ارتباط با سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال پس از نیل به درجه یا رتبه نهایی مربوط.

ج- پرسنلی که پس از سی سال خدمت در اجرای امریه فرماندهی کل قوا و یا تبصره یک ماده ۱۰۶ و یا ماده ۱۰۷ این قانون حداقل به مدت یک سال مشغول خدمت بوده و یا می باشند برای سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال در آخرین درجه یا رتبه.

د- پرسنل مذکور در بند ج ماده ۶۳ این قانون پس از ۴ سال توقف در درجه سرتیپ دومی.

ه- پرسنل تطبیق شده با دستورالعمل تعیین جایگاه خدمتی پاسداران کمیته انقلاب اسلامی مصوب مقام معظم رهبری پس از رسیدن به درجات و رتبه های نهایی.

تبصره ۱- آن گروه از پرسنل انتظامی تطبیق شده با قانون ارتش به استثناء پرسنل مذکور در این ماده در صورتی که با داشتن شایستگی و کارایی لازم و داشتن چهار سال قدمت خدمت در درجه ستوانیکمی امکان اعطای درجه سروانی به آنان وجود نداشته باشد، در خاتمه بیست و نهمین سال خدمت از ارتقای حقوقی نیل به درجه مزبور برخوردار می گردند.

تبصره ۲- فارغ التحصیلان آموزشگاه های افسری و همافری سابق و دوره کاردانی و دوره اول دانشکده علوم نظامی و انتظامی به استثنای پرسنل مذکور در این ماده و پرسنلی که در طول خدمت تغییر وضعیت یا تغییر مدرک تحصیلی داده اند، در صورتی که با داشتن شایستگی و کارایی لازم و نداشتن عقب افتادگیهای ناشی از تنبیهات مؤثر در ترفیع امکان اعطای هفتمین ارتقای حقوقی به آنان وجود نداشته باشد در خاتمه بیست و نهمین سال خدمت از ارتقای حقوقی هفتم برخوردار می گردند.

تبصره ۳- کلیه پرسنل مشمول این ماده و تبصره های فوق در صورتی که به هر علت به ارتقای درجه یا رتبه بعدی نائل گردند از همان تاریخ به همان میزان به جای ارتقای حقوقی فوق از ارتقای حقوقی مربوط به درجه یا رتبه جدید برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۳۴-....

ماده ۱۴۱- کمک هزینه عائله‌مندی تحت تکفل پرسنل شاغل، بازنشسته، جانباز و معلول مشمول این قانون طبق ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی^(۱) تعیین و پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- عائله تحت تکفل پرسنل مجرد مشمول این قانون از مزایای بند ۱ ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت بهره‌مند خواهند شد.

تبصره ۲- پرسنل نسوان مشمول این قانون که دارای همسر از کارافتاده باشند که تحت تکفل آنان هستند، از کمک هزینه عائله‌مندی موضوع ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی برخوردار می‌گردند.

تبصره ۳- کسانی که از خانه‌های سازمانی استفاده نمایند از کمک هزینه عائله‌مندی برخوردار نخواهند شد.

تبصره ۴- پرسنلی که از خانه‌های سازمانی یگانهای مرزی و نقاط صعب‌المعیشه استفاده می‌نمایند مشمول مفاد تبصره ۲ این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۵- فهرست یگانهای مرزی و نقاط صعب‌المعیشه توسط نیروی انتظامی تهیه و از طریق وزارت کشور به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

ماده ۱۴۲- ...

ماده ۱۴۴- حقوق پرسنل وظیفه و دوران خدمت ضرورت برابر است با حاصلضرب ضریب ریالی مذکور در تبصره ۱ ماده ۱۲۸ این قانون در اعداد حقوقی درجه مربوط به

(۱) ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰): کمک هزینه عائله‌مندی و اولاد مستخدمین مشمول قانون استخدام کشوری و این قانون به شرح زیر قابل پرداخت است:

۱- به مستخدمین مرد شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر مشمول این قانون که دارای همسر دائم می‌باشند ماهیانه معادل پنجاه درصد (۵۰٪) حداقل حقوق مبنای جدول موضوع ماده ۱ این قانون به عنوان کمک هزینه عائله‌مندی.

۲- به هر یک از مستخدمین مرد شاغل و بازنشسته و وظیفه و مستمری‌بگیر مشمول این قانون که دارای فرزند تا سن ۲۰ سال هستند به ازای هر فرزند (حداکثر تا سه فرزند) ماهیانه معادل ده درصد (۱۰٪) حداقل حقوق مبنای جدول موضوع ماده ۱ این قانون به عنوان کمک هزینه اولاد.

فرزندان مستخدمین متوفی مشمول این قانون که کمتر از ۲۰ سال سن دارند مشمول کمک مزبور خواهند بود. حداکثر سن برای اولادی که از مزایای این ماده استفاده می‌کنند به شرط ادامه تحصیل و ارائه گواهی مربوط ۲۵ سال تمام برای اولاد ذکور و زمان ازدواج برای اولاد اناث خواهد بود.

تبصره - مستخدمین زن شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر مشمول این قانون که دارای همسر نبوده و خود به تنهایی متکفل مخارج فرزندان می‌باشند از مزایای کمک هزینه عائله‌مندی موضوع بند (۱) این ماده بهره‌مند می‌شوند.

شرح جدول زیر:

ردیف	درجه	عدد حقوقی
۱-	سرباز	۶۵
۲-	سرباز دوم	۶۷
۳-	سرباز یکم	۷۰
۴-	سرجوخه	۷۵
۵-	گروهبان سوم	۹۰
۶-	گروهبان دوم	۲۰۰
۷-	گروهبان یکم	۲۱۰
۸-	استوار یکم	۲۳۰
۹-	ستوان سوم	۲۵۰
۱۰-	ستوان دوم	۳۰۰
۱۱-	ستوان یکم	۳۹۰
۱۲-	ستوان یکم پزشک	۴۵۰

تبصره ۱- حقوق پرسنل وظیفه در طول دوره آموزش قبل از نیل به درجه با اعداد حقوقی زیر محاسبه می‌گردد.

الف - پرسنل وظیفه ردیفهای ۱ تا ۴ عدد حقوقی	۶۵
ب - پرسنل وظیفه ردیفهای ۵ و ۸ عدد حقوقی	۷۰
ج - پرسنل وظیفه ردیفهای ۹ و ۱۰ عدد حقوقی	۷۵
د - پرسنل وظیفه ردیفهای ۱۱ و ۱۲ عدد حقوقی	۹۰

تبصره ۲- میزان حقوق وظیفه پرسنل مذکور و مستمری بگیران آنان براساس آخرین مدرک تحصیلی در مقاطع و مواد مربوط در فصل هشتم این قانون محاسبه می‌گردد.

بخش دوم - مزایای شغل

ماده ۱۴۵- به پرسنل نیروی انتظامی ماهانه مبلغی با در نظر گرفتن نوع و شرایط شغل از قبیل کیفیت، سختی خطرات، میزان مسؤلیت، فرسودگی ناشی از شغل، میزان ارتباط با مردم و مهارت لازم در مشاغل تخصصی به عنوان مزایای شغل پرداخت می‌گردد. مزایای شغل فقط به شغل تعلق گرفته و هیچگونه ربطی به درجه یا رتبه ندارد و پرسنلی حق استفاده از آن را دارند که عملاً در شغل واگذار شده انجام وظیفه نمایند.

تبصره ۱- میزان فوق العاده شغل پرسنل شاغل در نیروی انتظامی نباید از (۵۰٪) پنجاه درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی شاغل کمتر و از (۱۵۰٪) صد و پنجاه درصد آن بیشتر باشد و فوق العاده شغل پرسنل شاغل در مشاغل فرماندهی، مدیریت و سرپرستی و همچنین فوق العاده شغل پرسنل متصدی مشاغل تحقیقی و تخصصی و یا آموزشی هر کدام تا (۲۵٪) بیست و پنج درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی پرسنل قابل افزایش است.

تبصره ۲- حقوق و فوق العاده شغل دارندگان مدارک تحصیلی دکتری و فوق لیسانس و مدارک همپراز از لحاظ استخدامی که در مراکز یا واحدهای آموزشی، مطالعاتی و تحقیقاتی اشتغال به کار دارند نباید از (۸۰٪) هشتاد درصد مجموع حقوق و فوق العاده شغل کارکنان مشابه مشمول قانون اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کمتر باشد.

ماده ۱۴۶-...

ماده ۱۵۷- پاداش، هزینه سفر، فوق العاده مأموریت در داخل و خارج کشور و فوق العاده‌های انتقال، محل خدمت، بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی به میزان مشمولین قانون استخدام کشوری به پرسنل پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱- آیین‌نامه پرداخت فوق العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی هماهنگ با آیین‌نامه مربوط در مورد مشمولین قانون ارتش باید به نحوی تهیه گردد که مبالغ پرداختی بابت موارد مذکور جز در صورت تجدیدنظر در مورد مشمولین قانون استخدام کشوری معادل کارکنان همپراز پرسنل در قانون استخدام کشوری باشد.

تبصره ۲- وزارت کشور با هماهنگی ستاد کل آیین‌نامه فوق العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی را به گونه‌ای که فوق العاده شاغلین پاسگاه‌ها و پاسگاه‌های کوهستانی و مرزی سردسیر و گرمسیر از فوق العاده شاغلین مراکز شهرستانها و بخشها و شهرهای مذکور بیشتر باشد تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رساند.

ماده ۱۵۸- جز در زمینه نگهداری و مواردی که پرسنل از فوق العاده مأموریت استفاده می‌نمایند، در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام نیروی انتظامی ادامه کار پرسنل در غیر ساعات خدمت ضرورت پیدا کند با در نظر گرفتن افزایش بازده کار به تناسب

افزایش ساعات خدمت به پرسنل مربوطه اضافه کار پرداخت می‌گردد. میزان اضافه کار طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - نیروی انتظامی نیز مشمول ماده ۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت^(۱) می‌باشد. ماده ۱۵۹ - به پرسنل مجردی که متأهل می‌شوند مبلغی برابر حاصلضرب ضریب ریالی در عدد دو هزار (۲۰۰۰) تحت عنوان هزینه ازدواج برای یک بار در طول خدمت پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۰ - ...

ماده ۱۶۳ - به پرسنل بازنشسته ماهانه مبلغی معادل افزایش حقوق آنان در طول خدمت به اضافه حاصلضرب سنوات خدمت در یک سی‌ام حقوق بدو خدمت آنان به عنوان حقوق بازنشستگی پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱ - حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری کسانی که قبل از تاریخ ۱۳۶۶/۷/۷ خدمت آنان پایان پذیرفته براساس مقررات قانون ارتش و مشمولین قانون حقوق و مزایای ارتش تعیین می‌گردد.

تبصره ۲ - چنانچه رتبه حقوقی پرسنل بازنشسته در طول خدمت در اثر ارائه مدرک تحصیلی بالاتر ارتقا یافته باشد حقوق بدو خدمت پرسنل به تناسب سنواتی که با هر مدرک تحصیلی خدمت کرده‌اند محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳ - از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث (جمع پرداختی به وراث) معادل ۱۱۰٪ حداکثر عدد مبنا و حداقل آن معادل ۱۲۵٪ حداقل عدد مبنای جدول موضوع ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت^(۲) تعیین می‌گردد.

تبصره ۴ - حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه موضوع این ماده شامل مستخدمینی است که از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ به بعد بازنشسته، از کارافتاده و یا فوت می‌شوند.

(۱) ماده ۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰): به دولت اجازه داده می‌شود در اجرای نظام هماهنگ پرداخت به منظور تطبیق وضع کارکنان دستگاه‌های مشمول مقررات خاص و جذب و نگهداری نیروهای مناسب برای مشاغل تخصصی و مدیریت در مواردی که در این قانون پیش‌بینی نشده است فوق‌العاده‌های خاصی وضع نماید.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۴۹۰.

تبصره ۵- از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ به حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و مستمری وراث قانونی مستخدمین متوفی که تا قبل از تاریخ مزبور بازنشسته و یا وظیفه یا مستمری بگیر شده‌اند به میزان (۲۰٪) حقوق قبلی آنان (اسفند ماه ۱۳۷۰) اضافه می‌گردد.

تبصره ۶- اولین رتبه حقوقی پرسنل بازنشسته که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی به درجات ستوان سومی و بالاتر نائل گردیده‌اند و مدرک تحصیلی آنان پایین‌تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد (۱۱) یازده تعیین می‌گردد و مابه‌التفاوت آن از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ قابل محاسبه می‌باشد.

ماده ۱۶۴-....

ماده ۱۶۶- حقوق شهدا، جانبازان از کارافتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی براساس قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی^(۱) تعیین و افزایش حقوق پایه با ضریب ۵٪ تا رسیدن به شرایط عمومی بازنشستگی (سی سال خدمت) محاسبه و پس از خاتمه سی سال مطابق قوانین و مقررات مربوط حقوق مستمری تعیین و به عائله تحت تکفل آنان پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۷- میزان حقوق وظیفه، جانبازان موضوع بندهای «ب» و «ج» ماده ۱۰۴ این قانون چنانچه در شمول قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی قرار نگیرند به شرح زیر تعیین می‌گردد:
الف - در مورد کادر ثابت و پیمانی حقوقی معادل مجموع حقوق یک درجه یا رتبه بالاتر و آخرین مزایا.

ب - در مورد محصلین، حقوقی معادل حقوق درجه یا رتبه‌ای که بعد از پایان دوره آموزشی به آن نائل می‌شدند با قدستی معادل سابقه تحصیل.

ج - در مورد پرسنل وظیفه حقوقی معادل حقوق پرسنل کادر ثابت یک درجه بالاتر.
تبصره - حقوق مستمری بگیران جانبازان پس از فوت عبارتست از آخرین حقوق وظیفه آنان.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۶۲ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۹.

ماده ۱۶۸- میزان حقوق وظیفه و حقوق مستمری بگیران پرسنلی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده ۱۱۷ در هر یک از موارد پیش‌بینی شده در ماده ۱۱۵ این قانون در حین انجام وظیفه یا به سبب آن معلول یا فوت شوند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف- در مورد کادر ثابت و پیمانی آخرین حقوق و مزایا.

ب- در مورد محصلین نه دهم حقوق درجه یا رتبه‌ای که بعد از پایان دوره آموزشی به آن نائل می‌شدند با قدمتی معادل سابقه تحصیل.

ج- در مورد پرسنل وظیفه حقوقی معادل حقوق پرسنل هم‌تراز کادر ثابت.

تبصره- حقوق مستمری بگیران معلولین این ماده در صورتی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده ۱۱۷ این قانون فوت ناشی از معلولیت باشد معادل آخرین حقوق وظیفه و در صورتی که ناشی از معلولیت نباشد نه دهم آخرین حقوق وظیفه خواهد بود.

ماده ۱۶۹-....

ماده ۱۷۹- به وراثت کلیه پرسنل اعم از شاغل، بازنشسته، جانباز، معلول یا وظیفه‌بگیر که شهید یا فوت شوند مبلغی معادل حاصلضرب ۱۲۰۰ واحد حقوقی در ضریب ریالی جهت هزینه کفن و دفن، همسان با سایر نیروهای مسلح پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸۰- به پرسنلی که خدمت آنان پایان می‌پذیرد و به مستمری بگیران پرسنلی که شهید یا فوت می‌شوند به میزان مدتی که از سال ۱۳۵۸ به بعد در طول خدمت از مرخصی استحقاقی استفاده نکرده باشند حداکثر معادل ۴ ماه و در صورتی که سازمان با مرخصی آنان موافقت نکرده باشد معادل تمام مدت مرخصی استفاده نشده براساس آخرین حقوق و مزایا از محل اعتبارات نیروی انتظامی پرداخت می‌گردد.

تبصره- به کسانی که بازخرید، مستعفی و یا اخراج می‌گردند علاوه بر وجود مذکور، کسور بیمه و بازنشستگی که از حقوق آنان کسر شده است از محل صندوق بازنشستگی و بیمه نیز پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸۱-....

ماده ۱۹۰- نیروی انتظامی موظف است خدمات فرهنگی و تفریحی لازم را به خانواده اینثارگران و پرسنل نیروی انتظامی و عائله تحت تکفل آنان ارائه نماید.

فصل دهم- مواد تکمیلی

ماده ۱۹۱- غیر از مواردی که در این قانون برای تهیه آیین‌نامه‌های اجرایی مرجع خاصی مشخص شده است نیروی انتظامی می‌تواند در موارد دیگری که ضروری تشخیص

می‌دهد نیز دستورالعملها و روشهای اجرایی مربوط را تهیه و پس از تأیید وزیرکشور به موقع اجرا بگذارد.

ماده ۱۹۲-...

لایحه فوق مشتمل بر دوست و یک ماده و یکصد و هفتاد و پنج تبصره طبق اصل هشتاد و پنج قانون اساسی در جلسه روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۲ کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور تصویب و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه با پنج سال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۱۵۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۴۸۳- ق مورخ ۷۳/۸/۱۷ و پیرو نامه شماره ۷۰۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۵:^(۱) «لایحه مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران» که در جلسه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه با پنج سال مدت اجرای آزمایشی آن توسط مجلس شورای اسلامی موافقت گردیده است در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۲ ماده ۵۹- تبصره ۲ ماده ۶۵- ماده ۶۷- بند الف ماده ۶۷- بند ب ماده ۱۲۰- بند ج ماده ۱۲۷- بندهای الف- ب و ج ماده ۱۲۸- تبصره ۳ و ۴ ماده ۱۲۸- قسمت ذیل ماده ۱۲۹- تبصره ۴ ماده ۱۳۰- ماده ۱۳۲ چون مبتنی بر ماده ۱۲۸ است- اضافه شدن امریه در بند ج ماده ۱۳۳- عبارت «دوره اول» در تبصره ۲ ماده ۱۳۳ با توجه به ماده ۳۳ و ۳۹ باید حذف شود- ماده ۱۴۱ و تبصره‌های ۱، ۲ و ۴ آن- کلیه ردیفهای ماده ۱۴۴ و تبصره ۱ آن- تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۱۴۵- ذیل تبصره ۲ ماده ۱۵۷- تبصره ماده ۱۵۸- ماده ۱۵۹- تبصره‌های ۳، ۴، ۵ و ۶ ماده ۱۶۳- الزام دولت در ضریب افزایش ۵٪ در ماده ۱۶۶- تبصره

(۱) تقاضای استمهال براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (هین مجموعه، صفحه ۲).

ماده ۱۶۸ - ماده ۱۷۹ - ماده ۱۹۰ - موارد فوق چون به افزایش هزینه عمومی می انجامد مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۱۶۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۵/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۱۵۷ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱ و پرونامه شماره ۳۴۸۳ - ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۷ در خصوص لایحه مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، با توجه به اینکه دولت لایحه استخدامی جدید نیروی انتظامی را تحت شماره ۱۵۹۷ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۶ به مجلس تقدیم نموده و لایحه مذکور با مصوبه نهایی انطباق کامل دارد.

لذا مصوبه سابق که عیناً به تصویب کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور رسیده همراه با یک نسخه تصویر لایحه یاد شده در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- در این قانون عبارات اختصاری زیر جایگزین عناوین کامل آن می گردد.

الف - «فرماندهی کل قوا» به جای «فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ب - «نیروهای مسلح» به جای «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ج - «ستاد کل» به جای «ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

د - «نیروی انتظامی» به جای «نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ه - «ارتش» به جای «ارتش جمهوری اسلامی ایران».

و - «سپاه» به جای «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران».

ز - «سازمان عقیدتی سیاسی» به جای «سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ح - «سازمان حفاظت اطلاعات» به جای «سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ط - «سازمان تأمین خدمات درمانی» به جای «سازمان تأمین خدمات درمانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ماده ۲ - نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران عبارتند از:

ارتش، سپاه و نیروی انتظامی.

ماده ۳ - ...

ماده ۵۹ - فارغ التحصیلان آموزشگاه انتظامی به درجه گروه‌بان دومی نائل و حداقل مدت توقف آنان در تمامی درجات تا درجه ستوان سومی چهار سال و از آن به بعد ۵ سال خواهد بود.

تبصره ۱ - پرسنلی که مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه داشته باشند پس از ارائه مدرک مزبور مدت توقف در درجات ستوان سومی به بعد برای آنان حداقل چهار سال خواهد بود.

تبصره ۲ - پرسنل انتظامی مشمول این ماده در صورتی که موفق به اخذ مدرک تحصیلی بالاتر گردند به ازای هر سال تحصیلی تا مدرک دیپلم (پایان دوره دبیرستان) از ۶ ماه ارشدیت برخوردار خواهند شد.

ماده ۶۰ - ...

ماده ۶۵ - پرسنل پیمانی پس از طی دوره آموزشی لازم به درجات یا رتبه‌های زیر نائل می‌گردند:

الف - دارندگان مدرک پایان دوره ابتدایی به درجه گروه‌بان سومی یا رتبه ۲.

ب - دارندگان مدرک پایان دوره راهنمایی به درجه گروه‌بان دومی یا رتبه ۵.

ج - دارندگان مدرک پایان دوره متوسطه به درجه گروه‌بان یکمی یا رتبه ۷.

د- دارندگان مدرک کاردانی به درجه ستوان سومی یا رتبه ۱۰.
 ه- دارندگان مدرک کارشناسی به درجه ستوان دومی یا رتبه ۱۱.
 و- دارندگان مدرک بالاتر در ازای هر سال تحصیلی بالاتر از کارشناسی از دو سال ارشدیت نسبت به دارندگان مدرک کارشناسی و در ازای هر چهار سال ارشدیت از یک درجه یا رتبه بالاتر برخوردار می‌گردند.

رعایت مفاد تبصره بند ج ماده ۶۳ در مورد اینگونه پرسنل الزامی خواهد بود.
 تبصره ۱- رتبه کارمندان پیمانی موضوع تبصره ۱ ماده ۲۱ معادل رتبه‌های مذکور در ماده ۶۹ این قانون می‌باشد و ارشدیت مدرک تحصیلی مذکور در تبصره ۱ ماده مذکور در محاسبه رتبه خدمتی و حقوقی این قبیل پرسنل رعایت نخواهد شد.
 تبصره ۲- هرگاه کارمند پیمانی به استخدام رسمی درآید ارشدیت مدرک تحصیلی موضوع تبصره یک ماده ۶۹ این قانون محاسبه و به وی اعطا می‌گردد.
 تبصره ۳- حداقل مدت توقف پرسنل پیمانی در درجه یا رتبه مذکور در این ماده چهار سال بوده و نیل به درجه یا رتبه بالاتر تابع ضوابط ترفیعات پرسنل کادر ثابت خواهد بود.

تبصره ۴- پرسنل پیمانی که برابر مقررات این قانون در کادر ثابت استخدام می‌شوند چنانچه آموزشهای مورد نیاز کادر ثابت را طی نکرده باشند می‌بایست آن را طی نموده و چنانچه درجه آنان پس از آموزشهای مزبور برابر درجات پیمانی آنان باشد، مدت خدمت پیمانی در آن درجه جزء سابقه ترفیع منظور خواهد شد.
 ماده ۶۶-...

ماده ۶۷- اولین رتبه خدمتی و وضعیت ترفیعاتی کارمندان موضوع ماده ۱۹ این قانون پس از استخدام و طی دوره آموزش مربوطه، حسب مورد به قرار ذیل است:
 الف- کارمندانی که با مدرک تحصیلی پایین‌تر از پایان دوره ابتدایی استخدام شده‌اند به رتبه خدمتی یک و با مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدایی (قدیم و جدید) به رتبه خدمتی ۳ و با مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی (دوره اول متوسطه) به رتبه خدمتی ۵ نائل می‌شوند و حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌ها تا رتبه خدمتی ۱۰، چهار سال و از آن به بعد ۵ سال خواهد بود.

ب- ...

۶۸-...

ماده ۱۲۰- استعفای پرسنل در صورت تقاضای شخصی و تصویب مقامات مذکور در ماده ۷۲ این قانون حسب مورد تابع یکی از بندهای زیر می باشد:

الف - محصلین در مدت طی دوره آموزشی بدو خدمت در نیروی انتظامی یا به هزینه آن یا بلافاصله پس از پایان آموزش با پرداخت دو برابر هزینه های تحصیلی مستعفی می گردند.

ب - پرسنلی که علاوه بر سنوات آموزشی، مدتی خدمت نموده اند به میزان یک دوم مدت مزبور از پرداخت هزینه موضوع بند الف معاف خواهند شد.

در مورد آخرین دوره آموزشی، سنوات خدمتی پس از آن ملاک محاسبه خواهد بود.

ج - ...

ماده ۱۲۱- ...

ماده ۱۲۷- حقوق ماهانه پرسنل از مجموع عوامل ذیل تشکیل می گردد:

الف - حداقل حقوق مبلغ معینی است که به عنوان کمترین میزان حقوق دریافتی در سطح پرسنل مشمول این قانون پرداخت می گردد.

ب - حق کارآیی - مبلغی است برابر با حاصلضرب رتبه حقوقی به توان دو در واحد حق کارآیی.

تبصره - اولین رتبه حقوقی پرسنل اعداد مشخصی است که به موجب ماده ۱۳۰ این قانون برای هر یک از مقاطع تحصیلی تعیین شده است و رتبه حقوقی پرسنل برابر است با مجموع اولین رتبه حقوقی و تعداد درجات یا رتبه های دریافتی پس از اولین درجه یا رتبه.

ج - حقوق پایه - مبلغی است معادل ۳ یا ۴ یا ۵ درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی و حقوق پایه سالهای قبل که براساس ارزشیابی پرسنل پس از هر یک سال خدمت به پرسنل تعلق می گیرد و به حقوق آنان اضافه می شود.

ماده ۱۲۸- میزان عوامل مذکور در ماده فوق به شرح زیر تعیین می گردد:

الف - حداقل حقوق ۴۸۰ واحد

ب - واحد حق کارآیی ۲ و برای پرسنل دارای مدرک تحصیلی لیسانس یا معادل آن و بالاتر عدد ۲/۵.

ج- پرسنل نیروی انتظامی در قبال هر سال خدمت قابل قبول خود تا پایان سال ۱۳۶۹ از حقوق پایه میزان ۳٪ مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی مربوط به آخرین درجه یا رتبه برخوردار می‌گردند.

تبصره ۱- ضریب ریالی واحدهای تعیین شده در این ماده همواره معادل ضریب ریالی حقوق مشمولین قانون ارتش می‌باشد.

تبصره ۲- تعیین همطرازی مقامات نیروی انتظامی با مقامات مندرج در تبصره ۲ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت^(۱) و برخورداری آنان از امتیازات متعلقه به استناد ماده مذکور براساس دستورالعملی خواهد بود که نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

تبصره ۳- مقامات مذکور در تبصره ۲ پس از پایان دوران تصدی به ترتیب در بالاترین گروه‌های جدول مربوط تخصیص می‌یابند و حقوق هر یک از آنان براساس عدد مبنای گروه مربوطه تعیین و افزایش سنواتی نیز براساس آن محاسبه خواهد شد.

تبصره ۴- مقامات مذکور در صورت اشتغال در هر یک از دستگاه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و مؤسسات و شرکتهایی که شمول حکم بر آنها مستلزم ذکر نام است از افزایش سنواتی براساس عدد مبنای گروه مربوطه برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۲۹- با توجه به سختی و کیفیت خاص خدمت در نیروی انتظامی و به منظور حفظ قدرت جذب نیروی انسانی حداقل و حداکثر حقوق مشمولین این قانون از حداقل و حداکثر حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری^(۲) ۲۰٪ اضافه خواهد بود و در کلیه مواردی که نظام پرداخت یا اعداد حقوقی مشمولین قانون ارتش تغییر نماید عوامل

(۱) تبصره ۲ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کمارکنان دولت (مصوب ۱۳/۶/۱۳۷۰): اعداد مبنای حقوق ماهانه مقامات و همطراز آنان به شرح زیر تعیین می‌گردد که با اعمال ضریب مذکور در ماده ۱ قابل پرداخت خواهد بود.

الف - معاونین وزرا ۱۷۰۰

ب - استانداران، سفرا ۱۸۰۰

ج - وزرا، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، معاونین رئیس جمهور، معاونین قوه قضائیه و رئیس کل دیوان محاسبات ۱۹۰۰

د - معاون اول رئیس جمهور، نواب رئیس مجلس شورای اسلامی و اعضای شورای نگهبان ۲۰۰۰

ه - رؤسای سه قوه ۲۲۰۰

(۲) روزنامه رسمی شماره ۶۲۲۶ مورخ ۱۸/۴/۱۳۴۵.

مندرج در این قانون به همان نسبت و به طور همزمان تغییر خواهد نمود در صورت اصلاح گروه یا گروه‌های ورودی مشمولین قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت توسط هیأت دولت واحد حق کارآیی موضوع بند ب ماده ۱۲۸ با رعایت مفاد این ماده توسط هیأت دولت برای همان مقطع یا مقاطع مشابه نیروی انتظامی افزایش می‌یابد. ماده ۱۳۰- اولین رتبه حقوقی پرسنل با توجه به مدارک تحصیلی قابل قبول و مورد نیاز نیروی انتظامی به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - پایین‌تر از پایان دوره ابتدایی «۱»

ب - پایان دوره ابتدایی (جدید و قدیم) «۳»

ج - پایان دوره راهنمایی یا سیکل اول متوسطه سابق «۶»

د - پایان دوره متوسطه «۹»

ه - پایان دوره‌های کاردانی و آموزشگاه‌های افسری و همافری سابق و دوره اول دانشکده‌های علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی همپراز «۱۱»

و - پایان دوره‌های کارشناسی و دانشکده‌های افسری و خلبانی سابق و دوره دوم دانشکده علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی همپراز «۱۳»

ز - پایان دوره‌های کارشناسی ارشد و همچنین دکترای رشته‌های درمانی به جز پزشکی عمومی «۱۵»

ح - دکترای پزشکی عمومی و دکترای سایر رشته‌های علوم «۱۶»

تبصره ۱- اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی چهارم و پنجم متوسطه نظام سابق که مدرکشان اساس استخدام بوده به ترتیب «۷ و ۸» تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- به اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی دکترا در کلیه رشته‌ها که دوره‌های تخصصی و یا فوق تخصصی قابل قبول و مورد نیاز نیروی انتظامی را طی نموده باشند حسب مورد ۳ و ۴ واحد اضافه می‌گردد.

تبصره ۳- در مواردی که طول دوره‌های مذکور در تبصره ۲ و بندهای (ز - ح - ه) به موجب مدارک مورد تأیید یکی از وزارتین فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بیش از سنوات مورد محاسبه در بندهای مزبور باشد به ازای هر سال تحصیل بالاتر یک واحد به اولین رتبه حقوقی آنان افزوده می‌گردد.

تبصره ۴- اولین رتبه حقوقی پرسنلی که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷

در اثر رشادت و به فرمان فرماندهی کل قوا یا در اجرای حضور در جبهه بر طبق ماده ۳۳ قانون سابق ارتش از طریق درجه موقت ستوان سومی به درجات بالاتر نائل گردیده‌اند و مدرک تحصیلی آنان پایین‌تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد ۱۱ تعیین می‌گردد.

تبصره ۵- مدارک تحصیلی که حسب مورد به موجب ارزیابی وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معادل یکی از مقاطع مذکور در این ماده شناخته شوند دارای ارزش برابر خواهد بود.

تبصره ۶- پرسنلی که به علت داشتن مدرک هنری یا ورزشی و یا تخصصی به موجب مقررات استخدامی سابق نیروهای مسلح و یا مقررات سازمان امور اداری و استخدامی کشور از نظر استخدامی معادل هر یک از مقاطع تحصیلی فوق‌الذکر طبقه‌بندی شده یا بشوند در محاسبه حقوق آنان اولین رتبه حقوقی همان مدرک تحصیلی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۷- مدارک تحصیلی پایان دوره متوسطه و مقاطع پایین‌تر استخدامی همین قانون در هر وضعیت خدمتی مورد نیاز و قابل قبول تلقی گردیده و چنانچه اولین رتبه حقوقی این مدارک از اولین رتبه حقوقی قبلی بیشتر باشد، در مورد مدرک پایان دوره متوسطه براساس این ماده و در سایر موارد رتبه حقوقی بالاتر ملاک محاسبه قرار خواهد گرفت. ماده ۱۳۱- اولین رتبه حقوقی کارمندان موضوع بند ب ماده ۱۹ این قانون برابر است با رتبه خدمتی موضوع ماده ۶۹ همین قانون.

ماده ۱۳۲- به محصلینی که قبل از نيل به درجه یا رتبه در بدو استخدام دوره‌های آموزشی را طی می‌نمایند ماهانه مبلغی به میزان یک دوم حقوق حاصله از عوامل مذکور در مواد ۱۲۷ و ۱۲۸ و براساس رتبه حقوقی مدرک تحصیلی اساس استخدام و سنوات قابل قبول آموزشی آنان تعیین و پرداخت می‌گردد.

تبصره - به محصلینی که در رشته‌های پروازی، دریانوردی، تکانوری و هوابرد آموزش می‌بینند طبق ضوابط مذکور در آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴۵ این قانون حسب مورد مبالغی تا ۵۰ درصد مزایای شغلی که در آن کارآموزی می‌نمایند به عنوان مزایای ویژه آموزشی در طول مدت آموزش عملی پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۳۳- با پرسنل مشروحه زیر چنانچه با دارا بودن شایستگی و کارایی لازم امکان اعطای درجه یا رتبه بالاتر به آنان وجود نداشته باشد با رعایت حداکثر تعداد ارتقای

مندرج در ماده ۱۳۶ این قانون در ازای هر چهار سال یک واحد حق ارتقا به حقوق آنان اضافه می‌شود.

الف - آن گروه از پرسنل انتظامی که قبل از تصویب این قانون استخدام شده‌اند و به علت نداشتن مدرک تحصیلی دوم متوسطه سابق و یا پایان دوره راهنمایی، درجه نهایی آنان ستوان سومی می‌باشد برای سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال در درجه ستوان سومی ب - پرسنل استخدام شده قبل از تصویب این قانون که به علت داشتن مدرک تحصیلی قابل قبول و مورد نیاز بالاتر و یا آموزشهای بدو استخدام بیشتر، با درجه یا رتبه بالاتر از پرسنل مشابه خود آغاز به خدمت نموده‌اند در ارتباط با سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال پس از نیل به درجه یا رتبه نهایی مربوط.

ج - پرسنلی که پس از سی سال خدمت در اجرای امریه فرماندهی کل قوا و یا تبصره یک ماده ۱۰۶ و یا ماده ۱۰۷ این قانون حداقل به مدت یک سال مشغول خدمت بوده و یا می‌باشند برای سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال در آخرین درجه یا رتبه.

د - پرسنل مذکور در بند ج ماده ۶۳ این قانون پس از ۴ سال توقف در درجه سرتیپ دومی.

ه - پرسنل تطبیق شده با دستورالعمل تعیین جایگاه خدمتی پاسداران کمیته انقلاب اسلامی مصوب مقام معظم رهبری پس از رسیدن به درجات و رتبه‌های نهایی. تبصره ۱ - آن گروه از پرسنل انتظامی تطبیق شده با قانون ارتش به استثناء پرسنل مذکور در این ماده در صورتی که با داشتن شایستگی و کارآیی لازم و داشتن چهار سال قدمت خدمت در درجه ستوانیکمی امکان اعطای درجه سروانی به آنان وجود نداشته باشد، در خاتمه بیست و نهمین سال خدمت از ارتقای حقوقی نیل به درجه مزبور برخوردار می‌گردند.

تبصره ۲ - فارغ‌التحصیلان آموزشگاه‌های افسری و همافری سابق و دوره‌گردانی و دوره اول دانشکده علوم نظامی و انتظامی به استثنای پرسنل مذکور در این ماده و پرسنلی که در طول خدمت تغییر وضعیت یا تغییر مدرک تحصیلی داده‌اند، در صورتی که با داشتن شایستگی و کارآیی لازم و نداشتن عقب افتادگیهای ناشی از تنبیهات مؤثر در ترفیع امکان اعطای هفتمین ارتقای حقوقی به آنان وجود نداشته باشد در خاتمه بیست و نهمین سال خدمت از ارتقای حقوقی هفتم برخوردار می‌گردند.

تبصره ۳- کلیه پرسنل مشمول این ماده و تبصره‌های فوق در صورتی که به هر علت به ارتقای درجه یا رتبه بعدی نائل گردند از همان تاریخ به همان میزان به جای ارتقای حقوقی فوق از ارتقای حقوقی مربوط به درجه یا رتبه جدید برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۳۴-...

ماده ۱۴۱- کمک هزینه عائله‌مندی عائله تحت تکفل پرسنل شاغل، بازنشسته، جانباز و معلول مشمول این قانون طبق ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی تعیین و پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- عائله تحت تکفل پرسنل مجرد مشمول این قانون از مزایای بند ۱ ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت بهره‌مند خواهند شد.

تبصره ۲- پرسنل نسوان مشمول این قانون که دارای همسر از کارافتاده باشند که تحت تکفل آنان هستند، از کمک هزینه عائله‌مندی موضوع ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی برخوردار می‌گردند.

تبصره ۳- کسانی که از خانه‌های سازمانی استفاده نمایند از کمک هزینه عائله‌مندی برخوردار نخواهند شد.

تبصره ۴- پرسنلی که از خانه‌های سازمانی یگانهای مرزی و نقاط صعب‌المعیشه استفاده می‌نمایند مشمول مفاد تبصره ۳ این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۵- فهرست یگانهای مرزی و نقاط صعب‌المعیشه توسط نیروی انتظامی تهیه و از طریق وزارت کشور به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

ماده ۱۴۲-...

ماده ۱۴۴- حقوق پرسنل وظیفه و دوران خدمت ضرورت برابر است با حاصلضرب ضریب ریالی مذکور در تبصره ۱ ماده ۱۲۸ این قانون در اعداد حقوقی درجه مربوط به شرح جدول زیر:

ردیف	درجه	عدد حقوقی
۱-	سرباز	۶۵
۲-	سرباز دوم	۶۷
۳-	سرباز یکم	۷۰
۴-	سرجوخه	۷۵
۵-	گروهبان سوم	۹۰

۶-	گروهیان دوم	۲۰۰
۷-	گروهیان یکم	۲۱۰
۸-	استوار یکم	۲۳۰
۹-	ستوان سوم	۲۵۰
۱۰-	ستوان دوم	۳۰۰
۱۱-	ستوان یکم	۳۹۰
۱۲-	ستوان یکم پزشک	۴۵۰

تبصره ۱- حقوق پرسنل وظیفه در طول دوره آموزش قبل از نیل به درجه با اعداد حقوقی زیر محاسبه می‌گردد:

الف - پرسنل وظیفه ردیفهای ۱ تا ۴ عدد حقوقی	۶۵
ب - پرسنل وظیفه ردیفهای ۵ و ۸ عدد حقوقی	۷۰
ج - پرسنل وظیفه ردیفهای ۹ و ۱۰ عدد حقوقی	۷۵
د - پرسنل وظیفه ردیفهای ۱۱ و ۱۲ عدد حقوقی	۹۰

تبصره ۲- میزان حقوق وظیفه پرسنل مذکور و مستمری بگیران آنان براساس آخرین مدرک تحصیلی در مقاطع و مواد مربوط در فصل هشتم این قانون محاسبه می‌گردد.
ماده ۱۴۵- به پرسنل نیروی انتظامی ماهانه مبلغی با در نظر گرفتن نوع و شرایط شغل از قبیل کیفیت، سختی خطرات، میزان مسئولیت، فرسودگی ناشی از شغل، میزان ارتباط با مردم و مهارت لازم در مشاغل تخصصی به عنوان مزایای شغل پرداخت می‌گردد.
مزایای شغل فقط به شغل تعلق گرفته و هیچگونه ربطی به درجه یا رتبه ندارد و پرسنلی حق استفاده از آن را دارند که عملاً در شغل واگذار شده انجام وظیفه نمایند.

تبصره ۱- میزان فوق‌العاده شغل پرسنل شاغل در نیروی انتظامی نباید از (۵۰٪) پنجاه درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی شاغل کمتر و از (۱۵۰٪) صد و پنجاه درصد آن بیشتر باشد و فوق‌العاده شغل پرسنل شاغل در مشاغل فرماندهی، مدیریت و سرپرستی و همچنین فوق‌العاده شغل پرسنل متصدی مشاغل تحقیقی و تخصصی و یا آموزشی هر کدام تا (۲۵٪) بیست و پنج درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی پرسنل قابل افزایش است.

تبصره ۲- حقوق و فوق‌العاده شغل دارندگان مدارک تحصیلی دکتری و فوق‌لیسانس و مدارک هم‌تراز از لحاظ استخدامی که در مراکز یا واحدهای آموزشی، مطالعاتی و

تحقیقاتی اشتغال به کار دارند نباید از (۸۰٪) هشتاد درصد مجموع حقوق و فوق‌العاده شغل کارکنان مشابه مشمول قانون اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کمتر باشد.

ماده ۱۴۶-...

ماده ۱۵۷- پاداش، هزینه سفر، فوق‌العاده مأموریت در داخل و خارج کشور و فوق‌العاده‌های انتقال، محل خدمت، بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی به میزان مشمولین قانون استخدام کشوری به پرسنل پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱- آیین‌نامه پرداخت فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی هماهنگ با آیین‌نامه مربوط در مورد مشمولین قانون ارتش باید به نحوی تهیه گردد که مبالغ پرداختی بابت موارد مذکور جز در صورت تجدیدنظر در مورد مشمولین قانون استخدام کشوری معادل کارکنان همپراز پرسنل در قانون استخدام کشوری باشد.

تبصره ۲- وزارت کشور با هماهنگی ستاد کل آیین‌نامه فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی را به گونه‌ای که فوق‌العاده شاغلین پاسگاه‌ها و پاسگاه‌های کوهستانی و مرزی سردسیر و گرمسیر از فوق‌العاده شاغلین مراکز شهرستانها و بخشها و شهرهای مذکور بیشتر باشد تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رساند.

ماده ۱۵۸- جز در زمینه نگهبانی و مواردی که پرسنل از فوق‌العاده مأموریت استفاده می‌نمایند، در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام نیروی انتظامی ادامه کار پرسنل در غیر ساعات خدمت ضرورت پیدا کند با در نظر گرفتن افزایش بازده کار به تناسب افزایش ساعات خدمت به پرسنل مربوطه اضافه کار پرداخت می‌گردد. میزان اضافه کار طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - نیروی انتظامی نیز مشمول ماده ۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت می‌باشد.

ماده ۱۵۹- به پرسنل مجردی که متأهل می‌شوند مبلغی برابر حاصلضرب ضریب ریالی در عدد دو هزار (۲۰۰۰) تحت عنوان هزینه ازدواج برای یک بار در طول خدمت پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۰-...

ماده ۱۶۳- به پرسنل بازنشسته ماهانه مبلغی معادل افزایش حقوق آنان در طول خدمت به اضافه حاصلضرب سنوات خدمت در یک سی ام حقوق بدو خدمت آنان به عنوان حقوق بازنشستگی پرداخت می گردد.

تبصره ۱- حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری کسانی که قبل از تاریخ ۱۳۶۶/۷/۷ خدمت آنان پایان پذیرفته براساس مقررات قانون ارتش و مشمولین قانون حقوق و مزایای ارتش تعیین می گردد.

تبصره ۲- چنانچه رتبه حقوقی پرسنل بازنشسته در طول خدمت در اثر ارائه مدرک تحصیلی بالاتر ارتقا یافته باشد حقوق بدو خدمت پرسنل به تناسب سنواتی که با هر مدرک تحصیلی خدمت کرده اند محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳- از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث (جمع پرداختی به وراث) معادل ۱۱۰٪ حداکثر عدد مینا و حداقل آن معادل ۱۲۵٪ حداقل عدد مبنای جدول موضوع ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تعیین می گردد.

تبصره ۴- حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه موضوع این ماده شامل مستخدمینی است که از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ به بعد بازنشسته، از کارافتاده و یا فوت می شوند.

تبصره ۵- از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ به حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و مستمری وراث قانونی مستخدمین متوفی که تا قبل از تاریخ مزبور بازنشسته و یا وظیفه بگیر یا مستمری بگیر شده اند به میزان (۲۰٪) حقوق قبلی آنان (اسفند ماه ۱۳۷۰) اضافه می گردد.

تبصره ۶- اولین رتبه حقوقی پرسنل بازنشسته که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی به درجات ستوان سومی و بالاتر نائل گردیده اند و مدرک تحصیلی آنان پایین تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد (۱۱) یازده تعیین می گردد و مابه التفاوت آن از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ قابل محاسبه می باشد.

ماده ۱۶۴-....

ماده ۱۶۶- حقوق شهدا، جانبازان از کارافتاده و مفقودالانتر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی براساس قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالانتر

انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی تعیین و افزایش حقوق پایه با ضریب ۵٪ تا رسیدن به شرایط عمومی بازنشستگی (سی سال خدمت) محاسبه و پس از خاتمه سی سال مطابق قوانین و مقررات مربوط حقوق مستمری تعیین و به عائله تحت تکفل آنان پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۷-...

ماده ۱۶۸- میزان حقوق وظیفه و حقوق مستمری بگیران پرسنلی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده ۱۱۷ در هر یک از موارد پیش‌بینی شده در ماده ۱۱۵ این قانون در حین انجام وظیفه یا به سبب آن معلول یا فوت شوند به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف- در مورد کادر ثابت و پیمانی آخرین حقوق و مزایا.

ب- در مورد محصلین نه دهم حقوق درجه یا رتبه‌ای که بعد از پایان دوره آموزشی به آن نائل می‌شدند با قدمتی معادل سابقه تحصیل.

ج- در مورد پرسنل وظیفه حقوقی معادل حقوق پرسنل هم‌طراز کادر ثابت.

تبصره- حقوق مستمری بگیران معلولین این ماده در صورتی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده ۱۱۷ این قانون فوت ناشی از معلولیت باشد معادل آخرین حقوق وظیفه و در صورتی که ناشی از معلولیت نباشد نه دهم آخرین حقوق وظیفه خواهد بود.

ماده ۱۶۹-....

ماده ۱۷۹- به وراث کلیه پرسنل اعم از شاغل، بازنشته، جانباز، معلول یا وظیفه‌بگیر که شهید یا فوت شوند مبلغی معادل حاصلضرب ۱۲۰۰ واحد حقوقی در ضریب ربائی جهت هزینه کفن و دفن، همسان با سایر نیروهای مسلح پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸۰-....

ماده ۱۹۰- نیروی انتظامی موظف است خدمات فرهنگی و تفریحی لازم را به خانواده ایثارگران و پرسنل نیروی انتظامی و عائله تحت تکفل آنان ارائه نماید.

ماده ۱۹۱-....

لایحه فوق مشتمل بر دویست و یک ماده و یکصد و هفتاد و پنج تبصره طبق اصل هشتاد و پنج قانون اساسی در جلسه روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۲ کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور تصویب و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هشتم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه با پنج سال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۱۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۵/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۱۶۹ - ق مورخ ۱۳۷۳/۹/۱ و ۷۴/۵/۱۴ و ۳۴۸۳ - ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۷ و پیرو نامه شماره ۷۱۵۷ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱: «لایحه مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران» در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۸ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به نامه شماره ۴۱۶۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۴ اشکال رفع نشده است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۲۱۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های ۷۱۵۷ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱ و شماره ۷۱۵ مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۸ و پیرو نامه‌های شماره ۳۴۸۳ - ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۷ و شماره ۴۱۶۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۲ در خصوص لایحه مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران که به بنا به تصمیم مجلس شورای اسلامی در جلسه روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۳ تصویب آن طبق اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی به کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور تفویض شده بود تا پس از تصویب و پیشنهاد مدت اجرای آزمایشی تقدیم مجلس شورای اسلامی گردد در جلسه روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۷ با اصلاحاتی به تصویب کمیسیون مذکور رسید و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۹ با پنج سال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردید که در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- در این قانون عبارات اختصاری زیر جایگزین عناوین کامل آن می‌گردد.
الف - «فرماندهی کل قوا» به جای «فرماندهی کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ب - «نیروهای مسلح» به جای «نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ج - «ستاد کل» به جای «ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

د - «نیروی انتظامی» به جای «نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ه - «ارتش» به جای «ارتش جمهوری اسلامی ایران».

و - «سپاه» به جای «سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران».

ز - «سازمان عقیدتی سیاسی» به جای «سازمان عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ح - «سازمان حفاظت اطلاعات» به جای «سازمان حفاظت اطلاعات نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران».

ط - «سازمان تأمین خدمات درمانی» به جای «سازمان تأمین خدمات درمانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران».

ماده ۲- نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران عبارتند از:

ارتش، سپاه و نیروی انتظامی.

ماده ۳-...

ماده ۵۹- فارغ التحصیلان آموزشگاه انتظامی به درجه گروهیان دومی نائل و حداقل مدت توقف آنان در تمامی درجات تا درجه ستوان سومی چهار سال و از آن به بعد ۵ سال خواهد بود.

تبصره ۱- پرسنلی که مدرک تحصیلی پایان دوره متوسطه داشته باشند پس از ارائه مدرک مزبور مدت توقف در درجات ستوان سومی به بعد برای آنان حداقل چهار سال خواهد بود.

تبصره ۲- پرسنل انتظامی مشمول این ماده در صورتی که موفق به اخذ مدرک تحصیلی بالاتر گردند به ازای هر سال تحصیلی تا مدرک دیپلم (پایان دوره دبیرستان) از ۶ ماه ارشدیت برخوردار خواهند شد.

ماده ۶۰-...

ماده ۶۵-...

تبصره ۱- رتبه کارمندان پیمانی موضوع تبصره ۱ ماده ۲۱ معادل رتبه‌های مذکور در ماده ۶۹ این قانون می‌باشد و ارشدیت مدرک تحصیلی مذکور در تبصره ۱ ماده مذکور در محاسبه رتبه خدمتی و حقوقی این قبیل پرسنل رعایت نخواهد شد.

تبصره ۲- هرگاه کارمند پیمانی به استخدام رسمی درآید ارشدیت مدرک تحصیلی موضوع تبصره یک ماده ۶۹ این قانون محاسبه و به وی اعطا می‌گردد.

تبصره ۳- حداقل مدت توقف پرسنل پیمانی در درجه یا رتبه مذکور در این ماده چهار سال بوده و نیل به درجه یا رتبه بالاتر تابع ضوابط ترفیعات پرسنل کادر ثابت خواهد بود.

تبصره ۴- پرسنل پیمانی که برابر مقررات این قانون در کادر ثابت استخدام می‌شوند چنانچه آموزشهای مورد نیاز کادر ثابت را طی نکرده باشند می‌بایست آن را طی نموده و چنانچه درجه آنان پس از آموزشهای مزبور برابر درجات پیمانی آنان باشد، مدت خدمت پیمانی در آن درجه جزء سابقه ترفیع منظور خواهد شد.

ماده ۶۶-...

ماده ۶۷- اولین رتبه خدمتی و وضعیت ترفیعاتی کارمندان موضوع ماده ۱۹ این قانون پس از استخدام و طی دوره آموزش مربوطه، حسب مورد به قرار ذیل است:

الف- کارمندانی که با مدرک تحصیلی پایین‌تر از پایان دوره ابتدایی استخدام شده‌اند به رتبه خدمتی یک و با مدرک تحصیلی پایان دوره ابتدایی (قدیم و جدید) به رتبه خدمتی ۳ و با مدرک تحصیلی پایان دوره راهنمایی (دوره اول متوسطه) به رتبه خدمتی ۵ نائل می‌شوند و حداقل مدت توقف آنان در تمامی رتبه‌ها تا رتبه خدمتی ۱۰، چهار سال و از آن به بعد ۵ سال خواهد بود.

ب-...

ماده ۶۸-...

ماده ۱۲۰- استعفای پرسنل در صورت تقاضای شخصی و تصویب مقامات مذکور در ماده ۷۲ این قانون حسب مورد تابع یکی از بندهای زیر می‌باشد:

الف- محصلین در مدت طی دوره آموزشی بدو خدمت در نیروی انتظامی یا به هزینه آن یا بلافاصله پس از پایان آموزش با پرداخت دو برابر هزینه‌های تحصیلی مستعفی می‌گردند.

ب - پرستلی که علاوه بر سنوات آموزشی، مدتی خدمت نموده‌اند به میزان یک دوم مدت مزبور از پرداخت هزینه موضوع بند الف معاف خواهند شد.
در مورد آخرین دوره آموزشی، سنوات خدمتی پس از آن ملاک محاسبه خواهد بود.

ج - ...

ماده ۱۲۱ - ...

ماده ۱۲۷ - ...

الف - ...

ج - حقوق پایه - مبلغی است معادل ۳ یا ۴ یا ۵ درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارایی و حق پایه سالهای قبل که براساس ارزشیابی پرستل پس از هر یک سال خدمت به پرستل تعلق می‌گیرد و به حقوق آنان اضافه می‌شود.

ماده ۱۲۸ - میزان عوامل مذکور در ماده فوق به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - حداقل حقوق ۴۸۰ واحد

ب - واحد حق کارایی ۲ و برای پرستل دارای مدرک تحصیلی لیسانس یا معادل آن و بالاتر عدد ۲/۵.

ج - پرستل نیروی انتظامی در قبال هر سال خدمت قابل قبول خود تا پایان سال ۱۳۶۹ از حقوق پایه میزان ۳٪ مجموع حداقل حقوق و حق کارایی مربوط به آخرین درجه یا رتبه برخوردار می‌گردند.

تبصره ۱ - ضریب ریالی واحدهای تعیین شده در این ماده همواره معادل ضریب ریالی حقوق مشمولین قانون ارتش می‌باشد.

تبصره ۲ - تعیین همطرازی مقامات نیروی انتظامی با مقامات مندرج در تبصره ۲ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت و برخورداری آنان از امتیازات متعلقه به استناد ماده مذکور براساس دستورالعملی خواهد بود که نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و از طریق ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

تبصره ۳ - مقامات مذکور در تبصره ۲ پس از پایان دوران تصدی به ترتیب در بالاترین گروه‌های جدول مربوط تخصیص می‌یابند و حقوق هر یک از آنان براساس عدد مبنای گروه مربوطه تعیین و افزایش سنواتی نیز براساس آن محاسبه خواهد شد.

تبصره ۴ - مقامات مذکور در صورت اشتغال در هر یک از دستگاه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و مؤسسات و شرکتهایی که شمول حکم بر آنها مستلزم ذکر نام است از

افزایش سنواری براساس عدد مبنای گروه مربوطه برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۲۹- با توجه به سختی و کیفیت خاص خدمت در نیروی انتظامی و به منظور حفظ قدرت جذب نیروی انسانی حداقل و حداکثر حقوق مشمولین این قانون از حداقل و حداکثر حقوق مشمولین قانون استخدام کشوری ۲۰٪ اضافه خواهد بود و در کلیه مواردی که نظام پرداخت یا اعداد حقوقی مشمولین قانون ارتش تغییر نماید عوامل مندرج در این قانون به همان نسبت و به طور همزمان تغییر خواهد نمود در صورت اصلاح گروه یا گروه‌های ورودی مشمولین قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت توسط هیأت دولت واحد حق کارآیی موضوع بند ب ماده ۱۲۸ با رعایت مفاد این ماده توسط هیأت دولت برای همان مقطع یا مقاطع مشابه نیروی انتظامی افزایش می‌یابد.

ماده ۱۳۰- اولین رتبه حقوقی پرسنل با توجه به مدارک تحصیلی قابل قبول و مورد نیاز نیروی انتظامی به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف- پایین‌تر از پایان دوره ابتدایی «۱»

ب- پایان دوره ابتدایی (جدید و قدیم) «۳»

ج- پایان دوره راهنمایی یا سیکل اول متوسطه سابق «۶»

د- پایان دوره متوسطه «۹»

ه- پایان دوره‌های کاردانی و آموزشگاه‌های افسری و همافری سابق و دوره اول دانشکده‌های علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی هم‌تراز «۱۱»

و- پایان دوره‌های کارشناسی و دانشکده‌های افسری و خلبانی سابق و دوره دوم دانشکده علوم نظامی و انتظامی و سایر دوره‌های آموزشی هم‌تراز «۱۳»

ز- پایان دوره‌های کارشناسی ارشد و همچنین دکترای رشته‌های درمانی به جز پزشکی عمومی «۱۵»

ح- دکترای پزشکی عمومی و دکترای سایر رشته‌های علوم «۱۶»

تبصره ۱- اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی چهارم و پنجم متوسطه نظام سابق که مدرکشان اساس استخدام بوده به ترتیب «۷» و «۸» تعیین می‌گردد.

تبصره ۲- به اولین رتبه حقوقی دارندگان مدرک تحصیلی دکترا در کلیه رشته‌ها که دوره‌های تخصصی و یا فوق تخصصی قابل قبول و مورد نیاز نیروی انتظامی را طی نموده باشند حسب مورد ۳ و ۴ واحد اضافه می‌گردد.

تبصره ۳- در مواردی که طول دوره‌های مذکور در تبصره ۲ و بندهای (ز - ح - ه) به

موجب مدارک مورد تأیید یکی از وزارتین فرهنگ و آموزش عالی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بیش از سنوات مورد محاسبه در بندهای مزبور باشد به ازای هر سال تحصیل بالاتر یک واحد به اولین رتبه حقوقی آنان افزوده می‌گردد.

تبصره ۴- اولین رتبه حقوقی پرسنلی که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ در اثر رشادت و به فرمان فرماندهی کل قوا یا در اجرای حضور در جبهه بر طبق ماده ۳۳ قانون سابق ارتش از طریق درجه موقت ستوان سومی به درجات بالاتر نائل گردیده‌اند و مدرک تحصیلی آنان پایین‌تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد ۱۱ تعیین می‌گردد.

تبصره ۵- مدارک تحصیلی که حسب مورد به موجب ارزیابی وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی معادل یکی از مقاطع مذکور در این ماده شناخته شوند دارای ارزش برابر خواهد بود.

تبصره ۶- پرسنلی که به علت داشتن مدرک هنری یا ورزشی و یا تخصصی به موجب مقررات استخدامی سابق نیروهای مسلح و یا مقررات سازمان اموری اداری و استخدامی کشور از نظر استخدامی معادل هر یک از مقاطع تحصیلی فوق‌الذکر طبقه‌بندی شده یا بشوند در محاسبه حقوق آنان اولین رتبه حقوقی همان مدرک تحصیلی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۷- مدارک تحصیلی پایان دوره متوسطه و مقاطع پایین‌تر استخدامی همین قانون در هر وضعیت خدمتی مورد نیاز و قابل قبول تلقی گردیده و چنانچه اولین رتبه حقوقی این مدارک از اولین رتبه حقوقی قبلی بیشتر باشد، در مورد مدرک پایان دوره متوسطه براساس این ماده و در سایر موارد رتبه حقوقی بالاتر ملاک محاسبه قرار خواهد گرفت. ماده ۱۳۱-...

ماده ۱۳۲- به محصلینی که قبل از نیل به درجه یا رتبه در بدو استخدام دوره‌های آموزشی را طی می‌نمایند ماهانه مبلغی به میزان یک دوم حقوق حاصله از عوامل مذکور در مواد ۱۲۷ و ۱۲۸ و براساس رتبه حقوقی مدرک تحصیلی اساس استخدام و سنوات قابل قبول آموزشی آنان تعیین و پرداخت می‌گردد.

تبصره - به محصلینی که در رشته‌های پروازی، دریانوردی، تکانوری و هوابرد آموزش می‌بینند طبق ضوابط مذکور در آیین‌نامه اجرایی ماده ۱۴۵ این قانون حسب مورد مبالغی تا ۵۰ درصد مزایای شغلی که در آن کارآموزی می‌نمایند به عنوان مزایای ویژه آموزشی در طول مدت آموزش عملی پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۳۳- با پرسنل مشروحه زیر چنانچه با دارا بودن شایستگی و کارآیی لازم امکان اعطای درجه یا رتبه بالاتر به آنان وجود نداشته باشد با رعایت حداکثر تعداد ارتقای مندرج در ماده ۱۳۶ این قانون در ازای هر چهار سال یک واحد حق ارتقا به حقوق آنان اضافه می شود.

الف- آن گروه از پرسنل انتظامی که قبل از تصویب این قانون استخدام شده اند و به علت نداشتن مدرک تحصیلی دوم متوسطه سابق و یا پایان دوره راهنمایی، درجه نهایی آنان ستوان سوم می باشد برای سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال در درجه ستوان سومی. ب- پرسنل استخدام شده قبل از تصویب این قانون که به علت داشتن مدرک تحصیلی قابل قبول و مورد نیاز بالاتر و یا آموزشهای بدو استخدام بیشتر، با درجه یا رتبه بالاتر از پرسنل مشابه خود آغاز به خدمت نموده اند در ارتباط با سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال پس از نایل به درجه یا رتبه نهایی مربوط.

ج- پرسنلی که پس از سی سال خدمت در اجرای امریه فرماندهی کل قوا و یا تبصره یک ماده ۱۰۶ و یا ماده ۱۰۷ این قانون حداقل به مدت یک سال مشغول خدمت بوده و یا می باشند برای سنوات خدمتی مازاد بر چهار سال در آخرین درجه یا رتبه.

د- پرسنل مذکور در بند ج ماده ۶۳ این قانون پس از ۴ سال توقف در درجه سرتیپ دومی.

ه- پرسنل تطبیق شده با دستورالعمل تعیین جایگاه خدمتی پاسداران کمیته انقلاب اسلامی مصوب مقام معظم رهبری پس از رسیدن به درجات و رتبه های نهایی.

تبصره ۱- آن گروه از پرسنل انتظامی تطبیق شده با قانون ارتش به استثناء پرسنل مذکور در این ماده در صورتی که با داشتن شایستگی و کارآیی لازم و داشتن چهار سال قدمت خدمت در درجه ستوانیکمی امکان اعطای درجه سروانی به آنان وجود نداشته باشد، در خاتمه بیست و نهمین سال خدمت از ارتقای حقوقی نایل به درجه مزبور برخوردار می گردند.

تبصره ۲- فارغ التحصیلان آموزشگاه های افسری و همافری سابق و دوره کاردانی و دوره اول دانشکده علوم نظامی و انتظامی به استثنای پرسنل مذکور در این ماده و پرسنلی که در طول خدمت تغییر وضعیت یا تغییر مدرک تحصیلی داده اند، در صورتی که با داشتن شایستگی و کارآیی لازم و نداشتن عقب افتادگیهای ناشی از تنبیهات مؤثر در ترفیع

امکان اعطای هفتمین ارتقای حقوقی به آنان وجود نداشته باشد در خاتمه بیست و نهمین سال خدمت از ارتقای حقوقی هفتم برخوردار می‌گردند.

تبصره ۳- کلیه پرسنل مشمول این ماده و تبصره‌های فوق در صورتی که به هر علت به ارتقای درجه یا رتبه بعدی نائل گردند از همان تاریخ به همان میزان به جای ارتقای حقوقی فوق از ارتقای حقوقی مربوط به درجه یا رتبه جدید برخوردار خواهند شد.
ماده ۱۳۴-....

ماده ۱۴۱- کمک هزینه عائله‌مندی عائله تحت تکفل پرسنل شاغل، بازنشسته، جانباز و معلول مشمول این قانون طبق ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی تعیین و پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- عائله تحت تکفل پرسنل مجرد مشمول این قانون از مزایای بند ۱ ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت بهره‌مند خواهند شد.

تبصره ۲- پرسنل نسوان مشمول این قانون که دارای همسر از کارافتاده باشند که تحت تکفل آنان هستند، از کمک هزینه عائله‌مندی موضوع ماده ۹ قانون نظام هماهنگ پرداخت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی برخوردار می‌گردند.

تبصره ۳- کسانی که از خانه‌های سازمانی استفاده نمایند از کمک هزینه عائله‌مندی برخوردار نخواهند شد.

تبصره ۴- پرسنلی که از خانه‌های سازمانی یگانهای مرزی و نقاط صعب‌المعیشه استفاده می‌نمایند مشمول مفاد تبصره ۳ این ماده نمی‌باشد.

تبصره ۵- فهرست یگانهای مرزی و نقاط صعب‌المعیشه توسط نیروی انتظامی تهیه و از طریق وزارت کشور به تصویب فرماندهی کل قوا خواهد رسید.

ماده ۱۴۲-....

ماده ۱۴۴- حقوق پرسنل وظیفه و دوران خدمت ضرورت برابر است با حاصلضرب ضریب ریالی مذکور در تبصره ۱ ماده ۱۲۸ این قانون در اعداد حقوقی درجه مربوط به شرح جدول زیر:

ردیف	درجه	عدد حقوقی
۱-	سرباز	۶۵
۲-	سرباز دوم	۶۷

۷۰	سرباز یکم	۳-
۷۵	سرجوخه	۴-
۹۰	گروهبان سوم	۵-
۲۰۰	گروهبان دوم	۶-
۲۱۰	گروهبان یکم	۷-
۲۳۰	استوار یکم	۸-
۲۵۰	ستوان سوم	۹-
۳۰۰	ستوان دوم	۱۰-
۳۹۰	ستوان یکم	۱۱-
۴۵۰	ستوان یکم پزشک	۱۲-

تبصره ۱- حقوق پرسنل وظیفه در طول دوره آموزش قبل از نیل به درجه با اعداد حقوقی زیر محاسبه می‌گردد.

۶۵	الف - پرسنل وظیفه ردیفهای ۱ تا ۴ عدد حقوقی
۷۰	ب - پرسنل وظیفه ردیفهای ۵ و ۸ عدد حقوقی
۷۵	ج - پرسنل وظیفه ردیفهای ۹ و ۱۰ عدد حقوقی
۹۰	د - پرسنل وظیفه ردیفهای ۱۱ و ۱۲ عدد حقوقی

تبصره ۲- میزان حقوق وظیفه پرسنل مذکور و مستمری بگیران آنان براساس آخرین مدرک تحصیلی در مقاطع و مواد مربوط در فصل هشتم این قانون محاسبه می‌گردد.
ماده ۱۴۵- به پرسنل نیروی انتظامی ماهانه مبلغی با در نظر گرفتن نوع و شرایط شغل از قبیل کیفیت، سختی خطرات، میزان مسئولیت، فرسودگی ناشی از شغل، میزان ارتباط با مردم و مهارت لازم در مشاغل تخصصی به عنوان مزایای شغل پرداخت می‌گردد.
مزایای شغل فقط به شغل تعلق گرفته و هیچگونه ربطی به درجه یا رتبه ندارد و پرسنلی حق استفاده از آن را دارند که عملاً در شغل واگذار شده انجام وظیفه نمایند.

تبصره ۱- میزان فوق‌العاده شغل پرسنل شاغل در نیروی انتظامی نباید از (۵۰٪) پنجاه درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی شاغل کمتر و از (۱۵۰٪) صد و پنجاه درصد آن بیشتر باشد و فوق‌العاده شغل پرسنل شاغل در مشاغل فرماندهی، مدیریت و سرپرستی و همچنین فوق‌العاده شغل پرسنل متصدی مشاغل تحقیقی و تخصصی و یا

آموزشی هر کدام تا (۲۵٪) بیست و پنج درصد مجموع حداقل حقوق و حق کارآیی پرسنل قابل افزایش است.

تبصره ۲- حقوق و فوق‌العاده شغل دارندگان مدارک تحصیلی دکتری و فوق‌لیسانس و مدارک هم‌تراز از لحاظ استخدامی که در مراکز یا واحدهای آموزشی، مطالعاتی و تحقیقاتی اشتغال به کار دارند نباید از (۸۰٪) هشتاد درصد مجموع حقوق و فوق‌العاده شغل کارکنان مشابه مشمول قانون اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی کمتر باشد.

ماده ۱۴۶-...

ماده ۱۵۷- پاداش، هزینه سفر، فوق‌العاده مأموریت در داخل و خارج کشور و فوق‌العاده‌های انتقال، محل خدمت، بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی به میزان مشمولین قانون استخدام کشوری به پرسنل پرداخت می‌گردد.

تبصره ۱- آیین‌نامه پرداخت فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی هماهنگ با آیین‌نامه مربوط در مورد مشمولین قانون ارتش باید به نحوی تهیه گردد که مبالغ پرداختی بابت موارد مذکور جز در صورت تجدیدنظر در مورد مشمولین قانون استخدام کشوری معادل کارکنان هم‌تراز پرسنل در قانون استخدام کشوری باشد.

تبصره ۲- وزارت کشور با هماهنگی ستاد کل آیین‌نامه فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و محرومیت از تسهیلات زندگی را به گونه‌ای که فوق‌العاده شاغلین پاسگاه‌ها و پاسگاه‌های کوهستانی و مرزی سردسیر و گرمسیر از فوق‌العاده شاغلین مراکز شهرستانها و بخشها و شهرهای مذکور بیشتر باشد تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رساند.

ماده ۱۵۸- جز در زمینه نگهبانی و مواردی که پرسنل از فوق‌العاده مأموریت استفاده می‌نمایند، در مواردی که به تشخیص بالاترین مقام نیروی انتظامی ادامه کار پرسنل در غیر ساعات خدمت ضرورت پیدا کند با در نظر گرفتن افزایش بازده کار به تناسب افزایش ساعات خدمت به پرسنل مربوطه اضافه کار پرداخت می‌گردد. میزان اضافه کار طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به وسیله نیروی انتظامی با هماهنگی وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - نیروی انتظامی نیز مشمول ماده ۶ قانون نظام هماهنگ پرداخت می باشد.
ماده ۱۵۹- به پرسنل مجردی که متأهل می شوند مبلغی برابر حاصلضرب ضریب ربالی در عدد دو هزار (۲۰۰۰) تحت عنوان هزینه ازدواج برای یک بار در طول خدمت پرداخت می گردد.

ماده ۱۶۰- ...

ماده ۱۶۳- به پرسنل بازنشسته ماهانه مبلغی معادل افزایش حقوق آنان در طول خدمت به اضافه حاصلضرب سنوات خدمت در یک سی ام حقوق بدو خدمت آنان به عنوان حقوق بازنشستگی پرداخت می گردد.

تبصره ۱- حقوق بازنشستگی، وظیفه و مستمری کسانی که قبل از تاریخ ۱۳۶۶/۷/۷ خدمت آنان پایان پذیرفته براساس مقررات قانون ارتش و مشمولین قانون حقوق و مزایای ارتش تعیین می گردد.

تبصره ۲- چنانچه رتبه حقوقی پرسنل بازنشسته در طول خدمت در اثر ارائه مدرک تحصیلی بالاتر ارتقا یافته باشد حقوق بدو خدمت پرسنل به تناسب سنواتی که با هر مدرک تحصیلی خدمت کرده اند محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳- از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و وظیفه وراث (جمع پرداختی به وراث) معادل ۱۱۰٪ حداکثر عدد مبنا و حداقل آن معادل ۱۲۵٪ حداقل عدد مبنای جدول موضوع ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت تعیین می گردد.

تبصره ۴- حداکثر حقوق بازنشستگی و وظیفه موضوع این ماده شامل مستخدمینی است که از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ به بعد بازنشسته، از کارافتاده و یا فوت می شوند.

تبصره ۵- از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ به حقوق بازنشستگی و وظیفه از کارافتادگی و مستمری وراث قانونی مستخدمین متوفی که تا قبل از تاریخ مزبور بازنشسته و یا وظیفه بگیر یا مستمری بگیر شده اند به میزان (۲۰٪) حقوق قبلی آنان (اسفند ماه ۱۳۷۰) اضافه می گردد.

تبصره ۶- اولین رتبه حقوقی پرسنل بازنشسته که قبل از تصویب قانون ارتش مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ مجلس شورای اسلامی به درجات ستوان سومی و بالاتر نائل گردیده اند و مدرک تحصیلی آنان پایین تر از فوق دیپلم (کاردانی) باشد (۱۱) یازده تعیین می گردد و

مابه‌التفاوت آن از تاریخ ۱۳۷۱/۱/۱ قابل محاسبه می‌باشد.

ماده ۱۶۴-....

ماده ۱۶۶- حقوق شهدا، جانبازان از کارافتاده و مفقودالاثرا انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی براساس قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کارافتاده و مفقودالاثرا انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی تعیین و افزایش حقوق پایه با ضریب ۵٪ تا رسیدن به شرایط عمومی بازنشستگی (سی سال خدمت) محاسبه و پس از خاتمه سی سال مطابق قوانین و مقررات مربوط حقوق مستمری تعیین و به عائله تحت تکفل آنان پرداخت می‌گردد.

ماده ۱۶۷-....

ماده ۱۶۸- میزان حقوق وظیفه و حقوق مستمری بگیران پرسنلی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده ۱۱۷ در هریک از موارد پیش‌بینی شده در ماده ۱۱۵ این قانون در حین انجام وظیفه یا به سبب آن معلول یا فوت شوند به شرح زیر تعیین می‌گردد:
الف- در مورد کادر ثابت و پیمانی آخرین حقوق و مزایا.

ب- در مورد محصلین نه دهم حقوق درجه یا رتبه‌ای که بعد از پایان دوره آموزشی به آن نائل می‌شدند با قدمتی معادل سابقه تحصیل.

ج- در مورد پرسنل وظیفه حقوقی معادل حقوق پرسنل هم‌طراز کادر ثابت.

تبصره- حقوق مستمری بگیران معلولین این ماده در صورتی که بنا به تشخیص کمیسیون مندرج در ماده ۱۱۷ این قانون فوت ناشی از معلولیت باشد معادل آخرین حقوق وظیفه و در صورتی که ناشی از معلولیت نباشد نه دهم آخرین حقوق وظیفه خواهد بود.

ماده ۱۶۹-....

ماده ۱۷۹- به وراثت کلیه پرسنل اعم از شاغل، بازنشته، جانباز، معلول یا وظیفه‌بگیر که شهید یا فوت شوند مبلغی معادل حاصلضرب ۱۲۰۰ واحد حقوقی در ضریب ریالی جهت هزینه کفن و دفن، همسان با سایر نیروهای مسلح پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸۰-....

ماده ۱۹۰- نیروی انتظامی موظف است خدمات فرهنگی و تفریحی لازم را به خانواده ایثارگران و پرسنل نیروی انتظامی و عائله تحت تکفل آنان ارائه نماید.

ماده ۱۹۱-....

اصلاحیه فوق در جلسه روز سه‌شنبه مورخ بیست و هفتم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد

و چهار کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور تصویب و در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار با پنج سال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۸۶۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۲۱۷ - ق مورخ ۷۴/۶/۲۲ و ۳۴۸۳ - ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۷ و ۴۱۶۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۲ و پیرو نامه‌های شماره ۷۱۵۷ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱ و شماره ۷۱۵ مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۸: «لایحه مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران»^(۱) که در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۷ کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور تصویب و در جلسه مورخ نوزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار با پنج سال مدت اجرای آزمایشی آن موافقت گردیده است در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۷۴۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۰.

مغایرت طرح انتقال کلیه وظایف مربوط به تأسیس، اداره و
نظارت تعاونیها و اتحادیه‌های فرش دستباف روستایی به
وزارت جهادسازندگی با قانون اساسی

شماره: ۳۵۷۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۰

شورای محترم نگهبان

طرح انتقال کلیه وظایف مربوط به تأسیس، اداره و نظارت تعاونیها و اتحادیه‌های فرش دستباف روستایی به وزارت جهادسازندگی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه امور مربوط به تأسیس، اداره، سیاستگذاری، انجام مراحل ثبت، هدایت و نظارت بر فعالیتهای تعاونیها و اتحادیه‌های فرش دستباف روستایی به وزارت جهادسازندگی محول می‌گردد.
تبصره - کلیه تعاونیها و اتحادیه‌های فرش دستباف که تاکنون تأسیس شده‌اند نیز مشمول این قانون می‌باشند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ پانزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۲۴۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۵۷۶- ق مورخ ۷۳/۹/۲۰: «طرح انتقال کلیه وظایف مربوط به تأسیس، اداره و نظارت تعاونیها و اتحادیه‌های فرش دستباف روستایی به وزارت جهادسازندگی» که در جلسه مورخ پانزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده از جهت این که به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد و طریق تأمین آن معلوم نشده است مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) است و چنانچه بودجه و امکانات مربوطه در اختیار وزارت جهادسازندگی قرار گیرد رفع اشکال خواهد شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۶۹- ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۲۴۸ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۳ و پیرو نامه شماره ۳۵۷۶- ق مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۰، طرح انتقال کلیه وظایف مربوط به تأسیس، اداره و نظارت تعاونیها و اتحادیه‌های فرش دستباف روستایی به وزارت جهادسازندگی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کلیه امور مربوط به تأسیس، اداره، سیاستگذاری، انجام مراحل ثبت، هدایت و نظارت بر فعالیتهای تعاونیها و اتحادیههای فرش دستباف روستایی به وزارت جهادسازندگی محول می‌گردد. تا وزارت مذکور با امکانات موجود خود نسبت به انجام آن وظایف اقدام نماید.

تبصره - کلیه تعاونیها و اتحادیههای فرش دستباف که تاکنون تأسیس شده‌اند نیز مشمول این قانون می‌باشند.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵۶۴

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۶۶۹ - ق مورخ ۷۳/۱۱/۲۵ و ۳۵۷۶ - ق مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۰ و پیرو نامه شماره ۷۲۴۸ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۳، «طرح انتقال کلیه وظایف مربوط به تأسیس، اداره و نظارت تعاونیها و اتحادیههای فرش دستباف روستایی به وزارت جهادسازندگی»^(۱) که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه بیست و سوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۱ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده با توجه به اصلاح انجام شده و استظهار این که مقصود از «امور مربوط به تأسیس، اداره» راگذار نمودن اصل تأسیس و اداره تعاونیها و اتحادیههای مذکور به وزارت جهادسازندگی نیست خلاف موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

نائب مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۷۱ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۱۸.

مغایرت لایحه موافقتنامه فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی با قانون اساسی

شماره: ۳۵۷۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۰

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۴۸۷ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷ دولت در خصوص موافقتنامه فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی عبارتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - موافقتنامه فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی مشتمل بر یک مقدمه و هفت ماده به شرح پیوست که در تاریخ ۲۵ اردیبهشت ۱۳۷۰ هجری شمسی (۱۵ مه ۱۹۹۱ میلادی) به امضا رسیده است، تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی که از این پس طرفین متعاقد خوانده می شوند، با الهام از تعالیم والای اسلامی و با تمایل به تحکیم و تقویت روابط خود در زمینه فرهنگ، هنر، علم، تاریخ و مذهب به منظور توسعه همکاریهای فرهنگی و تقویت پیوندهای برادری بین دو ملت به شرح زیر با یکدیگر توافق کردند:

ماده ۱- طرفین متعاقد روابط فرهنگی را در زمینه های زیر مورد تشویق قرار داده و اقدامات مقتضی برای به مورد اجرا درآوردن آنها به کار می برند:

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

الف - ایجاد همکاریهای نزدیک بین دانشگاه‌ها، نهادهای آموزشی و تحقیقاتی و انجمن‌ها یا مراکز در زمینه فرهنگ، هنر، علم تاریخ و مذهب.

ب - مبادله اطلاعات و انتشارات مربوط به فرهنگ، هنر، علم تاریخ و مذهب و ایجاد همکاریهای نزدیک بین کتابخانه ملی مالزی و کتابخانه ملی ایران.

ج - افزایش فعالیتهای جوانان و ورزشی و مبادله اطلاعات ورزشی.

د - افزایش همکاریهای مشترک بین سازمانهای رادیویی، تلویزیونی و سینمایی، و بنگاه‌های خبری مربوط.

ه - برپایی نمایشگاه‌ها و هفته فرهنگی و شرکت در جشنواره‌ها و مراسم فرهنگی هریک از دو طرف.

و - تشویق دیدارهای فرهنگی و گروه‌های تحقیقاتی مشترک و افزایش جهانگردی بین طرفین متعاقد.

ماده ۲- در تعقیب همکاریهای فرهنگی و افزایش آن، طرفین متعاقد تا جایی که امکانات و شرایط اجازه می‌دهد، و براساس توافقیهای انجام شده بین آنان، در موارد زیر همت می‌گذارند:

الف - مبادله استادان و دانشجویان دانشگاه.

ب - اعطای متقابل بورس تحصیلی.

ج - مبادله متخصص در امور کتابخانه.

د - مبادله تیمهای ورزشی، ورزشکاران و مربیان یا داوران.

ماده ۳- مرجع ذیصلاح طرفین متعاقد، مطابق با قوانین داخلی خود، اقدامات لازم را برای ارزشیابی درجات علمی، دیپلم‌ها و مدارکی که دانشگاه‌ها و نهادهای علمی آنها صادر نموده به کاربرده و برای تأیید یا تطبیق آنها، به منظور تطبیق همت می‌گمارد.

ماده ۴- موافقت نامه حاضر از تاریخ مبادله یادداشتها بین طرفین متعاقد مبنی بر تأیید تصویب آن، بر طبق قوانین داخلی هریک از طرفین متعاقد لازم‌الاجرا می‌شود.

ماده ۵- هریک از طرفین متعاقد می‌تواند به صورت کتبی خواستار تغییر یا اصلاح همه، یا قسمتی از این موافقت نامه شود. هرگونه تغییر یا اصلاحی که توسط طرفین متعاقد مورد موافقت قرار گرفته باشد می‌تواند از تاریخی که طرفین متعاقد تعیین می‌کنند لازم‌الاجرا شود.

ماده ۶- موافقتنامه حاضر به مدت ۵ سال معتبر خواهد بود. پس از آن خودبخود برای

مدت ۵ سال دیگر تمدید می‌شود، مگر آن که هر یک از طرفین متعاقد با استفاده از حق خود شش ماه قبل با اعلام کتبی طرف دیگر را از فسخ آن مستحضر نماید.

ماده ۷- انقضا یا فسخ این موافقت نامه، بر مفاد هیچ یک از پروتکل‌ها، موافقت نامه‌ها، قراردادهای یادداشت‌های جداگانه یا تعهدات و طرح‌های پذیرفته شده یا تعهد شده موجود و ناتمام طرفین متعاقد در چهارچوب این موافقت نامه تأثیری نخواهد داشت.

در تاریخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه سال یکهزار و سیصد و هفتاد شمسی مطابق با پانزدهم ماه سال یکهزار و نهصد و نود و یک میلادی در سه نسخه اصلی هر یک به زبانهای فارسی و مالزیایی و انگلیسی که هر سه متن به یک اندازه معتبرند به امضا رسید. در صورتی که بین این متون تفاوت‌هایی وجود داشته باشد، متن انگلیسی معتبر خواهد بود. لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و هفت ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ پانزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۲۴۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۵۷۷-ق مورخ ۷۳/۹/۲۰: «لایحه موافقتنامه فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی» که در جلسه مورخ پانزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده ۵ که اجازه تغییر یا اصلاح تعهد را به دولت حتی بدون تصویب مجلس شورای اسلامی می‌دهد خلاف اصل ۷۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) اصل هفتاد و هفتم: عهدنامه‌ها، مواوله نامه‌ها، قراردادهای و موافقت نامه‌های بین‌المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۵۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۲۴۹ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۳ و پیرو نامه شماره ۳۵۷۷-ق مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۰ لایحه شماره ۱۴۸۷ مورخ ۱۳۷۳/۲/۷ دولت در خصوص موافقتنامه فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

ماده ۵- هر یک از طرفین متعاقد می تواند به صورت کتبی خواستار تغییر یا اصلاح همه، یا قسمتی از این موافقتنامه شود. هرگونه تغییر یا اصلاحی که توسط طرفین متعاقد مورد موافقت قرار گرفته باشد پس از تصویب مراجع قانونگذار دو کشور از تاریخی که طرفین متعاقد تعیین می کنند لازم الاجرا می باشد.

ماده ۶-....

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴۶۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۵۴-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲: «لایحه موافقتنامه فرهنگی بین

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی»^(۱) که در جلسه مورخ ۷۳/۱۱/۹ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده در جلسه شورای نگهبان مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲ مورد بررسی قرار گرفت و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۷۶

مغایرت لایحه برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۵۱۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۲۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۳۲۱۹۳ مورخ ۱۳۷۲/۹/۳۰ دولت در خصوص برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - هدفهای کلان کیفی و کمی خط مشی های اساسی و سیاستهای کلی برنامه پنج ساله دوم به شرح مندرج در متن و جداول پیوست این قانون تصویب می گردد. به دولت اجازه داده می شود از محل منابع بودجه عمومی پیش بینی شده در جداول شماره ۴ الی ۹ قانون برنامه تا سقف مبالغ زیر را با توجه به درآمدهای قابل تحقق و با رعایت قوانین و مقررات مربوط جهت نیل به هدفهای برنامه اختصاص دهد:

سال ۱۳۷۴	۳۶۳۹۴ میلیارد ریال
سال ۱۳۷۵	۴۱۲۹۶ میلیارد ریال
سال ۱۳۷۶	۴۶۷۳۳ میلیارد ریال
سال ۱۳۷۷	۵۲۹۳۸ میلیارد ریال
سال ۱۳۷۸	۶۰۸۲۵ میلیارد ریال

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن تبصره ها و بندهای مورد ابراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۱۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۸.

جمع هزینه‌های بودجه عمومی در دوره برنامه دویست و سی و هشت هزار و یکصد و هشتاد و شش میلیارد (۲۳۸/۱۸۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال.

دولت مکلف است با توجه به تبصره‌های این قانون، زمینه‌های لازم را به گونه‌ای فراهم آورد که اجرای هدفها و خطمشی‌ها و طرحهای سرمایه‌گذاری از محل منابع بودجه عمومی و شرکتها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در سالهای برنامه عملی گردد.

تبصره ۱- ...

تبصره ۲-

الف - دولت موظف است در جهت اجرای سیاستهای تمرکززدایی و افزایش نقش استانها در اجرای برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی موارد ذیل را در تنظیم لوایح بودجه سالانه به اجرا گذارد:

۱- بودجه استانها شامل درآمدهای استانی، سهم هر استان از درآمدهای ملی و اعتبارات جاری و عمرانی در پیوست جداگانه‌ای همراه لایحه بودجه تقدیم می‌شود.

۲- اعتبارات جاری استانی به تفکیک دستگاه - برنامه و استان و اعتبارات عمرانی به تفکیک فصل در پیوست مذکور درج می‌گردد.

۳- درآمدهای عمومی و اختصاصی ملی درآمدهایی است که به موجب قانون وصول به خزانه‌داری کل واریز می‌شود تا برای اجرای طرحهای ملی و هزینه‌های جاری دستگاه‌های اجرایی ملی و جبران کمبود اعتبار احتمالی استانها و ایجاد تعادل‌های منطقه‌ای به مصرف برسد.

۴- درآمدهای عمومی و اختصاصی استانی درآمدهایی است که به موجب قانون وصول و به خزانه معین استانی واریز می‌شود و برای تأمین هزینه‌های دستگاه‌های اجرایی محلی و طرحهای عمرانی استانی به مصرف می‌رسد.

۵- درآمدهای ملی سهم استانها از طرف خزانه‌داری کل به خزانه معین استانی واریز می‌شود.

۶- اعتبارات جاری استانی پس از مبادله موافقتنامه بین دستگاه اجرایی استانی و سازمان برنامه و بودجه استان قابل مصرف خواهد بود.

۷- سهم هر یک از شهرستانها از اعتبارات عمرانی به تفکیک فصل توسط کمیته برنامه‌ریزی استانها تعیین خواهد شد. دستگاه اجرایی محلی و سازمان برنامه و بودجه

استان نسبت به مبادله موافقتنامه طرحهایی که پروژه‌های آنها به تأیید شورای برنامه‌ریزی شهرستان رسیده و دارای توجیه لازم است، اقدام خواهد نمود (دستگاه اجرایی هر طرح به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه استان و تأیید استاندار تعیین خواهد شد).

ب - دولت موظف است به تدریج تا پایان برنامه دوم عمرانی، کلیه طرحهایی که ماهیت استانی دارند را از فهرست طرحهای ملی حذف و در بودجه استانها منظور نماید.

ج - دولت موظف است ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون لایحه درآمدهای جدید هر یک از استانها را تقدیم مجلس نماید.

د - مقررات و روش‌های مورد نیاز برای اجرای این تبصره در قوانین بودجه سالانه منظور خواهد شد.

تبصره ۳-...

تبصره ۴- دولت موظف است اعتبارات لازم و متناسب با وظایف و مسؤولیتهای دیوان محاسبات کشور را که همه ساله توسط کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی تصویب و پیشنهاد می‌شود عیناً در لایحه بودجه سالانه درج نماید.

تبصره ۵-...

تبصره ۱۰- به منظور توسعه روستاهای محروم و ایجاد تعادل‌های منطقه‌ای در روستاها در طول برنامه اقداماتی به شرح زیر معمول می‌گردد:

الف - مبلغ سه هزار میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای امور زیر در روستاهای محروم هزینه می‌شود:

۱- انجام طرحهای عمرانی در زمینه راه مناسب روستایی و برق‌رسانی، بهداشت و آبرسانی، فضاهای آموزشی، پستی و مخابراتی و کمک به آماده سازی زمین برای طرحهای اشتغالزا در روستاهای محروم با اولویت اتمام طرحهای تیمه تمام برنامه اول.

۲- توسعه فعالیتهای تولیدی و اشتغالزا و خوداشتغالی در روستاهای محروم از طریق حمایت‌های لازم با پرداخت مابه‌التفاوت کارمزد و سود مورد انتظار بانک در امور آب، کشاورزی، صنعت، مسکن و امور اجتماعی و پیش‌بینی آنها در بودجه سنواتی.

۳- رعایت اولویت در انتخاب و اجرای طرحهای امور اجتماعی، زیربنایی و اشتغالزا برای روستاهای محروم روستایی.

۴- احداث فضاهای فرهنگی چند منظوره فرهنگی، آموزشی، تربیتی، هنری و ورزشی در مراکز جمعیتی نقاط محروم کشور.

ب- دولت موظف است پس از تصویب این قانون ضریب محرومیت کلیه روستاها را سالانه براساس برخورداری از طرحهای عمرانی موضوع بند (الف) این تبصره معین نموده و بر مبنای اولویتهای هر روستا اعتبار لازم را منظور نماید.

آیین نامه اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارتخانه های کشور و جهاد سازندگی و سازمان برنامه و بودجه و دفتر مناطق محروم تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ج- دفتر مناطق محروم مسؤول نظارت بر کلیه مراحل انجام پروژه های موضوع این تبصره می باشد و موظف است گزارش پیشرفت آنها را هر چهار ماه یکبار به کلیه کمیسیونها و نمایندگان ذی ربط مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

تبصره ۱۱-...

تبصره ۱۴-

الف- دولت موظف است به منظور پیشگیری، امداد رسانی و بازسازی و نوسازی مناطق آسیب دیده از حوادث غیر مترقبه، در طول برنامه دوم اعتبارات لازم را در اختیار ستاد حوادث غیر مترقبه کشور قرار داده این اعتبار به پیشنهاد وزارت کشور و تأیید سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران بین استانهای آسیب دیده توزیع می گردد تا توسط ستادهای حوادث استانی به پروژه های ذی ربط اختصاص داده شود. بیست درصد (۲۰٪) از اعتبارات فوق جهت مطالعه آسیب پذیری به منظور کاهش اثرات بلایای طبیعی و اجرای پروژه های پیشگیری از حوادث غیر مترقبه از قبیل سیل، زلزله، خشکسالی، آتش سوزی، طوفان و یا پیشروی آب دریا هزینه خواهد شد.

ب- وزارت کشور می تواند از محل منابع قرض الحسنه سیستم بانکی و در صورت عدم تکافو، از محل سایر تسهیلات اعتباری سیستم بانکی به میزان مورد نیاز وام به مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی و کشاورزی خسارت دیده در سناطی فوق الذکر اعطا نماید. مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات اعطایی بانکی در لایحه بودجه سالهای آینده منظور خواهد شد. دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط سیستم بانکی را که در این بند پیش بینی شده است تضمین نماید.

تبصره ۱۵....

تبصره ۱۷- وزارت آموزش و پرورش موظف است نسبت به تأسیس صندوق ذخیره فرهنگیان اقدام نماید، فرهنگیان می‌توانند ماهانه حداکثر تا مبلغ پنج درصد (۵٪) حقوق و مزایای خود را به حساب صندوق واریز نمایند.

دولت موظف است همه ساله معادل مبلغ فوق را که به همین منظور در بودجه سالانه منظور می‌گردد، به صندوق مزبور واریز نماید. سود مکتسبه وام‌های سپرده فرهنگیان در هنگام بازنشستگی و از کارافتادگی و یا بازخریدی به آنان و در صورت فوت به وراث آنها مسترد می‌گردد.

تبصره ۱۸-

الف - به منظور ارائه الگوهای مصرفی مطلوب در زمینه انرژی، غذا و دارو، پوشاک، حمل و نقل، مسکن، آب و... و اشاعه فرهنگ استفاده از تولیدات داخلی و مبارزه با اسراف و تبذیر و گسترش و ترویج فرهنگ کار و تولید و ساده زیستی متناسب با امکانات و شئون جامعه اسلامی، شورایعالی الگوی مصرف با ترکیب ذیل تشکیل می‌گردد:

۱- ریاست جمهور (و یا معاون اول رئیس جمهور) به عنوان رئیس شورا.

۲- وزیر بازرگانی.

۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی.

۴- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۵- وزیر صنایع.

۶- وزیر دادگستری.

۷- رئیس سازمان برنامه و بودجه.

۸- رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.

۹- وزیر ذی‌ربط حسب مورد و به تشخیص و دعوت رئیس شورا.

۱۰- دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر به انتخاب مجلس شورای اسلامی.

ب - شورای مذکور موظف است نسبت به مسائل ذیل اقدام لازم معمول دارد:

۱- تلاش در جهت کاهش تقاضا برای کالاهای وارداتی مصرفی و غیرضرور و جلوگیری از تبلیغ این قبیل کالاها.

۲- گسترش فرهنگ قناعت و ساده زیستی و مبارزه با تجمل گرایی و اسراف و تبذیر.

۳- برنامه‌ریزی برای هدایت و تعدیل تقاضاها و ارائه پیشنهادات و طرحهای لازم به مراجع ذی‌ربط.

۴- ارائه الگوهای مصرفی قابل قبول و مطابق امکانات و شئون جامعه اسلامی.

۵- نظارت و بررسی مستمر بر حسن اجرای الگوهای مصوب و اتخاذ تدابیر لازم جهت اجرای آن.

۶- تهیه برنامه‌های تبلیغی و ارشادی و آموزش و پخش و انتشار آن از طریق رسانه‌های عمومی و کتابهای درسی.

ج- دولت و کلیه شرکتهای دولتی و مؤسسات عمومی، بنیادها، نهادها و نیروهای نظامی و انتظامی و شهرداریها و بانکها و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، از جمله سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی نفت ایران و سایر شرکتهای تابعه و وابسته به شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پتروشیمی ایران و سایر شرکتهای تابعه، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و وابسته آنها، شرکتهای آب و فاضلاب، مراکز تهیه و توزیع کالا موظفند تمهیدات لازم را جهت اجرای مصوبات شورای مذکور فراهم نمایند.

د- دولت موظف است با اعمال حمایتهای مادی و معنوی زمینه تشویق و ترغیب کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که الگوهای مصوب را رعایت می‌کنند، فراهم نماید.

تبصره ۱۹-...

تبصره ۲۲-

الف- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز است طی دوره برنامه دوم از محل دریافت‌های ارزی حداکثر تا مبلغ هفتاد و دو میلیارد و ششصد و پنجاه و هشت میلیون (۷۲/۶۵۸/۰۰۰/۰۰۰) دلار را در چارچوب ارقام مندرج در جدول شماره ۵ پیوست این قانون پرداخت یا ایجاد تعهد نماید.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ذخیره ارزی سالانه را مطابق ارقام جدول مزبور منظور نماید.

ب- ایجاد بدهی‌ها و تعهدات خارجی جدید از جمله ضمانت‌های بای‌بک و فاینانس و مانند آن صرفاً در چارچوب اجرای این تبصره مجاز می‌باشد و زمان‌بندی بازپرداخت آنها می‌بایست به گونه‌ای تنظیم گردد که پرداختهای ناشی از این بدهی‌ها در هر سال پس

از سال پایانی برنامه از سی درصد (۳۰٪) درآمدهای ارزی دولت در سال آخر برنامه دوم تجاوز نماید.

ج - دولت موظف است در چارچوب خط‌مشی‌های این قانون، برنامه زمان‌بندی بازپرداخت تعهدات را به گونه‌ای تنظیم نماید که پرداختهای ناشی از اصل و فرع این بدهی‌ها منجر به کاهش حداقل پنج درصد (۵٪) در هر سال گردد و در هر صورت ارزش حال کل بدهی‌ها و تعهدات کشور اعم از کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت در سال آخر برنامه نباید از بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار تجاوز نماید.

د - کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و کلیه سازمانها و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها و مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکت مخابرات ایران، شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی موضوع تبصره ذیل ماده ۵ قانون محاسبات عمومی^(۱) (شامل بنیاد ۱۵ خرداد، بنیاد مسکن، کمیته امداد امام، هلال احمر، سازمان تأمین اجتماعی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و مؤسسات و شرکتهای تابعه آنها) مشمول این تبصره می‌باشند.

ه - در چارچوب خط‌مشی‌ها و ضوابط این قانون، سرمایه‌گذاران خارجی می‌توانند با مشارکت طرف ایرانی اقدام به سرمایه‌گذاری در بخشهای اقتصادی نمایند. دولت موظف است لوایح مربوط به سرمایه‌گذاری خارجی و ضوابط آن را جهت طی مراحل قانونی ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون تنظیم و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

و - به دولت اجازه داده می‌شود جهت اجرای طرحهای زیربنایی و توسعه‌ای، همچنین افزایش ظرفیت تولیدی صادراتی کشور در محدوده طرحهای مصوب و ضوابط مندرج در این قانون نسبت به اخذ یا تضمین تسهیلات مالی بلاعوض یا اعتباری از مؤسسات مالی خارجی و بین‌المللی اقدام و همچنین معاملات بیع متقابل فیما بین طرفهای ذی‌ربط را از طریق سیستم بانکی کشور تسهیل نماید.

شرکتهای دولتی یا خصوصی عاملیت معاملات بیع متقابل را عهده‌دار می‌باشند. در چارچوب قراردادهای بیع متقابل می‌بایستی ارزش مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای، ماشین‌آلات و خدمات مورد نیاز وارده با صادرات کالاهای ساخته شده مذکور در هر قرارداد تسویه گردد.

شرکتهای بیمه و بانکهای عامل موظف‌اند عنداللزوم جهت تحقق اینگونه معاملات در مقابل اخذ وثائق کافی (شامل دارائیهای شرکت، کالاهای وارده، کالاهای ساخته شده، سهام شرکتهای مذکور و یا سایر دارائیهایی که توسط شرکت ارائه می‌گردد) نسبت به صدور ضمانتنامه‌های لازم از طرف ایرانی به نفع طرف خارجی در مقابل اخذ تضمین کافی توسط طرف خارجی در صدور کالاهای ساخته شده اقدام نماید.

در صورت عدم پرداخت معادل ریالی اقساط سررسید شده تعهدات ارزی ایجاد شده توسط شرکتهای دولتی و وابسته به دولت، شهرداریها و سایر دستگاههای دولتی که سیستم بانکی کشور تعهدات ارزی آنها را تضمین نموده است، به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه داده می‌شود معادل مبلغ ریالی اقساط سررسید شده را مستقیماً از حسابهای بانکی آنها برداشت نماید.

ز - وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است گزارش عملکرد این تبصره و وضعیت درآمدها و هزینه‌ها و تعهدات ارزی کشور را هر چهار ماه یک بار به کمیسیونهای ذی‌ربط در مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ح - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است پرداختهای ارزی به دستگاههای مشمول این تبصره را که از بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند منحصرأ در مقابل دریافت اسناد و مدارک مثبته حاکی از خرید خدمت یا کالا پرداخت یا تعهد نماید در مواردی که ماهیت هزینه اجازه ارائه اسناد قبل از ایجاد تعهد و یا پرداخت را نمی‌دهد، دستگاه ذی‌ربط مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ پرداخت و یا تعهد، اسناد و مدارک مورد نیاز را به بانک تسلیم نماید.

ط - کلیه دستگاههای مشمول این تبصره مکلفند هرگونه معامله و قراردادهای خارجی خود را که بیش از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) دلار باشد صرفأ از طریق مناقصه محدود و یا بین‌المللی (با درج آگهی مناقصه در روزنامه‌های کثیرالانتشار داخلی و خارجی) انجام و منعقد نماید.

موارد استثناء باید به تصویب شورای اقتصاد برسد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی

ایران فقط مجاز به ایجاد تعهد یا پرداخت معاملات و قراردادهایی است که مدارک لازم مبنی بر رعایت مفاد این بند از سوی دستگاه‌های اجرایی ارائه شود.

ی - دولت موظف است به منظور گسترش تولیدات داخلی و بی‌نیاز شدن از خارج در مصارف عمده با اعمال حمایت‌های لازم جهت افزایش سالانه تولیدات در خریدهای داخلی به طریقی عمل نماید که سرجمع ارز تخصیصی برای تأمین کالاهای اساسی، دارو و سایر موارد ضروری در سال آخر برنامه نسبت به سال اول کاهش یابد.

ک - کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، از جمله سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی نفت ایران و سایر شرکت‌های تابعه و وابسته به شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پتروشیمی ایران و سایر شرکت‌های تابعه، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها، شرکت‌های آب و فاضلاب، مراکز تهیه و توزیع کالا و یا تابع قانون خاص خود می‌باشند، مکلفند نیازهای خود را از تولیدات داخلی تهیه نمایند و در صورت فقدان مصنوعات داخلی، با ترتیب مناقصه بین‌المللی حداقل جهت خرید عمده، کالاهای خود را در داخل تهیه نمایند.

ل - دولت موظف است اعتبار ارزی و ریالی خرید گندم را به نحوی تأمین نماید که امکان ذخیره‌سازی برای مدت حداقل سه ماه در طول هر سال فراهم گردد.

م - کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌ها و نهادهای موضوع بند «د» این تبصره، همچنین کلیه واردکنندگان، مشاورین و پیمانکارانی که از منابع بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند، موظفند خرید کالاها و خدمات مورد نیاز را با اعلام شرایط و به صورت مناقصه در داخل کشور و در حد امکان با پرداخت ریال انجام دهند.

خرید کالا و خدمات از خارج توسط دستگاه‌های مزبور مادامی که امکان تأمین از داخل (تولیدی یا وارداتی) وجود داشته باشد ممنوع است. موارد استثناء بایستی به تصویب هیأت وزیران برسد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است معادل ارز مورد نیاز را برای خریدهایی که برحسب ضرورت از خارج انجام می‌شود، به نرخ شناور محاسبه و در اختیار دستگاه ذی‌ربط قرار دهد.

ن - به دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط اجازه داده می‌شود در چهارچوب اعتبارات این قانون

و با رعایت ضوابط و بندج این تبصره تا سقف شش میلیارد و پانصد میلیون (۶/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار با استفاده از روشهای بیع متقابل طرحهای اجرایی مندرج در جدول شماره ۱۳ و تا سقف سه میلیارد و پانصد میلیون (۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای تعهدات فاینانس طرحهای اجرایی مندرج در جدول شماره ۱۴ را اجرا نماید.

۱- دولت موظف است در اجرای این طرحهای عمرانی از جمله طرحهای موضوع این تبصره توسط وزارتخانه‌های نفت، راه و ترابری، معادن و فلزات، صنایع، جهادسازندگی، نیرو و ... و به هنگام عقد قرارداد با شرکتها و پیمانکاران خارجی به نحوی اقدام نماید که شرکتهای خارجی ملزم به انتقال دانش فنی و آموزش نیروی انسانی بوده و در رابطه با خرید ماشین‌آلات و تجهیزات، حداکثر استفاده از توان داخلی کشور در زمینه‌های طراحی و مهندسی و اجرا و ساخت و نصب تجهیزات و ماشین‌آلات از طریق مشارکت با شرکتهای ایرانی و یا واگذاری کار به آنها را مورد توجه قرار دهند. شورای اقتصاد موظف است ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون سهمیه ساخت تجهیزات و تولید کالا و اجرای طرحها توسط شرکتها و پیمانکاران داخلی را مشخص و به سازمان برنامه و بودجه جهت درج در موافقتنامه طرحها و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران جهت رعایت موضوع در گشایش اعتبار ابلاغ نماید.

۲- زمان بازپرداخت باید با توجه به شرایط مندرج در بند «ج» این تبصره باشد. بازپرداخت هزینه‌های سرمایه‌گذاری طرحهای تولیدی وزارتخانه‌های نفت و معادن و فلزات و صنایع از محل درآمد حاصل از صادرات کالاهای تولیدی آنها صورت گیرد.

۳- ضمانت صدور توسط شرکتهای خارجی ذی‌ربط تأمین و تعهد شده باشد.

۴- طرحهای تولیدی در جهت تأمین مواد واسطه‌ای برای کالاهای استراتژیک و سرمایه‌ای مورد نیاز کشور و یا در جهت تأمین نیاز مواد واسطه‌ای برای تولید کالاهای دارای مزیت نسبی باشد.

۵- کلیه دستگاههای اجرایی منجمله شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی موظفند قبل از عقد قرارداد در مورد طرحهایی که از تسهیلات مالی خارجی استفاده می‌نمایند و طرحهای موضوع این تبصره با ارائه توجیهات فنی و اقتصادی موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی را جلب نموده و با سازمان برنامه و بودجه موافقتنامه مبادله نمایند.

۶- ادامه اجرای طرحهای توسعه نیشکر و صنایع جنبی آن (موضوع بند ه تبصره ۲۹

قانون برنامه اول و اصلاحیه‌های بعدی آن^(۱) به شرط زیر:

۱- مشارکت مردم در امور کشاورزی و کارخانجات نیشکر و زمین مورد نیاز تا حد امکان جلب گردد.

(۱) بند ه تبصره ۲۹ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: به وزارت کشاورزی اجازه داده می‌شود که به منظور خودکفایی در امر شکر مورد نیاز جامعه و تأمین بخشی از سایر نیازهای غذایی و صنعتی کشور، نسبت به ایجاد هفت واحد کشت و صنعت نیشکر به وسعت مجموعاً ۸۴۰۰۰ هکتار و ایجاد کارخانجات هفت واحد شکر خام، یک واحد تصفیه، هفت واحد خوراک دام، شش واحد خمیر کاغذ، یک واحد کاغذ چاپ و تحریر، یک واحد نوبان و یک واحد پروتئین دامی اقدام نماید.

اعتبارات ریالی طرح به میزان چهارصد میلیارد (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به صورت وام از سیستم بانکی و سازمان تأمین اجتماعی دریافت و از محل مابه‌التفاوت قیمت صافی و صنعتی شکر تولیدی کارخانجات هفت تپه و کارون با قیمت رسمی خرید شکر از کارخانجات مذکور که در حساب جداگانه‌ای نزد سازمان حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان نگهداری خواهد شد، نسبت به بازپرداخت اقساط وام اقدام خواهد گردید.

به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود که برای اجرای طرح فوق‌الذکر توسط وزارت کشاورزی (نسبت به ایجاد تعهد ارزی حداکثر تا آخر سال ۱۳۷۰ تا سقف یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به نحوی اقدام نماید که علاوه بر اتمام طرح در مدت توافق شده بازپرداخت تعهد ایجاد شده حداقل یک سال پس از راه‌اندازی واحدها در اقساط پنج‌ساله از محل صرفه‌جویی ارزی حاصل از تولیدات سالیانه طرح صورت گیرد.

همچنین اجازه داده می‌شود که تا حد مبلغ یک درصد از مجموعه اعتبارات طرح بدون رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت و با رعایت قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند به مصرف برسد.

وزارت کشاورزی موظف است گزارش پیشرفت کار را هر سه ماه یکبار به اطلاع کمیسیون‌های کشاورزی، برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارایی برساند.

۲- قانون اصلاح بند ه تبصره ۲۹ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۱/۲/۲۲): ماده واحده - بخش اول و سوم بند ه تبصره ۲۹ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

۱- بخش اول

به وزارت کشاورزی اجازه داده می‌شود که به منظور خودکفایی در امر تأمین شکر مورد نیاز جامعه و تأمین بخشی از سایر نیازهای غذایی و صنعتی کشور نسبت به ایجاد هفت واحد کشت و صنعت نیشکر به وسعت خالص مجموعاً ۸۴۰۰۰ هکتار مزارع نیشکر و علاوه بر آن ایجاد هفت کارخانه شکر تصفیه شده و بقیه صنایع جانبی شامل کارخانجات خوراک دام، کارخانجات خمیر کاغذ و کاغذ، نوبان کارخانه M.D.F (ام.دی.اف) کارخانجات پروتئین دامی با ظرفیت‌های مناسب اقدام نماید.

۲- بخش سوم

به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود که برای اجرای طرح فوق‌الذکر توسط وزارت کشاورزی رأساً یا از طریق بانک‌ها نسبت به تأمین و یا تعهد و یا تضمین ارزی به مبلغ تا یک میلیارد و پانصد میلیون دلار (به عنوان اصل اعتبار) و نیز هزینه‌های ارزی تبعی آن به نحوی اقدام نماید که بازپرداخت تعهدات ایجاد شده متناسب با اجرای طرح ممکن و میسر گردد. کمیته تخصیص ارز مکلف است پیش‌پرداخت لازم برای اجرای این پروژه را از محل سهمیه‌های سالانه در بودجه ارزی منظور و تأمین نماید.

۷- وزارتخانه‌های جهادسازندگی، کشاورزی و صنایع در مورد صنایع تبدیلی و تکمیلی، کشاورزی و دامی به صورتی که نود درصد (۹۰٪) آنها به عهده بخشهای خصوصی و تعاونی باشد، می‌توانند از تسهیلات و اعتبارات بند «ن» این تبصره استفاده نمایند.

س - وزارت نفت و کلیه شرکتها، سازمان‌های تابعه آن و همچنین کلیه شرکتها و مؤسسات موضوع مواد ۴ و ۵ قانون محاسبات عمومی^(۱) و همچنین کلیه واردکنندگان و صادرکنندگانی که از منابع بودجه عمومی استفاده می‌نمایند و دستگاه‌های اجرایی مشمول این تبصره مکلفند کلیه عملیات و معاملات ارزی ناشی از صادرات و واردات کالاها و خدمات از جمله دریافتها و پرداختهای خود را منحصرأ از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا بانکهای مجاز با تشخیص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند.

موارد استثناء با تاکید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام خواهد شد.

ع - بازپرداخت تعهدات، ایجاد تعهدات جدید در سقف بند ج این تبصره و یا تمدید تعهدات گذشته در چهارچوب قوانین بودجه سالیانه انجام خواهد شد.

تنظیم جریان ریالی بازپرداخت تعهدات خارجی تنها از طریق قانون بودجه سالیانه انجام خواهد گرفت و استفاده از روشهای دیگر از جمله ایجاد حساب ذخیره تعهدات برای این امر ممنوع است.

تبصره ۲۳- کمیسیونی متشکل از وزرای امور اقتصادی و دارایی، اطلاعات و رئیس سازمان برنامه و بودجه و یا معاون آنان و دونفر از اعضای کمیسیونهای برنامه و بودجه و شوراها و امور داخلی کشور مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر و نماینده ریاست جمهوری تشکیل و نسبت به قراردادهای و پیمانهای خارجی تصمیم‌گیری خواهد نمود.

تبصره ۲۴-...

تبصره ۲۵-

(۱) ماده ۴ قانون محاسبات عمومی کشور (مصوب ۱۳۶۶): شرکت دولتی واحد سازمانی مشخصی است که با اجازه قانون به صورت شرکت ایجاد شود و یا به حکم قانون و یا دادگاه صالح ملی شده و یا مصادره شده و به عنوان شرکت دولتی شناخته شده باشد و بیش از ۵۰ درصد سرمایه آن متعلق به دولت باشد. هر شرکت تجاری که از طریق سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی ایجاد شود، مادام که بیش از پنجاه درصد سهام آن متعلق به شرکت‌های دولتی است، شرکت دولتی تلقی می‌شود.

الف -

۱- به منظور تنظیم خط مشی های صادرات کشور و تعیین کمکها و تسهیلات قابل ارائه به بخش صادرات و رفع مشکلات و موانع آن و اجرای سیاستهای مصوب برنامه دوم شورایعالی توسعه صادرات غیرنفتی به ریاست رئیس جمهور یا معاون اول وی و عضویت وزرای بازرگانی، صنعتی، امور اقتصادی و دارایی، کشاورزی، جهادسازندگی و رؤسای کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مرکز توسعه صادرات ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران تشکیل می شود. دبیرخانه شورای مزبور در وزارت بازرگانی مستقر بوده و مصوبات این شورا در حدود قوانین مربوط در ارتباط با ایجاد تسهیلات صادراتی برای کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین اشخاص خصوصی اعم از حقوقی و حقیقی لازم الاجرا خواهد بود. کمیته توسعه صادرات استان به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل بازرگانی، گمرک، سازمان برنامه و بودجه و ادارات کل ذریبط حسب مورد و مدیرعامل بانک استان تشکیل می گردد.

دبیرخانه شورایعالی صادرات در مرکز توسعه صادرات ایران و دبیرخانه کمیته استان در اداره کل بازرگانی استان خواهد بود. آیین نامه اجرایی این بند توسط وزارت بازرگانی تهیه و به تصویب شورای مزبور خواهد رسید.

۲- وزارتخانه های صنعتی، بازرگانی، کشاورزی و جهادسازندگی مکلفند در ابتدای هر سال فهرست کالاهای صنعتی و محصولات کشاورزی و دامی را که به تشخیص آنها صدورشان به خارج از کشور مجاز بوده و از مزیت نسبی برخوردار می باشد و باید حمایت از آنها در اولویت قرار گیرد جهت طرح در شورایعالی توسعه صادرات غیرنفتی و اتخاذ سیاستهای حمایتی لازم به دبیرخانه این کمیته ارسال دارند.

۳- به منظور حفظ حقوق و حمایت صادرکنندگان در مقابل خطرات خاص ناشی از عواملی که معمولاً شرکتهای بیمه تجاری آنها را بیمه نمی نمایند به دولت اجازه داده می شود صندوق ضمانت صادرات را از مرکز توسعه صادرات ایران متزع و به صورت یک شرکت دولتی با شخصیت حقوقی مستقل و وابسته به وزارت بازرگانی تشکیل و بر طبق اساسنامه ای که به پیشنهاد وزارت مذکور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید اداره نماید.

ب- به منظور ایجاد تسهیل و توسعه در فعالیتهای صادراتی و ثبات در سیاستهای اجرایی مربوط و جلوگیری از عدم هماهنگی:

۱- کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین اشخاص حقوقی و حقیقی ایرانی مکلفند قبل از برپایی هر نوع نمایشگاه تجاری، صنعتی بین‌المللی در داخل و خارج از کشور و یا شرکت در نمایشگاه‌های بین‌المللی برنامه‌های خود را با مرکز توسعه صادرات ایران هماهنگ و به تأیید مرکز مزبور برسانند.

۲- دولت مکلف است حداکثر تا شش ماه بعد از تصویب این قانون لایحه تعیین حدود و میزان فعالیت هر یک از بخشهای دولتی، تعاونی و خصوصی را برای صادرات و همچنین لایحه اصلاح قانون مقررات صادرات و واردات را در جهت تشویق صادرات غیرنفتی در انطباق با اهداف و خط‌مشی‌های تعیین شده در این قانون تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم دارد.

۳- در جهت استفاده از مکانیسم واردات در مقابل صادرات جهت دستیابی به بازارهای جدید، اجازه داده می‌شود که واحدهای تولیدی و بازرگانی نسبت به عقد قرارداد تجارت متقابل برای آن دسته از کالاهایی که ورود آنها طبق قوانین و مقررات مجاز شناخته شده است اقدام نمایند.

۴- دولت مکلف است در حدود اعتبارات مصوب در قوانین بودجه سالانه با اختصاص اعتبارات لازم نسبت به تجهیز گمرکات کشور و ایجاد انبارهای فنی و سردخانه و همچنین حذف مراحل اداری غیر ضروری صدور کالا، به منظور ارسال سریع محمولات به بازارهای مصرف اقدام نماید.

ج- به منظور قابل رقابت نمودن قیمت کالاهای صادراتی کشور در بازارهای جهانی:

۱- شرکتهای حمل و نقل دولتی مکلفند جایجایی و حمل کالاهای مذکور به خارج از کشور را در اولویت قرار داده و تسهیلات و تخفیفات لازم را بر طبق آیین‌نامه‌ای که بنابه پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های بازرگانی و راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید برای حمل و نقل کالاهای مزبور قائل شوند.

۲- حقوق گمرکی و سود بازرگانی اخذ شده از مواد اولیه قطعات و لوازم وارداتی به کار رفته در ساخت و بسته‌بندی کالاهای صادره حداکثر به میزان حقوق گمرکی و سود

بازرگانی متعلقه در زمان صدور کالا بر طبق دستورالعملی که به تصویب شورایعالی توسعه صادرات غیرنفتی خواهد رسید توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران به صادرکنندگان مسترد می‌گردد.

۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است با تصویب شورای پول و اعتبار تسهیلات اعتباری قابل اعطا به بخش صادرات غیرنفتی کشور را در آغاز هر سال تعیین و به شبکه بانکی کشور اعلام نماید. تسهیلات مذکور به ترتیبی که شورای مذکور تعیین خواهد نمود با نرخ ترجیحی متناسب با میزان صادرات از طریق بانک توسعه صادرات و یا سایر بانکها به صادرکنندگان واگذار خواهد شد.

- د -

۱- به منظور پشتیبانی تولید داخلی و توسعه صادرات غیرنفتی و ایجاد تحرک در اقتصاد منطقه‌ای دولت می‌تواند مناطق ویژه حراست شده‌ای را در مبادی ورودی و یا گمرکات داخلی ایجاد نماید.

ورود کالا از مناطق مذکور جهت مصرف داخلی، تابع مقررات صادرات و واردات خواهد بود و صدور کالا از این مناطق بدون هیچگونه تشریفات انجام خواهد شد.

۲- مناطق ویژه تجاری که به موجب تبصره ۲۰ قانون برنامه اول توسعه ایجاد شده‌اند بایستی فعالیت خود را با مفاد این تبصره و آیین‌نامه اجرایی آن تطبیق دهند.

۳- آیین‌نامه اجرایی این بند توسط هیأت وزیران به تصویب خواهد رسید.

ه- بانک توسعه صادرات ایران مکلف است کلیه وجوه ناشی از اعطای ارز تنخواه صادراتی منظور شده در قانون بودجه سالهای ۱۳۶۸، ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰ را طی برنامه دوم وصول و مجدداً به صورت تسهیلات ارزی به صادرکنندگان اعطا نماید. این مبالغ به عنوان سرمایه دولت نزد بانک منظور خواهد شد.

و- به بانک توسعه صادرات ایران اجازه داده می‌شود، سود ناشی از انجام عملیات مالی سالانه را برای اعطای تسهیلات جهت استفاده صادرکنندگان مورد استفاده قرار دهد. این مبلغ به عنوان سرمایه دولت نزد آن بانک طی برنامه دوم منظور خواهد شد.

ز- دولت می‌تواند تسهیلات لازم از طریق اعطای وام با نرخ ترجیحی از طریق بانک توسعه صادرات ایران جهت ایجاد تأسیسات حمل و نقل پایانه‌های صادراتی همراه تأسیسات نگهداری کالا و مجتمع‌های تجارت بین‌الملل در اختیار صادرکنندگان حقیقی و حقوقی قرار دهد.

تبصره ۲۶-...

تبصره ۳۱- به منظور اصلاح نظام اداری در ابعاد اصلاح نظام اداری در ابعاد تشکیلات و سازماندهی، سیستم‌ها و روشها، مدیریت امور نیروی انسانی و مقررات، شورایعالی اداری کشور با ترکیب صلاحیتها و اختیارات ذیل تشکیل می‌گردد:

الف- اعضاء:

- رئیس جمهور (رئیس شورا) یا معاون وی.

- رئیس سازمان برنامه و بودجه.

- چهار نفر از وزرا (ترجیحاً از بخشهای مختلف) به انتخاب هیأت وزیران.

- سه نفر صاحب نظر و متخصص امور اداری به انتخاب رئیس جمهور.

- وزیر ذی ربط.

- دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور (دبیر شورا و مسئول نظارت بر حسن اجرای مصوبات).

- دو نفر از نمایندگان مجلس به عنوان ناظر به انتخاب مجلس شورای اسلامی حضور خواهند داشت.

ب- وظایف:

- اصلاح ساختار تشکیلات دستگاه‌های اجرایی کشور به استثنای وزارتخانه‌ها از طریق ادغام، انحلال و انتقال مؤسسات و سازمانها به خارج از مرکز.

- واگذاری وظایف، امور و فعالیتهای قابل واگذاری دستگاه‌های اجرایی به بخش غیردولتی.

- ادغام واحدهای استانی و شهرستانی وابسته به هر یک از وزارتخانه‌ها در یک واحد سازمانی.

- بررسی، تجدیدنظر و اتخاذ تصمیم نسبت به ادامه فعالیت، ادغام و انحلال شرکتهای دولتی و شرکتهای اقماری وابسته به آنها.

- متناسب کردن اختیارات استانداران و فرمانداران با مسؤولیتهای محوله در استان و تعیین نحوه ارتباط آنها با مقامات مرکزی و نحوه نظارت بر عملکرد مدیران محلی و چگونگی عزل و نصب آنها.

- تصویب ضوابط و معیارهای لازم در جهت بهینه‌سازی ساختار، ترکیب و توزیع نیروی انسانی بخش دولتی.

- تصویب طرح‌های لازم برای ارتقای کارایی و مدیریت دستگاه‌های اجرایی.
- تصویب ضوابط و آیین‌نامه‌های مربوط به تعیین تکلیف نیروی انسانی دستگاه‌هایی که براساس مصوبات شورای عالی اداری ادغام، منحل، واگذار و یا وظایف آنها به دیگر دستگاه‌ها منتقل می‌شود.
- اصلاح و تصویب روشهای اساسی و فراگیر اختصاصی، مشترک و عمومی مورد عمل دستگاه‌های اجرایی کشور.
- تعیین وظایف استانداران و فرمانداران و نحوه نصب و عزل آنها و همچنین چگونگی ارتباط آنها با مسئولین دستگاه‌های اجرایی.
- تجدیدنظر لازم در وظایف و ساختار وزارتخانه‌ها، سازمانها و شرکتهای دولتی و شرکتهای اقماری آنها از طریق انتقال، انحلال و ادغام آنها به منظور حذف وظایف موازی، مشابه و تکراری و ایجاد تشکیلات منسجم.
- تصویب ضوابط ناظر بر بهره‌برداری مطلوب از فضاهای اداری، توسعه، خرید و اجاره ساختمانهای دولتی با کاربری اداری.
- تشخیص و اعلام دستگاه‌های اقدام‌کننده اجرایی برنامه‌های بخشهای مرتبط فعالیت دولت در زمینه نظام اداری و اجرایی در ابعاد تشکیلات سازماندهی، مدیریت و نیروی انسانی سیستمها و روشها و قوانین و مقررات.
- تبصره ۳۲- به منظور تصحیح و اصلاح و بهسازی نظام اداری و تحقق اهداف برنامه، دولت مکلف است با اعمال سیاستهای عدم تمرکز و واگذاری امور به مردم، لایحه قانونی و مقررات لازم را در رابطه با تشکیلات کلان دولت، نظام انتصاب مدیران لایق، امین، متعهد و متخصص و نظام نظارت دقیق بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی، پیراستن از عیوب و با تکیه برگسترش ارزشهای اسلامی و انقلابی حداکثر تا یکسال پس از ابلاغ برنامه تهیه و جهت تصویب و اجرا به مراجع ذی‌ربط ارائه نماید.
- تبصره ۳۳- ...
- تبصره ۳۵-
- الف - جهت افزایش بهره‌وری نظام اداری، بهبود سیستمها و روش‌های کار، استفاده از تکنولوژیهای پیشرفته و افزایش مهارتهای مدیران کشور دستگاه‌های اجرایی باید بخشی از اعتبارات خود را به توسعه و بهبود مدیریت و افزایش بهره‌وری اختصاص دهند. میزان این اعتبارات همه ساله توسط دولت در لایحه بودجه پیش‌بینی خواهد شد.

ب - سازمان برنامه و بودجه به همکاری سازمان بهره‌وری مکلف است شاخص اندازه‌گیری بهره‌وری فعالیتهای بخشها و طرحهای پیش‌بینی شده در برنامه دوم را حداکثر تا نیمه اول سال ۱۳۷۴ تدوین و به صورت استاندارد در سطح کشور تهیه نماید. در طول سالهای برنامه این شاخصها باید مورد محاسبه قرار گرفته و به گونه‌ای تنظیم شده باشند که عملکرد اجرای برنامه پنج ساله دوم با آنها مورد ارزیابی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره از سوی وزارتخانه‌های صنایع، معادن و فلزات و آموزش عالی و سازمانهای برنامه و بودجه و امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳۶-...

تبصره ۳۹-

الف - به منظور مشارکت عمومی بهسازی نظام اداری و اجرایی کشور و تقلیل حجم تصدی دولت، در طول برنامه، آن دسته از انحصاراتی که در قوانین و مقررات موضوعه وجود داشته و رفع آنها منافی اعمال حاکمیت دولت نمی‌باشد، به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و همکاری دستگاه ذی‌ربط با تصویب مراجع ذی‌ربط لغو می‌گردد.

ب - به استثنای مواردی که مربوط به حاکمیت، نظارت و سیاستگذاری بوده و بایستی در انحصار دولت باقی بماند لغو مابقی انحصارات الزامی بوده و دولت موظف است ظرف سه ماه از تصویب این قانون لوایح مورد نیاز را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

تبصره ۴۰-...

تبصره ۴۲- به منظور جلب مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی و تعاونی در امور عمومی و خدمات اجتماعی، تولید، اشتغال، تجارت، تحقیقات و نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات زیربنایی و عمومی، دولت موظف است با رعایت مصالح عمومی فعالیتهای یادشده بخش‌های دولتی را به بخش خصوصی و تعاونی واگذار کند و برای فعال‌تر شدن این بخش‌ها تدابیر و اقداماتی از قبیل اصلاح مقررات، ارائه تسهیلات بانکی، تکمیل سرمایه‌گذاری زیربنایی، توسعه و تسهیل ارتباطات و همچنین ترویج تشکلهای و ساختارهای صنعتی، تحقیقاتی و پیمائکاری اتخاذ نماید.

فهرست فعالیتها، ترتیبات و آیین نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت شش ماه توسط سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصادی و دارایی و دستگاه های ذی ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۴۳-...

تبصره ۴۷- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و نیروهای مسلح کشور مکلف اند پس از کسب مجوز از مقام معظم فرماندهی کل قوا نسبت به فروش عرصه و اعیان پادگانها و سایر اماکن که در تملک یا تصرف قانونی آنها بوده (پس از اثبات مالکیت) و قرار گرفتن در محدوده خدمات شهری از طریق مزایده اقدام نمایند.

سازمان ثبت اسناد کشور موظف است نسبت به صدور سند مالکیت عرصه و اعیان مزبور اقدام نموده و تنها بیست درصد (۲۰٪) از حقوق و عوارض قانونی مربوطه را دریافت نماید.

کمیسیون موضوع ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران^(۱) و شهرداریها موظفند نسبت به تغییر کاربری این قبیل اراضی به کاربری های مناسب و همچنین صدور مجوز ساخت اقدام نمایند.

درآمد حاصله تماماً به خزانه واریز و صد درصد (۱۰۰٪) مبلغ واریز شده تخصیص یافته تلقی می گردد تا در قالب طرحهای مصوب ستاد کل نیروهای مسلح در امر ساخت پادگانها و مراکز نظامی و خانه های سازمانی و پرداخت دیون براساس اولویت تعیین شده از طرف مقام معظم فرماندهی کل قوا هزینه شود.

تبصره ۴۸-...

تبصره ۵۴- قانون توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها مصوب تیرماه ۱۳۴۹^(۲) و

(۱) همین مجموعه، صفحه ۲۷۷.

(۲) قانون توسعه شبکه های تلویزیونی در شهرستانها (مصوب ۱۳۴۹/۴/۱۶): به دولت اجازه داده می شود به منظور توسعه شبکه دستگاه های فرستنده تلویزیون در شهرستانها از هر دستگاه گیرنده تلویزیون که در داخل کشور ساخته می شود مبلغ دو تا سه هزار ریال به تناسب قیمت و کیفیت دستگاه گیرنده طبق آیین نامه ای که به پیشنهاد وزارت اطلاعات و با نظر وزارت اقتصاد تهیه و تنظیم گردیده و به تصویب هیأت وزیران می رسد از کارخانه های سازنده دریافت نماید.

وجوه حاصل از اجرای این قانون که در حساب مخصوصی نگهداری می شود منحصرأ به مصرف توسعه شبکه و بهره برداری از دستگاه های فرستنده تلویزیون در شهرستانها خواهد رسید.

تبصره ۵۵ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه سال ۱۳۵۴ کل کشور^(۱) و قانون شمول قانون توسعه شبکه‌های تلویزیونی در شهرستانها به تلویزیونهای رنگی مصوب اردیبهشت ۱۳۵۵^(۲) به شرح زیر تغییر می‌یابد و از ابتدای سال ۱۳۷۴ لازم‌الاجرا خواهد بود:

کلیه واردکنندگان و تولیدکنندگان گیرنده‌های تلویزیونی موظف می‌باشند مبالغ زیر را به حساب مربوطه نزد خزانه واریز نمایند. صددرصد این وجه در اختیار صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران قرار خواهد گرفت تا در جهت تولید و تأمین برنامه‌های تلویزیونی و توسعه و بهره‌برداری از شبکه‌های تلویزیونی شهرستانها به مصرف برسانند:

گیرنده‌های رنگی

ردیف	شرح	تولید داخلی	وارداتی
۱	گیرنده بالامپ تصویر ۱۹ اینچ و کمتر	۱۵۰۰۰ ریال	۶۰۰۰۰ ریال
۲	گیرنده بالامپ تصویر ۲۰ و ۲۱ اینچ	۲۰۰۰۰ ریال	۸۰۰۰۰ ریال
۳	گیرنده بالامپ تصویر ۲۲ و ۲۷ اینچ	۳۰۰۰۰ ریال	۱۲۰۰۰۰ ریال
۴	گیرنده بالامپ تصویر بالاتر از ۲۷ اینچ	۴۰۰۰۰ ریال	۱۶۰۰۰۰ ریال

گیرنده‌های تلویزیونی وارداتی از طریق مناطق آزاد تجاری و نیز مسافری مشمول این تبصره می‌شوند. کلیه تولیدکنندگان گیرنده تلویزیونی موظف می‌باشند عوارض موضوع این تبصره را حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ فروش به حساب مربوطه نزد خزانه واریز نمایند در غیر این صورت مشمول جریمه دیرکرد به ازای سالانه ۳۰ درصد خواهند شد.

(۱) تبصره ۵۵ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه سال ۱۳۵۴ کل کشور (مصوب ۱۳۵۳/۱۱/۱۵): از اول سال ۱۳۵۴ مفاد ماده واحده قانون توسعه شبکه‌های تلویزیونی در شهرستانها مصوب تیرماه ۱۳۴۹ درباره دستگاه‌های گیرنده تلویزیونی ساخت خارج که به کشور وارد می‌شود نیز مجری خواهد بود و مبالغ مربوط از واردکنندگان اخذ خواهد شد.

(۲) قانون شمول قانون توسعه شبکه‌های تلویزیونی در شهرستانها به تلویزیونهای رنگی (مصوب ۱۳۵۵/۲/۹): ماده واحده - مبلغ قابل وصول موضوع ماده واحده قانون توسعه شبکه‌های تلویزیونی در شهرستانها مصوب تیرماه ۱۳۴۹ و تبصره ۵۵ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه سال ۱۳۵۴ کل کشور در مورد تلویزیونهای رنگی طبق آیین‌نامه ماده واحده مذکور سه هزار ریال تا شش هزار ریال خواهد بود.

تبصره - انواع تلویزیونهای ساخت ایران که به خارج صادر می‌شود از پرداخت مبالغ موضوع قانون مذکور و این قانون معاف می‌باشد.

گیرنده‌های رنگی ساخت داخل که صادر می‌شوند، از عوارض موضوع این تبصره معاف می‌باشند.

تبصره ۵۵-...

تبصره ۶۰- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی با کاربری ورزشی را در سراسر کشور با تقویم دولت تملک نموده و رایگان به سازمان تربیت بدنی واگذار کند.

تبصره ۶۱-...

تبصره ۶۳- دولت موظف است در طول برنامه دوم تکلیف مالکیت اراضی نسقی کشاورزان را براساس قوانین موضوعه کشور به افراد صاحب نسق و یا ورثه آنها قطعی نماید. کلیه محدودیتهای موجود در جریان معامله و اجاره زمینهای کشاورزی با حفظ کاربری کشاورزی آنها لغو می‌گردد.

همچنین محدوده منابع طبیعی را طبق نقشه‌های مشخصی تدوین نموده و به منظور ممانعت از معاملات اراضی منابع طبیعی در استانهای مختلف کشور، نقشه‌های یاد شده را در اختیار ادارات ثبت اسناد و املاک شهرستانها قرار دهد. اجرای این تبصره الزاماً با رعایت مفاد ذیل لازم‌الاجرا است:

۱- انجام معاملات منجر به تغییر کاربری اراضی کشاورزی نشود.
۲- انجام معاملات نباید منجر به تخلف از حدود مالکیت تعیین شده توسط وزارت کشاورزی گردد.

۳- هر نوع تفکیک و تبدیل اراضی کشاورزی یا دارای قابلیت کشاورزی یا باغات در خارج از محدوده قانونی شهرها براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۶۴- به منظور هماهنگی بیشتر بین دستگاه‌های اجرایی بخش کشاورزی و پیشبرد امور و رفع مشکلات بخش و نظارت بر حسن اجرای سیاستهای مربوطه با توجه به اینکه محور توسعه اقتصادی کشور در این برنامه بخش کشاورزی می‌باشد، شورایعالی کشاورزی به ریاست رئیس‌جمهور یا معاون وی و عضویت وزرای امور اقتصادی و دارایی، کشاورزی، جهادسازندگی، نیرو و رئیس سازمان برنامه و بودجه، رئیس کل بانک مرکزی و دو نفر ناظر از مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی هر ماه یک بار تشکیل می‌گردد و از سایر وزرا حسب مورد دعوت به عمل آمده و در آن

مورد به خصوص دارای حق رأی می باشند. شورای کشاورزی استانها و شهرستانها با ضوابطی که توسط شورایعالی مشخص می شود تشکیل خواهد شد.

تبصره ۶۵-...

تبصره ۷۳-

الف - وزارت مسکن و شهرسازی موظف است اراضی با کاربری های آموزشی، فرهنگی و خدماتی، در قالب طرح های مصوب شهری متناسب با قانون برنامه را در کلیه شهر های کشور به قیمت عادلانه روز و طبق قوانین مربوط خریداری و تملک نموده و جهت احداث و توسعه مدارس و مراکز فرهنگی و هنری، پرورشی، ورزشی، بهداشتی، درمانی، توانبخشی، حمایتی و آموزشی و اشتغال - آموزش فنی و حرفه ای ایستگاه های آتش نشانی، جمع آوری زباله، پمپاژ آب و فاضلاب و کشتارگاه ها با قیمت منطقه ای سال ۱۳۷۲ به دستگاه های ذی ربط واگذار نماید. تملک و تأمین هزینه های موضوع این تبصره به روش های زیر انجام می پذیرد:

- دریافت قسمتی از ارزش اضافی اراضی شهری که بر اثر تغییر کاربری های موجود به انتفاعی در طرح های جامع، تفصیل و هادی حاصل می شود، از مالکان این گونه زمین ها.
- سرشکن کردن بخشی از هزینه ها بر روی قیمت قطعات مسکونی قابل واگذاری مسکن در شهرها مربوط به هر استان.

- واگذاری زمین معوض یا مالکان اراضی تملک شده.

ب - شهرداریها موظفند زمین های با کاربری مذکور در بند الف این تبصره را بر اساس طرح های جامع هادی و تفصیلی مصوب، سریعاً به دستگاه های ذی ربط معرفی نمایند و به هنگام شروع اجرای طرح های مزبور توسط دستگاه های مربوط، منجز احداث بنا را بدون رعایت تشریفات صدور پروانه ساختمانی و فقط با اعلام بر و کف صادر نمایند. در هر صورت رعایت ضوابط و مقررات فنی و شهرسازی از سوی دستگاه های مذکور ضروری است.

ج - دولت موظف است در لوایح بودجه، اعتبار لازم را برای خرید زمین هر ساله در بودجه وزارت آموزش و پرورش منظور نماید.

د - دستگاه هایی که دارای مراکز فرهنگی، هنری، ورزشی، بهداشتی، درمانی، آموزشی، اداری و نظامی می باشند و براساس طرح های مصوب شهری تغییر کاربری می یابند، اجازه داده می شود تا با رعایت قوانین مربوطه براساس مزایده به فروش برسانند و

درآمد حاصله را به خزانه‌داری کل واریز و معادل آن را جهت جایگزینی، تکمیل و نوسازی مراکز مشابه و تعمیر و نگهداری طبق قوانین بودجه‌های سنواتی هزینه نمایند. ه- آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کشور ظرف سه ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. تبصره ۷۴-...

تبصره ۸۴- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است در طول اجرای برنامه اقدامات زیر را انجام دهد. اعتبارات مورد نیاز از محل ردیفهای مربوطه در بودجه سالانه کشور پیش‌بینی و تأمین خواهد شد: الف- استقرار پایگاه اطلاعات کار.

ب- شناخت خصوصیات نیروی کار و بازار کار کشور از طریق تهیه و اجرای طرحهای آماری.

ج- ایجاد ۶۶۰ هزار فرصت شغلی ارزان قیمت جدید به منظور حمایت از اشتغال نیروی کار کشور و کاهش نرخ بیکاری.

د- ایجاد ۷۷ مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای، ۵ مرکز تربیت مربی، تکمیل و راه‌اندازی ۷۰ مرکز نیمه تمام و بازسازی و تکمیل ۱۲ مرکز آموزشی.

ه- به منظور تأمین آمار و اطلاعات کار، شامل مشخصات کارگاهی، نیروی کار و مسائل مورد نیاز پایگاه اطلاعات کار را تشکیل دهد.

تبصره ۸۵-...

تبصره ۸۸- با توجه به اصل نظارت مجلس شورای اسلامی بر کلیه امور جاری کشور جهت تحقق نظارت مجلس شورای اسلامی بر نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی (بنیاد جانبازان - بنیاد شهید - بنیاد ۱۵ خرداد - کمیته امداد و...) کمیته‌ای مرکب از ۷ نفر نماینده به ترتیب زیر تشکیل می‌شود:

- ۱- به انتخاب کمیسیون صنایع و معادن ۱ نفر
- ۲- به انتخاب کمیسیون کشاورزی ۱ نفر
- ۳- به انتخاب کمیسیون بازرگانی ۱ نفر
- ۴- به انتخاب کمیسیون برنامه و بودجه ۱ نفر
- ۵- به انتخاب کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ ۱ نفر
- ۶- به انتخاب کمیسیون نهادها ۱ نفر
- ۷- به انتخاب کمیسیون امور اقتصادی و دارایی و تعاون ۱ نفر

این کمیته حق نظارت بر کلیه امور جاری نهادها و بنیادهای فوق‌الذکر را داشته و موظف است هر شش ماه حداقل یک گزارش تقدیم مقام معظم رهبری و مجلس شورای اسلامی نمایند و کلیه نهادها و بنیادهای فوق‌الذکر موظفند کلیه اطلاعات مورد نیاز را در اختیار این کمیته قرار دهند.

تبصره ۸۸-...

تبصره ۹۰-

- سقف تسهیلات بانکی قابل واگذاری توسط بانک مرکزی و کلیه بانکهای کشور، بخش‌های دولتی، خصوصی و تعاونی نسبت به مانده سال ۱۳۷۲ فقط تا حدی مجاز است که تغییر در خالص بدهی آنها به سیستم بانکی تا پایان برنامه دوم حداکثر معادل چهل و سه هزار میلیارد (۴۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال افزایش یابد. دولت مکلف است سهم هر یک از بخشهای اقتصادی را در چهارچوب سقف مذکور در لایحه بودجه ستواتی پیشنهاد و پس از تصویب از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شبکه بانکی کشور ابلاغ نماید.

پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) از مبلغ مذکور در سال‌های برنامه متحصراً بایستی به بخش خصوصی و تعاونی‌های مردمی اختصاص یابد و چهل و پنج درصد (۴۵٪) باقیمانده آن به دولت و تعاونی‌های وابسته تعلق می‌یابد.

- استفاده کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهای وابسته به آنها و شهرداری‌ها و نهادهای عمومی و شرکتهای تابعه آنها و طرح‌ها و پروژه‌های ملی و خریدهای دولتی از سهم بخش خصوصی ممنوع می‌باشد.

تبصره ۹۱-...

ب - کلیه کارخانجات صنعتی موظفند معادل یک در هزار درآمد سالیانه خود را برای توسعه فضاهای ورزشی به سازمان تربیت بدنی پرداخت نمایند.

تبصره - با توجه به روند افزایش تصادفات وسایل نقلیه بین شهری در شهرهای مسیر محورهای اصلی از محل اعتبارات مربوط به بهسازی راه‌ها و احداث راه‌های جدید، کمربندی پرتردد شهرها را در اولویت قرار دهد.

تبصره - دولت موظف است برای تحقق اهداف فرهنگی برنامه پنج ساله دوم در جهت رشد فعالیت‌های فرهنگی و مقابله با تهاجم فرهنگی دشمن علاوه بر اعتبارات مصوب

در طول برنامه سه هزارم (۰/۰۰۳) از کل اعتبارات جاری و عمرانی برنامه دوم را به استثناء امور مربوط به دفاعی و آموزشی در بودجه سالانه به برنامه‌های بخشهای زیر اختصاص دهد:

- مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (قدس سره)، ده درصد (۱۰٪).

- فرهنگ و ارشاد اسلامی و میراث فرهنگی و سازمان تبلیغات، سی درصد (۳۰٪).

- صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، شصت درصد (۶۰٪).

توزیع این اعتبارات در بخش‌های مذکور طبق روال جاری در لوائح پیشنهادی بودجه سالانه انجام خواهد شد.

تبصره - به منظور بالا بردن توان امنیتی کشور، شناسایی و خنثی‌سازی تهدیدات داخلی و خارجی، صیانت از اجرای برنامه پنج ساله دوم و جهت انجام مأموریت‌های محوله: الف - وزارت اطلاعات موظف است:

۱- حراست‌های پرسنلی و فنی را ایجاد و تقویت نماید.

۲- جهت جلوگیری از دستیابی دشمنان به اسناد و مدارک و توانائیهای کشور اقدامات خود را تشدید نماید.

۳- متناسب با ابعاد مأموریت‌های محوله تشکیلات خود را تقویت، سازماندهی یا گسترش دهد.

۴- اقدامات لازم جهت سالم‌سازی فضای سیاسی جامعه و پیشگیری از وقوع جرایم امنیتی را انجام دهد.

ب - سازمانها و دستگاه‌های داخل و خارج از کشور موظفند برای پرسنل وزارت اطلاعات تسهیلات لازم را تأمین و هزینه‌های پرسنل شاغل در خارج از کشور را طبق ضوابط خود و در ردیف بودجه مربوطه منظور و هزینه نمایند.

آیین‌نامه اجرایی این بند بنا به پیشنهاد وزیر اطلاعات و پس از کارشناسی در سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب رئیس‌جمهور خواهد رسید.

تبصره - به منظور جذب نیروهای متخصص ایرانی خارج از کشور و حمایت از نیروهای متخصص در داخل کشور دولت موظف است مفاد تبصره‌های ۴۴ و ۴۵ برنامه اول

توسعه^(۱) را با اصلاحات انجام شده در طی برنامه دوم توسعه اجرا نماید. تبصره - با توجه به اهمیت و حساسیت نقش آب در توسعه و استقلال اقتصادی کشور دولت مکلف است از سرجمع کل اعتبارات عمرانی کشور به غیر از آموزش و پرورش و بهداشت و درمان در طول برنامه دوم به میزان سه درصد (۳٪) در اختیار وزارت نیرو قرار دهد تا از طریق مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه جهت اجرای طرحهای تأمین آب و آبرسانی به مصرف برساند.

تبصره - به منظور رشد تولیدات و کاهش ضایعات محصولات کشاورزی و توسعه صادرات در این بخش برنامه ریزی، سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع مرتبط با بخش کشاورزی در طول برنامه دوم توسعه، حسب مورد مواد اولیه تحت پوشش، به عهده وزارتین جهادسازندگی و کشاورزی خواهد بود. آیین‌نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد دو وزارتخانه مذکور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - کلیه مؤسسات، کارخانجات، شرکتهای دولتی و تحت پوشش دولت موظفند همه ساله حداقل به میزان دو درصد (۲٪) از سود خالص خود را صرف تقویت و توسعه بسیج و برنامه‌های فرهنگی، ورزشی و آمادگی دفاعی و سایر فعالیتهای مربوطه نمایند. لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یکصد و سه تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و چهارم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) تبصره ۴۴ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت موظف است تسهیلات لازم را جهت بازگشت آن تعداد از فارغ‌التحصیلان ایرانی دانشگاه‌های خارج از کشور که مایل به خدمت در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی هستند، پس از تأیید صلاحیت آنان جهت عضویت در هیأت علمی فراهم نماید. دولت می‌تواند وسایل متعارف زندگی را که اینگونه افراد با خود می‌آورند، از حقوق و عوارض گمرکی معاف نماید.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- تبصره ۴۵ قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران: دولت مکلف است تسهیلات لازم از قبیل زمین، ساختمان، وام و مصالح ساختمانی را برای آن دسته از اعضای هیأت علمی که فاقد مسکن می‌باشند و تمهید خدمت در دانشگاه‌های دولتی بسیاری به گونه‌ای فراهم نماید که تا پایان برنامه پنج‌ساله دارای مسکن شوند.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مسکن و شهرسازی تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

هدفهای کلان کیفی

....۱

۶- رشد و توسعه پایدار اقتصادی با محوریت بخش کشاورزی از طریق:

....۱

۱۳- حفاظت، احیاء و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع و منابع دریایی و آبزیان داخلی کشور با مشارکت مردمی و ایجاد مدیریتهای مناسب، توجه به عمران و توسعه و بهسازی روستاها، تأمین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز و فراهم نمودن امکانات و تسهیلات مناسب صادراتی تولیدات کشاورزی و تشکیل شوراییعالی کشاورزی به منظور هماهنگیهای لازم و نظارت بر تحقق اهداف بخش کشاورزی.

....۱۴

۹- تلاش در جهت کاهش وابستگی اقتصاد کشور به درآمدهای حاصل از نفت و توسعه بیش از پیش صادرات غیرنفتی از طریق:

۱- استفاده حداکثر از ظرفیتهای موجود مالیاتی کشور.

۲- تعیین حدود و میزان فعالیتهای هر یک از بخشهای دولتی، تعاونی و خصوصی در صادرات.

۳- اصلاح قانون صادرات و واردات و اتخاذ سیاستهای ارزی و تعرفه‌ای مناسب برای ثبات سیاستها و تشویق صادرات.

۴- حمایت از سرمایه‌گذاری در جهت افزایش ارزش افزوده صنایع تبدیلی کشاورزی و معدنی و صنعتی و حمایت از صادرکنندگان با فراهم نمودن تسهیلات و ارائه خدمات و اطلاعات مورد نیاز.

۵- تقویت بانک توسعه صادرات در جهت کمک به صادرکنندگان.

۶- اتخاذ سیاستهای اعتباری و مالیاتی مناسب جهت صادرات.

۷- نظارت و ارزیابی مستمر بر امور صادرات غیرنفتی.

۸- اختصاص سهمی از تولیدات به صادرات.

۹- استفاده از مواد اولیه مرغوب در کالاهای صادراتی.

۱۰- استفاده از بسته‌بندی‌های مطلوب برای صادرات.

۱۱- انطباق استانداردها با سلیقه کشورهای واردکننده.

- ۱۲- مبارزه با صادرات قاچاق از طریق کنترل مبادی ورودی و خروجی و مرزها.
- ۱۳- توسعه مبادلات تهاتری غیرنفتی.
- ۱۴- تشکیل و تقویت اتحادیه‌ها و تعاونی‌های صادراتی.
- ۱۵- استفاده مؤثر از مناطق آزاد تجاری برای توسعه صادرات و صادرات مجدد.
- ۱۶- منسجم نمودن تشکیلات موجود در امور صادرات زیرنظر یک کمیته عالی.
- ۱۷- استفاده بیشتر از ظرفیت‌های تولیدی (کشاورزی و صنعتی) برای صادرات.
- ۱۸- فعال کردن دفاتر نمایندگی‌های خارج از کشور و سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی ایران برای صادرات.
- ۱۹- استفاده از وسایل ارتباط جمعی کشورهای خارجی برای بازاریابی و تبلیغات.
- ۲۰- بازرینی شرح وظایف سازمانهای مرتبط با صادرات و حذف اقدامات موازی و کاهش بوروکراسی دست و پاگیر.
- ۲۱- فعال کردن اشخاص حقیقی و حقوقی در امر تجارت خارجی تحت نظارت دولت در محدوده قانون صادرات و واردات و جلوگیری از ایجاد و انحصار در امر واردات.
- ۲۲- ایجاد تسهیلات لازم برای صدور ضمانت‌های ارزی جهت شرکت‌های داخل که در مناقصه‌های بین‌المللی برنده می‌گردند.
- ۲۳- ایجاد تسهیلات لازم جهت خروج موقت ماشین‌آلات و سایر تجهیزات و لوازمی که برای انجام پروژه‌های عمرانی توسط پیمانکاران داخلی در کشورهای خارجی مورد نیاز است.
- ۲۴- برقراری مشوق‌های صادراتی در صورت لزوم.
- ۲۵- عودت حقوق و عوارض گمرکی کالاهای صادرات.
- ۲۶- ایجاد صندوق ضمانت صادرات و ایجاد سیستم بیمه صادراتی.
- ۲۷- کمک به بازاریابی برای کالاهای تولید داخلی از طریق برگزاری نمایشگاه‌ها، بازار، بورس، کالاهای صادراتی.
- ۲۸- اعمال پشتیبانی‌های سیاسی و دیپلماتیک.
- ۲۹- تدوین مقرراتی که براساس آن صادرکنندگان بتوانند کالاهای صادراتی خود را با برچسب و عنوان خود و یا برچسب و علائم درخواستی خریدار صادر نموده و از خدشه دار شدن اعتبار کالاهای صادراتی جلوگیری نمایند.

۳۰- بازرنگری در تشکیلات بازرگانی کشور و تشکیل شورایی عالی صادرات به منظور هماهنگی، تشویق و توسعه صادرات و تمرکز امور بازرگانی در نمایندگیهای سیاسی خارجی کشور.

۳۱- شناسایی بازارهای جدید (کالایی - مکانی) برای توسعه صادرات کنونی و تبدیل پتانسیل های بالقوه به عملکرد بالفعل در این بازارها.

۳۲- جلوگیری از تبلیغات گمراه کننده در مورد کالاهای وارداتی.

۳۳- الزام واردکنندگان به ارائه خدمات بعد از فروش در مورد کالاهای بادوام.

۳۴- الزام واردکنندگان کالا به آموزش و انتقال تکنولوژی.

۱۵- ایجاد تعادل در بخشهای اقتصادی (دولتی، خصوصی و تعاونی) از طریق:

۱- افزایش حمایت های قانونی و ایجاد تسهیلات جهت مشارکت هر چه بیشتر مردم در فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و تاکید بر جذب سرمایه گذاری بخش خصوصی و تعاونی.

۲- تلاش برای ایجاد ثبات در قوانین مربوط به فعالیتهای بخش خصوصی و تعاونی.

۳- واگذاری بخشهایی از فعالیتهای دولت که با حاکمیت دولت منافاتی ندارد به بخشهای خصوصی و تعاونی.

۴- واگذاری شرکتهای دولتی به بخشهای خصوصی و تعاونی با اولویت ایثارگران و به حداقل رساندن واگذاری این شرکتها به نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و بانکها.

۵- تلاش در جهت افزایش سهم بخشهای خصوصی و تعاونی از تولید ناخالص داخلی.

۳- سیاست مالی

۱-۳- بودجه عمومی

۱-۱-۳- ...

۲-۳- سیاست های درآمدی

سیاست های درآمدی دولت به گونه ای طراحی شده است که همراه با کاهش ابعاد دولت، تأمین هزینه های جاری صرفاً از طریق افزایش سهم درآمدهای مالیاتی در بلندمدت به شرح ذیل امکان پذیر باشد:

الف - افزایش سهم مالیاتهای مستقیم در درآمدهای مالیاتی کشور به استثناء حقوق بگیران.

ب - حذف تدریجی معافیتهای مالیاتی اعطا شده به بخشها، رشته فعالیتهای و مؤسسات مختلف همراه با اصلاح قیمتها و تخصیص بودجه و بازنگری نظام مالیاتی بر اساس تعریف پایه درآمد به استثناء بخش کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی.

ج - تصحیح و تکمیل قوانین مالیاتی جهت برقراری تعرفههای مالیاتی غیرمستقیم به صورت مطلوب و منطقی صرفاً براساس ارزش کالا.

د - بررسی جهت برقراری روشهای جدید در نظام مالیاتی کشور متناسب با درآمدها به منظور افزایش وصولی درآمدهای مالیاتی.

ه - بازنگری در تشکیلات و روشهای اخذ مالیات با هدف مدرن کردن و افزایش کارایی نظام مالیاتی و به حداقل رساندن زمان جمعآوری به ویژه در مورد مالیاتهای مستقیم.

و - افزایش امکانات کسب درآمد توسط دستگاههای استانی و گسترش اختیارات ارگانهای استانی از طریق حسابهای معین خزانه در استانها.

ز - هدایت درآمدهای حاصل از نفت در جهت هزینههای عمرانی.

ح - اعطای بخشودگی یا تخفیف مالیاتی برای سرمایه گذارهای زیربنایی و سرمایه گذارهایی که به:

- تولید کالاهای استراتژیک

- ارز آوری

- استقرار در نقاط محروم

- ایجاد اشتغال

کمک نماید.

ط - کاهش نرخ مالیات مستقیم و افزایش جریمه خودداری از پرداخت مالیات مستقیم به گونه ای که سهم کل مبلغ دریافتی مالیات مستقیم در درآمدهای مالیاتی افزایش یابد.

۳-۳- سیاستهای هزینه ای

- ایجاد تعادل منطقی بین درآمد و هزینه ها.

و متمرکز نمودن ردیفها و طبقه بندیهای بودجه ای.

۳-۳-۱- هزینه های جاری

الف - تنظیم بودجه شرکتهای دولتی در قالب اهداف برنامه دوم.

ب - کاهش بودجه جاری بخشهای مربوط به فصول امور اقتصادی از طریق کاهش فعالیتهای اعمال تصدی دولت.

ج- ایجاد ارتباط منطقی بین اعتبارات دستگاه‌های اجرایی درآمدزا با توجه به میزان درآمدهای وصولی در جهت افزایش کارایی و جلوگیری از توسعه بی‌رویه تشکیلات آنها.

د- انتقال قسمتی از فعالیتهای خدماتی بخش دولتی در زمینه‌های خدمات اجتماعی به بخش غیردولتی و آزادسازی منابع مالی دولت جهت ایجاد امکان بهبود کیفیت خدمات دولتی.

ه- مشخص نمودن سوبسیدها و کمکهای دولت و انتقالات درآمدی دولت در قالب طبقه‌بندی‌های مستقل بودجه.

و- اصلاح ساختار دولت در جهت کاهش هر چه بیشتر هزینه‌ها.

ز- گسترش فرهنگ صرفه‌جویی، ساده زیستی و قناعت در کلیه ارگانها و نهادها.

ح- مبارزه با تجمل‌گرایی و تشریفات زائد در کلیه زمینه‌های اداری و هزینه‌های دولت.

ط- واگذاری کالاها به مردم و کاهش حجم دولت در طول برنامه باید به گونه‌ای باشد که نسبت بودجه دولت به تولید ناخالص داخلی کاهش یابد.

۲-۳-۳-...

۴- سیاست‌های عمومی

۴-۱- کاستن از حجم بخش دولتی از طریق حذف برخی تشکیلات، ادغام وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و واگذاری برخی از فعالیتهای بخش‌های خصوصی و تعاونی.

۴-۲- تجدیدنظر در نظام مدیریت شرکتهای دولتی و تغییر روش موجود سیاستگذاری و نظارت بر شرکتها از طریق مجامع عمومی و شوراهای عالی و به وجود آوردن امکان کنترل دقیقتر عملکرد شرکتهای دولتی.

۴-۳- ایجاد زمینه‌های لازم جهت انجام حسابرسی سالانه شرکتهای دولتی و تدوین گزارشات.

۴-۴- ادامه و تسریع واگذاری شرکتهای دولتی و تحت پوشش دولت به بخش‌های خصوصی و تعاونی.

۴-۵- برقراری نظام ارزشیابی، رتبه‌بندی و تشخیص صلاحیت مدیران شرکتهای دولتی.

۴-۶- قانونمند نمودن کلیه پرداختهای پرسنلی شرکتهای دولتی و تعیین ضوابط استفاده

مدیران و کارکنان شرکتها از تسهیلات و امکانات شرکت و متناسب کردن پرداختهای مدیران با کارایی و عملکرد.

۷-۴. واگذاری بعضی از خدمات عمومی قابل واگذاری به شهرداریها.

۸-۴. اعمال روش حسابداری قیمت تمام شده در جهت حفظ بیت‌المال.

۹-۴. تدوین و اجرای نظام انتخاب و ارزشیابی مدیران.

۱۰-۴. ...

۵. ...

۷. سیاستهای پرسنلی بخش دولتی

۱-۷. استفاده بیشتر از نیروهای کار متعهد و توانمند غیر ثابت در سیستم اداری.

۲-۷. ارجاع آن دسته از فعالیتهای بخش دولتی که موجب کاهش هزینه‌ها می‌شود به بخش‌های تعاونی و خصوصی.

۳-۷. برقراری نظام ارزشیابی دقیق و سنجش کارایی در سیستم اداری و کاهش نیروی کار غیر ضروری.

۴-۷. اعمال سیستم تشویق و تنبیه به منظور افزایش کارایی.

۵-۷. حفظ سطح حقوق و دستمزد پرسنل اداری در سطوح مختلف اداری متناسب با شرایط اقتصادی کشور و کیفیت ارائه خدمات.

۶-۷. تلاش در جهت جایگزین کردن سیستم کارمزدی به جای وقت‌مزدی.

۷-۷. بهره‌گیری کامل از ظرفیتهای و امکانات موجود نیروی انسانی و توزیع آنان در سطوح جغرافیایی.

۸-۷. حذف فعالیتهای موازی و ایجاد نظام انگیزش مناسب.

۹-۷. اشاعه و ترویج فرهنگ کار در جامعه به منظور افزایش سطح اشتغال و بهره‌وری نیروی کار.

۱۰-۷. اتخاذ روشهای مناسب ارتقای کیفی نیروی کار متناسب با نیازهای جامعه.

۱۱-۷. افزایش سطح آگاهی‌های کارکنان و مدیران در زمینه تخصصی قوانین و مقررات و بهبود روشها در مدیریت نیروی انسانی.

۱۲-۷. ایجاد محدودیت در اشتغال نیروی کار خارجی از طریق جایگزینی نیروی کار مشابه داخلی.

- ۱۳-۷. اتخاذ سیاستهای مناسب برای ایجاد واحدهای تولیدی و اشتغال‌زا در مناطقی که دارای نرخ بیکاری بالایی هستند.
- ۱۴-۷. ایجاد، توسعه و تقویت مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و بهره‌برداری کامل از امکانات برای افراد فاقد مهارت و جویندگان کار غیرماهر.
- ۱۵-۷. ایجاد امکان کارآموزیها و آموزشهای فنی و حرفه‌ای به وسیله واحدهای تولیدی، سازمانهای دولتی، سازمانها و تشکلهای خصوصی و تعاونی با استفاده از منابع آن واحدها.
- ۱۶-۷. ایجاد زمینه‌های آموزش و اشتغال معلولین و جانبازان با توجه به قابلیت تواناییهای آنان.
- ۱۷-۷. ایجاد فرصتهای اشتغال بیشتر در بخشهای مولد و به ویژه در مناطق محروم.
- ۱۸-۷. ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های ذی‌ربط در برنامه‌ریزی نیروی انسانی.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۱۴۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۵۱۷- ق مورخ ۷۳/۸/۲۵: «لایحه برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» که در جلسه مورخ بیست و چهارم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- بند ۴ تبصره ۲ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۲- تبصره ۴ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.
- ۳- ذیل بند ۱ تبصره ۱۰ مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۳۱.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

- ۴- بند ب تبصره ۱۴ از دو جهت مغایر موازین شرح شناخته شد:
- الف- از جهت این که به زارت کشور اجازه داده از محل سایر تسهیلات که به مقتضای قرارداد با مالک باید در موارد سرمایه گذاری به جریان افتد قرض الحسنه بدهد.
- ب- از جهت پذیرفتن آن که قرض الحسنه دارای سود است که ربا و حرام است.
- ۵- ذیل تبصره ۱۷ مغایر موازین شرح شناخته شد.
- ۶- تشکیل شورایعالی مصرف در تبصره ۱۸ مغایر اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۷- بند ج تبصره ۲۲ مغایر موازین شرح شناخته شد.
- ۸- ذیل بند ک تبصره ۲۲ مبهم است که پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۹- ردیف ۳، ۴ و ۶ بند ن تبصره ۲۲ مبهم است که پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۰- تبصره ۲۳ مغایر اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۱- شورایعالی توسعه صادرات غیرنفتی در ردیف ۱ بند الف تبصره ۲۵ و ذیل آن مغایر اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۲- باتوجه به مغایرت شورایعالی توسعه صادرات غیرنفتی، ردیف ۲ در بند الف تبصره ۲۵ باید اصلاح شود.
- ۱۳- ردیف ۲ در بند ب تبصره ۲۵ در خصوص الزام دولت به تقدیم لایحه مغایر اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.
- ۱۴- عبارت «شورایعالی توسعه صادرات غیرنفتی» در ردیف ۲ بند ج تبصره ۲۵ باید اصلاح شود.
- ۱۵- تشکیل شورایعالی اداری در بند الف تبصره ۳۱ مغایر اصول ۶۰، ۱۲۶^(۳) و ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۶- الزام دولت به تقدیم لایحه در تبصره ۳۲ مغایر اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.
- ۱۷- «سازمان بهره‌وری» در بند ب تبصره ۳۵ مبهم است و پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۸- کلمه «قوانین» در بند الف تبصره ۳۹ مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی^(۴) شناخته شد و با حذف کلمه «قوانین» و اضافه شدن عبارت «لغو آن نیاز به مجوز قانونی ندارد» رفع اشکال خواهد شد.

(۱) همین مجموعه، صفحات ۱۹۰ و ۶۵.

(۲) همین مجموعه، صفحات ۵۶ و ۳۸۱.

(۳) اصل یکصد و بیست و ششم؛ همین مجموعه، صفحه ۱۳۱.

(۴) همین مجموعه، صفحه ۴۳.

- ۱۹- الزام دولت به تقدیم لایحه در بند ب تبصره ۳۹ مغایر اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۰- عموم تبصره ۴۲ مغایر اصل ۴۴ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۲۱- ذیل تبصره ۴۷ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد و اگر درآمد تبصره در لایحه بودجه سالانه ذکر شود رافع اشکال خواهد شد.
- ۲۲- صدر تبصره ۵۴ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۳- تبصره ۶۰ مغایر موازین شرع شناخته شد و با توجه به تبصره ۷۳ حذف تبصره مذکور لازم است.
- ۲۴- صدر تبصره ۶۳ مبهم است که پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۲۵- تشکیل شوراییعالی کشاورزی در تبصره ۶۴ مغایر اصول ۶۰، ۱۳۴^(۲) و ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۶- بند الف تبصره ۸۴ با وجود بند ه تکراری است.
- ۲۷- تبصره ۸۸ خلاف اصول قانون اساسی شناخته شد.
- ۲۸- عبارت «تعاونی‌های وابسته» در تبصره ۹۰ مبهم است و اگر منظور تعاونی ادارات است باید تصریح شود.

(۱) اصل چهل و چهارم: نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه ریزی منظم و صحیح استوار است.

بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون، پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه آهن و مانند اینها است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است.

بخش تعاونی شامل شرکتها و مؤسسات تعاونی تولید و توزیع است که در شهر و روستا بر طبق ضوابط اسلامی تشکیل می‌شود.

بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می‌شود که مکمل فعالیت‌های اقتصادی دولتی و تعاونی است.

مالکیت در این سه بخش تاجایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است. تفصیل ضوابط و قلمرو هر سه بخش را قانون معین می‌کند.

(۲) اصل یکصد و سی و چهارم: ریاست هیأت وزیران با رئیس جمهور است که بر کار وزیران نظارت دارد و با اتخاذ تدابیر لازم به هماهنگی ساختن تصمیم‌های وزیران و هیأت دولت می‌پردازد و با همکاری وزیران، برنامه و خط مشی دولت را تعیین و قوانین را اجرا می‌کند. در موارد اختلاف نظر و یا تداخل در وظایف قانونی دستگاه‌های دولتی در صورتی که نیاز به تفسیر یا تغییر قانون نداشته باشد، تصمیم هیأت وزیران که به پیشنهاد رئیس جمهور اتخاذ می‌شود لازم‌الاجرا است. رئیس جمهور در برابر مجلس مسؤول اقدامات هیأت وزیران است.

۲۹- بند ب تبصره بدون شماره در صفحه ۸۲ از این نظر که یک در هزار درآمد مالیانه کارخانجات را بدون واریز به خزانه و تصویب اعتبار آن در اختیار سازمان تربیت بدنی قرارداده است خلاف اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۳۰- تبصره بدون شماره در صفحه ۸۲ در خصوص در اولویت قراردادن راه‌های کمربندی پرترد «شهرها» عبارت مبهم است و پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۱- ذیل تبصره بدون شماره در صفحه ۸۴ از این نظر که تصویب آیین‌نامه اجرایی را برعهده رئیس جمهور گذاشته است خلاف اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

۳۲- تبصره بدون شماره آخر صفحه ۸۴ در خصوص اختصاص ۳٪ در اختیار وزارت نیرو مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

۳۳- تبصره بدون شماره صدر صفحه ۸۶ چون آیین‌نامه نمی‌تواند کار قانون را انجام دهد لذا مبهم است و پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳۴- تشکیل شورای عالی کشاورزی در ردیف ۱۳ بند ۶ اهداف کلان کیفی خط‌مشی‌های اساسی و سیاست‌های کلی برنامه دوم توسعه باید اصلاح شود.

۳۵- کمیته عالی در ردیف ۱۶ بند ۹ اهداف کلان کیفی خلاف قانون اساسی است.

۳۶- تشکیل شورای عالی صادرات در ردیف ۳۰ بند ۹ اهداف کلان کیفی خلاف قانون اساسی است.

۳۷- اطلاق ردیف ۳ بند ۱۵ اهداف کلان کیفی مغایر اصل ۴۴ قانون اساسی است.

۳۸- بند ۲ و ۳- سیاست‌های درآمدی اهداف کلان کیفی مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی است.

۳۹- در بند ۳-۳-۱ هزینه‌های جاری اهداف کلان کیفی باید با رعایت اصل ۴۴ قانون اساسی ذکر شود.

۴۰- کلمه «کالاها» در بند ۳-۳-۱ هزینه‌های جاری اهداف کلان کیفی ظاهراً کلمه «کارها» صحیح است در غیر این صورت پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۴۱- در بند ۴-۱ سیاست‌های عمومی اهداف کلان کیفی ادغام وزارتخانه نیاز به وضع قانون دارد.

۴۲- بند ۴-۲ سیاست‌های عمومی اهداف کلان کیفی باید با رعایت اصل ۴۴ قانون اساسی ذکر شود.

۴۳- بند ۷-۲ سیاست‌های پرسنلی بخش دولتی اهداف کلان کیفی باید با رعایت اصل ۴۴ قانون اساسی ذکر شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۵۳۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲ و پیرونامه شماره ۳۵۱۷ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۵ لایحه شماره ۳۲۱۹۳ مورخ ۱۳۷۲/۹/۳۰ در خصوص برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ...

دولت مکلف است با توجه به تبصره های این قانون، زمینه های لازم را به گونه ای فراهم آورد که اجرای هدفها و خط مشی ها و طرحهای سرمایه گذاری از محل منابع بودجه عمومی و شرکتها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت در سالهای برنامه طبق بودجه مصوب سالیانه عملی گردد.

تبصره ۱ - ...

تبصره ۲ -

الف - ...

۱ - ...

۴ - درآمدهای عمومی و اختصاصی استانی درآمدهایی است که به موجب قانون وصول و به خزانه داری کل واریز می شود و برای تأمین هزینه های دستگاه های اجرایی محلی و طرحهای عمرانی همان استان به مصرف می رسد.

۵ - ...

تبصره ۴- دولت موظف است اعتبارات لازم و متناسب با وظایف و مسؤولیتهای دیوان محاسبات کشور را که همه ساله توسط کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی تصویب و پیشنهاد می شود عیناً در لایحه بودجه سالانه درج نماید.

تبصره ۴ حذف گردید.

تبصره ۱۰-...

الف -...

ج - دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور مسؤول نظارت بر کلیه مراحل انجام پروژه های موضوع این تبصره می باشد و موظف است گزارش پیشرفت آنها را هر چهار ماه یک بار به کمیسیون های ذی ربط مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

تبصره ۱۴-

الف -...

ب - وزارت کشور می تواند از محل منابع قرض الحسنه سیستم بانکی وام و در صورت عدم تکافو، از محل سایر منابع بانکی تسهیلات مورد نیاز را به مالکان واحدهای مسکونی، تجاری، صنعتی، معدنی و کشاورزی خسارت دیده در مناطق فوق الذکر اعطا نماید. مابه التفاوت سود تسهیلات اعطایی و کارمزد در لوایح بودجه سالیانه منظور خواهد شد. دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط سیستم بانکی را که در این بند پیش بینی شده است تضمین نماید.

تبصره ۱۷- وزارت آموزش و پرورش موظف است نسبت به تأسیس صندوق ذخیره فرهنگیان اقدام نماید، فرهنگیان می توانند حداکثر تا مبلغ پنج درصد (۵٪) حقوق و مزایای خود را به حساب صندوق واریز نمایند.

دولت موظف است همه ساله معادل مبلغ فوق را که به همین منظور در بودجه سالانه منظور می گردد، به صندوق مزبور واریز نماید. سهم الشرکه فرهنگیان در هنگام بازنشستگی و از کارافتادگی و یا بازخریدی به آنان و در صورت فوت به وراث آنها مسترد می گردد.

تبصره ۱۸-

الف -...

ب - شورای مذکور موظف است نسبت به موارد ذیل اقدام نموده و پیشنهادهای لازم را جهت تصویب نهایی به هیأت وزیران تقدیم نماید:

۱- ...

ج - کلیه دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات عمومی، بنیادها، نهادها و نیروهای نظامی و انتظامی و شهرداری‌ها و بانک‌ها و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، از جمله سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی نفت ایران و سایر شرکت‌های تابعه و وابسته به شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پتروشیمی ایران و سایر شرکت‌های تابعه، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها، شرکت‌های آب و فاضلاب، مراکز تهیه و توزیع کالا موظفند تمهیدات لازم را جهت اجرای مصوبات مذکور فراهم نمایند.

د - ...

تبصره ۲۲-

الف - ...

ج - دولت موظف است در چارچوب خط مشی‌های این قانون، برنامه زمان‌بندی بازپرداخت تعهدات را به گونه‌ای تنظیم نماید که منجر به کاهش حداقل پنج درصد (۵٪) آنها در هر سال گردد و در هر صورت ارزش حال کل بدهی‌ها و تعهدات کشور اعم از کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در سال آخر برنامه نباید از بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار تجاوز نماید.

د - ...

ک - کلیه وزارت‌خانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، از جمله سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی نفت ایران و سایر شرکت‌های تابعه و وابسته به شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی پتروشیمی ایران و سایر شرکت‌های تابعه، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران و شرکت‌های تابعه و وابسته به آنها، شرکت‌های آب و فاضلاب، مراکز تهیه و توزیع کالا و یا تابع قانون خاص خود می‌باشند مکلفند نیازهای خود را از تولیدات داخلی تهیه نمایند و

در صورت فقدان مصنوعات داخلی، با ترتیب مناقضه بین‌المللی حداقل جهت خرید عمده، کالاهای خود را در داخل تهیه نمایند.

بند «ک» حذف گردید.

ن- به دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط اجازه داده می‌شود در چهارچوب اعتبارات این قانون و با رعایت بند ج و دیگر ضوابط این تبصره تا سقف شش میلیارد و پانصد میلیون (۶/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار با استفاده از روشهای بیع متقابل طرحهای اجرایی مندرج در جدول شماره ۱۳ و تا سقف سه میلیارد و پانصد میلیون (۳/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار برای تعهدات فائنانس طرحهای اجرایی مندرج در جدول شماره ۱۴ را با رعایت شرایط ذیل اجرا نمایند.

...۱

۳- در قراردادهای مربوط به بیع متقابل، صدور کالاهای تولیدی مطابق قرارداد توسط شرکتهای خارجی ذی‌ربط تضمین و تعهد شده باشد.

...۴

۶- ادامه اجرای طرحهای توسعه نیشکر و صنایع جنبی آن (موضوع بند ه تبصره ۲۹ قانون برنامه اول و اصلاحیه‌های بعد آن) مشروط به مشارکت مردم در امور کشاورزی و کارخانجات نیشکر و زمین مورد نیاز تا حد امکان، مجاز می‌باشد.

تبصره ۲۳- کمیسیونی متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی و اطلاعات و رئیس سازمان برنامه و بودجه و یا معاون آنان و دو نفر از اعضای کمیسیونهای برنامه و بودجه و شوراها و امر داخلی کشور تشکیل و ضمن نظارت، نظر خود را نسبت به قراردادها و پیمانهای خارجی به ریاست جمهوری یا وزیر مربوطه اعلام می‌دارد.

تبصره ۲۵-

الف -

۱- به منظور تنظیم خط مشی‌های صادرات کشور و تعیین کمکها و تسهیلات قابل ارائه به بخش صادرات و رفع مشکلات و موانع آن و اجرای سیاستهای مصوب برنامه دوم شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی به ریاست رئیس‌جمهور یا معاون اول وی و عضویت وزیر بازرگانی، صنعتی، امور اقتصادی و دارایی، کشاورزی، جهاد سازندگی و رؤسای کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مرکز توسعه صادرات ایران، گمرک

جمهوری اسلامی ایران و رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران تشکیل می‌شود. دبیرخانه شورای مزبور در وزارت بازرگانی مستقر بوده و پیشنهادهای این شورا پس از تصویب هیأت وزیران در حدود قوانین مربوط در ارتباط با ایجاد تسهیلات صادراتی برای کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و همچنین اشخاص خصوصی اعم از حقوقی و حقیقی لازم‌الاجرا خواهد بود. کمیته توسعه صادرات استان به ریاست استاندار و عضویت مدیران کل بازرگانی، گمرک، سازمان برنامه و بودجه و ادارات کل ذریبط حسب مورد و مدیرعامل بانک استان تشکیل می‌گردد.

دبیرخانه شورایعالی صادرات در مرکز توسعه صادرات ایران و دبیرخانه کمیته استان در اداره کل بازرگانی استان خواهد بود.

آیین‌نامه اجرایی این بند توسط وزارت بازرگانی تهیه و پس از تأیید شورای مزبور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۲- وزارتخانه‌های صنعتی، بازرگانی، کشاورزی و جهادسازندگی مکلفند در ابتدای هر سال فهرست کالاهای صنعتی و محصولات کشاورزی و دامی را که به تشخیص آنها صدورشان به خارج از کشور مجاز بوده و از مزیت نسبی برخوردار می‌باشد و باید حمایت از آنها در اولویت قرارگیرد جهت طرح در شورایعالی توسعه صادرات غیرنفتی و اتخاذ سیاستهای حمایتی لازم به دبیرخانه این شورا ارسال دارند.

۳-...

ب-...

۱-...

۲- دولت مکلف است حدود و میزان فعالیت هریک از بخشهای دولتی، تعاونی و خصوصی را در جهت تشویق صادرات غیرنفتی در انطباق با اهداف و خط مشی‌های مصوب این قانون تعیین نموده و لوایح مورد نیاز را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

۳-...

ج-...

۱-...

۲- حقوق گمرکی و سود بازرگانی اخذ شده از مواد اولیه قطعات و لوازم وارداتی به کار رفته در ساخت و بسته‌بندی کالاهای صادره حداکثر به میزان حقوق گمرکی و سود بازرگانی متعلقه در زمان صدور کالا بر طبق دستورالعملی که با پیشنهاد شورای عالی توسعه صادرات غیرنفتی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران به صادرکنندگان مسترد می‌گردد.

۳-....

تبصره ۳۱- به منظور اصلاح نظام اداری در ابعاد تشکیلات و سازماندهی، سیستم‌ها و روشها، مدیریت امور نیروی انسانی و مقررات، شورای عالی اداری کشور با ترکیب صلاحیتها و اختیارات ذیل تشکیل می‌گردد؛
الف- اعضاء؛

- رئیس جمهور (رئیس شورا) یا معاون وی.

- رئیس سازمان برنامه و بودجه در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد.

- چهار نفر از وزرا (ترجیحاً از بخشهای مختلف) به انتخاب هیأت وزیران.

- سه نفر صاحب نظر و متخصص امور اداری به انتخاب رئیس جمهور.

- وزیر ذی ربط.

- دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد. (دبیر شورا و مسؤول نظارت بر حسن اجرای مصوبات).

- دو نفر از نمایندگان مجلس به عنوان ناظر به انتخاب مجلس شورای اسلامی حضور خواهند داشت.

مصوبات این شورا پس از تأیید رئیس جمهور لازم‌الاجرا خواهد بود.

ب- وظایف:

۳۲-....

تبصره ۳۲- به منظور تصحیح و اصلاح و بهسازی نظام اداری و تحقق اهداف برنامه، دولت مکلف است با اعمال سیاستهای عدم تمرکز و واگذاری امور به مردم، اقدامات لازم را در رابطه با تعیین تشکیلات کلان دولت، نظام انتصاب مدیران لایق، امین، متعهد

و متخصص و نظام نظارت دقیق بر عملکرد دستگاه‌های اجرایی، پیراستن از عیوب و با تکیه بر گسترش ارزشهای اسلامی و انقلابی حداکثر تا یک سال پس از ابلاغ برنامه معمول داشته و در صورت نیاز در جهت انجام کامل وظایف مشروحه فوق لوایح مربوط را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

تبصره ۳۵-

الف - ...

ب - سازمان برنامه و بودجه با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط مکلف است شاخص اندازه‌گیری بهره‌وری فعالیتهای بخشها و طرحهای پیش‌بینی شده در برنامه دوم را حداکثر تا نیمه اول سال ۱۳۷۴ تدوین و به صورت استاندارد در سطح کشور تهیه نماید. در طول سالهای برنامه این شاخصها باید مورد محاسبه قرار گرفته و به گونه‌ای تنظیم شده باشند که عملکرد اجرای پنج ساله دوم با آنها مورد ارزیابی و تجزیه و تحلیل قرارگیرد.

آیین‌نامه...

تبصره ۳۹-

الف - به منظور مشارکت عمومی بهسازی نظام اداری و اجرایی کشور و تقلیل حجم تصدی دولت، در طول برنامه، آن دسته از انحصاراتی که در قوانین و مقررات موضوعه وجود داشته و رفع آنها منافی اعمال حاکمیت دولت نمی‌باشد، به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور همکاری دستگاه ذی‌ربط حسب مورد با تصویب مجلس شورای اسلامی یا هیأت وزیران لغو می‌گردد.

ب - به استثنای مواردی که مربوط به حاکمیت، نظارت و سیاستگذاری بوده و بایستی در انحصار دولت باقی بماند لغو مابقی انحصارات الزامی بوده و دولت می‌تواند جهت انجام کامل وظایف فوق لوایح مورد نیاز را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

تبصره ۴۲- به منظور جلب مشارکت بیشتر بخش‌های خصوصی و تعاونی در امور عمومی و خدمات اجتماعی، تولید، اشتغال، تجارت، تحقیقات و نگهداری و بهره‌برداری از تأسیسات زیربنایی و عمومی، دولت موظف است با رعایت اصل ۴۴ قانون اساسی و مصالح عمومی فعالیتهای یاد شده بخش‌های دولتی را به بخش خصوصی و تعاونی واگذار کند و برای فعال‌تر شدن این بخش‌ها تدابیر و اقداماتی از قبیل

اصلاح مقررات، ارائه تسهیلات بانکی، تکمیل سرمایه گذاری زیربنایی، توسعه و تسهیل ارتباطات و همچنین ترویج تشکلهای و ساختارهای صنعتی، تحقیقاتی و پیمانکاری اتخاذ نماید.

فهرست ...

تبصره ۴۷- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و نیروهای مسلح کشور مکلف اند پس از کسب مجوز از مقام معظم فرماندهی کل قوا نسبت به فروش عرصه و اعیان پادگانها و سایر اماکن که در تملک یا تصرف قانونی آنها بوده (پس از اثبات مالکیت) و قرار گرفتن در محدوده خدمات شهری از طریق مزایده اقدام نمایند.

سازمان ثبت اسناد کشور موظف است نسبت به صدور سند مالکیت عرصه و اعیان مزبور اقدام نموده و تنها بیست درصد (۲۰٪) از حقوق و عوارض قانونی مربوطه را دریافت نماید.

کمیسیون موضوع ساده ۵ قانون تأسیس شورایی عالی شهرسازی و معماری ایران و شهرداریها موظفند نسبت به تغییر کاربری این قبیل اراضی به کاربریهای مناسب و همچنین صدور مجوز ساخت اقدام نمایند.

درآمد حاصله تماماً به خزانه واریز و صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ مذکور در چارچوب بودجه مصوب سالیانه کل کشور تخصیص یافته تلقی می گردد تا در قالب طرحهای مصوب ستاد کل نیروهای مسلح در امر ساخت پادگانها و مراکز نظامی و خانههای سازمانی و پرداخت دیون بر اساس اولویت تعیین شده از طرف مقام معظم فرماندهی کل قوا هزینه شود.

تبصره ۵۴- قانون توسعه شبکههای تلویزیونی در شهرستانها مصوب تیرماه ۱۳۴۹ و تبصره ۵۵ قانون بودجه اصلاحی سال ۱۳۵۳ و بودجه سال ۱۳۵۴ کل کشور و قانون شمول قانون توسعه شبکههای تلویزیونی در شهرستانها به تلویزیونهای رنگی مصوب اردیبهشت ۱۳۵۵ به شرح زیر تغییر می یابد و از ابتدای سال ۱۳۷۴ لازم الاجرا خواهد بود: کلیه واردکنندگان و تولیدکنندگان گیرنده های تلویزیونی موظف می باشند مبلغ زیر را به حساب مربوطه نزد خزانه واریز نمایند. صددرصد (۱۰۰٪) این وجه در چارچوب بودجه مصوب سالیانه کل کشور در اختیار صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار خواهد گرفت تا در جهت تولید و تأمین برنامه های تلویزیونی و توسعه و بهره برداری از شبکه های تلویزیونی شهرستانها به مصرف برساند:

...

تبصره ۶۰- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی با کاربری ورزشی را در سراسر کشور به قیمت عادلانه روز تملک نموده و رایگان به سازمان تربیت بدنی واگذار نماید. اعتبار مورد نیاز این تبصره همه ساله در بودجه سنواتی منظور می‌گردد.

تبصره ۶۳- دولت موظف است در طول برنامه دوم تکلیف مالکیت افراد صاحب نسق یا ورثه آنها را نسبت به اراضی نسقی کشاورزان بر اساس قوانین موضوعه کشور قطعی نماید و کلیه محدودیتهای موجود در ماده ۱۹ قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی مصوب دیماه ۱۳۴۰^(۱) و ماده واحده قانون نحوه انتقال اراضی واگذاری به زارعین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی مصوب ۱۳۵۱/۹/۳۰^(۲) با حفظ کاربری کشاورزی آنها لغو می‌گردد.

همچنین محدوده منابع طبیعی را طبق نقشه‌های مشخصی تدوین نموده و به منظور ممانعت از معاملات اراضی منابع طبیعی در استانهای مختلف کشور، نقشه‌های یادشده را در اختیار ادارات ثبت اسناد و املاک شهرستانها قرار دهد...

تبصره ۶۴- به منظور هماهنگی بیشتر بین دستگاه‌های اجرایی بخش کشاورزی و پیشبرد امور و رفع مشکلات بخش و نظارت بر حسن اجرای سیاستهای مربوطه باتوجه به اینکه

(۱) ماده ۱۹ قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی (مصوب دیماه ۱۳۴۰): هرگونه معاملاتی نسبت به اراضی واگذار شده که منجر به تجزیه آن اراضی به قطعات کوچکتر از حداقلی که از طرف وزارت کشاورزی برای هر منطقه تعیین می‌شود متوع و باطل است و چنانچه زارع فوت نماید و وراثت نتواند برای اداره ملک توافق کند می‌توانند سهم خود را با رعیت قسمت اول این ماده به زارع دیگری بفروشند در اینصورت پرداخت بقیه القسط به عهده خریدار جدید است هر زارع می‌تواند تا دو برابر حداقل تعیین شده از اراضی آن ده خریداری نماید.

تبصره ۱- زارعینی که زمین به آنها واگذار می‌شود چنانچه نتوانند طبق برنامه شرکت تعاونی در امور تولیدی و عیرانی شرکت نموده و وظایف مربوطه را انجام دهند به تشخیص شرکت تعاونی از عضویت شرکت اخراج و در مورد اراضی که به آنها واگذار شده طبق قسمت اخیر ماده ۲۸ این قانون رفتار خواهد شد.

تبصره ۲- هرگاه زمین‌های تقسیم شده مصرف دیگری غیر از زراعت پیدا نماید که درآمد آن بیش از کشاورزی باشد وزارت کشاورزی پس از رسیدگی اجازه تجزیه و فروش آن را خواهد داد.

(۲) قانون نحوه انتقال اراضی واگذاری به زارعین مشمول قوانین و مقررات اصلاحات ارضی (مصوب ۱۳۵۱/۹/۲۱): ماده واحده- زارعینی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی اراضی و حقایقهایی به آنان منتقل شده یا بشود می‌توانند با اجازه وزارت تعاون و امور روستاها حقوق خود را در آن اراضی منحصراً به زارع صاحب نسق ساکن محل وقوع اراضی مورد انتقال یا به شرکت‌های تعاون روستایی و شرکت‌های سهامی زراعی مربوط منتقل کنند.

تبصره ۱-

محور توسعه اقتصادی کشور در این برنامه بخش کشاورزی می باشد، شورایعالی کشاورزی به ریاست رئیس جمهور یا معاون وی و عضویت وزرای امور اقتصادی و دارایی، کشاورزی، جهادسازندگی، نیرو و رئیس سازمان برنامه و بودجه در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد، رئیس کل بانک مرکزی و دو نفر ناظر از مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس شورای اسلامی هر ماه یکبار تشکیل می گردد و از سایر وزرا حسب مورد دعوت به عمل آمده و در آن مورد به خصوص دارای حق رأی می باشند. شورای کشاورزی استانها و شهرستانها با ضوابطی که توسط شورایعالی مشخص می شود تشکیل خواهد شد.

تصمیمات شورایعالی مذکور پس از تصویب هیأت وزیران لازم الاجراست.

تبصره ۸۴- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است در طول اجرای برنامه اقدامات زیر را انجام دهد. اعتبارات مورد نیاز از محل ردیفهای مربوطه در بودجه سالانه کشور پیش بینی و تأمین خواهد شد:

الف- تشکیل پایگاه اطلاعات کار به منظور تأمین آمار و اطلاعات کار، شامل مشخصات کارگاهی، نیروی کار و دیگر مسائل مورد نیاز.

ب- شناخت خصوصیات نیروی کار و بازار کار کشور از طریق تهیه و اجرای طرحهای آماری.

ج- ایجاد ۶۶۰ هزار فرصت شغلی ارزان قیمت جدید به منظور حمایت از اشتغال نیروی کار کشور و کاهش نرخ بیکاری.

د- ایجاد ۷۷ مرکز آموزش فنی و حرفه ای ۵ مرکز تربیت مربی، تکمیل و راه اندازی ۷۰ مرکز نیمه تمام و بازسازی و تکمیل ۱۲ مرکز آموزشی.

تبصره ۸۸- کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی موظف است در محدوده وظایف خود ضمن رسیدگی به شکایات مربوط به نهادها و بنیادهای انقلاب اسلامی از قبیل (بنیاد جانبازان، بنیاد شهید، بنیاد ۱۵ خرداد، کمیته امداد) همه ساله گزارشی از طرز کار آنها جهت استحضار محضر مقام معظم رهبری و مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید و کلیه نهادها و بنیادهای فوق الذکر موظفند کلیه اطلاعات مورد نیاز را در اختیار کمیسیون قرار دهند.

تبصره ۹۰-

- سقف تسهیلات بانکی قابل واگذاری توسط بانک مرکزی و کلیه بانکهای کشور،

بخش‌های دولتی، خصوصی و تعاونی نسبت به مانده سال ۱۳۷۳ فقط تا حدی مجاز است که تغییر در خالص بدهی آنها به سیستم بانکی تا پایان برنامه دوم حداکثر معادل چهل و سه هزار میلیارد (۴۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال افزایش یابد. دولت مکلف است سهم هر یک از بخشهای اقتصادی را در چارچوب سقف مذکور در لایحه بودجه سنواتی پیشنهاد و پس از تصویب از طریق بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به شبکه بانکی کشور ابلاغ نماید.

پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) از مبلغ مذکور در سال‌های برنامه منحصراً بایستی به بخش خصوصی و تعاونی‌های مردمی اختصاص یابد و چهل و پنج درصد (۴۵٪) باقیمانده آن به دولت و دستگاه‌های وابسته به دولت از قبیل سازمان تعاون روستایی و سازمان تعاون شهر و روستا تعلق می‌یابد.

- استفاده کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهای وابسته به آنها و شهرداری‌ها و نهادهای عمومی و شرکتهای تابعه آنها و طرح‌ها و پروژه‌های ملی و خریدهای دولتی از سهم بخش خصوصی ممنوع می‌باشد.

تبصره -

الف - اجازه داده می‌شود مبلغ پنج (۵) ریال از هر نخ سیگار وارداتی و تولید داخل دریافت شود و به حساب درآمد عمومی کشور واریز گردد. صددرصد (۱۰۰٪) درآمد حاصل از محل اعتباری که همه ساله به همین منظور در قانون بودجه کل کشور منظور می‌گردد، در اختیار سازمان تربیت بدنی قرار خواهد گرفت تا طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید برای سالم سازی عامه از طریق توسعه فضاهای ورزشی و ارائه خدمات مربوط هزینه نماید.

ب - کلیه کارخانجات صنعتی موظفند معادل یک در هزار درآمد سالیانه خود را به حساب خزانه واریز نمایند. دولت موظف است معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ مذکور را در لایحه بودجه سالیانه برای توسعه فضاهای ورزشی سازمان تربیت بدنی منظور نماید.

تبصره - با توجه به روند افزایش تصادفات وسایل نقلیه بین شهری در شهرهای مسیر محورهای اصلی وزارت راه و ترابری موظف است از محل اعتبارات مربوط به بهسازی راه‌ها و احداث راه‌های جدید، کمربندی پرتردد شهرها را در اولویت قرار دهد.

تبصره - به منظور بالا بردن توان امنیتی کشور، شناسایی و خنثی سازی تهدیدات داخلی و خارجی، صیانت از اجرای برنامه پنج ساله دوم و جهت انجام مأموریت‌های محوله:
الف - وزارت اطلاعات مرظف است:

- ۱- حراست‌های پرسنلی و فنی را ایجاد و تقویت نماید.
- ۲- جهت جلوگیری از دست یابی دشمنان به اسناد و مدارک و توانائیهای کشور اقدامات خود را تشدید نماید.
- ۳- متناسب با ابعاد مأموریت‌های محوله تشکیلات خود را تقویت، سازماندهی یا گسترش دهد.

۴- اقدامات لازم جهت سالم سازی فضای سیاسی جامعه و پیشگیری از وقوع جرایم امنیتی را انجام دهد.

ب - سازمانها و دستگاه‌های داخل و خارج از کشور موظفند برای پرسنل وزارت اطلاعات تسهیلات لازم را تأمین و هزینه‌های پرسنل شاغل در خارج از کشور را طبق ضوابط خود و در ردیف بودجه مربوط منظور و هزینه نمایند.

آیین‌نامه اجرایی این بند بنا به پیشنهاد وزیر اطلاعات و پس از کارشناسی در سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - با توجه به اهمیت و حساسیت نقش آب در توسعه و استقلال اقتصادی کشور دولت مکلف است از سرجمع کل اعتبارات عمرانی کشور به غیر از وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در طول برنامه دوم به میزان سه درصد (۳٪) در چارچوب لوایح بودجه سالیانه در اختیار وزارت نیرو قرار دهد تا از طریق مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه جهت اجرای طرحهای تأمین آب و آبرسانی به مصرف برساند.

تبصره - به منظور رشد تولیدات و کاهش ضایعات محصولات کشاورزی، صنایع غذایی مربوط به بخش کشاورزی در طول برنامه دوم توسعه حسب مورد مواد اولیه به عهده وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی قرار خواهد گرفت. در جهت اجرای این حکم دولت می‌تواند لایحه مورد نیاز را به تفکیک وظایف و تقسیم کار بین وزارتخانه‌های ذی‌ربط به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

اهداف کلان کیفی، خط مشی‌های اساسی و سیاستهای کلی

بخش دوم

خط مشی‌های اساسی

۶- رشد و توسعه پایدار اقتصادی با محوریت بخش کشاورزی از طریق:

...۱-

۱۳- حفاظت، احیاء و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع و منابع دریایی و آبریزان داخلی کشور با مشارکت مردمی و ایجاد مدیریتهای مناسب، توجه به عمران و توسعه و بهسازی روستاها، تأمین نیروی انسانی متخصص مورد نیاز و فراهم نمودن امکانات و تسهیلات مناسب صادراتی تولیدات کشاورزی و تشکیل شورایعالی کشاورزی به منظور هماهنگیهای لازم و نظارت بر تحقق اهداف بخش کشاورزی.

سطر بالا به شرح زیر اصلاح گردید:

به منظور ارائه پیشنهاد های لازم جهت هماهنگی و نظارت بر تحقق اهداف بخش کشاورزی.

...۱۴-

۹- تلاش در جهت کاهش وابستگی اقتصاد کشور به درآمدهای حاصل از نفت و توسعه بیش از پیش صادرات غیرنفتی از طریق:

...۱-

۱۶- منسجم نمودن تشکیلات موجود در امور صادرات زیر نظر یک کمیته عالی.

بند ۱۶ به شرح زیر اصلاح گردید:

۱۶- منسجم نمودن تشکیلات موجود در امور صادرات.

...۱۷-

۳۰- بازرنگری در تشکیلات بازرگانی کشور و تشکیل شورایعالی صادرات به منظور هماهنگی، تشویق و توسعه صادرات و تمرکز امور بازرگانی در نمایندگیهای سیاسی خارجی کشور.

در سطر دوم بند ۳۰ بعد از عبارت «به منظور» عبارت «ارائه پیشنهاد های لازم در جهت» اضافه گردید.

...۳۱-

۱۵- ایجاد تعادل در بخشهای اقتصادی (دولتی، خصوصی و تعاونی) از طریق:

...۱-

۳- واگذاری بخشهایی از فعالیتهای دولت که با حاکمیت دولت منافاتی ندارد به بخشهای خصوصی و تعاونی.

به انتهای بند ۳ عبارت «با رعایت اصل ۴۴ قانون اساسی» الحاق گردید.
۴-....

بخش سوم

سیاستهای کلی

۱- تجارت خارجی

....

۳- سیاست مالی

۳-۲- سیاستهای درآمدی

...

الف-...

و- افزایش امکانات کسب درآمد توسط دستگاههای استانی و گسترش اختیارات ارگانهای استانی از طریق حسابهای معین خزانه در استانها.

عبارت «از طریق حسابهای معین خزانه در استانها» از بند «و» حذف گردید.

ز-...

۳-۳- سیاستهای هزینه‌ای

...

۳-۳-۱- هزینه‌های جاری

الف-....

د- انتقال قسمتی از فعالیتهای خدماتی بخش دولتی در زمینه‌های خدمات اجتماعی به بخش غیردولتی و آزادسازی منابع مالی دولت جهت ایجاد امکان بهبود کیفیت خدمات دولتی.

عبارت «با رعایت اصل ۴۴ قانون اساسی» به انتهای بند «د» الحاق گردید.

ه-....

ط- واگذاری کالاهای به مردم و کاهش حجم دولت در طول برنامه

سطر بالا به شرح زیر اصلاح گردید:

ط- واگذاری امور به مردم و کاهش تشکیلات دولت در طول برنامه

باید به گونه‌ای باشد که نسبت بودجه دولت به تولید ناخالص داخلی کاهش یابد.

۳-۲-۳- هزینه‌های عمرانی

الف - ...

۴- سیاست‌های عمومی

۴-۱-۴- کاستن از حجم بخش دولتی از طریق حذف برخی تشکیلات، ادغام وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و واگذاری برخی از فعالیتها به بخش‌های خصوصی و تعاونی.

به انتهای بند ۴-۱ عبارت «از طریق وضع قوانین مورد نیاز» الحاق گردید.

۴-۲-۴- ...

۴-۴- ادامه و تسریع واگذاری شرکتهای دولتی و تحت پوشش دولت به بخش‌های خصوصی و تعاونی.

به انتهای بند ۴-۴ عبارت «بارعایت اصل ۴۴ قانون اساسی» الحاق گردید.

۴-۵-۴- ...

۷- سیاستهای پرستلی بخش دولتی

۷-۱-۷- ...

۷-۲-۷- ارجاع آن دسته از فعالیتهای بخش دولتی که موجب کاهش هزینه‌ها می‌شود به بخش‌های تعاونی و خصوصی.

به انتهای بند ۷-۲ عبارت «بارعایت اصل ۴۴ قانون اساسی» الحاق گردید.

۷-۳-۷- ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سیزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۲۱۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۵۳۷- ق مورخ ۷۳/۹/۱۳ و ۳۵۱۷ مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۵ و

پیرو نامه شماره ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲: «لایحه برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ سیزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره جایگزین تبصره پانزدهم الحاقی در بند ۳۳ جوابیه شماره ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲، به لحاظ اینکه صنایع غذایی مذکور را الزاماً از وزارت صنایع تفکیک و به عهده وزارتین کشاورزی و جهاد سازندگی گذاشته است و با عنایت به اینکه طبق اصل ۱۳۳ قانون اساسی^(۱) حدود اختیارات هر یک از وزرا باید به وسیله قانون معین شود در نتیجه، تفکیک مزبور دولت را ملزم می‌سازد تا لایحه‌ای را به منظور تعیین حدود اختیارات این دو وزارتخانه تهیه و تقدیم مجلس نماید از این جهت خلاف اصول قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۵۷۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۷۲۱۳ و ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۶ و ۱۳۷۳/۹/۲ و پیرو نامه‌های شماره ۳۵۳۷ و ۳۵۱۷ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۳ و ۱۳۷۳/۸/۲۵، لایحه شماره ۳۲۱۹۳ مورخ ۱۳۷۲/۹/۳۰ در خصوص برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل

(۱) اصل یکصد و سی و سوم: وزرا توسط رئیس جمهور تعیین و برای گرفتن رأی اعتماد به مجلس معرفی می‌شوند. با تغییر مجلس، گرفتن رأی اعتماد جدید برای وزرا لازم نیست. تعداد وزیران و حدود اختیارات هر یک از آنان را قانون معین می‌کند.

نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ...

تبصره - ...

.....

.....

تبصره جایگزین تبصره پانزدهم الحاقی حذف گردید.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۲۴۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۵۷۵ - ق مورخ ۷۳/۹/۲۰ و ۳۵۳۷ - ق مورخ ۷۳/۹/۱۳ و ۳۵۱۷ - ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۲۵ و پیرو نامه‌های شماره ۷۲۱۳ مورخ ۷۳/۹/۱۶ و ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲: با توجه به حذف تبصره جایگزین تبصره پانزده الحاقی و نظر به اصلاحات به عمل آمده «لایحه برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»^(۱) مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۱۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۸.

نامه (نهاد) شورای نگهبان

اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی:

شورای نگهبان در جریان بررسی پیرامون لایحه برنامه دوم توسعه و لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور، تشکیل شورا که افراد غیر از وزیران عضو آن هستند و تصمیمات آنها بعضاً قانونگذاری و اجرایی می باشد را با این استدلال که اگر تصمیمات شورا یا کمیته با این ترکیب اگر جنبه قانونگذاری داشته باشد، وظیفه او نیست و دخالت در قوه مقننه است و قانونگذاری وظیفه خاص مجلس شورای اسلامی است و اگر وظیفه آنها اجرایی است این اختیارات و تصویب آیین نامه با هیأت وزیران و یا طبق اصل ۱۳۸ باید بر اساس تصویب رئیس جمهور باشد لذا با توجه به استدلال فوق اینگونه شورا یا کمیته را در لایحه برنامه دوم توسعه و لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور و مغایر اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی تشخیص داد.

حسن گنجی

مدیرکل نهاد شورای نگهبان

مغایرت طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۵۸۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۱

شورای محترم نگهبان

طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

فصل اول - کلیات

ماده ۱- جهت تحقق اصل پنجاهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران^(۳) و به منظور پاک سازی و حفاظت هوا از آلودگیها کلیه دستگاهها و مؤسسات و کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی موظفند مقررات و سیاستهای مقرر در این قانون را رعایت نمایند.
ماده ۲- ...

ماده ۱۶- در صورتی که صاحبان و مسئولان کارخانجات و کارگاهها و نیروگاههای آلوده کننده ظرف مهلت تعیین شده مبادرت به رفع آلودگی یا ممانعت از کار و فعالیت کارخانه و کارگاه مربوط نمایند، در پایان مهلت مقرر به درخواست سازمان حفاظت

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ابراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل طرح مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۲۹ مورخ ۱۳۷۴/۳/۷.

(۳) اصل پنجاهم: در جمهوری اسلامی، حفاظت محیط زیست که نسل امروز و نسلهای بعد باید در آن حیات اجتماعی رو به رشد داشته باشند، وظیفه عمومی تلقی می گردد. از این رو فعالیتهای اقتصادی و غیر آن که با آلودگی محیط زیست یا تخریب غیرقابل جبران آن ملازمه پیدا کند ممنوع است.

محیط زیست و دستور دادستان محل که بلافاصله توسط مأمورین انتظامی به مورد اجرا گذاشته می شود از کار و فعالیت کارخانجات و کارگاه های آلوده کننده جلوگیری به عمل خواهد آمد.

ادامه کار یا فعالیت کارخانجات و کارگاه ها و نیروگاه های مزبور منوط به صدور اجازه سازمان حفاظت محیط زیست و یا رأی دادگاه صلاحیتدار خواهد بود.

تبصره - در صورتی که صاحبان و مسئولان کارخانجات و کارگاه ها و نیروگاه های آلوده کننده پس از ابلاغ سازمان حفاظت محیط زیست از فعالیت و ادامه کار کارخانجات و کارگاه های مربوط ممانعت به عمل نیاورده و یا پس از تعطیل کارخانجات و کارگاه های مذکور رأساً و بدون کسب اجازه از سازمان یا بدون صدور رأی دادگاه صالحه، مبادرت به بازگشایی و ادامه فعالیت آنها بنمایند برحسب مورد به مجازاتهای مقرر در این قانون و سایر مقررات مربوط به عدم رعایت دستورات مراجع قانونی و قضایی محکوم خواهند شد و چنانچه مدیران و مسئولان مذکور اداره و تصدی کارخانجات و کارگاه های دولتی یا وابسته به دولت را برعهده داشته باشند موضوع در هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری وزارتخانه یا دستگاه متبوع مدیر یا مسئول نیز مطرح و حکم مقتضی صادر خواهد گردید.

ماده ۱۷- در مواقع اضطراری و یا شرایط جوی نامناسب، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست می تواند کارخانجات و کارگاه هایی را که فعالیت آنها خطرات فوری در برداشته باشد با اخطار سریع خواستار توقف فعالیت آنها گردد و در صورت استنکاف به حکم رئیس دادگاه محل تارفع موجبات خطر تعطیل نماید.

ماده ۱۸- در مواردی که کاهش یا از بین بردن آلودگی ناشی از فعالیت کارخانجات و یا کارگاه ها از طریق دیگر به جز انتقال یک یا برخی از آنها به نقاط مناسب امکان پذیر نبوده و یا فعالیت کارخانجات و کارگاه های مذکور در مناطق مسکونی سلامت ساکنان آن مناطق را به خطر بیندازد سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارتخانه ها و دیگر دستگاه های دولتی ذی ربط طرح انتقال کارخانجات و کارگاه های مذکور را به نقاط مناسب (ترجیحاً شهرک ها و قطبهای صنعتی) تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به مورد اجرا خواهد گذاشت.

ماده ۱۹- ...

ماده ۲۴- به منظور جلوگیری از آلودگی محیط زیست بیمارستانها، درمانگاهها و مراکز بهداشتی و درمانی موظفند ظرف مهلت معینی که توسط سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می شود نسبت به استقرار و استفاده از دستگاههای استاندارد از قبیل دستگاه زیاله سوز و یا شیوه های دیگر مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست اقدام نمایند. شهرداریها مکلفند زیاله ها و نخاله های آن دسته از بیمارستانها، درمانگاهها و مراکز بهداشتی و درمانی را که امکان استقرار دستگاههای زیاله سوز را ندارند با اخذ هزینه های لازم به صورت جداگانه و سریعاً جمع آوری و به شیوه های مناسب و مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست دفع نمایند.

ماده ۲۵- ...

ماده ۲۹- افرادی که با وسایل نقلیه موتوری آلوده کننده غیرمجاز تردد می نمایند و همچنین کسانی که محدودیتهای موضوع ماده ۷ این قانون را رعایت ننمایند به جزای نقدی از پنج هزار ریال تا یکصد هزار ریال بنابر تعداد سیلندر حجم موتور میزان آلودگی و دفعات تکرار جرم مطابق آیین نامه ای که توسط سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید محکوم خواهند شد ضمناً از تردد وسایل نقلیه آلوده کننده مذکور تا رفع موجبات آلودگی جلوگیری به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۰- صاحبان و مسئولین کارخانجات و کارگاههای آلوده کننده که بر خلاف مواد ۱۴ و ۱۶ و ۱۷ این قانون عمل نمایند برای بار اول به جزای نقدی از پانصد هزار ریال تا یک میلیون ریال و در صورت تکرار به حبس تعزیری از دو ماه تا شش ماه و جزای نقدی از هفتصد هزار ریال تا دو میلیون ریال محکوم می شوند.

تبصره ۱- صاحبان و مسئولان اینگونه کارخانجات و کارگاههای آلوده کننده علاوه بر محکومیت مذکور مکلف به پرداخت ضرر و زیان وارده به محیط زیست و اشخاص حقیقی و حقوقی به حکم دادگاه صالحه می باشند.

تبصره ۲- در مورد جرایم مقرر در این قانون علاوه بر اشخاص حقیقی و حقوقی سازمان حفاظت محیط زیست برحسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی در زمینه خسارات وارده به محیط زیست می باشد.

ماده ۳۱- ...

ماده ۳۶- آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون علاوه بر مواردی که در هر یک از مواد قانون نسبت به آن تعیین تکلیف شده است حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون توسط سازمان حفاظت محیط زیست و برحسب مورد با مشارکت یا همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳۷- رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست مسؤول اجرای دقیق این قانون بوده و موظفند هر شش ماه یک بار گزارش عملکرد خود را به اطلاع کمیسیون ذی‌ربط مجلس شورای اسلامی برسانند.

ماده ۳۸- از تاریخ ابلاغ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن در زمینه جلوگیری از آلودگی هوا لغو می‌گردد.

طرح فوق مشتمل بر سی و هشت ماده و چهارده تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ پانزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۲۵۴

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۵۸۷- ق مورخ ۷۳/۹/۲۱: «طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا» که در جلسه مورخ پانزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۹/۳۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ذیل ماده ۱۸ مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- در ماده ۲۴ اطلاق آن که بار مالی را بر دستگاه‌های عمومی تحمیل می‌کند موجب افزایش هزینه عمومی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است.

۳- ماده ۲۹ میزان جزای نقدی را که مطابق آیین‌نامه گذارده است مغایر اصل ۳۶ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) اصل سی و ششم: حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد.

۴- مکلف نمودن رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست در ماده ۳۷ سفایر اصول ۷۰ و ۱۲۲ قانون اساسی^(۱) است. ضمناً متذکر می‌گردد:

با توجه به تصویب لایحه دادگاه‌های عمومی و انقلاب مناسب است کلمه «دادستان محل» در ماده ۱۶ حذف و عبارت «مرجع قضایی ذی ربط» جایگزین گردد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۶۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۲۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱ و پیرو نامه شماره ۳۵۸۷-ق مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۱، طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱-...

ماده ۱۸- در مواردی که کاهش یا از بین بردن آلودگی ناشی از فعالیت کارخانجات و یا کارگاه‌ها از طریق دیگر بجز انتقال یک یا برخی از آنها به نقاط مناسب امکان‌پذیر نبوده و

(۱) اصل هفتادم: همین مجموعه، صفحه ۵۶.

- اصل یکصد و بیست و دوم: رئیس جمهور در حدود اختیارات و وظایفی که به موجب قانون اساسی و یا قوانین عادی به عهده دارد در برابر ملت و رهبر و مجلس شورای اسلامی مسؤول است.

یا فعالیت کارخانجات و کارگاه‌های مذکور در مناطق مسکونی سلامت ساکنان آن مناطق را به خطر بیاندازد سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارتخانه‌ها و دیگر دستگاه‌های دولتی ذی‌ربط طرح انتقال کارخانجات و کارگاه‌های مذکور را به نقاط مناسب (ترجیحاً شهرک‌ها و قطبهای صنعتی) تهیه و به هیأت وزیران ارائه می‌نماید. دولت در صورت صلاحدید و موافقت حسب مورد اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۹-...

ماده ۲۴- به منظور جلوگیری از آلودگی محیط زیست بیمارستانها، درمانگاه‌ها و مراکز بهداشتی و درمانی موظفند ظرف مهلت معینی که توسط سازمان حفاظت محیط زیست تعیین می‌شود نسبت به استقرار و استفاده از دستگاه‌های استاندارد از قبیل دستگاه زیاله‌سوز و یا شیوه‌های دیگر مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست اقدام نمایند. شهرداریها مکلفند زیاله‌ها و نخاله‌های آن دسته از بیمارستانها، درمانگاه‌ها و مراکز بهداشتی و درمانی را که امکان استقرار دستگاه‌های زیاله‌سوز را ندارند با اخذ هزینه‌های لازم به صورت جداگانه و سریعاً جمع‌آوری و به شیوه‌های مناسب و مورد تأیید سازمان حفاظت محیط زیست دفع نمایند.

اجرای این ماده پس از تأمین اعتبار لازم برای دستگاه‌های ذیربط حسب مورد خواهد بود.

ماده ۲۵-...

ماده ۲۹- افرادی که با وسایل نقلیه موتوری آلوده‌کننده غیرمجاز تردد می‌نمایند و همچنین کسانی که محدودیتها و ممنوعیتهای موضوع ماده ۷ این قانون را رعایت ننمایند به حکم دادگاه صالح به جزای نقدی از پنج هزار ریال تا یکصد هزار ریال بتأثیر تعداد سیلندر حجم موتور میزان آلودگی و دفعات تکرار جرم محکوم خواهند شد ضمناً از تردد وسایل نقلیه آلوده‌کننده مذکور تا رفع موجبات آلودگی جلوگیری به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۰-...

ماده ۳۷- از تاریخ ابلاغ این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن در زمینه جلوگیری از آلودگی هوا لغو می‌گردد.

طرح فوق مشتمل بر سی و هفت ماده و چهارده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۵۳۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۵۸۷- ق مورخ ۷۳/۹/۲۱ و شماره ۳۶۶۱- ق مورخ ۷۳/۱۱/۱۸ و پیرو نامه ۷۲۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱: «طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا» که در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۹ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ایراد ماده ۲۴ با توجه به اصلاح به عمل آمده از آن جهت که طریق تأمین هزینه مشخص نشده، به قوت خود باقی است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۸۱۱- ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۷۵۳۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳ و شماره ۷۲۵۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱ و پیرو نامه‌های شماره ۳۵۸۷- ق مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۱ و شماره ۳۶۶۱- ق مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۸ طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا که در جلسه علنی روز یکشنبه سوم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار با حذف ماده ۲۴ به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم اعلام می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۲۵۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۱۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌ها شماره ۳۸۱۱- ق مورخ ۷۴/۲/۹ و ۳۵۸۷- ق مورخ ۷۳/۹/۲۱ و ۳۶۶۱- ق مورخ ۷۳/۱۱/۱۸ و پیرونامه‌های شماره ۷۲۵۴ مورخ ۷۳/۱۰/۱ و ۷۵۳۳ مورخ ۷۳/۱۱/۲۳: «طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی که در جلسه مورخ سوم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۳ شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاح به عمل آمده مقایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

نائب مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح اصلاح ماده ۱ قانون مجازات مرتکبین قاچاق (مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹)

و اصلاحیه بعدی آن (مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹) با موازین شرع و قانون اساسی

شماره: ۳۵۸۸-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۹/۲۱

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح ماده ۱ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹^(۱) و اصلاحیه بعدی آن مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹^(۲) که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ

۱ ماده ۱ قانون مجازات مرتکبین قاچاق (مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹): هر کس در مورد مالی که موضوع عایدات دولت است یا مشتقات آن مرتکب قاچاق شود اعم از این که عایدات مزبوره بر طبق قانون مخصوصی تصویب و یا در ضمن بودجه کل مملکتی صریحاً منظور و تصویب شده باشد علاوه بر رد مال و در صورت نبودن عین مال رد قیمت آن به تأدیه دو برابر عایداتی که برای دولت مقرر بوده و به حبس تأدیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد. ۲) ماده ۱ قانون اصلاح بعضی از مواد قانون مجازات مرتکبین قاچاق و الحاق چند ماده و تبصره به قانون مزبور (مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹): ماده یک به شرح زیر اصلاح و ۴ تبصره به آن اضافه می‌شود:

ماده ۱- هر کس در مورد مالی که موضوع درآمد دولت بوده یا ورود یا صدور آن ممنوع یا در انحصار دولت باشد مرتکب قاچاق شود علاوه بر رد مال و در صورت نبودن عین مال رد بهای آن، به حبس جنبه‌ای تا دو سال و پرداخت دو برابر درآمدی که برای دولت مقرر بوده (در مورد اموال موضوع درآمد دولت) و دو برابر بهای مال (در مورد ممنوع‌الورود و ممنوع‌الصدور و کالای انحصاری) محکوم خواهد شد.

تولید الککل و ترکیبات الکلی و نوشابه‌های غیرالکلی در داخل کشور به نحو غیرمجاز یا عرضه آنها برای فروش قبل از این که مالیات مربوط پرداخت یا ترتیب پرداخت آن داده شده باشد از موارد قاچاق اموال موضوع درآمد دولت محسوب می‌گردد ولی جزای نقدی آن ده برابر درآمدی است که برای دولت مقرر می‌باشد.

تبصره ۱- در صورتی که دلایل و قرائن موجود دلالت بر توجه اتهام کند به وسیله مرجع تحقیق از متهم تأمین وثیقه گرفته می‌شود که میزان آن از مبلغ جزای نقدی و بهای مال از بین رفته کمتر نخواهد بود و هرگاه بزه قاچاق با شرکت چند نفر واقع شده باشد از هر یک از متهمان وثیقه متناسبی گرفته می‌شود که مجموع آنها کمتر از مبلغ جزای نقدی و بهای مال از بین رفته نخواهد بود.

تبصره ۲- هرگاه در خارج از مرکز رسومات و یا در غیرنقاطی که اداره رسومات اجازه داده باشد آلات و ادوات تقطیر الککل و یا مواد اولیه تخمیر شده که معلوم شود برای تقطیر الککل تهیه شده کشف شود علاوه بر ضبط عین مال و آلات و ادوات مربوط مرتکب و شرکا و معاونین هر یک به جزای نقدی از پنج هزار ریال تا مبلغ پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد. در صورت تکرار جرم مرتکب علاوه بر ضبط عین مال به حداکثر جزای نقدی و یا حبس جنبه‌ای تا شش ماه یا هر دو مجازات محکوم می‌شود.

تبصره ۳- محصول و مصنوع داخلی که با استفاده از مزایای قانون استرداد حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات مصوب ۱۳۴۵ یا با معافیت از پرداخت مالیات و عوارض صادر شده باشد در صورتی که به ترتیب غیرمجاز به کشور اعاده شود در حکم قاچاق می‌باشد.

تبصره ۴- در جرایم قاچاق اجرای مجازات اشد در مورد تعدد جرم فقط شامل مجازات حبس بوده و مجموع محکوم به

۱۳۷۳/۹/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده یک قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹ و اصلاحیه مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹ و تبصره‌های آن به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ماده ۱- هرکس در مورد مالی که موضوع درآمد دولت بوده مرتکب قاچاق شود علاوه بر رد مال و در صورت نبودن عین مال رد بهای آن، حسب مورد با توجه به شرایط و امکانات و دفعات و مراتب جرم به پرداخت جریمه نقدی تا حداکثر پنج برابر معادل قیمت ربالی مال مورد قاچاق و شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌گردد و در مورد اموال ممنوع الورد و ممنوع الصدور و کالاهای انحصاری علاوه بر مجازات فوق به حبس تعزیری تا دو سال محکوم خواهد شد. تولید الكل و ترکیبات الکلی و نوشابه‌های غیرالکلی و آبمیوه به طریق صنعتی در داخل کشور به نحو غیرمجاز یا عرضه آنها برای فروش قبل از این که مالیات مربوط پرداخت یا ترتیب پرداخت آن داده شده باشد از موارد قاچاق اموال موضوع درآمد دولت محسوب می‌گردد و جزای نقدی آن ده برابر درآمدی است که برای دولت مقرر می‌باشد.

تبصره ۱- در مورد اموال ممنوع الورد و ممنوع الصدور و کالاهای انحصاری در صورتی که دلایل و قرائن موجود دلالت بر توجه اتهام کند به وسیله مرجع تحقیق از متهم تأمین وثیقه گرفته می‌شود که میزان آن از مبلغ جزای نقدی و بهای مال از بین رفته کمتر نخواهد بود و هرگاه بزه قاچاق یا شرکت چند نفر واقع شده باشد از هر یک از متهمان وثیقه

*** مالی از مرتکب قاچاق در هر حال باید وصول شود. هرگاه مرتکب قاچاق به علت جرایم دیگری به جزای نقدی محکوم شود مجموع محکوم به مالی قاچاق علاوه بر جزای نقدی قابل اجرا مربوط به جرایم دیگری از محکوم علیه وصول خواهد شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

متناسبی گرفته می شود که مجموع آنها کمتر از مبلغ جزای نقدی و بهای مال از بین رفته نخواهد بود.

تبصره ۲- هرگاه در خارج از مراکزی که جهت تولید الکل اجازه داده شده است آلات و ادوات تقطیر الکل و یا مواد اولیه تخمیر شده که معلوم شود برای تقطیر الکل تهیه شده کشف شود علاوه بر ضبط عین مال و آلات و ادوات مربوط، مرتکب و شرکا و معاونین هر یک به مجازات مقرر برای قاچاق کالاهای انحصاری (موضوع این ماده) محکوم خواهند شد.

تبصره ۳- محصول و مصنوع داخلی که با استفاده از مزایای قانون «استرداد حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات مصوب ۱۳۴۵»^(۱) یا با معافیت از پرداخت مالیات و عوارض صادر شده باشد در صورتی که به ترتیب غیرمجاز به کشور اعاده شود در حکم قاچاق می باشد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علن روز چهارشنبه مورخ شانزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۲۵۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۵۸۸- ق مورخ ۷۳/۹/۲۱: «طرح اصلاح ماده ۱ قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹ و اصلاحیه بعدی آن مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹» که در جلسه مورخ شانزدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۹/۳۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

۱- ذیل ماده واحده به لحاظ منحصر دانستن جزای نقدی را در میزان مذکور بدون آن که مراتب و دفعات جرم و شرایط و امکانات خا طی در نظر گرفته شود، خلاف موازین شرع است.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۶۲۱۴ مورخ ۱۳۴۵/۴/۲

۲- اطلاق آن که به غیر قاضی اجازه حکم به تأمین و به دنبال آن بازداشت متهم را می‌دهد خلاف موازین شرع و قانون اساسی است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۵۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۲۵۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱ و پیرو نامه شماره ۳۵۸۸ - ق مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۱، طرح اصلاح ماده ۱ قانون مجازات مرتکبین قاجاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹ و اصلاحیه بعدی آن مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده یک قانون مجازات مرتکبین قاجاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹ و اصلاحیه مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹ و تبصره‌های آن به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

ماده ۱- هرکس در مورد مالی که موضوع درآمد دولت بوده مرتکب قاجاق شود علاوه بر رد مال و در صورت نبودن عین مال رد بهای آن، حسب مورد با توجه به شرایط و امکانات و دفعات و مراتب جرم به پرداخت جریمه نقدی تا حداکثر پنج برابر معادل قیمت ربالی مال مورد قاجاق و شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌گردد و در مورد اموال ممنوع الورد و ممنوع‌الصدر و کالاهای انحصاری علاوه بر مجازات فوق به حبس تعزیری تا دو سال محکوم خواهد شد. تولید الکل و ترکیبات الکلی و نوشابه‌های

غیرالکلی و آبمیوه بطریق صنعتی در داخل کشور به نحو غیرمجاز یا عرضه آنها برای فروش قبل از اینکه مالیات مربوط پرداخت یا ترتیب پرداخت آن داده شده باشد از موارد قاچاق اموال موضوع درآمد دولت محسوب می‌گردد و با توجه به شرایط و امکانات و دفعات و مراتب جرم مرتکب به جزای نقدی حداکثر تا ده برابر درآمدی که برای دولت مقرر می‌باشد محکوم خواهد شد.

تبصره ۱- در مورد اموال ممنوع‌الورود و ممنوع‌الصدور و کالاهای انحصاری در صورتی که دلایل و قرائن موجود دلالت بر توجه اتهام کند به وسیله مرجع قضایی ذی‌ربط از متهم تأمین وثیقه گرفته می‌شود که میزان آن از مبلغ جزای نقدی و بهای مال از بین رفته کمتر نخواهد بود و هرگاه بزه قاچاق با شرکت چند نفر واقع شده باشد از هر یک از متهمان وثیقه متناسبی گرفته می‌شود که مجموع آنها کمتر از مبلغ جزای نقدی و بهای مال از بین رفته نخواهد بود.

تبصره ۲- هرگاه در خارج از مراکزی که جهت تولید الکل اجازه داده شده است آلات و ادوات تقطیر الکل و یا مواد اولیه تخمیر شده که معلوم شود برای تقطیر الکل تهیه شده کشف شود علاوه بر ضبط عین مال و آلات و ادوات مربوط، مرتکب و شرکا و معاونین هر یک به مجازات مقرر برای قاچاق کالاهای انحصاری (موضوع این ماده) محکوم خواهند شد.

تبصره ۳- محصول و مصنوع داخلی که با استفاده از مزایای قانون «استرداد حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات مصوب ۱۳۴۵» یا با معافیت از پرداخت مالیات و عوارض صادر شده باشد در صورتی که به ترتیب غیرمجاز به کشور اعاده شود در حکم قاچاق می‌باشد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۲۷۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۵۵ - ق مورخ ۷۳/۱۱/۱۲ و پیرونامه شماره ۷۲۵۵ مورخ

۷۳/۱۰/۱ در خصوص «طرح اصلاح ماده ۱ قانون مجازات مرتکبین قاجاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹ و اصلاحیه بعدی آن مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹»^(۱)، موضوع در جلسه شورای نگهبان مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲ بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد: با توجه به اصلاحات به عمل آمده طرح فوق مغایر شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۶۱۷-ق

تاریخ: ۷۳/۱۰/۱۷

شورای محترم نگهبان

طرح ممنوعیت به کارگیری آنتن‌های ماهواره‌ای (آنتن‌های بشقابی) که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- به موجب این قانون ورود، توزیع و استفاده از تجهیزات دریافت از ماهواره جز در مواردی که قانون تعیین کرده است ممنوع است.

ماده ۲- وزارت کشور موظف است با استفاده از نیروهای انتظامی و یا نیروی مقاومت بسیج در اسرع وقت نسبت به جمع‌آوری تجهیزات دریافت از ماهواره اقدام نماید. تبصره - مهلت جمع‌آوری تجهیزات موجود دریافت از ماهواره از تاریخ تصویب قانون یک ماه می‌باشد. بعد از انقضای مهلت مذکور استفاده‌کنندگان به مجازاتهای تصریح شده در این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۳- وزارت کشور موظف است با هماهنگی وزارت اطلاعات با وسایل ممکن نسبت به جلوگیری از ورود و توزیع تجهیزاتی که صرفاً برای دریافت از ماهواره مورد استفاده قرار می‌گیرد اقدام نماید و ضمن توقیف وسایل فوق عاملین آن را با وسایل توقیفی به مراجع صالحه قضایی معرفی نماید. نحوه هماهنگی در آیین‌نامه اجرایی مشخص خواهد شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

تبصره - کلیه کالاهای ضبط و مصادره شده موضوع این قانون جهت توسعه پوشش رادیو و تلویزیونی کشور در اختیار سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد.

ماده ۴ - کلیه دستگاه‌های فرهنگی کشور موظفند اثرات مخرب استفاده از برنامه‌های منحرف‌کننده را در جامعه تبیین نمایند.

ماده ۵ - سازمان صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (مؤسسه رسانه‌های تصویری) می‌توانند نسبت به ضبط و پخش آن دسته از برنامه‌های ماهواره که مغایر با ارزش‌ها و مبانی فرهنگ اسلامی و ملی نباشد اقدام نمایند.

ماده ۶ - دستگاه‌های صدا و سیما، پست و تلگراف و تلفن و سازمانهای وابسته از شمول این قانون مستثنی می‌باشند.

تبصره - صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران به منظور واردات فرستنده‌ها، تجهیزات تولید و پخش و لوازم یدکی متعلق به آنها، مواد اولیه تولید فیلم و سریال از اخذ مجوز ورود و گواهی عدم ساخت وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی نظیر وزارتخانه‌های پست و تلگراف و تلفن، صنایع و بازرگانی و گواهی سازمان انرژی اتمی و ثبت سفارش وزارت بازرگانی معاف می‌باشد.

ماده ۷ - دستگاه‌ها و سازمانهایی که برای انجام وظایف قانونی خویش لازم است از تجهیزات دریافت از ماهواره استفاده نمایند باید مجوز لازم را از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی یا هماهنگی وزارتخانه‌های اطلاعات و پست و تلگراف و تلفن کسب نمایند.

ماده ۸ - واردکنندگان، تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان تجهیزات دریافت از ماهواره علاوه بر ضبط و مصادره اموال مکشوفه توسط دادگاه‌ها به مجازات ده تا یکصد میلیون ریال محکوم می‌گردند.

ماده ۹ - استفاده کنندگان از تجهیزات دریافت از ماهواره علاوه بر ضبط و مصادره اموال مکشوفه به مجازات نقدی از یک میلیون تا سه میلیون ریال محکوم می‌گردند.

الف - حمل، نگهداری، نصب و تعمیر تجهیزات دریافت از ماهواره ممنوع و مرتکبین به مجازات نقدی از یک تا پنج میلیون ریال محکوم می‌گردند.

ب - وجوه دریافتی بابت مجازات مواد ۸ و ۹ این قانون به خزانه واریز و صددرصد

(۱۰۰/). آن جهت مقابله با تهاجم فرهنگی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار داده می‌شود.

ماده ۱۰- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت پست و تلگراف و تلفن و سازمان‌های ذی‌ربط موظفند با استفاده از اهرمهای حقوقی و بین‌المللی در جهت حراست از مرزهای فرهنگی کشور و حفظ کیان خانواده علیه برنامه‌های مخرب و مبتذل ماهراره اقدام لازم را انجام دهند.

تبصره - نشر آگهی تبلیغاتی از طرق مختلف توسط مطبوعات، صدا و سیما یا تبلیغات شهری که متضمن جواز استفاده از برنامه‌های ماهراره می‌باشد ممنوع است.

ماده ۱۱- دولت موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون آیین‌نامه اجرایی آن را تهیه و تصویب نماید.

طرح فوق مشتمل بر یازده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهاردهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۳۵۲

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۱۷- ق مورخ ۷۳/۱۰/۱۷ «طرح ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره» که در جلسه مورخ چهاردهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ماده ۲ و ماده ۳ چون به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- بند «ب» ماده ۹ مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

تذکر اینکه تعیین مدت یکماه برای تصویب آیین نامه مندرج در ماده ۱۱ با توجه به این که در تبصره ماده ۲ قانون را از زمان تصویب لازم الاجرا دانسته مهلتی برای وزارت کشور باقی نمی ماند.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۴۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۳۵۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۹ پیرو نامه شماره ۳۶۱۷-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۷، طرح ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- به موجب این قانون ورود، توزیع و استفاده از تجهیزات دریافت از ماهواره جز در مواردی که قانون تعیین کرده است ممنوع می باشد.

ماده ۲- وزارت کشور موظف است با استفاده از نیروهای انتظامی و یا نیروی مقاومت بسیج در اسرع وقت نسبت به جمع آوری تجهیزات دریافت از ماهواره اقدام نماید. تبصره - مهلت جمع آوری تجهیزات موجود دریافت از ماهواره از تاریخ تصویب این قانون یک ماه می باشد. بعد از انقضای مهلت مذکور استفاده کنندگان به مجازاتهای تصریح شده در این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۳- وزارت کشور موظف است با هماهنگی وزارت اطلاعات با وسایل ممکن نسبت

به جلوگیری از ورود و توزیع تجهیزاتی که صرفاً برای دریافت از ماهواره مورد استفاده قرار می‌گیرد اقدام نماید و ضمن توقیف وسایل فوق عاملین آن را با وسایل توقیفی به مراجع صالحه قضایی معرفی نماید. نحوه هماهنگی در آیین‌نامه اجرایی مشخص خواهد شد.

تبصره - کلیه کالاهای ضبط و مصادره شده موضوع این قانون جهت توسعه پوشش رادیو و تلویزیونی کشور در اختیار سازمان صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد.

ماده ۴ - کلیه دستگاه‌های فرهنگی کشور موظفند اثرات مخرب استفاده از برنامه‌های منحرف‌کننده را در جامعه تبیین نمایند.

ماده ۵ - سازمان صدا و سیما و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی (مؤسسه رسانه‌های تصویری) می‌توانند نسبت به ضبط و پخش آن دسته از برنامه‌های ماهواره که مغایر با ارزش‌ها و مبانی فرهنگ اسلامی و ملی نباشد اقدام نمایند.

ماده ۶ - دستگاه‌های صدا و سیما، پست و تلگراف و تلفن و سازمانهای وابسته از شمول این قانون مستثنی می‌باشند.

تبصره - صدا و سیما و جمهوری اسلامی ایران به منظور واردات فرستنده‌ها، تجهیزات تولید و پخش و لوازم یدکی متعلق به آنها، مواد اولیه تولید فیلم و سریال از اخذ مجوز ورود و گواهی عدم ساخت وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی نظیر وزارتخانه‌های پست و تلگراف و تلفن، صنایع و بازرگانی و گواهی سازمان انرژی اتمی و ثبت سفارش وزارت بازرگانی معاف می‌باشد.

ماده ۷ - دستگاه‌ها و سازمانهایی که برای انجام وظایف قانونی خویش لازم است از تجهیزات دریافت از ماهواره استفاده نمایند باید مجوز لازم را از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با هماهنگی وزارتخانه‌های اطلاعات و پست و تلگراف و تلفن کسب نمایند.

ماده ۸ - واردکنندگان، تولیدکنندگان و توزیع‌کنندگان تجهیزات دریافت از ماهواره علاوه بر ضبط و مصادره اموال مکشوفه توسط دادگاه‌ها به مجازات ده تا یکصد میلیون ریال محکوم می‌گردند.

ماده ۹ - استفاده کنندگان از تجهیزات دریافت از ماهواره علاوه بر ضبط و مصادره اموال مکشوفه به مجازات نقدی از یک میلیون تا سه میلیون ریال محکوم می‌گردند.

الف - حمل، نگهداری، نصب و تعمیر تجهیزات دریافت از ماهواره ممنوع و مرتکبین به مجازات نقدی از یک تا پنج میلیون ریال محکوم می‌گردند.

ب - وجوه دریافتی بابت مجازات مواد ۸ و ۹ این قانون به خزانه واریز و صد درصد (۱۰۰٪) آن جهت تأمین هزینه‌های اجرای این قانون و مقابله با تهاجم فرهنگی در اختیار وزارتخانه‌های کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا سیما جمهوری اسلامی ایران قرار داده می‌شود.

ماده ۱۰ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با همکاری وزارت پست و تلگراف و تلفن و سازمان‌های ذی‌ربط موظفند با استفاده از اهرمهای حقوقی و بین‌المللی در جهت حراست از مرزهای فرهنگی کشور و حفظ کیان خانواده علیه برنامه‌های مخرب و مبتذل ماهواره اقدام لازم را انجام دهند.

تبصره - نشر آگهی‌های تبلیغاتی از طرق مختلف توسط مطبوعات، صدا و سیما یا تبلیغات شهری که متضمن جواز استفاده از برنامه‌های ماهواره می‌باشد ممنوع است.

ماده ۱۱ - دولت موظف است ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون آیین‌نامه اجرایی آن را تهیه و تصویب نماید.

طرح فوق مشتمل بر یازده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۴۶۴

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۴۹ - ق مورخ ۷۳/۱۱/۱۱: «طرح ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره» که در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسه شورای نگهبان مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲ مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌شود:

با توجه به اصلاح به عمل آمده ایراد وارده به ماده ۲ و ۳ برطرف شده لکن در بند ب ماده ۹

چون میزان مبلغی که اجازه مصرف آن داده شده مشخص نشده است، ایراد شورای نگهبان باقی و مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۶۸-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۲۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۴۶۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۲ و پیرو نامه شماره ۳۶۴۹-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۱، طرح ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

۱-...

ماده ۹- استفاده کنندگان از تجهیزات دریافت از ماهواره علاوه بر ضبط و مصادره اموال مکشوفه به مجازات نقدی از یک میلیون تا سه میلیون ریال محکوم می گردند.

الف- حمل، نگهداری، نصب و تعمیر تجهیزات دریافت از ماهواره ممنوع و مرتکبین به مجازات نقدی از یک تا پنج میلیون ریال محکوم می گردند.

ب- وجوه دریافتی بابت مجازات مواد ۸ و ۹ این قانون به خزانه واریز و صددرصد (۱۰۰٪) آن جهت تأمین هزینه های اجرای این قانون و مقابله با تهاجم فرهنگی در اختیار وزارتخانه های کشور و فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار داده می شود تا در حدود اعتبارات مصوب بودجه سالانه کل کشور به مصرف برسد.

ماده ۱۰-...

طرح فوق مشتمل بر یازده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵۶۳

تاریخ: ۷۳/۱۱/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۶۱۷- ق مورخ ۷۳/۱۰/۱۷ و ۳۶۴۹- ق مورخ ۷۳/۱۱/۱۱ و ۳۶۶۸- ق مورخ ۷۳/۱۱/۲۵ و پیرو نامه‌های شماره ۷۳۵۲ مورخ ۷۳/۱۰/۱۹ و ۷۴۶۴ مورخ ۷۳/۱۱/۱۲: «طرح ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره»^(۱) که در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

تائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۶۸ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۱۵.

مغایرت لایحه اصلاح بند (هـ) تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور با قانون اساسی

شماره: ۳۶۲۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۲۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۸۵۹ مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۴ دولت در خصوص اصلاح بند ه تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور^(۱) که در جلسه علنی روز چهارشنبه ۱۳۷۳/۱۰/۱۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ بر اساس ماده ۱۵۴ قانون کار^(۳) از کلیه کارگاه های مشمول قانون کار که نتوانند نسبت به ایجاد فضای ورزشی، فرهنگی و تفریحی در داخل کارگاه خود اقدام نمایند به ازای هر نفر دوازده هزار (۱۲/۰۰۰) ریال سالانه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۴۵ قسمت سوم این قانون واریز نمایند و معادل صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۳۰۵۰۱۲۴۶ قسمت دوم

(۱) بند ه تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور (مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳): به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۳ بر اساس ماده ۱۵۴ قانون کار از واحدهای تولیدی که نتوانند نسبت به ایجاد فضای ورزشی، فرهنگی و تفریحی در داخل کارگاه خود اقدام نمایند، به ازای هر نفر دوازده هزار ریال سالانه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۴۵ قسمت سوم این قانون واریز نمایند و معادل پنجاه درصد وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۳۰۵۰۱۲۴۶ قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون به وزارت ملگور اختصاص داده می شود تا صرف ایجاد و توسعه اماکن ورزشی، فرهنگی و تفریحی نماید. معادل پنجاه درصد دیگر از بند د ماده واحده این قانون تأمین خواهد شد.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۳۴۱.

پیوست شماره (۱) این قانون به وزارت مذکور اختصاص داده می‌شود تا صرف ایجاد و توسعه اماکن ورزشی، فرهنگی و تفریحی نماید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهاردهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۳۹۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۰/۲۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۲۴-ق مورخ ۷۳/۱۰/۲۱ «لایحه اصلاح بند (ه) تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور» که در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۴ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۸ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده از این نظر که اجازه مصرف صد درصد وجوه دریافتی را به وزارت کار و امور اجتماعی داده است و با توجه به اسناد ارسالی در لایحه دولت نیامده است و به تقلیل درآمد عمومی می‌انجامد و طریق جبران کاهش آن معلوم نشده است مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۶۴۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۰

شورای محترم نگهبان

پیرو نامه شماره ۳۶۲۴-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۱ و عطف به نامه شماره ۷۳۹۹ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۸ و با توجه به این که در خصوص اصلاح بند (ه) تبصره (۷) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور، دو لایحه با شماره‌های ۱۸۹۵ مورخ ۱۳۷۳/۳/۲۴ و ۱۰۵۶۰

مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۳ از دولت واصل گردیده و در مصوبه مجلس موضوع هر دو لایحه لحاظ شده است. علیهذا تقاضا دارد ضمن عنایت به این موضوع مجدداً اعلام نظر فرمایند.

علی اکبر تاطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴۵۹

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۱/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۴۷- ق مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۱۰: مبنی بر اعلام نظر مجدد شورای نگهبان در خصوص «اصلاح بند (۵) تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور»^(۱) نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

همانطور که در نامه شماره ۷۳۹۹ مورخ ۷۳/۱۰/۱۸ آمده با توجه به کامل نبودن اسناد ارسالی نظر شورا اعلام شده و لکن با ارسال اسناد مربوطه اشکال برطرف شده است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۵۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۹.

مغایرت لایحه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین با موازین شرع و قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۶۹۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۱۰

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۹۴۱۹ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۳ دولت در خصوص وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱-...

ماده ۳- قوه قضائیه موظف است کلیه درآمدهای خدمات قضایی از جمله خدمات مشروحه زیر را دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید:

- ۱- در هر مورد که در قوانین حداکثر مجازات کمتر از نود و یک روز حبس و یا مجازات تعزیری موضوع تخلفات رانندگی می‌باشد از این پس به جای حبس یا مجازات تعزیری حکم به جزای نقدی از هفتاد هزار و یک ریال تا یک میلیون ریال صادر می‌شود.
- ۲- هرگاه حداکثر مجازات بیش از نود و یک روز حبس و حداقل آن کمتر از این باشد دادگاه مخیر است که حکم به بیش از سه ماه حبس یا جزای نقدی از هفتاد هزار و یک ریال تا سه میلیون ریال بدهد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی رک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۹۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۹.

- ۳- در صورتی که مجازات حبس با جزای نقدی توأم باشد و به جای حبس و مجازات تعزیری جزای نقدی مورد حکم واقع شود هر دو مجازات نقدی جمع خواهد شد.
- ۴- تقدیم دادخواست و درخواست تعقیب کیفری به مراجع قضایی علاوه بر حقوق مقرر مستلزم الصاق و ابطال تمبر به مبلغ یک هزار ریال می باشد.
- ۵- تقدیم شکایت به دادسرای انتظامی قضات مستلزم الصاق و ابطال تمبر به مبلغ یک هزار ریال خواهد بود.
- ۶- بهای اوراق دادخواست و اظهارنامه و برگ اجرائیه احکام دادگاهها و هیأت های حل اختلاف موضوع قانون کار که طبق نمونه از طرف دادگستری تهیه می شود هر برگ یکصد ریال تعیین می گردد.
- ۷- درآمد صندوق الف اداره کل تصفیه و امور ورشکستگی تا مبلغ ده میلیون ریال صدی ۹ و نسبت به مازاد آن تا بیست میلیون ریال صدی ۸ و مازاد آن صدی ۷ دریافت می شود.
- ۸- درآمد صندوق ب اداره کل تصفیه و امور ورشکستگی تثبیت می گردد.
- ۹- هزینه گواهی امضا مترجم توسط دادگستری برای هر مورد یک هزار ریال و هزینه پلمپ اوراق ترجمه شده توسط مترجم رسمی دادگستری و هزینه پلمپ گواهی صحت ترجمه یا مطابقت رونوشت و تصویر با اصل در هر مورد دو هزار ریال تعیین می شود.
- ۱۰- هزینه پروانه اشتغال و بستگان دادگستری و تمدید آن در هر سال به شرح زیر تعیین و در موقع صدور یا تمدید پروانه تمبر الصاق و ابطال می گردد.
- الف - پروانه وکالت درجه یک صد هزار ریال.
- ب - پروانه مترجم رسمی، کارشناس رسمی، وکالت درجه ۲، کارگشای مقیم مرکز استان در هر مورد پنجاه هزار ریال.
- ج - پروانه وکالت درجه ۳ چهل هزار ریال.
- د - پروانه کارگشایی در سایر شهرستانها بیست هزار ریال.
- ه - پروانه وکالت اتفاقی در هر مورد ده هزار ریال.
- ۱۱- تقدیم دادخواست به دیوان عدالت اداری مستلزم الصاق و ابطال تمبر به مبلغ دو هزار ریال خواهد بود.
- ۱۲- هزینه دادرسی به شرح زیر تعیین که بر اساس آن تمبر الصاق و ابطال می گردد.

الف - مرحله بدوی:

دعای که خواسته آن تا مبلغ ده میلیون ریال تقدیم شده باشد معادل یک و نیم درصد ارزش خواسته و بیش از مبلغ ده میلیون ریال، به نسبت مازاد بر آن دو درصد ارزش خواسته.

ب - مرحله تجدید نظر و اعتراض به حکمی که بدراً یا غیاباً صادر شده باشد سه درصد به نسبت ارزش محکوم به.

ج - مرحله تجدید نظر در دیوانعالی کشور و موارد اعاده دادرسی و اعتراض ثالث بر حکم:

- احکامی که محکوم به آن تا مبلغ ده میلیون ریال باشد سه درصد ارزش محکوم به و مازاد بر آن به نسبت اضافی چهار درصد ارزش محکوم به.

- در دعای مالی غیر منقول و خلع ید از اعیان غیر منقول از نقطه نظر صلاحیت، ارزش خواسته همان است که خواهان در دادخواست خود تعیین می نماید. لکن از نظر هزینه دادرسی، باید مطابق ارزش معاملاتی املاک در هر منطقه تقویم و بر اساس آن هزینه دادرسی پرداخت شود.

۱۳- هزینه دادرسی در دعای غیر مالی و درخواست تأمین دلیل و تأمین خواسته در کلیه مراجع قضایی مبلغ پنج هزار ریال تعیین می شود.

۱۴- در صورتی که قیمت خواسته در دعای مالی در موقع تقدیم دادخواست مشخص نباشد مبلغ دو هزار ریال تمبر الصاق و ابطال می شود و بقیه هزینه دادرسی بعد از تعیین خواسته و صدور حکم دریافت خواهد شد و دادگاه مکلف است قیمت خواسته را قبل از صدور حکم مشخص نماید.

۱۵- هزینه اجرای موقت احکام در کلیه مراجع قضایی پانصد ریال تعیین می شود.

۱۶- هزینه درخواست تجدید نظر از قرارهای قابل تجدید نظر در دادگاه و دیوانعالی کشور یک هزار ریال تعیین می شود.

۱۷- هزینه تطبیق اوراق با اصل آنها در دفاتر دادگاهها و دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضایی و گواهی صادره از دفاتر کلیه مراجع مذکور در هر مورد دویست ریال تعیین که به صورت تمبر الصاق و ابطال می شود.

۱۸- هزینه ابلاغ اظهارنامه و درخواست نامه در هر مورد یک هزار ریال تعیین می شود.

۱۹- هزینه شکایت کیفری علیه صادرکننده چک بلامحل تا مبلغ یک میلیون ریال یک هزار ریال و نسبت به مازاد آن تا ده میلیون ریال سه هزار ریال است و مازاد بر ده میلیون ریال ده هزار ریال تعیین می شود.

۲۰- هزینه صدور گواهی عدم سوء پیشینه کیفری برای نسخه اول یک هزار ریال و برای نسخه های بعدی دویست ریال تعیین می شود.

۲۱- هزینه دادرسی در مرحله تجدیدنظر از احکام کیفری ده هزار ریال تعیین می شود.

۲۲- هزینه اجرای احکام تخلیه اعیان مستأجره سی درصد اجاره بهای یک ماهه و هزینه اجرای احکام دعاوی غیرمالی و احکامی که محکوم به آن تقویم نشده است از ده هزار ریال تا پنجاه هزار ریال به تشخیص دادگاه می باشد. هزینه اجرای آراء و تصمیمات مراجع غیردادگستری در دادگستری به مأخذ فوق محاسبه و وصول خواهد شد.

۲۳- در مواردی که دستگاه های دولتی و مؤسسات عمومی و نهادهای انقلاب از معافیت قانونی پرداخت هزینه دادرسی استفاده کرده باشند چنانچه حکم به نفع آنها صادر شده باشد دادگاه ها مکلفند هزینه دادرسی را طبق مقررات فوق از محکوم علیه وصول و به حساب درآمدهای دادگستری به خزانه واریز نمایند.

معادل پنجاه درصد وجوه واریزی موضوع این ماده به حساب درآمد عمومی کشور، از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود در اختیار وزارت دادگستری قرار می گیرد تا منحصراً به منظور تأمین کسری هزینه های جاری و احداث، خرید، تجهیز و تعمیر ساختمانهای دادگستری در مرکز و شهرستانها و ایجاد و توسعه تشکیلات قضایی بر اساس موافقتنامه هایی که با سازمان برنامه و بودجه مبادله خواهد نمود، هزینه نماید.

ماده ۴-...

ماده ۳۳- قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و اخذ جرایم رانندگی مصوب ۳۰ خرداد ۱۳۵۰ و اصلاحات بعدی آن و آیین نامه های اجرایی قانون مذکور به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در صورتی که متخلف ظرف یک ماه پس از تاریخ اخطاریه، جریمه را پرداخت ننماید جریمه را باید به مأخذ دو برابر مبلغ مندرج در اخطاریه به حسابهایی که به همین منظور توسط خزانه افتتاح خواهد شد بپردازد.

جرایم موضوع این ماده مشمول مرور زمان نخواهد بود.

۲- مجازات تخلفات رانندگی از دو (۲/۰۰۰) ریال الی یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال به تناسب جداول موجود تعیین می شود. وزارت کشور می تواند در تنظیم جرایم با توجه به مکان و زمان وقوع و نوع تخلفات و میزان تأثیر آن در ایمنی و مختل نمودن امر عبور و مرور تفاوت قایل شود.

۳- کلیه وجوه حاصل از جرایم رانندگی در شهرها و جاده ها باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود. همه ساله مبالغی به ترتیب زیر از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود، در اختیار دستگاه های مربوط قرار خواهد گرفت:

الف - معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه حاصل از جرایم رانندگی در هر یک از شهرها که به حساب درآمد عمومی کشور واریز می شود، از محل اعتبار فوق الذکر به حساب شهرداری مربوط واریز می شود تا جهت ایجاد توقفگاه و ایجاد و اصلاح و تعمیر و مرمت معابر و پل های زیرگذر و روگذر هزینه نماید.

ب - معادل پنجاه درصد (۵۰٪) باقی مانده از وجوه حاصل از جرایم رانندگی در هر یک از شهرها و همچنین معادل هفتاد درصد (۷۰٪) کلیه وجوه حاصل از جرایم رانندگی در جاده ها که به حساب درآمد عمومی کشور واریز می شود، از محل اعتبار مذکور در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا سه درصد (۳٪) آن را جهت تشویق به مأمورانی که تخلف را تشخیص و اقدام به صدور اخطاریه می نمایند و نیز ایجاد انگیزه، تلاش و ترغیب و تشویق سایر مأموران مربوطه به منظور اجرای هرچه بهتر وظایف محوله هزینه نماید مابقی وجوه مذکور جهت حسن انتظام عبور و مرور، آموزش، اقدامات پیشگیرانه و تهیه وسایل و تجهیزات فنی جهت جلوگیری از تصادفات، خرید و تعمیر و نگهداری وسایل و قطعات مخابراتی و وسایل نقلیه موتوری و لوازم آن و همچنین هزینه سوخت و نگهداری آنها، خرید اراضی و احداث و اجاره ابنیه مورد نیاز، تجهیزات و علائم، تهیه وسایل آموزش همگانی، اعزام احتمالی پرسنل نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به خارج از کشور جهت مطالعه و بازدید از مؤسسات آموزشی و ترافیکی و پرداخت حق التدریس برای آموزش راهنمایی و رانندگی به مصرف برسد، همچنین معادل سی درصد باقیمانده وجوه حاصل از جرایم رانندگی در جاده ها در

اختیار وزارت راه و ترابری قرار خواهد گرفت تا جهت رفع نقایص و خسارات و تأمین علایم و تجهیزات ایمنی در راه‌ها مصرف گردد.
ماده ۳۴-...

ماده ۹۴- این قانون از اول سال ۱۳۷۴ قابل اجرا بوده و از تاریخ مذکور کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن ملغی می‌باشد.
لایحه فوق مشتمل بر نود و سه ماده و یک تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۶۲۳

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۶۹۹- ق مورخ ۷۳/۱۲/۱۰: «لایحه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین» که در جلسه مورخ نهم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:
۱- اطلاق قسمت ۲۳ ماده ۳ نسبت به مواردی که محکوم علیه در تصرف در مال دولت مقصر نبوده و علم و عمد نداشته مغایر موازین شرع شناخته شد.
۲- پاراگراف دوم قسمت ۲۳ ماده ۳ عبارت «وزارت دادگستری» باید به «قوه قضائیه» اصلاح شود.

۳- قسمت ۲ ماده ۳۳ مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۳.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۷۲۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۶۲۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۱ و پیرو نامه شماره ۳۶۹۹-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۱۰ لایحه شماره ۹۴۱۹ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۳ در خصوص وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

ماده ۳-

۱-....

۲۳- در مواردی که دستگاه های دولتی و مؤسسات عمومی و نهادهای انقلاب از معافیت قانونی پرداخت هزینه دادرسی استفاده کرده باشند چنانچه حکم به نفع آنها صادر شده باشد دادگاه ها مکلفند هزینه دادرسی را طبق مقررات فوق از محکوم علیه وصول و به حساب درآمدهای دادگستری به خزانه واریز

سطر بالا به شرح زیر اصلاح شد:

محکوم علیه در صورتی که مقصر باشد وصول و به حساب درآمدهای دادگستری به خزانه واریز

نمایند.

معادل پنجاه درصد وجوه واریزی موضوع این ماده به حساب درآمد عمومی کشور، از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود در اختیار وزارت دادگستری قرار می گیرد تا منحصراً به منظور تأمین کسری هزینه های جاری و

در سطر بالا کلمه «وزارت» حذف گردید.

احداث، خرید، تجهیز و تعمیر ساختمانهای دادگستری در مرکز و شهرستانها و ایجاد و توسعه تشکیلات قضایی بر اساس موافقتنامه‌هایی که با سازمان برنامه و بودجه مبادله خواهد نمود، هزینه نماید.

ماده ۴-...

ماده ۳۳-...

۱-...

۲- مجازات تخلفات رانندگی از دو هزار (۲/۰۰۰) ریال الی یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال به تناسب جداول موجود تعیین می‌شود. وزارت کشور می‌تواند در تنظیم جرایم با توجه به مکان و زمان وقوع و نوع تخلفات و میزان تأثیر آن در ایمنی و مختل نمودن امر عبور و مرور تفاوت قایل شود.

بند ۲ به شرح زیر اصلاح شد:

۲- مجازات تخلفات رانندگی از دو هزار (۲/۰۰۰) ریال الی یکصد هزار (۱۰۰/۰۰۰) ریال به تناسب جداول موجود تعیین می‌شود.

۳-...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هشتم اسفندماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه جهت تأمین نظر شورای محترم نگهبان به تصویب رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۱۱

تاریخ: ۱۳۷۴/۱/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۷۲۱- ق مورخ ۷۴/۱/۱۴ و ۳۶۹۹- ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۱۰ و پیرو نامه شماره ۷۶۲۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۱: «لایحه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۹۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۹.

و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و هشتم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱/۱۶ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مقایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۳۷۱۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۲۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۰۱۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۲ دولت در خصوص بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده....

تبصره ۱-....

تبصره ۲-....

الف -....

ح - کلیه شرکتهای دولتی منظور در قسمت هشتم این قانون از جمله شرکتهای دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است از قبیل شرکت ملی نفت ایران و شرکتهای تابعه و وابسته، شرکتهای تابعه وزارت نفت و شرکتهای تابعه آنها، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکتهای تابعه، سازمان صنایع ملی ایران و شرکتهای تابعه و مرکز تهیه و توزیع کالا،... مشمول مقررات ماده ۳۹ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب شهریور ماه ۱۳۶۶^(۳) می باشند تخلف از مفاد این بند در حکم

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۸۴ مورخ ۱۳۷۴/۱/۱۰.

(۳) ماده ۳۹ قانون محاسبات عمومی کشور (مصوب شهریورماه ۱۳۶۶): وجهی که از محل درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار منظور در بودجه کل کشور وصول می شود و همچنین درآمدهای شرکت های دولتی به استثنای

تصرف غیر مجاز در وجوه و اموال عمومی خواهد بود.

ط - ...

ق - دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیونهای برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارایی و تعاون به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در جلسات شورای اقتصاد شرکت خواهند کرد. دبیرخانه شورای اقتصاد موظف است کلیه مصوبات شورای اقتصاد را حداکثر یک هفته پس از تصویب به کمیسیونهای برنامه و بودجه و امور اقتصادی و دارایی و تعاون ارسال دارد.

تبصره ۳ - ...

تبصره ۵ -

الف - ...

ز - سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان موظف است صددرصد (۱۰۰٪) وجوه دریافتی در سال ۱۳۷۴ را به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید و تا پنج درصد (۵٪) وجوه فوق در اختیار سازمان حمایت قرار می گیرد تا در چارچوب اساسنامه و با تصویب شورای اقتصاد به مصرف برساند.

تبصره ۶ - ...

تبصره ۷ -

الف - ...

و - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۴ در مقابل صدور و تمدید پروانه کار اتباع خارجی در ایران نسبت به دریافت مبلغ دویست و چهل هزار (۲۴۰/۰۰۰) ریال برای صدور و یکصد و پنجاه هزار (۱۵۰/۰۰۰) ریال برای تمدید در هر مورد وصول و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۱۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

صددرصد (۱۰۰٪) مبالغ واریز شده جهت طرح تکمیل مجتمع آموزشی پژوهشی کار به شماره طبقه بندی ۳۱۲۰۳۲۳۶ قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون به مصرف خواهد رسید.

بانک ها و مؤسسات اعتباری و شرکت های بیمه باید به حساب های خزانه که در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می گردد تحویل شود. خزانه مکلف است ترتیب لازم را بدهد که شرکت های دولتی بتوانند در حدود بودجه مصوب از وجوه خود استفاده نمایند.

تبصره ۸ -

الف - ...

د -

۱- عبارت «یک درصد (۱٪)» مندرج در بند ۲ ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش به «حداقل دو درصد (۲٪)» تغییر می‌یابد.

۲- به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود عوارض و عواید مندرج در بندهای ۲ و ۳ ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش^(۱) را در مناطقی که شورای آموزش و پرورش در آنها در سال ۱۳۷۴ تشکیل نمی‌شود وصول و وجوه حاصل را به حساب خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۹۹۶۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید. کلیه شرکت‌های عنوان شده در بند «و» تبصره ۲ این قانون و شرکت‌های غیردولتی موظفند سهم آموزش و پرورش را در قبوض و فاکتورهای فروش خود مشخص نمایند. چنانچه این شرکت‌ها از پرداخت سهم آموزش و پرورش امتناع نمایند، وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با اعلام وزارت آموزش و پرورش مبلغ مذکور را از حساب تمرکز وجوه آنها کسر و به حساب درآمدی موضوع ردیف فوق‌الذکر واریز نماید.

تبصره ۸ - ...

تبصره ۱۰ -

الف - مبلغ شش میلیارد و هفتصد میلیون (۶/۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار منظور در ردیف ۱۲۹۰۲۶ جهت راه‌اندازی بیمارستان‌های آماده بهره‌برداری در سطح کشور و مراکز قرنطینه‌ای و سایر مراکز بهداشتی و درمانی و استخدام کادر مورد نیاز با تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور اختصاص یافته و حسب مورد به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و از طریق سازمان برنامه و بودجه به سقف اعتبارات

(۱) ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها، شهرستانها و مناطق کشور (مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶): منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه‌های جاری و عمرانی عبارتند از:

۱- سهم منطقه از اعتباراتی که در بودجه جاری و عمرانی سالانه دولت که بر اساس تعداد دانش‌آموزان برای هر استان پیش‌بینی می‌گردد.

۲- یک درصد از بهای فروش کالا و خدمات کارخانه‌ها و مؤسسات خدماتی و تولیدی استان که از طریق شورای استان میان مناطق توزیع می‌شود.

۳- تا پنج درصد عوارض صدور پروانه‌های ساختمانی، تفکیک زمینها، پذیره و نوسازی علاوه بر عوارض مذکور که شهرداری‌ها دریافت می‌کنند.

جاری دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی افزوده خواهد شد تا بر اساس قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی^(۱) به مصرف برسد.

مبلغ هفت میلیارد (۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از ردیف ۱۲۹۰۵۰ مستقیماً به حساب هیأت امناء واریز می‌گردد تا صرف راه‌اندازی و تجهیز و پرداخت‌های بیمارستان‌های همکار برای درمان بیماران از جمله پیوند کلیه، جراحی چشم، قلب و بیماران سرطان خون شود.

شرایط واردات مواد و وسایل و ثبت سفارش و پرداخت‌ها و دریافت‌ها فقط تابع آیین‌نامه‌ای است که به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و بازرگانی خواهد رسید.

دانشکده‌ها، بیمارستان‌ها و مؤسساتی که از امکانات هیأت امناء استفاده می‌کنند موظفند ضوابط مفاد آیین‌نامه‌ای را که به پیشنهاد هیأت امناء و تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌رسد اجرا نمایند.

تجهیزات و ملزومات پزشکی که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی علاوه بر سهمیه دولتی وارد می‌شود می‌تواند به صورت کالاهای بدون انتقال ارزش حاصل از صادرات و ارزش‌ناور اولویت دار وارد گردد و از معافیت‌های مذکور در بند مربوط به هیأت امناء استفاده کند.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تصویب هیأت وزیران مجاز است جهت راه‌اندازی واحدهای مندرج در این بند و مراکز بهداشتی و درمانی بیمارستانهای توسعه یافته نسبت به استخدام کادر مورد لزوم اقدام نماید.

دو نفر از اعضای کمیسیون‌های بهداری و بهزیستی و برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس بر نحوه هزینه نمودن ردیف مربوط به هیأت امناء نظارت خواهند داشت.

تبصره ۱۱-....

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۳۸۹ مورخ ۱۳۶۹/۱۱/۲۰.

تبصره ۱۳-

الف - ...

ط - خرید و یا اجاره نمودن هواپیماهای اختصاصی از سوی دستگاه‌های موضوع این قانون و نیز مسافرت‌های مسئولین و کارکنان دستگاه‌های موضوع این قانون با هواپیماهای اختصاصی مطلقاً ممنوع است و موارد استثناء از این بند طبق آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تأیید هیأت وزیران می‌رسد تعیین می‌گردد. رؤسای سه قوه از شمول ممنوعیت این بند مستثنی هستند.

ی - ...

ل - دو نفر از کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی^(۱) و یک نفر از کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس بر حسن اجرای این تبصره نظارت خواهند داشت.

کلیه دستگاه‌های موضوع این تبصره مکلفند هر چهار ماه یکبار گزارش عملکرد مربوط را به این هیأت تقدیم دارند.

تبصره ۱۴- ...

تبصره ۱۶-

الف - ...

۱- مبلغ سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار می‌گیرد تا برای موارد فوق هزینه گردد.

۲- مبلغ پانزده میلیارد (۱۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار وزارت فرهنگ و آموزش عالی.

۳- مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۴- مبلغ نه میلیارد (۹/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی جهت تکمیل و مرمت مساجد و نیز کتابخانه‌های عمومی کشور و سازمان تربیت بدنی.

۵- مبلغ نه میلیارد (۹/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار سازمان صدا و سیما برای گسترش شبکه سوم سیما جمهوری اسلامی ایران.

۶- مبلغ دو میلیارد (۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی جهت تقویت کانونهای بسیج.

آیین نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و دفتر امور مناطق محروم کشور- ریاست جمهور و وزارتخانه ذی ربط به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۱۷-...

تبصره ۲۱-

الف -...

ب -...

۱-...

۲- دو نفر از نمایندگان به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در کمیته تخصیص اعتبار موضوع ماده ۳۰ قانون برنامه و بودجه کشور^(۱) شرکت خواهند نمود.

۳- به منظور راه اندازی کارخانجات تولیدکننده وسایل و لوازم و مصالح ساختمانی و ایجاد هماهنگی فعلی در عرضه و تقاضای لوازم و مصالح ساختمانی تا میزان ده درصد (۱۰٪) از محل اعتبار مصوب طرحهای عمرانی ملی و پانزده درصد (۱۵٪) اعتبارات مصوب طرحهای عمرانی استانی سال ۱۳۷۴ جهت خرید لوازم و مصالح ساختمانی، قطعات یدکی و ماشین آلات کارگاهی مورد نیاز طرحها اختصاص داده می شود و دستگاههای اجرایی حسب مورد مکلفند پس از تحویل کالاها و مصالح خریداری شده به کارگاهها، هزینه تمام شده آنها را در مورد طرحهای امانی به حساب هزینه قطعی منظور و در پروژه هایی که توسط پیمانکاران انجام می شود از صورت وضعیت آنها کسر نمایند. چنانچه این خریدها مربوط به مصالح قراردادهای پیمانکاری باشد به میزانی که در آیین نامه این تبصره پیش بینی خواهد شد از صورت وضعیت پیمانکار کسر و

(۱) ماده ۳۰ قانون برنامه و بودجه کشور (مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰): کلیه اعتبارات جاری و عمرانی که در بودجه عمومی دولت به تصویب می رسد بر اساس گزارشهای اجرایی بودجه و پشرفت عملیات در دوره های معین شده توسط کمیته ای مرکب از نمایندگان وزارت دارایی و سازمان تخصیص داده می شود. نحوه تخصیص اعتبارات فوق الذکر و دوره های آن به موجب آیین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت دارایی و سازمان به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ما به التفاوت به هزینه قطعی طرح منظور می‌گردد.

آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون توسط سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ج- ...

ز- نمایندگان هر استان در مجلس شورای اسلامی می‌توانند به عنوان ناظر در کمیته تخصیص اعتبار همان استان شرکت نمایند.

تبصره ۲۲-

الف- کلیه دستگاه‌های اجرایی که از اعتبارات جاری و عمرانی مربوط به تحقیقات استفاده می‌نمایند و همچنین شرکتهای دولتی موضوع ماده ۴ قانون محاسبات عمومی کشور^(۱) و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که از اعتبارات مذکور استفاده می‌کنند موظفند پانزده درصد (۱۵٪) از اعتبارات مذکور را از طریق عقد قراردادهای تحقیقاتی با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی و مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مراکز تحقیقاتی سازمان انرژی اتمی هزینه نمایند. وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی و آموزش و پرورش و جهاد دانشگاهی از این بند مستثنی بوده و سایر دستگاه‌ها مستثنی از مفاد این بند توسط شورای پژوهشهای علمی کشور تعیین می‌گردد.

سازمان برنامه و بودجه به هنگام مبادله موافقتنامه و تخصیص اعتبار موظف به رعایت مفاد این بند بوده و گزارش آن را هر ۶ ماه یکبار به کمیسیون فرهنگ و آموزش عالی مجلس شورای اسلامی ارسال خواهد نمود. وزارتخانه‌ها و سازمانها نیز مکلفند هر ۶ ماه یکبار گزارش مربوطه را به کمیسیون فرهنگ و آموزش عالی ارائه نمایند.

ب- ...

تبصره ۲۳- ...

تبصره ۲۵-

الف- ...

هـ - نماینده یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی شهرستان مربوطه به عنوان ناظر در جلسات کمیته برنامه ریزی شرکت خواهند کرد. دبیر شورا موظف است حداقل یک هفته قبل از تشکیل جلسه از نماینده یا نمایندگان مربوطه دعوت به عمل آورد.

تبصره ۲۶-...

تبصره ۲۹-

الف -...

ج - به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود از محل درآمدهای ارزی سال ۱۳۷۴ مندرج در جدول ... پیوستن این قانون تا معادل یازده میلیارد و هشتصد و هشتاد و هشت میلیون (۱۱/۸۸۸/۰۰۰/۰۰۰) دلار با رعایت مفاد این قانون و قانون پولی و بانکی کشور در چارچوب قانون برنامه پنج ساله دوم^(۱) و با رعایت مفاد تبصره ۲۲ آن و بر اساس ضوابط و دستورالعمل های کمیته موضوع بند ۳ این تبصره و با رعایت مفاد بندهای ذیل و صرفاً به میزان درآمدهای حاصله تعهد یا پرداخت نماید:

۱- کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای موضوع بند «د» تبصره ۲۲ قانون برنامه پنج ساله دوم^(۲) مشمول این تبصره می باشند.

۲- مجموعه سیاستهای بازرگانی و ارزی کشور در سال ۱۳۷۴ باید به گونه ای باشد که سرجمع تعهدات ارزی کشور از کلیه منابع در پایان سال ۱۳۷۴، حداقل یک میلیارد و ششصد و چهل و یک میلیون (۱/۶۱۴/۰۰۰/۰۰۰) دلار کمتر از ابتدای سال ۱۳۷۴ باشد.

۳- کمیته ای به ریاست رئیس جمهور و با عضویت وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر بازرگانی، رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان برنامه و

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۱۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۸.

(۲) بند «د» تبصره ۲۲ قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و کلیه سازمان ها و شرکتهای تابعه وابسته به آن ها و مؤسسات و شرکت هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، شرکت مخابرات ایران، شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران، همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی موضوع تبصره ذیل ماده ۵ قانون محاسبات عمومی (شامل بنیاد ۱۵ خرداد، بنیاد مسکن، کمیته امداد امام، هلال احمر، سازمان تأمین اجتماعی، شورای عالی انقلاب فرهنگی و مؤسسات و شرکتهای تابعه آنها) مشمول این تبصره می باشند.

بودجه و یکی از وزرا به انتخاب رئیس جمهور جهت ترغیب و تشویق خریدها در داخل، به صورت ریالی و تنظیم و ایجاد تعادل‌های لازم و تدوین سیاستها و دستورالعمل‌های مربوطه تشکیل خواهد شد و نسبت به مسائل ارزی موضوع این تبصره و تخصیص آن حسب مورد اقدام خواهد نمود.

کمیته مذکور مکلف است سیاستهایی را تدوین و به اجرا گذارد که ضمن تشویق صادرات غیرنفتی حداکثر استفاده از عواید حاصله برای تأمین بخشی از نیازهای وارداتی کشور که اولویت و روش کار آنها را کمیته فوق تعیین خواهد کرد، به عمل آید. دوفتر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر در جلسات کمیته شرکت خواهند کرد. دبیرخانه کمیته فوق الذکر در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مستقر خواهد شد.

۴- از محل درآمدهای ارزی سال ۱۳۷۴ در جهت مصارف و مبالغ تعیین شده زیر با نرخ شناور تخصیص می‌یابد تا بر اساس مقررات مربوطه تعهد و پرداخت گردد:
- یک میلیارد و دویست و پنجاه میلیون (۱/۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به منظور تأمین کالاهای اساسی شامل گندم، قند و شکر، برنج، روغن نباتی و پنیر برای همه مردم کشور (اعم از شهری، روستایی، عشایری).

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت خرید از داخل با رعایت ردیف ۱۰ همین بند معادل ریال مزبور را برای خرید کالاهای مورد نیاز به نرخ شناور یکهزار و هفتصد و پنجاه (۱/۷۵۰) ریال محاسبه و در اختیار دستگاه ذی‌ربط قرار دهد. دو نفر از نمایندگان به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر بر خرید اقلام انتخاب می‌شوند.

...

...۱-

۱۰- کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات، شرکتها و نهادهای موضوع بند «د» تبصره ۲۲ قانون برنامه پنج ساله دوم و بند ۴ فوق، همچنین کلیه واردکنندگان، مشاورین و پیمانکارانی که از منابع بودجه عمومی دولت استفاده می‌نمایند، موظفند خرید کالاها و خدمات مورد نیاز را با اعلام شرایط و به صورت مناقصه در داخل کشور و در حد امکان با پرداخت ریال انجام دهند. خرید کالا و خدمات از خارج توسط دستگاه‌های مزبور مادامی که امکان تأمین از داخل (تولیدی یا وارداتی) وجود داشته باشد، ممنوع است. موارد استثناء

بایستی به تصویب هیأت وزیران برسد.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در حد امکانات ارزی با توجه به ضرورت انجام به موقع تعهدات موظف است معادل ارز مورد نیاز برای خریدهایی که بر حسب ضرورت از خارج انجام می شود را با رعایت مقررات حاکم بر تبصره ۲۹ در اختیار دستگاه ذی ربط قرار دهد.

نحوه اجرای این بند مطابق آیین نامه ای است که توسط سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد می شود و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۱۱-...

د-...

۱-...

۴- توجیه اقتصادی، مالی و فنی کلیه طرحهایی که از تاریخ تصویب این قانون اجرا می شوند بایستی به تأیید کمیته ای که کمیته موضوع بند ۳ این تبصره تعیین می کند، برسد. قبل از اخذ تأییدیه مذکور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجاز به گشایش اعتبار نمی باشد.

۵-...

ز- به منظور تنظیم تعهدات ارزی و تراز پرداختهای کشور و حمایت از تولیدات داخلی کمیته ای با ترکیب ذیل:

- وزیر امور اقتصادی و دارایی.

- رئیس سازمان برنامه و بودجه.

- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

- نماینده رئیس جمهور.

- وزیر ذی ربط حسب مورد.

تشکیل خواهد شد.

کمیته مذکور موظف است کلیه تعهدات بالقوه ارزی را از جهت تأیید یا رد یا توافق مجدد و همچنین زمان بندی مجدد پرداخت و حمل و کاهش قیمت های خرید و تبدیل بخشی از خریدها به ساخت داخلی با توجه به توان داخلی به گونه ای تنظیم نماید که ضمن

تحقق بند «س» تبصره ۲۲ قانون برنامه دوم^(۱) تراز پرداختی همواره مثبت باشد. آیین نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان برنامه و بودجه ظرف یک ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ح - - -

تبصره ۳۰ -

الف - - -

ه - پنج نفر از نمایندگان شهرهای جنگ زده به تفکیک استان خوزستان سه نفر، استان ایلام یک نفر و استان کرمانشاه یک نفر با تصویب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر بر اجرای مفاد این تبصره در جلسات ستاد بازسازی مرکز و استان شرکت خواهند نمود. تبصره ۳۱ -

الف - - -

ه - پنج نفر از نمایندگان شهرهای جنگ زده به تفکیک استان خوزستان سه نفر، استان ایلام یک نفر و استان کرمانشاه یک نفر با تصویب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر بر اجرای مفاد این تبصره در جلسات ستاد بازسازی مرکز و استان شرکت خواهند نمود. تبصره ۳۲ -

تبصره ۳۷ -

الف - حداقل مبلغ سیصد و هشتاد میلیارد (۳۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال موضوع جدول قسمت ششم تحت عنوان اعتبارات خاص روستاهای محروم کشور این قانون به

(۱) بند «س» تبصره ۲۲ قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): بازپرداخت تعهدات، ایجاد تعهدات جدید در سقف بند ج این تبصره و یا تمدید تعهدات گذشته در چهارچوب قوانین بودجه سالانه انجام خواهد شد. تنظیم جریان ریالی بازپرداخت تعهدات خارجی تنها از طریق قانون بودجه سالیانه انجام خواهد گرفت و استفاده از روش های دیگر از جمله ایجاد حساب ذخیره تعهدات برای این امر ممنوع است.

- بند «ج» تبصره ۲۲ قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): دولت موظف است در چهارچوب خط مشی های این قانون، برنامه زسان بندی بازپرداخت تعهدات را به گونه ای تنظیم نماید که منجر به کاهش حداقل پنج درصد (۵٪) آنها در هر سال گردد و در هر صورت ارزش حال کلی بدهی ها و تعهدات کشور اعم از کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت در سال آخر برنامه نباید از بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار تجاوز نماید.

تفکیک فصل برای هر استان علاوه بر سهم اعتبارات استانی و ملی روستاهای محروم کشور به صورت صد در صد (۱۰۰٪) تخصیص یافته برای طرحهای راه روستایی (با اولویت عملیات آسفالت راههای روستایی)، برق رسانی، بهداشت و آبرسانی روستایی، فضای ساختمانی آموزش (فضاهای آموزش ابتدایی، راهنمایی، متوسطه با اولویت مراکز شبانه روزی، مرکز فنی و حرفه‌ای روستایی، ساختمان آموزش صنایع دستی روستایی، بهسازی و تجمیع نقاط کم خانوار روستایی، کمک به عملیات زیربنایی اشتغال‌زا و فرهنگی، بازسازی و فضاسازی گلزار شهدا، آماده‌سازی زمین نواحی صنعتی و شهرک‌های صنعتی در حوزه روستایی، ساختمان کتابخانه، اماکن متناسب ورزشی و فضای ساختمانی دفاتر مخابرات و پست روستایی) و پروژه‌های آب و خاک در قالب پروژه‌های مشخص جدید و همچنین تکمیل پروژه‌های مشخص نیمه تمام (پروژه‌هایی که فقط از منابع مختلف اعتبارات مناطق محروم در سالهای قبل آغاز شده باشد) در روستاهای محروم و نقاط عشایری اختصاص می‌یابد.

مسئولیت تعیین سهم هر شهرستان از اعتبارات این بند به تفکیک فصل (به نسبت محرومیت و نیاز روستاهای محروم) بر عهده کمیسیون ویژه امور مناطق محروم استان که به ریاست استاندار و با عضویت رؤسا و مدیران کل برنامه و بودجه، امور اقتصادی و دارایی، جهاد سازندگی، راه و ترابری، آموزش و پرورش، برق منطقه‌ای، پست و مخابرات، نوسازی مدارس، بنیاد مسکن، کار و امور اجتماعی، ارشاد، تربیت بدنی و امور عشایری که منظمأ هر ماده حداقل یک بار به منظور نظارت و هماهنگی اجرایی تشکیل می‌گردد، می‌باشد اعتبار هر شهرستان به پروژه‌های مشخص روستایی، با ذکر دقیق محل اجرا و معرفی دستگاه مجری در روستاهای محروم پس از تصویب کمیسیون ویژه مناطق محروم هر شهرستان (که به ریاست فرماندار و مرکب از رؤسای دستگاه‌های مشابه استان در شهرستان و نماینده اعزامی از استانداری و سازمان برنامه و بودجه استان به منظور توزیع اعتبارات مناطق محروم شهرستان نظارت و هماهنگی مربوطه تشکیل می‌گردد) اختصاص می‌یابد.

در جلسات کمیسیون ویژه مناطق محروم استان از نمایندگان مناطق محروم استان به عنوان ناظر و همچنین سایر دستگاه‌ها حسب مورد و تشخیص دیرخانه یک هفته قبل از تشکیل جلسه، دعوت به عمل می‌آید. معاونت عمرانی استاندار به عنوان دبیر کمیسیون

مزبور تعیین و دبیرخانه کمیسیون در استانداری امور عمران روستاهای محروم استان را پیگیری و نظارت می‌نماید. مصرف هرگونه اعتبار جهت مطالعه پروژه‌های عمرانی مناطق محروم و یا هرگونه هزینه جاری از محل اعتبارات این بند ممنوع بوده و اینگونه موارد و مطالعه پروژه‌های عمرانی از محل سایر منابع استانی توسط دستگاه اجرایی مربوط می‌بایست تأمین گردد.

لازم است کل اعتبار سهم هراستان از محل اعتبارات این بند تماماً در ابتدای سال و حداکثر تا پایان اردیبهشت ماه سال ۱۳۷۴ با تعیین پروژه‌های مشخص مربوطه توزیع گردیده و موافقتنامه‌های مربوطه نیز طی این مدت مبادله گردد.

روستاهای محروم موضوع این تبصره براساس مفاد بند تبصره ۱۱ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی^(۱) تعیین خواهد شد.

ب - ...

تبصره ۳۸ - ...

تبصره ۴۴ - به سازمان مجری ساختمانها و تأسیسات دولتی و عمومی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی وابسته به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می‌شود به تناسب حجم اعتبارات عمرانی و پیشرفت فیزیکی طرحها مبلغی معادل حداکثر تا ۳/۵ درصد از تخصیص اعتبار هر یک از طرحهای عمرانی دولتی ضرب در ضریب محرومیت منطقه و شرایط اقلیمی آنها را به عنوان درآمد منظور کند و در قالب هزینه‌های پرسنلی و اداری و سرمایه‌ای و مدیریت به مصرف برساند.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره بنابه پیشنهاد وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴۵ -

الف - ...

ب - به وزارت کار و امور اجتماعی اجازه داده می‌شود با حفظ کاربری و رعایت و

(۱) بند «ب» تبصره ۱۱ قانون برنامه پنج‌ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): دولت موظف است پس از تصویب این قانون، ضریب محرومیت کلیه روستاها را سالانه بر اساس برخورداری از طرح‌های عمرانی موضوع بند (الف) این تبصره معین نموده و بر مبنای اولویت‌های هر روستا اعتبار لازم را منظور نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارتخانه‌های کشور و جهادسازندگی و سازمان برنامه و بودجه و دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تشخیص هیأت موضوع بند الف نسبت به فروش مرکز توانبخشی ویژه فرزندان معلول کارگر اقدام و درآمد حاصل را به حساب موضوع ماده ۱۸۶ قانون کار^(۱) واریز نماید و بر اساس آیین نامه مربوط به مصرف برساند.

آیین نامه اجرایی این تبصره ظرف مدت یک ماه از تاریخ تصویب این قانون بنا به پیشنهاد سازمان تربیت بدنی ایران، وزارت کار و امور اجتماعی و تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴۶-...

تبصره ۵۲- به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت بر اساس تبصره ۵۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۳^(۲) و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره ای و اجاره ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در

(۱) ماده ۱۸۶ قانون کار (مصوب ۱۳۶۹): جرایم نقدی مقرر در این قانون به حساب مخصوصی در بانک واریز خواهد شد و این وجوه تحت نظر وزیر کار و امور اجتماعی به موجب آیین نامه ای که به تصویب هیأت وزیران می رسد، جهت امور رفاهی، آموزشی و فرهنگی کارگران به مصرف خواهد رسید.

(۲) تبصره ۵۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور (مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳): به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت بر اساس بند ۴ قسمت الف و قسمت د تبصره ۶، بند ج تبصره ۸ و تبصره ۵۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ و تأمین مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره ای و اجاره ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده سازی ها در قالب مسکن حمایت شده مبلغ پنجاه و یک میلیارد (۵۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می گیرد.

مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای وام مسکن جانبازان بالای ۲۵٪ و خانواده شهدا با مدت بازپرداخت بیست ساله و مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده سازی زمین و واگذاری شده به جانبازان بالای ۴۰٪ اختصاص می یابد.

بانک های عامل موظفند بدون اخذ وثیقه و صرفاً بر اساس تأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) وام مسکن مورد نیاز بهسازی مسکن روستاییان و معلمان مقیم روستا را با همین تسهیلات پرداخت نمایند. دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان نسبت مشخصی را تعیین و به مسکن روستایی اختصاص دهد.

در سال ۱۳۷۳ با تصویب این تبصره کلیه امتیازهای اقشار خاص که قبلاً به تصویب رسیده است (به استثنای آن چه در قانون مسکن معلمان آمده است) لغو می شود و کلیه حمایت های پیش بینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد. آیین نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

شهرهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره ۱ این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد.

مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای خرید یا احداث مسکن جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) با مدت بازپرداخت ۲۰ ساله و نرخ بهره چهار درصد (۴٪) و با معرفی بنیاد جانبازان اختصاص می‌یابد در تخصیص تسهیلات بانکی در بخش مسکن برای متقاضیان روستایی و شهری در صورت رعایت الگوی مسکن یکسان عمل شود.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۵۳-

الف - به دولت اجازه داده می‌شود به ازای صدور و تعویض هر جلد گذرنامه در داخل کشور مبلغ پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال و به ازای تمدید هر جلد گذرنامه مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۱ قسمت سوم این قانون واریز کند.

پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از تعویض یا تمدید همچنین پنجاه درصد (۵۰٪) درآمد حاصل از صدور گذرنامه در نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور از محل اعتباری که در قانون بودجه سال ۱۳۷۴^(۱) در اختیار دولت قرار می‌گیرد تا برای خرید کاغذ و سایر ملزومات و تجهیزات مربوط به تهیه و تدارک گذرنامه و اجرای طرح تعویض شناسنامه و طرحهای علمی ویژه هزینه شود.

ب - ...

(۱) بند «الف» تبصره ۵۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور (مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸): به دولت اجازه داده می‌شود به ازای صدور و تعویض هر جلد گذرنامه در داخل کشور مبلغ پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال و به ازای تمدید هر جلد گذرنامه مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۱ قسمت سوم این قانون واریز کند.

پنجاه درصد درآمد حاصل از تعویض یا تمدید همچنین پنجاه درصد درآمد حاصل از صدور گذرنامه در نمایندگیهای جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۱۶ در اختیار دولت قرار می‌گیرد تا هشتاد درصد آن برای خرید کاغذ و سایر ملزومات و تجهیزات مربوط به تهیه و تدارک گذرنامه و اجرای طرح تعویض شناسنامه و طرحهای علمی ویژه در اختیار وزارت اطلاعات و بیست درصد آن نیز جهت تقویت و تجهیز نیروی انتظامی (اداره گذرنامه) در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا به مصرف برسانند.

تبصره ۵۴-...

تبصره ۵۵-

۱-...

۲- سیزده درصد (۱۳٪) از مبلغ مذکور جهت تسریع در اجرای طرحهای فصول کشاورزی، منابع طبیعی و عمران روستاها که به پیشنهاد وزارتخانه‌های جهادسازندگی و کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیأت وزیران خواهد رسید به ردیف وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی اضافه گردد.

دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیونهای برنامه و بودجه و امور کشاورزی و عمران روستاها به انتخاب مجلس بر توزیع اعتبارات و اجرای این بند نظارت خواهند نمود.

۳- چهارده درصد (۱۴٪) از مبلغ مذکور جهت اجرای طرحهای عمرانی مناطق محروم به پیشنهاد دفتر امور مناطق محروم - ریاست جمهور هزینه گردد.

۴- سه درصد (۳٪) از مبلغ مذکور جهت توسعه تحقیقات و پژوهشهای کاربردی به اعتبارات مربوط به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اضافه شود.

۵- ده درصد (۱۰٪) از مبلغ مذکور جهت ایجاد فرصتهای شغلی به ردیف صندوق قرض الحسنه حمایت از فرصتهای شغلی اضافه شود.

کمیته تخصیص اعتبار مکلف است گزارش عملکرد این بند را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی ارسال نماید.

تبصره ۵۶-

الف - ...

ب- کلیه وجوه حاصل از اجرای ردیفهای ۱ و ۲ بند الف فوق باید به حسابهایی که توسط خزانه برای هر یک از دستگاههای مشمول این تبصره افتتاح می‌شود واریز گردد تا به حساب درآمد اختصاصی موضوع ردیف ۵۹۰۶۰۰ قسمت سوم این قانون منظور شود. معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی به حسابهای مذکور از محل اعتبار درآمد اختصاصی دستگاههای ذی ربط که در ردیف بودجه آنها قسمت چهارم این قانون منظور می‌گردد در اختیار دستگاه مربوط قرار خواهد گرفت تا با رعایت قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاهی و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی جهت تأمین هزینه خدمات فوق و هزینه‌های تحقیقاتی به مصرف برسد.

ج - ...

تبصره ۵۷ - ...

تبصره ۶۰ - مواد ۱ و ۲ و ۹ و ۵۶ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۶۹^(۱) در سال ۱۳۷۴ تا تصویب و لازم‌الاجرا شدن لایحه اجازه وصول مالیات غیرمستقیم از برخی کالاها و خدمات و سایر مواد قانون مزبور و احکام مربوط به وصول درآمدهای عمومی منظور در قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۷۴ تا تصویب و لازم‌الاجرا شدن لایحه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین با رعایت مقررات این قانون به قوت خود باقی خواهد بود.

تبصره ۶۱ - ...

بندها و تبصره‌های الحاقی

- به صندوق ضمانت صادرات ایران اجازه داده می‌شود تا پایان سال ۱۳۷۴ وجوه مصرف نشده سهم صندوق از محل یک درصد عوارض ویژه موضوع ماده ۲۰ قانون

(۱) ماده ۱ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۶۹): از هر لیتر نوشابه‌هایی که با وسایل ماشینی تهیه می‌شود بر اساس اندازه‌گیری حجم از قرار هر لیتر ۷۰ ریال (حدائل هر بطر ۲۰ ریال) به عنوان مالیات وصول و به درآمد عمومی واریز می‌گردد.

تبصره - انواع آب میوه‌هایی که به تشخیص وزارت صنایع به طور صنعتی تهیه می‌شوند از ۵۰ درصد مالیات متعلقه موضوع این ماده معاف خواهند بود.

- ماده ۲ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۶۹): شرکت مخابرات ایران مکلف است از مبلغ آبرنمان ثابت تلفنهای خودکار شهری معادل ۷۵ درصد و از بهای کلیه خدمات مخابراتی بین‌الملل (به استثنای مدارات اختصاصی دولتی) معادل ۴۰ درصد به عنوان مالیات اخذ و هر ماه یکبار به خزانه واریز نماید.

- ماده ۹ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۶۹): شرکت دخانیات ایران مکلف است:

الف - کلیه وجوه حاصل از فروش سیگارهای خارجی را از قرار هر نخ بیست و پنج (۲۵) ریال منحصرأ پس از کسر هزینه‌های خرید و حمل و نقل و حق عاملیت توزیع سیگارهای مذکور به عنوان مالیات به درآمد عمومی کشور واریز نماید.

ب - از هر نخ سیگار داخلی فیلتر دار پنج (۵) ریال و از هر نخ سیگار داخلی بدون فیلتر دو و نیم (۲/۵) ریال علاوه بر قیمت پای به عنوان مالیات از مصرف‌کنندگان دریافت و به درآمد عمومی کشور واریز نماید.

- ماده ۵۶ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۶۹): شرکت ملی فولاد ایران موظف است به ازای هر کیلو تولید فولاد داخلی، مبلغ دو ریال علاوه بر قیمت رسمی دریافت و به حساب خاصی در بانک مرکزی واریز نماید.

معادل صد درصد مبلغ واریز شده به وزارت معادن و فلزات تخصیص داده می‌شود تا جهت ایجاد و توسعه خدمات رفاهی، درمانی، آموزشی معدنکاران و کسک به ارتقای سطح دانش معدنکاران هزینه نماید.

مقررات صادرات و واردات مصوب مهرماه ۱۳۷۲^(۱) را به حساب اندروخته صندوق منظور نماید.

- وزارت جهادسازندگی موظف است از درآمد شرکت نصر ۵۰۰ کیلومتر راه روستایی احداث نماید.

- کلیه مؤسسات، کارخانجات، شرکتهای دولتی و تحت پوشش دولت موظفند در سال ۱۳۷۴ حداقل به میزان دو درصد (۲٪) از سود خالص خود را صرف تقویت و توسعه بسیج و برنامه‌های فرهنگی و ورزشی و آمادگی دفاعی و سایر فعالیتهای مربوطه بنمایند. - به سازمان بازرسی کل کل کشور اجازه داده می‌شود، به منظور تأمین کادر اداری و خدماتی هیأت‌های بازرسی مستقر در استانها و ادارات و گروه‌های بازرسی ستاد مرکزی خود، حداکثر تعداد ۵۰ نفر نیروی خدماتی و دفتری استخدام نماید.

- اعتبار بند الف این تبصره تا مبلغ... ریال نسبت به مازاد مبلغ سی و هشت میلیارد (۳۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل بند ج ماده واحده تأمین می‌گردد تا براساس مکانیزم این تبصره و طبق جدول توزیع اعتبارات سهم استانها که به وسیله دفتر مناطق امور محروم کشور - ریاست جمهور تهیه می‌شود هزینه گردد.

- دو درصد (۲٪) بودجه‌های عمرانی دانشگاه‌های وزارت فرهنگ و آموزش عالی صرف ساخت و تکمیل و توسعه مساجد دانشگاه‌های فاقد مسجد با نظارت دفتر نمایندگان مقام معظم رهبری گردد.

- به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می‌شود برای تکمیل عملیات اجرایی آن دسته از بیمارستان‌های موضوع طرح‌های شماره ۳۰۳۰۳۳۸۵ الی ۳۰۳۰۳۳۹۳ و ۳۰۳۰۳۳۹۸ موضوع پیوستهای قانون بودجه ۱۳۶۹ و سنوات بعدی آن، از سرمایه‌های مردم به طریق مشارکت استفاده نماید.

دولت مکلف است پس از تکمیل هر واحد بیمارستانی، آن را به مأخذ هزینه‌های تمام

(۱) ماده ۲۰ قانون مقررات صادرات و واردات (مصوب ۱۳۷۲): دولت مکلف است از ابتدای سال ۱۳۷۳ از واردکنندگان بخش‌های غیردولتی که به صورت تجاری کالا وارد می‌نمایند برای یک درصد (۱٪) از مجموع وجوه دریاضی بابت حقوق گمرکی و سود بازرگانی کلیه کالاهای وارداتی را علاوه بر وجوه دریاضی بابت حقوق گمرکی و سود بازرگانی مقرر به عنوان عوارض ویژه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. همه ساله معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبالغی که از این بابت به حساب درآمد عمومی کشور واریز می‌گردد از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال پیش‌بینی می‌شود با تصویب هیأت وزیران در اختیار دستگاه‌های اجرایی ذربط قرار خواهد گرفت تا بر اساس آیین‌نامه اجرایی این قانون جهت تشویق و توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی و همچنین راه‌اندازی صندوق تصمین صادرات، آموزش و تبلیغات بازرگانی به مصرف برسانند.

شده با احتساب سود سالانه مربوط به اوراق مشارکت خریداری نماید. اوراق مشارکت سررسیدی پنج ساله خواهد داشت و در بورس اوراق بهادار به صورت دست دوم قابل معامله و انتقال خواهد بود. نرخ سود علی الحساب این اوراق که به صورت سه ماهه، شش ماهه، یکساله پرداخت خواهد گردید معادل بیست درصد (۲۰٪) بوده و سود قطعی پس از خریداری واحد مورد نظر و کسر هزینه‌های مربوطه محاسبه و مابه‌التفاوت آن پرداخت می‌شود.

بهای اوراق مذکور و سود متعلقه از طریق سیستم بانکی تضمین می‌گردد و دولت مکلف است وجوه مورد نیاز را هر سال در بودجه سالانه خود منظور نماید. آیین‌نامه اجرایی این تبصره مشترکاً به وسیله وزارتین مسکن و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. لایحه فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و یکم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۶۸۴

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۲۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۷۱۴ - ق مورخ ۷۳/۱۲/۲۳: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور» که در جلسه مورخ بیست و یکم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- بند ۱ تبصره ۲ و قسمت ۱ بند ۱ تبصره ۸ با استظهار اینکه قانون بودجه یکساله است، مغایر قانون اساسی شناخته شد.

۲- بند ۲ تبصره ۵ و ذیل بند «و» تبصره ۷ و بند ۷ تبصره ۴۵ و پاراگراف دوم بند الف تبصره ۵۳ و ماده ۵۶ مذکور در تبصره ۶۰ و بندهای ۱ و ۲ و ۳ و ۴ در بندهای تبصره‌های الحاقی ارسالی مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۳- بند ق تبصره ۲ و ذیل بند الف تبصره ۱۰ و بند ل تبصره ۱۳ و قسمت ۲ بند ب تبصره ۲۱ و بند ز تبصره ۲۱ و بند ه تبصره ۲۵ و ذیل قسمت ۳ بند ج تبصره ۲۹ و قسمت ۴ بند ج تبصره ۲۹ و بند ه تبصره ۳۰ و بند ه تبصره ۳۱ و بند الف تبصره ۳۷ و قسمت ۲ تبصره ۵۵ و پاراگراف دوم بند ب تبصره ۵۶ در خصوص انتخاب نمایندگان به عنوان ناظر مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۴- تعیین موارد استثناء در بند ط تبصره ۱۳ و تعیین دستگاه‌های مستثنی توسط شورای پژوهش‌های علمی کشور در بند الف تبصره ۲۲ مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۵- قسمت ۳ بند ج تبصره ۲۹ موضوع «تعیین کمیته» و قسمت ۴ بند د تبصره ۲۹ و تشکیل کمیته به منظور تنظیم مقررات ارزی در بند ز تبصره ۲۹ مغایر اصول ۶۰ و ۱۳۸ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

۶- کلمه «بهره» در پاراگراف دوم تبصره ۵۲ مغایر موازین شرع شناخته شد.

۷- قسمت ۴ بند ج تبصره ۱۶ و قسمت ۱۰ بند ج تبصره ۲۹ و برقراری دوره‌های آموزش رسمی در تبصره ۴۳ مبهم است که پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

عنداللزوم نظریه تکمیلی متعاقباً اعلام می‌گردد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۷۱۸- ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۶۸۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۵ و پیرو نامه شماره ۳۷۱۴- ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۳ لایحه شماره ۶۰۱۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۲ درخصوص بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ مجلس شورای

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۴۴.

(۳) همین مجموعه، صفحات ۱۹۰ و ۶۵.

اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

- ۱- عبارت «در سال ۱۳۷۴» به ابتدای بند «ح» تبصره ۲ اضافه گردید.
 - ۲- در بند «ن» تبصره ۳ عبارت «در لایحه بودجه سال بعد کل کشور» جایگزین عبارت «همه ساله در لوایح بودجه کل کشور» گردید.
 - ۳- در سطر سوم بند «ز» تبصره ۵ عبارت «و تا پنج درصد (۵٪) وجوه فوق» به عبارت «و معادل پنج درصد (۵٪) وجوه فوق از محل ردیف ۳۶۶۵۱۳ اصلاح گردید.
 - ۴- در سطر اول پاراگراف دوم بند «و» تبصره ۷ بعد از عبارت «واریز شده» عبارت «تا مبلغ سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال» اضافه گردید.
 - ۵- در ابتدای جز «۱» بند «د» تبصره ۸ عبارت «در سال ۱۳۷۴» اضافه گردید.
 - ۶- متن زیر که به عنوان تبصره الحاقی در جلسه علنی به تصویب رسیده است و شورای نگهبان در بند ۲ نامه ارسالی آن را مورد ایراد قرار داده است، جهت رفع ایراد شورای محترم نگهبان حذف گردید:
- ط - کلیه مؤسسات، کارخانجات، شرکتهای دولتی و تحت پوشش دولت موظفند در سال ۱۳۷۴ حداقل به میزان دو درصد (۲٪) از سود خالص خود را صرف تقویت و توسعه بسیج و برنامه های فرهنگی و ورزشی و آمادگی دفاعی و سایر فعالیتهای مربوطه بنمایند.
- بند ط حذف گردید.**
- ۷- در سطر ششم بند ز تبصره ۱۰ بعد از عبارت «مجلس شورای اسلامی» عبارت «به انتخاب مجلس» اضافه و در سطر هفتم همین بند عبارت «نمایند» به «نموده» اصلاح گردید.
 - ۸- در سطر ششم بند «د» تبصره ۱۳ کلمه «بخش» حذف گردید.
 - ۹- در بند «ط» تبصره ۱۳ عبارت «از این بند طبق آیین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تأیید هیأت وزیران می رسد تعیین می گردد» به عبارت «در صورت ضرورت با تصویب هیأت وزیران تعیین می گردد» تغییر یافت.

۱۰- در جزء ۴ بند ج تبصره ۱۶ عبارت «جهت تکمیل و مرمت مساجد و نیز کتابخانه‌های عمومی کشور» داخل پراکنش قرار گرفت.

۱۱- در بند «ز» تبصره ۲۱ بعد از عبارت «مجلس شورای اسلامی» عبارت «به انتخاب مجلس» اضافه گردید.

۱۲- عبارت «در صورت ضرورت به پیشنهاد شورای پژوهشهای علمی کشور و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد» در انتهای پاراگراف اول بند الف تبصره ۲۲ جایگزین عبارت «توسط شورای پژوهشهای علمی کشور تعیین می‌گردد» گردید.

۱۳- در بند ه تبصره ۲۵ بعد از عبارت «شهرستان مربوطه» عبارت «به انتخاب مجلس» اضافه گردید.

۱۴- از سطر سوم بند ج تبصره ۲۹ عبارت «مدرج در جدول... پیوست این قانون» حذف گردید.

۱۵- عبارت جزء ۳ بند ج تبصره ۲۹ به صورت سابق به قوت خود باقی است.

۱۶- عبارت «تعیین شده» بعد از کلمه «و مبالغ» مذکور در جزء ۴ بند ج تبصره ۲۹ به قبل از آن انتقال گردید.

۱۷- در انتهای پاراگراف اول جزء ۱۰ بند ج تبصره ۲۹ «بایستی به تصویب هیأت وزیران برسد» به عبارت «در صورت ضرورت به تصویب هیأت وزیران می‌رسد» اصلاح گردید.

۱۸- در سطر اول پاراگراف دوم جزء ۱۱ بند ج تبصره ۲۹ عبارت «در صورت ضرورت» بعد از کلمه استثناء اضافه گردید.

۱۹- عبارت «مصوبات این کمیته ظرف یک هفته به اطلاع هیأت وزیران خواهد رسید» به انتهای پاراگراف دوم بند «ز» تبصره ۲۹ الحاق گردید.

۲۰- عبارت «در مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس» در سطر دوم پاراگراف سوم بند الف تبصره ۳۷ بعد از کلمه «استان» اضافه گردید.

۲۱- در سطر سوم تبصره ۴۳ عبارت «رسمی یا» حذف گردید.

۲۲- در سطر سوم پاراگراف دوم تبصره ۵۲ عبارت «کارمزد» جایگزین عبارت «ترخ بهره» گردید.

۲۳- در سطر سوم پاراگراف دوم بند الف تبصره ۵۳ عبارت «ردیف ۵۰۳۱۱۶» جایگزین عبارت «که در قانون بودجه سال ۱۳۷۴» گردید.

۲۴- متن زیر که به عنوان تبصره الحاقی در جلسه علنی تصویب گردیده است جهت رفع ایراد شورای محترم نگهبان (مورد اشاره در بند ۲ نامه ارسالی) به شرح ذیل اصلاح گردید:
د- وزارت جهاد سازندگی موظف است از درآمد شرکت نصر پانصد (۵۰۰) کیلومتر راه روستایی احداث نماید.

متن اصلاحی:

د- وزارت جهاد سازندگی موظف است از محل درآمد شرکت نصر تا مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال پانصد (۵۰۰) کیلومتر راه روستایی احداث نماید.

۲۵- عبارت «در ردیف بودجه آنها» مذکور در سطر دوم پاراگراف دوم بند ب تبصره ۵۶ به عبارت «تا مبلغ هشتاد میلیارد و سیصد میلیون (۸۰/۳۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در» تغییر یافت.

۲۶- عدد «۵۶» مذکور در سطر اول تبصره ۶۰ حذف گردید.

۲۷- متن زیر که به عنوان تبصره الحاقی در جلسه علنی به تصویب رسیده است و شورای محترم نگهبان در بند ۲ نامه ارسالی آن را مورد ایراد قرار داده است جهت رفع ایراد به صورت ذیل اصلاح گردید:

تبصره ۶۶- به صندوق ضمانت صادرات ایران اجازه داده می شود تا پایان سال ۱۳۷۴ وجوه مصرف نشده سهم صندوق از محل یک درصد (۱٪) عوارض ویژه موضوع ماده ۲۰ قانون مقررات صادرات و واردات مصوب مهرماه ۱۳۷۲ را به حساب اندوخته صندوق منظور نماید.

متن اصلاحی:

تبصره ۶۶- به صندوق ضمانت صادرات ایران اجازه داده می شود تا پایان سال ۱۳۷۴ وجوه مصرف نشده سهم صندوق از محل یک درصد (۱٪) عوارض ویژه موضوع ماده ۲۰ قانون مقررات صادرات و واردات مصوب مهرماه ۱۳۷۲ را به حساب خزانه داری کل واریز نماید، دولت موظف است معادل وجوه واریزی را در لایحه بودجه سال بعد به حساب اندوخته صندوق در ردیف خاصی منظور نماید.

۲۸- متن زیر که به عنوان تبصره الحاقی در جلسه علنی به تصویب رسیده است و شورای محترم نگهبان در بند ۲ نامه ارسالی آن را مورد ایراد قرار داده است جهت رفع ایراد به صورت ذیل اصلاح گردید:

تبصره ۶۷- به سازمان بازرسی کل کشور اجازه داده می‌شود، به منظور تأمین کادر اداری و خدماتی هیأت‌های بازرسی مستقر در استانها و ادارات و گروه‌های بازرسی ستاد مرکزی خود، حداکثر تعداد ۵۰ نفر نیروی خدماتی و دفتری استخدام نماید.

عبارت «از محل ردیف ۱۰۸۰۰۲» بعد از کلمه «دفتری» در سطر چهار اضافه گردید.

اصلاحات فوق در جلسه روز یکشنبه مورخ بیست و هشتم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه مجلس شورای اسلامی جهت تأمین نظر شورای محترم نگهبان به تصویب رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۷۰۷

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۲۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۷۱۸- ق مورخ ۷۳/۱۲/۲۸ و ۳۷۱۴- ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۳ و پیرونامه شماره ۷۶۸۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۵: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور» که مجدداً «و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و هشتم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ شورای نگهبان مطرح و نظر شوراب‌دین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اشکال بند ۵ تبصره ۵ به قوت خود باقی است.

۲- اشکال جزء ۳ و ۴ بند ج تبصره ۲۹ و بند ز تبصره ۲۹ به قوت خود باقی است.

۳- ذیل تبصره ۵۲ با توجه به لزوم رعایت ضرورت و اکتفا به حداقل در استقراض مستقیم و غیرمستقیم تغییر در پیشنهاد اولیه دولت فاقد وجاهت شرعی است.

۴- با توجه به اینکه در پاراگراف اول قسمت یک بند الف تبصره ۶ صد درصد مبلغ مذکور تخصیص یافته تلقی شده که بر اساس پیشنهاد دفتر امور مناطق محروم و موافقت رئیس جمهور به مصرف می‌رسد اختصاص دادن مبلغ هشتاد میلیارد ریال از آن به کمیته امداد امام، موجب ابهام است، که پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۷۱۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۲۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۷۷۰۷ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و شماره ۷۶۸۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۵ و پیرو نامه‌های شماره ۳۷۱۸-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و ۳۷۱۴-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۳، لایحه شماره ۶۰۱۶۰ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۲ در خصوص بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخه ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد. ضمناً یادآور می‌شود موضوع نامه شماره ۷۶۹۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ نیز در جلسه علنی به نمایندگان محترم تذکر داده شد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

۱- جزء ۳ بند «ج» تبصره ۲۹ حذف گردید و به تبع آن جزء ۱ و ۴ بند «د» همین تبصره نیز حذف شد.

۲- عبارت «در تخصیص تسهیلات بانکی در بخش مسکن برای متقاضیان روستایی و شهری در صورت رعایت الگوی مسکن یکسان عمل شود» از انتهای تبصره ۵۲ حذف گردید.

اصلاحات فوق در جلسه روز یکشنبه مورخ بیست و هشتم اسفندماه یک هزار و سیصد و هفتاد و سه مجلس شورای اسلامی جهت تأمین نظر شورای محترم نگهبان به تصویب رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۷۰۸

تاریخ: ۱۳۷۳/۱۲/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۷۱۹-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و ۳۷۱۸-ق مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۳ و پیرو نامه‌های شماره ۷۷۰۷ مورخ

۱۳۷۳/۱۲/۲۸ و ۷۶۸۴ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۵: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و هشتم اسفندماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به ضرورت‌های موجود و نظر مجلس محترم در پاسخ نامه شماره ۷۶۹۳ مورخ ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ مبنی بر رعایت ضرورتها در تصویب هزینه‌ها، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی
دبیر شورای نگهبان

نامه (نهاد) شورای نگهبان

تاریخ: ۱۳۷۴/۱/۸

اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی:

در بحث و بررسی پیرامون لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور شورای نگهبان با ۹ رأی حضرات آقایان اعضا مبنی بر اصل تفکیک قوا و عدم مداخله قوه‌ای در قوه دیگر نحوه نظارت مجلس شورای اسلامی بدینصورت که دو نفر نماینده توسط کمیسیون مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر انتخاب و در جلسات قوه مجریه شرکت نمایند را مغایر قانون اساسی تشخیص دادند.

حضرات آقایانی که رأی دادند استدلال فرمودند نحوه نظارت مجلس شورای اسلامی بر اساس قانون اساسی یا از طریق سؤال نماینده، یا استیضاح و یا حق تحقیق و تفحص توسط مجلس شورای اسلامی است و غیر از این طریق را شامل نمی‌شود و حق نظارت با ذکر کلمه نظارت در قانون اساسی فقط حق قوه قضائیه آنهم بر اساس قانون اساسی است، لذا با توجه به استدلال فوق شورای نگهبان مواردی را که در لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور مبنی بر تعیین ناظر توسط کمیسیون مجلس شورای اسلامی قرار داده است را مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی شناخت.

حسن گنجی
مدیر کل نهاد شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۵۸۴ مورخ ۱۳۷۴/۱/۱۰.

مغایرت طرح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها با موازین شرع و قانون اساسی

شماره: ۳۷۴۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱/۲۲

شورای محترم نگهبان

طرح جلوگیری از تبدیل یک هزار و یکصد هکتار زمینهای کشاورزی در اصفهان به دهکده المپیک که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۱/۱۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱-....

ماده ۲- در مواردی که به اراضی زراعی و باغها طبق مقررات این قانون مجوز تغییر کاربری داده می‌شود هشتاد درصد (۸۰٪) قیمت روز اراضی و باغهای مذکور با احتساب ارزش زمین پس از تغییر کاربری بابت عوارض از مالکین وصول و به خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد. نحوه تقویم ارزش اراضی موضوع این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره - وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است جهات توسعه شهرها و شهرکها (متصل یا منفصل) را حتی المقدور در خارج از اراضی زراعی و باغها طراحی و از اراضی غیرزراعی و غیرقابل کشاورزی استفاده نماید و تغییر کاربری اراضی زراعی و باغهای موجود داخل محدوده قانونی شهرها را به حداقل ممکن برساند.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۶۸ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۵.

ماده ۳. مالکین یا متصرفین اراضی زراعی و باغهای موضوع این قانون که غیرمجاز اراضی زراعی و باغها را تغییر کاربری دهند علاوه بر الزام به پرداخت عوارض موضوع ماده ۲ به پرداخت جزای نقدی تا سه برابر بهای اراضی و باغها به قیمت روز زمین با کاربری جدید محکوم خواهند شد در صورت تکرار جرم علاوه بر مجازات مذکور به حبس از یک ماه تا شش ماه محکوم خواهند شد وزارت کشاورزی موظف است پرونده‌های متخلفین از این قانون را به مراجع قضایی ارسال تا مراجع مذکور دستور توقیف عملیات مربوط به موارد مذکور در این قانون را صادر و در خارج از نوبت رسیدگی و براساس ضوابط مربوطه حکم قطعی صادر نمایند.

تبصره ۱- سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداریها و نهادهای عمومی و شرکتهای و مؤسسات دولتی که شمول قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است نیز مشمول مقررات این قانون می‌باشد.

تبصره ۲- هر یک از کارکنان دولت و شهرداریها و نهادها که در اجرای این قانون به تشخیص دادگاه صالحه تخطی نموده باشند به حبس یا انفصال از خدمات دولتی و شهرداری محکوم می‌گردند. سردفتران متخلف نیز به شش ماه تا دو سال تعلیق محکوم خواهند شد.

ماده ۴- ...

طرح فوق مشتمل بر هشت ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ پانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۴۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۱/۳۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۷۴۳- ق مورخ ۷۴/۱/۲۲: «طرح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها» که در جلسه مورخ پانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- الزام به پرداخت ۸۰٪ قیمت روز اراضی و باغها به طور اطلاق در ماده ۲ و شمول آن نسبت به تغییر کاربری در روستاها و مالکیت‌های کوچک که به حکم ضرورت برای سکونت شخصی برای اشخاص کم بضاعت استفاده می‌شود منطبق با موازین شرعی نیست.
- ۲- عدم تعیین میزان حبس و مدت انفصال در تبصره ۲ ماده ۳ مغایر بند ۴ اصل ۱۵۶ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۸۶۲-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ و پیرو نامه شماره ۳۷۴۲-ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۲، طرح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱-....

ماده ۲- در مواردی که به اراضی زراعی و باغها طبق مقررات این قانون مجوز تغییر کاربری داده می‌شود هشتاد درصد (۸۰٪) قیمت روز اراضی و باغهای مذکور با احتساب ارزش زمین پس از تغییر کاربری بابت عوارض از مالکین وصول و به خزانه‌داری کل کشور واریز می‌گردد. نحوه تقدیم ارزش اراضی موضوع این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۲۶۵.

تبصره ۱- تغییر کاربری زمین زراعی و باغ برای سکونت شخصی روستاییان و سایر نیازهای بخش کشاورزی و دامی در روستاها مشمول پرداخت عوارض موضوع این ماده نخواهد بود.

تبصره ۲- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است جهات توسعه شهرها و شهرکها (متصل یا منفصل) را حتی المقدور در خارج از اراضی زراعی و باغها طراحی و از اراضی غیرزراعی و غیرقابل کشاورزی استفاده نماید و تغییر کاربری اراضی زراعی و باغهای موجود داخل محدوده قانونی شهرها را به حداقل ممکن برساند.

ماده ۳- مالکین یا متصرفین اراضی زراعی و باغهای موضوع این قانون که غیرمجاز اراضی زراعی و باغها را تغییر کاربری دهند علاوه بر الزام به پرداخت عوارض موضوع ماده ۲ به پرداخت جزای نقدی تا سه برابر بهای اراضی و باغها به قیمت روز زمین با کاربری جدید محکوم خواهند شد در صورت تکرار جرم علاوه بر مجازات مذکور به حبس از یکماه تا شش ماه محکوم خواهند شد وزارت کشاورزی موظف است پرونده‌های متخلفین از این قانون را به مراجع قضایی ارسال تا مراجع مذکور دستور توقیف عملیات مربوط به موارد مذکور در این قانون را صادر و در خارج از نوبت رسیدگی و بر اساس ضوابط مربوطه حکم قطعی صادر نمایند.

تبصره ۱- سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شهرداریها و نهادهای عمومی و شرکتهای و مؤسسات دولتی که شمول قانون نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است نیز مشمول مقررات این قانون می‌باشد.

تبصره ۲- هر یک از کارکنان دولت و شهرداریها و نهادها که در اجرای این قانون به تشخیص دادگاه صالحه تخطی نموده باشند به جزای نقدی تا سه برابر بهای اراضی و باغها به قیمت روز زمین با کاربری جدید و در صورت تکرار علاوه بر جریمه مذکور به انفصال دائم از خدمات دولتی و شهرداریها محکوم خواهند شد. سردفتران متخلف نیز به شش ماه تا دو سال تعلیق محکوم خواهند شد.

ماده ۴-

طرح فوق مشتمل بر هشت ماده و هفت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و چهارم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۲۹۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۸۶۲- ق مورخ ۷۴/۲/۲۶ و ۳۷۴۲- ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۲ و پیرو نامه شماره ۱۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰، «طرح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و چهارم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ۱ ایراد شورای نگهبان که در نامه شماره ۱۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ ذکر شده است نسبت به مالکیت‌های کوچک در غیر روستاها به قوت خود باقی است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۰۲۵- ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۱۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ و ۲۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۳/۳ و پیرو نامه‌های شماره ۳۷۴۲- ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۲ و ۳۸۶۲- ق مورخ ۷۴/۲/۲۶، طرح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محرم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- ...

ماده ۲- در مواردی که به اراضی زراعی و باغها طبق مقررات این قانون مجوز تغییر کاربری داده می شود هشتاد درصد (۸۰٪) قیمت روز اراضی و باغهای مذکور با احتساب ارزش زمین پس از تغییر کاربری بابت عوارض از مالکین وصول و به خزانه داری کل کشور واریز می گردد. نحوه تقدیم ارزش اراضی موضوع این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- تغییر کاربری زمین زراعی و باغ برای سکونت شخصی مالکین کم بضاعت در مساحت کوچک طبق ضوابط و تعاریفی که زارت کشاورزی مشخص می نماید و همچنین سایر نیازهای بخش کشاورزی و دامی مشمول پرداخت عوارض موضوع این ماده نخواهد بود.

تبصره ۲- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است جهات توسعه شهرها و شهرکها (متصل یا منفصل) را حتی المقدور در خارج از اراضی زراعی و باغها طراحى و از اراضی غیر زراعی و غیر قابل کشاورزی استفاده نماید و تغییر کاربری اراضی زراعی و باغهای موجود داخل محدوده قانونی شهرها را به حداقل ممکن برساند.

ماده ۳- ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی و یکم خردادماه یکهزار سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۶۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۴۰۲۵- ق مورخ ۷۴/۴/۵ و ۳۷۴۲- ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۲

و ۳۸۶۲- ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۲۶ و پیرو نامه های شماره ۱۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ و ۲۹۶

مورخ ۱۳۷۴/۳/۳: «طرح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً با اصلاحی در جلسه مورخ سی و یکم خردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۷۲۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱/۲۳

شورای محترم نگهبان

طرح تعیین ضوابط گزینش معلمان و مرجع آن که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- قانون گزینش مربیان پرورشی، معلمان و کلیه کارکنان آموزش و پرورش بر اساس فرمان مورخ ۱۳۶۱/۱۰/۱۵ حضرت امام خمینی (ره)^(۲) به شرح زیر خواهد بود:

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) متن فرمان مورخ ۱۳۶۱/۱۰/۱۵ حضرت امام خمینی (ره):

ستاد پیگیری تخلفات قضایی و اداری

اخیراً چند کتاب به عنوان سؤالات دینی و ایدئولوژی اسلامی را ملاحظه نمودم و بسیار متأسف شدم از آنچه در این کتابها و جزواتی از این قبیل به اسم اسلام، این دین انسان ساز الهی، برای گزینش عمومی مطرح شده است و آنها را میزان رد و قبولی افراد قرار داده اند. این نوشته ها که مشحون از سؤالات غیرمربوط به اسلام و دیانت و احیاناً سستهن و آسف آور است از آنجا که به اسم دیانت اسلام منتشر شده است، از کتب و جزوات انحرافی است که برای حیثیت اسلام و جمهوری اسلامی مضر است، و به وزیر ارشاد توصیه نمودم که امثال این کتب را در اسرع وقت جمع آوری و فروش و خرید و نشر آنها را ممنوع شرعی اعلام نمایند. شاید بسیاری از افرادی که در تدوین آنها دخالت داشته اند دارای حسن نیت بوده اند، لکن احتمال نفوذ شیاطین در این نحو مسائل قوی است که برای مشوه نمودن چهره نورانی اسلام یا جمهوری اسلامی به این امر اقدام نموده اند. لهذا مراتب زیر را از ستاد محترم خواستارم:

۱- تمام هیأت هایی را که به نام گزینش در سراسر کشور تشکیل شده اند، منحل اعلام می نمایم، چه در قوای مسلح یا در وزارتخانه ها و ادارات، و چه در مراکز آموزش و پرورش تا برسد به دانشگاه ها، تمام آنها منحل است و ستاد انحلال را اعلام نماید.

۲- ستاد موظف است در اسرع وقت دستور دهد تا هیأت هایی به جای هیأت های منحل، از افراد صالح و متعهد و عاقل و

الف - ضوابط:

ماده ۲- ضوابط عمومی گزینش اخلاقی، اعتقادی و سیاسی کارکنان آموزش و پرورش، مدارس غیرانتفاعی، سازمانها و شرکتهای تابعه اعم از داوطلبان مراکز تربیت معلم، دانشسرای تربیت معلم، تعهد دبیری، متعهدین خدمت و استخدام و اشتغال،

صاحب اخلاق کریمه و فاضل و متوجه به مسائل روز تعیین تا در گزینش افراد صالح، بدون ملاحظه روابط اقدام نمایند، و گزینش زیر نظر آنها انجام گیرد، و دقت شود تا این افراد، تنگ نظر و تند خو و نیز مسامحه کار و سهل انگار نباشند. و چنانچه قبلاً تذکر داده ام میزان در گزینش، حال فعلی افراد است، مگر آنکه از گروهکها و مفسدین باشند، یا حال فعلی آنها مفسده جویی و اخلاکگری باشد. اما کسانی که در رژیم سابق به واسطه جو حاکم یا الزام رژیم ستمگر مرتکب بعضی نارواها شده اند ولی فعلاً به حال عادی و اخلاق صحیح برگشته اند، تندروی های جاهلانه در حق آنها نشود که این ظلم است و مخالف دستور اسلام، و باید ممنوع اعلام شود.

۳- از آنجا که بسیاری از سؤالهای اسلامی این کتابچه ها از مسائل غیر محل اطلاع می باشد که شاید فضلا و علمای زحمتکش نیز در جواب آنها عاجز باشند، و نیز بعض آنها غلط و بعضی از سؤال و جوابها برخلاف است، این نحوه سؤالات به هیچ وجه معیار در گزینش افراد نیست، و ندانستن آنها برای آنها اشکال و عیبی ندارد. لازم است ستاد محترم، اشخاصی را مأمور کند که اگر افرادی، چه به واسطه سؤالهای شرعی، که دانستن آنها برای این اشخاص لزوم ندارد، و چه سؤالهای ناروایی که به اسلام ارتباط ندارد، از ادارات و یا وزارتخانه ها یا دیگر مراکز اخراج شده اند و یا به واسطه آن استخدام نشده اند، تشخیص داده تا اگر اخراج یا عدم پذیرش به صرف این امور یا اشباه آن بوده است، آنان را به محل خود برای خدمت برگردانند که این نحوه عمل که با آنها شده است ظلم فاحش است، و محروم نمودن کشور از اشخاص مفید می باشد که از همه اینها باید جلوگیری شود. و نیز از افراد صحیحی که در هیأت های گزینش بوده اند، قذر دانی شود و به افراد دیگر آنها نصیحت شود تا نظیر این افعال در کشور اسلامی واقع نشود.

۴- ستاد محترم دستور دهد کتابچه های مختصری شامل بعضی از مسائل شرعی که محل اطلاع عمومی است، و مسائل اعتقادی که دانستن آنها در اسلام لازم است به طور ساده، بدون معماها که در این کتب و نشریات انحرافی موجود است، و بعضی مسائل مناسب با شغل افراد، با نظارت اشخاص مطلع از احکام اسلام و متوجه به اطراف مسائل سیاسی و اجتماعی تهیه شود و آنها را در دسترس افراد قرار داده، و در صورت احتیاج اشخاص را آموزش دهند، و بدون آموزش، سؤال از آنها نشود و میزان رد و قبول، موازین اسلام و انسانی باشد که هدایت جاهلان، منظور نظر اصیل است.

۵- تجسس از احوال اشخاص در غیر مفسدین و گروه های خرابکار مطلقاً ممنوع است، و سؤال از افراد به اینکه چند معصیت نمودی، چنانچه بنا به بعضی گزارشات این نحوه سؤالات می شود، مخالف اسلام و تجسس کننده، معصیتکار است. باید در گزینش افراد این نحوه امور خلاف اخلاق اسلامی و خلاف شرع مطهر ممنوع شود.

۶- بنا به گزارش رسیده، بعضی از کلاسهای درسی که در ارتش و سپاه و سایر مراکز نظامی و انتظامی تأسیس شده است، بسیار مستهجن و مبتذل است. باید این کلاسها به وسیله اشخاص عالم، عاقل و متعهد اداره شود، و نمایندگان اینجانب در نیروهای نظامی و انتظامی با کمال جدیت به اصلاح آنان پرداخته و به کار خود ادامه دهند. این ستاد موظف است برای هر وزارتخانه یا مراکز دیگر کتابچه هایی مناسب با کار آنان به صورتی معقول و اسلامی تهیه نموده و از تعلیمات جاهلانه و احیاناً ضد انقلابی جلوگیری نمایند.

از خداوند تعالی توفیق آقایان را در امور محوله و حسن جریان آن را خواستارم. والسلام علیکم ورحمة الله.
روح الله الموسوی الخمینی

بورسیه‌های داخل و خارج، اعزام مأمورین ثابت، مأمورین و منتقلین سایر دستگاه‌ها برای مشاغل آموزشی و غیرآموزشی، علاوه بر داشتن شرایط عمومی استخدام، (صلاحیت علمی و توانایی جسمی و روانی) به قرار ذیل است:

۱- اعتقاد به دین مبین اسلام و یا یکی از ادیان رسمی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۲- التزام عملی به احکام اسلام.

۳- اعتقاد و التزام به ولایت فقیه، نظام جمهوری اسلامی و قانون اساسی.

۴- عدم اشتغال به فساد اخلاقی و تجاهر به فسق.

۵- عدم سابقه وابستگی تشکیلاتی، هواداری از احزاب و سازمانها و گروه‌هایی که غیرقانونی بودن آنها از طرف مقامات صالحه اعلام شده و یا می‌شود مگر آنکه توبه ایشان احراز شود.

۶- عدم سابقه محکومیت کیفری مؤثر.

۷- عدم اعتیاد به مواد مخدر.

تبصره ۱- در خصوص بند ۲ اقلیتهای مذهبی مصرح در قانون اساسی از نظر اعتقادی و عملی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه تابع شرایط خاص خود می‌باشند و در هر حال نباید متجاهر به نقض احکام اسلامی باشند.

تبصره ۲- ایثارگران در گزینش دارای اولویت می‌باشند و در موارد محدودیت ظرفیت و کثرت تقاضا، ملاکهای تقدم (مانند مناطق محروم، فعالیت در نهادهای انقلاب، شرکت در نماز جمعه و جماعات، پوشش چادر برای خواهران) نیز نسبت به داوطلبان اعمال می‌گردد.

تبصره ۳- تشخیص بند ۵ ضوابط عمومی به عهده وزارت اطلاعات و در سایر موارد به عهده هیأت عالی گزینش می‌باشد.

ترکیب و وظایف هیأت عالی گزینش:

ماده ۳- ارکان گزینش کشور عبارتند از:

۱- هیأت عالی.

۲- هیأت‌های مرکزی.

۳- هسته‌های گزینش.

ماده ۴- اعضای هیأت عالی گزینش کشور که زیر نظر ریاست جمهور تشکیل می‌گردد به

شرح ذیل می باشد:

الف - نماینده قوه قضائیه.

ب - دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور که دبیر هیأت عالی نیز می باشد.

ج - یک نماینده از کمیسیون آموزش و پرورش و یک نماینده از کمیسیون امور اداری و استخدامی مجلس شورای اسلامی (به عنوان ناظر).

د - وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی حسب مورد (با حق رأی).

تبصره - دبیرخانه هیأت عالی گزینش که زیر نظر دبیر هیأت و در نهاد ریاست جمهوری می باشد، دارای ردیف مستقل بودجه بوده و کماکان از کلیه امکاناتی که در اختیار دارد استفاده خواهد نمود.

ماده ۵ - وظایف هیأت عالی گزینش به شرح ذیل می باشد:

۱ - تعیین سیاستها، خط مشی ها، تطبیق ضوابط مربوط به امر گزینش با موازین شرعی، تعیین ضوابط، تعیین شرایط و مرجع احراز توبه و تغییرات مربوطه.

۲ - ایجاد، تفکیک، ادغام و انحلال هیأت های مرکزی گزینش و عنداللزوم انحلال هسته ها.

۳ - تدوین و تصویب آیین نامه ها، دستورالعملها، بخشنامه ها، فرمهای لازم جهت حسن انجام امور گزینشی کشور.

۴ - بررسی و احراز صلاحیت اعضای هیأت های مرکزی، مسؤول و معاونین دبیرخانه، مدیر و اعضای هسته های گزینش کشور و عنداللزوم در سایر موارد مربوطه.

۵ - مرجع عالی تفسیر و توضیح آیین نامه ها، شرح وظایف، نظارت و بازرسی، هماهنگی، رسیدگی به شکایات، آموزش و پژوهش، احراز صلاحیت، ارزشیابی عملکرد، عزل و نصب کادر گزینش، بانک اطلاعاتی، زمان بندی، استفاده از تکنولوژی در گزینش کشور.

۶ - اعلام نظر نهایی نسبت به آرای صادره گزینشی، بودجه، تشکیلات، نیروی انسانی مورد نیاز هیأت های مرکزی و هسته های گزینش و ارسال به مراجع ذی ربط جهت تصویب.

۷ - پیشنهاد نمودار تشکیلاتی، تشکیلات تفصیلی و بودجه مورد نیاز هیأت عالی گزینش به رئیس جمهور.

تبصره ۱ - مصوبات هیأت عالی گزینش پس از تأیید رئیس جمهور لازم الاجرا است.

تبصره ۲ - وظایف دبیر هیأت عالی گزینش عبارتست از:

۱ - اداره امور اجرایی هیأت عالی و دبیرخانه آن با نظر هیأت.

۲- صدور احکام انتصابات طبق مقررات.

۳- پیگیری و اجرای مصوبات هیأت عالی و انجام کلیه امور اجرایی گزینش کشور از قبیل آموزش و پژوهش، نظارت، بازرسی و پیگیری، هماهنگی، ارزشیابی و پیشنهاد عزل کادر گزینش.

ج - تشکیلات:

ماده ۶- تشکیلات گزینش وزارت آموزش و پرورش به این شرح خواهد بود:

الف - هیأت مرکزی گزینش توسط هیأت عالی گزینش تشکیل می‌گردد و به عنوان مرجع گزینش در وزارت آموزش و پرورش خواهد بود، اعضای هیأت مذکور که با حکم دبیر هیأت عالی گزینش منصوب می‌شوند، عبارتند از:

۱- نماینده وزیر.

۲- نماینده سازمان امور اداری و استخدامی کشور.

۳- نماینده هیأت عالی گزینش.

تبصره ۱- یک نفر از اعضای کمیسیون آموزش و پرورش به انتخاب کمیسیون به عنوان ناظر حضور خواهد داشت.

تبصره ۲- هیأت مرکزی گزینش دارای یک دبیر خواهد بود که با پیشنهاد اعضای هیأت مرکزی و حکم دبیر هیأت عالی گزینش به مدت ۴ سال منصوب می‌گردد و انتخاب مجدد او بلامانع است، تغییر دبیر با تصویب هیأت عالی خواهد بود.

تبصره ۳- دبیرخانه هیأت مرکزی زیر نظر آن هیأت تشکیل می‌گردد، مسئول آن به پیشنهاد هیأت مرکزی و تأیید هیأت عالی و با حکم دبیر هیأت منصوب خواهد شد.

ب - هسته‌های گزینش، که در واحدهای مختلف وزارت آموزش و پرورش مرکب از سه تا پنج نفر می‌باشد، در امتداد پستهای سازمانی و توسط هیأت مرکزی عنداللزوم تشکیل می‌گردد. اعضای هسته‌های گزینش با صلاحدید و معرفی هیأت مرکزی، پس از تأیید صلاحیت آنان از سوی هیأت عالی، با امضای دبیر هیأت مرکزی گزینش منصوب می‌شوند.

تبصره - هسته‌های گزینش دارای یک مدیر خواهند بود که با حکم دبیر هیأت مرکزی منصوب می‌شوند.

ج - وظایف و حدود اختیارات:

ماده ۷- وظایف هیأت مرکزی گزینش به شرح زیر خواهد بود:

- ۱- ایجاد، تفکیک، ادغام و انحلال هسته‌های گزینش مورد نیاز طبق دستورالعمل‌های هیأت عالی گزینش.
- ۲- بررسی، انتخاب، معرفی اعضای هسته‌های گزینش، مسؤول و معاونین دبیرخانه به هیأت عالی گزینش.
- ۳- رسیدگی به شکایات در مرحله دوم تجدیدنظر.
- ۴- اجرای مصوبات، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و سایر امور محوله که از سوی هیأت عالی گزینش ابلاغ می‌گردد.
- ۵- ایجاد هماهنگی، آموزش، بازرسی، نظارت و ارزشیابی عملکرد کلیه هسته‌های گزینش و تهیه بخشنامه‌های مربوطه.
- ۶- ارتباط و هماهنگی‌های لازم با دستگاه‌ها و مراجع ذی‌ربط.
- ۷- پیشنهاد نمودار تشکیلاتی و بودجه هیأت مرکزی و هسته‌های گزینش تابعه به وزارتخانه.
- ۸- وظایف دبیر هیأت مرکزی گزینش عبارت است از:
 - ۱- اداره امور اجرایی هیأت مرکزی و دبیرخانه طبق دستورالعمل‌های هیأت عالی گزینش.
 - ۲- صدور احکام انتصاب پس از طی مراحل قانونی.
 - ۳- پیگیری و اجرای مصوبات هیأت مرکزی و هیأت عالی گزینش.
- ماده ۹- هسته‌های گزینش وظایف ذیل را زیر نظر هیأت مرکزی به عهده دارند:
 - ۱- اجرای دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و سایر موارد محوله از هیأت مرکزی و هیأت عالی گزینش.
 - ۲- بررسی و تعیین صلاحیت اخلاقی، اعتقادی، سیاسی متقاضیان مشمول این قانون قبل از ورود تا مرحله قطعیت اشتغال (به تحصیل یا استخدام).
 - ۳- تأیید صلاحیت کارکنان هسته.
 - ۴- رسیدگی به شکایات در مرحله اول تجدیدنظر.
- ماده ۱۰- وظایف مدیر هسته به شرح ذیل می‌باشد:
 - ۱- اداره امور اجرایی و هماهنگی امور واحدهای هسته گزینش طبق دستورالعمل‌های هیأت مرکزی و هیأت عالی گزینش.
 - ۲- صدور احکام انتصاب کارکنان پس از بررسی و تأیید هسته گزینش.
 - ۳- اجرای کلیه مصوبات هسته گزینش، هیأت مرکزی و هیأت عالی گزینش.
- ماده ۱۱- وظایف وزارت آموزش و پرورش در امر گزینش به شرح ذیل است:

۱- برگزاری امتحانات یا مصاحبه تخصصی در موارد لزوم طبق مقررات استخدام کشوری (همزمان با طی مراحل گزینش) با مسؤولیت نماینده وزیر در هیأت (در صورت تفویض سازمان امور اداری و استخدامی کشور).

۲- انجام امور معاینات پزشکی اعم از معاینات عمومی و آزمایشگاهی به طور اعم و اخص طبق آیین نامه پیشنهادی سازمان امور اداری و استخدامی کشور که به تصویب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد رسید.

۳- پیشنهاد نمودار تشکیلاتی و بودجه مورد نیاز هیأت مرکزی و هسته های گزینش تابعه آن حسب مورد به سازمان امور اداری و استخدامی کشور یا سازمان برنامه و بودجه.

۴- تأمین کلیه امکانات مورد نیاز هیأت مرکزی و هسته های گزینش تابعه اعم از پرسنل، جا و مکان، وسایل نقلیه و همچنین پیش بینی ردیف مستقل بودجه برای هیأت مرکزی گزینش.

تبصره ۱- سازمانهای امور اداری و استخدامی کشور و برنامه و بودجه موظفند حسب مورد نسبت به پیشنهادهای وزارتخانه با رعایت نظر هیأت عالی گزینش اقدام نمایند.

تبصره ۲- کلیه امکاناتی که در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱ در اختیار هیأت مرکزی و هسته های گزینش آموزش و پرورش بوده است اعم از نیروی انسانی موجود با توجه به پستهای سازمانی، مکان، وسیله نقلیه کماکان در اختیار هیأت تشکیل شده بر اساس این قانون خواهد بود.

سایر مقررات:

ماده ۱۲- کارگزاران گزینش می باید علاوه بر ضوابط مندرج در ماده ۲ این قانون دارای شرایط زیر نیز باشند:

الف - شرایط مقرر در فرمان ۱۳۶۱/۱۰/۱۵ حضرت امام خمینی (ره) صالح، متعهد، عاقل، صاحب اخلاق کریمه، فاضل، متوجه به مسایل روز باشند و تنگ نظر، تندخو، مسامحه کار و سهل انگار نباشند.

ب - ۲۵ سال سن و تأهل برای اعضای هیأت های مرکزی و ۲۳ سال سن و تأهل برای اعضای هسته های گزینش و عنداللزوم تأهل برای سایر پرسنل گزینش.

ماده ۱۳- افرادی که در مراحل گزینش واجد شرایط عمومی یا انتخاب اصلح تشخیص داده نشوند در صورت اعتراض می توانند تقاضای کتبی خود را حداکثر تا دو ماه در هر مرحله پس از دریافت حکم به مرجع تجدیدنظرکننده (اول، دوم) تحویل دهند و در

صورت عدم اعتراض در مهلت مقرر رأی صادره قطعی و لازم الاجرا است. دستورالعمل این ماده توسط هیأت عالی گزینش تهیه و به تصویب می‌رسد.

تبصره ۱- مرحله اول تجدیدنظر توسط هسته گزینش (حداقل با دو نفر جدید) و مرحله دوم آن توسط هیأت مرکزی صورت می‌گیرد.

تبصره ۲- هیأت عالی گزینش نسبت به هر مورد از احکام صادره و هرگونه تخلف اعم از مسامحه کاری، تندروی، اعمال تبعیض و انجام امور خلاف شرع رسیدگی نموده و پس از اصلاح یا ابطال آراء، هیأت صادرکننده رأی را ملزم به اجرای رأی جدید، برخورد با متخلف، ترمیم و یا انحلال واحد گزینش و یا ارجاع به مراجع ذی ربط نموده و در غیر این صورت رأساً اقدام می‌نماید.

هیأت عالی گزینش دستورالعمل این تبصره را تهیه و تصویب خواهد نمود.

تبصره ۳- معترضین به آرای هیأت مرکزی و هسته‌ها حداکثر تا دو ماه از ابلاغ رأی می‌توانند به دیوان عدالت اداری شکایت نمایند و دیوان نسبت به رسیدگی شکلی اقدام می‌نماید.

ماده ۱۴- صدور رأی در گزینش افراد با شرایط عمومی یا انتخاب اصلح تابع نظر اکثریت اعضا بوده و بر مبنای اقرار یا بی‌نه به شرط عدم تعارض یا شیاع مفید اطمینان یا قرائن و امارات موجب اطمینان که حداقل با انجام تحقیق (غیر از اقرار) از منابع موثق و طبق موازین شرعی احراز می‌گردد. سایر مراحل طبق دستورالعمل هیأت عالی گزینش خواهد بود.

ماده ۱۵- هیأت مرکزی موظف است حداکثر ظرف سه ماه از زمان دریافت مدارک و امکانات لازم از مراجع مربوط امور گزینش افراد موضوع این قانون را قبل از ورود به انجام رسانده و نتایج را اعلام نماید. در موارد عدم تکمیل ظرفیت، حوادث غیرمترقبه این مدت حداکثر تا دو ماه با موافقت هیأت عالی گزینش قابل تمدید است.

تبصره ۱- گزینش نیروهای غیررسمی و غیرثابت اعم از روزمزد، قراردادی، پیمانی و عناوین مشابه در چارچوب این قانون و برطبق دستورالعملی که با همکاری سازمان امور اداری و استخدامی کشور و توسط هیأت عالی تهیه و تنظیم می‌گردد، خواهد بود ولی در هر صورت صدور احکام استخدامی تا مرحله قطعی اعم از رسمی یا ثابت با نظر گزینش خواهد بود. در غیر اینصورت هرگونه پرداخت وجه غیرقانونی است.

تبصره ۲- همکاری با گزینش کشور در صورت عدم وجود پست سازمانی به عنوان

تصدی بیش از یک پست تلقی نخواهد شد.

ماده ۱۶- وزارت اطلاعات و کلیه دستگاه‌های اجرایی و قضایی و نیروی انتظامی، سازمانهای حفاظت اطلاعات و عقیدتی سیاسی نیروهای مسلح مکلفند در رابطه با گزینش افراد همکاریهای لازم را با هیأت عالی و هیأت مرکزی گزینش اعمال و اطلاعات مورد نیاز را حداکثر ظرف مدت ۲ ماه با رعایت قوانین و مقررات با طبقه‌بندی مربوطه در اختیار قرار دهند.

ماده ۱۷- آیین‌نامه اجرایی این قانون حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط هیأت عالی گزینش با همکاری سازمان امور اداری و استخدامی کشور و وزارت آموزش و پرورش تهیه و به تصویب کمیسیون مشترک آموزش و پرورش و امور اداری و استخدامی مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر هفده ماده و هفده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیستم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۵۰

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۷۴۵- ق مورخ ۷۴/۱/۲۳ و پیرو نامه شماره ۱۵۰ مورخ ۷۴/۱/۳۰ «طرح گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش» که در جلسه مورخ بیستم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ترکیب و وظایف هیأت عالی گزینش در مواد ۳، ۴ و ۵ و به تبع آن در سایر مواد مغایر اصل ۱۲۶ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- انتخاب یک نماینده از کمیسیون آموزش و پرورش و یک نماینده از کمیسیون امور اداری و استخدامی در بند ج ماده ۴ و انتخاب یک نفر از کمیسیون آموزش و پرورش به انتخاب کمیسیون آموزش و پرورش به عنوان ناظر در تبصره ۱ بند الف ماده ۶ به لحاظ اینکه تعیین

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۳۱.

نماینده به انتخاب مجلس نیست مفایر اصل ۵۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
 ۳- تبصره ۲ ماده ۱۱ ابهام دارد و اگر مراد از اطلاق تبصره آنست که هرگاه انتقال شرعی و قانونی امکانات موجود به غیر نهادها و ادارات و سازمانهای دولتی انجام گرفته است نیز می بایست به حال اولی برگردد مفایر موازین شرع می باشد. و در هر حال پس از رفع ابهام اعلام نظر قطعی خواهد شد.

۴- کلمه «عنداللزوم» در بند ب ماده ۱۲ ابهام دارد و باید اصلاح شود.
 ۵- کلمه «نظر» در سطر دوم تبصره ۱ ماده ۱۳ غلط است و باید به کلمه «تفر» اصلاح شود.
 ۶- تبصره ۳ ماده ۱۳ از این نظر که دلالت بر سلب حق دادخواهی و شکایت ماهوی نسبت با آرای هیأت مرکزی و هسته ها از معترضین دارد مفایر اصل ۳۴ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۰۴۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۵۰ مورخ ۱۳۷۴/۲/۶ و پیرو نامه شماره ۳۷۴۵ مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۳، «طرح گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- ...

ترکیب و وظایف هیأت عالی گزینش:

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۲۶۵.

ماده ۳- ارکان گزینش کشور عبارتند از:

- ۱- رئیس جمهور.
 - ۲- هیأت عالی گزینش.
 - ۳- هیأت های مرکزی.
 - ۴- هسته های گزینش.
- ماده ۴- رئیس جمهور برای انجام وظایف مقرر در ماده ۵ این قانون و با توجه به مواد و ضوابط مندرج در فرمان حضرت امام (ره) هیأت عالی گزینش را با ترکیب زیر تشکیل می دهد:

- ۱- نماینده قوه قضائیه به انتخاب رئیس قوه قضائیه.
 - ۲- دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور (در صورتی که فردی توسط رئیس جمهور به این سمت منصوب شده باشد).
 - ۳- وزیر یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی حسب مورد.
 - ۴- دو نماینده از کمیسیون های امور اداری و استخدامی و آموزش و پرورش به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر.
- تبصره -...

ماده ۵- وظایف رئیس جمهور در اجرای گزینش کشور (و در صورت تفویض به هیأت عالی گزینش) به شرح ذیل می باشد:

۱- تعیین سیاستها...

تبصره ۱-...

تبصره ۲- وظایف دبیر هیأت عالی گزینش در صورت تفویض رئیس جمهور عبارتست از:

۱-...

ج- تشکیلات

ماده ۶-...

ماده ۱۱- وظایف وزارت آموزش و پرورش در امر گزینش به شرح ذیل است:

۱-...

۴-...

تبصره ۱-...

تبصره ۲- کلیه امکاناتی که در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱ در اختیار هیأت مرکزی و هسته‌های گزینش آموزش و پرورش بوده است اعم از نیروی انسانی موجود با توجه به پستهای سازمانی، مکان، وسیله نقلیه کماکان در اختیار هیأت تشکیل شده بر اساس این قانون خواهد بود. «به استثنای مواردی که طبق قانون منتقل یا واگذار شده باشد.»
سایر مقررات:

ماده ۱۲- ...

الف - ...

ب - ۲۵ سال سن و تأهل برای اعضای هیأت‌های مرکزی و ۲۳ سال سن و تأهل برای اعضای هسته‌های گزینش و تأهل برای سایر پرستل گزینش با اولویت.
ماده ۱۳- ...

تبصره ۱- مرحله اول تجدیدنظر توسط هسته گزینش (حداقل با دو نفر جدید) و مرحله دوم آن توسط هیأت مرکزی صورت می‌گیرد.
تبصره ۲- ...

تبصره ۳- معترضین به آرای هیأت مرکزی و هسته‌ها حداکثر تا دو ماه پس از ابلاغ رأی می‌توانند به دیوان عدالت اداری شکایت نمایند و دیوان نسبت به رسیدگی اقدام می‌نماید.
ماده ۱۴- ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ چهارم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۴۸۴

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۱۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۰۴۱- ق مورخ ۷۴/۴/۷ و ۳۷۴۵ مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۳ و پیرونامه شماره ۱۵۰ مورخ ۱۳۷۴/۲/۶: «طرح گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ چهارم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۴ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام

می‌گردد:

اگر چه تصویب تشکیلات خاصی برای اداره امور اداری و استخدامی کشور مخالف قانون اساسی نیست، لکن اختیار رئیس جمهور برای تفویض اداره امور مذکور به دیگری باید محفوظ بماند و چون مستفاد از مواد قانون این است که رئیس جمهور تنها می‌تواند به هیأت عالی‌گزينش تفویض اختیار نماید، فلذا خلاف ذیل اصل ۱۲۶ قانون اساسی شناخته شد. و اگر ماده‌ای به این مضمون:

(رئیس جمهور می‌تواند با رعایت مفاد این قانون اداره امور اداری و استخدامی را مستقیماً عهده‌دار شود و می‌تواند به عهده دیگری بگذارد)

اضافه شود و عبارت داخل پراکنش در ماده ۵ اصلاحی حذف شود رفع اشکال خواهد شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۱۸۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۱۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۴۸۴ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۴ و ۱۵۰ مورخ ۱۳۷۴/۲/۶ و پیرو نامه‌های شماره ۴۰۴۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۷ و ۳۷۴۵ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۳، طرح گزينش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱-....

ماده ۵- وظایف رئیس جمهور در اجرای گزينش کشور به شرح ذیل می‌باشد:

۱- تعیین سیاستها...

تبصره ۱-...

تبصره ۲- وظایف دبیر هیأت عالی گزینش در صورت تفویض رئیس جمهور عبارتست از:

۱-...

ماده ۶- رئیس جمهور با رعایت مفاد این قانون می تواند اداره امور گزینش کشور را مستقیماً عهده دار شود و یا به عهده دیگری بگذارد.

ج- تشکیلات

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ چهاردهم شهریورماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۸۵۹

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۴۱۸۵- ق مورخ ۷۴/۶/۱۸ و ۴۰۴۱- ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۷

و ۳۷۴۵- ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۳ و پیرو نامه های شماره ۴۸۴ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۴ و ۱۵۰

مورخ ۱۳۷۴/۲/۶: «طرح گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش»^(۱) که پس از ایراد

شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ چهاردهم شهریور ماه یکهزار و

سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ

۱۳۷۴/۶/۲۲ شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع

و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شاه ۱۴۷۳۵ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۳.

مغایرت لایحه استفاده بعضی از بنیادها از نماینده حقوقی در مراجع قضایی و معافیت بنیاد شهید انقلاب اسلامی و ایتم و زنان بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و جانبازان از پرداخت هزینه دادرسی با قانون اساسی

شماره: ۳۷۴۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱/۲۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۷۰۱۶ مورخ ۱۳۷۲/۵/۵ دولت در خصوص معافیت بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد پانزده خرداد، شهرداریها و بانکها از پرداخت هزینه دادرسی و اجازه استفاده از نماینده حقوقی آنها جهت طرح دعوا یا دفاع از دعای مطرح شده علیه هریک از این دستگاهها در مراجع قضایی که در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به موجب این قانون بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد پانزده خرداد، کمیته امداد امام خمینی (ره)، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، متاد رسیدگی به امور آزادگان، شهرداریها و بانکها و دانشگاههای غیردولتی می توانند نماینده حقوقی خود را جهت طرح دعوا یا دفاع از دعای مربوط در مراجع قضایی معرفی نمایند.

تبصره - بنیاد شهید انقلاب اسلامی در مورد دعای مربوط به صغار شاهد و همچنین ایتم و زنان بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و نیز جانبازان از پرداخت هزینه دادرسی معاف خواهند بود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ بیست و یکم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۵۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۱/۳۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۷۴۹-ق مورخ ۷۴/۱/۲۷: «لایحه استفاده بعضی از بنیادها از نماینده حقوقی در مراجع قضایی و معافیت بنیاد شهید انقلاب اسلامی و ایتام و زنان بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و جانبازان از پرداخت هزینه دادرسی» که در جلسه مورخ بیست و یکم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اضافه کردن سایر نهادها بر بنیاد شهید انقلاب اسلامی در لایحه دولت در تبصره ماده واحده مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۹۳۲-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۵۵ مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰ و پیرونامه شماره ۳۷۴۹-ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۷، لایحه شماره ۷۰۱۶ مورخ ۱۳۷۲/۵/۵ دولت در خصوص استفاده بعضی از بنیادها از نماینده حقوقی در مراجع قضایی و معافیت بنیاد شهید انقلاب

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

اسلامی و ایتم و زنان بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و جانبازان از پرداخت هزینه دادرسی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۳/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به موجب این قانون بنیاد شهید انقلاب اسلامی، بنیاد پانزده خرداد، کمیته امداد امام خمینی (ره)، بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، ستاد رسیدگی به امور آزادگان، شهرداریها و بانکها و دانشگاه های غیردولتی می توانند نماینده حقوقی خود را جهت طرح دعوا یا دفاع از دعاوی مربوط در مراجع قضایی معرفی نمایند.

تبصره - بنیاد شهید انقلاب اسلامی و کمیته امداد امام خمینی (ره) از پرداخت هزینه دادرسی معاف خواهند بود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۳۴۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۳۹۳۲ - ق مورخ ۷۴/۳/۹ و ۳۷۴۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۷ و پیرو نامه شماره ۱۵۵ مورخ ۱۳۷۴/۱/۳۰: «لایحه استفاده بعضی از بنیادها از نماینده حقوقی در مراجع قضایی و معافیت بنیاد شهید انقلاب اسلامی و ایتم و زنان بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و جانبازان از پرداخت هزینه

دادرسی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ هفتم خردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۷۴/۳/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۵۰ مورخ ۱۳۷۴/۴/۴.

مقایرت لایحه استخدای وزارت اطلاعات با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۷۷۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۲

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۲۷۱۶۹ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱ دولت در خصوص استخدای وزارت اطلاعات که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

فصل اول - تعاریف و کلیات:

ماده ۱-

الف - در این قانون منظور از «وزارتخانه» و «وزیر» به ترتیب، «وزارت اطلاعات جمهوری اسلامی ایران» و «وزیر اطلاعات» است.

ب - استخدام عبارت است از پذیرفتن شخص به خدمت در وزارتخانه

ج - خدمت وزارتخانه عبارت از اشتغال به کاری است که مستخدم به موجب حکم رسمی مکلف به انجام آن می‌شود.

د - حکم رسمی عبارت است از دستور کتبی مقامات صلاحیتدار وزارتخانه در حدود قوانین مربوطه.

ه - شغل عبارت است از مجموع وظایف و مسؤولیتهای مرتبط، مستمر و مشخصی که از طرف وزارتخانه به عنوان کار واحد شناخته می‌شود.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی رک: روزنامه رسمی شماره ۱۳۱۸۸ مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۹.

و- رسته شغلی: عبارت از مجموع رشته‌های مشاغلی است که از لحاظ نوع کار، اهمیت، وظایف، مسؤولیتها، رشته تحصیلی و تجربی و آموزش وابستگی و ارتباط نزدیکی با هم داشته باشند.

ز- پست سازمانی: عبارت از جایگاهی است که در سازمان وزارتخانه به طور مستمر برای یک شغل و ارجاع به یک مستخدم در نظر گرفته شده است اعم از اینکه دارای متصدی یا فاقد آن باشد.

ح- گزینش: عبارت از احراز صلاحیت داوطلبان از نظر عقیدتی، سیاسی، اخلاقی و توانایی انجام کار می‌باشد.

ط- مأموریت عبارت است از:

۱- محول شدن وظیفه موقت به مستخدم غیر از وظیفه اصلی که در پست سازمان خود دارد.

۲- اعزام مستخدم به طور موقت به دیگر وزارتخانه‌ها، مؤسسه‌ها و شرکت‌های دولتی و غیردولتی، نیروهای نظامی و انتظامی، نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداریها و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و یا دارای قانون خاص می‌باشند.

۳- اعزام مستخدم برای طی دوره‌های آموزشی یا کارآموزی در داخل یا خارج از کشور.

ی- انتقال: عبارت است از به خدمت درآمدن مستخدم رسمی وزارتخانه با موافقت و صلاحدید مسؤولان ذی‌ربط و حفظ پیشینه خدمت بدون قطع جریان خدمت وی در سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی یا وابسته به دولت، نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای نظامی و انتظامی و شهرداریها.

تبصره- اصطلاحات دیگری که در این قانون تعریف نشده است، تابع تعاریف مندرج در قانون استخدام کشوری می‌باشند.

ماده ۲-...

ماده ۷- به منظور گزینش از داوطلبان ورود به خدمت و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز، هیأتی تحت عنوان هیأت مرکزی گزینش مرکب از سه نفر از افراد متعهد شاعقل در وزارتخانه که با موافقت هیأت عالی گزینش توسط وزیر منصوب می‌گردند تشکیل می‌شود این، هیأت می‌تواند به تعداد مورد نیاز هسته‌های گزینش را ایجاد نموده و به کارگیرد.

تبصره - هیأت فوق در چهارچوب ضوابط و مقررات گزینش و این قانون و آیین نامه مربوطه با تصویب وزیر، وظیفه تعیین سیاستهای گزینش و تدوین دستورالعملهای لازم و تشکیل هسته های گزینش و نظارت برکار آنها را برعهده دارد. مصوبات این هیأت پس از تأیید وزیر قابل اجراست.

ماده ۸- ...

ماده ۱۸- وزارتخانه می تواند بنا به دستور وزیر، برای انجام وظایف پیش بینی نشده، پستهای موقت ایجاد نموده و حداکثر ظرف یک سال، تکلیف آنها را از لحاظ حذف شغل یا درج آنها در جدولهای سازمان تفصیلی وزارتخانه، معین نماید.

تبصره - در صورت حذف شغل، وزارتخانه موظف است حتی الامکان با توجه به ضوابط مقرر، مستخدم را در محل مناسب دیگری به کارگمارد.

ماده ۱۹- ...

ماده ۲۸- به کلیه خانواده شهدای وزارتخانه مبلغ دو میلیون (۲۰۰۰۰۰۰) ریال به ازای هر شهید به عنوان هدیه ایثار برای یکبار پرداخت می شود.

تبصره - بودجه مربوط همه ساله در بودجه وزارتخانه منظور و به مستخدمین مربوط اهدا می گردد.

ماده ۲۹- دریافتی ماهانه کارکنان اسیر و گروگان و مفقودالائبر بر مبنای حقوق و مزایای شغل مستخدمین در حال خدمت همطراز آنان محاسبه می شود.

ماده ۳۰- ...

ماده ۳۸- وجوه زیرماهانه از دریافتی مستخدمین رسمی کسر می شود:

الف - حق بازنشستگی به میزان ده درصد (۱۰٪) حقوق و فوق العاده شغل و مزایای مستمر.

ب - حق بیمه خدمات درمانی به میزان یک و نیم درصد (۱/۵٪) حقوق و فوق العاده شغل.

ج - سهم ماهانه پس انداز به میزان دو و نیم درصد (۲/۵٪) حقوق و فوق العاده شغل. تبصره - مشمولان قانون استخدام وزارتخانه از پرداخت مالیات بر حقوق معاف هستند.

ماده ۳۹- ...

ماده ۴۸- در صورتی که مستخدم وزارتخانه بدون اطلاع یا اخذ مرخصی، در محل

خدمت خود حاضر نشود، غایب محسوب شده و پرونده وی جهت رسیدگی به هیأت رسیدگی به تخلفات اداری احاله می‌شود.

تبصره ۵- در صورتی که غیبت غیرموجه مستخدم پانزده روز متوالی به طول انجامد به تشخیص هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به سازمان قضایی نیروهای مسلح معرفی و حسب مورد به مجازات حبس از یک تا سه سال محکوم می‌شود. صدور حکم برائت مانع از رسیدگی هیأت به تخلفات اداری نخواهد بود.

ماده ۴۹- مستخدمینی که به واسطه حذف پست سازمانی بدون شغل شوند آماده به خدمت شده و وزارتخانه موظف است ظرف شش ماه وضعیت شغلی این قبیل مستخدمین را از لحاظ تعیین محل کار مناسب دیگر و یا بازخریدی و بازنشستگی روشن نماید. مستخدمین مزبور در طول این مدت، از حقوق و مزایا برخوردار خواهند بود.

ماده ۵۰- مستخدمینی که به دست دشمنان خارجی اسیر شده یا توسط ضد انقلابیون یا عوامل دیگر که ضد امنیت ملی و با نیت مقابله با نظام فعالیت می‌نمایند، به گروگان گرفته شده باشند، تمام مدت اسارت یا گروگان بودن آنان دو برابر سنوات خدمتی‌شان محسوب می‌شود. خانواده تحت تکفل آنان، از حقوق و مزایای مربوطه استفاده خواهند کرد.

ماده ۵۱-...

ماده ۵۸- مستخدمین رسمی مشمول این قانون می‌توانند با دارا بودن شرایط زیر و موافقت وزارتخانه بازنشسته شوند:

- ۱- مستخدمین مرد با پنجاه سال سن و بیست و پنج سال سابقه خدمت.
 - ۲- مستخدمین زن با داشتن حداقل بیست سال سابقه خدمت.
- تبصره ۱- مشاغل سخت و زیان‌آور توسط وزارتخانه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲- مستخدمین شاغل در خدماتی که به موجب قوانین خاص، شرایط ویژه‌ای از نظر سنوات بازنشستگی برای آنان پیش‌بینی شده است (از قبیل مشاغل سخت و زیان‌آور و کار با اشعه و نظایر آن) مشمول مقررات مربوط به مشمولان قانون «استخدام کشوری»^(۱) خواهند بود.

ماده ۵۹-...

ماده ۶۷- موارد فوت، هنگام انجام وظیفه یا به سبب آن در غیر از موارد یاد شده در ماده (۵۳) این قانون به شرح زیر است:

الف - فوت برای انجام وظیفه.

ب - فوت در طول مأموریت از لحظه شروع تا خاتمه آن.

ج - مستخدمین وزارتخانه که در ساعات خدمت به سبب انجام کار یا در طول مأموریت، بیمار شده یا در اثر جراحتهای و سوانح مصدوم و مجروح گردیده و بعداً فوت شوند.

تبصره - فوت در غیر موارد یاد شده در این ماده و ماده (۵۳) این قانون، فوت عادی محسوب می شود.

ماده ۶۸-...

ماده ۷۱- مستخدمین وزارتخانه اعم از شاغلین و بازنشستگان و منفصلین از خدمت مکلفند هنگام خروج از کشور از وزارتخانه مجوز لازم را اخذ نمایند در غیر اینصورت تخلف به عنوان لغو دستور محسوب گردیده و پس از معرفی به سازمان قضایی نیروهای مسلح، مفاد ماده (۲۳) قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح^(۱) در مورد آنها اجرا خواهد شد.

تبصره - اخذ مجوز خروج از کشور برای بازنشستگان و منفصلین از خدمت وزارتخانه برای مدت دو سال از شروع بازنشستگی و انفصال الزامی است.

ماده ۷۲-...

ماده ۸۴- رسیدگی به اتهامات امنیتی و سیاسی مستخدمین وزارتخانه، به عهده سازمان قضایی نیروهای مسلح است.

تبصره - در سایر موارد، جرایم عمومی مستخدمین در دادگاههای عمومی رسیدگی می شود.

ماده ۸۵-...

ماده ۸۸- به مستخدمین بازنشسته، ماهانه مبلغی به عنوان حقوق بازنشستگی معادل یک سی ام متوسط حقوق و فوق العاده شغل و مزایای مستمر سه سال اشتغال آخر خدمت

(۱) ماده ۲۳ قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح (مصوب ۱۳۷۱): تخلف از قوانین و مقررات نظامی و انتظامی، لغو دستور محسوب می شود و چنانچه در قانون، مجازات خاصی برای آن در نظر گرفته نشده باشد مرتکب به جرم از دو ماه تا دو سال محکوم می گردد.

آنان ضربدر سنوات خدمت مستخدمین پرداخت می شود.
تبصره - منظور از سنوات خدمت، سنواتی است که مستخدم کسور بازنشستگی آن را پرداخت نموده باشد.

ماده ۹۰-...

ماده ۹۱- میزان حقوق وظیفه یا مستمری کسانی که طبق این قانون، هنگام انجام وظیفه یا سبب آن معلول یا فوت می شوند، معادل آخرین حقوق و فوق العاده شغل و مزایای مستمر آنان تعیین و پرداخت می شود.

تبصره - حقوق وظیفه معلولان فوت شده، موضوع این ماده در صورتی که بنا به تشخیص مرجع پیش‌بینی شده در ماده (۶۸) این قانون، فوت ناشی از معلولیت باشد، معادل آخرین حقوق وظیفه به مستمری بگیران آنان پرداخت می شود و در صورتی که فوت ناشی از معلولیت نباشد، معادل چهارپنجم آخرین حقوق وظیفه خواهد بود.

ماده ۹۲- میزان حقوق وظیفه مستخدمی که طبق تشخیص مرجع پیش‌بینی شده در ماده (۶۸) این قانون، علیل یا به علت حادثه‌ای ناشی از غیرکار، معلول شود، به گونه‌ای که از کارکردن بازماند، معادل یک سی‌ام متوسط حقوق و فوق العاده شغل و مزایای مستمر سه سال اشتغال آخر خدمت ضربدر سنوات خدمت خواهد بود.

تبصره ۱- در صورتی که سنوات خدمت مستخدم موضوع این ماده کمتر از پانزده سال باشد، مدت خدمت او پانزده سال محسوب می شود.

تبصره ۲- در صورتی که مستخدم یاد شده در این ماده فوت شود، چهارپنجم حقوق وظیفه او با رعایت شرایط قانونی به مستمری بگیران وی تعلق می گیرد.

ماده ۹۳-...

ماده ۹۴- مستخدمین وزارتخانه در صورتی که شهید شوند با آنان طبق قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاد و مفقودالاثار انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی^(۱) رفتار خواهد شد.

ماده ۹۵-...

ماده ۹۷- حقوق وظیفه و مستمری جانبازان و خانواده شهدا توسط وزارتخانه پرداخت می شود و از مزایا و امکانات رفاهی مانند سایر جانبازان و خانواده شهدای کشور برخوردار خواهند بود.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۱۶۲ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۹.

تبصره - بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سایر دستگاه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداریها و بانکها مکلفند حسب اعلام وزارتخانه، امکانات و تسهیلات لازم مشابه را که برای سایر جانبازان و خانواده شهدا فراهم می‌آورند، در اختیار آنان قرار دهند.

ماده ۹۸- جهت هزینه کفن و دفن مستخدمین، اعم از شاغل، بازنشسته، جانباز و معلول که شهید یا فوت شوند، مبلغی معادل سه ماه حقوق و مزایا مشروط بر اینکه از پانصد هزار (۵۰۰/۰۰۰) ریال کمتر نباشد، پرداخت خواهد شد.

ماده ۹۹-....

ماده ۱۰۵- وزارتخانه موظف است پس از تصویب این قانون ظرف یک سال، کلیه مستخدمین موجود را بر اساس مقررات این قانون، تطبیق نماید.

لایحه فوق مشتمل بر یکصد و پنج ماده و شصت و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هفتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۲۷۸

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۷۷۲- ق مورخ ۷۴/۲/۲ و پیرونامه شماره ۲۱۸ مورخ ۷۴/۲/۱۰^(۱): «لایحه استخدای وزارت اطلاعات» که در جلسه مورخ بیست و هفتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۳ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- هیأت عالی‌گزینه در ماده ۷ و اختیارات آن مغایر اصل ۱۲۶ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۲- عبارت «پستهای موقت» در ماده ۱۸ مغایر اصل ۱۲۶ قانون اساسی شناخته شد.

(۱) تقاضای استمهال براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (همین مجموعه، صفحه ۲).

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۳۱.

- ۳- حذف قید «تحت تکفل» مندرج در لایحه دولت در ماده ۲۸ موجب بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۴- بند الف ماده ۳۸ مبهم است و پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۵- ارجاع رسیدگی به جرایم مذکور در تبصره ماده ۴۸ و ماده ۷۱ مغایر اصل ۱۷۲ قانون اساسی^(۲) و ماده ۸۴ مغایر اصول ۱۶۸ و ۱۷۲ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.
- ۶- اضافه نمودن «دو برابر سنوات» در ماده ۵۰ موجب افزایش بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۷- بند الف ماده ۶۷ مبهم است و باید اصلاح شود.
- ۸- اضافه شدن «مزایای مستمر» در مواد ۸۸ و ۹۱ و ۹۲ مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.
- ۹- ماده ۹۴ اگر مربوط به شاغلین است قبلاً ذکر شده و اگر مربوط به بازنشستگان می باشد باید تصریح شود.
- ۱۰- مکلف نمودن بنیاد مستضعفان و جانبازان به در اختیار گذاشتن امکانات بدون اذن مقام معظم رهبری در تبصره ماده ۹۷ مغایر موازین شرع شناخته شد.
- ۱۱- کلمه «خانواده» در تبصره ماده ۲۸ قبل از کلمه «مستخدمین» ظاهراً حذف شده است.
- ۱۲- مناسب است تبصره های ۱ و ۲ در ماده ۵۸ جابجا شوند.
- ۱۳- ماده ۸۹ نیاز به اصلاح عبارتی دارد.
- ۱۴- در ماده ۱۰۵ وضعیت مستخدم باید تطبیق یابد که مناسب است اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) اصل یکصد و هفتاد و دوم: برای رسیدگی به جرایم مربوط به وظایف خاص نظامی یا انتظامی اعضای ارتش، ژاندارمری، شهربانی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، محاکم نظامی مطابق قانون تشکیل می گردد ولی به جرایم عمومی آنان یا جرائمی که در مقام ضابط دادگستری مرتکب شوند در محاکم عمومی رسیدگی می شود.

دادستانی و دادگاه های نظامی، بخشی از قوه قضائیه کشور و مشمول اصول مربوط به این قوه هستند.

(۳) اصل یکصد و شصت و هشتم: رسیدگی به جرایم سیاسی و مطبوعاتی علنی است و با حضور هیأت منصفه در محاکم دادگستری صورت می گیرد. نحوه انتخاب، شرایط، اختیارات هیأت منطقه و تعریف جرم سیاسی را قانون بر اساس موازین اسلامی معین می کند.

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۰۲۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۲۱۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۰ و ۲۷۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۸ و پیرونامه شماره ۳۷۷۲ - ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۲، لایحه شماره ۲۷۱۶۹ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱ در خصوص استخدامی وزارت اطلاعات که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- ...

ماده ۷- به منظور گزینش از داوطلبان ورود به خدمت و تأمین نیروی انسانی مورد نیاز، هیأتی تحت عنوان هیأت مرکزی گزینش مرکب از سه نفر از افراد متعهد شاغل در وزارتخانه با معرفی وزیر و تأیید رئیس جمهور تشکیل می‌شود این، هیأت می‌تواند به تعداد مورد نیاز هسته‌های گزینش را ایجاد نموده و به کارگیرد.

تبصره ۱- هیأت فوق در چهارچوب ضوابط و مقررات گزینش و این قانون و آیین‌نامه‌های مربوطه با تصویب وزیر، وظیفه تعیین سیاستهای گزینش و تدوین دستورالعملهای لازم و تشکیل هسته‌های گزینش و نظارت بر کار آنها را برعهده دارد. مصوبات این هیأت پس از تأیید وزیر قابل اجراست.

تبصره ۲- تصمیمات این هیأت نافذ اختیارات ریاست جمهوری در امر گزینش نمی‌باشد.

بخش دوم - شرایط ورود به خدمت

ماده ۸- ...

ماده ۱۸- وزارتخانه می‌تواند بنا به درخواست وزیر و تصویب رئیس جمهور، برای انجام وظایف پیش‌بینی نشده، پستهای موقت ایجاد نموده و حداکثر ظرف یک سال، تکلیف

آنها را از لحاظ حذف شغل یا درج آن در جدولهای سازمان تفصیلی وزارتخانه، معین نماید.

تبصره - ...

ماده ۱۹ - ...

ماده ۲۸ - به کلیه خانواده تحت تکفل مستخدمان شهید به ازای هر شهید مبلغ دو میلیون (۲۰۰۰۰۰۰) ریال به عنوان هدیه ایثار برای یکبار تعلق می گیرد.

تبصره - بودجه مربوط همه ساله در بودجه وزارتخانه منظور و به خانواده مستخدمین مربوط اهدا می گردد.

بخش چهارم - کسور

ماده ۳۸ - وجوه زیرماهانه از دریافتی مستخدمین رسمی کسر می شود:

الف - حق بازنشستگی به میزان ده درصد (۱۰٪) حقوق و فوق العاده شغل و مزایای مستمر (حق مسکن و خطرپذیری برای افراد واجد شرایط)

ب - ...

ماده ۳۹ - ...

ماده ۴۸ - در صورتی که مستخدم وزارتخانه بدون اطلاع یا اخذ مرخصی در محل خدمت خود حاضر نشود، غایب محسوب شده و پرونده وی جهت رسیدگی به هیأت رسیدگی به تخلفات اداری احاله می شود.

تبصره - در صورتی که غیبت غیرموجه مستخدم پانزده روز متوالی به طول انجامد به تشخیص هیأت رسیدگی به تخلفات اداری به محاکم صالحه قضایی معرفی و حسب مورد به مجازات حبس از یک تا سه سال محکوم می شود. صدور حکم برائت مانع از رسیدگی هیأت رسیدگی به تخلفات اداری نخواهد بود.

ماده ۴۹ - ...

ماده ۵۰ - مستخدمینی که به دست دشمنان خارجی اسیر شده یا توسط ضدانقلابیون یا عوامل دیگر که ضدامنیت ملی و با نیت مقابله با نظام فعالیت می نمایند، به گروگان گرفته شده باشند، از لحاظ سنوات خدمتی مشمول قانون حمایت از آزادگان (اسرای آزاد شده) بعد از ورود به کشور مصوب مورخ ۱۳۶۸/۹/۱۳^(۱) کل کشور خواهند بود.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۰۶۹ مورخ ۱۳۶۸/۱۰/۱۹.

ماده ۵۱-...

ماده ۵۸- مستخدمین رسمی مشمول این قانون می‌توانند با دارا بودن شرایط زیر و موافقت وزارتخانه بازنشسته شوند:

۱- مستخدمین مرد با پنجاه سال سن و بیست و پنج سال سابقه خدمت.

۲- مستخدمین زن با داشتن حداقل بیست سال سابقه خدمت.

تبصره ۱- مستخدمین شاغل در خدماتی که به موجب قوانین خاص، شرایط ویژه‌ای از نظر سنوات بازنشستگی برای آنان پیش‌بینی شده است (از قبیل مشاغل سخت و زیان‌آور و کار با اشعه و نظایر آن) مشمول مقررات مربوط به مشمولان قانون «استخدام کشوری» خواهند بود.

تبصره ۲- مشاغل سخت و زیان‌آور توسط وزارتخانه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۵۹-...

ماده ۶۷- موارد فوت، هنگام انجام وظیفه یا به سبب آن در غیر از موارد یاد شده در ماده (۵۳) این قانون به شرح زیر است:

الف - فوت حین انجام وظیفه.

ب - ...

تبصره - ...

ماده ۶۸-...

ماده ۷۱- مستخدمین وزارتخانه اعم از شاغلین و بازنشستگان و منفصلین از خدمت مکلفند هنگام خروج از کشور از وزارتخانه مجوز لازم را اخذ نمایند در غیر این صورت تخلف به عنوان لغو دستور محسوب گردیده و پس از معرفی به محاکم صالحه قضایی، مفاد ماده (۲۳) قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح در مورد آنها اجرا خواهد شد.

تبصره - ...

ماده ۷۲-...

ماده ۸۴- رسیدگی به اتهامات امنیتی و سیاسی مستخدمین وزارتخانه، به عهده محاکم صالحه قضایی است.

تبصره - ...

ماده ۸۵- ...

ماده ۸۸- به مستخدمین بازنشسته، ماهانه مبلغی به عنوان حقوق بازنشستگی معادل یک سی ام متوسط حقوق و فوق العاده شغل و مزایای مستمر سه سال اشتغال آخر خدمت آنان ضربدر سنوات خدمت مستخدمین پرداخت می شود.

تبصره ۱- منظور از سنوات خدمت، سنواتی است که مستخدم کسور بازنشستگی آن را پرداخت نموده باشد.

تبصره ۲- بار مالی موضوع مزایای مستمر این ماده از محل کسورات بند «الف» ماده (۳۸) این قانون تأمین خواهد شد.

ماده ۸۹- فرزندان که یکی از والدین آنها که کفیل مخارج آنها بوده و فوت شود، حق دریافت مستمری از حقوق وی را خواهند داشت.

ماده ۹۰- ...

ماده ۹۲- میزان حقوق وظیفه مستخدمی که طبق تشخیص مرجع پیش بینی شده در ماده (۶۸) این قانون، علیل یا به علت حادثه ای ناشی از غیرکار، معلول شود، به گونه ای که از کارکردن بازماند، معادل یک سی ام متوسط حقوق و فوق العاده شغل و مزایای مستمر سه سال اشتغال آخر خدمت ضربدر سنوات خدمت خواهد بود.

تبصره ۱- در صورتی که سنوات خدمت مستخدم موضوع این ماده کمتر از پانزده سال باشد، مدت خدمت او پانزده سال محسوب می شود.

تبصره ۲- در صورتی که مستخدم یاد شده در این ماده فوت شود، چهارینجم حقوق وظیفه او با رعایت شرایط قانونی به مستمری بگیران وی تعلق می گیرد.

تبصره ۳- بار مالی موضوع مزایای مستمر مذکور در مواد ۹۱ و ۹۲ از محل کسورات بند (الف) ماده ۳۸ این قانون تأمین خواهد شد.

ماده ۹۳- ...

ماده ۹۴- مستخدمین بازنشسته وزارتخانه در صورتی که شهید شوند با آنان طبق قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی رفتار خواهد شد.

ماده ۹۵- ...

ماده ۹۷- حقوق وظیفه و مستمری جانبازان و خانواده شهدا توسط وزارتخانه پرداخت

می شود و از مزایا و امکانات رفاهی مانند سایر جانبازان و خانواده شهدای کشور برخوردار خواهند بود.

تبصره - بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی به اذن ولی امر مسلمین و بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سایر دستگاه‌های دولتی و نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها و بانکها مکلفند حسب اعلام وزارتخانه، امکانات و تسهیلات لازم مشابه را که برای سایر جانبازان و خانواده شهدا فراهم می‌آورند، در اختیار آنان قرار دهند.

ماده ۹۸-...

ماده ۱۰۵- وزارتخانه موظف است پس از تصویب این قانون ظرف یک سال، وضعیت کلیه مستخدمین موجود را بر اساس مقررات این قانون، تطبیق نماید. اصلاحات فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی و یکم خردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۴۷۰

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۰۲۸- ق مورخ ۷۴/۴/۵ و ۲۷۷۲- ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۲ و پرونامه‌های شماره ۲۱۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۰ و ۲۷۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۸: «لایحه استخدامی وزارت اطلاعات» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ سی و یکم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- اشکال بند ۶ جوابیه شورا نسبت به ماده ۵۰ رفع نشده است.
- ۲- در ماده ۹۴ چون ارجاع به قانون مورد اشاره موجب مزایایی بیشتر از آنچه که در لایحه دولت آمده است برای این افراد می‌شود موجب بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۱۱۶-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۴۷۰ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۰ و ۲۷۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۸ و ۲۱۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۰ و پیرو نامه‌های شماره ۴۰۲۸-ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۵ و ۲۷۷۲-ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۲، لایحه شماره ۲۷۱۶۹ مورخ ۱۳۷۱/۹/۱ دولت در خصوص استخدامی وزارت اطلاعات که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-

الف - ...

ماده ۵۰- مستخدمانی که به دست دشمنان خارجی اسیر شده یا توسط ضدانقلابیون یا عوامل دیگر که ضد امنیت ملی و با نیت مقابله با نظام فعالیت می‌نمایند، به گروگان گرفته شده باشند، تمام مدت اسارت یا گروگان بودن آنان جزو سنوات خدمتی شان محسوب می‌شود و خانواده تحت تکفل آنان از حقوق و مزایای او استفاده خواهند کرد.

ماده ۵۱- ...

ماده ۹۴- مستخدمان بازنشسته در صورتی که شهید شوند، با آنان مانند مستخدمان موضوع تبصره ۳ ماده ۳ قانون «نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت»^(۱) و به مقیاس چهارپنجم مستمری مزبور رفتار خواهد شد. و در صورت فوت چهارپنجم حقوق بازنشستگی استحقاقی آنان به عنوان حقوق مستمری به مستمری بگیران آنان پرداخت خواهد شد.

(۱) تبصره ۳ ماده ۳ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰): مستخدمینی که به درجه رفیع شهادت نائل شده یا می‌شوند همواره در دو گروه بالاتر از مستخدمین شاغل و مشابه تخصیص می‌یابند و بر اساس گروه تعیین شده از افزایش سنواتی سالانه کماکان برخوردار خواهند شد.

ماده ۱۰۵-...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۶۱۴

تاریخ: ۱۳۷۴/۵/۱۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۱۱۶-ق مورخ ۷۴/۴/۲۷ و ۴۰۲۸-ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۵ و ۲۷۷۱-ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۲ و پیرونامه‌های شماره ۴۷۰ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۰ و ۲۷۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۸ و ۲۱۸ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۰: «لایحه استخدای وزارت اطلاعات»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و پنجم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۵/۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۸۸ مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۹.

مغایرت طرح تجدیدنظر در واگذاری خودروهای دولتی موضوع تبصره ۱۳

قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور با قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۳۸۲۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۱۷

شورای محترم نگهبان

طرح تجدیدنظر در واگذاری خودروهای دولتی به مدیران واحدهای مربوطه که دو فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه ۱۳۷۴/۲/۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به موجب این قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون یک هیأت کارشناسی پنج نفره که حداقل یک نفر از آنها قاضی یا معرفی قوه قضائیه می‌باشد اسناد واگذاری کلیه خودروهای موضوع تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور^(۲) را بررسی و موارد غبن دولت را نسبت به قیمت

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور (مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳): الف - به وزارتخانه‌ها، سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است اجازه داده می‌شود که در سال ۱۳۷۳ در جهت تقلیل هزینه‌های خدماتی و پشتیبانی، تمام یا تعدادی از خودروهای سواری، وانت، مینی‌بوس، اتوبوس و کامیون متعلق به خود را به صورت اجاره و یا فروش بر اساس مقررات آیین‌نامه معاملات دولتی به کارکنان و یا اشخاص حقیقی و حقوقی واگذار نمایند و نیازمندی‌های خود را به وسایل نقلیه فوق‌الذکر، از طریق قرارداد با اشخاص حقیقی و یا حقوقی و یا پرداخت حق ایاب و ذهاب تأمین نمایند. معادل صد درصد (۱۰۰٪) وجوه حاصل از فروش وسایل نقلیه مذکور برای آن تعداد از دستگاه‌های اجرایی که از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند پس از واریز به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۴۴۰۰ فست سوم این قانون از محل اعتبار ردیف

مقتضای ۵۰۳۱۱۶ قسمت چهارم این قانون تا معادل مبلغ واریزی هر دستگاه در اختیار همان دستگاه قرار خواهد گرفت که جهت پرداخت وجوه قراردادهای اجاره و سایر تفریقات مورد نیاز خود و باز خرید کارکنانی که به این ترتیب از خدمت دولت خارج می‌شوند به مصرف برسانند. دولت موظف است اجرای این تبصره را به صورتی تنظیم نماید که حداقل بیست درصد (۲۰٪) از خودروهای موضوع این تبصره مربوط به دولت در سال ۱۳۷۳ به فروش برسد.

ب - کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی و نهادهای و مؤسسات عمومی (شامل سازمانها و شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است - مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران و...) که برای اجرای طرح‌های عمرانی خود و یا دستگاه‌های دیگر و یا به هر شکل، ماشین آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سبک و سنگین در اختیار دارند موظفند در سال ۱۳۷۳ حداقل بیست درصد (۲۰٪) از وسایل مذکور را که خارج از رده، ناهم تناسب با نیازهای فعلی طرح‌ها و پروژه‌های خود بوده و یا به طور کامل و به نحو مطلوب از آنها استفاده نمی‌شود را بر طبق آیین نامه و جدول زمان‌بندی که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید معادل چهل میلیارد (۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به فروش رسانده و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور ردیف شماره ۴۲۳۵۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید و معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی موضوع ردیف ۵۰۳۲۰۷ قسمت چهارم این قانون برای خرید ماشین‌های جایگزین اختصاص می‌یابد.

کلیه قوانین و مقررات مغایر با مفاد این تبصره در سال ۱۳۷۳ ملغی‌الامر می‌گردد. ترتیب اجرای این تبصره به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ج - خرید هر نوع اتومبیل سواری داخلی و خارجی به جز آمبولانس و به جز سیصد دستگاه لندروور و جیب برای خانه‌های بهداشتی در سال ۱۳۷۳ برای کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است تحت هر شرایط ممنوع است.

د - خرید وسایل و لوازم سرمایه‌ای اداری غیر ضرور از قبیل مبل، تلویزیون، ویدئو، دستگاه‌های تکثیر (پلی‌کپی، زیراکس و...) توسط دستگاه‌ها از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی موضوع این قانون مطلقاً ممنوع می‌باشد. خرید تلویزیون و ویدئو و دستگاه‌های تکثیر به تعداد حداقل نیاز برای مراکز آموزشی و فرهنگی از شمول ممنوعیت این بند مستثنی خواهد بود.

ه - پرداخت هرگونه وجهی به کارکنان شاغل در دستگاه‌های استفاده‌کننده از بودجه کل کشور تحت هر عنوانی که صورت پذیرد از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی آنها به غیر از وجوهی که در قوانین مختلف پرداخت آنها مجاز اعلام شده است ممنوع است.

و - انجام مأموریت‌های خارج از کشور توسط مأمورین و کارکنان دولت و شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته که از بودجه عمومی استفاده می‌نمایند باید به تصویب هیأت پنج نفره‌ای که از طرف هیأت دولت تعیین می‌شود برسد و دو نفر از اعضای کمیسیون اصول نظارتی مجلس شورای اسلامی (اصول ۸۸ و ۹۰) که نظارت بر حسن اجرای این بند را دارند در جلسات هیأت یادشده شرکت خواهند داشت. مأموریت و مسافرت‌های مقامات و همطراز آنان موضوع تبصره ۲ ماده (۱) قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۲ مستثنی می‌باشد.

ز - انجام هرگونه هزینه از محل اعتبارات عمرانی و جاری و درآمدهای اختصاصی موضوع این قانون توسط دستگاه‌های مربوطه فقط جهت انجام وظایف و مسئولیت‌های قانونی آنها مجاز خواهد بود.

ح - انجام هرگونه هزینه جهت چاپ تقویم و سالنامه و اطلاعیه یا آگهی‌های مربوط به تبریک و تشکر و تسلیت از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های موضوع این قانون ممنوع است.

روز انجام معامله مشخص و به دستگاه ذی ربط جهت پرداخت مابه التفاوت قیمت توسط خریدار به خزانه داری کل اعلام نماید.

تبصره ۱- آن دسته خودروهایی که در جهت بازخریدی کارکنان واگذار شده از شمول این قانون مستثنی می باشد.

تبصره ۲- در صورت عدم پذیرش قیمت کارشناسی جدید، خریدار می تواند عین خودرو را در وضعیت زمان واگذاری مسترد نماید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

حک - خرید و یا اجاره نمودن هواپیماهای اختصاصی از سوی دستگاههای موضوع این قانون و نیز مسافرتهاى مسؤولین و کارکنان دستگاههای موضوع این قانون یا هواپیماهای اختصاصی مطلقاً ممنوع است و موارد استثناء از این بند طبق آیین نامه ای که به پیشنهاد سازمان امور اداری و استخدامی کشور و تأیید هیأت وزیران می رسد تعیین می گردد. رؤسای سه قوه از شمول ممنوعیت این بند مستثنی هستند.

ی - انجام هرگونه هزینه در ساختمانهای دستگاههای موضوع این قانون که جنبه تزیینی و اسراف داشته و مصداق تجملگرایی می باشد از قبیل نصب و یا تعویض دکوراسیون ها، کفپوش های تزیینی، خرید و کاربرد آثار و کارهای هنری و هرگونه امور دیگری که ضروری نبوده و مصداق جنبه های فوق را دارد مطلقاً ممنوع است.

ک - استفاده از خودروهای سواری دستگاههای موضوع این قانون (رأساً و یا با راننده مربوطه) در خارج از اوقات موظف کاری کشور توسط مسؤولین رده های مختلف دستگاههای اجرایی، قضائی، نظامی، انتظامی، نهادهای انقلابی و عمومی ممنوع می باشد. مگر آن عده از مسؤولینی را که هیأت وزیران ضرورت استفاده آنها را از خودروهای مذکور تصویب نماید. آیین نامه اجرایی این بند و استثنائات از شمول ممنوعیت مذکور حداکثر ظرف مدت یک ماه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری کمیسیون های امور اداری و استخدامی و اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ل - دو نفر از کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی و یک نفر از کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس به انتخاب مجلس شورای اسلامی بر حسن اجرای این تبصره نظارت خواهند داشت.

کلیه دستگاههای موضوع این تبصره مکلفند هر چهار ماه یک بار گزارش عملکرد مربوط را به این هیأت تقدیم دارند.

م - در سال ۱۳۷۳ وزارتخانه ها، ارگانها، نهادها، شرکت های دولتی و کلیه مؤسساتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از جمله (شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی فولاد ایران، سازمان گسترش و نوسازی ایران، سازمان صنایع ملی و غیره) جهت اعزام مأمورین به خارج از کشور علاوه بر هزینه سفر که به عهده دستگاههای مربوط می باشد، حداکثر می توانند روزانه مبلغ چهل هزار (۴۰/۰۰۰) ریال به عنوان حق مأموریت پرداخت نمایند. پرداخت و دریافت مبلغی علاوه بر مبلغ فوق اعم از ریالی و یا ارزهای خارجی ممنوع بوده و به منزله تصرف غیرقانونی در اموال دولتی محسوب می گردد.

دولت موظف است در سال ۱۳۷۳ حق مأموریت و هزینه های مربوط به مسافرتهاى خارج از کشور را به گونه ای تنظیم نماید که هزینه های پرداختی بابت این بند از حیث نفر، روز و مبالغ ریالی و ارزی حداکثر معادل یک دوم هزینه های مربوط به این قسمت در سال ۱۳۷۲ باشد.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۲۷۱

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۱۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۸۰۴- ق مورخ ۷۴/۲/۵ و ۳۸۲۶- ق مورخ ۷۴/۲/۱۷: «طرح تجدید نظر در واگذاری خودروهای دولتی موضوع تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور» که باقید دو فوریت و با حضور اعضای شورای نگهبان در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۷ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- کارشناسی مذکور در ماده واحده به لحاظ اینکه به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و نحوه تأمین آن معلوم نشده است، خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) است و لازم است نحوه تأمین آن ولو از طریق درآمد حاصل از اجرای همان طرح معلوم شود.

۲- عضویت یک نفر قاضی در هیأت کارشناسی خلاف اصول مربوط به تفکیک قوا است و اگر مقصود حکم قضایی وی پس از اخذ نظر کارشناسی می‌باشد، می‌بایست اصلاح و تصریح شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۸۵۱- ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۲۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۲۷۱ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۸ و پیرونامه شماره ۳۸۲۶- ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۷ طرح تجدید نظر در واگذاری خودروهای دولتی به مدیران واحدهای مربوطه که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای

(۱) همین مجروح، صفحه ۳۵.

رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به موجب این قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این قانون کمیسیون پنج نفره‌ای مرکب از افراد خبیر و بصیر در امر معاملات وسایل نقلیه انتخاب و این هیأت با بررسی لازم در مورد اتومبیل‌های واگذاری موضوع تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور^(۱) چنانچه نسبت به قیمت روز

(۱) تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور (مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸): الف - کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی (شامل سازمان‌ها و شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است مانند شرکت ملی نفت ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی و...) و نهادها و مؤسسات عمومی که برای اجرای طرح‌های عمرانی خود و یا دستگاه‌های دیگر و یا به هر شکل، ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین در اختیار دارند موظفند در سال ۱۳۷۴ وسایل مذکور را که نامناسب با نیازهای فعلی طرح‌ها و پروژه‌هایشان بوده و یا به نحو مطلوب از آنها استفاده نمی‌شود را بر طبق آیین‌نامه و جدول زمان‌بندی که به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید معادل بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به صورت مزایده به فروش رسانده و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور ردیف شماره ۴۲۳۵۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی موضوع ردیف ۵۰۳۲۰۷ قسمت چهارم این قانون برای خرید ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین جایگزین اختصاص می‌یابد.

کلیه قوانین و مقررات مغایر با مفاد این بند در سال ۱۳۷۴ ملغی‌الایر می‌گردد. ترتیب اجرای بند فوق‌الذکر به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - به مرکز آمار ایران اجازه داده می‌شود برای اجرای طرح‌های آماری از کارکنان واحدهای آماری دستگاه‌ها، معلمان و کادر آموزشی وزارت آموزش و پرورش و کارکنان بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی استفاده کند و حق‌الزحمه آنها را علاوه بر حقوق و مزایای دریافتی از دستگاه مربوطه، پرداخت نماید. پرداخت حق‌الزحمه‌ها و نحوه استفاده از خدمات آنان بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که از طرف مرکز آمار ایران تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ج - به منظور بهره‌برداری مناسب‌تر از امکانات دولتی و صرفه‌جویی در هزینه‌های دولت به دستگاه‌های اجرایی (به استثنای نیروهای مسلح) اجازه داده می‌شود ساختمان‌های مربوط به پذیرایی‌های دولتی و هواپیماها را با رعایت صرفه و صلاح دولت مطابق قراردادی که ضوابط آن را رئیس دستگاه اجرایی مربوط تعیین می‌کند برای مدت معین (در مورد ساختمان‌ها از یک روز تا سه ماه و قابل تجدید برای سه ماه دیگر) به مؤسسات دولتی و نهادهای انقلابی و در صورت اقتضا به مؤسسات و اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی اجاره دهند. درآمد حاصل از اجاره ساختمان‌ها و هواپیماهای

یادشده به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۳۳۱۲۰۰ قست سوم این قانون واریز می‌شود. معادل وجوه واریز شده فوق هر سه ماه یکبار از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۴۸ قست چهارم این قانون در اختیار دستگاه اجاره‌دهنده قرار می‌گیرد تا برای تأمین هزینه‌های مربوط به تعمیر و نگهداری و خدماتی ساختمان‌ها و هواپیمایا به مصرف برسانند.

د - خرید هر نوع اتومبیل سواری داخلی و خارجی به جز آبولانس و به جز یکصد (۱۰۰) دستگاه اتومبیل برای استان جدیدالتأسیس اردبیل، پنجاه (۵۰) دستگاه اتومبیل برای دیوان محاسبات و یکصد (۱۰۰) دستگاه برای وزارت امور اقتصادی و دارایی و همچنین اتومبیل‌های جایگزین خارج از رده نیروی انتظامی، یکصد (۱۰۰) دستگاه جهت تشکیل دادگاه‌ها جدیدالتأسیس، بیست (۲۰) دستگاه وسیله نقلیه برای سازمان بازرسی کل کشور، دویست (۲۰۰) دستگاه جیب و لندروور برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت شبکه بهداشتی کشور از منابع ملی، بیست (۲۰) دستگاه وسیله نقلیه سواری برای مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از محل منابع داخلی و سی (۳۰) دستگاه وسیله نقلیه برای سازمان ثبت اسناد املاک کشور از منابع داخلی در سال ۱۳۷۴ برای کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شرکت‌هایی که شمول قانون به آنها مستلزم ذکر نام است تحت هر شرایط ممنوع است. ه - پرداخت هرگونه وجهی به کارکنان شاغل در دستگاه‌های استفاده‌کننده از بودجه کل کشور تحت هر عنوانی که صورت پذیرد از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی آنها به غیر از وجوهی که در قوانین مختلف پرداخت آنها مجاز اعلام شده مطلقاً ممنوع است.

و - خرید وسایل و لوازم سرمایه‌ای اداری و غیر ضرور از قبیل مبل، تلویزیون، ویدیو، دستگاه‌های چاپ و تکثیر مانند پلی‌کپی و غیره توسط دستگاه‌ها از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی موضوع این قانون مطلقاً ممنوع می‌باشد. خرید تلویزیون و ویدیو و دستگاه‌های تکثیر به تعداد حداقل نیاز برای مراکز آموزشی و فرهنگی از شمول ممنوعیت این بند مستثنی خواهد بود.

انجام هرگونه هزینه از محل اعتبارات عمرانی و جاری و درآمدهای اختصاصی موضوع این قانون توسط دستگاه‌های مربوط فقط جهت انجام وظایف و مسؤولیت‌های قانونی آنها و در چارچوب بودجه و اعتبار مصوب مجاز خواهد بود. ح - انجام هرگونه هزینه جهت چاپ تقویم و سالنامه و اطلاعیه، آگهی‌های مربوط به تبریک و تشکر و تسلیت از محل اعتبارات جاری و عمرانی و درآمدهای اختصاصی دستگاه‌های موضوع این قانون ممنوع است.

ط - خرید و یا اجاره نمودن هواپیمای اختصاصی از سوی دستگاه‌های موضوع این قانون و نیز سفارت‌های مؤولین و کارکنان دستگاه‌های موضوع این قانون با هواپیمای اختصاصی مطلقاً ممنوع است و موارد استثنا در صورت ضرورت با تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد. رؤسای سه قوه از شمول ممنوعیت این بند مستثنی هستند.

ی - انجام هرگونه هزینه در ساختمان‌های دستگاه‌های موضوع این قانون که جنبه تزئینی و اسراف داشته و مصداق تجمل‌گرایی می‌باشد از قبیل نصب و یا تعویض دکوراسیون‌ها، کفپوش‌های تزئینی، خرید و کاربرد آثار و کارهای هنری و هرگونه امور دیگری که ضروری نبوده و مصداق جنبه‌های فوق را دارد، مطلقاً ممنوع است.

ک - استفاده از خودروهای سواری دستگاه‌های موضوع این قانون (رأساً و یا با راننده مربوطه) در خارج از اوقات موظف کاری کشور توسط مؤولین رده‌های مختلف دستگاه‌های اجرایی، قضائی، نظامی و انتظامی، نهادهای انقلابی و عمومی ممنوع می‌باشد. مگر آن عده از مؤولین را که هیأت وزیران ضرورت استفاده آنها را از خودروهای مذکور تصویب نماید.

آیین‌نامه اجرایی این بند و استثنائات از شمول ممنوعیت مذکور حداکثر ظرف مدت یک ماه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور و با همکاری کمیسیون‌های امور اداری و استخدامی و اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی مجلس

واگذاری به موارد غبن رسید مراتب را جهت بررسی و صدور حکم به نظر قاضی که از طرف قوه قضائیه معرفی می شود احاله نماید.

رای قاضی در مورد احراز غبن قطعی و لازم الاجرا می باشد.

تبصره ۱- آن دسته خودروهایی که در جهت بازخریدی کارکنان واگذار شده از شمول این قانون مستثنی می باشد.

تبصره ۲- در صورت عدم پذیرش قیمت کارشناسی جدید، خریدار می تواند عین خودرو را در وضعیت زمان واگذاری مسترد نماید.

تبصره ۳- تأمین بار مالی ناشی از اجرای این طرح از محل درآمدهای همین قانون خواهد بود.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ نوزدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۳۲۹

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۳۸۵۱- ق مورخ ۷۴/۲/۲۴ و ۳۸۱۵- ق مورخ

شورای اسلامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ل- دو نفر از کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی و یک نفر از کمیسیون دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس بر حسن اجرای این تبصره نظارت خواهند داشت.

کلیه دستگاه های موضوع این تبصره مکلفند هر چهار ماه یک بار گزارش عملکرد مربوط را به این هیأت تقدیم دارند.

م- ورود هر نوع اتومبیل سواری خارجی منوط به ثبت سفارش خواهد بود.

ن-

۱- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است حداکثر لغایت تیرماه ۱۳۷۴ با همکاری سازمان برنامه و بودجه استانداردها و الگوی ساخت ساختمان های اداری را تهیه و پس از تصویب شورای عالی تعیین الگوی مصرف ابلاغ نماید.

۲- کلیه دستگاه های اجرایی مکلفند ساختمان های اداری را صرفاً بر اساس استانداردهای بند (۱) فوق احداث نمایند و در مورد پروژه های نیمه تمام زیر بنا و استانداردها با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه تعدیل گردیده و بر اساس آن مراقبت نامه های ذیربط اصلاح گردد.

۱۳۷۴/۲/۱۷ و پیرونامه‌های شماره ۲۸۹ مورخ ۷۴/۳/۱ و شماره ۲۷۱ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۸، «طرح تجدیدنظر در واگذاری خودروهای دولتی موضوع تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ نوزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳ شورای نگهبان مطرح شد و مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۳۹ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۲.

مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین با قانون اساسی

شماره: ۳۸۷۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۳۰

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۳۵۲ مورخ ۱۳۷۳/۵/۱ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین مشتمل بر یک مقدمه، (۱۸) ماده و یک ضمیمه به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین
مقدمه:

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت اوکراین با تمایل به انعقاد موافقتنامه ای به منظور تأسیس و به کار انداختن سرویسهای هوایی منظم بین سرزمینهای خود و ماورای این سرزمینها، نسبت به مواد زیر موافقت نمودند:

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۷۹ مورخ ۱۳۷۴/۵/۹.

ماده ۱-...

ماده ۱۴- حل اختلافات:

۱- هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و ضمیمه (ضمایم) آن بین طرفین متعاقد اختلافی بروز نماید، طرفین متعاقد در مرحله نخست اهتمام خواهند نمود تا اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند.

۲- هرگاه طرفین متعاقد نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره حل و فصل نمایند، می‌توانند توافق کنند که موضوع را جهت کسب نظر مشورتی به هر شخص یا هیأتی ارجاع کنند.

۳- چنانچه طرفین متعاقد نتوانند به موجب بندهای ۱ و ۲ فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، اختلاف به یک محکمه داورى سه نفره ارجاع خواهد شد که هر یک از طرفین متعاقد یک داور را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده درباره داور سوم توافق خواهند نمود. هر یک از طرفین متعاقد ظرف شصت روز پس از وصول تقاضای ارجاع اختلاف به محکمه داورى، از طریق مجرای سیاسی به تعیین داور خود مبادرت خواهد نمود و داور سوم نیز ظرف شصت روز بعد از آن تعیین خواهد شد.

چنانچه هر یک از طرفین متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را تعیین نکند، بنا به تقاضای هر یک از طرفین متعاقد، رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری بر حسب مورد داور یا داورها را تعیین خواهد نمود اما چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری از اتباع هر یک از طرفین متعاقد باشد، از نایب رئیس ارشد شورا و در صورتی که نامبرده از اتباع یکی از طرفین متعاقد باشد از عضو مقدم شورا که چنین وضعی را از نظر تابعیت نداشته باشد، درخواست خواهد شد که حسب مورد داور یا داورها را تعیین نماید.

در هر حال داور سوم از اتباع یک دولت ثالث خواهد بود و به عنوان رئیس محکمه داورى عمل خواهد کرد.

۴- محکمه داورى آیین‌نامه کار خود را تعیین و درباره نحوه تقسیم مخارج داورى اتخاذ تصمیم خواهند نمود.

۵- طرفین متعاقد تعهد می‌نمایند تصمیمات متخذه به موجب ماده حاضر را رعایت کنند.

ماده ۱۵-...

ماده ۱۸- لازم الاجرا شدن:

این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه هر یک از طرفین متعاقد به طرف متعاقد دیگر دایر بر اینکه اقدامات لازم را طبق مقررات قانون اساسی خود درباره لازم الاجرا شدن موافقتنامه حاضر به عمل آورده است، به موقع اجرا گذارده خواهد شد. بنا به مراتب، نمایندگان تام الاختیار امضاکننده زیر که از طرف دولتهای متبوع خود مجاز می باشند موافقتنامه حاضر را امضا نمودند.

این موافقتنامه در تاریخ ۱۳۷۲/۴/۱۸ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۳/۷/۹ در دو نسخه به زبانهای فارسی، اوکراینی و انگلیسی که هر سه متن دارای اعتبار یکسان می باشد، در تهران تنظیم شده که در صورت بروز هرگونه اختلاف در تفسیر، متن انگلیسی ملاک عمل است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۱۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۸۷۶- ق مورخ ۷۴/۲/۳۰: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین» که در جلسه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

اطلاق ارجاع به داوری مذکور در بند ۳ ماده ۱۲ بدون الزام به رعایت اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) خلاف قانون اساسی است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۵۴.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۰۶۳-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۱۵ مورخ ۱۳۷۴/۳/۶ در خصوص لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین اعلام می‌دارد، در متن مصوب مجلس و بند ۳ ماده ۱۴ موافقتنامه عبارت (با رعایت قوانین و مقررات مربوط) اضافه گردیده که به هنگام ارسال به شورای نگهبان از قلم افتاده. علیهذا مراتب اعلام می‌گردد تا در صورت تأیید موافقتنامه با توجه به اصلاح انجام شده، ابلاغ گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۵۶۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۰۶۳-ق مورخ ۷۴/۴/۲۰ و ۳۸۷۶-ق مورخ ۷۴/۲/۳۰ و پیرونامه شماره ۳۱۵ مورخ ۷۴/۳/۶: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اوکراین»^(۱) در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به نامه ۴۰۶۳-ق مورخ ۷۴/۴/۲۰ مبنی بر اینکه در متن مصوب مجلس محترم در بند ۳ ماده ۱۴ موافقتنامه عبارت (با رعایت قوانین و مقررات مربوط) از قلم افتاده است، معایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۷۹ مورخ ۱۳۷۴/۵/۹

مغایرت لایحه تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی با موازین شرع و قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۳۸۷۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۳۰

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۷۳۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ دولت در خصوص تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱- اهداف:

الف - تأمین شرایط لازم برای حفظ و گسترش حضور معنوی و مستمر جانبازان در محیطهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.

ب - حمایت از آرمان و استمرار حرکت اعتقادی و فرهنگی جانبازان و بهبود شرایط فردی و خانوادگی و اجتماعی آنان.

ج - ایجاد قابلیت تطبیق و هماهنگی در مقررات اداری و استخدامی کشور با شرایط خاص جسمی جانبازان.

ماده ۲- ...

ماده ۳- کلیه وزارتخانه ها، سازمانها، مؤسسات دولتی، دستگاه های قضایی، مجلس

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۶۸ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۵.

شورای اسلامی، نهاد ریاست جمهوری، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، سازمانها و واحدهای تابعه، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نیروی نظامی و انتظامی، نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهای تحت پوشش و وابسته و یا تابعه کلیه مؤسسات و شرکتهای مستقل دولتی یا ملی شده و یا مصادره شده و یا دارای مدیریت دولتی که به نحوی تحت پوشش یکی از وزارتخانه‌ها و یا سازمانهای دولتی اداره می‌شوند، بانکها، شرکتهای بیمه، جمعیت هلال احمر، شهرداریها، شرکتهای تحت پوشش آنان و نیز کلیه سازمانها و شرکتهایی که به نحوی از انحاء از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و یا قسمتی از بودجه آنان توسط دولت تأمین می‌گردد و همچنین مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است (از قبیل شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران) و کلیه بخشهای غیردولتی مشمول این قانون هستند.

ماده ۴-...

ماده ۱۰- واحدهای غیردولتی تابع قانون کار در صورت استخدام جانبازان از پرداخت حق بیمه سهم کارفرمایی مربوط به این افراد معاف بوده و دولت مکلف به پرداخت حق بیمه فوق به صندوق مربوط خواهد بود.

ماده ۱۱- میزان ساعات کار افراد شاغل در دستگاه‌های مشمول این قانون که عهده‌دار پرستاری و مراقبتهای ویژه جانبازان می‌گردند (بنابر رأی کمیسیون پزشکی تخصصی تعیین درصد جانبازی) تا حداکثر نصف ساعات کار هفتگی مقرر با استفاده از مزایای کامل قانونی تقلیل خواهد یافت. نحوه و ترتیب اجرای این ماده طی آیین‌نامه موضوع ماده ۹ مشخص می‌گردد.

تبصره - افراد غیر شاغلی که بنابر رأی کمیسیون پزشکی تعیین درصد جانبازی بنیاد می‌باید به صورت مستمر در مورد مراقبت و نگهداری جانبازان اقدام نمایند تحت پوشش بنیاد قرار گرفته و بنیاد موظف است با اذن ولی ققیه یا نماینده مأذون از طرف ایشان تا زمانی که آنان عهده‌دار این امر می‌باشند حق الزحمه ماهیانه مشخصی به ایشان پرداخت نماید.

ماده ۱۲-...

ماده ۲۰- از تاریخ اجرای این قانون کلیه قوانین مغایر با آن لغو می‌گردد.
تبصره - کلیه آیین‌نامه‌های اجرایی قانون آزمایشی قبلی، تا تصویب آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون قابل اجرا می‌باشند.
لایحه فوق مشتمل بر بیست ماده و پانزده تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۱۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۸۷۷- ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۳۰: «لایحه تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی» که در جلسه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۷ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:
۱- ذیل ماده ۳ که در کلیه بخشهای غیردولتی را نیز مشمول این قانون دانسته است، با توجه به تکالیفی که این مصوبه متوجه آنها نموده است خلاف موازین شرع شناخته شد.
۲- ماده ۱۰ به لحاظ اینکه به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد و طریق تأمین آن معلوم نشده است خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
۳- در تبصره ۱ بند ب ماده ۲ در سطر سوم بعد از کلمه «عارضی» لازم است کلمه «آنان» اضافه شود.

۴- در سطر اول بند د ماده ۲ مناسب است بعد از کلمه «است» کلمه «که» اضافه شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۰۲۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۱۶ مورخ ۱۳۷۴/۳/۷ و پیرو نامه شماره ۳۸۷۷ - ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۳۰ لایحه شماره ۷۳۱۵ مورخ ۱۳۷۲/۵/۱۰ دولت در خصوص تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- اهداف: ...

ماده ۲- تعاریف: ...

ب - جانباز: ...

تبصره ۱- بنیاد موظف است به منظور حمایت از استمرار حرکت حماسی فرهنگی و عقیدتی جانبازان و جبران محدودیتهای ناشی از نقصانها و اختلالات عارضی آنان را تحت پوشش قرار داده یا بدهد.

تبصره ۲- ...

د - پست همپراز،

پست سازمانی با نامی است که با علامت اختصاری (X) مشخص می شود و در مجموعه تشکیلاتی دستگاه های موضوع ماده ۳ این قانون ایجاد می گردد و تا رسیدن خدمت مستخدمین جانباز به شرایط عمومی خروج از خدمت برای آنان در مجموعه مزبور حفظ می شود.

ه - ...

ماده ۳- کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات دولتی، دستگاه‌های قضایی، مجلس شورای اسلامی، نهاد ریاست جمهوری، سازمان صدا و سیما، جمهوری اسلامی ایران، سازمانها و واحدهای تابعه، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اعم از نیروی نظامی و انتظامی، نهادهای انقلاب اسلامی و شرکتهای تحت پوشش و وابسته و یا تابعه کلیه مؤسسات و شرکتهای مستقل دولتی یا ملی شده و یا مصادره شده و یا دارای مدیریت دولتی که به نحوی تحت پوشش یکی از وزارتخانه‌ها و یا سازمانهای دولتی اداره می‌شوند، بانکها، شرکتهای بیمه، جمعیت هلال احمر، شهرداریها، شرکتهای تحت پوشش آنان و نیز کلیه سازمانها و شرکتهایی که به نحوی از انحاء از بودجه عمومی دولت استفاده می‌کنند و یا قسمتی از بودجه آنان توسط دولت تأمین می‌گردد و همچنین مؤسسات و شرکتهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است (از قبیل شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران) مشمول این قانون هستند.

ماده ۴- ...

ماده ۱۰- واحدهای غیردولتی مشمول قانون کار در صورت استفاده مستخدم از کسر ساعت کار از پرداخت حداقل پانجاه درصد (۵۰٪) حق بیمه کارفرمایی شاغلین خود و در صورت عدم استفاده از کسر ساعت کار، از حداقل پانجاه درصد (۵۰٪) سهم مزبور معاف هستند و دولت مکلف به پرداخت حق بیمه قفوق به صندوق مربوط خواهد بود. اعتبار این ماده هر ساله در ردیف جداگانه‌ای در بودجه کل کشور منظور می‌شود.

ماده ۱۱- ...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی و یکم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۴۶۹

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۰۲۷- ق مورخ ۷۴/۴/۵ و ۳۸۷۷- ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۳۰

و پرونامه شماره ۳۱۶ مورخ ۱۳۷۴/۳/۷: «لایحه تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب اسلامی»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ سی و یکم خردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده، مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۶۸ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۵.

وجود ابهام و اشکال عبارتی در طرح حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبرزی جمهوری اسلامی ایران

شماره: ۴۰۲۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۵

شورای محترم نگهبان

طرح بهره‌برداری از ذخایر دریای مازندران که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱- منابع آبرزی آبهای تحت حاکمیت و صلاحیت جمهوری اسلامی ایران ثروت ملی کشور بوده، حفظ و حراست آن از وظایف دولت جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. مدیریت حفاظت و بهره‌برداری این منابع در جهت تأمین منافع ملی کشور بر اساس این قانون و مقررات اجرایی آن اعمال می‌گردد.

ماده ۲- قلمرو اجرایی این قانون و مقررات اجرایی آن، بجز مواردی که در این قانون تصریح شده است کلیه آبهای تحت حاکمیت و صلاحیت جمهوری اسلامی ایران اعم از آبهای داخلی مرزی و دریایی می‌باشد.

ماده ۳- ...

ماده ۲۱- مسئولیت تفتیش و کشف جرایم در اجرای این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن به عهده نیروی انتظامی می‌باشد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل طرح مزبور پس از تأیید نهایی رک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۷۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶.

تبصره - حدود اختیارات و شرح وظایف مأمورین نیروی انتظامی در اجرای این قانون با توجه به مقررات نیروی انتظامی تعیین خواهد شد.

ماده ۲۲-

الف - هر شناور صیادی خارجی که بدون کسب پروانه لازم پیش‌بینی شده در این قانون اقدام به انجام فعالیت صیادی در آبهای مذکور در ماده ۲ این قانون بنماید، به پرداخت جزای نقدی از دو میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال و مصادره محصولات صیادی محکوم می‌گردد. علاوه بر مجازات فوق‌الذکر دادگاه می‌تواند شناور صیادی، آلات و ادوات صید و سایر ابزار موجود در شناور را نیز مصادره نماید.

ب - مرتکبین جرایم ذیل:

۱- انجام فعالیت صیادی اشخاص ایرانی بدون کسب پروانه لازم پیش‌بینی شده در این قانون.

۲- انتقال غیرمجاز محصولات صیادی از شناور به شناورهای غیرمجاز.

۳- عرضه و انتقال آبزیان به منظور تکثیر و پرورش آنها بدون داشتن گواهی بهداشتی.

۴- فروش آلات و ادوات صیادی غیرمجاز.

۵- تغییر مسیر، ایجاد موانع فیزیکی و احداث هرگونه تأسیسات غیرمجاز در رودخانه‌هایی که به عنوان مسیر مهاجرت یا تکثیر طبیعی آبزیان تعیین شده‌اند.

۶- ایجاد هرگونه آلودگی یا انتشار بیماری‌های مسری و تخلیه فاضلابهای صنعتی و هرگونه مواد آلاینده که باعث خسارت به منابع آبی شود.

محکوم به پرداخت جزای نقدی تا سه برابر ارزش محصول (متناسب با نوع تخلف، ظرفیت شناور، میزان و نوع صید) و یا یک تا پنج میلیون ریال برای سایر موارد می‌شود به علاوه دادگاه می‌تواند محصولات صیادی و پرورشی و یا حاصل فروش آنها و آلات و ادوات صید و سایر ابزار و مواد به کار رفته در ارتکاب جرایم را مصادره نماید و واحد آلاینده را نیز تا رفع نقیص از ادامه کار بازدارد.

در صورت تکرار جرایم مقرر در این بند دادگاه علاوه بر مجازات مقرر، آلات و ادوات صید و سایر ابزار و ادوات به کار رفته در ارتکاب جرایم مذکور را مصادره می‌نماید.

ج - شرکت سهامی شیلات ایران می‌تواند صیادانی را که مرتکب یک یا تمام جرایم زیر شده باشند حداکثر ظرف سه روز به دادگاه معرفی نماید. دادگاه نسبت به مراتب و

درجات جرم مرتکبین را به پرداخت جزای نقدی از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا ده (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال و مصادره محصولات صیادی و ابزار و آلات صید محکوم می‌نماید:

- ۱- صید در مناطق یا فصول ممنوعه.
- ۲- صید گونه‌هایی که صید آنها ممنوع اعلام شده است.
- ۳- یا صید گونه‌هایی که برای آنها اجازه لازم دریافت نشده است.
- ۴- فعالیت شناورهای صیادی صنعتی در مناطق صید ساحلی.
- ۵- صید با آلات و ادوات و مواد غیرمجاز و یا نگاهداری اینگونه آلات و ادوات و مواد در شناور بدون کسب مجوز از شیلات.
- ۶- وجود محصولات صید شده غیرمجاز.
- ۷- عدم ارسال اطلاعات و یا ارائه اطلاعات غیرواقعی مربوط به صید و فعالیت‌های تکثیر و پرورش انجام شده و به ترتیب مقرر در این قانون و مقررات اجرایی آن.
- ۸- عدم رعایت مقررات مربوط به در معرض دید قراردادن علائم، اسامی، حروف و شماره‌هایی که شناسایی یا تعیین هویت شناور را ممکن می‌سازد.
- ۹- صید، عمل آوری، عرضه، فروش، حمل و نقل، نگهداری واردات و صادرات انواع ماهیهای خاویاری و خاویار بدون اجازه شیلات ممنوع است و مرتکب یا مرتکبین به جزای نقدی تا سه برابر ارزش محصول (متناسب با نوع و میزان صید) و حبس یک تا سه ماه محکوم می‌شوند.
- در صورت تکرار جرایم مقرر در این بند دادگاه مرتکب یا مرتکبین را علاوه بر جزای نقدی مقرر به نود و یک روز تا شش ماه حبس تعزیری محکوم می‌نماید.
- ماده ۲۳- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین مغایر لغو می‌گردد. آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون ظرف مدت ۳ ماه به پیشنهاد وزارت جهاد سازندگی با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- طرح فوق مشتمل بر بیست و سه ماده و پنج تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی‌ام خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۶۸

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۱۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۰۲۶- ق مورخ ۷۴/۴/۵، «طرح حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبزی جمهوری اسلامی ایران» که در جلسه مورخ می‌ام خرداد ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۴ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ماده ۲۱ با توجه به بند ۴ اصل ۱۵۶ قانون اساسی^(۱) که «مسئولیت تفتیش و کشف جرایم را در این ماده به نیروی انتظامی محول نموده است» مبهم است و پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۲- عبارت سه سطر اول پاراگراف اول بعد از قسمت ۶ بند ب ماده ۲۲ مبهم است و پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۳- سطر اول بند ج ماده ۲۲ اگر منظور اینست که ملزم به شکایت هست ولی در ظرف سه روز مخیر است که می‌تواند اعلام نماید عبارت ابهام دارد و باید اصلاح شود.

۴- کلمه «یا» در قسمت ۳ بند ج ماده ۲۲ باید حذف شود.

۵- کلمه «وجود» در قسمت ۶ بند ج ماده ۲۲ باید اصلاح شود.

۶- در قسمت ۷ بند ج ماده ۲۲ علاوه بر اینکه اطلاعات مذکور مشخص نشده است عبارت به صورتی که تنظیم شده مبهم است و پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

۷- در صورتی که مراد از ماده ۲۳ این نباشد که از زمان تصویب قانون و ابلاغ آن تا مدت تصویب آیین‌نامه اجرایی خلاء قانون به وجود آید، عبارت باید اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۱۸۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۱۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۶۸ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۴ و پیرو نامه شماره ۴۰۲۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۵، طرح بهره‌برداری از ذخایر دریای مازندران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱-...

ماده ۲۱- بازرسی و کشف جرایم در اجرای این قانون و آیین‌نامه اجرایی آن از طریق نیروی انتظامی به عنوان ضابط قره قضایی انجام می‌شود.

تبصره -...

ماده ۲۲-

الف - هر شناور صیادی خارجی که بدون کسب پروانه لازم پیش بینی شده در این قانون اقدام به انجام فعالیت صیادی در آبهای مذکور در ماده ۲ این قانون بنماید، به پرداخت جزای نقدی از دو میلیون ریال تا یکصد میلیون ریال و مصادره محصولات صیادی محکوم می‌گردد. علاوه بر مجازات فوق الذکر دادگاه می‌تواند شناور صیادی، آلات و ادوات صید و سایر ابزار موجود در شناور را نیز مصادره نماید.

ب - مرتکبین جرایم ذیل:

۱- انجام فعالیت صیادی اشخاص ایرانی بدون کسب پروانه لازم پیش‌بینی شده در این قانون.

۲- انتقال غیرمجاز محصولات صیادی از شناور به شناوری غیرمجاز.

۳- عرضه و انتقال آبریان به منظور تکثیر و پرورش آنها بدون داشتن گواهی بهداشتی.

۴- فروش آلات و ادوات صیادی غیرمجاز.

۵- تغییر مسیر، ایجاد موانع فیزیکی و احداث هرگونه تأسیسات غیرمجاز در رودخانه‌هایی که به عنوان مسیر مهاجرت یا تکثیر طبیعی آبریان تعیین شده‌اند.

۶- ایجاد هرگونه آلودگی یا انتشار بیماری‌های مسری و تخلیه فاضلاب‌های صنعتی و هرگونه مواد آلاینده که باعث خسارت به منابع آبرزی شود.

با حکم محاکم قضایی محکوم به پرداخت جزای نقدی تا سه برابر ارزش محصول (متناسب با نوع تخلف، ظرفیت شناور، میزان و نوع صید) برای موارد ۱، ۲ و ۳ و یا یک تا پنج میلیون ریال برای سایر موارد می‌شود به علاوه دادگاه می‌تواند محصولات صیادی و پرورشی و یا حاصل فروش آنها و آلات و ادوات صید و سایر ابزار و مواد به کار رفته در ارتکاب جرایم را مصادره نماید و واحد آلاینده را نیز تا رفع نقص از ادامه کار بازدارد. در صورت تکرار جرایم مقرر در این بند دادگاه علاوه بر مجازات مقرر، آلات و ادوات صید و سایر ابزار و ادوات به کار رفته در ارتکاب جرایم مذکور را مصادره می‌نماید.

ج- شرکت سهامی شیلات ایران می‌تواند صیادانی را که مرتکب یک یا تمام جرایم زیر شده باشند به دادگاه معرفی نماید. دادگاه نسبت به مراتب و درجات جرم مرتکبین را به پرداخت جزای نقدی از یک میلیون (۱/۰۰۰/۰۰۰) ریال تا ده (۱۰/۰۰۰/۰۰۰) میلیون ریال و مصادره محصولات صیادی و ابزار و آلات صید محکوم می‌نماید:

۱- صید در مناطق یا فصول ممنوعه.

۲- صید گونه‌هایی که صید آنها ممنوع اعلام شده است.

۳- صید گونه‌هایی که برای آنها اجازه لازم دریافت نشده است.

۴- فعالیت شناورهای صیادی صنعتی در مناطق صید ساحلی.

۵- صید با آلات و ادوات و مواد غیرمجاز و یا نگاهداری اینگونه آلات و ادوات و مواد در شناور بدون کسب مجوز از شیلات.

۶- حمل و نگهداری محصولات صید شده غیرمجاز در شناور.

۷- عدم ارسال اطلاعات مربوط به ماده ۱۶ این قانون و یا ارائه اطلاعات غیرواقعی مربوط به صید و فعالیت‌های تکثیر و پرورش انجام شده و به ترتیب مقرر در این قانون و مقررات اجرایی آن.

۸- عدم رعایت مقررات مربوط به در معرض دید قرار دادن علایم، اسامی، حروف و شماره‌هایی که شناسایی یا تعیین هویت شناور را ممکن می‌سازد.

د - ...

ماده ۲۳- آیین‌نامه‌های اجرایی موردنیاز این قانون ظرف مدت ۳ ماه به پیشنهاد وزارت جهاد سازندگی با هماهنگی سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ چهاردهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۸۵۸

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۱۸۴- ق مورخ ۷۴/۶/۱۸ و ۴۰۲۶- ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۵ و پیرونامه شماره ۴۶۸ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۴: «طرح حفاظت و بهره‌برداری از منابع آبی جمهوری اسلامی ایران»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ چهاردهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه تسری افزایش ضریب حقوق کارکنان مشمول قانون نظام
هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به قضات و اعضای هیأت علمی
دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با قانون اساسی

شماره: ۴۲۲۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۲۲

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۷۲۳۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۷ دولت در خصوص تسری افزایش ضریب حقوق کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به قضات و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهار قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود هرگونه افزایش در ضریب حقوق موضوع ماده یک قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به پایه حقوق اعضای رسمی هیأت علمی، (آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی^(۲) و حقوق قضات را به پیشنهاد هیأتی مرکب از

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۱ قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به پایه حقوق اعضای رسمی هیأت علمی (آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۶): از اول فروردین ماه سال ۱۳۶۹ شمسی جدول حقوق مرتبه و پایه هیأت علمی موضوع ماده ۱۵ آیین‌نامه استخدامی هیأت علمی دانشگاه تهران به شرح زیر اصلاح می‌گردد. (پایه $5 \times$ + عدد مبنا) ضریب حقوق = حقوق.

تبصره ۱- عدد مبنا برای مربی آموزشیار، مربی، استادیار، دانشیار و استاد به ترتیب برابر ۹۰، ۱۰۰، ۱۲۵، ۱۴۵ و ۱۷۰ تعیین می‌شود.

تبصره ۲- به اعضای رسمی هیأت علمی (آموزشی و پژوهشی) در قبال هریک سال خدمت قابل قبول در امور آموزشی و پژوهشی و یا مشاغل مدیریت یک پایه ترفیع اعطا می‌گردد.

وزرای فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دادگستری و دبیر کل سازمان امور اداری و استخدامی کشور تصویب و از تاریخ ۱۳۷۴/۱/۱ اعمال نماید. تبصره - مزایایی که به موجب تبصره ۳ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی^(۱) به مقامات موضوع تبصره ۲ ماده ۱ همان قانون^(۲) تعلق می‌گیرد به نحوی در مورد اعضای هیأت علمی واجد شرایط محاسبه و مورد عمل قرار گیرد که از حقوق و مزایای بالاترین مرتبه هیأت علمی برخوردار و مابه‌التفاوت حقوق و مزایای خود را با حفظ عنوانهای دانشگاهی خود دریافت نمایند. بار مالی ناشی از اجرای این تبصره در سال ۱۳۷۴ از محل تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۴^(۳) تأمین و پرداخت خواهد شد.

(۱) تبصره ۳ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳): مقامات مذکور پس از پایان دوران تصدی به ترتیب در بالاترین گروه‌های جدول فوق تخصیص می‌یابند و حقوق هر یک از آنان بر اساس عدد بنیای گروه مربوط تعیین خواهد شد. نخست‌وزیران دوران انقلاب اسلامی با معاون اول رئیس‌جمهور هم‌مقام می‌گردند.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۸۷.

(۳) تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور (مصوب ۱۳۷۳/۱۲/۲۸): الف - مبلغ هفده میلیارد و پانصد میلیون (۱۷/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار جاری و مبلغ شانزده میلیارد (۱۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار عمرانی منظور در ردیف ۵۰۳۰۷۲ (وزارت فرهنگ و آموزش عالی - اعتبار مورد نیاز دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی) و مبلغ شش میلیارد (۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار جاری و مبلغ دوازده میلیارد (۱۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال اعتبار عمرانی منظور در ردیف ۵۰۳۱۰۴ (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - اعتبار مورد نیاز دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی) با پیشنهاد هیأت‌های انضامی مربوط و تأیید وزیر ذیربط حسب مورد بین دستگاه‌های مربوط توزیع و به سقف اعتبارات مصوب هر یک از مؤسسات مزبور اضافه می‌شود تا از محل اعتبارات جاری جهت توسعه دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری و تخصصی و فوق‌تخصصی اجرای تبصره‌های (۴۶) و (۴۷) قانون برنامه اول توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، احیا و ایجاد کرسی‌های زبان و ادبیات فارسی در داخل و خارج از کشور و بازآموزی استادان این رشته و تقویت فرهنگستان زبان و ادب فارسی، فعالیت‌های فرهنگی، فوق‌برنامه و تربیت بدنی و همچنین کسری هزینه‌های دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و نیز از محل اعتبارات عمرانی وزارتخانه‌های مذکور به ترتیب مبلغ سیزده میلیارد (۱۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و مبلغ نه میلیارد (۹/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال جهت جبران کسود اعتبار طرح‌های در دست اجرا (منظور در پیوست شماره (۱) این قانون)، همچنین هر یک از وزارتخانه‌های مذکور مبلغ نه میلیارد (۹/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای تعمیرات اساسی ساختمان‌ها و تأسیسات دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصرف نمایند.

ب - به منظور رفع تنگناها و مشکلات خوابگاه‌های دانشجویی و کمک به صندوق‌های رفاه دانشجویان، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است مبلغ یکصد و بیست میلیارد (۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق سیستم بانکی کشور به صورت قرض الحسنه و یا مشارکت و سایر عقود اسلامی با اولویت قرض الحسنه و بدون استفاده از اعتبارات عمرانی دولت جهت تکمیل و احداث خوابگاه‌های دانشجویی، خرید ساختمان و تبدیل آن به خوابگاه‌های دانشجویی

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم شهریور ما یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

و همچنین کمک به دانشجویان دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی (کاردانی به بالا) در اختیار دستگاه‌های مربوط قرار دهد. بازپرداخت اقساط تسهیلات مزبور را دولت از طریق سازمان برنامه و بودجه تضمین می‌نماید.

آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف دو ماه از تصویب این قانون توسط دستگاه‌های ذیربط و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید و همچنین کمک به صندوق‌های رفاه دانشجویان و دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی دولتی و غیردولتی (کاردانی و بالاتر) به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و آموزش و پرورش و دانشگاه‌های دولتی و غیردولتی اختصاص داده می‌شود.

حدافل سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات مربوط به این بند به صورت وام به دانشجویان دانشگاه‌های غیرانتفاعی و دانشگاه‌های شاهد و پیام نور اختصاص می‌یابد. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است منابع مورد نیاز این بند را حداکثر تا پایان شهریور ماه سال ۱۳۷۴ تأمین نماید.

ج - طرح‌های دانشگاهی ذیل ردیف‌های وزارت مسکن و شهرسازی، وزارت فرهنگ و آموزش عالی، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مشمول تسهیلات قانونی اجرای طرح‌های عمرانی دانشگاه‌های وزارت فرهنگ و آموزش عالی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد و می‌تواند از اعتبارات عمرانی بند الف نیز استفاده نمایند.

د - به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۴ به منظور استفاده بهینه، ساختمان‌ها و امکانات موجود خود را مشروط بر آن‌که بر فعالیت‌ها و وظایف مستمر و جاری آنها لطمه‌ای وارد ننماید و تأثیر نامطلوبی نگذارد، به صورت موقت به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط بر اساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به قیمت عادلانه روز اجازه دهد. درآمد حاصل از این امر به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف‌های ۳۳۱۰۰ و ۳۳۱۱۰۰ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود معادل وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف‌های ۵۰۳۲۰۸ و ۵۰۳۲۰۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت رشد و توسعه دانشگاه‌ها و نگهداری ساختمان‌ها و امکانات موجود هزینه نمایند.

ه - به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود که برای خرید تعهد و فک رهن دانشجویان بورسیه و یا اعزامی مستنکف، معادل مابه‌التفاوت ریالی نرخ روز ارز و نرخ پرداخت شده قبلی را از آنها دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۴۱۰۳۶۰ قسمت سوم این قانون واریز نمایند.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ واریزی از محل اعتبار ردیف‌های ۱۱۳۵۰۴ و ۱۲۹۰۹۱ به ترتیب در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار داده می‌شود تا جهت تقویت دوره‌های تخصصی داخل کشور به مصرف برسد.

و - اعتبارات جاری و عمرانی و اختصاصی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی به استناد ماده (۳) قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی تخصیص یافته تلقی می‌شود.

ز - دو درصد (۲٪) بودجه‌های عمرانی دانشگاه‌های وزارت فرهنگ و آموزش عالی صرف تکمیل و توسعه مساجد دانشگاه‌ها و ساخت مساجد در دانشگاه‌های فاقد مسجد با نظارت دفتر نمایندگان معظم رهبری گردد.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۸۷۰

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۲۲۹-ق مورخ ۷۴/۶/۲۲ «لایحه تسری افزایش ضریب حقوق کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به قضات و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی» که در جلسه مورخ نوزدهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۶ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده و تبصره آن چون به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد موجب بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

و طریق جبران بار مالی در ذیل تبصره ماده واحده رافع اشکال نمی‌باشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۴۷۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۸/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۸۷۰ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۶ و پیرو نامه شماره ۴۲۲۹-ق مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۲ لایحه شماره ۷۲۳۴۷ مورخ ۱۳۷۴/۱/۲۷ دولت در خصوص تسری افزایش ضریب حقوق کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به قضات و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل تودو چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود هرگونه افزایش در ضریب حقوق موضوع ماده یک قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به پایه حقوق اعضای رسمی هیأت علمی، (آموزشی و پژوهشی) شاغل و بازنشسته دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی مصوب ۱۳۶۸/۱۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی و حقوق قضات را به پیشنهاد هیأتی مرکب از وزیر فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دادگستری و دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور تصویب و از تاریخ ۱۳۷۴/۱/۱ اعمال نماید. بار مالی ناشی از تفاوت زمان اجرای لایحه و تاریخ مذکور از محل صرفه جویی دانشگاه‌ها و قوه قضائیه تأمین خواهد شد.

تبصره - مزایایی که به موجب تبصره ۳ ماده ۱ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی به مقامات موضوع تبصره ۲ ماده ۱ همان قانون تعلق می‌گیرد به نحوی در مورد اعضای هیأت علمی واجدالشرايط محاسبه و مورد عمل قرار گیرد که از حقوق و مزایای بالاترین مرتبه هیأت علمی برخوردار و مابه التفاوت حقوق و مزایای خود را با حفظ عنوانهای دانشگاهی خود دریافت نمایند. بار مالی ناشی از اجرای این تبصره در سال ۱۳۷۴ از محل تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۴ و در سنوات بعد با درج در بودجه سالانه حداکثر از ده درصد (۱۰٪) افزایش وصولی ماده ۲۵ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین،^(۱) تأمین خواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دهم

(۱) ماده ۲۵ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۶۹): به استثنای پاستور ایران اجازه داده می‌شود معادل کلیه درآمدهای حاصل از فروش انواع سرم‌ها و واکسن‌ها و سایر فرآورده‌های تولیدی و بیولوژیکی و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی را که به حساب درآمد عمومی کشور واریز می‌نماید، از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می‌شود دریافت و به مصرف برساند.

آبان ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۱۸۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۸/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۴۷۹ - ق مورخ ۷۴/۸/۱۴ و ۴۲۲۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۲ و پیرو نامه شماره ۸۷۰ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۶: «لایحه تسری افزایش ضریب حقوق کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به قضات و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دهم آبان‌ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۷۷۸ مورخ ۱۳۷۴/۹/۴.

مغایرت طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۴۱۸۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۱۸

شورای محترم نگهبان

طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳۱ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

فصل اول - تعریف، اهداف:

ماده ۱- سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران که در این قانون سازمان نامیده می‌شود سازمانی است مستقل دارای شخصیت حقوقی که به منظور تحقق بخشیدن به اهداف و انجام وظایف مقرر در این قانون تشکیل می‌گردد.

ماده ۲- اهداف سازمان عبارتند از:

- ۱- تلاش در جهت تحقق بخشیدن به ارزشهای عالیه اسلام در کلیه امور پزشکی.
- ۲- تلاش در جهت ارتقای سطح دانش پزشکی.
- ۳- تلاش در جهت حفظ و حمایت از حقوق بیماران در برابر شاغلان حرف پزشکی.
- ۴- حفظ و حمایت از حقوق صنفی شاغلان حرف پزشکی.
- ۵- تلاش در جهت پیشبرد و اصلاح امور پزشکی.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

۶- تلاش در جهت همکاری هرچه بیشتر شاغلین حرف پزشکی با دستگاه‌های اجرایی دولتی در رفع محرومیت‌های بهداشتی درمانی.

۷- تلاش در جهت حسن اجرای موازین و مقررات و قوانین مربوط به امور پزشکی.

فصل دوم - وظایف و اختیارات:

ماده ۳- وظایف و اختیارات سازمان با توجه به اهداف فوق به شرح زیر می‌باشد:

۱- اظهار نظر مشورتی در تهیه و تدوین پیش نویس لوایح غیرفوری یا تصویب‌نامه‌ها، آیین‌نامه‌های مرتبط با امور پزشکی و پیراپزشکی و امور صنفی مربوط به مراجع ذی‌ربط.

۲- تنظیم دستورالعمل‌های تبلیغاتی و آگهی‌های دارویی و مواد خوراکی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی و امور پزشکی و اعلام به مراجع ذی‌ربط.

تبصره - سازمان نظام پزشکی موظف است حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ وصول استعلامیه نظر خود را به مراجع ذی‌ربط اعلام نماید.

۳- تدوین مقررات و ضوابط خاص صنفی مربوط به استاندارد کردن تابلوها و سرنسخه‌های مؤسسات پزشکی و پزشکان و شاغلان حرف پزشکی و وابسته پزشکی.

۴- همکاری در اجرای برنامه‌های بازآموزی و نوآموزی مستمر پزشکان، دندانپزشکان، داروسازان و متخصصین و دکترهای حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی در جهت رشد و ارتقای دانش پزشکی منطبق با پیشرفت‌های علمی روز به درخواست مراجع ذی‌ربط.

۵- صادر نمودن کارت عضویت برای اعضای سازمان موضوع این قانون.

۶- رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرف پزشکی که عنوان جرایم عمومی را نداشته باشد از طریق هیأت‌های ذی‌ربط سازمان طبق مقررات مربوطه.

۷- همکاری با مراجع ذی‌صلاح در جهت رسیدگی به تخلفات غیرصنفی و جرایم شاغلین به حرف پزشکی و وابسته به پزشکی و اظهار نظرهای کارشناسی مشورتی در این رابطه به مراجع ذی‌ربط.

۸- همکاری با مراجع ذی‌صلاح در جهت حفظ احترام و شئون پزشکی در جامعه.

۹- همکاری با مراجع ذی‌ربط در جهت گسترش فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی و تبعات پزشکی.

۱۰- اظهار نظر و مشارکت فعال به هنگام تعیین یا تجدیدنظر در تعرفه‌های خدمات بهداشتی و درمانی و همکاری با مراجع ذی‌صلاح در اجرای آن.

۱۱- اظهار نظر و مشارکت فعال به هنگام تعیین و یا تجدید نظر در میزان مالیات و عوارض مشاغل مؤسسات و شاغلان حرف پزشکی و همکاری با مراجع ذی صلاح در وصول آنها.

۱۲- انجام کلیه مسؤولیتهای، وظایف و اختیاراتی که تاکنون در قوانین مختلف از سوی مجلس شورای اسلامی به سازمان نظام پزشکی محول گردیده است.

۱۳- همکاری با مراجع ذی ربط در ارائه خدمات امدادی، بهداشتی، درمانی به هنگام بروز حوادث و سوانح غیر مترقبه از طریق تشویق و بسیج اعضای سازمان.

۱۴- کمک به رفع مشکلات رفاهی و مالی شاغلان حرف پزشکی کم درآمد و خسارت دیده از طریق صندوق تعاون و رفاه سازمان با پرداخت وام طبق آیین نامه ای که توسط سازمان تهیه می گردد.

تبصره - اساسنامه های صندوق موضوع بند فوق توسط شورایی عالی نظام پزشکی تهیه و اجرا خواهد شد.

فصل سوم - شرایط عضویت:

ماده ۴- کلیه اتباع ایرانی پزشک، دندانپزشک، دکتر داروساز و متخصصین و دکترای علوم آزمایشگاهی (حرفه ای و متخصص) تشخیص طبی و لیسانسیه های مامایی می توانند عضو سازمان باشند.

تبصره ۱- اعضای سازمان همه ساله مبلغی را به عنوان حق عضویت به سازمان پرداخت خواهند نمود. میزان و نحوه وصول حق عضویت اعضا مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط شورایی عالی نظام پزشکی تهیه می گردد.

تبصره ۲- برای پرداختن به حرقه پزشکی پس از اخذ پروانه اشتغال، عضویت در سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

ماده ۵- ...

ماده ۶- اعضای شورایی عالی عبارتند از:

الف- بیست و دو نفر از کادر پزشکی به ترتیب ۱۲ نفر پزشک، ۳ نفر دندانپزشک، ۲ نفر از دکترای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی (حرفه ای و متخصص)، ۳ نفر دکتر داروساز و ۲ نفر از لیسانسیه های مامایی به انتخاب مجمع نمایندگان هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستانها با رأی اکثریت نسبی آنها.

ب - دو نفر از کادر پزشکی به انتخاب کمیسیون بهداری و بهزیستی مجلس شورای

اسلامی، یک نفر از کادر پزشکی به انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یک نفر از کادر پزشکی نیروهای مسلح به انتخاب ستاد فرماندهی کل قوا و رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور.

تبصره ۱- هیأت مدیره نظام پزشکی هر یک از شهرستانها یکنفر را به عنوان نماینده خود برای انتخاب ۲۲ نفر مذکور در بند الف معرفی می نماید.

تبصره ۲- جلسات شورایعالی نظام پزشکی که حداقل هر سه ماه یکبار تشکیل می شود با حضور دو سوم اعضای شورا رسمی است و تصمیمات متخذه با اکثریت آرای معتبر و برای واحدهای تابعه ذی ربط لازم الاجرا است.

تبصره ۳- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونین ایشان و نیز افرادی که از طرف وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین می شوند می توانند در تمام جلسات شورایعالی و هیأت مدیره نظام پزشکی ها با حق اظهار نظر و بدون حق رأی شرکت نمایند.

تبصره ۴- شورایعالی نظام پزشکی دارای یک رئیس، دو نایب رئیس و یک دبیر خواهد بود که از بین اعضای شورا با رأی اکثریت نسبی اعضای رسمی شورا برای مدت ۲ سال انتخاب می گردد.

ماده ۷- ...

ماده ۹- هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستان مرکب از ۹ نفر به شرح زیر می باشد:

۱- پنج نفر از پزشکان به انتخاب پزشکان شهرستان.

۲- یک نفر دندانپزشک به انتخاب دندانپزشکان شهرستان.

۳- یک نفر دکتر داروساز به انتخاب دکترهای داروساز شهرستان.

۴- یک نفر دکترای علوم آزمایشگاهی (حرفه و متخصص).

۵- یک نفر لیسانسیه مامایی.

تبصره - مادامی که انتخاب افراد موضوع بندهای ۲، ۳، ۴ و ۵ ماده فوق صورت نپذیرد، به جای آنها پزشک انتخاب می گردد.

ماده ۱۰- هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستانهایی که بیش از پانصد نفر پزشک، دندانپزشک و داروساز و متخصص و دکتر حرفه ای علوم آزمایشگاهی داشته باشند، مرکب از هفده نفر به شرح زیر می باشد:

- ۱- یازده نفر پزشکی به انتخاب پزشکان شهرستان مربوطه.
 - ۲- دو نفر دندانپزشک به انتخاب دندانپزشکان شهرستان مربوطه.
 - ۳- دو نفر داروساز به انتخاب دکترهای داروساز شهرستان مربوطه.
 - ۴- یک نفر از متخصصین و دکترهای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی (حرفه‌ای و متخصص) به انتخاب دکترهای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی آن شهرستان.
 - ۵- یک نفر لیسانسیه مامایی به انتخاب فارغ التحصیلان کارشناسی و بالاتر مامایی
- تبصره ۱- نظام پزشکی شهرستان مرکز استان عهده‌دار وظایف نظام پزشکی شهرستانهای تابعه استان که در آن نظام پزشکی تشکیل نشده است نیز می‌باشد.
- تبصره ۲- چنانچه مرکز استان و شهرستانهای تابعه فاقد نظام پزشکی باشد، مرجع رسیدگی به مسائل مربوط به آنها نظام پزشکی خواهد بود که از سوی شورایعالی نظام پزشکی مشخص می‌گردد.

ماده ۱۱- ...

ماده ۱۸- ترکیب هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات که برای مدت ۴ سال انتخاب می‌گردند به شرح زیر خواهد بود:

- ۱- یک نفر نماینده دادستان کل کشور.
 - ۲- یک نفر نماینده وزارت کشور.
 - ۳- دو نفر از کادر پزشکی به انتخاب و معرفی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
 - ۴- سه نفر کادر پزشکی به انتخاب کمیسیون بهداری و بهزیستی مجلس شورای اسلامی.
- تبصره ۱- هیأت مرکزی نظارت می‌تواند برای هر شهرستان سه تا پنج نفر را جهت نظارت بر حسن اجرای انتخابات نظام پزشکی آن شهرستان تعیین نماید.
- تبصره ۲- تجدید انتخاب اعضای هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات برای دوره‌های بعدی بلااشکال است.

ماده ۱۹- ...

ماده ۲۴- به منظور رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرف پزشکی و وابسته به پزشکی سازمان نظام پزشکی در مرکز و شهرستانها دارای هیأت عالی انتظامی و هیأت‌های بدوی انتظامی خواهد بود که مطابق مواد بعدی این قانون تشکیل می‌گردند.

تبصره - نوع تخلفات صنفی و حرفه‌ای، نوع و میزان مجازاتهای انتظامی و نحوه رسیدگی

به آنها و اجرای احکام مربوطه به موجب آیین نامه ای خواهد بود که حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از تشکیل شورای عالی نظام پزشکی توسط هیأت عالی انتظامی سازمان تهیه و پس از تأیید شورای عالی نظام پزشکی به تصویب هیأت وزیران می رسد و مادامی که آیین نامه جدید فوق الذکر تهیه و تصویب نگردیده است آیین نامه های ذی ربط در این رابطه به قوت خود باقی است و اجرا خواهد شد.

ماده ۲۵- هیأت های بدوی انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای سازمان های نظام پزشکی که مرجعی است صلاحیت دار با مسئولیت رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای اعضای سازمان و تعیین مجازات های انتظامی مناسب برای آنها متشکل از ۹ نفر به شرح زیر خواهد بود:

۱- یک نفر قاضی به معرفی ریاست قوه قضائیه برای تهران و با معرفی رئیس دادگستری شهرستانها برای شهرستان مربوطه.

۲- مسئول پزشکی قانونی شهرستان مربوطه.

۳- سه نفر از پزشکان شهرستان مربوطه.

۴- یک نفر از دندان پزشکان شهرستان مربوطه.

۵- یک نفر از دکرهای داروساز شهرستان مربوطه.

۶- یک نفر از دکترای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی (حرفه ای و متخصص) شهرستان مربوطه یا یک نفر لیسانسیه مامایی شهرستان مربوطه.

تبصره ۱- افراد موضوع بندهای ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ ماده فوق که از افراد مسلمان و متدین و خوش سابقه شهرستان مربوطه با تجربه حداقل ۵ سال در حرفه مربوطه خواهند بود با پیشنهاد هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستان مربوطه و تأیید هیأت عالی انتظامی سازمان نظام پزشکی در مرکز با حکم رئیس هیأت عالی انتظامی مرکز منصوب می گردند و عزل آنها بر عهده هیأت عالی انتظامی خواهد بود.

تبصره ۲- هر یک از هیأت های بدوی انتظامی شهرستانها علاوه بر این که مسئولیت رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای شاغلین حرف پزشکی و وابسته به پزشکی را بر عهده دارند مراجعی هستند صلاحیت دار در امر اعلام نظر کارشناسی و تخصصی به مراجع ذی صلاح قضایی در رابطه با رسیدگی به تخلفات غیر صنفی و غیر حرفه ای و جرایم شاغلین به حرف پزشکی و وابسته پزشکی.

تبصره ۳- هر یک از هیأت‌های بدوی انتظامی می‌توانند در امر رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای موضوع ماده مذکور نظرات کارشناسی کمیسیونهای تخصصی مشورتی نظام پزشکی شهرستان مربوطه را درخواست نمایند. کمیسیونهای مذکور موظفند حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز نظرات کارشناسی خود را در اختیار هیأت‌های بدوی انتظامی قرار دهند.

ماده ۲۶- به منظور رسیدگی به اعتراضات و شکایات اشخاص (حقیقی و حقوقی) از طرز کار هیأت‌های بدوی انتظامی موضوع ماده ۲۵ این قانون نظارت عالیه بر کار هیأت‌های بدوی انتظامی و ایجاد هماهنگی بین آنها و تجدیدنظر در احکام صادره از سوی هیأت‌های بدوی انتظامی مذکور و عزل و نصب اعضای ذی‌ربط هیأت‌های مذکور، هیأتی بنام هیأت عالی انتظامی با ترکیب زیر در سازمان مرکزی نظام پزشکی تشکیل می‌گردد:

۱- یک نفر از قضات متدین و با تقوا و با تجربه به معرفی رئیس قوه قضائیه.

۲- رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور.

۳- پنج نفر از پزشکان متخصص، مسلمان و متدین و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه.

۴- یک نفر از دندانپزشکان مسلمان و متدین و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه.

۵- یک نفر از دکترهای داروساز مسلمان و متدین و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه.

۶- یک نفر از پزشکان لیسانسیه‌های امامایی مسلمان و متدین و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه.

۷- یک نفر از متخصصین و دکترای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی (حرفه‌ای و متخصص) مسلمان و متدین و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل هفت سال در حرفه مربوطه.

تبصره ۱- هیأت عالی انتظامی موضوع ماده فوق می‌توانند مسئولیت رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرف پزشکی و وابسته پزشکی چند شهرستان را به یک هیأت بدوی انتظامی محول و واگذار نمایند.

تبصره ۲- افراد مذکور در بندهای ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ ماده فوق با پیشنهاد رئیس کل سازمان و

تصویب شورایعالی نظام پزشکی با حکم رئیس کل سازمان برای مدت ۲ سال منصوب می‌گردند، عزل آنها قبل از انقضای مدت ۲ سال با رئیس کل سازمان خواهد بود و تجدید انتخاب آنها برای دوره‌های بعدی بلاشکال است.

تبصره ۳- نحوه کار هیأت عالی انتظامی و هیأت‌های بدوی انتظامی موضوع مواد ۲۵ و ۲۶ این قانون، و ترتیب تشکیل جلسات آنها طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط هیأت عالی انتظامی تهیه و به تأیید رئیس کل سازمان خواهد رسید.

ماده ۲۷- هیأت‌های بدوی انتظامی نظام پزشکی هر یک از شهرستانها موظفند نظر مشورتی کارشناسی و تخصصی خود را نسبت به هر یک از پرونده‌های مربوط به رسیدگی به اتهام بزه ناشی از حرفه صاحبان مشاغل پزشکی در اختیار دادگاه‌های شهرستان مربوطه قرار دهند.

تبصره ۱- اعلام نظر کارشناسی و تخصصی مشورتی هیأت‌های بدوی انتظامی نظام پزشکی هر یک از شهرستانها به دادگاه‌های ذی‌ربط پیرامون پرونده‌های مربوط به رسیدگی به اتهام بزه ناشی از حرفه صاحبان مشاغل پزشکی نباید بیش از ۲۰ روز از تاریخی که دادسراها و دادگاه‌های شهرستان مربوطه درخواست می‌نمایند بگذرد.

تبصره ۲- دادگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در هر یک از شهرستانها مجازند حداقل ۲۴ ساعت قبل از احضار و جلب هر یک از صاحبان مشاغل پزشکی به دادگاه به خاطر رسیدگی به اتهام بزه ناشی از حرفه صاحبان مشاغل پزشکی مراتب را به اطلاع هیأت بدوی انتظامی نظام پزشکی شهرستان مربوطه برسانند.

ماده ۲۸- شورایعالی نظام پزشکی به منظور اجرای هر چه بهتر وظایف سازمان مقرر در این قانون می‌تواند کمیسیونهای تخصصی مشورتی تشکیل دهد که نوع کمیسیون و ترکیب و نحوه کار آنها طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط رئیس کل سازمان تهیه و به تصویب شورایعالی نظام پزشکی خواهد رسید.

ماده ۲۹- تمام و یا آن قسمت از قوانین که مغایر با این قانون است ملغی‌الایر می‌باشد و آیین‌نامه‌ها و ضوابط قبلی که با این قانون مغایرت نداشته باشد تا تصویب آیین‌نامه‌ها و ضوابط جدید به قوت خود باقی است.

ماده ۳۰- اعتبار مورد نیاز برای اجرای این قانون از محل:

۱- اعتبارات و دارایی‌های موجود سازمان‌های نظام پزشکی.

۲- حق عضویت سالانه اعضای سازمان نظام پزشکی.

۳- کمکهای اختیاری دولت و مؤسسات و افراد داوطلب تأمین می‌گردد.

ماده ۳۱- شورایعالی نظام پزشکی موظف است پس از تصویب قانون ظرف مدت سه ماه با توجه به اهداف سازمان و لحاظ نمودن اهداف متعالی اسلام و حفظ شئونات پزشکی، آرم جدید سازمان را تهیه و پس از تصویب و تأیید ریاست جمهوری جایگزین آرم فعلی نماید.

طرح فوق مشتمل بر سی و یک ماده و سی و چهار تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ چهاردهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۸۶۰

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۲۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۱۸۶-ق مورخ ۷۴/۶/۱۸: «طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران» که در جلسه مورخ چهاردهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- عضو لیسانس‌های مامایی در ماده ۴ تبعیض ناروا و مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد و علیهذا بند الف ماده ۶، بند ۵ ماده ۹ و بند ۵ ماده ۱۰ باید اصلاح شود.

۲- انتخاب دو نفر از کادر پزشکی به انتخاب کمیسیون بهداری و بهزیستی مجلس شورای اسلامی در بند ب ماده ۶ مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۳- انتخاب سه نفر کادر پزشکی به انتخاب کمیسیون بهداری و بهزیستی مجلس شورای اسلامی در بند ۴ ماده ۱۸ بدون انتخاب مجلس شورای اسلامی مغایر اصل ۷۶ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۱۳۱.

- ۴- اطلاق تبصره ماده ۲۴ مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۵- نظر به ابهام ماه ۲۶ که نمی‌شود به غیر از هیأت‌های بدوی شکایت نمود، مغایر اصل ۱۵۶ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.
- ۶- نظر به اینکه بند ۱ ماده ۲ مبنی بر تحقق بخشیدن به ارزشهای عالیه اسلام در کلیه امور پزشکی، در وظایف و اختیارات منعکس نمی‌باشد مناسب است با توجه به قانون قبلی اصلاح شود.
- ۷- عبارت تبصره ۲ ماده ۱۰ ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۸- ذکر عدد ۷ در تبصره ۱ ماده ۲۵ زاید است.
- ۹- با توجه به قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مناسب است کلمه «دادسراها» در تبصره ۱ ماده ۲۷ اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۵۵۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۸۶۰ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۹ و پیرو نامه شماره ۴۱۸۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۸، طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۴.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۲۶۵.

متن طرح

فصل اول - تعریف، اهداف:

ماده ۱-...

ماده ۴- کلیه اتباع ایرانی پزشک، دندانپزشک، دکتر داروساز و متخصص و دکترای علوم آزمایشگاهی (حرفه‌ای و متخصص) تشخیص طبی و لیسانس‌های پروانه‌دار گروه پزشکی می‌توانند عضو سازمان باشند.

تبصره ۱-...

ماده ۶- اعضای شورای عالی عبارتند از:

الف - بیست و دو نفر از کادر پزشکی به ترتیب ۱۲ نفر پزشک، ۳ نفر دندانپزشک، ۲ نفر از دکترای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی (حرفه‌ای و متخصص)، ۳ نفر دکتر داروساز و ۲ نفر از لیسانس‌های پروانه‌دار گروه پزشکی به انتخاب مجمع نمایندگان هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستانها با رأی اکثریت نسبی آنها.

ب- دو نفر از کادر پزشکی به معرفی کمیسیون بهداری و بهزیستی و انتخاب مجلس شورای اسلامی (به عنوان ناظر) و یک نفر از کادر پزشکی به انتخاب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، یک نفر از کادر پزشکی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به انتخاب ستاد فرماندهی کل قوا و رئیس سازمان پزشکی قانونی کشور.

تبصره ۱-....

ماده ۹- هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستان مرکب از ۹ نفر به شرح زیر می‌باشد:

۱- پنج نفر از پزشکان به انتخاب پزشکان شهرستان.

۲- یک نفر دندانپزشک به انتخاب دندانپزشکان شهرستان.

۳- یک نفر دکتر داروساز به انتخاب دکترهای داروساز شهرستان.

۴- یک نفر دکترای علوم آزمایشگاهی (حرفه‌ای و متخصص).

۵- یک نفر لیسانس پروانه‌دار گروه پزشکی.

تبصره - مادامی که انتخاب افراد موضوع بندهای ۲، ۳، ۴ و ۵ ماده فوق صورت نپذیرد، به جای آنها پزشک انتخاب می‌گردد.

ماده ۱۰-۱-...

۱-۱-...

۵- یک نفر لیسانسیه پروانه دار گروه پزشکی به انتخاب فارغ التحصیلان کارشناسی و بالاتر پروانه دار گروه پزشکی.

تبصره ۱- ...

ماده ۱۸- ...

۱- ...

۴- سه نفر کادر پزشکی به معرفی کمیسیون بهداری و بهزیستی با انتخاب مجلس شورای اسلامی.

تبصره ۱- ...

ماده ۲۴- ...

تبصره - عدم رعایت موازین شرعی و قانونی و مقررات و نظامات دولتی و صنفی و حرفه‌ای و عدم رعایت شئونات شغلی و صنفی و حرفه‌ای و سهل انگاری در انجام وظایف قانونی و اجحاف به بیماران و مراجعین به وسیله شاغلین حرف پزشکی و وابسته به پزشکی تخلف محسوب و متخلفین با توجه به شدت و ضعف عمل ارتكابی و تعدد و تکرار آن حسب مورد به مجازاتهای زیر محکوم می‌گردند:

الف - تذکر یا توبیخ شفاهی در حضور هیأت مدیره نظام پزشکی محل.

ب - اخطار یا توبیخ با درج در پرونده نظام پزشکی محل.

ج - توبیخ کتبی با درج در پرونده نظام پزشکی و نشریه نظام پزشکی محل یا الصاق رأی در تابلو اعلانات نظام پزشکی محل.

د - محرومیت از اشتغال به حرفه‌های پزشکی و وابسته از سه ماه تا یکسال در محل ارتكاب تخلف.

ه - محرومیت از اشتغال به حرفه‌های پزشکی و وابسته از سه ماه تا یکسال در تمام کشور.

و - محرومیت از اشتغال به حرفه‌های پزشکی و وابسته از بیش از یکسال تا پنج سال در تمام کشور.

ز - محرومیت دائم از اشتغال به حرفه‌های پزشکی و وابسته در تمام کشور.

مصادیق تخلفات مذکور و نوع و میزان مجازاتها در هر مورد و نحوه رسیدگی به آنها و

اجرای احکام مربوطه به شرح آیین‌نامه‌ای خواهد بود که با رعایت موارد فوق ظرف مدت ۶ ماه پس از تشکیل شورایعالی نظام پزشکی توسط هیأت عالی انتظامی سازمان تهیه و پس از تأیید شورایعالی نظام پزشکی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. مادامی که آیین‌نامه جدید فوق‌الذکر تهیه و تصویب نگردیده است آیین‌نامه‌های ذیربط در این رابطه به قوت خود باقی است و اجرا خواهد شد.

ماده ۲۶-....

۱-....

۶- یک نفر از لیسانسیه‌های پروانه‌دار گروه پزشکی مسلمان و متدین و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل ۷ سال در حرفه مربوطه.

۷- یک نفر از متخصصین و دکترای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی (حرفه‌ای و متخصص) مسلمان و متدین و خوش سابقه با تجربه کاری حداقل ۷ سال در حرفه مربوطه.

تبصره ۱-....

تبصره ۲- افراد مذکور در بندهای ۳، ۴، ۵، ۶ و ۷ ماده فوق با پیشنهاد رئیس کل سازمان و تصویب شورایعالی نظام پزشکی با حکم رئیس کل سازمان برای مدت ۲ سال منصوب می‌گردند. عزل آنها قبل از انقضای مدت ۲ سال با رئیس کل سازمان خواهد بود و تجدید انتخاب آنها برای دوره‌های بعدی بلاشکال است.

تبصره ۳- در صورتی که کسی نسبت به رأی نظام پزشکی شاکی باشد می‌تواند به دادگاه صالح شکایت کند.

تبصره ۴- نحوه کار هیأت عالی انتظامی و هیأت‌های بدوی انتظامی موضوع مواد ۲۵ و ۲۶ این قانون، و ترتیب تشکیل جلسات آنها طبق دستورالعملی خواهد بود که توسط هیأت عالی انتظامی تهیه و به تأیید رئیس کل سازمان خواهد رسید.

ماده ۲۷-....

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۱۲۹۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۵۵۳ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۸ و ۴۱۸۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۸ و پیرونامه شماره ۸۶۰ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۹: «طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دوازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

در خصوص بند ۷ نامه شماره ۸۶۰ مورخ ۷۴/۶/۲۹ راجع به ابهام تبصره ۲ ماده ۱۰ چون ابهام همچنان باقی است، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۶۷۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۲۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۲۹۷ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۷ مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۹ و پیرونامه‌های شماره ۴۵۵۳ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۸ و ۴۱۸۶/ق مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۸. طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

فصل اول - تعریف، اهداف:

ماده ۱-....

فصل چهارم ارکان و واحدهای تابعه:

ماده ۵-....

ماده ۱۰- هیأت مدیره نظام پزشکی شهرستانهایی که بیش از پانصد نفر پزشک، دندانپزشک و داروساز و متخصص و دکتر حرفه‌ای علوم آزمایشگاهی داشته باشند، مرکب از هفده نفر به شرح زیر می‌باشد:

۱- یازده نفر پزشک به انتخاب پزشکان شهرستان مربوطه.

۲- دوف نفر دندانپزشک به انتخاب دندانپزشکان شهرستان مربوطه.

۳- دو نفر داروساز به انتخاب دکترهای داروساز شهرستان مربوطه.

۴- یک نفر از متخصصین و دکترهای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی (حرفه‌ای و متخصص) به انتخاب دکترهای علوم آزمایشگاهی تشخیص طبی آن شهرستان.

۵- یک نفر لیسانس پروانه‌دار گروه پزشکی به انتخاب فارغ التحصیلان کارشناسی و بالاتر مامایی.

تبصره ۱- نظام پزشکی شهرستان مرکز استان عهده‌دار وظایف نظام پزشکی شهرستان‌های تابعه استان که در آن نظام پزشکی تشکیل نشده است نیز می‌باشد.

تبصره ۲- چنانچه مرکز استان و شهرستان‌های تابعه فاقد نظام پزشکی باشد، مرجع رسیدگی به مسائل مربوط به آنها نظام پزشکی شهرستان یا مرکز استانی خواهد بود که از سوی شورایعالی نظام پزشکی مشخص می‌گردد.

ماده ۱۱-....

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۴۴۴

تاریخ: ۱۳۷۵/۱۰/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۶۷۴ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۳ و ۴۵۵۳ - ق مورخ

۱۳۷۴/۹/۱۸ و ۴۱۸۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۶/۱۸ و پیرو نامه شماره ۱۲۹۷ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۷: «طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران»^(۱) پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۴۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۴.

مغایرت لایحه تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشوری و انتخاب
شهرداران با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن
شماره: ۳۸۱۰-ق
تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۳۴۴۳ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۴ دولت درخصوص تشکیلات، وظایف و
انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران که در جلسه علنی روز یکشنبه
مورخ ۱۳۷۴/۲/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در
اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم
به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه (۲)

ماده ۱- به منظور پیشبرد سریع برنامه های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی،
فرهنگی، آموزشی، پرورشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم و نظارت بر
امور روستا، دهستان، شهر و شهرک، شوراهایی به نام شورای اسلامی روستا، دهستان،
شهر و شهرک براساس مقررات این قانون تشکیل می شود.

ماده ۲- مقصود از «شورا» در این قانون شوراهای اسلامی روستا، دهستان، شهر و
شهرک می باشد.

ماده ۳- ...

ماده ۷- تعداد اعضای شوراهای اسلامی شهر و شهرک به شرح زیر تعیین می شود:

الف - شهر تهران، ۱۵ نفر.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه
مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۵۷ مورخ ۱۳۷۵/۴/۲۱.

- ب- شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت، ۱۱ نفر.
- ج- شهرهای از ۲۰۰ هزار تا یک میلیون نفر جمعیت، ۹ نفر.
- د- شهرهای بیش از ۵۰ هزار تا دویست هزار نفر جمعیت، ۷ نفر.
- ه- سایر شهرها، ۵۰ نفر.
- و- شهرک‌ها از دویست خانوار تا هزار خانوار، سه نفر و از هزار خانوار به بالا، ۵ نفر.
- تبصره- ملاک تشخیص جمعیت هر شهر و روستا آخرین سرشماری جمعیتی خواهد بود.
- ماده ۸-...
- ماده ۹- هرگاه عضو یا اعضای به هر دلیل از عضویت شورا خارج شوند، از اعضای علی‌البدل برای عضویت در شورا به ترتیب آرا دعوت می‌شود.
- ماده ۱۰- نمایندگان مجلس شورای اسلامی، استانداران، فرمانداران، بخشداران، دهداران، دهیاران و مدیران کل و رؤسای ادارات می‌توانند در جلسات شورای اسلامی حوزه مسئولیت خود بدون حق رأی شرکت کنند.
- تبصره- شوراها در صورت ضرورت و بنا به دعوت دهیار، دهدار، بخشدار و فرماندار ذی‌ربط موظف به تشکیل جلسه فوق‌العاده می‌باشند. این دعوت باید کتبی و با تعیین وقت قبلی و ذکر دستور جلسه باشد.
- ماده ۱۱-...
- ماده ۱۶- اولین جلسه شوراها ظرف یک هفته بعد از قطعی شدن انتخابات به دعوت مسؤولین واحدهای تقسیمات کشوری حوزه‌های انتخابیه یا به ریاست من‌ترین اعضا تشکیل می‌شود و از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و حداقل یک منشی انتخاب می‌نمایند.
- ماده ۱۷-...
- ماده ۳۲- به منظور برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و شهرک، هیأت اجرایی شهرستان، به ریاست فرماندار و عضویت بالاترین مقام قضایی محل، رئیس اداره ثبت احوال، رئیس اداره آموزش و پرورش و هفت نفر از معتمدان محدوده شهرستان تشکیل می‌شود.
- تبصره- برای تعیین هفت نفر معتمدان هیأت اجرایی، فرماندار ۲۵ نفر از معتمدان اقشار

مختلف مردم از کلیه شهرها و شهرک‌های محدوده شهرستان را انتخاب و پس از تأیید هیأت نظارت شهرستان، از آنان دعوت به عمل می‌آورد.

ماده ۳۳-...

ماده ۵۳- به منظور نظارت بر امر انتخابات شوراهای هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری متشکل از سه نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور و دو نفر از اعضای کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی^(۱) به انتخاب مجلس شورای اسلامی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- در صورتی که به تعداد لازم از کمیسیون‌های مذکور داوطلب نباشد مجلس از میان سایر نمایندگان داوطلب ۵ نفر را انتخاب می‌نماید.

تبصره ۲- اعضای هیأت مرکزی نظارت بلافاصله پس از انتخاب تشکیل جلسه می‌دهند و از بین خود یک رئیس، یک نایب رئیس و دو منشی انتخاب می‌نمایند.

ماده ۵۴-...

ماده ۶۶- جلسات هیأت مرکزی نظارت و هیأت نظارت شهرستان‌ها با حضور ۴ نفر از اعضا و جلسات هیأت‌های نظارت استان و بخش با حضور کلیه اعضا تشکیل و مصوبات آنان با رأی اکثریت اعضا معتبر خواهد بود.

تبصره ۱- در صورت تساوی آرا در تصمیم‌گیری‌ها، تصمیمی را که رئیس جلسه با آن موافقت دارد معتبر است.

تبصره ۲- اعضای هیأت‌های نظارت بخش و شهرستان و استان و ناظرین در شعب ثبت نام و اخذ رأی باید در انجام وظایف خود بی‌طرفی کامل را رعایت نمایند. در صورت تخلف، فرد متخلف توسط هیأت نظارت مافوق برکنار می‌شود و چنانچه اکثر اعضای هیأت نظارت بی‌طرفی کامل را رعایت نکنند هیأت متخلف توسط هیأت مرکزی نظارت منحل خواهد شد.

ماده ۶۷-...

ماده ۷۰- نظر هیأت مرکزی نظارت در مورد ابطال یا توقف انتخابات در صورت وجود اسناد و مدارک مثبتة مبتنی بر قانون انتخابات شوراهای اسلامی کشور قطعی و لازم‌الاجرا است.

(۱) همین مجموعه، صفحات ۵۵.

ماده ۷۱- اعتبار لازم جهت نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری از محل اعتبارات مجلس شورای اسلامی پرداخت خواهد شد.

ماده ۷۲- ...

ماده ۷۴- دبیرخانه دائمی هیأت مرکزی نظارت در کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور مجلس شورای اسلامی مستقر می‌باشد.

ماده ۷۵- وزارت کشور به منظور حسن انجام انتخابات می‌تواند مأمورینی جهت بازرسی و کنترل جریان انتخابات به طور ثابت یا سیار به حوزه‌های انتخابیه اعزام نماید.

ماده ۷۶- ...

ماده ۸۰- وظایف شورای اسلامی شهر به شرح زیر است:

۱- انتخاب شهردار برای مدت چهار سال.

تبصره ۱- شورای اسلامی شهر موظف است بلافاصله پس از رسمیت یافتن نسبت به انتخاب شهردار واجد شرایط اقدام نماید.

تبصره ۲- شهردار نمی‌تواند همزمان عضو شورای شهر باشد.

تبصره ۳- نصب شهرداران در شهرها با جمعیت بیشتر از دویست هزار نفر و مراکز استان بنا به پیشنهاد شورای شهر و حکم وزیر کشور و در سایر شهرها به پیشنهاد شورای شهر و حکم استاندار صورت می‌گیرد.

تبصره ۴- دوره خدمت شهردار در موارد زیر خاتمه می‌پذیرد:

الف - استعفای کتبی با تصویب شورا.

ب - برکناری توسط شورای شهر با رعایت مقررات قانونی.

ج - تعلیق طبق مقررات قانونی.

د - فقدان هر یک از شرایط احراز سمت شهردار به تشخیص شورای شهر.

۲- بررسی و شناخت کمبودها، نیازها و نارسائیهای اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، بهداشتی، اقتصادی و رفاهی حوزه انتخابیه و تهیه طرح‌ها و پیشنهادهای اصلاحی و راه‌حل‌های کاربردی در این زمینه‌ها جهت برنامه ریزی و ارائه آن به مقامات مسئول ذی‌ربط.

۳- نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورا و طرح‌های مصوب در امور شهرداری و سایر سازمان‌های خدماتی در صورتی که این نظارت محل جریان عادی این امور نگردد.

- ۴- همکاری با مسئولین اجرایی و نهادها و سازمان‌های مملکتی در زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و عمرانی بنا به درخواست آنان.
- ۵- برنامه‌ریزی در خصوص مشارکت مردم در انجام خدمات اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی با موافقت دستگاه‌های ذی‌ربط.
- ۶- تشویق و ترغیب مردم در خصوص گسترش مراکز تفریحی، ورزشی و فرهنگی با هماهنگی دستگاه‌های ذی‌ربط.
- ۷- اقدام درخصوص تشکیل انجمن‌ها و نهادهای اجتماعی، امدادی، ارشادی و تأسیس تعاونی‌های تولید و توزیع و مصرف، نیز انجام آمارگیری، تحقیقات محلی و توزیع ارزاق عمومی با توافق دستگاه‌های ذی‌ربط.
- ۸- نظارت بر حسن اداره و حفظ سرمایه و دارایی‌های نقدی، جنسی و اموال منقول و غیرمنقول شهرداری و همچنین نظارت بر حساب درآمد و هزینه آنها به گونه‌ای که مخل جریان عادی امور شهرداری نباشد.
- ۹- تصویب آیین‌نامه‌های پیشنهادی شهرداری پس از رسیدگی به آنها با رعایت دستورالعمل‌های وزارت کشور.
- ۱۰- تصویب صورت جامع درآمد و هزینه شهرداری که هر شش ماه یک بار توسط شهرداری تهیه می‌شود و انتشار آن برای اطلاع عموم و ارسال نسخه‌ای از آن به وزارت کشور.
- ۱۱- همکاری با شهرداری جهت تصویب طرح حدود شهر با رعایت طرح‌های هادی و جامع شهرسازی پس از تهیه آن توسط شهرداری با تأیید وزارت کشور و وزارت مسکن و شهرسازی.
- ۱۲- تصویب بودجه، اصلاح و متمم بودجه و تفریغ بودجه سالانه شهرداری و مؤسسات و شرکت‌های وابسته به شهرداری با رعایت آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها و همچنین تصویب بودجه شورای شهر.
- تبصره - کلیه درآمدهای شهرداری به حساب‌هایی که با تأیید شورای شهر در بانک‌ها افتتاح می‌شود واریز و طبق قوانین مربوطه هزینه خواهد شد.
- ۱۳- تصویب وام‌های پیشنهادی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ، مدت و میزان سود قابل انتظار و ترتیب استهلاك و مصرف وام.

۱۴- تصویب معاملات و نظارت بر آنها اعم از خرید، فروش، مقاطعه، اجاره و استیجاره که به نام شهر و شهرداری صورت می‌پذیرد با در نظر گرفتن صرفه و صلاح و با رعایت مقررات آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداری.

تبصره - به منظور تسریع در پیشرفت امور شهرداری، شورا می‌تواند اختیار تصویب و انجام معاملات را تا میزان معینی با رعایت آیین‌نامه معاملات شهرداری به شهردار واگذار نماید.

۱۵- تصویب اساسنامه مؤسسات و شرکت‌های وابسته به شهرداری با تأیید و موافقت وزارت کشور.

۱۶- تصویب لوایح برقراری یا لغو عوارض شهر و همچنین تغییر نوع و میزان آن با در نظر گرفتن سیاست عمومی دولت که از سوی وزارت کشور اعلام می‌شود.

۱۷- نظارت بر حسن جریان دعاوی مربوط به شهرداری.

۱۸- نظارت بر امور بهداشت حوزه شهر.

۱۹- نظارت بر امور تماشاخانه‌ها، سینماها، و دیگر اماکن عمومی، که توسط بخش خصوصی، تعاونی و یا دولتی اداره می‌شود با وضع و تدوین مقررات خاص برای حسن ترتیب، نظافت و بهداشت این قبیل مؤسسات بر طبق پیشنهاد شهرداری و اتخاذ تدابیر احتیاطی جهت جلوگیری از خطر آتش‌سوزی و مانند آن.

۲۰- تصویب مقررات لازم جهت اراضی غیر محصور شهری از نظر بهداشت و آسایش عمومی و عمران و زیبایی شهر.

۲۱- نظارت بر ایجاد گورستان، غسلخانه و تهیه وسایل حمل اموات مطابق با اصول بهداشت و توسعه شهر.

۲۲- وضع مقررات و نظارت بر حفر مجاری و مسیرهای تأسیسات شهری.

۲۳- نظارت بر اجرای طرح‌های مربوط به ایجاد و توسعه معابر، خیابان‌ها، میادین و فضاهای سبز و تأسیسات عمومی شهر بر طبق مقررات موضوعه.

۲۴- تصویب نام‌گذاری معابر، میادین، خیابان‌ها، کوچه و کوی در حوزه شهری و همچنین تغییر نام آنها.

۲۵- تصویب مقررات لازم به پیشنهاد شهرداری جهت نوشتن هر نوع مطلب و یا الصاق هر نوع نوشته و آگهی و تابلو بر روی دیوارهای شهر با رعایت مقررات موضوعه و انتشار

آن برای اطلاع عموم.

۲۶- تصویب نرخ خدمات ارائه شده توسط شهرداری و سازمان‌های وابسته به آن با رعایت آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداری‌ها.

۲۷- تصویب نرخ کرایه وسایل نقلیه درون شهری.

۲۸- وضع مقررات مربوط به ایجاد و اداره میدان‌های عمومی توسط شهرداری برای خرید و فروش مایحتاج عمومی با رعایت مقررات موضوعه.

۲۹- وضع مقررات لازم در مورد تشریک مساعی شهرداری با ادارات و بنگاه‌های ذی‌ربط برای دایر کردن نمایشگاه‌های کشاورزی، هنری، بازرگانی و غیره.

تبصره ۱- در کلیه قوانین و مقرراتی که انجمن شهر عهده‌دار وظایفی بوده است شورای اسلامی شهر با رعایت مقررات این قانون بعد از یک سال از تاریخ تصویب جانشین انجمن شهر خواهد بود.

تبصره ۲- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و سازمان‌هایی که شمول قانون بر آنها ستمتازم ذکر نام است موظف‌اند در طول مدت یک سال مذکور در تبصره فوق با بررسی قوانین و مقررات مربوط به خود هر کجا نامی از انجمن شهر سابق آمده و وظایفی را به آن محول نموده است جهت اصلاح این گونه موارد لایحه اصلاحی به مجلس شورای اسلامی ارائه نمایند.

ماده ۸۱-...

ماده ۸۶- شورای اسلامی شهر و دهستان می‌توانند نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه‌های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر و روستا طبق آیین‌نامه مصوب هیأت وزیران اقدام نمایند.

تبصره - اخذ عوارض یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به وزارت کشور قابل وصول است. وزیر کشور می‌تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض را منطبق بر آیین‌نامه مصوب نداند نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

ماده ۸۷-...

ماده ۸۸- به منظور رسیدگی به شکایات مبنی بر تخلفات و اعتراضات شوراها هیأت‌هایی بنام هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به ترتیب زیر تشکیل می‌شود:
الف - هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به عضویت یکی از معاونین

رئیس جمهور، معاون سیاسی و اجتماعی وزارت کشور، یکی از معاونین رئیس قوه قضائیه به انتخاب رئیس این قوه، یکی از معاونین دادستان کل به انتخاب دادستان کل، ۳ نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی (دو نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور و یک نفر از اعضای کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی).

ب- هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان به عضویت استاندار، عالی ترین مقام قضایی استان، دو نفر به انتخاب هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات و یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر مرکز استان به انتخاب شورا.

تبصره ۱- در صورتی که موضوع مورد رسیدگی مربوط به شورای شهر مرکز استان باشد، نماینده شورای شهر دیگری که از حیث جمعیت بزرگترین شهر استان محسوب می شود عضویت خواهد داشت.

تبصره ۲- هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان در صورت نیاز و با تأیید هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات می تواند نسبت به تشکیل هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شهرستان مرکب از سه نفر به انتخاب هیأت استان اقدام نماید.

تبصره ۳- دبیرخانه هیأت مرکزی در وزارت کشور می باشد و معاون سیاسی و اجتماعی وزیر کشور به عنوان دبیر هیأت خواهد بود.

هیأت در اولین جلسه یک رئیس و یک نایب رئیس از بین خود انتخاب خواهند نمود. ماده ۸۹- در صورتی که مصوبات شوراها مغایر با وظایف و اختیارات قانونی آنها و مغایر قوانین عمومی کشور باشد مسئولان اجرایی مربوطه می توانند با ذکر مورد و به طور مستدل حداکثر ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ مصوبه اعتراض خود را به اطلاع شورا رسانده و درخواست تجدیدنظر نمایند. شورا موظف است یک هفته از تاریخ وصول اعتراض تشکیل جلسه دهد و به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. در صورتی که شورا در بررسی مجدد از رأی قبلی خود نسبت به مصوبه مورد اختلاف عدول ننماید موضوع به هیأت حل اختلاف استان ارجاع می شود. هیأت مزبور مکلف است ظرف ۱۵ روز به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. نظریه این هیأت در صورتی که در جهت لغو مصوبات شورای شهرها باشد در صورت تأیید هیأت مرکزی حل اختلاف قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.

ماده ۹۰- هرگاه شورا اقداماتی برخلاف وظایف مقرر یا مخالف مصالح عمومی کشور و یا حیف و میل و تصرف غیرمجاز در اموالی که وصول و نگهداری آن را به نحوی به عهده دارد انجام دهد به پیشنهاد کتبی فرماندار موضوع جهت انحلال شورا به هیأت حل اختلاف استان ارجاع می‌گردد و هیأت مذکور به شکایات و گزارش‌ها رسیدگی و در صورت احراز انحراف هر یک از شوراهای روستاها، آن را منحل می‌نماید. و در مورد سایر شوراها در صورت انحراف از وظایف قانونی، بنا به پیشنهاد هیأت استان و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی منحل می‌گردند.

تبصره - هر یک از شوراهای منحل شده در صورت اعتراض به انحلال می‌توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند و دادگاه مکلف است خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی قطعی صادر نماید.

ماده ۹۱- سلب عضویت در مورد اعضای شوراهای روستا و دهستان و شهرک، بنا به تصویب هیأت حل اختلاف استان و در مورد شورای شهرها بنا به پیشنهاد هیأت حل اختلاف استان و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی خواهد بود.

فرد یا افرادی که سلب عضویت می‌گردند می‌توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی آن قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۹۲- در حوزه‌هایی که انتخابات آنها براساس ماده ۹۳ متوقف یا طبق مواد ۶۳ و ۶۴ باطل یا براساس ماده ۹۰ این قانون، شورای آن منحل شده است، انتخابات برای تشکیل شورا باید حداکثر ظرف دو ماه برگزار شود.

ماده ۹۳- در حوزه‌های انتخابیه‌ای که به علت بروز حوادث غیرمترقبه و مسایل سیاسی و امنیتی برگزاری انتخابات امکان‌پذیر نباشد انتخابات آن حوزه‌ها تا رفع موانع متوقف می‌شود. تشخیص این موانع با وزیر کشور و تصویب هیأت مرکزی نظارت می‌باشد.

ماده ۹۴- ...

ماده ۱۰۱- کلیه قوانین مربوط به انجمن شهر سابق، تشکیلات و انتخابات شوراهای اسلامی کشوری که قبل از تصویب این قانون وضع شده‌اند و سایر قوانین مغایر لغو می‌گردند.

تبصره - کلیه وجوه و سپرده‌های انجمن‌های منحل‌ده و شهرستان نزد بانک‌ها و نیز اموال

منقول و غیر منقول آنها حسب مورد در اختیار شوراهای اسلامی روستا و شهر قرار می‌گیرد تا در جهت عمران و آبادی و مصالح مردم همان محل صرف گردد.

ماده ۱۰۲- وزارت کشور مسئول اجرای این قانون است و موظف است ظرف دو ماه آیین‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز را تهیه و هیأت وزیران موظف است ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون خارج از نوبت آیین‌نامه‌های مذکور را تصویب نماید.

لایحه فوق مشتمل بر یکصد و دو ماده پنجاه و شش تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۲۵۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۲/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۸۱۰- ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۹: «لایحه تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشوری و انتخاب شهرداران» که در جلسه مورخ سوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورابدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- در ماده ۱ چون «شهرک» در لایحه دولت نیامده و اضافه کردن آن به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) است و لزوماً در سایر مواد باید اصلاح شود.

۲- در ماده ۱ با استظهار اینکه منظور مجلس محترم از «دهستان» غیر از بخش می‌باشد و با استفاده از حصر مستفاد از اصل یکصد و هشتاد و پنج قانون اساسی^(۲) افزودن دهستان مغایر اصل مذکور

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) اصل یکصد و هشتاد و پنج: برای پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی، اداره امور هر روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان با نظارت شورایی به نام شورایی ده، بخش، شهر، شهرستان یا استان صورت می‌گیرد که اعضای آن را مردم همان محل

می باشد و لزوماً در سایر مواد نیز باید حذف یا اصلاح شود.

۳- در تبصره ماده ۱۰ «دهدار» مغایر اصل یکصدم قانون اساسی است و لزوماً در سایر مواد نیز باید اصلاح شود.

۴- در ماده ۳۲ عضویت بالاترین مقام قضایی محل مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۵- انتخاب ناظرین از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ماده ۵۳ و تبصره ۱ آن مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی و سایر اصول مربوط به وظایف مجلس شورای اسلامی است و همچنین اضافه کردن هیأت مرکزی نظارت بر لایحه دولت چون به افزایش هزینه های عمومی می انجامد مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۶- ماده ۷۰ مغایر اصول ۵۷ و ۷۵ قانون اساسی است و اعتبار مذکور در ماده ۷۱ رافع اشکال نیست.

۷- ماده ۷۴ مغایر اصول ۵۷ و ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۸- در نظر گرفتن سود برای وام در بند ۱۳ ماده ۸۰ خلاف موازین شرع شناخته شد.

۹- در بند الف ماده ۸۸ تشکیل هیأت مرکزی موجب افزایش هزینه های عمومی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی است و شرکت نمایندگان مجلس و رئیس قوه قضائیه و دادستان کل کشور و معاونین ایشان تداخل قوا محسوب و مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی شناخته شد.

۱۰- در بند ب ماده ۸۸ عضویت عالی ترین مقام قضایی استان مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی شناخته شد.

۱۱- تبصره های ۲ و ۳ ماده ۸۸ با توجه به بند الف ماده مغایر قانون اساسی است.

۱۲- ذیل ماده ۸۹ و ذیل ماده ۹۰ و ماده ۹۱ و ذیل ماده ۹۳ «هیأت مرکزی» مغایر قانون اساسی است.

۱۳- ماده ۱۰۱ با تبصره ۱ بند ۲۹ ماده ۸۰ در تعارض است و منجر به خلاء قانونی می شود که باید اصلاح شود.

انتخاب می کنند. شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان و حدود وظایف و اختیارات و نحوه انتخاب و نظارت شوراهای مذکور و سلسله مراتب آنها را که باید با رعایت اصول وحدت ملی و تمامیت ارضی و نظام جمهوری اسلامی و تابعیت حکومت مرکزی باشد قانون معین می کند.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۶.

- ۱۴- با توجه به اینکه نصابهایی که در بعضی از بندهای ماده ۷ جهت تعیین اعضای شوراهای قید شده موجب تداخل است و در نتیجه مشکلات اجرایی را در بر خواهد داشت مناسب است در این خصوص از جمعیت کمتر شروع و به جمعیت بالاتر ختم گردد.
- ۱۵- در ماده ۱۶ کلمه «یا» در سطر سوم باید به عبارت «و یا» اصلاح شود.
- ۱۶- در تبصره ۲ ماده ۶۶ در سطر سوم کلمه «نمایند» صحیح است.
- ۱۷- در بند ۱۰ ماده ۸۰ کلمه «تصویب» مبهم است و اگر مقصود تأیید است باید اصلاح شود.
- ۱۸- در تبصره ماده ۸۶ کلمه «اخذ» زاید است و باید حذف شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۶۲-ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۲۵۵ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۹ و پیرو نامه شماره ۳۸۱۰/ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۹، لایحه شماره ۵۳۴۴۳ مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۴ دولت در خصوص تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشوری و انتخاب شهرداران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۵/۳/۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

ماده ۷- تعداد اعضای شوراهای اسلامی شهر و شهرک به شرح زیر تعیین می شود:

الف - شهر تهران، ۱۵ نفر.

ب - شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت، ۱۱ نفر.

- ج - شهرهای از ۲۰۰ هزار تا یک میلیون نفر جمعیت، ۹ نفر.
 د - شهرهای بیش از ۵۰ هزار تا دویست هزار نفر جمعیت، ۷ نفر.
 ه - سایر شهرها، ۵ نفر.
 و - شهرک‌ها از دویست خانوار تا هزار خانوار، سه نفر و از هزار خانوار به بالا، ۵ نفر.

ماده ۷ به شرح زیر اصلاح گردید:

- ماده ۷ - تعداد اعضای شوراهای اسلامی شهر و شهرک به شرح زیر تعیین می‌شود:
 الف - شهرک‌ها از دویست خانوار تا هزار خانوار، سه نفر و از هزار خانوار به بالا، ۵ نفر.
 ب - شهرهای تا ۵۰ هزار نفر، ۵ نفر.
 ج - شهرهای بیش از ۵۰ هزار تا دویست هزار نفر جمعیت، ۷ نفر.
 د - شهرهای بیش از ۲۰۰ هزار تا یک میلیون نفر جمعیت، ۹ نفر.
 ه - شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت، ۱۱ نفر.
 و - شهر تهران، ۱۵ نفر.

تبصره - ملاک تشخیص جمعیت هر شهر و روستا آخرین سرشماری جمعیتی خواهد بود.

ماده ۸ - ...

ماده ۱۶ - اولین جلسه شوراهای ظرف یک هفته بعد از قطعی شدن انتخابات به دعوت مسؤولین واحدهای تقسیمات کشوری حوزه‌های انتخابیه و با ریاست مسن‌ترین اعضا

در سطر بالا عبارت «یا به» حذف و عبارت «و با» جایگزین گردید.

تشکیل می‌شود و از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و حداقل یک منشی انتخاب می‌نمایند.

فصل دوم - انتخابات

الف - کیفیت انتخابات ماده

۱۷ - ...

ج - هیأت اجرایی و وظایف آنها

ماده ۳۲ - به منظور برگزاری انتخابات شوراهای اسلامی شهر و شهرک، هیأت اجرایی شهرستان، به ریاست فرماندار و عضویت بالاترین مقام قضایی محل، رئیس اداره ثبت

در سطر بالا عبارت «بالاترین مقام قضایی محل»، حذف گردید.

احوال، رئیس اداره آموزش و پرورش و هفت نفر از معتمدان محدوده شهرستان تشکیل می شود.

تبصره - برای تعیین هفت نفر معتمدان هیأت اجرایی، فرماندار ۲۵ نفر از معتمدان اقشار مختلف مردم از کلیه شهرها و شهرک های محدوده شهرستان را انتخاب و پس از تأیید هیأت نظارت شهرستان، از آنان دعوت به عمل می آورد.

ماده ۳۳-...

د- هیأت های نظارت و وظایف آنها

ماده ۵۳- به منظور نظارت بر امر انتخابات شوراهای هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری متشکل از سه نفر از اعضای کمیسیون شوراهای امور داخلی کشور و دو نفر از اعضای کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی به انتخاب مجلس شورای اسلامی تشکیل می گردد.

تبصره ۱- در صورتی که به تعداد لازم از کمیسیون های مذکور داوطلب نباشد مجلس از میان سایر نمایندگان داوطلب ۵ نفر را انتخاب می نماید.

تبصره ۲- اعضای هیأت مرکزی نظارت بلافاصله پس از انتخاب تشکیل جلسه می دهند و از بین خود یک رئیس، یک نایب رئیس و دو منشی انتخاب می نمایند.

ماده ۵۴- به منظور نظارت بر امر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری در هر استان هیأت نظارت استان مرکب از سه نفر از معتمدین محل به تعیین هیأت مرکزی نظارت تشکیل می گردد.

ماده ۵۵- عضویت هر فرد در بیش از یک هیأت نظارت یا عضویت به صورت همزمان در هیأت نظارت و هیأت اجرایی ممنوع است.

ماده ۵۶- هیأت نظارت استان، در هر شهرستان هیأت نظارت شهرستان بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری را مرکب از ۵ نفر عضو اصلی و ۲ نفر علی البدل از معتمدین محل از اقشار مختلف شهرستان تشکیل می دهد.

ماده ۵۷- هیأت نظارت شهرستان برای هر بخش هیأت نظارت بخش مرکب از ۳ نفر معتمد محلی برای نظارت بر انتخابات بخش و یک نفر به عنوان عضو علی البدل تشکیل می دهد.

تبصره - هیأت های نظارت شهرستان و بخش حسب مورد موظف اند برای هر شعبه اخذ

رای حداقل یک نفر ناظر انتخاب نمایند.

ماده ۵۸- رؤسای هیأت‌های نظارت استان، شهرستان و بخش به ترتیب توسط هیأت مرکزی نظارت، هیأت نظارت استان و هیأت نظارت شهرستان تعیین می‌شوند و برای آنان حکم صادر می‌شود.

تبصره - هیأت‌های نظارت استان، شهرستان و بخش بلافاصله پس از انتخاب هر کدام جداگانه به دعوت رئیس هیأت تشکیل جلسه می‌دهند و نسبت به تعیین یک نفر نایب رئیس و حداقل یک نفر منشی از بین خود اقدام می‌نمایند.

ماده ۵۹- تصمیم در مورد گزارش‌های هیأت‌های نظارت بخش و بازرسان با هیأت نظارت شهرستان است و هیأت اجرایی مکلف به رعایت نظرات آن هیأت در چهارچوب این قانون می‌باشد.

مواد ۵۳ تا ۵۹ حذف و ماده زیر جایگزین گردید:

ماده - کیفیت نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری طبق مواد ۷۳ و ۷۴ قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۹^(۱) خواهد بود.

ماده ۶۰-...

ماده ۶۶- جلسات هیأت مرکزی نظارت و هیأت نظارت شهرستان‌ها با حضور ۴ نفر از اعضا و جلسات هیأت‌های نظارت استان و بخش با حضور کلیه اعضا تشکیل و مصوبات آنان با رأی اکثریت اعضا معتبر خواهد بود.

(۱) ماده ۷۳ قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور (مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۹): به منظور نظارت بر امر انتخابات شوراهای هیأت مرکزی نظارت بر امر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری مشکل از سه نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی و دو نفر از اعضای کمیسیون اصل ۹۰، به انتخاب مجلس شورای اسلامی تشکیل می‌گردد.

تبصره - در صورتی که به تعداد لازم کمیسیون‌های مذکور داوطلب نباشد مجلس از میان سایر نمایندگان داوطلب ۵ نفر را انتخاب می‌نماید.

- ماده ۷۴ قانون اصلاح قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشوری و انتخابات شوراهای مزبور (مصوب ۱۳۶۵/۴/۲۹): به منظور نظارت بر امر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری در هر استان هیأت عالی نظارت استان مرکب از سه نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی آن استان به تعیین هیأت مرکزی نظارت تشکیل می‌گردد.

تبصره - در هر استانی که تعداد نمایندگان آن از سه نفر کمتر باشد و یا به حد نصاب از آن استان داوطلب نباشد تعیین بقیه اعضا از بین نمایندگان استان‌های مجاور با هیأت مرکزی نظارت می‌باشد.

تبصره ۱- در صورت تساوی آرا در تصمیم‌گیری‌ها، تصمیمی را که رئیس جلسه با آن موافقت دارد معتبر است.

تبصره ۲- اعضای هیأت‌های نظارت بخش و شهرستان و استان و ناظرین در شعب ثبت نام و اخذ رأی باید در انجام وظایف خود بی‌طرفی کامل را رعایت نمایند. در صورت

در سطر بالا کلمه «نماید» به «نمایند» اصلاح گردید.

تخلف، فرد متخلف توسط هیأت نظارت مافوق برکنار می‌شود و چنانچه اکثر اعضای هیأت نظارت بی‌طرفی کامل را رعایت نکنند هیأت متخلف توسط هیأت مرکزی نظارت منحل خواهد شد.

ماده ۶۷-...

ماده ۷۰- نظر هیأت مرکزی نظارت در مورد ابطال یا توقف انتخابات در صورت وجود اسناد و مدارک مثبتة مبتنی بر قانون انتخابات شوراهای اسلامی کشور قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۷۰ حذف گردید.

ماده ۷۱- اعتبار لازم جهت نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی کشوری از محل اعتبارات مجلس شورای اسلامی پرداخت خواهد شد.

ماده ۷۱ حذف گردید.

ماده ۷۲-...

ماده ۷۴- دبیرخانه دائمی هیأت مرکزی نظارت در کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور مجلس شورای اسلامی مستقر می‌باشد.

ماده ۷۴ حذف گردید.

ماده ۷۵-...

ماده ۸۰- وظایف شورای اسلامی شهر به شرح زیر است:

۱- انتخاب شهردار برای مدت چهار سال.

تبصره ۱-...

الف - استعفای کتبی با تصویب شورا.

ب - برکناری توسط شورای شهر با رعایت مقررات قانونی.

ج - تعلیق طبق مقررات قانونی.

د - فقدان هر یک از شرایط احراز سمت شهردار به تشخیص شورای شهر.

۲-...

۱۰- تصویب صورت جامع درآمد و هزینه شهرداری که هر شش ماه یک بار توسط

در سطر بالا کلمه «تصویب» به «تأیید» اصلاح گردید.

شهرداری تهیه می شود و انتشار آن برای اطلاع عموم و ارسال نسخه ای از آن به وزارت کشور.

۱۱-...

۱۳- تصویب وام های پیشنهادی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ، مدت و میزان سود قابل انتظار و ترتیب استهلاك و مصرف وام.

بند ۱۳ به شرح زیر اصلاح گردید:

۱۳- تصویب وام های پیشنهادی شهرداری پس از بررسی دقیق نسبت به مبلغ، مدت و میزان کارمزد.

۱۴-...

ماده ۸۱-...

ماده ۸۶- شورای اسلامی شهر و دهستان می توانند نسبت به وضع عوارض متناسب با تولیدات و درآمدهای اهالی به منظور تأمین بخشی از هزینه های خدماتی و عمرانی مورد نیاز شهر و روستا طبق آیین نامه مصوب هیأت وزیران اقدام نمایند.

تبصره - اخذ عوارض یک ماه پس از ارسال هر مصوبه به وزارت کشور قابل وصول

در سطر بالا کلمه «اخذ» حذف گردید.

است. وزیر کشور می تواند در هر مقطعی که وصول هر نوع عوارض را متطبق بر آیین نامه مصوب نداند نسبت به اصلاح یا لغو آن اقدام نماید.

ماده ۸۷-...

فصل چهارم - ترتیب رسیدگی به تخلفات

ماده ۸۸- به منظور رسیدگی به شکایات مبنی بر تخلفات و اعتراضات شوراها هیأت هایی بنام هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به ترتیب زیر تشکیل می شود:

الف - هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات به عضویت یکی از معاونین رئیس جمهور، معاون میاسی و اجتماعی وزارت کشور، یکی از معاونین رئیس قوه قضائیه به انتخاب رئیس این قوه، یکی از معاونین دادستان کل به انتخاب دادستان کل، ۳

نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی (دو نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور و یک نفر از اعضای کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی).

ب- هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان به عضویت استاندار، عالی‌ترین مقام قضایی استان، دو نفر به انتخاب هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات و یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر مرکز استان به انتخاب شورا.

تبصره ۱- در صورتی که موضوع مورد رسیدگی مربوط به شورای شهر مرکز استان باشد، نماینده شورای شهر دیگری که از حیث جمعیت بزرگترین شهر استان محسوب می‌شود عضویت خواهد داشت.

تبصره ۲- هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات استان در صورت نیاز و با تأیید هیأت مرکزی حل اختلاف و رسیدگی به شکایات می‌تواند نسبت به تشکیل هیأت حل اختلاف و رسیدگی به شکایات شهرستان مرکب از سه نفر به انتخاب هیأت استان اقدام نماید.

تبصره ۳- دبیرخانه هیأت مرکزی در وزارت کشور می‌باشد و معاون سیاسی و اجتماعی وزیر کشور به عنوان دبیر هیأت خواهد بود.

هیأت در اولین جلسه یک رئیس و یک نایب رئیس از بین خود انتخاب خواهند نمود. ماده ۸۹- در صورتی که مصوبات شوراها مغایر با وظایف و اختیارات قانونی آنها و مغایر قوانین عمومی کشور باشد مسئولان اجرایی مربوطه می‌توانند با ذکر مورد و به طور مستدل حداکثر ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ مصوبه اعتراض خود را به اطلاع شورا رسانده و درخواست تجدیدنظر نمایند. شورا موظف است یک هفته از تاریخ وصول اعتراض تشکیل جلسه دهد و به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. در صورتی که شورا در بررسی مجدد از رأی قبلی خود نسبت به مصوبه مورد اختلاف عدول ننماید موضوع به هیأت حل اختلاف استان ارجاع می‌شود. هیأت مزبور مکلف است ظرف ۱۵ روز به موضوع رسیدگی و اعلام نظر نماید. نظریه این هیأت در صورتی که در جهت لغو مصوبات شورای شهرها باشد در صورت تأیید هیأت مرکزی حل اختلاف قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۹۰- هرگاه شورا اقداماتی برخلاف وظایف مقرر یا مخالف مصالح عمومی کشور و یا حیف و میل و تصرف غیرمجاز در اموالی که وصول و نگهداری آن را به نحوی به عهده دارد انجام دهد به پیشنهاد کتبی فرماندار موضوع جهت انحلال شورا به هیأت حل

اختلاف استان ارجاع می‌گردد و هیأت مذکور به شکایات و گزارش‌ها رسیدگی و در صورت احراز انحراف هر یک از شوراهای روستاها، آن را منحل می‌نماید. و در مورد سایر شوراها در صورت انحراف از وظایف قانونی، بنا به پیشنهاد هیأت استان و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی منحل می‌گردند.

تبصره - هر یک از شوراهای منحل شده در صورت اعتراض به انحلال می‌توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند و دادگاه مکلف است خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی قطعی صادر نماید.

ماده ۹۱- سلب عضویت در مورد اعضای شوراهای روستا و دهستان و شهرک، با تصویب هیأت حل اختلاف استان و در مورد شورای شهرها با پیشنهاد هیأت حل اختلاف استان و تصویب هیأت حل اختلاف مرکزی خواهد بود. فرد یا افرادی که سلب عضویت می‌گردند می‌توانند به دادگاه صالح شکایت نمایند. دادگاه مذکور خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و رأی آن قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

فصل چهارم مجدداً عیناً تصویب گردید.

فصل پنجم - سایر مقررات

ماده ۹۲- ...

ماده ۹۳- در حوزه‌های انتخابیه‌ای که به علت بروز حوادث غیرمترقبه و مسایل سیاسی و امنیتی برگزاری انتخابات امکان‌پذیر نباشد انتخابات آن حوزه‌ها تا رفع موانع متوقف می‌شود. تشخیص این موانع با وزیر کشور و تصویب هیأت مرکزی نظارت می‌باشد.

در سطر بالا عبارت «و تصویب هیأت مرکزی نظارت» حذف گردید.

ماده ۹۴- ...

ماده ۱۰۱- کلیه قوانین مربوط به انجمن شهر سابق، تشکیلات و انتخابات شوراهای اسلامی کشوری که قبل از تصویب این قانون وضع شده‌اند و سایر قوانین مغایر لغو می‌گردند.

ماده ۱۰۱ به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۱۰۱- کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو می‌گردد.

تبصره - کلیه وجوه و سپرده‌های انجمن‌های منحل‌ده و شهرستان نزد بانک‌ها و نیز اموال

منقول و غیر منقول آنها حسب مورد در اختیار شوراهای اسلامی روستا و شهر قرار می‌گیرد تا در جهت عمران و آبادی و مصالح مردم همان محل صرف گردد.

تبصره ماده ۱۰۱ به عنوان ماده جدید تصویب گردید.

ماده ۱۰۲- وزارت کشور مسئول اجرای این قانون است و موظف است ظرف دو ماه آیین‌نامه‌های اجرایی مورد نیاز را تهیه و هیأت وزیران موظف است ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون خارج از نوبت آیین‌نامه‌های مذکور را تصویب نماید.

- درخصوص اشکال آن شورای محترم در ماده ۱ به لحاظ اینکه «شهرک» و «شورای شهرک» در ماده ۱۳ لایحه دولت ذکر گردیده متفی می‌باشد و عنوان «دهستان» و «شورای دهستان» در کلیه مواد به «بخش» و «شورای بخش» تبدیل گردید و در ماده ۱۰ و سایر مواد نیز کلمات «دهدار» و «دهداران» حذف گردید.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ اول خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۶۱

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۹۶۳- ق مورخ ۱۳۷۵/۳/۵ و ۳۸۱۰- ق مورخ ۱۳۷۴/۲/۹ و پیرو نامه‌های شماره ۷۵/۲۱/۰۵۴۳ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۶: «لایحه تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشوری و انتخاب شهرداران»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ اول خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۲۳ شورای نگهبان مطرح شد و مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۴۲۷۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۱

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۳۱۵۳ مورخ ۱۳۷۳/۹/۵ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی عبارتی در متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت‌های

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان

ماده واحده - موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان مشتمل بر یک مقدمه، ۱۸ ماده و یک ضمیمه به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قرقیزستان

مقدمه

دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قرقیزستان با تمایل به انعقاد

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۶۷۷۴ مورخ ۱۳۷۴/۸/۲۸.

موافقتنامه‌ای به منظور تأسیس و به کار انداختن سرویس‌های هوایی منظم بین سرزمین‌های خود و ماورای سرزمین‌های خود ذیلاً نسبت به مواد زیر موافقت نمودند:

ماده ۱-...

ماده ۵- شمول قوانین و مقررات

۱- قوانین و مقررات یک طرف متعاقد که ناظر به ورود یا خروج هواپیماهایی که به امر هوانوردی بین‌المللی اشتغال دارد یا ناظر به عملیات هوانوردی هواپیماهای مزبور حین پرواز بر فراز یا در داخل سرزمین طرف متعاقد یاد شده می‌باشند نسبت به هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر مجری خواهد بود.

۲- قوانین و مقررات یک طرف متعاقد ناظر به ورود و خروج و اقامت موقت مسافران و خدمه و بار یا پست مانند تشریفات ورود، خروج و مهاجرت و همچنین مقررات گمرکی و بهداشتی در مورد مسافران، خدمه، بار یا پست حمل شده توسط هواپیماهای شرکت هواپیمایی تعیین شده طرف متعاقد دیگر در زمانی که در سرزمین یاد شده باشد اعمال خواهد شد.

۳- هر یک از دو طرف متعاقد نسخه‌هایی از قوانین و مقررات مربوط مندرج در این ماده را بنابر درخواست در اختیار طرف متعاقد دیگر قرار خواهد داد.

۴- شرکت هواپیمایی تعیین شده یک طرف متعاقد حق داشتن نمایندگی خود را در سرزمین طرف متعاقد دیگر را دارا می‌باشد. در صورت تعیین نماینده کل یا نماینده کل فروش نماینده مزبور برابر قوانین و مقررات مربوط هر یک از طرف‌های متعاقد منصوب خواهد شد.

۵- انتقال درآمدهای به دست آمده توسط شرکت‌های هواپیمایی تعیین شده دو طرف متعاقد برابر مقررات جاری در دو کشور مربوط به ارزهای خارجی صورت خواهد گرفت. دو طرف همه توان خود را برای تسهیل در انتقال چنین درآمدهایی پس از کسر هزینه‌ها به کار خواهند گرفت.

ماده ۶-...

ماده ۱۲- آرائه آمار

مقام‌های هواپیمایی هر یک از دو طرف متعاقد اطلاعات و آمار مربوط به تردد انجام شده در سرویس‌های مورد توافق را توسط شرکت هواپیمایی تعیین شده خود به سرزمین طرف متعاقد دیگر یا از آن سرزمین را به گونه‌ای که به طور معمول توسط شرکت

هواپیمایی تعیین شده برای مقام‌های هواپیمایی ملی خود تهیه می‌شود بنا بر درخواست در اختیار مقام‌های هواپیمایی طرف متعاقد دیگر قرار خواهد داد.

هرگونه اطلاعات اضافی در مورد آماری تردد که مورد درخواست مقام‌های هواپیمایی یک طرف متعاقد از مقام‌های هواپیمایی طرف متعاقد دیگر باشد بین دو طرف متعاقد مورد شور و توافق قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۳-...

ماده ۱۴- حل اختلاف

۱- هرگاه در مورد تفسیر یا اجرای این موافقتنامه و پیوست (پیوست‌های) آن بین دو طرف متعاقد اختلافی بروز نماید، دو طرف متعاقد در مرحله نخست اهتمام خواهند نمود تا اختلاف را از طریق مذاکره برطرف نمایند.

۲- هرگاه دو طرف متعاقد نتوانند اختلاف را از طریق مذاکره برطرف نمایند، طرفین با رعایت قوانین و مقررات مربوطه می‌توانند توافق کنند موضوع را برای کسب نظر مشورتی به هر شخصی یا هیأتی ارجاع کنند.

۳- چنانچه طرفین متعاقد نتوانند به موجب بندهای ۱ و ۲ فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، اختلاف به یک دیوان داورى سه نفره ارجاع خواهد شد که هر یک از دو طرف متعاقد داورى را معین خواهد کرد و دو داور تعیین شده در باره داور سوم توافق خواهند نمود. هر یک از دو طرف متعاقد ظرف شصت (۶۰) روز پس از دریافت درخواست ارجاع اختلاف به دیوان داورى از مجرای دیپلماتیک به تعیین داور خود مبادرت خواهد نمود و داور سوم نیز ظرف شصت (۶۰) روز بعد از آن تعیین خواهد شد. چنانچه هر یک از دو طرف متعاقد ظرف مدت مقرر داور خود را برگزینند، بنا به درخواست هر یک از دو طرف متعاقد، رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری حسب مورد داور یا داورها را برخواهد گزید مشروط بر اینکه چنانچه رئیس شورای سازمان بین‌المللی هواپیمایی کشوری از اتباع هر یک از دو طرف متعاقد، از نایب رئیس ارشد شورا و در صورتی که نامبرده نیز از اتباع یکی از دو طرف متعاقد باشد، از عضو مقدم شورا که تابعیت هیچ یک از دو طرف را نداشته باشد، درخواست خواهد شد که حسب مورد داور یا داورها را برگزینند.

در هر حال داور سوم از اتباع یک دولت ثالث خواهد بود به عنوان رئیس دیوان داورى عمل خواهد کرد.

۴- دیوان داوری آیین نامه کار خود را تهیه و درباره چگونگی تقسیم هزینه داوری تصمیم خواهد گرفت.

۵- دو طرف متعاقد تعهد می نمایند تصمیم های گرفته شده براساس این ماده را رعایت کنند.

ماده ۱۵- ...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و هجده ماده و یک ضمیمه در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و دوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۹۵۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۲۷۸ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان» که در جلسه مورخ بیست و دوم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۷/۵ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

بند ۳ ماده ۱۴ به صورتی که تنظیم شده است مغایر اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) شناخته شد. کلمه «را» در سطر دوم بند ۴ ماده ۵ بعد از کلمه «دیگر» و کلمه «را» در سطر پنجم ماده ۱۲ بعد از کلمه «سرزمین» اضافی است.

مناسب است در پاراگراف دوم ماده ۱۲ کلمه «آمار» قبل از کلمه «اضافی» ذکر شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی شورای اسلامی

شماره: ۴۴۴۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۲۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۹۵۶ مورخ ۱۳۷۴/۷/۸ و پیرو نامه شماره ۴۲۷۸ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱ لایحه شماره ۱۳۱۵۳ مورخ ۱۳۷۳/۹/۵ دولت در خصوص موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱۴ - حل اختلاف

۱- ...

۲- ...

۳- چنانچه طرفین متعاقد نتوانند به موجب بندهای ۱ و ۲ فوق در مورد حل اختلاف به نتیجه برسند، اختلاف طرفین با رعایت قوانین و مقررات مربوطه به یک دیوان داوری سه نفره ارجاع خواهد شد...

اصلاح فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و سوم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۱۲۲

تاریخ: ۱۳۷۴/۸/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۴۴۲ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۹ و ۴۲۷۸ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱

و پرونامه شماره ۹۵۶ مورخ ۱۳۷۴/۷/۸: «لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت‌های جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری قرقیزستان»^(۱) که در جلسه مورخ بیست و سوم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۸/۳ شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۷۷۳ مورخ ۱۳۷۴/۸/۲۸.

مغایرت طرح تعهدات اعتبارات بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور با قانون اساسی

شماره: ۴۳۵۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۱۱

شورای محترم نگهبان

طرح تعهدات اعتبارات بند «ب» تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۷/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است:

۱- تعهدات پرداخت نشده اعتبارات طرح‌ها و پروژه‌های استانی اختصاص داده شده به دستگاه‌های اجرایی وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی موضوع بند ب تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور^(۲) را حداکثر تا مبلغ هشت میلیارد و دویست میلیون

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) بند ب تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور: کلیه شرکت‌های دولتی بانکها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت موظفند یک درصد (۱٪) از هزینه‌های پیش‌بینی شده جاری و عمرانی سال ۷۳ خود را صرفه‌جویی نموده و به حساب خاصی نزد خزانه واریز نمایند، نود درصد (۹۰٪) مبلغ فوق بر اساس پیشنهاد وزارتخانه‌های جهاد سازندگی و کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه پس از تصویب هیأت وزیران صرف اجرای طرح‌های کوچک تأمین آب و آبرسانی و راه‌های روستایی و عشایری و نواحی صنعتی روستایی، آب و خاک، شیلات، آبخیزداری و تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی و دام و تأمین سوبسید نهاده‌های کشاورزی و دامی خواهد شد، ده درصد (۱۰٪) باقیمانده مبلغ فوق به سقف اعتباری تبصره ۳۷ اضافه می‌گردد تا بر اساس مکانیزم تبصره مذکور در مناطق محروم کشور هزینه گردد.

دو نفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی از کمیسیون‌های برنامه و بودجه و امور کشاورزی و عمران روستاها به انتخاب مجلس بر توزیع اعتبارات و اجرای این بند نظارت خواهند نمود.
وزارت امور اقتصادی و دارایی مسؤول اخذ و تخصیص مبلغ فوق می‌باشد.

(۸/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار عمرانی ردیف ۷۰۲۱۰۱ (تعهدات پرداخت نشده بودجه سال‌های قبل) منظور در قسمت چهارم قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور^(۱) تأمین و جهت پرداخت تعهدات مربوط در اختیار وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی و سازمان‌های وابسته به وزارتخانه‌های مذکور در استان‌های ذی‌ربط قرار دهد.

۲- حداکثر تا مبلغ نهصد میلیون (۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۷۰۲۱۰۱ قسمت چهارم قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور جهت تأمین و پرداخت تعهدات و همچنین تکمیل پروژه‌های نیمه تمام طرح‌های عمرانی مربوط به دو درصد وصول از خرید برگ سبز چای از چای‌کاران کشور اختصاص دهد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۹۹۵۰

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۳۵۳-ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۱: «طرح تعهدات اعتبارات بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور» که در جلسه مورخ نهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورای نگهبان بدین شرح اعلام می‌گردد:

تکمیل پروژه‌های نیمه تمام عمرانی در بند ۲ ماده واحده، تغییر در ارقام بودجه تلقی و مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۵۸۴ مورخ ۱۳۷۴/۱/۱۰.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۳۱.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۵۵۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۹۹۵ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹ و پیرو نامه شماره ۴۳۵۳/ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۱، طرح تعهدات اعتبارات بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است:

۱- تعهدات پرداخت نشده اعتبارات طرح ها و پروژه های استانی اختصاص داده شده به دستگاه های اجرایی وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی موضوع بند ب تبصره ۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور را حداکثر تا مبلغ هشت میلیارد و دویست میلیون (۸/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار عمرانی ردیف ۷۰۲۱۰۱ (تعهدات پرداخت نشده بودجه سال های قبل) منظور در قسمت چهارم قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور تأمین و جهت پرداخت تعهدات مربوط در اختیار وزارتخانه های کشاورزی و جهاد سازندگی و سازمان های وابسته به وزارتخانه های مذکور در استان های ذی ربط قرار دهد.

۲- حداکثر تا مبلغ نهصد میلیون (۹۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۷۰۲۱۰۱ قسمت چهارم قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور جهت تأمین و پرداخت تعهدات طرح های عمرانی مربوط به دو درصد وصول از خرید برگ سبز چای از چای کاران کشور اختصاص دهد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۲۸۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۵۵۲ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴ و ۴۳۵۳ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹: «طرح تعهدات اعتبارات بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دوازدهم آذرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۸۰۵ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۷.

مغایرت لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و شورایعالی انقلاب فرهنگی با قانون اساسی

شماره: ۴۳۹۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۱۶

شورای محترم نگهبان

لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان شورایعالی انقلاب فرهنگی که براساس تقاضای شماره ۱۴۸۷۹ مورخ ۱۳۷۱/۴/۸ دولت در دستور کار مجلس قرار گرفته بود، در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کارکنان دفتر مرکزی و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و واحدهای تابعه شورایعالی انقلاب فرهنگی که عبارتند از هیأت نظارت و بازرسی، دبیرخانه شورایعالی انقلاب فرهنگی، شورای فرهنگی و اجتماعی زنان و شورای جذب نخبگان، تابع قانون استخدام کشوری^(۲) و اصلاحات بعدی آن خواهند بود و آن دسته از کارکنان شاغل که در تاریخ تصویب این قانون به طور تمام وقت و در مقابل دریافت حقوق یا دستمزد در خدمت شورای مزبور بوده‌اند با تأییدگزینش و رعایت شرط حداکثر سن ورود به خدمت مندرج در قانون استخدام کشوری که برای هر کارمند به مقدار سنوات خدمتش در واحدهای مزبور به حداکثر سن مذکور افزوده خواهد شد، به رسمی تبدیل وضع می‌یابند.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۲۲۶ مورخ ۱۳۴۵/۴/۱۸.

تبصره ۱- در صورتی که مستخدمین موضوع این قانون بابت سنوات خدمت تمام وقت خود به یکی از صندوقهای بیمه و بازنشستگی کسور بازنشستگی یا حق بیمه پرداخت نموده باشند، مشمول قانون نقل و انتقال حق بیمه یا کسور بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵/۳/۲۷^(۱) خواهند بود. در غیر این صورت با پرداخت کسور بازنشستگی سهم مستخدم توسط وی و سهم کار فرما از محل اعتبار واحد مربوط، سنوات مزبور از لحاظ افزایش سنواتی و بازنشستگی و وظیفه جزو سنوات خدمت دولتی آنان محسوب خواهد شد. مبنای محاسبه کسور اولین حقوق و فوق العاده شغلی است که هنگام تطبیق وضع به این گونه مستخدمین تعلق می گیرد.

تبصره ۲- اعضای هیأت علمی موضوع این قانون که به صورت تمام وقت در نهاد و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری به خدمت اشتغال داشته باشند مشمول مقررات اعضای هیأت علمی مؤسسات آموزشی و پژوهشی خواهند بود.

تبصره ۳- در صورتی که مجموع حقوق و فوق العاده شغل کارکنانی که به موجب این قانون تطبیق وضع می یابند کمتر از حقوق و مزایای شغلی قبلی آنان باشد مابه التفاوت به عنوان تفاوت تطبیق به ایشان پرداخت می شود و هرگونه افزایش پرداختی از مبلغ مابه التفاوت کسر خواهد شد.

تبصره ۴- هرگونه استخدام جدید (کارکنان و اعضای هیأت علمی) در واحدهای موضوع این قانون حسب مورد تابع قانون استخدام کشوری و مقررات استخدامی اعضای هیأت علمی خواهد بود.

تبصره ۵- نهاد و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی مکلفند ظرف مدت سه ماه تشکیلات تفصیلی سازمان های وابسته و واحدهای تابعه خود را تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور نسبت به اجرای مفاد این قانون اقدام نمایند.

تبصره ۶- آیین نامه اجرایی این قانون توسط نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۰۶۳ مورخ ۱۳۶۵/۵/۷.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و شش تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ یازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۰۳۱

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۳۹۵ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶: «لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و شورای عالی انقلاب فرهنگی» که در جلسه مورخ یازدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورای نگهبان بدین شرح اعلام می‌گردد:

اضافه نمودن دفتر مرکزی و دفاتر نمایندگی و همچنین اطلاق الزام دولت به تغییر و تبدیل وضعیت واحدهای مذکور به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و چون طریق تأمین هزینه آن معلوم نشده مفایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد، و تبصره‌ها نیز با توجه به ایراد مذکور باید اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۵۴۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۰۳۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹ و پیرو نامه شماره ۴۳۹۵ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و شورایی عالی انقلاب فرهنگی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کارکنان دفتر مرکزی و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و واحدهای تابعه شورایی عالی انقلاب فرهنگی که عبارتند از هیأت نظارت و بازرسی، دبیرخانه شورایی عالی انقلاب فرهنگی، شورای فرهنگی و اجتماعی زنان، شورای جذب نخبگان تابع قانون استخدام کشوری و اصلاحات بعدی آن خواهند بود و آن دسته از کارکنان شاغل که در تاریخ تصویب این قانون به طور تمام وقت و در مقابل دریافت حقوق یا دستمزد در خدمت شورای مزبور بوده‌اند با تأیید گزینش و رعایت شرط حداکثر سن ورود به خدمت مندرج در قانون استخدام کشوری که برای هر کارمند به مقدار سنوات خدمتش در واحدهای مزبور به حداکثر سن مذکور افزوده خواهد شد، به رسمی تبدیل وضع می‌یابند.

تبصره ۱- در صورتی که مستخدمین موضوع این قانون بابت سنوات خدمت تمام وقت خود به یکی از صندوق‌های بیمه و بازنشستگی کسور بازنشستگی یا حق بیمه پرداخت نموده باشند، مشمول قانون نقل و انتقال حق بیمه یا کسور بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵/۳/۲۷ خواهند بود. در غیر این صورت با پرداخت کسور بازنشستگی سهم مستخدم توسط وی و سهم کارفرما از محل اعتبار واحد مربوط سنوات مزبور از لحاظ افزایش سنواری و بازنشستگی و وظیفه جزو سنوات خدمت دولتی آنان محسوب خواهد شد. مبنای محاسبه کسور اولین حقوق و فوق‌العاده شغلی است که هنگام تطبیق وضع به اینگونه مستخدمین تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲- اعضای هیأت علمی موضوع این قانون که به صورت تمام وقت در نهاد و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری به خدمت اشتغال داشته باشند مشمول مقررات اعضای

هیأت علمی مؤسسات آموزشی و پژوهشی خواهند بود.

تبصره ۳- در صورتی که مجموع حقوق و فوق‌العاده شغل کارکنانی که به موجب این قانون تطبیق وضع می‌یابند کمتر از حقوق و مزایای شغلی قبلی آنان باشد مابه‌التفاوت به عنوان تفاوت تطبیق به ایشان پرداخت می‌شود و هرگونه افزایش پرداختی از مبلغ مابه‌التفاوت کسر خواهد شد.

تبصره ۴- هرگونه استخدام جدید (کارکنان و اعضای هیأت علمی) در واحدهای موضوع این قانون حسب مورد تابع قانون استخدام کشوری و مقررات استخدامی اعضای هیأت علمی خواهد بود.

تبصره ۵- نهاد و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری و دبیرخانه شورایعالی انقلاب فرهنگی مکلفند ظرف مدت سه ماه تشکیلات تفصیلی سازمان‌های وابسته و واحدهای تابعه خود را تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور نسبت به اجرای مفاد این قانون اقدام نمایند.

تبصره ۶- بار مالی ناشی از اضافه شدن دفتر مرکزی و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی از ردیف ۱۱۳۶۳۰ بودجه سالانه کل کشور تأمین خواهد شد.

تبصره ۷- آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و دبیرخانه شورایعالی انقلاب فرهنگی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و هفت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۱۲۸۳

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۵۴۸ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴ و ۴۳۹۵ - ق مورخ

۱۳۷۴/۷/۱۶ و پیرو نامه شماره ۱۰۳۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹: «لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و شورای عالی انقلاب فرهنگی» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و ایراد همچنان باقی است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله دوم) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۶-ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۵/۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۱۲۸۳ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ و ۱۰۳۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹ و پیرو نامه‌های شماره ۴۵۴۸-ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴ و ۴۳۹۵-ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و شورای عالی انقلاب فرهنگی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۵/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کارکنان دفتر مرکزی و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و واحدهای تابعه شورای عالی انقلاب فرهنگی که عبارتند از هیأت نظارت و بازرسی، دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی،

شورای فرهنگی و اجتماعی زنان، شورای جذب نخبگان تابع قانون استخدام کشوری و اصلاحات بعدی آن خواهند بود و آن دسته از کارکنان شاغل که در تاریخ تصویب این قانون به طور تمام وقت و در مقابل دریافت حقوق یا دستمزد در خدمت شورای مزبور بوده‌اند با تأیید گزینش و رعایت شرط حداکثر سن ورود به خدمت مندرج در قانون استخدام کشوری که برای هر کارمند به مقدار سنوات خدمتش در واحدهای مزبور به حداکثر سن مذکور افزوده خواهد شد، به رسمی تبدیل وضع می‌یابند.

تبصره ۱- در صورتی که مستخدمین موضوع این قانون بابت سنوات خدمت تمام وقت خود به یکی از صندوق‌های بیمه و بازنشستگی کسور بازنشستگی یا حق بیمه پرداخت نموده باشند، مشمول قانون نقل و انتقال حق بیمه یا کسور بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵/۳/۲۷ خواهند بود. در غیر این صورت با پرداخت کسور بازنشستگی سهم مستخدم توسط وی و سهم کارفرما از محل اعتبار واحد مربوط سنوات مزبور از لحاظ افزایش سنواتی و بازنشستگی و وظیفه جزو سنوات خدمت دولتی آنان محسوب خواهد شد. مبنای محاسبه کسور اولین حقوق و فوق‌العاده شغلی است که هنگام تطبیق وضع به اینگونه مستخدمین تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲- اعضای هیأت علمی موضوع این قانون که به صورت تمام وقت در نهاد و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری به خدمت اشتغال داشته باشند مشمول مقررات اعضای هیأت علمی مؤسسات آموزشی و پژوهشی خواهند بود.

تبصره ۳- در صورتی که مجموع حقوق و فوق‌العاده شغل کارکنانی که به موجب این قانون تطبیق وضع می‌یابند کمتر از حقوق و مزایای شغلی قبلی آنان باشد مابه‌التفاوت به عنوان تفاوت تطبیق به ایشان پرداخت می‌شود و هرگونه افزایش پرداختی از مبلغ مابه‌التفاوت کسر خواهد شد.

تبصره ۴- هرگونه استخدام جدید (کارکنان و اعضای هیأت علمی) در واحدهای موضوع این قانون حسب مورد تابع قانون استخدام کشوری و مقررات استخدامی اعضای هیأت علمی خواهد بود.

تبصره ۵- نهاد و دفاتر نمایندگی مقام معظم رهبری و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی مکلفند ظرف مدت سه ماه تشکیلات تفصیلی سازمان‌های وابسته و واحدهای تابعه خود را تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور نسبت به اجرای

مفاد این قانون اقدام نمایند.

تبصره ۶- این قانون تا سقف بودجه مصوب سالیانه قابلیت اجرایی دارد.

تبصره ۷- آیین نامه اجرایی این قانون توسط نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری و دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و هفت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله سوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۶۹۱

تاریخ: ۱۳۷۵/۵/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۱۰۶- ق مورخ ۱۳۷۵/۵/۷ و ۴۵۴۸- ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴ و ۴۳۹۵- ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ و پیرو نامه های شماره ۱۲۸۳ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ و ۱۰۳۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹: «لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و شورای عالی انقلاب فرهنگی» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ هفتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۵/۸ شورای نگهبان مطرح شد و اشکال همچنان باقی است و اصلاح به عمل آمده رافع اشکال نمی باشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۶۲۴- ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۱۱/۱۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه های شماره ۷۵/۲۱/۰۶۹۱ مورخ ۱۳۷۵/۵/۹ و شماره ۱۲۸۳ مورخ

۱۳۷۴/۹/۲۲ و شماره ۱۰۳۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹ و پیرو نامه‌های شماره ۱۰۶ - ق مورخ ۱۳۷۵/۵/۷ و شماره ۴۵۴۸ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴ و شماره ۴۳۹۵ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و شورایعالی انقلاب فرهنگی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون کارکنان شورایعالی انقلاب فرهنگی که عبارتند از هیأت نظارت و بازرسی، دبیرخانه شورایعالی انقلاب فرهنگی، شورای فرهنگی و اجتماعی زنان، شورای جذب نخبگان تابع قانون استخدام کشوری و اصلاحات بعدی آن خواهند بود و آن دسته از کارکنان شاغل که در تاریخ تصویب این قانون به طور تمام وقت و در مقابل دریافت حقوق یا دستمزد در خدمت شورای مزبور بوده‌اند با تأیید گزینش و رعایت شرط حداکثر سن ورود به خدمت مندرج در قانون استخدام کشوری که برای هر کارمند به مقدار سنوات خدمتش در واحدهای مزبور به حداکثر سن مذکور افزوده خواهد شد، به رسمی تبدیل وضع می‌یابند.

تبصره ۱- در صورتی که مستخدمین موضوع این قانون بابت سنوات خدمت تمام وقت خود به یکی از صندوق‌های بیمه و بازنشستگی کسور بازنشستگی یا حق بیمه پرداخت نموده باشند، مشمول قانون نقل و انتقال حق بیمه یا کسور بازنشستگی مصوب ۱۳۶۵/۳/۲۷ خواهند بود. در غیر این صورت با پرداخت کسور بازنشستگی سهم مستخدم توسط وی و سهم کارفرما از محل اعتبار واحد مربوط سنوات مزبور از لحاظ افزایش سنواتی و بازنشستگی و وظیفه جزو سنوات خدمت دولتی آنان محسوب خواهد شد. مبنای محاسبه کسور اولین حقوق و فوق‌العاده شغلی است که هنگام تطبیق وضع به اینگونه مستخدمین تعلق می‌گیرد.

تبصره ۲- در صورتی که مجموع حقوق و فوق‌العاده شغل کارکنانی که به موجب این قانون تطبیق وضع می‌یابند کمتر از حقوق و مزایای شغلی قبلی آنان باشد مابه‌التفاوت به عنوان تفاوت تطبیق به ایشان پرداخت می‌شود و هرگونه افزایش پرداختی از مبلغ مابه‌التفاوت کسر خواهد شد.

تبصره ۳- هرگونه استخدام جدید (کارکنان و اعضای هیأت علمی) در واحدهای موضوع این قانون حسب مورد تابع قانون استخدام کشوری و مقررات استخدامی اعضای هیأت علمی خواهد بود.

تبصره ۴- دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی مکلف است ظرف مدت سه ماه تشکیلات تفصیلی سازمان‌های وابسته و واحدهای تابعه خود را تهیه و پس از تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور نسبت به اجرای مفاد این قانون اقدام نماید.

تبصره ۵- آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و پنج تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۱۴۱۰

تاریخ: ۱۳۷۵/۱۱/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۶۲۴- ق مورخ ۷۵/۱۱/۱۳ و ۱۰۶- ق مورخ ۱۳۷۵/۵/۷ و ۴۵۴۸- ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴ و ۴۳۹۵- ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۶ و پیرو نامه‌های شماره ۷۵/۲۱/۰۶۹۱ مورخ ۱۳۷۵/۵/۹ و ۱۲۸۳ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ و ۱۰۳۱ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹: «لایحه تعیین وضعیت استخدامی شورای عالی انقلاب فرهنگی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ هفتم بهمن ماه یکهزار و

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۵۱۵۰ مورخ ۱۳۷۵/۱۲/۱۲.

سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۱۶ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب روستایی با قانون اساسی

شماره: ۴۴۱۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۲۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۴۷۲۹ مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۴ دولت در خصوص تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب روستایی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون به وزارت جهادسازندگی اجازه داده می شود به منظور نگهداری، بهره برداری، توسعه، بازسازی، مرمت و ایجاد تأسیسات مربوط به تأمین آب آشامیدنی روستاها اعم از تصفیه خانه، خطوط انتقال، مخازن، سیستمهای کنترل و دفع بهداشتی فاضلاب، شرکتی در هر استان تشکیل دهد. این شرکتها دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی بوده و طبق مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی و این قانون اداره خواهد شد.

تبصره ۱- نظارت و هماهنگی امور ستادی، پشتیبانی و تحقیقاتی شرکتهای مزبور به عهده وزارت جهادسازندگی خواهد بود.

تبصره ۲- جهادسازندگی موظف است به منظور کمک و راه اندازی و تقویت این شرکتها، تأسیسات، ماشین آلات و دیگر اموال مورد نیاز، وسایل لازم را به قیمت ارزش دفتری به شرکتهای مذکور واگذار نماید.

ماده ۲- کلیه وظایف مندرج در ماده ۱ از طریق اعتبارات دولتی تأمین خواهد شد. مشترکین موظف به پرداخت آب بها جهت تأمین هزینه های نگهداری فعالیتهای موضوع

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

این قانون خواهند بود. دولت موظف است اعتبارات ترمیم، توسعه، نگهداری و ایجاد شبکه‌های آبرسانی روستاها را که در بودجه‌های سالانه منظور می‌نماید در اختیار شرکت‌های مذکور قرار دهد.

تبصره ۱- جهادسازندگی مکلف است نیروهای مورد نیاز این شرکت‌ها را از پرسنل جهادسازندگی تأمین نماید.

تبصره ۲- شرکت‌های موضوع این قانون غیرانتفاعی بوده و از پرداخت مالیات و عوارض معاف خواهند بود.

ماده ۳- شرکت هر استان، می‌تواند با رعایت صرفه و صلاح و با توجه به تعداد روستاهای تحت پوشش، وجود پروژه‌های خاص و حوزه عمل در هر یک از شهرستان‌های تابع استان که لازم بداند یا تصویب مجمع عمومی مبادرت به ایجاد شعبه یا شرکت نماید.

مسئولیت حفظ و نگهداری شبکه‌های آبرسانی روستاها تا زمانی که تحت پوشش شرکت‌های آب و فاضلاب استان مربوطه قرار نگرفته‌اند کماکان به عهده وزارت جهادسازندگی می‌باشد.

ماده ۴- وزارت جهادسازندگی مکلف است حداکثر ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به تشکیل شرکت‌های مورد نظر در مرکز و مراکز استانها اقدام نماید.

ماده ۵- اساسنامه این شرکت‌ها حداکثر ظرف سه ماه توسط وزارت جهادسازندگی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر پنج ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ نوزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۰۹۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۴۱۸- ق مورخ ۷۴/۷/۲۳ «لایحه تشکیل شرکت‌های آب و

فاضلاب رومستایی» که در جلسه مورخ نوزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۲ ماده ۱ و ماده ۳ چون به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد موجب بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۵۴۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۰۹۵ مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۶ و پیرو نامه شماره ۴۴۱۸-ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۳: لایحه شماره ۴۷۲۹ مورخ ۱۳۷۲/۳/۲۴ دولت در خصوص تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب رومستایی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- از تاریخ تصویب این قانون به وزارت جهادسازندگی اجازه داده می‌شود به منظور نگهداری، بهره‌برداری، توسعه، بازسازی، مرمت و ایجاد تأسیسات مربوط به تأمین آب آشامیدنی رومستاهای اعم از تصفیه‌خانه، خطوط انتقال، مخازن، سیستمهای کنترل و دفع بهداشتی فاضلاب، شرکتی در هر استان تشکیل دهد. این شرکتها دارای

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

شخصیت حقوقی و استقلال مالی بوده و طبق مقررات حاکم بر شرکتهای دولتی و این قانون اداره خواهد شد.

تبصره ۱- نظارت و هماهنگی امور ستادی، پشتیبانی و تحقیقاتی شرکتهای مزبور به عهده وزارت جهادسازندگی خواهد بود.

تبصره ۲- جهادسازندگی موظف است به منظور کمک و راه اندازی و تقویت این شرکتهای تأسیسات، ماشین آلات و دیگر اموال مورد نیاز، وسایل لازم را به قیمت ارزش دفتری از اموال موجود خود به شرکتهای مذکور واگذار نماید.

ماده ۲- مشترکین موظف به پرداخت آب بها جهت تأمین هزینه های نگهداری فعالیتهای موضوع این قانون خواهند بود. دولت موظف است اعتبارات ترمیم، توسعه، نگهداری و ایجاد شبکه های آبرسانی روستاها را که در بودجه های سالانه منظور می نماید در اختیار شرکتهای مذکور قرار دهد.

تبصره ۱- جهادسازندگی مکلف است نیروهای مورد نیاز این شرکتهای را از پرسنل جهادسازندگی تأمین نماید.

تبصره ۲- شرکتهای موضوع این قانون غیرانتفاعی بوده و از پرداخت مالیات و عوارض معاف خواهند بود.

ماده ۳- شرکت هر استان، می تواند با رعایت صرفه و صلاح و با توجه به تعداد روستاهای تحت پوشش، وجود پروژه های خاص و حوزه عمل در هر یک از شهرستانهای تابع استان که لازم بداند با تصویب مجمع عمومی مبادرت به ایجاد شعبه یا شرکت نماید.

مسئولیت حفظ و نگهداری شبکه های آبرسانی روستاها تا زمانی که تحت پوشش شرکتهای آب و قاضلاب استان مربوطه قرار نگرفته اند کماکان به عهده وزارت جهادسازندگی می باشد.

ماده ۴- وزارت جهادسازندگی مکلف است حداکثر ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به تشکیل شرکتهای مورد نظر در مرکز و مراکز استانها اقدام نماید.

ماده ۵- اساسنامه این شرکتهای حداکثر ظرف سه ماه توسط وزارت جهادسازندگی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

لایحه فوق مشتمل بر پنج ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم

آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۲۸۴

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۵۴۹ - ق مورخ ۷۴/۹/۱۴ و ۴۴۱۸ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۳ و پیرو نامه شماره ۱۰۹۵ مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۶: «لایحه تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب روستایی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح تشکیل مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی

شماره: ۲۴۵۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۸/۷

شورای محترم نگهبان

طرح تشکیل مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- به منظور فراهم آوردن زمینه‌های لازم در جهت کارشناسی هر چه بهتر قوانین، پشتیبانی علمی و پژوهشی متناسب با وظایف مجلس شورای اسلامی و بهره‌برداری از اطلاعات و تحقیقات کارآمد در امر قانونگذاری، مرکزی وابسته به مجلس شورای اسلامی به نام مرکز پژوهشها که در این قانون اختصاراً مرکز نامیده می‌شود، تشکیل می‌گردد.

ماده ۲- وظایف مرکز عبارتند از:

الف - مطالعه، پژوهش و ارائه نظرات کارشناسی در مورد تمام لوایح و طرحها به نمایندگان و کمیسیونهای تخصصی مجلس شورای اسلامی در زمان مناسب.

ب - گردآوری و بررسی نظرات محققان و پژوهشگران دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی، دستگاههای اجرایی، نهادها، گروهها، انجمنهای علمی و تخصصی و احزاب سیاسی و افکار عمومی در مورد نیازهای جامعه از نظر قانونگذاری.

ج - مطالعه و بررسی و پژوهش نسبت به حسن اجرای قوانین و ارائه پیشنهادها و کارشناسانه برای رفع موانع و مشکلات.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

د- تأمین نیازهای اطلاعاتی کمیسیونها و نمایندگان مجلس و برقراری نظام اطلاع رسانی.
ه- انجام پژوهشهای موردی بر حسب درخواست هیأت رئیسه، کمیسیونها و نمایندگان مجلس.

و- انجام مأموریتهای محوله در رابطه با کتابخانه‌های مجلس که از این پس زیر نظر مستقیم رئیس مجلس قرار می‌گیرند.

ز- اشاعه نتایج مطالعات پژوهشی از طرق:

۱- نشر کتب و نشریات مربوطه.

۲- تشکیل گردهمایی‌های دوره‌ای.

۳- انعکاس نظرات به واحدها و دستگاه‌های ذی‌ربط با نظر هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی.

ماده ۳- ارکان مرکز عبارتند از:

الف - هیأت امنا.

ب - رئیس مرکز.

ج - شورای پژوهشی.

ماده ۴- هیأت امنا مرکب از اعضای ذیل است:

الف - رئیس مجلس به عنوان رئیس هیأت امنا.

ب - اعضای هیأت رئیسه.

ج - رئیس مرکز.

ماده ۵- هیأت امنا حداقل هر سه ماه یک بار تشکیل جلسه می‌دهد.

ماده ۶- وظایف هیأت امنا بدین شرح است:

الف - تصویب خط‌مشی کلی مرکز به پیشنهاد رئیس مرکز.

ب - تأیید بودجه سالانه مرکز و رسیدگی به بودجه سال قبل آن.

ج - تأیید سازمان تفصیلی، اساسنامه، آیین‌نامه‌های استخدامی، مالی و معاملاتی مرکز و تقدیم آنها به کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و دیوان محاسبات مجلس جهت تصویب.

د - نصب و عزل رئیس مرکز.

ه - نظارت بر عملکرد مرکز و حسن اجرایی امور.

و- تدوین سیاستهای مربوط به اولویتهای تحقیقاتی، مطالعاتی و پژوهشی.

ز- تعیین اولویتهای و ضروریتهای پژوهشی و مورد نیاز قانونگذاری و نمایندگان مجلس شورای اسلامی.

ماده ۷- شورای پژوهشی مرکز شامل ترکیب زیر است:

الف- رئیس مرکز که ریاست شورا را به عهده خواهد داشت.

ب- رئیس یا رؤسای کمیسیونهای مجلس حسب موضوع مورد بحث در جلسات شورا به تشخیص و دعوت ریاست مرکز.

ج- پنج نفر از پژوهشگران که حداقل سه نفر تمام وقت از رشتههای مختلف تخصصی که دارای حداقل مرتبه استادیاری یا پنج سال سابقه باشند با معرفی رئیس مرکز و تصویب هیأت امنا و به مدت چهار سال با حکم ریاست مجلس.

د- پنج نفر از شخصیتهای علمی، تخصصی و کارشناسی مجلس از بین نمایندگان داوطلب به انتخاب هیأت امنای مرکز و به مدت چهار سال با حکم ریاست مجلس.

تبصره- آییننامه وظایف، حدود اختیارات، نحوه اداره جلسات و تصویب و نظارت بر پروژههای تحقیقاتی توسط شورای پژوهشی تهیه و به تصویب هیأت امنا خواهد رسید.

ماده ۸- رئیس مرکز از بین افراد ذیصلاح که دارای مدارج بالای علمی و تجربه کافی باشند، توسط هیأت امنا برای مدت چهار سال برگزیده می شود و حکم وی به امضای رئیس هیأت می رسد. تجدید انتخاب رئیس مرکز بلامانع است.

ماده ۹- اهم وظایف رئیس مرکز عبارتند از:

الف- اجرای مصوبات هیأت امنا.

ب- پیشنهاد خط مشی مرکز.

ج- پیشنهاد آیین نامه های استخدامی، مالی و معاملاتی مرکز و همچنین تشکیلات و روشهای اجرای کار به هیأت امنا جهت تأیید.

د- پیشنهاد بودجه سالانه مرکز به هیأت امنا و اقدام در مورد تفریغ بودجه.

ه- امضای قراردادهای متعقد از طرف مرکز.

و- استخدام نیروی انسانی مورد نیاز و امضای احکام استخدامی.

ز- امضای کلیه اسناد و اوراق بهادار با رعایت مقررات و ضوابط قانونی.

ح - ارائه گزارش کار سالانه مرکز به هیأت امانا.

ماده ۱۰ - بودجه سالانه مرکز پس از تأیید هیأت امانا و کمیسیون دیوان محاسبات در بودجه سالانه مجلس در ردیف جداگانه درج خواهد شد.

ماده ۱۱ - کلیه پرداختهای مرکز در چهارچوب بودجه مصوب با امضای رئیس مرکز و مدیر امور مالی مرکز به انتخاب هیأت رئیسه مجلس خواهد بود.

ماده ۱۲ - کلیه دستگاه‌هایی که از بودجه عمومی کشور استفاده می‌کنند مکلفند در زمینه ارائه آمار، اطلاعات و تحقیقات همکاری لازم را با مرکز بنمایند.

طرح فوق مشتمل بر دوازده ماده و یک تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و پنجم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۱۴۰

تاریخ: ۱۳۷۴/۸/۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۴۵۷ - ق مورخ ۷/۸/۷۴: «طرح تشکیل مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی» که در جلسه مورخ بیست و پنجم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۰ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

طرح مذکور چون به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد موجب بار مالی و مخایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۵.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۵۹۲-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۱۴۰ مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۰ و پیرو نامه شماره ۴۴۵۷-ق مورخ ۱۳۷۴/۸/۷، طرح تشکیل مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- هدف مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی فراهم آوردن زمینه های لازم در جهت کارشناسی هر چه بهتر قوانین، پشتیبانی علمی و پژوهشی متناسب با وظایف مجلس شورای اسلامی و بهره برداری از اطلاعات و تحقیقات کارآمد در امر قانونگذاری است که وابسته به مجلس شورای اسلامی بوده و در این قانون اختصاراً «مرکز» نامیده می شود.

ماده ۲-....

ماده ۶-....

الف-....

ه- نظارت بر عملکرد مرکز و حسن اجرای امور.

و-....

ز- تعیین اولویتها و ضرورت های پژوهشی مورد نیاز قانونگذاری و نمایندگان مجلس شورای اسلامی.

ماده ۷-....

ماده ۱۰- بودجه سالانه مرکز پس از تأیید هیأت امناء و کمیسیون دیوان محاسبات در بودجه سالانه مجلس درج خواهد شد.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۱۳۰۸

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۵۹۲-ق مورخ ۷۴/۹/۲۱ و ۴۴۵۷-ق مورخ ۱۳۷۴/۸/۷ و پیرو نامه شماره ۱۱۴۰ مورخ ۱۳۷۴/۸/۱۰: «طرح شرح وظایف مرکز پژوهشهای شورای اسلامی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ نوزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۱۱ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۴

مقایرت لایحه مجازات اسلامی (بخش تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده)

با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۲۵۲۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۵۶۸۹ مورخ ۱۳۷۱/۴/۲۲ دولت در خصوص مجازات اسلامی (بخش تعزیرات) که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱- هر کس با هر مرامی، دسته، جمعیت یا شعبه جمعیتی بیش از دو نفر در داخل یا خارج از کشور تحت هراسم یا عنوانی تشکیل دهد یا اداره نماید که هدف آن بر هم زدن امنیت کشور باشد و محارب شناخته نشود به حبس از دو تا ده سال محکوم می شود.

ماده ۲- هر کس در یکی از دسته ها یا جمعیت ها یا شعب جمعیت های مذکور در ماده ۱ عضویت یابد به سه ماه تا پنج سال حبس محکوم می گردد.

ماده ۳- هر کس علیه نظام جمهوری اسلامی ایران یا به نفع گروه ها و سازمانهای مخالف نظام به هر نحو تبلیغ نماید به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.

ماده ۴- ...

ماده ۶- هر کس به قصد سرقت یا نقشه برداری یا کسب اطلاع از اسرار سیاسی یا نظامی یا امنیتی به مواضع مربوطه داخل شود و همچنین اشخاصی که بدون اجازه مأمورین یا

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه منبوس پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۴۳ مورخ ۱۳۷۵/۴/۴.

مقامات ذیصلاح در حال نقشه برداری یا گرفتن فیلم یا عکسبرداری از استحکامات نظامی یا اماکن متنوعه دستگیر شود به شش ماه تا سه سال حبس محکوم می شود.

ماده ۷- هر کس نیروهای رزمنده یا اشخاصی را که به نحوی در خدمت نیروهای مسلح هستند تحریک به عصیان، فرار، تسلیم یا عدم اجرای وظایف نظامی کند در صورتی که قصد براندازی حکومت یا شکست نیروهای خودی در مقابل دشمن را داشته باشد محارب محسوب می شود والا چنانچه اقدامات وی مؤثر واقع شود به حبس از ۲ تا ۱۰ سال و در غیر این صورت به ۶ ماه تا سه سال حبس محکوم می شود.

ماده ۸- ...

ماده ۱۱- هر کس یا گروهی با دول خارجی متخاصم به هر نحو علیه جمهوری اسلامی ایران همکاری نماید، در صورتی که محارب شناخته نشود به یک تا ده سال حبس محکوم می گردد.

ماده ۱۲- هر کس در زمان جنگ مرتکب یکی از جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی موضوع این فصل شود به مجازات اشد همان جرم محکوم می گردد.

ماده ۱۳- هر کس به قصد برهم زدن امنیت ملی یا کمک به دشمن، جاسوسانی را که مأمور تفتیش یا وارد کردن هر گونه لطمه به کشور بوده اند شناخته و مخفی نماید یا مسبب اخفای آنها بشود به حبس از ۶ ماه تا سه سال محکوم می شود.

تبصره - هر کس بدون آنکه جاسوسی کند و یا جاسوسان را مخفی نماید، افرادی را به هر نحو شناسایی و جذب نموده و جهت جاسوسی علیه امنیت کشور به دولت خصم یا کشورهای بیگانه معرفی نماید به ۶ ماه تا دو سال حبس محکوم می شود.

ماده ۱۴- هر کس به قصد برهم زدن امنیت کشور و تشویق اذهان عمومی تهدید به بمب گذاری هواپیما، کشتی و وسایل نقلیه عمومی نماید یا ادعا نماید که وسایل مزبور بمب گذاری شده است علاوه بر جبران خسارات وارده به دولت و اشخاص به شش ماه تا دو سال حبس محکوم می گردد.

ماده ۱۵- هر کس مردم را به قصد برهم زدن امنیت کشور به جنگ و کشتار یا یکدیگر اغوا یا تحریک کند صرف نظر از اینکه موجب قتل و غارت بشود یا نشود به یک تا ۵ سال حبس محکوم می گردد.

ماده ۱۶- هر کس به مقدسات اسلام و یا هر یک از انبیای عظام اهانت نماید چنانچه

مشمول حکم ساب‌النبی نباشد به حبس از شش ماه تا دو سال یا تا ۷۴ ضربه شلاق حسب مراتب اهانت محکوم می‌شود.

ماده ۱۷- هر کس به حضرت امام خمینی، بنیانگذار جمهوری اسلامی رضوان... علیه و مقام معظم رهبری به نحوی از انحاء اهانت نماید به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۸- هر کس به جان رهبر و هر یک از رؤسای قوای سه گانه و مراجع بزرگ تقلید، سوء قصد نماید چنانچه محارب شناخته نشود به حبس از سه تا ده سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۹- هر کس به جان رئیس کشور خارجی یا نماینده سیاسی آن در قلمرو ایران سوء قصد نماید به مجازات مذکور در ماده ۱۸ محکوم می‌شود مشروط به اینکه در آن کشور نیز نسبت به ایران معامله متقابل بشود والا اگر مجازات خفیف‌تر اعمال گردد به همان مجازات محکوم می‌شود.

تبصره - چنانچه سوء قصد منتهی به قتل یا جرح یا ضرب شود علاوه بر مجازات مزبور به قصاص یا دیه مطابق ضوابط و مقررات مربوط محکوم خواهد شد.

ماده ۲۰- هر کس علناً نسبت به رئیس کشور خارجی یا نماینده سیاسی آن که در قلمرو خاک ایران وارد شده است توهین نماید به یک تا ۳ ماه حبس محکوم می‌شود مشروط به اینکه در آن کشور نیز در مورد مذکور نسبت به ایران معامله متقابل بشود.

تبصره - اعمال مواد این فصل منوط به تقاضای دولت مربوطه یا نماینده سیاسی آن دولت است و در صورت استرداد تقاضاً تعقیب جزایی نیز موقوف خواهد شد.

ماده ۲۱- هر کس شبیه هر نوع مسکوک طلا یا نقره داخلی یا خارجی از قبیل سکه بهار آزادی، سکه‌های حکومت‌های قبلی ایران، لیره و نظایر آن را از پول‌ها و ارزهای دیگر که مورد معامله واقع می‌شود، بسازد یا عالماً داخل کشور نماید یا مورد خرید و فروش قرار دهد یا ترویج سکه قلب نماید به حبس از یک تا ده سال محکوم می‌شود.

ماده ۲۲- هر کس به قصد تقلب به هر نحو از قبیل تراشیدن، بریدن و نظایر آن از مقدار مسکوکات طلا یا نقره ایرانی یا خارجی بکاهد یا عالماً عامداً در ترویج این قبیل مسکوکات شرکت یا آن را داخل کشور نماید به حبس از یک تا سه سال محکوم می‌شود.

ماده ۲۳- هر کس شیبه مسکوکات رایج داخلی یا خارجی غیر از طلا و نقره را بسازد یا عالماً عامداً آنها را داخل کشور نماید یا در ترویج آنها شرکت کند یا مورد خرید و فروش قرار دهد به حبس از یک تا سه سال محکوم می شود.

ماده ۲۴- هرگاه اشخاصی که مرتکب جرایم مذکور در مواد ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ می شوند قبل از کشف قضیه، مأمورین تعقیب را از ارتکاب جرم مطلع نمایند یا در ضمن تعقیب به واسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب سایرین را فراهم آورند یا مأمورین دولت را به نحو مؤثری در کشف جرم کمک و راهنمایی کنند بنا به پیشنهاد رئیس حوزه قضایی مربوط و موافقت دادگاه و یا با تشخیص دادگاه در مجازات آنان تخفیف متناسب داده می شود و حسب مورد از مجازات حبس معاف می شوند.

ماده ۲۵-....

ماده ۲۷- هر کس احکام یا امضا یا مهر یا فرمان یا دست خط مقام رهبری و یا رؤسای سه قوه را جعل کند یا با علم به جعل یا تزویر استعمال نماید به حبس از سه تا ۱۵ سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۸- هر کس یکی از اشیای ذیل را جعل کند یا با علم به جعل یا تزویر استعمال کند یا داخل کشور نماید علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از یک تا ده سال محکوم خواهد شد.

۱- احکام یا امضا یا مهر یا دست خط معاون اول رئیس جمهور یا وزرا.

۲- مهر یا امضای اعضای شورای نگهبان یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا مجلس خبرگان یا قضات یا یکی از رؤسا یا کارمندان و مسئولین دولتی از حیث مقام رسمی آنان.

۳- مهر یا تمبر یا علامت یکی از شرکت ها یا مؤسسات یا ادارات دولتی یا نهادهای انقلاب اسلامی.

۴- احکام دادگاه ها یا اسناد یا حواله های صادره از خزانه دولتی.

۵- منگنه یا علامتی که برای تعیین عیار طلا یا نقره به کار می رود.

۶- اسکناس رایج داخلی یا خارجی یا اسناد بانکی نظیر برات های قبول شده از طرف بانک ها یا چک های صادره از طرف بانک ها و سایر اسناد تعهد آور بانکی.

ماده ۲۹-....

ماده ۳۷- هر یک از کارکنان ادارات دولتی و محاکم قضایی و مأمورین به خدمات عمومی

که در تحریر نوشته‌ها و قراردادهای راجع به وظایفشان مرتکب جعل و تزویر شوند اعم از اینکه موضوع یا مضمون آن را تغییر دهند یا گفته و نوشته یکی از مقامات رسمی، مهر یا تقریرات یکی از طرفین را تحریف کنند یا امر باطلی را صحیح یا صحیحی را باطل یا چیزی را که بدان اقرار نشده است اقرار شده جلوه دهند علاوه بر مجازات‌های اداری و جبران خسارت وارده به حبس از یک تا پنج سال یا شش تا سی میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد.

ماده ۳۸-...

ماده ۴۶- هرگاه محلی یا چیزی برحسب امر مقامات صالح رسمی مهر یا پلمپ شده باشد و کسی عالم‌اً و عامداً آنها را بکشند یا محو نماید یا عملی مرتکب شود که در حکم محو یا شکستن پلمپ تلقی شود مرتکب به حبس از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد. در صورتی که مستحفظ آن مرتکب شده باشد به حبس از یک تا دو سال محکوم می‌شود و اگر ارتکاب به واسطه اهمال مستحفظ واقع گردد مجازات مستحفظ یک تا شش ماه حبس یا حداکثر تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود.

ماده ۴۷-...

ماده ۵۲- هرکسی که مأمور حفظ یا مراقبت یا ملازمت زندانی یا توقیف شده‌ای باشد و مساعدت در فرار نماید یا راه فرار او را تسهیل کند یا برای فرار وی تباری و مواضعه نماید به ترتیب ذیل مجازات خواهد شد:

الف - اگر زندانی یا توقیف شده متهم به جرمی باشد که مجازات آن اعدام یا رجم یا صلب است یا به یکی از این مجازات‌ها محکوم شده باشد به سه تا ده سال حبس و اگر محکوم به حبس از ده سال به بالا یا متهم به جرمی که مجازات آن حبس از ده سال به بالاست، باشد به یک تا پنج سال حبس و در سایر موارد به شش ماه تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.

ب - اگر زندانی یا توقیف شده متهم به قتل مستوجب قصاص باشد عامل فرار تا تحویل وی در زندان باقی می‌ماند و اگر فراری فوت کند چنانچه محکوم به قصاص باشد فراری دهنده محکوم به پرداخت دیه به اولیای دم مقتول خواهد شد.

ج - اگر متهم یا محکومی که فرار کرده محکوم به امر مالی یا دیه باشد عامل فرار علاوه بر مجازات تعیین شده در ذیل بند الف ضامن پرداخت دیه و مال محکوم به نیز خواهد بود.

ماده ۵۳-...

ماده ۵۴- اگر عامل فرار از مأمورین مذکور در ماده ۵۲ نباشد و عامداً موجبات فرار اشخاصی که قانوناً زندانی یا دستگیر شده‌اند را فراهم آورد به طریق ذیل مجازات خواهد شد:

الف - چنانچه زندانی محکوم به اعدام یا حبس دائم یا رجم یا طلب بوده مجازات او یک تا سه سال حبس و اگر زندانی متهم به جرمی بوده که مجازات آن اعدام یا رجم یا طلب است مجازات از شش ماه تا دو سال حبس و در سایر حالات مجازات او سه ماه تا یکسال حبس خواهد بود.

ب - چنانچه زندانی محکوم به قصاص بوده عامل فرار تا تحویل وی در زندان باقی می‌ماند و اگر فراری فوت نماید عامل فرار ضامن پرداخت دیه خواهد بود.

ماده ۵۵-...

ماده ۵۶- هرکس شخصی را که قانوناً دستگیر شده و فرار کرده یا کسی را که متهم است به ارتکاب جرمی و قانوناً امر به دستگیری او شده است مخفی کند یا وسایل فرار او را فراهم کند به ترتیب ذیل مجازات خواهد شد:

چنانچه کسی که فرار کرده محکوم به اعدام یا رجم یا صلب یا قصاص نفس و اطراف و یا قطع ید بوده مجازات مخفی کننده یا کمک کننده او در فرار، حبس از یک تا سه سال است و اگر محکوم به حبس دائم یا متهم به جرمی بوده که مجازات آن اعدام یا صلب است محکوم به شش ماه تا دو سال حبس خواهد شد. و در سایر حالات مجازات مرتکب یک ماه تا یک سال حبس خواهد بود.

ماده ۵۷- هرکس از وقوع جرمی مطلع شده و برای خلاصی مجرم از محاکمه و محکومیت مساعدت کند از قبیل این که برای او منزل تهیه کند یا ادله جرم را مخفی نماید یا برای تبرئه مجرم ادله جعلی ابراز کند حسب مورد به یک تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۵۸-...

ماده ۶۱- هرکس به تمام یا قسمتی از ابنیه، اماکن، محوطه‌ها و مجموعه‌های فرهنگی - تاریخی یا مذهبی که در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است، یا تزئینات، ملحقات، تأسیسات، اشیاء و لوازم و خطوط و نقوش منصوب یا موجود در اماکن

مذکور، که مستقلاً نیز واجد حیثیت فرهنگی - تاریخی یا مذهبی باشد، خرابی وارد آورد علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از یک الی ده سال محکوم می شود.
ماده ۶۲-...

ماده ۶۶- هر کس به اراضی و تپه ها و اماکن تاریخی و مذهبی که به ثبت آثار ملی رسیده و مالک خصوصی نداشته باشد تجاوز کند به شش ماه تا دو سال حبس محکوم می شود مشروط بر آنکه سازمان میراث فرهنگی کشور قبلاً حدود مشخصات این قبیل اماکن و مناطق را در محل تعیین و علامتگذاری کرده باشد.

ماده ۶۷- هر کس بدون اجازه سازمان میراث فرهنگی و برخلاف ضوابط مصوب اعلام شده از سوی سازمان مذکور به مرمت یا تعمیر، تغییر، تجدید و توسعه ابنیه یا تزئینات اماکن فرهنگی - تاریخی ثبت شده در فهرست آثار ملی مبادرت نماید، به حبس از شش ماه تا دو سال و پرداخت خسارت وارده محکوم می گردد.

ماده ۶۸- هر کس برخلاف ترتیب مقرر در قانون حفظ آثار ملی و اموال فرهنگی - تاریخی غیر منقول ثبت شده در فهرست آثار ملی را با علم و اطلاع از ثبت آن به نحوی به دیگران انتقال دهد به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم می شود.

ماده ۶۹- هر کس نسبت به تغییر نحوه استفاده از ابنیه، اماکن و محوطه های مذهبی فرهنگی و تاریخی که در فهرست آثار ملی ثبت شده اند، برخلاف شئون اثر و بدون مجوز از سوی سازمان میراث فرهنگی کشور، اقدام نماید علاوه بر رفع آثار تخلف و جبران خسارت وارده به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم می شود.

ماده ۷۰- در کلیه جرایم مذکور در این فصل، سازمان میراث فرهنگی بر حسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی محسوب می شود.
ماده ۷۱-...

ماده ۷۷- هرگاه مقامات قضایی یا دیگر مأمورین ذی صلاح در غیر مواردی که قانون مقرر داشته است توقیف یا دستور به بازداشت کسی را بدهند یا در غیر موارد معین قانونی تعقیب جزایی یا قرار مجرمیت او را صادر نمایند به انفصال دائم از سمت قضایی و محرومیت از مشاغل دولتی به مدت پنج سال محکوم خواهند شد.
ماده ۷۸-...

ماده ۸۰- هر یک از مستخدمین و مأمورین قضایی یا غیر قضایی دولتی برای اینکه متهمی

را مجبور به اقرار کند او را اذیت و آزار بدنی نماید علاوه بر قصاص یا پرداخت دیه حسب مورد به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم می‌گردد و چنانچه کسی در این خصوص دستور داده باشد دستور دهنده به مجازات حبس مذکور محکوم خواهد شد و اگر متهم به واسطه اذیت و آزار فوت کند مباشر مجازات قاتل و آمر مجازات آمر قتل را خواهد داشت.

ماده ۸۱- چنانچه هر یک از مأمورین دولتی محکومی را سخت‌تر از مجازاتی که مورد حکم است مجازات کند یا امر به آن نماید یا مجازاتی کند که مورد حکم نبوده است به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد و چنانچه این عمل موجب قصاص یا دیه باشد مباشر به مجازات آن نیز محکوم می‌گردد و اگر اقدام مزبور متضمن جرم دیگری نیز باشد مجازات همان جرم حسب مورد نسبت به مباشر یا آمر اجرا خواهد شد. ماده ۸۲- هر یک از مستخدمین و مأمورین قضایی یا غیرقضایی یا کسی که خدمت دولتی به او ارجاع شده باشد بدون ترتیب قانونی به منزل کسی بدون اجازه و رضای صاحب منزل داخل شود به حبس از یک ماه تا یک سال محکوم خواهد شد مگر این که ثابت نماید به امر یکی از رؤسای خود که صلاحیت حکم را داشته است مجبور به اطاعت امر او بوده، اقدام کرده است که در این صورت مجازات مزبور در حق آمر اجرا خواهد شد و اگر مرتکب یا مسبب وقوع جرم دیگری نیز باشد مجازات آن را نیز خواهد دید و چنانچه این عمل در شب واقع شود مرتکب یا آمر به حداکثر مجازات مقرر محکوم خواهد شد. ماده ۸۳- هر یک از صاحب منصبان و مستخدمین و مأمورین دولتی که به مناسبت وظیفه و شغل خود به جبر و قهر مال یا حق کسی را بخرد یا بدون حق بر آن مسلط شود یا مالک را اکراه به فروش به دیگری کند علاوه بر رد عین مال یا معادل نقدی قیمت مال یا حق، به مجازات حبس از یک سال تا سه سال یا جزای نقدی از شش تا هجده میلیون ریال محکوم می‌گردد.

ماده ۸۴- هر یک از مستخدمین و مأمورین دولتی، مراسلات یا مخابرات یا مکالمات تلفنی اشخاص را در غیر مواردی که قانون اجازه داده مقتوح یا توقیف یا معدوم یا بازرسی یا ضبط یا استراق سمع نماید یا بدون اجازه صاحبان آنها مطالب آنها را افشاء نماید به حبس از یک سال تا سه سال و یا جزای نقدی از شش تا هجده میلیون ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۸۵-...

ماده ۹۳- هرگاه ثابت شود که راشی برای حفظ حقوق حقه خود ناچار از دادن وجه یا مالی بوده تعقیب کیفری ندارد و وجه مالی که داده به او مسترد می‌گردد.

ماده ۹۴- هرکس عالماً و عامداً برای اقدام به امری یا امتناع از انجام امری که از وظایف اشخاص مذکور در ماده ۳ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام^(۱) می‌باشد وجه یا مالی یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را مستقیم یا غیرمستقیم بدهد در حکم راشی است و به عنوان مجازات علاوه بر ضبط مال، ناشی از ارتشاء به حبس از شش ماه تا سه سال و یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می‌شود.

تبصره - در صورتی که رشوه دهنده برای پرداخت رشوه مضطر بوده و یا پرداخت آنرا گزارش دهد یا شکایت نماید از مجازات حبس مزبور معاف خواهد بود.

ماده ۹۵-...

(۱) ماده ۳ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری (مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵): هر یک از مستخدمین و مأمورین دولتی اعم از قضایی و اداری یا شوراها یا شهرداری‌ها یا نهادهای انقلابی و به طور کلی قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح یا شرکت‌های دولتی یا سازمان‌های دولتی وابسته به دولت و یا مأمورین به خدمات عمومی خواه رسمی یا غیررسمی برای انجام دادن یا انجام ندادن امری که مربوط به سازمان‌های مزبور می‌باشد وجه یا مال یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را مستقیماً یا غیرمستقیم قبول نماید در حکم مرتشی است اعم از این که امر مذکور مربوط به وظایف آنها بوده یا آنکه مربوط به مأمور دیگری در آن سازمان باشد، خواه آن کار را انجام داده یا نداده و انجام آن بر طبق حقانیت و وظیفه بوده یا نبوده باشد و یا آن که در انجام یا عدم انجام آن مؤثر بوده یا نبوده باشد به ترتیب زیر مجازات می‌شود.

در صورتی که قیمت مال یا وجه مأخوذ بیش از بیست هزار ریال نباشد به انفصال موقت از شش ماه تا سه سال و چنانچه مرتکب در مرتبه مدیرکل یا همپراز مدیرکل یا بالاتر باشد به انفصال دائم از مشاغل دولتی محکوم خواهد شد و بیش از این مبلغ تا دویست هزار ریال از یکسال تا سه سال حبس و جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه مأخوذ و انفصال موقت از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد و چنانچه مرتکب در مرتبه مدیرکل یا همپراز مدیرکل یا بالاتر باشد به جای انفصال موقت به انفصال دائم از مشاغل دولتی محکوم خواهد شد.

در صورتی که قیمت مال یا وجه مأخوذ بیش از دویست هزار ریال تا یک میلیون ریال باشد مجازات مرتکب دو تا پنج سال حبس به علاوه جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه مأخوذ و انفصال دائم از خدمات دولتی و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود و چنانچه مرتکب در مرتبه پایین‌تر از مدیرکل یا همپراز آن باشد به جای انفصال دائم به انفصال موقت از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

در صورتی که قیمت مال یا وجه مأخوذ بیش از یک میلیون ریال باشد مجازات مرتکب پنج تا ده سال حبس به علاوه جزای نقدی معادل قیمت مال یا وجه مأخوذ و انفصال دائم از خدمات دولتی و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود و چنانچه مرتکب در مرتبه پایین‌تر از مدیرکل یا همپراز آن باشد به جای انفصال دائم به انفصال موقت از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۹۷- هر نوع توافق بین دو یا چند نفر تحت هر قراردادی از قبیل بیع، قرض، صلح و امثال آن جنسی را با شرط اضافه با همان جنس مکیل و موزون معامله نماید و یا زائد بر مبلغ پرداختی، دریافت نماید ربا محسوب و جرم شناخته می‌شود، مرتکبین اعم از ربا دهنده، ربا گیرنده و واسطه بین آنها علاوه بر رد اضافه به صاحب مال به شش ماه تا سه سال حبس و تا ۷۴ ضربه شلاق و نیز معادل مال مورد ربا به عنوان جزای نقدی محکوم می‌گردند.

تبصره ۱- در صورت معلوم نبودن صاحب مال، مال مورد ربا از مصادیق اموال مجهول المالک بوده و در اختیار ولی فقیه قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- هرگاه ثابت شود ربا دهنده در مقام پرداخت وجه یا مال اضافی مضطر بوده از مجازات مذکور در این ماده معاف خواهد شد.

تبصره ۳- هرگاه قرارداد مذکور بین پدر و فرزند یا زن و شوهر یا بین مسلمان و کافر حربی منعقد شود مشمول مقررات این ماده نخواهد بود.

ماده ۹۸- هر کس با استفاده از ضعف نفس شخصی یا هوی و هوس او یا حوایج شخصی افراد غیر رشید به ضرر او نوشته یا سندی اعم از تجاری یا غیر تجاری از قبلی برات، سفته، چک، حواله، قبض و مقاصحساب و یا هرگونه نوشته‌ای که موجب التزام وی یا برائت ذمه گیرنده سند یا هر شخص دیگر می‌شود به هر نحو تحصیل نماید علاوه بر جبران خسارات مالی به حبس از شش ماه تا دو سال و از یک میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود و اگر مرتکب ولایت یا وصایت یا قیمومیت بر آن شخص داشته باشد مجازات وی علاوه بر جبران خسارات مالی از سه تا هفت سال حبس خواهد بود.

ماده ۹۹- هر یک از مقامات قضایی که شکایت و تظلمی مطابق شرایط قانونی نزد آنها برده شود و با وجود این که رسیدگی به آنها از وظایف آنان بوده به هر عذر و بهانه اگرچه به عذر سکوت یا اجمال یا تناقض قانون از قبول شکایت یا رسیدگی به امتناع کند یا صدور حکم را برخلاف قانون به تأخیر اندازد یا برخلاف صریح قانون رفتار کند دفعه اول از ۶ ماه تا یک سال و در صورت تکرار علاوه بر انفصال دائم از شغل قضایی به تأدیه خسارات وارده نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰۰- هر یک از کارمندان و کارکنان ادارات و سازمانها یا شوراهای شهرداری‌ها و

مؤسسات و شرکت‌های دولتی و یا وابسته به دولت و یا نهادهای انقلابی و بنیادها و مؤسساتی که زیر نظر ولی فقیه اداره می‌شوند و دیوان محاسبات و مؤسساتی که به کمک مستمر دولت اداره می‌شوند و یا دارندگان پایه قضایی و به طور کلی اعضا و کارکنان قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح و مأمورین به خدمات عمومی اعم از رسمی و غیررسمی وجوه نقدی یا مطالبات یا حوالجات یا سهام و سایر اسناد و اوراق بهادار یا سایر اموال متعلق به هر یک از سازمان‌ها و مؤسسات فوق الذکر یا اشخاصی که برحسب وظیفه به آنها سپرده شده است مورد استفاده غیرمجاز قرار دهد بدون آنکه قصد تملک آنها را به نفع خود یا دیگری داشته باشد، متصرف غیرقانونی محسوب و علاوه بر جبران خسارات وارده و پرداخت اجرت‌المثل به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌شود و در صورتی که متفع شده باشد علاوه بر مجازات مذکور به جزای نقدی معادل مبلغ انتقامی محکوم خواهد شد و همچنین در صورتی که به علت اهمال یا تفریط موجب تضییع اموال و وجوه دولتی گردد و یا آن را به مصارفی بپردازد که در قانون اعتباری برای آن منظور نشده یا در غیر مورد معین یا زائد بر اعتبار مصرف نموده باشد. ماده ۱۰۱-....

ماده ۱۱۰- توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک موجب مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود. ماده ۱۱۱- هر کس با توجه به سمت، یکی از رؤسای سه قوه یا معاونان رئیس جمهور یا وزرا یا یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا نمایندگان مجلس خبرگان یا اعضای شورای نگهبان یا قضات یا اعضای دیوان محاسبات یا کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها در حال انجام وظیفه یا به سبب آن توهین نماید به سه تا شش ماه حبس و یا تا ۷۴ ضربه شلاق و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود.

ماده ۱۱۲-....

ماده ۱۱۴- هر کس مرتکب قتل عمد شود و شاکی نداشته یا شاکی داشته ولی از قصاص گذشت کرده باشد و یا به هر علت قصاص نشود در صورتی که اقدام وی موجب اخلال در نظم و عیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتکب یا دیگران گردد دادگاه مرتکب را به حبس از سه تا ده سال محکوم نماید.

تبصره - در این مورد معاونت در قتل عمد موجب حبس از یک تا پنج سال خواهد بود.

ماده ۱۱۵ - ...

ماده ۱۱۶ - هر کس عمداً به دیگری جرح یا ضربی وارد آورد که موجب نقصان یا شکستن یا از کار افتادن عضوی از اعضا یا منتهی به مرض دائمی یا فقدان یا نقص یکی از حواس یا منافع یا زوال عقل مجنی علیه گردد در مواردی که قصاص امکان نداشته باشد چنانچه اقدام وی موجب اخلال در نظم و صیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتکب یا دیگران گردد به دو تا پنج سال حبس محکوم خواهد شد و در صورت درخواست مجنی علیه مرتکب به پرداخت دیه نیز محکوم می‌شود.

تبصره ۱ - در صورتی که جرح وارده منتهی به ضایعات فوق نشود و آلت جرح اسلحه یا چاقو و امثال آن باشد مرتکب به سه ماه تا یک سال حبس محکوم خواهد شد.

تبصره ۲ - درباره کسانی که به اتهام قتل عمدی و جرایمی که مجازات آنها اعدام یا رجم یا صلب یا بیش از پنج سال حبس است یا جرح به وسیله اسلحه یا چاقو یا امثال آن مورد تعقیب قرار گیرند، چنانچه دلایل و قرائن موجود دلالت به توجه اتهام به آنان نماید قرار بازداشت صادر خواهد شد و تا صدور حکم ادامه خواهد داشت.

ماده ۱۱۷ - هرگاه عده‌ای با یکدیگر منازعه نمایند هر یک از شرکت کنندگان در نزاع حسب مورد به مجازات زیر محکوم می‌شوند:

۱ - در صورتی که نزاع منتهی به قتل شود به حبس از یک تا سه سال.

۲ - در صورتی که منتهی به نقص عضو شود به حبس از شش ماه تا سه سال.

۳ - در صورتی که منتهی به ضرب و جرح شود به حبس از سه ماه تا یک سال.

تبصره - مجازات‌های فوق مانع اجرای مقررات قصاص یا دیه حسب مورد نخواهد شد.

ماده ۱۱۸ - در صورتی که قتل غیر عمد به واسطه بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا اقدام به امری که مرتکب در آن مهارت نداشته است یا به سبب عدم رعایت نظامات واقع شود مسبب به حبس از یک تا سه سال و نیز به پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه اولیای دم محکوم خواهد شد.

تبصره - مقررات این ماده شامل قتل غیر عمد در اثر تصادف رانندگی نمی‌گردد.

ماده ۱۱۹ - ...

ماده ۱۲۷ - قتل و جرح و ضرب هرگاه در مقام دفاع از نفس یا عرض یا مال خود مرتکب

یا شخص دیگری واقع شود با رعایت مواد ذیل مرتکب مجازات نمی‌شود مشروط بر اینکه دفاع متناسب با خطری باشد که مرتکب را تهدید می‌کرده است.

تبصره - در مورد دفاع از مال غیر استمداد صاحب مال شرط است.

ماده ۱۲۸- در مورد هر فعلی که مطابق قانون جرم بر نفس یا عرض یا مال محسوب می‌شود ولو اینکه از مأمورین دولتی صادر گردد به کار بردن هر گونه مقاومت برای دفاع از نفس یا عرض یا مال جایز خواهد بود.

ماده ۱۲۹- ...

ماده ۱۳۴- اگر کسی از دادن طفلی که به او سپرده شده است در موقع مطالبه اشخاصی که قانوناً حق مطالبه دارند امتناع کند به مجازات از سه ماه تا شش ماه حبس یا به جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار تا سه میلیون ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۵-

ماده ۱۳۶- هرکس بدون مجوز مشروع نبش قبر نماید به مجازات حبس از سه ماه و یک روز تا یک سال حبس محکوم می‌شود و هرگاه جرم دیگری نیز با نبش قبر مرتکب شده باشد به مجازات آن جرم هم محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۷-

ماده ۱۴۰- هرکس علناً در انتظار و اماکن عمومی و معابر تظاهر به عمل حرامی نماید علاوه بر کیفر عمل به حبس از ده روز تا دو ماه یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می‌گردد و در صورتی که مرتکب عملی شود که نفس آن عمل دارای کیفر نمی‌باشد ولی عفت عمومی را جریحه‌دار نماید فقط به حبس از ده روز تا دو ماه یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

تبصره - زنانی که بدون حجاب شرعی در معابر و انتظار عمومی ظاهر شوند به حبس از ده روز تا دو ماه محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴۱- افراد زیر به حبس از یک تا ده سال محکوم می‌شوند:

الف - کسی که مزد فساد و یا فحشا دایر یا اداره کند.

ب - کسی که مردم را به فساد یا فحشا تشویق نموده یا موجبات آن را فراهم نماید.

تبصره - هرگاه بر عمل فوق عنوان قوادی صدق نماید علاوه بر مجازات مذکور به حد قوادی نیز محکوم می‌گردد.

ماده ۱۴۲- اشخاص ذیل به حبس از سه ماه تا یک سال و جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار ریال تا شش میلیون ریال و تا ۷۴ ضربه شلاق یا به یک یا دو مجازات مذکور محکوم خواهند شد:

۱- هر کس نوشته یا طرح، گرآور، نقاشی، تصاویر، مطبوعات، اعلانات، علایم، فیلم، نوار سینما و یا به طور کلی هر چیز که عفت و اخلاق عمومی را جریحه دار نماید برای تجارت یا توزیع به نمایش و معرض انظار عمومی گذارد یا بسازد یا برای تجارت و توزیع نگاه دارد.

۲- هر کس اشیای مذکور را به منظور اهداف فوق شخصاً یا به وسیله دیگری وارد یا صادر کند و یا به نحوی از انحاء متصدی یا واسطه تجارت و یا هر قسم معامله دیگر شود یا از کرایه دادن آنها تحصیل مال نماید.

۳- هر کس اشیای فوق را به نحوی از انحاء منتشر نماید یا آنها را به معرض انظار عمومی بگذارد.

۴- هر کس برای تشویق به معامله اشیای مذکور در فوق، و یا ترویج آن اشیاء به نحوی از انحاء اعلان و یا فاعل یکی از اعمال ممنوعه فوق، و یا محل به دست آوردن آن را معرفی نماید.

تبصره ۱- مفاد این ماده شامل اشیایی نخواهد بود که جنبه علمی داشته و برای مقاصد علمی یا هر مصلحت حلال عقلایی دیگر تهیه یا خرید و فروش و مورد استفاده متعارف علمی قرار می گیرد.

تبصره ۲- اشیای مذکور ضبط و محو آثار می گردد و جهت استفاده لازم به دستگاه دولتی ذی ربط تحویل خواهد شد.

ماده ۱۴۳- هرگاه کسی به وسیله تلفن یا دستگاه های مخابراتی دیگر برای اشخاص ایجاد مزاحمت نماید علاوه بر اجرای مقررات خاص شرکت مخابرات، مرتکب به حبس از یک تا شش ماه محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴۴- هر کس با داشتن استطاعت مالی نفقه زن خود را در صورت تمکین ندهد یا از تأدیه نفقه سایر اشخاص واجب النفقه امتناع نماید دادگاه او را از سه ماه و یک روز تا پنج ماه حبس محکوم می نماید.

ماده ۱۴۵-

ماده ۱۴۶- کسانی که عالماً مرتکب یکی از اعمال زیر شوند به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می‌شوند:

۱- هر زنی که در قید زوجیت یا عده دیگری است خود را به عقد دیگری درآورد در صورتی که منجر به واقعه نگردد.

۲- هر کسی که زن شوهردار یا زنی را که در عده دیگری است برای خود تزویج نماید در صورتی که منتهی به واقعه نگردد.

ماده ۱۴۷- به منظور حفظ کیان خانواده ثبت واقعه ازدواج دائم، طلاق و رجوع طبق مقررات الزامی است، چنانچه مردی بدون ثبت در دفاتر رسمی مبادرت به ازدواج دائم، طلاق و رجوع نماید به مجازات حبس تعزیری تا یک سال محکوم می‌گردد.

ماده ۱۴۸- ازدواج قبل از بلوغ بدون اذن ولی ممنوع است چنانچه مردی با دختری که به حد بلوغ نرسیده برخلاف مقررات ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی و تبصره ذیل آن^(۱) ازدواج نماید به حبس تعزیری از ۶ ماه تا دو سال محکوم می‌گردد.

ماده ۱۴۹- چنانچه هر یک از زوجین قبل از عقد ازدواج طرف خود را به امور واهی از قبیل داشتن تحصیلات عالی، تمکن مالی، موقعیت اجتماعی، شغل و سمت خاص، مجرد و امثال آن فریب دهد و عقد بر مبنای هر یک از آنها واقع شود مرتکب به حبس تعزیری از ۶ ماه تا دو سال محکوم می‌گردد.

ماده ۱۵۰- اطباء و جراحان و قابله‌ها و داروفروشان و کلیه کسانی که به مناسبت شغل یا حرفه خود محرم اسرار می‌شوند هرگاه در غیر از موارد قانونی، اسرار مردم را افشا کنند به سه ماه و یک روز تا یک سال حبس و یا به یک میلیون و پانصد هزار تا شش میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شوند.

ماده ۱۵۱- هر کس در دعوای حقوقی یا جزایی که قسم متوجه او شده باشد سوگند دروغ یاد نماید به شش ماه تا دو سال حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۱۵۲- هر کس در دادگاه نزد مقامات رسمی شهادت دروغ بدهد به سه ماه و یک روز تا دو سال حبس و یا به یک میلیون و پانصد هزار تا دوازده میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد.

(۱) ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی (اصلاحی ۱۳۷۰): نکاح قبل از بلوغ ممنوع است.
تبصره - عقد نکاح قبل از بلوغ با اجازه ولی به شرط رعایت مصلحت مولی علیه صحیح می‌باشد.

تبصره - مجازات مذکور در این ماده علاوه بر مجازاتی است که در باب حدود و قصاص و دیات برای شهادت دروغ ذکر گردیده است.

ماده ۱۵۳-....

ماده ۱۵۹- هر کس مرتکب ربودن مال دیگری از طریق کیف زنی - جیب بری و امثال آن شود به حبس از یک تا پنج سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۰- هرگاه سرقت در مناطق سیل یا زلزله زده یا جنگی یا آتش سوزی یا در محل تصادف رانندگی صورت پذیرد و حائز شرایط حد نباشد مرتکب به مجازات حبس از یک تا پنج سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۱-....

ماده ۱۶۲- هر کس بدون پرداخت حق انشعاب و اخذ انشعاب آب و برق و گاز و تلفن مبادرت به استفاده غیر مجاز از آب و برق و تلفن و گاز نماید علاوه بر جبران خسارت وارده به تحصیل تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۳- در سایر موارد که سرقت مقرون به شرایط مذکور در مواد فوق نباشد مجازات مرتکب، حبس از سه ماه و یک روز تا دو سال و تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود.

ماده ۱۶۴- هر کس با علم و اطلاع یا با وجود قرائن اطمینان آور به اینکه مال در نتیجه ارتکاب سرقت به دست آمده است آن را به نحوی از انحاء تحصیل یا مخفی یا قبول نماید یا مورد معامله قرار دهد به حبس از شش ماه تا سه سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

در صورتی که متهم معامله اموال مسروقه را حرفه خود قرار داده باشد به حداکثر مجازات در این ماده محکوم می‌گردد.

ماده ۱۶۵- هر کس عالماً در اشیاء و اموالی که توسط مقامات ذیصلاح توقیف شده است و بدون اجازه دخالت یا تصرفی نماید که منافی با توقیف باشد ولو مداخله کننده یا متصرف مالک آن باشد به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۶- هر کس عالماً عامداً برای ارتکاب جرمی اقدام به ساخت کلید یا تغییر آن نماید یا هر نوع وسیله‌ای برای ارتکاب جرم بسازد، یا تهیه کند به حبس از سه ماه تا یک سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۷- هر کس مال دیگری را بریاید و عمل او مشمول عنوان سرقت نباشد به حبس

از شش ماه تا یک سال محکوم خواهد شد و اگر در نتیجه این کار صدمه‌ای به مجنی علیه وارد شده باشد به مجازات آن نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۸-...

ماده ۱۷۰- هرکس با جبر و قهر یا با اکراه و تهدید دیگری را ملزم به دادن نوشته یا سند یا امضا یا مهر نماید و یا سند و نوشته‌ای که متعلق به او یا سپرده به او می‌باشد را از وی بگیرد به حبس از سه ماه تا دو سال و تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۱- هرگاه کسی دیگری را به هر نحو تهدید به قتل یا ضررهای نفسی یا شرفی یا مالی و یا به افشاء سری نسبت به خود یا بستگان او نماید، اعم از اینکه به این واسطه تقاضای وجه یا مال یا تقاضای انجام امر یا ترک فعلی را نموده یا ننموده باشد به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه یا زندان از دو ماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۲-...

ماده ۱۷۵- هرکس از سفید مهر یا سفید امضایی که به او سپرده شده است یا به هر طریق به دست آورده سوء استفاده نماید به یک تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۶- هرگاه اموال منقول یا غیر منقول یا نوشته‌هایی از قبیل سفته و چک و قبض و نظایر آن به عنوان اجاره یا امانت یا رهن یا برای وکالت یا هر کار با اجرت یا بی‌اجرت به کسی داده شده و بنابراین بوده است که اشیای مذکور مسترد شود یا به مصرف معینی برسد و شخصی که آن اشیاء نزد او بوده آنها را به ضرر مالکین یا متصرفین آنها استعمال یا تصاحب یا تلف یا مفقود نماید به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۷- هرکس به واسطه اشاعه معمولات یا اعلانات بی‌اساس و کذب یا خریدن اجناس گرانتر از نرخ روز یا از طریق تبانی و توافق با تولیدکننده، توزیع‌کننده، عرضه‌کننده موجبات ترقی قیمت مصوب و یا متعارف کالا و خدمات یا بروات و سهام و ارز و امثال آن را فراهم نماید به حبس از سه ماه تا سه سال و نیز یکی از دو مجازات، جزای نقدی از دو تا پنج برابر قیمت کالا یا خدمات مورد تخلف یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد، اگر اقدامات مذکور نسبت به غلات و ارزاق عمومی و کالاهای اساسی باشد مجازات مذکور نسبت به حبس و جریمه نقدی به دو برابر افزایش خواهد یافت و در صورت تکرار علاوه بر مجازات فوق مرتکب به مدت یک تا پنج سال اقامت اجباری در یک محل یا منع اقامت در محلی محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۸- هر کس جنسی را به جای دیگر قلمداد کند یا کم بفروشد و به طور کلی هر کس مشتری را از حیث کمیت یا کیفیت مبیع فریب دهد به حبس از یک تا شش ماه یا جزای نقدی از دو تا پنج برابر قیمت کالای مورد تقلب محکوم می شود و اگر عمل مزبور نسبت به فلزهای قیمتی یا عیار آنها یا جواهرات باشد مرتکب به حبس از یک تا سه سال یا دو تا پنج برابر قیمت کالای مورد تقلب محکوم می شود.

این مجازات درباره کسانی که اشیای نرساخته را به جای اشیای عتیقه قلمداد و مشتری را فریب دهند نیز مقرر است.

ماده ۱۷۹- رقابت فریبکارانه ممنوع است و مرتکب به حبس از سه تا شش ماه و جزای نقدی از یکصد هزار تا دویست هزار ریال یا یکی از این دو مجازات محکوم می شود. رقابت فریبکارانه عبارت است از اینکه تاجری برای انصراف مردم از خرید یا استعمال متاعی مشابه متاع خود به وسیله اسباب چینی یا نسبت های کذب یا به طور کلی به هر وسیله متقلبانه دیگر متوسل شود و به طور مستقیم یا غیرمستقیم تلویحاً یا تصریحاً درصدد معیوب یا نامرغوب جلوه دادن آن متاع برآید.

ماده ۱۸۰- هر کس علامت تجاری ثبت شده در ایران را عالمماً جعل کند یا با علم به مجعول بودن، استعمال نماید یا در روی اوراق و اعلانات یا روی محصولات قرار دهد یا با علم به مجعول بودن به معرض فروش گذاشته یا به فروش برساند یا با الحاق یا کسر یا تغییر قسمتی از خصوصیات آن تقلید کند به نحوی که موجب فریب مشتری شود به سه ماه تا سه سال حبس و جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار ریال تا هجده میلیون ریال و جبران خسارت وارده به متضرر محکوم خواهد شد.

ماده ۱۸۱- هر کس عالمماً و عامداً محصولی را که دارای علامت خارجی مجعول یا تقلیدی بوده یا دارای علامتی است که به ناحق استعمال شده است از ایران صادر و یا به کشور وارد کند به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم می شود.

ماده ۱۸۲- اشخاص ذیل به حبس از سه تا شش ماه یا جزای نقدی معادل یک میلیون و پانصد هزار تا سه میلیون ریال محکوم خواهند شد:

۱- هر کس علامت اجباری را در روی محصولی که اجباراً باید دارای آن علامت باشد استعمال نکند.

۲- هر کس عالمماً محصولی را به معرض فروش گذاشته یا بفروشد که دارای علامتی نباشد که برای آن محصول اجباری است.

ماده ۱۸۳- هر کس به مناسبت مقام فنی یا اداری یا به اعتبار مقام امانت‌داری خود از اسرار راجع به اختراع یا طرز اجرای اختراعی یا طرحهایی که برای دریافت موافقت اصولی تهیه می‌گردد مطلع شده باشد و آن را افشاء یا به طریق دیگری سوء استفاده نماید به حبس از یک تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۸۴-...

ماده ۱۹۲- هر نوع نهب و غارت و اتلاف اموال و اجناس و امتعه یا محصولات که از طرف جماعتی بیش از سه نفر به نحو قهر و غلبه واقع شود چنانچه محارب شناخته نشود به حبس از دو تا پنج سال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۹۳-...

ماده ۱۹۹- هر کس ارزاق مورد نیاز و ضروری عامه مردم را با فرض کمبود آنها در بازار به قصد افزایش قیمت جمع و نگهداری نماید محکوم محسوب می‌گردد و علاوه بر الزام به فروش کالا به قیمت مصوب به ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و پرداخت جزای نقدی از دو تا ده برابر قیمت کالای احتکار شده محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۰- هر کس غیر از موارد مذکور در ماده قبل، کالا و اجناس مورد نیاز عموم را با فرض کمبود آنها در بازار به قصد افزایش قیمت مخفی نموده یا از فروش آن امتناع نماید در حکم محکوم محسوب و علاوه بر الزام به فروش کالا به قیمت مصوب به ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و پرداخت جزای نقدی از یک برابر قیمت کالای مورد تخلف تا پنج برابر آن محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۱- هر کسی که کالا یا خدمات و یا فرآورده‌های خود را به قیمت بالاتر از بهای تعیین شده توسط مراجع رسمی و قانونی عرضه نماید گرانفروش محسوب گردیده و علاوه بر استرداد آنچه گرانفروشی نموده است به ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و پرداخت جزای نقدی از ۲ تا ۱۰ برابر قیمت کالای مورد تخلف محکوم می‌گردد.

تبصره - هرگاه کسی تمام یا بخشی از کالای خود را گران فروخته باشد، براساس صورت‌حساب خرید، مجازات نقدی نسبت به مجموع کالای فروخته شده در صورت اثبات محاسبه می‌گردد هر چند شاکی خصوص نیز وجود نداشته باشد.

ماده ۲۰۲- مرتکبی تخلفات ذیل به جزای نقدی از دو تا ۱۰ برابر قیمت کالای مورد تخلف و به شلاق از ۲۰ تا ۷۴ ضربه محکوم می‌گردند:

- الف - عرضه جنس نامرغوب مخلوط با مرغوب به جای جنس مرغوب.
- ب - عرضه جنسی به جای جنس دیگر.
- ج - عرضه کالای فاسد یا علم و اطلاع از فساد آن.
- د - عدم نصب قیمت در مواردی که موظف به نصب آن بوده است.
- ه - معامله صوری با نرخ مصوب به قصد گرانفروشی.
- و - فروش اجباری کالا همراه کالای دیگر.
- ز - عدم صدور ضمانتنامه در مواردی که موظف به صدور آن بوده است.
- ح - عدم صدور فاکتور در مواردی که موظف بوده و یا خریدار تقاضای صدور را داشته است.
- ط - صدور فاکتور برخلاف واقع.
- ی - انتقال غیرمجاز کالا از محلی به محل دیگر.
- ک - فروش کالا به اشخاص برخلاف ضوابط و مقررات مربوط به توزیع آن کالا.
- ماده ۲۰۳ - هر تولیدکننده، فروشنده، صادر و واردکننده کالا و خدمات عالماً و بدون عذر موجه مقررات دولتی و صنفی خود را رعایت ننماید به جزای نقدی تا ده میلیون ریال محکوم می‌گردد.
- ماده ۲۰۴ - تولیدکنندگان، وارد و صادرکنندگان کالا و خدمات که به تعهدات خود مربوط به امور مذکور عمل ننماید به جزای نقدی از دو تا بیست برابر ارزش ریالی کالا یا خدمات مربوطه و الزام به انجام آن محکوم می‌گردند.
- ماده ۲۰۵ - هر کس متعهد به انجام کار و یا ارائه خدمتی به ازای دریافت اجرت مورد توافق شده باشد و بدون عذر موجه در مدت مقرر و با کیفیت مورد توافق انجام ندهد علاوه بر الزام به انجام تعهد و پرداخت خسارت وارده به جزای نقدی تا یک میلیون ریال محکوم می‌گردد.
- ماده ۲۰۶ - هر کس به نحوی در عرضه نیازمندی‌های ضروری مردم و کالاهای اساسی ایجاد اختلال نماید به طوری که مردم از عمل وی در مضیقه باشند به حبس تعزیری از ۹۱ روز تا سه سال محکوم می‌گردد و در صورت تکرار، دادگاه می‌تواند علاوه بر مجازات مذکور مرتکب را به مدت سه سال از اقامت در محل معین ممنوع و یا به اقامت اجباری در محل معینی محکوم نماید.

ماده ۲۰۷- هرکس خرید و فروش کوپن دولتی، محلی و صنفی را شغل خود قرار دهد به حبس تعزیری تا پنج سال و پرداخت جزای نقدی تا ده میلیون ریال محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۸- هرکس در عرضه یا فروش کالا و خدمات خود مقررات بهداشتی را که موظف به انجام آن بوده است رعایت ننماید به حبس تعزیری تا شش ماه و یا پرداخت جزای نقدی تا سه میلیون ریال محکوم می‌گردد.

همچنین کسی که ملزم به رعایت مقررات بهداشتی در تولید و تهیه کالا بوده و آن را نقض نموده باشد و یا مقررات استاندارد اجباری را رعایت ننماید به حبس تعزیری تا یک سال و جزای نقدی تا شش میلیون ریال و یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۲۰۹- هرگاه در نتیجه عدم رعایت بهداشت در مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و نیز در نتیجه عدم رعایت مقررات استاندارد در کلیه موارد اجباری، مصرف اقلام مذکور موجب ابتلای مصرف‌کننده به بیماری شود که مدت معالجه آن کمتر از دو ماه باشد، عرضه‌کننده و فروشنده به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال تهیه‌کننده، سازنده و تولیدکننده به حبس تعزیری از دو تا ده سال محکوم می‌گردد و چنانچه مدت درمان بیش از دو ماه به طول انجامد و یا مصرف‌کننده دچار نقص زیبایی یا کراهت منظر شده باشد تولیدکننده و عرضه‌کننده به حداکثر مجازات مذکور محکوم می‌گردد و در صورتی که مصرف اقلام مذکور موجب نقص عضو و یا فوت مصرف‌کننده گردد عرضه‌کننده و تولیدکننده و سایر عوامل تهیه و ساخت حسب مورد علاوه بر قصاص و دیه به حبس تعزیری از سه سال تا پانزده سال محکوم می‌گردند.

ماده ۲۱۰- هر شخصی که مرتکب یکی از اعمال ذیل شود به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال یا پرداخت جزای نقدی از یک میلیون تا پنجاه میلیون ریال محکوم می‌گردد:

- ۱- تغییر مشخصات فرآورده‌های مشمول استاندارد پس از تولید یا ساخت.
- ۲- استفاده از وسایل بسته‌بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته‌بندی عرضه و فروش محصولات خارج از استاندارد.
- دخل و تصرف در بسته‌بندی قوطی و جعبه لفاف محتوی فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری.

۴- عرضه و فروش کالاهای غیراستاندارد به جای استاندارد.

۵- استفاده غیرمجاز از برگهای آزمایش تشخیص مشخصات محصولات استاندارد.

- ۶- استفاده از پروانه کاربرد علامت استاندارد ایران در غیر موارد مجاز.
- ۷- استفاده غیرمجاز و بدون پروانه از علامت استاندارد ایران روی محصولات خود.
- ماده ۲۱۱- مرتکبین تخلفات ذیل به پرداخت جزای نقدی از سه میلیون تا شش میلیون ریال یا شش ماه تا یک سال حبس و یا هر دو مجازات محکوم می‌گردند:
 - ۱- ایجاد مؤسسات پزشکی غیرمجاز توسط افراد فاقد صلاحیت.
 - ۲- ایجاد مؤسسات پزشکی بدون مجوز قانونی.
 - ۳- خودداری مسئولین مربوطه مراکز درمانی از پذیرش بیماران اورژانسی و ارائه خدمات اولیه لازم به این گونه بیماران.
 - ۴- به کارگیری افراد فاقد صلاحیت امور پزشکی در مؤسسات پزشکی.
 - ۵- به کارگیری پزشکان فاقد مجوز قانونی.
 - ۶- ترک مؤسسه پزشکی، دارویی و تولیدی دارو توسط مسئول فنی و پزشک کشیک.
 - ۷- تعطیل غیرموجه مطب یا داروخانه و سایر مؤسسات پزشکی که موظف به انجام وظیفه در ساعات مقرر می‌باشند.
 - ۸- تأسیس داروخانه یا مؤسسه پزشکی بدون مجوز.
 - ۹- خودداری از عرضه یا فروش دارو، شیرخشک، لوازم پزشکی و بهداشتی.
 - ۱۰- عدم رعایت فرمول تعیین شده در تولید دارو، شیرخشک و لوازم پزشکی و بهداشتی.
- ماده ۲۱۲- مرتکبین تخلفات ذیل در امور دارویی و بهداشتی به پرداخت جزای نقدی از دو برابر تا بیست برابر کالای مورد تخلف و تحمل شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌گردند:
 - ۱- ارائه خدمات پزشکی مازاد بر احتیاج به قصد سوء استفاده.
 - ۲- عرضه یا فروش دارو، شیرخشک، لوازم پزشکی و بهداشتی و آرایشی فاقد پروانه ساخت یا مجوز ورود.
 - ۳- عرضه دارو بدون حضور مسئول فنی یا بدون نسخه پزشکی درخصوص داروهایی که باید با نسخه پزشک تحویل شود.
 - ۴- توزیع کالاهای دارویی، پزشکی و بهداشتی خارج از شبکه توزیع تأیید شده.
 - ۵- عدم درج قیمت کالاهای فوق توسط تولیدکننده و واردکننده.
 - ۶- عدم رعایت قیمت مندرج در کالاهای مذکور توسط عرضه‌کننده.
 - ۷- عرضه بدون تاریخ یا تاریخ منقضی کالاهای مذکور.

۸- توزیع کالاهای مذکور خارج از ضوابط تعیین شده از ناحیه مراجع صالحه.
 ۹- عدم صدور فاکتور از ناحیه شرکتهای پخش، واردکننده تولیدکننده درخصوص کالاهای مذکور.

۱۰- تولید کالاهای مذکور و مواد خوردنی و آشامیدنی بدون مجوز یا بدون حضور مسئول فنی.

۱۱- عرضه مواد خوردنی، آشامیدنی و سایر کالاهای غیر بهداشتی.

۱۲- فروش کالاهای دارویی، بهداشتی مواد خوردنی و آشامیدنی و تولید شده غیر مجاز.
 ماده ۲۱۳- مجازات جزای نقدی احتکار و گرانفروشی دارو و شیرخشک دو برابر مجازات احتکار و گرانفروشی سایر کالاها می باشد.

ماده ۲۱۴- هر شخصی که ظرف مدت یک سال از تاریخ محکومیت قطعی خود درخصوص تخلفات موضوع این فصل مرتکب یکی از تخلفات مذکور شود به دو برابر میزان محکومیت قبلی محکوم می گردد در صورت تکرار علاوه بر مجازات مقرر، دادگاه می تواند مرتکب را به مدت دو سال از اقامت در محل معین ممنوع و یا به اقامت اجباری در محل معین و یا محرومیت از خدمات دولتی صنفی و تسهیلات بانکی، تعطیل موقت محل کسب و فعالیت به مدت حداکثر دو سال، ابطال پروانه و تعطیل محل به طور دائم یا دو یا چند مورد از مجازاتهای تکمیلی فوق محکوم کند.

ماده ۲۱۵- مجازات معاون جرم در مورد تخلفات موضوع این فصل نصف مجازات مباشر جرم می باشد.

ماده ۲۱۶- در کلیه موارد مذکور در مواد این فصل چنانچه تخلف توسط سازمانها، مؤسسات، شرکتهای کارخانجات و هر آنچه که دارای شخصیت حقوقی می باشد صورت پذیرد مسؤولیت حسب مورد متوجه مدیر عامل، رئیس و یا کسی که امور جاریه تحت نظر او انجام می شود خواهد بود و مورد حکم قرار خواهد گرفت.

ماده ۲۱۷- ...

ماده ۲۲۴- هر کس به وسیله اوراق چاپی یا خطی یا به وسیله درج یا روزنامه و جراید یا نطق در مجامع یا به هر وسیله دیگر به کسی امری را صریحا نسبت دهد یا آنها را منتشر نماید که مطابق قانون آن امر جرم محسوب می شود و نتواند صحت آن اسناد را ثابت نماید جز در مواردی که موجب حد است به یک ماه تا یک سال حبس و یا تا ۷۴ ضربه

شلاق یا یکی از آنها حسب مورد محکوم خواهد شد.

تبصره - در مواردی که نشر آن امر اشاعه فحشا محسوب گردد هر چند بتواند صحت اسناد را ثابت نماید مرتکب به مجازات مذکور محکوم خواهد شد.

ماده ۲۲۵- هر کس به قصد اضرار به غیر یا تشویق اذهان عمومی یا مقامات رسمی یا به وسیله نامه یا شکواییه یا مراسلات یا عرایض یا گزارش یا توزیع هر گونه اوراق چاپی یا خطی یا امضا یا بدون امضا اکاذیبی را اظهار نماید یا با همان مقاصد اعمالی را برخلاف حقیقت رأساً یا به عنوان نقل قول به شخص حقیقی یا حقوقی یا مقامات رسمی تصریحاً یا تلویحاً نسبت دهد اعم از اینکه از طریق مزبور به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود یا نه در صورت امکان علاوه بر اعاده حیثیت به حبس از دو ماه تا دو سال و یا شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می شود.

ماده ۲۲۶- ...

ماده ۲۵۴- جرایم مندرج در مواد ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، قسمت اخیر ماده ۹۸، ۱۱۰، ۱۲۴، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۴۴، ۱۵۰، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱، ۱۹۳، ۱۹۴، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۲۱، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶ و ۲۲۷ جز با شکایت شاکی خصوصی تعقیب نمی شود و با گذشت شاکی یا مدعی خصوصی در هر مرحله تعقیب یا اجرای حکم موقوف می گردد.

ماده ۲۵۵- کلیه قوانین مغایر با این قانون ملغی است.

ماده ۲۵۶- این قانون به عنوان کتاب پنجم - تعزیرات و مجازات های بازدارنده به قانون مجازات اسلامی مصوب آذر ماه ۱۳۷۰ الحاق می گردد و شماره مواد ۱ تا ۲۵۵ آن به ۴۹۸ تا ۷۵۱ اصلاح می گردد.

ماده الحاقی - هر کس عمداً و بدون داشتن مستندات و مجوزهای رسمی داخلی و بین المللی و به منظور القاء شبهه در کیفیت تولیدات و خدمات از نام و علایم استاندارد ملی یا بین المللی استفاده نماید به حداکثر مجازات مقرر در ماده ۲۸ این قانون محکوم خواهد شد.

لایحه فوق مشتمل بر دویست و پنجاه و هفت ماده و سی و نه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ هفتم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۳۵۲

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۵۴۶-ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۳ و پیرو نامه شماره ۱۲۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲^(۱): «لایحه مجازات اسلامی (بخش تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده)» که در جلسه مورخ هفتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اطلاق ماده ۲ نسبت به کسانی که اطلاع از اهداف جمعیت نداشته‌اند مغایر موازین شرع شناخته شد.

۲- اطلاق ماده ۳ نسبت به کسانی که تبلیغ بسیار جزئی داشته‌اند خصوصاً در موردی که گروه‌ها و سازمانها هنوز فعالیتی نداشته باشند خلاف موازین شرع شناخته شد.

۳- اطلاق محارب نسبت به همه افراد محرک در ماده ۷ مغایر موازین شرع شناخته شد.

۴- در مورد ماده ۱۱ و ۱۲ و ۱۵ چون مواردی که قبل از دستگیری و قبل از ثبوت جرم توبه کرده باشد نیز می‌شود مغایر موازین شرع شناخته شد و چون موارد مشابه دیگری هم دارد مناسب است به صورت تبصره و یا ماده جداگانه مورد توبه قبل از دستگیری استثناء شود.

۵- در مورد ماده ۱۷ با ملاحظه ماده ۱۶ بدین جهت که مجازات اهانت به حضرت امام و مقام معظم رهبری را مرادف اهانت به انبیا علیهم السلام دانسته است خلاف موازین شرع شناخته شد و ضمناً مناسب آنست که نسبت به اهل بیت عصمت و طهارت علیهم السلام تصریح گردد.

۶- اطلاق تبصره ماده ۲۰ نسبت به موارد مذکور در تبصره ماده ۱۹ در صورت مطالبه شخص مجنی علیه یا ولی او مغایر موازین شرع شناخته شد.

۷- اطلاق ماده ۲۴ نسبت به موردی که قبل از کشف قضیه، متهم توبه نموده باشد خلاف موازین شرعی است.

۸- ماده ۲۷ و بند ۱ ماده ۲۸ تبعیض نارو او مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

(۱) تقاضای استمهال براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (همین مجموعه، صفحه ۷۲).

(۲) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

۹- در مورد ماده ۵۲:

الف - در بند الف اگر مقصود از زندانی مذکور در صدر این بند شامل متهم نیز می‌شود. باید عبارت اصلاح شود، و اگر مقصود چیز دیگری است باید توضیح داده شود.

ب - عبارت «سایر موارد» در ذیل بند الف شامل موارد مذکور در بند ب و ج نیز می‌شود لازم است اصلاح شود.

ج - مقصود از کلمه «زندانی» مذکور در صدر بند «ب» نیز مبهم است و همان گونه که در بند الف گفته شد لازم است اقدام شود. و اضافه می‌شود که «هرگاه مقصود از زندانی محکوم به قصاص نباشد عبارت این بند از این جهت که فرار دادن محکوم به قصاص را که مورد فتوی و روایت است مشمول حکم زندان ندانسته است خلاف موازین شرع است.

د - اقدام عامل فرار برای پیدا کردن و تحویل دادن فراری محکوم به قصاص شرعاً لازم است که در بند «ب» ذکری از آن به میان نیامده و باید اصلاح گردد.

ه - در مورد متهم هرگاه غیاباً محکوم به برائت یا انجام قتل شبه عمد و یا خطا شود مقتضای عبارت بند ب آن است که عامل فرار در زندان می‌ماند و این معنی خلاف موازین شرع است. و - در موردی که فراری فوت نکند ولی تحویل وی ممتنع شود نیز عامل فرار نباید دیه را بپردازد که در ذیل بند ب نیامده است و از این جهت خلاف موازین شرع است و باید اصلاح شود. ۱۰- الف - عبارت «سایر حالات» مذکور بند الف ماده ۵۴ همان ایراد عبارت «سایر موارد» ذیل بند الف ماده ۵۲ را دارد و باید اصلاح شود.

ب - بند ب ماده ۵۴ نیز اشکال بند «د» و «و» مذکور در ایران ردیف ۹ را دارد و باید اصلاح گردد. ۱۱- در ماده ۵۶ در صورتی که فراری دهند و یا مخفی کننده یقین به برائت متهم داشته باشد حکم به مجازات او خلاف موازین شرع شناخته شد.

۱۲- در ماده ۵۶ و ۵۷ نسبت به اقارب نزدیک مناسب است تخفیف داده شود.

۱۳- اطلاق ماده ۶۱ از این جهت که شامل موردی می‌شود که ثبت املاک شخصی در فهرست آثار ملی به اطلاع مالک نرسیده است مغایر موازین شرع شناخته شد و چون در موارد دیگر این فصل این اشکال موجود است لازم است ماده‌ای تنظیم شود که به موجب آن صورتی که شخص مطلع از موضوع نباشد مجازات نگردد.

۱۴- در ماده ۷۰ به لحاظ اینکه مفهوم این است که بدون شکایت سازمان میراث فرهنگی مرجع قضایی حق رسیدگی ندارد و همچنین پس از شکایت می‌تواند آن را استرداد نماید خلاف موازین شرع شناخته شد.

- ۱۵- اطلاق ماده ۸۰ در صورتی که مأمور جاهل به خلاف قانون بودن دستور مافوق باشد خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۱۶- در ماده ۸۱ به لحاظ اینکه موهم این است که مأمور جاهل به خلاف بودن دستور مافوق هم مجازات شود باید اصلاح شود.
- ۱۷- کلمه «مجبور» در سطر پنجم ماده ۸۲ ابهام دارد که آیا موظف قانونی است یا مکره، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۸- ظاهر تبصره ماده ۹۴ با اصل ماده ۹۳ در تعارض است پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
- ۱۹- تبصره ۳ ماده ۹۷ اطلاق عبارت «بین مسلمان و کافر» شامل موردی که کافر ربا بگیرد می‌شود و خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۰- اختصاص دادن تأدیه خسارات به مورد تکرار در ذیل ماده ۹۹ خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۱- در ماده ۱۱۰ شمول آن نسبت به فحاشی که موجب حدقذف باشد خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۲- تبصره ماده ۱۱۴ اطلاق معاونت به لحاظ اینکه شامل مواردی همچون دیده‌بان که حد شرعی دارد نیز می‌شود، مغایر موازین شرع است.
- ۲۳- در تبصره ۲ ماده ۱۱۶ اطلاق عبارت نسبت به مواردی که بیم قرار و تبانی نباشد یا اخذ کفیل شرعی و یا تأمین مناسب ممکن باشد، خلاف موازین شرع است.
- ۲۴- ماده ۱۱۷ چون موهم این است که در مواردی که شخص به عنوان دفاع در منازعه قرار گرفته باشد نیز مجازات می‌شود باید طوری اصلاح گردد که رفع ابهام شود.
- ۲۵- اطلاق ماده ۱۱۸ چون قتل خطایی را شامل می‌شود خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۶- ماده ۱۲۷ با ملاحظه تبصره از این جهت که دلالت بر عدم شمول حکم ماده نسبت به مالی که حفظش برعهده اوست دارد خلاف موازین شرع شناخته شد.
- ۲۷- منحصر نمودن مجازات حبس در تبصره ماده ۱۴۰ و بند ۱ ماده ۱۴۶ با اینکه امکان تعزیر دیگری از قبیل شلاق و یا قطع موقت خدمات عمومی و امثال آن ممکن است خلاف موازین شرع است.
- ۲۸- در تبصره ۱ ماده ۱۴۲ اطلاق آن باید تقیید شود که استفاده متعارف علمی باید با رعایت موازین شرعی باشد والا خلاف موازین شرع است.

۲۹- در فصول ۲۵ و ۲۷ «مواد ۱۷۷ تا ۱۸۳ و ۱۹۹ تا ۲۱۶» با توجه به اینکه در مجمع تشخیص مصلحت نظام به عنوان معضل نظام مطرح و قانونگذاری شده است و با عنایت به نظر تفسیری شماره ۵۳۱۸ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۴ شورای نگهبان^(۱) زائد به نظر می‌رسد و خلاف قانون اساسی است و اگر مجلس محترم مواد خاصی را که در مصوبه مجمع ذکر نشده است لازم می‌داند اعلام نموده تا اظهار نظر شود.

۳۰- منوط کردن تعقیب جرایم مربوط به مواد مذکور در ماده ۲۵۴ را به شکایت شاکی خصوصی، و موقوف نمودن پیگیری آنها را در صورت گذشت وی خلاف موازین شرعی است و هرگاه به دادگاه اجازه داده شود که گذشت شاکی را از جهات مخفیه قرار دهد و حتی با رعایت موازین شرعی از تعقیب مجرم یا متهم صرف نظر نماید رفع اشکال خواهد شد.

۳۱- اطلاق بسیاری از مواد مصوب مانند ماده ۱۳۴، ۱۴۱، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۸، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲ و... حتی در مورد کمترین مقدار مجازات تعیین شده متناسب با جرم نیست و خلاف موازین شرع است، برای رفع اشکال پیشنهاد می‌شود:

الف - ماده‌ای به این مضمون تصویب شود:

«قاضی دادگاه با ملاحظه خصوصیات جرم، و خصوصیات مجرم، و دفعات انجام آن می‌تواند مجازات‌های دیگری را از قبیل توبیخ، احضار و تذکر، قطع موقت خدمات عمومی، مانند انشعاب تلفن، تعطیل موقت محل کسب، نصب اعلان بر سر در مغازه - حسب مورد - توقیف موقت وسیله نقلیه، توقیف موقت گواهی رانندگی، لغو موقت پروانه کسب، قطع موقت یا دائم سهمیه، برای مجرم در نظر بگیرد».

ب - در مورد بند الف ماده ۱۴۱ «بستن موقت محلی که فساد در آنجا دایر شده است اگرچه

(۱) نظریه تفسیری شماره ۵۳۱۸ مورخ ۱۳۷۲/۷/۲۴ شورای نگهبان:

ریاست محترم مجمع تشخیص مصلحت نظام

هیچ یکی از مراجع قانونگذاری حق رد و ابطال و نقض و فسخ مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام را ندارد اما در صورتی که مصوبه مجمع مصلحت مربوط به اختلاف نظر شورای نگهبان و مجلس شورای اسلامی بود مجلس پس از گذشت زمان معتد به که تغییر مصلحت موجه باشد حق طرح و تصویب قانون مغایر را دارد. و در مواردی که موضوع به عنوان معضل از طرف مقام معظم رهبری به مجمع ارسال شده باشد در صورت استعلام از مقام رهبری و عدم مخالفت معظم که موضوع قابل طرح در مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

احمد جنتی

مدیر شورای نگهبان

خانه شخصی باشد» به تعزیرات این بند افزوده گردد.

ضمناً نسبت به دو مورد زیر تذکر داده می شود:

تذکرات:

- سطر آخر ماده ۶ کلمات «شود» و «می شود» به «شوند» و «می شوند» اصلاح شود.

- در سطر اول ماده ۳۷ به جای عبارت «محاکم قضایی» بهتر است عبارت «مراجع قضایی» ذکر شود.

- کلمه «تا» در سطر آخر ماده ۴۶ اضافه است.

- عبارت ماده ۷۷ باید اصلاح شود.

- در سطر دوم ماده ۸۳ عبارت «به مناسبت وظیفه و» باید به عبارت «با سوء استفاده از» تبدیل شود.

- در سطر سوم ماده ۸۴ قبل از کلمه «مفتوح» مناسب است عبارت «حسب مورد» اضافه شود.

- قبل از عبارت «وجه مالی» در ذیل ماده ۹۳ مناسب است کلمه «یا» اضافه شود.

- در ذیل ماده ۹۸ کلمه «قیومت» صحیح است.

- در سطر دهم ماده ۱۰۰ مناسب است قبل از کلمه «مورد» کلمه «را» در سطر ۱۵ بعد از کلمه «همچنین» کلمه «است» اضافه شود.

- با توجه به ذیل ماده ۱۱۱ که همه را در بر می گیرد به نظر می رسد نیازی به ذکر مقامات در صدر ماده نمی باشد.

- عبارت «به کار بردن» در ذیل ماده ۱۲۸ زاید است.

- کلمه «مجلس» قبل از کلمه «محکوم» در سطر دوم ماده ۱۳۶ اضافه است.

- کلمه «اجباراً» در بند ۱ ماده ۱۸۲ زاید است.

- در ذیل ماده ۱۹۲ کلمه «نشوند» صحیح است.

- در ذیل ماده ۲۲۴ قبل از کلمه «تا» کلمه «یا» زاید است.

- ذیل ماده ۲۲۵ عبارت «در صورت امکان..... آخر» بدین صورت «علاوه بر اعاده حیثیت در صورت امکان، باید.....» اصلاح شود.

- ماده الحاقی در آخر لایحه بهتر است به عنوان تبصره ماده ۲۸ آورده شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۳۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۱۳۵۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲ و ۱۲۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ و پیرو نامه شماره ۴۵۴۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۳: لایحه شماره ۱۵۶۸۹ مورخ ۱۳۷۱/۴/۲۲ دولت درخصوص مجازات اسلامی (بخش تعزیرات) که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-...

ماده ۲- هر کس در یکی از دسته‌ها یا جمعیت‌ها یا شعب جمعیت‌های مذکور در ماده ۱ عضویت یابد به سه ماه تا پنج سال حبس محکوم می‌گردد. مگر این که ثابت شود از اهداف آن بی‌اطلاع بوده است.

ماده ۳- هر کس علیه نظام جمهوری اسلامی ایران یا به نفع گروه‌ها و سازمانهای مخالف نظام به هر نحو فعالیت تبلیغی نماید به حبس از سه ماه تا یک سال محکوم خواهد شد.

ماده ۴-...

ماده ۶- هر کس به قصد سرقت یا نقشه‌برداری یا کسب اطلاع از اسرار سیاسی یا نظامی یا امنیتی به مواضع مربوطه داخل شود و همچنین اشخاصی که بدون اجازه مأمورین یا مقامات ذیصلاح در حال نقشه‌برداری یا گرفتن فیلم یا عکسبرداری از استحکامات نظامی یا اماکن ممنوعه دستگیر شود به شش ماه تا سه سال حبس محکوم می‌شود.

ماده ۷-...

ماده ۱۵- هر کس مردم را به قصد برهم زدن امنیت کشور به جنگ و کشتار با یکدیگر

اضوا یا تحریک کند صرفنظر از اینکه موجب قتل و غارت بشود یا نشود به یک تا ۵ سال حبس محکوم می‌گردد.

تبصره - در مواردی که احراز شود متهم قبل از دستیابی نظام توبه کرده باشد مشمول مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۵ نمی‌شود.

ماده ۱۶- هر کس به مقدسات اسلام و یا هر یک از انبیای عظام یا ائمه طاهرین (ع) یا حضرت صدیقه طاهره (س) اهانت نماید اگر مشمول حکم ساب‌النسی باشد اعدام می‌شود و در غیر این صورت به حبس از یک تا ۵ سال محکوم خواهد شد.
ماده ۱۷-....

ماده ۲۰- هر کس علناً نسبت به رئیس کشور خارجی یا نماینده سیاسی آن که در قلمرو خاک ایران وارد شده است توهین نماید به یک تا ۳ ماه حبس محکوم می‌شود مشروط به اینکه در آن کشور نیز در مورد مذکور نسبت به ایران معامله متقابل بشود.
تبصره - اعمال مواد این فصل منوط به تقاضای دولت مربوطه یا نماینده سیاسی آن دولت یا مطالبه مجنی علیه یا ولی او است و در صورت استرداد تقاضا تعقیب جزایی نیز موقوف خواهد شد.

ماده ۲۱-....

ماده ۲۴- هرگاه اشخاصی که مرتکب جرایم مذکور در مواد ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ می‌شوند قبل از کشف قضیه، مأمورین تعقیب را از ارتکاب جرم مطلع نمایند یا در ضمن تعقیب به واسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب سایرین را فراهم آورند یا مأمورین دولت را به نحو مؤثری در کشف جرم کمک و راهنمایی کنند بنا به پیشنهاد رئیس حوزه قضایی مربوط و موافقت دادگاه و یا با تشخیص دادگاه در مجازات آنان تخفیف متناسب داده می‌شود و حسب مورد از مجازات حبس معاف می‌شوند. مگر آن که احراز شود قبل از دستگیری توبه کرده‌اند که در این صورت از کلیه مجازات‌های مذکور معاف خواهند شد.
ماده ۲۵-....

ماده ۲۶-....

ماده ۲۷- هر کس احکام یا امضا یا مهر یا فرمان یا دست خط مقام رهبری و یا رؤسای سه قوه را به اعتبار مقام آنان جعل کند یا با علم به جعل یا تزویر استعمال نماید به حبس از سه تا ۱۵ سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۸- هر کس یکی از اشیای ذیل را جعل کند یا با علم به جعل یا تزویر استعمال کند یا داخل کشور نماید علاوه بر جبران خسارت وارده به حبس از یک تا ده سال محکوم خواهد شد.

۱- احکام یا امضا یا مهر یا دست خط معاون اول رئیس جمهور یا وزرا یا مهر یا امضای اعضای شورای نگهبان یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا مجلس خبرگان یا قضات یا یکی از رؤسا یا کارمندان و مسؤولین دولتی از حیث مقام رسمی آنان.

۲- مهر یا تمبر یا علامت یکی از شرکت‌ها یا مؤسسات یا ادارات دولتی یا نهادهای انقلاب اسلامی.

۳- احکام دادگاه‌ها یا اسناد یا حواله‌های صادره از خزانه دولتی.

۴- منگنه یا علامتی که برای تعیین عیار طلا یا نقره به کار می‌رود.

۶- اسکناس رایج داخلی یا خارجی یا اسناد بانکی نظیر برات‌های قبول شده از طرف بانک‌ها یا چک‌های صادره از طرف بانک‌ها و سایر اسناد تعهدآور بانکی.

تبصره- هر کس عمداً و بدون داشتن مستندات و مجوز رسمی داخلی و بین‌المللی و به منظور القای شبهه در کیفیت تولیدات و خدمات از نام و علائم استاندارد ملی یا بین‌المللی استفاده نماید به حداکثر مجازات مقرر در این ماده محکوم خواهد شد.

ماده ۲۹-...

ماده ۳۷- هر یک از کارکنان ادارات دولتی و مراجع قضایی و مأمورین به خدمات صوملی که در تحریر نوشته‌ها و قراردادهای راجع به وظایفشان مرتکب جعل و تزویر شوند اعم از اینکه موضوع یا مضمون آن را تغییر دهند یا گفته و نوشته یکی از مقامات رسمی، مهر یا تقریرات یکی از طرفین را تحریف کنند یا امر باطلی را صحیح یا صحیحی را باطل یا چیزی را که بدان اقرار نشده است اقرار شده جلوه دهند علاوه بر مجازات‌های اداری و جبران خسارت وارده به حبس از یک تا پنج سال یا شش تا سی میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد.

ماده ۳۸-...

ماده ۴۶- هرگاه محلی یا چیزی برحسب امر مقامات صالح رسمی مهر یا پلمپ شده باشد و کسی عالماً و عامداً آنها را بکشند یا محو نماید یا عملی مرتکب شود که در حکم محو یا شکستن پلمپ تلقی شود مرتکب به حبس از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد

شد. در صورتی که مستحفظ آن مرتکب شده باشد به حبس از یک تا دو سال محکوم می‌شود و اگر ارتکاب به واسطه اهمال مستحفظ واقع گردد مجازات مستحفظ یک تا شش ماه حبس یا حداکثر تا ۷۴ ضربه شلاق خواهد بود.

ماده ۴۷-...

ماده ۵۰-...

ماده ۵۲- هر کسی که مأمور حفظ یا مراقبت یا ملازمت زندانی یا توقیف شده‌ای باشد و مساعدت در فرار نماید یا راه فرار او را تسهیل کند یا برای قرار وی تبانی و مواضعه نماید به ترتیب ذیل مجازات خواهد شد:

الف- اگر توقیف شده متهم به جرمی باشد که مجازات آن اعدام یا رجم یا صلب است و یا زندانی به یکی از این مجازات‌ها محکوم شده باشد به سه تا ده سال حبس و اگر محکومیت محکوم علیه حبس از ده سال به بالا یا توقیف شده متهم به جرمی باشد که مجازات آن حبس از ده سال به بالاست به یک تا پنج سال حبس و چنانچه محکومیت زندانی و یا اتهام توقیف شده غیر از موارد فوق‌الذکر باشد به شش ماه تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.

ب- اگر زندانی محکوم به قصاص یا توقیف شده متهم به قتل مستوجب قصاص باشد عامل فرار تا تحویل وی می‌باشد و در صورت عدم تحویل زندانی می‌شود و تا تحویل وی در زندان باقی می‌ماند و چنانچه متهم غیباً محاکمه و برائت حاصل کند و یا قتل شبه عمد یا خطئی تشخیص داده شود عامل فرار به مجازات تعیین شده در ذیل بند الف محکوم خواهد شد و اگر فراری قوت کند و یا تحویل وی ممتنع شود چنانچه محکوم به قصاص باشد فراری دهنده به پرداخت دیه به اولیای دم مقتول محکوم خواهد شد.

ج- اگر متهم یا محکومی که فرار کرده محکوم به امر مالی یا دیه باشد عامل فرار علاوه بر مجازات تعیین شده در ذیل بند الف ضامن پرداخت دیه و مال محکوم به نیز خواهد بود.

ماده ۵۳-...

ماده ۵۴- اگر عامل فرار از مأمورین مذکور در ماده ۵۲ نباشد و عامداً موجبات فرار اشخاصی که قانوناً زندانی یا دستگیر شده‌اند را فراهم آورد به طریق ذیل مجازات خواهد شد:

الف- چنانچه زندانی محکوم به اعدام یا حبس دائم یا رجم یا صلب بوده مجازات او یک

تا سه سال حبس و اگر زندانی متهم به جرمی بوده که مجازات آن اعدام یا رجم یا صلب است مجازات از شش ماه تا دو سال حبس و چنانچه محکومیت زندانی و یا مجازات قانونی توقیف شده غیر از موارد فوق‌الذکر باشد مجازات او سه ماه تا یکسال حبس خواهد بود.

ب- اگر زندانی محکوم به قصاص باشد عامل فرار موظف به تحویل دادن وی می‌باشد و در صورت عدم تحویل زندانی می‌شود و تا تحویل وی در زندان باقی می‌ماند. چنانچه فراری فوت کند و یا تحویل وی ممتنع شود فراری دهنده به پرداخت دیه به اولیای دم مقتول محکوم خواهد شد.

ماده ۵۵-...

ماده ۵۶- هرکس شخصی را که قانوناً دستگیر شده و فرار کرده یا کسی را که متهم است به ارتکاب جرمی و قانوناً امر به دستگیری او شده است مخفی کند یا وسایل فرار او را فراهم کند به ترتیب ذیل مجازات خواهد شد:

چنانچه کسی که فرار کرده محکوم به اعدام یا رجم یا صلب یا قصاص نفس و اطراف و یا قطع ید بوده مجازات مخفی‌کننده یا کمک‌کننده او در فرار، حبس از یک تا سه سال است و اگر محکوم به حبس دائم یا متهم به جرمی بوده که مجازات آن اعدام یا صلب است محکوم به شش ماه تا دو سال حبس خواهد شد و در سایر حالات مجازات مرتکب یک ماه تا یک سال حبس خواهد بود.

تبصره - در صورتی که احراز شود فرد فراری دهنده یا مخفی‌کننده یقین به بیگناهی فرد متهم یا زندانی داشته و در دادگاه نیز ثابت شود از مجازات معاف خواهد شد.

ماده ۵۷- هرکس از وقوع جرمی مطلع شده و برای خلاصی مجرم از محاکمه و محکومیت مساعدت کند از قبیل این که برای او منزل تهیه کند یا ادله جرم را مخفی نماید یا برای تبرئه مجرم ادله جعلی ابراز کند حسب مورد به یک تا سه سال حبس محکوم خواهد شد.

تبصره - در موارد مذکور در ماده ۵۶ و این ماده در صورتی که مرتکب از اقارب درجه اول متهم باشد مقدار مجازات در هر مورد از نصف حداکثر تعیین شده بیشتر نخواهد بود.

ماده ۵۸-...

ماده ۶۱-...

ماده ۷۰- در کلیه جرایم مذکور در این فصل، سازمان میراث فرهنگی یا سایر دوایر دولتی بر حسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی محسوب می شود.

ماده ۷۱-...

ماده الحاقی - در کلیه موارد این فصل در صورتی که ملک مورد تخریب ملک شخصی بوده و مالک از ثبت آن به عنوان آثار ملی بی اطلاع باشد، از مجازات های مقرر در مواد فوق معاف خواهد بود.

ماده ۷۲-...

ماده ۷۷- هرگاه مقامات قضایی یا دیگر مأمورین ذی صلاح برخلاف قانون توقیف یا دستور به بازداشت یا تعقیب جزایی یا قرار مجرمیت کسی را صادر نمایند به انفصال دائم از سمت قضایی و محرومیت از مشاغل دولتی به مدت پنج سال محکوم خواهند شد.

ماده ۷۸-...

ماده ۸۰- هر یک از مستخدمین و مأمورین قضایی یا غیرقضایی دولتی برای اینکه متهمی را مجبور به اقرار کند او را اذیت و آزار بدنی نماید علاوه بر قصاص یا پرداخت دیه حسب مورد به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم می گردد و چنانچه کسی در این خصوص دستور داده باشد فقط دستور دهنده به مجازات حبس مذکور محکوم خواهد شد و اگر متهم به واسطه اذیت و آزار فوت کند مباشر مجازات قاتل و آمر مجازات آمر قتل را خواهد داشت.

ماده ۸۱- چنانچه هر یک از مأمورین دولتی محکومی را سخت تر از مجازاتی که مورد حکم است مجازات کند که مورد حکم نبوده است به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد و چنانچه این عمل به دستور فرد دیگری انجام شود، فقط آمر به مجازات مذکور محکوم می شود و چنانچه این عمل موجب قصاص یا دیه باشد مباشر به مجازات آن نیز محکوم می گردد و اگر اقدام مزبور متضمن جرم دیگری نیز باشد مجازات همان جرم حسب مورد نسبت به مباشر یا آمر اجرا خواهد شد.

ماده ۸۲- هر یک از مستخدمین و مأمورین قضایی یا غیرقضایی یا کسی که خدمت دولتی به او ارجاع شده باشد، بدون ترتیب قانونی به منزل کسی بدون اجازه و رضای صاحب

منزل داخل شود به حبس از یک ماه تا یک سال محکوم خواهد شد مگر این که ثابت نماید به امر یکی از رؤسای خود که صلاحیت حکم را داشته است مکره به اطاعت امر او بوده، اقدام کرده است که در این صورت مجازات مزبور در حق آمر اجرا خواهد شد و اگر مرتکب یا سبب وقوع جرم دیگری نیز باشد مجازات آن را نیز خواهد دید و چنانچه این عمل در شب واقع شود مرتکب یا آمر به حداکثر مجازات مقرر محکوم خواهد شد. ماده ۸۳- هر یک از صاحب منصبان و مستخدمین و مأمورین دولتی که با سوءاستفاده از شغل خود به جبر و قهر مال یا حق کسی را بخرد یا بدون حق بر آن مسلط شود یا مالک را اکراه به فروش به دیگری کند علاوه بر رد عین مال یا معادل نقدی قیمت مال یا حق، به مجازات حبس از یک سال تا سه سال یا جزای نقدی از شش تا هجده میلیون ریال محکوم می‌گردد.

ماده ۸۴- هر یک از مستخدمین و مأمورین دولتی، مراسلات یا مخابرات یا مکالمات تلفنی اشخاص را در غیر مواردی که قانون اجازه داده حسب مورد مفتوح یا توقیف یا معدوم یا بازرسی یا ضبط یا استراق سمع نماید یا بدون اجازه صاحبان آنها مطالب آنها را افشاء نماید به حبس از یک سال تا سه سال و یا جزای نقدی از شش تا هجده میلیون ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۸۵- ...

ماده ۹۳- هرگاه ثابت شود که راشی برای حفظ حقوق حقه خود ناچار از دادن وجه یا مالی بوده تعقیب کیفری ندارد و وجه یا مالی که داده به او مسترد می‌گردد.

ماده ۹۴- هر کس عالماً و عامداً برای اقدام به امری یا امتناع از انجام امری که از وظایف اشخاص مذکور در ماده ۳ قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷/۹/۱۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌باشد وجه یا مالی یا سند پرداخت وجه یا تسلیم مالی را مستقیم یا غیرمستقیم بدهد در حکم راشی است و به عنوان مجازات علاوه بر ضبط مال، ناشی از ارتشاء به حبس از شش ماه تا سه سال و یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می‌شود.

تبصره - در صورتی که رشوه دهنده برای پرداخت رشوه مضطر بوده و یا پرداخت آنرا گزارش دهد یا شکایت نماید از مجازات حبس مزبور معاف خواهد بود و مال به وی مسترد می‌گردد.

ماده ۹۵-...

ماده ۹۷- هر نوع توافق بین دو یا چند نفر تحت هر قراردادی از قبیل بیع، قرض، صلح و امثال آن جنسی را با شرط اضافه با همان جنس مکیل و موزون معامله نماید و یا زائد بر مبلغ پرداختی، دریافت نماید ربا محسوب و جرم شناخته می شود مرتکبین اعم از ربا دهنده، رباگیرنده و واسطه بین آنها علاوه بر رد اضافه به صاحب مال به شش ماه تا سه سال حبس و تا ۷۴ ضربه شلاق و نیز معادل مال مورد ربا به عنوان جزای نقدی محکوم می گردند.

تبصره ۱- در صورت معلوم نبودن صاحب مال، مال مورد ربا از مصادیق اموال مجهول المالک بوده و در اختیار ولی فقیه قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲- هرگاه ثابت شود ربا دهنده در مقام پرداخت وجه یا مال اضافی مضطر بوده از مجازات مذکور در این ماده معاف خواهد شد.

تبصره ۳- هرگاه قرارداد مذکور بین پدر و فرزند یا زن و شوهر منعقد شود یا مسلمان از کافر ربا دریافت کند، مشمول مقررات این ماده نخواهد بود.

ماده ۹۸- هر کس با استفاده از ضعف نفس شخصی یا هوی و هوس او یا حوایج شخصی افراد غیررشدید به ضرر او نوشته یا سندی اعم از تجاری یا غیرتجاری از قبلی برات، سفته، چک، حواله، قبض و مقاصح حساب و یا هرگونه نوشته ای که موجب التزام وی یا برائت ذمه گیرنده سند یا هر شخص دیگر می شود به هر نحو تحصیل نماید علاوه بر جبران خسارات مالی به حبس از شش ماه تا دو سال و از یک میلیون تا ده میلیون ریال جزای نقدی محکوم می شود و اگر مرتکب ولایت یا وصایت یا قیمیت بر آن شخص داشته باشد مجازات وی علاوه بر جبران خسارات مالی از سه تا هفت سال حبس خواهد بود.

ماده ۹۹- هر یک از مقامات قضایی که شکایت و تظلمی مطابق شرایط قانونی نزد آنها برده شود و با وجود این که رسیدگی به آنها از وظایف آنان بوده به هر عذر و بهانه اگرچه به عذر سکوت یا اجمال یا تناقض قانون از قبول شکایت یا رسیدگی به امتناع کند یا صدور حکم را برخلاف قانون به تأخیر اندازد یا برخلاف صریح قانون رفتار کند دفعه اول از ۶ ماه تا یک سال و در صورت تکرار علاوه به انفصال دائم از شغل قضایی محکوم می شود و در هر صورت به تأدیه خسارات وارده نیز محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰۰- هر یک از کارمندان و کارکنان ادارات و سازمانها یا شوراهای شهرداریها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و یا وابسته به دولت و یا نهادهای انقلابی و بنیادها و مؤسساتی که زیر نظر ولی فقیه اداره می‌شوند و دیوان محاسبات و مؤسساتی که به کمک مستمر دولت اداره می‌شوند و یا دارندگان پایه قضایی و به طور کلی اعضا و کارکنان قوای سه گانه و همچنین نیروهای مسلح و مأمورین به خدمات عمومی اعم از رسمی و غیررسمی وجوه نقدی یا مطالبات یا حوالجات یا سهام و سایر اسناد و اوراق بهادار یا سایر اموال متعلق به هر یک از سازمانها و مؤسسات فوق‌الذکر یا اشخاصی که برحسب وظیفه به آنها سپرده شده است را مورد استفاده غیرمجاز قرار دهد بدون آنکه قصد تملک آنها را به نفع خود یا دیگری داشته باشد، متصرف غیرقانونی محسوب و علاوه بر جبران خسارات وارده و پرداخت اجرت‌المثل به شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌شود و در صورتی که متفع شده باشد علاوه بر مجازات مذکور به جزای نقدی معادل مبلغ انتفاعی محکوم خواهد شد و همچنین است در صورتی که به علت اهمال یا تفریط موجب تضییع اموال و وجوه دولتی گردد و یا آن را به مصارفی برساند که در قانون اعتباری برای آن منظور نشده یا در غیر مورد معین یا زائد بر اعتبار مصرف نموده باشد.

ماده ۱۰۱- ...

ماده ۱۱۰- توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد به مجازات شلاق تا ۷۴ ضربه و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی خواهد بود.

ماده ۱۱۱- ...

ماده ۱۱۴- هر کس مرتکب قتل عمد شود و شاکی نداشته یا شاکی داشته ولی از قصاص گذشت کرده باشد و یا به هر علت قصاص نشود در صورتی که اقدام وی موجب اخلال در نظم و صیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتکب یا دیگران گردد دادگاه مرتکب را به حبس از سه تا ده سال محکوم نماید.

تبصره - در این مورد معاونت در قتل عمد بجز دیده‌بان که حد شرعی خود را دارد موجب حبس از یک تا پنج سال خواهد بود.

ماده ۱۱۵- ...

ماده ۱۱۶- هر کس عمداً به دیگری جرح یا ضربی وارد آورد که موجب نقصان یا

شکستن یا از کار افتادن عضوی از اعضا یا منتهی به مرض دائمی یا فقدان یا نقص یکی از حواس یا منافع یا زوال عقل مجنی علیه گردد در مواردی که قصاص امکان نداشته باشد چنانچه اقدام وی موجب اخلال در نظم و صیانت و امنیت جامعه یا بیم تجری مرتکب یا دیگران گردد به دو تا پنج سال حبس محکوم خواهد شد و در صورت درخواست مجنی علیه مرتکب به پرداخت دیه نیز محکوم می شود.

تبصره - در صورتی که جرح وارده منتهی به ضایعات فوق نشود و آلت جرح اسلحه یا چاقو و امثال آن باشد مرتکب به سه ماه تا یک سال حبس محکوم خواهد شد.

ماده ۱۱۷- هرگاه عده‌ای با یکدیگر منازعه نماید هر یک از شرکت کنندگان در نزاع حسب مورد به مجازات زیر محکوم می شوند:

۱- در صورتی که نزاع منتهی به قتل شود به حبس از یک تا سه سال.

۲- در صورتی که منتهی به نقص عضو شود به حبس از شش ماه تا سه سال.

۳- در صورتی که منتهی به ضرب و جرح شود به حبس از سه ماه تا یک سال.

تبصره ۱- در صورتی که اقدام شخص، دفاع مشروع تشخیص داده شود، مشمول مقررات این ماده نخواهد بود.

تبصره ۲- مجازاتهای فوق مانع اجرای مقررات قصاص یا دیه حسب مورد نخواهد شد.
ماده ۱۱۸- در صورتی که قتل غیر عمد به واسطه بی احتیاطی یا بی مبالائی یا اقدام به امری که مرتکب در آن مهارت نداشته است یا به سبب عدم رعایت نظامات واقع شود مسبب به حبس از یک تا سه سال و نیز به پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه اولیای دم محکوم خواهد شد مگر این که خطای محض باشد.

تبصره - مقررات این ماده شامل قتل غیر عمد در اثر تصادف رانندگی نمی گردد.

ماده ۱۱۹- ...

ماده ۱۲۷- قتل و جرح و ضرب هرگاه در مقام دفاع از نفس یا عرض یا مال خود مرتکب یا شخص دیگری واقع شود با رعایت مواد ذیل مرتکب مجازات نمی شود مشروط بر اینکه دفاع متناسب با خطری باشد که مرتکب را تهدید می کرده است.

تبصره - مقررات این ماده در مورد دفاع از مال غیر در صورتی قابل اجرا است که حفاظت مال غیر به عهده دفاع کننده بوده یا صاحب مال استمداد نماید.

ماده ۱۲۸- در مورد هر فعلی که مطابق قانون جرم بر نفس یا عرض یا مال محسوب

می‌شود ولو اینکه از مأمورین دولتی صادر گردد هرگونه مقاومت برای دفاع از نفس یا عرض یا مال جایز خواهد بود.

ماده ۱۲۹-....

ماده ۱۳۶- هرکس بدون مجوز مشروع نبش قبر نماید به مجازات حبس از سه ماه و یک روز تا یک سال حبس محکوم می‌شود و هرگاه جرم دیگری نیز با نبش قبر مرتکب شده باشد به مجازات آن جرم هم محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۷-....

ماده ۱۴۰- هرکس علناً در انتظار و اماکن عمومی و معابر تظاهر به عمل حرامی نماید علاوه بر کیفر عمل به حبس از ده روز تا دو ماه یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم می‌گردد و در صورتی که مرتکب عملی شود که نفس آن عمل دارای کیفر نمی‌باشد ولی عفت عمومی را جریحه‌دار نماید فقط به حبس از ده روز تا دو ماه یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد.

تبصره - زنانی که بدون حجاب شرعی در معابر و انتظار عمومی ظاهر شوند به حبس از ده روز تا دو ماه و یا از پنجاه هزار تا پانصد هزار ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد. ماده ۱۴۱- افراد زیر به حبس از یک تا ده سال محکوم می‌شوند و در مورد بند الف علاوه بر مجازات مقرر، محل مربوطه به طور موقت با نظر دادگاه بسته خواهد شد. الف - کسی که مزد فساد و یا فحشا دایر یا اداره کند.

ب - کسی که مردم را به فساد یا فحشا تشویق نموده یا موجبات آن را فراهم نماید. تبصره - هرگاه بر عمل فوق عنوان قوادی صدق نماید علاوه بر مجازات مذکور به حد قوادی نیز محکوم می‌گردد.

ماده ۱۴۲- اشخاص ذیل به حبس از سه ماه تا یک سال و جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار ریال تا شش میلیون ریال و تا ۷۴ ضربه شلاق یا به یک یا دو مجازات مذکور محکوم خواهند شد.

۱- هرکس نوشته یا طرح، گرآور، نقاشی، تصاویر، مطبوعات، اعلانات، علایم، فیلم، نوار سینما و یا به طور کلی هر چیز که عفت و اخلاق عمومی را جریحه‌دار نماید برای تجارت یا توزیع به نمایش و معرض انتظار عمومی گذارد یا بسازد یا برای تجارت و توزیع نگاه دارد.

۲- هر کس اشیای مذکور را به منظور اهداف فوق شخصاً یا به وسیله دیگری وارد یا صادر کند و یا به نحوی از انحاء متصدی یا واسطه تجارت و یا هر قسم معامله دیگر شود یا از کرایه دادن آنها تحصیل مال نماید.

۳- هر کس اشیای فوق را به نحوی از انحاء منتشر نماید یا آنها را به معرض انظار عمومی بگذارد.

۴- هر کس برای تشویق به معامله اشیای مذکور در فوق، و یا ترویج آن اشیاء به نحوی از انحاء اعلان و یا فاعل یکی از اعمال ممنوعه فوق، و یا محل به دست آوردن آن را معرفی نماید.

تبصره ۱- مفاد این ماده شامل اشیایی نخواهد بود که جنبه رعایت موازین شرعی و برای مقاصد علمی یا هر مصلحت حلال عقلایی دیگر تهیه یا خرید و فروش و مورد استفاده متعارف علمی قرار می‌گیرد.

تبصره ۲- اشیای مذکور ضبط و محو آثار می‌گردد و جهت استفاده لازم به دستگاه دولتی ذی‌ربط تحویل خواهد شد.

ماده ۱۴۳- ...

ماده ۱۴۶- کسانی که عالماً مرتکب یکی از اعمال زیر شوند به حبس از شش ماه تا دو سال و یا از سه تا دوازده میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شوند:

۱- هر زنی که در قید زوجیت یا عده دیگری است خود را به عقد دیگری درآورد در صورتی که منجر به واقعه نگردد.

۲- هر کسی که زن شوهردار یا زنی را که در عده دیگری است برای خود تزویج نماید در صورتی که منتهی به واقعه نگردد.

ماده ۱۴۷-

ماده ۱۷۷- هر کس به واسطه اشاعه مجعولات یا اعلانات بی‌اساس و کذب یا خریدن اجناس گرانتر از نرخ روز یا از طریق تبانی و توافق با تولیدکننده، توزیع‌کننده، عرضه‌کننده موجبات ترقی قیمت مصوب و یا متعارف کالا و خدمات یا بروات و سهام و ارز و امثال آن را فراهم نماید به حبس از سه ماه تا سه سال و نیز یکی از دو مجازات، جزای نقدی از دو تا پنج برابر قیمت کالا یا خدمات مورد تخلف یا تا ۷۴ ضربه شلاق محکوم خواهد شد، اگر اقدامات مذکور نسبت به غلات و ارزاق عمومی و کالاهای اساسی

باشد مجازات مذکور نسبت به حبس و جریمه نقدی به دو برابر افزایش خواهد یافت و در صورت تکرار علاوه بر مجازات فوق مرتکب به مدت یک تا پنج سال اقامت اجباری در یک محل یا منع اقامت در محلی محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۸- هر کس جنسی را به جای جنس دیگر قلمداد کند یا کم بفروشد و به طور کلی هر کس مشتری را از حیث کمیت یا کیفیت میع فریب دهد به حبس از یک تا شش ماه یا جزای نقدی از دو تا پنج برابر قیمت کالای مورد تقلب محکوم می شود و اگر عمل مزبور نسبت به فلزهای قیمتی یا عیار آنها یا جواهرات باشد مرتکب به حبس از یک تا سه سال یا دو تا پنج برابر قیمت کالای مورد تقلب محکوم می شود.

این مجازات درباره کسانی که اشیای نوساخته را به جای اشیای عتیقه قلمداد و مشتری را فریب دهند نیز مقرر است.

ماده ۱۷۹- رقابت فریبکارانه ممنوع است و مرتکب به حبس از سه تا شش ماه و جزای نقدی از یکصد هزار تا دویست هزار ریال یا یکی از این دو مجازات محکوم می شود. رقابت فریبکارانه عبارت است از اینکه تاجری برای انصراف مردم از خرید یا استعمال متاعی مشابه متاع خود به وسیله اسباب چینی یا نسبت های کذب یا به طور کلی به هر وسیله متقلبانه دیگر متوسل شود و به طور مستقیم یا غیر مستقیم تلویحاً یا تصریحاً در صدد معیوب یا نامرغوب جلوه دادن آن متاع برآید.

ماده ۱۸۰- هر کس علامت تجاری ثبت شده در ایران را عالمماً جعل کند یا با علم به مجعول بودن، استعمال نماید یا در روی اوراق و اعلانات یا روی محصولات قرار دهد یا با علم به مجعول بودن به معرض فروش گذاشته یا به فروش برساند یا با الحاق یا کسری یا تغییر قسمتی از خصوصیات آن تقلید کند به نحوی که موجب فریب مشتری شود به سه ماه تا سه سال حبس و جزای نقدی از یک میلیون و پانصد هزار ریال تا هجده میلیون ریال و جبران خسارت وارده به متضرر محکوم خواهد شد.

ماده ۱۸۱- هر کس عالمماً و عامداً محصولی را که دارای علامت خارجی مجعول یا تقلیدی بوده یا دارای علامتی است که به ناحق استعمال شده است از ایران صادر و یا به کشور وارد کند به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم می شود.

ماده ۱۸۲- اشخاص ذیل به حبس از سه تا شش ماه یا جزای نقدی معادل یک میلیون و پانصد هزار تا سه میلیون ریال محکوم خواهند شد:

۱- هر کس علامت اجباری را در روی محصولی که اجباراً باید دارای آن علامت باشد استعمال نکنند.

۲- هر کس عالماً محصولی را به معرض فروش گذاشته یا بفروشد که دارای علامتی نباشد که برای آن محصول اجباری است.

ماده ۱۸۳- هر کس به مناسبت مقام فنی یا اداری یا به اعتبار مقام امانت‌داری خود از اسرار راجع به اختراع یا طرز اجرای اختراعی یا طرحهایی که برای دریافت موافقت اصولی تهیه می‌گردد مطلع شده باشد و آن را افشاء یا به طریق دیگری سوء استفاده نماید به حبس از یک تا سه سال محکوم خواهد شد.

فصل بیست و پنجم کلاً حذف گردید.

ماده ۱۸۴- ...

ماده ۱۹۲- هر نوع نهب و غارت و اتلاف اموال و اجناس و امتعه یا محصولات که از طرف جماعتی بیش از سه نفر به نحو قهر و غلبه واقع شود چنانچه محارب شناخته نشود به حبس از دو تا پنج سال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۹۳- ...

ماده ۱۹۹- هر کس ارزاق مورد نیاز و ضروری عامه مردم را با فرض کمبود آنها در بازار به قصد افزایش قیمت جمع و نگهداری نماید محکوم محسوب می‌گردد و علاوه بر الزام به فروش کالا به قیمت مصوب به ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و پرداخت جزای نقدی از دو تا ده برابر قیمت کالای احتکار شده محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۰- هر کس غیر از موارد مذکور در ماده قبل، کالا و اجناس مورد نیاز عموم را با فرض کمبود آنها در بازار به قصد افزایش قیمت مخفی نموده یا از فروش آن امتناع نماید در حکم محکوم محسوب و علاوه بر الزام به فروش کالا به قیمت مصوب به ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و پرداخت جزای نقدی از یک برابر قیمت کالای مورد تخلف تا پنج برابر آن محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۱- هر کسی که کالا یا خدمات و یا فرآورده‌های خود را به قیمت بالاتر از بهای تعیین شده توسط مراجع رسمی و قانونی عرضه نماید گرانفروش محسوب گردیده و علاوه بر استرداد آنچه گرانفروشی نموده است به ۲۰ تا ۷۴ ضربه شلاق و پرداخت جزای نقدی از ۲ تا ۱۰ برابر قیمت کالای مورد تخلف محکوم می‌گردد.

تبصره - هرگاه کسی تمام یا بخشی از کالای خود را گران فروخته باشد، براساس صورتحساب خرید، مجازات نقدی نسبت به مجموع کالای فروخته شده در صورت اثبات محاسبه می‌گردد هر چند شاکی خصوص نیز وجود نداشته باشد.

ماده ۲۰۲ - مرتکبی تخلفات ذیل به جزای نقدی از دو تا ۱۰ برابر قیمت کالای مورد تخلف و به شلاق از ۲۰ تا ۷۴ ضربه محکوم می‌گردند:

الف - عرضه جنس نامرغوب مخلوط با مرغوب به جای جنس مرغوب.

ب - عرضه جنسی به جای جنس دیگر.

ج - عرضه کالای فاسد با علم و اطلاع از فساد آن.

د - عدم نصب قیمت در مواردی که موظف به نصب آن بوده است.

ه - معامله صوری با نرخ مصوب به قصد گرانفروشی.

و - فروش اجباری کالا همراه کالای دیگر.

ز - عدم صدور ضمانتنامه در مواردی که موظف به صدور آن بوده است.

ح - عدم صدور فاکتور در مواردی که موظف بوده و یا خریدار تقاضای صدور را داشته است.

ط - صدور فاکتور برخلاف واقع.

ی - انتقال غیرمجاز کالا از محلی به محل دیگر.

ک - فروش کالا به اشخاص برخلاف ضوابط و مقررات مربوط به توزیع آن کالا.

ماده ۲۰۳ - هر تولیدکننده، فروشنده، صادر و واردکننده کالا و خدمات عالماً و بدون عذر موجه مقررات دولتی و صنفی خود را رعایت ننماید به جزای نقدی تا ده میلیون ریال محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۴ - تولیدکنندگان، وارد و صادرکنندگان کالا و خدمات که به تعهدات خود مربوط به امور مذکور عمل ننماید به جزای نقدی از دو تا بیست برابر ارزش ریالی کالا یا خدمات مربوطه و الزام به انجام آن محکوم می‌گردند.

ماده ۲۰۵ - هر کس متعهد به انجام کار و یا ارائه خدمتی به ازای دریافت اجرت مورد توافق شده باشد و بدون عذر موجه در مدت مقرر و با کیفیت مورد توافق انجام ندهد علاوه بر الزام به انجام تعهد و پرداخت خسارت وارده به جزای نقدی تا یک میلیون ریال محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۶- هر کس به نحوی در عرضه نیازمندی‌های ضروری مردم و کالاهای اساسی ایجاد اختلال نماید به طوری که مردم از عمل وی در مضیقه باشند به حبس تعزیری از ۹۱ روز تا سه سال محکوم می‌گردد و در صورت تکرار، دادگاه می‌تواند علاوه بر مجازات مذکور مرتکب را به مدت سه سال از اقامت در محل معین ممنوع و یا به اقامت اجباری در محل معینی محکوم نماید.

ماده ۲۰۷- هر کس خرید و فروش کوپن دولتی، محلی و صنفی را شغل خود قرار دهد به حبس تعزیری تا پنج سال و پرداخت جزای نقدی تا ده میلیون ریال محکوم می‌گردد.

ماده ۲۰۸- هر کس در عرضه یا فروش کالا و خدمات خود مقررات بهداشتی را که موظف به انجام آن بوده است رعایت ننماید به حبس تعزیری تا شش ماه و یا پرداخت جزای نقدی تا سه میلیون ریال محکوم می‌گردد.

همچنین کسی که ملزم به رعایت مقررات بهداشتی در تولید و تهیه کالا بوده و آن را نقض نموده باشد و یا مقررات استاندارد اجباری را رعایت ننماید به حبس تعزیری تا یک سال و یا جزای نقدی تا شش میلیون ریال و یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۲۰۹- هرگاه در نتیجه عدم رعایت بهداشت در مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و نیز در نتیجه عدم رعایت مقررات استاندارد در کلیه موارد اجباری، مصرف اقلام مذکور موجب ابتلای مصرف‌کننده به بیماری شود که مدت معالجه آن کمتر از دو ماه باشد، عرضه‌کننده و فروشنده به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال تهیه‌کننده، سازنده و تولیدکننده به حبس تعزیری از دو تا ده سال محکوم می‌گردد و چنانچه مدت درمان بیش از دو ماه به طول انجامد و یا مصرف‌کننده دچار نقص زیبایی یا کراهت منظر شده باشد تولیدکننده و عرضه‌کننده به حداکثر مجازات مذکور محکوم می‌گردد و در صورتی که مصرف اقلام مذکور موجب نقص عضو و یا فوت مصرف‌کننده گردد عرضه‌کننده و تولیدکننده و سایر عوامل تهیه و ساخت حسب مورد علاوه بر قصاص و دیه به حبس تعزیری از سه سال تا پانزده سال محکوم می‌گردند.

ماده ۲۱۰- هر شخصی که مرتکب یکی از اعمال ذیل شود به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال یا پرداخت جزای نقدی از یک میلیون تا پنجاه میلیون ریال محکوم می‌گردد:

۱- تغییر مشخصات فرآورده‌های مشمول استاندارد پس از تولید یا ساخت.

۲- استفاده از وسایل بسته‌بندی مخصوص فرآورده‌های استاندارد شده برای بسته‌بندی عرضه و فروش محصولات خارج از استاندارد.

۳- دخل و تصرف در بسته‌بندی قوطی و جعبه لفاف محتوی فرآورده‌های مشمول استاندارد اجباری.

۴- عرضه و فروش کالاهای غیراستاندارد به جای استاندارد.

۵- استفاده غیرمجاز از برگهای آزمایش تشخیص مشخصات محصولات استاندارد.

۶- استفاده از پروانه کاربرد علامت استاندارد ایران در غیر موارد مجاز.

۷- استفاده غیرمجاز و بدون پروانه از علامت استاندارد ایران روی محصولات خود.

ماده ۲۱۱- مرتکبین تخلفات ذیل به پرداخت جزای نقدی از سه میلیون تا شش میلیون ریال یا شش ماه تا یک سال حبس و یا هر دو مجازات محکوم می‌گردند:

۱- ایجاد مؤسسات پزشکی غیرمجاز توسط افراد فاقد صلاحیت.

۲- ایجاد مؤسسات پزشکی بدون مجوز قانونی.

۳- خودداری مسئولین مربوطه مراکز درمانی از پذیرش بیماران اورژانسی و ارائه خدمات اولیه لازم به این گونه بیماران.

۴- به‌کارگیری افراد فاقد صلاحیت امور پزشکی در مؤسسات پزشکی.

۵- به‌کارگیری پزشکان فاقد مجوز قانونی.

۶- ترک مؤسسه پزشکی، دارویی و تولیدی دارو توسط مسؤول فنی و پزشک کشیک.

۷- تعطیل غیرموجه مطب یا داروخانه و سایر مؤسسات پزشکی که موظف به انجام وظیفه در ساعات مقرر می‌باشند.

۸- تأسیس داروخانه یا مؤسسه پزشکی بدون مجوز.

۹- خودداری از عرضه یا فروش دارو، شیرخشک، لوازم پزشکی و بهداشتی.

۱۰- عدم رعایت فرمول تعیین شده در تولید دارو، شیرخشک و لوازم پزشکی و بهداشتی.

ماده ۲۱۲- مرتکبین تخلفات ذیل در امور دارویی و بهداشتی به پرداخت جزای نقدی از در برابر تا بیست برابر کالای مورد تخلف و تحمل شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می‌گردند:

۱- ارائه خدمات پزشکی مازاد بر احتیاج به قصد سوء استفاده.

۲- عرضه یا فروش دارو، شیرخشک، لوازم پزشکی و بهداشتی و آرایشی فاقد پروانه ساخت یا مجوز ورود.

۳- عرضه دارو بدون حضور مسؤول فنی یا بدون نسخه پزشکی درخصوص داروهایی که باید با نسخه پزشک تحویل شود.

- ۴- توزیع کالاهای دارویی، پزشکی و بهداشتی خارج از شبکه توزیع تأیید شده.
 - ۵- عدم درج قیمت کالاهای فوق توسط تولیدکننده و واردکننده.
 - ۶- عدم رعایت قیمت مندرج در کالاهای مذکور توسط عرضه کننده.
 - ۷- عرضه بدون تاریخ یا تاریخ منقضی کالاهای مذکور.
 - ۸- توزیع کالاهای مذکور خارج از ضوابط تعیین شده از ناحیه مراجع صالحه.
 - ۹- عدم صدور فاکتور از ناحیه شرکتهای پخش، واردکننده و تولیدکننده در خصوص کالاهای مذکور.
 - ۱۰- تولید کالاهای مذکور و مواد خوردنی و آشامیدنی بدون مجوز یا بدون حضور مسئول فنی.
 - ۱۱- عرضه مواد خوردنی، آشامیدنی و سایر کالاهای غیربهداشتی.
 - ۱۲- فروش کالاهای دارویی، بهداشتی مواد خوردنی و آشامیدنی و تولید شده غیرمجاز.
- ماده ۲۱۳- مجازات جزای نقدی احتکار و گرانفروشی دارو و شیرخشک دو برابر مجازات احتکار و گرانفروشی سایر کالاها می باشد.
- ماده ۲۱۴- هر شخصی که ظرف مدت یک سال از تاریخ محکومیت قطعی خود در خصوص تخلفات موضوع این فصل مرتکب یکی از تخلفات مذکور شود به دو برابر میزان محکومیت قبلی محکوم می گردد در صورت تکرار علاوه بر مجازات مقرر، دادگاه می تواند مرتکب را به مدت دو سال از اقامت در محل معین ممنوع و یا به اقامت اجباری در محل معین و یا محرومیت از خدمات دولتی صنفی و تسهیلات بانکی، تعطیل موقت محل کسب و فعالیت به مدت حداکثر دو سال، ابطال پروانه و تعطیل محل به طور دائم یا دو یا چند مورد از مجازاتهای تکمیلی فوق محکوم کند.
- ماده ۲۱۵- مجازات معاون جرم در مورد تخلفات موضوع این فصل نصف مجازات مباشر جرم می باشد.
- ماده ۲۱۶- در کلیه موارد مذکور در مواد این فصل چنانچه تخلف توسط سازمانها، مؤسسات، شرکتها، کارخانجات و هر آنچه که دارای شخصیت حقوقی می باشد صورت پذیرد مسئولیت حسب مورد متوجه مدیر عامل، رئیس و یا کسی که امور جاریه تحت نظر او انجام می شود خواهد بود و مورد حکم قرار خواهد گرفت.

فصل بیست و هفتم کلاً حذف گردید.

ماده ۲۱۷-....

ماده ۲۲۴- هر کس به وسیله اوراق چاپی یا خطی یا به وسیله درج یا روزنامه و جراید یا نطق در مجامع یا به هر وسیله دیگر به کسی امری را صریحاً نسبت دهد یا آنها را منتشر نماید که مطابق قانون آن امر جرم محسوب می شود و بتواند صحت آن اسناد را ثابت نماید جز در مواردی که موجب حد است به یک ماه تا یک سال حبس و یا تا ۷۴ ضربه شلاق یا یکی از آنها حسب مورد محکوم خواهد شد.

تبصره - در مواردی که نشر آن امر اشاعه فحشا محسوب گردد هر چند بتواند صحت اسناد را ثابت نماید مرتکب به مجازات مذکور محکوم خواهد شد.

ماده ۲۲۵- هر کس به قصد اضرار به غیر یا تشویق اذهان عمومی یا مقامات رسمی به وسیله نامه یا شکواییه یا مراسلات یا عرایض یا گزارش یا توزیع هرگونه اوراق چاپی یا خطی با امضا یا بدون امضا اکاذیبی را اظهار نماید یا با همان مقاصد اعمالی را برخلاف حقیقت رأساً یا به عنوان نقل قول به شخص حقیقی یا حقوقی یا مقامات رسمی تصریحاً تلویحاً نسبت دهد اعم از اینکه از طریق مزبور به تحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود یا نه علاوه بر اعاده حیثیت در صورت امکان، باید به حبس از دو ماه تا دو سال و یا شلاق تا ۷۴ ضربه محکوم می شود.

ماده ۲۲۶-....

ماده ۲۵۴- جرایم مندرج در مواد ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، قسمت اخیر ماده ۹۸، ۱۱۰، ۱۲۴، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۴۴، ۱۵۰، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۸، ۱۹۱، ۱۹۳، ۱۹۴، ۲۱۷، ۲۱۹، ۲۲۱، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶ و ۲۲۷ جز با شکایت شاکی خصوصی تعقیب نمی شود و در صورتی که شاکی خصوصی گذشت نماید، دادگاه می تواند در مجازات مرتکب تخفیف دهد و یا با رعایت موازین شرعی از تعقیب مجرم صرف نظر نماید.

ماده الحاقی - قاضی دادگاه مکلف است در موقع صدور حکم به مجازات تعزیری، خصوصیات جرم و مجرم و دفعات ارتکاب آن را مدنظر قرار داده در صورت لزوم از مقررات مربوط به تخفیف، تعلیق، تبدیل مجازات و مجازات های تکمیلی در این زمینه استفاده نماید.

ماده ۲۵۵-....

ماده الحاقی - هر کس عمداً و بدون داشتن مستندات و مجوزهای رسمی داخلی و بین‌المللی و به منظور القاء شبهه در کیفیت تولیدات و خدمات از نام و علائم استاندارد ملی یا بین‌المللی استفاده نماید به حداکثر مجازات مقرر در ماده ۲۸ این قانون محکوم خواهد شد.

ماده الحاقی فوق عیناً به عنوان تبصره ماده ۲۸ در نظر گرفته شده است.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۴۷۱

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۹۳۸ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷ و ۴۵۴۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۳ و پیرو نامه‌های شماره ۱۳۵۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲ و ۱۳۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲: «لایحه مجازات اسلامی (بخش تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده)» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اشکال ماده الحاقی در آخر صفحه ۲۸ باقی است و چنانچه در آخر سطر سوم بعد از کلمه «تعلیق» عبارت «و مجازاتهای تکمیلی و تبدیلی - از قبیل قطع خدمات عمومی استفاده نمایند» اضافه شود و بقیه عبارت حذف شود رفع اشکال خواهد شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۶۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های ۷۵/۲۱/۰۴۷۱ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱ و ۱۳۵۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲ و

۱۳۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ و پیرو نامه‌های شماره ۴۹۳۸ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷ و ۴۵۴۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۳ لایحه شماره ۱۵۶۸۹ مورخ ۱۳۷۱/۴/۲۲ دولت درخصوص مجازات اسلامی (بخش تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده) که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۵/۳/۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحی در ماده الحاقی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

فصل اول - ...

ماده ۱ - ...

...

ماده الحاقی - قاضی دادگاه می‌تواند با ملاحظه خصوصیات جرم و مجرم و دفعات ارتکاب جرم در موقع صدور حکم و در صورت لزوم از مقررات مربوط به تخفیف، تعلیق و مجازاتهای تکمیلی و تبدیلی از قبیل قطع موقت خدمات عمومی حسب مورد استفاده نماید.

اصلاح فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ دوم خردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۱۴

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۹۶۲ - ق مورخ ۱۳۷۵/۳/۵ و ۴۹۳۸ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷ و ۴۵۴۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۳ و پیرو نامه‌های شماره ۷۵/۲۱/۰۴۷۱ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱ و ۱۳۵۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲ و ۱۳۸۲ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲: «لایحه

مجازات اسلامی (بخش تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده)^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ دوم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۴۳ مورخ ۱۳۷۵/۴/۴.

مغایرت طرح تشکیل و توسعه بسیج دانش آموزی با قانون اساسی

شماره: ۴۵۹۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۱

شورای محترم نگهبان

طرح تشکیل و توسعه بسیج دانش آموزی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۲۹ تصویب شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور جذب، آموزش و سازماندهی دانش آموزان مدارس کشور در ارتش بیست میلیونی و ایجاد روحیه همیاری، مسئولیت پذیری و آمادگی دفاع همه جانبه از انقلاب اسلامی و بسط فرهنگ و تفکر بسیجی، واحدهای پویندگان و پیشگامان بسیج دانش آموزی به ترتیب در مدارس راهنمایی و متوسطه پسرانه و دخترانه کشور توسط نیروی مقاومت بسیج سپاه با هماهنگی و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش تشکیل می گردد.

تبصره ۱- در مدارس ابتدایی برحسب شرایط و آمادگی دانش آموزان واحدهای امیدان بسیج دانش آموزی با سازماندهی و علایم مناسب با شرایط سنی آنها تشکیل می گردد.

تبصره ۲- کلیه برنامه های امیدان، پویندگان و پیشگامان بسیج دانش آموزی با حفظ درجات مصوب بسیج و تعیین سطوح سه گانه در هر درجه مناسب با مقطع تحصیلی و در عضویت های عادی و فعال و ویژه انجام می شود.

تبصره ۳- شورای هماهنگی و پشتیبانی بسیج دانش آموزی به منظور هماهنگی لازم و

پشتیبانی مؤثر از تشکیل، توسعه و تقویت فعالیتهای بسیج دانش آموزی و آموزش
آمادگی دفاعی مدارس با ترکیب اعضای ذیل تشکیل می شود:

- وزیر آموزش و پرورش به عنوان رئیس شورا.
- فرماندهی نیروی مقاومت بسیج سپاه.
- نمایندگی ولی فقیه در نیروی مقاومت بسیج سپاه.
- معاون پرورشی وزیر آموزش و پرورش.
- مسئول بسیج دانش آموزی نیروی مقاومت بسیج سپاه به عنوان دبیر شورا.
- یکی از اعضای شورایعالی آموزش و پرورش.
- مدیرکل امور شاهد و ایثارگران وزارت آموزش و پرورش.

تبصره ۴- به منظور پیگیری مصوبات شورای هماهنگی و پشتیبانی بسیج دانش آموزی و نظارت بر عملکرد ستادهای استانها و کمیته های تخصصی، ستاد اجرایی بسیج دانش آموزی با ترکیب دو نماینده از سوی وزیر و معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش و دو نماینده از سوی فرماندهی و نمایندگی ولی فقیه در نیروی مقاومت بسیج سپاه تشکیل می شود.

تبصره ۵- وزارتین دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و آموزش و پرورش مکلفند همه ساله از محل ردیف تقویت ارتش بیست میلیونی جدول ۵۰۳۰۴۱ نیروهای مسلح و ردیف فعالیتهای بسیج دانش آموزی آموزش و پرورش، اعتبار اجرای این قانون را منظور نمایند. تبصره ۶- کلیه مؤسسات دولتی و نهادها، ضمن همکاری و حمایت از فعالیتهای بسیج دانش آموزی تلاش نمایند در موارد لزوم برای مشارکت داوطلبانه دانش آموزی به طور سازمان یافته در برنامه های مربوطه از طریق بسیج دانش آموزی اقدام نمایند.

تبصره ۷- هشتم آبان ماه، سال روز شهادت اسوه دانش آموزان انقلاب اسلامی، دانش آموز بسیجی، شهید محمدحسین فهمیده به عنوان روز بسیج دانش آموزی تعیین می شود. آیین نامه اجرایی این قانون به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های آموزش و پرورش و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و هفت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نوزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۳۰۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۵۹۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۱: «طرح تشکیل و توسعه بسیج دانش‌آموزی» که در جلسه مورخ نوزدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۶ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۵ ماده واحده چون به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد و جبران آن به طریقی که در عبارت آمده رافع اشکال نمی‌باشد، لذا مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۸۶۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۳۰۷ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۷ و پیرو نامه شماره ۴۵۹۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۱، طرح تشکیل و توسعه بسیج دانش‌آموزی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور جذب، آموزش و سازماندهی دانش‌آموزان مدارس کشور در ارتش بیست میلیونی و ایجاد روحیه همیاری، مسئولیت‌پذیری و آمادگی دفاع همه جانبه از انقلاب اسلامی و بسط فرهنگ و تفکر بسیجی، واحدهای پویندگان و پیشگامان بسیج دانش‌آموزی به ترتیب در مدارس راهنمایی و متوسطه پسرانه و دخترانه کشور توسط نیروی مقاومت بسیج سپاه با هماهنگی و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- در مدارس ابتدایی برحسب شرایط و آمادگی دانش‌آموزان واحدهای امیدان بسیج دانش‌آموزی با سازماندهی و علایم مناسب با شرایط سنی آنها تشکیل می‌گردد. تبصره ۲- کلیه برنامه‌های امیدان، پویندگان و پیشگامان بسیج دانش‌آموزی با حفظ درجات مصوب بسیج و تعیین سطوح سه گانه در هر درجه مناسب با مقطع تحصیلی و در عضویت‌های عادی و فعال و ویژه انجام می‌شود.

تبصره ۳- شورای هماهنگی و پشتیبانی بسیج دانش‌آموزی به منظور هماهنگی لازم و پشتیبانی مؤثر از تشکیل، توسعه و تقویت فعالیت‌های بسیج دانش‌آموزی و آموزش آمادگی دفاعی مدارس با ترکیب اعضای ذیل تشکیل می‌شود:

- وزیر آموزش و پرورش به عنوان رئیس شورا.

- فرماندهی نیروی مقاومت بسیج سپاه.

- نمایندگی ولی فقیه در نیروی مقاومت بسیج سپاه.

- معاون پرورشی وزیر آموزش و پرورش.

- مسئول بسیج دانش‌آموزی نیروی مقاومت بسیج سپاه به عنوان دبیر شورا.

- یکی از اعضای شورای عالی آموزش و پرورش.

- مدیر کل امور شاهد و ایثارگران وزارت آموزش و پرورش.

تبصره ۴- به منظور پیگیری مصوبات شورای هماهنگی و پشتیبانی بسیج دانش‌آموزی و نظارت بر عملکرد ستادهای استانها و کمیته‌های تخصصی، ستاد اجرایی بسیج دانش‌آموزی با ترکیب دو نماینده از سوی وزیر و معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش و دو نماینده از سوی فرماندهی و نمایندگی ولی فقیه در نیروی مقاومت بسیج سپاه تشکیل می‌شود.

تبصره ۵- وزارتخانه‌های دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و آموزش و پرورش مکلفند اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون را در سال ۱۳۷۵ از محل‌های ردیف تقویت بنيه دفاعی (۵۰۳۰۴۱) نیروهای مسلح و سرانه بسیج دانش‌آموزی تأمین و برای سال‌های بعد در حدود امکانات عمل نمایند.

تبصره ۶- کلیه مؤسسات دولتی و نهادهای ضمن همکاری و حمایت از فعالیت‌های بسیج دانش‌آموزی تلاش نمایند در موارد لزوم برای مشارکت داوطلبانه دانش‌آموزان به طور سازمان یافته در برنامه‌های مربوطه از طریق بسیج دانش‌آموزی اقدام نمایند.

تبصره ۷- هشتم آبان ماه، سال روز شهادت اسوه دانش‌آموزان انقلاب اسلامی، دانش‌آموز بسیجی، شهید محمدحسین فهمیده به عنوان روز بسیج دانش‌آموزی تعیین می‌شود.

آیین‌نامه اجرایی این قانون به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و ستاد کل نیروهای مسلح تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و هفت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۴۴۲

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۸۶۹- ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲ و ۴۵۹۱- ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۱ و پیرو نامه‌های شماره ۱۳۰۷ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۷ و ۷۵/۲۱/۰۴۱۰ مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۹: «طرح تشکیل و توسعه بسیج دانش‌آموزی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۲۸ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۷.

و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مفایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۴۶۳۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۵۶۲۱ مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۱ دولت درخصوص حمایت و ترویج تغذیه با شیر مادر که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است؛ در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود. علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- ورود هر نوع شیرخشک و غذاهای کمکی شیرخوار، باید با رعایت قانون مقررات صادرات و واردات کشور صورت گیرد و شیرخشک فقط از طریق داروخانه ها توزیع شود.

تبصره ۱- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مقررات مربوط به ورود انواع مجاز و مقدار مورد نیاز و جانشین شونده های شیر مادر (شیرخشک و غذاهای کمکی شیرخوار) را تهیه و اعلام نماید. وزارت بازرگانی موظف به مراعات مقررات مزبور می باشد.

تبصره ۲- موارد ضرورت تجویز پزشکی و همچنین نحوه عرضه و فروش در بازار مصرف و ارائه مستقیم و غیرمستقیم انواع شیرخشک و جانشین شونده ها در شبکه بهداشتی - درمانی کشور طبق ضوابطی خواهد بود که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین و اعلام خواهد شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

ماده ۲- انتشار هرگونه جزوه، کتاب، نشریه و نظایر آن در مورد تغذیه شیرخواره با انواع شیرخشک و جانشین شونده‌های شیر مادر در کلیه موارد منوط به رعایت ضوابط و معیارهایی خواهد بود که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین خواهد شد.

ماده ۳- مرخصی زایمان تا سه (۳) فرزند برای مادرانی که فرزند خود را شیر می‌دهند در بخش‌های دولتی و غیردولتی چهار (۴) ماه می‌باشد.

تبصره ۱- مادران شیرده پس از شروع به کار مجدد در صورت ادامه شیردهی می‌توانند حداکثر تا ۲۴ ماهگی کودک روزانه یک ساعت از مرخصی (بدون کسر از مرخصی استحقاقی) استفاده کنند.

تبصره ۲- امنیت شغلی مادران پس از پایان مرخصی زایمان و در حین شیردهی باید تأمین شود.

ماده ۴- دستگاه‌های دولتی و وابسته به دولت از جمله سازمان‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است و دیگر دستگاه‌هایی که به لحاظ مقررات خاص استخدامی مشمول قانون کار نیستند موظف به ایجاد تسهیلات مناسب برای تغذیه شیرخوارگان با شیر مادر در جوار محل کار کارکنان زن می‌باشند.

ماده ۵- به منظور سیاستگذاری، نظارت و تعیین نحوه آن بر اجرای این قانون کمیته‌ای با عنوان «کمیته سیاستگذاری و نظارت بر ترویج تغذیه با شیر مادر» در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل می‌شود. اعضای این کمیته که با حکم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عضویت کمیته منصوب می‌شوند عبارتند از:

الف - معاون امور بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ب - معاون امور دارو و درمان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ج - رئیس سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران.

د - دو نفر از اعضای کمیته کشوری ترویج تغذیه با شیر مادر.

ه - یک نفر پزشک متخصص اطفال.

و - یک نفر پزشک متخصص اطفال.

ز - یک نفر متخصص علوم تغذیه.

ح- یک نفر روحانی آشنا به مبانی اسلام که حداقل ۶ سال دوره خارج فقه و اصول را طی کرده باشند.

ط- یک نفر به نمایندگی از شورای فرهنگی- اجتماعی زنان شورایی عالی انقلاب فرهنگی. ماده ۶- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می تواند نسبت به تشکیل کمیته های ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی در استانها اقدام نماید. کمیته های موضوع این ماده موظف خواهند بود نتایج اقدامات خود را به کمیته سیاستگذاری و نظارت بر ترویج تغذیه با شیر مادر در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گزارش نمایند.

ماده ۷- شرح وظایف و اختیارات کمیته های موضوع این قانون در حدود صلاحیت و شرایط اجرای تصمیمات آنها و نحوه انتخاب و ترکیب اعضای کمیته های استانی به موجب آیین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران می رسد. در هر حال تصمیمات کمیته های موضوع مواد ۵ و ۶ در صورت تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا مقام مجاز از سوی وی قابل ابلاغ خواهد بود.

ماده ۸- اعضای کمیته های موضوع این قانون و مأمورین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مجازند از مراکز ارائه دهنده خدمات بهداشتی و درمانی، داروخانه ها و سایر مؤسساتی که در ارتباط با تولید و توزیع جانشین شونده های شیر مادر فعالیت می کنند بازدید به عمل آورند. این گونه مؤسسات مکلف به همکاری می باشند.

ماده ۹- متخلفین از اجرای این قانون، با رعایت مراتب و دفعات جرم، به سه ماه تا یک سال حبس تعزیری یا جزای نقدی از یک تا صد میلیون ریال و در صورت تکرار جرم به حداکثر حبس یا جزای نقدی و یا هر دو مجازات در محاکم صالحه محکوم می گردند.

ماده ۱۰- آیین نامه اجرایی این قانون ظرف دو ماه بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۱- کلیه قوانین مغایر با این قانون لغو می گردد.

لایحه فوق مشتمل بر یازده ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۴۰۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۶۳۴ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۵ و پیرو نامه شماره ۱۳۷۱ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۱: «لایحه ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی» که در جلسه مورخ بیست و هشتم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اضافه نمودن مدت چهار ماه در تبصره ۱ ماده ۳ بر لایحه دولت موجب بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- کمیته کشوری ترویج تغذیه در بند د ماده ۵ ابهام دارد پس از رفع ابهام اظهار دارد پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۳- اطلاق بند ح ماده ۵ مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۴- ماده ۹ با عنایت به اینکه حبس غالباً مفاسدی را در پی دارد و تعزیرات بازدارنده دیگری که با مقدار جرم متناسب است - از قبیل نصب پارچه تخلف بر سر در داروخانه، تعطیل موقت آن، قطع موقت بعض خدمات شهری - امکان دارد منحصر نمودن تعزیر در امور مذکور در این ماده با موازین شرع سازگار نیست و باید اصلاح شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۷۶۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۱۴۰۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۶ و ۱۳۷۱ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۱ و پیرو نامه شماره ۴۶۳۴ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۵، لایحه شماره ۵۶۲۱

مورخ ۱۳۷۳/۴/۲۱ در خصوص ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-...

ماده ۵-...

الف -...

ح - یک نفر روحانی آشنا به مبانی اسلام که حداقل ۶ سال دوره خارج فقه و اصول را طی کرده باشند.

ط - یک نفر به نمایندگی از شورای فرهنگی - اجتماعی زنان شورای عالی انقلاب فرهنگی. - خدمات کمیته سیاست گذاری و نظارت بر ترویج تغذیه با شیر مادر افتخاری می باشد. ماده ۶-...

ماده ۹- متخلفین از اجرای این قانون، با رعایت مراتب و دفعات جرم، به تعزیر از قبیل نصب پارچه تخلف بر سر در داروخانه، تعطیل موقت آن، قطع موقت بعضی خدمات شهری یا جزای نقدی از یک تا صد میلیون ریال و در صورت تکرار جرم به حداکثر تعزیر و جزای نقدی در محاکم صالحه محکوم می گردند. ماده ۱۰-...

ضمناً در پاسخ به اشکال های بند ۱ و ۲ شورای محترم نگهبان اضافه می نماید:
الف - مدت چهار ماه در تبصره ۱ ماده ۳ در لایحه دولت بوده است و مجلس چیزی اضافه نکرده که مغایر اصل ۷۵ باشد.

ب - کمیته کشوری ترویج تغذیه با شیر مادر متشکل از ۱۲ نفر از اساتید دانشگاه و کارشناسان ستادی به ریاست وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تشکیل شده و از سال ۱۳۶۹ در تدوین و اجرای برنامه های آموزشی، تحقیقاتی و ارزشیابی بیمارستان ها

در راستای ترویج تغذیه با شیر مادر و راه‌اندازی بیمارستان‌های دوستدار کودک فعالیت چشمگیر داشته و با تلاش و همت آنان موفقیت‌هایی داشته که از آن جمله کاهش ورود شیر خشک و افزایش تعداد مادرانی که تا یک سالگی شیرخوار خود را تغذیه کرده‌اند به دست آمده است.

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۶۱۳

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۷۶۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ و ۴۶۳۴ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۵ و پیرو نامه‌های شماره ۱۴۰۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۶ و ۱۳۷۱ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۱: «لایحه ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت اساسنامه شرکت سهامی عام مخابرات استانها با قانون اساسی و وجود ابهام در آن

شماره: ۴۵۸۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۹

شورای محترم نگهبان

۲۵ لایحه دولت که به شماره ۴۶۵۴ الی ۴۶۸۱ مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۷ در خصوص اساسنامه شرکت‌های سهامی مخابرات ۲۵ استان کشور در اجرای قانون اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران^(۱) جهت تصویب در کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و پست و تلگراف و نیرو به مجلس واصل شده بود در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ کمیسیون مذکور با توجه به اینکه متن همه لوایح با هم یکسان بوده، به صورت یک اساسنامه واحد برای ۲۵ استان تنظیم و با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب کمیسیون رسیده که در اجرای اصل تود و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۳)

ماده ۱- شرکت سهامی عام مخابرات استان مربوطه که در این اساسنامه به اختصار «شرکت» نامیده می‌شود براساس قانون اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران مصوب ۱۳۷۳/۲/۶ تأسیس می‌گردد تا برابر مقررات این اساسنامه و مقررات مربوط به شرکتهای دولتی اداره گردد.

تبصره- سهام شرکت‌های مخابراتی استان‌ها ممتاز محسوب می‌گردد.

ماده ۲- مرکز اصلی شرکت مرکز اداره کل مخابرات موجود استان‌ها است و شرکت می‌تواند برای اجرای فعالیتهای مقرر، در سایر نقاط استان نسبت به تشکیل واحدهای

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۲۳ مورخ ۱۳۷۳/۳/۱.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۳) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می‌شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر-ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۳۹ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱۸.

تابع اقدام نماید.

ماده ۳-...

ماده ۸- شرکت می‌تواند با تصویب مجمع عمومی سرمایه خود را کاهش یا افزایش دهد. تبصره- افزایش سرمایه شرکت با توجه به تبصره‌های ماده ۶ این اساسنامه برای یک بار از پرداخت مالیات معاف است.

ماده ۹- تقسیم سود و اندوخته پس از تصویب مجمع عمومی شرکت جایز خواهد بود. تبصره- آن قسمت از سود شرکت که برای سرمایه‌گذاری به منظور توسعه اختصاص داده می‌شود از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهد بود.

ماده ۱۰-...

ماده ۱۴- وظایف و اختیارات مجمع عمومی و هیأت مدیره و رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت مطابق مواد ۱۰، ۱۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵ و ۲۶ اساسنامه شرکت مخابرات ایران و تبصره‌های آن^(۱) و نیز قانون تجارت [مصوب ۱۳۰۴/۳/۱۲ مجلس شورای ملی] می‌باشد.

(۱) ماده ۱۰ اساسنامه شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۲۸): وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی به قرار زیر است:

۱- تصویب آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی و استخدامی یا رعایت تبصره ماده ۱۱۲ قانون استخدام کشوری و آیین‌نامه روابط با استفاده‌کنندگان از خدمات مخابراتی موضوع ماده ۴ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران و تغییرات بعدی آنها.

۲- تصویب طرح کلی سازمان شرکت.

۳- تصویب برنامه‌های سالانه در محدوده برنامه چند ساله.

۴- بررسی و تصویب بودجه سالانه شرکت.

۵- اتخاذ تصمیم برای تحصیل وام و یا اعتبار داخلی و خارجی با رعایت قوانین و مقررات مربوط به اخذ وام و اعتبار.

۶- تصویب تشکیل شرکت‌های فرعی وابسته.

۷- اتخاذ تصمیم نسبت به گزارش سالانه هیأت مدیره و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت با توجه به گزارش بازرسان.

۸- اتخاذ تصمیم درباره نحوه تقسیم سود ویژه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

۹- اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد وزیر پست و تلگراف و تلفن در مورد انتخاب رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره.

۱۰- تعیین بازرسان شرکت.

۱۱- تعیین حقوق و مزایا و پاداش رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره و بازرسان شرکت.

۱۲- اتخاذ تصمیم نسبت به ذخیره احتیاطی سرمایه اندوخته‌های شرکت.

۱۳- اتخاذ تصمیم نسبت به مواردی که قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران تصویب آن را موکول به رأی مجمع عمومی نموده است.

تبصره - گزارش سالانه هیأت مدیره و ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و گزارش بازرسان باید لااقل دو هفته قبل از تشکیل جلسه در اختیار کلیه اعضای مجمع عمومی قرار گیرد.

- ماده ۱۱ اساسنامه شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۲۸): اتخاذ تصمیم نسبت به اصلاح یا تغییر یا الحاق به مواد اساسنامه و پیشنهاد آن به مراجع مقرر در ماده یک قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران از وظایف و اختیارات مجمع عمومی فوق‌العاده می‌باشد.

- ماده ۲۲ اساسنامه شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۲۸): هیأت مدیره برای تأمین مقاصد و هدف‌های شرکت و برای اجرای وظایف مقرر در قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران و مقررات این اساسنامه دارای اختیار کامل می‌باشد.

ماده ۲۳ اساسنامه شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۲۸): وظایف هیأت مدیره به شرح زیر است:

۱- تهیه و تنظیم آیین‌نامه‌های مالی و معاملاتی و استخدامی و روابط عمومی با مشترکین و تغییر مواد آنها و پیشنهاد به مجمع عمومی.

۲- تهیه و تنظیم برنامه توسعه مخابرات و بودجه عمرانی چندساله و بودجه عمرانی و بهره‌برداری سالانه برای پیشنهاد به مجمع عمومی.

۳- تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت برای گزارش به مجمع عمومی.

۴- تصویب گزارش سالانه عملیات شرکت و هر نوع گزارش و پیشنهادی که بایستی به مجمع عمومی صاحبان سهام تسلیم شود.

۵- تعیین تعرفه خدمات مخابراتی و سپرده و ودیعه و حق‌الاشتراک و پهای مکالمات و هزینه تغییر مکان و سایل مخابراتی مشترکین و تعیین خط‌مشی کلی مربوط به تعرفه مخابرات برای پیشنهاد به مجمع عمومی.

۶- اظهارنظر در مورد گزارش‌های مربوط به عملیات شرکت.

۷- رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد قراردادهایی که طبق آیین‌نامه معاملات شرکت باید به تصویب هیأت مدیره برسد.

۸- اظهارنظر در امور مربوط به شرکت که از طرف رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل مطرح شود.

۹- اظهارنظر در مورد سازمان شرکت و تغییرات آن و پیشنهاد به مجمع عمومی.

۱۰- اتخاذ تصمیم در مورد استفاده از خدمات مهندسين مشاور و کارشناسان داخلی و خارجی با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

- ماده ۲۴ اساسنامه شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۲۸): رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل بر کلیه واحدهای مالی و معاملاتی و استخدامی و فنی و اداری سازمان‌های تابع و شعب و نمایندگی‌های شرکت در حدود مقررات این اساسنامه و آیین‌نامه‌ها و برنامه‌ها و بودجه‌ها و دیگر مصوبات ریاست داشته و حسن جریان کلیه امور و حفظ حقوق و منافع و اموال شرکت از وظایف و مسؤولیت‌های او می‌باشد و برای اداره امور شرکت و اجرای مصوبات دارای همه‌گونه اختیار بوده و نمایندگی قانونی شرکت را در مقابل کلیه مقامات قضایی و سازمان‌های دولتی و ملی و اشخاص دارد.

تبصره - رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل در هر مورد که مقتضی بداند می‌تواند وکیل دعاوی انتخاب نماید.

- ماده ۲۵ اساسنامه شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۲۸): رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل می‌تواند با مسؤولیت خود قسمتی از اختیارات خود را با ابلاغ کتبی به هر یک از اعضای هیأت مدیره و یا کارکنان شرکت تفویض نماید.

تبصره - ارجاع دعاوی و اختلافات به داور و سازش و انتخاب داور و وکیل برای سازش منوط به تصویب مجمع

تبصره ۱- هیأت مدیره شرکت موظف است در موقع تهیه و تنظیم بودجه سالانه شرکت یک درصد از آن را برای امر توسعه و تحقیق و آموزش و روابط بین الملل و کمک های انسانی (اعم از شاغل و بازنشسته و مراجعات عمومی) در راه اهداف وزارت پست و تلگراف و تلفن برای وزارتخانه یاد شده اختصاص دهد.

تبصره ۲- تعیین پاداش برای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره با تصویب و تأیید رئیس مجمع عمومی شرکت (وزیر پست و تلگراف و تلفن) و تعیین پرداخت پاداش سایر کارکنان با تصویب و تأیید مدیر عامل خواهد بود.

تبصره ۳- تعرفه خدمات مخابراتی مشترکان در محدوده تحت پوشش شرکت با تصویب مجمع عمومی شرکت قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۴- واگذاری قسمتی از سهام شرکت به کارکنان خود و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی یا رعایت قوانین و مقررات مربوط و تصویب مجمع عمومی شرکت امکان پذیر است.

تبصره ۵- اجرای تبصره مواد ۲۵ و ۲۶ اساسنامه شرکت مخابرات ایران منوط به رعایت قوانین مربوط است.

ماده ۱۵-

عمومی است.

ماده ۲۶ اساسنامه شرکت مخابرات ایران (مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۲۸): رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل بالاخص دارای وظایف و اختیارات زیر میباشد:

۱- ارتقا و اعطای پاداش و اضافه حقوق و مزایا و اخذ تصمیم درباره کلیه امور استخدامی کارکنان و استخدام افراد مورد نیاز و همچنین نصب و عزل و اخراج طبق مقررات و آیین نامه های مربوط.

۲- معرفی امضاهای مجاز و تعهد آور برای شرکت.

۳- تهیه و تنظیم بودجه سالانه و ترازنامه و برنامه عملیات و آیین نامه های شرکت و تقدیم آن به مجمع عمومی پس از تصویب هیأت مدیره.

۴- فراهم نمودن همه گونه تسهیلات برای انجام وظایف بازرسان.

۵- اقدام در تمرکز وجوه مربوط به شرکت و صدور دستور پرداخت هزینه عملیات اجرایی شرکت طبق برنامه ها و بودجه های تفصیلی مصوب.

۶- دستور تعقیب اداری کارکنان شرکت طبق آیین نامه استخدامی و ارجاع پرونده مربوط در صورتی که تخلف جنبه جزایی داشته باشد به مراجع صالحه.

تبصره - کلیه چک ها و اسناد و اوراق مالی و تعهدات و قراردادهای باید به امضای مدیرعامل و یکی از اعضای هیأت مدیره برسد. صاحبان امضای این قبیل اوراق در شعب و نمایندگی ها و سازمان های تابعه با تصویب هیأت مدیره تعیین خواهد شد.

ماده ۲۵- تمامی امتیازات و معافیت‌های قانونی مندرج در قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران و دیگر قوانین و مقررات مربوط شامل شرکت نیز می‌شود.
ماده ۲۶-...

اساسنامه فوق مشتمل بر بیست و هشت ماده و هفده تبصره براساس ذیل اصل ۸۵ قانون اساسی و در اجرای قانون اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران مصوب ۱۳۷۳/۲/۶ به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیرو رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۳۸۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۵۸۹- ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۹ و پیرونامه شماره ۱۳۰۳ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۷^(۱) «اساسنامه شرکت سهامی عام مخابرات استانها» که در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیرو رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- تبصره ماده ۱ نسبت به سهام ممتاز ابهام دارد پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.
- ۲- معافیت مالیاتی مذکور در تبصره ماده ۸ و تبصره ماده ۹ و ماده ۲۵ به لحاظ اینکه به لغو قانون دائم در موارد مذکور می‌انجامد مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.
- ۳- تبصره ۴ ماده ۱۴ مغایر اصل ۴۴ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) تقاضای استمهال براساس اصل نود و پنجم قانون اساسی (همین مجموعه، صفحه ۲).

(۲) همین مجموعه، صفحه ۴۳.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۶۲۲.

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۶۵۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۱۸

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۳۸۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۶ و پیرو نامه شماره ۴۵۸۹-ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۹ درخصوص اساسنامه شرکت‌های سهامی مخابرات استان‌ها که در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۲ کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیرو با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- شرکت سهامی مخابرات استان مربوطه که در این اساسنامه به اختصار «شرکت» نامیده می‌شود براساس قانون اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران مصوب ۱۳۷۳/۲/۶ تأسیس می‌گردد تا برابر مقررات این اساسنامه و مقررات مربوط به شرکت‌های دولتی اداره گردد.

ماده ۲- مرکز اصلی شرکت مرکز اداره کل مخابرات موجود استان‌ها است و شرکت می‌تواند برای اجرای فعالیت‌های مقرر، در سایر نقاط استان نسبت به تشکیل واحدهای تابع اقدام نماید.

ماده ۳-...

ماده ۸- شرکت می‌تواند با تصویب مجمع عمومی سرمایه خود را کاهش یا افزایش دهد، تبصره- افزایش سرمایه شرکت با توجه به تبصره‌های ماده ۶ این اساسنامه برای یک بار در ده سال اول از پرداخت مالیات معاف است.

ماده ۹- تقسیم سود و اندوخته پس از تصویب مجمع عمومی شرکت جایز خواهد شد. تبصره- آن قسمت از سود شرکت که برای سرمایه‌گذاری به منظور توسعه اختصاص داده می‌شود از پرداخت مالیات بردرآمد به مدت ۱۰ سال معاف خواهد بود.

ماده ۱۰-....

ماده ۱۴- وظایف و اختیارات مجمع عمومی و هیأت مدیره و رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل شرکت مطابق مواد ۱۰، ۱۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵ و ۲۶ اساسنامه شرکت مخابرات ایران و تبصره‌های آن و نیز قانون تجارت می‌باشد.

تبصره ۱- هیأت مدیره شرکت موظف است در موقع تهیه و تنظیم بودجه سالانه شرکت یک درصد از آن را برای امر توسعه و تحقیق و آموزش و روابط بین‌الملل و کمک‌های انسانی (اعم از شاغل و بازنشسته و مراجعات عمومی) در راه اهداف وزارت پست و تلگراف و تلفن برای وزارخانه یاد شده اختصاص دهد.

تبصره ۲- تعیین پاداش برای رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل و اعضای هیأت مدیره با تصویب و تأیید رئیس مجمع عمومی شرکت (وزیر پست و تلگراف و تلفن) و تعیین پرداخت پاداش سایر کارکنان با تصویب و تأیید مدیر عامل خواهد بود.

تبصره ۳- تعرفه خدمات مخابراتی مشترکان در محدوده تحت پوشش شرکت با تصویب مجمع عمومی شرکت قابل اجرا خواهد بود.

تبصره ۴- اجرای تبصره مواد ۲۵ و ۲۶ اساسنامه شرکت مخابرات ایران منوط به رعایت قوانین مربوط است.

ماده ۱۵-....

ماده ۲۵- تمامی امتیازات و معافیت‌های قانونی سندرچ در قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران و دیگر قوانین و مقررات مربوط به مدت ۱۰ سال شامل شرکت نیز می‌شود.

ماده ۲۶-....

اصلاحیه فوق در جلسه مورخ دوازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیرو به تصویب رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۱۴۱۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۶۵۹- ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۸ و ۴۵۸۹- ق مورخ

۱۳۷۴/۹/۱۹ و پیرو نامه شماره ۱۳۸۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۶: «اساسنامه شرکت سهامی مخابرات استان‌ها» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ دوازدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیرو رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ شورای نگهبان مطرح و نیز شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

نظر به اینکه در رابطه با اصلاح بند ۲ ایراد نامه شماره ۱۳۸۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۶ این شورا در خصوص تبصره ماده ۸ و تبصره ماده ۹ و ماده ۲۵، تعیین مدت، به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسیده است مغایر صدر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۷۰۲-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۱۴۱۶ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۳ و ۱۳۸۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۶ و پیرو نامه‌های شماره ۴۶۵۹-ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۸ و ۴۵۸۹-ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۹ در خصوص اساسنامه شرکت‌های سهامی مخابرات استان‌ها که در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱ کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیرو با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱-....

ماده ۸- شرکت می‌تواند با تصویب مجمع عمومی سرمایه خود را کاهش یا افزایش دهد.

ماده ۹- تقسیم سود و اندوخته پس از تصویب مجمع عمومی شرکت جایز خواهد بود.
ماده ۱۰- ...

ماده ۲۵ حذف گردید.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۴۹۱

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۷۰۲- ق مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲ و ۴۶۵۹- ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۸ و ۴۵۸۹- ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۹ و پیرو نامه شماره ۱۴۱۶ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۳ و ۱۳۸۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۶: «اساسنامه شرکت سهامی مخابرات استان‌ها»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ اول بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب کمیسیون مشترک امور اداری و استخدامی و امور پست و تلگراف و نیرو مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۴ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۱۰۳

مغایرت لایحه نظام مهندسی و کنترل ساختمان با موازین شرع و قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۴۶۷۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۱۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۲۷۴۳ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ دولت در خصوص نظام مهندسی و کنترل ساختمان که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده ۱- تعریف: نظام مهندسی و کنترل ساختمان عبارت است از مجموعه قانون، مقررات، آیین نامه ها، استانداردها و تشکلهای مهندسی، حرفه ای و صنفی که در جهت رسیدن به اهداف منظور در این قانون تدوین و به مورد اجرا گذاشته می شود.

ماده ۲- اهداف و خط مشی این قانون عبارتند از:

- ۱- تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی
- ۲- تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه های فنی و مهندسی در بخشهای ساختمان و شهرسازی

۳- تأمین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور

۴- ترویج اصول معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره وری

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۹۱ مورخ ۱۳۷۵/۱/۲۹.

- ۵- بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات
 - ۶- ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه‌ها در این بخش
 - ۷- وضع مقررات ملی ساختمان به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی و اجرا و کنترل آن در جهت حمایت از مردم به عنوان بهره‌برداران از ساختمانها و فضاهاى شهری و ابنیه و مستحداثات عمومى و حفظ و افزایش بهره‌ورى منابع مواد و انرژی و سرمایه‌های ملی
 - ۸- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی
 - ۹- الزام به رعایت مقررات ملی ساختمان، ضوابط و مقررات شهرسازی و مفاد طرحهای جامع و تفصیلی و هادی از سوى تمام دستگاه‌های دولتی، شهرداریها، سازندگان، مهندسین، بهره‌برداران و تمام اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با بخش ساختمان به عنوان اصل حاکم بر کلیه روابط و فعالیتهای آنها و فراهم ساختن زمینه همکاری کامل میان وزارت مسکن و شهرسازی، شهرداریها و تشکلهای مهندسی و حرفه‌ای و صنوف ساختمان
 - ۱۰- جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان و صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و اجرای طرحهای توسعه و آبادانی کشور
- ماده ۳-...
- ماده ۴- از تاریخی که وزارت مسکن و شهرسازی با کسب نظر از وزارت کشور در هر محل اعلام نماید، اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخشهای ساختمان و شهرسازی که توسط وزارت یاد شده تعیین می‌شود، مستلزم داشتن مدرک صلاحیت حرفه‌ای است. این صلاحیت در مورد مهندسان از طریق «پروانه اشتغال به کار مهندسی» و در مورد کاردانهای فنی از طریق «پروانه اشتغال به کار کاردانی» و در مورد کارگران ماهر از طریق «پروانه مهارت فنی» احراز می‌شود. مرجع صدور «پروانه اشتغال به کار مهندسی» و «پروانه اشتغال به کار کاردانی» وزارت مسکن و شهرسازی و مرجع صدور «پروانه مهارت فنی» وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.
- شرایط و ترتیب صدور، تمدید، ابطال و تغییر مدارک صلاحیت حرفه‌ای موضوع این ماده و چگونگی تعیین، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آنها، همچنین حقوق و مسؤولیت ناشی از آنها در آیین‌نامه اجرایی این قانون معین می‌شود.

تبصره ۱- وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کار و امور اجتماعی حسب مورد موظفند ظرف ۱۰ سال از تاریخ ابلاغ این قانون با استفاده از همکاری شهرداریها، مهندسان و سازمانها و تشکلهای حرفه‌ای و صنفی شاغل در این بخشها دامنه اجرای این ماده را به کل کشور توسعه دهند. اهداف مرحله‌ای این امر و بودجه موردنیاز برای آموزش و آزمون اشخاص و سامان بخشیدن به صنوف و حرف فنی شاغل در این بخشها همه ساله در بودجه سالیانه دستگاه اجرایی مربوط پیش‌بینی خواهد شد.

تبصره ۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیرایرانی جهت انجام خدمات موضوع این قانون باید مدارک صلاحیت حرفه‌ای موقت دریافت دارند.

ماده ۵-...

ماده ۹- مجمع عمومی سازمان استان از اجتماع تمامی اشخاص حقیقی عضو دارای حق رأی سازمان که منحصر به دارندگان مدرک تحصیلی در رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان و رشته‌های مرتبط حقیقی است تشکیل می‌شود و وظایف و اختیارات آن به شرح زیر است:

الف - انتخاب اعضای هیأت مدیره.

ب - استماع گزارش عملکرد سالیانه هیأت مدیره و اعلام نظر نسبت به آن.

ج - بررسی و تصویب ترازنامه سالانه «سازمان استان» و بودجه پیشنهادی «هیأت مدیره».

د - تعیین و تصویب حق ورودیه و حق عضویت سالانه اعضا و سایر منابع درآمد برای سازمان براساس پیشنهاد «هیأت مدیره».

ه - بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آیین‌نامه‌های مربوط به عهده سازمان استان و در صلاحیت مجمع عمومی می‌باشد.

تبصره ۱- جلسات مجمع عمومی به طور عادی سالی یکبار و به طور فوق‌العاده به تعداد دفعاتی که توسط مجمع عمومی در اجلاس عادی تعیین می‌شود، به دعوت هیأت مدیره تشکیل می‌شود.

هیأت مدیره ملزم به دعوت از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی جهت شرکت در جلسات مجمع عمومی می‌باشد و جلسات یادشده با رعایت سایر شرایط، مشروط به انجام دعوت یاد شده رسمیت خواهد یافت.

تبصره ۲- در صورت تصویب هیأت مدیره سازمان استان، نمایندگان اشخاص حقوقی عضو سازمان می‌توانند به عنوان ناظر به جلسات مجمع عمومی دعوت شوند و در آن حضور یابند.

تبصره ۳- بازرسان در اولین جلسه فوق‌العاده مجمع عمومی و به پیشنهاد هیأت مدیره تعیین می‌شوند.

ماده ۱۰-....

ماده ۱۵- اهم وظایف و اختیارات هیأت مدیره به شرح زیر است:

۱- برنامه‌ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی.

۲- برنامه‌ریزی به منظور رشد و اعتلای حرفه‌های مهندسی ساختمان و مشاغل مرتبط حقیقی یا آن.

۳- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخشهای ساختمان و شهرسازی از طریق ایجاد پایگاه‌های علمی، فنی، آموزش و انتشارات.

۴- همکاری با مراجع مسئول در امر کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق صحیح مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرحهای جامع و تفصیلی و هادی شهرها توسط اعضای سازمان حسب درخواست.

۵- نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحها و فعالیتهای غیردولتی در حوزه استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذیصلاح.

۶- مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار شاغلان در امور فنی مربوط به فعالیتهای حوزه‌های مشمول این قانون.

۷- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه‌ای اعضا و تشویق و حمایت از فعالیتهای با ارزش و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و معرفی طرحهای ارزشمند.

۸- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان و کارفرمایان و کمک به مراجع مسئول در بخش ساختمان و شهرسازی در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.

۹- کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.

۱۰- کمک به ارتقای کیفیت طرحهای ساختمانی، عمرانی و شهرسازی در محدوده استان و ارائه گزارش بر حسب درخواست، شرکت در کمیسیونها و شوراهای تصمیم‌گیری در مورد اینگونه طرحها و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری‌ها در زمینه کنترل ساختمان و اجرای طرحهای یاد شده با استفاده از خدمات اعضای سازمان استان.

۱۱- ارائه خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضایی و قبول داورری در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.

۱۲- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی.

۱۳- تأیید ترازنامه سازمان و ارائه آن به مجمع عمومی.

۱۴- معرفی نماینده هیأت مدیره سازمان جهت عضویت در کمیسیونهای حل اختلاف مالیاتی در رسیدگی و تشخیص مالیات فنی و مهندسی اعضای سازمان.

۱۵- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد به وزارت مسکن و شهرسازی، مرجع تصویب مبانی و قیمت خدمات مهندسی در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌گردد.

۱۶- سایر مواردی که برای تحقق اهداف این قانون در آیین‌نامه اجرایی معین می‌شود.

تبصره ۱- برای رسیدگی و تشخیص صحیح مالیات مشاغل فنی و مهندسی اعضای سازمان استان، نماینده هیأت مدیره سازمان در جلسات کمیسیونهای حل اختلاف مالیاتی آن استان شرکت خواهد داشت.

تبصره ۲- مفاد این ماده شامل چگونگی فعالیت وزارتخانه‌ها و سایر دستگاه‌های دولتی و کارکنان آنها در انجام وظایف محوله نمی‌شود.

ماده ۱۶- ...

ماده ۱۷- هر سازمان استان دارای یک شورای انتظامی متشکل از یک نفر حقوقدان به معرفی رئیس دادگستری استان و دو تا چهار نفر مهندس خوشنام که به معرفی هیأت مدیره و با حکم شورای مرکزی سازمان نظام مهندسان ساختمان برای مدت سه سال منصوب می‌شوند خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

رسیدگی بدوی به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی در خصوص تخلفات حرفه‌ای و انضباطی و انتظامی مهندسان و کاردانه‌های فنی به عهده شورای یاد شده است.

تبصره - مراجع قضایی برای رسیدگی به شکایات و دعاوی مطروح علیه اعضای سازمان استان که منشأ آنها امور حرفه‌ای باشد، بنا به درخواست مشتکی عنه یا خوانده، نظر کارشناسی سازمان استان محل را خواستار خواهند شد. هیأت مدیره مکلف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول استعلام، نظر خود را به طور کتبی اعلام نماید و در صورت عدم اعلام نظر، مراجع مربوط می‌توانند رأساً به کار رسیدگی ادامه دهند. همچنین در سایر دعاوی که موضوع آنها مرتبط با مفاد این قانون باشد محاکم قضایی جهت انجام کارشناسی از سازمان استان محل خواستار معرفی یک کارشناس یا هیأت کارشناسی خبره و واجد شرایط خواهند شد. هیأت مدیره سازمان استان مکلف است حداکثر ظرف مدت پانزده روز نسبت به معرفی کارشناس یا کارشناسان صلاحیتدار در رشته مربوط به ماهیت دعوی اقدام نماید. در مواردی که به لحاظ ماهیت کار، نیاز به وقت بیشتر باشد هیأت مدیره می‌تواند با ذکر دلایل از مراجع قضایی ذی ربط استمهال نماید.

ماده ۱۸-....

ماده ۱۹- به منظور هماهنگی در امور سازمانهای استان هیأت عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان که از این پس به اختصار «هیأت عمومی» خوانده می‌شود از کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره سازمانهای استان در سطح کشور تشکیل می‌شود. هیأت عمومی هر سال یکبار یک جلسه عادی با حضور نماینده وزیر مسکن و شهرسازی خواهد داشت و اولین جلسه عادی آن پس از انتخاب و آغاز به کار هیأت مدیره سازمانهای استان در دو سوم استانهای کشور (که باید دربرگیرنده تمام سازمانهایی که حداقل دارای ۷۰۰ نفر عضو یا بیشتر هستند، باشد) به دعوت وزارت مسکن و شهرسازی و جلسات بعد با دعوت شورای مرکزی نظام مهندسی ساختمان که از این پس به اختصار شورای مرکزی خوانده می‌شود، تشکیل می‌شود. جلسات فوق‌العاده هیأت عمومی بنا به تصمیم آخرین جلسه عادی آن هیأت و یا با تقاضای دو سوم اعضای شورای مرکزی و یا دعوت وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات هیأت عمومی به شرح زیر است:

الف - انتخاب افراد واجد شرایط عضویت در شورای مرکزی به میزان حداقل دو برابر تعداد مورد نیاز در هر رشته (با قید اصلی و علی‌البدل) جهت معرفی به وزیر مسکن و شهرسازی، برای انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل شورای یاد شده از میان آنها.

ب- استماع گزارش سالیانه شورای مرکزی.

ج- تصویب خط‌مشی‌های عمومی پیشنهاد‌های شورای مرکزی.

د- حصول اطلاع از فعالیت‌ها، وضعیت و مشکلات سازمان‌های استان و ارائه طریق به آنها.

ماده ۲۰- شورای مرکزی متشکل از ۲۵ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی‌البدل با ترکیب رشته‌های یاد شده در آیین‌نامه‌ای است که از بین اعضای هیأت مدیره سازمان‌های استان معرفی شده از سوی هیأت عمومی و توسط وزیر مسکن و شهرسازی برای مدت ۳ سال انتخاب می‌شوند. اعضای شورای مرکزی باید علاوه بر عضویت در هیأت مدیره سازمان استان، خوشنام و دارای سابقه انجام کارهای طراحی یا اجرایی یا علمی و تحقیقی و آموزشی برجسته و ارزنده باشند.

ماده ۲۱- ...

ماده ۲۴- «شورای انتظامی نظام مهندسی» از چهار نفر عضو سازمان که دو نفر با معرفی وزیر مسکن و شهرسازی و دو نفر دیگر با معرفی شورای مرکزی سازمان و یک حقوق‌دان با معرفی وزارت دادگستری تشکیل می‌شود. نظرات «شورای انتظامی نظام مهندسی» با اکثریت سه رأی موافق، قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۵- مهندسان متقاضی پروانه اشتغال به کار مهندسی در رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان و رشته‌های مرتبط ضمن داشتن کارت عضویت نظام مهندسی استان مربوط و احراز شرایط یاد شده در آیین‌نامه موظفند پس از فراغت از تحصیل به مدت معینی که در آیین‌نامه برای هر رشته و پایه تحصیلی تعیین می‌شود، در زمینه‌های تخصصی مربوط به رشته خود، کارآموزی نمایند.

ماده ۲۶- ...

ماده ۲۹- وزیر مسکن و شهرسازی از تاریخ ابلاغ این قانون به عضویت «هیأت عالی نظارت» موضوع ماده (۵۲) قانون نظام صنفی^(۱) در خواهد آمد. وزارت مسکن و

(۱) ماده ۵۲ قانون اصلاح نظام صنفی (مصوب ۱۳۵۹/۴/۱۳): هیأت عالی نظارت از اشخاص زیر تشکیل می‌شود:

۱- وزیر بازرگانی - رئیس هیأت ۲- وزیر کشور ۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی ۴- وزیر صنایع سنگین ۵- وزیر صنایع ۶- وزیر معادن و فلزات ۷- وزیر کار و امور اجتماعی ۸- وزیر کشاورزی ۹- شهردار تهران ۱۰- فرمانده کل کمیته‌های انقلاب اسلامی ۱۱- رئیس شورای مرکزی اصناف شهر تهران ۱۲- رئیس شورای شهر تهران ۱۳- سه نفر از افراد بصیر در امور اقتصادی و اجتماعی و حقوقی و صنفی که به پیشنهاد نخست‌وزیر و با حکم رئیس‌جمهور برای مدت چهار سال منصوب می‌شوند.

انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

شهرسازی با هماهنگی دبیرخانه هیأت عالی نظارت حداکثر ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون آیین نامه نظام صنفی کارهای ساختمانی را برابر قانون نظام صنفی تهیه و جهت تصویب به هیأت عالی نظارت پیشنهاد می نماید.

ماده ۳۰-...

ماده ۳۳- اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره برداری و نگهداری ساختمانها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است، به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجرای آنها و حدود اختیارات و وظایف سازمانهای عهده دار کنترل و ترویج این اصول و قواعد در هر مبحث به موجب آیین نامه ای خواهد بود که به وسیله وزارتخانه های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

مجموعه اصول و قواعد فنی و آیین نامه کنترل و اجرای آنها مقررات ملی ساختمان را تشکیل می دهند.

سازمانهای استان می توانند متناسب با شرایط ویژه هر استان پیشنهاد تغییرات خاصی را در مقررات ملی ساختمان قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات پس از تأیید شورای فنی استان ذی ربط با تصویب وزارت مسکن و شهرسازی قابل اجرا خواهد بود. تبصره - مقررات ملی ساختمان متناسب با تغییر شرایط، هر سه سال یکبار مورد بازنگری قرار می گیرد و عنداللزوم با رعایت ترتیبات ۴ مندرج در این ماده قابل تجدیدنظر است.

ماده ۳۴-...

لایحه فوق در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیستم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۴۲۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۶۷۱-ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۹: «لایحه نظام مهندسی و کنترل ساختمان» که در جلسه مورخ سیزدهم دیماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب

مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- ماده ۴: محروم کردن افرادی که صلاحیت عملی اشتغال به کارهای فنی مهندسی، کاردانها و کارگران ماهر را دارند لکن مدرک رسمی ندارند تبعیض ناروا و مغایر بند ۹ اصل ۳ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- تعیین حقوق و مسؤولیتهای مذکور در ذیل ماده ۴ قانونگذاری است، و واگذاری آن به آیین‌نامه مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی^(۲) شناخته شد و ماده ۲۵ چون متفرع بر آن است باید اصلاح شود.

۳- تبصره ماده ۱۷ محدود کردن قاضی به استفاده کارشناسی از خصوص اعضای سازمان استان محل، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۴- اطلاق ماده ۲۴ چون شامل معرفی قاضی می‌شود و خارج از وظایف وزیر دادگستری است مغایر اصل ۱۶۰ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

۵- ماده ۲۹: واگذار کردن تصویب آیین‌نامه به هیأت عالی نظارت که غیر وزیر هم در آن عضویت دارد مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۴) شناخته شد.

ضمناً کلمه «حقیقی» در آخر سطر سوم ماده ۹ و بند ۲ ماده ۱۵ و کلمه «حداقل» در سطر هشتم ماده ۱۹ و حروف «ای» در آخر عبارت «آیین‌نامه‌ای» در سطر دوم ماده ۲۰ و عدد «۴» در تبصره ماده ۳۳ زاید به نظر می‌رسد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۷۶۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۴۲۳ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۷ و پیرو نامه شماره ۴۶۷۱ - ق مورخ

(۱) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۴۳.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۵۱۹.

(۴) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

۱۳۷۴/۱۰/۱۹، لایحه شماره ۶۲۷۴۳ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۰ دولت در خصوص نظام مهندسی و کنترل ساختمان که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- تعریف: ...

ماده ۴- از تاریخی که وزارت مسکن و شهرسازی با کسب نظر از وزارت کشور در هر محل حسب مورد اعلام نماید، اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی به آن دسته از امور فنی در بخشهای ساختمان و شهرسازی که توسط وزارت یاد شده تعیین می‌شود مستلزم داشتن صلاحیت حرفه‌ای است این صلاحیت در مورد مهندسان از طریق پروانه اشتغال به کار مهندسی و در مورد کاردانه‌های فنی و معماران تجربی از طریق پروانه اشتغال به کار کاردانی یا تجربی و در مورد کارگران ماهر از طریق پروانه مهارت فنی احراز می‌شود مرجع صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی و پروانه اشتغال به کار کاردانی و تجربی وزارت مسکن و شهرسازی و مرجع صدور پروانه مهارت فنی وزارت کار و امور اجتماعی تعیین می‌گردد، شرایط و ترتیب صدور، تمدید، ابطال و تغییر مدارک صلاحیت حرفه‌ای موضوع این ماده و چگونگی تعیین، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان آنها در آیین‌نامه اجرایی این قانون معین می‌شود.

تبصره ۱- وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کار و امور اجتماعی حسب مورد موظفند ظرف ۱۰ سال از تاریخ ابلاغ این قانون با استفاده از همکاری شهرداریها، مهندسان و سازمانها و تشکلهای حرفه‌ای و صنفی شاغل در این بخشها دامنه اجرای این ماده را به کل کشور توسعه دهند. اهداف مرحله‌ای این امر و بودجه مورد نیاز برای آموزش و آزمون اشخاص و سامان بخشیدن به صنوف و حرف فنی شاغل در این بخشها همه ساله در بودجه سالیانه دستگاه اجرایی مربوط پیش‌بینی خواهد شد.

تبصره ۲- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیر ایرانی جهت انجام خدمات موضوع این قانون باید مدارک صلاحیت حرفه‌ای موقت دریافت دارند.

ماده ۵- ...

ماده ۹- مجمع عمومی سازمان استان از اجتماع تمام اشخاص حقیقی عضو دارای حق رأی سازمان که منحصر به دارندگان مدرک تحصیلی در رشته‌های اصلی مهندسی ساختمان و رشته‌های مرتبط است تشکیل می‌شود و وظایف و اختیارات آن به شرح زیر است:

الف- انتخاب اعضای هیأت مدیره.

ب- استماع گزارش عملکرد سالیانه هیأت مدیره و اعلام نظر نسبت به آن.

ج- بررسی و تصویب ترازنامه سالانه «سازمان استان» و بودجه پیشنهادی «هیأت مدیره».

د- تعیین و تصویب حق ورودیه و حق عضویت سالانه اعضا و سایر منابع درآمد برای سازمان براساس پیشنهاد «هیأت مدیره».

ه- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آیین‌نامه‌های مربوط به عهده سازمان استان و در صلاحیت مجمع عمومی می‌باشد.

تبصره ۱- جلسات مجمع عمومی به طور عادی سالی یکبار و به طور فوق‌العاده به تعداد دفعاتی که توسط مجمع عمومی در اجلاس عادی تعیین می‌شود، به دعوت هیأت مدیره تشکیل می‌شود.

هیأت مدیره ملزم به دعوت از نمایندگان وزیر مسکن و شهرسازی جهت شرکت در جلسات مجمع عمومی می‌باشد و جلسات یاد شده با رعایت سایر شرایط، مشروط به انجام دعوت یاد شده رسمیت خواهد یافت.

تبصره ۲- در صورت تصویب هیأت مدیره سازمان استان، نمایندگان اشخاص حقوقی عضو سازمان می‌توانند به عنوان ناظر به جلسات مجمع عمومی دعوت شوند و در آن حضور یابند.

تبصره ۳- بازرسان در اولین جلسه فوق‌العاده مجمع عمومی و به پیشنهاد هیأت مدیره تعیین می‌شوند.

ماده ۱۰- ...

ماده ۱۵- اهم وظایف و اختیارات هیأت مدیره به شرح زیر است:

۱- برنامه‌ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی.

۲- برنامه‌ریزی به منظور رشد و اعتلای حرفه‌های مهندسی ساختمان و مشاغل مرتبط با آن.

۳- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخشهای ساختمان و شهرسازی از طریق ایجاد پایگاه‌های علمی، فنی، آموزش و انتشارات.

۴- همکاری با مراجع مسئول در امر کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق صحیح مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرحهای جامع و تفصیلی و هادی شهرها توسط اعضای سازمان حسب درخواست.

۵- نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحها و فعالیتهای غیردولتی در حوزه استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذیصلاح.

۶- مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت ظرفیت اشتغال به کار شاغلان در امور فنی مربوط به فعالیتهای حوزه‌های مشمول این قانون.

۷- دفاع از حقوق اجتماعی و حیث حرفه‌ای اعضا و تشویق و حمایت از فعالیتهای ارزش و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و معرفی طرحهای ارزشمند.

۸- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان و کارفرمایان و کمک به مراجع مسئول در بخش ساختمان و شهرسازی در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.

۹- کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.

۱۰- کمک به ارتقای کیفیت طرحهای ساختمانی، عمرانی و شهرسازی در محدوده استان و ارائه گزارش بر حسب درخواست، شرکت در کمیسیونها و شوراهای تصمیم‌گیری در مورد اینگونه طرحها و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری‌ها در زمینه کنترل ساختمان و اجرای طرحهای یاد شده با استفاده از خدمات اعضای سازمان استان.

۱۱- ارائه خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضایی و قبول داورى در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.

۱۲- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی.

۱۳- تأیید ترازنامه سازمان و ارائه آن به مجمع عمومی.

۱۴- معرفی نماینده هیأت مدیره سازمان جهت عضویت در کمیسیونهای حل اختلاف مالیاتی در رسیدگی و تشخیص مالیات فنی و مهندسی اعضای سازمان.

۱۵- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد به وزارت مسکن و شهرسازی، مرجع تصویب مبانی و قیمت خدمات مهندسی در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌گردد.

۱۶- سایر مواردی که برای تحقق اهداف این قانون در آیین‌نامه اجرایی معین می‌شود.
تبصره ۱- برای رسیدگی و تشخیص صحیح مالیات مشاغل فنی و مهندسی اعضای سازمان استان، نماینده هیأت مدیره سازمان در جلسات کمیسیونهای حل اختلاف مالیاتی آن استان شرکت خواهد داشت.

تبصره ۲- مفاد این ماده شامل چگونگی فعالیت وزارتخانه‌ها و سایر دستگاه‌های دولتی و کارکنان آنها در انجام وظایف محوله نمی‌شود.

ماده ۱۶- ...

ماده ۱۷- هر سازمان استان دارای یک شورای انتظامی متشکل از یک نفر حقوقدان به معرفی رئیس دادگستری استان و دو تا چهار نفر مهندس خوشنام که به معرفی هیأت مدیره و با حکم شورای مرکزی سازمان نظام مهندسان ساختمان برای مدت سه سال منصوب می‌شوند خواهد بود و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

رسیدگی بدوی به شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی در خصوص تخلفات حرفه‌ای و انضباطی و انتظامی مهندسان و کاردانه‌های فنی به عهده شورای یاد شده است. چگونگی رسیدگی به تخلفات و طرز تعقیب و تعیین مجازاتهای انضباطی و موارد قابل تجدیدنظر در شورای انتظامی نظام مهندسی در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌شود.

تبصره - مراجع قضایی برای رسیدگی به شکایات و دعاوی مطروح علیه اعضای سازمان استان که منشاء آنها امور حرفه‌ای باشد بنا به درخواست مشتکی عنه یا خواننده می‌توانند نظر کارشناسی سازمان استان محل را نیز خواستار شوند هیأت مدیره مکلف

است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول استعلام، نظر خود را به طور کتبی اعلام نماید و در صورت عدم اعلام نظر مراجع مربوط می‌توانند رأساً به کار رسیدگی ادامه دهند همچنین در سایر دعاوی که موضوع آنها مرتبط با مفاد این قانون باشد محاکم قضایی می‌توانند جهت انجام کارشناسی نیز از سازمان استان محل خواستار معرفی یک کارشناس یا هیأت کارشناسی خبره و واجد شرایط شوند هیأت مدیره سازمان استان مکلف است حداکثر ظرف مدت پانزده روز نسبت به ماهیت دعوی اقدام نماید. در مواردی که به لحاظ ماهیت کار، نیاز به وقت بیشتر باشد هیأت مدیره می‌تواند با ذکر دلیل از مراجع قضایی ذی‌ربط استمهال نماید.

ماده ۱۸-....

ماده ۱۹- به منظور هماهنگی در امور سازمانهای استان هیأت عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان که از این پس به اختصار «هیأت عمومی» خوانده می‌شود از کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره سازمانهای استان در سطح کشور تشکیل می‌شود. هیأت عمومی هر سال یکبار یک جلسه عادی با حضور نماینده وزیر مسکن و شهرسازی خواهد داشت و اولین جلسه عادی آن پس از انتخاب و آغاز به کار هیأت مدیره سازمانهای استان در دوسوم استانهای کشور (که باید در برگیرنده تمام سازمانهایی که دارای ۷۰۰ نفر عضو یا بیشتر هستند، باشد) به دعوت وزارت مسکن و شهرسازی و جلسات بعد با دعوت شورای مرکزی نظام مهندسی ساختمان که از این پس به اختصار شورای مرکزی خوانده می‌شود، تشکیل می‌شود. جلسات فوق‌العاده هیأت عمومی بنا به تصمیم آخرین جلسه عادی آن هیأت و یا با تقاضای دوسوم اعضای شورای مرکزی و یا دعوت وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل خواهد شد.

وظایف و اختیارات هیأت عمومی به شرح زیر است:

الف - انتخاب افراد واجد شرایط عضویت در شورای مرکزی به میزان حداقل دو برابر تعداد مورد نیاز در هر رشته (با قید اصلی و علی‌البدل) جهت معرفی به وزیر مسکن و شهرسازی، برای انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل شورای یاد شده از میان آنها.

ب - استماع گزارش سالیانه شورای مرکزی.

ج - تصویب خط‌مشی‌های عمومی پیشنهادهای شورای مرکزی.

د - حصول اطلاع از فعالیتهای، وضعیت و مشکلات سازمانهای استان و ارائه طریق به آنها.

ماده ۲۰- شورای مرکزی متشکل از ۲۵ نفر عضو اصلی و ۷ نفر عضو علی البدل با ترکیب رشته‌های یاد شده در آیین‌نامه است که از بین اعضای هیأت مدیره سازمانهای استان معرفی شده از سوی هیأت عمومی و توسط وزیر مسکن و شهرسازی برای مدت ۳ سال انتخاب می‌شوند. اعضای شورای مرکزی باید علاوه بر عضویت در هیأت مدیره سازمان استان، خوشنام و دارای سابقه انجام کارهای طراحی یا اجرایی یا علمی و تحقیقی و آموزشی برجسته و ارزنده باشند.

ماده ۲۱-...

ماده ۲۴- «شورای انتظامی نظام مهندسی» از چهار نفر عضو سازمان که دو نفر با معرفی وزیر مسکن و شهرسازی و دو نفر دیگر با معرفی شورای مرکزی سازمان و یک حقوقدان با معرفی ریاست قوه قضائیه تشکیل می‌شود. نظرات «شورای انتظامی نظام مهندسی» با اکثریت سه رأی موافق، قطعی و لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۵-...

ماده ۲۹- وزیر مسکن و شهرسازی از تاریخ ابلاغ این قانون به عضویت «هیأت عالی نظارت» موضوع ماده (۵۲) قانون نظام صنفی درخواست خواهد آمد. وزارت مسکن و شهرسازی با هماهنگی دبیرخانه هیأت عالی نظارت حداکثر ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون آیین‌نامه نظام صنفی کارهای ساختمانی را برابر قانون نظام صنفی تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد می‌نماید.

ماده ۳۰-...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهارم به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۶۱۱

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۷۶۴- ق مورخ ۷۴/۱۲/۲۳ و ۴۶۷۱- ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۹ و پیرو نامه شماره ۱۴۳۳ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۷: «لایحه نظام مهندسی و

کنترل ساختمان»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۹۱ مورخ ۱۳۷۵/۱/۲۹.

مغایرت طرح حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۴۶۹۴-ق

تاریخ: ۷۴/۱۰/۲۵

شورای محترم نگهبان

طرح حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۱۸ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح^(۲)

ماده ۱- ترانزیت خارجی کالا عبارت از سلسله مراحل طی آن کالایی از مبادی خارجی به مقصد کشور ثالث و یا نگهداری آن در مناطق حراست شده و ترتیب حمل تدریجی آن به تقاضای صاحب کالا از قلمرو جمهوری اسلامی ایران از یک نقطه مرزی کشور وارد و مالا از همان نقطه یا از دیگر نقاط مرزی کشور خارج می گردد. تبصره- آن میزان از کالاهایی که وارد مناطق حراست شده می شوند در صورتی که تقاضای حمل آن به مقاصد داخل کشور توسط صاحب کالا داده شود تابع مقررات و ضوابط کالاهای وارده به کشور خواهد بود.

ماده ۲- ...

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن مواد مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل طرح مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۳۸۸۷ مورخ ۱۳۷۵/۱/۲۵.

ماده ۴- کالاهای و کانتینرهای حامل کالا تحت عنوان ترانزیت خارجی از کشور عبور می‌کنند، جزء واردات و صادرات قطعی محسوب نمی‌گردد و از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض معاف است لکن مشمول پرداخت هزینه‌های گمرکی و عملیاتی خواهند بود، مگر اینکه در موافقتنامه ترانزیتی بین دولت با کشورهای دیگر یا موافقتنامه‌های گمرکی و حمل و نقل بین‌المللی، مقررات خاصی برای آنها تعیین شده یا بشود که در اینصورت کالای ترانزیتی تابع همان مقرراتی خواهد بود که در موافقتنامه‌های مربوط تعیین شده است.

ماده ۵-...

ماده ۱۳- به منظور استفاده هر چه بیشتر از ناوگان حمل و نقل کشور در صورت نیاز به استفاده از وسایل نقلیه خارجی جاده‌ای جهت ترانزیت کالا از کشور، ضوابط مربوطه توسط سازمان حمل و نقل و پایانه‌ها تهیه و به تصویب شورایی هماهنگی ترابری کشور خواهد رسید.

ماده ۱۴-...

ماده ۲۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حمایت‌های مالی و اعتباری از شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی ایرانی که در امر ترانزیت فعال می‌باشند به عمل آورد. تبصره - وزارت راه و ترابری با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران روش‌های حمایتی را تعیین و جهت تصویب به شورای اقتصاد کشور ارائه خواهد نمود.

ماده ۲۱- اداره گذرنامه مکلف است گذرنامه و دفترچه خروجی مربوط به رانندگان ایرانی که در خطوط بین‌المللی به جابجایی کالاهای ترانزیتی فعالیت می‌نمایند را ظرف مهلت مقرر با پیشنهاد و تأیید سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور و با رعایت قوانین و مقررات مربوطه صادر نماید.

ماده ۲۲-...

طرح فوق مشتمل بر بیست و شش ماده و چهار تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۴۴۵

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۶۹۴ - ق مورخ ۷۴/۱۰/۲۵: «طرح حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران» که در جلسه مورخ بیستم دیماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- واگذار نمودن تصویب ضوابط به شورایعالی هماهنگی ترابری کشور در ماده ۱۳ مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- واگذار نمودن تصویب روشهای حمایتی به شورای اقتصاد کشور در تبصره ماده ۲۰ مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

ضمناً مناسب است در سطر اول ماده ۴ بعد از کلمه «کالا» کلمه «که» اضافه شود، و کلمه اول سطر سوم ماده ۴ به «نمی‌گردند» اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۷۶۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۴۴۵ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱ و پیرو نامه شماره ۴۶۹۴ - ق مورخ ۷۴/۱۰/۲۵، طرح حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت

(۱) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱-...

ماده ۴- کالاها و کانتینرهای حامل کالا که تحت عنوان ترانزیت خارجی از کشور عبور می‌کنند، جزء واردات و صادرات قطعی محسوب نمی‌گردند و از پرداخت حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض معاف است لیکن مشمول پرداخت هزینه‌های گمرکی و عملیاتی خواهند بود، مگر اینکه در موافقتنامه ترانزیتی بین دولت با کشورهای دیگر یا موافقتنامه‌های گمرکی و حمل و نقل بین‌المللی، مقررات خاصی برای آنها تعیین شده یا بشود که در اینصورت کالای ترانزیتی تابع همان مقرراتی خواهد بود که در موافقتنامه‌های مربوط تعیین شده است.

ماده ۵-...

ماده ۱۳- به منظور استفاده هرچه بیشتر از ناوگان حمل و نقل کشور و در صورت نیاز به استفاده از وسایل نقلیه خارجی جاده‌ای جهت ترانزیت کالا از کشور، ضوابط مربوطه توسط سازمان حمل و نقل و پایانه‌های تهیه و به تصویب وزیر راه و ترابری خواهد رسید.

آیین‌نامه مربوط با پیشنهاد وزارت راه و ترابری به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۴-...

ماده ۲۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حمایت‌های مالی و اعتباری از شرکتهای حمل و نقل بین‌المللی ایرانی که در امر ترانزیت فعال می‌باشند به عمل آورد. تبصره - وزارت راه و ترابری با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران روشهای حمایتی را تعیین و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه خواهد نمود.

ماده ۲۱-...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیستم و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۶۱۲

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

صطف به نامه‌های شماره ۴۷۶۹ - ق مورخ ۷۴/۱۲/۲۶ و ۴۶۹۴ - ق مورخ ۷۴/۱۰/۲۵ و پیرو نامه شماره ۱۴۴۵ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱: «طرح حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو جمهوری اسلامی ایران»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۸۷ مورخ ۱۳۷۵/۱/۲۵.

لایحه اجازه تغییر درصدهای حقوق گمرکی براساس برخی از موافقتنامه‌های مصوب مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی

شماره: ۴۷۷۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۴۶۰۱ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۵ دولت در خصوص اجازه تغییر درصدهای حقوق گمرکی ضمن انعقاد قراردادهای جزئی موضوع بند (۱۰) ماده (۱) قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه نظام جهانی ترجیحات بازرگانی بین کشورهای در حال توسعه^(۱) و بند ح ماده (۱) قانون تصویب موافقتنامه نظام ترجیحات تجاری میان کشورهای اسلامی^(۲) و بند (۵) قانون پروتکل اصلاحی عهدنامه ازبیر^(۳) که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۴) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) ظاهراً منظور بند «ی» ماده ۱ قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه نظام جهانی ترجیحات بازرگانی بین کشورهای در حال توسعه (مصوب ۱۳۷۰) می‌باشد: «تعرفه» عبارت است از حقوق گمرکی که در جدول تعرفی ملی هر یک از شرکت‌کنندگان قید گردیده است.

(۲) ظاهراً منظور بند ۸ ماده ۱ قانون تصویب موافقتنامه نظام ترجیحات تجاری میان کشورهای اسلامی (مصوب ۱۳۷۱) می‌باشد: شبه تعرفه: پرداخت و عوارض مرزی، جدا از تعرفه، که بر روی معاملات تجاری خارجی با تأثیری همانند تعرفه و تنها بر روی واردات بسته می‌شود، ولی پرداخت‌ها و مالیات‌های غیرمستقیمی را که بر روی کالاهای داخلی وضع می‌شود شامل نمی‌گردد. عوارضی که بر روی واردات خدمات خاص اخذ می‌شود، به عنوان شبه تعرفه محسوب نمی‌گردد.

(۳) بند ۵ قانون پروتکل اصلاحی عهدنامه ازبیر (مصوب ۱۳۷۱): ماده ۳ عهدنامه مزبور حذف خواهد شد و «پروتکل استقرار منطقه تجارت آزاد» که در ماده فوق‌الذکر بدان اشاره شده کان‌لم‌یکن تلقی خواهد شد. متن ذیل جایگزین مفاد ماده ۳ که حذف گردیده، خواهد شد: «کشورهای عضو بر اساس تعهدات مندرج در قراردادهایشان امکان تأمین حداکثر کاهش ممکنه موانع تجارت در منطقه اکو را در زمان مناسب و با عنایت به تجارت کسب شده در چارچوب سیستم تعرفه ترجیحی اکو مورد بررسی قرار خواهند داد».

(۴) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود که در چارچوب موافقتنامه نظام جهانی ترجیحات بازرگانی بین کشورهای در حال توسعه مصوب ۱۳۷۰،^(۱) موافقتنامه نظام ترجیحات تجاری میان کشورهای اسلامی مصوب ۱۳۷۱،^(۲) قانون پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر مصوب اسفند ۱۳۷۱^(۳) با رعایت مصالح نظام جمهوری اسلامی ایران و توازن امتیازات متبادله نسبت به تغییر و اصلاح فهرست کالاها و همچنین کاهش یا حذف حقوق گمرکی، موانع غیرتعرفه‌ای و شبه تعرفه‌ای اقدام لازم معمول دارد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و سوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۶۱۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۷۷۰ - ق مورخ ۷۴/۱۲/۲۷: «لایحه اجازه تغییر درصدهای حقوق گمرکی براساس برخی از موافقتنامه‌های مصوب مجلس شورای اسلامی» که در جلسه بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و ماده واحده مفایر اصل ۵۱ قانون اساسی^(۴) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۶۵۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۲۳.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۸۷۰ مورخ ۱۳۷۱/۷/۲۸.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۱۳۹۹۹ مورخ ۱۳۷۲/۱/۱۴.

(۴) همین مجموعه، صفحه ۲۷۸.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۸۷۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۱۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۴/۲۱/۱۶۱۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ و پیرو نامه شماره ۴۷۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷: لایحه شماره ۱۴۶۰۱ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۵ در خصوص اجازه تغییر درصدهای حقوق گمرکی براساس برخی از موافقتنامه‌های مصوب مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود که در چهارچوب موافقتنامه نظام جهانی ترجیحات بازرگانی بین کشورهای در حال توسعه مصوب ۱۳۷۰، موافقتنامه نظام ترجیحات تجاری میان کشورهای اسلامی مصوب ۱۳۷۱، قانون پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر مصوب اسفند ۱۳۷۱ با رعایت مصالح نظام جمهوری اسلامی ایران و توازن امتیازات متبادله نسبت به تغییر و اصلاح فهرست کالاها و یا تغییر امتیازات متبادله مطابق با قوانین مربوطه، موانع غیرتعرفه‌ای و شبه‌تعرفه‌ای اقدام لازم معمول دارد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۴۴۳

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۸۷۴ - ق مورخ ۷۵/۲/۱۲ و ۴۷۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ و پیرو نامه‌های شماره ۷۴/۲۱/۱۶۱۷ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ و ۷۵/۲۱/۰۴۰۷ مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۹: «لایحه اجازه تغییر در صدهای حقوق گمرکی براساس برخی از موافقتنامه‌های مجلس شورای اسلامی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ نهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۲۶ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۳.

مغایرت طرح تسری قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی با قانون اساسی

شماره: ۴۸۶۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۸

شورای محترم نگهبان

طرح تسری قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی که دو فوریت آن در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۴ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور اجرای کامل فرمان حضرت امام (ره) و اعمال سیاست واحد در گزینش سراسر کشور، امر گزینش و اجرای ضوابط و مقررات مربوط به آن در کلیه وزارتخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، شرکتهای ملی نفت و گاز و پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، جمعیت هلال احمر، شهرداریها، سازمان تأمین اجتماعی، بانکها، مؤسسات و شرکتهای دولتی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، مؤسسات و شرکتهایی که تمام یا قسمتی از بودجه آنها از بودجه عمومی تأمین می‌شود و همچنین گزینش کارکنانی که به دستگاه‌های مشمول قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش مأمور یا منتقل گردند و نهادهای انقلاب اسلامی تابع احکام مقرر در قانون مذکور خواهند بود.

تبصره ۱- داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیر بورسیه یا غیر متعهد خدمت و مراکز آموزش عالی غیر وابسته به دستگاه‌های موضوع مذکور در فوق،

قضات و اعضای هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (اعم از کادر نظامی و غیرنظامی، ارتش، سپاه و نیروی انتظامی) تابع احکام مربوط به خود خواهند بود.

تبصره ۲- در هر مورد که برای وزیر یا وزارت آموزش و پرورش در قانون یادشده حکمی پیش‌بینی شده است در دستگاه‌های مذکور حسب مورد بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط عهده‌دار وظایف مقرر خواهد بود.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۳۶۲

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۵

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۸۴۲- ق مورخ ۷۵/۲/۴: «طرح تسری قانون‌گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی» که با قید دو فوریت و با حضور اعضای شورای نگهبان در جلسه مورخ پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۵ شورای نگهبان مورد رسیدگی قرار گرفت و نظر شورای نگهبان به شرح زیر اعلام می‌گردد:

نظر به اینکه در تبصره ۲ ماده ۱۱ قانون‌گزینش تکلیف بار مالی آن روشن شد و با توجه به اینکه ماده واحده اخیرالتصویب به کلیه وزارتخانه‌ها و... از جمله شرکتهای دولتی که معلوم نیست بالفعل امکانات گزینشی داشته باشند تسری داده شد به لحاظ افزایش هزینه عمومی مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۸۸۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۳۶۲ مورخ ۱۳۷۵/۲/۵ و پیرو نامه شماره ۴۸۴۲-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۴ طرح تسری قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به منظور اجرای کامل فرمان حضرت امام (ره) و اعمال سیاست واحد در گزینش سراسر کشور، امر گزینش و اجرای ضوابط و مقررات مربوط به آن در کلیه وزاو تخانه‌ها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی، شرکتهای ملی نفت و گاز و پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی ایران، جمعیت هلال احمر، شهرداریها، سازمان تأمین اجتماعی، بانکها، مؤسسات و شرکتهای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است، مؤسسات و شرکتهایی که تمام یا قسمتی از بودجه آنها از بودجه عمومی تأمین می‌شود و همچنین گزینش کارکنانی که به دستگاه‌های مشمول قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش مأمور یا منتقل گردند و نهادهای انقلاب اسلامی تابع احکام مقرر در قانون مذکور خواهند بود.

تبصره ۱- داوطلبان ورود به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی غیر بورسیه یا غیر متعهد خدمت و مراکز آموزش عالی غیر وابسته به دستگاه‌های موضوع مذکور در فوق، قضات و اعضای هیأت‌های علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، پرسنل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران (اعم از کادر نظامی و غیرنظامی، ارتش، سپاه و نیروی انتظامی) تابع احکام مربوط به خود خواهند بود.

تبصره ۲- در هر مورد که برای وزیر یا وزارت آموزش و پرورش در قانون یادشده حکمی پیش‌بینی شده است در دستگاه‌های مذکور حسب مورد بالاترین مقام دستگاه ذی‌ربط عهده‌دار وظایف مقرر خواهد بود.

تبصره ۳- حکم تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش^(۱) در مورد استفاده از امکانات شامل کلیه دستگاه‌های مشمول ماده واحده خواهد بود و در صورتی که بعضی از شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت فاقد واحد گزینشی باشند از نیروها و امکانات موجود به گزینش دستگاه متبوع خود استفاده خواهند کرد. طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۴۴۸

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۸۸۷-ق مورخ ۷۵/۲/۱۵ و ۴۸۴۲-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۴ و پیرو نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۳۶۲ مورخ ۷۵/۲/۵: «طرح تسری قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی»^(۲) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ پنجم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش (مصوب ۱۳۷۴/۶/۱۴): کلیه امکاناتی که در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱ در اختیار هیأت مرکزی و هسته‌های گزینش آموزش و پرورش بوده است اعم از نیروی انسانی موجود با توجه به پست‌های سازمانی، مکان، وسیله نقلیه کساکان در اختیار هیأت تشکیل شده بر اساس این قانون خواهد بود به استثناء مواردی که طبق قانون منتقل یا واگذار شده باشد.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۶۹۲۸ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۷.

مغایرت لایحه اجازه تأسیس شرکت دولتی مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی با قانون اساسی

شماره: ۴۸۳۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۵۶۰۹/۸۱۲۷۹ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۸ دولت در خصوص اجازه تأسیس شرکت دولتی مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۰ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده ۱- به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود، شرکتی برای ایجاد و اداره مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی در محوطه ترانزیت فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) تأسیس نماید.

تبصره - شرکت مجاز است در اجرای تمام یا قسمتی از وظایف فنی و تخصصی خود، در قالب مرکزی که ایجاد می‌کند، برای مدت هفده سال از اشخاص حقیقی یا حقوقی اعم از داخلی یا خارجی استفاده نماید.

ماده ۲- شرکت دارای شخصیت حقوقی و استقلال اداری و مالی است که زیر نظر وزارت راه و ترابری برابر مقررات این قانون و اساسنامه شرکت و سایر مقررات مربوطه که حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت راه و ترابری و تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید، اداره می‌شود. اصلاحات اساسنامه نیز به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۳- شرکت موظف است طی هفده سال اول احداث و بهره‌برداری از مرکز (۲ سال دوره احداث و ۱۵ سال دوره بهره‌برداری) پانزده درصد (۱۵٪) از کل فروش سالانه مرکز را به حساب خزانه واریز نماید.

تبصره ۱- سازمان برنامه و بودجه مکلف است در بودجه سالانه وزارت راه و ترابری معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ واریزی موضوع این ماده را برای احداث، توسعه و بهره‌برداری از فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) یا سایر فرودگاه‌های کشور منظور نماید.

تبصره ۲- پس از گذشت مدت (۱۵) سال دوره بهره‌برداری، کلیه تأسیسات و ابنیه و ماشین‌آلات و تجهیزات به استثناء قطعات یدکی به مالکیت وزارت راه و ترابری در می‌آید.

ماده ۴- شرکت مکلف است فقط پنج درصد (۵٪) کل فروش سالانه مرکز را به طور مقطوع در مدت بهره‌برداری (به جز سه سال اول بهره‌برداری) بابت مالیات به حساب خزانه‌داری کل کشور واریز نماید، در مدت سه سال اول بهره‌برداری مرکز، شرکت از پرداخت مالیات موضوع این ماده معاف است.

ماده ۵- در صورتی که تعداد پرسنل ایرانی شاغل در مرکز در سال پنجم فعالیت مرکز، کمتر از نود و هشت درصد (۹۸٪) کل پرسنل باشد، بابت هریک درصد کمبود اشتغال نیروی انسانی ایرانی یک درصد (۱٪) بر پانزده درصد (۱۵٪) مندرج در ماده ۳ این قانون افزوده می‌شود.

ماده ۶- در مورد تمامی تعرفه‌های مربوط به خدمات پروازی و فرودگاهی، قوانین و مقررات جاری اعمال می‌شود.

ماده ۷- شرکت موظف است ترتیبی اتخاذ کند تا آموزش تخصصی نیروی انسانی و انتقال دانش فنی مربوط، طی دوره بهره‌برداری از مرکز (موضوع ماده ۱ این قانون) به طور کامل انجام شود.

ماده ۸- شرکت موظف است از امکانات، تجهیزات و ظرفیتهای موجود در کشور بالاخص از شرکت صنایع هواپیمایی ایران (صها) در اجرای مفاد این قانون حداکثر استفاده را نماید.

لایحه فوق مشتمل بر هشت ماده و سه تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوم اردیبهشت‌ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۳۶۵

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۱۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۸۳۴ - ق مورخ ۷۵/۲/۳: «لایحه اجازه تأسیس شرکت دولتی مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی» که در جلسه مورخ دوم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اطلاق تبصره ماده ۱ که استفاده از اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی را مجاز شمرده مغایر ملاک اصل ۸۲ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۵۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۲

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۳۶۵ مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲ و پیرو نامه شماره ۴۸۳۴ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۳ لایحه شماره ۱۵۶۰۹/۸۱۲۷۹ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۸ دولت در خصوص اجازه تأسیس شرکت دولتی مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۳۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

(۱) اصل هشتاد و دوم: استخدام کارشناسان خارجی از طرف دولت ممنوع است مگر در موارد ضرورت با تصویب مجلس شورای اسلامی.

متن لایحه

ماده ۱- به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود، شرکتی برای ایجاد و اداره مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی در محوطه ترانزیت فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) تأسیس نماید.

تبصره- شرکت مجاز است در اجرای تمام یا قسمتی از وظایف فنی و تخصصی خود، در قالب مرکزی که ایجاد می‌کند، برای مدت هفده سال با رعایت اصل ۸۲ قانون اساسی از اشخاص حقیقی یا حقوقی اعم از داخلی یا خارجی استفاده نماید.

ماده ۲-....

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی‌ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۴۸۷

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۹۵۸-ق مورخ ۷۵/۳/۲ و ۴۸۳۴-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۳ و پیرو نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۳۶۵ مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲: «لایحه اجازه تأسیس شرکت دولتی مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ سی‌ام اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۲ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

۱۰۸

مغایرت طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و الحاق یک ماده و یک تبصره به آن (مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹) و اصلاح تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات استخدامی و اداری سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱) با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۴۸۶۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۹

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح بعضی از مواد قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹^(۱) و قانون راجع به مقررات اداری و استخدامی سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱^(۲) که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۳) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- بند ب ماده ۲ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور^(۴) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ب- انجام بازرسیهای فوق العاده حسب الامر مقام معظم رهبری و یا به دستور رئیس قوه قضائیه و یا درخواست رئیس جمهور و یا کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی^(۵)

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۰۶۹۱ مورخ ۱۳۶۰/۸/۱۹.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۱۴۴۴ مورخ ۱۳۶۳/۲/۲۳.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۴) بند ب ماده ۲ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): انجام بازرسیهای فوق العاده بر حسب دستور شورایعالی قضائی و یا به درخواست کمیسیون اصل ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی و یا بنا به تقاضای وزیر یا مسؤول دستگاههای اجرایی ذریبط و یا هر مورد دیگری که به نظر رئیس سازمان و شورای عالی قضائی ضروری تشخیص داده شود.

(۵) همین مجموعه، صفحه ۵۵.

مجلس شورای اسلامی و یا بنا به تقاضای وزیر یا مسؤول دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و یا هر موردی که به نظر رئیس سازمان ضروری تشخیص داده شود.

ماده ۲- بند ج ماده ۲ این قانون^(۱) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ج- اعلام موارد تخلف و نارسایی‌ها و سوء جریانات اداری و مالی در خصوص وزارتخانه‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و بنیادها به رئیس جمهور و در خصوص مؤسسات و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت به وزیر ذی‌ربط و در خصوص مراجع قضایی و واحدهای تابعه دادگستری به رئیس قوه قضائیه و در مورد شهرداریها و مؤسسات وابسته به وزیر کشور و در خصوص مؤسسات غیردولتی کمک بگیر از دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی و در موارد ارجاعی کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی نتیجه بازرسی به آن کمیسیون اعلام خواهد شد.

ماده ۳- بند د به ذیل ماده ۲ این قانون الحاق می‌گردد:

د- در صورتی که گزارش بازرسی حاکی از سوء جریان مالی یا اداری باشد رئیس سازمان یک نسخه از آن را با دلایل و مدارک برای تعقیب و مجازات مرتکب مستقیماً به مرجع قضایی صالح و مراجع اداری و انضباطی مربوطه منعکس و تا حصول نتیجه نهایی پیگیری خواهد کرد.

در تمام موارد فوق‌الذکر رئیس سازمان تصویر گزارش بازرسی را جهت استحضار و پیگیری برای رئیس قوه قضائیه ارسال خواهد نمود.

ماده ۴- تبصره ذیل ماده ۲ این قانون^(۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره- گزارش‌های بازرسی در ارتباط با آیین‌نامه و تصویب‌نامه و بخشنامه و دستورالعمل‌های صادره و شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی که حاکی از تشخیص تخلف در موارد فوق‌الذکر باشد جهت رسیدگی و صدور رأی به دیوان عدالت اداری

(۱) بند ج ماده ۲ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): اعلام موارد تخلف و نارسایی‌ها و سوء جریانات اداری و مالی در خصوص وزارتخانه‌ها و نهادهای انقلابی (که فهرست آنها به تصویب هیأت وزیران می‌رسد) به نخست وزیر و در خصوص مؤسسات و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت به وزیر وزارتخانه ذی‌ربط و در خصوص شهرداری‌ها و مؤسسات وابسته به آنها به وزیر کشور و در خصوص ادارات و سازمان‌های تابعه و واحدهای مربوط دادگستری به شورای عالی قضائی و در خصوص مؤسسات غیردولتی کمک‌گیر از دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی.

(۲) تبصره ماده ۲ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): در بازرسی‌هایی که به دنبال شکایت انجام می‌گیرد یک نسخه از گزارش مبنی بر تشخیص تخلف، توسط سازمان به دیوان عدالت اداری ارسال می‌گردد.

ارسال می‌گردد. رسیدگی به اینگونه موارد به طور فوق‌العاده و خارج از نوبت خواهد بود.
ماده ۵- ماده ۵ این قانون^(۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- بازرسی توسط بازرس یا هیأت‌های بازرسی به عمل می‌آید، رئیس هیأت بازرسی توسط رئیس سازمان حسب مورد از بین قضات یا متخصصین و کارشناسان برجسته و مورد اعتماد انتخاب می‌گردد.

تبصره ۱- آن قسمت از گزارش بازرسین غیرقضایی که حاکی از وقوع تخلف یا جرم می‌باشد باید به تأیید بازرس قضایی برسد.

تبصره ۲- رئیس هیأت بازرسی و یا بازرس در صورتی که دارای پایه قضایی باشند چنانچه در ضمن بازرسی به اموری برخورد نمایند که بیم تبانی یا قرار متهم و یا از بین بردن دلایل و مدارک برود تا پایان بازرسی از اختیارات قضات محاکم برخوردار می‌باشند و در صورتی که بازداشت موقت فوریت داشته باشد و یا قرار صادره منتهی به بازداشت گردد باید با موافقت رئیس سازمان و اطلاع رئیس دادگستری محل باشد. قرارهای تأمین صادره ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر مرکز استان مربوط می‌باشد.

بازرس قضایی عضو هیأت دارای اختیارات مقرر در این تبصره می‌باشد که پس از موافقت رئیس هیأت اعمال خواهد شد.

ماده ۶- ماده ۶ این قانون^(۲) به شرح ذیل اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می‌گردد:

ماده ۶- گزارش‌های سازمان در مراجع قضایی و اداری خارج از نوبت رسیدگی شده و آرای صادره مراجع مذکور از سوی سازمان بازرسی کل کشور ظرف مدت ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر بوده و این رسیدگی نیز خارج از نوبت خواهد بود.

تبصره - هرگاه بازرسی که دارای پایه قضایی است ضمن بازرسی به پرونده قضایی برخورد نماید و حکم صادره قطعی را خلاف بین شرع یا قانون تشخیص دهد گزارش

(۱) ماده ۵ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): بازرسی توسط بازرس یا هیأت‌های بازرسی به عمل می‌آید. رؤسای هیأت‌های بازرسی از بین قضات یا اشخاصی که با رعایت ضوابط استخدام قاضی، گواهی صلاحیت قضائی از طرف شورای عالی قضائی داشته باشند از طرف رئیس سازمان انتخاب خواهند شد.

(۲) ماده ۶ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): در هر مورد که تعقیب جزائی ضرورت پیدا کند مراتب به پیشنهاد بازرس یا رئیس هیأت بازرسی از طریق سازمان به دادستانی محل اعلام و تا حصول نتیجه پی‌گیری خواهد شد و در صورتی که خود دادستان و یا حکم شرع مورد تعقیب قرار گیرند مراتب سریعاً به شورای عالی قضائی گزارش تا دستور لازم صادر شود.

مستدل آن را از طریق رئیس سازمان برای اطلاع دادستان کل کشور تهیه و ارسال می‌دارد. دادستان کل در صورتی که آن را از مصادیق بند ۲ ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵^(۱) تشخیص دهد اقدام قانونی را معمول می‌دارد.

ماده ۷- تبصره ۲ ذیل ماده ۸ این قانون^(۲) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:
تبصره ۲- اسناد سری دولتی از حکم این ماده مستثنی است مگر به درخواست رئیس سازمان بازرسی کل کشور و موافقت رئیس قوه قضائیه.

ماده ۸- ماده ۹ این قانون^(۳) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:
ماده ۹- در مواردی که بازرسی یا هیأت‌های بازرسی به منظور حسن جریان امور تعلیق یک یا چند نفر از کارکنان اداری واحدی که مورد بازرسی قرار گرفته را ضروری تشخیص دهند مراتب را فوراً با ذکر دلیل به وزیر یا رئیس دستگاه مربوط اطلاع داده و تعلیق کارمند یا کارمندان موردنظر را تقاضا می‌نمایند. وزیر یا رئیس دستگاه مربوط موظف است ظرف مدت ۵ روز نسبت به تعلیق اقدام و در غیر اینصورت رئیس سازمان شخصاً نسبت به تعلیق اقدام می‌نماید، رفع تعلیق موکول به اعلام سازمان یا مراجع قضایی یا اداری رسیدگی کننده به گزارش خواهد بود.

(۱) ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب (مصوب ۱۳۷۳): آراء دادگاه‌های عمومی و انقلاب اعم از حکم یا قرار در موارد زیر نقض می‌شود:

۱- قاضی صادرکننده رأی متوجه اشتباه رأی خود شود.

۲- قاضی دیگری پی به اشتباه رأی صادره ببرد به نحوی که اگر به قاضی صادرکننده رأی تذکر دهد متنبه گردد.

۳- ...

(۲) ماده ۸ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): کلیه مسؤولان ذیربط در وزارتخانه‌ها و ادارات و سازمان‌ها و مؤسسات و واحدهای مشمول این قانون مکلفند اسناد و اطلاعات و مدارک مورد لزوم در تحقیقات را بدون هرگونه فوت وقت در اختیار بازرسی یا بازرسان اعزامی قرار داده و همکاری لازم را مبذول دارند.
تبصره ۱- ...

تبصره ۲- اسناد سری دولتی از حکم این ماده مستثنی است مگر به دستور صریح شورای عالی قضائی.
(۳) ماده ۹ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): در مواردی که بازرسی یا هیأت‌های بازرسی به منظور حسن جریان امور تعلیق یک یا چند نفر از کارکنان واحدی را که مورد بازرسی قرار گرفته‌اند ضروری تشخیص دهند باید مراتب را فوراً و مستدل به وزیر یا رئیس دستگاه مربوط اطلاع داده و تعلیق کارمند یا کارمندان مورد نظر را تقاضا نمایند. وزیر یا رئیس دستگاه مربوط مکلف به اجرای تقاضای هیأت بازرسی است، و در غیر اینصورت شخصاً مسؤول عواقب امر خواهد بود و سازمان مراتب را جهت اتخاذ تصمیم لازم به شورای عالی قضائی گزارش خواهد نمود.

ماده ۹- ماده ذیل به عنوان ماده ۱۲ به این قانون الحاق و ماده ۱۲ سابق به ۱۴ تغییر می‌یابد:

ماده ۱۲- سازمان حسابرسی دولتی، مسئولین حراست و نظارت و بازرسی وزارتخانه‌ها و مؤسسات مشمول بازرسی چنانچه به سوء جریان در رسیدگی به عملکرد مالی و اداری دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت برسند که مربوط به وظایف سازمان بازرسی است باید مراتب را به اطلاع سازمان بازرسی کل کشور برسانند.

ماده ۱۰- ماده ۱۳ این قانون^(۱) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

ماده ۱۳- بودجه سازمان در بودجه کل کشور تحت ردیف مستقل ذیل ردیف وزارت دادگستری منظور و یک پنجم آن خارج از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات مصرف خواهد شد.

ماده ۱۱- ماده ۱۴ این قانون به ۱۵ تغییر می‌یابد.

ماده ۱۲- کلمه «شورایعالی قضایی» در مواد (۱-۳ و ۵ و ۱۴) قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور به «قوه قضائیه» و در مواد (۲ و ۴ و ۱۲) این قانون به «رئیس قوه قضائیه» تبدیل می‌گردد.

ماده ۱۳- تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات اداری و استخدامی سازمان بازرسی کل کشور^(۲) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

تبصره ۳- به افراد مذکور در ماده فوق به تشخیص سازمان دستمزد متناسبی پرداخت می‌شود، آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزیر دادگستری تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر سیزده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) ماده ۱۳ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): بودجه سازمان در بودجه کل کشور در ردیف مستقل ذیل ردیف وزارت دادگستری منظور و طبق مقررات جاری به مصرف خواهد رسید.

(۲) ماده ۳ قانون مقررات اداری و استخدامی سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۳): سازمان می‌تواند در صورت ضرورت برای انجام بازرسی در امور معین و خاص به اشخاص واجد صلاحیت علاوه بر افراد مذکور در ماده یک مأویرت یا نمایندگی دهد.

تبصره ۱- ...

تبصره ۳- به افراد مذکور در ماده فوق به تشخیص رئیس سازمان دستمزد متناسبی پرداخت می‌شود که در هر حال از حداکثر فوق‌العاده روزانه کارمندان دولت تجاوز نخواهد کرد.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۴۴۹

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۸۶۴ - ق مورخ ۷۵/۲/۹ و پیرو نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۴۰۸ مورخ ۷۵/۲/۱۹ «طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و الحاق یک ماده و یک تبصره به آن مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹ و اصلاح تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات استخدامی و اداری سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱» که در جلسه مورخ پنجم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

- ۱- بند ج ماده ۲ «در خصوص مراجع قضایی» مغایر اصل ۱۷۴ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۲- تبصره ماده ۴ در خصوص «شکایات» مغایر اصل ۱۷۳ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.
- ۳- تبصره ۲ ماده ۵ مغایر اصول ۶۱، ۱۵۹^(۳) و ۱۷۴ قانون اساسی شناخته شد.
- ۴- ماده ۶ و تبصره آن مغایر اصل ۱۷۴ قانون اساسی شناخته شد.
- ۵- در ماده ۹ الزام وزیر یا رئیس دستگاه به تعلیق و نیز «در غیر این صورت رئیس سازمان شخصاً نسبت به تعلیق اقدام می‌نمایند» مغایر اصل ۶۰ قانون اساسی^(۴) شناخته شد.
- ۶- عبارت «وزارت دادگستری» در ماده ۱۳ مغایر اصل ۱۶۰ قانون اساسی^(۵) شناخته شد و باید به قوه قضائیه یا دادگستری اصلاح شود.

(۱) اصل یکصد و هفتاد و چهارم: براساس حق نظارت قوه قضائیه نسبت به حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری سازمانی بنام «سازمان بازرسی کل کشور» زیر نظر رئیس قوه قضائیه تشکیل می‌گردد. حدود اختیارات و وظایف این سازمان را قانون تعیین می‌کند.

(۲) اصل یکصد و هفتاد و سوم: به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به مأمورین یا واحدها یا آیین‌نامه‌های دولتی و احقاق حقوق آنها، دیوانی به نام «دیوان عدالت اداری» زیر نظر رئیس قوه قضائیه تأسیس می‌گردد. حدود اختیارات و نحوه عمل این دیوان را قانون تعیین می‌کند.

(۳) اصل یکصد و پنجاه و نهم: همین مجموعه، صفحه ۴۱۵.

- اصل شصت و یکم: اعمال قوه قضائیه به وسیله دادگاه‌های دادگستری است که باید طبق موازین اسلامی تشکیل می‌شود و به حل و فصل و حفظ حقوق عمومی و گسترش و اجرای عدالت و اقامه حدود الهی بپردازد.

(۴) همین مجموعه، صفحه ۱۹۰.

(۵) همین مجموعه، صفحه ۵۱۹.

۷- تبصره ۳ ماده ۱۳ که به افزایش هزینه عمومی می‌انجامد خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی (۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۶۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۷۵/۲۱/۰۴۴۹ مورخ ۷۵/۲/۲۶ و ۷۵/۲۱/۰۴۰۸ و ۱۳۷۵/۲/۱۹ مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۹ و پیرو نامه شماره ۴۸۶۴-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و الحاق یک ماده و یک تبصره به آن مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹ و اصلاح تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات استخدامی و اداری سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- بند ب ماده ۲ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ب- انجام بازرسیهای فوق العاده حسب الامر مقام معظم رهبری و یا به دستور رئیس قوه قضائیه و یا درخواست رئیس جمهور و یا کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی مجلس

شورای اسلامی و یا بنابه تقاضای وزیر یا مسؤول دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و یا هر موردی که به نظر رئیس سازمان ضروری تشخیص داده شود.

ماده ۲- بند ج ماده ۲ این قانون به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ج- اعلام موارد تخلف و نارسایی‌ها و سوء جریانات اداری و مالی در خصوص وزارتخانه‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و بنیادها به رئیس جمهور و در خصوص مؤسسات و شرکتهای دولتی و وابسته به وزیر کشور و در خصوص مؤسسات غیر دولتی کمک‌بگیر از دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی و در خصوص سوء جریانات اداری و مالی مراجع قضایی و واحدهای تابعه دادگستری به رئیس قوه قضائیه و در موارد ارجاعی کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی نتیجه بازرسی به آن کمیسیون اعلام خواهد شد.

ماده ۳- بند د به ذیل ماده ۲ این قانون الحاق می‌گردد:

د- در صورتی که گزارش بازرسی حاکی از سوء جریان مالی یا اداری باشد رئیس سازمان یک نسخه از آن را با دلایل و مدارک برای تعقیب و مجازات مرتکب مستقیماً به مرجع قضایی صالح و مراجع اداری و انضباطی مربوطه منعکس و تا حصول نتیجه نهایی پیگیری خواهد کرد.

در تمام موارد فوق‌الذکر رئیس سازمان تصویر گزارش بازرسی را جهت استحضار و پیگیری برای رئیس قوه قضائیه ارسال خواهد نمود.

ماده ۴- تبصره ذیل ماده ۲ این قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره- گزارش‌های بازرسی در ارتباط با آیین‌نامه و تصویب‌نامه و بخشنامه و دستورالعمل‌های صادره و شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی غیر دولتی که حاکی از تشخیص تخلف در موارد فوق‌الذکر باشد جهت رسیدگی و صدور رأی به دیوان عدالت اداری ارسال می‌گردد. رسیدگی به اینگونه موارد به طور فوق‌العاده و خارج از نوبت خواهد بود.

ماده ۵- ماده ۵ این قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- بازرسی توسط بازرس یا هیأت‌های بازرسی به عمل می‌آید، رئیس هیأت بازرسی توسط رئیس سازمان حسب مورد از بین قضات یا متخصصین و کارشناسان برجسته و مورد اعتماد انتخاب می‌گردد.

تبصره ۱- آن قسمت از گزارش بازرسین غیرقضایی که حاکی از وقوع تخلف یا جرم می باشد باید به تأیید بازرس قضایی برسد.

تبصره ۲- رئیس هیأت بازرسی و یا بازرس در صورتی که دارای پایه قضایی باشند چنانچه در ضمن بازرسی به اموری برخورد نمایند که بیم تبانی یا فرار متهم و یا از بین بردن دلایل و مدارک برود می تواند تا پایان بازرسی به نحو مقتضی اقدام نماید و چنانچه قرار تأمین یا بازداشت موقت را ضروری تشخیص دهد باید با پیشنهاد رئیس هیأت و موافقت رئیس دادگستری محل اقدام نماید. قرارهای تأمین صادره ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر مرکز استان مربوط می باشد.

ماده ۶ به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۶- ماده ۶ این قانون به شرح ذیل اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می گردد:

ماده ۶- گزارشهای سازمان در مراجع قضایی و هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری خارج از نوبت رسیدگی شده و آرای صادره مراجع مذکور با پیشنهاد سازمان بازرسی کل کشور و موافقت دادستان کل کشور ظرف مدت ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر بوده و این رسیدگی نیز خارج از نوبت خواهد بود.

تبصره - هرگاه بازرسی که دارای پایه قضایی است ضمن بازرسی در حدود مقررات قانونی به حکمی برخورد نماید که آنرا خلاف بین شرع یا قانون تشخیص دهد گزارش مستدل آن را از طریق رئیس سازمان برای اطلاع دادستان کل کشور تهیه و ارسال می دارد. دادستان کل در صورتی که آنرا از مصادیق بند ۲ ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵ تشخیص دهد اقدام قانونی را معمول می دارد.

ماده ۷- تبصره ۲ ذیل ماده ۸ این قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

تبصره ۲- اسناد سری دولتی از حکم این ماده مستثنی است مگر به درخواست رئیس سازمان بازرسی کل کشور و موافقت رئیس قوه قضائیه.

ماده ۸- ماده ذیل به عنوان ماده ۱۲ به این قانون الحاق و ماده ۱۲ سابق به ۱۴ تغییر می یابد:

ماده ۱۲- سازمان حسابرسی دولتی، مسئولین حراست و نظارت و بازرسی وزارتخانه ها و مؤسسات مشمول بازرسی چنانچه به سوء جریانی در رسیدگی به عملکرد مالی و

اداری دستگاه‌های اجرایی و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت برمسند که مربوط به وظایف سازمان بازرسی است باید مراتب را به اطلاع سازمان بازرسی کل کشور برسانند.

ماده ۹- ماده ۱۳ این قانون به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

ماده ۱۳- بودجه سازمان در بودجه کل کشور تحت ردیف مستقل ذیل ردیف وزارت دادگستری منظور و یک پنجم آن خارج از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات مصرف خواهد شد.

ماده ۱۰- ماده ۱۴ این قانون به ۱۵ تغییر می‌یابد.

ماده ۱۱- کلمه «شورایعالی قضایی» در مواد (۱) ۱- (۲) ۳- ۵- ۸- ۹ و ۱۴ (۳) قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (۴) به «قوه قضائیه» و در مواد (۲) و ۴ (۵) و ۱۲ (۶) این قانون به «رئیس قوه قضائیه» تبدیل می‌گردد.

(۱) ماده ۱ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): به منظور نظارت بر حسن جریان امور و اجرای صحیح قوانین در دستگاه‌های اداری و در اجرای اصل ۱۷۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سازمانی به نام سازمان بازرسی کل کشور که در این قانون به اختصار سازمان نامیده می‌شود زیر نظر شورای عالی قضایی و با اختیارات و وظایف مندرج در این قانون تشکیل می‌شود.

(۲) ماده ۳ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): سازمان می‌تواند برای انجام بازرسی و اظهارنظر کارشناسی از وجود قضات و اشخاص صاحب صلاحیت و متخصصان در هر رشته به طور دائم یا موقت استفاده نماید و در سایر موارد نسبت به تأمین کادر مورد نیاز از طریق انتقال یا مأموریت کارکنان دولت و در صورت عدم امکان از طریق استخدام اقدام نماید.

تبصره ۱- انتقال کارمندان وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکتهای دولتی به سازمان به صورت مأمور و یا انتقال دائم بلامانع است.

تبصره ۲- مقررات اداری و استخدامی سازمان توسط شورای عالی قضایی تهیه و پس از تصویب مجلس به مرحله اجرا درمی‌آید مگر مواردی که مشمول مفاد ماده ۱۲ این قانون است.

(۳) ماده ۱۴ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): شورای عالی قضایی و وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور در قسمت مربوط مأمور اجرای این قانون می‌باشد.

(۴) روزنامه رسمی شماره ۱۰۶۹۱ مورخ ۱۳۶۰/۸/۱۹.

(۵) ماده ۴ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): رئیس سازمان توسط شورای عالی قضایی از میان قضات شرع و یا قضاتی که دارای رتبه ۱۰ یا ۱۱ قضایی باشند تعیین می‌شود. رئیس سازمان می‌تواند یک نفر قائم مقام برای خود از میان قضات با صلاحیت انتخاب کند که با پیشنهاد او و تصویب شورای عالی قضایی تعیین می‌گردد و همچنین می‌تواند به تعداد لازم معاون داشته باشد.

(۶) ماده ۱۲ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور (مصوب ۱۳۶۰): آیین‌نامه اجرایی این قانون و نمودار تشکیلاتی این سازمان با کسب نظر وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان امور اداری و استخدامی کشور توسط سازمان، تهیه و به تصویب شورای عالی قضایی برسد.

ماده ۱۲- عبارت «(که در هر حال از حداکثر فوق‌العاده روزانه کارمندان دولت تجاوز نخواهد کرد)» از متن تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات اداری و استخدامی سازمان بازرسی کل کشور حذف شود.

طرح فوق مشتمل بر دوازده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۵۰

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۱۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۹۶۹- ق مورخ ۷۵/۳/۹ و ۴۸۶۴- ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ و پیرونامه‌های شماره ۷۵/۲۱/۰۴۴۹ مورخ ۷۵/۲/۲۶ و ۱۳۷۵/۲/۲۶ و ۷۵/۲۱/۰۴۰۸ مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۹: «طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و الحاق یک ماده و یک تبصره به آن مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹ و اصلاح تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات استخدامی و اداری سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۶ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- عبارت «به نحو مقتضی» در تبصره ۲ ماده ۵ ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

۲- عبارت «آرای صادره مراجع مذکور» در سطر دوم ماده ۶ باید به عبارت «آرای صادره مراجع قضایی» تصریح شود.

۳- اشکال ماده ۱۳ همچنان باقی است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۵/۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۷۵/۲۱/۰۵۵۰ مورخ ۷۵/۳/۱۹ و ۷۵/۲۱/۰۴۴۹ مورخ ۷۵/۲/۲۶ و ۱۳۷۵/۲/۲۶ و ۷۵/۲۱/۰۴۰۸ مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۹ و پیرو نامه‌های شماره ۴۹۶۹-ق مورخ ۱۳۷۵/۳/۹ و ۴۸۶۴-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و الحاق یک ماده و یک تبصره به آن مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹ و اصلاح تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات استخدامی و اداری سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱ که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۵/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- بند ب ماده ۲ قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور به شرح زیر اصلاح می‌گردد:
ب- انجام بازرسیهای فوق‌العاده حسب الامر مقام معظم رهبری و یا به دستور رئیس قوه قضائیه و یا درخواست رئیس جمهور و یا کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی و یا بنابه تقاضای وزیر یا مسئول دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و یا هر موردی که به نظر رئیس سازمان ضروری تشخیص داده شود.

ماده ۲- بند ج ماده ۲ این قانون به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ج- اعلام موارد تخلف و نارساییها و سوء جریانات اداری و مالی در خصوص وزارتخانه‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی و بنیادها به رئیس جمهور و در خصوص مؤسسات و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت به وزیر ذی‌ربط و در مورد شهرداریها و

مؤسسات وابسته به وزیر کشور و در خصوص مؤسسات غیر دولتی کمک بگیر از دولت به وزارت امور اقتصادی و دارایی و در خصوص سوء جریانات اداری و مالی مراجع قضایی و واحدهای تابعه دادگستری به رئیس قوه قضائیه و در موارد ارجاعی کمیسیون اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی نتیجه بازرسی به آن کمیسیون اعلام خواهد شد.

ماده ۳- بند د به ذیل ماده ۲ این قانون الحاق می‌گردد:

د- در صورتی که گزارش بازرسی حاکی از سوء جریان مالی یا اداری باشد رئیس سازمان یک نسخه از آن را با دلایل و مدارک برای تعقیب و مجازات مرتکب مستقیماً به مرجع قضایی صالح و مراجع اداری و انضباطی مربوط منعکس و تا حصول نتیجه نهایی پیگیری خواهد کرد.

در تمام موارد فوق‌الذکر رئیس سازمان تصویر گزارش بازرسی را جهت استحضار و پیگیری برای رئیس قوه قضائیه ارسال خواهد نمود.

ماده ۴- تبصره ذیل ماده ۲ این قانون زیر اصلاح می‌شود:

تبصره- گزارش‌های بازرسی در ارتباط با آیین‌نامه و تصویب‌نامه و بخشنامه و دستورالعمل‌های صادره و شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی که حاکی از تشخیص تخلف در موارد فوق‌الذکر باشد جهت رسیدگی و صدور رأی به دیوان عدالت اداری ارسال می‌گردد. رسیدگی به اینگونه موارد به طور فوق‌العاده و خارج از نوبت خواهد بود.

ماده ۵- ماده ۵ این قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- بازرسی توسط بازررس یا هیأت‌های بازرسی به عمل می‌آید، رئیس هیأت بازرسی توسط رئیس سازمان حسب مورد از بین قضات یا متخصصین و کارشناسان برجسته و مورد اعتماد انتخاب می‌گردد.

تبصره ۱- آن قسمت از گزارش بازرسین غیر قضایی که حاکی از وقوع تخلف یا جرم می‌باشد باید به تأیید بازررس قضایی برسد.

تبصره ۲- رئیس هیأت بازرسی و یا بازررس در صورتی که دارای پایه قضایی و ابلاغ خاص رئیس قوه قضائیه باشد چنانچه در ضمن بازرسی به اموری برخورد نماید که بیم تبانی یا فرار متهم و یا از بین بردن دلایل و مدارک برود می‌تواند تا پایان بازرسی برابر

مقررات قانون آیین دادرسی نسبت به صدور قرار تأمین غیر از قرار بازداشت اتخاذ تصمیم نماید و چنانچه قرار بازداشت موقت را ضروری تشخیص دهد باید با پیشنهاد رئیس هیأت و موافقت رئیس دادگستری محل اقدام نماید. قرارهای تأمین صادره ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر در دادگاه تجدیدنظر مرکز استان مربوط می باشد.

ماده ۶- ماده ۶ این قانون به شرح ذیل اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می گردد:

ماده ۶- گزارشهای سازمان در مراجع قضایی و هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری خارج از نوبت رسیدگی شده و آرای صادره مراجع قضایی با درخواست سازمان بازرس کل کشور و موافقت دادستان کل کشور و آرای صادره هیأتهای رسیدگی به تخلفات اداری با درخواست سازمان مذکور در مراجع ذی صلاح ظرف مدت ۲۰ روز پس از ابلاغ قابل تجدیدنظر بوده و این رسیدگی نیز خارج از نوبت خواهد بود.

تبصره - هرگاه بازرسی که دارای پایه قضایی است ضمن بازرسی در حدود مقررات قانونی به حکمی برخورد نماید که آنرا خلاف بین شرع یا قانون تشخیص دهد گزارش مستدل آن را از طریق رئیس سازمان برای اطلاع دادستان کل کشور تهیه و ارسال می دارد. دادستان کل در صورتی که آنرا از مصادیق بند ۲ ماده ۱۸ قانون تشکیل دادگاههای عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵ تشخیص دهد اقدام قانونی را معمول می دارد.

ماده ۷- تبصره ۲ ذیل ماده ۸ این قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

تبصره ۲- اسناد سری دولتی از حکم این ماده مستثنی است مگر به درخواست رئیس سازمان بازرسی کل کشور و موافقت رئیس قوه قضائیه.

ماده ۸- ماده ذیل به عنوان ماده ۱۲ به این قانون الحاق و ماده ۱۲ سابق به ۱۴ تغییر می یابد:

ماده ۱۲- سازمان حسابرسی دولتی، مسؤولین حراست و نظارت و بازرسی وزارتخانه ها و مؤسسات مشمول بازرسی چنانچه به سوء جریانی در رسیدگی به عملکرد مالی و اداری دستگاههای اجرایی و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت برسند که مربوط به وظایف سازمان بازرسی است باید مراتب را به اطلاع سازمان بازرسی کل کشور برسانند.

ماده ۹- ماده ۱۳ این قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۱۳- بودجه سازمان در بودجه کل کشور تحت ردیف مستقل ذیل ردیف دادگستری منظور و یک پنجم آن خارج از شمول قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات مصرف خواهد شد.

ماده ۱۰- ماده ۱۴ این قانون به ۱۵ تغییر می یابد.

ماده ۱۱- کلمه «شورایعالی قضایی» در مواد (۱-۳-۵-۸-۹ و ۱۴) قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور به «قوة قضائیه» و در مواد (۲ و ۴ و ۱۲) این قانون به «رئیس قوة قضائیه» تبدیل می گردد.

ماده ۱۲- عبارت «(که در هر حال از حداکثر فوق العاده روزانه کارمندان دولت تجاوز نخواهد کرد)» از متن تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات اداری و استخدامی سازمان بازرسی کل کشور حذف شود.

طرح فوق مشتمل بر دوازده ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۶۹۰

تاریخ: ۱۳۷۵/۵/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۱۰۵- ق مورخ ۷۵/۵/۷ و ۴۹۶۹- ق مورخ ۱۳۷۵/۳/۹ و ۴۸۶۴- ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ و پیرو نامه های شماره ۷۵/۲۱/۰۵۵۰ مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۹ و ۱۳۷۵/۲/۲۶: «طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و الحاق یک ماده و یک تبصره به آن مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹ و اصلاح تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات استخدامی و اداری سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ هفتم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی

رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۵/۸ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا (مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی) با قانون اساسی
شماره: ۴۹۲۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۴۶۴۵/۸۱۲۸۰ مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۸ دولت در خصوص الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی که دو فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مشتمل بر یک مقدمه و بیست و شش ماده و دو ضمیمه به شرح پیوست ملحق شود و اسناد مربوط به آن را تسلیم کند.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد تغییرات آب و هوایی

اعضای این کنوانسیون:

...

ماده ۱ - ...

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن ماده واحده و ماده مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۴۴ مورخ ۱۳۷۵/۴/۵.

ماده ۱۴- حل اختلافات:

۱- در صورت بروز اختلاف بین دو یا چند عضو در مورد تفسیر یا اجرای کنوانسیون، اعضای مذکور برای حل اختلاف، از طریق مذاکره یا هر گونه روش دوستانه دیگر اقدام خواهند نمود.

۲- هنگام تصویب، پذیرش، تأیید یا الحاق به کنوانسیون یا هر زمان بعد از آن، هر عضوی که یک سازمان منطقه‌ای همبستگی اقتصادی نباشد می‌تواند به صورت کتبی به امین اسناد اعلام نماید که در رابطه با اختلاف مربوط به تفسیر یا اجرای کنوانسیون، بالفعل و بدون نیاز به توافق خاص، نسبت به هر عضو دیگری که تعهد یکسانی را پذیرفته باشد، عملاً موارد ذیل را مورد قبول قرار می‌دهد:

الف - ارجاع اختلاف به دیوان دادگستری بین‌المللی و/یا

ب - داوری براساس تشریقاتی که کنفرانس اعضا در اولین فرصت به صورت یک ضمیمه در مورد داوری تدوین می‌کند.

هر عضوی که یک سازمان همبستگی اقتصادی منطقه‌ای باشد می‌تواند بیانیه‌ای با اثر مشابه در ارتباط با داوری و طبق تشریقات مذکور در بند (ب) فوق صادر نماید.

۳- بیانیه صادره طبق بند (۲) فوق تا زمانی که طبق شرایط خود منقضی گردد یا تا سه ماه پس از وصول بیانیه کتبی فسخ آن توسط امین اسناد معتبر خواهد بود.

۴- بیانیه جدید، اعلامیه فسخ یا انقضاء یک بیانیه به هیچ عنوان تأثیری بر جریان رسیدگی مطروحه نزد دیوان دادگستری بین‌المللی یا دادگاه داوری نخواهد داشت مگر اینکه طرفین اختلاف به نحو دیگری توافق نمایند.

۵- با رعایت عملکرد بند (۲) فوق، اگر ظرف (۱۲) ماه پس از اعلام یکی از اعضا به دیگری دال بر وجود اختلاف بین آنها، اعضای ذی‌ربط مرفق به حل اختلاف از طرق مذکور در بند (۱) فوق نشده باشند، بنابر تقاضای هر یک از طرفین، اختلاف به کمیسیون مصالحه ارجاع خواهد شد.

۶- کمیسیون مصالحه براساس تقاضای هر یک از طرفین اختلاف تشکیل خواهد شد. این کمیسیون شامل تعداد یکسانی از افراد منتخب هر طرف ذی‌ربط و یک رئیس است که به صورت مشترک توسط اعضا منتخب هر طرف تعیین می‌شود. این کمیسیون اقدام

به صدور رأی توصیه‌ای خواهد نمود که توسط طرفین با حسن نیت مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

۷- مراحل دیگر مربوط به مصالحه توسط کنفرانس اعضا در اولین فرصت ممکن به صورت ضمیمه‌ای برای مصالحه تصویب خواهد شد.

۸- مقاد این ماده برای هر سند حقوقی که کنفرانس اعضا در نظر می‌گیرد اطلاق خواهد داشت مگر اینکه سند مذکور به نحو دیگری پیش‌بینی نموده باشد.
ماده ۱۵-...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک مقدمه و دو ضمیمه در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۴۵۲

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۹۲۹ - ق مورخ ۷۵/۲/۲۵: «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی» که با قید دو فوریت و با حضور اعضای شورای نگهبان در جلسه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده ۱۴ به نحوی که تنظیم شده است مغایر اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۶۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۴۵۳ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷ و پیرو نامه شماره ۴۹۴۵ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۳۰ در خصوص لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحی در ماده واحده به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مشتمل بر یک مقدمه و بیست و شش ماده و دو ضمیمه به شرح پیوست ملحق شود و اسناد مربوط به آن را تسلیم کند.

با این شرط که دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتی مجاز به استفاده از ماده ۱۴ کنوانسیون در مورد حل اختلاف می باشد که در این مورد مراتب به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

بسم الله الرحمن الرحيم

کنوانسیون سازمان ملل متحد در مورد تغییرات آب و هوایی

اعضای این کنوانسیون:

...

اصلاح فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم خرداد ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۳۷

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۱۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۹۶۵-ق مورخ ۷۵/۳/۹ و ۴۹۴۵-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۳۰ و پیرو نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۴۵۳ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷: «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان و با اصلاحی در جلسه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنجه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۴۴ مورخ ۱۳۷۵/۴/۵.

مغایرت لایحه چگونگی پرداخت حقوق پرسنل وظیفه نیروهای مسلح با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

شماره: ۴۹۷۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۹

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۵۱۴۸/۸۲۶۵۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۹ دولت در خصوص چگونگی پرداخت حقوق پرسنل وظیفه نیروهای مسلح که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ ۱۳۷۵/۶/۱ حقوق پرسنل وظیفه براساس درصدهای زیر بر مبنای حداقل حقوق پرسنل کادر نیروهای مسلح، موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس‌انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۶۸^(۲) - و بند «الف» ماده (۱۴۴) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۷۰^(۳) - و اصلاحات بعدی

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۲.

(۲) ماده ۱ قانون حقوق و مزایای مستمر، پس‌انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۸): عوامل تشکیل دهنده حقوق ماهانه مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۶/۷/۷ (موضوع مواد ۱۳۱ و ۱۳۸ قانون مزبور) به شرح زیر تعیین می‌گردد:

الف - حداقل حقوق ۴۰۰ واحد ب - ...

(۳) ماده ۱۴۴ قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (مصوب ۱۳۷۰): حقوق ماهانه پرسنل از مجموع سه عامل زیر تشکیل می‌گردد:

الف - حداقل حقوق: مبلغ معینی است که به عنوان کمترین میزان حقوق دریافتی در سطح پرسنل مشمول این قانون پرداخت می‌گردد و میزان آن برابر است با حاصلضرب ضریب ریالی در عدد ثابت (۳۰۰).

ب - ...

محاسبه و پرداخت می‌شود:

ردیف	درجه	درصد حقوقی
۱	سرباز یا ناوی	٪۳۵
۲	سرباز دوم یا ناوی دوم	٪۴۰
۳	سرباز یکم یا ناوی یکم	٪۴۵
۴	سرجوخه، رزم یار و سرنای	٪۵۰
۵	گروهبان سوم، رزم آور سوم و مهنای سوم	٪۶۰
۶	گروهبان دوم، رزم آور دوم و مهنای دوم	٪۷۰
۷	گروهبان یکم، رزم آور یکم و مهنای یکم	٪۸۰
۸	رزم دار دوم	٪۹۰
۹	استوار یکم، رزم دار یکم و ناو استوار یکم	٪۱۰۰
۱۰	ستوان سوم یا ناویان سوم	٪۱۲۰
۱۱	ستوان دوم یا ناویان دوم	٪۱۴۰
۱۲	ستوان یکم یا ناویان یکم	٪۱۶۰
۱۳	ستوان یکم پزشک یا ناویان یکم پزشک	٪۱۸۰

تبصره ۱- حقوق پرسنل وظیفه در دوران آموزش قبل از دریافت درجه یا سردوشی براساس درصدهای حقوقی زیر - بر مبنای حداقل حقوق پرسنل نیروهای مسلح موضوع این قانون - محاسبه و پرداخت می‌شود:

الف - پرسنل وظیفه ردیفهای (۱) الی (۷) ٪۲۰

ب - پرسنل وظیفه ردیفهای (۸) الی (۱۰) ٪۳۰

ج - پرسنل وظیفه ردیف (۱۱) ٪۴۰

د - پرسنل وظیفه ردیفهای (۱۲) و (۱۳) ٪۵۰

تبصره ۲- نیروهای مسلح و سازمانهای وابسته به نیروهای مسلح که پرسنل وظیفه در اختیار دارند مکلفند، با توجه به اعتبارات مصوب، امکانات زیست، پوشاک و خوراک مناسب، در محل خدمت و همچنین وسیله ایاب و ذهاب یا هزینه آن (در هنگام اعزام پرسنل وظیفه به مرخصی استحقاقی) برای آنان فراهم کنند.

آیین نامه اجرایی این تبصره توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و پس از تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- وجوه حاصله از مابه التفاوت تغییر تاریخ اجرای ماده واحده از تاریخ

۱/۴/۱۳۷۵ موضوع ماده واحده لایحه دولت به ۱/۶/۱۳۷۵ با ایجاد ردیف خاص صرف توسعه آسایشگاه‌های پرسنل وظیفه نیروهای مسلح با رعایت اولویت‌ها براساس تشخیص ستاد کل می‌گردد.

تبصره ۴- هرگونه تغییر و اصلاح درصدهای حقوقی موضوع این قانون بنابه پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تصویب هیأت وزیران صورت می‌گیرد.

تبصره ۵- از زمان تصویب این قانون، ماده (۲) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس‌انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۶۸ - و تبصره (۳) آن^(۱) و ماده (۱۴۸) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۷۰ - و تبصره (۳) آن^(۲) لغو می‌شود.

(۱) ظاهراً ماده ۲ قانون حقوق و مزایای مستمر، پس‌انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۸) و تبصره آن، منظور است: به محصلینی که قبل از نيل به درجه یا رتبه در بدو استخدام دوره‌های آموزشی را طی می‌نمایند ماهانه مبلغی به میزان یک دوم حقوق حاصله از عوامل مذکور در ماده یک و بر اساس رتبه حقوقی مدرک تحصیلی اساس استخدام و سنوات قابل قبول آموزشی آنان تعیین و پرداخت می‌گردد.

تبصره - به محصلینی که در رشته‌های پروازی، دریانوردی، تکاوری و هواورد آموزش می‌بینند طبق ضوابط مذکور در آیین‌نامه اجرائی ماده ۱۳۹ قانون ارتش حسب مورد مبالغی تا ۵۰ درصد مزایای شغلی که در آن کارآموزی می‌نمایند به عنوان مزایای ویژه آموزشی در طول مدت آموزش عملی پرداخت خواهد شد.

(۲) ماده ۱۴۸ قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی (مصوب ۱۳۷۰): حقوق پرسنل وظیفه در دوران خدمت ضرورت برابر است با حاصلضرب ضریب ریال مذکور در تبصره ۶ ماده ۱۴۴ این قانون در اعداد حقوقی درجه مربوطه به شرح زیر:

الف - درجه سرباز	۱۵	ب - درجه سرباز دوم	۱۷	ج - درجه سرباز یکم	۲۰
د - درجه رزم‌یار	۲۵	ه - درجه رزم‌آور سوم	۴۰	و - درجه رزم‌آور دوم	۱۵۰
ز - درجه رزم‌آور یکم	۱۶۰	ح - درجه رزم‌دار دوم	۱۷۰	ط - درجه رزم‌دار یکم	۱۸۰
ی - درجه ستوان سوم	۲۰۰	ک - درجه ستوان دوم	۲۵۰	ل - درجه ستوان یکم	۳۴۰
م - درجه ستوانیکم	۳۸۰				

تبصره ۱- پرسنل وظیفه بر اساس نیاز سازمان یا نیرو و وجود محل سازمانی پس از طی دوره آموزش حسب مورد با رعایت مفاد دیگر مواد این قانون به درجات مصرحه جدول بالا به شرح زیر نائل می‌گردند:

الف - پرسنل وظیفه فاقد مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان به یکی از درجات ردیف‌های الف لغایت هـ.

ب - دارندگان مدرک تحصیلی پایان دوره دبیرستان به درجات ردیف‌های (و) یا (ز) یا (ح).

ج - دارندگان مدرک تحصیلی فوق دیپلم به درجات ردیف‌های (ط) یا (ی).

د - دارندگان مدرک تحصیلی لیسانس به درجه ردیف (ک).

و - دارندگان مدرک تحصیلی فوق لیسانس و دکترای غیرپزشکی به درجه ردیف (د) و پزشکان به درجه ردیف (م).

تبصره ۲- پرسنل وظیفه چنانچه صلاحیت‌های لازم جهت نيل به درجات مصرحه بالا را فاقد باشند و یا به علت عدم نیاز

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و پنج تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۵۶۶

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۲۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۹۷۰-ق مورخ ۷۵/۳/۹: «لایحه چگونگی پرداخت حقوق پرسنل وظیفه نیروهای مسلح» که در جلسه علنی مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۲۳ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۳ ماده واحده چون به افزایش هزینه می‌انجامد مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

ماده (۲) در تبصره ۵ باید به ماده (۲۱) اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۱۰۷-ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۵/۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۵/۲۱/۵۶۶ مورخ ۱۳۷۵/۳/۲۳ و پیرو نامه شماره ۴۹۷۰-ق

به درجات مناسب پایین‌تر تا درجه سربازی نائل خواهند شد.

تبصره ۳- حقوق پرسنل وظیفه در طول دوره آموزش قبل از نيل به درجه با اعداد حقوقی زیر محاسبه می‌گردد:

الف - پرسنل وظیفه ردیف‌های الف، ب، ج، د عدد حقوقی ۱۵

ب - پرسنل وظیفه ردیف‌های ه، و، ز، ح، ط عدد حقوقی ۲۰

ج - پرسنل وظیفه ردیف‌های ی، ک عدد حقوقی ۲۵

د - پرسنل وظیفه ردیف‌های ل، م عدد حقوقی ۴۰

تبصره ۴- میزان حقوق وظیفه پرسنل مذکور و مستمری بگیران آنان بر اساس آخرین مدرک تحصیلی در مقاطع فوق و مواد مربوط در فصل هشتم این قانون محاسبه می‌گردد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

مورخ ۱۳۷۵/۳/۹ لایحه شماره ۱۵۱۴۸/۸۲۶۵۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۹ در خصوص چگونگی پرداخت حقوق پرسنل وظیفه نیروهای مسلح که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۵/۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ ۱۳۷۵/۴/۱ حقوق پرسنل وظیفه براساس درصدهای زیر بر مبنای حداقل حقوق پرسنل کادر نیروهای مسلح، موضوع بند «الف» ماده (۱) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۶۸ - و بند «الف» ماده (۱۴۴) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۷۰ - و اصلاحات بعدی محاسبه و پرداخت می شود:

ردیف	درجه	درصد حقوقی
۱	سرباز یا ناوی	٪۳۵
۲	سرباز دوم یا ناوی دوم	٪۴۰
۳	سرباز یکم یا ناوی یکم	٪۴۵
۴	سرجوخه، رزم یار و سرنای	٪۵۰
۵	گروهبان سوم، رزم آور سوم و مهنای سوم	٪۶۰
۶	گروهبان دوم، رزم آور دوم و مهنای دوم	٪۷۰
۷	گروهبان یکم، رزم آور یکم و مهنای یکم	٪۸۰
۸	رزم دار دوم	٪۹۰
۹	استوار یکم، رزم دار یکم و ناو استوار یکم	٪۱۰۰
۱۰	ستوان سوم یا ناویان سوم	٪۱۲۰
۱۱	ستوان دوم یا ناویان دوم	٪۱۴۰
۱۲	ستوان یکم یا ناویان یکم	٪۱۶۰
۱۳	ستوان یکم پزشک یا ناویان یکم پزشک	٪۱۸۰

تبصره ۱- حقوق پرسنل وظیفه در دوران آموزش قبل از دریافت درجه یا سردوشی براساس درصدهای حقوقی زیر - بر مبنای حداقل حقوق پرسنل نیروهای مسلح موضوع این قانون - محاسبه و پرداخت می شود:

- الف - پرسنل وظیفه ردیفهای (۱) الی (۷) ۲۰٪
 ب - پرسنل وظیفه ردیفهای (۸) الی (۱۰) ۳۰٪
 ج - پرسنل وظیفه ردیف (۱۱) ۴۰٪
 د - پرسنل وظیفه ردیفهای (۱۲) و (۱۳) ۵۰٪

تبصره ۲- نیروهای مسلح و سازمانهای وابسته به نیروهای مسلح که پرسنل وظیفه در اختیار دارند مکلفند، با توجه به اعتبارات مصوب، امکانات زیست، پوشاک و خوراک مناسب، در محل خدمت و همچنین وسیله ایاب و ذهاب یا هزینه آن (در هنگام اعزام پرسنل وظیفه به مرخصی استحقاقی) برای آنان فراهم کنند.

آیین نامه اجرایی این تبصره توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و پس از تأیید ستاد کل نیروهای مسلح به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- هرگونه تغییر و اصلاح درصدهای حقوقی موضوع این قانون بنابه پیشنهاد وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و تصویب هیأت وزیران صورت می گیرد.

تبصره ۴- از زمان تصویب این قانون، ماده (۲) قانون حقوق و مزایای مستمر، پس انداز ثابت، حق بیمه و بیمه درمانی مشمولین قانون ارتش جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۶۸ - و تبصره (۳) آن و ماده (۱۴۸) قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی - مصوب ۱۳۷۰ - و تبصره (۳) آن لغو می شود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ هفتم مردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۶۸۷

تاریخ: ۱۳۷۵/۵/۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۱۰۷ - ق مورخ ۷۵/۵/۷ و ۴۹۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۵/۳/۹ و

پیرو نامه شماره ۷۵/۲۱/۵۶۶ مورخ ۱۳۷۵/۳/۲۳: «لایحه چگونگی پرداخت حقوق

پرسنل وظیفه نیروهای مسلح^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ هفتم مرداد یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۵/۸ شورای نگهبان مطرح و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۹۱ مورخ ۱۳۷۵/۶/۱.

مقایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه تنوع زیستی با قانون اساسی

شماره: ۴۹۴۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۳۰

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۴۳۵۴/۸۲۶۴۴ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۹ دولت در خصوص الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تنوع زیستی که دو فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۵ تصویب شده بود. در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۶ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه (۲)

ماده واحده - به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به موافقتنامه تنوع زیستی - منعقد شده در کنفرانس اجلاس زمین به سال ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با سال ۱۹۹۲ میلادی در شهر ریودوژانیرو - مشتمل بر یک مقدمه، (۴۲) ماده و (۲) پیوست ملحق شود و اسناد مربوط را مبادله نماید.

وزیر امور خارجه

رئیس جمهور

وزیر جهادسازندگی

وزیر کشاورزی

وزیر امور اقتصادی و دارایی

ماده ۱- ...

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن ماده مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۶۹۶۱ مورخ ۱۳۷۵/۴/۷.

ماده ۲۷- حل اختلاف

- ۱- در صورت بروز اختلاف بین کشورهای عضو در مورد تفسیر یا اجرای این کنوانسیون، کشورهای مربوط باید از راه مذاکره به حل اختلاف بپردازند.
 - ۲- اگر کشورهای مربوط نتوانند از راه مذاکره به توافق برسند، می توانند به طور مشترک خواستار مشورت یا میانجیگری شخص ثالث شوند.
 - ۳- هنگام تأیید، پذیرش، تصویب یا الحاق به این کنوانسیون یا در هر زمان دیگر پس از آن، یک کشور یا سازمان وحدت اقتصادی منطقه ای می تواند به طور کتبی به امین اسناد اعلام نماید که در مورد اختلافی که برابر بند (۱) یا (۲) بالا حل و فصل نشده است، به طور اجباری یکی از راه های زیر و یا هر دو راه را برای حل اختلاف می پذیرد:
 - الف - داوری برابر مقررات تعیین شده در بخش (۱) پیوست (۲)،
 - ب - ارجاع اختلاف به دیوان بین المللی دادگستری.
 - ۴- در صورتی که طرفهای اختلاف برابر بند (۳) بالا روش یکسان یا هرگونه روشی را نپذیرفتند، اختلاف براساس بخش (۲) پیوست (۲) مصالحه خواهد شد مگر اینکه دو طرف به ترتیب دیگری توافق نمایند.
 - ۵- مفاد این ماده ناظر بر تمامی پروتکلها خواهد بود، مگر اینکه در پروتکل مربوط به گونه دیگری شرط شود.
- ماده ۲۸- ...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن کنوانسیون شامل مقدمه و چهل و دو ماده و ضمایم آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و ششم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۴۵۲

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۹۳۰- ق مورخ ۷۵/۲/۲۵: «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه تنوع زیستی» که با قید دو فوریت و با حضور اعضای شورای نگهبان در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۶ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است،

در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ۳ ماده ۲۷ مغایر اصل ۱۳۹ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۶۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۴۵۲ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷ و پیرو نامه شماره ۴۹۴۴ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۳۰ در خصوص لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه تنوع زیستی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحی در ماده واحده به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به دولت اجازه داده می‌شود به موافقتنامه تنوع زیستی منعقد شده در کنفرانس اجلاس زمین به سال ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با سال ۱۹۹۲ میلادی در شهر ریودوژانیرو مشتمل بر یک مقدمه، (۴۲) ماده و (۲) پیوست ملحق شود و اسناد مربوط را مبادله نماید. با این شروط که دولت جمهوری اسلامی ایران در صورتی مجاز به استفاده از بند ۳ ماده ۲۷ کنوانسیون (موافقتنامه) می‌باشد که مراتب در این مورد قبلاً به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۵۴.

بسم الله الرحمن الرحيم
کنوانسیون تنوع زیستی

مقدمه

کشورهای عضو،

...

اصلاح فوق در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۳۸

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۱۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۹۶۴-ق مورخ ۷۵/۳/۹ و ۴۹۴۴-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۳۰ و پیرو نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۴۵۲ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۷: «لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه تنوع زیستی»^(۱) که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۳ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاح به عمل آمده مغایر موازنه شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

تائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۹۴۶ مورخ ۱۳۷۵/۴/۷.

مغایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

شماره: ۴۷۰۶ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۸۰۸۰۰ مورخ ۱۳۷۴/۹/۵ دولت در خصوص بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه^(۲)

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور از حیث درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر یکصد و سی و هفت هزار و یکصد و چهل و چهار میلیارد و ششصد و شصت و هفت میلیون و سیصد و بیست و سه هزار (۱۳۷/۱۴۴/۶۴۷/۳۲۳/۰۰۰) ریال و از حیث هزینه ها و سایر پرداختها بالغ بر یکصد و سی و هفت هزار و یکصد و چهل و چهار میلیارد و ششصد و چهل و هفت میلیون و سیصد و بیست و سه هزار (۱۳۷/۱۴۴/۶۴۷/۳۲۳/۰۰۰) ریال به شرح زیر است:

الف - ...

تبصره ۲ -

الف - ...

ل - کلیه وزارتخانه ها و شرکتها و مؤسسات و شهرداریها موظفند که مقدار سهام مربوط به خود را در هر یک از شرکتها و مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه همراه با سود و زیان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) برای رعایت اختصار فقط به متن تبصره ها و بندهای مورد ایراد شورای نگهبان اشاره می شود. برای آگاهی از متن کامل لایحه مزبور پس از تأیید نهایی در کک: روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۵۰ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۳.

مربوط به سهام دولت در کلیه سرمایه‌گذاریهای کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) در سال ۱۳۷۴ توسط سرمایه‌گذار محاسبه نموده و قبل از پایان مهر ماه ۱۳۷۵ به اطلاع کمیسیون‌های امور اقتصادی و دارایی و تعاون و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس برسانند. هیچیک از وزارتخانه‌ها و شرکتها و مؤسسات دولتی مجاز به مشارکت در فعالیتهایی که سهام آن کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) باشد، نیستند. مواردی که در حال حاضر زیان ده می‌باشند باید توسط دستگاه‌های ذی‌ربط از طریق مزایده عمومی به فروش رسیده و وجوه آن به خزانه‌داری کل کشور واریز گردد.

م - ...

تبصره ۳ - ...

تبصره ۷ -

الف - ...

و - معادل هفت درصد (۷٪) از درآمد موضوع ماده (۱۵۴) قانون کار^(۱) و ماده (۷۸) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین^(۲) در هر استان به منظور تجهیز، اداره و نگهداری مجموعه‌های ورزشی و تأمین کارکنان مورد نیاز و تشویق و ایجاد انگیزه‌های لازم اختصاص می‌یابد تا براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، هزینه گردد.

ز - ...

تبصره ۸ -

الف - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود که اعتبارات سرانه واحدهای آموزشی را در مناطقی که شورای آموزش و پرورش در آنها تشکیل نمی‌شود، براساس قانون هزینه سرانه واحدهای آموزشی وابسته به آموزش و پرورش مصوب

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۴۱.

(۲) ماده ۷۸ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۷۳): وزارت کار و امور اجتماعی موظف است براساس ماده (۱۵۴) قانون کار از کلیه کارفرمایان مشمول قانون کار که نتوانند نسبت به ایجاد فضای ورزشی، تفریحی و فرهنگی در داخل کارگاه خود اقدام نمایند به ازای هر کارگر ده هزار (۱۰/۰۰۰) ریال سالانه دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل واریز نماید. صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتباری که همه ساله به همین منظور در قانون بودجه کل کشور منظور می‌شود در اختیار وزارت کار و امور اجتماعی قرار می‌گیرد تا برای ایجاد، توسعه و نگهداری مجموعه‌های ورزشی، تفریحی و فرهنگی کارگران هزینه نماید.

۱۳۶۰/۱۰/۲۱^(۱) در مرکز و استانها توزیع، پرداخت و به هزینه قطعی منظور نماید. همچنین وزارت آموزش و پرورش مجاز است در مناطقی که شورای آموزش و پرورش در آنها تشکیل شده است، براساس قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش استانها، شهرستانها و مناطق کشور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶^(۲) در این خصوص عمل نماید.

ب- مبلغ چهل و چهار میلیارد (۴۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع نظام بانکی به نسبت یک سوم قرض الحسنه و دو سوم به صورت سایر تسهیلات بانکی، با حداقل کارمزد، به منظور تقویت تعاونی فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش، به عنوان سرمایه در گردش در اختیار اتحادیه شرکتهای تعاونی فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش قرار میگیرد.

همچنین مبلغ چهل و چهار میلیارد (۴۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع نظام بانکی یک دوم قرض الحسنه و یک دوم به صورت سایر تسهیلات بانکی با حداقل کارمزد به منظور تقویت تعاونیهای مسکن فرهنگیان و تهیه و توزیع مصالح ساختمانی بین آنها در اختیار وزارت آموزش و پرورش قرار میگیرد.

دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانک را که در این بند پیشبینی نگردیده است، تضمین نماید. این تضمین نافذ و وظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق یاد شده در فوق نخواهد بود.

استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این بند، ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت بدهی در حکم تصرف غیر قانونی در اموال و وجوه دولتی است.

دولت مکلف است هفت درصد (۰/۷٪) سود و کارمزد تسهیلات بانکی حاصل از اجرای قانون تأمین مسکن فرهنگیان^(۳) (که از تاریخ تصویب این قانون اعطا شده یا در سال ۱۳۷۵ اعطا خواهد گردید را پرداخت نماید). اعتبار مورد نیاز برای پرداخت مابهالتفاوت ناشی از این بند به میزان سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، از محل اعتبار طرح شماره ۳۰۸۰۴۲۰۹ مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون، تأمین خواهد شد. بانکهای عامل موظفند بدون اخذ وثیقه و صرفاً براساس تأیید و معرفی آموزش و پرورش منطقه، وام مسکن مورد نیاز معلمان مقیم روستا را با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۰۷۷۸ مورخ ۱۳۶۰/۱۲/۴.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۴۲۵۳ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۱۸.

(۳) روزنامه رسمی شماره ۱۲۸۸۸ مورخ ۱۳۶۸/۳/۷.

تبصره ج - ...

ز - به ادارات کل آموزش و پرورش اجازه داده می شود براساس دستورالعمل (وزارت متبوعه) به آن دسته از مؤسسات غیر دولتی و مدارس غیر انتفاعی که برای اجرای آموزشهای دوره های مختلف تحصیلی اقدام می نمایند، از محل اعتبارات جاری خود تا میزان هزینه متوسط سرانه دانش آموزان دوره آموزشی مربوط به صورت کمک پرداخت نمایند.

ح - واحدهای آموزشی و پرورشی با تأیید آموزش و پرورش از پرداخت هرگونه عوارض شهرداری معاف می باشند.

ط - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود از محل اعتبارات حاصل از اجرای بند «د» این تبصره نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

۱- افزایش فوق العاده شغل مشاغل آموزشی تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) به استناد تبصره ۲ ماده «۴» قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت.^(۱)

۲- افزایش فوق العاده شغل کادر خدماتی و دفتری مدارس به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) به استناد ماده «۴» قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت.

تبصره ۹-

الف - ...

د - به سازمان برنامه و بودجه اجازه داده می شود در پایان هر سه ماه، معادل ارزش خدمات ارائه شده راه آهن و بهای سوخت، آب، برق و مخابرات مصرفی همان سال نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران را در صورت عدم پرداخت از اعتبارات ردیفهای دستگاههای ذی ربط کسر و به دستگاه طلبکار پرداخت نماید. همچنین هزینه های سوخت، آب، برق، مخابرات و تعمیرات جزئی خانه های سازمانی توسط

(۱) ماده ۴ قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت (مصوب ۱۳۷۰): میزان فوق العاده شغل مستخدمین شاغل حداقل برابر با ۵۰٪ حقوق مبنای گروه مربوط تعیین می گردد که با در نظر گرفتن نوع کار و وظایف و مسؤولیتها به منظور ایجاد هماهنگی در پرداختها تا ۱۵۰٪ حقوق مبنای آنان قابل افزایش است.

تبصره ۱- فوق العاده شغل متصدیان مشاغل مدیریت و سرپرستی علاوه بر فوق العاده شغل موضوع این ماده تا ۲۵٪ حقوق مبنای آنان قابل افزایش است.

تبصره ۲- فوق العاده شغل آن دسته از مستخدمینی که تصدی مشاغل تخصصی و تحقیقی و یا آموزشی را به عهده دارند علاوه بر موارد فوق تا ۲۵٪ حقوق مبنای آنان قابل افزایش است.

بهره‌بردار، با رعایت مفاد تبصره (۸۶) قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران^(۱) و هزینه‌های واحدهایی از نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران که به کارهای انتفاعی می‌پردازند، از محل درآمدهای مزبور پرداخت خواهد شد. در مورد آب و برق خانه‌های سازمانی نیروهای مسلح (به استثنای خانه‌های سازمانی پاسگاه‌های مرزی)، موظفند با نصب کتور مجزا و هماهنگی وزارتخانه‌های کشور و دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، هزینه برق و آب مصرفی مستقیماً توسط بهره‌بردار به شرکتهای خدمات دهنده پرداخت خواهد شد.

تبصره ۴۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور^(۲) و تبصره ۴۷ قانون بودجه سال ۱۳۵۹

(۱) تبصره ۸۶ قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳): دستگاه‌های اجرایی مکلفند کلیه هزینه‌های مربوط به تعمیر و نگهداری و دیگر خدمات مشترک خانه‌های سازمانی مربوط به خود را از محل عواید حاصل از اجاره خانه‌های مزبور به کارکنان خود تأمین ننموده و علاوه بر آن ترتیبی اتخاذ نمایند تا هزینه‌های مربوط به آب، برق، مخابرات و سوخت توسط استفاده‌کنندگان پرداخت گردد. همزمان با اجرای این تبصره حق عائله‌مندی پرسنل نیروهای مسلح و سایر کارکنانی که از خانه‌های سازمانی استفاده می‌کنند، برقرار می‌گردد.

(۲) تبصره ۴۵ قانون بودجه سال ۱۳۶۴ کل کشور (مصوب ۱۳۶۳): الف - مصرف اعتبارات مربوط به تقویت بنیه دفاعی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با رعایت اولویت خریدار سازمان صنایع دفاع (به قیمت تمام شده) همچنین بازپرداخت وام‌های خارجی وزارت دفاع از شمول قانون محاسبات عمومی و آیین‌نامه معاملات دولتی مستثنی بوده و با رعایت مفاد این قانون تابع آیین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد وزارت دفاع و وزارت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ب - به منظور هماهنگی در خریدهای خارجی وزارتین سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و دفاع موظفند در زمینه خریدهای خارجی در حدود اعتبارات مصوب قبل از هرگونه تعهدی از شورای عالی دفاع کسب مجوز کنند.

ج - وزارت صنایع سنگین و سازمان صنایع دفاع موظفند حداکثر امکانات خود را جهت رفع نیازمندی‌های نیروهای مسلح به کار گرفته و وزارتین سپاه و دفاع موظفند اقلام مورد نیاز خود را قبل از هرگونه خرید خارجی مشابه از وزارت صنایع سنگین و سازمان صنایع دفاع و سایر دستگاه‌ها و کارخانجات داخلی تأمین نمایند.

د - به وزارت دفاع و وزارت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اجازه داده می‌شود که اقلام عمده دفاعی، وسایل و تجهیزات نظامی مورد نیاز یکدیگر و ژاندارمری جمهوری اسلامی ایران، شهرداری جمهوری اسلامی ایران و سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و کمیته‌های انقلاب اسلامی و سایر نهادهای انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها را بر حسب درخواست و در حدود اعتبارات مصوب در بودجه سازمان‌های مربوط به ترتیب زیر تأمین نمایند. کلیه خریدهای تسلیحاتی مورد نیاز کشور صرفاً از طریق وزارت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت دفاع انجام خواهد شد:

۱- ارزش آن قسمت از اقلام عمده دفاعی و وسایل و تجهیزات نظامی که از موجودی جنسی و امکانات خدماتی وزارتین مذکور به سازمان‌های مندرج در این بند تحویل یا انجام می‌گردد معادل قیمت تمام شده و یا ارزش خدمات انجام شده طبق صورتحساب وزارت تحویل دهنده توسط دستگاه تحویل گیرنده به حساب مخصوصی که حسب مورد به

همین منظور از طرف خزانه در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح شده یا می‌شود واریز خواهد شد. وجوه واریز شده به حساب مذکور با رعایت مقررات بند (الف) همین تبصره در مورد خرید اقلام عمده دفاعی و با رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی در مورد سایر وسایل و تجهیزات نظامی تا آخر اسفند ماه قابل مصرف خواهد بود و باید در پایان سال وجوه مازاد از طریق ذیحساب مربوط به خزانه برگشت داده شود.

۲- وزارتین مذکور مجاز هستند با استفاده از وجوهی که بابت ارزش تقریبی اقلام عمده دفاعی مورد نیاز سازمان‌های موضوع این بند از محل اعتبارات مصوب بودجه مورد عمل آنها به حساب خاصی که توسط خزانه در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح شده و یا خواهد شد، واریز می‌شود، اقلام عمده دفاعی را با رسمیت مقررات بندهای (الف) و (ب) این تبصره و سایر وسایل و تجهیزات نظامی را با رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی خریداری و تحویل نمایند. وجوه واریز شده به حساب مذکور تا آخر اسفند ماه برای مصارف مربوط قابل استفاده می‌باشد و باید در پایان سال وجوه مازاد بر حسب مورد از طریق دستگاه‌های ذیربط به خزانه برگشت داده شود.

۳- دستگاه‌های مشمول این تبصره پس از دریافت صورتحساب اقلام تحویلی از وزارتین مذکور وجوه پرداختی موضوع ردیف‌های (۱) و (۲) فوق را بر اساس صورتحساب‌های مزبور و صورتمجلس تحویل و یا قبض انبار مربوط به حساب هزینه قطعی منظور خواهند کرد.

۴- نحوه اجرای این بند تابع آیین‌نامه‌ای است که بنا به پیشنهاد وزارتین مذکور و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۵- لایحه قانونی راجع به اعتبارات مربوط به قراردادهای وزارت دفاع مصوب ۱۳۵۸/۸/۲۹ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران و آیین‌نامه اجرایی آن و تبصره (۴۷) قانون بودجه سال ۱۳۵۹ و سایر مقررات مغایر ملغی است.

و- به وزارت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اجازه داده می‌شود که مبلغ دریافتی از فروش کمک‌های غیرتقدی مردمی مازاد بر نیاز جبهه‌ها و مبلغ دریافتی از فروش تجهیزات و لوازمی که از امکانات خود در اختیار مردم برای جنگ قرار می‌دهد در حسابی متمرکز و در جهت جایگزین نمودن آن اقلام و سایر نیازمندی‌های سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصرف نماید.

ز- گزارش نحوه مصرف اعتبارات این تبصره و اعتبارات سنوات گذشته از آغاز سال ۱۳۶۰ به بعد مربوط به اقلام عمده دفاعی باید عندالمطالبه در اختیار هیأتی که از اعضاء زیر تشکیل می‌شود قرار گیرد:

۱- نماینده شورای عالی دفاعی.

۲- نماینده وزارت دفاع.

۳- نماینده وزارت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

۴- نماینده وزارت برنامه و بودجه.

۵- یکی از اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس به انتخاب مجلس.

۶- یکی از اعضای کمیسیون امور دفاعی مجلس به انتخاب مجلس.

۷- رئیس دیوان محاسبات کشور.

شورای عالی دفاع و وزرای دفاع و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و وزارت برنامه و بودجه موظفند نماینده خود را حداکثر تا پایان فروردین ماه هر سال معرفی نمایند و این هیأت نتیجه بررسی‌های خود را حسب مورد به وزارت دفاع و وزارت سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که به ترتیب مسؤول امور مالی ارتش جمهوری اسلامی ایران و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی می‌باشند نیز اعلام خواهد نمود و این هیأت در صورت مشاهده تخلف از قوانین و مقررات موظف است مراتب را به مراجع ذیصلاح ارجاع نماید.

کل کشور^(۱) و سایر قوانین و مقررات مغایر با مفاد این تبصره ملغی می‌گردد.
 ز - به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ با موافقت وزارت کشور:

۱- از محل فروش اموال منقول و غیر منقول تا مبلغ چهار میلیارد (۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب خزانه‌داری کل، ردیف ۴۲۳۳۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل هشتاد درصد (۸۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۱ قسمت چهارم این قانون در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا در جهت احداث، تعمیر و تجهیز پاسگاه‌های مرزی و تبدیل به احسن نمودن خودروهای پاسگاه‌ها هزینه نماید.

گزارش عملکرد این بند هر شش ماه یک بار به کمیسیونهای امور دفاعی و شوراها و امور داخلی کشور ارائه خواهد شد.

۲- در اجرای طرح تعویض پلاکهای خودروهای کشور، به ازای هر دستگاه خودرو مبلغ پانزده هزار (۱۵/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل ردیف ۴۱۰۲۰۷ قسمت سوم این قانون، واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۲ قسمت چهارم این قانون، در اختیار دستگاه مربوط قرار می‌گیرد تا جهت ماشینی کردن نظام شماره‌گذاری و سایر هزینه‌های لازم مصرف نماید.

پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۹۴ در قسمت چهارم این قانون برای پیشگیری از حوادث جاده‌ای در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد.
 ۳- راهنمایی و رانندگی در سطح کشور و ستاد فنی معاینه خودرو در تهران مجاز است

(۱) تبصره ۴۷ قانون بودجه سال ۱۳۵۹ کل کشور (مصوب ۱۳۵۹): به وزارت دفاع ملی اجازه داده می‌شود در حدود امکانات خود، آن قسمت از اقلام، وسایل و تجهیزات ضروری مورد نیاز ژاندارمری و شهربانی جمهوری اسلامی ایران، سپاه پاسداران و وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی را که خود قادر به تهیه آن نمی‌باشند، بر حسب درخواست و در حدود اعتبارات مصوب در بودجه سازمان‌های مزبور تأمین نماید. بهای اقلام وسایل و تجهیزات مورد بحث معادل قیمت خرید از سازمان‌های ذریبط وصول و در حساب مخصوصی که برای این منظور از طریق خزانه‌داری کل در بانک مرکزی ایران افتتاح می‌شود، واریز و متمرکز خواهد شد. وجوه مزبور منحصرأ به منظور خرید اقلام، وسایل و تجهیزات مورد نیاز ارتش با رعایت مقررات قانون محاسبات عمومی و آیین‌نامه‌های اجرایی آن تا آخر اسفندماه سال بعد قابل استفاده می‌باشد.

نسبت به صدور برگ معاینه و سایل نقلیه اقدام و در قبال آن حداقل یکهزار (۱۰۰۰) ریال و حداکثر سه هزار (۳/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل، موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۸ قسمت سوم این قانون، واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۳ این قانون در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا هشتاد درصد (۸۰٪) آن را جهت تکمیل و تعمیر و تجهیز پاسگاه‌های نیروی انتظامی و راهنمایی و رانندگی و بیست درصد (۲۰٪) دیگر را برای امور جاری نیرو هزینه نماید. پنجاه درصد (۵۰٪) این مبلغ در اختیار شهرداری تهران قرار می‌گیرد تا صرف برنامه کاهش آلودگی هوا و تغییر سوخت وسایل حمل و نقل عمومی شود. همچنین پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مذکور نیز در اختیار نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا صرف احداث، تجهیز و تعمیر پاسگاه‌های تهران نماید.

۴- از متقاضیان گواهینامه رانندگی که جهت انجام معاینات چشم پزشکی به مراکز معاینات چشم پزشکی راهنمایی و رانندگی مراجعه می‌نمایند، مبالغی معادل تعرفه‌های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۹ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود.

معادل هشتاد درصد (۸۰٪) درآمد واریزی از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۵۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا جهت ایجاد تسهیلات و خرید تجهیزات معاینه و پرداخت حق الزحمه پزشکان و تقویت نیروی انتظامی به مصرف برساند.

۵- وجوه مأخوذه‌ای که از مشمولین وظیفه بابت اعطای معافیت مدت دار (سه ساله و پنج ساله) و همچنین بابت تضمین اجرای ماده ۱۰۳ آیین‌نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه^(۱) که براساس مقررات مربوطه دریافت می‌دارد، به حساب خزانه داری موضوع ردیف ۴۱۰۲۱۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل شصت درصد (۶۰٪) وجوه حاصله از این بند، از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۰

(۱) ماده ۱۰۳ آیین‌نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه عمومی (مصوب ۱۳۶۴): اداره وظیفه عمومی از مشمولانی که به طور موقت در موارد مندرج در این آیین‌نامه به خارج مسافرت می‌نمایند تضمین لازم به صورت سپرده نقدی یا ضمانتنامه بانکی اخذ نموده و با مشمول شرط می‌نمایند که در صورت عدم مراجعت به موقع مبلغ مورد تضمین به نفع دولت ضبط و نسبت به احضار مشمولان مورد بحث از طریق مبادی ذریبط اقدام لازم به عمل خواهد آورد.

قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا در جهت تقویت و تجهیز نیروی انتظامی به مصرف برساند.

۶- از هر یک از مشمولانی که به انحای مختلف از انجام خدمت وظیفه معاف می‌شوند، بابت صدور کارت، مبلغ هزار (۱/۰۰۰) ریال و از مشمولانی که در روز اعزام جهت عزیمت به مراکز آموزشی حاضر نمی‌شوند، جهت جبران خسارت تهیه بلیط سفر، مبلغ پنج هزار (۵/۰۰۰) ریال و از مشمولانی که از معافیت‌های پزشکی کفالت مازاد و تعهد استفاده می‌نمایند، به ازای هر کارت معافیت، به استثنای افراد تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی، مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال و همچنین کسانی که کارت معافیت خود را مفقود نموده‌اند و درخواست المثنی نمایند، مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۱۰۲۱۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل بیست درصد (۲۰٪) وجوه واریزی از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۱ قسمت چهارم این قانون، در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا حسب موافقتنامه‌ای که توسط نیروی انتظامی با سازمان برنامه و بودجه مبادله می‌شود، دریافت و جهت تأمین تجهیزات الکترونیکی و ماشینی کردن امور مربوط برای ایجاد تسهیلات و خدمات سریعتر به مشمولان و سایر دستگاه‌های کشوری هزینه نماید.

۷- نیروی انتظامی موظف است در ازای صدور پروانه گذر مرزی برای مسافران مرزی کشور که براساس مقاوله‌نامه‌های منعقد شده بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای همسایه در محدوده مجاز مورد تأیید دولت تردد می‌نمایند حداقل پنج هزار (۵/۰۰۰) ریال و حداکثر پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۴۱۰۲۱۲ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی حداکثر تا یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۲ قسمت چهارم این قانون، در اختیار نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا جهت تأمین بخشی از هزینه‌های حضور خود در بازارچه‌های مرزی مصرف نماید. پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر، حداکثر تا یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۷۰ قسمت چهارم این قانون، در اختیار وزارت اطلاعات قرار خواهد گرفت.

ح - ...

تبصره ۱۰ -

الف - ...

ب - معادل درآمدهای اکتسابی هر یک از دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی، از محل درآمدهای اختصاصی از جمله درآمد حاصل از ارائه خدمات درمانی موضوع قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب آبان ماه سال ۱۳۷۳^(۱) و به استناد قانون استفاده از درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۵/۵/۷ مجلس شورای اسلامی^(۲) در برنامه‌های ۳۰۳۰۹، ۳۰۳۰۷ و ۳۰۳۰۳ ذیل دانشگاه‌ها و دانشکده‌های مذکور مندرج در این قانون، در اختیار دستگاه‌های مذکور قرار می‌گیرد تا در چارچوب اختیارات قانون تشکیل هیأت امنای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب ۹ و ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی^(۳)، بین واحدهای ذی‌ربط توزیع و به مصرف هزینه‌های بیمارستانی و کارمندان و تعمیر و نگهداری بیمارستانها و کلیه نیازهای تجهیزاتی خانه‌های بهداشت، مراکز بهداشتی و درمانی شهری و روستایی برسد. سازمان برنامه و بودجه موظف است هزینه‌های پرسنلی کارکنان برنامه ۳۰۳۰۳ (خدمات درمانی) را از محل اعتبارات جاری فصل بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأمین نماید.

ج - آیین‌نامه‌های اجرایی اعتبارات ردیفهای ۱۲۹۰۲۲ (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - کمیته امداد امام)، ۱۲۹۰۲۳ (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - کمیته امداد امام طرح شهید رجایی) و ۱۳۱۶۰۰ (بنیاد شهید) قسمت چهارم این قانون و نیز آیین‌نامه تشخیص مشمولین موضوع اعتبارات ردیف اخیرالذکر تا پایان سال ۱۳۷۴ بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و بنیاد شهید انقلاب اسلامی حسب مورد با تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه، به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

د - کلیه طرحهای بیمارستانی موضوع قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون می‌تواند

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۴۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۰.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۲۰۷۶ مورخ ۱۳۶۵/۵/۲۲.

(۳) ر.ک: مجموعه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی (۱۳۷۹ - ۱۳۶۳): تهران، ریاست جمهوری، معاونت پژوهشی، تدوین و تنقیح قوانین و مقررات، زمستان ۱۳۸۰، صص ۳۱۲ - ۳۰۹.

از تسهیلات و مزایای مقرر در قانون نحوه ایجاد تسهیلات لازم برای تسريع در احداث و تکميل بیمارستانهای ۹۶ شهر کشور مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۵ مجلس شورای اسلامی^(۱) بهره‌مند گردد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با اعزام گروه‌های کارشناسی به استانهای کشور نسبت به شناسایی ظرفیتهای ساختمانی مراکز درمانی اقدام و پس از تعیین ضریب اشغال تخت بیمارستانها، گزارش آن را حداکثر تا پایان خرداد ماه ۱۳۷۵ به کمیسیون‌های بهداشتی و بهزیستی و برنامه و بودجه ارائه نماید. وزارت مزبور موظف است تمهیدات لازم برای استفاده از ظرفیتهای خالی را فراهم نموده و از ساخت بیمارستانها و مراکز درمانی جدید در مراکز استانهایی که ضریب اشغال تخت آنها کمتر از هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) است، جلوگیری نماید.

ه- دولت موظف است کلیه وجوهی را که به موجب ماده ۱۸ اساسنامه جمعیت هلال احمر^(۲) وصول می‌نماید، به خزانه واریز نماید و معادل آن را تا سقف یکصد و چهل میلیارد (۱۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در مقاطع ماهانه در اختیار جمعیت مزبور قرار دهد.

و- به سازمان بهزیستی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ به منظور استفاده بهینه از امکانات بالقوه منقول و غیر منقول خود نسبت به فروش آنها به قیمت روز اقدام و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۳۱۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۸۸ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان بهزیستی کشور قرار خواهد گرفت تا جهت ایجاد و تجهیز مراکز نگهداری و حمایتی مصرف نماید. سازمان مذکور موظف است گزارش اقدامات انجام شده را هر شش ماه یک بار به کمیسیون‌های بهداشتی و بهزیستی و برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ارائه نماید. ز- دولت موظف است حداقل سی درصد (۳۰٪) از مطالبات سازمان بازنشستگی کشوری را به تشخیص کمیته‌ای مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی،

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۲۸۰ مورخ ۱۳۶۹/۷/۱۵.

(۲) ماده ۱۸ قانون اساسنامه جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۶۷): دولت موظف است کلیه وجوهی را که به موجب قانون تحت عنوان جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران وصول می‌نماید، به خزانه واریز و معادل آن را در بودجه سال آینده به حساب جمعیت منظور دارد.

سازمان امور اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون امور اداری و استخدامی و برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر که با مسؤلیت معاون اول رئیس جمهور تشکیل می‌گردد مشخص نموده و همچنین حداقل بیست درصد (۲۰٪) باقیمانده مطالبات سازمان تأمین اجتماعی تا پایان سال ۱۳۷۵ را با توافق سازمان‌های مذکور با واگذاری سهام کارخانه‌ها و مؤسسات دولتی و ملی شده و سهام دولت در شرکتهای دولتی و طرحهای نیمه تمام عمرانی تأدیه و تسویه نماید و مانده اعتبارات پرداخت نشده طرحهای واگذار شده در سال ۱۳۷۵ جهت افزایش اعتبارات مصوب دستگاه‌های اجرایی واگذارکننده اختصاص می‌یابد.

مبالغی را که سازمان بازنشستگی کشوری در اجرای این بند بابت بخش نقدی سهام واگذاری یا هزینه‌های مربوط به تکمیل طرحهای واگذار شده پرداخت خواهد نمود، مشمول محدودیت مقرر در بند (ب) ماده (۴) اساسنامه سازمان بازنشستگی کشوری^(۱) نخواهد بود.

معادل مبلغ سهام واگذاری فوق‌الذکر که در سالهای ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ در اجرای مصوبات هیأت وزیران به سازمان بازنشستگی کشوری یا سازمان تأمین اجتماعی توسط سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و سازمان صنایع ملی ایران واگذار شده یا به موجب این بند واگذار می‌گردد، به حساب فی مابین خزانه‌داری کل و دستگاه فروشنده، بابت مطالبات خزانه‌داری کل ناشی از اجرای طرحهای عمرانی (سرمایه‌گذاری ثابت) انتفاعی موضوع ماده ۳۲ قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱^(۲) که به تصویب

(۱) ماده ۴ اساسنامه سازمان بازنشستگی کشوری (مصوب ۱۳۵۴/۳/۸): سازمان طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب شورای سازمان (موضوع بند ب ماده ۷ این اساسنامه) می‌رسد وجوه صندوق‌های مذکور در ماده ۳ را با رعایت مراتب زیر مورد استفاده و بهره‌برداری قرار خواهد داد:

الف - ...

ب - انجام هر نوع فعالیت بازرگانی که به مصلحت سازمان باشد حداکثر تا ۴۵٪ موجودی صندوق‌ها.

ج - ...

(۲) ماده ۳۲ قانون برنامه و بودجه کشور (مصوب ۱۳۵۱): وجوهی که از محل اعتبارات عمرانی جهت اجرای طرح‌های عمرانی انتفاعی به دستگاه‌های اجرایی مربوط پرداخت می‌شود به صورت وام خواهد بود. دستگاهی که به این ترتیب وام دریافت می‌کند مکلف است اصل و بهره متعلق را طبق قرارداد منعقد با وزارت دارایی در سررسید مقرر به خزانه بپردازد.

شورای اقتصاد می‌رسد و یا سایر مطالبات خزانه، منظور و به همان میزان مطالبات مذکور تسویه شده تلقی می‌گردد.

ح - معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ واریز شده به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۲۶۰۰ قسمت سوم این قانون، موضوع تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح بند ۲ و تبصره ۲ ماده ۵ قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی و ارتقای سطح دانش پزشکی آنها مصوب ۱۳۷۱/۶/۱۵^(۱) به منظور هزینه‌های برگزاری دوره‌های بازآموزی، اجرا و اشاعه فرهنگ اسلامی در جوامع پزشکی و پیراپزشکی و طرح جدا سازی و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زنان و مردان، از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۵۱ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد.

ط - به وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و آموزش عالی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ هزینه ارزشیابی مدارک تحصیلی فارغ‌التحصیلان خارج از کشور را از آنها اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۱۰۳۴۴ و ۴۱۰۳۴۳ قسمت سوم این قانون واریز نمایند. معادل صددرصد (۱۰۰٪) آن را از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۵ و ۵۰۳۲۰۶ قسمت چهارم این قانون برای برگزاری امتحانات و عملیات اجرایی ارزشیابی و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی هزینه نماید.

آیین‌نامه مربوط به مبلغ دریافتی به پیشنهاد وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و آموزش عالی، به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ی - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ وجوهی را که در ازای صدور پروانه ساخت و ورود دارو، ساخت مواد غذایی و بهداشتی و صدور پروانه برای مسئولین فنی آنها، صدور پروانه مطب، پروانه مؤسسات پزشکی اعم از بیمارستان یا درمانگاه، رادیولوژی، پروانه مسئولین فنی مؤسسات پزشکی، پروانه‌های دائم پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و مامایی و حق آزمایش فرآورده‌ها و مواد آزمایشگاهی از آنها دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل، موضوع ردیف‌های ۴۱۰۴۰۵، ۴۱۰۴۱۰، ۴۱۰۴۲۰، ۴۱۰۴۱۴،

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۴۷.

۴۱۰۴۲۱ و ۴۱۰۴۱۸ قسمت سوم یا قانون واریز نماید. معادل صد در صد (۱۰۰٪) مبلغ مزبور پس از واریز به خزانه داری کل، از محل اعتبار درآمد اختصاصی برنامه ۳۰۳۰۲ ردیف ۱۲۹۰۰۰ قسمت چهارم این قانون، در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا به منظور تقویت و توسعه آزمایشگاه‌های کنترل دارو و ارتقای کمی و کیفی آنها و ارتقای فرهنگ مصرف دارو از طریق تبلیغات و آموزش عمومی و هزینه‌های مربوط به صدور پروانه‌های پزشکی، هزینه نماید.

مبالغ دریافتی و نحوه هزینه، مطابق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ک - - -

تبصره ۱۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است:

۱- مبلغ یکصد و ده میلیارد (۱۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات بانکی کوتاه مدت (حداکثر یکساله) را جهت کالارسانی به مردم و نیروهای مسلح، به ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی این بند تعیین خواهد شد، در اختیار اتحادیه‌های مرکزی تعاونی‌های روستایی، عشایری، سازمان اتکا و سازمان تعاون مصرف شهر و روستا و شرکت سهامی صنایع شیر ایران قرار دهد.

۲- مبلغ سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع نظام بانکی، یک سوم به صورت قرض الحسنه و دو سوم به صورت سایر تسهیلات بانکی با حداقل کارمزد، به منظور تقویت تعاونی‌های مصرف کارکنان دولت و اتحادیه‌های آنان و اتحادیه مرکزی تعاونی‌های مصرف کارگران (امکان) به نسبت دو سوم و یک سوم قرار می‌گیرد.

۳- مبلغ چهارصد و پنجاه میلیارد (۴۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای تسهیل امر ازدواج ایثارگران، مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره)، بهزیستی و سایر اقشار، با استفاده از منابع اعتباری قرض الحسنه، به طور جداگانه اختصاص دهد.

۴- مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع نظام بانکی با حداقل کارمزد، به منظور تأمین سرمایه در گردش شرکت‌های تعاونی مسکن و مصرف اعضای هیأت علمی وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی دولتی، در اختیار تعاونی‌های وزارتخانه‌های مذکور قرار می‌گیرد تا به نسبت چهار پنجم و یک پنجم توزیع نمایند.

دولت مکلف است هفت درصد (۷٪) سود و کارمزد وام بانکی این بند را پرداخت نماید.

...۵

تبصره ۱۲-...

تبصره ۱۳-

الف - کلیه وزارتخانه‌ها، مؤسسات و شرکت‌های دولتی (شامل سازمانها و شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است، مانند شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی و ...) و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی که برای اجرای طرح‌های عمرانی خود یا دستگاه‌های دیگری یا به هر شکل، ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین در اختیار دارند موظفند در سال ۱۳۷۵ وسایل مذکور را که نامتناسب با نیازهای فعلی طرح‌ها و پروژه‌هایشان بوده یا به نحو مطلوب از آنها استفاده نمی‌شود براساس قانون نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زائد مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۷ شورای انقلاب،^(۱) به صورت مزایده به فروش رسانده و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی ردیف ۴۲۳۵۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نمایند و معادل صد در صد (۱۰۰٪) وجوه واریزی هر دستگاه از محل ردیف ۵۰۳۲۰۷ قسمت چهارم این قانون، برای خرید ماشین‌آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین داخلی به دستگاه ذی‌ربط اختصاص می‌یابد.

کلیه قوانین و مقررات مغایر با مفاد این بند در سال ۱۳۷۵ ملغی‌الایر می‌گردد. ترتیب اجرای بند فوق‌الذکر به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- ماده ۴ قانون نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زائد، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۷ شورای انقلاب اسلامی^(۲)، در سال ۱۳۷۵ لازم‌الاجرا نمی‌باشد.

...ب

ل - استفاده از خودروهای سواری دستگاه‌های موضوع این قانون (رأساً و یا با راننده مربوطه) در خارج از اوقات موظف کاری کشور توسط مسئولین رده‌های مختلف

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۰۰۸۸ مورخ ۱۳۵۸/۷/۱۹.

(۲) ماده ۴ قانون نحوه استفاده از اتومبیل‌های دولتی و فروش اتومبیل‌های زائد (مصوب ۱۳۵۸): هیچ یک از وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی حق اجاره اتومبیل‌های سواری را به هیچ عنوان نخواهند داشت.

دستگاه‌های اجرایی، قضایی، نظامی و انتظامی، نهادهای انقلابی و عمومی ممنوع می‌باشد. مگر آن عده از مسئولینی را که هیأت وزیران ضرورت استفاده آنها را از خودروهای مذکور تصویب نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند و استثنائات از شمول ممنوعیت مذکور حداکثر ظرف مدت یک ماه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور و با همکاری کمیسیونهای امور اداری و استخدامی و اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی^(۱) مجلس شورای اسلامی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۴- ...

ع-

۱- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است حداکثر لغایت تیر ماه ۱۳۷۵ با همکاری سازمان برنامه و بودجه استانداردها و الگوی ساخت ساختمانهای اداری را تهیه و پس از تصویب شورایعالی تعیین الگوی مصرف ابلاغ نماید.

۲- ...

تبصره ۱۴- ...

تبصره ۱۷- ...

الف - ...

هـ- به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ به منظور استفاده بهینه، ساختمانها و امکانات موجود خود را مشروط بر آنکه بر فعالیتها و وظایف مستمر و جاری آنها لطمه‌ای وارد ننماید و تأثیر نامطلوبی نگذارد، به صورت موقت به اشخاص حقیقی و حقوقی، مسافران و زائرین واجد شرایط، براساس آیین‌نامه‌ای که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به قیمت عادلانه روز اجاره دهند. درآمد حاصل از این امر به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل موضوع ردیفهای ۳۳۱۱۰۰ و ۳۳۱۰۰۰ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود. معادل وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف‌های ۵۰۳۲۰۸ و ۵۰۳۲۰۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا در جهت رشد و توسعه دانشگاه‌ها و نگهداری و تجهیز ساختمانها و امکانات موجود هزینه نمایند.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۵۵.

و- به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود که برای خرید تعهد و فک رهن دانشجویان بورسیه، و یا اعزامی که از ایفای تعهدات خودداری کرده‌اند، علاوه بر جبران تعهدات مربوط، معادل مابه‌التفاوت ریالی نرخ روز ارز و نرخ پرداخت شده قبلی را از آنها دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور، موضوع ردیف ۴۱۰۳۶۰ قسمت سوم این قانون، واریز نماید.

معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبالغ واریزی از محل اعتبار ردیفهای ۱۱۳۵۰۴ و ۱۲۹۰۹۱ به ترتیب، در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار داده می‌شود تا جهت تقویت دوره‌های تخصصی داخل کشور به مصرف برسد.

ز- ...

ط- به منظور رفع تنگناها و مشکلات دانشگاه‌ها در مورد خانه‌های سازمانی و در راستای جذب هیأت علمی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است مبلغ سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق نظام بانکی کشور به صورت قرض الحسنه و بدون استفاده از اعتبارات عمرانی دولت جهت تکمیل و احداث خانه‌های سازمانی خرید ساختمان و تبدیل آن به خانه سازمانی هیأت علمی دانشگاه‌ها در اختیار دستگاه مربوط قرار دهد. بازپرداخت اقساط تسهیلات مزبور را دولت از طریق سازمان برنامه و بودجه تضمین می‌نماید.

تبصره ۱۸- ...

تبصره ۲۰-

الف- کلیه دستگاه‌های اجرایی و سازمان برنامه و بودجه مکلفند حداکثر یک ماه پس از ابلاغ قانون بودجه موافقتنامه شرح فعالیت‌های مربوط به اعتبارات جاری را که در قسمت چهارم این قانون منظور شده است به تفکیک فصول هزینه و مبادله نمایند.

ب- ...

تبصره ۲۱-

الف- ...

ب- دولت موظف است حداکثر یکماه پس از تصویب این قانون بودجه دستگاه‌های اجرایی را ابلاغ نماید. دستگاه‌های اجرایی از جمله دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی

مکلفند یک ماه پس از ابلاغ اعتبارات سرمایه‌گذاری ثابت توسط سازمان برنامه و بودجه موافقتنامه شرح عملیات مربوط به طرحهای عمرانی مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون را جهت مبادله موافقتنامه به سازمان برنامه و بودجه ارسال نمایند و سازمان برنامه و بودجه نیز موظف است حداکثر بعد از یکماه موافقتنامه‌های فوق را ابلاغ یا اعاده نماید.

ج - ...

تبصره ۲۲-

الف - کلیه دستگاه‌های اجرایی که از اعتبارات جاری و عمرانی مربوط به تحقیقات استفاده می‌نمایند و همچنین شرکتهای دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور^(۱) و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که از اعتبارات مذکور استفاده می‌کنند، موظفند پانزده درصد (۱۵٪) از اعتبار مذکور را از طریق عقد قراردادهای تحقیقاتی با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیر دولتی، فرهنگستانها و مؤسسات پژوهشی وابسته به وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مراکز تحقیقاتی سازمان انرژی اتمی ایران و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران یا اعضای هیأت علمی آنان در طرحها و پروژه‌های کاربردی آنان هزینه نمایند.

وزارتخانه‌های کار و امور اجتماعی و آموزش و پرورش و جهاد دانشگاهی از این بند مستثنی بوده و سایر دستگاه‌های مستثنی از مفاد این بند، در صورت ضرورت، به پیشنهاد شورای پژوهشهای علمی کشور و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌گردد. سازمان برنامه و بودجه به هنگام مبادله موافقتنامه و تخصیص اعتبار، موظف به رعایت مفاد این بند بوده و گزارش آن را هر شش ماه یک بار به کمیسیون‌های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشتی و بهزیستی، دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس و اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی و شورای پژوهشهای کشور ارسال خواهد نمود. وزارتخانه‌ها و سازمانها نیز مکلفند هر شش ماه یک بار، گزارش مربوط را به کمیسیون فرهنگ و آموزش عالی ارائه نمایند.

ب - ...

تبصره ۲۳ - ...

تبصره ۲۴ -

الف

ج - رؤسای دستگاه‌های اجرایی می‌توانند به تشخیص و با مسؤولیت خود عملیات اجرایی تمام یا پروژه‌هایی از هر یک از طرح‌های عمرانی ملی را با توجه به ظرفیت و صلاحیت اجرا به وزارت جهاد سازندگی و ادارات مهندسی قدس و کربلا یا واحدهای فنی و مهندسی نیروی انتظامی یا وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و یا بنیاد مسکن و پس از عقد قرارداد و اگذار نمایند تا هر یک از آنها در صورت موافقت با استفاده از اعتبارات و اگذار شده و تحت نظارت دستگاه اجرایی و اگذارکننده نسبت به انجام آن اقدام نمایند.

مابه‌التفاوت هزینه کرد قطعی و اعتبار دریافتی پروژه‌ها یا طرح‌های و اگذاری از محل این تبصره در همان برنامه مربوط یا برنامه تأمین آب آشامیدنی هزینه گردد. واحدهای مذکور در بندهای «الف» و «ج» حق و اگذاری مورد پیمان را به هیچ وجه به شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی ثالث به طور کامل ندارند. تخلف از این امر مسؤولیت قانونی داشته و واحد مربوطه مسؤول جبران کلیه خسارات و زیانهای وارده می‌باشد.

د - به استانداری هر مزگان اجازه داده می‌شود اجرای هر یک از پروژه‌های طرح عمرانی جزایر جنوب را با توجه به صلاحیت اجرا به دستگاه اجرایی ملی یا استانی ذی‌ربط و اگذار نماید.

ه - به شرکتهای آب و فاضلاب استانها اجازه داده می‌شود افزایش درآمد آب بهای ناشی از تغییر نرخ و تعرفه مورد عمل را پس از سباده موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه استان به مصرف پروژه‌های اصلاح و بازسازی تأسیسات آب و فاضلاب شهرهای همان استان برسانند.

و - شرکتهای آب و فاضلاب استانها موظفند آن بخش از هزینه‌های وصل انشعاب راکه تحت عنوان حق تفکیکی وصول می‌نمایند، براساس تعرفه‌های مورد عمل شهریور ماه ۱۳۷۳ دریافت و در اختیار شرکت آب و فاضلاب همان شهر به منظور اجرای طرح‌های آب و فاضلاب قرار دهند.

تبصره ۲۵ - ...

تبصره ۲۹ -

الف - ...

د - ...

۶- شرکت ملی گاز ایران موظف است حق انشعاب گاز تکایا و مساجد را رایگان محاسبه کرده و هزینه گاز مربوط به آن را تجاری محاسبه ننماید.

تبصره ۳۰-...

تبصره ۳۳-

الف - اجازه داده می شود تا سقف پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال مازاد درآمد نسبت به درآمد مصوب پیش بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور شرکت سهامی آزمایشگاه های فنی و مکانیک خاک وابسته به وزارت راه و ترابری، با تصویب مجمع عمومی شرکت به منظور توسعه و تجهیز آزمایشگاه مرکزی و شعب آن در استانها جهت انجام هزینه های سرمایه ای و تحقیقاتی اختصاص یابد به طوری که حداقل شصت درصد (۶۰٪) آن صرف تحقیق و تجهیز آزمایشگاه های فوق گردد. همچنین افزایش درآمد نسبت به درآمد مصوب پیش بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور، شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران جهت انجام هزینه های سرمایه ای اختصاص یابد.

ب - ...

ج - درآمدهای موضوع مواد ۸۷، ۶۳ و ۶۲ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین^(۱) جهت تأمین هزینه های جاری و عمرانی سازمان هواپیمایی

(۱) ماده ۶۲ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۷۳): به سازمان هواپیمایی کشوری اجازه داده می شود اماکن و اراضی و محل های فرودگاه های تحت نظارت خود را از طریق انعقاد قرارداد اجاره به متقاضیان ذیصلاح واگذار نموده و وجوه حاصل را به درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می شود در اختیار سازمان مزبور قرار خواهد گرفت تا جهت گسترش فعالیت های آماده سازی و ارائه خدمات فرودگاهی، زیباسازی، توسعه خدمات و تسهیلات رفاهی مسافران به مصرف برسد. دستگاه های دولتی که به اقتضای وظایف قانونی خود در فرودگاه ها مستقر می باشند از شمول حکم این ماده مستثنی هستند و از پرداخت اجاره بهای مربوط معاف می باشند.

- ماده ۶۳ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۷۳): الف - به سازمان هواپیمایی کشوری اجازه داده می شود به ازای ارائه خدمات به مقامات، میهمانان و مسافران خارجی که از پایون های فرودگاه های کشور عبور می نمایند، وجوهی را به ریال یا ارز معتبر حسب مورد دریافت و به حساب درآمد عمومی واریز نماید، معادل درآمد وصولی از محل اعتباری که در قانون بودجه هر سال منظور خواهد شد در اختیار سازمان هواپیمایی کشوری قرار خواهد گرفت تا جهت توسعه و تجهیز و اداره پایون های کشور به مصرف برسد.

ب - به سازمان هواپیمایی کشوری اجازه داده می شود بهای خدمات فرودگاهی و پروازی را به ریال یا ارز معتبر حسب مورد بر اساس جداول و میزانی که به تصویب هیأت وزیران می رساند، دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل واریز نماید.

کشوری و مجری طرح احداث فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، حذف ردیفهای منظور شده در این قانون و پیوست شماره (۱) آن در اختیار دستگاههای اجرایی ذی‌ربط قرار خواهد گرفت. نرخ محاسباتی تبدیل درآمدهای ارزی موضوع این تبصره براساس نرخ ارز صادراتی خواهد بود.

د- وزارت راه و ترابری در سال ۱۳۷۵ از پرداخت بهای برق مصرفی جهت روشنایی و تهویه تونلها و چراغهای مخصوص نقاط مه‌گیر، چراغهای چشمک‌زن موجود در طول راه‌های کشور، همچنین ایستگاههای دریافت عوارض مستقر در آزاد راه‌ها و مساجد بین راهی معاف می‌باشد.

ه- به وزارت راه و ترابری اجازه داده می‌شود به منظور چهارخطه کردن راه‌های موجود از طریق جلب سرمایه‌های غیر دولتی نسبت به احداث بزرگراه‌ها در قالب قانون مشارکت اقدام نماید و از محل اخذ عوارض مربوطه نسبت به بازگشت سرمایه‌گذاری اقدام کند.

و- شرکت‌های حمل و نقل بین‌المللی و داخلی موظفند در هنگام صدور بارنامه حمل کالا کد اقتصادی صاحبان کالا را درج کنند. سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور نیز موظف است با انعقاد قرارداد لازم جهت جبران هزینه‌های اجرای طرح، کلیه اطلاعات مورد نیاز وزارت امور اقتصادی و دارایی را جهت تنظیم امور مالیاتی کشور تهیه و در اختیار وزارت مزبور قرار دهد.

ز- هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران موظف است به اعضای تیمهای ورزشی اعزامی

کشور معادل درآمد وصولی از محل اعتباری که در قانون بودجه هر سال منظور خواهد شد در اختیار سازمان هواپیمایی

کشوری قرار خواهد گرفت تا جهت تجهیز و مرمت و تکمیل فرودگاه‌های کشور هزینه نماید.

ج- مقررات بند «الف» این ماده شامل اتباع کشورهای که از مقامات و مسافران ایرانی و جوجه مشابهی دریافت نمی‌دارند نخواهد بود.

آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت راه و ترابری، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، وزارت امور اقتصادی و

دارایی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- ماده ۸۷ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین (مصوب ۱۳۷۳): سازمان هواپیمایی کشوری موظف است از هر مسافر که توسط هواپیمای عازم خارج از کشور است مبلغ هفتاد هزار (۷۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید. معادل هشتاد درصد (۸۰٪) درآمد واریز شده فوق، از محل اعتباری که همه ساله به همین منظور در قانون بودجه کل کشور منظور می‌شود پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه در اختیار سازمان هواپیمایی کشوری قرار خواهد گرفت تا در موارد زیر هزینه گردد:

الف - معادل شصت درصد (۶۰٪) جهت مطالعه، اجرا و تجهیز فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

ب - معادل بیست درصد (۲۰٪) جهت تجهیز فرودگاه‌های عملیاتی.

به مسابقات داخلی و خارجی بنابر تأیید و درخواست سازمان تربیت بدنی بلیط نیم بها ارائه نماید.

تبصره ۳۴-....

تبصره ۳۶-

الف - به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجازه داده می شود درآمد حاصل از افزایش ده درصد (۱۰٪) به قیمت آگهی های تابلوهای تبلیغاتی تجاری شهری را پس از وصول به خزانه واریز نماید تا به حساب ردیف ۴۱۹۹۴۷ قسمت سوم این قانون منظور شود.

معادل وجوه واریزی فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۷۸ قسمت چهارم این قانون به منظور کمک به فعالیتهای هدایتی و حمایتی فرهنگی و هنری نظیر برگزاری جشنواره ها و نمایشگاه ها در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می گیرد.

ب - معادل وجوه واریزی از محل عوارض سیمان، موضوع ماده (۶) قانون مالیات غیرمستقیم^(۱) موضوع ردیف ۵۹۴۸۳۰ قسمت سوم این قانون از محل اعتبار ردیفهای ۵۰۳۲۱۳ و ۵۰۳۲۷۲ قسمت چهارم این قانون جهت تعمیر و مرمت و بازسازی و به بهره برداری رساندن آثار و میراث فرهنگی کشور و بناهای ارزشمند تاریخی و نیز بزرگداشت مفاخر فرهنگی کشور و همچنین کمک به دانشکده های علوم قرآنی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می گیرد.

ج - در سال ۱۳۷۵ نرخ هزینه برق مصرفی سالن های سینمایی کشور بر مبنای تعرفه آموزشی محاسبه می شود.

تبصره ۳۷-

الف - در اجرای تبصره ۱۱ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران،^(۲) حداقل مبلغ چهارصد و پنجاه و شش میلیارد

(۱) ماده ۶ قانون اجازه وصول مالیات غیرمستقیم از برخی کالاها و خدمات (مصوب ۱۳۷۴/۷/۱۶): وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است از هر تن سیمان تولید کارخانه های داخل مبلغ سصد ریال به عنوان مالیات وصول و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نماید.

(۲) تبصره ۱۱ قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): به منظور توسعه روستاهای محروم و ایجاد تعادل های منطقه ای در روستاها در طول برنامه اقداماتی به شرح زیر معمول می گردد:

الف - مبلغ سه هزار میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برای امور زیر در روستاهای محروم هزینه می شود:

۱- انجام طرح های عمرانی در زمینه راه مناسب روستایی و برق رسانی، بهداشت و آبرسانی، فضاهای آموزشی، پستی و

(۴۵۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال علاوه بر سهم اعتبارات عمرانی استانی و ملی روستاهای محروم کشور، به صورت کاملاً مستقل از جداول و ردیفهای اعتبارات عمرانی استانی و ملی در پیوست این قانون، جداگانه خاص روستاهای محروم کشور به صورت صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته منظور می گردد. اعتبارات استانهای سردسیر حداکثر تا پایان شهریور ماه باید تخصیص یابد.

مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این بند جهت جذب نیروهای مجرب آموزشی یا تأمین مسکن مناسب، دایر نمودن مدارس شبانه روزی، اجاره سرویس ایاب و ذهاب معلمان و برای جابجایی دانش آموزان ساکن روستاهای محروم هزینه گردد.

جدول توزیع سهم هر استان از محل اعتبارات این بند به تفکیک عناوین شش گانه:

۱- فضاهای آموزشی (با اولویت مراکز شبانه روزی و مدارس نیمه متمرکز).

۲- بهداشتی و آبرسانی.

۳- راه مناسب روستایی و نگهداری راههای روستایی.

۴- برق روستایی.

ب - ...

تبصره ۳۸ - ...

تبصره ۳۹ - به وزارت مسکن و شهرسازی اجازه داده می شود برای تکمیل عملیات

مخابراتی و کمک به آماده سازی زمین برای طرح های اشتغالزا در روستاهای محروم با اولویت اتمام طرح های نیمه تمام برنامه اول.

۲- توسعه فعالیت های تولیدی و اشتغالزا و خود اشتغالی در روستاهای محروم از طریق پرداخت مابه التفاوت کارمزد و سود مورد انتظار بانک در امور آب، کشاورزی، صنعت، مسکن و امور اجتماعی و پیش بینی آنها در بودجه سنواتی.

۳- رعایت اولویت در انتخاب و اجرای طرح های امور اجتماعی، زیربنایی و اشتغالزا برای روستاهای محروم.

۴- احداث فضاهای چند منظوره فرهنگی، آموزشی، تفریحی، هنری و ورزشی در مراکز جمعیتی نقاط محروم کشور.

ب - دولت موظف است پس از تصویب این قانون، ضریب محرومیت کلیه روستاها را سالانه بر اساس برخورداری از طرح های عمرانی موضوع بند (الف) این تبصره معین نموده و بر بنای اولویت های هر روستا اعتبار لازم را منظور نماید.

آیین نامه اجرایی این بند ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارتخانه های کشور و جهاد سازندگی و سازمان برنامه و بودجه و دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ج - دفتر امور مناطق محروم کشور - ریاست جمهور مسؤول نظارت بر کلیه مراحل انجام پروژه های موضوع این تبصره می باشد و موظف است گزارش پیشرفت آنها را هر چهار ماه یکبار به کمیسیون های ذریع مجلس شورای اسلامی ارائه دهد.

اجرائی آن دسته از بیمارستانها موضوع طرحهای شماره ۳۰۳۰۳۳۸۵ تا ۳۰۳۰۳۳۹۳ و ۳۰۳۰۳۳۹۸ موضوع پیوستهای قانون بودجه سال ۱۳۶۹ و سنوات بعدی آن و همچنین طرحهای دانشگاهی ذیل ردیف ۱۳۳۵۰۰ وزارت مسکن و شهرسازی از سرمایه‌های مردم به طریق مشارکت استفاده نماید.

دولت مکلف است پس از تکمیل هر واحد بیمارستانی و دانشگاهی، آن را به مأخذ هزینه‌های تمام شده دوره ساخت با احتساب سود قطعی مربوط به اوراق مشارکت، خریداری نماید.

اوراق مشارکت سررسیدی متفاوت و متناسب با دوره ساخت و تکمیل پروژه خواهد داشت و در بورس اوراق بهادار به صورت دست دوم قابل معامله و نقل و انتقال خواهد بود.

نرخ سود علی‌الحساب این اوراق که به صورت شش ماهه و یکساله پرداخت خواهند گردید معادل بیست درصد (۲۰٪) بوده و سود قطعی پس از خریداری واحد موردنظر محاسبه و مابه‌التفاوت آن پرداخت می‌شود.

پرداخت بهای اوراق مذکور و سود متعلقه از طریق نظام بانکی تضمین می‌گردد. دولت مکلف است وجوه مورد نیاز (اصل اوراق و سود متعلقه) را هر سال در بودجه سالانه خود منظور نماید. اوراق مشارکت مذکور به عنوان سپرده ثابت تلقی و از مالیات معاف خواهد بود.

اعتبار مندرج در ردیف ۶۰۱۰۰۵ این قانون برای پرداخت سود علی‌الحساب اوراق مشارکت طرحهای مذکور پیش‌بینی می‌شود.

آیین‌نامه‌ی اجرایی این تبصره توسط وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تا پایان فروردین ماه ۱۳۷۵ به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴۰-...

تبصره ۴۱- ادارات کل و واحدهای سازمانی هم‌سطح تابعه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و مستقر در مراکز استانها یا شهرستانهایی غیر از مراکز استانها که اعتبارات آنها در قسمت چهارم این قانون ضمن بودجه وزارتخانه‌ها یا مؤسسه دولتی مربوط منظور شده

است، از نظر اجرای مقررات قانون محاسبات عمومی کشور، در حکم دستگاه اجرایی محل محسوب می‌شوند.

تبصره ۴۲-...

تبصره ۴۸-

به دولت اجازه داده می‌شود با پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه وام‌های داخلی مربوط به طرح‌های شرکت‌های دولتی شامل شرکت‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام می‌باشد و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی را که (منحصراً) از منابع بانک‌های عامل صورت خواهد گرفت تضمین نماید.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است اقساط معوق‌لاوصول و تمام یا درصدی از کارمزد متعلقه را در رسید در قانون بودجه سنوات آینده کل کشور منظور نماید. تضمین فوق نافی وظایف بانک‌ها جهت وصول مطالبات معوق‌لاوصول نخواهد بود. استفاده‌کنندگان از تسهیلات اعتباری این تبصره ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک هستند.

حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) از تسهیلات بانکی مورد نیاز برای اجرای طرح‌های جدید که در سال ۱۳۷۴ هیچ‌گونه استفاده از این تسهیلات ننموده‌اند و موضوع این تبصره منحصراً از طریق بانک‌های تخصصی مربوط پرداخت خواهد شد.

تبصره ۴۹-...

تبصره ۵۲- به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت براساس تبصره (۵۴) قانون بودجه سال ۱۳۷۲^(۱) و تبصره ۵۲ قوانین بودجه سالهای ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴^(۲) و

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۷۲.

(۲) تبصره ۵۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ (مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳): به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت بر اساس بند ۴ قسمت الف و قسمت د تبصره ۶، بند ج تبصره ۸ و تبصره ۵۴ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ و تأمین مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تسلیک) و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده‌سازی‌ها در قالب مسکن حمایت شده مبلغ پنجاه و یک میلیارد (۵۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد.

مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای وام مسکن جانبازان بالای ۲۵٪ و خانواده شهدا با مدت بازپرداخت بیست ساله و مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده‌سازی زمین واگذاری شده به جانبازان بالا ۴۰٪ اختصاص می‌یابد.

تأمین مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی

بانک‌های عامل موظفند بدون اخذ وثیقه و صرفاً بر اساس تأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) وام مسکن مورد نیاز بهسازی مسکن روستاییان و معلمین مقیم روستا را با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان نسبت مشخصی را تعیین و به مسکن روستایی اختصاص دهد.

در سال ۱۳۷۳ با تصویب این تبصره کلیه امتیازهای اقشار خاص که قبلاً به تصویب رسیده است (به استثنای آن چه در قانون مسکن معلمان آمده است) لغو می‌شود و کلیه حمایت‌های پیش‌بینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد. آیین‌نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- تبصره ۵۲ قانون بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور (۱۳۷۳/۱۲/۲۸): به منظور پرداخت تعهدات انجام شده از سوی دولت بر اساس تبصره (۵۲) قانون بودجه سال ۱۳۷۳ و تأمین مابه‌التفاوت سود و کارمزد تسهیلات بانکی در بخش مسکن حمایت شده الگوی مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه‌گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره‌ای و اجاره‌ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده‌سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می‌گیرد.

مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای خرید یا احداث مسکن جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) یا مدت بازپرداخت ۲۰ ساله و کارمزد چهار درصد (۴٪) و با معرفی بنیاد جانبازان اختصاص می‌یابد که بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال آن برای جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) به بالا بدون رعایت الگوی مصوب مسکن و بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال دیگر برای جانبازان زیر پنجاه درصد (۵۰٪) و خانواده شهدا و آزادگان در نظر گرفته می‌شود و مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از اعتبارات این تبصره صرف آماده‌سازی زمین‌های واگذار شده به جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) و آزادگان اختصاص می‌یابد.

بانک‌های عامل موظفند بر اساس تأیید و معرفی وزارت مسکن و شهرسازی (بنیاد مسکن انقلاب اسلامی) تسهیلات مورد نیاز وام مسکن بهسازی مسکن روستاییان و بهروزان مقیم روستا را بدون اخذ وثیقه با همین تسهیلات پرداخت نمایند. دولت مکلف است در توزیع اعتبارات بانکی بخش مسکن و ساختمان نسبت مشخصی را تعیین و به مسکن روستایی اختصاص دهد.

سازمان برنامه و بودجه مکلف است مانده مطالبات پرداخت شده و معوق لایوصول از این بابت را بر اساس اسناد و مدارک ارائه شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران پرداخت نماید. هزینه مربوط به ارائه خدمات فنی و نظارتی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی به میزان دو درصد (۲٪) وام پرداختی از محل اعتبار ردیف ۳۰۸۰۴۲۰۸ پس از مبادله موافقت‌نامه با سازمان برنامه و بودجه پرداخت می‌شود.

در سال ۱۳۷۴ با تصویب این تبصره کلیه امتیازهای اقشار خاص که قبلاً به تصویب رسیده است (به استثنای آنچه در قانون تأمین مسکن فرهنگیان و کارکنان آموزش و پرورش آمده است) لغو می‌شود و کلیه حمایت‌های پیش‌بینی شده صرفاً از این طریق اعمال خواهد شد.

آیین‌نامه اجرایی این تبصره با پیشنهاد مشترک وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

مصرف مسکن مصوب شورای عالی تعیین الگوی مصرف و کمک به سرمایه گذاری در امر مسکن اجتماعی (مسکن اجاره ای و اجاره ای به شرط تملیک) و بهسازی مسکن روستایی و اوراق مشارکت مسکن و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده سازی در قالب مسکن حمایت شده تا مبلغ یکصد و پنجاه میلیارد و هشتصد میلیون (۱۵۰/۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل طرح ۳۰۸۰۴۲۰۸ پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می گیرد.

مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از تسهیلات اعتباری این تبصره برای خرید یا احداث مسکن جانبازان بالای بیست و پنج درصد (۲۵٪) با مدت بازپرداخت ۲۰ ساله و کارمزد چهار درصد (۴٪) یا معرفی بنیاد جانبازان اختصاص می یابد که بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال آن برای جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) به بالا و آزادگان بدون رعایت الگوی مصوب مسکن و بیست و پنج میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال دیگر برای جانبازان زیر پنجاه درصد (۵۰٪) و خانواده شهدا و آزادگان در نظر گرفته می شود. برای خانواده شهدا و آزادگان مطابق شرایط قوانین مصوب ۱۳۷۰/۵/۲۷ و ۱۳۷۴/۶/۲۱ عمل خواهد شد.

تبصره ۵۳-

الف - مبلغ مذکور در ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴/۵/۱ مجلس شورای اسلامی^(۱) در سال ۱۳۷۵ برای بار اول مبلغ هفتاد هزار (۷۰/۰۰۰) ریال و برای بار دوم و بیشتر در همان سال برای هر نوبت به مبلغ یکصد و بیست هزار (۱۲۰/۰۰۰) ریال افزایش می یابد. کارگران ایرانی شاغل در خارج از کشور که دارای کارنامه شغلی کار صادره از سوی وزارت کار و امور اجتماعی هستند، در هر سال تنها برای بار اول عوارض خروج از کشور را پرداخت خواهند نمود.

ب - پنج درصد (۵٪) از درآمد حاصل از عوارض خروج از کشور حداکثر تا سقف دو میلیارد و پانصد میلیون (۲/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال موضوع بند ب این تبصره از محل اعتبار ردیف ۱۰۷۰۰۸ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت امور خارجه قرار می گیرد تا برای تأمین هزینه های مربوط به امور قضایی ایرانیان نیازمند و نیز ایرانیان در راه مانده در خارج از کشور به مصرف برسد.

تبصره ۵۴-

الف - به وزارت جهاد سازندگی اجازه داده می شود بهای روز اراضی موضوع مواد (۳۱) و (۳۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ شورای انقلاب^(۱) واگذار شده به افراد حقیقی و حقوقی را که در خلاف جهت و هدف اولیه واگذاری تغییر کاربری شده از متخلفین دریافت و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۲۴۷۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. دریافت بهای روز اراضی مانع سایر پی گیری های قانونی توسط دستگاه قضایی نخواهد بود.

ب - وزارت کشاورزی موظف است اراضی موضوع لایحه قانونی اصلاح قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی^(۲) و آیین نامه اجرایی مربوطه مصوب سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب که به تعاونیهای مشاع واگذار شده یا می شود را در صورت تقاضای مشاعهای فوق بر مبنای قیمت منطقه ای به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف شماره ۴۲۴۲۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

ج - به وزارت کشاورزی اجازه داده می شود از هر کیلوگرم گندم خریداری در سال ۱۳۷۵ به میزان یک و نیم (۱/۵) ریال (یک ریال از کشاورز و نیم ریال از محل صرفه جویی هزینه جنبی خرید گندم) کسر و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل موضوع ردیف شماره ۵۹۵۰۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صد درصد (۱۰۰٪) مبالغ واریز شده فوق از محل ردیف ۵۰۳۲۲۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کشاورزی قرار می گیرد تا جهت احداث و تجهیز انبارهای چند منظوره هزینه گردد.

د - سازمان ملی زمین و مسکن موظف است قیمت روز سال ۱۳۷۳ زمینهای منابع ملی و دولتی که بدون رعایت ماده (۱۰) قانون زمین شهری^(۳) و یا بدون موافقت وزارت

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۷۴.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۰۲۵۴ مورخ ۱۳۵۹/۲/۲۱.

(۳) ماده ۱۰ قانون زمین شهری (مصوب ۱۳۶۶/۶/۲۲): از تاریخ تصویب قانون اراضی شهری مصوب ۱۳۶۰ کلیه زمینهای متعلق به وزارتخانه و نیروهای مسلح و مؤسسات دولتی و بانکها و سازمانهای وابسته به دولت و مؤسساتی که مشمول حکم مستلزم ذکر نام است و کلیه بنیادها و نهادهای انقلابی در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار می گیرد.

مسکن و شهرسازی و صرفاً به استناد ماده (۳۲) لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی مصوب شورای انقلاب در داخل یا خارج از محدوده شهرها از طریق تعاونیهای مسکن یا مستقیماً برای امر مسکن توسط وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به افراد حقیقی و حقوقی غیر واجد شرایط در زمان واگذار گردید اعم از اینکه اسناد آنها منتقل گردیده و یا نگردیده باشد و یا اقدام به احداث بنا کرده یا نکرده باشد اخذ نموده و به حساب خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۴۸۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. با واجدین شرایط طبق قانون زمین شهری عمل می‌شود.

سازمان ملی زمین و مسکن مسئول تشخیص واجد شرایط بودن یا نبودن افراد براساس مقررات موجود می‌باشد. شهرداریها قبل از اخذ تأییدیه از سازمان زمین و مسکن مبنی بر پرداخت قیمت زمین، حق صدور مجوز ساخت و ساز و تغییر کاربری اینگونه زمینها را نداشته و هرگونه تخلف از این بند تصرف در اموال عمومی محسوب و قابل پیگرد قانونی می‌باشد.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) از وجوه واریزی از محل اختیار ردیف ۵۰۳۲۶۴ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار خواهد گرفت تا در جهت کمک به سرمایه‌گذاری امر مسکن اجتماعی و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده‌سازیها و اجرای این قانون مصرف گردد.

مبلغ پنجاه درصد (۵۰٪) باقیمانده برای اجرای طرحهای کوچک تأمین آب و

تبصره ۱- اراضی غیر موات بنیادهای غیردولتی از شمول این ماده مستثنی بوده ولی هرگونه واگذاری طبق ضوابط وزارت مسکن و شهرسازی با رعایت نظر ولی قیبه خواهد بود.

تبصره ۲- شهرداریها و شرکتها و سازمانهای وابسته به شهرداریها از شمول این ماده مستثنی هستند ولی حق واگذاری آنگونه اراضی را بدون اجازه وزارت مسکن و شهرسازی ندارند مگر به عنوان رفع نیازمندیهای عمومی شهر و عوض املاک واقع در طرحهای مصوب شهری.

تبصره ۳- اراضی وقفی به وقت خود باقی است ولی اگر زمینی به عنوان وقف ثبت شده و در مراجع ذیصلاح ثابت شود که تمام یا قسمتی از آن موات بوده سند وقف زمین موات ابطال و در اختیار دولت قرار می‌گیرد لکن هرگونه واگذاری اراضی از طرف اوقاف یا آستان قدس رضوی و یا سایر متولیان بایستی بر طبق ضوابط شهرسازی و رعایت نظر واقف صورت گیرد.

تبصره ۴- وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است اراضی حاصل از موضوع این ماده را به ادارات و سازمانیهای مذکور در حد نیاز اداری و تأسیساتی مجاناً واگذار نماید.

آبخیزداری به نسبت مساوی از طریق وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی اختصاص می‌یابد.

تبصره ۵۵-...

تبصره ۵۷- به منظور تسهیل در اجرای تبصره (۴۹) قانون برنامه دوم توسعه^(۱) و تأمین مکان مناسب برای یگانهای از نیروهای مسلح که پادگان آنها باید به فروش برسد، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از طریق نظام بانکی به صورت قرض الحسنه یا با حداقل کارمزد پس از تعهد سازمان برنامه و بودجه مبنی بر تأمین جایگزینی از محل فروش اماکنی که فروش آنها مورد تصویب قرار گرفته است در اختیار وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد که بتواند در قالب طرحهای مصوب مقام فرماندهی کل قوا، ساختمان جایگزینی را برای نیروی که پادگان در اختیار داشته است، ضمن مبادله موافقتنامه با سازمان مذکور بسازد.

هزینه کارمزد را سازمان برنامه و بودجه تعهد می‌نماید و در صورت عدم بازپرداخت مبلغ دریافتی در سررسید، سازمان برنامه و بودجه مجاز خواهد بود عین مبلغ را از اعتبار نیروی مربوط برداشت و به بانک وام‌دهنده پرداخت نماید.

تبصره ۵۸-...

تبصره ۵۹- به سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود ماهانه مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال آبونمان از طریق قبض برق مصرفی و از کلیه کتورهای برق، به استثنای مصارف کشاورزی، برق روستایی و مصارف کمتر از یکصد و پنجاه (۱۵۰)

(۱) تبصره ۴۹ قانون برنامه پنج‌ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و نیروهای مسلح کشور مکلف‌اند پس از کسب مجوز از مقام معظم فرماندهی کل قوا نسبت به فروش عرصه و اعیان پادگان‌ها و سایر اماکن که در تملک یا تصرف قانونی آنها بوده (پس از اثبات مالکیت) و قرار گرفتن در محدوده خدمات شهری از طریق مزایده اقدام نمایند.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است نسبت به صدور سند مالکیت عرصه و اعیان مزبور اقدام نموده و تنها بیست درصد از حقوق و عوارض قانونی مربوطه را دریافت نماید.

کمیسیون موضوع ماده ۵ قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران و شهرداری‌ها موظفند نسبت به تغییر کاربری این قبیل اراضی به کاربری‌های مناسب و همچنین صدور مجوز ساخت اقدام نمایند.

درآمد حاصله تماماً به خزانه واریز و صد در صد مبلغ مذکور در چارچوب بودجه مصوب سالانه کل کشور تخصیص یافته تلقی می‌گردد تا در قالب طرح‌های مصوب ستاد کل نیروهای مسلح در امر ساخت پادگان‌ها و مراکز نظامی و خانه‌های سازمانی و پرداخت دیون بر اساس اولویت تعیین شده از طرف مقام معظم فرماندهی کل قوا هزینه شود.

کیلووات در ماه دریافت نموده و به حساب درآمد عمومی کشور ردیف ۵۹۴۵۴۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صد درصد (۱۰۰٪) درآمد این تبصره از محل اعتبارات ردیف‌های مربوط مندرج در قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا به مصرف اهداف سازمان برساند.

تبصره ۶۰-...

تبصره ۶۳-

الف -...

ب- به منظور ایجاد فرصتهای شغلی جدید در اجرای بند (۱) تبصره (۸۰) قانون برنامه دوم توسعه^(۱)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از منابع نظام بانکی کشور مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تسهیلات اعتباری کوتاه مدت و میان مدت (حداکثر پنج سال) به اشخاص حقیقی و حقوقی بدون اخذ وثیقه با اولویت شهرستانهایی که میانگین نرخ بیکاری آنها بیشتر از متوسط کشور است و نیز مناطق مرزی اعطا نماید.

حداقل سی درصد (۳۰٪) از اعتبارات این بند در راستای تحقق تبصره ۹۵ قانون برنامه دوم توسعه^(۲) در اختیار صندوق قرض الحسنه حمایت از فرصتهای شغلی قرار می‌گیرد.

(۱) تبصره ۸۰ قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): دولت موظف است: ۱- جهت ایجاد و توسعه حمایت از صنایع تبدیلی و روستایی و دستی، بافندگان فرش دستباف (ایجاد ۲۰۰ هزار فرصت شغلی جدید در این زمینه‌ها) ضمن تأمین اعتبارات عمرانی تسهیلات بانکی لازم را با بازپرداخت بلندمدت و سرمایه در گردش مورد نیاز، پرداخت حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) سود و کارمزد تسهیلات اعطایی را تضمین و از محل بودجه سالانه پرداخت نماید. ۲-...

(۲) تبصره ۹۵ قانون برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۳/۹/۲۰): وزارت کار و امور اجتماعی موظف است در طول اجرای برنامه اقدامات زیر را انجام دهد، اعتبارات مورد نیاز از محل ردیف‌های مربوطه در بودجه سالانه کشور پیش‌بینی و تأمین خواهد شد:

الف- تشکیل پایگاه اطلاعات کار به منظور تأمین آمار و اطلاعات کار، شامل مشخصات کارگاهی، نیروی کار و دیگر مسائل مورد نیاز.

ب- شناخت خصوصیات نیروی کار و بازار کار کشور از طریق تهیه و اجرای طرح‌های آماری.

ج- ایجاد ۶۶۰ هزار فرصت شغلی ارزان قیمت جدید به منظور حمایت از اشتغال نیروی کار کشور و کاهش نرخ بیکاری.

د- ایجاد ۷۷ مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای، ۵ مرکز تربیت مربی، تکمیل و راه‌اندازی ۷۰ مرکز نیمه‌تمام و بازسازی و تکمیل ۱۲ مرکز آموزشی.

حداقل سی درصد (۳۰٪) از اعتبارات این بند به اشتغال ایثارگران اختصاص می‌یابد. دولت موظف است حداکثر هفتاد درصد (۷۰٪) سود و کارمزد تسهیلات مذکور را در سررسید در لوایح بودجه منظور نموده و بازپرداخت تسهیلات اعطایی را تضمین نماید. چگونگی اجرای طرح و سازماندهی آن توسط هیأتی که هیأت وزیران انتخاب می‌کند تعیین می‌شود.

ج - تضمین‌های فوق‌الذکر نافی وظایف بانک جهت وصول مطالبات معوق لاصول فوق‌الذکر نخواهد بود و استفاده‌کنندگان از تسهیلات اعتباری این تبصره، ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک می‌باشند.

تبصره ۶۴- وزارت نیرو و کلیه شرکت‌های تابعه مکلفند در تعیین میزان حق انشعاب آب فضا‌های ورزشی، فقط مساحت اعیانی آنها را مورد محاسبه قرار دهند. وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه موظفند انشعاب آب و برق حوزه‌های علمیه و مساجد را به رایگان برقرار نمایند.

تعرفه برق کلیه کارخانه‌های آرد روستایی به معرفی فرمانداری محل، با تعرفه بند (د) تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۳^(۱) محاسبه خواهد شد.

تبصره ۶۵- دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری قوه قضائیه مکلف است هزینه‌های تحصیلی و کلیه خسارات مربوط از دانشجویان انصرافی، اخراجی بدون عذر موجه و ممتنع از خدمت در قوه قضائیه در هر موردی که لغو تعهد خدمت می‌شود را وصول و به حساب درآمد عمومی واریز نماید. معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ واریزی فوق از محل اعتبار مربوطه در قانون بودجه جهت توسعه و تأمین امکانات رفاهی دانشجویان در اختیار دانشکده مزبور قرار می‌گیرد.

دانشجویان این دانشکده از امکانات یارانه‌ای نظیر سایر دانشگاه‌ها بهره‌مند می‌گردند.

تبصره ۶۶-...

تبصره ۶۸-

الف - دولت مکلف است از اول سال ۱۳۷۵ به کارکنان شاغل و بازنشسته و موظف و عائله تحت تکفل آنها و وراثت کارمندان متوفی به ازای هر نفر معادل یک دهم حداقل

(۱) بند (د) تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور (مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۲۳): هرگونه افزایش قیمت، عوارض، حق اشتراک، انشعاب، امتیاز دیماند و سایر دریافت‌های مربوط به برق، تلفن و پست و همچنین قیمت انشعاب و آب مصرفی کشاورزی در غیر از موارد این تبصره در سال ۱۳۷۳ ممنوع می‌باشد.

حقوق بنای جداول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت ماهانه پرداخت نماید تا از طریق تعاونیه‌های مصرف کارکنان دولت به صورت کالا و مایحتاج ضروری در اختیار آنان قرار گیرد. آیین‌نامه اجرایی مربوط توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری وزارتین بازرگانی و تعاون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - کمک هزینه عائله‌مندی موضوع قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در سال ۱۳۷۵ نسبت به سال ۱۳۷۴ به میزان هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) افزایش می‌یابد. همچنین مستخدمین زن شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر که همسر آنها معلول و قادر به کار نبوده و تحت تکفل عیال خود باشند از کمک هزینه عائله‌مندی موضوع قانون مذکور استفاده خواهند نمود.

ج - کمک هزینه اولاد مقرر در قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در سال ۱۳۷۵ نسبت به سال ۱۳۷۴ به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش می‌یابد.

د - هزینه موضوع این تبصره از محل بودجه‌های جاری دستگاه‌های مربوطه پرداخت می‌گردد.

تبصره ۶۹- وزارت کار و امور اجتماعی موظف است بدون استفاده از بودجه عمومی دولت جهت گسترش مراکز تحقیقاتی آموزشی و همچنین حفظ و صیانت نیروی انسانی شاغل در محیط کار و افزایش ضریب ایمنی و تقلیل حوادث و بیماری‌های ناشی از کار نسبت به ایجاد ۱۲ مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار اقماری در قطبهای صنعتی با هدایت یک مرکز تحقیقات و تعلیمات حفاظت و بهداشت کار در مرکز اقدام نماید.

تبصره ۷۰- به سازمان پزشکی قانونی کشور اجازه داده می‌شود برای دانشجویان رشته تخصصی (پزشکی قانونی) که از طریق آزمون سراسری و با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی کشور انتخاب و از طریق دانشکده‌های پزشکی سراسر کشور تربیت می‌نماید در قبال اخذ تعهد خدمت در سازمان، کمک هزینه مناسب از محل اعتبارات فصل چهارم ردیف ۱۰۸۰۰۵ پرداخت نماید.

تبصره ۷۱- ...

لایحه فوق در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ سوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۵۰۲

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۸

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۷۰۶-ق مورخ ۷/۱۱/۷۴: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور» که در جلسه مورخ سوم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- پاراگراف دوم بند ب تبصره ۸ چون در لایحه دولت نبوده و موجب استقراض می‌شود مغایر موازین شرع شناخته شد و نیز پاراگراف ذیل بند ب که مبتنی بر آن پاراگراف است باید اصلاح شود.

۲- ذیل قسمت ۴ تبصره ۱۱ به کار بردن کلمه «سود وام» مغایر موازین شرع شناخته شد.

۳- بند ط تبصره ۱۷ چون در لایحه دولت نبوده و موجب استقراض می‌شود مغایر موازین شرع شناخته شد.

۴- بندهای ۵- و- تبصره ۲۴ و بندهای ۵- و- ز تبصره ۳۳ و تبصره ۶۹ چون ماهیت بودجه‌ای ندارد مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۵- بند و تبصره ۷ و بند الف تبصره ۸ و بند ز تبصره ۸ و بند ز تبصره ۹ قسمتهای یک الی شش و بندهای ب- و- ح- ط- ی تبصره ۱۰ و بند الف تبصره ۱۳ و بند ه تبصره ۱۷ و پاراگراف دوم بند و تبصره ۱۷ و بند الف تبصره ۳۳ و بندهای الف- ب تبصره ۳۶ و بند د تبصره ۵۴ و تبصره ۶۵ چون سقف آن مشخص نیست مغایر اصل ۵۳ قانون اساسی^(۲) شناخته شد.

۶- ذیل بند ل تبصره ۱۳ تهیه آیین‌نامه توسط کمیسیونهای امور اداری و استخدامی و اصول ۸۸ و ۹۰ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی^(۳) شناخته شد.

۷- قسمت اول بند ۴ تبصره ۱۳ واگذار نمودن تصویب استانداردها و الگوی ساخت

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۲۱.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۶.

(۳) همین مجموعه، صفحه ۶۵.

ساختمانهای اداری به شورایعالی تعیین الگوی مصرف مغایر اصل ۱۳۸ قانون اساسی شناخته شد.

- ۸- بند ج تبصره ۳۳ ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.
 - ۹- در ردیف ۶ بند د تبصره ۲۹ و تبصره ۵۹ و تبصره ۶۴ و تبصره ۷۰ باید سال ۱۳۷۵ قید شود.
 - ۱۰- در بند ل تبصره ۲ باید تصریح شود که شرکت باید دولتی باشد و سهام دولت نیز بیش از ۵۱ درصد باشد و عبارت «سهام آن» به «سهام دولت» باید اصلاح شود.
- سایر موارد متعاقباً اعلام خواهد شد.
- مناسب است اصلاحات عبارتی به شرح ذیل انجام گیرد.
- در سطر اول پاراگراف بند الف تبصره ۲ ظاهراً جمله‌ای جا افتاده است.
 - بند د تبصره ۹ از عبارت «موظفند با نصب الی آخر» اصلاح شود.
 - بند و تبصره ۱۷ عبارت «فک رهن» اصلاح شود.
 - بند الف تبصره ۲۰ در سطر آخر حرف «و» اضافه است.
 - در ذیل بند ب تبصره ۲۱ کلمه «بعد از» در سطر آخر حذف شود.
 - در ذیل بند الف تبصره ۲۲ قبل از عبارت «جهاد دانشگاهی» کلمه «نیز» اضافه شود.
 - در ذیل بند ج تبصره ۲۴ بعد از عبارت «بنیاد مسکن» حرف «و» حذف شود.
 - در سطر دوم بند الف تبصره ۳۷ کلمه «حداقل» اضافه است.
 - در ذیل تبصره ۳۹ بعد از سال ۱۳۷۵ کلمه «تهیه» جا افتاده است.
 - در سطر آخر تبصره ۴۱ کلمه «محلّی» صحیح است.
 - در ذیل تبصره ۴۸ قبل از کلمه «موضوع» کلمه «نیز» اضافه شود.
 - در ذیل پاراگراف دوم تبصره ۵۲ عنوان قوانین ذکر شود.
 - در سطر چهارم بند الف و سطر هفتم بند د تبصره ۵۴ به جای کلمه «افراد» کلمه «اشخاص» باید ذکر شود.
 - در سطر چهارم بند ب تبصره ۵۴ عبارت «تقاضای تعاونیهای فوق» صحیح است.
 - در سطر هشتم تبصره ۵۷ عبارت «قرار می‌دهد» صحیح است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

نظریه تکمیلی (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۵۱۸

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۷۰۶ - ق مورخ ۷۴/۱۱/۷ و پیرو نامه شماره ۷۴/۲۱/۱۵۰۴

مورخ ۷۴/۱۱/۸: نظر شورای نگهبان نسبت به بعضی از تبصره‌های «بودجه سال ۱۳۷۵

کل کشور» بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- بند ب تبصره ۶۳ خلاف موازین شرع شناخته شد.

۲- بند الف تبصره ۵۳ اگر ردیف مذکور منحصر به آن باشد اشکال ندارد والا مغایر اصل ۵۳

قانون اساسی می‌باشد.

۳- بند ب تبصره ۵۳ چون ماهیت بودجه‌ای ندارد مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

نظریه تکمیلی (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۵۱۹

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

پیرو نامه شماره ۷۴/۲۱/۱۵۱۸ مورخ ۷۴/۱۱/۱۰ در خصوص «لایحه بودجه سال

۱۳۷۵ کل کشور»:

بند ط الحاقی به تبصره ۸ و تبصره ۶۸ مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی است به سال ۱۳۷۵ مقید

شود.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه نهایی مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۷۱۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۱۵

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۱۸ و ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۱۹ مورخ ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۱۸ و ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۰۴ و ۱۳۷۴/۱۱/۱۰ مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۸ و پیرو نامه ۴۷۰۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۷، لایحه شماره ۸۰۸۰۰ مورخ ۱۳۷۴/۹/۵ دولت در خصوص بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - ...

تبصره ۲ -

الف - به مجامع عمومی یا شوراهای عالی شرکتها و بانکها و مؤسسات انتفاعی مندرج در قسمت هشتم این قانون اجازه داده می‌شود ارقام مربوط به بودجه سال ۱۳۷۵ شرکتها و مؤسسات انتفاعی ذی‌ربط مندرج در قسمت هشتم این قانون را براساس سیاستهای دولت یا تصمیماتی که طبق اسامنامه یا قانون تشکیل شرکتها و مؤسسات مذکور مجاز به اتخاذ آن هستند و یا در صورت فراهم شدن موجبات افزایش تولید و یا سایر فعالیتهای اصلی شرکت یا مؤسسه انتفاعی مربوط و یا بنابر مقتضیات ناشی از نوسان قیمتها و یا به تبع سایر تحولات اقتصادی و مالی با رعایت مقررات اسامنامه مورد عمل تغییر دهند. مشروط بر آنکه این تغییر اولاً موجبات کاهش ارقام مالیات و سود سهام دولت پیش‌بینی شده در قسمت هشتم این قانون و همچنین بازپرداخت وامهای داخلی و خارجی در قسمت مذکور را فراهم ننماید. ...

ل - کلیه وزارتخانه‌ها و شرکتها و مؤسسات و شهرداریها موظفند که مقدار سهام مربوط

به خود را در هر یک از شرکتها و مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه همراه با سود و زیان مربوط به سهام دولت در کلیه سرمایه‌گذاریه‌های کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) در سال ۱۳۷۴ توسط سرمایه‌گذار محاسبه نموده و قبل از پایان مهرماه ۱۳۷۵ به اطلاع کمیسیون‌های امور اقتصادی و دارایی و تعاون و دیوان محاسبات و بودجه و امور مالی مجلس برسانند. هیچیک از وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی و مؤسسات دولتی مجاز به مشارکت در فعالیتهایی که سهام دولت در آن کمتر از پنجاه و یک درصد (۵۱٪) باشد، نیستند. مواردی که در حال حاضر زیان‌ده می‌باشند باید توسط دستگاه‌های ذی‌ربط از طریق مزایده عمومی به فروش رسیده و وجوه آن به خزانه‌داری کل کشور واریز گردد.

م - ...

تبصره ۳ - ...

تبصره ۷ -

الف - ...

و - معادل هفت درصد (۷٪) از درآمد موضوع ماده (۱۵۴) قانون کار و ماده (۷۸) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین که به ردیف ۴۱۹۹۴۵ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود در هر استان تا مبلغ هشتصد و چهل میلیون (۸۴۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۳۰۵۰۱۲۵۲ پیوست شماره (۱) این قانون به منظور تجهیز، اداره و نگهداری مجموعه‌های ورزشی و تأمین کارکنان موردنیاز و تشویق و ایجاد انگیزه‌های لازم اختصاص می‌یابد تا براساس آیین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، هزینه گردد.

ز - ...

تبصره ۸ -

الف - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود که اعتبارات سرانه واحدهای آموزشی را در مناطقی که شورای آموزش و پرورش در آنها تشکیل نمی‌شود، براساس قانون هزینه سرانه واحدهای آموزشی وابسته به آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۰/۱۰/۲۱ در مرکز و استانها تا مبلغ دویست و پنجاه میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از ردیف اعتبارات فصل آموزش و پرورش توزیع، پرداخت و به هزینه قطعی منظور نماید. همچنین وزارت آموزش و پرورش مجاز است

در مناطقی که شورای آموزش و پرورش در آنها تشکیل شده است، براساس قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش استانها، شهرستانها و مناطق کشور مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶، در این خصوص عمل نماید.

ب- مبلغ چهل و چهار میلیارد (۴۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از منابع نظام بانکی به نسبت یک سوم قرض الحسنه و دو سوم به صورت سایر تسهیلات بانکی، با حداقل کارمزد، به منظور تقویت تعاونی فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش، به عنوان سرمایه در گردش در اختیار اتحادیه شرکتهای تعاونی فرهنگیان وزارت آموزش و پرورش قرار می گیرد. دولت موظف است بازپرداخت تسهیلات اعطایی توسط بانک را که در این بند پیش بینی گردیده است، تضمین نماید. این تضمین نافی وظایف بانکها جهت وصول مطالبات معوق یاد شده در فوق نخواهد بود.

استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این بند، ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک بوده و عدم پرداخت بدهی در حکم تصرف غیرقانونی در اموال و وجوه دولتی است. دولت مکلف است هفت درصد (۷٪) سود و کارمزد تسهیلات بانکی حاصل از اجرای قانون تأمین مسکن فرهنگیان که از تاریخ تصویب این قانون اعطا شده یا در سال ۱۳۷۵ اعطا خواهد گردید را پرداخت نماید. اعتبار مورد نیاز برای پرداخت مابه التفاوت ناشی از این بند به میزان سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال، از محل اعتبار طرح شماره ۳۰۸۰۴۲۰۹ مندرج در پیوست شماره (۱) این قانون، تأمین خواهد شد. بانکهای عامل موظفند بدون اخذ وثیقه و صرفاً براساس تأیید و معرفی آموزش و پرورش منطقه، وام مسکن مورد نیاز معلمان مقیم روستا را با همین تسهیلات پرداخت نمایند.

ج- -

ز- به ادارات کل آموزش و پرورش اجازه داده می شود براساس دستورالعمل وزارت متبوعه به آن دسته از مؤسسات غیردولتی و مدارس غیرانتفاعی که برای اجرای آموزشهای دوره های مختلف تحصیلی اقدام می نمایند تا مبلغ سی میلیارد (۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبارات جاری خود تا میزان هزینه متوسط سرانه دانش آموزان دوره آموزشی مربوط به صورت کمک پرداخت نمایند.

ح- واحدهای آموزشی و پرورشی با تأیید وزارت آموزش و پرورش از پرداخت هرگونه عوارض شهرداری معاف می باشند.

ط - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۵ از محل اعتبارات حاصل از اجرای بند «د» این تبصره نسبت به موارد ذیل اقدام نماید:

۱- افزایش فوق العاده شغل مشاغل آموزشی تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) به استناد تبصره ۲ ماده «۴» قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت.

۲- افزایش فوق العاده شغل کادر خدماتی و دفتری مدارس به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪) به استناد ماده «۴» قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت.

تبصره ۹-...

ز - به نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۵ با موافقت وزارت کشور:

۱- از محل فروش اموال منقول و غیرمنقول تا مبلغ چهار میلیارد (۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب خزانه داری کل، ردیف ۴۲۳۳۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل هشتاد درصد (۸۰٪) وجوه واریز شده فوق تا مبلغ سه میلیارد و دویست میلیون (۳/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۱ قسمت چهارم این قانون در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا در جهت احداث، تعمیر و تجهیز پاسگاه های مرزی و تبدیل به احسن نمودن خودروهای پاسگاه ها هزینه نماید.

گزارش عملکرد این بند هر شش ماه یک بار به کمیسیونهای امور دفاعی و شوراها و امور داخلی کشور ارائه خواهد شد.

۲- در اجرای طرح تعویض پلاکهای خودروهای کشور، به ازای هر دستگاه خودرو مبلغ پانزده هزار (۱۵/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل ردیف ۴۱۰۲۰۷ قسمت سوم این قانون، واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق تا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۲ قسمت چهارم این قانون، در اختیار دستگاه مربوط قرار می گیرد تا جهت ماشینی کردن نظام شماره گذاری و سایر هزینه های لازم مصرف نماید.

پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۹۴ در قسمت چهارم این قانون برای پیشگیری از حوادث جاده ای در اختیار نیروی انتظامی قرار گیرد.

۳- راهنمایی و رانندگی در سطح کشور و ستاد فنی معاینه خودرو در تهران مجاز است نسبت به صدور برگ معاینه وسایل نقلیه اقدام و در قبال آن حداقل یک هزار (۱/۰۰۰)

ریال و حداکثر سه هزار (۳/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه داری کل، موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۸ قسمت سوم این قانون، واریز نماید. معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریز شده فوق تا سقف یک میلیارد و هشتصد و هفتاد و پنج میلیون (۱/۸۷۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۰۳ این قانون در اختیار نیروی انتظامی قرار خواهد گرفت تا هشتاد درصد (۸۰٪) آن را جهت تکمیل و تعمیر و تجهیز پاسگاه‌های نیروی انتظامی و راهنمایی و رانندگی و بیست درصد (۲۰٪) دیگر را برای امور جاری نیرو هزینه نماید. پنجاه درصد (۵۰٪) این مبلغ تا یک میلیارد و هشتصد و هفتاد و پنج میلیون (۱/۸۷۵/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار شهرداری تهران قرار می‌گیرد تا صرف برنامه کاهش آلودگی هوا و تغییر سوخت و سایل حمل و نقل عمومی شود.

همچنین پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ مذکور نیز در اختیار نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا صرف احداث، تجهیز و تعمیر پاسگاه‌های تهران نماید.

۴- از متقاضیان گواهینامه رانندگی که جهت انجام معاینات چشم پزشکی به مراکز معاینات چشم پزشکی راهنمایی و رانندگی مراجعه می‌نمایند، مبالغی معادل تعرفه‌های مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۱۰۲۰۹ قسمت سوم این قانون واریز می‌شود.

معادل هشتاد درصد (۸۰٪) درآمد واریزی تا مبلغ هشتاد میلیون (۸۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۵۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا جهت ایجاد تسهیلات و خرید تجهیزات معاینه و پرداخت حق الزحمه پزشکان معاین و تقویت نیروی انتظامی به مصرف برساند.

۵- وجوه مأخوذه‌ای که از مشمولین وظیفه بابت اعطای معافیت‌های مدت‌دار (سه ساله و پنج ساله) و همچنین بابت تضمین اجرای ماده ۱۰۳ آیین‌نامه اجرایی قانون خدمت وظیفه که براساس مقررات مربوطه دریافت می‌دارد، به حساب خزانه داری موضوع ردیف ۴۱۰۲۱۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل شصت درصد (۶۰٪) وجوه حاصله از این بند تا مبلغ شش میلیارد (۶/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا در جهت تقویت و تجهیز نیروی انتظامی به مصرف برساند.

عـ از هر یک از مشمولانی که به انحاء مختلف از انجام خدمت وظیفه معاف می‌شوند، بابت صدور کارت، مبلغ هزار (۱/۰۰۰) ریال و از مشمولانی که در روز اعزام جهت عزیمت به مراکز آموزشی حاضر نمی‌شوند، جهت جبران خسارت تهیه بلیط سفر، مبلغ پنج هزار (۵/۰۰۰) ریال و از مشمولانی که از معافیه‌های پزشکی کفالت مازاد و تعهد استفاده می‌نمایند، به ازای هر کارت معافیت، به استثنای افراد تحت پوشش کمیته امداد و سازمان بهزیستی، مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال و همچنین کسانی که کارت معافیت خود را مفقود نموده‌اند و درخواست المثنی نمایند، مبلغ بیست هزار (۲۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۴۱۰۲۱۱ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل بیست درصد (۲۰٪) وجوه واریزی تا مبلغ دویست میلیون (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۱ قسمت چهارم این قانون، در اختیار وزارت کشور قرار می‌گیرد تا حسب موافقتنامه‌ای که توسط نیروی انتظامی با سازمان برنامه و بودجه سباده می‌شود، دریافت و جهت تأمین تجهیزات الکترونیکی و ماشینی کردن امور مربوط برای ایجاد تسهیلات و خدمات سریع‌تر به مشمولان و سایر دستگاه‌های کشوری هزینه نماید.

۷- نیروی انتظامی موظف است در ازای صدور پروانه گذر مرزی برای مسافران مرزی کشور که براساس مقاوله‌نامه‌های منعقد شده بین جمهوری اسلامی ایران و کشورهای همسایه در محدوده مجاز مورد تأیید دولت تردد می‌نمایند حداکثر پنج هزار (۵/۰۰۰) ریال و حداکثر پنجاه هزار (۵۰/۰۰۰) ریال دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور موضوع ردیف ۴۱۰۲۱۲ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) وجوه واریزی حداکثر تا یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۲ قسمت چهارم این قانون، در اختیار نیروی انتظامی قرار می‌گیرد تا جهت تأمین بخشی از هزینه‌های حضور خود در بازارچه‌های مرزی مصرف نماید. پنجاه درصد (۵۰٪) دیگر، حداکثر تا یک میلیارد (۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۷۰ قسمت چهارم این قانون، در اختیار وزارت اطلاعات قرار خواهد گرفت.

تبصره ۱۰-

الف - ...

ب - معادل درآمدهای اکتسابی هر یک از دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی، از محل درآمدهای اختصاصی از جمله درآمد حاصل از ارائه خدمات درمانی موضوع قانون بیمه همگانی خدمات درمانی کشور مصوب آبان ماه سال ۱۳۷۳ و به استناد قانون استفاده از درآمدهای اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مصوب ۱۳۶۵/۵/۷ مجلس شورای اسلامی در برنامه‌های ۳۰۳۰۹، ۳۰۳۰۳ و ۳۰۳۰۷ ذیل دانشگاه‌ها و دانشکده‌های مذکور مندرج در این قانون تا مبلغ یکهزار و دویست و هفتاد میلیارد (۱/۲۷۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اختیار دستگاه‌های مذکور قرار می‌گیرد تا در چارچوب اختیارات قانون تشکیل هیأت امنای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مصوب ۹ و ۱۳۶۷/۱۲/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی، بین واحدهای ذی‌ربط توزیع و به مصرف هزینه‌های بیمارستانی و کارمندان و تعمیر و نگهداری بیمارستانها و کلیه نیازهای تجهیزاتی خانه‌های بهداشت، مراکز بهداشتی و درمانی شهری و روستایی برسد. سازمان برنامه و بودجه موظف است هزینه‌های پرسنلی کارکنان برنامه ۳۰۳۰۳ (خدمات درمانی) را از محل اعتبارات جاری فصل بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تأمین نماید.

ج - آیین‌نامه‌های اجرایی اعتبارات ردیف‌های ۱۲۹۰۲۲ (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - کمیته امداد امام)، ۱۲۹۰۲۳ (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی - کمیته امداد امام طرح شهید رجایی) و ۱۳۱۶۰۰ (بنیاد شهید) قسمت چهارم این قانون و نیز آیین‌نامه تشخیص مشمولین موضوع اعتبارات ردیف اخیرالذکر تا پایان سال ۱۳۷۴ بنا به پیشنهاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و کمیته امداد امام خمینی (ره) و بنیاد شهید انقلاب اسلامی حسب مورد با تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه، به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

د - کلیه طرح‌های بیمارستانی موضوع قسمت دوم پیوست شماره (۱) این قانون می‌تواند از تسهیلات و مزایای مقرر در قانون نحوه ایجاد تسهیلات لازم برای تسریع در احداث و تکمیل بیمارستانهای ۹۶ شهر کشور مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۵ مجلس شورای اسلامی بهره‌مند گردد.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است با اعزام گروه‌های کارشناسی به استانهای کشور نسبت به شناسایی ظرفیتهای ساختمانی مراکز درمانی اقدام و پس از تعیین ضریب اشغال تخت بیمارستانها، گزارش آن را حداکثر تا پایان خرداد ماه ۱۳۷۵ به کمیسیونهای بهداشتی و بهزیستی و برنامه و بودجه ارائه نماید. وزارت مزبور موظف است تمهیدات لازم برای استفاده از ظرفیتهای خالی را فراهم نموده و از ساخت بیمارستانها و مراکز درمانی جدید در مراکز استانهایی که ضریب اشغال تخت آنها کمتر از هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) است، جلوگیری نماید.

هـ - دولت موظف است کلیه وجوهی را که به موجب ماده ۱۸ اساسنامه جمعیت هلال احمر وصول می‌نماید، به خزانه واریز نماید و معادل آن را تا سقف یکصد و چهل میلیارد (۱۴۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در مقاطع ماهانه در اختیار جمعیت مزبور قرار دهد.

و - به سازمان بهزیستی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ به منظور استفاده بهینه از امکانات بالقوه منقول و غیرمنقول خود نسبت به فروش آنها به قیمت روز اقدام و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۳۱۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق تا مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۸۸ قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان بهزیستی کشور قرار خواهد گرفت تا جهت ایجاد و تجهیز مراکز نگهداری و حمایتی مصرف نماید. سازمان مذکور موظف است گزارش اقدامات انجام شده را هر شش ماه یک بار به کمیسیونهای بهداشتی و بهزیستی و برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ز - دولت موظف است حداقل سی درصد (۳۰٪) از مطالبات سازمان بازنشستگی کشوری را به تشخیص کمیته‌ای مرکب از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان امور اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون امور اداری و استخدامی و برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر که با مسؤولیت معاون اول رئیس جمهور تشکیل می‌گردد مشخص نموده و همچنین حداقل بیست درصد (۲۰٪) باقیمانده مطالبات سازمان تأمین اجتماعی تا پایان سال ۱۳۷۵ را با توافق سازمانهای مذکور با واگذاری سهام کارخانه‌ها و

مؤسسات دولتی و ملی شده و سهام دولت در شرکتهای دولتی و طرحهای نیمه تمام عمرانی تأدیه و تسویه نماید و مانده اعتبارات پرداخت نشده طرحهای واگذار شده در سال ۱۳۷۵ جهت افزایش اعتبارات مصوب دستگاههای اجرایی واگذارکننده اختصاص می‌یابد.

مبالغی را که سازمان بازنشستگی کشوری در اجرای این بند بابت بخش نقدی سهام واگذاری یا هزینه‌های مربوط به تکمیل طرحهای واگذار شده پرداخت خواهد نمود، مشمول محدودیت مقرر در بند (ب) ماده (۴) اساسنامه سازمان بازنشستگی کشوری نخواهد بود.

معادل مبلغ سهام واگذاری فوق‌الذکر که در سالهای ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ در اجرای مصوبات هیأت وزیران به سازمان بازنشستگی کشوری یا سازمان تأمین اجتماعی توسط سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و سازمان صنایع ملی ایران واگذار شده یا به موجب این بند واگذار می‌گردد، به حساب فی‌مابین خزانه‌داری کل و دستگاه فروشنده، بابت مطالبات خزانه‌داری کل ناشی از اجرای طرحهای عمرانی (سرمایه‌گذاری ثابت) انتفاعی موضوع ماده ۳۲ قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱ که به تصویب شورای اقتصاد می‌رسد و یا سایر مطالبات خزانه، منظور و به همان میزان مطالبات مذکور تسویه شده تلقی می‌گردد.

ح - معادل پنجاه درصد (۵۰٪) مبالغ واریز شده به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۲۶۰۰ قسمت سوم این قانون، موضوع تبصره ۲ ماده واحده قانون اصلاح بند ۲ و تبصره ۲ ماده ۵ قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی و ارتقای سطح دانش پزشکی آنها مصوب ۱۳۷۱/۶/۱۵^(۱) به منظور هزینه‌های برگزاری دوره‌های بازآموزی، اجرا و اشاعه فرهنگ اسلامی در جوامع پزشکی و

(۱) تبصره ۲ قانون اصلاح بند ۲ و تبصره ۲ ماده ۵ قانون لزوم بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی و ارتقای سطح دانش پزشکی آنها مصوب ۱۳۶۹ (مصوب ۱۳۷۱/۶/۱۵): معادل پنجاه درصد درآمدی که از منابع مقرر در بندهای ۱ و ۲ این ماده کسب و به خزانه واریز می‌گردد به عنوان درآمد اختصاصی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از محل اعتبار ردیف مربوط در اختیار آن وزارت قرار می‌گیرد تا با رعایت قانون نحوه انجام امور مالی و معاملاتی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و تحقیقاتی مصوب ۱۳۶۹/۱۰/۱۸ جهت کمک به امر بازآموزی و نوآموزی جامعه پزشکی کشور هزینه گردد.

پنجاه درصد بقیه درآمد موضوع این تبصره به حساب درآمد عمومی کشور واریز خواهد شد.

پیراپزشکی و طرح جداسازی و ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زنان و مردان تا مبلغ پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۱۵۱ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد.

ط - به وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و آموزش عالی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ هزینه ارزشیابی مدارک تحصیلی فارغ‌التحصیلان خارج از کشور را از آنها اخذ و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف‌های ۴۱۰۳۴۴ و ۴۱۰۳۴۳ قسمت سوم این قانون واریز نمایند. معادل صددرصد (۱۰۰٪) آن را به ترتیب تا مبلغ یکصد میلیون (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و چهارصد میلیون (۴۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف‌های ۵۰۳۲۰۵ و ۵۰۳۲۰۶ قسمت چهارم این قانون برای برگزاری امتحانات و عملیات اجرایی ارزشیابی و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی هزینه نمایند.

آیین‌نامه مربوط به مبلغ دریافتی به پیشنهاد وزارتخانه‌های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و آموزش عالی، به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ی - به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ وجوهی را که در ازای صدور پروانه ساخت و ورود دارو، ساخت مواد غذایی و بهداشتی و صدور پروانه برای مسئولین فنی آنها، صدور پروانه مطب، پروانه مؤسسات پزشکی اعم از بیمارستان یا درمانگاه، رادیولوژی، پروانه مسئولین فنی مؤسسات پزشکی، پروانه‌های دائم پزشکی، داروسازی، دندانپزشکی و مامایی و حق آزمایش فرآورده‌ها و مواد آزمایشگاهی از آنها دریافت و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل، موضوع ردیف‌های ۴۱۰۴۰۵، ۴۱۰۴۱۰، ۴۱۰۴۲۰، ۴۱۰۴۱۴، ۴۱۰۴۲۱ و ۴۱۰۴۱۸ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ مزبور پس از واریز به خزانه‌داری کل تا مبلغ نه میلیارد و ششصد و چهل و پنج میلیون (۹۶۴۵۰۰۰۰۰۰) ریال از محل اعتبار درآمد اختصاصی برنامه ۳۰۳۰۲ ردیف ۱۲۹۰۰۰ قسمت چهارم این قانون، در اختیار وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می‌گیرد تا به منظور تقویت و توسعه آزمایشگاه‌های کنترل دارو و ارتقای کمی و کیفی آنها و ارتقای فرهنگ مصرف دارو از طریق تبلیغات و آموزش عمومی و هزینه‌های مربوط به صدور پروانه‌های پزشکی، هزینه نماید.

مبالغ دریافتی و نحوه هزینه، مطابق آیین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ک - ...

تبصره ۱۱ - ...

تبصره ۱۳ -

الف - کلیه وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی (شامل سازمانها و شرکتهایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام است، مانند شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی صنایع پتروشیمی، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان صنایع ملی و...) و نهادها و مؤسسات عمومی غیر دولتی که برای اجرای طرحهای عمرانی خود یا دستگاههای دیگری به هر شکل، ماشین آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین در اختیار دارند موظفند در سال ۱۳۷۵ وسایل مذکور را که نامتناسب با نیازهای فعلی طرحها و پروژه هایشان بوده یا به نحو مطلوب از آنها استفاده نمی شود براساس قانون نحوه استفاده از اتومبیلهای دولتی و فروش اتومبیلهای زائد مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۷ شورای انقلاب، به صورت مزایده به فروش رسانده و وجوه حاصله را به حساب درآمد عمومی ردیف ۴۲۳۵۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نمایند و معادل صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی هر دستگاه تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف ۵۰۳۲۰۷ قسمت چهارم این قانون، برای خرید ماشین آلات و تجهیزات و وسایل نقلیه سنگین داخلی به دستگاه ذی ربط اختصاص می یابد.

کلیه قوانین و مقررات مغایر با مفاد این بند در سال ۱۳۷۵ ملغی الاثر می گردد. ترتیب اجرای بند فوق الذکر به موجب آیین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران می رسد.

- ماده ۴ قانون نحوه استفاده از اتومبیلهای دولتی و فروش اتومبیلهای زائد، مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۷ شورای انقلاب اسلامی، در سال ۱۳۷۵ لازم الاجرا نمی باشد.

ب - ...

ل - استفاده از خودروهای سواری دستگاههای موضوع این قانون (رأساً و یا با راننده مربوطه) در خارج از اوقات موظف کاری کشور توسط مسئولین رده های مختلف دستگاههای اجرایی، قضایی، نظامی و انتظامی، نهادهای انقلابی و عمومی ممنوع

می باشد. مگر آن عده از مسؤولینی را که هیأت وزیران ضرورت استفاده آنها را از خودروهای مذکور تصویب نماید. آیین نامه اجرایی این بند و استثنائات از شمول ممنوعیت مذکور حداکثر ظرف مدت یک ماه توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

۴- ...

ع-

۱- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است حداکثر لغایت تیرماه ۱۳۷۵ با همکاری سازمان برنامه و بودجه استانداردها و الگوی ساخت ساختمانهای اداری را تهیه و پس از تأیید شورای عالی تعیین الگوی مصرف و تصویب هیأت وزیران ابلاغ نماید.

تبصره ۱۴- ...

تبصره ۱۷- ...

الف - ...

ه- به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اجازه داده می شود در سال ۱۳۷۵ به منظور استفاده بهینه، ساختمانها و امکانات موجود خود را مشروط بر آنکه بر فعالیتهای و وظایف مستمر و جاری آنها لطمه ای وارد ننماید و تأثیر نامطلوبی نگذارد، به صورت موقت به اشخاص حقیقی و حقوقی، مسافران و زائرین واجد شرایط، براساس آیین نامه ای که به تصویب هیأت وزیران می رسد به قیمت عادلانه روز اجازه دهند. درآمد حاصل از این امر به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل موضوع ردیفهای ۳۳۱۰۰ و ۳۳۱۱۰۰ قسمت سوم این قانون واریز می شود. معادل وجوه واریزی فوق به ترتیب تا مبالغ شصت و پنجاه میلیون (۶۵۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و هشتصد میلیون (۸۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیفهای ۵۰۳۲۰۸ و ۵۰۳۲۰۹ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار می گیرد تا در جهت رشد و توسعه دانشگاه ها و نگهداری و تجهیز ساختمانها و امکانات موجود هزینه نماید.

و- به وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اجازه داده می شود که برای خرید تعهد و آزاد نمودن مدارک و وثائق دانشجویان بورسیه، و یا اعزامی که از ایفای تعهدات خودداری کرده اند. علاوه بر جبران تعهدات مربوط، معادل مابه التفاوت ریالی نرخ روز ارز و نرخ پرداخت شده قبلی را از آنها دریافت و به حساب

درآمد عمومی کشور، موضوع ردیف ۴۱۰۳۶۰ قسمت سوم این قانون، واریز نماید. معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبالغ واریزی تا مبلغ هفتصد و چهل و دو میلیون و پانصد هزار (۷۴۲/۵۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیفهای ۱۱۳۵۰۴ و ۱۲۹۰۹۱ به ترتیب، در اختیار وزارتخانه‌های فرهنگ و آموزش عالی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی قرار داده می‌شود تا جهت تقویت دوره‌های تخصصی داخل کشور به مصرف برسد.

ز-....

تبصره ۲۴-

الف-....

ج- رؤسای دستگاه‌های اجرایی می‌توانند به تشخیص و با مسئولیت خود عملیات اجرایی تمام یا پروژه‌هایی از هر یک از طرحهای عمرانی ملی را با توجه به ظرفیت و صلاحیت اجرا به وزارت جهاد سازندگی و ادارات مهندسی قدس و کربلا یا واحدهای فنی و مهندسی نیروهای انتظامی یا وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و یا بنیاد مسکن پس از عقد قرارداد و اگذار نمایند تا هر یک از آنها در صورت موافقت یا استفاده از اعتبارات و اگذار شده و تحت نظارت دستگاه اجرایی و اگذارکننده نسبت به انجام آن اقدام نمایند.

مابه‌التفاوت هزینه کرد قطعی و اعتبار دریافتی پروژه‌ها با طرحهای و اگذاری از محل این تبصره در همان برنامه مربوط یا برنامه تأمین آب آشامیدنی هزینه گردد. واحدهای مذکور در بندهای «الف» و «ج» حق و اگذاری مورد پیمان را به هیچ وجه به شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی ثالث به طور کامل ندارند. تخلف از این امر مسئولیت قانونی داشته و واحد مربوطه مسئول جبران کلیه خسارات و زیانهای وارده می‌باشد.

د- به استانداری هرمزگان اجازه داده می‌شود اجرای هر یک از پروژه‌های طرح عمرانی جزایر جنوب را با توجه به صلاحیت اجرا به دستگاه اجرایی ملی یا استانی ذی‌ربط و اگذار نماید.

ه- به شرکت مهندسی آب و فاضلاب اجازه داده می‌شود افزایش درآمد آب بهای ناشی از تغییر نرخ و تعرفه مورد عمل در سال ۱۳۷۵ را تا مبلغ پنجاه میلیارد (۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به درآمد عمومی موضوع ردیف ۵۹۵۷۵۰ قسمت سوم این قانون واریز و معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی هر استان از محل ردیف

۵۰۳۳۰۳ قسمت چهارم این قانون پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه استان به مصرف پروژه‌های اصلاح و بازسازی تأسیسات آب و فاضلاب شهرهای همان استان برسانند.

و - شرکت مهندسی آب و فاضلاب موظف است آن بخش از هزینه‌های وصل انشعاب در سال ۱۳۷۵ را که تحت عنوان حق تفکیکی وصول می‌نماید، براساس تعرفه‌های مورد عمل شهریور ماه ۱۳۷۳ تا مبلغ بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال دریافت و به درآمد عمومی ردیف ۵۹۵۸۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. معادل صد درصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی هر شهر از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۳۰۴ قسمت چهارم این قانون به منظور اجرای طرحهای آب و فاضلاب در اختیار شرکت آب و فاضلاب همان شهر قرار می‌گیرد.

تبصره ۲۵ - ...

تبصره ۲۹ - ...

الف - ...

د - ...

۱ - ...

۶- شرکت ملی گاز ایران در سال ۱۳۷۵ موظف است حق انشعاب گاز تکایا و مساجد را رایگان محاسبه کرده و هزینه گاز مربوط به آن را تجاری محاسبه نماید.

تبصره ۳۰ - ...

تبصره ۳۳ -

الف - اجازه داده می‌شود تا سقف پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال مازاد درآمد نسبت به درآمد مصوب پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور شرکت سهامی آزمایشگاه‌های فنی و مکانیک خاک وابسته به وزارت راه و ترابری، با تصویب مجمع عمومی شرکت به منظور توسعه و تجهیز آزمایشگاه مرکزی و شعب آن در استانها جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای و تحقیقاتی اختصاص یابد به طوری که حداقل شصت درصد (۶۰٪) آن صرف تحقیق و تجهیز آزمایشگاه‌های فوق گردد. همچنین افزایش درآمد تا سقف بیست میلیارد (۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال نسبت به درآمد مصوب پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور، شرکت راه آهن جمهوری اسلامی ایران

جهت انجام هزینه‌های سرمایه‌ای اختصاص یابد.

ب - ...

ج - درآمدهای موضوع مواد ۸۷، ۶۳ و ۶۲ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین جهت تأمین هزینه‌های جاری و عمرانی سازمان هواپیمایی کشوری و مجری طرح احداث فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) به درآمد عمومی ردیفهای ۳۳۰۶۰۰، ۴۱۹۹۰۵، ۴۲۱۹۰۰ و ۵۹۲۹۰۰ قسمت سوم این قانون واریز و حسب ردیفهای ۱۴۸۵۰۰، ۴۰۹۰۹۲۰۴، ۴۰۹۰۹۲۰۷، ۴۰۹۰۹۲۰۹ و ۴۰۹۰۹۲۴۲ منظور در قسمت چهارم و پیوست شماره (۱) این قانون در اختیار دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط قرار خواهد گرفت. نرخ محاسباتی تبدیل درآمدهای ارزی موضوع این تبصره براساس نرخ ارز صادراتی خواهد بود.

د - وزارت راه و ترابری در سال ۱۳۷۵ از پرداخت بهای برق مصرفی جهت روشنایی و تهویه تونلها و چراغهای مخصوص نقاط مه‌گیر، چراغهای چشمک‌زن موجود در طول راه‌های کشور، همچنین ایستگاه‌های دریافت عوارض مستقر در آزادراه‌ها و مساجد بین راهی معاف می‌باشد.

ه - هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران موظف است در سال ۱۳۷۵ به اعضای تیمهای ورزشی اعزامی به مسابقات داخلی و خارجی بنابر تأیید و درخواست سازمان تربیت بدنی بلیط نیم‌بها ارائه نماید.

تبصره ۳۴ - ...

تبصره ۳۶ -

الف - به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اجازه داده می‌شود درآمد حاصل از افزایش ده درصد (۱۰٪) به قیمت آگهی‌های تابلوهای تبلیغاتی تجاری شهری را پس از وصول به خزانه واریز نماید تا به حساب ردیف ۴۱۹۹۴۷ قسمت سوم این قانون منظور شود. معادل وجوه واریزی فوق تا مبلغ سه میلیارد (۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۷۸ قسمت چهارم این قانون به منظور کمک به فعالیتهای هدایتی و حمایتی فرهنگی و هنری نظیر برگزاری جشنواره‌ها و نمایشگاه‌ها در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می‌گیرد.

ب - معادل وجوه واریزی از محل عوارض سیمان، موضوع ماده (۶) قانون مالیات

غیرمستقیم موضوع ردیف ۵۹۴۸۳۰ قسمت سوم این قانون به ترتیب تا مبالغ چهار میلیارد (۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و یک میلیارد و پانصد میلیون (۱/۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیفهای ۵۰۳۲۱۳ و ۵۰۳۲۷۲ قسمت چهارم این قانون جهت تعمیر و مرمت و بازسازی و به بهره‌برداری رساندن آثار و میراث فرهنگی کشور و بناهای ارزشمند تاریخی و نیز بزرگداشت مفاخر فرهنگی کشور و همچنین کمک به دانشکده‌های علوم قرآنی در اختیار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار می‌گیرد.

ج - در سال ۱۳۷۵ نرخ هزینه برق مصرفی سالن‌های سینمایی کشور بر مبنای تعرفه آموزشی محاسبه می‌شود.

تبصره ۳۷-...

تبصره ۵۴-

الف -...

ب - وزارت کشاورزی موظف است اراضی موضوع لایحه قانونی اصلاح قانون نحوه واگذاری و احیای اراضی و آیین‌نامه اجرایی مربوطه مصوب سال ۱۳۵۹ شورای انقلاب که به تعویضات مشاع و اگذار شده یا می‌شود را در صورت تقاضای تعاونیه‌های فوق بر مبنای قیمت منطقه‌ای به فروش رسانده و درآمد حاصله را به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف شماره ۴۲۴۲۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

ج - به وزارت کشاورزی اجازه داده می‌شود از هر کیلوگرم گندم خریداری در سال ۱۳۷۵ به میزان یک و نیم (۱/۵) ریال (یک ریال از کشاورز و نیم ریال از محل صرفه‌جویی هزینه جنبی خرید گندم) کسر و به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل موضوع ردیف شماره ۵۹۵۰۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صد درصد (۱۰۰٪) مبالغ واریز شده فوق از محل ردیف ۵۰۳۲۲۰ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت کشاورزی قرار می‌گیرد تا جهت احداث و تجهیز انبارهای چند منظوره هزینه گردد.

د - سازمان ملی زمین و مسکن موظف است قیمت روز سال ۱۳۷۳ زمینهای منابع ملی و دولتی که بدون رعایت ماده (۱۰) قانون زمین شهری و یا بدون موافقت وزارت مسکن و شهرسازی و صرفاً به استناد ماده (۳۲) لایحه قانونی واگذاری و احیای اراضی مصوب شورای انقلاب در داخل یا خارج از محدوده شهرها از طریق تعاونیه‌های مسکن یا

مستقیماً برای امر مسکن توسط وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به اشخاص حقیقی و حقوقی غیرواجد شرایط در زمان واگذار گردید اعم از اینکه اسناد آنها منتقل گردیده و یا ننگریده باشد و یا اقدام به احداث بنا کرده یا نکرده باشد اخذ نموده و به حساب خزانه‌داری کل موضوع ردیف ۴۲۴۸۰۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید. با واجدین شرایط طبق قانون زمین شهری عمل می‌شود.

سازمان ملی زمین و مسکن مسؤل تشخیص واجد شرایط بودن یا نبودن افراد براساس مقررات موجود می‌باشد. شهرداریها قبل از اخذ تأییدیه از سازمان زمین و مسکن مبنی بر پرداخت قیمت زمین، حق صدور مجوز ساخت و ساز و تغییر کاربری اینگونه زمینها را نداشته و هرگونه تخلف از این بند تصرف در اموال عمومی محسوب و قابل پیگرد قانونی می‌باشد.

معادل پنجاه درصد (۵۰٪) از وجوه واریزی تا مبلغ ده میلیارد (۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اعتبار ردیف ۵۰۳۲۶۴ قسمت چهارم این قانون در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار خواهد گرفت تا در جهت کمک به سرمایه‌گذاری امر مسکن اجتماعی و بهسازی مسکن روستایی و کمک به احداث تأسیسات زیربنایی در شهرهای جدید و آماده‌سازیها و اجرای این قانون مصرف گردد.

مبلغ پنجاه درصد (۵۰٪) باقیمانده برای اجرای طرحهای کوچک تأمین آب و آبخیزداری به نسبت مساوی از طریق وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی اختصاص می‌یابد.

تبصره ۵۵- حذف شد.

تبصره ۵۹- به سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۵ ماهانه مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال آبونمان از طریق قبض برق مصرفی و از کلیه کنتورهای برق، به استثنای مصارف کشاورزی، برق روستایی و مصارف کمتر از یکصد و پنجاه (۱۵۰) کیلووات در ماه دریافت نموده و به حساب درآمد عمومی کشور ردیف ۵۹۴۵۴۰ قسمت سوم این قانون واریز نماید.

معادل صددرصد (۱۰۰٪) درآمد این تبصره از محل اعتبارات ردیفهای مربوط مندرج در قسمت چهارم این قانون در اختیار سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد تا به مصرف اهداف سازمان برساند.

تبصره ۶۰-...

تبصره ۶۳-

الف - به منظور بهبود راندمان آبیاری و بهره‌وری بیشتر از منابع آب و خاک از طریق توسعه شبکه‌های آبیاری تحت فشار (بارانی و قطره‌ای) حداقل به میزان چهار صد هزار هکتار طبق جدول پیوست با اجازه حداکثر ده درصد (۱۰٪) جابجایی بین استانها و طرحها، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از طریق منابع نظام بانکی کشور مبلغ یک هزار و دویست میلیارد (۱/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تسهیلات اعتباری، بدون اخذ وثیقه، جهت پروژه‌های آبیاری تحت فشار و آبیاری قطره‌ای و بارانی، به اشخاص حقیقی و حقوقی اعطا نماید.

دولت موظف است حداکثر هفتاد درصد (۷۰٪) سود و کارمزد تسهیلات مذکور را در سررسید در لوایح بودجه منظور نموده و باز پرداخت تسهیلات اعطایی را تضمین نماید. حداکثر استفاده نهادها و بنیادها و شرکتهای وابسته به آنها و شرکتهای دولتی از تسهیلات این بند ده درصد (۱۰٪) می‌باشد.

ب - به منظور ایجاد فرصتهای شغلی جدید در اجرای بند (۱) تبصره (۸۰) قانون برنامه دوم، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از منابع نظام بانکی کشور مبلغ ششصد میلیارد (۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال تسهیلات اعتباری کوتاه مدت و میان مدت (حداکثر پنج سال) به اشخاص حقیقی و حقوقی بدون اخذ وثیقه با اولویت شهرستانهایی که میانگین نرخ بیکاری آنها بیشتر از متوسط کشور است و نیز مناطق مرزی اعطا نماید.

حداقل سی درصد (۳۰٪) از اعتبارات این بند در راستای تحقق تبصره ۹۵ قانون برنامه دوم توسعه با معرفی وزارت کار و امور اجتماعی و در چهارچوب ضوابط بانکی و در صورت توجیه فنی - اقتصادی طرحها جهت ایجاد فرصتهای شغلی قرار می‌گیرد.

حداقل سی درصد (۳۰٪) از اعتبارات این بند به اشتغال‌بخش‌های بزرگ اختصاص می‌یابد. دولت موظف است حداکثر هفتاد درصد (۷۰٪) سود و کارمزد تسهیلات مذکور را در سررسید در لوایح بودجه منظور نموده و باز پرداخت تسهیلات اعطایی را تضمین نماید. چگونگی اجرای طرح و سازماندهی آن توسط هیأتی که هیأت وزیران انتخاب می‌کند تعیین می‌شود.

ج - تضمین فوق‌الذکر نافی وظایف بانک جهت وصول مطالبات معوق لاوصول فوق‌الذکر نخواهد بود و استفاده کنندگان از تسهیلات اعتباری این تبصره، ملزم به بازپرداخت مطالبات بانک می‌باشند.

تبصره ۶۴- وزارت نیرو و کلیه شرکت‌های تابعه در سال ۱۳۷۵ مکلفند در تعیین میزان حق انشعاب آب فضاها و ورزشی، فقط مساحت اعیانی آنها را مورد محاسبه قرار دهند. وزارت نیرو و شرکت‌های تابعه موظفند انشعاب آب و برق حوزه‌های علمیه و مساجد را به رایگان برقرار نمایند.

تعرفه برق کلیه کارخانه‌های آرد روستایی به معرفی فرمانداری محل، با تعرفه بند (د) تبصره ۲۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ محاسبه خواهد شد.

تبصره ۶۵- دانشکده علوم قضایی و خدمات اداری قوه قضائیه مکلف است در سال ۱۳۷۵ هزینه‌های تحصیلی و کلیه خسارات مربوط از دانشجویان انصرافی، اخراجی بدون عدل و وجه و ممتنع از خدمت در قوه قضائیه در هر موردی که لغو تعهد خدمت می‌شود را وصول و به حساب درآمد عمومی ردیف ۴۱۰۳۶۸ قسمت سوم واریز نماید. معادل صددرصد (۱۰۰٪) مبلغ واریزی فوق تا مبلغ پانصد میلیون (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰) از محل اعتبار ردیف ۱۰۸۰۰۷ قسمت چهارم این قانون جهت توسعه و تأمین امکانات رفاهی دانشجویان در اختیار دانشکده مزبور قرار می‌گیرد. دانشجویان این دانشکده از امکانات یارانه‌ای نظیر سایر دانشگاه‌ها بهره‌مند می‌گردند.

تبصره ۶۶-...

تبصره ۶۸-

الف - دولت مکلف است در سال ۱۳۷۵ به کارکنان شاغل و بازنشسته و موظف و عائله تحت تکفل آنها و وراث کارمندان متوفی به ازای هر نفر معادل یک دهم حداقل حقوق مبنای جدول قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت ماهانه پرداخت نماید تا از طریق تعاونیه‌های مصرف کارکنان دولت به صورت کالا و مایحتاج ضروری در اختیار آنان قرار گیرد. آیین‌نامه اجرایی مربوط توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری وزارتین بازرگانی و تعاون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ب - کمک هزینه عائله‌مندی موضوع قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در سال ۱۳۷۵ نسبت به سال ۱۳۷۴ به میزان هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) افزایش می‌یابد.

همچنین مستخدمین زن شاغل و بازنشسته و وظیفه‌بگیر که همسر آنها معلول و قادر به کار نبوده و تحت تکفل عیال خود باشند از کمک هزینه عائله‌مندی موضوع قانون مذکور استفاده خواهند نمود.

ج - کمک هزینه اولاد مقرر در قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت در سال ۱۳۷۵ نسبت به سال ۱۳۷۴ به میزان پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش می‌یابد.

د - هزینه موضوع این تبصره از محل بودجه‌های جاری دستگاه‌های مربوطه پرداخت می‌گردد.

تبصره ۶۹ - حذف گردید.

تبصره ۷۰ - به سازمان پزشکی قانونی کشور در سال ۱۳۷۵ اجازه داده می‌شود برای دانشجویان رشته تخصصی (پزشکی قانونی) که از طریق آزمون سراسری و با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی کشور انتخاب و از طریق دانشکده‌های پزشکی سراسر کشور تربیت می‌نمایند در قبال اخذ تعهد خدمت در سازمان، کمک هزینه مناسب از محل اعتبارات فصل چهارم ردیف ۱۰۸۰۰۵ پرداخت نماید.

تبصره ۷۱ - ...

اصلاحیه فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ یازدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه نهایی شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۵۲۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۷۱۴ - ق مورخ ۷۴/۱۱/۱۵ و ۴۷۰۶ - ق مورخ ۷۴/۱۱/۷ و پیرو نامه‌های شماره ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۱۹ و ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۱۸ - ق مورخ ۷۴/۱۱/۱۰ و ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۰۴ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۸: «لایحه بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور»^(۱) که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ یازدهم بهمن ماه یکهزار

و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و با توجه به اصلاحات به عمل آمده مغایر موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

فصل سوم

مصوبه لازم الاجرا شده
به دلیل عدم اظهار نظر
شورای نگهبان در
موعد مقرر

لایحه تمدید مهلت تأدیه بدهی کشاورزان بابت قوانین مربوط به اصلاحات ارضی

شماره: ۲۱۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۵/۲۵

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۴۸۷۹ مورخ ۱۳۷۱/۴/۸ دولت در خصوص تمدید مهلت تأدیه بدهی کشاورزان بابت قوانین مربوط به اصلاحات ارضی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۵/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - کلیه کشاورزانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی بدهکار می‌باشند و قبوض اقساطی آنها جهت وصول در اختیار بانک کشاورزی قرار گرفته و یا خواهد گرفت چنانچه از تاریخ تصویب این قانون تا پایان سال ۱۳۷۳ بهای قبوض را به تدریج یا دفعتاً واحده به بانک کشاورزی بپردازند از پرداخت هر نوع خسارات ناشی از تأخیر تأدیه معاف خواهند بود.

تبصره ۱ - کشاورزانی که از تاریخ ۱۳۶۵/۱/۱ تا تاریخ تصویب این قانون موفق به پرداخت هر میزان از بدهی خود شده باشند، نسبت به مبلغ پرداخت شده مشمول معافیت این قانون خواهند بود.

تبصره ۲ - بانک کشاورزی موظف است ظرف مدت ۳ ماه از تاریخ تصویب این قانون مفاد آن را از طریق مقتضی به اطلاع کلیه بدهکاران برساند.

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه

مورخ بیست و یکم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.^(۱)

(۱) لایحه مذکور به دلیل عدم اظهارنظر شورای نگهبان در موعد مقرر (بر اساس اصل نود و چهارم قانون اساسی) لازم الاجرا گردیده است. ر.ک: روزنامه رسمی شماره ۱۳۸۴۹ مورخ ۱۳۷۱/۷/۴.

فصل چهارم
مصوبات اعاده شده به
مجلس شورای اسلامی

مغایرت طرح قانونی تعیین قائم مقام شورای اسلامی شهر با قانون اساسی

شماره: ۲۹۳ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۶/۱۴

شورای محترم نگهبان

طرح قانونی تعیین قائم مقام شورای اسلامی شهر که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه ۱۳۷۱/۵/۱۳ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه شنبه ۱۳۷۱/۶/۱۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - در هر شهر تا انتخاب شورای اسلامی شهر، شورایی مرکب از افراد زیر به عنوان قائم مقام شورای اسلامی شهر تشکیل و کلیه وظایف و اختیارات آن شورا را برعهده خواهد گرفت:

۱- بالاترین مقام وزارت کشور در هر حوزه شهری و در صورت عدم وجود، نماینده تام الاختیار از وزارت کشور.

۲- بالاترین مقام وزارت مسکن و شهرسازی در هر حوزه شهری و در صورت عدم وجود، نماینده تام الاختیار از وزارت مسکن و شهرسازی.

۳- بالاترین مقام وزارت مسکن و شهرسازی در هر حوزه شهری و در صورت عدم وجود، نماینده تام الاختیار از آن وزارتخانه.

۴- دادستان عمومی در هر حوزه شهری و یا نماینده تام الاختیار دادستان شهرستان ذی ربط.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۴۲.

۵- هفت نفر از معتمدین شهر به انتخاب اکثر اعضای هیأتی متشکل از نماینده یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی و فرماندار و امام جمعه هر حوزه شهری و در صورت عدم وجود امام جمعه، نماینده امام جمعه مرکز شهرستان. عزل معتمدین مذکور نیز توسط اکثریت اعضای این هیأت صورت می‌گیرد.

تبصره ۱- در تهران که مقام معظم رهبری دام ظلّه سمت امامت جمعه را بر عهده دارند هر کسی که از جانب معظم له معرفی شود عضو این هیأت خواهد بود.

تبصره ۲- این قانون نافی مسؤولیت وزارت کشور در اجرای قانون شوراهای اسلامی کشوری نخواهد بود.

تبصره ۳- حداکثر ظرف یک ماه پس از تصویب این قانون آیین‌نامه اجرایی آن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴- با گذشتن یک ماه از تصویب این قانون قائم مقامی وزیر کشور از انجمن و شورای شهر و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون ملغی می‌گردد.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ دهم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۳۶۱۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۶/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نام شماره ۲۹۳ - ق مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۴: «طرح قانونی تعیین قائم مقام شورای اسلامی شهر مصوب جلسه مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۰ مجلس شورای اسلامی» در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۵ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

الف - عضویت نماینده یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی در هیأت مذکور در بند ۵ به لحاظ اینکه خارج از محدوده وظایف نمایندگی است خلاف قانون اساسی شناخته شد.

ب - تبصره ۱ از این جهت که برای مقام معظم رهبری تعیین وظیفه نموده است. خلاف قانون اساسی شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه مجلس شورای اسلامی

شماره: ۵۲۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۱۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۶۱۶ مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۷ و پیرو نامه شماره ۲۹۳/ق مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۴ درخصوص طرح قانونی تعیین قائم مقام شورای اسلامی شهر که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۱/۸/۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحد - در هر شهر تا انتخاب شورای اسلامی شهر، شورایی مرکب از افراد زیر به عنوان قائم مقام شورای اسلامی شهر تشکیل و کلیه وظایف و اختیارات آن شورا را برعهده خواهد گرفت:

۱- بالاترین مقام وزارت کشور در هر حوزه شهری و در صورت عدم وجود، نماینده تام الاختیار از وزارت کشور.

۲- بالاترین مقام وزارت مسکن و شهرسازی در هر حوزه شهری در صورت عدم وجود، نماینده تام الاختیار از وزارت مسکن و شهرسازی.

۳- بالاترین مقام وزارت نیرو در هر حوزه شهری و در صورت عدم وجود، نماینده تام الاختیار از آن وزارتخانه.

۴- دادستان عمومی در هر حوزه شهری و نماینده تام‌الاختیار دادستان شهرستان ذی‌ربط.

۵- هفت نفر از معتمدین شهر.

تبصره ۱- برای تأیید صلاحیت معتمدین شهر موضوع بند ۵ هیأت پنج نفره‌ای مرکب از سه نفر از اعضای کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور و دو نفر از کمیسیون اصل نود به انتخاب مجلس شورای اسلامی تشکیل می‌گردد. معتمدین هر شهر بنا به پیشنهاد نماینده یا اکثریت نمایندگان آن شهر در مجلس شورای اسلامی و تصویب اکثریت هیأت مزبور تعیین می‌شوند. عزل معتمدین مذکور نیز توسط اکثریت اعضای این هیأت صورت می‌گیرد.

تبصره ۲- این قانون نافی مسؤولیت وزارت کشور در اجرای قانون شوراهاى اسلامی کشوری نخواهد بود.

تبصره ۳- حداکثر ظرف یک ماه پس از تصویب این قانون آیین‌نامه اجرایی آن به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴- با گذشتن یک ماه از تصویب این قانون قائم مقامی وزیر کشور از انجمن و شورای شهر و کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون ملغی می‌گردد.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۳۷۹۸

تاریخ: ۱۳۷۱/۸/۱۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۵۲۵- ق مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۰ و نامه شماره ۲۹۳- ق مورخ ۷۱/۶/۱۴ و پیرو نامه شماره ۳۶۱۶ مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۷: «طرح تعیین قائم مقام شورای اسلامی شهر» اعاده شده از شورای نگهبان که با اصلاحاتی در جلسه ۱۳۷۱/۸/۵ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۸/۱۷ شورای نگهبان مطرح

گردید و پس از بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:
«اصلاح تبصره ۱ از بند ۵ ماده واحده به لحاظ اینکه نمایندگان مجلس شورای اسلامی در تعیین و عزل هیأت معتمد اقدام می‌نمایند مغایر با اصل پنجاه و هفتم قانون اساسی^(۱) شناخته شد.»

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مغایرت لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به متن تجدیدنظر شده
کنوانسیون پاریس برای حمایت مالکیت صنعتی، تجاری و کشاورزی و کنوانسیون
ایجاد سازمان جهانی مالکیت معنوی با موازین شرع

شماره: ۸۲۹-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۲۲

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۷۲۶ مورخ ۱۳۷۰/۷/۲۰ دولت در خصوص اجازه الحاق دولت
جمهوری اسلامی ایران به متن تجدیدنظر شده کنوانسیون پاریس برای حمایت مالکیت
صنعتی و تجاری و کشاورزی و کنوانسیون ایجاد سازمان جهانی مالکیت معنوی که در
جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ شانزده دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس
شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱)
جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - دولت جمهوری اسلامی ایران مجاز است به متن تجدیدنظر شده قرارداد
حمایت مالکیت صنعتی، تجاری و کشاورزی معروف به کنوانسیون پاریس که در سالهای
۱۹۶۷ و ۱۹۷۹ مطابق با ۱۳۰۵ و ۱۳۱۷ در استکهلم به عمل آمده است ملحق گردد.
همچنین به دولت اجازه داده می شود الحاق خود به کنوانسیون ایجاد سازمان جهانی
مالکیت معنوی (شاخه اتحادیه پاریس) امضا شده در تاریخ ۱۴ ژوئیه ۱۹۶۷ مطابق با ۲۴
خرداد ۱۳۴۶ در استکهلم و اصلاحات بعدی به عمل آمده در دوم اکتبر ۱۹۷۹ مطابق با
۱۰ مهرماه ۱۳۵۸ را اعلام نماید.
این اجازه شامل عضویت در کنوانسیون برن نمی باشد.

کنوانسیون پاریس برای حمایت مالکیت صنعتی مورخ ۲۰ مارس ۱۸۸۳

تجدید نظر شده.

۱- در بروکسل در تاریخ ۱۴ دسامبر ۱۹۰۰

۲- در واشنگتن در تاریخ ۲ ژوئن ۱۹۱۱

۳- در لاهه در تاریخ ۶ نوامبر ۱۹۲۵

۴- در لندن در تاریخ ۲ ژوئن ۱۹۳۴

۵- در لیسن در تاریخ ۳۱ اکتبر ۱۹۵۸

۶- در استکهلم در تاریخ ۱۴ ژوئیه ۱۹۶۷

ماده ۱-

۱- کشورهایی که مشمول کنوانسیون حاضر هستند اتحادیه حمایت مالکیت صنعتی را تشکیل می دهند.

۲- موضوع حمایت مالکیت صنعتی - گواهینامه های ثبت اختراع، مدل های اشیای مصرفی و طرحها و مدل های صنعتی و علائم صنعتی یا تجارتمی و علائم مربوط به خدمات و نام تجارتمی و مشخصات آخرین محل ارسال یا نامگذاری مبدأ جنس و نیز جلوگیری از رقابت نامشروع می باشد.

۳- فرض از مالکیت صنعتی، مفهوم عام آن است و این اصطلاح نه تنها در مورد صنعت و بازرگانی به معنی اخص به کار می رود بلکه همچنین شامل صنایع کشاورزی و استخراجی و کلیه محصولات مصنوعی یا طبیعی مانند انواع شراب ها و دانه ها و برگ های توتون و میوه ها و دامها و مواد معدنی و آبجوها و گل ها و آردها نیز می گردد.

۴- انواع مختلف گواهینامه های ثبت صنعتی که قوانین کشورهای اتحادیه آنها شناخته باشد مانند گواهینامه های وارداتی - گواهینامه های تکمیلی و گواهینامه های الحاقی و غیره جزء گواهینامه های ثبت اختراع محسوب می شوند.

ماده ۲-

۱- اتباع هر یک از کشورهای اتحادیه در سایر کشورهای اتحادیه از مزایایی که قوانین مربوطه جاری یا آتی آن کشورها به اتباع داخلی خود داده یا خواهند داد بی آنکه به حقوق مخصوصی که در این کنوانسیون پیش بینی شده است لطمه ای وارد آید از حمایت مالکیت صنعتی برخوردار خواهند شد. بنابراین اتباع کشورهای اتحادیه از همان

حمایتی بهره‌مند می‌شوند که اتباع داخلی دارا هستند و همانند آنان می‌توانند علیه هر نوع تضییع حق به شرط رعایت مقررات و تشریفات ناظر به اتباع داخلی به مراجع صالحه مراجعه کنند.

۲- به هر حال در کشوری که درخواست حمایت می‌شود استفاده از حقوق مالکیت صنعتی برای اتباع کشورهای اتحادیه موکول به شرط داشتن محل اقامت یا تأسیسات در آن کشور نخواهد بود.

۳- مقررات قانونی هر یک از کشورهای اتحادیه در امر صلاحیت و رسیدگی قضایی و اداری و انتخاب اقامتگاه و مقررات تعیین نماینده که در قوانین مربوط به مالکیت صنعتی پیش‌بینی شده رعایت خواهد شد.

ماده ۳-

اتباع کشورهایی که جزء اتحادیه نیستند ولی در یکی از کشورهای اتحادیه اقامت دارند یا در آنجا دارای مؤسسات صنعتی یا تجارتی واقعی و فعال هستند در حکم اتباع کشورهای اتحادیه می‌باشند.

ماده ۴-

الف) ۱- هر شخصی که در یکی از کشورهای اتحادیه صحیحاً اظهارنامه مربوط به تقاضای گواهینامه ثبت اختراع یا ثبت مدل اشیای مصرفی یا طرح‌ها و مدل‌های صنعتی یا علامت صنعتی و یا علامت تجارتی را شخصاً یا توسط قائم مقام قانونی خویش تسلیم نموده باشد در مورد تسلیم اظهارنامه در سایر کشورهای اتحادیه ظرف مدت‌های مقرر در زیر از حق تقدم برخوردار خواهد شد.

۲- تسلیم هر درخواستی که به موجب قانون داخلی هر کشور اتحادیه یا به موجب عهدنامه‌های دو جانبه یا چند جانبه منعقد شده بین کشورهای اتحادیه معتبر شناخته شده باشد موجب حق تقدم می‌گردد.

۳- منظور از تسلیم اظهارنامه به نحو صحیح طبق مقررات داخلی تسلیم هر اظهارنامه‌ایست که برای احراز تاریخ تسلیم آن در کشور مربوطه کافی باشد بی‌آنکه نتایج بعدی آن مورد نظر قرار گیرد.

ب - بنابراین تسلیم اظهارنامه بعدی در یکی دیگر از کشورهای اتحادیه قبل از انقضای مواعد مذکور به وسیله اعمالی از قبیل تسلیم اظهارنامه دیگر یا انتشار اختراع یا

بهره‌برداری از آن یا فروش نسخه‌هایی از طرح و مدل صنعتی یا استعمال علامت که در این فاصله انجام گردد از اعتبار نخواهد افتاد و این اعمال موجب هیچگونه حق یا مالکیت شخصی برای اشخاص ثالث نخواهد بود. حقوقی که اشخاص ثالث قبل از تاریخ تسلیم نخستین اظهارنامه‌ای که مبنای حق تقدم است کسب کرده‌اند به موجب قانون داخلی هر کشور اتحادیه محفوظ است.

ج -

۱- مهلت‌های حق تقدم مذکور در فوق برای گواهینامه‌های ثبت اختراع و مدل‌های اشیای مصرفی ۱۲ ماه و برای طرح‌ها و مدل‌های صنعتی و علائم صنعتی یا علائم تجارتي ۶ ماه خواهد بود.

۲- این مواعد از تاریخ تسلیم اولین اظهارنامه آغاز می‌شود و روز تسلیم اظهارنامه جزء مدت محسوب نمی‌شود.

۳- اگر آخرین روز موعد تعطیل رسمی باشد یا مصادف با روزی باشد که دفتر دریافت اظهارنامه در کشوری که از آن درخواست حمایت می‌شود باز نباشد موعد تا اولین روز اداری تمدید خواهد شد.

۴- اظهارنامه مؤخر در صورتی به عنوان اولین اظهارنامه که تاریخ تسلیم آن مبدأ مهلت حق تقدم است شناخته می‌شود که موضوع آن با موضوع اظهارنامه مقدم به مفهوم بند ۲ مذکور در بالا واحد بوده و در همان کشور اتحادیه تسلیم شده باشد به شرط آنکه اظهارنامه مقدم هنگام تسلیم اظهارنامه مؤخر بدون آنکه در معرض افکار عمومی واقع یا حقوقی بر آن مترتب شده باشد مسترد یا مردود شده و یا مورد اعراض واقع گردیده باشد و نیز تا آن زمان مبنای مطالبه حق تقدم قرار نگرفته باشد. در این صورت اظهارنامه قبلی نمی‌تواند مبنای مطالبه حق تقدم قرار گیرد.

د -

۱- هرکس بخواهد از حق تقدم ناشی از تسلیم اظهارنامه قبلی برخوردار گردد مکلف است اعلامیه‌ای متضمن تاریخ و نام کشور محل تسلیم اظهارنامه تسلیم کند هر کشور آخرین مهلت تسلیم این اعلامیه را تعیین خواهد نمود.

۲- این مشخصات در نشریات اداره ذی‌صلاحیت درج خواهد گردید.
خاصه موارد مربوط به گواهینامه‌های ثبت اختراع و توصیفات مربوطه به آن.

۳- کشورهای اتحادیه می‌توانند از کسی که بحق تقدم استناد می‌کند رونوشت اظهارنامه‌ای را که قبلاً تسلیم کرده و مربوط به توصیفات نقشه‌ها و غیره است مطالبه نمایند. رونوشت مزبور که از طرف اداره دریافت‌کننده اظهارنامه گواهی می‌شود از کلیه تشریفات مربوط به تسجیل و تصدیق معاف خواهد بود و در هر حال می‌توان آنرا بدون پرداخت هزینه ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم اظهارنامه بعدی تسلیم نمود.

ممکن است به ضمیمه این رونوشت گواهینامه تاریخ تسلیم اظهارنامه که از طرف اداره مزبور صادر شده باشد و ترجمه آن مطالبه گردد.

۴- برای اعلام حق تقدم هنگام تسلیم اظهارنامه تشریفات دیگری لازم نیست. هر کشور اتحادیه نتایج خودداری از انجام تشریفات مقرر در این ماده را معین خواهد کرد بی‌آنکه این نتایج از حد سلب حق تقدم تجاوز کند.

۵- ممکن است بعداً مدارک مثبت دیگری مطالبه شود.

هر کس خود را دارای حق تقدم از بابت تسلیم یک اظهارنامه قبلی می‌شناسد موظف است شماره این اظهارنامه را تعیین کند.

این مشخصات طبق شرایط مقرر در بند ۲ مذکور در بالا منتشر خواهد شد.

هـ-

۱- هرگاه در کشوری به موجب حق تقدمی که بر پایه تسلیم اظهارنامه ثبت نمونه اشیای مصرفی استوار است اظهارنامه ثبت طرح یا مدل صنعتی تسلیم شود مهلت حق تقدم همان است که برای طرحها و مدل‌های صنعتی مقرر است.

۲- به علاوه در هر کشور اتحادیه به استناد حق تقدم ناشی از تسلیم اظهارنامه ثبت اختراع می‌توان اظهارنامه ثبت مدل اشیای مصرفی را تسلیم کرد و عکس آن هم جایز است.

و - هیچ کشور اتحادیه نمی‌تواند حق تقدم یا تقاضای گواهینامه ثبت اختراع را به علت اینکه متقاضی تقاضای چند حق تقدم می‌کند ولو اینکه حق تقدمهای مذکور از کشورهای مختلف ناشی شده باشد یا به لحاظ اینکه در خواست یکی یا چند حق تقدم واجد یکی یا چند عنصریست که در تقاضا یا تقاضاهایی که برای آن یا آنها مطالبه حق تقدم گردیده وجود نداشته نپذیرد به شرط اینکه در هر دو مورد به مفهوم قانون آن کشور وحدت اختراع وجود داشته باشد.

اما راجع به اجزایی که در تقاضا یا تقاضاهایی که حق تقدم آن مورد ادعاست مندرج نیست تسلیم تقاضای بعدی موجب حق تقدم تحت شرایط عادی می‌گردد.

ز-

۱- اگر بعد از رسیدگی معلوم شود که تقاضای ثبت اختراع مرکب است متقاضی حق دارد آنرا به چند تقاضا تجزیه کند و تاریخ هر تقاضا همان تاریخ تقاضای اولی است و می تواند از حق تقدم که مقرر است بهره مند شود.

۲- متقاضی نیز می تواند به ابتکار خود درخواست گواهینامه ثبت اختراع را تقسیم کند و تاریخ هر یک از این درخواستها را همان تاریخ درخواست اولی بگذارد و عندالاقضاء از حق تقدم استفاده کند. هر کشور اتحادیه می تواند شرایطی را که مجوز تفکیک درخواست است تعیین کند.

ح- حق تقدم را نمی توان به علت اینکه بعضی از اجزای اختراع در کشور مبدأ ذکر نگردیده رد نمود به شرط آنکه مجموع مدارک تقاضای اجزای مذکور را به طور دقیق روشن سازد.
ط -

۱- تقاضای گواهینامه مخترع که در کشوری تسلیم شده که در آنجا متقاضیان حق دارند به انتخاب خود تقاضای ثبت اختراع یا تقاضای گواهینامه مخترع نمایند همان حق تقدمی را ایجاد می کند که طبق این ماده در همان شرایط و با همان نتایج از تقاضای ثبت اختراع ناشی می شود.

۲- در کشوری که در آنجا متقاضی حق دارد به انتخاب خود تقاضای ثبت اختراع یا گواهینامه مخترع نماید - متقاضی گواهینامه مخترع - بنابر مقررات این ماده که در مورد گواهینامه های ثبت اختراع قابل اجرا است از حق تقدمی بهره مند خواهد شد که از تسلیم تقاضای گواهینامه ثبت اختراع یا ثبت نمونه اشیای مصرفی یا گواهینامه مخترع ناشی می شود.

ماده ۴ مکرر ۱- ...

ماده ۳۰-

۱- تا هنگامی که نخستین مدیر کل انجام وظایف خود را آغاز نماید هر گونه اشاره ای که در این سند به دفتر بین المللی سازمان یا به مدیر کل شده است به ترتیب به دفتر اتحادیه یا مدیر آن معطوف خواهد بود.

۲- کشورهای اتحادیه که نسبت به مواد ۱۳ تا ۱۷ متعهد نشده اند می توانند در صورت تمایل پس از لازم الاجرا شدن کنوانسیون مؤسس سازمان تا مدت پنج سال حقوق

پیش‌بینی شده در مواد ۱۳ تا ۱۷ این سند را اعمال کنند - به نحوی که اگر نسبت به مواد مذکور متعهد بودند عمل می‌کردند. هر کشور که مایل به اعمال این حقوق باشد اطلاعیه‌ای کتبی بدین منظور به مدیر کل تسلیم می‌نماید که تأثیر آن از تاریخ وصول خواهد بود. این قبیل کشورها تا انقضای مدت مذکور عضو مجمع تلقی خواهند شد.

۳- تا مدتی که تمام کشورهای اتحادیه عضو سازمان نشده‌اند دفتر بین‌المللی سازمان وظیفه اتحادیه و مدیر کل وظیفه ریاست این دفتر را انجام خواهند داد.

۴- هنگامی که تمام کشورهای اتحادیه به عضویت سازمان درآیند - حقوق - تکالیف و اموال دفتر اتحادیه به دفتر بین‌المللی سازمان انتقال می‌یابد.

با اعتقاد به مراتب فوق امضاکنندگان ذیل با داشتن اختیارات قانونی - سند حاضر را امضا نمودند.

در تاریخ ۱۴ ژوئیه ۱۹۶۷ در استکهلم تنظیم گردید.

کنوانسیون دایر به تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی

امضا شده در استکهلم به تاریخ ۱۴ ژوئیه ۱۹۶۷

طرفهای متعاقد.

با تمایل و اشتیاق به ایجاد تفاهم و همکاری بیشتر بین دولتها برای تأمین منافع متقابل و بر مبنای احترام به حاکمیت و مساوات بین آنها و با تمایل به توسعه حمایت جهانی مالکیت معنوی به منظور تشویق فعالیت خلاقه و با تمایل به تجدید و تکمیل سازمان اداری و ازدیاد کارایی اتحادیه‌هایی که در زمینه حمایت مالکیت صنعتی و حمایت آثار ادبی و هنری تأسیس یافته‌اند - و با احترام کامل به استقلال هر یک از اتحادیه‌ها - به قرار زیر توافق می‌کنند.

ماده ۱ - تأسیس سازمان.

بر طبق کنوانسیون حاضر سازمان جهانی مالکیت معنوی تأسیس می‌گردد.

ماده ۲ - تعاریف.

از نظر این کنوانسیون معانی اصطلاحات زیر بدین قرار است.

۱- سازمان، سازمان جهانی مالکیت معنوی.

۲- «دفتر بین‌المللی» دفتر بین‌المللی مالکیت معنوی.

۳- «کنوانسیون پاریس» کنوانسیون مربوط به حمایت مالکیت صنعتی که در تاریخ ۲۰

مارس ۱۸۸۳ امضا شده به انضمام هر یک از متون تجدیدنظر شده آن.
 ۴- «کنوانسیون برن» کنوانسیون مربوط به حمایت آثار ادبی و هنری که در تاریخ ۹ سپتامبر ۱۸۸۶ امضا شده به انضمام هر یک از متون تجدیدنظر شده آن.
 ۵- «اتحادیه پاریس» اتحادیه بین‌المللی که به موجب کنوانسیون پاریس ایجاد گردیده است.

۶- «اتحادیه برن» اتحادیه بین‌المللی که به موجب کنوانسیون برن ایجاد گردیده است.
 ۷- «اتحادیه‌ها» اتحادیه پاریس و اتحادیه‌های خاص و ترتیبات خاصی که به مناسبت اتحادیه مذکور تأسیس و تنظیم یافته است - اتحادیه برن و همچنین هرگونه تعهد بین‌المللی دیگری که به منظور توسعه و حمایت مالکیت معنوی ایجاد گردیده و اداره آن به موجب بند ۳ ماده ۴ سازمان تأمین می‌گردد.
 ۸- مالکیت معنوی، عبارتست از حقوق مربوط به.

آثار ادبی - هنری و علمی

اجرای آثار هنری توسط هنرمندان اجراکننده - آثار صوتی (فونوگرام) و انتشارات رادیویی

- اختراعات در زمینه کلیه فعالیتهای بشری

- کشفیات علمی

- طرحها و مدل‌های صنعتی

- علایم صنعتی و علایم تجاری و علایم خدمات و همچنین نامها و عناوین تجارتنی

- حمایت در مقابل رقابت مکارانه

و هرگونه حقوق دیگر مربوط به فعالیت فکری در زمینه‌های صنعتی - علمی - ادبی و هنری

ماده ۳- هدف سازمان

سازمان دارای هدفهای زیر می‌باشد.

۱- توسعه حمایت مالکیت معنوی در سراسر جهان از طریق همکاری بین دول و در

صورت انقضاء از طریق همکاری با هر سازمان بین‌المللی دیگر.

۲- تأمین همکاری اداری بین اتحادیه‌ها.

ماده ۴- ...

لایحه قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن تجدیدنظر شده کنوانسیون پاریس حمایت از مالکیت صنعتی، تجاری و کشاورزی مشتمل بر سی ماده و کنوانسیون ایجاد سازمان جهانی مالکیت معنوی مشتمل بر بیست و یک ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ شانزده دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه شورای نگهبان

شماره: ۴۱۵۵

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۲۹-ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۲ و پیرو نامه شماره ۴۱۲۰ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰: «لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به متن تجدیدنظر شده کنوانسیون پاریس برای حمایت مالکیت صنعتی، تجاری و کشاورزی و کنوانسیون ایجاد سازمان جهانی مالکیت معنوی مصوب جلسه ۱۳۷۱/۱۰/۱۶ مجلس شورای اسلامی» در جلسات متعدد شورای نگهبان مطرح گردید و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

چون متن تجدیدنظر شده کنوانسیون پاریس برای حمایت مالکیت صنعتی، تجاری و کشاورزی مشتمل بر مواردی است که شرعاً حمایت از آن جایز نیست مانند (بند ۳ و ۴ ماده ۱ بند ۲ ماده ۲ و...) و نیز کنوانسیون دایر به تأسیس سازمان جهانی مالکیت معنوی به دلیل ماده ۳ و بند ۸ ماده ۲ حمایت از کنوانسیون پاریس را عهده‌دار است فلذا پیوستن دولت جمهوری اسلامی ایران به این دو کنوانسیون با وصف حال خلاف موازین شرع شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مقایرت لایحه عضویت وزیر راه و ترابری در شورایعالی شهرسازی و معماری با قانون اساسی

شماره: ۱۹۱۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۲/۳

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۸۱۴۴۶ مورخ ۱۳۶۹/۱۰/۸ دولت در خصوص عضویت وزیر راه و ترابری در شورایعالی شهرسازی و معماری ایران که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۶/۳۰ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون وزیر راه و ترابری به اعضای شورایعالی شهرسازی و معماری ایران موضوع ماده ۳ قانون تأسیس شورایعالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱^(۲) اضافه می گردد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۳ قانون تأسیس شورایعالی شهرسازی: اعضای شورایعالی شهرسازی و معماری ایران عبارتند از:

۱- وزیر آبادانی و مسکن

۲- وزیر کشور

۳- وزیر اقتصاد

۴- وزیر فرهنگ و هنر

۵- وزیر آب و برق

۶- وزیر کشاورزی و منابع طبیعی

۷- وزیر جنگ

۸- رئیس سازمان برنامه و بودجه

ریاست شورایعالی شهرسازی و معماری ایران با وزیر آبادانی و مسکن خواهد بود.

تبصره ۱ ...

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی‌ام شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه شورای نگهبان

شماره: ۵۳۰۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۱۹۱۷-ق مورخ ۱۳۷۲/۷/۳: «لایحه عضویت وزیر راه و ترابری در شورای عالی شهرسازی و معماری ایران» که در جلسه مورخ سی‌ام شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۷/۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

نظر به اینکه این گونه شوراها که متکفل قانونگذاری یا امور اجرایی می‌شوند و قانون اساسی این مسئولیت‌ها را به مراجع قانونی یا اجرایی مذکور در اصول ۶۰ و ۱۳۷ و ۱۳۸^(۱) واگذار کرده مصوبه خلاف اصول مذکور شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) اصل شصتم: همین مجموعه، صفحه ۱۹۰.

اصل یکصد و سی و هفتم: هر یک از وزیران مسؤول و ظایف خاص خویش در برابر رئیس جمهور و مجلس است و در اموری که به تصویب هیأت وزیران می‌رسد مسؤول اعمال دیگران نیز هست.

اصل یکصد و سی و هشتم: همین مجموعه، صفحه ۶۵.

مغایرت لایحه اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی با قانون اساسی

شماره: ۲۱۰۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۸

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۶۱۴۶ مورخ ۱۳۷۲/۴/۱۹ دولت در خصوص تصویب اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۲ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۲/۸/۲۵ مجلس شورای اسلامی عیناً به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی، مشتمل بر یک مقدمه و بیست و سه ماده تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود.

اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی

کشورها و سازمانهای ذی‌ربط با توجه به مراتب زیر در مفاد این اساسنامه توافق کرده‌اند: تشخیص نیاز به توسعه و کاربرد صلح‌آمیز مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی برای رفاه بشر، ترغیب این نظر که باید از قابلیت‌های مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی برای کمک به حل مسائل مبرم توسعه، به خصوص در کشورهای در حال رشد، بهره‌گرفت.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

آگاهی از لزوم همکاری بین‌المللی در این زمینه، به خصوص در امر تحقیقات، توسعه و آموزش، تاکید بر فوریت ارتقای قابلیت‌های علمی و تکنولوژیکی کشورهای در حال رشد در این زمینه، تشخیص نقش مهمی که یک مرکز بین‌المللی در کاربرد مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی به امر توسعه ایفا خواهد کرد.

در نظر داشتن توصیه اجلاس مهمی که از ۱۳ تا ۱۷ دسامبر ۱۹۸۲ در بلگراد (یوگسلاوی) برگزار شد، مبنی بر لزوم تأسیس هر چه زودتر یک مرکز عالی و معتبر بین‌المللی برای مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی و با توجه به ابتکار عمل دبیرخانه «سازمان توسعه صنعتی ملل متحد» (یونیدو) در تسریع و تدارک تأسیس این مرکز.

ماده ۱-...

ماده ۱۱- ارزیابی و ممیزی

۱- طی پنج سال، بودجه عادی مرکز عمدتاً از کمک‌های کشورهای عضو برای این سال‌ها تأمین خواهد شد. پس از این دوره پنج ساله، این امکان هست که هیأت مدیران بتواند هر سال کمک‌های مالی را برای سال بعد برآورد کند، این ارزیابی مبتنی بر فرمول توصیه شده، «کمیتة مقدماتی» خواهد بود که در آن مقدار کمک‌های هر عضو به بودجه عادی سازمان ملل براساس آخرین برآوردها، در نظر گرفته خواهد شد.

۲- کشورهایی که بعد از ۳۱ دسامبر به عضویت مرکز در می‌آیند می‌توانند امکان کمک ویژه‌ای به مخارج عمومی و هزینه‌های عملیاتی جاری مرکز را برای سال شروع عضویت خود در نظر بگیرند.

۳- کمک‌هایی که بر طبق مفاد بند ۲ این ماده اهدا می‌شود در کاهش سهم سایر کشورهای عضو به کار گرفته خواهد شد، مگر آنکه اکثریت اعضای هیأت مدیران تصمیم دیگری بگیرد.

۴- هیأت مدیران حسابرسی حساب‌های مرکز تعیین خواهد کرد. این حساب‌رسان گزارشی از عملکرد مالی سالانه مرکز را از طریق شورا به هیأت تسلیم خواهند کرد.

۵- مدیر مرکز اطلاعات لازم را در اختیار حساب‌رسان خواهد گذاشت و آنها را در انجام وظایفشان یاری خواهد کرد.

۶- کشورهایی که ناچارند قبل از عضویت در مرکز این اساسنامه را به تأیید مراجع قانونگذاری خود برسانند و بنابراین اساسنامه را به شرط بررسی‌های بعدی امضا کرده‌اند، اجباری ندارند که برای احراز عضویت خود کمک مخصوص پیش‌بینی شده در بند ۲ این ماده را بپردازند.

ماده ۱۲-...

ماده ۲۰- امضا، تصدیق، پذیرش، الحاق

۱- این اساسنامه در اجلاس نمایندگان تام‌الاختیار که از ۱۲ تا ۱۳ سپتامبر ۱۹۸۳ در مادرید برگزار می‌شود و بعد در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک، تا زمان لازم‌الاجرا شدن آن طبق ماده ۲۱ برای امضا در اختیار تمامی دولتها خواهد بود.

۲- این اساسنامه منوط به تأیید یا پذیرش کشورهای امضاکننده است. اسناد لازم به امین تسلیم خواهد شد.

۳- پس از به اجرا درآمدن این اساسنامه بر طبق ماده ۲۱ کشورهایی که هنوز آن را امضا نکرده‌اند می‌توانند پس از تصویب درخواست عضویشان توسط هیأت مدیران، با تسلیم مدرک لازم به مرکز، به اعضای قبلی ملحق شوند.

۴- کشورهایی که ناچارند اساسنامه را قبلاً به تأیید مراجع قانونگذاری خود برسانند می‌توانند فعلاً آن را «به صورت موقت» امضا کنند تا وقتی که تأیید نهایی دریافت شده باشد.

ماده ۲۱-...

ماده ۲۳- متون موقت

متن این اساسنامه به زبانهای عربی، چینی، انگلیسی، فرانسه، روسی و اسپانیایی معتبر خواهد بود.

امضاکنندگان زیر که نماینده تام‌الاختیار دولت‌های خود هستند بدین وسیله صحت مطالب فوق را تأیید می‌کنند.

در سیزدهمین روز ماه سپتامبر یکهزار و نهصد و هشتاد و سه در شهر مادرید در یک نسخه تنظیم شد.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده منضم به متن اساسنامه شامل یک مقدمه و ۲۳ ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه شورای نگهبان

شماره: ۵۵۹۹

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۱۰۷ - ق مورخ ۱۳۷۲/۹/۸: «لایحه تصویب اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی» که در جلسه مورخ بیست و پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

بند ۲ ماده ۱۱ و بند ۱ ماده ۲۰ و ماده ۲۳ چون تاریخ رسمی کشور ذکر نشده است خلاف اصل ۱۷ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجسوعه، صفحه ۸۲.

عدم موضوعیت طرح اصلاح تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط
به طلاق مصوب ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام به دلیل
تفسیر تبصره مذکور توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام

شماره: ۳۸۹۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۲

شورای محترم نگهبان

طرح حذف بند «الف» از تبصره (۶) قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق و الحاق
یک تبصره به آن که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۲/۳۱ مجلس شورای
اسلامی به اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل
نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست
ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب ۱۳۷۱/۸/۲۸
مجمع تشخیص مصلحت نظام^(۲) به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق (مصوب ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت
نظام): پس از طلاق در صورت درخواست زوجه مبنی بر مطالبه حق الزحمه کارهایی که شرعاً به عهده وی نبوده است،
دادگاه بدو از طریق مصالح نسبت به تأمین خواسته زوجه اقدام می‌نماید. و در صورت عدم امکان مصالح، چنانچه
ضمن عقد یا عقد خارج لازم، در خصوص امور مالی، شرطی شده باشد طبق آن عمل می‌شود، در غیر این صورت،
هرگاه طلاق بنا به درخواست زوجه نباشد، و نیز تقاضای طلاق ناشی از تخلف زن از وظایف همسری یا سوء اخلاق و
رفتار وی نباشد، به ترتیب زیر عمل می‌شود:

الف - چنانچه زوجه کارهایی را که شرعاً به عهده وی نبوده، به دستور زوج و با عدم قصد تبرع انجام داده باشد، و
برای دادگاه نیز ثابت شود، دادگاه اجرت المثل کارهای انجام گرفته را محاسبه و به پرداخت آن حکم می‌نماید.

ب - در غیر مورد بند «الف»، با توجه به سنوات زندگی مشترک و نوع کارهایی که زوجه در خانه شوهر انجام داده و
وسع مالی زوج، دادگاه مبلغی را از باب بخشش (نحله) برای زوجه تعیین می‌نماید.

تبصره ۶- حین طلاق در صورت درخواست زوجه مبنی بر مطالبه حق الزحمه کارهایی که شرعاً به عهده وی نبوده است دادگاه بدو از طریق مصالحه نسبت به تأمین خواسته زوجه اقدام می نماید و در صورت عدم امکان مصالحه، چنانچه ضمن عقد یا عقد خارج لازم، در خصوص امور مالی، شرطی شده باشد طبق آن عمل می شود، در غیر این صورت هرگاه طلاق بنا به درخواست زوجه نباشد، و نیز تقاضای طلاق ناشی از تخلف زن از وظایف همسری یا سوء اخلاق و رفتار وی نباشد، به ترتیب زیر عمل می شود.

الف - چنانچه زوجه کارهایی را که شرعاً به عهده وی نبوده به دستور زوج و با عدم قصد تبرع انجام داده باشد، و برای دادگاه نیز ثابت شود، دادگاه اجرت المثل کارهای انجام گرفته را قبل از صدور حکم طلاق محاسبه و به پرداخت آن حکم می نماید.

ب - در غیر مورد بند الف، با توجه به سنوات زندگی مشترک و نوع کارهایی که زوجه در خانه شوهر انجام داده و وسع مالی زوج، دادگاه مبلغی را از باب بخشش (نحله) برای زوجه تعیین می نماید.

طرح فوق مشتمل ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سی و یکم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه شورای نگهبان

شماره: ۳۲۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۳/۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلام

عطف به نامه شماره ۳۸۹۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۳/۲: «طرح اصلاح تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام» که در جلسه مورخ سی و یکم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۳/۷ شورای نگهبان مطرح نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

با توجه به تفسیر تبصره مذکور در جلسه ۱۳۷۳/۶/۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام،^(۱) طرح مصوب موضوعی ندارد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

(۱) قانون تفسیر تبصره‌های ۳ و ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق:

شماره: ۳۷۰۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۶/۱۳

شورای محترم نگهبان

قانون تفسیر تبصره‌های ۳ و ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام، که در جلسه روز پنج‌شنبه مورخ ۱۳۷۳/۶/۳ مجمع تشخیص مصلحت نظام طی ماده واحده به تصویب رسیده و طی نامه شماره ۳۷۰۴ - ق مورخ ۱۳۷۳/۶/۱۳ جهت اجرا به ریاست جمهوری ابلاغ گردیده به پیوست جهت اطلاع ایفاد می‌گردد.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

قانون تفسیر تبصره‌های ۳ و ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام موضوع استفساریه:

نظریه اینک در مورد تبصره‌ی ۳ و ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق که با اصلاحاتی در تاریخ ۱۳۷۱/۸/۲۸ به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است، جمعی معتقدند که مستفاد از تبصره ۳ قانون مذکور این است که تمام حقوق زوجه نسبت به زوج اعم از نفقه و جهیزیه و مهر و غیر آن (که اجرت المثل خدمات زوجه و نحله که در تبصره ۶ آمده نیز از حقوق زوجه است) باید قبل از اجرای صیغه طلاق به زوجه تأدیه شود و در حقیقت تبصره ۶ مصداق برای تبصره ۳ تعیین می‌کند، و مکمل آن است. و جمع دیگر معتقدند که تبصره ۶ مستقل از تبصره ۳ هست و اجرت المثل و نحله که در این تبصره آمده پس از اجرای صیغه طلاق با درخواست مجدد زوجه از دادگاه رسیدگی و حکم داده می‌شود و رسیدگی به آنها قبل از اجرای صیغه طلاق وجهه قانونی ندارد. مستدعی است نظریه مجمع تشخیص مصلحت نظام در این خصوص اعلام گردد.

نظر مجمع تشخیص مصلحت نظام:

ماده واحده: منظور از کلمه پس از طلاق در ابتدای تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب مورخ ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام؛ پس از احراز عدم امکان سازش توسط دادگاه است، بنابراین طبق موارد مذکور در بند ۳ عمل خواهد شد.

تفسیر فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه روز پنجشنبه مورخ سوم شهریور ماه یکتا هزار و سیصد و هفتاد و سه مجمع تشخیص مصلحت نظام به تصویب رسیده است.

نامه مجلس شورای اسلامی در پاسخ به نظریه شورای نگهبان

شماره: ۴۱۲۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۳۱

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۳۲۶ مورخ ۱۳۷۴/۳/۴ در خصوص طرح اصلاح تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق، با عنایت به اینکه شورای محترم نگهبان عموماً در انطباق یا عدم انطباق مصوبات مجلس با احکام شرع انور و قانون اساسی اظهار نظر می نماید و منشاء قانونی این گونه اظهار نظر که «طرح مصوب موضوعی ندارد» مشخص نیست.

علی هذا خواهشمند است با صراحت بیشتر و با استناد به اصول قانون اساسی نظر آن شورای محترم را اعلام فرمایند.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

نظریه شورای نگهبان

شماره: ۶۱۷

تاریخ: ۱۳۷۴/۵/۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۱۲۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۳۱: موضوع در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۵/۱ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورای نگهبان پیرو نامه شماره ۳۲۶ مورخ ۱۳۷۴/۳/۴ در خصوص «طرح اصلاح تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق» بدین شرح اعلام می گردد:

هرگاه نظر مجلس شورای اسلامی تفسیر مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام باشد این تفسیر خارج از محدوده صلاحیت مجلس محترم و خلاف قانون اساسی است.

و هرگاه نظر به تصویب مستقل تبصره باشد بند ب تبصره خلاف موازین اولی شرع است.

لازم به ذکر است که در این رابطه مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام و اصلاحیه آن قانون رسمی و معتبر است و با وجود آن نیازی به مصوبه مجلس شورای اسلامی نیست.

احمد علیزاده

تائم مقام دبیر شورای نگهبان

مغایرت طرح تبدیل وضع نیروهای حق التدریسی وزارت آموزش و پرورش با قانون اساسی

شماره: ۴۴۱۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۷/۲۳

شورای محترم نگهبان

طرح تبدیل وضع نیروهای حق التدریسی وزارت آموزش و پرورش که یک فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۴/۳/۳۰ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۷/۱۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود نیروهای حق التدریسی را که تا پایان سال تحصیلی ۱۳۷۴-۱۳۷۳، چهار سال خدمت آموزشی و یا پرورشی داشته اند و همچنین فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم و دانشسراها که در سال تحصیلی ۱۳۷۴-۱۳۷۳ به صورت حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی که پنج سال تمام سابقه خدمت آموزشی دارند به استخدام رسمی آموزش و پرورش درآورد.

تبصره - اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از محل اعتبارات پیش بینی شده در بودجه مصوب آموزش و پرورش بابت حق التدریس تأمین خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ نوزدهم مهر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۰۹۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۸/۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۴۱۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۳: «طرح تبدیل وضع نیروهای حق التدریسی وزارت آموزش و پرورش» که در جلسه مورخ نوزدهم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۸/۳ شورای نگهبان مطرح و چون به افزایش هزینه های عمومی می انجامد مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله دوم) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۵۵۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۱۴

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۰۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۸/۳ و پیرو نامه شماره ۴۴۱۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۳.

طرح تبدیل وضع نیروهای حق التدریسی وزارت آموزش و پرورش که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۲ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می شود نیروهای حق التدرسی را که تا پایان سال تحصیلی ۱۳۷۴-۱۳۷۳، چهار سال خدمت آموزشی و یا پرورشی داشته اند و همچنین فارغ التحصیلان مراکز تربیت معلم و دانشسراها که در سال تحصیلی ۱۳۷۴-۱۳۷۳ به صورت حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی که پنج سال تمام سابقه خدمت آموزشی دارند به استخدام رسمی آموزش و پرورش درآورد.

تبصره - اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از محل اعتبارات بند ۴ تبصره ۲ ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها و شهرستانها و مناطق کشور^(۱) تأمین خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۱۲۸۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۹/۲۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۴۵۵۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۹/۱۴ و ۴۴۱۹ - ق مورخ ۱۳۷۴/۷/۲۳ و پیرو نامه شماره ۱۰۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۸/۳: «طرح تبدیل وضع نیروهای

(۱) ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش (مصوب ۱۳۷۲/۱۰/۲۶): منابع مالی شوراهای مناطق برای هزینه های جاری و عمرانی عبارتند از:

۱- ...

۴- عواید حاصل از فروش ساختمانها و زمینهای بلا استفاده و نیز ساختمانها و زمینهای دیگر که در اختیار آموزش و پرورش است و می توان آنها را با توجه به نیازهای آموزش و پرورش تبدیل به احسن نمود در چارچوب ضوابطی که از سوی وزارت آموزش و پرورش معین می شود.

۱- ...

۲- ...

لازم به ذکر است که تبصره ۲ ماده مذکور فاقد بند می باشد بنابراین منظور بند ۴ ماده ۱۳ می باشد.

حق‌التدریسی وزارت آموزش و پرورش» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ دوازدهم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۹/۲۲ شورای نگهبان مطرح شد و نظر به اینکه بند ۴ تبصره ۲ ماده ۱۳ قانون تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها و شهرستانها و مناطق کشور مورد اشاره در تبصره ماده واحده موضوعیت ندارد، پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

وجود ابهام در طرح اصلاح قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثراثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی

شماره: ۴۶۷۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۲۰

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح قانون اصلاح تبصره ۶ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثراثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۹/۲۶^(۱) که دو فوریت آن در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۹ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- بندهای «الف» و «ب» قانون اصلاح تبصره ۶ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثراثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۹/۲۶^(۳) به شرح ذیل اصلاح و یک بند به عنوان بند «د» به آن الحاق می‌گردد:

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۸۱۵ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۳) بندهای «الف» و «ب» قانون اصلاح تبصره ۶ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثراثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی (مصوب ۱۳۷۴/۹/۲۶): الف- حقوق و مزایای حالت اشتغال بازنشستگی و وظیفه و مستمری مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده کلی و مفقودالاثراثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی اعم از لشکری و کشوری توسط دستگاه ذیربط تعیین و حسب مورد از سوی بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی پرداخت خواهد شد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی بنیادهای مذکور اعتبار مورد نیاز این قانون را در بودجه سالانه پیش‌بینی و به حساب آنان منظور نماید.

ب- سازمان برنامه و بودجه مکلف است مطالبات معوقه مشمولین فوق‌الذکر را از اعتبار دستگاه‌های ذیربط کسر و حسب مورد به اعتبار بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی اضافه نماید.

۱- بند الف تبصره ۶ اصلاحی به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

الف - حقوق و مزایای حالت اشتغال، بازنشستگی و وظیفه مستمری مستخدمین شهید و مفقودالاثَر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی اعم از لشگری و کشوری توسط دستگاه ذی‌ربط تعیین و از سوی بنیاد شهید انقلاب اسلامی پرداخت خواهد شد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی بنیاد مذکور اعتبار مورد نیاز این قانون را در بودجه سالانه پیش‌بینی و به حساب آن بنیاد منظور نماید.

۲- عبارت «بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی» در بند (ب) تبصره ۶ اصلاحی حذف می‌گردد.

۳- بند (د) به شرح ذیل الحاق می‌گردد:

د - دستگاه‌های موضوع این قانون علاوه بر پرداخت حقوق و مزایای جانبازان از کار افتاده کلی، مکلف به ارائه کلیه تسهیلات و امتیازاتی هستند که به موجب قوانین و مقررات مربوط به آنان تعلق می‌گیرد.

ماده ۲- قانون اصلاح تبصره ۱ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانبازان از کار افتاده و مفقودالاثَر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۲/۲۴^(۱) به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

- عبارت «از محل کمک دولت به بنیاد شهید» از متن تبصره ۱ اصلاحی حذف و متن زیر به قسمت اخیر آن اضافه می‌گردد:

سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی بنیادهای مزبور و ستاد آزادگان اعتبار مورد نیاز موضوع این تبصره را در بودجه سالانه پیش‌بینی و به حساب مراجع مزبور منظور نماید. این حکم در مورد اعتبار مورد نیاز حقوق وظیفه جانبازان بسیجی غیر از کارافتاده کلی که مطابق قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱^(۲) به آنان تعلق می‌گیرد نیز حاکم بوده و حقوق وظیفه آنان از طریق بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی پرداخت خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر ۲ ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیستم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۶۳۹ مورخ ۱۳۷۴/۳/۲۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۶۰۲ مورخ ۱۳۷۰/۸/۲۷.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۱۴۲۲

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۰/۲۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۶۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۱۹: «طرح اصلاح قانون اصلاح تبصره ۶ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالائثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۹/۲۶» که دو فوریت آن در جلسه روز سه شنبه مورخ نوزدهم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می گردد:

به لحاظ این که محل تأمین اعتبار مورد نیاز «کمک دولت به بنیاد شهید» حذف شده است، فلذا موهم بار مالی جدید اضافه است و از این جهت مصوبه ابهام دارد، پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۷۳۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۱/۲۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۱۴۲۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۱ و پیرو نامه شماره ۴۶۷۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰: طرح اصلاح قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالائثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- بندهای «الف» و «ب» قانون اصلاح تبصره ۶ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانبا از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۹/۲۶ به شرح ذیل اصلاح و یک بند به عنوان بند «د» به آن الحاق می‌گردد:

۱- بند الف تبصره ۶ اصلاحی به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

الف - حقوق و مزایای حالت اشتغال، بازنشستگی و وظیفه مستمری مستخدمین شهید و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی اعم از لشگری و کشوری توسط دستگاه ذی‌ربط تعیین و از سوی بنیاد شهید انقلاب اسلامی پرداخت خواهد شد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی بنیاد مذکور اعتبار مورد نیاز این قانون را در بودجه سالانه پیش‌بینی و به حساب آن بنیاد منظور نماید.

۲- عبارت «بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی» در بند (ب) تبصره ۶ اصلاحی حذف می‌گردد.

۳- بند (د) به شرح ذیل الحاق می‌گردد:

د - دستگاه‌های موضوع این قانون علاوه بر پرداخت حقوق و مزایای جانبازان از کار افتاده کلی، مکلف به ارائه کلیه تسهیلات و امتیازاتی هستند که به موجب قوانین و مقررات مربوط به آنان تعلق می‌گیرد.

ماده ۲- قانون اصلاح تبصره ۱ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانبا از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۲/۲۴ به شرح ذیل اصلاح می‌گردد:

- متن زیر به تبصره ۱ اصلاحی اضافه می‌گردد:

سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی بنیادهای مزبور و ستاد آزادگان اعتبار مورد نیاز موضوع این تبصره را در بودجه سالانه پیش‌بینی و به حساب مراجع مزبور منظور نماید. این حکم در مورد اعتبار مورد نیاز حقوق وظیفه جانبازان بسیجی غیر از کار افتاده کلی که مطابق قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ به آنان تعلق می‌گیرد نیز حاکم بوده و حقوق وظیفه آنان از طریق بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی پرداخت خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر دو ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و پنجم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۵۶۳

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۷۳۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۹ و ۴۶۷۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ و پیرو نامه‌های شماره ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۶۰ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۵ و ۱۴۲۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۱: «طرح اصلاح قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ بیست و پنجم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۹ شورای نگهبان مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

تبصره ۱ اصلاحی اضافه شده در ماده ۲ موجب بار مالی و مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

و اصلاحات به عمل آمده رافع اشکال نمی‌باشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله دوم) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۷۶۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۶

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه‌های شماره ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۶۳ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۹ و ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ و ۱۴۲۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۵ و ۱۳۷۴/۱۰/۲۱ و پیرو نامه‌های شماره ۴۷۳۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۹ و ۴۶۷۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰: طرح اصلاح قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی که در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۲ مجلس شورای

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

اسلامی یا اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- بندهای «الف» و «ب» قانون اصلاح تبصره ۶ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقود الاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۹/۲۶ به شرح ذیل اصلاح و یک بند به عنوان بند «د» به آن الحاق می گردد:

۱- بند الف تبصره ۶ اصلاحی به شرح ذیل اصلاح می شود:

الف - حقوق و مزایای حالت اشتغال، بازنشستگی و وظیفه مستمری مستخدمین شهید و مفقود الاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی اعم از لشگری و کشوری توسط دستگاه ذی ربط تعیین و از سوی بنیاد شهید انقلاب اسلامی پرداخت خواهد شد. سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی بنیاد مذکور اعتبار مورد نیاز این قانون را در بودجه سالانه پیش بینی و به حساب آن بنیاد منظور نماید.

۲- عبارت «بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی» در بند (ب) تبصره ۶ اصلاحی حذف می گردد.

۳- بند (د) به شرح ذیل الحاق می گردد:

د - دستگاه های موضوع این قانون علاوه بر پرداخت حقوق و مزایای جانبازان از کار افتاده کلی، مکلف به ارائه کلیه تسهیلات و امتیازاتی هستند که به موجب قوانین و مقررات مربوط به آنان تعلق می گیرد.

ماده ۲- قانون اصلاح تبصره ۱ قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقود الاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی مصوب ۱۳۷۴/۲/۲۴ به شرح ذیل اصلاح می گردد:

- متن زیر به تبصره ۱ اصلاحی اضافه می گردد:

سازمان برنامه و بودجه مکلف است با هماهنگی بنیادهای مزبور و ستاد آزادگان اعتبار مورد نیاز موضوع این تبصره را در بودجه سالانه پیش بینی و به حساب مراجع مزبور منظور نماید. این حکم در مورد اعتبار مورد نیاز حقوق وظیفه جانبازان بسیجی غیر از

کار افتاده کلی که مطابق قانون مقررات استخدامی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۱ به آنان تعلق می‌گیرد نیز حاکم بوده و حقوق وظیفه آنان از طریق بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی پرداخت خواهد شد. اعتبارات مربوط به ستاد آزادگان برای اجرا از ۱۳۷۵/۱/۱ از محل اعتبار ردیف ۲۷ بند ج ماده واحده (موضوع کمبود اعتبارات جاری سایر دستگاه‌های اجرایی) تأمین خواهد شد. طرح فوق مشتمل بر دو ماده در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله سوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۴/۲۱/۱۶۱۴

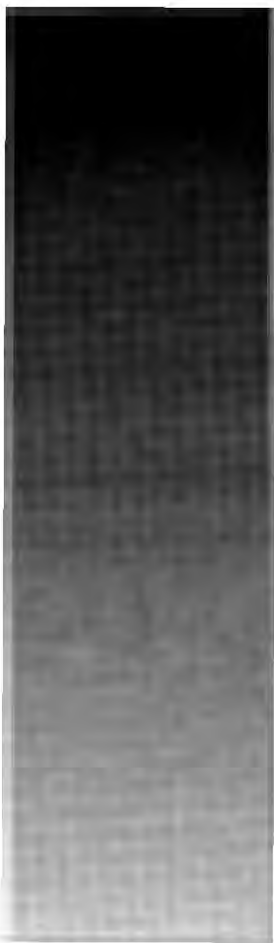
تاریخ: ۱۳۷۴/۱۲/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۷۶۷ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۶ و ۴۷۳۰ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۹ و ۴۶۷۱ - ق مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۰ و پیرو نامه‌های شماره ۱۳۷۴/۲۱/۱۵۶۳ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۹ و ۱۵۶۰ مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۵ و ۱۴۲۲ مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۲۱: «طرح اصلاح قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالامر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ بیست و دوم اسفند ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۱۲/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و اشکال همچنان باقی است و مغایر قانون اساسی شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم‌مقام دبیر شورای نگهبان

فصل پنجم

مصوبات مجمع تشخیص
مصلحت نظام در خصوص
طرحها و لوایح ارسال
شده از سوی مجلس
شورای اسلامی

مصبوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح قانونی غیرقابل تجدید نظر
بودن احکام صادره هیأت‌های هفت نفره و ستاد مرکزی آن در مورد
اراضی کشت موقت در مراجع قضایی و ملغی شدن احکام صادره

شماره: ۸۷۱-ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۶

شورای محترم نگهبان

طرح قانونی ابطال احکام صادره دیوان عدالت اداری که برخلاف قانون کشت موقت
مصوب ۱۳۶۵/۸/۸^(۱) و به نفع مالکین صادر گردیده است که دو فوریت آن در جلسه
علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز
چهارشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به
تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) برای رسیدگی و
اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - آرای ستاد مرکزی و هیأت‌های هفت نفره زمین که طبق قانون خاص کشت
موقت و تبصره‌های آن که به حکم ضرورت به تصویب مجلس شورای اسلامی و مجمع
تشخیص مصلحت نظام رسیده است صادر شده است قطعی و لازم‌الاجرا محسوب و
غیرقابل تجدید نظر توسط محاکم قضایی می‌باشد، و کلیه آرای صادره مربوط به قانون
کشت موقت و آیین‌نامه اجرایی آن توسط مراجع مختلف قضایی از جمله دیوان عدالت
اداری علیه آرای هیأت‌های هفت نفره واگذاری زمین و ستاد مرکزی آن در خصوص
اجرای قانون مزبور بلا اثر و کان لم یکن تلقی می‌شود.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ سی‌ام
دیماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۲۱۵۴ مورخ ۱۳۶۵/۹/۱.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۴۱۳۹

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۰/۳۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۸۳۹- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷: ^(۱) «طرح قانونی غیرقابل تجدیدنظر بودن احکام صادره هیأت‌های هفت نفره و ستاد مرکزی آن در مورد اراضی کشت موقت در مراجع قضایی و ملغی شدن احکام صادره» که با قید دو فوریت و با حضور اعضای شورای نگهبان در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده از این جهت که با بند ۱۴ از اصل سوم و اصول ۳۴- ۵۷- ۶۱- ۱۵۶- ۱۵۹ و ۱۷۳ قانون اساسی ^(۲) مغایر می‌باشد به تأیید شورای نگهبان نرسید.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

۱) نامه شماره ۸۳۹- ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ رئیس مجلس شورای اسلامی:

شورای محترم نگهبان

طرح قانونی ابطال احکام صادره دیوان عدالت اداری که برخلاف قانون کشت موقت مصوب ۱۳۶۵/۸/۸ و به نفع مالکین صادر گردیده است که دو فوریت آن در جلسه روز یکشنبه ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ به تصویب رسیده است، در جلسه روز سه‌شنبه ۱۳۷۱/۱۰/۲۹ مجلس شورای اسلامی مطرح خواهد شد. خواهشمند است ساعت ۸/۴۵ صبح در جلسه علنی حضور به هم رسانند.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

۲) اصل سوم: دولت جمهوری اسلامی ایران موظف است برای نیل به اهداف مذکور در اصل دوم، همه امکانات خود را برای امور زیر به کار برد:

.....۱

۱۴- تأمین حقوق همه‌جانبه افراد از زن و مرد و ایجاد امنیت قضایی عادلانه برای همه و تساوی عموم در برابر قانون.

....۱۵

- اصل سی و چهارم: همین مجموعه، صفحه ۲۶۵.

- اصل پنجاه و هفتم: همین مجموعه، صفحه ۵۶.

- اصل شصت و یکم: همین مجموعه، صفحه ۹۵۱.

- اصل یکصد و پنجاه و ششم: همین مجموعه، صفحه ۲۶۵.

- اصل یکصد و پنجاه و نهم: همین مجموعه، صفحه ۴۱۵.

- اصل یکصد و هفتاد و سوم: همین مجموعه، صفحه ۹۵۱.

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۹۶۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۱/۲۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۴۱۳۹ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ و پیرو نامه شماره ۸۳۹ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷. طرح قانونی ابطال احکام صادره دیوان عدالت اداری که برخلاف قانون کشت موقت مصوب ۱۳۶۵/۸/۸ و به نفع مالکین صادر گردیده است که دو فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ تصویب شده بود در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

ضمناً طرح مذکور برای مدت ۱۰ سال به صورت ضرورت و به عنوان ثانوی تصویب شد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - آرای ستاد مرکزی و هیأت های هفت نفره زمین که طبق قانون خاص کشت موقت و تبصره های آن که به حکم ضرورت به تصویب مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است صادر شده است قطعی و لازم الاجرا محسوب و غیر قابل تجدیدنظر توسط محاکم قضایی می باشد، و کلیه آرای صادره مربوط به قانون کشت موقت و آیین نامه اجرایی آن توسط مراجع مختلف قضایی از جمله دیوان عدالت اداری علیه آرای هیأت های هفت نفره واگذاری زمین و ستاد مرکزی آن در خصوص اجرای قانون مزبور بلا اثر و کان لم لکن تلقی می شود.

طرح قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۴۲۶۶

تاریخ: ۱۳۷۱/۱۲/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۹۶۰ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۱/۲۷ و نامه شماره ۸۳۹ - ق مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۲۷ و پیرو نامه شماره ۴۱۳۹ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰: «طرح قانونی غیرقابل تجدیدنظر بودن احکام صادره هیأت‌های هفت نفره و ستاد مرکزی آن در مورد اراضی کشت موقت در مراجع قضایی و ملغی شدن احکام صادره» اعاده شده از شورای نگهبان که در جلسه ۱۳۷۱/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید در جلسه مورخ ۱۳۷۱/۱۲/۲ شورای نگهبان مطرح گردید و پس از بحث و بررسی نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- چون تصویب مجلس به استناد اذن مستفاد از نامه مورخ ۱۳۶۰/۷/۱۹ حضرت امام (۱) رضوان الله تعالی علیه و به عنوان ضرورت می‌باشد و در این نامه مجلس موظف است تا در

(۱) متن نامه رئیس مجلس شورای اسلامی وقت:

بسمه تعالی، محضر شریف حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی، مدظله‌العالی چنانکه خاطر مبارک مستحضر است قسمتی از قوانین که در مجلس شورای اسلامی به تصویب می‌رسد به لحاظ تنظیمات کلی امور و ضرورت حفظ مصالح یا دفع مفاسدی که بر حسب احکام ثانویه به طور موقت باید اجرا شود و در متن واقع مربوط به اجرای احکام و سیاست‌های اسلام، و جهاتی است که شارع مقدس راضی به ترک آنها نمی‌باشد و در رابطه با اینگونه قوانین به اعمال ولایت و تنفیذ مقام رهبری که طبق قانون اساسی هم قوای سه‌گانه را تحت نظر دارند، احتیاج پیدا می‌شود. علیهذا تقاضا دارد مجلس شورای اسلامی را در این موضوع مساعدت و ارشاد فرماید.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجلس شورای اسلامی

۱۳۶۰/۷/۵

- پاسخ حضرت امام (ره) در جواب نامه مذکور:

بسم الله الرحمن الرحيم

آنچه در حفظ نظام جمهوری اسلامی دخالت دارد که فعل یا ترک آن موجب اختلال نظام می‌شود و آنچه ضرورت دارد که ترک آن یا فعل آن مستلزم فساد است و آنچه فعل یا ترک آن مستلزم خرج است پس از تشخیص موضوع به وسیله اکثریت وکلای مجلس شورای اسلامی، با تصریح به موقت بودن آن مادام که موضوع محقق است، و پس از رفع موضوع خود به خود لغو می‌شود، مجازند در تصویب و اجرای آن؛ و باید تصریح شود که هر یک از متصدیان اجرا از حدود مقرر تجاوز نمود مجرم شناخته می‌شود و تعقیب قانونی و تعزیر شرعی می‌شود. والسلام علیکم ورحمة الله و بركاته.

۱۹ مهرماه ۱۳۶۰

روح‌الله الموسوی الخمينی

متن مصوبه تصریح کند که تصویب آن براساس ضرورت بوده است و این شرط در ماده واحده فعلی رعایت نشده است از این جهت این مصوبه خلاف مفاد نامه حضرت امام «قدس سره الشریف» می باشد.

۲- چون مفاد نامه فوق‌الذکر منحصرأً مربوط به موارد احکام شرعیه است و موارد خلاف قانون اساسی را شامل نمی‌شود، علی‌هذا ماده واحده همچنان خلاف اصول قانون اساسی است که در نامه شماره ۴۱۳۹ مورخ ۱۳۷۱/۱۰/۳۰ شورای نگهبان^(۱) ذکر شده است و نظر شورای نگهبان تأمین نگردیده است.

۳- با توجه به بازنگری در قانون اساسی و تصویب اصل ۱۱۲^(۲) تصمیم‌گیری در موارد ضرورتها و عناوین ثانویه منحصرأً در صلاحیت مجمع تشخیص مصلحت نظام است و بدین لحاظ ماده واحده خلاف اصل ۱۱۲ قانون اساسی نیز می باشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام

شماره: ۱۱۵۳۷/۴/۲۸/ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۸

شورای محترم نگهبان

قانون نحوه رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آرای هیاتهای واگذاری زمین و ستاد مرکزی در مورد اراضی کشت موقت که مورد نقض دیوان عدالت اداری واقع شده و یا بشود که در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی در جلسه روز پنجشنبه مورخ ۱۳۷۲/۹/۴ مجمع تشخیص مصلحت نظام طی ماده واحده به تصویب رسیده و طی نامه شماره ۱۱۵۳۶/۳/۲۸۰۳ ق مورخ ۱۳۷۲/۹/۱۸ جهت اجرا به ریاست

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۰۶۳.

(۲) اصل یکصد و دوازدهم: مجمع تشخیص مصلحت نظام برای تشخیص مصلحت در مواردی که مصوبه مجلس شورای اسلامی را شورای نگهبان خلاف موازین شرع و یا قانون اساسی بداند و مجلس با در نظر گرفتن مصلحت نظام نظر شورای نگهبان را تأمین نکند و مشاوره در اموری که رهبری به آنان ارجاع می‌دهد و سایر وظایفی که در این قانون ذکر شده است به دستور رهبری تشکیل می‌شود. اعضای ثابت و متغیر این مجمع را مقام رهبری تعیین می‌نماید. مقررات مربوط به مجمع توسط خود اعضا تهیه و تصویب و به تأیید مقام رهبری خواهد رسید.

جمهوری ابلاغ گردیده، برای اطلاع به پیوست ایفاد می‌گردد. (۱) و (۲)

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

(۱) استعلام مجمع تشخیص مصلحت نظام از مقام معظم رهبری:

شماره: ۳۷۸۱/۱۷/۱۰۹۹۰

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۸

محضر مبارک مقام معظم رهبری

حضرت آیت الله خامنه‌ای مدظله العالی

با سلام و تحیات

خاطر عالی را مستحضر می‌سازد که در خصوص موضوع طرح «غیر قابل تجدید نظر بودن احکام هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی آن» پس از تصویب مجلس شورای اسلامی و ایراد شورای نگهبان در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع گردیده است. پس از طرح و انجام بحث و بررسی‌های لازم در مجمع مصوبه‌ای به شرح ذیل به تصویب رسید؛ که مقرر شد به علت ابهامات موجود در آیین‌نامه داخلی مجمع و وجود اهمیت موضوع مورد بحث، مصوبه به استحضار برسد چنانچه حضرت تعالی مورد تنفیذ قرار دهد قابلیت برای ابلاغ و اجرا داشته باشد. متن مصوبه:

به منظور رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آرای هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی که مورد نقض دیوان عدالت اداری واقع شده و یا بشود، رئیس قوه قضائیه هیأت و یا هیأت‌های مرکب از یک نفر قاضی به انتخاب خود و یک نفر نماینده مجلس شورای اسلامی به انتخاب رئیس مجلس شورای اسلامی و یک نفر نماینده وزیر کشاورزی تشکیل می‌دهد که پس از انجام تحقیقات لازم و اعلام نظر کارشناسی، قاضی هیأت، رأی قضایی صادر می‌کند و این رأی قطعی و غیر قابل تجدید نظر خواهد بود.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام - اکبر هاشمی رفسنجانی

(۲) پاسخ مقام معظم رهبری به نامه مجمع تشخیص مصلحت نظام:

شماره: ۱/۱۸۱۶۳

تاریخ: ۱۳۷۲/۹/۱۱

حضرت حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای هاشمی رفسنجانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

با سلام و تحیات،

نامه شماره ۳۷۸۱/۱۷/۱۰۹۹۰ مورخ ۷۲/۹/۸ حضرت عالی در خصوص مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، موضوع طرح «غیر قابل تجدید نظر بودن احکام هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی آن» به استحضار مقام معظم رهبری رسید، مقرر فرمودند:

«بسمه تعالی. جناب آقای هاشمی ریاست محترم مجمع تشخیص مصلحت از آنجا که مسأله زمین و کشاورزی چه از نظر اصول انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی و چه از نظر تأثیرات اجتماعی و سیاسی مهمی که این مسأله بالقوه دارا می‌باشد، از اهمیت زیادی برخوردار است، لازم می‌دانم که قضات مورد بحث در این مصوبه یکایک مورد معرفت و تأیید اینجانب باشند. در این صورت این مصوبه از سوی اینجانب مؤید و منقذ است. والسلام علیکم و علی جمیع الاخوه هنالك». دستخط مبارک معظم له به پیوست ایفاد می‌گردد.

دفتر مقام معظم رهبری - محمدی گلپایگانی

متن مصوبه

«قانون نحوه رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آرای هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی در مورد اراضی کشت موقت که مورد نقض دیوان عدالت اداری واقع شده و یا بشود»^(۱)

ماده واحده - «به منظور رسیدگی و اتخاذ تصمیم مجدد نسبت به تصمیمات و آرای هیأت‌های واگذاری زمین و ستاد مرکزی که مورد نقض دیوان عدالت اداری واقع شده و یا بشود، رئیس قوه قضائیه، هیأت و یا هیأت‌هایی مرکب از یک نفر قاضی به انتخاب خود و یک نفر نماینده مجلس شورای اسلامی به انتخاب رئیس مجلس شورای اسلامی و یک نفر نماینده وزیر کشاورزی تشکیل می‌دهد که پس از انجام تحقیقات لازم و اعلام نظر کارشناسی، قاضی هیأت، رأی قضایی صادر می‌کند و این رأی قطعی و غیرقابل تجدیدنظر خواهد بود».

موضوع غیرقابل تجدیدنظر بودن احکام صادره هیأت‌های هفت نفره و ستاد مرکزی آن در مورد اراضی کشت موقت در مراجع قضایی و ملغی شدن احکام صادره که در تاریخ بیست و پنجم بهمن ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و یک به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و مورد اختلاف مجلس و شورای نگهبان قرار گرفته در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی، در جلسه روز پنجشنبه مورخ چهارم آذر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و دو طی ماده واحده به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح اصلاح ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع (مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴) و الحاق چند تبصره به آن

شماره: ۲۲۷۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۰/۲۶

شورای محترم نگهبان

طرح تعیین تکلیف اراضی منابع ملی که به زراعت آبی یا باغ تبدیل شده‌اند که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۱ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) جهت بررسی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌شود.

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴^(۲) به شرح زیر اصلاح و ۴ تبصره به عنوان تبصره‌های ۳، ۴، ۵ و ۶ به آن الحاق می‌گردد:

ماده ۳۴ - از تاریخ تصویب این قانون وزارت جهاد سازندگی موظف است ظرف مدت سه سال اراضی جنگلی جلگه‌ای شمال و مراتع ملی غیرمشجر کشور را که تا پایان سال

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع (مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴): وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است اراضی جنگلی جلگه‌ای شمال و مراتع غیرمشجر ملی شده کشور را که تا تاریخ تصویب قانون اصلاح قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور (۱۳۴۸/۱/۲۰) براساس تشخیص کمیسیونهای مندرج در ماده ۵۶ این قانون از نظر تعیین تاریخ احداث به باغ یا مزرعه یا محل کسب و کار و سکونت تبدیل گردیده به متصرفین و صاحبان اعیانی به ترتیب مقرر در آیین‌نامه اجرایی این قانون به اجاره واگذار و اجاره‌بهای رقابت مزبور را از تاریخ تصرف تا تاریخ عقد قرارداد به مأخذ متوسط اجاره‌بهای تاریخ تصرف و تاریخ عقد قرار داد که هر دو توسط هیأت مندرج در ماده ۳۳ تعیین خواهد شد به اقساط ده ساله دریافت نماید. میزان اجاره بها از تاریخ عقد قرارداد براساس مدلول تبصره‌های ۸ و ۷ ماده ۳۱ تعیین خواهد شد.

۱۳۶۵ بدون اخذ مجوز قاتونی تبدیل به باغ یا زراعت آبی شده و یا برای طرح‌های تولید دام و آبزیان و سایر طرح‌های غیرکشاورزی مورد استفاده قرار گرفته‌اند. براساس تشخیص کمیسیونی مرکب از نمایندگان جهاد سازندگی، کشاورزی و سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و فرمانداری به مسئولیت جهاد سازندگی و در قبال دریافت اجاره بهای تعیین شده واگذار نماید. بدیهی است از زمین‌های منابع ملی تصرف شده بعد از تاریخ فوق‌الذکر بدون قید و شرط خلع ید خواهد شد.

نحوه اعلام و ابلاغ به متصرفین جهت مراجعه به کمیسیون و ترتیب واگذاری و چگونگی تعیین اجاره بها و اجرت‌المثل ایام تصرف و نظارت بر عملکرد مستأجرین به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جهاد سازندگی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- اراضی موضوع این ماده که به لحاظ فنی مورد تأیید کمیسیون یاد شده قرار نگرفته باشد و همچنین در صورت عدم مراجعه مشمولین این ماده جهت تعیین تکلیف اراضی تصرفی در مهلت مقرر توسط مراجع صالحه قضایی به فوریت رسیدگی و خلع ید می‌گردد. زمین‌های خلع ید شده مستعد کشت در اختیار هیأت واگذاری زمین قرار می‌گیرد تا با اولویت ایثارگران به افراد واجد شرایط واگذار شود.

تبصره ۴- در صورتی که آب مورد استفاده در این گونه اراضی فاقد مجوز بهره‌برداری باشد سازمانهای آب منطقه‌ای طبق مقررات جاری خود نسبت به صدور پروانه بهره‌برداری برای استفاده‌کننده اقدام می‌نماید.

تبصره ۵- به وزارت جهاد سازندگی اجازه داده می‌شود به منظور مشارکت مردم در امر بیابان‌زدایی و کوبرزدایی با تهیه طرحهای اجرایی و تأمین امکانات و نهاده‌های لازم اراضی بیابانی و کویری مستعد را در قالب طرح‌های مصوب درختکاری و بوته‌کاری و مرتع‌داری و آبخیزداری به اشخاص حقیقی و حقوقی با اولویت ایثارگران واگذار نماید. واگذاری قطعی این گونه اراضی منوط به گذشت حداقل پنج سال از واگذاری موقت مشروط به انجام طرح به تشخیص سازمان جنگلها و مراتع خواهد بود شرایط و نحوه واگذاری موقت و قطعی و میزان اراضی قابل واگذاری به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت جهاد سازندگی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۶- کلیه درآمدهای ناشی از اجرای این قانون به حساب مخصوصی نزد خزانه

واریز و معادل آن سالانه در اختیار وزارت جهاد سازندگی قرار خواهد گرفت تا منحصراً در اجرای این قانون و احیاء و اصلاح مراتع و جنگلها و امور زیربنایی و آبخیزداری مناطق مربوطه به مصرف برسد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ بیست و یکم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۷۶۵

تاریخ: ۱۳۷۲/۱۱/۲

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۲۲۷۰ - ق مورخ ۷۲/۱۰/۲۶: «طرح اصلاح ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ و الحاق چند تبصره به آن» که در جلسه مورخ بیست و یکم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و دو به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۹ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

الف - ماده واحده که وزارت جهاد سازندگی را به دریافت اجاره‌بها از زمین‌هایی که تا پایان سال ۱۳۶۵ بدون اخذ مجوز قانونی تصرف شده است، موظف ساخته است خلاف موازین شرع شناخته شد زیرا نسبت به زمین‌هایی که در زمان طاغوت تصرف شده است شرعاً نیاز به اخذ مجوز نبوده است و مجرد احیاء موجب ملکیت احیاءکننده است و نسبت به زمین‌هایی که در زمان حکومت اسلامی احیاء شده است چون مستفاد از تبصره ۴ طرح تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی^(۱) تنفیذ این گونه تصرفات است و دولت نیز موظف به اخذ مبلغی از آنان نشده است فلذا احیای آنان نیز تنفیذ و موجب ملکیت آنها است و در نتیجه اخذ اجاره‌بها

(۱) تبصره ۴ قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده ۵۶ قانون جنگلها و مراتع (مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۲): دولت موظف است توسط دستگاه‌های ذیربط نسبت به خلع ید از اراضی متصرفی بعد از اعلام مورخه ۱۳۶۵/۱۲/۱۶ دولت جمهوری اسلامی اقدام لازم به عمل آورد.

از زمین‌هایی که تا تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶ تصرف شده است خلاف موازین شرعی است.
ب - تبصره ۳ و ۴ در آن قسمت که ناظر به زمین‌های مذکور است نیز خلاف موازین شرعی می‌باشد.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۲۵۹۲ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۱/۳۰

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۷۶۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲ و پیرو نامه شماره ۲۲۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۶. طرح تعیین تکلیف اراضی منابع ملی که به زراعت آبی یا باغ تبدیل شده‌اند که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۲/۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی در عنوان و متن به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ به شرح زیر اصلاح و ۴ تبصره به عنوان تبصره‌های ۳، ۴، ۵ و ۶ به آن الحاق می‌گردد:

ماده ۳۴ - از تاریخ تصویب این قانون وزارت جهاد سازندگی موظف است ظرف مدت سه سال اراضی جنگلی جلگه‌ای شمال و مراتع ملی غیر مشجر کشور را که بعد از تصویب لایحه قانونی نحوه واگذاری و احیای اراضی در حکومت جمهوری اسلامی

ایران مصوب ۱۳۵۸/۶/۲۵ شورای انقلاب^(۱) تا پایان سال ۱۳۶۵ بدون اخذ مجوز قانونی و شرعی تصرف و تبدیل به باغ یا زراعت آبی شده و یا برای طرحهای تولید دام و آبزیان و سایر طرحهای غیرکشاورزی مورد استفاده قرار گرفته‌اند براساس تشخیص کمیسیون مرکب از نمایندگان جهاد سازندگی، کشاورزی و سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و فرمانداری به مسئولیت جهاد سازندگی و در قبال دریافت اجاره بهای تعیین شده واگذار نماید. بدیهی است از زمین‌های منابع ملی تصرف شده بعد از تاریخ فوق‌الذکر بدون قید و شرط خلع ید خواهد شد.

نحوه اعلام و ابلاغ به متصرفین جهت مراجعه به کمیسیون و ترتیب واگذاری و چگونگی تعیین اجاره بها و اجرت‌المثل ایام تصرف و نظارت بر عملکرد مستأجرین به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جهاد سازندگی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- اراضی موضوع این ماده که به لحاظ فنی مورد تأیید کمیسیون یاد شده قرار نگرفته باشد و همچنین در صورت عدم مراجعه مشمولین این ماده جهت تعیین تکلیف اراضی تصرفی در مهلت مقرر توسط مراجع صالحه قضایی به فوریت رسیدگی و خلع ید می‌گردد. زمین‌های خلع ید شده مستعد کشت در اختیار هیأت واگذاری زمین قرار می‌گیرد تا با اولویت ایثارگران به افراد واجد شرایط واگذار شود.

تبصره ۴- در صورتی که آب مورد استفاده در این گونه اراضی فاقد مجوز بهره‌برداری باشد سازمانهای آب منطقه‌ای طبق مقررات جاری خود نسبت به صدور پروانه بهره‌برداری برای استفاده‌کننده اقدام می‌نماید.

تبصره ۵- به وزارت جهادسازندگی اجازه داده می‌شود به منظور مشارکت مردم در امر بیابان‌زدایی و کویرزدایی با تهیه طرح‌های اجرایی و تأمین امکانات و نهاده‌های لازم اراضی بیابانی و کویری مستعد را در قالب طرح‌های مصوب درختکاری و بوته‌کاری و مرتعداری و آب‌خیزداری به اشخاص حقیقی و حقوقی با اولویت ایثارگران واگذار نماید. واگذاری قطعی این گونه اراضی منوط به گذشت حداقل پنج سال از واگذاری موقت مشروط به انجام طرح به تشخیص سازمان جنگلها و مراتع خواهد بود شرایط و

نحوه واگذاری موقت و قطعی و میزان اراضی قابل واگذاری به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت جهاد سازندگی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. تبصره ۶- کلیه درآمدهای ناشی از اجرای این قانون به حساب مخصوصی نزد خزانه واریز و معادل آن سالانه در اختیار وزارت جهاد سازندگی قرار خواهد گرفت تا منحصراً در اجرای این قانون و احیاء و اصلاح مراتع و جنگل‌ها و امور زیربنایی و آب‌خیزداری مناطق مربوطه به مصرف برسد.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و چهار تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۶۱۱۲

تاریخ: ۱۳۷۳/۲/۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۲۵۹۲- ق مورخ ۱۳۷۳/۱/۳۰ و ۲۲۷۰- ق مورخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۶ و پیرو نامه شماره ۵۷۶۵ مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲: «طرح اصلاح ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ و الحاق چند تبصره به آن» که مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است. در جلسه مورخ بیست و هشتم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۲/۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

اشکال شورای نگهبان در مورد زمین‌هایی که در زمان حکومت اسلامی تا تاریخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۶ احیاء شده است رفع نگردیده و به قوت خود باقی است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام

شماره: ۳۸۸۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۲/۷/۱۹

«طرح اصلاح ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ و الحاق چند تبصره به آن» که در تاریخ ۱۳۷۲/۱۰/۲۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و مورد اختلاف مجلس و شورای نگهبان قرار گرفته، در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی^(۱) در جلسه روز پنج‌شنبه مورخ هفتم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه مجمع تشخیص مصلحت نظام مطرح و با اصلاحاتی در متن ماده واحده به شرح ذیل به تصویب رسیده است.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

متن مصوبه

ماده واحده - ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ به شرح زیر اصلاح و ۴ تبصره به عنوان تبصره‌های ۳، ۴، ۵ و ۶ به آن الحاق می‌گردد:

ماده ۳۴- از تاریخ تصویب این قانون وزارت جهادسازندگی موظف است ظرف مدت سه سال اراضی جنگلی جلگه‌ای شمال و مراتع ملی غیر مشجر کشور را که تا پایان سال ۱۳۶۵ بدون اخذ مجوز قانونی تبدیل به باغ یا زراعت آبی شده و یا برای طرحهای تولید دام و آبزیان و سایر طرحهای غیرکشاورزی مورد استفاده قرار گرفته‌اند براساس تشخیص کمیسیون مرکب از نمایندگان جهادسازندگی، کشاورزی و سازمان جنگل‌ها و مراتع کشور و فرمانداری به مسئولیت جهادسازندگی و در قبال دریافت اجاره بها یا قیمت تعیین شده واگذار و یا به فروش برساند. بدیهی است از زمین‌های منابع ملی تصرف شده بعد از تاریخ فوق‌الذکر بدون قید و شرط خلع ید خواهد شد.

نحوه اعلام و ابلاغ به متصرفین جهت مراجعه به کمیسیون و ترتیب واگذاری یا فروش و چگونگی تعیین اجاره‌بها و اجرت‌المثل ایام تصرف و قیمت فروش و نظارت بر عملکرد

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۰۸۰.

مستأجرین به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که توسط وزارت جهادسازندگی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۳- اراضی موضوع این ماده که به لحاظ فنی مورد تأیید کمیسیون یاد شده قرار نگرفته باشد و همچنین در صورت عدم مراجعه مشمولین این ماده جهت تعیین تکلیف اراضی تصرفی در مهلت مقرر توسط مراجع صالحه قضایی به فوریت رسیدگی و خلع ید می‌گردد. زمین‌های خلع ید شده مستعد کشت در اختیار هیأت واگذاری زمین قرار می‌گیرد تا با اولویت ایثارگران به افراد واجد شرایط واگذار شود.

تبصره ۴- در صورتی که آب مورد استفاده در این گونه اراضی فاقد مجوز بهره‌برداری باشد سازمانهای آب منطقه‌ای طبق مقررات جاری خود نسبت به صدور پروانه بهره‌برداری برای استفاده‌کننده اقدام می‌نماید.

تبصره ۵- به وزارت جهادسازندگی اجازه داده می‌شود به منظور مشارکت مردم در امر بیابان‌زدایی و کویرزدایی با تهیه طرح‌های اجرایی و تأمین امکانات و نهاده‌های لازم اراضی بیابانی و کویری مستعد را در قالب طرح‌های مصوب درختکاری و بونه کاری و مرتعداری و آب‌خیزداری به اشخاص حقیقی و حقوقی با اولویت ایثارگران واگذار نماید. واگذاری قطعی این گونه اراضی منوط به گذشت حداقل پنج سال از واگذاری موقت مشروط به انجام طرح به تشخیص سازمان جنگل‌ها و مراتع خواهد بود شرایط و نحوه واگذاری موقت و قطعی و میزان اراضی قابل واگذاری به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزارت جهادسازندگی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۶- کلیه درآمدهای ناشی از اجرای این قانون به حساب مخصوصی نزد خزانه واریز و معادل آن سالانه در اختیار وزارت جهاد سازندگی قرار خواهد گرفت تا منحصراً در اجرای این قانون و احیاء و اصلاح مراتع و جنگل‌ها و امور زیربنایی و آب‌خیزداری مناطق مربوطه به مصرف برسد.^(۱)

مصبوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص لایحه تمدید مدت ممنوعیت
مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی (مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶)
شماره: ۳۳۸۵ - ق
تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۲۷

شورای محترم نگهبان

لایحه شماره ۱۰۳۵۱ مورخ ۱۳۷۳/۷/۱۰ دولت در خصوص تمدید مدت تعیین
شده در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶ که دو
فوریت آن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۴ تصویب شده بود، در جلسه
علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به
تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و
اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به موجب این قانون مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه
خوابگاه‌های دانشجویی - مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶^(۲) - به مدت سه سال دیگر تمدید
می‌شود. اجاره‌بها به قیمت کارشناسی روز تعیین و به مالک پرداخت و در بودجه سالانه
وزارتخانه‌های مذکور منظور شود.

این ممنوعیت شامل اماکنی که از تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱۶ برابر قانون مدنی به اجاره واگذار
می‌شود نخواهد بود.

تبصره ۱ - کمیسیونی مرکب از وزیر دادگستری، مسکن و شهرسازی، فرهنگ و
آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس سازمان برنامه و بودجه
موظف است ظرف شش ماه وضعیت خوابگاه‌های موضوع این قانون و امکانات و

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۲) روزنامه رسمی شماره ۱۳۰۰۵ مورخ ۱۳۶۸/۸/۴.

اعتبارات دستگاه‌های ذی‌ربط را بررسی و ساختمان‌هایی را که تخلیه آنها در کوتاه مدت امکان‌پذیر است تعیین کرده و روش‌های مناسب جایگزینی ساختمان‌های تخلیه شده را به دولت پیشنهاد نماید.

دولت ترتیبی اتخاذ می‌کند تا پایان سه سال مذکور در این قانون کلیه خوابگاه‌های یاد شده در صورت درخواست مالکان آنها، تخلیه شود.

تبصره ۲- کمیسیون موضوع تبصره ۱ موظف است پس از انقضاء مدت شش ماه گزارش عملکرد خود را تقدیم کمیسیون مسکن و شهرسازی و راه و ترابری مجلس بنماید.

تبصره ۳- به منظور تشویق بخش خصوصی به سرمایه‌گذاری در ساختن خوابگاه‌ها امتیازات ویژه‌ای از قبیل زمین به نرخ منطقه‌ای، مصالح ساختمانی، وام بانکی مناسب را به متقاضیانی که تعهد کنند به ساختن خوابگاه‌ها اقدام نمایند قائل شود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و سه تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و هفتم مهر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۰۵

تاریخ: ۱۳۷۳/۷/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۳۳۷۶- ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۵: «لایحه تمدید مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶» که با قید دو فوریت با حضور اعضای شورای نگهبان در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- تمدید مذکور در اصل ماده واحده به دلیل آنکه رضایت مالکین خوابگاه‌ها در نظر گرفته نشده است، خلاف موازین شرع شناخته شد.

۲- اضافه نمودن اجاره‌بها خوابگاه‌ها که در ذیل ماده واحده توسط مجلس شورای اسلامی

به عمل آمده است و به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد خلاف اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۳۴۱۷ - ق

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۰۰۵ مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ و پیرو نامه شماره ۳۳۷۶ - ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۵: لایحه تمدید مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶ که با اصلاحاتی در متن در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای رسیدگی و اظهارنظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن لایحه

ماده واحده - به موجب این قانون مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی - مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶ به مدت سه سال دیگر تمدید می‌شود. این ممنوعیت شامل اماکنی که از تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱۶ برابر قانون مدنی به اجاره واگذار می‌شود نخواهد بود.

تبصره - کمیسیون مرکب از وزیر دادگستری، مسکن و شهرسازی، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس سازمان برنامه و بودجه موظف است

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

ظرف شش ماه وضعیت خوابگاه‌های موضوع این قانون و امکانات و اعتبارات دستگاه‌های ذی‌ربط را بررسی و ساختمان‌هایی را که تخلیه آنها در کوتاه مدت امکان‌پذیر است تعیین کرده و روش‌های مناسب جایگزینی ساختمانهای تخلیه شده را به دولت پیشنهاد نماید.

دولت ترتیبی اتخاذ می‌کند تا پایان سه سال مذکور در این قانون کلیه خوابگاه‌های یاد شده در صورت درخواست مالکان آنها، تخلیه شود.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ اول آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۰۴۱

تاریخ: ۱۳۷۳/۸/۱۱

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۳۳۸۵ - ق مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ و ۳۴۱۷ - ق مورخ ۱۳۷۳/۸/۳ و پیرو نامه شماره ۷۰۰۵ مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷: «لایحه تمدید مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸/۷/۲۱» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه مورخ اول آبان ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۳/۸/۱۱ شورای نگهبان مطرح شد و اشکال شرعی بند اول جوابیه شماره ۷۰۰۵ مورخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ شورای نگهبان به قوت خود باقی است. لازم به تذکر است که تبصره‌های ۲ و ۳ مصوبه قبلی در مصوبه ارسالی ذکر نشده بود، که هرگاه به دلیل سبق قلم بوده است اصلاح شود.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام

ماده واحده: به موجب این قانون مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی - مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶ - به مدت سه سال دیگر تمدید می‌شود. اجاره‌بها به قیمت کارشناسی روز تعیین و به مالک پرداخت و در بودجه سالانه وزارتخانه‌های مذکور منظور شود.

این ممنوعیت شامل اماکنی که از تاریخ ۱۳۷۳/۷/۱۶ برابر قانون مدنی به اجاره واگذار می‌شود نخواهد بود.

تبصره - کمیسیونی مرکب از وزیرای دادگستری، مسکن و شهرسازی، فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و رئیس سازمان برنامه و بودجه موظف است ظرف شش ماه وضعیت خوابگاه‌های موضوع این قانون و امکانات و اعتبارات دستگاه‌های ذی‌ربط را بررسی و ساختمانهایی را که تخلیه آنها در کوتاه مدت امکان‌پذیر است تعیین کرده و روش‌های مناسب جایگزینی ساختمان‌های تخلیه شده را به دولت پیشنهاد نماید.

دولت ترتیبی اتخاذ می‌کند تا پایان سه سال مذکور در این قانون کلیه خوابگاه‌های یاد شده در صورت درخواست مالکان آنها، تخلیه شود.

لایحه تمدید مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶ که در تاریخ ۱۳۷۳/۷/۲۷ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و مورد اختلاف مجلس و شورای نگهبان قرار گرفته، در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی در جلسه روز پنجشنبه مورخ سوم آذر ماه یکهزار و سیصد و دوازدهم قانون اساسی در جلسه روز پنجشنبه مورخ سوم آذر ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و سه مجمع تشخیص مصلحت نظام مطرح و با اصلاحاتی به شرح فوق به تصویب رسیده است. (۱)

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۱۰۶-ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۵

شورای محترم نگهبان

طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی^(۱) که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۵ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نرد و چهارم قانون اساسی^(۲) جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱- متن زیر به عنوان تبصره ۲ به ماده ۱^(۳) الحاق گردید:
تبصره ۲- وزارت کشور می تواند در موارد ضروری با تصویب هیأت وزیران بخش های حوزه انتخابیه ای را که تابع شهرستان دیگر باشند از لحاظ حوزه انتخابیه، تابع شهرستان خود گرداند.
ماده ۲- ماده ۲ به شرح زیر اصلاح و تبصره ۱ آن ابقاء و تبصره ۳^(۴) آن حذف گردید.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۱۳۷۷ مورخ ۱۳۶۲/۱۲/۲۳.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

(۳) ماده ۱ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): انتخابات مجلس شورای اسلامی بر طبق مقررات این قانون انجام می گیرد، و دولت موظف است در برگزاری انتخابات تریبی اتخاذ نماید که پیش از پایان دوره قبل انتخابات را برگزار نماید به طوری که کشور در هیچ زمان بدون مجلس نباشد.

تبصره - مقصود از کلمه مجلس در این قانون مجلس شورای اسلامی می باشد.

(۴) ماده ۲ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): عدد نمایندگان مجلس شورای اسلامی ۲۷۰ نفر می باشد.

تبصره ۱- از تعداد کل نمایندگان پنج نفر به ترتیب ذیل مربوط به اقلیت های دینی می باشد. زرتشتیان و کلیبان هر کدام یک نماینده، مسیحیان آشوری و کلدانی مجموعاً یک نماینده و مسیحیان ارمنی جنوب و شمال هر کدام یک نماینده.
تبصره ۲- طبق اصلاحیه مورخ ۱۳۶۶/۱۱/۲۵ حذف شده است.

تبصره ۳- از تاریخ رسمیت یافتن دوره اول مجلس شورای اسلامی هر ده سال یک بار بر اساس آمار سرشماری کشور در هر حوزه انتخابیه به نسبت هر ۱۵۰ هزار نفر اضافی یک نماینده اضافه می شود.

ماده ۲- عده نمایندگان مجلس ۲۷۰ نفر می باشد و افزایش تعداد آن، براساس اصل ۶۴ قانون اساسی^(۱) خواهد بود.

ماده ۳- ماده ۳^(۲) به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۳- نظارت بر انتخابات مجلس به عهده شورای نگهبان می باشد. این نظارت استصوابی و عام و در تمام مراحل در کلیه امور مربوط به انتخابات جاری است.

ماده ۴- تبصره ۲ ماده ۸^(۳) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به ماده مذکور الحاق گردیده.

تبصره ۲- وزارت کشور مکلف است با هماهنگی شورای نگهبان در حوزه هایی که انتخابات آنها متوقف و یا باطل اعلام شده و یا فاقد نماینده باشد ظرف پنج ماه پس از تعیین وضعیت آخرین حوزه های انتخابیه و اعلام نتیجه توسط شورای نگهبان، انتخابات مجدد را برگزار نماید.

تبصره ۳- چنانچه به علت فوت، استعفا و یا هر علت دیگر حوزه انتخابیه ای یک یا چند نماینده خود را از دست بدهد، وزارت کشور مکلف است حداکثر ظرف مدت ۴ ماه پس از تاریخ اعلام آن توسط مجلس شورای اسلامی با هماهنگی شورای نگهبان انتخابات را در حوزه مربوطه برگزار نماید.

ماده ۵- در ماده ۹^(۴) سطر اول کلمه «نمایندگان» به «داوطلبان» و «اکثریت نسبی» به «اکثریت یک سوم آرا» اصلاح گردید.

(۱) اصل شصت و چهارم: عده نمایندگان مجلس شورای اسلامی دویست و هفتاد نفر است و از تاریخ همه پرسی سال یک هزار و سیصد و شصت و هشت هجری شمسی، پس از هر ده سال، با در نظر گرفتن عوامل انسانی، سیاسی، جغرافیایی و نظایر آنها حداکثر بیست نفر نماینده می تواند اضافه شود.

زرتشتیان و کلیمیان هر کدام یک نماینده و مسیحیان آشوری و کلدانی مجموعاً یک نماینده و مسیحیان ارمنی جنوب و شمال هر کدام یک نماینده انتخاب می کنند.

محدوده حوزه های انتخابی و تعداد نمایندگان را قانون معین می کند.

(۲) ماده ۳ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): نظارت بر انتخابات مجلس به عهده شورای نگهبان می باشد. این نظارت عام و در تمام مراحل در کلیه امور مربوط به انتخابات جاری است.

(۳) تبصره ۲ ماده ۸ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (اصلاحی ۱۳۶۶/۱۱/۲۵): وزارت کشور مکلف است با هماهنگی شورای نگهبان در حوزه هایی که انتخابات آنها متوقف و یا باطل اعلام شده و یا فاقد نماینده باشد ظرف سه ماه پس از تعیین وضعیت آخرین حوزه های انتخابیه و اعلام نتیجه توسط شورای نگهبان، انتخابات مجدد را برگزار نماید.

(۴) ماده ۹ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): چنانچه در مرحله اول برای یک یا چند نفر از نمایندگان اکثریت مطلق حاصل نگردد، انتخابات دو مرحله ای خواهد شد...

ماده ۶- ماده ۱۶^(۱) و تبصره‌های ذیل آن به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۱۶- انتخابات مجلس در حوزه‌های انتخابیه‌ای که دچار حوادثی از قبیل سیل، زلزله، جنگ و... شوند، با تشخیص و پیشنهاد وزارت کشور و موافقت شورای نگهبان در شهرهای محل استقرار مهاجرین شهرهای مذکور، و در صورت امکان در حوزه مذکور نیز برگزار خواهد گردید و مراتب به اطلاع عموم خواهد رسید.

تبصره ۱- شعب ثبت نام و اخذ رأی مخصوص حوزه‌های انتخابیه مناطق مذکور، در شهرستانهایی دایر می‌شود که حداقل دو هزار و پانصد مهاجر ناشی از وضعیت مزبور از آن حوزه انتخابیه، در محدوده شهرستان مهاجر بوده و اسکان یافته باشند.

تبصره ۲- انتخابات مجلس شورای اسلامی در حوزه‌های انتخابیه مناطق جنگزده سابق در محدوده همان حوزه‌های انتخابیه برگزار خواهد شد.

ماده ۷- متن زیر به انتهای ماده ۱۷^(۲) اضافه گردید:

.... سازمان قضایی نیروهای مسلح موظف است در هر استان شعبه‌ای را برای رسیدگی به تخلفات نیروهای نظامی و انتظامی در انتخابات تعیین نماید.

ماده ۸- تبصره ذیل ماده ۲۰^(۳) به تبصره ۱ تبدیل و دو تبصره به عنوان تبصره‌های ۲ و ۳ به ماده ۲۰ الحاق گردید:

(۱) ماده ۱۶ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): انتخابات دومین دوره مجلس در حوزه‌های انتخابیه آبادان، خرمشهر، دشت آزادگان، قصر شیرین، مهران و دهلران تا ایجاد شرایط عادی انتخاباتی و استقرار مجدد مهاجرین به مرکزیت حوزه‌های مذکور به وسیله فرمانداران و بخشداران در سراسر کشور انجام خواهد شد.

تبصره ۱- اخذ رأی برای کاندیداهای مناطق جنگی با در دست داشتن شناسنامه و کارت بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی انجام می‌گیرد و در صورت فقدان شناسنامه فقط با کارت تأیید شده بنیاد رأی گرفته می‌شود.

تبصره ۲- مهاجرین دارای شناسنامه در صورتی که بخواهند به کاندیداهای مناطق مذکور رأی بدهند موظف به دریافت کارت از بنیاد خواهند بود.

تبصره ۳- اعضای شعب اخذ رأی موظفند کارت و شناسنامه را مهر نموده و کارت را علامت‌گذاری نمایند.

تبصره ۴- رزمندگان و ساکنین و کسانی که در حوزه‌های مذکور می‌باشند مانند سایر مردم با شناسنامه رأی می‌دهند.

(۲) ماده ۱۷ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): مأموران انتظامی در حدود قانون موظف به ایجاد نظم و جلوگیری از هرگونه بی‌نظمی در جریان انتخابات و حفاظت صندوق‌ها می‌باشند. نیروهای نظامی و انتظامی حق دخالت در امور اجرایی و نظارت در انتخابات را ندارند.

(۳) ماده ۲۰ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): در صورتی که در برگ رأی علاوه بر اسم‌های نامزدهای تأیید شده، اسمی دیگری نوشته شده باشد، برگ رأی باطل نبوده و فقط اسمی اضافی خوانده نمی‌شود.

تبصره - در صورتی که نام یک داوطلب در برگه رأی مکرر نوشته شده باشد فقط یک رأی برای او محسوب می‌شود.

تبصره ۲- چنانچه آرای ریخته شده به صندوق به علت تشابه اسمی نامزدهای انتخاباتی به هیچ وجه قابل تشخیص و تفکیک نباشد به نسبت آرای نامزدهای دارای تشابه اسمی میان آنان تقسیم می شود.

تبصره ۳- در مواردی که دو انتخابات به طور همزمان انجام گیرد آرای که اشتباهاً به صندوق دیگر ریخته شود با حضور ناظرین شورای نگهبان قبل از هر اقدامی به صندوق مربوطه انتقال داده و سپس وظیفه قانونی انجام می گیرد.

ماده ۹- ماده ۲۴^(۱) به شرح زیر اصلاح گردید:

ماده ۲۴- فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظف اند پس از خاتمه رأی گیری و شمارش آرا نتایج حاصله را با هیأت های نظارت حوزه انتخابیه خود تطبیق داده و طی صورتجلسه ای به وزارت کشور و شورای نگهبان ارسال و سپس از رسانه های گروهی اعلام نمایند.

ماده ۱۰- در ماده ۲۶^(۲) سطر ماقبل آخر عبارت «مرکزی می ماند» به «مرکز حوزه انتخابیه می ماند» تغییر یافت.

ماده ۱۱- فصل سوم به فصل هفتم منتقل و فصول چهارم تا هفتم به سوم تا ششم اصلاح و شماره مواد به تبع این اصلاح تغییر یافت.

ماده ۱۲- شماره ماده ۳۰^(۳) به ۲۸ تغییر و بندهای ۴ و ۵ و ۷ آن به شرح زیر اصلاح و

(۱) ماده ۲۴ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه موظف اند، پس از خاتمه انتخابات نتیجه را بلافاصله به منظور انتشار از طریق رسانه های گروهی به وزارت کشور اعلام و سپس مراتب را نیز در سراسر حوزه انتخابیه آگامی نمایند.

(۲) ماده ۲۶ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): پس از پایان انتخابات صورتجلسه نتیجه انتخابات با اعضای هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و هیأت نظارت بر انتخابات حوزه مربوطه در پنج نسخه تهیه می شود که یک نسخه نزد هیأت اجرایی مرکزی می ماند و بقیه برای هیأت نظارت بر انتخابات مزبور و وزارت کشور (۲ نسخه) و هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات ارسال می شود.

(۳) ماده ۳۰ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): انتخاب شوندگان هنگام ثبت نام باید دارای شرایط زیر باشند:

- ۱- اعتقاد و التزام عملی به اسلام.
- ۲- تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران.
- ۳- اعتقاد و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران.
- ۴- ابراز وفاداری به قانون اساسی.
- ۵- سواد خواندن و نوشتن به قدر کافی.
- ۶- سلامت جسمی در حد برخورداری از نعمت بینایی، شنوایی و گویایی.

تبصره آن به تبصره ۲ تبدیل و یک تبصره به عنوان تبصره ۱ به ماده مذکور اضافه گردید.

۴- ابراز وفاداری به قانون اساسی و اصل مترقی ولایت مطلقه فقیه.

۵- حداقل مدرک کارشناسی (لیسانس) و یا معادل آن.

تبصره ۱- برای طلاب و فضلاء حوزه علمیه گذراندن دوره سطح کافی است (تحصیلات آنها به عنوان معادل به حساب می آید) تشخیص این امر با شورای نگهبان است.

تبصره ۲- کسانی که یک دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی را گذرانیده اند از این امر مستثنی می باشند.

۷- حداقل سن ۳۰ سال تمام و حداکثر آن ۷۵ سال تمام.

ماده ۱۳- شماره ماده ۳۱^(۱) به ۲۹ تغییر و اصلاحات زیر در آن به عمل آمد.

الف- عبارت «استانداران، مشاورین و معاونین آنان، فرمانداران، بخشداران، شهرداران»^(۲) از بند ۲ حذف و به بند ۱ سطر ششم بعد از عبارت «... رئیس جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و معاونین وی»^(۳) اضافه و در سطر دهم بند ۱ «وزارت اطلاعات» بعد از «شاغلین نیروهای مسلح» اضافه و مدت «۲ ماه» به «۴ ماه» اصلاح گردد.

نکته ۷- حداقل سن ۲۶ سال تمام و حداکثر ۷۵ سال تمام.

تبصره- داوطلبان نمایندگی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی از شرایط مذکور در بند یک مستثنی بوده و باید در دین خود ثابت‌العقیده باشند.

(۱) ماده ۳۱ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): اشخاص زیر به واسطه مقام و شغل خود از داوطلب شدن محرومند:

۱- رئیس‌جمهور و مشاورین وی، نخست‌وزیر و وزرا و معاونین و مشاورین آنان، اعضای شورای نگهبان، اعضای شورای عالی قضایی، رئیس دیوان عدالت اداری، رئیس بازرسی کل کشور و شاغلین نیروهای مسلح در سراسر کشور مگر آنکه دو ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

۲- ائمه جمعه دائمی، دادستان‌ها، دایره‌ها، قضات، استانداران و مشاورین و معاونین آنان، مدیران کل و سرپرستان ادارات کل، فرمانداران، بخشداران، سرپرستان دفاتر سازمان تبلیغات اسلامی و جهاد سازندگی سراسر کشور و مدیران صدا و سیما جمهوری اسلامی در حوزه مأموریت خود، مگر این که دو ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و به هیچ وجه در آن پست شاغل نباشند.

تبصره ۱-...

[لازم به ذکر است که در اصلاحیه مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۱۰ عنوان «نخست‌وزیر» و «اعضای شورای عالی قضایی» از بند ۱ حذف گردید.]

(۲) عنوان «شهرداران» در اصلاحیه مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۱۰ به بند ۲ این ماده اضافه گردید.

(۳) عبارت «رئیس جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و معاونین وی» در اصلاحیه مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۱۰ به بند ۱ این ماده اضافه گردید.

ب- در بند ۲ عنوان «دادستانها» از سطر اول این بند حذف و در سطر ماقبل آخر این بند «۲ ماه» به «۴ ماه» اصلاح گردید.

ج- تبصره های ۱ و ۲ و ۴ بند «۲» حذف و تبصره سه آن^(۱) به شرح زیر اصلاح گردید.
تبصره - در مورد کسانی که طبق قوانین استخدامی و یا تعهد خدمت استعفای آنان منوط به پذیرش آن از سوی مسئولین مربوطه باشد، قبل استعفا شرط است. همچنین استعفای پرسنل نیروهای مسلح منوط به قبول فرمانده کل قوا می باشد.

ماده ۱۴- شماره ماده ۳۲^(۲) به ۳۰ تغییر و در بند ۱ آن کلمه «فعال» حذف و بند ۸ به شرح زیر اصلاح و یک بند به عنوان بند ۱۱ به ماده مذکور الحاق گردید.

۸- قاچاقچیان مواد مخدر و معتادان به این مواد.

۱۱- محکومین به خیانت و کلاهبرداری و غصب اموال دیگران و محکومین به

(۱) تبصره ۱ ماده ۳۱ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): مهلت مقرر در بندهای یک و دو این ماده برای اولین مرحله دوره دوم مجلس یک ماه می باشد.

- تبصره ۲ ماده ۳۱ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (الحاقی ۱۳۶۲/۱۲/۲۰): مهلت مقرر در تبصره ۱ ماده فوق برای اولین مرحله دوره دوم مجلس یک ماه قبل از روز اخذ رأی می باشد.

- تبصره ۳ ماده ۳۱ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹ به عنوان تبصره ۲): در مورد کسانی که طبق قوانین استخدامی و یا تعهد خدمت استعفا آنان منوط به پذیرش آن از سوی مسئولین مربوطه باشد، قبول استعفا شرط است.

- تبصره ۴ ماده ۳۱ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (الحاقی ۱۳۷۰/۱۱/۱۰): اشخاص و مقامات اضافه شده به بندهای این ماده [طبق اصلاحیه مورخ ۱۳۷۰/۱۱/۱۰] استثنائاً در انتخابات سراسری چهارمین دوره مجلس موظفند حداقل یک ماه قبل از تاریخ ثبت نام از سمت خود استعفا نمایند.

(۲) ماده ۳۲ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (اصلاحی ۱۳۷۰/۱۱/۱۰): اشخاص زیر از داوطلب شدن نمایندگی مجلس محرومند:

۱- کسانی که در جهت تحکیم مبانی رژیم سابق نقش مؤثر و فعال داشته اند.

۲- ملاکین بزرگ که زمین های موات را به نام خود ثبت داده اند.

۳- وابستگان تشکیلاتی به احزاب، سازمان ها و گروه هایی که غیرقانونی بودن آنها از طرف مقامات صالحه اعلام شده است.

۴- کسانی که به جرم اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران محکوم شده اند.

۵- محکومین به ارتداد به حکم محاکم صالحه قضایی.

۶- مشهورین به فساد و متجهرین به فساد.

۷- محکومین به حدود شرعی مگر آنکه توبه آنان ثابت شده باشد.

۸- معتادین به مواد مخدر.

۹- مجبورین و کسانی که به حکم دادگاه مشمول اصل چهل و نهم قانون اساسی باشند.

۱۰- وابستگان به رژیم سابق از قبیل اعضای انجمن های شهر و رؤسا و هیأت رئیسه کانون های حزب و ستاخیز و حزب ایران نوین و اعضای فعال آنها، نمایندگان مجلسین سنا و شورای ملی سابق.

سوءاستفاده مالی به حکم محاکم صالحه قضایی.

ماده ۱۵- شماره ماده ۳۳^(۱) به ۳۱ تغییر و به شرح زیر اصلاح می‌گردد:

ماده ۳۱- بلافاصله پس از صدور دستور شروع انتخابات از طرف وزارت کشور، فرماندار یا بخشداری مرکز حوزه انتخابیه دستور تشکیل هیأت‌های اجرایی حوزه‌های فرعی را به فرماندار یا بخشدار حوزه‌های فرعی، صادر نموده و خود موظف است ظرف پنج روز در مرکز حوزه انتخابیه، هیأت اجرایی انتخابات را با حضور هیأت نظارت شورای نگهبان به ریاست خود و عضویت رئیس ثبت احوال و ۹ نفر معتمدین موضوع ماده ۳۳ تشکیل دهد.

تبصره - در شهرستان و بخشهایی که شورای اسلامی شهرستان یا بخش تشکیل شده است، یک نفر از اعضای شورا و به انتخاب شورا، یکی از نه نفر معتمدین مذکور خواهد بود.

ماده ۱۶- تبصره ۲ ماده ۳۳^(۲) قانون به عنوان ماده ۳۲ منظور می‌گردد.

ماده ۳۲- انتخاب و تأیید صلاحیت سی نفر معتمد موضوع ماده ۳۳ و نیز دعوت از آنها جهت انتخاب اعضای هیأت اجرایی حوزه انتخابیه مربوط، بر عهده فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه مربوط خواهد بود و هیأت نظارت شورای نگهبان طبق ضوابط، بر اجرای آن نظارت خواهد داشت.

ماده ۱۷- شماره ماده ۳۴^(۳) به ماده ۳۳ تغییر و ماده مذکور و تبصره‌های آن به شرح زیر

(۱) ماده ۳۳ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (اصلاحی ۱۳۶۳/۲/۱۱): بلافاصله پس از صدور دستور شروع انتخابات از طرف وزارت کشور، فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه دستور تشکیل هیأت‌های اجرایی، حوزه‌های فرعی را به فرماندار یا بخشدار حوزه‌های فرعی، صادر نموده و خود موظف است ظرف سه روز در مرکز حوزه انتخابیه، هیأت اجرایی انتخابات را با حضور هیأت نظارت شورای نگهبان به ریاست خود و عضویت رئیس ثبت احوال و دادستان و یا نماینده وی و ۸ نفر از معتمدین موضوع ماده ۳۴ تشکیل دهد.

(۲) تبصره ۲ ماده ۳۳ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (الحاقی ۱۳۷۰/۱۱/۱۰): انتخاب و تأیید صلاحیت سی نفر معتمد موضوع ماده ۳۴ قانون و نیز دعوت از آنها جهت انتخاب اعضای هیأت اجرایی حوزه انتخابیه مربوطه بر عهده فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه مربوطه خواهد بود و هیأت نظارت شورای نگهبان طبق ضوابط بر اجرای آن نظارت خواهد داشت.

(۳) ماده ۳۴ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): سی نفر معتمدین بنا به دعوت کتبی فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه ظرف دو روز از تاریخ دعوت تشکیل جلسه داده و پس از حضور حداقل دو سوم مدعوین (بیست نفر) در حضور هیأت نظارت از بین خود یا خارج، نه نفر را به عنوان معتمدین اصلی و پنج نفر را به عنوان معتمدین علی‌البدل هیأت اجرایی با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا انتخاب می‌نمایند.

اصلاح می‌گردد:

ماده ۳۳- فرماندار یا بخشدار مرکز هر حوزه انتخابیه، جهت انتخاب معتمدین اصلی و علی‌البدل هیأت اجرایی موضوع ماده ۳۱، سی نفر از معتمدین محلی واجد شرایط در این قانون را انتخاب و به منظور تأیید صلاحیت به هیأت نظارت مربوط معرفی می‌نماید. هیأت نظارت مزبور حداکثر ظرف مدت سه روز نسبت به تأیید صلاحیت آنان اظهار نظر کتبی خود را به فرماندار یا بخشدار ارسال می‌دارد.

فرماندار یا بخشدار حوزه انتخابیه بلافاصله از سی نفر معتمدین محلی تأیید شده از سوی هیأت نظارت، کتباً دعوت به عمل آورده و مدعوین حداکثر ظرف دو روز از تاریخ دعوت تشکیل جلسه می‌دهند و پس از حضور حداقل دو سوم مدعوین (بیست نفر) در حضور هیأت نظارت از بین خود نه (۹) نفر را به عنوان معتمدین اصلی و پنج نفر را به عنوان معتمدین علی‌البدل هیأت اجرایی با رأی مخفی و اکثریت نسبی آرا انتخاب می‌نمایند.

تبصره ۱- چنانچه هیأت نظارت، معتمدین پیشنهادی فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه را تأیید ننموده، فرماندار یا بخشدار مربوط موظف است به همان تعداد افراد واجد شرایط دیگری را به هیأت نظارت پیشنهاد نماید. اگر برای بار دوم معتمدین پیشنهادی مورد تأیید هیأت نظارت شهرستان قرار نگیرند در صورتی که حداقل ۲۰ نفر مورد تأیید باشند اعضای اصلی و علی‌البدل را از میان خود انتخاب خواهند کرد و در صورت عدم توافق فرماندار و هیأت نظارت شهرستان، هیأت نظارت استان با هماهنگی استاندار سی نفر معتمد را انتخاب خواهند کرد.

تبصره ۱- از نه نفر معتمدین لازم است حداقل دو نفر روحانی باشند و در صورت عدم امکان یک نفر روحانی کافی است.

تبصره ۲- تعداد اعضای هیأت‌های اجرایی مرکزی و فرعی و کیفیت و مهلت تشکیل آنها یکسان است.
تبصره ۳- معتمدین هیأت اجرایی (نه نفر) و ناظرین شورای نگهبان نباید در انتخابات قبل مرتکب تخلفی شده باشند که منجر به ابطال یا توقف انتخابات گردیده باشد.

تبصره ۴ (الحاقی ۱۳۶۳/۲/۱۱)- معتمدین این ماده باید دارای ایمان و التزام عملی به اسلام به جز حوزه‌های اقلیت‌های دینی و قانون اساسی و حسن شهرت و سواد خواندن و نوشتن بوده از عوامل مؤثر در تحکیم رژیم سابق و وابسته به گروه‌های غیرقانونی نباشند.

تبصره ۵ (الحاقی ۱۳۷۰/۱۱/۱۰)- عضویت آن عده از افرادی که در انتخابات گذشته رسماً (کتباً) به طرفداری از یک یا چند نامزد نمایندگی مجلس اعلام موضع نموده باشند و مشارالیه‌م در انتخابات جاری کاندیدا شده باشند، در هیأت اجرایی و هیأت نظارت بر انتخابات حوزه انتخابیه مربوطه ممنوع می‌باشد.

تبصره ۲- از نه نفر معتمدین لازم است حداقل دو نفر روحانی باشند و در صورت عدم امکان یک نفر روحانی کافی است.

تبصره ۳- معتمدین این ماده باید دارای ایمان و التزام عملی به اسلام (به جز حوزه‌های اقلیت دینی) و قانون اساسی و حسن شهرت و سواد خواندن و نوشتن بوده و از عوامل مؤثر در تحکیم رژیم سابق و وابسته به گروه‌های غیرقانونی نباشند.

تبصره ۴- تعداد اعضای هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و حوزه‌های فرعی و کیفیت و مهلت تشکیل آنها یکسان است.

تبصره ۵- وزارت کشور اسامی آن دسته از افرادی را که در هر یک از هیأت‌های اجرایی انتخابات قبل، مرتکب تخلف انتخاباتی شده‌اند به فرمانداران و بخشداران اعلام می‌نماید تا از معرفی آنان به عنوان معتمد خودداری شود.

ماده ۱۸- شماره ماده ۴۲^(۱) به ماده ۴۱ تغییر و در تبصره ۲ آن عبارت (یا اداره کار آن در محل اعلام شده قبلی) به عبارت (یا ادامه کار آن در محل اعلام شده قبلی) تغییر یابد.

ماده ۱۹- شماره ماده ۵۰^(۲) به ۴۹ تغییر و در سطر اول آن بعد از عبارت «وزارت کشور» عبارت «و شورای نگهبان» اضافه و تبصره ۱ آن حذف و تبصره ۲ آن ابقاء می‌گردد.

(۱) ماده ۴۲ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): هیأت‌های اجرایی مرکزی و فرعی پس از انتشار آگهی انتخابات برای هر شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی پنج نفر از معتمدین محل که دارای سواد خواندن و نوشتن باشند، انتخاب و به فرماندار یا بخشدار جهت صدور حکم معرفی می‌نمایند.
تبصره ۱-...

تبصره ۲- محل شعب ثبت‌نام و اخذ رأی مندرج در آگهی انتخابات غیرقابل تغییر است مگر این که دایر نمودن شعبه و یا اداره کار آن در محل اعلام شده قبلی، به علت حوادث غیرمترقبه و یا هر علت دیگری مقدور نباشد. که در این صورت مراتب تغییر شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی توسط هیأت اجرایی و ناظران شورای نگهبان با ذکر علت، صورت جلسه شده و شعبه ثبت‌نام و اخذ رأی جدید در کوتاهترین فاصله نسبت به شعبه سابق به نحوی دایر خواهد شد که خطی در مراجعه رأی‌دهندگان و تخصیص محل شعبه ایجاد نشود و تبدیل شعبه باید به اطلاع مردم محل برسد.

تبصره ۳-...

(۲) ماده ۵۰ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (اصلاحی ۱۳۶۶/۱۱/۲۵): وزارت کشور پس از وصول مشخصات داوطلبان از فرماندارهای و بخشدارهای مراکز حوزه‌های انتخابیه تدریجاً لیست کامل آنان را تهیه و به منظور بررسی سوابق آنها در رابطه با صلاحیت‌های مذکور در این قانون به وزارت اطلاعات، دادستانی کل، سازمان ثبت احوال کشور و اداره تشخیص هویت و پلیس بین‌الملل در مرکز ارسال می‌دارد مراکز مزبور موظف‌اند ظرف ۴۸ ساعت نظر خود را با دلیل و سند به وزارت کشور اعلام نمایند.

تبصره ۱- پس از تشکیل وزارت اطلاعات، وزارت کشور موظف است سوابق را از طریق وزارت مزبور کسب نماید.

تبصره ۲- وزارت کشور می‌تواند در صورت لزوم از داوطلب نمایندگی مجلس انگشت‌نگاری به عمل آورد.

ماده ۲۰- شماره ماده ۵۳^(۱) به ۵۲ تغییر و تبصره ۲ آن به شرح زیر به عنوان ماده ۵۳ مستقل به همراه ۳ تبصره تعیین گردید.

ماده ۵۳- گزارشها و شکایات واصله ظرف مدت پنج روز پس از پایان مهلت دریافت شکایت در جلسه هیأت نظارت استان رسیدگی و نتیجه صورتجلسه می شود. چنانچه نظر هیأت اجرایی مبنی بر رد صلاحیت داوطلب، مورد تأیید هیأت نظارت استان نیز باشد. هیأت نظارت مذکور موظف است در این خصوص، نظر هیأت مرکزی نظارت را نیز کسب نماید. هیأت نظارت استان در مورد صلاحیت سایر داوطلبان نیز نظر خود را به هیأت مرکزی نظارت اعلام می نماید.

تبصره ۱- هیأت نظارت استان پس از کسب نظر هیأت مرکزی نظارت، موظف است مراتب تأیید یا رد صلاحیت کلیه داوطلبان را طی صورتجلسه ای به فرماندار یا بخشدار مربوط اعلام نماید.

تبصره ۲- فرماندار یا بخشدار موظف است نظر هیأت مرکزی نظارت، مبنی بر رد صلاحیت داوطلبان را که از هیأت نظارت استان دریافت نموده است، به نامبردگان ابلاغ نماید تا در صورت اعتراض، کتباً به شورای نگهبان شکایت نمایند.

تبصره ۳- در صورتی که نظر هیأت مرکزی نظارت مبنی بر رد صلاحیت داوطلبانی باشد که صلاحیت آنان مورد تأیید هیأت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه قرار گرفته است، داوطلبان می توانند اعتراض خود را به شورای نگهبان تسلیم نمایند. شورای نگهبان در مدت ۱۵ روز بعد از پایان مهلت رسیدگی به صلاحیت داوطلبان در هیأت اجرایی، نظر قطعی و نهایی خود را در خصوص تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان به وزارت کشور اعلام خواهد نمود.

(۱) ماده ۵۳ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (اصلاحی ۱۳۷۰/۸/۲۸): فرمانداران و بخشداران مراکز حوزه های انتخابیه مکلفند نظر (تأیید یا رد) هیأت اجرایی انتخابات را ظرف یک روز به داوطلبان ابلاغ نموده و با سریعترین وسیله به اطلاع هیأت نظارت استان برسانند.

تبصره ۱- کسانی که صلاحیت آنان مورد تأیید قرار نگرفته حق دارند ظرف چهار روز از تاریخ ابلاغ به داوطلب، شکایت خود را مستقلاً به هیأت نظارت استان اعلام نمایند.

تبصره ۲- گزارشات و شکایات واصله در جلسه هیأت نظارت استان پس از پایان مهلت دریافت شکایات، ظرف پنج روز رسیدگی و نتیجه طی صورتجلسه ای به فرماندار یا بخشدار مرکز حوزه انتخابیه جهت آگاهی عمومی اعلام خواهد شد.

ماده ۲۱- در ماده ۵۸^(۱) پس از عبارت «شرکتهای دولتی و مؤسسات وابسته به دولت» عبارت «و شهرداریها و شرکتهای و سازمانهای وابسته به آنها» اضافه و یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به شرح زیر به ماده مذکور اضافه گردید.

تبصره ۳- نشریات و مطبوعات متعلق به سازمانها، وزارتخانهها، ادارات، نهادها و مؤسسات یاد شده در متن ماده، حق تبلیغ له یا علیه نامزدهای انتخاباتی را ولو به صورت درج آگهی ندارند.

ماده ۲۲- در ماده ۶۰^(۲) سطر ماقبل آخر کلمه «شهرداریها» به «فرمانداریها» اصلاح گردید.

ماده ۲۳- متن زیر به عنوان ماده ۶۱ مکرر به قانون الحاق گردید.

ماده ۶۱ مکرر- ستادهای انتخاباتی تنها در یک محل در مراکز دهستانها، بخشها، شهرها و شهرستانها دایر می‌گردد. در شهرهای بزرگ در هر منطقه شهرداری یک محل به عنوان ستاد انتخاباتی می‌تواند دایر گردد. در مواردی که یک منطقه چند عنوان از عناوین فوق‌الذکر را داشته باشد در حکم یک عنوان می‌باشد. استفاده کاندیداها از پوستره‌های رنگی در تبلیغات انتخاباتی ممنوع است.

فصل هفتم - جرایم و تخلفات

ماده ۲۴- مواد ۲۷ و ۲۸ به این فصل منتقل و شماره آنها به ۶۵ و ۶۶ تغییر یافت.

(۱) ماده ۵۸ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): انجام هرگونه فعالیت تبلیغاتی از تاریخ اعلام رسمی اسامی نامزدها له یا علیه نامزدهای نمایندگی مجلس از رادیو و تلویزیون و نیز خطابه نماز جمعه و یا هر وسیله دیگری که جنبه رسمی و دولتی دارد و فعالیت کارمندان در ساعات اداری و همچنین استفاده از وسایل و سایر امکانات وزارتخانه‌ها و ادارات، شرکتهای دولتی و مؤسسات وابسته به دولت و نهادها و مؤسساتی که از بودجه عمومی (به هر مقدار) استفاده می‌کنند و همچنین در اختیار گذاشتن وسایل و امکانات مزبور ممنوع بوده و مرتکب مجرم شناخته می‌شود.

تبصره ۱- مؤسسات و نهادهایی که دارای آنان از اموال عمومی است، همانند بنیاد مستضعفان مشمول ماده فوق می‌باشند.

تبصره ۲- ادارات و سازمانها و ارگانهای دولتی و نهادها و اعضای آنها با ذکر سمت خود حق ندارند له یا علیه هیچ یک از نامزدهای انتخاباتی اعلامیه، اطلاعیه یا پلاکارد بدهند.

(۲) ماده ۶۰ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): الصاق اعلامیه، عکس، پوستر، هرگونه آگهی تبلیغاتی بر روی علایم راهسازی و رانندگی، تابلوی بیمارستانها، تابلوی مدارس و سایر مؤسسات آموزش دولتی و وابسته به دولت ممنوع بوده و مأمورین انتظامی در صورت مشاهده چنین مواردی متخلفین را جلب و به منظور تعقیب قانونی به مقامات قضایی تحویل می‌نمایند. شهرداریها و بخشداریه‌ها نیز باید نسبت به اسحاء چنین اوراقی اقدام نمایند.

ماده ۲۵- شماره ماده ۶۵^(۱) قانون به ۶۷ تغییر و متن آن به شرح زیر اصلاح و تبصره‌های آن عیناً ابقاء شد.

ماده ۶۷- هیأت‌های اجرایی مراکز حوزه‌های انتخابیه موظف اند از تاریخ اعلام نهایی صلاحیت داوطلبان تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی انتخابات، شکایات واصله را بپذیرند و از تاریخ دریافت شکایات تا هفت روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی، در جلسه مشترک هیأت اجرایی و ناظران شورای نگهبان در حوزه انتخابیه به آنها رسیدگی نمایند.

ماده ۲۶- متن زیر به عنوان ماده ۷۷ مکرر به قانون الحاق می‌گردد:

ماده ۷۷ مکرر- مجازات تخلف از ماده ۵۷ حبس از سه تا سی روز می‌باشد.

ماده ۲۷- بند ۷ ماده واحده مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی^(۲) به شرح زیر اصلاح گردید.

۷- هر یک از نامزدها به تنهایی یا چند نامزد مشترکاً می‌توانند به طریق زیر برای شعبات اخذ رأی یک نفر نماینده به هیأت نظارت حوزه انتخابیه معرفی نمایند:

الف - حوزه‌های دارای یک نماینده به ازای هر یک صندوق یک نماینده

ب - حوزه‌های دارای دو نماینده به ازای هر دو صندوق یک نماینده

ج - حوزه‌های دارای سه نماینده به ازای هر سه صندوق یک نماینده

(۱) ماده ۶۵ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹): هیأت‌های اجرایی موظف‌اند از تاریخ اعلام نهایی صلاحیت داوطلبان تا دو روز پس از اعلام نتیجه اخذ رأی انتخابات، شکایات واصله را بپذیرند و از تاریخ دریافت شکایات تا هفت روز پس از پایان اخذ رأی در جلسه مشترک هیأت اجرایی و ناظرین شورای نگهبان در حوزه انتخابیه به آنها رسیدگی نمایند.

تبصره ۱- کسانی که از نحوه برگزاری انتخابات شکایات داشته باشند، می‌توانند ظرف هفت روز از تاریخ اخذ رأی شکایت مستند خود را به دبیرخانه شورای نگهبان نیز تسلیم دارند.

تبصره ۲- شکایاتی قابل رسیدگی خواهد بود که مشخصات شاکی یا شاکیان شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر، شغل، نشانی کامل، شماره تلفن (در صورت داشتن تلفن) و اصل امضای شاکی را داشته باشد.

تبصره ۳- در صورتی که شاکی بدون دلیل و مدرک و مغرضانه داوطلبان انتخاباتی را متهم نماید و عمل شاکی عنوان افترا داشته باشد قابل تعقیب و پیگیری است.

تبصره ۴- طرح و بررسی شکایات در مورد افراد محرومانه بوده و انشای آن ممنوع است.

(۲) بند ۷ قانون اصلاح انتخابات مجلس شورای اسلامی (مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱): هر یک از کاندیداها به تنهایی و یا چند کاندیدا مشترکاً می‌توانند در شهرهای کوچک برای هر یک از شعب اخذ رأی یک نفر نماینده و در شهرهای بزرگ هر ده شعبه اخذ رأی یک نفر به هیأت نظارت شورای نگهبان معرفی نمایند. این نمایندگان می‌توانند در محل شعب اخذ رأی حضور داشته باشند و چنانچه تخلفی در شعب اخذ رأی صورت گیرد بدون دخالت، مراتب را به هیأت‌های اجرایی و نظارت بخش و یا مراکز شهرستان کتباً اعلام خواهند نمود.

د - حوزه‌های دارای چهار نماینده به ازای هر چهار صندوق یک نماینده
 ه - حوزه‌های دارای پنج نماینده به ازای هر پنج صندوق یک نماینده
 و - حوزه‌های دارای شش نماینده به ازای هر شش صندوق یک نماینده
 همچنین متناسب با تعداد نمایندگان هر حوزه انتخابیه به همان تعداد از صندوقها یک نماینده.

این نمایندگان می‌توانند در محل شعب اخذ رأی حضور داشته باشند. چنانچه تخلفی در شعب اخذ رأی صورت گیرد بدون دخالت، مراتب را به هیأت‌های اجرایی و نظارت بخش یا مراکز شهرستان کتباً اعلام خواهند نمود.

حضور نمایندگان هر یک از کاندیداها تا پایان اخذ رأی و شمارش آرا و تنظیم صورت جلسه بلامانع است. ممانعت از حضور نمایندگان کاندیداها در شعب اخذ رأی ممنوع بوده و جرم محسوب می‌گردد و متخلف به مجازات مقرر در ماده ۷۷ قانون محکوم خواهد شد.

طرح فوق مشتمل بر بیست و هفت ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست و پنجم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۵۹۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۴/۲۷

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۱۰۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۵: «طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی» که در جلسه مورخ بیست و پنجم تیرماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۷ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- تبصره ۲ ماده ۱ مغایر ذیل اصل ۶۴ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.

۲- تبصره ۳ ماده ۴ از این نظر که مراد روز رأی‌گیری است یا روز ثبت نام، ابهام دارد و پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.

(۱) همین مجموعه، صفحه ۱۰۹۷.

- ۳- ماده ۷ مغایر اصل ۱۷۲ قانون اساسی^(۱) شناخته شد.
- ۴- در تبصره ۲ ماده ۸ نسبت به باقی مانده غیر قابل تقسیم ابهام دارد و باید تعیین تکلیف شود.
- ۵- بند ۵ ماده ۱۲ مغایر بند ۹ اصل ۳^(۲) و اصل ۲۰ قانون اساسی^(۳) شناخته شد و با توجه به اشکال این بند نسبت به تبصره‌های ۱ و ۲ پس از اصلاح این بند اظهارنظر خواهد شد.
- ۶- با توجه به اضافه شدن عبارت «شورای نگهبان» در ماده ۱۹ اصلاحی درخصوص سطر اول ماده ۴۹ لازم است عبارت «شورای نگهبان» در ذیل ماده ۴۹ پس از عبارت «وزارت کشور» اضافه شود.
- ۷- عدد «۳» در ماده ۲ غلط است و باید به عدد «۲» اصلاح شود.
- ۸- ذیل ماده ۴ کلمه «گردید» صحیح است.
- ۹- در ماده ۶ عبارت «شهرهای مذکور» باید به عبارت «حوزه‌های مذکور» اصلاح و در ادامه آن کلمه حوزه نیز باید به کلمه «حوزه‌های مذکور» اصلاح شود.
- ۱۰- در بند الف ماده ۱۳ قبل از عبارت وزارت اطلاعات باید کلمه «و» اضافه شود.
- ۱۱- در تبصره ماده ۱۳ عبارت «قبول استعفا شرط است» صحیح است که باید اصلاح شود.
- احمد جنتی
دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۱۴۸ - ق

تاریخ: ۱۳۷۴/۵/۷

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۵۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۷ و پیرو نامه شماره ۴۱۰۶ - ق مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۵ طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۵/۴ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب

(۱) همین مجموعه، صفحه ۷۳۴.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۷۶.

(۳) اصل بیستم: همه افراد ملت اعم از زن و مرد یکسان در حمایت قانون قراردارند و از همه حقوق انسانی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با رعایت موازین اسلام برخوردارند.

رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می شود.

علی اکبر ناطق نوری
رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده ۱ حذف گردید.

ماده ۲- ماده ۲ به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به عنوان تبصره ماده مذکور ابقاء و تبصره ۲ آن حذف گردید.

ماده ۲- عده نمایندگان مجلس ۲۷۰ نفر می باشد و افزایش تعداد آن، براساس اصل ۶۴ قانون اساسی خواهد بود.

ماده ۳-...

ماده ۴- تبصره ۲ ماده ۸ به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره ۳ به ماده مذکور الحاق گردید.

تبصره ۲- وزارت کشور مکلف است با هماهنگی شورای نگهبان در حوزه هایی که انتخابات آنها متوقف و یا باطل اعلام شده و یا فاقد نماینده باشد ظرف پنج ماه پس از تعیین وضعیت آخرین حوزه های انتخابیه و اعلام نتیجه توسط شورای نگهبان، انتخابات مجدداً را برگزار نماید.

تبصره ۳- چنانچه به علت فوت، استعفا و یا هر علت دیگر حوزه انتخابیه ای یک یا چند نماینده خود را از دست بدهد، وزارت کشور مکلف است حداکثر ظرف ۵ ماه پس از تاریخ اعلام آن توسط مجلس شورای اسلامی با هماهنگی شورای نگهبان انتخابات را در حوزه مربوطه برگزار نماید.

ماده ۵-...

ماده ۶- ماده ۱۶ و تبصره های ذیل آن به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۱۶- انتخابات مجلس در حوزه های انتخابیه ای که دچار حوادثی از قبیل سیل، زلزله، جنگ و... شوند، با تشخیص و پیشنهاد وزارت کشور و موافقت شورای نگهبان در شهرهای محل استقرار مهاجرین حوزه های مذکور، و در صورت امکان در حوزه های مذکور نیز برگزار خواهد گردید و مراتب به اطلاع عموم خواهد رسید.

تبصره ۱- شعب ثبت نام و اخذ رأی مخصوص حوزه‌های انتخابیه مناطق مذکور، در شهرستانهایی دایر می‌شود که حداقل دو هزار و پانصد مهاجر ناشی از وضعیت مزبور از آن حوزه انتخابیه، در محدوده شهرستان مهاجر بوده و اسکان یافته باشند.

تبصره ۲- انتخابات مجلس شورای اسلامی در حوزه‌های انتخابیه مناطق جنگ‌زده سابق در محدوده همان حوزه‌های انتخابیه برگزار خواهد شد.

ماده ۷- متن زیر به انتهای ماده ۱۷ اضافه گردید:

... قوه قضائیه موظف است در هر استان شعبه‌ای از محاکم عمومی را برای رسیدگی به تخلفات نیروهای نظامی و انتظامی در انتخابات تعیین نماید.

ماده ۸- تبصره ذیل ماده ۲۰ به تبصره ۱ تبدیل و دو تبصره به عنوان تبصره‌های ۲ و ۳ به ماده ۲۰ الحاق گردید:

تبصره ۲- چنانچه آرای ریخته شده به صندوق به علت تشابه اسمی نامزدهای انتخاباتی به هیچ وجه قابل تشخیص و تفکیک نباشد به نسبت آرای نامزدهای دارای تشابه اسمی میان آنان تقسیم می‌شود. و در مورد رأی یا آرای باقیمانده غیر قابل تقسیم به حکم قرعه عمل خواهد شد.

تبصره ۳- در مواردی که دو انتخابات به طور همزمان انجام گیرد آرای که اشتباهاً به صندوق دیگر ریخته شود با حضور ناظرین شورای نگهبان قبل از هر اقدامی به صندوق مربوطه انتقال داده و سپس وظیفه قانونی انجام می‌گیرد.

ماده ۹-....

ماده ۱۲- شماره ماده ۳۰ به ۲۸ تغییر و بندهای ۴ و ۵ و آن به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به تبصره ۲ تبدیل و یک تبصره به عنوان تبصره ۱ به ماده مذکور اضافه گردید.

۴- ابراز وفاداری به قانون اساسی و اصل مترقی ولایت مطلقه فقیه.

۵- حداقل مدرک کارشناسی (لیسانس) و یا معادل آن.

تبصره ۱- برای طلاب و فضلاء حوزه علمیه گذراندن دوره سطح کافی است (تحصیلات آنها به عنوان معادل به حساب می‌آید) تشخیص این امر با شورای نگهبان است.

تبصره ۲- کسانی که یک دوره نمایندگی مجلس شورای اسلامی را گذرانیده‌اند از این امر مستثنی می‌باشند.

۷- حداقل سن ۳۰ سال تمام و حداکثر آن ۷۵ سال تمام.

ماده ۱۳- شماره ماده ۳۱ به ۲۹ تغییر و اصلاحات زیر در آن به عمل آمد.

الف- عبارت «استانداران، مشاورین و معاونین آنان، فرمانداران، بخشداران، شهرداران» از بند ۲ حذف و به بند ۱ سطر ششم بعد از عبارت «... رئیس جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و معاونین وی» اضافه و در سطر دهم بند ۱ «و وزارت اطلاعات» بعد از «شاغلین نیروهای مسلح» اضافه و مدت «۲ ماه» به «۴ ماه» اصلاح گردد.

ب- در بند ۲ عنوان «دادستانها» از سطر اول این بند حذف و در سطر ماقبل آخر این بند «۲ ماه» به «۴ ماه» اصلاح گردید.

ج- تبصره های ۱ و ۲ و ۴ بند ۲ «حذف و تبصره سه آن به شرح زیر اصلاح گردید.

تبصره - در مورد کسانی که طبق قوانین استخدامی و یا تعهد خدمت استعفاى آنان منوط به پذیرش آن از سوی مسؤولین مربوطه باشد، قبول استعفا شرط است. همچنین استعفاى پرسنل نیروهای مسلح منوط به قبول فرمانده کل قوا می باشد.

ماده ۱۴-...

ماده ۱۹- شماره ماده ۵۰ به ۴۹ تغییر و در سطر اول و آخر آن بعد از عبارت «وزارت کشور» عبارت «و شورای نگهبان» اضافه و تبصره ۱ آن حذف و تبصره ۲ آن ابقاء می گردد.

ماده ۲۰-...

اصلاحات فوق در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهارم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

ضمناً به اطلاع می رساند عبارت زیر از بند ب ماده ۱۳ طرح در نامه قبلی از قلم افتاده لذا جهت اظهار نظر تقدیم می گردد.

و همچنین عبارت «اعضای هیأت مدیره مدیران عامل شرکت های دولتی و وابسته به دولت» بعد از عبارت «مدیران صدا و سیماى جمهوری اسلامی ایران» در سطر هشتم این بند اضافه گردید.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۶۶۸

تاریخ: ۱۳۷۴/۵/۱۰

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه های شماره ۴۱۴۸ - ق مورخ ۱۳۷۴/۵/۷ و ۴۱۰۶ - ق مورخ

۱۳۷۴/۴/۲۵ و پیرو نامه شماره ۵۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۷: «طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی» که پس از ایرادات شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحاتی در جلسه چهارم مردادماه یکهزار و سیصد و هفتاد و چهار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۰ شورای نگهبان مطرح و مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

۱- اشکال قسمت پنجم جوابیه شماره ۵۹۶ مورخ ۱۳۷۴/۴/۲۷ نسبت به ماده ۱۲ باقی است.

۲- با توجه به قید ظرف در سطر سوم تبصره ۳ ماده ۴ و اصلاح به عمل آمده در تبصره ۲ کلمه «حداکثر» زاید است و نیاز به اصلاح عبارتی دارد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام

شماره: ۵۰۹۶

تاریخ: ۱۳۷۴/۶/۱۸

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام

عطف به نامه شماره ۴۱۶۴ - ق مورخ ۱۳۷۴/۵/۱۲ درخصوص «طرح قانونی اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی»^(۱) که بند (۵) ماده (۱۲) آن مورد ایراد شورای نگهبان واقع شده و در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی به این مجمع ارجاع گردیده بود. موضوع در جلسه روز پنجشنبه مورخ ۱۳۷۴/۶/۲ مجمع طرح و بند (۵) ماده (۱۲) طرح فوق الذکر مورد موافقت اعضا قرار نگرفته و مقرر گردید؛ براساس بند (۵) ماده (۳۰) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۹^(۲) عمل شود.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۴۷۲۴ مورخ ۱۳۷۴/۷/۱.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۰۹۹.

مراتب جهت طی مراحل قانونی اعلام می‌گردد.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح الحاق یک ماده به باب محاربه قانون مجازات اسلامی

شماره: ۴۸۹۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۱۷

شورای محترم نگهبان

طرح الحاق یک ماده به باب محاربه قانون مجازات اسلامی^(۱) که یک فوریت آن در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۷۴/۱۱/۲۵ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۲) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - متن زیر به عنوان ماده ۱۸۸ مکرر به باب محاربه قانون مجازات اسلامی الحاق می گردد:

ماده ۱۸۸ مکرر - کسانی که مذاکرات و مراسلات سری یا اسرار و اطلاعات طبقه بندی شده نظامی، سیاسی، امنیتی، اقتصادی و اجتماعی و علمی کشور را در اختیار بیگانگان (خصوصاً آمریکا و اسرائیل) یا منابع آنان یا گروه های محارب قرار دهند یا آنان را به نحوی از مفاد آن آگاه نمایند جاسوس شناخته شده و ضمن مصادره کلیه اموالی که از این طریق به دست آورده اند در حکم محارب بوده و به مجازات اعدام محکوم می گردند.
تبصره - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این ماده ملغی الاثر است.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

(۱) روزنامه رسمی شماره ۱۳۶۴۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۱۱ (باب مفتاح).

(۲) همین مجموعه، صفحه ۳۲.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۴۴۴

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۸۹۹ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۷: «طرح الحاق یک ماده به باب محاربه قانون مجازات اسلامی» که در جلسه مورخ شانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۶ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

ماده واحده علاوه بر اینکه انحصار حکم اعدام برای محارب خلاف موازین شرع شناخته شد، انطباق حکم محارب بر موارد این قانون به صورت کلی نیز خلاف موازین شرع می‌باشد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۷۱ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۹

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۴۴۴ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۶ و پیرو نامه شماره ۴۸۹۹ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۷، طرح الحاق یک ماده به باب محاربه قانون مجازات اسلامی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می‌گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - متن زیر به عنوان ماده ۱۸۸ مکرر به باب محاربه قانون مجازات اسلامی الحاق می‌گردد:

ماده ۱۸۸ مکرر - کسانی که مذاکرات و مراسلات سری یا اسرار و اطلاعات طبقه‌بندی

شده نظامی، سیاسی، امنیتی، اقتصادی و اجتماعی و علمی کشور را در اختیار بیگانگان (خصوصاً آمریکا و اسرائیل) یا منابع آنان یا گروه‌های محارب قرار دهند یا آنان را به نحوی از مفاد آن آگاه نمایند جاسوس شناخته شده و ضمن مصادره کلیه اموالی که از این طریق به دست آورده‌اند در حکم محارب بوده و به مجازات اعدام محکوم می‌گردند. تبصره - کلیه قوانین و مقررات مغایر با این ماده ملغی الاثر است. طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۴۲

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۱۶

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه‌های شماره ۴۹۸۷۱ - ق مورخ ۱۳۷۵/۳/۹ و ۴۸۹۹ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۷ و پیرو نامه شماره ۷۵/۲۱/۰۴۴۴ مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۶: «طرح الحاق یک ماده به باب محاربه قانون مجازات اسلامی» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ ششم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۳ شورای نگهبان مطرح شد و اشکال همچنان باقی است.

احمد جنتی

دبیر شورای نگهبان

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام

شماره: ۷۸۴۵ - ق

تاریخ: ۱۳۷۶/۳/۷

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام

بازگشت به نامه شماره ۱۰۸ - ق مورخ ۱۳۷۵/۵/۱۴ موضوع «طرح الحاق یک ماده به

باب محاربه قانون مجازات اسلامی»^(۱) مصوب مورخ ۱۳۷۵/۳/۶ مجلس شورای اسلامی، که در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی^(۲) به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود، مراتب در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۲/۳۰ مجمع مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر شورای نگهبان تأیید گردید، در ضمن پیشنهاد شد که موضوع مورد نظر طرح به هیأت دولت ارجاع شود تا با بررسی دقیق، چنانچه تدوین لایحه‌ای ضرورت داشت، لایحه مذکور تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

(۱) با تأیید نظریه شورای نگهبان توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام، طرح مزبور به تصویب نهایی نرسیده است.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۰۸۰.

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح ممنوعیت استعمال دخانیات

شماره: ۴۸۷۰ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۱۲

شورای محترم نگهبان

طرح ممنوعیت استعمال دخانیات در مجامع عمومی که دو فوریت آن در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۴ تصویب شده بود، در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی^(۱) برای رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - از تاریخ تصویب این قانون استعمال هر نوع دخانیات در مجامع عمومی ممنوع است.

تبصره ۱- استعمال دخانیات به طور کلی در مساجد و اماکن مقدسه ممنوع است.
تبصره ۲- خرید و فروش سیگار و سایر مواد دخانی در مجامع عمومی و سر چهارراه ها و کنار خیابان ها به طور دستفروشی ممنوع است.
تبصره ۳- هر کس در مجامع عمومی به هر نحو از دخانیات (سیگار، پپ، چتی، قلیان و...) استفاده کند چه به نحو استعمال و یا خرید و فروش از بیست هزار ریال تا یکصد هزار ریال جزای نقدی محکوم می گردد.

تبصره ۴- مجامع عمومی به اماکنی اطلاق می شود که محل مراجعه عموم اعم از خصوصی و دولتی باشد از قبیل: اماکن مقدسه، مساجد، مصلی ها، ادارات و مؤسسات و سازمانها و نهادهای انقلاب اسلامی، بانک ها، کارخانجات، بیمارستان ها، درمانگاه ها و مطب ها، سینماها، سالن هتل ها، غذاخوری ها، ترمینال ها، مدارس و دانشگاه ها و

وسایل نقلیه عمومی.

تبصره ۵- آیین نامه اجرایی این قانون توسط سازمان محیط زیست و وزارتخانه های کشور و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ظرف ۲ ماه تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

طرح فوق مشتمل بر ماده واحده و پنج تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ نهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله اول) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۳۶۴

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۹

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۸۴۳-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۴ و ۴۸/۶۱-ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۸: «طرح ممنوعیت استعمال دخانیات» که با قید دو فوریت و با حضور اعضای شورای نگهبان در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ شورای نگهبان مطرح شد و نظر شورای نگهبان به شرح زیر اعلام می گردد:

طرح مذکور به دنبال طرح قانونی نحوه کاهش و حذف تدریجی استعمال دخانیات مصوب ۱۳۷۰/۱۰/۸ مجلس شورای اسلامی است که به موجب ایراد شورای نگهبان مبنی بر کاهش درآمد و افزایش هزینه عمومی و مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده و مجمع مذکور دولت را با توجه به اختیارات قانونی مکلف نموده که رأساً اقدامات اجرایی را معمول داشته و یا نسبت به تهیه لایحه و تقدیم به مجلس شورای اسلامی اقدام نماید. علاوه بر ایراد مذکور با توجه به مصوبه مجمع تشخیص، این مصوبه مغایر با اصل ۱۱۲ قانون اساسی^(۲) نیز شناخته شد.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

(۱) همین مجموعه، صفحه ۳۵.

(۲) همین مجموعه، صفحه ۱۰۸۰.

اصلاحیه (مرحله اول) مجلس شورای اسلامی

شماره: ۴۹۰۴ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۲/۲۳

شورای محترم نگهبان

عطف به نامه شماره ۷۰/۲۱/۰۳۶۴ مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ و پیرو نامه ۴۸۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲، طرح ممنوعیت استعمال دخانیات در مجامع عمومی که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، در اجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی جهت بررسی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال می گردد.

علی اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

متن طرح

ماده واحده - دولت مکلف است با توجه به مصوبه مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۸ مجلس شورای اسلامی در خصوص منع استعمال دخانیات در مجامع عمومی و مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام، آیین نامه اجرایی آنرا حداکثر ظرف مدت سه ماه تهیه و تصویب نماید. طرح فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم اردیبهشت ماه یک هزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

نظریه (مرحله دوم) شورای نگهبان

شماره: ۷۵/۲۱/۰۵۳۶

تاریخ: ۱۳۷۵/۳/۱۳

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به نامه شماره ۴۹۰۴ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۳ و ۴۸۷۰ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۲ و پیرو نامه های شماره ۷۵/۲۱/۰۳۶۴ مورخ ۱۳۷۵/۲/۹ و ۷۵/۲۱/۰۴۸۶ مورخ ۱۳۷۵/۳/۲: «طرح ممنوعیت استعمال دخانیات در مجامع عمومی» که پس از ایراد شورای نگهبان مجدداً و با اصلاحی در جلسه مورخ شانزدهم اردیبهشت

ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و پنج به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۳/۱۳ شورای نگهبان مطرح شد و اشکال همچنان باقی است.

احمد علیزاده

قائم مقام دبیر شورای نگهبان

مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام

شماره: ۸۱۰۹ - ق

تاریخ: ۱۳۷۵/۴/۸

حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای ناطق نوری

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام

بازگشت به نامه شماره ۴۹۰۴ - ق مورخ ۱۳۷۵/۲/۲۳، «طرح ممنوعیت استعمال دخانیات در مجامع عمومی» مصوب مورخ ۱۳۷۵/۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی که در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال گردیده بود، در جلسه مورخ ۱۳۷۶/۳/۲۴ مجمع مورد بحث و بررسی قرار گرفت و عین مصوبه مجلس به رأی گذاشته شد که از آرای کافی برخوردار نگردید و رد شد.

اکبر هاشمی رفسنجانی

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

فهرست اصول

اصول مورد اشاره

از قانون اساسی

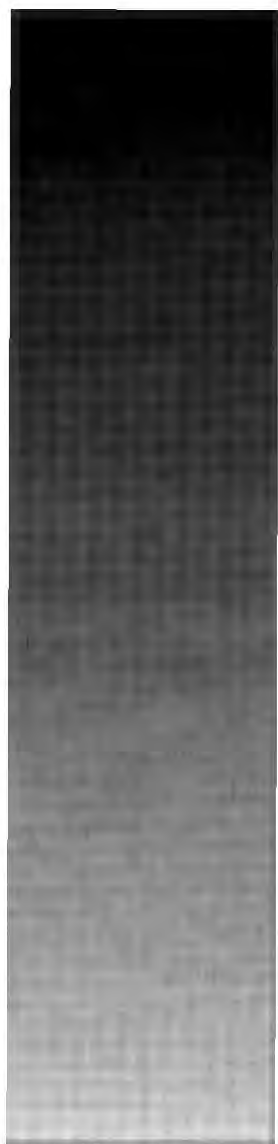

اصولی از قانون اساسی که در این مجموعه به آن‌ها اشاره شده است

صفحه	اصل
۱۱۰۹، ۱۰۷۷، ۹۲۱، ۸۶۵، ۷۸۱، ۵۱۴، ۴۷۴، ۴۴۶، ۴۱۶، ۳۷۸، ۲۳۰، ۲۱۶، ۷۶	۳
۱۰۵۹، ۸۷، ۸۲	۱۷
۱۱۰۹	۲۰
۳۲	۲۱
۴۰	۲۴
۱۷۶	۲۸
۲۷۸	۳۰
۱۹۰	۳۳
۱۰۷۷، ۷۱۸، ۲۶۵	۳۴
۶۴۵	۳۶
۱۰۸	۴۳
۹۰۸، ۶۲۲	۴۴
۶۴۲	۵۰
۹۳۵، ۲۷۸	۵۱
۱۰۱۱، ۸۱۶، ۶۲۰، ۳۷۷، ۲۵۵، ۲۴۶، ۲۰۳، ۱۳۱	۵۲
۴۸۰، ۴۴۳، ۴۰۶، ۳۷۷، ۲۷۸، ۲۵۵، ۲۴۳، ۲۲۱، ۱۹۸، ۱۳۱، ۶۵، ۳۶	۵۳
۱۰۱۱، ۶۹۴، ۶۵۸، ۶۲۰	
۴۷۴	۵۵
۱۰۷۷، ۱۰۴۴، ۷۹۹، ۷۸۱، ۷۱۸، ۶۹۵، ۶۲۱، ۶۲۰، ۳۷۷، ۱۷۶، ۱۳۲، ۹۱، ۵۶	۵۷
۱۰۵۵، ۹۵۱، ۶۹۵، ۶۲۱، ۱۹۰	۶۰
۱۰۷۷، ۹۵۱	۶۱
۱۱۰۸، ۱۰۹۷	۶۴
۶۴۶، ۵۳۳، ۵۶	۷۰
۶۲۱، ۳۸۱	۷۴
۳۸۱، ۳۲۱، ۳۱۶، ۲۷۹، ۲۶۵، ۲۳۰، ۲۲۱، ۲۲۰، ۲۱۲، ۱۰۴، ۹۸، ۷۶، ۳۵	۷۵
۶۵۸، ۶۴۵، ۵۸۱، ۵۵۴، ۵۱۱، ۵۰۷، ۴۹۳، ۴۸۶، ۴۶۴، ۴۵۷، ۴۴۳، ۴۳۴	
۹۰۱، ۸۹۴، ۸۳۸، ۸۳۲، ۸۲۱، ۷۹۸، ۷۷۰، ۷۵۶، ۷۴۵، ۷۳۴، ۷۲۴، ۶۶۵	
۱۱۲۰، ۱۰۹۳، ۱۰۷۲، ۱۰۶۵، ۹۷۰، ۹۵۲، ۹۳۹	

۷۸۱، ۱۳۱	۷۶
۵۸۵	۷۷
۱۸۸	۸۱
۹۴۴	۸۲
۹۲۱، ۹۰۸، ۷۸۲، ۶۹۵، ۶۷۲، ۶۲۱، ۵۳۵، ۳۱۶، ۱۹۰، ۴۳	۸۵
۹۹۳، ۹۴۶، ۷۹۱، ۶۸۰، ۳۵۴، ۹۲، ۵۵	۸۸
۹۹۳، ۹۴۶، ۷۹۱، ۶۸۰، ۳۵۴، ۹۰، ۵۵	۹۰
۱۰۳، ۱۰۰، ۹۷، ۹۴، ۸۹، ۸۴، ۸۰، ۷۴، ۵۹، ۵۴، ۴۸، ۴۳، ۳۹، ۳۲	۹۴
۲۱۱، ۲۰۷، ۲۰۰، ۱۹۷، ۱۸۴، ۱۸۰، ۱۷۴، ۱۵۸، ۱۵۰، ۱۴۶، ۱۴۱، ۱۰۷	
۲۷۴، ۲۶۹، ۲۶۱، ۲۵۷، ۲۵۴، ۲۵۰، ۲۴۵، ۲۴۲، ۲۳۸، ۲۲۴، ۲۱۹، ۲۱۵	
۴۰۵، ۳۴۰، ۳۳۵، ۳۲۹، ۳۲۴، ۳۲۰، ۳۱۴، ۳۰۴، ۲۹۸، ۲۹۳، ۲۸۷، ۲۸۳	
۴۷۲، ۴۶۷، ۴۶۳، ۴۵۶، ۴۴۹، ۴۴۵، ۴۴۱، ۴۳۷، ۴۳۳، ۴۳۰، ۴۲۶، ۴۰۹	
۵۸۰، ۵۳۵، ۵۳۲، ۵۲۱، ۵۱۷، ۵۱۳، ۵۱۰، ۵۰۶، ۴۹۹، ۴۸۹، ۴۸۴، ۴۷۸	
۷۴۲، ۷۲۷، ۷۲۳، ۷۰۹، ۷۰۲، ۶۷۶، ۶۶۷، ۶۵۶، ۶۵۱، ۶۴۲، ۵۸۸، ۵۸۳	
۸۴۱، ۸۳۵، ۸۳۰، ۸۱۹، ۸۱۵، ۸۰۹، ۷۸۹، ۷۷۳، ۷۶۷، ۷۶۰، ۷۵۴، ۷۵۰	
۹۷۴، ۹۶۷، ۹۶۲، ۹۴۶، ۹۴۲، ۹۳۸، ۹۳۴، ۹۲۹، ۹۱۳، ۹۰۴، ۸۹۸، ۸۹۲	
۱۰۷۶، ۱۰۶۸، ۱۰۶۴، ۱۰۶۰، ۱۰۵۶، ۱۰۵۴، ۱۰۴۵، ۱۰۴۰، ۱۰۳۶، ۹۷۸	
۱۱۱۹، ۱۱۱۵، ۱۰۹۶، ۱۰۹۱، ۱۰۸۳	
۹۰۸، ۸۶۵، ۷۳۳، ۵۵۳، ۳۹۹، ۱۸۱، ۹۴، ۲	۹۵
۷۹۸	۱۰۰
۱۱۲۰، ۱۱۱۸، ۱۰۸۹، ۱۰۸۰	۱۱۲
۶۴۶	۱۲۲
۴۰	۱۲۴
۷۳۳، ۷۱۷، ۶۲۱، ۱۳۱	۱۲۶
۶۳۹	۱۳۳
۶۲۲	۱۳۴
۱۰۵۵	۱۳۷
۱۰۵۵، ۱۰۱۱، ۹۳۱، ۹۲۱، ۶۹۵، ۶۲۱، ۴۸۶، ۲۹۵، ۲۸۹، ۲۳۹، ۱۹۰، ۶۵	۱۳۸
۹۷۶، ۹۶۴، ۸۱۲، ۷۵۲، ۴۶۹، ۴۵۲، ۳۱۱، ۱۵۴	۱۳۹
۴۹۹	۱۴۱
۱۰۷۷، ۷۸۲، ۷۶۳، ۷۰۴، ۲۶۵	۱۵۶

۱۰۷۷، ۹۵۱، ۴۱۵	۱۵۹
۹۵۱، ۹۲۱، ۵۱۹	۱۶۰
۴۱۵	۱۶۳
۹۵	۱۶۴
۴۱۰	۱۶۷
۷۳۴	۱۶۸
۱۱۰۹، ۷۳۴	۱۷۲
۱۰۷۷، ۹۵۱	۱۷۳
۹۵۱	۱۷۴

فهرست تفصیلی

فهرست تفصیلی

عنوان

صفحه

فصل اول - مصوبات تأیید شده در مرحله اول

۱

فصل دوم - مصوبات تأیید شده پس از رفع ابهام و ایراد

۳۱

۳۲

۱- مغایرت لایحه تأمین زنان و کودکان بی سرپرست با قانون اساسی

۲- مغایرت لایحه اصلاح قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست با قانون اساسی

۳۹

۳- مغایرت لایحه به هزینه قطعی منظور نمودن پرداخت حقوق ایام بلا تکلیفی کارگران کارگاه‌های تعطیل شده بر اثر جنگ تحمیلی با قانون اساسی

۴۳

۴- مغایرت طرح نحوه حمایت قضایی از بسیج با موازین شرع و قانون اساسی

۴۸

۵- مغایرت طرح اصلاح موادی از آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی

۵۴

۶- مغایرت لایحه اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران با موازین شرع و قانون اساسی

۵۹

۷- مغایرت طرح قانونی اصلاح ماده ۱ قانون برقراری حقوق وظیفه و مستمری نمایندگان مجلس شورای اسلامی و عائله تحت تکفل آنان در مقابل حوادث و سوانح ناشی از مسؤولیتهای خطیر نمایندگی با قانون اساسی

۷۴

۸- مغایرت لایحه پروتکل اصلاحی عهدنامه از میر با قانون اساسی

۸۰

۹- مغایرت لایحه پروتکل راجع به حمایت محیط زیست دریایی در برابر منابع آلودگی مستقر در خشکی

۸۴

۱۰- مغایرت طرح قانونی حذف تبصره ۲ ماده ۱۴۹ آیین نامه داخلی

۸۹

مجلس شورای اسلامی و الحاق ۴ تبصره به آن با قانون اساسی

۹۴

۱۱- مغایرت لایحه اختیارات و وظایف رئیس قوه قضائیه با قانون اساسی

- ۱۲- مغایرت لایحه شمول تبصره ۳ قانون نحوه بازنشستگی جانبازان انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی و معلولین عادی و شاغلین مشاغل سخت و زیان‌آور به کارکنان واحدهای صنعتی و تحقیقاتی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ۹۷
- ۱۳- وجود ابهام در لایحه معافیت کلیه دانشجویان بورسیه و اعضای هیأت علمی که جهت تکمیل تحصیلات عالی یا استفاده از فرصت‌های مطالعاتی به خارج از کشور اعزام می‌گردند از پرداخت حق‌الثبت اسناد مربوط به سپردن تعهد رسمی ۱۰۰
- ۱۴- مغایرت لایحه معافیت پرستل و خدمه ارگانها و سازمانهای دریایی از پرداخت عوارض موضوع ماده ۷ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین با قانون اساسی ۱۰۳
- ۱۵- مغایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۲ کل کشور با موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن ۱۰۷
- ۱۶- مغایرت لایحه اصلاح مواد ۷۲ و ۷۷ و تبصره ماده ۷۶ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴) و الحاق یک تبصره به ماده ۷۶ با قانون اساسی و وجود ابهام در آن ۱۴۱
- ۱۷- مغایرت لایحه الحاق یک تبصره به ماده ۳۸ قانون تأمین اجتماعی (مصوب ۱۳۵۴) با موازین شرع ۱۴۶
- ۱۸- مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت پادشاهی عمان با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن ۱۵۰
- ۱۹- مغایرت لایحه تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها با موازین شرع و وجود اشکال عبارتی در آن ۱۵۸
- ۲۰- مغایرت لایحه تشکیل سازمان پزشکی قانونی کشور با قانون اساسی و وجود ابهام در آن ۱۷۴
- ۲۱- مغایرت طرح ممنوعیت اخذ پورسانت در معاملات خارجی با قانون اساسی ۱۸۰

- ۲۲- مغایرت لایحه چگونگی اداره مناطق آزاد تجاری، صنعتی
جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی و وجود ابهام در آن
۱۸۴
- ۲۳- مغایرت طرح تهیه مسکن برای افراد کم درآمد با قانون اساسی
۱۹۷
- ۲۴- مغایرت طرح آیین نامه مالی، محاسباتی و معاملاتی دیوان
محاسبات کشور با قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن
۲۰۰
- ۲۵- مغایرت لایحه تسری قانون خرید و تملک اماکن آموزشی
استیجاری به وزارتخانه های فرهنگ و آموزش عالی، بهداشت، درمان
و آموزش پزشکی و مؤسسه های آموزش عالی، پژوهشی و تحقیقاتی
تابع با موازین شرع
۲۰۷
- ۲۶- مغایرت لایحه ممنوعیت تخلیه اماکن و واحدهای آموزشی و
پرورشی در اختیار وزارت آموزش و پرورش با موازین شرع و
قانون اساسی
۲۱۱
- ۲۷- مغایرت طرح تعیین تکلیف زمین شرکت تعاونی نمایندگان و
کارکنان مجلس شورای ملی منحلّه با قانون اساسی
۲۱۵
- ۲۸- مغایرت لایحه مقررات صادرات و واردات با قانون اساسی
۲۱۹
- ۲۹- مغایرت طرح استخدامی کارکنان مجلس شورای اسلامی با
قانون اساسی
۲۲۴
- ۳۰- مغایرت لایحه اجازه شرکت یکی از معاونان وزراء و رؤسای
سازمانهای مستقل در شوراها، شوراها و مجامعی که بر اساس
قانون مرکب از چند وزیر می باشند با قانون اساسی
۲۳۸
- ۳۱- مغایرت طرح صدور اسناد مالکیت اراضی مشمول اصلاحات
ارضی در روستاها و شهرهای مشمول با قانون اساسی
۲۴۲
- ۳۲- مغایرت طرح نظام مالی مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی
و وجود اشکال عبارتی در آن
۲۴۵
- ۳۳- مغایرت طرح اصلاح موادی از قانون صدور چک مصوب تیر ماه
۱۳۵۵ با موازین شرع
۲۵۰
- ۳۴- مغایرت طرح نحوه تأمین هزینه های اتاقهای بازرگانی و صنایع و
معادن جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی
۲۵۴

۲۵۷

۳۵- مغایرت لایحه فهرست نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی با موازین شرع

۲۶۱

۳۶- مغایرت لایحه رسیدگی به تخلفات اداری با موازین شرع و قانون اساسی

۲۶۹

۳۷- مغایرت طرح شمول قانون روابط موجر و مستأجر مصوب ۱۳۵۶ بر مطب پزشکان با موازین شرع

۲۷۴

۳۸- مغایرت لایحه تشکیل شوراهای آموزش و پرورش در استانها و مناطق کشور با قانون اساسی

۲۸۳

۳۹- مغایرت طرح نحوه مجازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیتهای غیرمجاز می نمایند با موازین شرع

۲۸۷

۴۰- مغایرت لایحه اصلاح لایحه قانونی احداث ترمینالهای مسافربری و ممنوعیت تردد اتومبیلهای مسافربری بین شهری در داخل شهر تهران با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

۲۹۳

۴۱- مغایرت لایحه تأسیس شورایعالی هماهنگی ترافیک شهرهای کشور با قانون اساسی

۲۹۸

۴۲- مغایرت لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون حقوق کودک با موازین شرع

۳۰۲

۴۳- مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین المللی هوایی کالا و مسافر بین دولتهای جمهوری اسلامی ایران و یونان با قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن

۳۱۴

۴۴- مغایرت طرح الحاق یک بند و ۳ تبصره به عنوان بند ۳ ماده ۹۹ قانون شهرداریها با قانون اساسی

۳۲۰

۴۵- مغایرت لایحه اصلاح ماده ۷ قانون تأسیس شرکت مخابرات ایران با قانون اساسی

۳۲۴

۴۶- مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل بین المللی جاده ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت فدراتیو روسیه با موازین شرع

- ۳۲۹ ۴۷- مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل جاده‌ای بین دولت جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فنلاند با موازین شرع و وجود اشکال عبارتی در آن
- ۳۳۵ ۴۸- مغایرت طرح تعیین تکلیف پرونده‌های معترضی ثبتی که فاقد سابقه بوده و یا اعتراض آنها در مراجع قضایی از بین رفته است با موازین شرع
- ۳۴۰ ۴۹- مغایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور با موازین شرع و قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن
- ۴۰۵ ۵۰- مغایرت طرح مقررات تردد وسایل نقلیه خارجی با قانون اساسی
- ۴۰۹ ۵۱- مغایرت لایحه تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب با موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام در آن
- ۴۲۴ ۵۲- مغایرت طرح اصلاح ماده ۱۷ قانون تجدیدنظر آرای دادگاه‌ها با موازین شرع و وجود ابهام در آن
- ۴۳۰ ۵۳- وجود ابهام در طرح نحوه انجام به هزینه قطعی منظور نمودن اعتبارات جاری و عمرانی سال ۱۳۷۲ دانشگاه پیام نور
- ۴۳۳ ۵۴- مغایرت طرح اصلاح تبصره (۱) قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقودالاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی با موازین شرع و قانون اساسی
- ۴۳۷ ۵۵- مغایرت لایحه استخدام دویست نفر در سازمان میراث فرهنگی کشور با موازین شرع
- ۴۴۱ ۵۶- مغایرت لایحه دریافت جرایم نقدی از کارفرمایان کارگاه‌های مشمول قانون تأمین اجتماعی که ظرف مهلت مقرر نسبت به ارسال صورت مزد و حقوق بیمه‌شدگان و حق بیمه مربوط اقدام نمی‌نمایند با قانون اساسی
- ۴۴۵ ۵۷- مغایرت طرح اصلاح ماده ۸ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری مصوب ۱۳۳۳/۱۲/۵ با قانون اساسی

- ۴۴۹ ۵۸- مغایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه ارتقاء حمایت و تضمین سرمایه گذاری فیما بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن
- ۴۵۶ ۵۹- مغایرت لایحه الحاق یک بند به ماده ۲۲ قانون اصلاح مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۷۱ با قانون اساسی
- ۴۴۳ ۶۰- مغایرت طرح اصلاح تبصره ۳ قانون اصلاح قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی با قانون اساسی
- ۴۶۷ ۶۱- مغایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی سیستم هماهنگ شده توصیف و کدگذاری کالا با قانون اساسی
- ۴۷۲ ۶۲- مغایرت طرح نظارت بر مسافرتهاى خارجى کارکنان دولت با قانون اساسی
- ۴۷۸ ۶۳- مغایرت طرح نحوه واگذاری سهام دولتی و متعلق به دولت به ایثارگران و کارگران با موازین شرع و قانون اساسی
- ۴۸۴ ۶۴- مغایرت لایحه بیمه همگانی خدمات درمانی کشور با قانون اساسی
- ۴۸۹ ۶۵- مغایرت لایحه نظام هماهنگ حقوق بازنشستگی و وظیفه با قانون اساسی
- ۴۹۹ ۶۶- مغایرت طرح ممنوعیت تصدی بیش از یک شغل با موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام در آن
- ۵۰۶ ۶۷- مغایرت لایحه معافیت مالیاتی کلیه مؤسسات خصوصی شاغل در امور مربوط به حمایت و توانبخشی معلولان و ارائه خدمات به عقب ماندگان ذهنی و نظایر آن و همچنین انجام خدمات در شبانه روزها و مهدهای کودک با قانون اساسی
- ۵۱۰ ۶۸- مغایرت لایحه الحاق بندهای ۱۸ و ۱۹ به تبصره ۵ ماده واحده قانون دریافت عوارض خروج از کشور مصوب ۱۳۶۴ با قانون اساسی

- ۵۱۳ ۶۹- مغایرت لایحه الحاق یک تبصره به عنوان تبصره ۲ به ماده ۳ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ با قانون اساسی و وجود ابهام در آن
- ۵۱۷ ۷۰- مغایرت طرح گذراندن مدت خدمت وظیفه فارغ التحصیلان دانشکده علوم قضایی در محاکم قضایی کشور با قانون اساسی
- ۵۲۱ ۷۱- مغایرت لایحه به کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری با شرع
- ۵۳۲ ۷۲- مغایرت طرح اصلاح ماده ۷۴ آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی
- ۵۳۵ ۷۳- مغایرت لایحه مقررات استخدامی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن
- ۵۸۰ ۷۴- مغایرت طرح انتقال کلیه وظایف مربوط به تأسیس، اداره و نظارت تعاونیها و اتحادیه های فرش دستباف روستایی به وزارت جهادسازندگی با قانون اساسی
- ۵۸۲ ۷۵- مغایرت لایحه موافقتنامه فرهنگی بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت مالزی با قانون اساسی
- ۵۸۸ ۷۶- مغایرت لایحه برنامه پنج ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن
- ۶۴۲ ۷۷- مغایرت طرح نحوه جلوگیری از آلودگی هوا با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن
- ۶۵۰ ۷۸- مغایرت طرح اصلاح ماده ۱ قانون مجازات مرتکبین قاپاق مصوب ۱۳۱۲/۱۲/۲۹ و اصلاحیه بعدی آن مصوب ۱۳۵۳/۱۲/۲۹ با موازین شرع و قانون اساسی
- ۶۵۶ ۷۹- مغایرت طرح ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن
- ۶۶۴ ۸۰- مغایرت لایحه اصلاح بند (ه) تبصره ۷ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور با قانون اساسی

- ۸۱- مغایرت لایحه وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در
۶۶۷ موارد معین با موازین شرع و قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن
- ۸۲- مغایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۴ کل کشور با موازین شرع و
۶۷۶ قانون اساسی و وجود ابهام در آن
- ۸۳- مغایرت طرح حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها با موازین شرع
۷۰۲ و قانون اساسی
- ۸۴- مغایرت طرح گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش با
۷۰۹ موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن
- ۸۵- مغایرت لایحه استفاده بعضی از بنیادها از نماینده حقوقی در
مراجع قضایی و معافیت بنیاد شهید انقلاب اسلامی و ایتمام و زنان
بی سرپرست تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره)
و جانبازان از پرداخت هزینه دادرسی با قانون اساسی
۷۲۳
- ۸۶- مغایرت لایحه استخدامی وزارت اطلاعات با موازین شرع،
قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن
۷۲۷
- ۸۷- مغایرت طرح تجدیدنظر در واگذاری خودروهای دولتی موضوع
تبصره ۱۳ قانون بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور با قانون اساسی و وجود
ابهام در آن
۷۴۲
- ۸۸- مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت جمهوری
اسلامی ایران و جمهوری اوکراین با قانون اساسی
۷۵۰
- ۸۹- مغایرت لایحه تسهیلات استخدامی و اجتماعی جانبازان انقلاب
اسلامی با موازین شرع و قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن
۷۵۴
- ۹۰- وجود ابهام و اشکال عبارتی در طرح حفاظت و بهره‌برداری از
منابع آبرزی جمهوری اسلامی ایران
۷۶۰
- ۹۱- مغایرت لایحه تسری افزایش ضریب حقوق کارکنان مشمول
قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان دولت به قضات و اعضای هیأت
علمی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی با قانون اساسی
۷۶۷
- ۹۲- مغایرت طرح تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی
ایران با قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن
۷۷۳

- ۷۸۹ ۹۳- مغایرت لایحه تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی
کشوری و انتخاب شهرداران با موازین شرع، قانون اساسی و وجود
ابهام و اشکال عبارتی در آن
- ۸۰۹ ۹۴- مغایرت لایحه موافقتنامه حمل و نقل هوایی بین دولت‌های
جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قرقیزستان با قانون اساسی و
وجود اشکال عبارتی در آن
- ۸۱۵ ۹۵- مغایرت طرح تعهدات اعتبارات بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه
سال ۱۳۷۳ کل کشور با قانون اساسی
- ۸۱۹ ۹۶- مغایرت لایحه تعیین وضعیت استخدامی کارکنان نهاد نمایندگی
مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و شورایی عالی
انقلاب فرهنگی با قانون اساسی
- ۸۳۰ ۹۷- مغایرت لایحه تشکیل شرکتهای آب و فاضلاب روستایی با
قانون اساسی
- ۸۳۵ ۹۸- مغایرت طرح تشکیل مرکز پژوهشهای مجلس شورای اسلامی با
قانون اساسی
- ۸۴۱ ۹۹- مغایرت لایحه مجازات اسلامی (بخش تعزیرات و مجازاتهای
بازدارنده) با موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال
عبارتی در آن
- ۸۹۲ ۱۰۰- مغایرت طرح تشکیل و توسعه بسیج دانش آموزی با قانون اساسی
- ۸۹۸ ۱۰۱- مغایرت لایحه ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در
دوران شیردهی با موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام در قانون آن
- ۹۰۴ ۱۰۲- مغایرت اساسنامه شرکت سهامی عام مخابرات استانها با قانون
اساسی و وجود ابهام در آن
- ۹۱۳ ۱۰۳- مغایرت لایحه نظام مهندسی و کنترل ساختمان با موازین شرع
و قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن
- ۹۲۹ ۱۰۴- مغایرت طرح حمل و نقل و عبور کالاهای خارجی از قلمرو
جمهوری اسلامی ایران با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن

- ۱۰۵- لایحه اجازه تغییر درصدهای حقوق گمرکی براساس برخی از موافقتنامه‌های مصوب مجلس شورای اسلامی با قانون اساسی ۹۳۲
- ۱۰۶- مغایرت طرح تسری قانون گزینش معلمان و کارکنان آموزش و پرورش به کارکنان سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها و مؤسسات و شرکتهای دولتی با قانون اساسی ۹۳۸
- ۱۰۷- مغایرت لایحه اجازه تأسیس شرکت دولتی مرکز نگهداری و تعمیرات جزئی یا کلی هواپیماهای بازرگانی غیرنظامی با قانون اساسی ۹۴۲
- ۱۰۸- مغایرت طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور و الحاق یک ماده و یک تبصره به آن مصوب ۱۳۶۰/۷/۱۹ و اصلاح تبصره ۳ ماده ۳ قانون مقررات استخدامی و اداری سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۳/۲/۱۱ با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن ۹۴۶
- ۱۰۹- مغایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون تغییرات آب و هوا مصوب ۱۳۷۱ هجری شمسی برابر با ۱۹۹۲ میلادی با قانون اساسی ۹۶۲
- ۱۱۰- مغایرت لایحه چگونگی پرداخت حقوق پرستل و وظیفه نیروهای مسلح با قانون اساسی و وجود اشکال عبارتی در آن ۹۶۷
- ۱۱۱- مغایرت لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به موافقتنامه تنوع زیستی با قانون اساسی ۹۷۴
- ۱۱۲- مغایرت لایحه بودجه سال ۱۳۷۵ کل کشور با موازین شرع، قانون اساسی و وجود ابهام و اشکال عبارتی در آن ۹۷۸
- فصل سوم: مصوبه لازم‌الاجرا شده به دلیل عدم اظهارنظر شورای نگهبان در موعد مقرر ۱۰۳۵
- لایحه تمدید مهلت تأدیه بدهی کشاورزان بابت قوانین مربوط به اصلاحات ارضی ۱۰۳۶

- فصل چهارم: مصوبات اعاده شده به مجلس شورای اسلامی
- ۱۰۳۹ ۱- مغایرت طرح قانونی تعیین قائم مقام شورای اسلامی شهر با قانون اساسی
- ۱۰۴۰ ۲- مغایرت لایحه اجازه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به متن تجدیدنظر شده کنوانسیون پاریس برای حمایت مالکیت صنعتی، تجاری و کشاورزی و کنوانسیون ایجاد سازمان جهانی مالکیت معنوی با موازین شرع
- ۱۰۴۵ ۳- مغایرت لایحه عضویت وزیر راه و ترابری در شورای عالی شهرسازی و معماری با قانون اساسی
- ۱۰۵۴ ۴- مغایرت لایحه اساسنامه مرکز بین‌المللی مهندسی ژنتیک و بیوتکنولوژی با قانون اساسی
- ۱۰۵۶ ۵- عدم موضوعیت طرح اصلاح تبصره ۶ قانون اصلاح مقررات مربوط به طلاق مصوب ۱۳۷۱/۸/۲۸ مجمع تشخیص مصلحت نظام به دلیل تفسیر تبصره مذکور توسط مجمع تشخیص مصلحت نظام
- ۱۰۶۰ ۶- مغایرت طرح تبدیل وضع نیروهای حق التدریسی وزارت آموزش و پرورش با قانون اساسی
- ۱۰۶۴ ۷- وجود ابهام در طرح اصلاح قانون حالت اشتغال مستخدمین شهید، جانباز از کار افتاده و مفقود الاثر انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی
- ۱۰۶۸ فصل پنجم: مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرحها و لوایح ارسال شده از سوی مجلس شورای اسلامی
- ۱۰۷۵ ۱- مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح قانونی غیر قابل تجدیدنظر بودن احکام صادره هیأت‌های هفت نفره و ستاد مرکزی آن در مورد اراضی کشت موقت در مراجع قضایی و ملغی شدن احکام صادره
- ۱۰۷۶ ۲- مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح اصلاح ماده ۳۴ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۵۴/۳/۱۴ و الحاق چند تبصره به آن
- ۱۰۸۳

- ۳- مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص لایحه تمدید مدت ممنوعیت مقرر در قانون ضرورت عدم تخلیه خوابگاه‌های دانشجویی مصوب ۱۳۶۸/۷/۱۶
- ۴- مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح اصلاح قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی
- ۵- مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح الحاق یک ماده به باب محاربه قانون مجازات اسلامی
- ۶- مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص طرح ممنوعیت استعمال دخانیات

۱۰۹۱

۱۰۹۶

۱۱۱۵

۱۱۱۹

کتاب منتشر شده مرکز تحقیقات شورای نگهبان

- ۱- مجموعه نظریات شورای نگهبان، ویژه لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور
- ۲- مجموعه نظریات شورای نگهبان، درباره مصوبات مجلس شورای اسلامی
(دوره ششم، سال اول)
- ۳- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد لایحه بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور
- ۴- مجموعه نظریات شورای نگهبان، تفسیری و مشورتی در خصوص اصول قانون اساسی،
به انضمام استفساریه‌ها و تذکرات (۱۳۸۰ - ۱۳۵۹)
- ۵- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات مجلس شورای اسلامی
(دوره ششم، سال دوم)
- ۶- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات مجلس شورای اسلامی
(دوره ششم، سال سوم)
- ۷- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات مجلس شورای اسلامی
(دوره ششم، سال چهارم)
- ۸- مجموعه نظریات فقهی شورای نگهبان، در پاسخ به استعلامات دیوان عدالت اداری
(۱۳۸۳ - ۱۳۶۱)

۹- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات دوره پنجم مجلس شورای اسلامی
(خرداد ۱۳۷۵ تا خرداد ۱۳۷۹)

۱۰- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات دوره چهارم مجلس شورای اسلامی
(خرداد ۱۳۷۵ تا خرداد ۱۳۷۹)

۱۱- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات دوره سوم مجلس شورای اسلامی
(خرداد ۱۳۷۱ تا خرداد ۱۳۷۵)

کتاب در دست انتشار مرکز تحقیقات شورای نگهبان

۱- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات دوره چهارم مجلس شورای اسلامی
(خرداد ۱۳۷۵ تا خرداد ۱۳۷۹)

۲- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات دوره سوم مجلس شورای اسلامی
(خرداد ۱۳۷۱ تا خرداد ۱۳۷۵)

۳- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات دوره دوم مجلس شورای اسلامی
(خرداد ۱۳۶۳ تا خرداد ۱۳۶۷)

۴- مجموعه نظریات شورای نگهبان، در مورد مصوبات دوره اول مجلس شورای اسلامی
(خرداد ۱۳۵۹ تا خرداد ۱۳۶۳)

۵- مشروح مذاکرات شورای نگهبان جمهوری اسلامی ایران، سال ۱۳۵۹

۶- مشروح مذاکرات شورای نگهبان جمهوری اسلامی ایران، سال ۱۳۶۰

۷- مشروح مذاکرات شورای نگهبان جمهوری اسلامی ایران، سال ۱۳۶۱

Collection of Guardian Council Views

**Respect To Legislation Passed By
Islamic Consultative Assembly
(Fourth Term)**

**Guardian Council Research Center
(GCRC)**

Dadgostar Publication

